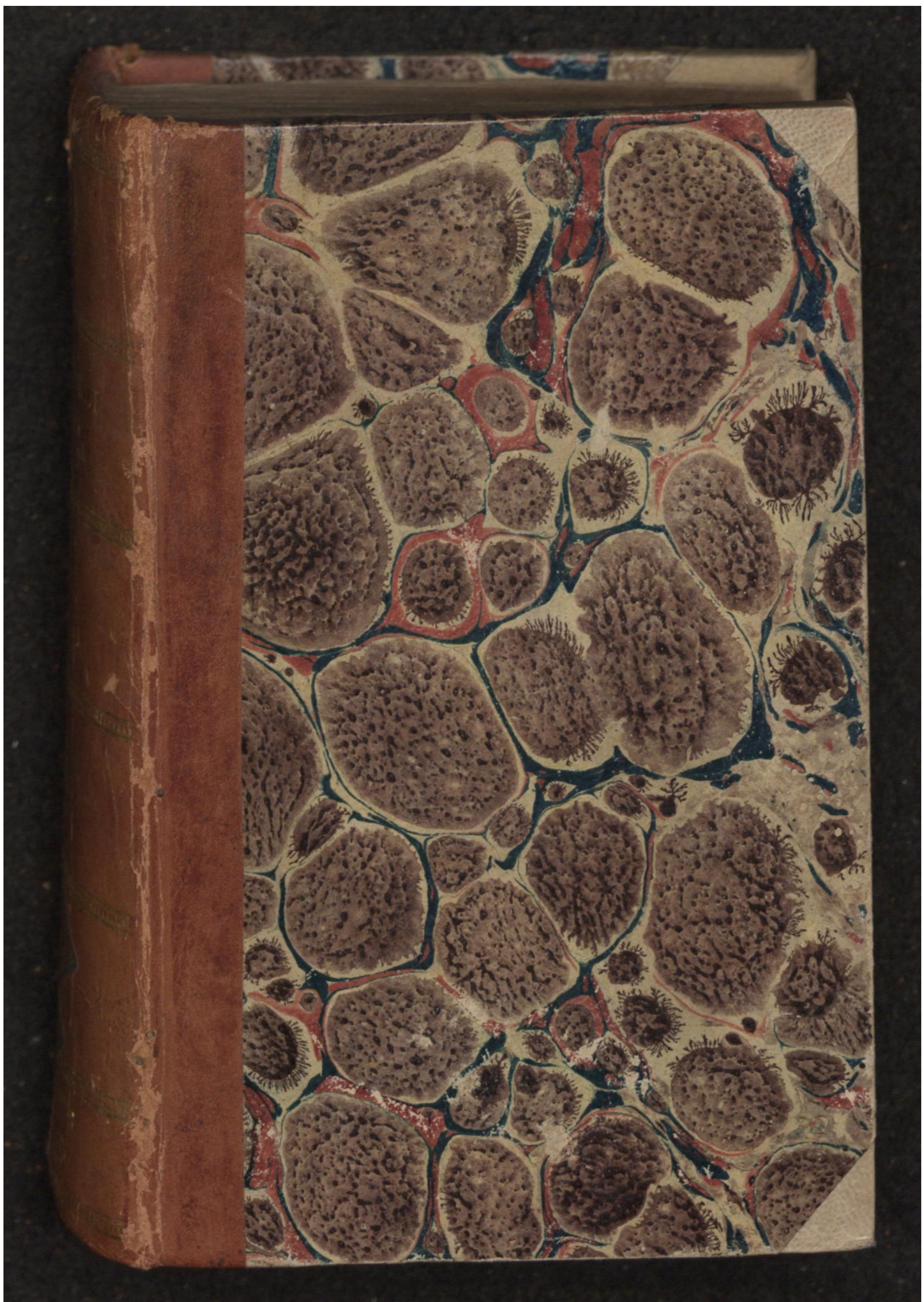

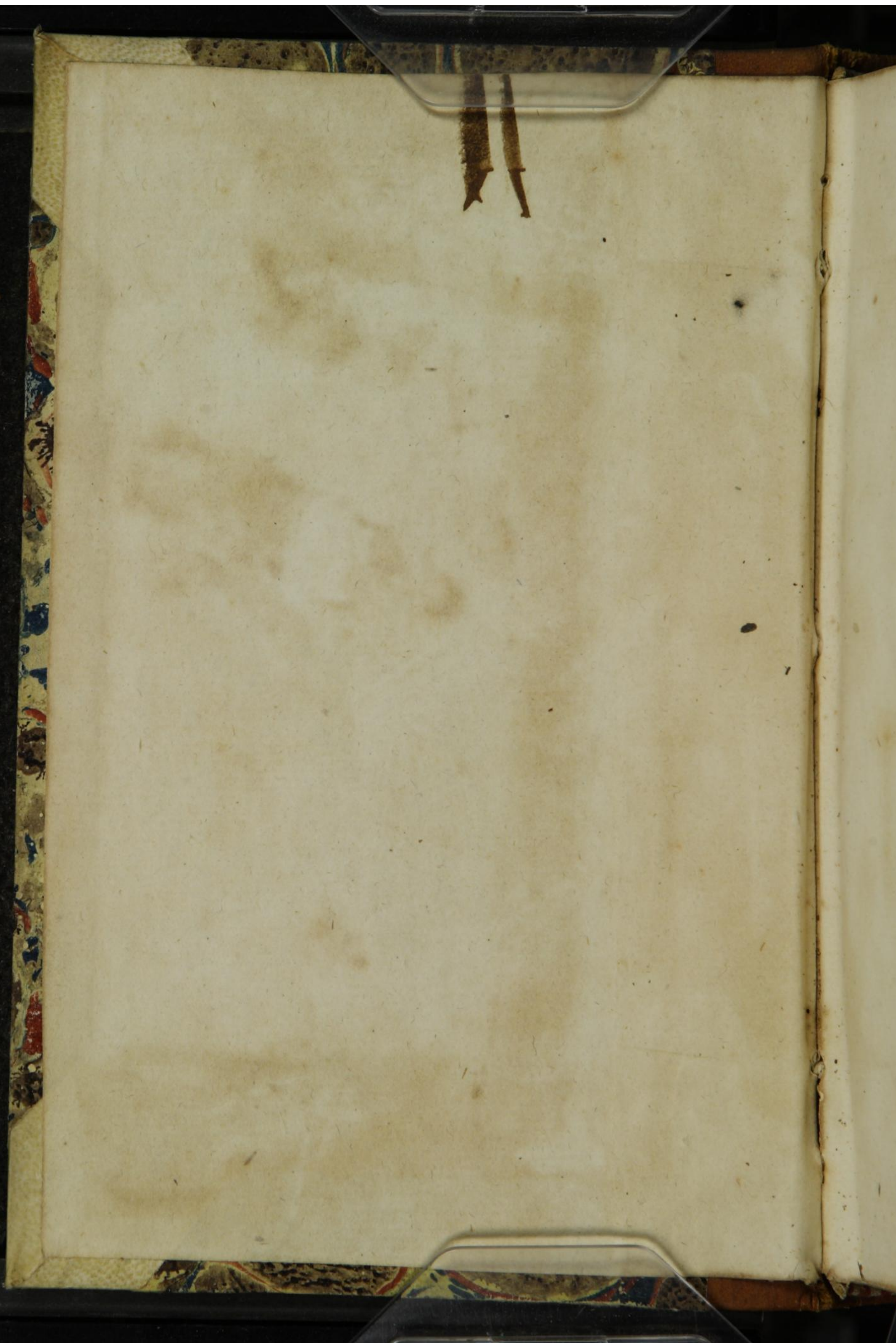

VIII
S. BERNARDI
OPUSCULA
6
K 7
6
VENETIIS
1495

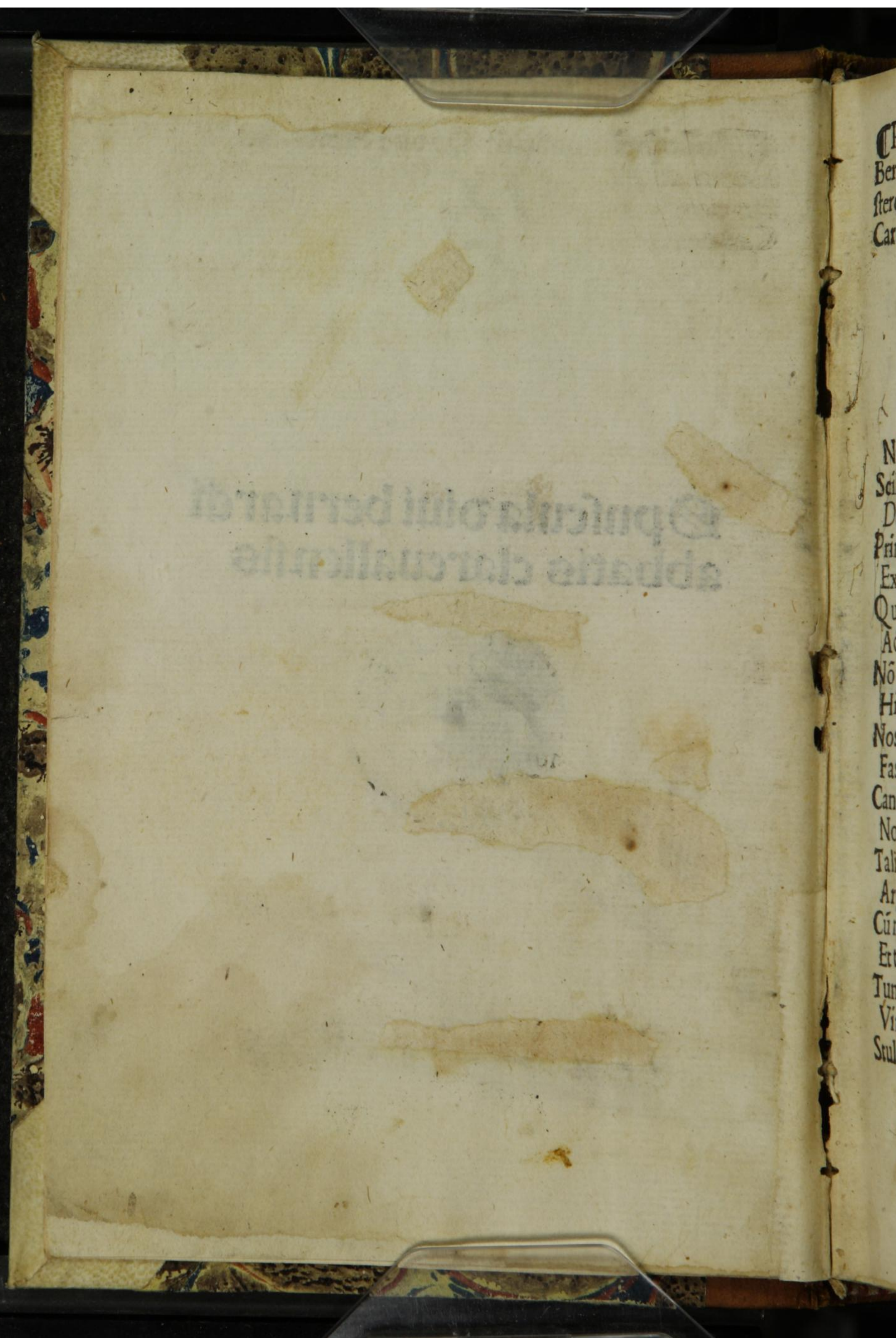

IX
6

Opuscula diui bernardi abbatis clareuallensis

¶Philothei monachi: De uita & moribus Diui Bernardi abbatis Clareuallis: cõgregationis Cisterciensis: ex ordine Beatissimi patris Benedicti Carmen encomiasticon.

Nclyta dum tenui molimur gesta susurro.
i Dicere meoniis emodulanda sonis:
Quid nisi trinacrios reuocar̃ ad littora Fluctus
Nitimur: & modicis ĩposuisse cadis?
Scilicet ipse rudes necdũ formare loquelas
Doctus & agresti concrepuisse lyra.
Principis etherei titulos: qui laudibus oẽm
Excessere modũ: sacraq; gesta canã?
Quis ferat exili Codrũ temerasse camœna
Acta. Sophocleo condecoranda sono?
Nõ secus ac phœbo si ꝑsequar addere lumen
Hinc atq; hinc sannæ Rhinocerotis erunt.
Nos igitur Bernarde tuas mihi promere laudes
Fas erit: & tremula concinuisse chely.
Candida laurigeri referant tibi carmina uates:
Non inopes aĩum corda precesq; damus.
Talia iã positis agitarã mente tabellis
Arguerãtq; aĩos crimina nostra leues.
Cũ mihi blanda quies uictis subrepsit ocellis:
Et tenuit placidus pectora lassa sopor.
Tunc dea cui tellus: celũ cui militat oẽ
Virgo: mihi est tales fundere uisa sonos.
Stulte tui nobis prohibes quid carminis usũ?

Quid ne sacerdoti munera grata meo?
Incipe: Bernardi (si nescis) gloria nostra est:
Quicquid habet nostro riuus ab anne trahit
Hoc mihi ioannes nunq̃ fuit arctior: ille
Qui datus est uite duxq; comesq; meæ.
Ille quidem dulces mecum permansi in annos.
Virginis intuitu colloquioq; fruens:
Hic aũt celi cum iam data sæptra tenerem
Promeruit uultus cernere sæpe meos.
Ille erat intacti custos mihi corporis unus:
Hic nostri curam nominis usq; gerit.
Sed quid plura? aĩs paribus mihi iunctus uterq;:
Nec minus ille mihi nec minus iste placet.
Vixit uterq; parem ueneris sine crimine uitam:
Virginitas bini pectoris una fuit.
His deus æqui locas sublimi in uertice sedes
Contulit: & lateri iussit adesse meo.
Eia age: quosq; pater tribuit mihi laudes honores
Sumat: & alternas detq; feratq; uices
Aspicis egregia quos condidit arte libellos
Quo referant cantu nomen in astra meum?
Spũs illa animis bene profectura malignus
Scripta tulit: laudes quæ cecinere meas.
Proq; pio iliaden danaũq; induxit iesu:
Abdideratq; mei mystica dicta senis.
Dũq; homines nugas miseri sectantur inanes:
Hæc pene in nonnullis scripte fuere locis.
Non tulit hoc summi temerata potentia sæptri
Perfidus ut nostras hostis haberet opes.
Ipsa etenim tacito monui spiramine quendã

Qui mihi precipuo munere uinctus erat:
Vt pia dispersos reuocaret cura libellos:
Scriptaq; sydereas que docuere uias.
Efficeretq;: die caderent ne exesa uetusto.
Imprimeret breuibus sculptor ut illa notis.
Et quia tam longo fuerat uitiata recessu
Littera: iuditiis tergeret ante suis.
Hæc ego quæ tãtos illum tolerare labores.
Hæc ego te faciles hortor inire modos.
At metuis ne forte rudi paratha cothurno
Liuor edax tretico carmina dente petat:
Atq; supercilio tua respuat orsa tumenti:
Contendatq; leues ista decere uiros.
Nec ferat aonias monachum reuocare sorores:
Quas semel inuiso iussit abiret pede.
Euge: superuacuus horum latratibus obstat
Perpetuo uates iunctus amore mihi:
Qui ferrugineis niueos superaddit amictus:
Inclyta carmeli tegmina montis habens.
Qui mea dulcisono celebrauit carmine gesta:
Stridentesq; truci Costidis ære rotas.
Ille dabit faciles auras: portusq; secundos:
Hoc duce sylleos transgrediere canes.
Aspicis ut clara stolidos ratione retundat?
Garrulaq; opposita clauserit ora manu?
Hic mihi de mundi reuocatus turbine plaudit:
Atq; meũ dulci concinit ore decus.
Fare age: uirtutũ cumulis & laudis honore
Quẽ deceat uati preposuisse meo.
Nã si grandiloquo liceat conferre Maroni

Carmina q paribus cantet uterq; modis:
Hic tñ æternis tantũ uirtutibus: illo
Clarior est: quantum noctibus alma dies.
Nam quæ dona meo potui præstare clienti
Quæ minus illustrem constet habere uirum?
Queritur eloquio quantum ualet ille nitenti:
Talis aristocles Meoniusq; fuit.
Quæritur innnecua quantũ probitate coruscat:
Helias ardenti talis in axe fuit.
Hic docet angustum uirtutis scandere culmen:
Et celerem uitiis imposuisse modum.
Nil nisi q rigidi possint laudare catones:
Nil nisi sacrato christus in ore sonat.
Hic mea dum celebri repetit præconia cantu:
Mille mihi æterno iunxit amore uiros.
Huic ego sydeream tanto pro carmine sedem
Constitui: & regni gaudia summa mei.
Hunc tamen assiduo bauius liuore fatigat:
Ingenio æquarit cælica tecta licet.
At tibi quem nullo decorauit scemate christus
Defuerint auidi murmura torua canis?
Cælsior hnmanos pessũdebit ille fauores.
Solaq; perpetuæ præmia lucis auet:
Illius exemplo nugas contemne loquaces:
Nanq; magis uirtus pressa micare solet.
Inuenies omnis florenti laude uerendos
Inuidiæ facibus succubuisse uiros.
Gaude igitur tanto q te dignamur honore:
Vt tibi sit noster causa ruboris amor.
Incipe iã tali ductus stratagemate: quãmuis
Vaniloquus nullã donet apollo lyrã.

Nostra secundabit cursus cy no sura patentes:
Vt leuius cœptum perficiatur iter:
Nulla tuæ est: fateor: nulla est facundia linguæ:
Nec deus eloquiũ sed pia corda probat.
Graminibus pecudes pascuntur: rore cicadæ
Quadrupedum tigris sanguine: corde deus:
Solue igitur propero tenuem de littore cymbam
Deducent cursus flámina nostra tuos.
Dixit: & aereas fuerat iam lapsa per auras
Cœperunt sensus cum uigilare mei.
Grãde opus agredior: ueniã date iussa sequenti.
Cogitur iuito currere musa pede.
Quæuqe leui quõdam latitans epigramate lusit.
Nunc grauiore meat calliopea gradu.
Non tamen acta suo digesta ex ordine dicam:
Pauca sed e plena margine mira loquar
Interea nostro pater o uenerande labori.
Annue & o sacri doctor amoris ades.

¶ Diui Benardi pro istauratione monasticæ Religionis prolata supplicatio & accepta a deo promissio.

a Stra decem celeri penetrarant secula cursu:
Bis totidéq; pari lustra peracta pede.
Ex quo letiferi resecans contagia morbi
Christus ab intacta uirgine natus erat.
Cũ genus omne boni facinus mortale fugarat:
Fœdaq; terrigenis gaudia numẽ erant.
Vndiq; liuor edax feritas discordia: lites:
Pestis bella: fames: & metus hostis erat.
Omnibus occiderat superũ reuerentia terris:

Et decus & priscæ religionis amor.
Quinetiã ruptis errabat pauper habenis
Sancte per anfractus grex Benedicte tuus.
Rarus: & incerta monachus statione peragrans.
Non dabat auctori debita uota suo.
Tunc proprias Bñdictus oues miseratus: olympi
Dicitur his regẽ sollicitasse modis.
Maxime rex: parent cælũ cui: terra: fretũq;
Omnia qui nutu dasq; regisq; tuo
Aspicis ut longo probitas male frigeat æuo?
Aspicis ut toto ferueat orbe scelus?
Cernis ut aduersis agitetur fluctibus omnis
Religio: & nullo milite fulta cadat?
Ille meus quondã teneris bene cultus ab annis.
Quo frigus antiquæ religionis honor?
Quenq; ego tã lãta moriens ditione reliqui
Ordinis heu nostri: dic mihi feruor ubi est:
Iam mea progenies tandẽ: nisi protinus illi
Prospicis e sũmo culmine pulsa cadit.
Surge age: iãq; hominũ sortẽ miseratus acerbam
Erue de tantis pignora nostra malis.
Dixit: & ex alto totũ qui temperat orbẽ
Accepit tales protinus ore sonos.
Optime dux uario cœlũ qui milite comples:
Qui fuerat nostræ pars modo prima ratis.
Parce pio benedicte metu: nã morte tuorũ
Mœnia sunt ducibus restituenda meis.
Mœnia quæ tantis agitata furoribus ardent
Mœnia quæ petri iacta fuere manu.
Respice quẽ teneris puerũ mihi mater ab annis

Obtulit & patriā gallica terra dedit:
Spiritus hunc pleno radiatum pectore sanctus
Efficiet Mosi religione parē.
Cernis ut ille mei stimulis agitatus amoris
Iam terat assiduo limina sancta pede?
Aspicis ut pulchro rutilet sub pectore uirtus?
Inspicet uēturū testificatur opus.
Niligenas tanto monachorū principe coetus
Restituent saeptis tempora leta tuis.
Angelicis postq̄ compleuerit oia turmis:
Deseritq; tuā composuisse domū:
Tunc ēt petri nimiū iactata quiescet.
Huius ab hauspitio tuta carina uiri
Solus hic ingentes monachus tractabit habenas
Orbis: & extremo iura sub axe dabit.
Quaeq; uides tumidis consurgere uiribus arma
Pax erit illius conciliata fide.
Aurea tunc placidis consurget moribus aetas:
Et mea terrigenis gratia maior erit.
Quinetiā extremi bonitas cū tempore saecli
Nulla erit: & toto fugerit orbe fides:
Aureus ecce tuo surget de uimine palmes.
Siccaq; nectareus perfluet ora liquor.
Vrbs patauí illustres praebebit palmitis ortus
Hinc feret auxiliis germina lata meis.
Ipse etiam tanto producet foenore fructus
Vt fateare tua non eguisse manu.
Quare age: tā clari proles ne germinis unq̄
Deficiat nullo sollicitere metu.
Haec ait: & summo paraceletū mittit ab axe
Bernardūq; suo cōcremat igne deus.

¶ Bernardus quatuor germanis fratribus in eã-
dem sñiam adductis religioné ingredi statuit.

i Lle deo plenus facié moresq; pudicos
Induit & mentis improba sensa fugat.
Iamq; puer tenero claudebat pectore numen:
Et decor egregii maximus oris erat.
Hunc qui solerti spectabat lumine dixit:
Et speciem & mores uirginis iste gerit
Candida cui roseo facies suffusa rubore:
Et grauitas dulci mista lepore fuit.
Prima inuenta graui uoluebat seria sensu
Quæ solet in faciles luxuriare iocos.
Terræ fixa acies: modici sine murmure risus:
Ista uerecundi signa pudoris erant.
Grata quies animi fuerat: solusq; peragrãs
Sæpe dabat querulo talia corde puer.
Cur mea mens breuibus miserisq; exercita curis
Excipis humanas irrequieta faces:
Quando erit in posita uar'orũ mole laborũ
Discat in auctorem uita redire suum?
Si cupio excelsi spectare cacumina cœli
Deprimis innata conditione caput.
Hinc pr̃ hic genitrix: atq; hic mea cura sodales:
Distrahit & sensus quæq; fauilla tuos.
Sed deus ipse uia qua sit mihi monstrat eundum:
Et reserat sacre religionis iter.
Nu per structa: humilis latitat sub paupere tecto
Sancta quidem sed non ambitiosa domus:
Cisterciq; patres habitant ea limina pauci:
Instituunt leges qui benedicte tuas.

Hic ego celitibus figam mea lumina regnis
Hæc requies nostri sola laboris erit.
Si mihi nostra ferant peregrinos arua lapillos:
Sitq; meum toto quicquid in orbe patet:
His tamen æternos pudeat conferre triumphos:
Gaudiaq; extremum non habitura diem.
Quid moror ah demens: uel quid data tpa pdo?
Plurima commissis addidit uua dies.
Talia flammata librarat pectore dicta:
Propositiq; grauem fixerat inde pedem:
Cũ iuuenis tenera superatus imagine fratrum
Fleuit: & hæc dixit preda petenda mihi est.
Dixit & ĩ superum germanos regna ciebat:
Sic repetens aĩo gaudia nata suo.
Nuper in aduersis errabã naufragus undis.
Nunc mihi cælestis meta reperta uiæ est.
Meta reperta mihi est que cælibis ocia uitæ
Explicat: & tutum religionis iter.
Hanc igitur mecum celeri contendite cursu
Arripere: & tanti lucra referre boni.
Et dæus & cæli nostri sunt causa laboris:
Efficient pugnam premia tanta leuem.
Quis furor est opibus aĩos seruire caducis
Quos deus in superũ regna beata uocat?
Cur igitur fratres cur uos terrena morantur
Hospitia infesto soluite colla iugo.
Nec mora: tam facili germanos uoce coegit
Annuere & proprios deseruisse lares.
Tunc: modo supressus uicina inuoluere tecta
Incipit: & lato sparssitur ore focus

Nanq; pares sancta socios ut quereret arte:
Augeretq; suo regna superna grege:
Conspicuũ forma iuuenẽ: decus omne suorũ:
Non puduit medio spargere uerba foro.
Et modo cælestes populis mẽorare triũphos:
Et modo cerberei regna tremenda canis.
Artifici innumeras gentes sermone trahebat
Sola docens sũmi castra sequenda ducis.
Illic condensas glomerabant aginna turbas:
Quocunq; optatos uerterat ille pedes.
Tunc comitũ illustris nũeroso ex aginne coetus
Hesit: & huic firmo federe iunctus erat.
In ꝗcunq; uelit pedibusq; aĩsq; parati
Deduxisse bonũ religionis opus.
Vna oẽs parili socios feruore uoluntas
Iunxerat: ĩmensũ cõpuleratq; gregẽ.
Oĩbus una domus fuerat: cibus oĩbus unus:
Vitaq; diuini plena timoris erat.
Vtq; petens sparsã gelidus gladiator harenã
Apta prius uacuis ictibus arma probat:
Sic iuuenes ualidis monachorũ tela lacertis
Torquẽtes uitiis aspera bella mouẽt.
Sicq; prius sacras posito q̃ murice uestes
Induerent ueteres deseruere uias:

¶ Diui Benedicti habitũ bernardus cũ sociis amplius quã. xxx. in cisterciẽsi cænobio induit ibiq; breui sanctissimus efficitur.

i Amq; dies uotiua aderat: qua sancta renasci
Dibuerant aĩo pectora iuncta pari.

Cum puer ipſe: uirum celebri comitante caterua:
Sydereũq; polo iam reſonãte melos:
Clauditur in ſeptis: ueteremq; exutus amictũ
Tegmina iam ſancte ruſticitatis habet.
Cellula parua nouæ capiebat tempora uitæ:
Cellula iudiciis ſemper amata ſuis.
Hic didicit ſummi penetrare cacumina cæli:
Hic didicit culto quicquid ab ore fluit.
Hic didicit curare nouo ceromate morbos:
Solus & extinctam uiuificare fidem.
Munera tanta qdẽ modicos bñ culta per annos
Donat amatori cella beata ſuo.
Dicite uos auido teritis qui compita paſſu
Qualia clamoſo lucra reperta foro?
Non ille ingenium uario problemate cepit
Obruere: aut ſtudiis illaqueare nouis.
Cura prior ſtimulos ueneris domitare furentes:
Atq; animi motus compoſuiſſe fuit.
Cura prior triſti luerent ut crimina planctu
Quam caperent tumidum pectora leta ſophos.
Cura prior ſuperum nitida caligine pectus
Induere: & ſenſus mortificare ſuos.
Chriſtus ob id tanto repleuit honore clientẽ:
Sæpe ut cæleſtes cerneret ille choros.
Quid referam quotiens ſummi regina theatri
Nectareos illi uiſa mouere ſonos?
Sæpe ſuum uirgo famulum uenerata ſolebat
Viſere: & ambroſias ſæpe referre dapes.
Nunc age: qualis erat meditanti in pectore uirtus
Accipe nam breuibus perſequar ipſe modis.

Ante ſalutaré curuato poplite chriſti
Effigié: lachrymas: uota: præceſq; dabat.
Confixaſq; truci ſpectabat uulnere plantas:
Oſſaq; diſtinctis dinumeranda notis.
Iáq; gemens tremula fundebat uoce quærelas
Verbaq; mōtanas aptá mouere feras.
O decus: o noſtri lenimen chriſte doloris:
O mihi tá duro parta labore ſalus.
Fœlix ſi tátas in me conuertere pænas:
Et liceat miſero ſi mihi poſſe mori.
Ipſe imaturos auſim decerpe fructus?
Chriſte tñ dentes obſtupuere tui.
Sydera: terra: fretum: dñi miſereſcite ueſtri:
Flete meos caſus: ſydera: terra: fretū.
Talia dū memorat: dñi pendentis imago
Soluit in amplexus brachia mota ſuos.
Talis in excelſo regnabat prin cipe uirtus:
Talis in ardenti pectore feruor erat.
ſic nouus interno gaudebat nectare miles:
Intimaq; eternus ſtrinxerat oſſa calor:
Vt mortale nihil ſaperet: terrenaq; ſemper
Dediſcens: chriſti raptus amore foret.
Noctibus in lachrymas faciles ſoluebat ocellos:
Et minimi durus criminis uultor erat.
Carnibus abſtinuit: magniq; abdomine piſcis:
Sedebatq; ſitim ſimplicis humor aquæ.
Artibus his ſūmā uirtutū uenit in arcé
Sic peragens lætos prima iuuēta dies.
Vixerat hic dulces iandudū inglorius annos:
Tépora hæc uere plena quietis erant.

Cum deus ipse pio disponen s oīa nutu:
  Bernardum ex humili iussit abire loco.
Nomine clara quidem: sed clarior omne uallis
  Consita uicina sub regione fuit.
Missus in hāc sacras referens pater optimus artis
  Condidit imperio claurtra regenda suo.
Perfidus & scelerum fatigatus mole suorū
  Huc ueniens: posito crimine tutus erat.
Quiq; peregrino rutilabat murice quondā:
  Hic didicit cultu pauperiore tegi.
Nec pudor hic curuis agitare ligōibus arua:
  Et trahere inuitos sub iuga panda boues.
Hic spes uera: fides probitas: reuerentia: cultus
  Et decor antiquæ religionis erat.
Vestis dura: cibus tenuis: rigidiq; labores
  Sēper: & exhibitis condita claustra feris.
Vix dabat assiduo fatigatus uomere fructū:
  Sic locus hic sterilis pauperiorq; fuit.
Quæq; solent miseris prestare cubilia frondes:
  Hic ēt monachis fercula læta dabāt.
Oīs odoratis populus uirtutibus ibat.
  Gaudebatq; leui subdere colla iugo.
Nunc ego: cur latitās claustro miracula sanctus
  Ediderit populis concelebrata canā.
Non procul inde uirū nimio circūdedit æstu
  Febris: ut extremā crederet ire diem.
Non ille emonio potuit medicamine morbus
  Curari: aut medica conualuisse manu
Itur ad excelsi ueneratas militis ædes:
  Auxiliūq; humili poscitur ore piū.

Ille ierat: lachrymisq; deū: pcibusq; rogarat:
Vt celere moriens sumeret eger opē.
Protinus ex alto languens resilire cubili
Cernitur: & ualido quolibet ire pede.
Hic iā Bernardus toti innotescere mundo
Cœpit & ex illa clarior esse die.
Vndiq; uicinas uolitabat fama per urbes:
Miraturq; nouæ quisq; salutis opus.
Audiit: & læto properat germania cursu:
Qui q; colunt fines bethyca terra tuos.
Ille oculis cāptā matrē: nunc ille parentem
Aduehit extremo currit ab orbe miser.
Spirituum tetro uexatus quisq; furore
Pergit: & infesto liber ab hoste redit.
Loripedes ēt plures lectica uehebat:
Vt pia naturæ dextra nouaret opus.
Ille crucis tantū decorabat pectora signo:
Sic poterat placita quisq; salute frui.
Aeger apollineas doctiq; machaonis artes
Qui coleret: toto nullus in orbe fuit.
Tanta inerat facili sermone potentia sancto:
Tā celeris sacro uenit ab ore salus.

¶ Bernardus inocētiū pōtificē maxi. a petro leonis expulsum sedi apostolice mirabiliter restituit

INterea latias gladiis stridentibus urbes
Exagitat stygio missus ab amne furor.
Romaq; tartareis nimiū uexata colubris
Frendit: & in sana seditione furit
Quodq; panonphei lacerabat templa tonantis:

Fedifragũ petri scisma leonis erat
Hic male dũ ueterũ titulis & laude supbit:
Pontificis sũmos pugnat adire gradus.
Cunq; alius: sacro procerũ dictante senat
Debuerat sedẽ christe tenere tuã.
Ille tamen diro prosternens oĩa ferro
Immeritũ tẽpli ius dabat omne tui.
Iãq; sacerdotes prestanti laude uerendos
Expulerat: sancta solus in urbe potens:
Quiq; leonigenas renuerunt sũmere partes
Proh facinus gladio succubuere truci.
Ensibus hic tumido bacchantibus agmine: christi
Viscera: romane diripiuntur opes.
Nec furor hanc belli pestẽ intra mænia clausit:
Gorgoneũ toto uirus in orbe fuit.
Nã qui legitimas pastor retinebat habenas
Multa dabat meritis tẽpla regenda uiris.
Perfidus at contra temeratis legibus alter
Tẽpla sacerdotes iussit habere suos.
Ergo hinc christicolas uolitabant bella p urbes
Dũ cupit alterno quisq; subesse duci.
Sicq; p ambiguas errabat cymba procellas
Vt foret incerto iam peritura mari.
Ipse pater ueræ fidei: pecorisq; magister:
Vix poterat propria delituisse domo.
Quid faciat: timido, repetat si remige portũ
Certat in aduersas ire magister aquas.
Deserat ipse ratem, mediis palinurus in undis?
Hoc prohibet sancte religionis amor.
Sed tandẽ rabidi fatigatus marte leonis

Cædit: & æthrusco uectus ab amne fugit
Sic tamen interea lachrymis affatur abortis
Quos dederat profugæ christus inesse rati.
O socii aduersa fœlices sorte futuri:
Dummodo syderei sint rata dicta ducis.
Auxilium sancto: nisi sit spes uicta: labori
Fidite: celesti semper ab arce uenit.
Maximus ille pater: gallorum gloria regnis
Cuius iam toto nomen in orbe micat.
Ille quidem lapsis poterit i succurrere rebus.
Hæc requies longis sola reperta malis.
Hũc etenim uirtute uirum signisq; potentem
Quis nescit facili uoluere regna manu:
Hic ego securo statuam sub sydere puppim:
Hic poterit placido tuta latere uado.
Hæc mora: tyrrheno spumãtibus æquore rostris
Excepit profugum gallica terra ducem.
Sicq; peregrato gallorum limite: summus
Candida per siluas pastor ad antra uenit.
Occurrunt longo uenienti bus ordine patres:
Preuia christifere signa fuere crucis
Psallentes pio mulcebant nubilia cantu:
Talis in abiectto milite pompa fuit.
Hos romanus eques nimium nimiũq; beatos
Quos uidet in tanta degere pace uocat.
Et modo continuis celebrata silẽtia claustris:
Et modo parthenii laudat honoris opes.
Nil ibi q̄ rapida cuperet nouus aduena mente:
Nil: nisi precipui candor amoris erat.
Panis: poma: nuces: hortensisq; herba: lugumẽ:

Deliciæ adductis ista fuere uiris.
Maximus interea christi sua fata sacerdos
Tam longæ causas exposuit uiæ.
Tunc pauper ipse sui ueritus mandata magistri
Accepit profuge uela tuenda ratis.
Non ego multiloquo septem tolerata per annos
Carmine fata notans singula quæq; canam.
Nec referam longos quos pertulit ille labores:
Dum cuperet laceram composuisse fidem.
Summa sequar tantum celebris fastigia facti.
Atq; inerit cartis exitus ipse meis:
Imperium tenuit romano in culmine summum
Lotarius tanti tempore dissidii
Ille uirũ merito sanctũ celebrabat honore:
Congaudens lateri semper adesse suo.
Hunc adiit: rogitatq; senex ut fortibus armis
Restituat patrie sacra deos suæ.
Annuit: & ualido glomeratis agmine turmis:
Aggreditur sancte rex pietatis iter.
Hinc precibus meritisq; pater Bernardus opimis
Atq; hinc lotharii castra fuere ducis.
Sic graditur summus romana ad tecta sacerdos:
Hinc atq; hinc duplici tutus ab arce sedens
Ventũ erat ad summi celeberima tẽpla tonãtis:
Vera loquar: facili sed grauiora fide.
Non lituos: non Castra duci: non bella mouere:
Non opus ardentũ conseruisse manũ.
Vnius (o felix) monachi reuerentia tantũ:
Terruit audaces sceua per arma uiros.
Ipse autem tanti fuerat qui turbinis auctor

Audiit hos humili tristis ab ore sonos
Petre tuam subito licuit mihi scindere uitã:
Et flegethonteo precipitare lacu.
Tu tamen: ut gemitu ueniã merearis acerbo:
Tres tibi pro grandi munere sume dies.
Dicta fides sequitur. iã tertius ordine titan
Fulserat: extremũ clausit & ille diẽ.
Protinus expansis reserantur ouilia ualuis:
Et refouent sparsos lata ꝑ arua greges.
Quod fuerat rabidi sancitũ lege leonis
Deicit hoc sũma presul in urbe sedens:
Iam poterant leti tractare negocia ciues:
Et rigidã tandem uertere arator humum.
Omnibus hic igitur placida sub pace locatis:
Sanctus in optatos se tulit inde sinus
¶ Bernardus Romana ecclesia fœlici pace donata: in galliam honorifice rediit: ibiq; sanctissimã domino animam reddidit.

p Retereo eximii tacitus miracula patris
Quæ fuerint longe tempore facta uie
Felices &. n. nimium nimiũq; fuere:
Hospitio illustrem qui tenuere uirum.
Quiq; sacrum uoluit populus retinere parentem
Obuius in longas ibat ab urbe uias.
Gaudia quisq; nouo gradiens testatur amictu:
Occurritq; pio uirq; puerq; seni.
Luctus abit: lætis resonat concentibus ether:
Festaq; depositis artibus hospes agit.
Vndiq; purpureas spargunt per compita flores:
Et redolent sacris thura perusta focis.

Perq; uias pueri ramos strauere uirentes:
Compita subiectis tecta fuere togis.
Sic quondã solimis: inopũ quẽ uexit asellus:
Excepit reducẽ grata caterua deũ.
At postq̃ optati consedit limine tandẽ
Hospicii plaudens undiq; turba ruit.
Vndiq; turba ruit tanto glomerata tumultu:
Vt nequeat lassũ limine ferre pedẽ.
Tot quoq; difficili languentia corpora morbo
Obtulerant: facili restituenda manu:
Vt male: uel modici: fuerit data copia sõni:
Nec tulerit properas mensa pacta dapes.
Sicq; peragratis gallorũ finibus: abbas
Contigit optato claustra beata pede.
Tũc nemora: & patrii lapidosa cacumina montis
A spiceres dño plaudere cuncta suo.
Vtq; solet multo non uisã tempore matrẽ
Impetere: & plaudens basia ferre puer:
ic hilares uiso monachi pastore resultant:
Osculaq; alternis dantq; feruntq; genis.
Tunc: mõ qui fuerat titulis sup ethera uectus:
Cernere quẽ magni concupiere duces:
Ecce uirũ posito spectares presule sanctum
Sarcula iã manibus corripuisse sacris.
Et quibus ipse humeris lassus consederat orbis
Cernitur intexo uimine ferre lutũ.
Bis centũ ethereo plaudebant agmina regi:
Quæ bonus ex omni traxerat orbe pater.
Hæc fuerant tanto populis celebrata fauore:
Sic coluit sanctũ uirq; puerq; gregem.

Totus ut ex illo iubilans contenderet orbis
Sacratũ pariter detinuisse ducem.
Tunc romana suo decoranda antistite templa
Eugenium ex humili surripuere domo.
Tunc ét innumeræ diuersis partibus urbes
Inde sibi sacrũ constituere caput.
Talibus acta uiris nulla exagitante charybdi.
Sancta super tenues cymba fluebat aquas:
Aurea iã posito currebant secula fastu.
Temporaq; hæc nullis nigra fuere malis.
Oĩa diuinas resonabant compita laudes:
Iam dabat angelicum terra fretũq; melos
Hæc tamen ante alias longe celeberrima ualles
Quam coluit magni duxq; paterq; gregis.
Iamq; decem senos lustris ꝑperantibus annos
Clauserat extremo curua senecta pede.
Atq; senescenti titubantia corpore mẽbra
Pondete continui fracta laboris erant.
Nec tamen austeri laxauit frena senectus
Culminis.aut celeres cistere uisa rotas.
Sed nelut in uiridi properabat fortius æuo:
Vt leuis ad palmæ præmia currit equus.
Vtq; solet cantu modulos iterare canoro
Dulcius:ad mortis limina ductus olor:
Sic dedit.ille sonos supremo in limite dulces:
Scriptaq; decrepiti mira fuere senis.
Nam pater eternos senio confectus amores
Exposuitq; sacris oscula lata modis.
Iamq; instare uidens celestis gaudia uitæ
Imposuit uili languida membra toro:

Grex bonus ingemuit: circunfusus*q*; iacenti
Talia sollicito murmure dicta dabat.
Ergo ne iã miseros pater o uenerande nepotes
Fert animus medio deseruisse mari?
Quis nã igitur tristes: uel quis solabitur egros
Pastor? & etherei calcar amoris erit?
Quis pater attonitos inopes*q*; tuebitur agnos
Ne lanient auido uiscera dente lupi?
Quis poterit miseris nodos aperire latentes
Legis & eloquii mistica uerba sacri?
Quis nunc torpentes animos: & frigida corda:
Curabit*q*; leui uulnera nostra manu?
Ah nimium properata tuæ cita tpa uitæ:
Ah nimiũ læti fata seuera tui.
Quid iuuat assiduis fatigatum uocibus: olim
Clauigerũ nobis consuluisse patrẽ:
Ne quis forte suo populus pro præsule nostrum
Surriperet sancta calliditate caput.
Inuida si nostros nimiũ populata labores.
Audet honoratũ tollere parca ducẽ.
Tu tamen o facili nutu qui sydera torques
Necte iterũ uitæ filia resecta tuæ
Vt cũ fulta tuo fuerit domus ista labore:
Lætior acceptum cernat abire patrẽ.
Motus erat dictis senior: paulũ*q*; læuatis
Luminibus: tenui retulit ista sono.
Iã mihi summa quies: iam præmia læta parantur:
Dulcis adest tandẽ funeris hora mei.
Sed nos fœmineo quid funditis ore quærelas?
Quid iuuat emeritũ detinuisse senem?

Anne prius totiens dixi mea funera uobis:
Ne subitus nimiū lederet ossa dolor?
Christus: olympiaca fuero cū sede locatus:
Auxiliū nostro maius ab ore pluet.
Nunc meus hic luteo circūdatus aggere sensus
Vix habet unde suas contueatur opes.
Vos tantū superi retinentes iussa parentis:
Ite per arreptū religionis iter.
Nō uos blādus honor: nō uos labor īprobus unq̃
Non reuocet toto qcquid in orbe patet.
Quid mihi si lituos inter facilesq; choreas:
Duxissent letos tpa nostra dies:
Quid mihi præterriti prodessent gaudia fastus:
Vrgerent stygias si modo ferre faces?
Sed tandē tremulū uocat in sua regna clientem
Christus: & hinc celeri me iubet ire pede.
Vos igitur fratres nati: patresq; ualete:
Et mea sub memori condite dicta sinu.
Talia uix breuibus dederat mandata loquelis:
Sautia sollicito corda dolore leuans.
Cū niueus lachrymas inter gemitusq; suorū
Spiritus: abiecto corpore: celsus abit:
Ipsa per aereos uirgo nitidissima tractus:
Visa est celestes ducere leta choros.
Purpureāq; trahens animā sup arce locauit
Empyrea: lateri conposuitq; suo.

Sanctus Bernardus non tantū antiquis heroibus sed christianis quoq; martyribus iure optimo præponitur.

h Actenus excelsi mirabar Cæsaris arma
Cui dedit ethereum martia Roma decus.
Annibalisq; trucē Romano in sanguine dextram:
Et macedū clari gesta superba ducis.
Mirabar patria pro libertate furentes
Scipiadas Decios: Aemiliosq; graues
Nec minus ingenti decoratū laude fatebar
Qui celerē rapido torruit igne manum.
Cuiq; dedit clarū generoso ex ordine nomen.
Africa: quo fœlix consule Roma fuit.
Et qui sublicīū tutatus pectore pontē
In tyberis rapidas desilit altus aquas.
Quiq; quirinalis posito modo consul aratro
Arma triūphato uictor ab hoste tulit.
Et qui uectus equo radians fulgentibus armis
Se potuit fisso precipitare foro.
Quiq; per adiunctas priuæuo in marte catena
Ionias tyrio sanguine tinxit aquas.
Illū ēt titulis rebar super ethera uectū
Qui tenuit phrygios obsidione lares:
Illiacosq; inter proceres: qui marte superbo
Inclytus: æmonio tractus ab axe perit.
Quiq; giganteo superauit robore monstra:
Vnde molorchei signa leonis habet.
Hos ego crediderā nimiū nimiūq; beatos
Qui tulerant forti nomen in astra manu.
Hos puer egregio simplex uenerabar honore:
Cū legeret numeros prima iuuenta leues.

Nunc si bernardo ueteris præconia famæ
Contulerimq; meo fortia facta seni:
Quæ modo thræicio fuerant celeberrima cantu
Visa puellari nunc mihi digna sono.
Fama uetus taceat: cedant ueterũq; triũphi:
Christigená meritis sollicitare uirũ.
His etenim ficte fuerat uirtutis imago:
Huic arethe pleno pectore uera fuit
Hi marti & phæbo gelidis libamina saxis
Obtulit hic uero candida corda ioui.
Illi terrificis domuerunt barbara bellis.
Mænia: & ingenti tecta superba manu.
Hic uada tertarei domuit phlegetontis: & oẽs
Spirituum steterant addata iussa chori.
Hi uarios celebri subierunt marte labores
Pro patria pulchrũ succubuisse rati.
Hic tulit assidna gelidos sub morte dolores:
Scismaticá cupiens conciliare fidé.
Illis falsus honos & inanis gloria famæ:
Solus at huic christi causa laboris amor
Forte triũphatis illi regionibus: ampla
Thesauros patriæ dona dedere suæ.
Hic aũt miseros moriens dat habere nepotes
Munera que nullo sunt moritura die:
Munera quæ mores instaurauere pudicos
Hæc sunt: quæ sacra scripserat ille manu.
Sed quid ego herculeas pygmeis carmine uires
Assimulo? & phario flumina parua mari?
Optima mutato repetá præconia cantu:
Et pater exéplo te meliore caná.

Nã tibi cur uanos ausim conferre quirites
 Qui melior quouis martyre sanctus eras?
Grande quidẽ fuerat ferro flãmisq; necari
 Nec tamen æternã defuisse fidẽ:
Maius opus sũmo uersari in culmine rerũ
Nec tamen ulla aĩos ambitione præmi.
Maius opus uitæ rigidũ tenuisse cacumen.
 Semper: & angustũ religionis iter.
Bellaq; spirituum telis agitata malignis
 Maius opus forti corde tulisse fuit.
Fulmineos alii mirentur martyris arcus.
 Latentiq; auido quos tulit ore rogos.
Vulnera chrisogoni iactent.pauliq; cathenas:
 Eufemiæq; truci mẽbra resecta manu.
Mirenturq; graues sanctorũ funera penas:
 Bella: crucẽ gladios.uerbera.tela: faces.
Solus inexausto mirabor corde laboret.
 Quos pater eterno raptus amore tulit.
Nã si christigenũ cedes: tormenta: labores
 Colligis: & fusi sanguinis oẽ decus.
Cedent cuncta oneri q̧ pertulit ille beato:
 Lapsurã cupiens sustinuisse domũ.
Nãq; alii lacera senserunt carne dolores:
 Hic aũt medio uulnera corde tulit.
Ergo animus quantũ mẽbris generosior ipsis:
 Martyribus tantũ celsior ille fuit.

❡Comẽdatio muneris a sanctissima dei genitrice maria nobis collati cũ nup Diui Bernardi opuscula ĩprimi curauit.

Ostq̄ sancta polos celiq; decē plicis orbes:
P Transcēditq; noué uirgo parensq; choros.
Ethereáq; petēs sociis spectātibus arcem
Regna tenet nullo destituenda die.
Humanis nunq̄ præcibus nostræq; saluti.
Defuit: aut luteas spernere uisa domos.
Sed potius sūmi moderata est principis iras:
Spiculaq; in nostros eiaculanda lares.
Auxilium scæleri uisa est prestasse nefando
Sæpius: atq; humiles conciliasse reos.
Illa dedit miseris ueniá: totūq; per orbem
Illius ex miti depluit ore. fauor.
Innumeros ēt populos uix egra trahentes
Ossa fame imodicas iussit habere dapes
Cunq; foret latias pestis maleiacta p̱ urbes
Curauit stygiis ulcera missa uadis.
Illius optatos totiens experta fauores
Testis adest tanti Brixia nostra boni.
Brixia: quæ quondá populis lacerata malignis
Turgebat: medica non adeunda manu
Brixia: quæ capitis medio confecta gerebat
Vlcera: quæ sub ite causa fuere necis.
Nunc aūt Marie præcibus adiuta triūphat:
Et peragit lætis ocia grata choris.
Pulchraq; præcipuū Mariæ testantia munus
Templa locat: parii marmoris instar opus.
Hæc & plura: parens christi sanctissima: nobis
Cōtulit: in miseras officiosa præces.
Hoc tamen audenti liceat dixisse camœna.
Atq; animi sensus exeruisse mei.
Humano nunq̄ generi: nostroq; decori

Parthenice tantũ muneris alma dedit.
Quanta grata suo nuper cũ munere nobis
Protulit hæc breuibus scripta legenda notis
Protulit ipsa quidẽ: proprio nã diua clienti
Iussit ut Egregii quereret orsa senis
Iussit: & ecce nouũ fuerant quæ sparsa p orbem
Scripta: uolens: uno margine cuncta leges.
Scripta: triũphales celi reserantia ualuas:
Scriptaq; cõmuni suspicienda manu.
Oĩs namq; datis etasq; sexusq; libellis
Perfruitur: latio si tamen ore sonat.
Quisquis ades: si forte tuæ tibi cura salutis:
Hæc fuerint animæ grandia dona tuæ.
Si cupis optata connubia ducere prole.
Atq; maritali succubuisse iugo:
Hic potes egregios morũ decerpe fructus:
Qui tribuant natis nomina rara tuis:
Si tamen eloquii tantum tibi cura nitentis.
Hic fuit eximio non Cicerone minor.
Quod si forte pio iuuat indulgere labori:
Etpopnlos christi iussa docere rudes:
Hic documenta tibi uarias spargenda per urbes:
Collige: quesitis hic meliora dabit.
Cum uoluit placido demulsit pectora sensu:
Cum uoluit rigido terruit ore reos.
Quod si cælitibus iuuat indulgere tuendis
Tutius atq; humili delituisse casa.
Hic tibi præcipuo semper uenerandus henore
Auctor: & æterno dignus amore coli.
Hunc relegens sũmo letus spatiabere cælo:
Et poteris stygios tristis adire lacus.

Ante oculos noſtri piget tibi principis ortus:
Et paſtorali numina nata domo.
Hinc atq; hinc dulci reſonat modulamine ieſus:
Et mariæ illuſtri nomina culta ſono.
Candida tartareo ſtatuiſſe ex hoſte trophæa:
Anguigerũq; docet diſſecniſſe caput.
Et qbus ille dolis miſeros: qbus artibus alter
Decipiat paſcens ſancta ꝑ arua pecus
Qui legit expleri neqt: ardeſcitq; legendo:
Et dolet aſſueti cum uenit hora cibi.
Efficiunt animos aliorum ſcripta tumentes:
Et nimium ſparſis luxuriare comis:
Hæc aũt mundo paracletum in pectore condent
Accendẽtq; nouis frigida corda focis:
Hæc tibi marmoreo lachrymas de pectorẽ dulces
Eliciẽt: animæ gaudia ſũma tue.
Deniq; cuncta noui ueteriſq; uolumina ſenſus
Solus hic eximia continet arte liber.
Hæc igitur toto monachi contendite curſu
Arripere: & tacito condit edicta ſinu.
Vt uos ſydereum faciant conſcendere culmen
Celeſteſq; inter regna tenere choros.
Vos quoq; chriſtigene: genus immortale: cliẽter
Parthenicum medio figite corde ſenẽ
Vt cæli terreq; graues eliminet iras.
Et reſeret clauſi limina celſa poli.

Tabula operũ quæ in hoc uolumie continentur

Deprecatio Ad gloriosam virginem.

Liber ad Lectorem.
Flebile vestigijs: manibusqꝫ ipri
mere letum.
Cornutuz xp̄i vultib⁹ os doceo.

Diui bernardi abbatis. Clare
uallensis ordis. Cisterciensis do
ctoris d̄uotissimi opuscula. Et p̄
mo ad gl'iosam virgine̅ Maria̅
deprecatio ⁊ laus elega̅tissima.

Entez et
oculos pariter cuz
m manib⁹ ad te regia
mundi attollim⁹ ⁊
coraz tue celsitudi
nis gloria genuflectim⁹ ceruice̅
inclinam⁹: ac plenis suspirijs ad
te preces in celuz transmittim⁹.
Tu altitudo celi btõs oculos tu
os q̄bus inco̅prehensibilem glo
riam illa̅ lucis eterne cu̅ deside
rio sp̄itueris ad tuos supplices i
ha̅c mu̅di miseria̅ ꝓiectos de al
to inclinare no̅ d̄spicias. Et ecce
cora̅ treme̅do iudice peccatores
assistimus cui⁹ man⁹ t̄ribilis gla
diuz ire sue vibrat sup nos: ⁊ q̄s
auertet eam. Nemo domina ta̅
idone⁹: vt gladio domini manu̅
pro nobis obiciat: vt tu dei ania̅
tissima p̄ qua̅ primu̅ in terris su
sceꝑimus misericordia̅ de manu
dn̄i dei nostri. Api itaqꝫ tu ma
ter mi̅icordie benignissimi cor
dis ianua̅ suspiriosis preca̅tib⁹ fi
lioꝝ adam. Ex omnibus finib⁹
terre ad tue protectio̅is vmbra
culu̅ co̅fugimus a facie formidi
nis fortitudinis dei. Ad te domi
na mea stilla̅t oculi nostri te de
uotõis clamore valido obsecra
mus vt filij tui dn̄i nostri ira̅ qua̅
grauiter pecca̅do succe̅dim⁹: er
gª nos mitiges eiusqꝫ gr̄am a q̄
ingrati excidim⁹. nobis tua co̅ci
liet: cui⁹ liuore sanati sumus: et⁹
iteru̅ medella̅ deposcim⁹: qꝛ pu
truerũt ⁊ corrupte su̅t cicatrices
nostre ⁊ non e̅ in nobis sanitas.
Atte̅de domina ⁊ vide dolores
vulneru̅ anime nostre: qꝛ tibi re
uelamus causam nostra̅ cum fi
ducia. Te.n. iestimabilis be̅igni
tatis femina̅ ⁊ venera̅da̅ matre̅
ee̅ cognoscimus ex eo ꝙ tu mu̅
du̅ hu̅c imu̅du̅ ⁊ lubricu̅: ipollu
to calle tra̅sisti ⁊ adhuc iter pec
catores degens: tanta ante deu̅
sanctitate fecu̅daris: vt sola solio
regis eterni immediate approxi
mar̄ merueris. Tu peccatore̅ q̄ꝫ
tu̅libet fetidu̅: n̄ horres no̅ despi
cis si ad te suspirauerit tuu̅qꝫ iter
uentu̅ penite̅ti corde flagitaue
rit. Tu illum a desperatõis bara
tro pia ma̅u retrahis: spei medi
came̅ aspiras: foues no̅ despicis
quousqꝫ horre̅do iudici miseru̅
reconcilies. Famosu̅ huius tue
benignitatis testimoniu̅ est per
te restauratus theophilus gr̄e.
Nec miru̅ o domina si ta̅ copio
so oleo mi̅icordie tui cordis ꝑ
fusu̅ est solariu̅ cu̅ illud inestiabi
le op⁹ misericordie. ꝙ p̄destina
uit deus ante secula in rede̅ptio
nem nostra̅ primu̅ in te a mu̅di
artifice sit fabricatu̅. Quado.n.

placuit grãe ſupne vt habitaret i
nobis a qbus elõgata fuerat tu
ſola inuenta es digna vt in tua
virginali aula rex regum ⁊ dñs
dñantiũ a regalibus ſedibus ve
niens p̃mã ſibi mãſionez inter
filios hominũ eligeret. Uere be
neplacitũ fuit deo habitare in te
qñ ex ipſa allibata carnis ſubſtã
tia quaſi d̃ lignis libani archite
ctura ineffabili domuz ſibi edifi
cauit dei ſapientia ſufulſit eã ſep
tẽ colũnis argenteis ac reclina
toriũ aureũ in ea collocauit. Hi
ſũt ſeptẽ ſpũs dĩ ⁊ hec ẽ vnica il
la ſaluatoris femina i qua ſola q̃
ſita i oibus requiẽ inuenit atq; i
ei⁹ ſinũ oẽs theſauroſ ſuos abſq;
menſura trãſfudit. Unde bñ ſan
cto ſpũi in te cõplacuit o maria
cũ tam diuinis miſterijs vterum
tuum cõſecrare dignat⁹ ẽ ipſe ẽ
enĩ ignis cõſumens qui ſanctiſſi
mã aiam tuã totã iflãmauit ſeip
ſo atq; ſplendore diuine maieſta
tis ipleuit: tuũq; vterũ ineffabili
mõ fecũdauit. Fecitq; vt deuz ⁊
hoiez clauſa cõciperes clauſa pa
reres ⁊ poſt ptũ v̾go ꝑmaneres.
Iã ergo vterꝫ tuuz dña velut ſa
cratiſſimũ dei viui tẽplũ tot⁹ mũ
d⁹ veneret. In eo ſalus mũdi ini
ciata eſt. ibi decorẽ indut⁹ eſt dĩ
filius ac ꝑelecte ſponſe ſue eccle
ſie formoſus i ſtola cãdida exul
tanter occurrit deſideratuz diu
oſculũ ꝑelegit ac ꝑdeſtinatas a
ſeculo nuptias: virgo cum virgi
ne ꝑlibauit. Ibi rupt⁹ eſt paries
inimicitiaꝝ quẽ int̃ celũ ⁊ t̃rã ꝯ

toplauſtroꝝ inobedientia ꝯſtru
xerat. Ibi cõfederata ſunt terre
nis celeſtia ⁊ obuiauerunt ſibi i
oſculo pacis: qñ i vnã eãdẽq; ꝑ
ſonã ꝯcurrerũt diuinitas ⁊ hũa
nitas: factũq; eſt nouũ illud ſup
terrã vt eẽt de⁹ hõ ⁊ hõ de⁹. Ibi
magnus helyſeus in mẽſuraz ſu
ſcitãdi pueri ſeſe cõtraxit. Ibi an
tiquus dieꝝ ꝑelecto filio ſuo tu
nicam induit polymitam. Ibi re
beccha futuroꝝ pſcia magnificã
di filij manibus pelliculas edoꝝ
circũdedit ⁊ colli nuda ꝓtexit.
Ibi .n. cooperante grã ſpũs ſan
cti fili⁹ a deo p̃re hereditãdus in
oibus gẽtibus diuine maieſtatꝭ
potẽtiã ſimilitudine carnis pec
cati cooperuit. ⁊ quaſi abſcondi
tus eſt vultus eius in infirmita
te. vnde nec reputauim⁹ eũ. Ibi
cõſilij ꝓuidẽtia ineſcatus eſt ha
mus qui ad extrahẽdum ſerpen
tẽ antiquum i hoc mare magnũ
de celo traiectus ẽ. Inde egreſſa
ẽ armilla aurea vt ꝑforaret ma
xilla leuiathan. vt euomeret mor
tuos non ſuos quos ab origine
mundi ſecure deglutiuerat. Ortus deliciarum nobis ſacratiſſi
mus tuus vterus o maria. q; ex
eo multiplices gaudij flores col
ligimus quotiẽs mẽte recolim⁹
q̃ magna multitudo dulcedis
toti orbi inde refulſit. Ortus cõ
cluſus tu es dei genitrix ad quẽ
deflorẽdum manus pctõris nũ
ꝗ̃ introiuit. Tu ſanctorum aure
ola aromatum a celeſti conſita
pigmentario virtutum omnium

De precatio ad gloriosam virginem.

speciosis floribꝰ delectabilit̃ vernaris iter quos pl'cherimos flores tres miramur i te excellẽtissima. Hi sunt quorũ odore suauissimo totã domum domini repleo. O maria viola hũilitatis lilium castitatis. rosa charitat̃ merito de dei aureola flos ille speciosus ꝑ filijs paradisi ellectus est egressus sup quẽ requieuit spiritus dñi. Et cui te assimilabimꝰ mater pulchritudinis? Vere paradisus dei tu es q2 lignum vite mundo ꝓtulisti: de quo q̇ mãducauerit viuet in eternũ fons vite. qui ex ore altissimi ꝓdijt d̉ medio ventris tui exiliuit atqꝫ i te in quatuor capita sese dispergens ad irrigandã faciez arẽtis mundi emanauit letificans ciuitatẽ dei. Omnis enim q̇ biberit ex eo nõ sitiet in eternum: ⁊ erit plusqꝫ padisus hic de cuiꝰ aqua si quis biberit sitiet iterũ. O q̃ta mundo contulisti que tã salubris aqueductꝰ esse meruisti. O lãpas luculentissima quãtos letificasti quãdo splendore dei illustrata desideratũ illud lumen quo inuẽta ẽ drachma decima. sedentibus in vmbra mortis ꝓtulisti. Te nimirꝫ ille epitalamij precentor a longe intuitꝰ cũ admiratiõis voce ita ꝓrupit. Que est ista que ꝓgredit̃. velut aurora consurgens. pulchra vt luna electa vt sol terribilis vt castrorum acies ordinata? Sicut aurora valde rutilans in mũdo ꝓgressa es o maria quãdo veri solis splendorem tante sanctitatis iubare precurristi: vt vere diem salutis dixerim diẽ ꝓpitiatiõis! diem quẽ fecit dñs quẽ tue claritati initiari dignum fuit. Felix aurora felicis diei extitisti nũtialis dies talẽ aurorã diei d̉cuit ⁊ recte quidem aurore implesti officium! Ipse. n. sol iusticie d̉ te ꝓcessurus ortum suum quadaz matutina irradratione preueniens in te lucis sue radios copiose trãfudit quibus potestates tenebrarum quas eua ꝓduxerat i fugam cõuertisti atqꝫ ita desideratum cunctis gentibus solem mundi inuexisti. Tu pulchra vt luna diceris eiqꝫ non immerito ꝯpararis! Illa. n. omnium. astrorum sola soli similima ꝯparatione ⁊ candore venusta argenteo ceteris i celo premicat siderib⁹. Tu vero solis imago expressissima int̃ milia astrorꝫ d̉o astẽtiuz virginali puritate in celo gloriosa presulges: Illa. n. transfuso in se solari lumine noctẽ nostrã illuminat tu virtutum tibi a deo inditaruz magnificis exemplis ad immitationem tui nos ꝓuocas. sicqꝫ noctẽ nr̃am illumias. Qui. n. vias tuas insectatus fuerit nõ ambulabit in tenebris: sꝫ lumen vite inueniet. Tu ergo pulcra es vt luna imo ⁊ pulchrior luna q2 tota pulchra es ⁊ macula nõ est i te: neqꝫ vicessitudinis obumbraiio. Tu electa es vt sol ille iniqꝫ sol solis conditor: ille enim electus est ex milibꝰ virorꝫ

tu electa ex milibꝰ feminarū. Il-
le electꝰ ex oibꝰ q̄ sunt: tu electa
ex oibꝰ que ꝑ illum sunt: tu ter-
ribilis vt castrorū acies ordiata.
Quid eni? An nō horruerūt pri
cipes tenebrarū quādo viderūt
ꝓter morē armatura omni forti-
ore instructam cōtra se ꝓcedere
feminam. feminā fortē ad bella
doctissima cuiꝰ ensis suꝑ femur
suū ꝓpter timores nocturnos.
In circuitu eiꝰ acies validas spi
ritualiū virtutū suo se inuicē or
dine tuentiū siquidē ordinatiōe
ꝑseuerat dics: sed ⁊ innumerabi
liū beatoruꝫ spirituū militiā ad
ministeriū tāti principis delega
tā fuisse nullatenꝰ ambigimꝰ vt
pote qui custodirent lectulū sa-
lomōis gratissimū ac ꝓuiderēt
ne ꝓparatū eterno regi hospitiū
alienꝰ hospes iuaderet. Nimirū
timor ⁊ tremor venerūt suꝑ eos
ita ꝙ dicerēt ecce plusꝙ̄ eua hec
castra dei sūt hec: fugiamꝰ israe-
lē. Tu ergo bellatrix egregia ꝓ-
mo eū q̄ ꝓmꝰ oia supplātauit ex
pugnaſ viriliter agressa es: tu ⁊
spūm elationis eue vertice hūili
tatis ꝯplosisti. qm̄ in te ita respe
xit dñs vt ipsius merito suꝑ oēs
choros angeloꝝ te sublimari di
gnā estiauerit. Nūꝙ̄. n. suꝑ oēs
āgelos glorificata ascēdisses ni-
si prius infra oēs hoies hūiliata
descēdisses. Tu ⁊ ardoreꝫ vetite
ꝯcupiscētie virtute castitatis in
tua carne virginea catenꝰ extin
xisti: vt his in cuius ꝯspectu nec
astra munda sunt tāte mūditie
carneꝫ tuā iudicauerit vt etiam
sue diuie puritati aglutinare nō
dēspexerit. His ergo ꝓmariꝭ du
cibus tenebrarū a te fortit̄ expu
gnatis: omnis ante faciē tuā spi
ritualiū nequitiarū militia in fu
gam cōuersa est. Gloriosa dicta
sūt de te ciuitas dei genitrix. Sꝫ
adhuc locus ē tue laudi. adhuc
in tuis laudibꝰ ois lingua bal-
butit. Nō. n. sūt loquele neqꝫ ser
mones in natione q̄ sub celo est
quibꝰ amplitudo glorie tue ad
plenū valeat explicari. O pia o
magna o mlt̄uꝫ amabilis maria
tu nec noiari q̄dē potes q̄n accē
das: nec cogitari q̄n recrees af-
fectus diligētiū te: tu nunꝙ̄ sine
dulcedie diuinitꝰ tibi insita me-
morie portas igrederis. Et nūc
seq̄mur te o dn̄a ex totis ꝓcordi
is vociferātes ad te adiuua ibe-
cillitatē nr̄am aufer opprobriuꝫ
nostrū. Uides hāc tunicā pelli-
ceā que nos circundedit tunica
eue parētis nostre ē: quā ad nos
olim misera illa transmisit ⁊ suꝑ
vestiuit carnē filioruꝫ suoꝝ sicut
diploide ꝯfusiōe sua. De manu
ipsiꝰ quippe duplicis mali semē
terra nostra suscepit ⁊ cōcepit ⁊
pepit nobis spias ⁊ tribulos ini
quitatis in anima calamitatis i
corpe ac ꝑ hoc mortē vtrobiqꝫ.
O infelix hereditas o dira hūa-
ne carnis ifirmitas vsqꝫ quo pa-
tiemur te? Multū dorsa nr̄a in-
curuasti: qꝛ grauis es valō ⁊ diu
te sustinuimꝰ. Multuꝫ minuisti
nos ab āgelis: equo ⁊ iumētis i

spicitibus coequasti: nimis inualuisti: que nō nisi morte filij dī sanari potuisti nimis super nos te extulisti qñ ꝛ vsqꝫ ad eū qui sup omnia ē incaute ascēdisti. Et q̄s liberabit nos a corruptela hui⁹ miserime pellicule: grā saluatoris nostri filij tui o maria q̄ vt infirma nostra tolleret spōte infirmat⁹ ꝛ vt mors mortis nr̄e ipse fieret innocens ꝑ peccatoribus mortu⁹ est. Et quis tā idone⁹ vt loquat̄ ad cor dn̄i nostri iesu xp̄i vt tu felix maria que in secretissimis amplexib⁹ amātissimi filij tui cubas i meridie sempiterno eiusqꝫ familiarissimo colloquio eū plena cordis leticia ꝑfrueris. Loquere dn̄a qr audit fili⁹ tuus ꝛ quecūqꝫ petieris impetrabis. Inuoca bonū nomē eius super nos vt curemur a vetusta hac lepra carnis ꝛ sp̄us. Exsurge vir⁹ hoc mortiferū quod ō pomi sui reliquijs eua nobis propinauit qñ suci noxialis gustu ebriata ē ꝛ reliquias dimisit puulis suis. Utinā poculū suū ebria illa aut totū ebibisset aut diffūdisset. Te dn̄a exorante oē iugū nostrū cō putrescat a facie olei diuine misericordie renouet̄ vt aquile iuuent⁹ nostra: vt noui noua voce nouū cāticum nouis ciuib⁹ aggregati illic vbi noua sunt oīa iubilū sempiternū celebrātes in cimbalis iubilationis ꝯcinam⁹ Tollat̄ hec crassa nebula ab oculis vt reuelata facie glīā dn̄i spe culātes in imēsum illud pelag⁹ diuini luminis absorbeamur a dn̄i spiritu ac deo nr̄o i vinculis charitatis astricti vnū cū ipo efficiamur. Prestet ꝛ hoc nobis tuo interuentu o maria fili⁹ tu⁹ Jesus xp̄s de⁹ ꝛ dn̄s nr̄ Cui laus ꝛ gloria ꝛ gratiarū actio in sempiterna secula Amen.

Diui Bernardi abbatis de miseria humana sermo.

o Homo q̄ ex aīa rationali ꝛ humana carne subsistis ꝯditionis misere. repletus multis miserijs. Miser ꝛ mirabilis homo paup cecus nud⁹ plurimis necessitatibus subdit⁹: ad cor tuum reuertere. Quid foris vagaris: q̄d foris queris: quid i carnalib⁹ studes: q̄d in secularibus te implicas: q̄d in vanitatib⁹ te inuoluis in inferiorib⁹ delectaris? Et ab oib⁹ interiorib⁹ ꝛ superiorib⁹ elōgaris: ꝑ ea que foris sūt diffunderis? Quāto magis ad mundū accedis: tāto lōgius a deo recedis. Quāto magis foris es sapiēs tāto magis i tus stult⁹ efficeris. Quāto magis extra lucraris tāto magis i tus ꝑdis. Quāto magis i hijs q̄ foris sunt vagaris tāto magis i tus euacuaris. Quāto magis i tēporalibus es solicit⁹ tāto magis es mēdicus inspiritualibus. Quid ē homo ꝙ omnia ordias ꝛ te ipsū nō vis ordinare: Quid in oib⁹ es prudēs ꝛ circa temetipsum es insipiens? Quid est ꝙ ad omnia q̄ foris sūt solicitus es

bona facere ⁊ temetipsum finis
eē malū semꝑ ⁊ inutilē. Dormit
in te spiritus dei: ⁊ vigilat in te
spirit⁹ mundi. Uacat ī te ratio:
⁊ viget in te sensus: extinguit in
te spirit⁹ dei: dominat̄ ī te amor
mūdi. Feruet ī corde tuo amor
terrenoꝝ ⁊ morit̄ ī te amor eter-
norū bonoꝝ. Mundū diligis ⁊
deū relinquis. Omnium recor-
daris ⁊ te ip̄z obliuisceris. Que
super terrā sunt desideras ⁊ dili
gis celestia vo nō curas. appro-
pinquas ad interitū: ⁊ longe sis
a salute. Curris ad diabolum ⁊
ꝓlongaris a deo. Redi. redi p̄-
uaricator homo ad cor qꝛ loqui
tur deus pacē eis qui ꝯuertunt
ad cor. Omnia mundi hui⁹ tibi
dedit deus ⁊ tu ꝓpter oīa relin-
quis eum. Omnia ꝓpter te fecit
deus: ⁊ tu ꝓpter oīa dimittis te
metipsum. Propter oīa que oc
currunt tibi dimittis deum: ⁊ id
circo omnia dimittent te. Pro
pter creaturas relinquis creato
rē: ⁊ iō ꝯtra te insurgēt oēs crea
ture. Quia offendendo creato-
rē offendisti oēm creaturā: ⁊ iō
creature que facte sunt in mini-
steriū ⁊ vtilitatē tuā conuertent
in vīdictā ⁊ penā tuā. Et ve tibi
erit sine fine: qꝛ noluisti habere
bonuz sine fine. Recognosce ita
qꝫ homo miſ recognosce temet-
ipsuz. Recogita qꝛ nihil fueris.
Attende ꝙ vilis ⁊ malus es. Cō
sidera quid futurus es. Plāge
homo miser plange incessanter
peccata tua. Dele lachrimis ma

licias ⁊ miserias tuas qꝛ volūta
te ꝓpria peccasti. Displiceat ti-
bi super omnia displiceat tibi to
to corde ⁊ cōtinuo displiceat ti
bi ꝙ dn̄m immēse maiestatis ha
bentez potestatem oīs carnis ⁊
mittere corp⁹ ⁊ aīam in gehen-
nā ausus fuisti offendere. Ama-
rescat tibi amarissime cor tuum
ꝙ deum summuz p̄rem in com-
prehensibilis bonitatis qui beni
gnus ⁊ misericors est suꝑ ingra
tos ⁊ malos volūtarie libent̄ ac
delectabiliter offendisti. Totus
displiceas tibi vt tot⁹ possis pla-
cere sibi q̇ ē summ⁹ ver⁹ ⁊ solus
deus cui nemo placet nisi qui si
bimetipsi displicet ⁊ nemo ei di-
splicet nisi qui sibi metip̄i placz.
Dissipat nāqꝫ deus ossa eoꝝ qui
hoībus placēt. Et qd̄ altū ⁊ pul-
chrū est apud hoīes: abominabi
le est apud deū. Mirum ē de te
homo miser ad mala quippe es
tot⁹ auidus: totus ꝓmptus: to
tus facilis. totus sapiens ⁊ tot⁹
sollicitus. Ad bona aūt es tot⁹
durus tot⁹ piger totus tepidus
totus stult⁹. totus incredulus ⁊
rebellis. Und̄ tibi hoc nisi a car
ne quā diligis ⁊ sequeris: qꝛ ve-
ro carnē diligis carnē sequeris:
⁊ qꝛ carnem sequeris opera car
nis facis ⁊ cuz ea punieris. Car
nis tue fruct⁹ ē libido: ꝯcupiscē
tia: inuidia infirmitas idest fragi
litas ⁊ dolor: vermis putredo fe
tēs ⁊ fetid⁹ fetor. Tu ip̄e es tene
bris ignorātie sic excecat⁹ vt ne
scias q̇d sis n̄ attēdis quo vadis:

non animaduertis factuꝫ tuum
neqꝫ inſidias inimici ⁊ tẽptatio-
nes eius fraudulentas itelligis.
Totꝰ negligens es nec cogitas
quo tendere debes: viã neſcis: ⁊
nõ inquiris. Grandis nãqꝫ tibi
reſtat via. Solicite tibi queris ci
bũ veſtitũ ⁊ requiem ⁊ oẽs car-
nis neceſſitates quãdo indiges.
De vita vero ⁊ ſalute anime tue
ſemꝑ tepẽs nõ curas licet ſemꝑ
indigeas plenꝰ nequitijs ⁊ mali
tia. Miſer homo vt miſerum pa
ſcas corpꝰ ⁊ veſtias ⁊ carnis vo
luꝑtatibꝰ que poſt paucos dies
a vermibus deuorabit̃ ſatis faci
as ſolicitꝰ laboras. diſcurris vi-
gilas ⁊ ſõnũ nõ capis oculis vt
repleas ventrẽ: ⁊ ꝓ aĩa tua que
deo preſentanda eſt in celis. cur
nõ ſollicitus fatigaris vt ipſam
paſcas bonis operibꝰ: ⁊ induas
virtutibꝰ. ne appareat nuditas
eiꝰ! Homo triſtis queris ſemꝑ i
plere ventrẽ. cur nõ paſcis aĩam
exuriẽtẽ: de vaſe ſtercoꝝ ſemper
curas ⁊ de dei imagine cur non
curas? Paſcis ſterilem ⁊ que nõ
parit. Animã autem eſurienteꝫ
nõ ſacias bonis. Ve tibi erit qꝛ
aĩa tua ꝓpter famẽ in te deficiet
Ve tibi ẽ: ⁊ ve tibi erit. qꝛ reddis
que ſunt ceſaris ceſari: ⁊ nõ red
dis que ſunt dei dõ: ⁊ iõ maledi
ctus es a deo ⁊ cõfũderis ab eo
vide miſer homo qꝛ totum ẽ va
nitas. totum ſtulticia. totum de-
mentia. quicquid cogitas: q̇cq̇d
facis in hoc mundo preter id ſo
lum quod in deũ ⁊ propter deũ
⁊ ad honoreꝫ dei facis. Quicq̃d
ſine deo facis totum eſt malicia
⁊ vanitas. qꝛ nihil eſt bonum ſi
ne ſũmo bono. Et magna miſ̃ia
hominis eſt cũ illo non eſſe ſine
quo non poteſt eſſe vnde homo
miſer qui ad ſimilitudineꝫ ⁊ ad
imaginem dei creatus es: ⁊ pro
pter nimiã caritatem dñi noſtri
ieſu xp̃i a morte et̃na ac turpiſſi
ma redemptus es. ⁊ liberatꝰ es:
⁊ ad videndum claritatem ſum
mi dei ſola iextimabili miſericor
dia ſua vocatus es ⁊ plurimis
beneficijs ex quo eẽ cepiſti ab al
tiſſimo patre totiꝰ bonitatis ad
vitã eternã habendã per vnicuꝫ
filium ſuum inuitatꝰ es. Miſer
homo recognoſce hunc honorẽ
itellige dignitatem tuã qꝛ tanta
maieſtate honoratus es. Eternꝰ
eni deus ⁊ imẽſus creauit te for
mauit te: redemit te: ⁊ inuitauit
te. Maximus honor ⁊ amplus
amor. Cognoſce o hõ honorẽ tu
um ⁊ curre gr̃as agens ad iuita
torẽ tuũ ne forte ſi igratꝰ ire no
lueris: aut villa: aut boues: aut
vxor te ipedierit iratꝰ dñs iube
at te ſuccendi: ⁊ tibi hoſtiuꝫ vite
eterne i ꝑpetuũ claudat. Cogno
ſce ergo o hõ honorẽ tuuꝫ: ⁊ ho
nora creatoreꝫ tuũ. Sed heu ho
die põt recte dici: homo cuꝫ i ho
nore eſſet nõ itellexit: compatus
eſt iumentis iſipientibus ⁊ ſimi
lis factus eſt illis. Dignũ certe
⁊ iuſtuꝫ ẽ. vt q̇ ſocius noluit eẽ
angeloꝝ fiat ſimilis iumẽtorũ
⁊ q̇ deſtruxit in ſe imagineꝫ ⁊ ſi

militudinē dei dignū eſt vt ima
go ⁊ ſimilitudo iumētoꝝ adhe
at ei. Cognoſce te ergo o hō mi-
ſer cognoſce te meliorē auibus
meliorē cunctis animātib⁹: noli
eſſe ſimilis iumētis inſipiētibus
que ſolā vitā preſentem cogitāt
que tātū carnalia ⁊ tēporalia di
ligunt qꝛ nec alia ſciunt. Homo
nō te ſubicias carni nō ſis ama-
tor mūdi nō te ſuſtineas eē filiū
diaboli ꝑꝑ honorē potentiſſimi
⁊ ſapiētiſſimi ⁊ incōprehēſibilis
pr̄is tui altiſſimi dei eterni: ꝓpt
nomē dei admirabile nō te ꝯſti-
tuas aduerſariū ⁊ homicidā tui
ꝓpter amorez benigniſſimi dei
nō te facias inimicum oipotētis
dei: ꝑꝑ vnigenitū ⁊ dilectū filiuz
ieſum xp̄m nō te facias ſociū de
monioꝝ ⁊ ꝯbuſtionis ignis eter
ni: qui redēptus es ꝓcioſiſſimo
ſanguine agni immaculati: noli
tantū ꝓciū vilipēdere qꝫ ꝓ te dei
filius dignat⁹ ē exoluere ne ſem
piternis inuoluaris incēdijs. Tūc
enim penā maximā habebis ſi-
ne remedio tūc dolorē inopina
bilē pacieris ſine fine ⁊ tormēto
plenus eris nūqꝫ tñ aleuiaberis
qꝛ qui nō fleuit qñ erat tēp⁹ flē
di eterno luctu lugebit. ſed ſine
fructu. Redi ergo ad te homo
redi ad ſpūalia redi ad etna ⁊ ce
leſtia gaudia: redi miſer redi ad fi
liuz ne tardes cōuerti qui te ſua
ptāte ſua fec̄ ſapia redemit ſua i
enarabili bonitate ad ſe vocauit
⁊ expectat adhuc quotidie vt te
coronet: qd q̄ris extra illū? quid
deſideras preter ipſū? Quid tibi
placet ſine ipſo? Ipſe fec̄ oia: ipe
hꝫ oia ipſe eſt oia: quodcūqꝫ bo
nū cupis qdcūqꝫ pl'chrū queris
qdcūqꝫ dl'ce ⁊ delectabile req̄ris
totū i ipo inuenies ⁊ in ipo ꝑfru
eris. ſi gaudere ipe gaudiū ē. Si
te pugnare dlectat ipe palma ē.
Si coronari vis ipe corona ē. Si
vincere cupis ipe victoria ē. Si
potētiā deſideras: ipe potētia ē.
Si fortitudinē q̄ris. ipſe fortitu
do ē. Si iuſticiā vis hr̄e: ipe iuſti
cia ē: ſi amas ſapiaz ipſe fons ſa-
pientie ē: ſi caritatē vis de⁹ cari
tas ē: ſi diuitias appetis: ipſe di-
ues ē. Si pulchritudinē vis hr̄e
ſūma pulchritudo ipſe ē. Si ple
nitudinē queris oīs bōi ipe ple-
nitudo ē. Si gloriā ⁊ honorē cu
pis vera gloria ⁊ ſūmus honor
deus ē. Si pacez vis pax eterna
ipſe ē. Quicq̄d boni queris ſum
mū bonū ⁊ omne bonū ipſe eſt.
Imo ſemꝑ eſt tot⁹ deſiderabilis
tot⁹ dulcis tot⁹ amabilis totus
ſuauis ⁊ tot⁹ delectabilis. Ipſe
ſemꝑ vbiqꝫ tot⁹ ē: vbicūqꝫ fueris
ſine ipſo male eris ⁊ male tibi e-
rit ⁊ vbicūqꝫ fueris cū ipſo bene
eris ⁊ bñ tibi erit. Subijce itaqꝫ
te totū ei q̄ te totum fecit a quo
oia hēs. Cui⁹ gr̄a omni momen
to vteris ſerui ſemꝑ ei qui nō pa
titur omnia nocere tibi: que ſem
ꝑ nocerēt tibi libēter: ſiue īfirmi
tates: ſiue homines: ſiue beſtie
vel demōes vl' quecūqꝫ alia. Ser
ui ſemꝑ ei qui nō ſinit te cadere
in omnia peccata: q̄ nō ꝑmittit

vt inferas tibi oīa mala ac dāna
q̄ libent̄ faceres. Totꝰ semꝑ ama
pr̄em ⁊ filiū ⁊ spūm sanctum so-
lū verū ⁊ sūmū bonum qui sem-
ꝑ solus vere ⁊ summe te diligit.
Placeat igit̄ tua volūtas sibi et
volūtas eius semꝑ placeat tibi.
Semꝑ cōcordia te cuȝ eo semꝑ
sequere eiꝰ volūtatē in omnibꝰ
q̄ semꝑ bonū tuum vult q̄ nihil
aliud curat nisi salutē tuā cuius
volūtas ad miserādū tibi ē beni
uola: ⁊ delectat̄ benefacere tibi.
Nūquid putas te ipsū magnuȝ
amicū tibi. Magis amicꝰ ē deꝰ
tibi quā tu ipe tibi. qm̄ magis ip
se diligit te quā tu temetipȝ. Nū
quid credis alteriꝰ auxiliū forti-
us aut alteriꝰ ꝯsilium vtiliꝰ. Er-
ras si id credis. Stultissimꝰ ⁊ de
mentissimus es qꝛ tua desideria
vel alioꝝ sequeris: ⁊ illius ꝯsiliū
dimittis: qui semꝑ ē amicus dul
cis sapiens ⁊ piꝰ ꝯsiliarius ⁊ sal
uatoꝛ ⁊ super omnia adiutoꝛ foꝛ
tis ⁊ potēs pater futuri seculi ⁊
pꝛinceps pacis Amen.

Diui Bernardi ꝺ pugna spi
rituali sermo pꝛimus.

r Ex diues ⁊ potens de
us oīpotēs filiū sibi fe
cit hominē quē crea-
uit. Cui sicut puero ꝺ
licato pedagogos delegauit le-
gem pꝛophetas ceterosq̄ꝫ tuto-
res ⁊ auctoꝛes vsq̄ꝫ ad pꝛefinitū
tēpus eius consumationis ⁊ in-
struxit eū ⁊ monuit: dn̄ȝ eum cō
stituēs paradisi. Omnesq̄ꝫ thesa
uros gloꝛie sue ei ostendēs ⁊ re-
ꝓmittēs si se nō ꝺsereret ⁊ neq̄d
deesset bonis eius etiā liberū ar
bitriū indulsit vt bonum eiꝰ eēt
voluntariū nō coactū. Accepta
licētia boni ⁊ mali cepit euȝ te-
dere bonoꝛum suoꝝ a cōcupiscē
tia sciēdi bonū ⁊ malū. Egressus
igit̄ de paradiso bone cōscientie
noua querēs que nesciebat qui
nulla adhuc nisi bona nouerat.
pr̄is legibꝰ ⁊ pedagogis relictis
māducauit de ligno scientie bōi
⁊ mali cōtra vetituȝ patris ⁊ ab-
scōdens se miser ⁊ fugiēs a facie
dn̄i cepit vagari insipiēs ꝑ mon
tes altitudinis per valles curio
sitatis per cāpos licentie per ne
moꝛa luxurie per paludes car-
naliū voluptatū: per fluctus cu-
rarū seculariū. Uidēs antiquus
ꝑdo puerū lasiuū sine custode si
ne rectoꝛe ꝓcul a domo pr̄is va
gātē accessit ad poma illa iobe-
diētie manu male ꝑsuasiōis illi
poꝛrigens. Postq̄ꝫ ꝯsensū ab eo
elicuit aggressus ē miserū ⁊ i ter
rā: ⁊ in terrena desideria eū ꝑci-
pitans pedesq̄ꝫ idest mētis affe-
ctiōes ne surgat foꝛtissimis ei se
cularis cōcupiscētie vinculis al
ligans: manusq̄ꝫ opis ⁊ oculos
mētis misiteū in nauim male se
curitatis ⁊ flante vehemēter vē
to adulatōis transuexit eū in lō
ginquā regionem dissimilitudi
nis. Ueniens ille in regionē nō
suā venalis factus est oībus q̄ ꝑ
tergrediūtur viā. Discit poꝛcos
pascere. siliquas poꝛcoꝝ mādu-

carc. Dedidiscit oĩa que didicerat
discit que nesciebat seruilia scili-
cet opera victusq̃ i desperatiõis
carcere vbi in circuitu impij am
bulant. In mola illa ipie circui
tionis cogit molere emolumẽto
male ꝯscientie. Proh dolor vbi
est nũc pater ille potentissimus
⁊ dulcissimꝰ atq̃ liberalissimus.
Nunquid põt obliuisci filiũ vte
ri sui: absit. Nõ obliuiscit: condo
let: ⁊ cõqueritur de absentia ⁊ p
ditione filij. Mãdat amicis: sol
licitat suos: oẽsq̃ suscitat ad re
quirendum eum vnꝰ seruoꝝ sci
licet timor ad imperiuʒ dñi fugi
tiui vestigia ꝑsequens in ꝓfũdũ
carceris inuenit filiuʒ regis car
ceralibus peccatoruʒ sordibus
obsituʒ vinculis ⁊ cathenis ma
le consuetudinis ligatuʒ miserũ
⁊ amentẽ: ⁊ in miserijs securum
⁊ ridentẽ. Queʒ verbis ⁊ verbe
ribus vrgẽs vt exiret ⁊ rediret tã
ta miserum cõfusione deiecit vt
sicut morti iam vicinus iaceret:
⁊ adhereret in terra venter eiꝰ.
Ingressus est eodẽ vestigio aliꝰ
cui nomẽ spes vidensq̃ filiũ re-
gis a timore nõ erutum sed ob
rutũ: nõ adiutum sed deiectum
accessit leniter ⁊ suscitans eum a
terra inopeʒ ⁊ de stercore erigẽs
pauperẽ. Leuãsq̃ caput eiꝰ ⁊ co
acta in vnum veste consolatiõis
oculos eius detergens ⁊ faciẽ.
Heu inquit quãti mercenarij in
domo patris tui abundant pa-
nibus. tu autem hic fame peris.
Surge obsecro ⁊ vade ad patrẽ
tuum ⁊ dic ei. Pater fac me si-
cut vnũ ex mercenarijs tuis. Tũc
ille tandẽ vix ad se reuersus mo
dicum. Tu ne es inquit spes. Et
quomodo spei potuit in troitus
patere in tantum ⁊ horrendum
ꝓfundũ desperatõnis mee: Ego
sum spes a patre tibi transmissa:
te adiutura: te nõ desertura. do
nec te introducã in domuʒ pr̃is
tui ⁊ in cubiculũ genitricis tue.
Et o inquit ille dulce leuamẽ la
boꝝ: dulcis ꝯsolatio miseroꝝ. O
vna nõ infima õ tribꝰ cubilis re
gij assistricibꝰ. vidḗs carceris car
ceris mei ꝓfundũ imane. vides
vincula mea que tamẽ ad igres-
sum tuũ maxima iã ex ꝑte dirru
pta sunt: ⁊ dissoluta: Vides cap
tiuatoꝝ meoꝝ immanem multi
tudinẽ: fortitudinẽ: velocitateʒ:
astuciã. Et quis est locꝰ: At spes:
ne timeas inquit q̇ nos adiuuat
misericors est qui pro nobis pu
gnat oipotẽs est pluresq̃ nobis-
cũ sunt q̃ȝ cũ illis. Sup hec oia
adduxi tibi a patre equum desi
derij: cui cũ insederis me duce
ab his omnibus securꝰ ꝓficisce-
ris. Duxit ⁊ molibus stramẽtis
pie deuotionis submissis ⁊ bono
rũ exemploꝝ calcaribis additis
equo desiderij imposuit filiuʒ re
gis. Sed frenum defuit tanta
erat festinatio fugiendi. Illico
equus currit vt effrenis trahit
spes ante timor verberibus vr-
get ⁊ minis. Tunc videntes hoc
conturbati sũt pricipes edon ro
bustos moab obtiuũt tremor ob

riguerunt oēs habitatoꝛes cha-
naan. Irruat sup̄ eos formido ⁊
pauoꝛ in magnitudine brachij
tui: fiāt imobiles quasi lapis do
nec ptrāseat filius tuꝰ iste quem
possedisti. Sed cū sic feruntᷣ pci
pites: effugiunt quidē: sed nō si-
ne piculo: qꝛ sine mō ⁊ sine cōsi
lio: ꝓpter quod a patre trāsmis-
sa accurit prudentia vna de sum
mis prīcipibꝰ paradisi. In comi
tatu habens amicā sibi tēperan
tiā ⁊ tenens currentes partius i
quit obsecro partius. Qui festi-
nus est pedibꝰ offendit si sic cur
ritis offendetᷣ. Si caditis filium
regis quem suscepistis liberan-
dum inimicis redditis: nā si ceci
derit illico manus eoꝝ sup̄ euz.
Hoc dicens fretum discretionis
imposuit feruido illi equo desi-
derij eiusqꝫ abenas tēperātie cō
misit regendas cūqꝫ timoꝛ de vi
cina virtute inimicoꝝ: ⁊ tardita
te fuge causaretᷣ. Vade inq̄t pru
dentia retro sathanas scādaluz
es nobis foꝛtitudo: ⁊ laꝰ nr̄a do
minꝰ ⁊ factꝰ ē nobis i salutē ⁊ ec
ce foꝛtitudo mil[illegible]s dī egregiꝰ ac
currens ꝑ cāpū fiducie extracto
gladio leticie. Nolite inq̄t noli-
te turbari plures nobiscū sūt q̄ꝫ
cū illis: tūc prudētia celestis cu-
rie assueta ꝯsilijs: caute iq̄t obse
cro qꝛ hereditas ad quā i initio
festinatᷣ sicut dicit salomō in fine
benedictōne carebit ꝓficisimini
ergo nō tā festināter q̄ꝫ pruden
ter. Inimici nō sunt in itinere sꝫ
iuxta iter scandalū solēt ponere
in binijs ⁊ trinijs ⁊ viarū anfra
ctibus: pcedā itaqꝫ: vos autē te-
nete viā iusticie ⁊ velociter idu-
cemus vos in castra sapientie q̄
iā ꝓcul nō sunt a nobis. Sapiē
ti[illegible]a.n.est de qua dicitᷣ cōcupiscis
sapientiā disce iusticiā. Sic itaqꝫ
dū viam vrget timoꝛ spes trahit
munit foꝛtitudo: tēperantia mo
deratᷣ prouidet ⁊ instruit prudē
tia ducit ⁊ ꝑducit iusticia. Ap-
propiquat filius regis castris sa
pientie que noui hospitis audi
to aduētu pocupat eū qui se cō
cupiscit occurrit ⁊ ostendit se in
vijs hyralitᷣ. Fossa ꝓfūde humi
litatis castra cīgebat. Sup̄ quaz
foꝛtissimꝰ ⁊ pulcherimꝰ murus
obediētie edificatus celos pene
trabat quē bonoꝝ exemploꝝ hy
stoꝛie vndiqꝫ depicte mirabil'r d
coꝛabāt. Edificatꝰ.n.erat cū pro
pugnaculis mille clipei ex eo d
pendebāt oīs armatura foꝛtiuz
poꝛta ꝓfessionis oībꝰ patēs. Ia
nitoꝛ i limine dignos iducēs ⁊ i
dignos abiciēs: pco sup̄ poꝛtas
clamāt si q̄s diligit sapiāz ad me
declinet ⁊ eā iueniet ⁊ eā dū iue
nerit bcatꝰ ē si tenuerit eā: Huc
filiꝰ regis occurrentie sibi sapie
ducatu introductꝰ imo vlnis de
poꝛtatꝰ familie regie vallatꝰ ob
sequijs ad medie ciuitatꝭ arcē ꝑ
ducitᷣ vbi edificauit ipsa sibi do-
mū excidit colūnas septē subdi
dit sibi gētes supboꝝ ac sublimi
uz colla ꝓpa v̄tute calcauit. Ibi
collocatᷣ i loco sapie quē ambiūt
.lx. foꝛtissimi ex israel vniuscu-

insq; ensis sup femur suū. Adest david in timpano ꝛ choro i cor- dis ꝛ organo ceteriq; celestꝫ cu- rie panymphi. Gaudētes ꝛ exul tātes magis sup vno peccatore penitētiā agētē: q̄ʒ sup nonagi ta nouē iustis q̄ nō indigent pe nitentia. Cū ecce veniēs ab aq- lone vent⁹ turbinis ꝛ ignis inuo- luēs totā cōcussit domū sapiētie castra turbauit. Egressus est. n. pharao cū currib⁹ ꝛ equitib⁹ p- sequēs fugientē israel. Cogitaue runt ēt vnanimiter aduersus eū testamētum disposuerunt taber nacula ydumeorum ꝛ ysmaelite. Moab ꝛ agarēi gebal ꝛ amō et amalec: alienigene cū habitanti b⁹ tyrū. Et. n. assur ille magn⁹ ex terminator diabolus venit cū il- lis. Quid mlta: obsessa ē ciuitas iā surgūt tētationum machine. Urget vndiq; inimic⁹ ille: in isi dijs draco: in apto leo: cogit so- cios ignes inicit pfodit muros bella suscitat insidias submittit toti⁹ vrbis minās excidiū. Int⁹ vero timor ꝛ angustie ꝛ a vehe- menti ꝛ in ꝓpulso hostiū impetu omnes turbati sunt ꝛ moti sunt sicut ebri⁹ ꝛ omnis sapia deuo- rata ē eoꝝ: ꝛ clamauerūt ad dñʒ cū tribularētur: ꝛ currit ad arcē sapientie. Mala nūciātur consi lium queritur. Reuersa. n. ad se prudētia ꝯsuluit sapiētiā q̄d fa- cto op⁹ sit illa accelerādū testat ꝛ querendū summi regis auxili um. Et quis inq̄t ibit ꝓ nobis: at sapientia oratio inquit ꝛ nemo

ram faciat in eūdo: ascendat su- p equū fidi. Quesita diu oratio ꝛ in tāto tumultu vix inuēta ad est. Ascēdit illa super equū fidei ꝓficiscit per viam celi nec cessat donec intret portas dñi in ꝯfessi one atria eius in ymnis. Et sicut familiare mācipiū cū fiducia ac cedēs ad tronū glorie dei expo- nit necessitatis sue negociū. Au dito rex filij periculo conuersus ad ꝯsortē regni sui charitatem: O inq̄t quē mittā ꝛ quis ibit e nobis. Ecce inq̄t ille ego mitte me. Tūc rex ꝓualēs inq̄t ꝓuale- bis ꝛ liberabis eū. Illico egressā a facie dñi reginā celi charitatē tota ꝯmittat militia celestis. Ue niēsq; ꝛ descēdēs i castra a vtu- te ꝛ letitia pñtie sue illico oia ex hylarauit cōmota ꝯposuit. tur- bata placauit. Reddita est lux misis tymidisq; fiducia. Redit corā spes q̄ pene aufugerat forti tudo q̄ pene corruerat. Resūit ꝯstātiā tota sapie militia. At ini mici ciuitatē obsidētes. Que nā ē inq̄unt tāta exltatio heri ꝛ nu di⁹ terti⁹: veh nobis venit dñs i castra. Ueh nobis fugiam⁹ isra elē dñs. n. pugnat ꝓ eis ꝯ nos. Sic ꝛ fugiētib⁹ inimicis gr̄ie dī impet⁹ letificat ciuitatē dī sācti ficauit tabernaculū suum altissi mus. De⁹ in medio ei⁹ nō ꝯmo uebit adiuuabit eā de⁹ mane di luculo. Cōturbate sunt gētes ꝛ inclinata sunt regna dedit vocē suā mota ē terra. Dñs virtutuʒ nobiscū susceptor noster de⁹ Ja

cob. Suſcipiēs. n. puerum dei ⁊
puerū ſuū regina charitas erre-
xit ad celū pr̄iq̄ȝ d̄o pn̄tauit. cui
pr̄ placidꝰ ⁊ ſerenꝰ occurrēs ci-
to inq̄t ꝓferte ſtolā primā ⁊ in-
duite illū ⁊ date anulū i manu
eiꝰ ⁊ calciamēta i pedibꝰ eiꝰ ⁊ ꝓ
ducite vitulū ſaginatū ⁊ occidi
te. Epulari. n. ⁊ gaudere oportȝ
q2 iſte filiꝰ meꝰ mortuus fuerat
⁊ reuixit: perierat ⁊ inuentus ē.
Nota hic quatuor in pueri nr̄i
liberatione primo penitentiam
ſed fatuā ſcd̄o fugā. ſed temera-
riā ⁊ irrationabileȝ. Tertio pu-
gnā ſed tepidā ⁊ meticuloſam.
Quarto victoriā validā ⁊ ſapiē
tē. Que omnia in vno quolibȝ
fugiēte de ſeculo inuenies prio
enim habes ⁊ inſipiēs poſtea p̄-
ceps eſt ⁊ temerarius i ꝓſperis
deinde tepidus ⁊ puſilanimis i
aduerſis poſtremo prouidus ⁊
eruditꝰ ⁊ ꝑfectꝰ igne charitatis:
peccātes pria excipit negligētia
ſui: deinde curioſa rerū exterio-
rū ⁊ ad ſe nō pertinētium dein-
de ipſarū rerū cōcupiſcētia. Cō-
cupiſcentiā ſequit̄ cōſenſus: con
ſenſum cōſuetudo cōſuetudineȝ
cōtemptus: contemptū malicia
.i. affectus ⁊ delectatio peccati.
Negligentia tardat: curioſitas
ipedit: cōcupiſcentia ligat: con-
uerſus ſtringit vel obdurat: cō-
ſuetudo trahit: ꝯtēptꝰ p̄cipitat:
delectatio incarcerat carcere de
ſperatōis: q̄re peccator dūvene-
ris in ꝓfundū deſperat. Veniēs
autē ſpiritusſanctꝰ ⁊ viſitās mi-
ſerā animā ꝑ ſeptiformē gratiaȝ
ſuam primū infundit ei timorē:
timori ſubinfert pietatē: vt miſe
riam timoris ſuauitas conſole-
tur pietatis pietati ſcientiā .ſ. vt
ſciat vti ⁊ timore ⁊ pietate ne a
timore triſticia abūdātior abſor
beat: ne a pietate p̄ſūptio vana
p̄cipite: ſcie fortitudineȝ .ſ. cōtra
tēptationes: ⁊ vt ꝓficiatur i bo
no: nō tantum ſcientie ſed ēt for
titudini cōſilium. vt nec ſcientie
nec fortitudini nimium credat̄.
Sed oia cum ꝯſilio agant̄ conſi
lio intellectū vt iam in interiori
cordis ſui legat per ſe nō ſolum
queq̄ȝ ꝯſulant homines ſed etiā
que ſit volūtas dei bona ⁊ bene
placens ⁊ ꝑfecta. Intellectui ſa
pientiā vt quod hactenus con-
ſilio vel intellectu didicerat iaȝ
ei trāſeat in affectū: vt ꝑ ſemetip
ſam ex gr̄a dei ſapiat: ⁊ ſapiduȝ
ei fiat ⁊ dulce quicq̄d hactenus
durū videbatur ⁊ intollerabile.
Primūq̄ȝ negligentie opponit
timoreȝ: ⁊ qui timet nihil negli
git curioſitati pietatē idest affe-
ctum ad deū: que ſicut dicit apo
ſtolus ad omne opꝰ bonum vti
lis eſt ⁊ omnino cōtraria curio
ſitati. Cōcupiſentie ſcientiam vt
ſciat ſeipſam ⁊ i interioribꝰ ſuis
vagana nō egrediat̄ ad ꝯcupiſē
tiā ſeculi ne audiat illd̄. Si igno
ras te pulchra inter mulieres e-
gredere ⁊ paſce edos tuos: vel
vt ſciat q̄ȝ vana ſunt ⁊ caduca q̄
concupiſcit: conſenſui fortitu-
dinem ne vincatur ad conſen-

sum: cõsuetudini cõsilium q꜠ cũ
ventum fuerit ad cõsuetudinez
tunc vere opus est cõsilio conté-
ptui intellectũ q꜠ cõsilio iam ho-
minum contẽpto nisi per se itel-
ligat periculum suum iam ꝓxi-
mus est desperationi: malicie: sa-
pientiam: q꜠ sola sapientia vicit
maliciam. Destruens autẽ spiri-
tus scilicet ꝑ septiformem gr̃am
suaz in anima humana septifor-
mem hanc miseriam statim i ea
edificat septiformem beatitudi-
nẽ ꝑ spirituz timoris faciẽs bea-
tos pauperes spiritu: ꝑ spiritum
pietatis beatos mites: ꝑ spiritũ
scientie beatos lugentes: ꝑ spiri-
tum fortitudinis beatos esuriẽ-
tes ⁊ sicientes iusticiã: ꝑ spirituz
cõsilij beatos misericordes: per
spiritum intellectus beatos mũ-
do corde: ꝑ spirituz paciẽtie bea-
tos pacificos: cum sapientia vin-
cit maliciam ⁊ pax illa dei exul-
tat in corde que exupat oẽm sen-
sum: ⁊ hec ẽ ꝑfectio seruorũ dei.

Diui Ber. de pugna spiritu-
ali sermo secundus.

Nter hyerusalẽ ⁊ ba-
1 bilonia nulla pax est.
Sed guerra cõtinua.
Habet autẽ vna que-
q꜠ ciuitas regem suuz. Rex hye-
rusalem xp̃s dñs rex babilonis
diabolus: ⁊ cum alterum in iu-
sticia: alterum in malicia regna-
re delectet: rex babilonis quos
põt de ciuibus hierusalẽ ꝑmini-
stros suos spiritꝰ. s. immũdos se-
ducit: vt seruire eos faciat iniq-
tati ad iniquitatẽ: ⁊ in babilonẽ
trahit. Unde cũ vnuz de ciuibꝰ
suis cõstitutus speculator super
muros hierusalẽ trahi cerneret
nũciauit regi captã predã in ba-
bilonẽ duci. Rex vero hierusa-
lẽ aduocãs spiritũ timoris mili-
tẽ in talibꝰ strenuũ vade inqt: er-
ripe predã nostrã. Ille aũt vt sẽ-
ꝑ est ad omnia imꝑanti paratus
cũ velocitate hostes ꝑsequit̃ ⁊ i
auribus inimicoꝝ factus ẽ repẽ-
te sonus tãq꜠ aduenientis spiri-
tus vehementis. Timor. n. super
eos intonuit ⁊ ad vocẽ virtutis
eiꝰ hostiũ robur ꝯtremuit quos
in fugam cõuersos timor nõ lõ-
gius prosequutꝰ est: sed ereptuz
reducebat ad ꝓpria: verũ vnus
ex aduersis tristicie spiritus non
erat cũ eis quando timor adue-
nit. Hic cũ cerneret socios sic fu-
gientes: ab insidijs in quibꝰ late-
bat ocius aduolauit. A timore i-
quiũt factũ est istud obꝓbriũ
oibꝰ nobis. Ne timeatis a tiore
isto ait tristicie spiritꝰ. Scio. n.
quid facto opꝰ sit. Ibo ⁊ ero spi-
ritus mendax in angulis semita-
rũ: ⁊ amicũ me simulabo timo-
ris. Noui. n. hoiez: nec ẽ agẽdũ
cũ eo vi sed fraude. Uos aũt ex-
pectate finez. Fecit qđ dixerat ⁊
viaꝝ cõpendia captãs ꝓcessit ti-
morẽ. Referensq꜠ iter ꝑ viã qua
gradiebat̃ timor: obuiꝰ ei factꝰ
ẽ nõ amica: sed iniqua cũ eo cõ-
miscens colloquia: ita vt seduce-
re eũ ceperit: ⁊ timor nescius bo-
no aio sequebat̃. Prope iã erat

vt eos i foueā desperatōis ipelle
ret. Sed speculatoꝛ regi indicat
q̄d agat. Rex āt hierusalē vnuꝫ
de militib⁹ spē.s.pꝛecipit accersi
ri: quē cū equo d̄siderij ꝛ ēse leti
tie i auxiliū iubet accelerare tio
ris. Fidelis miles ad imperiū re
gis egregiens cū puenitꝭ ad lo
cū vibrās ensem leticie tristiciaꝫ
effugauit. Sicq̄ꝫ liberatū cōciuē
ꝛ impositum equo desiderij p̄ce
dens trahebat funiculo ꝓmissio
nū: ꝛ timoꝛ sequens vrgebat fa
cto flagello d̄ funiculis peccato
rū. Ibat igit voluntarius equus
hinc attractus inde compulsus.
Sed i tā rapido cursu timendū
ei fuerat d̄ aduersarioꝝ incursu.
Unde ꝛ collegerunt milites ba
bilonie cōsilium dicētes. Quid
facimus qꝛ sic euasit: quem iā cū
securitate possidebamus. Quo
modo plausus inferni versus ē
in planctū: ꝛ ꝑ solos duos mili
tes gaudium est i celis sup sui li
beratione cōciuis. Unus autem
ex eis coeteris nequioꝛ cuꝫ scele
ris huius opifex esset: pꝛophanū
cōsilium ꝓtulit dicens. Uos ne
scitis: nec cogitatis: qꝛ modo ad
capienduꝫ phas sit? ꝛ sic captus
difficilius eripi possit. Uos igit
a lōge ꝑsequimini ego me in an
gelum lucis transfigurabo: ꝛ vt
ignaros vie tāq̄ꝫ aduenas ꝛ pere
grinos docendi simulatione de
cipiam. In hunc igitur moduꝫ
fraude exposita regi nostro spe
culatoꝛ annunciat quid agatur.
Uenire quidem hominez equo

impositum desiderij: sed plusq̄ꝫ
opoꝛtet ꝓperare: eo ꝙ frenuꝫ ꝛ
sella decessent. Hostes inquit a lō
ge ꝑsequuntur. Alij tāq̄ꝫ inuete
rati dierū maloꝛū viarum cōpē
diū captant. Sed ꝛ nunc vnum
video in quo amicoꝝ nostroꝛuꝫ
reducet effigies: a nobis tñ nō il
le exiuit. Necesse ē eat q̄ interro
gare nouerit eū noster eo an ad
uersarioꝝ. Porro rex cui⁹ aiuꝫ
semꝑ cura sollicitat animarū du
os suos cōsiliarios ei mittit pꝛu
dentiā.s. ꝛ temperantiā: quaruꝫ
temperātia quidē frenum discre
tionis imposuit: ꝛ spem modera
ti⁹ incedere ꝑsuasit. Pꝛudentia
vero timoꝛē increpās ꝛ arguēs i
pꝛobitatis eū de futuro ꝯmonu
it: ꝛ equo sellā circūspectiōis ap
posuit: vt nō caderet assessoꝛ ei⁹
retro.s. p̄teriti ꝯfusione peccati:
ante meditatione iudicij: a sini
stris paciētia muniret a dextris
humilitate. Porro spes ꝛ timoꝛ
dedere calcaria. spes i dextro pe
de expectationē pꝛemij: timoꝛ i
sinistro metū supplicij. Et facta
moꝛa cū aduesperasceret: ꝛ incli
nata eēt iā dies rursus ꝯgregati
sunt hostes in multitudine vt di
micēt ꝯtra eos. Pauet tioꝛ: spes
accelerat: sed vix tādē eos ad cō
siliū pꝛudentia temperātiaq̄ꝫ re
uocauit. Et illa videtis inq̄t: q̄a
nox appꝛopinquauit: dies p̄ces
sit: ꝛ qui ambulat in tenebris ne
scit q̄ vadat. Porro nobis gran
dis restat via: nec parua est ho
stium multitudo. Est aūt miles

quidam regi nostro fidelissim⁹: quez ego noui habens castrū ꝓpe nos positū: ⁊ firmū ē habitaculū: q̄ꝛ in petra posuit nidum suū. Diuertamus ad illud non placet: q̄ꝛ bonum ē nos illic ēē. Q̄ð cū placuisset omnib⁹: ⁊ ducē itineris quesisset ait prudētia Armiger me⁹ rō precedat nos est. n. gnarus viarū: ⁊ not⁹ iusticie vtpote cōsanguineus. Precedēte itaq̄ȝ rōne: ⁊ ceteris subsequētibus anteuenit rō: ⁊ salutata iusticia nūciauit hospitēs adnētare. Querit illa q̄ sint: vn̄ ad q̄d veniāt sciscitaƚ. Et cū recognouisset ylari vultu surgens fugiētib⁹ occurrit cum panibus: ⁊ obuiauit illis quasi mater honorificata: susceptāq̄ȝ animā ab equo deposuit ⁊ in penetralib⁹ dom⁹ auidā collocauit insequitur hostilis exercit⁹ ⁊ castrū obsidens inquirit si q̄s forte pateretur ingressus: ac tāq̄ȝ leo rugiēs circuit querēs quē deuoret: sed cū illud vndiq̄ȝ munitū inueniūt: tētoria figūt: ⁊ excubias ordinant ne q̄s ingredi: vel egredi valeat vt mane facto instructis machinis dirruāt: ⁊ irruāt sup eos. Interim timor pauiditate: ⁊ sollicitudine nō piger: necvnq̄ȝ secur⁹ ꝯmilitones excitat: iusticiā cōuenit: de munitione loci de preparatiōe armoꝝ querit: adiciēs ne forte sustētationi deficiāt alimēta. Ad hec iusticia rn̄dit. Sit⁹ loci vt aniaduertere potestis saxosus: ⁊ inaccesibilis ē paucos hꝫ indigenas quos arido ordiacei panis cibo sustētat: ⁊ nūc supsūt nobis quinq̄ȝ panes ordeacei: ⁊ duo pisces. Et timor. Quid hec inquit sūt inter tātos. Cepit igiƚ magis pauere: ⁊ tedere: ⁊ arguens animam: q̄ ab equo desiderij discedisset illud sepi⁹ memorabat eē nouissima homis illius peiora priorib⁹. Equis. n. ille veloci cursu festin⁹ aduolabat ad vrbē: nūc solius rōnis commissus ducatui ipsa iquit videris si non melius erat tunc magis q̄ȝ nunc. Pape iā enim aduersus spē contraria sentientē timor insurgeret: sed tēperantia prudentiā aduocauit. Accersita prudētia iꝓbitatē timoris obiurgās in aduersarios inq̄t o timor mucro deseuiat. Nescis q̄ꝛ rex noster rex virtutū ē dn̄s fortis ⁊ potens dn̄s potens in ꝑlio: Eat igitur nūcius qui suoꝝ necessitates exponat adiutorum flagitet auxiliatorē adducat. Et quis ire poterit: ait timor: Tenebre opiunt terrā: ⁊ muros obsidet hostium puigil mltitudo: ⁊ nos ignari tāq̄ȝ in regione lōginq̄. Aduocāt igiƚ hospitē suā iusticiaȝ. Si q̄d inquiunt potes adiuua nos. Quib⁹ illa bono anio estote est eni mihi nūci⁹ fidelissimus regi bene notus ⁊ curie oratio. s. que in secreto noctꝭ silētio ꝑ ignotas semitas archana celi penetrare ⁊ cubiculū regis adire: ⁊ oportuna iportunitatē piū regis animū inflectere nō idoct⁹ suppli

catione miſerabili laborātibꝰ au-
xiliū ſolutus impetrare. Eat ille
ſi placet ecce.n. preſto ē. Cunqꝫ
omnes reſpōdiſſent placet: pru-
dentia quid regi iſinuet dictāte:
iuſticia vt fideliter agat: ⁊ ne va
cuus reuertatur precipiēte: cete
ris: ⁊ maxie timore vt iter accele
ret deprecantibus per occultos
quoſdam muri exitus dimiſſus
At ille hoſtiū cuneoſ penetrans
ſecurꝰ omni aue velocior in mo
mēto i ictu oculi vſqꝫ ad portas
noue hieruſalē peruenit. Quas
cū clauſas reperiſſet: ⁊ pulſaſſet
ianitoribꝰ egre ferentibus ꝙ in-
tēpeſte noctis ſilētio ciuitatē im
pleret. clamoribꝰ: ⁊ regi ipſi non
vereret importunꝰ exiſtere. Ille
pſeuerabat pulſans: ⁊ amplius
loquebat Aptice iquit mihi por
tas iuſticie. ⁊ ingreſſus in eas cō
fitebor dn̄o regi nr̄o in ore meo
ſm multitudinem dolorū meo-
rū qui ſunt in corde meo. hec in
q̊t porta domini mei: iuſticia me
miſit ad vos vt itroducar ad re
gē: quia ad ipſum habeo ſecreta
q̄ perferā. Uox turturis audita
eſt in terra noſtra. Et cū cogno-
uiſſent nuntiū eē iuſticie: itrodu
ci eū precipiūt. Ingreſſa oratio
ad regē adornauit eū: ⁊ ait Rex
in eternū viue. Et ille. Recte ne
ſunt omnia circa dominū tuum
⁊ que illiꝰ ſunt: Et oratio. Recte
dn̄e veſtri gratia. Porro vnum
eſt neceſſariū. Seruus ille pater
a cornibus vnicorniū captꝰ: ſed
ad imperiū regis ereptus diuer
tit ad militez veſtrum dominuz
meū. En domie mi terra illa au-
ſtralis ⁊ arens ē ⁊ cibū non ha-
bet. Det dominꝰ benedictionē⁊
⁊ terra noſtra dabit fructū ſuuz.
En ꝯgregati ſunt hoſtes in mul
titudine vt dimicent ꝯtra nos: ⁊
ignoramꝰ quid agere debeamꝰ:
⁊ nos fatigati ſumꝰ ieiunio ho-
die: Da vobis domine auxiliū
ꝺ tribulatione: qꝛ nō eſt alius q̄
pugnet ꝓ nobis niſi tu deus no
ſter. Porro rex noſter cuiꝰ natu
ra bōitas: motꝰ his lacrimis ait
Quē mittemꝰ: Ad quē charitas
Ecce ego dn̄e mitte me. Rex āt
q̄rebat de ſociꝫs. Sed charitas
domeſticā ſibi familiam dixit ſuf
ficere. Exiꝫt igitur vna cuz com-
mitatu ſuo illo nobili.ſ. gaudio
pace: paciētia: lōgāimitate. Bōi
tate: māſuetudie: benignitate: fi-
de modeſtia ꝯtinentia: caſtitate.
His ſtipatꝰ dux inſignis ꝓgre-
dit: certuſqꝫ de victoria errecto
ſigno triūphali primā ꝑtranſiꝫt
inimicoꝝ: Famqꝫ cuſtodiaz. Cūqꝫ
veniſſet ad portā ferream ciuita
tis vltro aperta eſt eis. Ad cuiꝰ
ingreſſuz facta eſt leticia magna
in oppido. Cunqꝫ ſuadēte gau-
dio vociferarēt oēs. ⁊ acclama-
rēt exortꝰ clamor caſtra exteroꝝ
ꝑterruit ⁊ illi q̄ inquiūt vox iſta
exultationis auribꝰ noſtris ꝺ ca
ſtris hieruſalē: non erat ita heri:
⁊ nudiꝰ tertiꝰ. forte venit eis au-
xiliū: ⁊ impetum facient in nos.
Fugiamus iſraelez: dominus.n.
pro eis ꝯtra nos pugnat: interim

charitas more impatiēs ordina
ri exercitū apiri portas:⁊ perſe
qui cepit inimicos aperte: denū
tiās vadam ad portaſ inferi ſic
ꝗ vno impetu vniuerſus chari
tatis exercitus procedit. Ques
babilonii non ferentes fugiūt ſ3
non effugiēt. Cadent ſiqdez ala
tere timoris mille. ⁊ a dextris
charitatis decem milia. Amen.

Diui Bernardi abbatis de
pugna ſpirituali ſermo.tertius.

Pater hieruſalē.⁊ ba
bilonia ordinate ſūt
acies ad bellū. Hinc
dauid māufortis aciē
producit virtutū terribilē ⁊ ordi
natā. Inde Nabucodonoſor ba
bilōis ſpiritualia nequitie ſuūꝗ
illū vitioꝝ tumultuoſum exerci
tū dirigit ex aduerſo. Procedit
đ caſtris dauid triūculꝰ nouitiꝰ
nuper in militiā regis iuratus.⁊
ꝑ manus ipſius dauid verbi dei
gladio accinctus ⁊ ſpiritualibꝰ
armis inſignitꝰ ingentes gerēs
aios ⁊ contra regis edictum ad
faciēdū ſibi nomē. pluſꝗ ad ho
ſte vincendū impatientiſſimus.
Equus erat ei Fuidus proprius
corpꝰ de ſuco adhuc ſeculi fortiſ
viridis laſciuus aiſꝗ eius cōue
niens. cui inſidens ferebatur in
ſignis caſtrorūꝗ ſuoꝝ dedignāſ
diſcplinā cōtemptis ſocijs ſtoli
da quadā preſumptione lōge ꝓ
ceteris ꝓgrediebaꝑ eſtuās ⁊ an
helans ad faciundū ſibi nomen
Videns dauid impetuoſa3 eiuſ
ꝓſumptionē per filiū ſuu3 Salo
monē ſub iterminatiōe ei māda
uit. Ve ſole q2 ſi ceciderit nō ha
bebit ſubleuātez. Cuiꝰ ille moni
ta ꝑuipendens cu3 ſibi vel alijs
oſtende magne virtutis ſue q̄re
ret occaſiones ⁊ preclaru3 alq̇d
facinus moliret cōſpicat eminꝰ
in parte hoſtili vnu3 de inimiciſ
fortꝫ malitie aſtute neq̄tie arma
habentē igneā manuſꝗ plenas
iaculis igneis multos vl̄nerātez
vulneratos occidentez. occiſos
cōcultantez facile capientez diſ
ficile relaxātez. ſpiritū fornicatio
nis. Hic ſe oſtenſuꝝ preſumēs ꝓ
clarā virtutem ſuam impetū in
eu3 dirigit ⁊ promptū illu3 equū
ſuu3 ieiunioꝝ verberibus. ⁊ vigi
laru3 calcaribus perurgens to
tus ferꝑ in illu3. Clamat a tergo
prudentia ꝑce ꝑce clamat diſcre
tio ſuſtine ſuſtine totuſꝗ eu3 cō
crepat dauiticus exercitus quoſ
ille oēs ſurda aure ꝓteriens ferꝑ
miꝑ totus in malū ſuu3 ⁊ neſcit
vidēs Nabucodonoſor ifremu
it ⁊ malū ei parans dolos ꝓmit
tit. Occurrunt.n. illi a latere in
ꝓceps ruenti ſorores due ſuꝑbia
⁊ vanagloria acclamātes ei i do
lo euge euge. Quibꝰ ille miꝑ ni
mis credulꝰ totꝰ ferꝑ in preceps
⁊ neſcit q̄ iam vndiꝗ eu3 circū
uallent inſidie. Spiritus q̇dem
fornicationis iā crebro tales ⁊
taliū ipetus expertus fugā ſimu
lat ⁊ deluſu3 miſeru3 ſequi ꝓuo
cat donec ꝑ patentē portā i me
dio babilōis itroductū ſuis illē

socijs tradidit illudẽdũ. Castri-
margia. ⁊ fornicatio equũ sibi vẽ
dicãt nec dominũ suũ ius i eo ha
beꝛ vultra ꝑmittũt. Iã ꝗppe defi
ciebat: iã fatigat⁹ diuersitate ꝗre
bat i medio ꝗppe pugne sub pu
gnãte ceciderat: ⁊ casu suo vehe
menꝛ attriuerat sessorẽ suũ. Quẽ
illi cibis babilonis refectũ re ipi
guatũ suis subdideꝛ seruitijs. In
miseꝝ vero ira inuidia ceteraqꝫ vi
tioꝝ turba cõsurgit ⁊ fiducialiꝛ
supra dorsũ eius fabricãt pecca-
tores. Sz ex fornicatio cuius ni
si terga fugientis: nil adhuc ille
viderat apta iã facie: ⁊ ipudenti
frõte in eum consurgit: ⁊ spicula
ignea i cor ei⁹ torꝗt gladiũqꝫ in
ceruicẽ ei⁹ erexit: ꝓiectũqꝫ in ter
rã cõculcat: ⁊ coco regis babilo
nioꝝ. Nabuzardã eũ tradẽs ei⁹
imũdis gurgitõib⁹ subdidit illu
dendũ: nec iã patiꝛ vt hõesta in
eũ vitia manũ mittãt: sed immũ
dis scurris de coꝗna regis. i. fe-
dis ⁊ horrẽdis vitijs exhibẽt ir-
ridẽdũ. Sic igiꝛ capt⁹ ab inimi
cis ligaꝛ funib⁹ male cõsuetudi
nis. ⁊ ꝓcipitatur in carcarẽ des-
ꝑatiõis. Rex ãt. Dauit cooꝑto
capite Lugebat dicẽs Absalon
fili mi fili mi Absalon. Uocãsqꝫ
vnũ de regie cliẽtele assedis i hu
iusmõi vtilẽ: ⁊ ꝓbatũ timorẽ. s.
ad reꝗrẽdũ eũ dirigit ⁊ obediẽ
tiã secũ mãdauit: vt ereptum de
carcere tutele cõmitterz obediẽ
tie. Missus tior vẽit ⁊ suscitat
miserũ: ereptũqꝫ de carceralib⁹
claustris. ⁊ vinculis sicut sibi ius
sum fuerat obedientie tradidit
equũ suũ ei restituit sed ferocẽ ⁊
rebellem: ⁊ ꝗ vix vltra dominũ
dignareꝛ agnoscere. Quez obe
dientia apprehendens. ⁊ freno
ferreo cohibens lz retinentem
plurimũ ⁊ recalcitrãtẽ antiquo
dño subdidit docuitqꝫ euz mu-
tare fortitudinez. Susceptuz ita
qꝫ a timore obedientie deducẽs
militẽ christi ꝑ aliã viã reduxit
in regionez suã primãqꝫ ei man
sionẽ apud pietatẽ ꝯstituit vt. sz
aios eius quos timor exacerba-
uerat pietas pr̃is reuocatis refo
cillaret. Scdaz apud sciaz: vt sci
ret vñ ⁊ quo sibi eẽt redeũdũ: sciꝛ
retqꝫ vti ⁊ pietate ⁊ timore: ne
pietas extolleret: timor frange
ret. Tertiã apd fortitudinẽ: ꝗ eũ
ad ꝑagendũ redditus sui iter ꝯ
fortaret ꝗrta apd ꝯsiliũ: vt vlte-
ri⁹ cũ ꝯsilio oĩa faceret: nec a du
catu obedientie i aliquo dclina
ret. Quinta apd intellectũ: vt ñ
iã ꝯsilio tantũ hoium: sed ipse ꝑ
se iã itelligere inciperet: ꝗ sit vo
lũtas dñi bona. ⁊ bñplacẽs ⁊ ꝑfe
cta. Sexto ad mãsionẽ ꝑuẽit mi
les xp̃i sapie hospitib⁹ suis eũ ꝓ
seꝗntibus nec iter ei⁹ dferẽtibus
vt iã ei sapiãt bõa dñi ⁊ ex inde
cũ Moyse velut de mõte abariz
reꝑmissiones dei icipiat cõtẽpla
ri. Et hic iã ꝑueniꝛ in hierusalẽ i
regnũ ⁊ ciuitatẽ dauid i visionẽ
pacis: vbi beati pacifici filij dei i
terius ⁊ exterius oibus pacifica
tis igressi in gaudiũ dñi sui cele
brãt sabbatũ sabatoruz. Amen.

Diui Bernardi abbatis formula honeste vite.

Petis a me mi frater carissime qđ nūq̄ ⁊ nullꝰ a suo ꝓuisore audiui aliquē petisse. Verū: qꝛ id instāter tua poposcit deuotio: cui iuste ⁊ rōnabiliter petēti aliqđ in xp̄i noīe negare nō valeo: formulā honeste vite breui tibi sermone depingam: quā si in xp̄i amore vel dilectōe exardescēs ꝑseueranter seruaueris: vitā ꝓculdubio consequeris eternā. Vt ego ab interiori ad exteriorē hoīez ꝫmo procedat ita circa tui puritatē cordis te īdesinēter studere opportet: quo totius puritatis amator deus illic sedē tāq̄ i celo sibi collocare dignet. Juxta illud: celū mihi sedes est: ⁊ aīa iusti sedes est sapie. Necesse est ergo: qualiter circa tuas cogitationes vigilanter intendas: vt vz. cogitare vel meditari corā deo ꝑtimescas: quod ī presentia hominū dicere vel facere merito erubesceres: sciens quod sicut ꝑ verba vel facta innotescimus hominí: sic nimirū ꝑ cogitationes ī circūscripto spiritui: qꝛ dicta hōibus: hec sunt deo cogitationes. Deus. n. nouit cogitationes hominū: qꝛ vane sunt. Et sicut nulla ē ei inuisibilis creatura: sic oīno nihil pōt cogitari quod eū lateat. Viuus ē. n. ꝫmo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oī gladio ancipiti ꝑtingēs vsq̄ ad diuisionē anime ac sp̄us compagū quoq̄ ac medularū ⁊ discretor cogitationum cordis. Sit quoq̄ xp̄s iesus tibi semꝑ in corde ⁊ nunq̄ imago crucifixi ab animo tuo recedat. Hec tibi sint cibus ⁊ potus dulcedo ⁊ ꝯsulatio tua mel tuū ⁊ desideriū tuum lectio tua ⁊ meditatio tua oratio tua vita tua resurrectio tua ⁊ refectio tua. Semꝑ cogita illū aut post tū in presepio ⁊ pānis inuolutū aut in tēplo patri a parētibꝰ presentatū vel certe in tēplo audiētem doctores ⁊ interogantē qui docet hoīem scientiam ⁊ postea parentibus subditum. cui iure oīs creatura subdit. Aut esuriētem in deserto ⁊ scientē qui ē panis vite ⁊ fons sapientie. qui pascitur inter lilia ⁊ implet oē animal benedictiōe aut fatigatū ex itinere sedere sic supra fontē cū muliercula sola solū loq̄ntē tocius mundi statum regentē aut factū in agonia ꝓlixius orantē ⁊ omnia omnibus sufficiēter administrantē. Ab angelo ēt qui ē dulcedo ⁊ ꝯsolatio angelorū ⁊ hominū ꝯsolationē recipiētem. Aut ad colūnam sustētamētū mūdi ⁊ totius orbis ligatū ⁊ flagellatū. Ipsum qui ē angelorū splēdor sputis illitū. palmis in fatie ꝑcussum. spinea corona coronatū obprobrijs saturatū. Ad vltimum cū iniquis deputatū ⁊ pro re in cruce pindētē ⁊ moriētē atq̄ spiritū suū in manus patris cōmendantē. Sic nimirum erit fascicultꝰ mificordie dilectꝰ

tuus sic int vbera tua cōmorabi
tur. Sic de oibus anxietatibus
et amaritudinib⁹ dn̄i dei tui colli
gas q̄si fasciculuz: vt amarū po-
culū et dulce: vt ita dixerim lacri
mis tibi ꝯfitias. Qđ si q̄ȝdo ardē
tissimo xp̄i amore succēsus: vol-
ueris cū apostolo iā illuȝ cogno
scere et non ſm carneȝ. Leuabis
parum per mentis oculos ad vi
ctoriā resurgētis: ad gloriā ascē
dentis: ad gloriosam maiestatē
in gloria dei patris sedētis atq̄ȝ
regnantis: q̄ sursum sunt sapiēs:
et q̄ sursuȝ sunt querens vbi chri
stus ē in dextera dei sedēs. Nec
tamen ibi longā facies morā ne
forte si diutius scrutator maiesta
tis fueris: obruaris a gloria. Sa
ne ante oia te noueris: oēm cor-
dis elationē iactantiam atq̄ȝ ar-
rogantiā quasi quedam venena
ta aialia fugere debere: sciens ꝓ
culdubio quia immundus ē co-
ram deo omnis qui exaltat cor
suum. Itaq̄ȝ neminē spernas ne
mini noceas: nulli d̄trahas: et ob
christi amorē omnibus prodesse
coneris: in tantū etiā inferiorem
ac ceteris viliorem te non solum
ex intimo cordis affectū credas
verūetiaȝ nō dicas profecisse: sȝ
nec te aliquē eē existimes: iuxta
illđ apostoli. Qui se aliquid esse
existimat cū nihil sit: ipe se sedu
cit. Ad hec sit excessus tu⁹ matu
ritate plenus: grauis et honest⁹.
vȝ: nec fractis gressib⁹ ambules:
aut scapulis dextrosuȝ aut sini-
strorsum vergendo nō recta cer
uice: nō ꝑmitenti peccatore seu
etiā inclinato capite suꝑ hume-
rū que omnia aut leuitatē redo
lent: aut elationeȝ ostendūt: aut
ypocrisim sapiūt. Incedēs ergo
stans et sedens: faciē sꝑ habeto d̄
orsum reuoluens in animo tuo
ꝙ puluis es et in puluerē reuer-
teris: et cor sursuȝ vbi christus est
in dextera dei patris sedēs. Qua
cūq̄ȝ versū nulla curiositate: q̄n
poti⁹ necessitate aspicias. Tristi
ciā autē maxime in cōuentu dis-
simulare te decet: q̄ȝdaȝ in facie
hilaritatē pretendens. priuatim
aut nunq̄ȝ vult⁹ in diuersa mute
tur. Si q̄ȝdo coram aliis positus
ridere alicui⁹ rei causa fueris ꝯ
pulsus: vt assolet nō sit risus tu⁹
excussus sed iuxta sapientē. Sa-
les tue sint sine dente. Tuis etiā
interdū interpone gaudia curis
nunq̄ȝ sis otiosus q̄n aut legas.
aut aliq̄ȝ de sacris scripturis me
diteris vel certe qđ melius ē ru
mines psalmos oꝑando nihilomi
nus incessant qđ tibi fuerit iniū
ctū vt semꝑ te diabol⁹ inueniat
occupatū. Multaȝ .n. malitiam
docuit ociositas. Illas ēt scriptu
ras libētius legas q̄ ꝑcipue erga
xp̄m dn̄ȝ tuū magis iflāmauerit
itellectū. Intellige q̄ dico dabit
.n. tibi dn̄s in oibus intellectuȝ.
si i sēsu cogitaueris circūspectio
nē dei. Cū oraueris n̄ ipleas au-
res audiētiū singultib⁹ et suspiri
is sȝ itēte ora deū tuū i cubiculo
cordis tui. ꝓderit tn̄ ad deuotio
nē ꝯpūctionēq̄ȝ obtinendā si ita

ſemotꝰ ſupꝛisvt puras manꝰ ad d̄
um leuādo ēt tui ipſiꝰ vocē audi
re poſſis. n̄ nūq̄ȝ ad ſubleuādū i
tētionē i celū ꝓſpicias vt ibi ſit
coꝛ tuū vbi xp̄s ē i dextera d̄i ſe
dēs. Ab ofone iteꝝ ꝛuertaris ad
lectionē Et iteꝝ leetio cū faſtidi
uȝ ſubmouerit ad ofonē te ꝓuo
cet. cōſoꝛtia iuuenū ꝛ maxīe illo
rū q̄ iberbes ſꝫ iq̄ȝtū ꝯueniēt po
teris d̄uita. Nūq̄ȝ alicui oculū i
faciē figas. ſic ad crucē ſic acce
das ad cibū. i. nūq̄ȝ voluptate ſȝ
neceſſitate paſcaris ꝛ fames n̄ ſa
poꝛ ꝓuocet appetitū. Sigulari
tatē fuge ꝛ cōitate eſto ꝯtētꝰ ſci
ens qꝛ caro paſcēda ē ꝛ extiguē
da ſꝫ vitia. Si qn̄ aliq̄d ſup ap
pōit tāq̄ȝ diuinitꝰ ꝓcuratū acci
pe illō hoc tn̄ hn̄s i aio ſp ꝛ vo-
lūtate vt magis alteri apponat
Pone ꝓuidētie tue modū ne ti
bi ſapiens videaris. Sp ꝛ vbiq̄ȝ
atq̄ȝ i oibꝰ opibꝰ time ne foꝛte ex
cedas i aliquo. hic btūs iob. veꝛ
bar iq̄t oīa opa mea ſciēs q̄d nō
pceres d̄liquēti. Cū ad ſtratū laſ
ſꝰ d̄ueneris te hōeſto mō iacēdo
cōpōas nec ſupinꝰ iaceas nec ge
nua leuādo calcāeos iūgaſ ad ti
bias ꝙ ſi foꝛte luxurie te pompa
ꝯcuxerit ꝛcoꝛdaꝛ dilectū tuū po
ſitū i doloribꝰ ꝛ vniuerſū ſtratū
d̄ſatū i īfirmitate eiꝰ. hec dicēs i
coꝛde tuo deꝰ meꝰ pēdēt i patibu
lo ꝛ ego voluptati opā dabo ſic
q̄ȝ iuocato noīe ſaluatoꝛis igēi-
nādo ſepe noīn̄ ſalutꝭ ceſſabit q̄ſ
ſatō. Rūīnātē pſalmos ſōnꝰ te
occupet: vt i ſōne ſōnies te dicē
pſalmos Cū ſurrexeris ad vigi
lias lauda creatoꝛē tuū ex oibꝰ
viribꝰ tuis ꝛ ad laudē ꝛdēptōis
tui exalta vocē tuā i foꝛtitudinē.
Poſtrēo puriſſimū ſp erga xp̄ȝ
amoꝛē hēto: nil p̄t ip̄ȝ aut extra
ip̄ȝ amaꝛ mem̄to. prolixiꝰ q̄ȝ pu
tauerā deſcripſi tibi q̄ ip̄e augeꝛ
neq̄o i te ad ipeleꝛ d̄ſiderās q̄d i
me deſſe cognoſco qꝛ ꝓfectꝰ tuꝰ
meū gaudiū ē coꝛona in dn̄o.
Diui Ber. ab. ſpeculū mōacho
s J q̄s emēdatiōis vite
d̄ſiderio tactꝰ cogita
tōnū locutū opūq̄ȝ ſu
orū ſolicitꝰ exploꝛatoꝛ
vniuerſos exceſſus ſuos coꝛrige
nitiꝛ i pn̄ti pagina frequenti lec
tiōe ꝛ aſſidua medietatiōe tāq̄ȝ
i ſpeculo exterioꝛis hoīs ſui faci
em ꝯtempleꝛ. In p̄mis ergo ex
quo ſurgit ad vigilias vite ſue
tp̄s p momēta ſingula dȝ mona
chꝰ cōputaꝛ ꝛ videꝛ ſp vt bonū
faciat ꝛ malū caueat i oi ope ſuo
hoc dicat ſibiip̄i ſi mō moꝛiturꝰ
eēs faceres iſtō. Ad pſalmodiā
coꝛ habeat niſi ad aliq̄d ſublim
us rapiaꝛ ſed ēt oium q̄ ibi dicū
tur vſq̄ȝ ad vnā lr̄am ſe ꝓ certo
nouerit d̄bitoꝛē vel dicēdi i cho
ꝛo ſuo vl̄ audiēdi i alio. Ad iter
uallū debȝ ſtaꝛ ad oꝛatiōem vel
coꝛpis neceſſitati ꝓuideꝛ ita tn̄
vt vadēs ſibi dici nouerit ſurſū
coꝛda. Eſt āt ſpiritualis ꝓpoſiti
d̄trimētū ſi cogaꝛ īfirmitas rigo
ris priſtini aliq̄ȝtuluȝ relaxare.
pꝰ lectōȝ ē oꝛādū ꝛ ſi ad legēdū
accedat n̄ q̄rat ſciaȝ ſȝ ſapoꝛē. Eſt
āt ſcriptura ſacra puteꝰ iacob ex
quo hauriūꝛ a q̄ q̄ i ofone fundū

tur:nec sp ad oratoriū ē eūdū sz
in ipsa lectione poterit ɔtéplari
ꝛ orare. Sacris altarib⁹ si sacer-
dos ē: tāq̄ vn⁹ ex sūmis angelis
i spiritu tot⁹ assistat. Si minister
tāq̄ angelus dn̄o ministret. Cū
aliijs eat ad laborē: vbi ɔsideret
ñ q̇d agat: sz pp q̇d venerit. Ces-
sante manu: spūs laboret vł orā-
do vel meditādo q̄uis in ipo la
bore idipz facere teneat. Admē
saz nō solū fauces cibū capiāt: sz
ēt aures exhauriāt v̇bū dei. Nō
.n. dz tot⁹ mādūcare sed sic occu
pet cor ad v̇bū dei vt so! fauces
sūmāt cibū carnis. De hoc autē
pluriū gaudat si ei viliora q̄ ali
is apponūt. Nā re v̇a felitiores
sūt q̇ in pcitate sustinēdi fuerint
fortōres .i. gratijs agēdis p duo
b⁹ sibi nouerit supplicādū: vel p
peccatis eorū quoꝝ elemosinis
sustentat: vel forsitā p se ipo qz
corpori suo supra necessitatē in
dulserit. Si vocat ad colloquiū
sz regulā lenit ꝛ sine risu pauca
v̇ba ꝛ ratiōabilia loq̄t ꝛ anq̄ ea
pferat bis ad limā veniāt q̄ se-
mel ad linguā. Si cū seculari lo
q̄ndū est tūc maxie adhibeat cu
stodiā ori suo: vt nihil pferat q̄
nō edificat audiētē. Sicut i cū-
ctis se hēat vt edificet vidētes ꝛ
nēo dubitet cū viderit cū vł audi
erit q̇n natus sit mōach⁹. Post
ɔpletoriū singuł dieb⁹ capitulū
sibi teneat ꝛ ɔuocat⁹ cogitatib⁹
suis pōas rōnez diligēt q̇d ipso
die cogitatōe locutōe vł ope dli
q̄rit publice vł puatiz: p singłas
noctes lectū suū lauās hoc ē sin
gulis pētis lacrimis ꝛ dolē pu
rificat diligent de singulis ɔpu
tet. In crastino publice d apt: de
ocultis v̇o factur⁹ ɔfessiōem secre
to q̇vt pfecta sit ira dz hre .s. vt sit
volūtaria nuda ꝛ mūda volūta
ria .i. ppa dliberatiōe ꝛ pposito
nuda vt nude put gessit ɔfiteat
pcm̄ suū. mūda: ne pcm̄ suū pdi-
cet sic sodōa sz pura ꝛ simplici i
tētōe se accuset i cāpo q̄ publice
ofēdit māifeste ruelet tāq̄ asistēs
iudici .i. oib⁹ sic ibi aloq̄t rñdeat
vł pclamat: vt sz ei⁹ iteri⁹ ł exti⁹
sit pūct⁹ oleo caritatis. A neie q̄le
cūq̄ mun⁹ accipiat: neiez hēat fa
miliarē. In oib⁹ fugiat singulari
tatis vł admiratiōis notā. Loq̄ns
nihil dicat vñ multū erudit⁹ mł
tū ne rligiosus possit putari. ad
iterrogata paucis rñdeat. Si d
scriptura vł morib⁹ agat aurez
pet ñ liguā cū loq̄t ñ studat elo
q̄ntie: sz ro ei⁹ sit poti⁹ rustican⁹
q̄ vrban⁹. i oib⁹ agēdis ñ stude
at curialis vidri. Salua honesta
te fugiat oēs hoies in prāte posi
tos maxie secłares sectet cōia ofo
es labores lectōes ꝛ cetas obsuā
tias i q̇b⁹ ñ sit vitula: effari docta
diligē turturā .i. ad hmōi ñ ɔsue
tudie sz duotiōe rhat. orones q̇ i
pant: prio loco hēat nec sibi blā
diat d puatis oronib⁹ suis q̄ i scdo
loco ei hñde st: cū i pceptis oroni-
b⁹ dsidios⁹ fuerit. Si āt familiari
tas in rdicit hoiez: q̄to magis mu
lieꝝ. Sit facies cōis cū cetis int⁹
v̇o dissimilis h ē ñ nimia grauita-
te ɔcta nec nimia locutōe disso-
luta: sz bōa q̄dā mediocritate re
gat: vt d sācto martio legit: faciē
ei⁹ ñ fuscāit meror nec leuigauit

riſtis. Erit prudēter ſic theſaurꝰ
ſollicite cuſtodiētis more moiſi
cornutā valet fatiē: ⁊ quodā riſu
q̄ tñ modeſtus ſit: interioris glo
riam hois: ⁊ mentis grauitatē
nō oſtendere. Cōparāda ē dies
iſtans diei preterite: vt ex eorū
collatione ſuū dephendere poſ
ſit monachus vel pfectum vel d
fectum: In omni actu vel cogita
tu ſuo: ſibi deū adeſſe memore
tur: ⁊ omne tempus quo de ipſo
nō cogitat pdidiſſe ſe cputet. te
dio affectꝰ cponat ſe meditādo
ſupra petrā in qua lauant mor
tui ⁊ cogitet apd ſe quomō tra
ctent. vſu ſepeliēdi: nūc in tergū
nunc in faciē verſant. quomodo
nutet caput. cadūt brachia rigi
dēt crura tibie iaceāt: quomō in
duūt: ⁊ cōſuūt: quomō deferant
humandi quomō exponant in
tumulo: quomō puluere cōtegā
tur. Sit monachus q̄ſi melchiſe
dech ſine patre. ſine matre ſine
geneologia nec patrē ſibi vocet
ſup terrā. Immo ſic ſe exiſtimet
q̄ſi ipſe ſit ſolus ⁊ deꝰ. Ecce in pri
mis habemus ordinē ⁊ modū
viuendi remediū vero pollicet
aſſiduitas tenēdi capitulū ſpūa
le ſupius expreſſū. Semel ad mi
nus in ebdomada cōfiteatur vt
veniā mereatur de perpetratis
⁊ maior ei detur gratia de vitan
dis malis Amen.

Eiuſdē materie epiſtola que di
uo Bernardo attribuit.

I plene viſ aſſeq̄ qd inten
dis duo ſūt tibi neceſſaria
primū ē vt ſubtrahas te ab oibꝰ
trāſitoriis rebꝰ ⁊ terrēis vt nihil
d eis cures ac ſi nō eēnt. Scdm
vt ita te des deo vt nihil dicas vl
facias niſi qd crediderīs firmiter
placere deo. Primū aūt aſſeque
ris hoc modo. oibus modis qui
bꝰ potes te vilifica. te nihil repu
tādo eē. ſ; credas oēs homines
bonos eē meliores te ⁊ magis
placere deo. Quecūq; audis vl
vides de religioſis pſonis puta
bona intentiōe dicere vl facere
ēt. ſi ctraria videant. Nā hūana
ſuſpitio fallit. Nulli diſpliceas
nihil vnq̄ de te loq̄ris q laudē
importet. q̄tūcūq; ſit familiaris
ille cū quo loqueris. ymo pluſ la
bora celare virtutes q̄ vitia. De
nullo pſus ſiniſtre loquaris q̄
tuncūq; ſit verū vel manifeſtū
niſi in cfeſſione: ⁊ hoc vbi ñ po
tes aliter māifeſtare peccatū tu
ū. Libētiꝰ accomoda aurē tuā
cū aliq̄s laudat. q̄ cū vituperat
cū loq̄ris vba tua ſint rara vera
ponderoſa ⁊ de deo. Si ſecula
ris loquit tecū ⁊ vana pponit.
quā citius potes ſuccide ſmonē
⁊ trāſferas te ad ea q̄ dei ſūt quic
q̄d ctingat tibi vel aliȷ q̄tuncun
q; ciuncto non cures: ſi ē aduer
ſum nō triſteris. ſi ē proſperū nō
leteris. ſed totū nihil puta ⁊ lau
da deū. Sollicitudinē adhibe q̄
tūcunq; potes vt vtilitati tue ſe
dulus intēdas. Fuge loquuto
ria q̄tūq; potes. Melius eſt. n.
ſilere q̄ loqui. poſt cpletoriū ñ
loq̄ris quouſq; finita ſit miſſa ſe

quẽtis dicí nisi cã maxima inter
uenerit. cũ vides aliq̇d ꝙ tibi dis
plicet. vide si hoc ẽ i te ⁊ abscide
si ṽo vides aliq̇d ꝙ tibi placet vi
de si hoc ẽ in te ⁊ tene: si non est
assumme: ⁊ sic erũt tibi oĩa i spe
culo. De nulla re murmures cũ
aliquo. nisi credideris ꝓdesse q̃
tũcũq; sit genere ꝙ hẽs. Nũq̃ ꝑ
tinaciter aliq̇t. afirmes vł neges
sȝ sint tue affirmatiões ⁊ negatio
nes. dubitatiõis sale ꝯdite. A ca
chinis semꝑ abstineas: risib⁹ ṽo
raro. ⁊ cũ pũctis ꝑstes os tuum:
Breuiter i oĩbus dictis tuis sic
te hẽas: vt sint ita q̃ dubia dimit
tãt. Scd̃m asseq̃ris hoc mõ orõ
nibus cũ magna deuotiõe inten
das. ⁊ eas dicere labora horis d̃
bitis. ⁊ ꝙ offers i orõe reminisca
ris i corde. Et vt ea q̃ legis ꝯfir
mes diligenter. recogita. ⁊ coꝝ
imagineris statũ i quoꝝ memo
ria hec dixeris. Ista tria sꝑ i mẽ
te habeas. q̇d fuisti q̇d es. ⁊ q̇d
eris: fuisti. n. spuma fetidũ q̇d es
q̇ vas stercoꝝ. q̇d eris q̇ esca ver
miũ. Similiter imagineris coꝝ
penas q̃ sũt in iferno. ⁊ ꝙ nunq̃
finiẽt. ⁊ q̃ ꝓ modica delectatio
ne tãta mala patiunt. Similiter
imagineris gloriã paradisi ⁊ ꝙ
nũq̃ finiet: ⁊ q̃ breuit ⁊ cito ac
q̇rit: ⁊ q̃tus luctus ⁊ dolor pote
rit esse illis qui ꝓ parua re tantã
gloriã amiserint. Cũ hoẽs aliq̇d
qđ tibi displicet vel times habe
re cogita ꝙ si tu eẽs in inferno ⁊
illud ⁊ q̇cquid nolles haberes.
Et cum hẽs aliq̇d ꝙ tibi placet
vel optas hẽre cogita ꝙ si esses
in paradiso haberes illđ ⁊ quic
q̇d velles. Si autẽ in inferno es
ses nec illđ nec aliđ ꝙ velles ha
beres. Quãdocũq; est festuȝ ali
cuius sancti. cogita de illo q̃ta
sustinuit ꝓpter deũ q̇ breuia: ⁊
qualia adeptus ẽ q̇ eterna. Si
militer cogita q̇ trãseũt bonoꝝ
tormẽta. malorum gaudia. ⁊ illi
ex indebitis gaudijs eternaȝ pe
nã incidunt. Quãdocũq; te vin
cit accidia accipias hoc scriptuȝ
⁊ imagineris hec oĩa diligenter
Et cogita de tẽpore ꝙ si ꝑdis ⁊
ꝙ illi q̃ in inferno sunt darẽt to
tũ mundũ si haberent ꝓ eo. Cuȝ
habes aliq̃s tribulationes cogi
ta ꝙ illi q̃ sunt in paradiso carẽt
eis Similiter cũ habes aliq̃s cõ
solatiões cogita illos de inferno
carere eis. omni die cũ vadis ia
cere. examina diligẽter q̇d cogi
tasti ⁊ q̇d dixisti in die: ⁊ quomo
do vtile tẽpus ⁊ spatiosum ꝙ da
tũ est ad acquirendum vitã eter
nam dispensasti. ⁊ si bene trãsiui
sti lauda deũ: si male vł negligẽ
ter fleas ⁊ seq̃nti die non diffe
ras ꝯfiteri. Si aliud cogitasti di
xisti: vel fecisti qđ tuaȝ ꝯscientiã
multũ remordeat nõ comedas
anteq̃ ꝯfitearis. istud in fine po
no. vt imagineris duas ciuitates
vnã plenam omnibus tormẽtis
vt infernũ. Alteram plenaȝ om
ni ꝯsolatione vt paradisuȝ ⁊ ad
vnã illaꝝ oportet te currere. Vi
de q̇d te possit trahere ad malũ
vel impedire a bono. Credo ꝙ

nihil inuenies. Certus sũ ꝙ si bene seruaueris ea q̃ sũt hic: ꝙ spiritus sanctus habitabit i te ꝛ pfecte docebit te facere oia. Ergo bene fues ista ꝛ nihil negligas lege ea in septimana his. s. in die mercurij ꝛ in die Sabbati: ꝛ vt i ueneris te fecisse quod scriptũ ẽ lauda deũ qui est pius ꝛ misericors in secula seculorum Amen.

Diui bernardi abbatis ꝺ ordie vite ꝛ mo institutiõe tractatus.

Hortatur quidem timidã mentis mee imperitiã fraterna charitas. vt ꝺ vite ordine ꝛ morũ institutõne breuiter loqui debeã. Sed quia tps est vt ipso q̃ ĩspirauit opitulãte opus aggrediar: exordiũ sumere necessariũ duxi ab illa laudabili virtute q̃ dicitur verecundia Que cũ sit omnibus etatibus personis. tẽporibus ꝛ locis apta tñ adolescẽtes ꝛ iuueniles aios maxime decet. Tres. n. virtutes sunt que pueris adolescentibus magis ꝯgruunt verecundia. taciturnitas ꝛ obedientia. Nõ est aũt dubiũ si has studuerint hẽre: q̃n possint xpo duce adculmen pfectionẽq; virtutuz ascendere. Morũz. n. insignia ꝛ ornamenta virtutũ in illis proculdubio cernimus senibus: q̃ ab ipso tirocinio pme ne etatis: vsq; ad perfectũ viruz disciplinis celestibus exercitati p viã domini fortiter cucurrerũt: Quorum s. sapientia tantuz viget ꝛ lucet: q̃tum senectus ipsa etate sit doctior: vsu exercitatior: pcessu tpis prudẽtior. Hec aũt veterũ studio dulcissimos fructus edit ꝛ alios reficit. Multi nãq; senes diu viuentes ꝛ nihil pficiẽtes qꝛ nullas sibi diuitias ꝯgregauerunt ꝛ inopes oi virtutum aios etiã iuuenũ reprobe vite morbo inficiũt. Sicut. n. p senẽ vitiosũz ꝛ fatuuz. ita p adolescentẽ inuerecundũ ꝛ temerariuz religio sancta destruitur. Post indoctos nãq; platos: malosq; i sancta ecclesia nulla pestis ad nocendũ infirmis valentior inuenitur. Deniq; taliũ hoium genus. ista de quibus predixi tpa p dolor sine numero ferũt. q̃do ferme oia que bona sunt ꝛ sancta pessumdari ꝯfundiq; videmus Et q̃m senes in meli⁹ mutari ab illa inolita vitio ꝯsuetudine dificilimũ est debemus manũ prigere: adolescẽtibus q̃ si dare volunt operam: oi depulso tpe possint vtiq; per gratiã xpi vitã corrigere: moresq; cõponere. actusq; suos in oibus meliorare. Id circo diu est ꝙ desideraui pp iuniorũz salutẽ eo precipue cũ q̃bus viuo ex opusculis patrum pauca quidã deflorãdo colligere q̃ teneri etati eo videantur specialiter cõsulere. Est. n. mihi fateor tristitia magna: ꝛ ꝯtinuus dolor super cecitate cordis eo qui cũ didicerint in scola christi qualiter debeant ꝛ vitia ppulsare ꝛ sanctis virtutib⁹ insudare. heu rebelliõis spiritu armati: tã

precipiti ipetu ꝑ arrupta vitioꝝ
currūt ad morte̅ vt eos auriga ꝓ
sidēs nullo freno disciplinē vale
at cohibere. Deberēt vtiqꝫ i do-
mo dei ad cultū diuini honoris
suꝑ oēm ornatū tāq̄ꝫ vas aureū
refulgere. Cur aūt q̄ ab ipis pri
mis ifantie annis educati sūt. tā
ta cura tātoqꝫ labore idigēt nisi
vt fortes i bello facti: cōtra mū-
dū ⁊ eius ꝯcupiscētiā: ꝯtra car-
nē ⁊ eius desideria: ꝯ̄ diabolū
⁊ eius multiplicia tēptamēta vi
riliter pugnēt? Sed qḋ admirā
dū ē ⁊ dolēdū: plus eis q̄ꝫ cete-
ris grauis ⁊ austera videt̄ disci-
pline regula. Quare hoc: nisi ꝙ
secularē magis diligūt vitā. Cer
te vel nullꝰ vel rarus iter eos i
uenit̄ q̄ libent̄ sequat̄ patris in-
stitutū ⁊ maiorū vitam diligat.
Aut q̄r labor eū terret: aut q̄r in
lubrica etate dificilior ē abstinē
tia: aut q̄a alacri adolescētie vi-
det̄ via obscurior: ⁊ ideo ad ea
ꝯuertūt̄ studia q̄ plus sibi letio-
ra arbitrāt̄. Presētia q̄ppe plꝰ
q̄ꝫ futura ꝓspiciūt. Sed meminis
se debēt: q̄r n̄ ꝑsentibꝰ sed futuris
militamus unde quo ꝑstātior ca
usa: eo dꝫ cura eē attentior. Infe
lix q̄ legē vite ⁊ discipline abijcit
⁊ maioꝝ gubernari magisterio
refugit. Iste v̇o n̄ s̄m deū sꝫ s̄m
se viuit. Qui si poterit est cū q̇bꝰ
vult: ꝑgit quo vult: ⁊ quātū vult
ridet ⁊ iocat̄ iter quos ⁊ vbi ⁊ q̄n
vult. Postremo q̇cq̇d naribus
suaue ē q̇cq̇d tactui blādū q̇cq̇d
ceteris sensibꝰ carnis sue iocū

dū exercet ac seq̇t̄. Ille vero qui
s̄m deū viuit nō qḋ eū carnaliter
ḋlectat: sed quod spiritualit̄ edi
ficat facit. Et quicq̇d cupit aut
agit: nō vult ex sua sed ex dei vo
lūtate maiorūqꝫ suorum iussio
ne ꝓcedere. Nemo tn̄ positus i
adolescentie vel intemperantie
lubrico? de sui cōuersatione de-
speret. Oleaster enim oliue iser
tus amissa amaritudine efficit̄
fructuosus. Si ergo agricultu
ra cōuertit stirpiū q̄litatē: non
ne doctrine ⁊ discipline assidui-
tas mitigare possūt q̄slibet egri
tudinis passiones? Sed ne pue-
rilis vita varijs lapsibus viciet̄:
oportet teneros sensus ꝑfatis di
ligent̄ mācipare virtutibus q̄te
nus bona cōsuetudo cum etate
crescat simul. Ut igit̄ clarꝰ pa-
tescat quāta ⁊ q̄lis virtus sit ve-
recūdia patris ambrosij magna
ex ꝑte ponamus sensus ⁊ verba
ne si forte me paruipēderit stul-
tū homūtionem magnū ambro
siū imo in ambrosio christū non
audeāt spernere. Sic enim ille
ait instruendoꝝ moꝝ magister.
Est autem bonorum adolescen
tiū timorem dei deferre patribꝰ
honorem habere senioribus ca
stitatē tueri nō asꝑnari humili-
tatē diligere clementiā ac vere
cūdiā que sunt ornamenta mi-
noris etatis. Ut eni i senibꝰ gra
uitas in iuuenibus alacritas ita
i pueris adolescētibꝰ verecūdia.
velut quadā dote cōmendat̄ na
ture. Quā pulchra v̇tus verecū

dia: ⁊ suauis gratia que nõ solũ
in factis: sꝫ ẽt i ipis spectat ꝟmo
nibus: ne modũ ꝑgrediaris lo
quẽdo: ne ꝙd indecoꝛuꝫ sermo
resonet tuus. Speculum .n. mẽ
tis plerũqꝫ in vbis refulget. Ipꝫ
sonũ vocis liberat modestia: ne
cuiusqꝫ offendat aureꝫ: vox forti
oꝛ deniqꝫ i ipso canẽdi genere ꝓ
ma disciplina verecũdia ẽ. Im-
mo etiã in omni vsu loquẽdi vt
sensim ꝗs aut psallere aut cane
re aut postremo loꝗ incipiat vt
verecũdia pꝛincipia cõmendẽt
pꝛocessum. Est .n. in oculis vere
cundia qua ꝓhibetur bõi adole
scentis pudica anima itueri ⁊ al
loqui feminas: nõ vt execret se-
xũ: sed vt fugiat vitiũ. Plurimũ
autem pꝛoficit ad tuitionẽ casti
tatis custodia oculoꝛũ. Multi
vero perierunt ꝑꝑ spẽm carnis.
Unde dñs. Qui viderit mulierẽ
ad concupiscendũ eam: iam me
cat⁹ ẽ eã in coꝛde suo. Bõe ido
lis adolescẽtes i mõasterio viuẽ
tes ita se omni studio ꝯseruent
vt adolescentiã suam nulla libi-
dinis soꝛde cõmaculẽt: vt ad al
tare xpi q̃si de thalão virgo pꝛo
cedãt. Quoꝛũ tãta animi debet
eẽ mũditia: vt pre nimia verecũ
dia: ne sermonẽ quidem audire
velint vel loqui impudicũ. Et ne
incẽtiuis naturalibus superent:
necesse ẽ vt lasciuiens caro eoꝛũ
crebꝛis frãgãt ieiuniis: melius ẽ
eos stomachũ dolere qꝫ menteꝫ.
Beatus plane adolescens ꝗ ca
stus ꝑseuerat ⁊ coꝛpoꝛe ⁊ mente
huic ꝓcul dubio caro ⁊ sanguis
redemptoꝛis nostri efficit salus
⁊ vita. Sunt .n. qui pꝛopter hu-
manã confusionẽ: siue respectu
diuini timoꝛis: pleni soꝛdib⁹ au
dacter se ingerũt tãtis misteriis
homo videt in facie: deus aũt in
coꝛde: sed illi plus metuunt ho-
mines qꝫ deũ. O ceca temeritas
⁊ o dei mira patientia. Nunꝗd
.n. tantũ peccauerunt vel quos
ignis cõsũpsit vel quos terra ab
soꝛbuit: Nunꝗd tale scelus filio
rũ aaron: alienũ ignem offeren
tiũ: quale est istoꝝ qui tã terribi-
lia sacramẽta sumũt sibi ad moꝛ
tem: Est enim sic viuendũ est: vt
panẽ illũ consubstantialẽ semꝑ
accipere valeamus: qꝛ ve ei ꝗ se
alienũ fecerit ab eo. Et multũ ve
illi ꝗ spurcus ⁊ immundus acces-
serit. Utrobiqꝫ grande periculũ
Ideo magna necessitas instat
ne indigni inueniamur. Qua ꝑꝑ
tenẽda ẽ in oibus verecũdia pu
dicitie comes: cui⁹ societate casti
tas ipsa tutioꝛ erit. Bon⁹ .n. re-
gende castitatis pudoꝛ ẽ comes
q̄ si repellat pꝛima particula: pu
dicitiã vulnerari non sinit. Et .n.
in inuerecũdis oculis ⁊ lasciuis
ꝟmonibus: libidinosus aius deꝓ
hendit ⁊ per exterioꝛem hoiem
iterioꝛis hois vita mõstrat. mul
ta ⁊ dura coꝛpoꝛis bella sustinet
adolescẽtia: ⁊ caloꝛe sanguinis i
flãmat q̄ vt euadere possit oi in
diget custodia. Qꝫto plura sũt ꝗ
ipugnãt pudicitiã tanto maioꝛã
sũt ꝓmia. Quia vbi maioꝛ laboꝛ

ibi maloꝝ merceſ. Amatores aūt verecūdie sūmant exemplū de matre dn̄i: q̄ q̄uis eēt mitissima tn̄ pre verecūdia salutantē se angelū: nō resalutauit. In ipsa vo oratione nr̄a multū verecūdia placet: multum ꝯciliat gr̄e apd dn̄z nostrū. Nōne hec ꝓtulit publicanū ⁊ ꝯmēdauit eū: qui nec oculos suos audebat ad celū leuare. Ideo iustificaꝛ dn̄i iudicio plusq̄ ille phariseus: quē deformauit ꝓsūptio. Orem⁹ ⁊ nos in q̄ꝫtum possumus i incorreptiōe q̄eti ⁊ modesti sp̄ūs q̄ ē an̄ deū locuplex Paulus quoq̄ orōnē deferri ꝓcepit cū verecūdia ⁊ sobrietate. primā hāc ⁊ quasi ꝓuiā vult esse orationis future: vt nō glorieꝛ pcōris orō: sꝫ quasi colore pudoris obducta: quo plus defert verecūdia de recordatiōe delicti: eo vberiorē mercaꝛ grāz Est etiā i ipso motu: gestu: icessu tenenda verecūdia. Habitus. n. mētis i corpis statu cerniꝛ. Hic hō cordis nr̄i abscōditus aut leuior aut iactātior: aut turbidior aut ecōtra grauior ⁊ ꝯstantior ⁊ purior ⁊ maturior extiaꝛ. Itaq̄ vox quedā animi ē corpis mot⁹ Sepe. n. p incessū ꝓditur qualis sit aius. Lucet quippe i quorundā incessu imago lenitatꝭ species quedā scurarū pcursantiū. Sūt eni q̄ sensim ambulādo imitanꝛ histrionicos gestus: ⁊ q̄dā ferculа pōparū ⁊ statuaꝝ motus imitātes vt quotiēscūq̄ gradū trāsierūt modulos quosdā ſuare videātur. Nec cursim ābulare honestū arbitror: nisi cum cā exigit alicuius piculi vel iuste necessitatis. Nā plerunq̄ festinātes angelos videmus torquere ora: q̄bus si desit cā festinatōnis necessarie neruis iuste offensionis est. Sed nō de hijs dico: quibus rara ꝑpetratio ex cā nasciꝛ: sed quib⁹ iugis ⁊ cōtinua in naturā vertiꝛ. Nec in illis ergo tāq̄ simulacroꝝ effigies ꝓbo: nec i istis tāq̄ excussoꝝ ruinas. Est. n. egressus ꝓbabilis i quo ē spēs auctoritatꝭ grauitatisq̄ pōdus ⁊ tranq̄llitatꝭ vestigiū: ita tn̄ si studiū desit: atq̄ affectatio: sꝫ mot⁹ sit pur⁹ ⁊ simplex. Nihil. n. fucatū placet: motū aūt natura nō affectatio iformet. Si q̄d sane i natura vitij ē: i dustria emēdet: vt vbi ars desit nō dsit correctō. Qd si ēt ista spectēt itineri: q̄ꝫto magis cauēdū ē ne q̄d turpe exeat d ore. Hoc. n. grauiꝰ coinq̄nat hoīez. Nō. n. cibꝰ coinq̄nat: sꝫ iiusta obtrectatio sꝫ vboꝝ obscenitas. Hec etiā vulgo pudori sūt: i nr̄e vo religiōis ꝓposito vllū vbū nō incutiat verecūdiā qd ihoneste cadat. Et nō solū nihil ipsi idecoꝝ loq̄: sꝫ nec aurē q̄dē debem⁹ hmōi ꝓbere dictis: q: quē dleetat audire: alteꝝ loq̄ ꝓuocat. Audiꝛ quoq̄ qd turpe sit pudori maxio ē. videre vo si q̄d hmōi fortuitu accidat: q̄ꝫti hororis ē: qd ergo i alijs displicꝫ nūq̄ pōt i seipo n̄ displiceꝛ. Nec ipa natura nos alr̄ docet: q̄ pfcē q̄dē oēs ptes nr̄i corpis explica-

vt ⁊ necessitati cõsuleret ⁊ grãz
venustaret. Sȝ tñ eas q̄ decori ad
aspectũ forẽt i q̇bus forme apex:
quasi in arce q̄dã locatus ⁊ figu
re suauitas ⁊ vult⁹ spẽs eminet
ope̾ãdiq̃ꝫ vsus eẽt paratior: obui-
as atq̃ꝫ aptas reliq̇t. Eas vero i
q̇bus esset naturale obsequium
necessitas ne deforme sui pberẽt
spectaculũ: ptiȝ tãq̃ꝫ in ipso emẽ
dauit atq̃ꝫ abscõdit corpore: par
tim docuit atq̃ꝫ suasit tegendas.
Nõne igit̃ ipsa natura magr̃a sit
verecũdie: cui⁹ exẽplo modestia
id qd̊ i hac corporis nostri fabri-
ca abditũ repit: opuit ⁊ texit? Er
go natur̃ opifex sic nostre studu
it verecũdie: sic deoꝝ illud ⁊ hõe
stũ in nostro custodiuit cope: vt
duct⁹ quosdã atq̃ꝫ exitus cunicu
loꝝ nostroꝝ post tergũ religaret
atq̃ꝫ ab aspectu nostro aduerte-
ret: ne purgatio vẽtris visũ ocu
loꝝ offẽderet d̊ quo pulcro ait
apostolus. Que videt̃ iq̇t corpo
ris nostri mẽbra ifirmiora: neces
sariora sũt. ⁊ q̄ putam⁹ ignobilio
ra mẽbra corporis eẽ: eis abũdã
tiorẽ honorẽ circũdam⁹ ⁊ q̄ iho
nesta nr̃a sũt abũdãtiorẽ hone-
statẽ hñt. Eteni imitatiõe natur̃
idustria auxit gr̃aȝ vt nõ solũ ab
scõdam⁹ ab oculis: verũẽt q̄ ab
scõdenda accepimus eoꝝ iditia
vsusq̃ꝫ mẽbroꝝ sua appellatiõe
nũcupar̃: idecoꝝ putem⁹. Deĩq̃ꝫ
si casu apiãt̃ he ptes ꝯfũdit̃ vere
cũdia: si studio ipudẽtia extima
tur. Cũ igr̃ q̇busdã hũanis men
bris tãta sit d̊formitas: vt nomi
nari magna sit verecundia: heu

q̃ꝫ turpes illi sũt: ⁊ q̃ꝫ ipudẽtes
q̄ has secretas ptes corporis ñ
solũ d̊siderãtes cernũt: sȝ ẽt stu
dio se tãgũt: Pudet me ac piget
illoꝝ facta referr̃: i q̇b⁹ regnat so
domitica libido: q̇b⁹ sic irat⁹ ẽ d̊
us: ei⁹q̃ꝫ iusto iuditio ita traditi
i repbũ sẽsũ: vt mascul⁹ i mascu
lũ turpitudinẽ oper̃: Nõne d̊teri
ores brutis aialib⁹ sũt effecti q̇-
b⁹ ñ ẽ itellct⁹. Si. n. chã q̄ nuda
tũ pr̃eȝ videns risit: i filio male-
dictiõe feriunt̃ q̇ d̊siderio peccã
di suã aliorũq̃ꝫ turpitudinẽ d̊te
ger̃ ñ erubescũt? Utinã viderẽt:
q̃ꝫtũ flagitijs talib⁹ deũ offẽdũt.
sũt ẽt q̇ pulchros hoĩes: despect̃
d̊formib⁹: amãt ⁊ laudãt suscipi
ũt ⁊ honorãt. Illi. n. q̇ sãos hñt
oculos: solã aĩ pulchritudinẽ in
hoĩe diligũt ⁊ reuerẽt̃. Qualis
pulchritudo q̃ꝫ leuis febricula p
dit: ⁊ rugosa senect⁹ ita dissolu-
it vt nec fuisse putet̃? Et tñ sũt q̇
hñtes hãc extollũt̃: ⁊ cũ sint va-
cui v̊tutib⁹: p hãc solã se glorio
sos arbitrãt̃. Nos certe i pulcri-
tudĩe locũ v̊tutis ñ põim⁹ gr̃aȝ
tñ ñ excludim⁹: qꝛ verecũdia ẽt
vult⁹ ipos solet pudore effũdere
gratioresq̃ꝫ reddẽ. vt artifex i ma
teria cõmodior̃ pl⁹ eminet: ita tñ
ẽt vt ipe ñ sit affectat⁹ corporis d̊
cor: sȝ nãlis simplex neglect⁹ ma
gis q̃ꝫ expetit⁹: ñ ptiosis ⁊ albẽti
bus adiutus vestimentis: sed cõ
munibus: vt honestati vel ne-
cessitati nil desit nil accedat nito
ri. Uox ipsa non remissa nõ fra-
cta: nihil femineum sonans qua
lem multi grauitate spẽ simula

re ꝯsueuerit sʒ formã q̃ʒdã ꝛ re-
gulã ac sucũ virilẽ refuãs. Hoc
ẽ.n.pulchritudinẽ viuẽdi tenet
ꝯueniẽtia cuiqʒ sexui ꝛ ꝑsõe red
dere. Hic ordo gestoꝝ optius h̃
ornat⁹ ad oẽm actiõeʒ accõmo-
dus. Sʒ vt moliculũ ꝛ ĩfractum
vocis sonũ aut gestũ corꝑis ñ ꝓ
bo ita neqʒ agrestẽ neqʒ rusticaʒ
naturã imitemur. Ei⁹ disciplinę
formula effigies hõestatis ẽ. imi
tet pi⁹ adolescẽs vestigia ysaac
ꝛ ioseph. Sit verecũd⁹ cast⁹ sim
plex ꝛ sobri⁹ humil' obediẽs pa
tiẽs ꝛ remissor iniurię. Faciat vt
daniel ꝛ tres pueri studeat sapiẽ
tię ꝛ ñ det se illecebris gulę. Pi
guis vẽt nõ gignit tenuẽ sensũ
Fugiat ebrietateʒ tãq̃ʒ venenuʒ
Si religiosus ꝛ sapiens vult esse
nũq̃ꝓ vinũ redoleat ne audiat il
lud philosophi Hoc ñ ẽ poculũ
porrigere sʒ ꝓpinare. amet sãcta
rũ scripturaꝝ sciaʒ ne mẽs ei⁹ vł
vãis vł lasciuis cogitatiõib⁹ pa-
teas. beat⁹ q̃ diuias scripturas le
gẽs ỽba ỽtit ĩ oꝑa. Sit abstinẽs
iraꝝ ꝛ fugitãs litiũ. vt bõis polle
re morib⁹ hoc inditio cõprobet:
sicqʒ se exhibeat vt seniores ĩter
quos hitat dũ admirant vita nõ
finiant dispicet etatẽ. sit iter frẽs
coeq̃les suos prim⁹ in oꝑe extre
m⁹ ĩ ordię ꝛ ita singulis ỽtutib⁹
ĩstet vt nulli eoꝝ scõs inueniat.
Delectat me adhuc ĩ ꝑtib⁹ ỽmo
rari verecũdię q̃ ad eos loquor
q̃ adhuc bõa ei⁹ ex semetipsis si
recognoscũt aut dãna nesciunt
Ordo quidem vite tenend⁹: est
vt a verecũdia ꝓma q̃dã fũdamẽ
ta ducãt q̃ sotia ac familiaris est
mĩtis placiditati ꝓteruiã fugiens
ab oĩ aliena luxu. sobrietateʒ dili
git hõestateʒ souet decoꝝ illõ re
q̃rit. Sequat ꝯuersatiõis electio
vt adiũgãt ꝓbatissimis q̃busqʒ
seniorib⁹. Nã vt eq̃liũ vsus dulci
or ita seniũ tutior est q̃ magiste-
rio quodã ꝛ ductu vite colorant
mores adolescentiũ ꝛ velut mu
rice ꝓbitatꝭ infitiũt. Nempe si hĩ
q̃ sũt ignari locoꝝ cũ solerciũ via
rũ iter adhortiri gestiũt q̃ʒto ma
gis adolescens cũ senib⁹ ỽbent
nouũ iter sibi aggredi quo min⁹
errat possint ꝛ a ỽo tramite ỽtu
tis ỽflectere? Nihil.n.pulchrius
q̃ꝓ eos ꝛ magistros vite habere
ꝛ testes. Pulcrha itaqʒ copula
senioꝝ atqʒ adolescentiũ. Aliĳ te
stimonio aliĳ solatio sunt. Aliĳ ỽ
lectatiõi aliĳ honori. legit ꝓ bar
nabas marcũ assumpsit paulus
sillã ꝛ thimotheũ ꝛ tituʒ vt senio
res ꝯsilio ꝓualerent iuniores mi
nisterio. patet nãqʒ ꝓ nulla ars
discit absqʒ magistro. Si.n. aĩalia
ꝛ fere ꝛ aues ꝛ apes duces hñt.
ꝛ princeps suos sequuntur quã-
to magis hoĩes sine doctore ꝛ re
ctore esse ñ possunt. Inde cauen
dũ ẽ ne adolescẽtiores ꝛ paruuli
sine duce ingrediant viam quaʒ
nũq̃ʒ ingressi sunt ꝛ in partẽ alte
raʒ declinantes errores patiant
si vel plus vel minus ambulan-
tes q̃ʒ necesse est aũt currẽtes las
sent aut moraʒ facientes obdor
miãt. Plerũqʒ ꝛ ỽtutib⁹ pares

dispares etatibꝰ : sui ꝺ̓lectantur
copula sicut delectabãt petrꝰ ⁊
iohãnes Nã adolescentem legi
mus iohãnẽ q̃uis nulli seniorũ
in virtute fuerit secũdus.erat.n.
in eo senectꝰ venerabilis moꝝ ⁊
cana prudẽtia virtutũ omniuz.
Magnam.n.huius vite solatiũ
est.vt habeas cui pectꝰ tuũ ape-
rias:cuz quo archana ꝑticipes:
cui ꝯmittas secreta cordis tui:vt
ames ⁊ seq̃ris eũ.qui tibi pater
na pietate in tristibꝰ cõpatiatur
in ꝑsecutionibꝰ adhortet̃:⁊ in ꝓ
speris gratulet̃.Felix talis socie
tas talisq; amicitia q̄ nihil ẽ in
rebꝰ humanis pulchrius. Tene
amus ergo verecundiã vel eã q̄
ad totius vite ornatuz nos atol
lit modestiã.Magna autem est
modestia idiuidua verecũdie so
tia:que cũ sit sui iuris remissior
nihil sibi vsurpans nihil sibi vẽ-
dicans ⁊ quodãmodo itra vires
suas ꝯtractior diues ẽ apꝺ deũ:
Verecũda modestia:⁊ modesta
verecundia ẽ:que nulli insidias
machinat̃ lesa nõ irascitur ⁊ cũ-
ctos simpliciter respiciẽs ꝺ nul-
lo sinistrũ aliquid suspicat̃.Hãc
teneamus primũ:hanc diligãus
⁊ vt eã semꝑ habere possimus:
fugienda ẽ nobis familiaritas ⁊
cõfabulatio coꝝ q̇ turpiter ⁊ in
disciplinate viuunt.Taliũ infini
tus est numerus.Habet.n. suos
scopulos verecũdia:ñ quos ipsa
inuehit:sz quos sepe incurrit : si
intẽperentiũ incidamꝰ cõsortia:
qui sub specie iocũditatis vene-
nũ infundũt bonis.Hi si assidui
sũt maxime in cõuiuio:ludo : ri
su:ac ioco eneruãt grauitate illã
virilẽ:⁊ animos pueriles corrũ-
pũt:atq; suis malis assuefaciunt
Faneamus itaq;:ne dũ relaxa-
re aium volumꝰ : soluamus oẽz
armoniã:quasi ꝯcentũ quendã
bonoꝝ operũ.Vsus.n.cito infle
ctit naturã.Quã multos stulto
rũ societas decipit.Quid nobis
cũ fabulis:risu ⁊ ioco: Nã lz iter
duz honesta ioca suauia sint tñ
ab ecclesiastica aberrãt regula:
Quñ que in scripturis sciens nõ
reperimꝰ:quomõ vsurpare pos-
sumꝰ:Cauenda sunt enim:⁊ oia
que inflectere possunt grauitatẽ
ꝓpositi nostri:nostreq; professio
nis.Ve uobis q̇ ridet̃:q2 flebitis
vos:dñs ait.Nos ridenti mate-
riaz inquirimus:vt hic ridentes
illic fleamꝰ.Ipsum nãq; domi-
nũ fleuisse legimus Nõ solũ pro
fusos:sed ẽt omnes iocos arbi-
tror declinãdos:nisi forte plenũ
grauitatis ⁊ gratie : sermonẽ eẽ
indecorũ est. Ingemescendũ est
ãt iugiter:⁊ postposita securita-
te lugẽdũ:ne a deo ꝺ̓seramur ꝓ
pter supbiã ⁊ negligentias: ⁊ in
potestate demonuz relinq̃mur.
Reuera quẽ deus relinq̇t:ꝺ̓mo
nes suscipiũt:⁊ susceptũ sue per
ditionis participẽ faciũt.Terri-
bilis in ꝯsiliis sup filios hoium
deus.Operatur figulus ex eadẽ
massa aliud vas i honorẽ: aliud
in ꝯtumeliã.Sunt vasa misericor
die:⁊ sũt vasa ire.Sũt nouissimi

Primi: ꝛ ꝑmi nouissimi. Sūt multi vocati ꝛ pauci electi. Et iō vn⁹qsq; nostꝝ operetur salutē suā sicut ait apostol⁹ cū timore ꝛ tremore. Declinet a vanitate. mundi spnat amorē. Amplectat luctū ꝛ quietē ꝛ sectetur quātū potest verecūdiā. trāquillāq; mansuetudinē q facit vt homo inter hoies pacifice viuat vt ad oia q inhonesta sūt erubescat. Laudāda aūt ꝟtus verecūdie: q: quoꝝ oculos: aures linguāq; possidet nō sinit turpit ludere ac ridere. efficiēs eos graues ꝛ mites. Ecōtra grāde vitiū est iuniorū impudentia: q improbo aussu ꝛ dissolutione sua pr̄es ꝛ fratres cōturbat q: sicut scriptū ē: nec deū nec hoies reueret. sed letat cū male fecerit: ꝛ exultat i rebus pessimis Facta ē ei frōs meretricis q: nō potest erubescere. Ubi ligua audax ꝛ frōs inuerecūda qd loqt qdue agat nō curat. Cum enim boni adolescentuli ꝛ māsueti tacēdo reuereāt maiores suos. nemo soli⁹ taciturnitatꝭ hāc laudē putet: q: silentiū ipsum in quo ē reliquaꝝ virtutū otiū maxim⁹ actus verecūdie est. Deniq; si naturale ē. aut īfantie deputat aut supbie probro dat: si verecūdie laudi ducit Tacebat i piculis susanna. ꝛ graui⁹ verecūdie: q̄ꝫ vite damnū putabat. Ubi soli loqbat cui poterat casta verecūdia loq. Fugit ꝛ pulcher ioseph relicta veste i māib⁹ fornicarie: tacēs q; celeriter egressus est: q incongrua sue verecūdie audiēs n̄ poterat diu stare. Moyses quoq; ꝛ ieremias. qd poterāt ꝑ gratiā excusabant per reuerentiā Tutius enim est dicere q̄ꝫ docere: tacere q̄ꝫ loq. Quid āt magis pōt verecūdie bonū: q̄ꝫ vt iuniorū etas debeat discere tacere? Pitagoras qppe legē dedit silētij discipulis suis. vt tacētes ꝑ qnqueniū loq discerent: ꝛ tu n̄ vis tacere: cui ꝟtus silētij ꝓpria est. Quid op⁹ ē o adolescēs: vt ꝓperes ꝑiculum suscipe loqnēdo cū tacendo posis eē tutior: Quam plures vidi loquendo incidisse peccatū. vix quēq̄ꝫ tacēdo. Ideoq; tacer nosce. q̄ꝫ loq difficili⁹ ē. Scio pleros q; loq cū tacere nesciāt. Rarū ē tacere quēq̄ꝫ cū sibi loq nihil ꝓsit. sapiēs ergo ē q nouit tacere. Aliga mōco ꝟmonē tuū. ne luxuriet ne lasciuiet: ꝛ i multiloquio peccata sibi colligat. Sit restrictior ꝛ ripis ipsi⁹ cohercear. Cito lutū colligit ann⁹ exūdās. Sit tibi grauitas i sēsu i sermone pondus atq; i verbis mod⁹. Hec autē si custodieris: eris mitis mansuetus ꝛ modest⁹. Custodi cor ꝛ retine linguā Bona eni possessio: mens bona. Sepi ergo hanc possessionē. ꝛ muni eā vndiq; ne irruāt in eā ꝛ captiuā ducāt irracionabiles corporis passiones. Custodi quantū potes iteriorē hominem tuū. Noli eum quasi vilem: negligere ac fastidire: qa preciosa possessio est: ꝛ merito ꝓciosa: cuius nō caducus fructus

⁊ temporalis. sed stabilis atq; eterne salutis ē. Si vis bene custodire. tace pri⁹ ⁊ audi⁊ nō deliquas i ligua. Graue malū. vt aliq̇s ore suo condēnet. Eteni si ꝑ otioso verbo reddet vnusq̇sq; rationē i die iudicij q̄to magis ꝑ verbo impuritatis ⁊ turpitudinis ⁊ impuritatis ⁊ turpitudinis ⁊ ipietatis. Videam⁹ ⁊ rōnē ponam⁹ ꝑ ocioso silētio. Est. n. fructuosum ⁊ negociosū silētiū. Tacēdo. n. apud hoīs meli⁹ loq̇mur deo. Multe eni cōtēplationes sūt q̇bus aīa deuota deo tacēdo. mirabiliter pascit. Dauid ꝑpheta docuit nos. tāq̄ i āpla domo deambulare i corde nr̄o ⁊ conuersari cū eo tāq̄ cū bono cōtubernali vt ipse diceret sibi ⁊ loq̄ret secū. Dixi custodiā vias meas. Moyses i silētio loquebatur ⁊ i occio operabat. Quando ergo iustus solus: q̇ sēp cū deo ē? Quō solitarius ē q̇ nūq; separatur a xp̄o? Quādo autē seriat a merito quo cōsumat negotiū. Quib⁹ aūt locis circūspicit. cui totus mundus. diuiciarū possessio est: Qua extimatione diffinit q̇ nec opatione comprehendit. Nūc q̇dem de deo cogitat ⁊ sanctis angelis eius. atq; d̄ imarcescibili gloria eterne beatitudinis nūc vero de versutijs diaboli de peccatis suis de hora mortis. de pēis iferni. de die tremēdi iudicij nūc d̄ ꝓfūditate diuinarū scripturaꝝ d̄ natura virtutū d̄ cōpositiōe moꝝ bonorū. Quā gloriosum tale silētiū vbi eloq̇a domini eloquia casta sūt. Est igit tacēdi ⁊ loquēdi mod⁹. Bona mēs ⁊ verecūdia vt loquat. multa prius considerat q̇d dicat. ⁊ cui dicat quo loco ⁊ tēpoꝛ. Merito sapiens dicendus ē q̇ nouit tēpus loquēdi. Unde bene ait scriptura. Homo sapiēs tacebit vsq; ad tempus. Ideo sācti domini q̇ sciebāt quia vox hominis plerūq; peccato iūcta: ē ⁊ initiū erroris humani. sermo ē hominis tacet amabāt. Dēiq; sāct⁹ dauid ait. Posui ori meo custodiā. Propheta custodiebat ⁊ tu nō custodies Potes autē custodire si cito ñ loq̄ris. Lex dicit. Audi isrl̄ el dominū deū tuū. Audi. n. dixit ⁊ nō loq̄re. Tue. n. etatis ē tacere ⁊ obedire. nec tamē de maioris sentētia iudicare. Scriptuȝ ē itez. Audi israel ⁊ tace Isaac deferrebat patri suo honorem ⁊ obediēs eius volūtati. nō recusabat mori. Jesus vero naue sedulo obseq̇o moysen venerabatur. ⁊ obediens existens i oībus. tantam gratiā apud deū meruit vt illius successor ad regēdū dei populū eligeret. Heliseus relicto aratro mactatis bobus vocantē heliam secutus per verā mitēq; obedientiā. ad tantam moz ascēdit celsitudinem: vt spiritus tā excelsi magistri duplicit i bono discipulo req̇sceret. Abraā vero ille fidel' senex ad iussionē domi

xi reliquit terrā natiuitatis sue ⁊
ꝙuis in multis locis sequentes
iniurias grauesqꝫ perpessus foret
labores. nunꝙ̄ cepte obedientie
penituit. In tantum .n. per obe-
dientiā ⁊ fidem placuit deo vt
ei de xp̄o primum repromissio fie
ret. Ipse demum dn̄s noster ie-
sus xp̄s. in factis dictisqꝫ suis mul
tum nos obedientiā docet Ve
ra .n. subiectio ꝑꝑ deum. proprie
voluntatis est mortificatio. dum
abiecta ⁊ indigna de se credit. ⁊
deo acceptabilem. hoībusqꝫ dul-
cem obediētiā parit. Deniqꝫ vo
luntas propria ex liberari arbi-
trii presumptione d̄scendens ob
stinatis ⁊ inobedientibꝯ ipsa bo
na in peccatū ꝯuertit. Vir bonꝯ
cū bonis suis oībus habere obe
dientiā studeat. Scriptū quip-
pe est. Melior est obedientia ꝙ̄
victie ⁊ ascultare magis ꝙ̄ offer
re adipem arietum. Qm̄ q̄si pec
catum ariolandi est repugnare
⁊ quasi scelus ydolatrie nolle ac
quiescere. Cernis ꝙ̄tum ⁊ quale
sit inobedientie malū: qd̄ ydola-
trie magicisqꝫ comparat̄ artibus
Adolescētes qui tali repleti sūt
malo: subdi senioribus dedignā
tur facta. v̄o eoꝝ aut dcā: tumi-
da ⁊ erecta ceruice nō obseruāt
sed diiudicāt. nō venerādo exal
tāt. sꝫ spnēdo exultāt. Sꝫ nō ipu
ne. Inde .n. euidenter deficiunt
vnde miseri proficere debuerūt
Hoc aūt vult deus vt hō per ho
minem doceatur ⁊ maior maiori
subdatur. Si .n. angelus angelo
imperat. ⁊ inter iubentem ⁊ obe-
dientem summa manet semꝑ con
cordia. videat ille ꝙ̄ grauit̄ pec-
cat. qui debitā exhibere suis ma
ioribus reuerentiā nō cura. De
interitione nanqꝫ illoꝝ qui non
obedientes sunt: ⁊ suos seniores
suosqꝫ patronos despitiunt. mul
ta dici potuissent nisi ꝓmisse bre
uitatis memor illa studiose pre-
terirem. At quid plura? Vna .n.
snia obedientibus ⁊ inobedien
tibus sufficere pōt: ꝙ̄ per se veri
tas loquit̄ dicens. Qui vos au-
dit me audit. ⁊ qui vos spernit.
me spnit. Inde illi gaudeāt gau
dio magno qui seniores suos ve
nerationi hn̄t ⁊ honori propter
xp̄um. Multi nanqꝫ de virtute
obedientie multa scripserunt. in
ter quos sanctus pater noster be
nedictus de ea tam terribilit̄ lo-
cutus est. vt fratrū etiā bn̄ obe-
dientium corda. pre nimio timore
concuti valeant. Sed ⁊ ille sum
mus melliflui oris gregoriꝯ mi-
rabiliter super exaltat ⁊ magnifi
cat eam. demonstrare autem vo
lens ꝙ̄ti sit meriti obediētia ita
ait vir eloquens. Sola nāqꝫ obe
dientia virtꝯ est. qui virtutes ce
teros menti inserit. insertasqꝫ cu
stodit. Vn̄ primus hō preceptū
qd̄ obseruaret accepit cui si vel-
let se obediens subdere. ad eter
nā beatitudinē sine labore ꝑuēi
ret. Deide idē doctor v̄ba q̄ lo-
cutꝯ ē spūssctūs ꝑ os samuelis su

pius posita expõens dixit. Obe
diētia q̇ppe victimis iur̃ p̃ponit:
qꝛ p victimas aliena caro:p obe
diētiá vo volũtas ꝓpꝛia macta
tur. Tanto q̇ſqꝫ deũ citi⁹ placat
q̃to añ oculos ei⁹ rep̃ſſa arbitrij
ſupbia gladio p̃cepti ſe imolat.
Quo ꝯ̃ ariolādi peccatũ in obe
dientia dr̃:vt q̃ta ſit virtus obe
dientia demõſtret Et aduerſa.n.
meli⁹ oñdit: q̇d ꝺ ei⁹ laude ſen-
tiat. Si.n.q̃ſi peccatũ ariolādi ē
repugnare:ꝛ q̃ſi ſcel⁹ ydolatrie:
nolle acq̇eſcere ſola obediētia ē
q̃ fidei meritũ poſſidet ſine q̃q̇ſqꝫ
infidelis ꝯuincit ꝛ ſi fidel' eſſe vi-
deat. Hinc p ſolomonē dr̃ in oñ
ſiōe obedientie. Vir obediēs lo
q̇tur victorias. vir q̇ppe obediēſ
victorias loquit:qꝛ dũ aliene vo
ci hũilit ſubdimur noſmetip̃os
in corde ſupam⁹. Hinc veritas i
euāgelio dixit. eũ q̇ venit ad me
ñ eijtiā foras:qꝛ ñ veni facere vo
lũtatē meā:ſꝫ ei⁹ q̇ miſit me. q̇d
.n. ſuũ faceret ſi eos q̇ ad ſe veni
unt expuliſſet? Quis āt neſciat
qm̃ voluntas filij a p̄ris volũta-
te nō diſcrepet: Sꝫ qm̃ prim⁹ hō
qꝛ ſuā volũtateꝫ facere voluit: a
paradiſi gaudijs exiuit. ſcōs ad
redēptionē hoieꝫ veniens: dũ ſe
volũtateꝫ p̄ris ꝛ non ſuā facere
oñdit:pmanere nos int⁹ docuit
Cũ igit nō ſuā ſed voluntatem
p̄ris facit:eos q̇ ad ſe veniũt fo-
ras nō eijcit qꝛ dũ exemplo ſuo
nos obedientie ſubici. viā nobis
egreſſiōis claudit. Hinc rurſum
ait. Non poſſuꝫ ego a me ipſo fa
cere q̇cq̃:ſꝫ ſicē audio iudico. no
bis q̊qꝫ obedientia vſqꝫ ad mor-
teꝫ ſuandaꝫ precipit. Ipſe autē
ſicē audit iudicat tũc quoqꝫ obe-
dit cuꝫ iudex venit. Ne igit vſqꝫ
ad p̃ntis vite t̃minũ obedientia
laborioſa appareat redēptor nr̃
iudicat qꝛ hāc cũ iudex venerit ſ
uat. Quid ergo miꝝ ſi peccator
hō obedientie p̃ntis vite breui-
tate ſe ſubiecit qm̃ hāc mediator
dei ꝛ hoiem etiā cũ obedientes
remunerat nō relinq̇t Sciendũ
vo eſt nunq̃ p obedientiā malũ
debere fieri aliqñ aũt p obedien
tiā qꝺ agit bonũ debet intermit
ti. Neqꝫ.n. mala arbor in para-
diſo extitit q̃ deus hoi nō tange
re interdixit. Sꝫ vt meli⁹ p obe
dientie meritũ hō bñ ꝯditus cre
ſceret dignũ fuerat vt hũc a bo-
no ꝓhiberet q̃tenus tāto veriuſ
hoc qꝺ ageret virt⁹ eēt q̃to ꝛ a
bono ceſſās auctori ſuo ſe ſubdi
tũ hũili⁹ exhiberet. Sꝫ qꝛ nõnũ
q̃ nobis huius mũdi ꝓſpera ñ
nũq̃ iubent aduerſa. Scienduꝫ
ſũmopere eſt q obediētia aliq̃
do ſi de ſuo hēat aliq̇d nulla eſt
aliq̃do aũt ſi de ſuo nō habeat
minima eſt. Nā cũ huius mũdi
ſucceſſus precipit:cũ loc⁹ ſupior
impat:is q̇ ad percipienda hec
obedit:obediētie ſibi vtutē eua
cuat ſi ad hoc ex ꝓpꝛio ꝺſiderio
anhelat. Neqꝫ.n. ſe ſua obedien
tia dirigit:qui ad pcipienda hu
ius vite ꝓſpa libidini ꝓpꝛie am
bitionis ſeruit. Rurſuꝫ cũ mũdi
deſpectus p̃cipit cũ ꝓbꝛa adipi-

ſci ⁊ ꝯtumelie iubet̃: niſi ex ſeipo
aius appetat: obediẽtie ſibi me
ritũ minuit: qui ad ea q̄ in hac
vita deſpecta ſunt: inuit⁹ noléſqȝ
deſcendit. Ad detrimentũ q̇ppe
obedientia ducit̃: cũ mentem ad
ſuſcipienda ꝓbꝛa huius ſeculi:
nequaq̄ꝫ ex parte aliqua ẽt ſua
vota cõmittat̃. Debet ergo obe
diẽtia aliq̇d ex ſuo i aduerſis ha
bere: ⁊ rurſuȝ in pꝛoſperis ex ſuo
aliq̇d minime habere: q̄tenus ⁊
in aduerſis tãto ſit glorioſioꝛ: q̄ꝫ
to diuino oꝛdini ex ꝯſiderio iũgi
tur: ⁊ in ꝓſperis tanto ſit verioꝛ
q̄ꝫto a pꝛeſenti ipſa ꝙ diuinitus
ꝑcipit gl̃a funditus mente ſepa-
rat̃. Hic ergo tanti doctoꝛis eui
dẽtiſſimis aſſertiõibus: moyſes
⁊ paul⁹ ꝓculdubio teſtãt̃. Que
re ⁊ lege q̇d vterqȝ eoꝝ fecerint:
Verũtñ int̃ hec ſcire opoꝛtet: ꝙ
innocuis mentib⁹ virtuſ ſemper
obediẽtie iũgit̃: dño teſtãte q̇ ait
Oues mee me audiũt ⁊ ego co-
gnoſco eas: ⁊ ſequũt̃ me. Redẽ
ptoꝛi igit̃ ſuo ñ obedit q̇ innocẽſ
nõ eſt: ⁊ innocens eſſe nõ põt: q̇
obedire ꝯtẽnit. Sȝ neceſſe eſt vt
ipſa obediẽtia nõ ſeruili metu ſȝ
charitatis affectu fiat: ñ terroꝛe
pene: ſȝ amoꝛe iuſtitie. nulla q̇p
pe innocentia nulla v̇o obediẽ-
tia ẽ: niſi in eis charitas fulgeat
q̄ virtutes oẽs trãſcendit. Sepe
.n. falſa obedientia ſub timoꝛis
ſpecie palliat̃. Igit̃ ſi videris iu-
uenculũ deſidez ad obediendũ:
⁊ velocẽ ad loquenduȝ. Nõ du-
bites euȝ variȷ̃s aĩ paſſionibus ꝓ
ſertim ſuperbie peſte laboꝛare: ĩ
obedientia.n. ſequit̃ ſupbiã ma-
trem ſuam: ſicut habes. Equus ĩ
domitus euadet durus ⁊ fili⁹ re
miſſus euadet ꝑceps. Sicut ſup
bia equi indomiti ꝑcipitio ꝓna
ẽ: ita laſciuia adoleſcentis in di-
ſciplinati: i peccati ruina ꝓxima
eſt. Loquere maioꝛ natu decet
.n. te. Adoloſcens loquere vix i
cã tua cũ neceſſe fuerit: Si bis i
terrogatus fueris: habeat caput
reſponſũ tuũ. In multis eſto q̄ſi
inſcius ⁊ audi tacẽs ſimul ⁊ loq̇
in medio magnatũ nõ ꝑſumas:
⁊ vbi ſunt ſenes nõ multũ loqua
ris. Añ grãdinẽ pꝛeibit coꝛuſca
tio: ⁊ ante verecũdiã pꝛeibit gra
tia: ⁊ pꝛoreuerentia accedet gr̃a
bona. Ex his náqȝ v̇bis ſapiẽtie
intelligere potes: q̄ꝫtuȝ virtutes
ſuperius poſite: minoꝛeȝ etatem
adoꝛnẽt. Pueri.n. a puritate di
cti ſunt: ⁊ decet vt regnent i eis
ſimplicitas: ⁊ inocẽtia: ⁊ puritaſ
hoc eſt virginitas. Cuȝ his cre-
ſcant ⁊ in his ꝑſeuerent: vt mere
antur. ſequi agnum quocunqȝ ie
rit. Adoleſcentes autem iuxta
nominis huius interpꝛetationẽ
ꝑ dies ſingulos in bonis operi-
bus creſcentes: verecundiã dili-
gant: taciturnitatẽ cuſtodiãt: ſi
mulqȝ in exhibenda obedientia
nimis ferueãt. Iſtas q̇ppe virtu
tes in pꝛimo conſtituimus loco
velut quedaȝ incrementa bono-
rũ operum. vt per eas ad caſtita
tem ⁊ humilitatẽ ⁊ patientiam:
que ſecundaȝ partem obtinent:

recto tramite valeat peruenire. Castitas igit quia vterq; sexus vitio libidinis egrotat: nisi aliarum virtutum ope fulciat: facile labit. Et pinde nimio studio seruanda est: qr semel amissa: nō reparanda est. Prima nanq; tela sunt oculorum: sa verboruz. In desiderijs. n. est omnis otiosus: ⁊ desideria occidunt pigruz. Et iō suffragatur ei plurimuz verecundia. q̄ custodit oculos: ⁊ taciturnitas q̄ retinet linguam: atq; obediētia q̄ mentez occupat corpusq; fatigat ieiunijs vigilijs ⁊ orōnibus ⁊ opere manuuz. Sz necessariā pre oibus habet humilitatem qua pseruentur habita vsq; in finez. Multi. n. in ipsa senectute p superbiaz in luxuriam ceciderunt. Qua de timendū ē ⁊ cauendū ne subitus calor superet longuz tp̄s ⁊ impudicos senes etas lasciua cōdēnet. Tenēda est itaq; semp humilitas custos pudicitie mater patientie. Sine cā laborat q̄ virtutes sine humilitate pgregat. Vera autē patientia nisi per pfundā humilitatez nec acquirit nec tenetur. Hanc vo quisquis veraciter hēt nec beneficio celle nec profugio solitudinis indiget ⁊ si ei aduersitatis aliq̄d acciderit nōptristat sed adhuc diligenti deum oia cooperant in bonū. Iste timet in psperis gaudet i aduersis. Amat ⁊ adiuuat se psequentes qr eum patientia ⁊ benignitas comitantur velut indiuidue comites. Si quis igitur habet animam virginalem ⁊ amator est pudicitie nō debet mediocribus esse contentus que cito exolescunt ⁊ exorto caumate crescunt sed perfectas virtutes sequatur vt lumen habeat sempiternum. Qui eniz pficere studet semp inuenit quo crescat ⁊ p dies singulos seipso melior fiat. Adolescens profice mancipatus es xpi seruitio ⁊ cepisti magna agere. ⁊ excelsa imitari pfortet cor tuū ⁊ viril' age. Magna tibi dabit gl'a post victoriā. lz lubricū sit iter p qd incedis. tñ de dñi auxilio pfidens desere yma q̄ntum vales ⁊ summa petere nō deficias. neq; tepescas vt gradū perfectiōis possis ascendere ad q̄ non nisi multis laboribus peruenit. Euge nunc euge initia transcende. ⁊ ad superiora tēde. vt deo in voce exultationis canticū graduum cantes. Tibi vo de radice ad cacumē festinanti liber patet igressus ad illas q̄tuor virtutes principales q̄ in adolescentibus inchoant in iuuenibus augentur in senibus perficiuntur quia matura etas laboribus exercitata iaz nouit p experientiaz quod didicit per scientiaz. Inde non immerito prudentiaz ⁊ fortitudinez iustitiam ⁊ temperantiā in tertio constituimus gradu qr per eas maxime instruūtur mores ⁊ bene viuendi magisteriuz docetur. Sed ex

his prudētia:veritate delectatᵗ. Iustitia dilectionem dei ⁊ pro/ximi seruat. Fortitudo metum mortis contemnit. Temperantia afflictionē carnis tēpat. Prima enī intelligit. Secūda bene viuit. Tertia appetitū cohibet. Quarta modū imponit. Tres ille superiores quod honestum est operantur. Hec autem quarta:decorum agit illud: quod ex radice honestatis proficiscitur. Siquidem prudentia:agnitio ē vere fidei:⁊ scientia scripturarū: ī qua ītueri oportet illud trimodum genus intelligentie:quorꝫ primum est istoricum secūdum allegoricum:tertium superior ille intellectus quem dicunt ana/gogicum. Iustitia vero est deū timere religionem venerari: honorem ferre parētibus patriam diligere cunctis prodesse.nocere nulli fraterne caritatꝭ viculū tenere:pericula aliena suscipere opē ferre miseris:bonis vicissitudinē repēdere:eq̄tatē ī iudiciis cōseruare. Fortitudo. autē ē animi magnitudo:cōtēptus honorum:vel diuiciarū. Hec aduer/sis:aut patienᵗ cedit aut resistit fortiᵗ. Nullis illecebris edoma/tur:malis aduersis non frangiᵗ non eleuatur secūdis inuicta ad labores fortis ad pi cula pecuniam negligit auaritiam fugit cō/tra ī visa pericula animū preparat molestiis nullis cedit glorie cauet appetitum. Sed iter has tempātia est nimis pulchra vir/tus. Est enim modus vite etiam ī omni verbo vel ope. Hec au/tem sobrietatis ⁊ verecundie comes est que alio nomine vocaᵗ modestia. Humilitatis regulas custodit trāquillitatē animi ser/uat cōtinentiā ⁊ castitatem dili/git fouet decus ⁊ hon/statē re/stringit ratione appetitū irā cō/temnit nec repēdit contumeliā. His tu plagis celi includere homo dei is tu armis bellator christi accingere. ꝓtegere ⁊ ornare. Iste currᵘ igneus te fortē militē gestabit cōsumato cursu ad celi palatiū vt assistas regi tuo: cui certasti bonū certamen:fideꝫ seruasti. Bene rege hāc quadrigā virtutum ⁊ sede in ea firmus: vt isto vehiculo vehi altius ⁊ introduci valeas ad tricameratā do/mū in summo mōtis vertice collocatā. Hanc dico firmam fidē: spēm in concussam perfectā charitatē:que omnem seruilem fo/ras mittit timorem:vbi viā mā/datorē dei dilatato corde curritur. Hic anima iusti sedes sapiētie facta plano moderatoqꝫ icessu. portat deum sessorem suum. Huic autem viuere christus ē ⁊ mori lucrū. Vir discretus ⁊ cōtēplator trāsit quotidie. visionēqꝫ mirabilem cernit. Trahiᵗ a deo: ⁊ ardēti desiderio currit post eū. Si autem iuxta montem excel/

sum:hācq; pulcram domum in
habitaueris:poteris ⁊ tu sepissi·
me intueri terrā illā missiōis ter
ram lacte ⁊ melle mānantē.vbi
verꝰ israel moraᵗ.⁊ veritatis pa
bulo in eternū pascitur.Sed tu
dicis mihi. Quare fidē in p̄mo
loco non posuisti:q̄ est in xp̄ana
anima fūdamentū oīm uirtutū:
facerē vtiq;: nisi fides cresceret.
Nisi autē fides cresceret.aposto
li dño minime dixissent: Adau/
ge in nobis fidē . Continua enī
operatione virtutū ⁊ assidua me
ditatiōe scripturaꝝ sanctaꝝ fidel
eruditᵗ ⁊ erudiendo illuminaᵗ:⁊
illuminādo augetur ⁊. augēdo
ꝑficitur ⁊ perficiēdo stabiliᵗ:ita
vt nullo turbine. herescos vel ꝑ
secutiōe moueaᵗ d̄ loco suo. Igi
tur priusq̄ homo ꝑ fidē cogno/
scat creatorē suū.ignorātia maᵗ
omniū vitioꝝ eius possidet ani
mā.Ergo ignorātia nox ē:fides
vero dies.Sicut dies crescit per
horas:sic homo augeᵗ ꝑ illumi
natiōez diuine gratie:⁊ ꝑ docu/
mēta matris ecclesie.Primum
itaq; sincera radix scē fidei i ter/
rā hūani corporis plātaᵗ: cui ise
riᵗ ramusculꝰ ille bone arboris
.i.timor dñi: q̄ diciᵗ initiū sapie.
Cū hoc icipit.⁊ cū isto ascēdit vs
q; ad plēitudinē luminis . Cūq;
fides adulta fuerit plēa:velud q̄
dā magna arbor diuersa i se ha/
bēs poma ex q̄bus reficitur ani
ma plena deo:tunc adheret ei ti
mor ille sāctꝰ eterne charitatis:q̄
ꝑmanet i seculū seculi.Hec ē.n.

fides illa que ꝑ dilectionē opaᵗ
vt hō noua creatura efficiatur:fi
des prudentissima ⁊ iuictissima
q̄ inᵗ v̄aba alteratiōis:in tp̄e ꝑse
cutiōis:vlᵗ:in die necessieatis su/
ꝑari ñ pōt. Qua pp̄ fides firma
⁊ charitas plena fide:cōites ⁊ in
separabiles sorores cūcta i se ge/
nera v̄tutū ꝯtinētes viꝝ ꝑfectuz
eficiūt quātū possibile est eū ꝑfi/
ci in hac vita plena miserijs ⁊ er
roribꝰ.Iste illō apostoli i verita
te diceř pōt.Quis nos seꝑabit a
charitate xp̄i:Tribulatio:an an/
gustia:an ꝑsecucio:an fames:an
nuditas:an ꝑiculū:an gladius:
Certis.n:q̄ neq; mors:neq; vi/
ta neq; angeli:neq; pricipatꝰ:ne
q; potestates neq; virtutes:neq;
instātia:neq; futura neq; fortitu
do:neq; ꝓfundū:neq; altitudo:
neq; alia creatura poterit nos se
ꝑare a charitate dei q̄ ē i xp̄o ie/
su dño nr̄o.Hec āt disciplina bo
ne vite ⁊ r̄cta series virtutū.Ista
ē via regalis p̄cedētiū patrū tri
ta pedibus:ābula in ea.O grex
adolescēt ū noli declinare ab ea
neq; ad dexterā neq; ad sinistrā.
Ille q̄dē ad sinistrā d̄clinat:q̄ vi
tia sub spē virtutū latētia sumo/
ꝑe nō deuitat.Per hec enī mul
ti decipiūᵗ ⁊ ignorāt se esse dece/
ptos.Itaq; dupliciᵗ rea ē anima
si ⁊ bonū non facit vñ spirituali
ter viuat ⁊ lateat. Supbꝰ vult se
credi cōstātē. Prodigus libera
lem:temerarius fortē.Inhuma
nꝰ parcū gulosus humanū. In/
pudētia constantie sibi nomē as

scribit ꝓcacitas appellationē libertatis ostendit: eloquētiā ṽbositas fingit ⁊ curiositatis malū sub instītu spūalis coloꝛe delitescit. Nā iterdū sub ꝑtextu iustie: crudelitas agit̄ ⁊ putat̄ eē ṽtꝰ: ꝙ nimuꝝ ē vitiū. Sicut remissa segnicies māsuetudo esse credit̄ ⁊ qđ agit toꝛpens negligentia putat̄ agere indulgētia pietatis. Itē timoꝛ sub spē obediētie occultat̄: ⁊ dicit̄ virtꝰ humilitat̄ ꝙ tū vitiū ē rimoꝛis. Poꝛro vitiū iquietudinis virtutē se vult vocari solicitudinis. Et ꝑcipitationis facilitas feruoꝛ boni studij credit̄. Et bene egēdi tarditas ꝯsilij moꝛa eē videt̄ cū tū ista sit virtus. illa viciū. Hec ⁊ si humanitus possūt discerni. tū sine dono dei quātū mihi videt̄ nec ṽtutes possūt haberi vel appeti: nec eaꝝ similitudines q̄ sunt vitia ṽtutes imitātia: declinari. Sed sciēdum est ꝙ quadā summe ṽtutes sūt. Nā a q̇bus habētur. vtiq3 veraciter habent̄. Doctrina ieiuniū castitas sciētia ⁊ his similia medie ṽtutes sunt q2 ad vtilitatē ⁊ ꝑniciem possūt haberi. Nō potest eē veritas cū mēdatio. pudoꝛ cū petulantia. fides cū ꝑfidia castitas cū luxuria. Aduersus impetꝰ vitioꝝ cōtrarijs est virtutibus pugnādū. Contra luxuriā adhibet̄ coꝛdis mūditia. cōtra odiū dilectio. cōtra iracūdiā patiētia. cōtra timoꝛē fiducie ṽtus. ꝯtra toꝛpoꝛē feruoꝛ bōi studij. Oppōat̄ tristicie gaudiū accidie foꝛtitudo auartrie largitas. supbie humilitas. Principaliū septē vitioꝝ regina ⁊ mat̄ ē supbia q̄ oim deterioꝛ tāto in imo iacet. quāto i alto se erigit. Septē ꝑncipalia pariūt ḋ se multa vitia. que ita sibimet q̄dā cognatiōe iūgūt̄. vt ex altero alteꝝ oꝛiat̄. Supbia sicut ē oꝛigo oim criminū. ita ruia cūctaꝝ ṽtutū. Ipsa ē i pctō ꝑma: in cōflictu postrema. De superbia nascit̄ arogātia q̄ tā in factis q3 i dictis cauēda ē. Ve ei q̇ sibi magis q3 deo placere studet. Per cenodoxiā maxīe subicit sibi diabolꝰ monachū: q2 ꝑ eā ab humilitatis culmine deicit̄. Sūma ita q3 ṽtꝰ monachi humilitas. sūmū vitiū ē supbia Supbiēdo contēdēdo ⁊ dimicādo murmurādo detrahēdo susurrādo negligēdo ꝯtēpnēdo ⁊ ꝓprias volūtates faciēdo ifinitas mōachi q̇ nūc sūt culpas icurrunt. Hic ē ꝙ ex horū magna multitudine q̇ seculū deserunt rari valde iueniunt̄ q̇ moꝛtificat̄ vitijs ascendere cōtendāt ad ꝑfectionē ṽtutuz. Hec āt significāt illa sexcenta milia armatoꝝ q̇ de terra egipti educti sūt duo āt solūmō hoics. i. iosue ⁊ caleph ex illis oibꝰ terrā ꝓmissiōis igressi sunt regrediāt nolētes i egiptū. ꝓstrati ꝭm ḋserto diuersis generibꝰ moꝛtiū iterierūt ꝑ egiptū itellige mundū. ꝑ pharaonē diabolū: q̄ ē rex supo oēs filios supbie ꝑ mar̄ rubꝝ ablutionē pctoꝛū oium. ꝑ egiptios i eo moꝛtuos. ipa pctā q̄ sūt exercitꝰ

pharaõis. Tu quidē iā egiptū
d̄seruisti pharanoē fugisti: ⁊ lot⁹
a sorte tua: subuersis currib⁹ cā
ticū letitie domino cecinisti. Tā
dē igressus solicitudinē ad mō-
tē sinay puenisti: vbi data sūt ti-
bi p̄cepta vite ⁊ instituta celestis
discipline q̄ corā deo ⁊ sāctis ei⁹
tu pollicitus es obseruare. Quā
uis oia feceris nolitū tn̄ eē secu-
r⁹. Multa habent picula in ipsa
q̄ icēdis heremo. Ibi certe igni-
ti sunt serpentes q̄ pcutiūt ⁊ ite
rimūt murmuratores. Ibi lepra
q̄ ificit ⁊ deturpat detractores ⁊
susurronoes. Ibi seu⁹ gladi⁹: q̄
deuorat fabricatores idoli ⁊ cul
tores illos v₃ monachos q̄ sectā
tur auaritiā q̄ idolo℞ ē seruit⁹.
Hāc dicit apostol⁹: radicē oīu₃
malo℞. Scito tn̄ q₂ n̄ nisi tepidis
simos mōachos illud vitiū app
hēdit ⁊ tu caue: ne p̄ter victū ⁊
vestitū aliud aliq̄d neq₃ hēas ne
q₃ velis habere. Detestare supbiā:
fuge cōtētionē. Rectores mōa-
sterij dilige vt parentes: time vt
dn̄os crede eē salutare q̄ iniūgūt.
S₃ hec custodire n̄ poteris nisi p̄
us te stultū facias vt sis sapiēs:
nihil. s. discernēs nihil idicās ex
his q̄ tibi fuerit iparata: sed cū oi
simplicitate ac fide sp obediētiā
exhibeas. Illud tātūmō sctm̄ il-
le vtile illud sapiēs iudicās. q̄ ti
bi vel lex dei: vel senioris examē
idixerit. Terreat te illo℞ exēplū
q̄ ad v̄sus moysen rebellauerūt:
quo℞ alios celestis flāma cōbus
sit: alios aūt isern⁹ viuētes susce
pit. Deficiet mihi tp̄s: si veli oia:
p oia pādere. Illud tibi iculcādū
uideo: q₂ dū viuimus iter laq̄os
currim⁹ nusq̄₃ tuta pax p̄dolor
nusq̄₃ tuta q̄es vbiq₃ bella: vndi
q₃ hostes. Pharao enim cū suis
egiptijs retinet exeūtē. Clades
ibi plurime i medio itinere q̄ im
pedīūt nimis eūte₃. In extrema
vero parte: ante ipsū hostes du-
ri ⁊ fortes q̄ resistere cupiūt: ne
terrā p̄missiōis possis intrare. i.
amalech seon oc moab filij amō
⁊ latrōculi montis seir. Si forte
his supatis per multos labores
optia₃ igressus fueris terrā: vide
bis q̄ i ip̄a ēt n̄ valebis eē secur⁹
Enimuero remanēt allophili ⁊
alias incircuitu tuo reseruat gē
tes i q̄bus te deus expiare vt℞ di
ligas cū sēp q₃ manū ei⁹ respitias
ne forte cū cōmederis ⁊ saturat⁹
fueris obliuiscaris eū. Igitur p sep
tē gentes q̄ ex illa terra expulse
sūt. itellige septē capitalia vitia
quo℞ duo carnalia sūt. i. castria₂
gia ⁊ fornicatio: reliq̄ spūalia. q̄ i
mēbris suis taliter distinguntur.

Gule cōpiscētia in q̄nq₃ mōis
diuiditur. Primo si an̄ tp̄s cibos
q̄s appetat. Scdo si lautiores es
cas q̄rat. Tertio si diligēti⁹ quos
q₃ comunes cibos quis p̄curet.
Quarto si viles escas nimiū q̄s
sumat. Quinto si q̄sq₃ ex deside
rio q̄dcumq₃ sumat.

Fornicatio triodo generatur. Pri
mū dum per voluntatis luxuriā
commixtio expletur. Alterum
dū sola attractatione luxus car-

nis per immūditiā prouocatur. Tertiū dū intentione turpiū cogitationū nocturna q̄squ illusione polluit. Est ⁊ q̄rtū ge᷒ius iuxta scripturā sicut ydolatria ⁊ auaritia. Sed ⁊ ois immunda pollutio fornicatio dicitur.

Filargiri a in gēina distinguit pena. i. ɔcupiscētia rei augende ⁊ in metu carēde. Est ⁊ tertiū genus pedis hui᷒ qñ monach᷒ ex ipsis necessariis sine q̄b᷒ viuere nō pōt plus ōsiderat hēre q̄ necesse sit aut ea volumus in mōasteriis possidere q̄ si essem᷒ in seculo minime habere valerem᷒.

Ire gn̄a tria sūt Unū qd̄ ardet intrinsec᷒ aliud qd̄ in verbū sine opis effectu ꝓrūpit tertiū qd̄ nō vt illud feruēs ad horā di igit̄ s; p dies ⁊ tpa reseruat̄. Ex illo q̄ppe calor ⁊ indignatio ex isto nascit̄ odiū q̄ oia equali sunt a nobis horrore damnanda.

Tristitie vitiū in tres diuidit̄ p tes quaꝝ p̄ma tempata ē ⁊ ratiōnabil̄ de ōlictoꝝ penitudīe veniens. Alt̄a pturbata ⁊ irratiōabil̄ de anxietate met᷒. seu de despatiōe pctōꝝ exoriēs. Tertia ō irracūdia vel de illato dāno ac desiderio prepedito procedens.

Accidie gn̄a deo sūt. Unū qd̄ ad opus dei pigritare monachū ac dormitare cōpellit. Aliud qd̄ vagari huc illucq̄ facit ac fuger̄ cohortat̄ de frīn cū quib᷒ viuit societate. Hec. s. sex vitia quadā inter se cognatiōe sunt ɔiūcta ita vt poris exuberātia. seq̄ntis efficiat̄ exordiū. Ex p̄mo. n. scd̄m ex ho tertiū ⁊ sic de ceteris. Et iō econtra simili mō atq̄ eadē rōe pugnādū ē q: p̄mo deuicto aliō facili᷒ de vincit̄. Et ista vitia l; in uicē sibi sint conexa ea q̄ dixim᷒ rōe specialius tn̄ in tres copulas̄ diuidēda sunt. Castrimargie fornicatio. Auaritie ira tristitie accidia peculiari ɔsortio federant̄. Sed his supatis maior tibi restat pugna ⁊ tanto grauior q̄nto ista amplius fuerint victa Arripiendum nāq̄ tibi est totis viribus iuge certamen cōtra crudelissimā ⁊ triformem bestiā. i. superbiam inanem gloriā ⁊ inuidiā Cuius in vno corpore tria capita. ⁊ in ipsis capitibus dentes ferrei comminuentes oia. O quā multos viros hec imanissima bestia momordit ⁊ diecit atq̄ sub pedibus suis ɔculcauit. Circunda itaq̄ tibi fortē armaturā vt possis stare ɔtra tantā nequitiā. Indue tellorica charitatis. accipete gladio spūs qui est verbū dei. sume scutū fidei pone galeā salutis. ⁊ spei i capite tuo. fuit pedes tui calciati in preparationē euangelii pacis vt nullus in te pateat locus insidiis potētis aduersarii. Caput superbie sicut caput vipere furor ei᷒ vt furor draconis ⁊ status eius letifer vt ilanabilis status reguli. Illud. n. ꝓ status ceteris tres venenatas ex vipereo ore ad feriendū educit linguas. Prima eos pcutit q̄ per transgressionib᷒ culpā ɔtēp

tui habent diuina pcepta. Scđa
illos q̄ ex ꝯſeruatione mandato
rũ extolluntꝛ in elatione virtutũ
Tertia eos qui per contumatiaꝫ
mentis ſubdi ꝺdignantꝛ maioꝛũ
imperijs. Quidã autem pꝛo car
nalibus quidam pꝛo ſpũalibus
ſupbiunt: ⁊ eſt vna ſupbia ſub di
uerſo coloꝛe.

zenodoxie alteꝝ caput multi-
foꝛme ꝓdigiũ ⁊ multiplex malũ
diras voces ⁊ rugitꝰ t̄ribiles ex
turgidis faucibꝰ q̄driptito mõ
altius efflat. Nam ſunt qui hn̄t
dona: ⁊ donãteꝫ ignoꝛãt. Et ſunt
qui ſe dicunt ꝓ ſuis pꝛecedenti-
bus meritis dona accepiſſe nõ ꝓ
grã largientis. Iteꝫ quidã ſunt
q̄ qꝺ nõ habeant habere ſe per ti
moꝛem exiſtimãt. Sunt ⁊ alij q̄
ꝯtẽnendo ceteros putãt ſe habe
re aliq̄d ſingulariter. Sꝫ iſta ela
tio ceteris pernitioſioꝛ ē. ꝺ ſingu
laritate iactantie veniens. Hec
ãt dira lues q̄uis ſe ad alta eri-
gat ⁊ impleat clamoꝛibus aureſ
nõ tñ ei iuxta q̄ꝫ habet extollen-
tiam: eſt vis ⁊ potentia.

Ipa quoq̄ꝫ inuidia duplíceſ euo
mit flãmas. Hoc ãt caput tertiũ
mõ illũ vrit qui melioꝛi inuidet
in id qꝺ ipſe non eſt. mõ illũ affi
cit q̄ quẽlibet ꝯſimilẽ dolet ſibi
eẽ eq̄leꝫ. Ut hec tria diſcernere
valeas. iſta do tibi inditia. Sup
bia. n. rubet. zenodoxia albet iui
dia palet. Furoꝛ ignꝰ in ſupbis
ex indignatiõe: cãdoꝛ in hypocri
ti ex ſimulatiõe: palloꝛ i inuidis
ex nimio doloꝛ. His ita digeſtis
rectius ſeptẽ criminalia vitia de
notantꝛ q̄ꝫ dinumerantꝛ: vt mihi
videtꝛ: qꝛ ſicut pnceps ſeptẽ vitio
rũ diabolus: nos coꝝ ſubdit po-
teſtatibꝰ. Ita xp̄s deꝰ nr̄ ſpiritu
ſeptifoꝛmis grẽ plenus a dñatu
ipoꝝ eruit ⁊ ſibi ſubditos facit.
ſcire te opoꝛtet qꝛ iſta vitia diuer
ſos oꝛtꝰ ⁊ diſſimiles efficientias
hn̄t. Gula. n. ⁊ foꝛnicatio: qꝛ nõ
niſi ꝑ coꝛpus expleri poſſunt car
nalia ſũt: ⁊ iõ coꝛpoꝛali indigẽt
afflictiõe: ſimulq̄ꝫ remotioꝛibꝰ lo
cis vt velocius curari queãt. Aua
ritia ⁊ ira licet nõ ſint vnius na-
ture. nã pꝛioꝛ extra naturã eſt ſe
quens aũt oꝛiginale videtꝛ: qꝛ hõ
iraſibile aial eſt. ſimili tñ oꝛiuntꝛ
mõ ſiq̄dem cõmotionis cãs ex-
trinſecus concipiũt. Triſticia ⁊
accidia nulla extrinſecꝰ accedẽ-
te ꝓuocatiõe generari ſolẽt. Su
ꝑbia zenodoxia atq̄ꝫ inuidia ſine
coꝛpoꝛali miſterio ꝯſumantꝛ. Ad
hec curanda: q̄ ſpũalia dicuntur
multũ ꝓſunt hũana ꝯſoꝛtia. ma
xime ſi iter bonoſ pꝛudenteſq̄ꝫ vi
ros. viuas q̄ illa ſꝑ redarguant
Sꝫ inter hec ſciendũ eſt: ꝙ in q̄
buſdã ventris ingluuies: inq̄buſ
dã foꝛnicatio. pꝛincipaleꝫ optiet
locũ. In alijs ſupbia i alijs zeno
doxia arcẽ tenet. In q̄buſdã ira
inquibuſdã auaritia ſeu triſticia
aut aliq̄d coꝝ ſibi tirãnideꝫ ven
dicat. Et iõ opoꝛtet vnũquemq̄ꝫ
nr̄m ſcđm q̄litatẽ belli quo pnci
paliter infeſtatꝛ: pugnã arripere
ita vt aliũ neceſſe ſit aduerſuſ vi
tiũ qꝺ tertiũ ponitur pꝛimũ exer

cere conflictū. Alium ꝯtra quar
tū seu q̇ntū ꝛ ita ꝓut vitia i no
bis obtinent ꝑncipatū vtq̄ ipu-
gnatiōis exigit mod⁹ nos quoq̄
oportet ordinez instruere ꝑlioꝝ
ꝛ sic ꝯtra illō vnū fortiter pugne
mus vt alia a q̇bus minus ipu-
gnamur ñ negligamus atq̄ ita
totis virib⁹ laboremus vt nō de
nostris laborib⁹ sed de dei auxi-
lio ꝯfidamus. Hoc.n.mō ad pu
ritatē cordis ꝛ ad plenitudinē v̇
tutū valeam⁹ xp̄o aduuāte ꝑue
nire. illō ēt nō min⁹ te scire volo
qꝛ varie in oib⁹ sunt ꝯspartiōes
Uñ alia vitia tranq̇llis ꝛ leuib⁹
morib⁹ alia duris ꝛ asꝑis vicia sq̄.
Sepe āt qō istis placet illis di-
splicet. Diabolus.n. dū deciꝑe
quēq̄ q̄rit pri⁹ naturā vniuscu-
iusq̄ itendit ꝛ inde se applicat.
Unde hoiem aptū ad peccatuz
inspixerit ex ea q̇ppe ꝑte hoiem
diabol⁹ tēptat. qua cū ꝑ excrescē
tē humorē facile ad vitia inclia
ri cōspicit vt scōm humoris con
sꝑsionē adhibeat temptationez.
Null⁹ ergo culpā ñ extimet q̄z
ex ꝯspersione ꝓpria sustinet sed
q̄ztum valet cōtra id qō tollerat
pugnet. Nā si cōspersioni cedit.
tēptatiōi vel vitio nequaq̄ resi-
stit. Igitꝰ cōstantes ꝛ duri mores
semꝑ cōtra suꝑbiam irā ꝛ crude
litatē pariter repugnēt. Iocūdi
ant. ꝛ leues ꝯtra inanē gl'am hy
pocrisiz ꝛ falsaz pietatē ꝑcipue
certare ꝛ nō cessent. Istud nāq̄
hoiuz gen⁹ laudis amore facili⁹
capitꝰ. Nemini volūt displicere.

Omnes eq̄nimiter portare videtꝰ
tur. decipiunt ꝛ decipiuntꝰ ꝛ quā
to hoibus placent tāto fiunt dō
odibiles. Scriptū ē. Astuti ꝛ si-
mulatores ꝓuocāt irā dei. Bōi
.n. viri timentes deū idipsuz qō
esse meruerūt. videri refugiūt. sa
ne la⁹ hūana bonos eruciat. ma
los letificat. Duplicitꝰ aūt dānā-
tur hypocrite siue ꝓ occulta ini
q̇tate siue ꝓ apta simulatione.
Nā semꝑ iacent hypocrite. Om
ne sinceꝝ permanet. Nā q̄ simu
lata sunt diuturna esse nō possūt
hypocrite foris cādidi. intus sor
didit Amator vāeglorie vñ pos-
sit laudari agere nō q̇escit. Nō-
nulli falsa opiniōe arrogātie. se
ꝑfectos eē existimant dū ñ sunt
q̇ obortis temptationibus inno
tescunt. Tāto q̇s fit veritati vici
nior. q̄zto se lōgi⁹ eē ab ea fuerit
arbitratus. Est hūilitas formidi-
nis ꝛ ignorātie. q̄ nō est laude di
gna. Hyprocrita v̇ba sanctoruz
hēt vitā scōꝝ nō hz cui semꝑ ia-
ctātia oculos quibus de⁹ videri
pōt claudit. suꝑbis ꝛ libidinosis
plus dñatur diabol⁹. Transacta
libido sꝑ sui rellq̇t penitudinez
nūq̄z satiatꝰ. ꝛ extīcta reaccēditꝰ.
Ue illi q̄ tūc habuit terminū lu
xurie qñ vite. Quo vinū ꝯ potā
tē facit. ꝛ postq̄ surrexerit neq̄
pes neq̄ man⁹ suū officiū tenēt
ꝛ ois ei⁹ ylaratio vertitꝰ in ruinā
Uir suꝑb⁹ nec decorabitꝰ nec vo
lūtatez suam perducet ad finez.
Semper.n. conscientia serui dei
humilis debet eē ꝛ tristis.s. vt ꝑ

humilitatē nō supbiat: ꝛ per vti
lez merorē cor ad luxuriam non
dissoluat. Dei ſuū sine intermis
sione legere. orare ꝛ opari opor
tet. ne forte mentez otio deditaz
vitia sibi preoccupēt. Mēs xp̄o
dicata sic caueat minora. vt ma/
iora. q̄r a minimis incipiūt qui ī
maxia ꝑruunt. Satis delicate se
palpat q̄ vult sine labor̄ magno
studioq̄ ꝯtinuo vel vitia supare
vel virtutes acq̄rere. Aīa āt mo/
le carnis p̄ssa. sic̄ difficile ad vir/
tutes surgit: ita facile ī vitia ca/
dit: q̄r ista in imo sunt: ille v̄o in
sūma arce ꝯsistūt. Dēiq̄ nōnul/
li q̄r nō ꝓ dei amore seculo renū
ciant: laborare nō curā. Utinaz
qd̄ mundū relinquim⁹: volūtas
sit nō necessitas. Qui.n. nō rigi
da intentione monachi ꝓfessio/
nez sectant̄: q̄to superni amoris
propositum dissolute appetunt:
tanto ꝓclinius a mundi amore
denuo reducūt̄. Ex quib⁹ aliȷ̄ cor
poris voluptatez: aliȷ̄ honorē re
q̄runt. Sz q̄ ad hoc ꝯuersationē
sanctitas p̄tendit: vt aliȷ̄s q̄zdoq̄
preesse desideret: iste nō discipu/
lus xp̄i: sed prauitatis sectator
existit. Ferre.n. crucē ꝛ mō mori
ypocritarū est iste āt q̄ se ꝓ deo
duritie tradit monachorū: assi/
duis debet esse in or̄onibus: la/
chrimas suas deo: nō hoībus of
ferre: ieiunia in aurige modū ꝓ
lassitudine ꝛ viribus corporis tē
pare. Quapp nō pigeat te bone
frater q̄tum potes actibus san/
ctis insistere: vt laboris tui fru/
ctus q̄nq̄ possis recipe. Hoc so/
luz attende ꝙ monachi fact⁹ es:
ꝛ iō ea age q̄ monachi sunt. In/
ter eos cū quib⁹ viuis sectare me
liores. In oī gradu ꝛ ordie opti
mis: ꝑmixta sunt pessima. Ūio/
sos senes ꝛ pertinaces: quos vi/
des in his abundare periculosis
tporibus: noli imitari. Mores
vitāq̄ illoꝝ fuge: ne tibi sint in la
queū ꝛ ruinaz. O q̄z multos iu/
dices israel turpiter vitā suā ne/
gligentes: rex babilōis in terraz
captiuitatis ꝛ confussionis possi
det: ꝛ q̄z m̄lti iuuenes spiritu fer
uētes dn̄o seruiētes viz faciūt ce
lo: totisq̄ viribus sibi diripiūt il/
lud. Utinaz taliuz precōia iuue
nuz. nr̄i imitarent̄ senes vt anno
sa reddeſt senecta: qd̄ tenera fert
sponte adolescentia. Si tu vis ꝓ
ficere nō respicias q̄d mali faci/
ant aliȷ̄: sed q̄d boni ipse facere d̄
beas. Nonne cernis negotiato/
res ꝛ milites multa sustinere pi/
cula: vt ad icertos honores ꝛ pe
rituras diuitias ꝑueniāt. Isti q̄p
pe seruant cū aīe discrimie: q̄ cuz
pluribus tribulationibus inna/
nuunt. Quid tibi dic rogo facien
dū est: q̄ venditis oībus p̄tiosaz
q̄ris margaritā ꝛ emptū habes
agrū vbi thesaur⁹ latet quē fur
auferr̄ n̄ pōt: Necesse ē tibi oēs i
sidias p̄cauer̄ solicite: ne si ruinā
passus fueris: ꝓ gl'a hēas igno/
miniā. Q̄uis sis in tuto noli esse
secur⁹. Freq̄nter in media trāq̄l
litate vitioꝝ sirtib⁹ incauti ꝛ ōsi/
des obruūt̄. Quāta ꝓdolor aīaꝝ

tia nutrit huius seculi deftū q̄ negligētes mōachos d uris morsi b⁹ ōpascūt. Et qm̄ credo te posse pl⁹ ꝑficere oratione q̄ ista nostra exortatiōe addā ꝛ for ulā orādi vt legēdo ꝛ orādo esurieti aie duplicē tribuas refectionē ꝛ ꝙ ōsideras apō deū: facili⁹ valeas optinere. Nimio eni coactus desiderio ꝙ de salute tua habeo istō supra vires meas assūpsi negotiū vt vinculis verboꝝ meoꝝ ad istructiōem tuā patrū sētētias colligerē. Hec tu meditare hec in tabulis cordis tui scribe. Et vt scias q̄ p viā icederē ōbeas ꝛ vt pficeē possis ope ꝙ discis lectione clama ad deū sine quo nihil bōi agiē clama pcor clamore magno i toto corde tuo ꝛ flebilis suplexq; tu ora hoc modo.

Pars tua sum⁹ dñe q̄ tulisti ō manu amorei i gladio ꝛ i arcu tuo. Gladius tu⁹ viu⁹ ꝛ efficax: arc⁹ tu⁹ icarnatio tua. Ibi eni velut curuato sapiētie ligno ꝛ ipsa quodāmō flexa diuinitate neruus carnis vehemēter extēsus ꝛ hūanitas ineffabiliē acta cognoscitē. Pars ergo tua sumus ꝛ popul⁹ acq̄sitōis tue q̄ aq̄sisti verbo pdicatiōis tue ꝛ misterio incarnationis.

Incircūcisiōe dñi nec neru⁹ rūpiē nec os cōminuiē vt robustiora queq; ꝛ ifirmiora fuerē illesa. Aperiē autē cutis amputaē caro: sanguis effundiē vt illecebrosa mollities castigeē. In carne q̄dē peccatū quod i ea manet i tellige Hec igiē verba circūcisionis spiritu nō littera implebis si velam ē excusationis ꝛ dissimulatiōis p cōpūtionē cordis ꝛ cōfessionē oris amoueas si peccati cōsuetudinē correctiōe cōuersatiōis absidas si dēiq; vt necessariū ē occasiōes quoq; peccati ꝛ fomitē fugias concupiscētiarū.

Tres Riui salutis fluxerunt a corpore iesu. verbum doloris in quo cōfessio. sanguis aspsionis. i quo afflictio. a qua emūdationis. i quo compunctio.

Diui Ber. abbatis de vijs vite cōfessiōe. s. ꝛ obediētia. ꝛ primo de confessione sermo.

[S] Otas mihi fecisti vias vite ad iplebis me leticia cū vultu tuo. ōlectatiōes in dextera tua vsq; i finē. Ad te q̄dem libēter accedim⁹ dñe iesu. discipuli ad magistrū infirmi ad medicū ad dñm serui. Tu es enim magister ꝛ dñs cuius scola est i terris ꝛ cathedra in celis. Tu es ille eximius medicus q̄ solo uerbo restauras vniuersa. Uias tuas domine ōmōstra nobis ꝛ sēitas tuas edoce nos. Uie. n. tue vie pulchre. ꝛ oēs semite tue pacifice. Beati q̄ ambulāt in via tua domine virtutū. beatiores qui currūt viam mandatorum tuorum qui currunt i odorem vnguētorum tuorū. Exultas eni vt gigas ad currendā viam. ꝛ non solum currens. sed ꝛ saliens in mon

tibus traſiliēs colles. Exultaue/
rūt gigātes philoſophi non ad
currendā viā: ſed ad currēdam
gloriā vanā: euaneſcentes i cogi
tationibus ſuis: nō humilitati i
virtutib⁹ ſuis. Viaȝ eni ſapiētie
neſcierūt neq̃ meminerūt ſemi/
taꝝ eius. Nō eni in chanaā neq̃
viſa ē in theman. Maledicti qui
dixerūt dn̄o ieſu recede a nobis:
ſcientiā viaꝝ tuarum nolumus.
Nos querimus te de die in diē:
ꝛ ſcire vias tuas volumus. Pri
cipales vie tue due ſūt: confeſſio
ꝛ obediētia. In cōfeſſione crimi
na lauāt. In obediētia virtutes
ſolidant. Bonū anime ornamē
tū confeſſio: que peccatorē pur/
gat: ꝛ iuſtū reddit purgatiorē.
Si peccata ſunt: in cōfeſſione la
uant: ſi bona opera: in confeſſio/
ne ſolidant. Cū mala tua confi/
teris: ſacrificiū deo ſpiritus cōtri
bulatus: cū dei beneficia immo/
las ſacrificiū laudis. Abſq̃ cōfeſ/
ſione iuſtus igloriu*s* iudicatur
ꝛ peccator mortuus reputat: Cō
feſſio igitur: peccatoris vita iuſti
gloria. Video dauid dicentem
peccaui ꝛ audiētē: dn̄s trāſtulit
peccatū a te: ꝛ nō morieris. Con
ſidero mariā: ſi nō verbis: tamē
opibus ſua publice crimina con
fitentem: ꝛ dn̄m ꝓ ea rn̄dentem
dimiſſa ſunt ei peccata multa: qꝛ
dilexit multū. Reſpicio pricipē
apoſtoloꝝ negātē timide: ama/
riſſime flētē: xp̄m reſpicientē. Il
lū felicē latronē intueor accuſan
tē: excuſantē xp̄m: ꝛ dn̄m ꝓmit/
tentē hodie mecū eris i paradi/
ſo. O q̃ ſublimis iſta cōfeſſio: ꝑ
q̃ de patibulo ad regnū: de ter/
ra ad celū: d cruce ad paradiſū:
latro dānat⁹ ꝛ crucifix⁹ aſcēdit.
Glorioſa cōfeſſio: q̄ petrū apo/
ſtolū terne negationis crimine
liberauit: ꝛ ab apoſtolat⁹ culmi
ne cadere n̄ ꝑmiſit. Fidelis iſtitu/
tio: q̄ marie multum diligenti.
multū dimiſit ꝛ amoris multi ti
tulo inſignitā. diſcipulorū corpo
ri ſociauit. Preclara mirſatio. q̄
regē ꝛ ꝓphetā multiplici crimi/
nū inundatiōe mūdauit ꝛ in an
tiq̃ gloriā dignitatis ꝑducendo
reduxit. Hec eſt via q̄ viatorē ſu
um nūquā fefellit: q̄ nūq̃ deſer
uit niſi deſerentem. Huius mul
te multipliceſq̃ ſemite ſunt ad i
ueniendū. difficiles ad tenēdum
ad enumerādum iextricabiles.
Prima ſemita ē primus grad⁹
in via iſta. cognitio ſui. De celo
cecidit iſta ſentēcia. Noſceteipſū
o hō: Vide ſi nō ꝛ ſpōſus i amo
ris cātico. ſpōte idem loquatur.
Si ignoras te o pulchra int mu
lieres. Cognitio ſui cōſtat in tri
b⁹. vt cognoſcat homo q̇d fecit.
quē meruit. qꝛ amiſit. Quid iuli
us o nobilis creatura. ymago di
creatoris ſimilitudo q̃ carnē tu
aȝ carnalib⁹ illecebris d̄turbar ꝛ
ꝓ breui voluptate torentē ꝑde/
re voluptatis: Quid furioſiuſ q̄
rapi mentē ira. ſupbia extolli. ve
xari inuidia. anxietate torquere
Que in croceis es nutrita. q̄re
ſtercora āplexaris: Recordare ꝛ

quē merueris. Subeat memoriā
tuā gehēnalis olla. fornax ferrea
magne babilōis domꝰ mortꝭ: an
xietatis domiciliū flāmaꝝ globꝰ
acerbitas frigoris: tenebre sēpi-
terne. Cōsidera ordinē tormētoꝝ
tortoꝝ facies: mutatiōes penaꝝ.
miseriaꝫ īfinitatē: ⁊ ītellectuali-
bꝰ oculis ista discurre ⁊ poteris
dicere: meliꝰ erat mihi si natꝰ ñ
fuissē. Reflecte oculos: ⁊ quem
amiseris aīaduerte. Reminiscere
q̄lis sit ciuitas gl'osa: celestis ha-
bitatio locꝰ vite: suauitatꝭ palatiū
splēdor glīe: grīe magnitudo: cla
ritas īfinita. Accēde ordinē gau
dioꝝ gaudentiū vultꝰ: p̄mioꝝ
vicissitudinē multitudinē delitia
rū: ⁊ potes exclamare: q̄ te ꝑdi-
dit totū ꝑdidit dn̄e deꝰ. Si ergo
hoc triplici funiculo ligaueris
aīaꝫ tuā: ītelliges ⁊ aīaduertes ꝙ
initiū salutis notitia peccati est.

Scd̄s gradꝰ ē pēītētia. hec duo
ita sibi inuicē ꝯiuncta sunt: vt co
gnoscere se ñ possit nisi peniteat:
penitere ñ possit nisi cognoscat.
Peniteat igit̄ aīa ꝯpūctionis ia
culo vulnerata penitētia triplici
q2 inocentiā amisit: amissaꝫ ñ re
q̄siuit: ⁊ neglexit paciētiaꝫ dei.
Scio dn̄e iesu q2 p̄mā stolā ino-
cētie nobis ī baptismate reddidi
sti: ⁊ amictu niueo cādidatos in
iustitie solio collocasti: cito reces
simꝰ a via ꝙ̄ ostēdisti nobis ⁊ por
tionē substātie q̄ nos ꝯtingebat
cū ꝓdigo filio in dissimilitudis
regionē expēdimꝰ. Venerūt ad
nos vilissimi spūs: ⁊ eternoꝝ igni
uꝫ reges: ad mūdatos immūdi:
ad saluatos dānati: curui ad re-
ctos: ⁊ dixerūt aīe nr̄e incuruare
vt trāseamus. Audiuimꝰ illos ⁊
incuruati sumꝰ. Trāsierūt ꝑ nos
⁊ innocentiā amisimꝰ. Si culpa
est ꝑdidisse: quē putas erit ñ req̄
sisse ꝑditā? Perdet aliq̄s aliquē
⁊ī hac mortalitate q̄rit iudices:
amicos ꝯuocat trahit in cām ni
hil intēptatuꝫ relinq̄t donec vel
amissa inueniat: vel ablata resti-
tuat ⁊ custodiat restituta. Nos
hereditatē nr̄aꝫ incorruptibilē
incontāīnatā in celis. vsutijs illi
us insatiabilis homicide ꝑdidi-
mus ⁊ nō req̄rimus: incuruauit
nos ⁊ ñ resurgimus. Surgamꝰ
⁊ eamus ad patrē nostrū ⁊ dica
mꝰ ei. pater peccaui in celū ⁊ co-
rā te: ⁊ oēꝫ textū euāgelice lectō
nis ꝑcurrētes. offerāus pr̄i peni
tentiā mētis cordis ꝯtritionē: si
forte dū adhuc lōge sumꝰ vide-
at pr̄ ⁊ mīīcordia moueat̄: ⁊ ac
currēs cadat sup̄ collū nr̄uꝫ ⁊ os-
culet̄ nos osculo oris sui. Forsitā
iubebit ꝓferri stolā primā inno
cētie. ⁊ indui nos vestimētis vir
tutū ⁊ dari anulum secretorum
in manu nr̄a ⁊ calciari pedes no
stros in p̄paratione euāgelij pa-
cis. Precipiet fortassis adduci
vitulū saginatū ⁊ occidi in satis-
factionem reuertentiū: epulari ⁊
exultari: ⁊ in simphōia ⁊ in cho
ro reduci ad sup̄na gaudia ciui
tatis. vbi gaudiū est angelis su-
per vno peccatore penitentiā agē
te. Scimus domine iesu: quia ñ

priuabis bonis eos ꝗ̇ ambulant
in innocentia ſed nec illos ꝗ̇ am
bulāt in penitentia. Quis.n.pec
catū nō fecit niſi vnus. Beatus
tū vir cui nō imputauit dn̄s pec
catuꝫ. Qē qȯ ipſe mihi nō impu
ta e decreuerit ſi eſt q̄ſi non fue
rit. Cogita etiā ꝗ̄ta ſupbia paci
entia dei vſus. immo abuſ:is ſis.
Videbat te peccātez ⁊ diſſimula
bat q̄ſi n̄ videns vocabat ⁊ non
audiebas. minabaꝶ ⁊ n̄ timebas
nec ꝓmiſſis illectꝰ nec terrore ꝑ
cuſſus. Ignorās qꝛ pacientia di
ad penitentiā te adduxit. Cie ti
more magno ne theſaurizaueris
tibi irā in die ⁊ reuellatiōis iuſti
iudicij dei ⁊ memento qꝛ horren
dū eſt incidere in manu dei vi
uentis. Liga igitur hoc triplici
chatapſlamate penitentie vulnꝰ
anime tue ⁊ dic miſereꝶ mei dn̄e
qm̄ infirmꝰ ſum ſana me dn̄e.

Tertius gradus eſt dolor ſꝫ ⁊
ipſe terna ligatōe ꝯnexus. vere
poſt cognitionez ⁊ penitētiā do
lor meꝰ renouatꝰ eſt ⁊ i medita
tiōe mea ignis incāduit qꝛ crea
torez offendi dn̄m nō timui ſpre
ui benefactorez. Nunq̄d nō ſicut
lutū in māu figuli ſic vos in ma
nu mea dicit dn̄s. Sup hoc te fe
cit vas in honorē cur te i ꝯtume
liā facere p̄ſumpſiſti? Nunq̇d di
cit figmentū figulo q̇d me feciſti
ſic? Creatura creatorem factura
factorez opꝰ opificez auſus eſt ꝓ
uocaꝶ? Memēto viliſſima teſta.
qꝛ ſi cecideris ſuper lapidez iſtū
confringeris. ſi vo ipſe ſup te ce
ciderit. ꝯferet te ꝯtritione timen
da. itaqꝫ vt ne veſtigiū minutaꝝ
appareat. Tu aūt ſanguini mi
ſcuiſti ⁊ creatorē offendens ⁊ do
minū nō timens. Seruus eras
illius dn̄i cui reſiſtere nemo pōt
⁊ in ꝑceptis eius acceperas vo
luntatem noluiſti intelligere vt
bn̄ ageres ſed recalcitrās dn̄an
tis imperio ꝓpria lege infra ſuā
te. rempublicā viuere decreuiſti
Nam audiſti quā ſententiā acci
piat ſeruus neq̄ꝫ. ꝗ̇ ſciens volun
tatem dn̄i ſui ⁊ non faciens mul
titudini verbeꝝ reſeruabiꝶ. Aſſi
ſtunt angeli ad audiendaꝫ vocē
ſermonū eiꝰ ſtelle vocanꝶ ⁊ di
cūt aſſumꝰ. venti ⁊ mare obedi
unt ei. ⁊ oia lege prefixa ⁊ in cō
cuſſa retinet firmitate. Tu ſolus
peregrinꝰ es ⁊ impatorie decre
ta maieſtatꝭ non curas? Audi qꝛ
pōt te mittere in tenebras exte
riores. vbi fletꝰ ⁊ ſtridor dentiū
ꝑpetua infelicitate crebreſcunt.
Qui ſi te nō mouet creatoris of
fenſio ⁊ reuerentia ptātis. moue
at ſaltꝫ ingratitudo tua ꝙ tantū
benefactorez in tātis beneficijs ꝯ
tempſiſti. vbi nā ſimilem benefa
ctorez inuenies. ꝗ̇ tibi miniſtrat
ſiderū curſus. temperiez aeris fe
cunditatē terre fructuū vberta
tem? Ad extremū vero vt oium
vite beneficioꝝ cumulum aggre
garet. ꝓprio filio ſuo non peper
cit. ſꝫ ꝓ nobis omnibus tradidit
illū. Tradens vnigenitū ꝓ ado
ptiuis dn̄m pro ſeruis ꝓ impijs
iuſtū. Quid vltra debuit tibi face

re ⁊ nõ fecit: Si igitur isto dolore dolueris poteris dicere cũ ꝓpheta. Ventrẽ meũ doleo. ventrẽ meũ doleo: sẽsus cordis mei turbati sunt.

Quartus grad⁹ est ꝯfessio oris Post cognitionẽ sui ⁊ penitẽtiam post dolorem cordis seq̃tur oris confessio. In his omnibus. corde credit ad iustitiã. ore autẽ confessio ad salutẽ. Sed ⁊ ipsa triplex. si veritatis salutẽ exeq̃tur Debet eni esse vera nuda ꝓpria Veritatẽ querit altissimus ⁊ nõ falli q̃ fallere non itẽdit. Nouimus plerosq; ⁊ expti sum⁹ q̃ ad cõfessionis gratiã venientes. magis onerati q̃ꝫ liberati a peccatis ad suã cõsciẽtiã redierũt. Dicũt eni si clerici ea que litteratorio si milites. que gladiatorio gessere cõflictu. vt sub palio humilitatis supbiã iduãt. In tãto se signaculo cõdẽnãtes sub quo totius humane salutis sũma cõsistit. Sũ ⁊ alij quos timor ipellit ad cõfessionẽ. Alij quos simulatio ducit. Ad hoc eni cõfitentur vt salutez specie videãt esse confessi. An tu illã verã putas eẽ ꝯfessionem q̃ꝫ aut timor extorsit aut simulatio finxit presertim cũ spũs sanct⁹ disciplinę effugiat fictũ ⁊ gratuitã satisfactionẽ q̃rat. Illa vero confessio vera est que de mẽtis cõtritione descẽdens. nec timore cogit nec fictione paliat. sed ĩ spiritu ꝯtribulato profert ea q̃ sẽtit. Nudã autẽ eã esse oportet ⁊ totius absconsionis exutam eẽ velamine. Quid eni partẽ peccatorum dicere partẽ celare. ex parte mũdati ⁊ ex parte imunditie deseruire. Nũq̃d denuo codẽq; vase dulce ⁊ amarũ sapidum ⁊ insipidũ stillat potest: Omnia nuda ⁊ apta sũt oculos dei. Tu aliq̃d illi abscõdis q̃ dei locum i tãto obtinet sacramẽto: Ostẽde ⁊ denuda q̃ocunq; i cor tuũ latuerat. detege vulnus vt sẽtias operam medicãtis. In simplicitate cordis oportet te querere dominũ ñ i duplicitate. q̃a de illis q̃ loquunt i corde ⁊ corde ⁊ terram duabus vijs igrediũt. Debet autem esse ⁊ propria. Sũt. n. plerique q̃ aliorũ peccata cũ summa numerãt grauitate ⁊ sociorũ excessus multiformi declinatione loquunt. Nesciũt sua aliena aũt ꝑpetue memorie cõmendarũt. Infelices ⁊ miseri q̃bus datum est aliena plãgere sua reliquere an vero legisti. quia iustus in pricipio ꝟmõis accusator est sui? Sui dicit scriptura nõ alteri⁹. nunq̃d obligatus es apostolũ dicẽtẽ. cõfitemini alterutꝛ peccata vestra dixit ñ aliena. Iniq̃tatẽ meã ego cognosco dixit ille ꝓphta ñ tuã.

Quintus grad⁹ est maceratio carnis. Sed ⁊ ipa ternario nũero ꝯsecrata. Conuenit eni vt fiat occulte licentiose. discrete. Teneros art⁹ tuos. ⁊ exq̃siti educatos delitijs diuturno cõfringe martirio. tanto te noueris a licitis abstinere. quãto memineris illicita perpetrasse. Hoc autem oc

culte faciendū eſt vt neſciat ſini-ſtra quid faciat dextera tua. Nō enim eſt i ore hominū tanti boni ponenda cuſtodia. ſed i abſcōſo cordis tui: vt ſit gloria tua teſti-moniū cōſciētie tue. Nec hoc dixim⁹ vt nō luceat lux tua coram hominib⁹: vt glorificēt pr̄em tuū q̄ in celis eſt. ſed ne itentionem tuā i breuitate vilis glorie recondas. Nihil enim infelicius ē ꝙ̄ ꝑ carnē macerare ieiunijs. vigi-lijs. affligere ⁊ recipe hic gloriā illic gehennā. Licētioſe vero fa-ciēda eſt: q2 q̇cq̇d fit cū paſtoris licentia. gratioſi⁹ eſt i cōſpectu dı̇i ⁊ illā hoſtiā ſingularit̄ accipit altiſſimus: q̄ nō de proprie ſententia volūtatis. ſed de ꝑcipiētis offertur imperio. Multū eni valet ad repellendā ſuꝑbiā ꝓprie voluntatis excluſio: ꝙ̄ extirpare ñ pōt q̄ hui⁹ mūdi diligit vanitatē.

Diſcrecio aūt i hac diſcreptiōe tenēda eſt. nedū nimis flagellare cupimus ſalutē ꝑdam⁹: ⁊ dū hoſtem ſubigere querim⁹ ciuem occidāus. Cōſidera corporis tui poſſibilitatē. ituere cōplexionē carnis impōe modū tue diſcretioni. cuſtodi corp⁹ icolume ad obſeq̄ū creatoris. Multos vidim⁹ ita i pricipijs carnē ſuā verberaſſe ⁊ diſcretionis ifregiſſe repagula: vt iabiles laudū ſolennis redderent ⁊ apparatu lautiori diuturnis fouerent tēporibus.

Sextus gradus ē correctio operis. ſed ⁊ ipſe numero trinitatis cōſecrat⁹. Videlicet vt tibi malū nō facias. alteri nō noceas. nocēti nō ꝯſentias: Expertus es: ꝙ̄ fragilis ſit voluptatum imerſio: ⁊ tu iterū vadis illuc. Animaduertiſti q2 voluptas trāſijt ⁊ peccatū remāſit. Reprime pedē ab nefādis itineribus imūdiſſime libidinis: colla ſubſterne mādatis altiſſimi nō ſit iniq̇tas i manibus tuis. Deſeuiēti gule ſolēnes epulas ⁊ vana reſcide colloq̄a. Auerte oculos tuos ne videāt vanitatē: obtura aures tuas ne audiant ſāguinē: ⁊ tūc dicere poteris caſtigās caſtigauit me domin⁹. Quid aūt ꝓdeſt ifra rectitudīs lineā tui curſus opera cohibere: ſi alijs nocere deſideras: Qui ñ fecit ꝓximo ſuo malū. ⁊ obꝓbriū ñ accepit aduerſus ꝓximos ſuos req̇eſcet i mōte ſācto dei. accipiens benedictionē a dño ⁊ miſericordiā a deo ſalutari ſuo. Nō aūt ne inocentē ꝑſūmas: niſi ipios ⁊ cōtra virtutē gradientes ꝙ̄ta poteris auctoritate redarguas ⁊ opponas te murū ꝑ domo iſrael: caſtigās te ñ nocens alteri nec nocēti cōſentiens. Vera ē eni ſnia. Qui cū emēdare alium poſſit. negligit. ꝑticipem ſe ꝓcul dubio dilicti cōſtituit. Cū. n. cauſa dei ventilat̄ i mediū ⁊ falſitas ꝓpōit̄ v̇itati. q̄ ꝓ ꝑſona ꝙ̄ gerit nō reſiſtit de ſuo dānabit̄ ſilētio.

Septimus grad⁹ eſt ꝑſeuerantia: ſed ⁊ ipſa ternarij numeri ſāctificatiōe dicata. Perſeuerātiā nāq3 faciūt imitatio ſāctoꝝ breuitas tꝑoꝝ fragilitas corpoꝝ. quid

nāq̃ pati n̄ poscis cū videas pue
ros iuuenes virgines an⁹.senes
decrepitos diuersa ꝑ xp̄o n̄ solū
excepisse.sed ēt exq̄sisse tormēta?
Considera puerorꝫ etatem iuue/
nū ignem.virginū teneritudinē
annū fragilitatē senū īfirmitatē
decrepitorꝫ ipossibilitatē. ꝛ vbi/
cūq̃ reflexeris oculos īuenies ī
his etatib⁹ multitudinē exēplorꝫ
ad palmā martirij viriliť cucur
risse Nūq̄d nō de eodē luto for
matus ꝛ tu:ꝛ eodē spū īspirat⁹.
Et forsitan nō ingruit ꝑsecutō vt
martiriū patiaris nec damnaris
si xp̄o seruis.imo laudaris ꝛ p̄di
caris ab oībus.Quod ꝛ si ꝑsecu
tio imminet:ↄtēnēda ē ꝓpter tē
poris breuitatē. Bene.n. nobis
natura p̄uidit: q̄ nullū dolorem
vel lōgū vľ magnū eē demōstrat
Si enim magnus est lōgus eē n̄
potest. Cōiunctio.n.corporis ꝛ
aie exq̄sita diu tormēta n̄ sustiet
sed stuporis magnitudie treme
facta sūma velocitate dissoluiť.
magni ergo aī est magna tormē
ta ↄtēnere:q̄ i breui tāta pariūt
mutationē vt de labore ad reqē
ꝯ miseria ad gloriā·pacientē faci
unt euolaŕ.Cōsiderāda ē ꝛ fragi
litas corporis. q̄ꝫ sepe aut aliq̄s
leuissim⁹ casus aut icādentis fe
bricule cumulata congeries bre
ui possūt suffocare momēto. Tri
bue ergo virtuti si necessitas fue
rit qꝺ cūq̃ debes necessitati:pro
breui piculo sēpiternū p̄miū ade
ptur⁹.Uides ergo q̄ꝫ difficiľ fit
via cōfessiōis ad currēdū q̄ꝫ mul
tiplices semite ad tenēdū. Uerꝫ
est qꝺ ait ille tātus ecclesie magi
ster facilius inueniri eos q̄ inno
centiā seruarunt q̄ꝫ qui congruā
penitētiā egerūt.Hec de via cō/
fessionis pro modulo nostro lo
cuti sumus.sublimiorib⁹ sublimi
oris sentētie pōdera reseruātes.
ceterū obediētie viā sub alio ser
monis p̄ricipio apire tentabim⁹
ne vnq̃ in fastidiū veniāt verba
dn̄i saluatoris q̄ est benedictus
in secula.

Nō possum⁹ nos cogitare ali/
q̄d a nobis quasi ex nobis. sꝫ suf
ficiētia nostra ex deo ē.Quid.n.
i hoc vase testeo.ꝛ fragilitate cō
plexiōis humane cogitare suffi/
ciat.spiritus carcere iclusus pec/
cato corruptus.depressus terre/
nis?Corpus.n.qꝺ corrumpiť ag
grauat animā deprimit ꝛ terre
na ihabitatio.sensū multa cogi/
tātē.Benignus est tn̄ spūs sapi/
entie q̄ ꝛ spiritū iclusū illuminat
corruptū sanat.ꝛ alleuat depres
sum. Et eni spūs pietatis cōpedi
tos soluēs.cecos illuminans. ꝛ
erigēs elisos.Est.n. spūs veritatꝭ
q̄ docet nos oēm v̄itatē. Nō so/
lum autem docet.sꝫ ꝛ suggerit.
Suggerit vt q̄ramus. docet vt i
telligāus Ipse est quē dn̄s iesus
post p̄ris obediētiā vsq̃ ad mor
tē crucis misit apostol⁹ suis obe
diētib⁹ An nō tibi videť singula
ris obediētie cōsendisse fastigiū.
q̄ accepta licētia sedēdi i ciuita/
te:vnius domūcule septo cōclu
si vnanimiť vno ore i oratiōe ꝑse

uerebant: Intellexisti qꝛ ibant
gaudētes a conspectu ꝯcilij: qm̄
digni habiti sūt ꝓ noīe iesu cōtu
meliā pati: O quātis obediētie
viribꝰ innitūt̄ q̄ gaudēt ꝓ xp̄o ad
cōciliū trahi: dignitatē ducūt ꝓ
eo cedi gloriā q̄runt ꝓ eo mori.
Btē aīe abūdāt ī egestate sp̄m ī
fluētes q̄bus vilitas sublimitas
cōtumelia gloria patiētia victo-
ria: mirabili mutabilitate vidēt̄.
Multū repleta ē aīa eoꝝ obpro
briū abūdātibꝰ ⁊ despectio suꝑ-
bis. Cernis q̄ꝫ libera frōte ī pōti
ficū faciē: ī phariseoꝝ suꝑciliū: in
tumultū plebis irrūpāt dicētes
magis oportet obedire deo q̄ꝫ hōi
nibꝰ. Intuere magis illa duo lūi-
naria petrū ⁊ paulū ⁊ vniuersū
ordinē apostolici senatꝰ obābu-
la. ⁊ ibi videbis obediētie: firmi
tatem: int̄ tormentoꝝ multitudi
nē viriliter ꝑstitisse. Nōne ipse filiꝰ
regis rex regiōis illiꝰ q̄ ꝯtinuis gau
dijs iclarescit factꝰ ē obediēs p̄ri
vsq; ad mortē: mortē aūt crucis:
⁊ didicit obediētiā ex his q̄ pas
sus ē audisti miseriaꝫ audi ⁊ coro
nā. Vidisti ꝑiculū? Vide ⁊ p̄miū
Attēdisti infirmitatē: attēde ⁊ po
testatē. Propter qđ inq̄t deus ex
altauit illū ⁊ dedit illi nomē qđ
est super omne nomen. Sed ta-
ceamus interim de illius obedi
entia: que singulari p̄rogatiua
claudit̄ ⁊ signat. Procedat ī me
diū magnꝰ ille patriarcha fidei
lumē obediētie forma iustitie p̄n
cipatꝰ audit ab oīpotēte: egrede
re de terra tua ⁊ de cognatione
tua ⁊ de domo p̄ris tui ⁊ veni in
terrā quā monstrauero tibi ⁊ ad
vnius iussionis vocem: p̄riam fu
git reliq̄t parentes d̄serit heredi
tatē: ⁊ alieoꝝ fines nouꝰ hospes
aggredit̄. Magna res ⁊ primiti
ue dignitatꝭ p̄uilegio: ī p̄re multa
rū gentiū cōsecrata. Primꝰ p̄mū
suis facultatibꝰ renūtiat. ⁊ obedi
entie viā idefessa velocitate ꝑcur
rit. Deniq; cū accepisset filiū ī se
nectute sua in quo totiꝰ mūdi fu
erat būdictio cumulāda dic̄ ei d̄
ns. Tolle filiū tuū vnigenitū quē
diligis ysaac: ⁊ offer mihi illū in
holocaustū. O q̄ꝫta ī verbis istis
amaritudo: q̄ꝫta a corde p̄ris se-
patio pietatꝭ. Iubet̄ nāq; occidere
filiū os ex ossibꝰ suis: ⁊ carnē de
carne sua: filiū magne ꝓmissiōis
extreme senectutis. ꝓprie mulie
ris: filiū mirabilit̄ ꝓmissū: felicit̄
natū innocent̄ educatū. Et ne te
nuissimū īfra paterna viscera do
loris incēdiū exūdaret addit̄ ⁊
vnigenitū. Sūt nāq; multi filij sꝫ
ñ vnigeniti. Iste sic filiꝰ vt: ⁊ vni
genitꝰ iste vnicꝰ p̄ri: vnigenitus
matri hereditati reseruatus Ne
respicias ad ismael: qꝛ q̄ in s̄uitu
te ⁊ ex ācilla gēitꝰ fuerat ad liber
tatē ⁊ hereditatē mīme ꝑtiebat.
Quia vero multi sūt filij ⁊ vnige
niti. sed ñ dilecti. ad exaggeran-
dā ī corde p̄ris tribulatiōeꝫ: ad
cōprobādā ī mētis iusti obediēti
am dn̄s subiūgit quē diligis. Ut
v̄o teneritudo p̄ris ex mēoria di
lecti nominis recrudesceret: ⁊ ite
rior pietas ad dilecte vocis sonū
tota ferueret puer noiat̄ ex noīe
qđ vocatum erat a dn̄o priusq̄ꝫ

in vtero ꝯciperetᷣ. Uides ergo q̄ꝫ tis tribulationuꝫ malleis abrae pietas feriatᷣ cui ꝑcipitᷣ vt filiū tol lat. occidat vnigēitū quē diligit imolet. ysaac ꝑcutiat. Mltū tēta tꝰ multū ꝓbatꝰ. adustꝰ est mul tū. Dulcis relatio filij ad prēm pr̄is ad filiū. Hāc dulcedinem. ⁊ oium necessitudinū affectꝰ obli uiscitᷣ abraaꝫ. sternit asinū suū li gna cōponit. accendit igneꝫ. exi mit gladiū. nō a dn̄o q̄rit q̄re. n̄ murmurat. nō ꝯqueritᷣ. nō saltē vultū parent̄ ondit. sꝫ oium q̄ ꝑ cipiuntᷣ ignarꝰ. in morteꝫ filij pia crudelitate infestinat. Jō sūme ⁊ admirabilis obedientie v̇tus in abraaꝫ. ⁊ singularis excellentie laudibꝰ ꝑdicāda. Fortissima res est obedientia v̇a: ⁊ q̄ in aiuꝫ de scendere nō possit. nisi a mundi huiꝰ aspgine purū ꝑsumꝗꝫ. Ut āt via eiꝰ euidentiꝰ elucescat. ondamꝰ q̄ꝫtuꝫ possumꝰ q̄ sit obedi entia spālis ad deū ꝓpria ad ho mieꝫ. cōis iter deū ⁊ hoiem. Sūt q̄dā sūma mala q̄daꝫ sūma bōa. Sūma bona sūt diligere deum amare ꝓximū v̇itateꝫ loq̄ n̄ fur tū facere. nō falsuꝫ testimoniū di cere. nō adulterare ⁊ alia multa q̄ ſmonis breuitas numerare ꝓ hibet. Sūma mala sūt eoꝝ ꝯ̄ria ⁊ similia illis. Bona ꝑcepit deꝰ vt faciamꝰ. A malis iubet vt ab stineamꝰ. Precepti huiꝰ scā ⁊ i cōmutabilis auctoritas n̄ valet quoquo mō refelli. q̄ꝛ illiꝰ est ca ractere ꝯsignata q̄ dixit. Ego dn̄s ⁊ nō mutor. Si ergo hō ille quē

iposuit deꝰ sup capita nr̄a aliter sentire voluerit. pōens tenebras luceꝫ ⁊ luceꝫ tenebras. vt vel ꝑ cipiat bona ꝑdicta relinq̄re: vel malis ꝑfatis adherere. audacter refutanduꝫ est ꝑcipient̄ iperiuꝫ ⁊ libera voce dicendū. Obedire oportet magis deo q̄ꝫ hoibus. Hec est specialis obedientia ad deū q̄ nequaq̄ꝫ est hois arbitrio tꝑanda. sed imutabili ꝯseruāda ꝓposito. Certā igitᷣ regulā tene. vt nec iperio ꝑlatoꝝ ꝑdicta bōa relinquas vel facias mala. Inter v̇o sūma bona ⁊ sūma mala que daꝫ media sunt q̄ alterutrū se ha bita boni maliꝗꝫ nomē assumūt Media sūt ambulare. sedere. lo q̄. tacere. ꝯmedere ⁊ ieiunare. vi gilare. dormire. ⁊ si qua sūt simi lia. q̄ si pastoris licentia fiant. sū maꝫ expectāt retributioneꝫ. In his igitᷣ medijs subditi ⁊ obediē tes esse debemꝰ ad nutū ꝑposito rū. nihil iterrogātes ꝑꝑ ꝯscientiā q̄ꝛ i his nullū ꝑfixit opus. sꝫ ꝑla toꝝ derclīq̄t iperio dispōenda. n̄ te aūt moueat magr̄ ipitꝰ idiscre ta ptās. sꝫ memēto q̄ꝛ n̄ est ptās nisi a deo. ⁊ q̄ resistit ptāti. resistit dei ordinatiōi. Hec est ꝓpria ho mis obedientia. quā hoi d̄bemꝰ. q̄ hoi subditi sumꝰ. Cōis ē ⁊ ista iter deū ⁊ hoiem. q̄ꝛ obie q̄cq̄d ꝑlatis exhibetᷣ. exhibetᷣ ei q̄ dixit qui nos audit me audit. Cū ma gna igr̄ cautela hoc tramite dici mꝰ icedēdū. q̄ꝛ ⁊ mlt̄i gradꝰ ibi dē d̄litescūt. quoꝝ q̄ vnū reliq̄rit ceteros siue retributiōe tenebit.

Primus gradus ē obedire li
benť. Oīs etas ab adolescentia
sua ꝓna ē in malū: ⁊ vnusq̄sq̄ʒ vo
lūtatem cordis sui praui sectať.
Ab illa. n. ꝑme ꝑuaricatiōis an-
gustia. innat⁹ ē hoī amor ꝓprie
volūtatis: q̄ volūtatez creatoris
relinquēs: ibi subdita ē ꝓuituti:
voluit dn̄ari. Difficile est suā re-
linquere volūtatez ⁊ alteri⁹ vo-
lūtati deseruire. Quālibet āt gra
ue sit n̄ pōt tn̄ primū obedientie
gradū ascendere q̄ volūtatez ꝑ-
cipientis suā nō fecerit In volū
tate sua iustus gl̄atur se dn̄o cō
fiteri. Un̄ illď. Volūtarie inquit
sacrificabo tibi. Sola igiť volun
tas est q̄ toti⁹ opis ornat effectū
sine q̄ nec bn̄ agiť. ēt si bonū esse
videať. Ex volūtate igiť suscipiē
da sunt impia ꝑlatoꝝ ⁊ ipsū cor
a suis volūtarijs reflexionib⁹ ab
ducendo donec: ꝓpria volūtate
mactata. mādatū diligat impan
tis. Hoc ē ergo libenť obedire. ꝑ
latoꝝ volūtatē volūtarie adipleť
Scďs grad⁹ ē obtēperare sim
pliciť. Qui ambulat simpliciter
ambulat ꝯfidenť. In simplicita-
te cordis sui let⁹ obtulit solo mō
vniuersa. ⁊ i simplicitate cordis q̄
rere dn̄z scriptura ꝑmōstrat. mľ
tos videm⁹ post ꝑcipienť impiū
multas facere q̄stiōes ⁊ cur q̄re
q̄ʒobrē. sepi⁹ iterrogare. crebras
ingeminare q̄relas q̄re hoc ꝑce-
pit Un̄ hoc venit. q̄s hoc iuenit
ꝯsiliū Inde murmuratio ide v̓
ba murmurationē ⁊ idignatio-
nē sonātia amaritudinē redolē-
tia Inde freq̄ns excusatio. simu
latio iꝑossibilitatis aduocatio ami
coꝝ. n̄ sic abraā fecit. Audi quez
de⁹ ꝯ simplici populo ꝓtestēť. In
auditu inq̄t auris obediuit mihi
vt vʒ on̄deret vno eodēq̄ʒ mom̄-
to ꝓcessisse ⁊ impanť impiū ⁊ ob
seq̄uʒ obseq̄nť. Nolite errare de
us n̄ irridet. Murmuras ꝯ ꝑla-
tū in tabernaculo corporis tui.
eleuat manū suā ad ꝓsternēdū
te dextere dei. Incede simpliciť i
mādatis obediētie: addēs volūta
ti simplicitatē. intētioni illūina-
tionē. Fortitudo. n. simplicis via
dn̄i. q: illi fortitudinē induūt. q̄
viā q̄ obediētia ē simpliciť incedūt
Tertius grad⁹ est hylariť obe-
dire hylarem. n. datorē diligit ď
us Nō ex tristicia ait apostolus.
aut ex necessitate. Serenitas in
vultu. dulcedo in sermonib⁹ mľ-
tū colorāt obedientia obseq̄ntis
Un̄ ⁊ gētilis ille poeta sic ait. su
ꝑ oia vult⁹ accessere boni. Quis
. n. locus obedientie vbi tristicie
cerniť egritudo. On̄dūt plerūq̄ʒ
volūtatē ai signa exteriora ⁊ dif
ficile ē vt vultū n̄ mutēt. q̄ mu-
tāt volūtatē. Nubilosa corporis
ꝯpositio ⁊ facies tenebris tristi-
tie offuscata. deuotionē ab aio re
cessisse significat. Respice dauid
an̄ archā dn̄i hilariť saltātez. q̄ʒ
sapienť supbienť femine reꝑmat
indignatiōez Ludā inq̄t ⁊ vilior
ero an̄ ꝯspectū dn̄i. Cernis igiť
q̄ʒ necessaria ⁊ ꝯueniens sit hyla
ritas in obedientis executione?
Quis. n. impet hoi libenť tristi-

Scilicet obediñtia.

tiā effláti? Si vis ergo pfect⁹ eē
hylarit̄ ꝛ cū magna vult⁹ alacri
tate suscipe iubent̄ imꝑiuȝ. vt vo
lūtati cordis ꝛ simplicitati oꝑis
vult⁹ hylaritateȝ adiungas.
Quartus grad⁹ ē velocit̄ obse
cūdare. Velocit̄ currit s̄mo dei.
ꝛ velocē desiderat hēre seq̄nteȝ
Vides cū q̄ȝta velocitate currat
ille q̄ dić viā mandatoꝝ tuoꝝ cu
curri? Fidelis obediēs nescit mo
ras fugit crastinū ignorat tardi
tatē ꝓcedit ꝑcipientē. parat ocu
los visui. Aures auditui. linguā
voci. man⁹ oꝑi. itineri pedes to
tū se colligit vt impant̄ colligat
volūtatē. Vide dn̄m festinant̄ ꝑ
cipientē ꝛ hoīeȝ festinanter obe
dientem. zachee inq̇t festina de
scēde q2 hodie i domo tua opor
tet me manere. Et festinās d̄scen
dit ꝛ excepit illū gaudēs. Aiad
uertisti q2 ꝛ festināter descēdit ꝛ
gaudent̄ excepit. Audisti obedi
entiā. Audi ꝛ obediētie rēunera
tionē q2 hodie sal⁹ dōni huic fa
cta ē. ituere ꝛ ex ocasiōe hui⁹ obe
diētie ꝯclusiōis grāde misteriū.
ꝛ obsignatā signaculo mīsicor-
die sniaȝ. Vēit. n. inq̇t illi⁹ hois
q̄rere ꝛ saluū facere qḋ ꝑierat nō
ne legisti q2 filijs israel ꝑcipit̄ vt
agnū ꝯmedāt festināt̄. Festinant̄
q̄ppe v̇i agni ꝯmestio significat̄
iplenda q2 v̇ba illa q̄ ꝑ legeȝ de-
dit. ꝑ semetipsuȝ pn̄s exhibuit. q̄
ꝑ ecclesie ꝑpositos tradēda reli-
q̇t veloci sūt obediētia ꝯsumēda
ꝛ tu ergo cū volūtatē cordis sim
plicitatē. oꝑi hylaritatē vultus ꝯ
iūxeris. adde ꝛ velocitatē. vt sis

iuxta apostolū velox ad audien
dum ad implendum velocior.
Quintus grad⁹ est viriliter ad
iplere. Virilit̄ adiplete ꝛ ꝯfortet̄
cor vr̄ȝ oēs q̄ spatis in dn̄o. Nō
est fortitudinis. ire ad obedienti
aȝ. ſȝ obedientia n̄ abduci. Si tri
bulatio intonat si ꝑsecutio resul
tat si pctōres tibi laqueū ponūt
si maligni it̄ tuū ipediūt. n̄ obedi
entie viā d̄seras ſȝ dic parat⁹ suȝ
ꝛ n̄ suȝ turbat⁹ vt custodiā māda
ta tua. Quid. n. supius enūerata
paruūt vtilitat̄ si fortitudo d̄sit. q̄
i arce ꝯstātie v̇tutes collocat. ꝛ
eo vallo munit. q̇ furentiū ipet⁹
aspirare n̄ possit. manū tuā misi
sti ad fortia. agēdū est instāt̄ ꝛ ꝯ
stāt̄ obediendū. Nec int̄ aspitatē
v̇boꝝ tā regalis est semita relin
q̄nda ſȝ tenatiori tenenda feruo
re. Et vt breuit̄ dotes fortitudis
ꝯcludam⁹. v̇tus est v̇tutes s̄uās
ac muniens. Iūge igit̄ velocita-
ti fortitudineȝ. ꝯstantiā instātie.
ꝛ tūc securus decantabis. man⁹
peccatoris non mouebit me
Sextus gradus est. humiliter
obedire. In humilitate nr̄a me-
mor fuit nr̄i q̇ fecit nos ꝛ Magna
v̇tus humilitatis. sine cui⁹ obtē
tus v̇tus fortitudinis. nō solum
nō v̇tus sit. sed etiā inde vitiū su
ꝑbie erūpat. Quā fortiter curre
bat saul cū eēt paruul⁹ i oculis
suis. q̄ⁿta philistinoꝝ agmina ꝓ-
sternebat. q̄ȝtis virib⁹ exercebat
gladiū. postq̄ȝ āt tenuit eū super
bia ꝛ trāsiuit in affectū cordis. d̄
bilis ꝛ impotēs fact⁹ incircūci-
soꝝ armis facile ꝓstrat⁹ occubu

st. Aspice regē in q̄ hūilitas sub
limis ꝛ hūilis sublimitas felici ꝯ
positiōe nitescūt. dn̄e inq̇t n̄ ē ex
altatū cor meū neq̧ elati sᵗ̓ ocu
li mei: ꝛ totū itierariū eiꝰ sedula
intētiōe recurre. ꝛ quaq̄ v̓sū ocu
los rflexeris iučies hūilitat̄ flori
bꝰ eē respsuz. Audi nāq̧ alibi q̇d
dicat. Fortitudinez meā ad te cu
stodiā. Quā vere loq̇tur iustus
iuditie executor. Sūt nāq̧ pluri
mi q̇ fortitudinez suā nō ad deū
sȝ ad inanez gl̓am custodiūt: q̇ ꝯ
fidūt in v̓tute sua. q̇ de acceptis
virtutibꝰ q̄si nō accepint gl̓ant:
ꝯditori facientes iniuriā a q̊ est
omne datū optimū ꝛ oē donū ꝑ
fectū Ne ergo fortitudo in sup
biā trāseat ꝯdiēda ē sale hūilita
tis: q: nihil ꝓderi fortit̄ obedit̄:
si ꝯtigerit infelicit̄ supbit̄. Illi igi
tur fortitudinē suā ad deū custo
diūt: q̇ cū fecerit q̄ facere d̓bent:
dicere possunt: Serui inutiles su
mus q̄ facere debemꝰ fecimus.

Septimꝰ gradꝰ ē. i. desinēt̄ obtē
pare. Nō q̇ incepit sȝ q̇ ꝑseuera
uerit vsq̧ ad finez hic saluꝰ erit
Incipere mlꝉtoꝝ est. ꝑseuere pau
coꝝ: ꝑseuerātia singularis filia sū
mi regis. v̓tutū finis earūq̧ ꝯsu
matio: totiꝰ bōi repositoriū. Uir
tꝰ sine q̄ nemo videbit deū: nec a
deo videbit̄. Finis ē ad iustitiam
oī credenti in q̄ v̓tutū ꝯuentꝰ re
uerendū Sibi thalamuz ꝯsecra
uit. Quid. n. currere ꝓdest: ꝛ aū
cursus metā d̓ficere: Sic currite
dic̄ apostolꝰ vt ꝯphēdat̄. O q̄̄ ꝑ
seuerāti pede: cursuȝ ille latro ꝯ
pleuit quē ꝑseuerātia penitentē
inuenit. Consumatꝰ in breui ex
pleuit tꝑa multa. Deniq̧ ꝛ dn̄s
ꝓphetaꝝ etiā ꝑ ꝓphetā loq̇t̄. Si
ꝯuersus fuerit iustꝰ a iustitia sua
ꝛ fecerit iniq̇tatez oiuȝ iustitiaꝝ
suaꝝ n̄ recordabor. Uides ergo
q̧ ꝓfunda obliuiōe virtutes ille
sepeliāt̄ q̄s ꝑseuerātia n̄ insignie
rit. Sola est igr̄ q̄ amatorez obe
diētie ad regis cubiculū itrodu
cit vt eū videat in decore suo in
quez d̓siderāt angeli ꝓspicere. i
via igr̄ ista in q̄ ābulamꝰ abscō
derūt. supbi laqueū mihi. Diffi
cilima ē via ista: ꝛ spiosis grauis
aufractibꝰ mlꝉtiplicium vinculorū
nexibꝰ inodata. An tu ibi putas
obedientie fructū: cū subditꝰ au
dit obedientiā. q̧ mlꝉtis expetie
rat nob̄ cū: ei ꝓcipit̄ qđ redoleat
dignitatē gaudio ꝛ letitia fluitet
potētie fulciat̄ imagie: Ecōtrario
āt. An tu illi obediētie meritū as
signas: q̄ cū aduersitate ꝓcedēs t
ret aiuȝ auditoris grauis ad au
diendū grauior ad iplendū: Nō
ē ita. Faciēdū ē vt a ꝓspitate aio
sepemur: ꝛ aduersitatez aio ꝯple
ctāur: si volumꝰ illū seq̇ q̇ regnū
fugit ꝛ ad passionez volūtariꝰ ve
nit. Aiaduertis igr̄ q: vie iste. vie
vite sunt ducētes ad vitā. Bea
ti mites qm̄ mites docebit dn̄s vi
as suas. Cōtiget āt eis qđ sequit̄.
Adimplebis me letitia cū vultu
tuo: q: q̄̄ diu sumꝰ in corpe: pe
grināur a dn̄o. Lōge sumꝰ a fa
cie dei. a vultu gl̓ie: a ꝯtēplatiōe
maiestatis: nisi q: plerūq̧ mise
ricors ꝛ miserator dn̄us illumi
nat vultū suuz suꝑ nos. Hoc aūt

fit cũ remota nube illa q̃ opposi
ta erat ne trãsiret orõ: accedimꝰ
ad illũ ⁊ illuminamur reuelata
facie gloriã speculãtes. Nõ aũt
ita ꝓprie reuelata facie accipia-
mꝰ: cũ videamꝰ adhuc ꝑ speculũ
ĩ enigmate ⁊ carcerali corpor̃ te
neamur. Reuelata .n. dic̃ quãta
ad caliginẽ corpoꝝ vñ spũs iste
creatꝰ aliiqñ ad creatorem spm̃
emergit ⁊ adherẽs ei. vnꝰ cũ eo
spũs efficit. Nullıꝰ ãt momẽti ẽ
ista cõtemplatio: qr spũs corpo-
reis claustris circũdatꝰ frequenti
carnis cõtagione relidit ⁊ supra
creaturã cõstitutꝰ ĩfra q̃ꝗ vilis
sima ꝓtinꝰ repit. Sed ⁊ creator
spũs cuiꝰ magna sũt oꝑa exq̃sita
ĩ oẽs volũtates eius mõ accedit
mõ recedit. Accedit nescientibꝰ
nobis mõ ignorãtibꝰ nobis re-
cedit: qr nescimꝰ vñ veniat aut q̊
vadat. Et plerũqꝫ q̃to frequẽtiꝰ
q̃rit tãto velocior elongat iuxta
qđ ipse loq̃tur spõse. Auerte ocu
los tuos a me. qr ipsi me auolar̃
fecerũt. Cõtingit etiã vt cũ nõ q̃
rit veniat cũ q̃rit fugiat sic̃ spõse
in canticis multipliciter oñdit q̃
sisse ⁊ nõ inuenisse. Non est aũt
vultus iste. vnũ glorie dñi inue-
nisse q̃ est suꝑ cherubi qr vniuer
sitati angeloꝝ purissimus ⁊ cla-
rissimꝰ exhibet. nobis ṽo specula
toriis ⁊ vmbratilibus ad vmbra
tur ymaginibus. Qr igitur vul-
tũ dei sicuti est videre ñ possumꝰ
adipletionez letitie nõ habemꝰ
donec trahat nos ad seipsũ. ⁊ ac
cedat caput corpori ⁊ sit deꝰ oia
in omnibus. Illic erit adimple
ctio hic est gustus. Gustamus.
n. hic ⁊ videmus quam suauis
est deus. sed gustus iste non trã
sit in potum quia licet videa-
mus nõ tamen penetramus.
In gustu est suauis. in adimple
tione admirabilis. Sanctoꝝ ãt
aie terrenis exute corporibus q̃
tñ ad sedes ethereas aduolaue
runt. licet bibãt nõ tñ adimplẽ-
tur nõ tñ inebriant. Quãuis. n.
multa beatitudie ꝑfruãt expec-
tãt tñ resurretionẽ mortuoꝝ cor
porũ vt cũ in terra sua duplicia
possederint sẽpiterna ꝑfũdãt leti
tia. Modo. n. illis singulis sin-
gule stole albe date sũt. ⁊ iniun
ctũ vt sustineãt modicũ donec ĩ
piĳ cõterãt duplici cõtritiõe. ⁊ ip
si gemina beatitudine coronent.
Cũ ergo nõdũ habeãt qđ habe-
re desiderãt inebriari nõ possũt
sꝫ est illa visio potꝰ. vt sic̃ absqꝫ la
bore bibit. ita sine labore q̃escat
donec sacientur cum apparuerit
gloria sua. Cũ aũt resurgemus
in viꝝ ꝑfectũ ĩ mẽsurã etatĳ pleni
tudinis xp̄i ⁊ gloriosa illa citas
margaritĳ suis ornabit. ⁊ sicut le
tãtiũ habitatio erit in ea. tũc ad
ĩplebit nos letitia cuꝫ vultu suo
qr videbimꝰ eũ sicuti ẽ. tũc inebri
abiur ab vbertate domꝰ sue ⁊ tor
rẽte voluptatĳ sue potabit nos ⁊
dicet nobis. Bibite ⁊ inebriami
charissimi qr ⁊ aia illuminatio-
nem ⁊ corpus glorificationẽ iu
re ꝑpetuo possidebunt. Sequi-
tur. Delccationes ĩ dextera tua

vsqꝫ i finē. Sinistra dei vita p̄ns
est. Et quia pro sinistro ducimus
q̇cquid nō multū curamus: per
sinistrā vita p̄sens accipit̄ in qua
deus electos suos sic ab impijs
p̄mittit flagellari vt etiā patiat̄
occidi. An nō tibi videntur obli
uiōi dati q̄ dicūt propter te mor-
tificamur tota die estimati sum⁹
sicut oues occisionis quare faci
em tuam auertis: obliuisceris in
opie nostre: Per dexterā vero:
illa beata vita significatur: que
nescit nisi gaudia: de qua nihil
aliud dicere possum⁹ nisi qꝛ glo
riosa dicta sunt de te ciuitas dei
Ibi sunt delectationes ille q̄s
oculus nō vidit nec auris audi
uit nec i cor hominis ascēdit: q̄s
preparauit deus diligētibus se.
In sinistra retributiones. In dex
tera delectationes. Usqꝫ autem:
Usqꝫ in finem. Quis ē iste finis:
Finis ad iustitiā christus omni
credenti Finis ille de quo sapiē
tia dicit. Attingit a fine vsqꝫ ad
finē fortiter ⁊ disponit oia suaui
ter. Ipse est finis ad quē cum ve
nerimus nihil amplius sitiem⁹.
Jesus spōsus eclesie qui ē deus
benedictus in secula. Amen.

Facturum me opepreciū duxi: si
diui Bernar. tractaui de gradi
b⁹ hūilitatis ⁊ supb ie ad maio-
rē eius itelligētiā: put legēti sa
tis erit p̄spicuū: beati Benedic
ti grad⁹ humilitatis p̄posuero.

Ex regula btissimi p̄ris Bn̄di
cti de humilitate capi. vij.

c

Lamat nobis scriptu
ra diuina fratres: di-
cens: Omnis qui se
exalta: humiliabit̄: ⁊
qui se humiliat: exaltabitur. Cū
hec ergo dicit ostēdit nobis om
nem exaltatationem genus esse
superbie. Quod se cauere p̄phe
ta indicat dicēs. Dn̄e nō ē exal-
tatū cor meū. Neqꝫ e ati sūt ocu
li mei: Neqꝫ ambulaui i magnis
neqꝫ i mirabilibus sup me. Sed
quid: Si nō humiliter sentiebā:
sed exaltauit animā meā. Sicut
ablactatus sup matrem suā: ita
retribues in anima mea: Unde
fratres si sūme humilitat̄ culmē
volumus attingere: ⁊ ad exalta
tionē illā celestē: ad quā p p̄sē
tis vite humilitatē ascēdit̄: volu
mus velociter puenire: actibus
nostris ascendentibus scala illa
erigenda est: q̄ i somno iacob ap
puit: p quā ei descēdētes angeli
⁊ ascēdētes mōstrabāt̄. Nō aliḋ
sine dubio d̄scēsus ille: ⁊ ascēsus
a nobis intelligit̄: nisi exaltatio
ne descēdere: ⁊ humilitate ascē
dere. Scala vero ip̄a erecta no-
stra est via i seculo: q̄ humiliato
corde a dn̄o erigit̄ ad celū. Late
ra enim eiusdem scale dicimus
nostrū esse corpus ⁊ animam: in
q̇bus lateribus diuersos grad⁹
humilitatis: vl' disciplie vocatio
diuina ascendendos inseruit.

Gradus primus humilitatis.

Prim⁹ itaqꝫ grad⁹ hūilitatis
ē: si timorē dei sibi an̄ oculos sē-
p ponēs obliuionē oino fugiat

Et sp sit memor oiuz: q̄ pcepit de
us. Et q̄liter ɔtēnētes deum i ge
hēnā ꝑ peccatꝭ icidūt: ⁊ vitā eter
nā: q̄ timētibꝰ deū pparata ē: aio
suo sp reuoluat Et custodiens se
oi hora a pctis: ⁊ vitijs. i. cogita-
tionū: ligue: oculorū manuū: pe
dū: vel volūtatꝭ ꝓprie: sed ⁊ ꝺside
ria carnis āputaꝛ festiet. Estimet
se hō de celis a deo sp respici oi
hora: ⁊ facta sua i oi loco ab aspe
ctu diuinitatis videri: ⁊ ab āgelꝭ
oi hora deo nūciari. Demōstrat
nobis hoc ꝓpħa. Cū i cogitatiōi
bꝰ nr̄is ita deū sp p̄ntē ostēdit di
cēs. Scrutās corda ⁊ renes deꝰ.
Et itē dn̄s nouit cogitatiōes ho
minū: qm̄ vāe sūt. Et itē dicit. In
tellexisti cogitatiōes meas a lō
ge. Et q2 cogitatio hois ɔfitebiꝛ
tibi. Nā. ut sollicitꝰ sit circa cogi
tatiōes suas puersas. dicat sp vti
lis fraꝛ i corde suo. Tūc ero i ma
culatꝰ corā eo. si obſuauero me
ab iniq̄tate mea. Volūtatē vō ꝓ
priā ita faceꝛ ꝓhibemur: cū dic̄
scriptura nobis: ⁊ a volūtatibꝰ tu
is auerteꝛ. ⁊ itē rogāus deū i ora
tiōe: vt fiat illiꝰ volūtas i nobis.

Docemuꝰ ergo merito nr̄am n̄
faceꝛ volūtatē: cū cauemus illud
ꝙ dic̄ scriptura. Sūt vie: q̄ putāꝛ
ab oibꝰ recte: quaꝝ finis usqꝫ ad
ꝓfūdū iferni demergit. Et cū itē
cauemꝰ illō: ꝙ ꝺ negligētibus di
ctū ē. Corrupti sunt: ⁊ abhoiabi
les facti sūt i voluptabꝰ suis. In
desiderijs vō carnis ita nobis de
uz credamꝰ sp eē p̄ntē: cū dic̄ ꝓ
pheta dn̄o. Añ te in oē desideriū
meū. Cauēdū ergo ē id malū de
siderīū: q2 mors secꝰ itroitū ꝺle-
ctatiōis posita est. Unde scriptu
ra pcipit dicēs post ɔcupiscētias
tuas n̄ eas. Ergo si oculi dn̄i spe
culāꝛ bonos: ⁊ malos: ⁊ dn̄s: de
celo sp respicit sup filios hoium:
vt videat: si ē itelligens: aut req̄
rēs deū. Et ab āgelis deputatis
nobis quotidie die: noctuqꝫ dn̄o
factori nr̄o opa nostra nunciāꝛ.
Cauēdū ē oi hora frēs: sicut. dic̄
i psalmo ꝓpheta. Ne nos decli-
nātes i malū. ⁊ inutiles factos ali
q̄ hora respiciat deꝰ. Et parcēdo
nobis i hoc tpe: q2 piꝰ est: ⁊ expe
ctat nobis ɔuerti i meliꝰ: ne dicat
nobis i futuro hec fecisti: ⁊ tacui

Gradus secūdus hūilitatis.

Secūdus hūilitatis gradꝰ est.
si ꝓpriā q̄s nō amās volūtatē ꝺ
sideria sua non delecteꝛ iplere.
Sed vocē illā dn̄i factis imineꝛ
dicentis. Nō veni facere volūta
tē meā: sed eius: q̄ me misit. Itē
dicit scriptura volūtas hꝫ penā:
⁊ necessitas parit coronam.

Tertius gradus humilitatis.

Tertius hūilitatis gradus est:
vt q̄s ꝓ dei amore oi obedientia
se subdat maiori imitās dn̄z. de
quo dicit apostolus factus obe-
diens vsqꝫ ad mortem.

Quartus gradus humilitatis

Quartus humilitatis gradꝰ ē
si i ipa obediētia duris. ⁊ ɔtrijs re
bꝰ. vel etiā q̄buslibet irrogatis i
iurijs tacita ɔsciētia patiētiā āple
ctaꝛ ⁊ sustinēs n̄ lassescat. vꝉ disce
dat dicente scriptura. qui pseue-

rauerit vſqꝫ i finē. hic ſaluuſ erit.
Itē cōfortet cor tuū: ⁊ ſuſtine do
minū. Et oſtēdēs fidelem ꝓ dn̄o
vniuerſa etiā ꝯtraria ſuſtinere d̄
bere dicit ex pſona ſufferētiū: ꝓ/
pter te morte afficit tota die: eſti
mati ſum⁹ ſicut oues occiſiōis. ⁊
ſecuri de ſpe retributiōis diuine
ſubſequūt gaudētes: ⁊ dicētes:
ſed i his oībus ſupamus propter
eum: q̇ dilexit nos. Et item alio
loco ſcriptura. Probaſti nos in
q̇t deus: igne nos exāīnaſti: ſicut
examiat argētū. Induxiſti nos i
laqueū: poſuiſti tribulationes i
dorſo noſtro. Et vt oſtēdat ſub p̄
ore debere nos eē: ſubſeq̄t dicēs.
Impoſuiſti hoīes ſup capita nr̄a
Sed ⁊ p̄ceptū dn̄i i aduerſis: ⁊ i
iniuriïs p paciētiā adiplētes: q̇
pcuſſi i maxillā p̄bēt ⁊ aliā: aufe
rēti tunicā dimittūt ⁊ palliū. An
gariati miliario vadūt: ⁊ duo: ⁊
cū paulo apoſtolo falſos fratres
ſuſtinēt: ⁊ pſecutiones ⁊ maledi
centes ſe benedicunt.

Gradus quintus humilitatis.

Quintus humilitatis grad⁹ ē:
ſi oēs cogitationes malas cordi
ſuo aduēiētes: vel mala a ſe ab/
ſcōſe cōmiſſa p hūilē ꝯfeſſionē ab
bati nō celauerit ſuo hortat vos
de hac re ſcriptura dicēs: reuela
dn̄o viā tuā: ⁊ ſpera i eo. Et item
dicit. Cōfitemini dn̄o: qm̄ bon⁹:
qm̄ i ſeculū miſericordiā ei⁹. Et
itē ꝓpheta delictū meū cognitū
tibi feci. ⁊ iniuſtitias meas n̄ op/
ui. Dixi ꝓnūciabo aduerſū me
iniuſticias meas dn̄o: ⁊ tu remi/
ſiſti ipietatem cordis mei.

Gradus ſextus humilitatis.

Sextus hūilitatis gradus ē. ſi
oī vilitate: vel extremitate ꝯtēt⁹
ſit mōachus: ⁊ ad oīa: que ſibi in
iungūt velut opariū ſe malū iu/
dicet: ⁊ idignū. Dicēs ſibi cū ꝓ/
pheta. Ad nihilū redactus ſū: ⁊
neſciui: vt iumētum factus ſum
apud te: ⁊ ego ſemp tecum.

Gradus ſeptimus humilitatis

Septimus humilitatis grad⁹
ē: ſi oībus ſe iferiorē: ⁊ viliorem
nō ſolū ſua ligua ꝓnūciet: ſꝫ etiā
intimo cordis credat affectu: hu
miliās ſe: ⁊ dicens cū propheta.
Ego aūt ſū vermis: nō hō: oppro
briū hoīuꝫ: ⁊ abiectio plebis. Ex
altatus ſum: ⁊ humilitatus. ⁊ cō
fuſus. Et itē. Bonū mihi: ꝙ hu/
miliaſti me: vt diſcā mādata tua

Gradus octauus humilitatis.

Octauus humilitatis gradus
eſt. ſi nihil agat monach⁹: niſi ꝙ
cōmūis mōaſterïj regula: vl' ma
iorum cohortantur exempla.

Gradus nonus humilitatis.

Nonus humilitatis grad⁹ ē ſi
liguā ad loquēdū ꝓhibeat mo/
nachus: ⁊ taciturnitatem habēs
vſqꝫ ad iterrogationē non loq̄t.
Mōſtrāte ſcriptura: qꝛ i multilo
q̇o n̄ effugiēs pctm̄. Et qꝛ vir lin
guoſus nō dirigēt ſup terram.

Gradus decim⁹ humilitatis.

Decim⁹ hūilitatꝭ grad⁹ ē: ſi n̄ ſit
facilis: ac prōpt⁹ i riſu. qꝛ ſcriptū
ē. Stult⁹ i riſu exaltat vocē ſuā.

Gradus vndecim⁹ humilitatꝭ.

Vndecim⁹ hūilitatꝭ grad⁹ ē ſi

ſcũ loq̇t mõachꝰ: lenit ⁊ ſine riſ
Hũilit: cũ grauitate: vl' pauca v̇
ba: ⁊ rõnabilia loq̃t: ⁊ nõ ſit cla-
moſus in voce: ſic̃ ſcriptũ eſt. Sa
piens verbis innoteſcit paucis.

Gradus duodecimꝰ hũilitat̃.

Duodecimꝰ hũilitat̃ gradꝰ: eſt
ſi ñ ſolũ corde mõachꝰ: ſꝫ ét ip̃o
corpore hũilitaté vidétibꝰ ſe ſꝑ i
dicet. i. i ope: in mõaſterio: i ora-
torio: i orto: i via: i agro: vel vbi
cũq; ſedés ãbulãs: vl' ſtãs iclina
to ſit ſꝑ capite. Defixis i trã aſpe
ctibꝰ reũ ſe oĩ hora ꝺ pctis ſuiſ exi
ſtimãs: iã ſe tremẽdo iudici ꝺo pñ
tari exiſtimet. Dicẽs ſibi in cor-
de ſꝑ illꝺ qꝺ publicanꝰ ille euã-
gelicꝰ fixis i trã oculꝭ dixit. dñe
ñ ſũ dignꝰ ego peccator leuare
oculos meos ad celũ. Et ité cũ ꝓ
pħa. Incuruatꝰ ſũ ⁊ hũiliatꝰ ſuꝫ
vſq; q̃q;. Ergo his oĩbꝰ hũilitat̃
gradibꝰ aſcéſis mõachꝰ mox ad
charitateꝫ dei ꝑueniet illã q̃ ꝑfe
cta foras mittit timoreꝫ ꝑ q̃ꝫ vni
uerſa q̃ ꝓus ñ ſine formidine ob
ſuabat. abſq; vllo laboꝛ̃. velut nã
lit ex ꝯſuetudine icipiet cuſtodi
re. ñ iã timore gehẽne ſꝫ amore
xp̃i ⁊ ꝯſuetudine ip̃a bõa. ⁊ ꝺle
ctatõe v̇tutũ q̃ dñs iã in opariũ
ſuũ mũdũ a vitiis ⁊ pctis ſpiritu
ſancto dignabitur demonſtrare.

Diui Bernardi abbatis in
tractatum de gradibus humili-
tatis ⁊ ſuperbie Prologus.

r Ogaſti me frat̃ Go-
dofrede: vt ea que de
gradibus humilitat̃
corã fratribus locutꝰ
ueraꝫ. plenioꝛi tibi tractatu diſ
ſereꝫ. Cui tue petitioni digne.
vt dignũ erat ⁊ volens ſatiſface-
re. ⁊ timens non poſſe euange-
lici ꝯſilij memor nõ prius fateoꝛ
facere auſus ſum. quã ſedens cõ
putaui. ſi ſufficerent ſũptus ad
ꝑficiendũ. Cũ aũt charitas hunc
foras miſiſſet timoré q̊ mihi time
bã illudi ꝺ ope ñ ꝯſumãdo ſub
intrauit aliꝰ timoꝛ de ꝯtrario. q̊
cepi timere grauiꝰ ꝑiculo ꝺ gl'a
ſi ꝑfeciſſé. q̃ꝫ ꝺ ignomia ſi ꝺfeciſſẽ
Uñ int̃ hũc timoré ⁊ charitateꝫ
velut in q̊dã biuio poſitꝰ diu he
ſitaui. cui viaꝝ tuto me crederẽ
metués aut loq̃ndo vtilit̃ ꝺ hũi-
litate ip̃e hũilis ñ inueniri. aut ta
cédo hũilit̃ inutilis fieri. Cũq; ne
utrã viã tutã: alterutrã tñ mihi
tenẽdã eé ꝯſpicerẽ: elegi potiꝰ ti
bi ſi qué poſſũ cõicare frutũ ſmo
nis q̃ꝫ tutari me ſolũ portu ſilen
tũ ſimul fiduciã hñs: ſi q̇d forte
qꝺ approbes dixeriꝫ: tuis ꝓcibꝰ
poſſe meũ ſuꝑbire: ſin ãt: qꝺ ma-
gis puto: nil tuo ſtudio dignũ ef
ficereꝫ: de nihilo ſuꝑbire ñ poſſe

l Oquuturꝰ ergo ꝺ gradi
bꝰ hũilitat̃. quos btũs bñ
dictꝰ ñ nũerãdos: ſꝫ aſcen
dendos ꝓpõit: ꝓus oñdo ſi poſ-
ſũ: q̊ ꝑ illos ꝑueniendũ ſit vt au-
dito fructu ꝑuentiõis minꝰ gra
uet laboꝛ aſcenſiõis. ꝓponat ita
q; dñs nobis vie laboreꝫ oñ dat
laboris mercedem. Ego ſũ inq̇t
via veritas ⁊ vita. Uiã dicit hũi-
litateꝫ. q̃ ducit ad v̇itateꝫ. altera
laboꝛ. altera fructꝰ laboris é. vñ
ſciã inq̇s. ꝙ ibi ꝺ hũilitate locu-
tꝰ ſit. cũ idetermiate dixerit. ego

suz via. Audi aptius. Discite a
me: qꝛ mitis sum ꝛ humilis cor
de. se ergo ꝓponit hũilitatis exē
plũ: mansuetudinis formaz. Si
imitaris eũ: nõ ambulas in tene
bris: sꝫ habebis lumē vite. quid
est lumen vite nisi veritas: q̄ illu
minās oēm venientē in hũc mũ
dũ: ostendit vbi sit vera vita. Jō
cũ dixisset: ego sũ via ꝛ vitas sub
didit ꝛ vita. Ac si diceret. Ego sũ
via: qua ad veritatez duco. Ego
sum veritas: qua vitā promitto.
Ego suz vita: quā do. Hec est. n.
ait vita eterna vt cognoscant te
verꝫ deũ: ꝛ quē misisti iesuz xp̄m
Vel sic: quasi tu dicas. Viaz con
sidero. i. humilitatē: fructũ ꝯside
ro veritatez. Sed q̇d. si tant9 est
labor vie: vt ad optatũ lucrũ nõ
possim ꝑuenire: Respõdet Ego
suz vita. i. viaticuz: quo substen
teris in via. Clamat igiꝉ erranti
bus: ꝛ viā ignorantib9. Ego suz
via. Dubitantibus ꝛ non credē
tibus ego suz veritas. Jā ascen
dentib9: sed lassescentib9: ego sũ
vita. Satis: vt reor: ostensuz ē ex
proposito capitulo euangelij co
gnitionez veritatis fructum esse
humilitatis. Accipe ꝛ aliud. ꝯfi
teor tibi pater. de9 celi: ꝛ terre: qꝛ
abscondisti hec: haud dubiũ q̇n
veritatis secreta a sapientibus ꝛ
prudentib9. i. a suꝑbis. ꝛ reuella
sti ea paruulis. hoc est humilib9
Et in hoc apparet: ꝙ veritas. q̄
superbis abscondiꝉ: humilib9 re
uelaꝉ: Humilitatꝭ vero talis pōt
eē diffinitio. Humilitas est virt9

qua hō verissimā sui agnitione si
bipsi vilescit. Hoc aũt conuenit
his q̇ ascensionib9 in corde suo
dispositi: ꝯ virtute in virtutez. i.
de gradu in gradũ ꝓficiunt: do
nec ad culmē hũilitatis ꝑueniāt
in q̊ velut i syon. i. in speculatiōe
positi. veritatē prospiciant. Et. n.
inq̇t benedictionē dabit legisla
tor. qꝛ qui dedit legē dabit ꝛ be
nedictionez hoc est q̇ iussit hũili
tatez ꝑducet ad veritatez. Quis
v̇o est hic legislator. nisi dulcis ꝛ
rectus dñs. q̇ legem dedit delin
quentib9 in via. Jn via q̇ppe de
linquũt. q̇ veritatē derelinquũt.
Sed nũquid vel sic a dulci dño
ꝯrelinquunꝉ: Jpsis ergo dulcis ꝛ
rectus dñs legem dat viā humi
litatis. ꝑ quā redeā ad agnitio
nē v̇itatis. dat occasionē recupe
rāde salutis. qꝛ dulcis est: nõ tñ
absqꝫ disciplina legis. qꝛ rectus
est. Dulcis qꝛ perire non patiꝉ.
Rectus: qꝛ punire non obliuisci
tur. Hanc itaqꝫ legez: qua rediꝉ
ad veritatez: beatus benedictus
per duodecim gradus disponit
vt sicut per decez precepta legis
ac geminaz circunsionez: iu quo
duodenarius numer9 adimpleꝉ
ad xp̄m venitur: ita his duode
cim gradib9 ascensis veritas ap
prehendaꝉ. Jllud quod in scala
illa: q̄ in typo humilitatis iacob
monstrata est: dñs desuper inni
xus apparuit. quid nobis aliud
innuit. nisi ꝙ in culmine hũilita
tis constituiꝉ cognitio veritatis.
Dominus q̇ppe de sumitate sca

le ꝓspiciebat suꝑ filios hoīum
tanq̄ veritas: cuiꝰ oculi sicut fal
lere nolunt: ita falli n̄ norunt: vt
videret si est intelligens aut req̄
rens deū. An non tibi de alto vi
detur clamare ac dicere req̄ren
tibus se: nouit dominꝰ qui sunt
eius. transite ad me oēs qui cō
cupiscitis me: ⁊ a generationibꝰ
meis iplebimini? Et illud. venite
ad me: q̄ laboratis: ⁊ onerati estis
⁊ ego vos reficiā. Venite inq̄t.
Quo? Ad me veritatem. Qua?
Per humilitatez. Quo fructu?
Ego vos reficiaz. Sed que est re
fectio: quā veritas ascendentibꝰ
permittit? peruenientibꝰ reddit?
Ad forte illa ē charitas? Ad hāc
q̄ppe: vt ait beatus benedictus:
ascensis oībus humilitatis gradi
bus monachus mox perueniet.
Vere dulcis ⁊ suauis cibus cha
ritas: q̄ fessos alleuat: debiles ro
borat: mestos letificat. Iugū de
niq̄ v̄itatis facit suaue ⁊ onus le
ue. Bonus cibus charitas: q̄ me
dia in ferculo salomōis ꝯsistens
diuersaꝝ odore virtutum velut
diuersi generis fragrātia pigmē
toꝝ: esurientes reficit. iocūdat re
ficientes. Ibi siquidem apponit
pax: patientia: benignitas lōga
nimitas. gaudiuz in spiritu san
cto ⁊ q̄ sunt alie veritatis seu sa
pientie generationes apparant
in illa. Habet ⁊ humilitas in eo
dez ferculo suas epulas panez. s.
doloris: ⁊ vinū compunctionis?
quas primo veritas incipientibꝰ
offert: quibus vtiq̄ dicit. Surgi
te postq̄ sederitis: qui māduca
tis panez doloris. Habet ibidez
contēplatio ex adipe frumenti?
solidū cibum sapientie cuz vino:
q̄d letificat cor hominis: ad quē
v̄itas ꝑfectos inuitat dicēs. Co
medite amici mei: ⁊ bibite: ⁊ ine
briamini charissimi. Media in
q̄t charitate constrauit ꝑꝑ filias
hierusalez ꝑꝑ ꝑfectas videlicet
animas: q̄ dum adhuc illuz soli
dū cibū capere possunt: lacte in
terim charitatis ꝓ pane: oleo ꝓ
vino nutriende sunt. Que recte
media describit: q̄r eius suauitas
nec incipientibꝰ presto est ꝓhibē
te timore: nec ꝑfectis satis est ꝓ
abundantiori ꝯtēplatiōis dulce
dine. Hij adhuc a noxijs carna
liū delectationū humoribꝰ timo
ris amarissima potiōe purgādi:
nondū lactis dulcedinez experi
unt illi iā auulsi a lacte epulari
ab introitu glīe delectant solis
medijs. i. ꝓficientibꝰ ita iā melle
as quasdā sorbitiūculas charita
tis expertis vt illis interitu ꝓ sui
teneritudine ꝯtenti sint. Primꝰ
ergo cibus humilitatis est purga
torius cū amaritudine. ꝯs chari
tatis consolatorius cū dulcedi
ne. tertius ꝯtemplationis solidꝰ
cum fortitudine. Heu mihi dn̄e
deus virtutū quousq̄ irasceris
super orationem serui tui. Ciba
bis me pane lachrymarū ⁊ potū
dabis mihi in lachrymis. Quis
me inuitabit ad illō vel mediū ac
dulce charitatis cōuiuiū vbi iusti
epulāt in ꝯspectu dei ⁊ delectan

tur in leticia vt iā non loquens
in amaritudie aie mee: dicā deo
noli me ꝯdēnare:sed expulādo i
azimis sycęritatꝭ ⁊ vitatis. letus
cātem in viȷ̄s dn̄i.qm̄ magna est
gloria dn̄i. Bona tn̄ via humili
tatis.qua veritas inquirit chari·
tas acq̄rit generatiōes sapientie
participant. Oēiqꝫ sicut finis le
gis xp̄s sic ꝑfectio hūilitatis co/
gnitio veritatis.Chriſtꝰ cū venit
attulit grāz. Ueritas q̇bꝰ inno/
tuerit.dat charitatē. Innotescit
āt humilibꝰ. hūilibus ergo dat
grāz. Dixi vt potui.quo fructu
humilitatis gradꝰ ascendi debe
ant.dicā vt potero.q̄ ordine ad
ꝓpositū brauiū veritatis perdu
cant.Sed qꝛ ipsa quoqꝫ veritatꝭ
agnitio in tribus gradibꝰ ꝯsistit
ipsos breuiter si possū distinguo.
quatenus ex hoc clariꝰ innote/
scat ad quē triū veritatis duode
cimꝰ humilitatꝭ pertingat.

Inq̇rimus nāqꝫ veritatē in no
bis.in ꝓximo.in sui natura. In
nobis nosmetipsos diiudicādo
In ꝓximis coꝝ male ꝯpatiēdo.
In sui natura.mūdo corde ꝯtē/
plando. Obserua sicut numerū
ita ⁊ ordinez. Primo te doceat
veritas ip̄a: ꝙ prius in ꝓximis
q̄ȝ in sui debeat inquiri natura.
Post hoc accipies.cur p̄us i te.
q̄ȝ in ꝓximis inquirere debeas.
In numero siquidē beatitudinū
quas suo s̄mone distinxit prius
mis̄icordes q̄ȝ mūdi corde posu
it. Mis̄icordes quippe cito in ꝓ
ximis veritatē deprehendūt:dū
suos affectꝰ in illos extendūt.dū
sic per charitatē se illis ꝯformāt
vt illoꝝ vel bōa. vel mala tanq̄ȝ
ꝓpria sentiant.Cū infirmis infir
mantur.cū scādalizatis vtuntur
gaudere cū gaudentibꝰ.flere cū
flentibꝰ ꝯsueuerūt.Hac charita
te fraterna cordis acie mūdata.
veritatē delectant in sui contem
plari natura.ꝓ cuiꝰ amore ma/
la tollerāt aliena. Qui v̇o ita se
fratribꝰ nō ꝯficiāt. sed ecōtrario
aut flentibꝰ insultāt. aut gaudē
tibꝰ derogant.dū qḋ in illis est.
in se esse nō sentiunt.qꝛ similiter
affecti nō sunt.v̇itatem in proxi
mis qualiter depͪhēdere possūt.
Bene nāqꝫ ꝯuenit illis vulgare
ꝓuerbiū.Nescit sanꝰ.q̇d sentiat
eger.Aut plenꝰ: q̇d patiat ieiu/
nus.Et eger egro.⁊ ieiunꝰ ieiūo
q̄ȝto ꝓpinq̇us tanto familiarius
cōpatiuntur.Sicut.n. pura veri
tas nō nisi puro corde videt. sic
miseria fratris v̇ius misero cor/
de sentitur.Sꝫ vt ob alenā mise
riā miserū coꝛ hēas oportet. vt
tuā prius agnoscas. vt proximi
mentē in tua iuenias. ⁊ ex te no
ueris.q̄lit illi subuenias exēplo
.s.saluatoris nr̄i.q̇ pati voluit.vt
cōpati sciret.mis̄ fieri.vt mis̄eri
disceret:vt qūo ḋ ip̄o scriptū ē.di
dicit ex his.q̄ passus ē obiaz: ita
⁊ misericordiā disceret n̄ ꝙ ante
misereri nesciret.cuiꝰ misericor/
dia ab et̄no.⁊ vsqꝫ i eternū.sꝫ ꝙ
natura sciebat ab eterno ⁊ tꝑali
didicit exꝑimento. Sꝫ forte du/
rū tibi videtur.ꝙ dixi dei sapiē/

tiam xp̄m didicisse misericordiã. quasi is ꝑ quẽ omnia facta sunt aliquid aliquãdo ignorasset. ex his q̃ sũt maxie cum illud: qḋ ex epistola ad hebreos ad id cõprobandũ cõmemoraui alio sensu. qui nõ ita videat absurdus. possit ĩtelligi. vt h̄ ꝙ dictũ ẽ. didicit nõ ad ipsum caput referatur in sui ꝑsona. sed ad corp⁹ eius qḋ est ecclesia. vt sit ita sensus. Et didicit ex his qua passus ẽ obediẽtiã. hoc est obedientiã didicit in corpore ex his que passus est in capite. Naz illa mors: illa crux. obprobria: sputa flagella. q̃ oia caput nostr̄ xp̄s ꝑtrãsit. quid aliud corpori eius. i. nobis q̃ꝫ ꝓclara obediẽtie documẽta fuerũt: Christ⁹. n. ait paulus factus est obediens patri vsqꝫ ad mortem mortẽ ãt crucis. Qua necessitate: Rñdeat apostol⁹ petr⁹. Christ⁹ passus ẽ ꝓ nobis: vobis relinq̃ns exẽplũ vt seq̃mi ĩquit vestigia eius. i. vt imittemi obediẽtiam ei⁹. Ex his ergo q̃ passus ẽ discimus q̃ꝫta nos q̇ puri hoies sumus oporteat ꝓ obedientiã ꝑpeti: pro qua is q̇ ꝛ deus erat nõ dubitauerit mori. Et hoc mõ in q̇s. nõ incõueniẽs erit: si dicatur xp̄s vel obediẽtiã vel misericordiã. seu aliq̇d ĩ suo corpore didicisse: Dũ tñ sibi in sua ꝑsona: nil qḋ se ante latuerit. credat ex tẽpore potuisse accedere. Sicq; ipse sit q̇ misereri doceat aut obedire ipse q̇ discat. q: caput ꝛ corp⁹ vnus est xp̄s. Non nego hũc intellectum. qui rectus sit. Sed ex alio loco ipsius epistole supiori ĩterꝑtatio videbit approbari: vbi dicit. Nunq̃ꝫ eni angelos apprehendit: sed semen habrae apꝓhẽdit. Unde debuit ꝑ omnia fratribus similari: vt misericors fieret. puto ꝙ hec v̇ba sic ad caput referẽda sunt: vt corpori pẽitus aptari non possint. De verbo vtiqꝫ dei dictum ẽ. qḋ nõ angelos apprehendit: hoc est nõ ĩ vna sibi ꝑsona assumpsit. sed semẽ habrae Neqꝫ eni legit. verbum angelus factũ est: sed verbũ caro factũ est ꝛ caro de carne habrae iuxta ꝓmissionẽ que illi facta ẽ primuz. Uñ. i. ex qua seminis assũptione debuit ꝑ omnia fratribus similari. i. oportuit: ac necesse fuit: vt similis nobis passibil: nr̄az oia excepto ꝑctõ genera misiaz ꝑcurreret. Si q̃ris. qua necessitate: vt misericors inq̇t fieret. Et hoc ais cur nõ recte ad corp⁹ referri potest: Sed audi: qḋ paulopost seq̃t. In eo eni. in quo passus est ipse ꝛ tentatus. potens ẽ: ꝛ eis qui tentãt auxiliari. In quibus verbis. quid melius intelligi possit. nõ video. nisi ꝙ ideo pati voluit actẽtari omnibusqꝫ absqꝫ peccato hũanis cõmunicare miserijs: quod ẽ ꝑ omnia fratribus similari. vt similit passis ac tẽtatis misereri ac ꝯpati ipso disceret experimẽto. Quoq̇dem experimẽto non dico. vt sapior efficeret. sed propinquior videret. quatenus ĩfirmi filij adã: quos suos fieri ꝛ

appellari fratres nõ dedignatꝰ
est: suas illi infirmitates cõmitte
re nõ dubitarent, q̃ sanare illas
⁊ posset vt deus: ⁊ vellet vt ꝓxi/
mꝰ: ⁊ cognosceret vt eadẽ passus
Unde ysaias virum eũ appellat
doloꝝ ⁊ sciẽtẽ ĩfirmitatẽ. Et apo
stolus. Nõ enim habemꝰ inq̇t.
põtificem: qui nõ possit cõpati in
firmitatibꝰ nostris. vnde ãt pos/
sit indicãs adiungit. Temptatũ
autem ꝑ omnia ꝓ similitudine
absq; peccato. Beatus q̇ppe de
us beati dei filius in ea forma q̃
non rapinã arbitratꝰ est esse se eq̃
lem patri proculdubio impassi/
bilis priusq̃ȝ se exinanisset formã
serui accipiẽs sicut miseriã ⁊ sub
iectionem expertus non erat
sic misericordiã vel obedientiã
non nouerat expimento. Scie/
bat q̇dem ꝑ naturã: non autem
sciebat ꝑ experientiam. At vbi
minoratus est non solũ a seipso:
sed etiã paulominus ab angelis
q̇a ⁊ ipsi impassibiles sunt ꝑ gra
tiam nõ per naturam: vsq; ad il
lã formã in qua subici pr̃i posset
qȯ vtiq; sicut dictũ est in sua nõ
posset: ⁊ in passione exptus ẽ mi
sericordiã. ⁊ in subiectione obe/
dientiam. Post tamen expienti
am ñ illi vt dixi sciẽtia: sed nobis
fiducia creuit: dũmi ex hoc miso
genere cognitionis: is a quo lõ/
ge errraueramꝰ: factus est ꝓpior
nobis. Quãdo. n. illi appropin/
quare auderemꝰ: in sua ĩpassibi/
litate manẽti? Nũc aũt apostolo
suadente: monemur cũ fiducia

adire thronũ gratie ipsius: neq;
nimirũ sicut alibi scriptũ est lan
gores nostros tulisse. ⁊ dolores
nostros portasse cognoscimꝰ: ⁊ i
eo: quo passus est ipse: nobis cõ/
pati posse nõ dubitamꝰ. Nõ er/
go debet absurdũ videri: si dicit
xp̄m: non q̇dẽ aliq̇d scire cepisse
qȯ aliquãdo nescierit: scire tamẽ
alio modo misericordiã ab eter
no ꝑ diuinitatẽ: ⁊ alit̃ in tempo/
re didicisse ꝑ carnẽ. Uide ne ⁊ si
mili locutiõis modo illud dictũ
sit ꝑ dñz requirentibus discipu/
lis de die vltimo se nescire respõ
dit. Nã qũo diem illũ ille nescie
bat: in quo omnes sapientie ⁊ sci
encie tesauri sũt abscõditi. Cur
ergo se scire negabat: qȯ certũ ẽ
quia nescire nõ poterat? Nũq̇d
forte mendaciter eiꝰ voluit cela
re: qȯ vtilit̃ nõ valuit innotesce/
re. Absit. Sicut nihil ignorare
poterat: cũ sapiẽtia sit: sic nec mẽ
tiri: cũ veritas sit. Sed volẽs dis
cipulos ab inutilis inq̇sitiõis cu
riositate cõpescere: qȯ inq̇rebãt
se scire negauit: nõ oimodo q̇dẽ
sed tali quodãmodo: quo nega/
re veracit̃ potuit. Nã ⁊ si sue di/
uinitatꝭ intuitu: eq̃ omnia p̄terita
scilicet pñtia atq; futura ꝑlustrã
do: diẽ quoq; illũ palã habebat:
nõ tñ vllis carnis sue sensibꝰ ex
periendo agnouerat. Alioq̇n iã
spiritu oris sui anti xp̄m iterfece
rat: iã auribꝰ sui corporis archã
gelũ vociferãtẽ: ⁊ tubã sonãtem
in cuiꝰ strepitu mortui suscitãdi
sunt audierat: iã oculis sue car/

nis oues edosq3: q̇ abiuicē segregandi sūt ꝑsperexerat. Deniq3 vt intelligas ꝙ illa tātū cognitiōe q̄ ꝑ carnē fit: se illū diē nescire ꝑhibuerit. vigilāter rñdens nō ait nec ego scio: sed nec ipse inq̇t filiꝰ hois scit. Quid est filiꝰ hois: nisi nomē assūpte carnis. Quo siq̇dē noie intelligi datur: q2 dicens se aliq̇d nescire. nō iuxta ꝙ deꝰ est: sed ẜm hoiez loquit̄. Alias q̇ppe loquēs de se ẜ3 suā diuinitatē nō filius vel filiū hois: s3 ego. vel me sepius ponere ɔsueuit: vt ibi. Amē dico vobis añq3 abraā fieret: ego sū. Ego su3 ait: nō filius hois est. nec dubiū: q̇n de illa essentia diceret: que ante abraā ⁊ sine initio est: nō q̄ post abraā. ⁊ ex abraā factus ē. Alibi quoq3 hoium de se opinione3 a discipulis inq̇rens. quē dicūt inquit hoies esse nō me. sed filium hois? Rursus eosdē interrogās q̇d de se ipsi quoq3 sentirent vos autē ñ quē filiū hois: sed quē me ait: eē dicitis: Carnalia videlicet populi sentētiam de carne iqui rēs: nomē carnis qꝺ ꝓprie ē filius hois posuit spūales vō discipulos de sua diuinitate interrogās nō filiū hois sed signant̄ me dixit. Qꝺ deniq3 petrus intelligēs q̇d ꝑ hoc ꝙ dixerat me req̇siti fuissent sua respōsiōe apuit tu es inquiens nō iesus filius v̇ginis sed xp̄s filiꝰ dei qꝺ vtiq3 si respōdisset nihilominꝰ v̇itatē dixisset sed in v̇bis interrogatiōis sensū iterrogātis prudēt̄ aduertēs cōpetenter proprieq3 ad iterrogata rñdit dicens. tu es xp̄s filiꝰ dei. Cū igit̄ videas xp̄3 i vna quidem ꝑsona duas habere naturas vnā qua sꝑ fuit alteram qua esse cepit. ⁊ ẜm sempiternū suū q̇dē eē sꝑ oia nosce ẜm tꝑale vō multa tēporaliter expertū fuisse cur fateri dubitas vt eē in tꝑe cepit ex carne sic carnis quoq3 miserias scire cepisse illo duntaxat mō cognitiōis quem docet defectio carnis. Qꝺ vtiq3 genus scientie ꝓtoplausti sapiētiꝰ felitiusq3 nescirēt qñ id attiger̄ nisi stulte misereq3 nō poterāt. Sed psalmator eoꝝ deus req̇rēs qꝺ perierat opus suū miseratus. prosecutus est descēdens ⁊ ipse misericordit̄ quo illi ceciderāt miserabiliter. voluit experiri in se qꝺ illi faciēdo cōtra se merito pateret̄ nō simili q̇dē curiositate sed mirabili charitate. Nō vt miser cū miseris remaneret. sed vt misericors factꝰ miseros liberaret. Factꝰ iq3 mi̇ẜicors ñ illa mi̇ẜicordia q̄3 felix manēs habuit ab eterno sed quā mediante miseria reperit in habitu nr̄o. Porro pietat̄ opus quod p illā cepit. in ista perficit. Nō ꝙ sola illa nō possit perficere sed quia nobis ñ potuit absq3 ita sufficere. vtraq3 si quidem necessaria. sed nobis hec magis cōgrua fuit. O ineffabils pietat̄ excogitatio. Quādo nos illā miram misericordiā cogitaremus quā precedens miseria nō informat. Quādo illā aduerteremꝰ

incognitā vobis compassionem que nō passione preuenta: cū im passibilitate perdurat. Attamē si illa. q̄ miseriam nescit. misericordia nō precessisset. ad hāc cuius miseriā mater est. nō accessisset. Si nō accessisset. n̄ extraxisset. Si non attraxisset n̄ extraxisset. Unde antē extraxit. nisi de lacu miserie. et de luto fecis. Nec illā tamē misericordiā deseruit. sz hāc inseruit. Non mutauit. sed multiplicauit. sicut scriptū est. Hoies et iumēta saluabis domine: quē admodū multiplicasti misericordiā tuam deus. Sed iā ad propositū redeamus. Si ergo se miserā fecit. q̄ miser nō erat. vt experiret. qd et āte sciebat. q̄to magis tu. n̄ dico. vt te facias. qd n̄ es sz vt attēdas. q̄ es. q2 vere miser es et sic discas misereri. q̄ hoc aliter scire nō potes. Ne forte si pximi malū psideres. et tuū nō attēdas mouearis nō ad miserationē sz ad idignationē n̄ ad adiuuādū sed diiudicandū. deniqz non ad instruendum in spū lenitatis. sz ad destruēdū i spū furoris Uos q̄ spūales estis. ait apostolus. huiusmodi instruite in spū lēitatis. Apostoli psilium sine etiā precepti ē. vt māsueto. i. eo spū fratri egrotāti subuenias. quo tibi vis subueniri. cū egrotas. Et vt scias q̄lit erga deliquētē mansuescere possis cōsiderās inq̄t te ipm. ne et tu tēteris. C. ōsiderare libet. q̄ bene discipulus veritatis ordinē seq̄t magistri i beatudinib9: q̄s supra memorāui. sicut prius misericordes q̄z mūdi corde sic prius mites q̄z misicordes pnūciati sūt. Et apostolus cū spūales. hortaret ad istruēdū carnales. adiūxit i spū lenitatis. Instructio q̄ppe fratrū ptinet ad misicordes. spūs lenitatis ad mites. Ac si diceret. Inē misicordes deputari n̄ pōt. q̄ i semetipso mitis n̄ ē. Ecce apostolus apte oñdit. qd supius me oñsurū pmisi. prius videlz veritatez iquirēdā esse in nobis q̄ in proximis. psiderās inq̄ēs teipm. i. q̄ faci is ad tētādū q̄z pnus ad peccādū quatenus ex tui psideratione mitescas. sicqz ad succurēdū aliis i spū lēitatis accedas. Alioquin si monētē non audis discipulū: arguentē time magistrum Hypocrita eice primū trabez de oculo tuo: et sic videbis festucaz eicere de oculo fratris tui. Trabes i oculo grādis et grossa supbia i mēte ē. q̄ quadā corpulētia sui vana nō sana. tumida nō solida oculū mētis obscurat. veritatē obumbrat. ita vt si tuam occupauerit mentē. iā tu te videre iā te talem. qualis es. vel qualis esse potes non possis sentire. sed qualem te amas. talē te vel putes esse. vel speres fore. Quid. n. aliud est supbia. q̄z vt q̄dam sanctus diffiniuit. amor proprie excellētie: Unde et nos possum9 dicere p contrariū. humilitatez p prie excellētie esse contemptum Amor vero sicut nec odiū. veritatis iudiciū nescit. Uis iudiciū

veritatẽ audire? Sicut audio. sic
iudico. Non sicut odi. non sicut
amo nõ sicut timeo. Est iudiciũ
odij vt illud. Nos legẽ habem⁹
⁊ ẜm legẽ nostrã debet mori.
Est ⁊ timoris. vt illd Si dimitti
mus eũ sic. venient romãi. ⁊ tol
lent nr̃um locũ ⁊ gentem. Judi
ciũ vero amoris. vt dauid d̃ filio
paricida pcite inq̇t puero absa
lon. Et legib⁹ humanis statutũ
⁊ i causis tã ecclesiasticis q̃ȝ secu
larib⁹ seruatũ scio speciales ami
cos cãtiũ. nõ debere ad iudiciũ
admitti. ne vel fallãt vel fallant
amore suo⁊. Qd̃ si culpã amici
tuo iudicio amor illi⁹ aut minuit
aut prorsus abscondit. q̃to ma
gis amor tui tuã ɔ̃ te iudiciũ fal
lit? Qui ergo plene veritatem in
se cognoscere curat. necesse ẽ vt
se mota trabe superbie. q̃ oculũ
arcet a luce. ascensiões in corde
suo disponat. per q̃s seipsum in
seipo requirat. ⁊ sic post duodeci
mũ hũilitatis. ad primũ verita
tis gradũ pertingat. Cũ ãt veri
tate inuenta in se. ymo se iuento
in vitate dicere potuerit credidi
pp qd locutus sum. ego aũt hũi
liatus sum nimis. ascẽdat hõ ad
cor altũ. vt exultetur veritas. ⁊
ad gradũ ẜm pueniens dicat in
excessu suo. oĩs homo mendax.
Putas hunc ordinẽ dauid nõ
tenuit? Putas hoc nõ sensit ꝓ
pheta quod dñs. quod aposto
lus. qd ⁊ nos post ipsos. ⁊ p ipos
sentimus? Credidi inq̇t veritati
que dicit. Qui seq̇tur me. nõ am
bulat in tenebris. Credidi ergo
sequendo. pp quod locutus sũ
confitendo. Quid ɔfitendo? Ue
ritatem quã cognoui credendo.
Postq̃ autẽ ⁊ credidi ad iusti
tiã. ⁊ locutus sũ ad salutẽ. hu
miliatus sũ nimis. hoc est pfe
cte. Tanq̃ diceret. Quia verita
tem cognitã in me confiteri cõ
tra me nõ erubui. ad perfectionẽ
humilitatẽ perfeci. Nimis. n. pro
perfecte potest itelligi. vt ibi. In
mandatẽ eius volet nimis. Qd
si q̇s contendat. nimis hic ꝓ val
de positum non pro perfecte. q̇a
⁊ expositores idipsum videntur
astruere. neq̃ȝ hoc discordat a sẽ
su prophete. vt sic sentiamus eũ
dixisse. Ego q̇dem cũ adhuc veri
tatem nõ noscerẽ. aliq̇d me pu
tabã esse cũ nihil essem. At post
q̃ȝ in xp̃m credendo. i. eius hũi
litatem imitando veritatẽ agno
ui. ipsa q̇dem exaltata est in me
ex mea confessione. sed ego hu
miliatus sum nimis. i. valde vi
lui mihi ex mei ɔsideratiõe. Hu
miliatus ergo propheta in hoc
primo gradu veritatis. vt ait in
alio psalmo. ⁊ in virtute tua hu
miliasti me semetipsũ attẽdat. ⁊
ex ꝓpria miseria generalẽ ppen
dat. sicq̃ȝ ad ẜm trãsiens dicat in
excessu suo. oĩs hõ mendax. In
quo excessu suo. In illo ꝑculdu
bio. q̃ sese excedens ac vitati ad
herens. seipsũ diiudicat. In illo
ergo excessu suo dicat. non indi

gnādo:aut insultando sꝫ miserā
do ⁊ ꝯpaciendo oīs hō mēdax.
Quid est oīs hō mendax. Oīs
hō infirmus oīs hō miser. ⁊ im-
potēs q̇ nec se nec aliū possit sal
uare Sic dicit. Fallax equ⁹ ad
salutē nō ꝙ equ⁹ aliquē fallat.
sed q̄ is se ipsum fallit q̇ in forti
tudine eius ꝯfidit sic oīs hō dici
tur mēdax.i.fragilis mutabilis:
a quo salus nō possit vel sua vel
aliena sperari q̇n potius maledi
ctionē incurrat q̇ spem suam in
hoīe ponit. Profitens itaq̄ hūi
lis ꝓphā ꝑ ducatū veritatis qđ
q̄ i se lugebat vidēs in alijs :dū
apponit sciaꝫ. appōat ⁊ dolorē
ac generaliter sꝫ veraciter dicat
oīs hō mendax. Uide q̄ꝫ longe
aliđ senserit de se pharise⁹ ille su
ꝑbus. Quid de promisit incessu
suo: Deus grās ago tibi:q̄ non
sum sicut ceteri hoīum. Cū in se
singularit̄ exultat alijs arrogāt
insultat. Dauid aūt alit̄. Ait.n.
Oīs hō mendax. Neminē exci-
pit:ne quē decipiat:sciens q̄ oēs
peccauerūt:⁊ oēs egent grā dei.
Phariseus se solū decipit :quē
solū excipit dum ceteros dānat.
Prophā se n̄ excipit a ꝯmūi mi
seria:ne excipiat a misericordia.
Pharise⁹ isufflat misericordia:
dū dissimulat miseriā. Prophe-
ta affirmat tā đ oīb⁹ q̄ꝫ de se: oīs
hō mēdax. Phariseus ꝯfirmat
de oībus ꝑter se: nō suꝫ inquiēs
sicut ceteri hoīm̄. Et grās agit:
nō q̄ bonus:sed q̄ solus : nō tā
de bonis q̄ hꝫ: q̄ꝫ de malis q̇ in
alijs videt. Nūdū de suo trabem
eiecerat ⁊ festucas de oculis fra
tꝝ enūerat Nā subdit. Iniusti ra
ptores. Nō frustra vt arbitror a
ꝓposito feci si vtriusq̄ excessus
differentiā intellexi. Iā ad ꝓpo
situꝫ redeundum est. Quos ita-
q̄ sibi inotescere ac ꝑ hoc velisce
re fecit necesse ē,vt cūcta q̄ ama
re solebāt ⁊ ipsi sibi amarescāt.
Statuētes nimirū se añ se. tales
se videre cogunt q̄les vel a se vi-
deri erubescunt. Dūq̄ sibi displi
cēt qđ sunt.⁊ ad id suspirant qđ
nō sunt. qđ vtiq̄ ꝑ se forte diffi-
dūt.vehemēter sese lugentes id
solū consolationis inueniunt.vt
seueri iudices.q̇.s.amore đi esu
riant ⁊ sitiant iustitiā. vsq̄ ad cō
temptū sui districtissimā de se exi
gāt satisfactionē. ⁊ đ cetero emē
dationeꝫ. Sed cuꝫ se ad id suffi-
cere nō posse conspiciūt:cum.n.
fecerint oīa:que mandata fuerit
sibi:seruos se inutiles dicūt.đ iu
stitia ad misericordiā confugiūt
Ut aūt illam cōsequantur: cōsi-
liū veritatis sequunt. Beati mi
sericordes:qm̄ misericordiā con
sequentur. Et hic est ꝯs gradus
veritatis:quo eam in proximis
inq̇runt:duꝫ de suis:alioꝝ neces
sitates exquirunt:dum ex his q̇
patiuntur : patientib⁹ compati
discunt. In his ergo tribus:q̇ di-
cta sunt.i.in luctu penitentie:in
desiderio iustitie.in opibus mise
ricordie si perseuerant.a trib⁹ im
pedimentis.q̄ aut ignorātia:aut
infirmitate.aut studio ꝯtraxerūt

eruunt ⁊ cordis acie mundatur
quo ꝑ contéplationem ad tertiū
ṽitatis gradū pertranseát. Hec
sunt vie: q̄ videntur hoibus bōe
illis duntaxat q̊ letant cū male
fecerint. ⁊ exultant in rebus pes-
simis ac se de ifirmitate vel igno
rátia tegūt. ad excusandas excu
satiōes in peccatis. Sʒ frustra si
bi d̊ infirmitate vl' ignorátia blá
diuntur. q̊ vt liberius peccent li
benter ignorant vel infirmant.
Putas quod primo hoi ꝓfuit:
licet ipse ñ libenter peccauit: ꝙ
se ꝑ vxoré tanq̄ʒ per carnis infir
mitaté defendit? Aut ꝑmi marty
ris lapidatores: qm̄ aures suas ꝯ
tinuerūt: ꝑ ignorantiá excusabi-
les erūt. Qui igr̄ studio ⁊ amor
peccádi a veritate se sentiūt alie-
natos: ifirmitate ⁊ ignorátia ꝓs-
sos: studiū i gemitū. amoré i me
roré ꝯuertant infirmitaté carnis
feruore iusticie vincant: ignorā-
tiá liberalitate repellát. ne si nūc
egenté nudā infirmā veritatem
ignorát. cū ptáte magna ⁊ virtu
te venienté. torrentem arguété.
sero cū rubore cognoscát. frustra
cū tremore re pondeant. q̄ñdo te
vidimus egere. ⁊ nō ministraui
mus tibi? Cognoscet certe dn̄s
iudicia faciens. qui nūc ignora
tur misericordiam querens. De
niqʒ videbūt. i qué trasfixerunt.
Similiter ⁊ auari. queʒ ꝯtemp se
runt. Ab oi ergo labe infirmita-
te ignorantia studioue ꝯtracta.
flendo: iustitiá esuriendo. operi-
b⁹ misericordie insistédo mūda
tur ocul⁹ cordis cui se i sui puri-
tate veritas videndā promittit.
Beati mundo corde. qm̄ ipsi d̄-
um videbunt. Cū sint itaqʒ tres
gradus veritatis. ad primū ascé
dius ꝑ laboré humilitat. ad sʒ ꝑ
affectū ꝯpassionis. ad tertium ꝑ
excessuʒ contemplationis. In ꝑ
mo veritas reperit seuera. in so
pia. in tertio pura. Ad primum
rō ducit. q̄ nos discutim⁹. ad sm
affect⁹ ꝑducit q̊ aliis misemur.
Ad tertiū puritas rapit. q̄ ad in
uisibilia subleuāur. Interlucet
hic mihi quadá mira ac diui'a i
diuidue trinitatis opatio. si quo
mō tñ ab hoie sedente i tenebris
ineffabilis illa possit capi coope
rantiū sibi personá diuisio. In ꝑ
mo siq̊dem gradu filius. in scd̄o
spiritussanctus in tertio pater
operari videtur. Uis audire fili
operationé. Si ego inq̊t lapi vo
bis pedes dn̄s ⁊ magister. q̄ñto
magis ⁊ vos debet alter alteri⁹
lauare pedes. Tradebat discipu
lis humilitatis formaʒ veritatis
magister qua in primo gradu ꝑ
mū eis veritas innotesceret. At
tende ⁊ opus spūs sancti. Chari
tas dei diffusa est in cordib⁹ no-
stris per spm̄ sanctū. q̊ datus est
nobis. Charitas q̊ppe donū est
spūs sancti. qua sit. vt q̊ sub disci
plina filii per humilitaté ad pri
mū vsqʒ gradū veritatis iam ꝑ-
fecerunt. ad scd̄m per cōpassiōeʒ
ꝓximi sub magisterio spūs sácti
ꝑueniant. Audi ⁊ de patre. Bea
tus es simon bariona. qꝛ caro ⁊

sanguis nō reuelauit tibi. sed pat meus:q̄ est in celis. Et illud. Pat filijs notā facies veritatē tuā. Et cōfitebor tibi pater. q2 abscon disti hec a sapientib⁹. ꝛ reuelasti ea paruulis. Uide. q2. quos ver bo ꝛ exemplo prius filius humi liauit. sup quos deinde spūs cha ritatem fudit. hos tādem in glo ria pater recipit? Filiꝰ facit disci pulos. paraclytꝰ cōsolat amicos pater exaltat filios. Qui a vō nō solū filius sed ꝛ pater ꝛ spūs san ctus veritas appellant. cōstat ꝙ vna eadēq3 veritas seruata pro prietate psonaꝝ. tria hec in tribꝰ gradibꝰ operat primo. s. instruit vt magister: sc̄o cōsolat vt amicꝰ vel frater. tertio astringit vt fili os pater. Sed quippe filius vbū. s. ac sapientia pr̄is: primū q̄dē il lam aīe nr̄e potētiā: q̄ ratio dicit cū reperit carne depressam pctō captiuā: ignorantia cecā exterio ribꝰ deditā clement assumēs po tenter erigēs prudent instituēs itrorsuz trahēs ac mirabilit vtēs tāq3 p se vicariā ibi ipsaz iudicē statuit: ita vt p reuerētia vbi: cui cōiūgit ipa sui accusatrix: testis. ꝛ iudex cō se vitatꝭ fungat officio: Ex q̄ pma cōiunctiōe vbi ꝛ rōnis hūilitas nascit. Aliā deinde ptē q̄ dicit volūtas: veneno q̄dem carnis infectā: sed iā rōne discus sam spūs scūs dignant visitans: suauit: purgās ardent afficiens: misericordē facit: vt ita mor pel lis q̄ vncta extendit ipsa quoq3 vnctione perfusa celesti vsq3 ad inimicos per affectū dilatet. Et sic ex hac sc̄a cōiunctione spūs dei ꝛ voluntatꝭ humane charitas ef ficit. Utrāq3 vero ptem rōnem. s. ꝛ volūtatē: alterā verbo verita tis instructā: alterā spū veritatꝭ afflatā: illā ysopo humilitatꝭ asper sā: hanc igne charitatꝭ succēsā: tandē iā pfectā aiam: pp humi litatē sine macula: pp charita tē sine ruga: cū nec volūtas rō ni repugnat: nec rō veritatē dis simulat: gl'osā sibi sponsā pater cōglutinat: ita vt nec rō d se: nec volūtas d pximo cogitare sinat sz hoc solū dicere btā illa aīa de lectat. Introduxit me rex i cubi culū suū. Digna certe: q̄ d schola hūilitatis: in q̄ primū sub magi stro filio ad seipsā itrare didicit: iuxta cōminationē ad se factā: si ignoras te: gredere: ꝛ pasce edos tuos: Digna ergo q̄ d schola illa hūilitatꝭ duce spū scō in cellaria charitatꝭ: q̄ nimiꝝ pximoꝝ pecto ra itelligēda sunt: p affectionē i troduceret vn̄ suffulta floribꝰ sti pata malis bōis. s. moribꝰ ꝛ vtu tibꝰ scis ad regis demū cubiculū cuiꝰ amore lāgnet: admitteret: Ibi modicū vz q̄si dimidia silen tio facto in celo: inter desidera tos amplexꝰ suauit q̄escens ipa q̄dem dormit: sed cor eiꝰ vigilat Quo vtiq3 interī veritatꝭ archa na rimat: quoꝝ postmoduz me moria statī ad se rditura pascat Ibi videt iuisibilia: audit i effabi lia: q̄ nō lz hoi loq̄. Excedūt q̄p pe oēm illā: quā nox nocti indi

eat scīam. Dies tñ dici eructat v
bū. ⁊ iter sapientes sapiaꝫ loq̄. ⁊
spūalibꝰ spūalia licꝫ ꝯferri. Pu
tas hos gradꝰ paulꝰ nō trāsierat
q̄ vsq; ad tertiū celū se raptū fuis
se testat̄ sꝫ q̄re raptū ⁊ ñ potiꝰ du
ctū. Ut videlꝫ si tātꝰ apostolꝰ ra
ptū se dicit fuisse. quo nec doctꝰ
sciuit. nec ductus potuit ire. me.
q̄ ꝓculdubio minoꝛ sū paulo. ad
tertiū celū nulla mea v̄tute. nul
lo meo laboꝛe ꝑueniꝛ̄ posse p̄su
mā. ne vl̄ de v̄tute ꝯfidā. vl̄ ꝓ la
boꝛe diffidā. Qui n. docet̄ aut
ducit̄. ex hoc ip̄o ꝙ docēte seq̄t̄.
vl̄ ducētē. laboraꝛ̄ ꝯuincit̄. ⁊ ali
q̄d ex se agit. vt ad destinatū lo
cū vl̄ sensu ꝑtrahat̄ ita vt dicere
possit. ñ āt ego sꝫ gratia dei me
cū. Qui v̄o rapit̄. nō suis viribꝰ
sed aliēis innixꝰ tāq; nesciꝰ quo
cūq; poꝛtat̄. nec de toto i se. nec
ꝑte gloꝛiat̄. vbi nec ꝑ se nec cum
alio oꝑat̄. Ad p̄mū itaq; siue ad
mediū celū ductꝰ vl̄ adiutꝰ apo
stolꝰ ascēdeꝛ̄ potuit. ad tertiū āt
vt ꝑueniret. rapi oppoꝛtuit. Nā
ad hoc ⁊ filiꝰ legit̄ descēdisse. vt
vocaret. ⁊ iuuaret ascēsuros ad
p̄mū. ⁊ spūs scūs missus fuisse q̄
ꝑduceret ad scd̄ꝫ. Pr̄ v̄o licet fi
lio ⁊ spūi sācto coopet̄: nūq̄ d̄ ce
lo d̄scēdisse aut ad f̄ras legit̄ mis
sus fuisse. Lego certe. ꝙ mīficoꝛ
dia dñi plena ē terra. ⁊ pleni sūt
celi ⁊ terra gloꝛia tua. Et multa
huiusmōi lego ⁊ de filio. Post
q̄ āt vēit plenitudo tēpoꝛis: mi
sit deꝰ filiū suū. Et ipse filiꝰ loq̄t̄ d
se. Sp̄s dñi misit me. Et ꝑ eundē
ꝓphāꝫ. Et nūc ic̄t. dñs misit me
⁊ spūs eiꝰ. Lego ⁊ de spū sācto.
Paraclytꝰ āt spūs scūs. quē mit
tet paẗ i noīe meo. Et cū assūptꝰ
fuero. mittā vobis eū. Daud du
biū qui spm̄ sāctū. Patrē āt i sua
persona licet nusquam non sit
nusquam tamen inuenio nisi i ce
lis. vt i euāgel:o: ⁊ pr̄ meꝰ. q̄ i ce
lis ē. Et i orōne. Pr̄ nr̄. q̄ es i ce
lis. Unde nimiruꝫ colligo. ꝙ qꝛ
paẗ ñ descēdit. apostolꝰ vt cū vi
dere ad tertiū celū ascēdere nō
potuit quo tñ se raptū memoꝛa
uit. Deniq; nemo ascēdit i celū.
nisi q̄ d̄scēdit d̄ celo filiꝰ hoīs. Et
ne putes de pꝛimo dictū vl̄ secū
do. Dicit tibi dauid. A sūmo ce
lo egressio eiꝰ. Ad ꝙ iteꝝ. ñ subi
to raptꝰ. ñ furti sublatꝰ. sed vidē
tibꝰ iq̄nt illis. i. apostolis eleua
tꝰ ē. Nō sicut helyas. q̄ vnū nō si
cut paulꝰ. q̄ nullū vix. n. vel seip
sum testeꝫ aut arbitꝝ habere; po
tuit ipso ꝓhibēte nescio deꝰ scit
sꝫ vt oīpotēs. qui qñ voluit d̄scē
dit. qñ voluit ascēdit. ꝓ suo arbi
trio arbitros ⁊ spectatoꝛes locū
⁊ tp̄s. dieꝫ ⁊ hoꝛā expectāe vidē
tibus illis. quos scꝫ tāta visione
dignat̄. eleuatus ē. Raptꝰ ē pau
lus. raptus ē helyas. trāslatus ē
enoch. Redēptoꝛ noster legitur
eleuatꝰ. hoc ē ex seipso leuatꝰ nō
aliūde adiutꝰ. Deniq; nō currꝰ
vehiculo. ñ angeli amminiculo.
sed pꝛopꝛia virtute subnixū susce
pit euꝫ nubes ab oculis eoꝛum.
Cur hoc. An fessuꝫ iuuit. An pi
grum impulit. An cadentem

sustinuit absit. Sed suscepit euz
ab oculis carnalib⁹ discipuloꝝ.
q̇ ꝛ si xp̄m nouerāt ſm carnē. ſꝫ
vltra iā nō noscerēt. Quos er-
go ꝑ humilitatē ad p̄mū celum
filius vocat. hos in ſo ꝑ charita
tem spūs aggregat. ad tertiuꝫ ꝑ
ꝯtemplationē pr̄ exaltat. Prio
humiliant̄ in veritate: ꝛ dicunt.
In veritate tua hūiliasti me. Se
cundo ꝯgaudent veritati ꝛ psal
lunt Ecce q̄ꝫ bonū ꝛ q̄ꝫ iocūduꝫ
habitare fr̄es in vnū. De chari-
tate q̇ppe scriptū est. Cōgaudet
aūt veritati. Tertio ad archana
veritatis rapiūtur ꝛ aiūt. Secre
tū meum mihi: secretū meū mi-
hi. Sed quid ego miser sup̄flua
magis loquacitate: q̄ꝫ spūs viua
citate duos celos sup̄iores ꝑcur
ro q̇ manibus pedibusq̄ꝫ reppēs
adhuc sub inferiore laboro. Ad
qḋ tñ iā ipso iuuāte: quo ꝛ vocā
te mihi scalā erexi. Illic si quidē
iter est. quo oñdat mihi saluta-
re dei. Iam dñm desup̄ innixum
suspicio. iā ad vocē veritat̄ exul
to. Vocauit me ꝛ ego respondi
illi. Opi manuū tuaꝝ porriges
dexteram. Tu q̇deꝫ dñe gressus
meos dinumeras. sed ego lētus
ascensor. fessus viator diuerticu
la quero. ve mihi si tenebre me
ꝯprehendant. aut si mea fuga fi
at in hyeme vel in sabbato. duꝫ
nūc ad lucē. cū tp̄s acceptabile ꝛ
dies salutis sūt. ꝓficisci dissimu
lo. Quid moror. Ora pro me fi
li. frater socie. ꝛ ꝑticeps ꝓfectus
mei. si q̇s est in dño. Ora oipotē

tē. quatenus sic pigꝝ roboret pe
dē. vt tñ nō veniat mihi pes sup̄
bie. Et si. n. pes piger. vt ad v̓tu
tis gradū ascendat. ydone⁹ non
ē tollerabilior tñ est isto. q̇ in ea
stare non pōt: vt hēs ibi expulsi
sunt. nec potuerūt stare. Et hoc
q̇dē de sup̄bis. Sed q̇d de illoꝝ
capite. Quid de illo. q̇ dicit̄ rex
sup̄ oēs filios sup̄bie. Et ipse in
q̇t in veritate nō stetit. Et alibi.
videbā sathanā cadentē ḋ celo.
Quare hoc. nisi ꝑꝑ sup̄biā: Veh
mihi: si ꝛ me viderit: q̇ alta a lō-
ge cognoscit sup̄bientē: ꝛ illā in
me terribilē intonet vocē. Tu q̇
dē fili⁹ excelsi eras: sed sicut hō
morieris: ꝛ sicut vn⁹ de principi
bus cades. Quis nō ab hui⁹ to
nitrui voce formidet: O q̄ꝫ salu
bri⁹ ad tactū angeli neru⁹ femo
ris iacob emarcuit: q̄ꝫ angeli sup̄
biētis intumuit: euāuit: ruit: Vti
nā ꝛ meū neruū angelus tāgat:
vt marcescat: si forte ex hac infir
mitate icipiā ꝓficere q̇ ex mea fir
mitate nō possū nisi deficere. Le
go ꝓfecto. Qḋ infirmū ē dei: for
tius est hoibus. Sic quoq̄ꝫ apo-
stolus de suo neruo ꝯquest⁹ quē
angelus nō dñi sed sathane co-
laphizabat: rñsū audiuit. Suffi-
cit tibi gr̄a mea: nā virt⁹ i ifirmi-
tate ꝑficit̄. Que virt⁹: Ipse apo
stolus rñdeat. Libenter gloria-
bor in infirmitatib⁹ meis: vt in
habitet in me v̓t⁹ xp̄i. Sed nun
dū forsitā intelligis: de q̄ spāli-
ter dixerit. q: xp̄s oēs v̓tutes ha
buit: Sed cū oēs habuerit: ꝑ oi-

Humilitatis.

bus tñ vnã.i.humilitatez nobis in se ɔdennauit:cũ ait. Discite a me:q2 mitis sũ ⁊ humilis corde. Libenter igiṫ ⁊ ego dñe iesu glo riabo2:si potero i mea infirmita te:in mei nerui ɔtractiõe:vt tua ṽtus.i.hũilitas pficiaṫ i me. Nã sufficit mihi gratia tua:cũ defe cerit virt⁹ mea. Pedem ꝓfecto gr̃e fo2titer figens ⁊ meũ.q̇ ifir mus est leniter trahẽs: securus ascendã p scalã hũanitaṫ: dõec veritati adherens:ad latitudinẽ transeã charitatis. Tũc psallam cũ gr̃iaꝝ actiõe:⁊ dicã statuisti i loco spacioso sedes meos. Sic arta via cautius icediṫ strictũn. sic ardua scala tuti⁹ pedetenti descendiṫ. sic miro mõ lʒ pigri⁹ ad ṽitatẽ tñ firmi⁹ claudicando accẽditur. Sed heu mihi:q2 in colatus me⁹ ꝓlongat⁹ ẽ. Quis dabit mihi pennas sicut colũbe q̇bus celerius volẽ ad veritatez vt iã req̇escã in charitate. Que qm̃ desunt. deduc me dñe in via tua ⁊ ingrediar in ṽitate tua: ⁊ ṽitas liberabit me. Ue mihi. ꝙ de illa descẽdi. Nisi.n. pri⁹ leui ter inaniter descendissẽ. in ascen dendo tãdiu tã grauiṫ labo2assẽ. Sed q̇d dico descendi. nã fo2tas se rectius cecidi dixerim. nisi q2 fo2te sicut nemo repẽte fit sũm⁹ sed gradati q̇sq3 ascendit sic ne mo repẽte fit pessimus sed pau latim descendit. Alioquin q̃uo stabit illud. Impi⁹ cũctis dieb⁹ vite sue supbit. Deniq3 sunt vie. que videntur hoĩbus bone. ⁊ tñ ad malũ deducunt. Est ergo via descensiõis sicut ⁊ ascensiõis. Et via ẽ ad bonũ. ⁊ via ẽ ad malũ. Caue malã. elige bonã Si p te non potes. o2a cũ ꝓpha. ⁊ dic. Uiam iniquitatis amoue a me. Dño: Et de lege tua miserere mei illa.s. lege. quã dedisti delin quentibus in via.i. derelinquen tibus veritatẽ. De quibus ego vere vnus sũ. q̇ vere a veritate cecidi. Sed nunq̇d q̇ cadit. non adijciet. vt resurgat. P2opt̃ hoc via veritatis elegi qua ascendaz hũiliatus. vñ supbiendo descen di. Ascendã inq̇t. ⁊ psallã. Bo nũ mihi dñe. ꝙ hũiliasti me bo nũ mihi lex o2is tui sup milia au ri ⁊ argenti. Duas tibi vias vi deṫ dauid ꝓposuisse:sʒ vnã noue ris esse ipsã. tñ a se diuersã ⁊ di uersis noibus appellatã aut ini quitatis pp descẽdentes. aut ve ritatis pp ascẽdentes. Q2 ⁊ idez gradus sunt ascendẽtiũ in soliũ ⁊ descendentiũ ⁊ eadem via ac cedentium ad ciuitatem. ⁊ rece dentium. ⁊ vnum hostium ⁊ in gredientium domum ⁊ egredi entium. Per vnam deniq3 sca lam ascendentes angeli ⁊ descẽ dentes iacob appuerunt. Quo spectant hec. Ut vʒ. si ad verita tem redire cupis. non necesse sit viam querere nouam. quaz non nosti. sed notam qua descendisti quaten⁹ reciprocis gressib⁹ tua ipse vestigia sequens. per eosdez gradus humiliatus ascendas p quos supbiendo descẽderas. ita

vt ꝙ duodecimus ſupbie fuit de
ſcendēti. primus humilitatis ſit
aſcendēti. Undecimus iueniaꝶ
ſecūdus. Decimus tertiꝰ. Nonꝰ
quartus. Octauus quītus. Sep
timus ſextus. Sextus ſeptimus.
Quintus octauuſ. Quartus no
nus. Tertius decimus. Secūdꝰ
vndecimus. Primus duodeci
mus. Quibus ſupbie gradibus
in te inuentis. immo recognitis
iā nō laboras inquerēdo viā hu
militatis.

Primꝰ ſupbie gradꝰ curioſitas.

Primus itaqꝫ ſupbie gradꝰ eſt
curioſitas. Hāc autē talibus in
dicijs dephēdes. Si videris mo
nachū. de quo prius bene confi
debas. vbicūqꝫ ſtat. ſedet. ambu
lat oculis icipiētē vagari. caput
erectū. aures portare ſuſpēſas e
motibus exterioris hominis ite
riorē mutatū agnoſcas. Uir ꝗp
pe puerſus annuit oculo terit pe
de. digito loqꝶ. ⁊ ex inſolēti cor
poris motu. recēs anime morbꝰ
deprehendiꝶ. Quā dum a ſui cir
cūſpectione torpeſcit. i curia ſui
curioſam in alios facit. Quia n.
ſeipſaꝫ ignorat: foras mittitur: vt
edos paſcat. Edos ꝗppe. ꝙ pec
cata ſignificant: recte oculos au
resqꝫ appellaueri: qm̄ ſicut mors
peccatū in orbem: ſic p has ſene
ſtras itrat ad mētē. In his ergo
paſcēdis ſe occupat curioſus: dū
ſcire nō curat: qualē ſe reliqrit
tus. Et vere ſi te vigilāter homo
attendas mirꝫ eſt: ſi aliud vnꝗ̄
itēdas. Audi curioſe ſalomonē
Audi ſtulte ſapientē. Omni cu
ſtodia inquit. cuſtodi cor tuū: vt
omnes videlicet ſenſus tui vigi
lēt ad id: vnde vita procedit cu
ſtodiēdū. Quo enim a te curio
ſe recedis. Cui te iterim cōmittꝭ:
Ut quid audes oculos leuare i
celū: qui peccaſti i celū? Terrā in
tuere. vt cognoſcas teipſū. Ipſa
te tibi repſentabit. qꝛ terra es: ⁊
i terrā ibis. Duabꝰ tn̄ cauſis icul
pabiliꝶ oculos leuas: vl̄ vt petas
auxiliū vel impendas. Leuauit
oculos dauid i mōtē vt peteret.
Leuauit ⁊ dn̄s ſup turbas vt im
penderet: alter miſerabiliꝶ: alꝶ
miſericorditꝶ: ambo inculbabili
ter. Tu quoqꝫ ſi locū: tempus: ⁊
cauſaꝫ conſiderans: tua vel fra
tris neceſſitate oculos leuas. nō
ſolū non culpo: ſꝫ plurimū lau
do. Hoc enim excuſat miſeria il
lō miſericordia cōdēnat. Si ali
as: n̄ ꝓphete: n̄ domini: ſed dine
aut eue immo ipſiꝰ ſathana imi
tatorē te dixerim. Dina nanqꝫ
dum ad paſcēdos edos egrediꝶ
ipſa patri: ⁊ ſua ſibi virginitas ra
piꝶ. O. dina quid neceſſe ē: vt vi
deas mulieres alienigenas:
Qua neceſſitate? Qua vtilitate?
An ſola curioſitate? Et ſi tu ocio
ſe videſ. ſed n̄ ocioſe videris. Tu
curioſe ſpectas. ſpectaris tn̄ cu
rioſius. Quis crederet tūc illaꝫ
tuā curioſam ocioſitatē. vel ocio
ſam curioſitatē. fore poſt ſic non
ocioſā. ſed tibi tuis hoſtibus taꝫ
pernitioſam. Tu quoqꝫ eua i pa
radiſo poſita es vt cuꝫ viro tuo

operis: ⁊ custodias illá: si iniun
ctú perfeceris: ꝙ̃doq̃ȝ transitura
ad melius: vbi nec opus sit i ali/
quo opere occupari: nec de cu/
stodia solicitari. Oẽ lignú para
disi tibi ꝯceditur ad vescenduȝ:
preter illud. qȯ dicit scientie bo/
ni ⁊ mali. Si.n. cetera bona sũt:
⁊ sapiunt bonũ: q̊d est opus ede
re de ligno: qȯ sapit ét malum.
Non plus sapere: q̃ȝ oportet sa/
pere. Sapere.n. malum: sapere
non est: sed descipere. Serua er
go commissuȝ: expecta promissũ
caue prohibitũ, ne perdas con/
cessũ. Quid tuá mortem tá inté
te intueris? Quid illo tá crebro
vagantia lũina iacis? Quid spe
ctare libet qȯ: manducare non
licet? Oculos inquis tendo non
manuȝ. Non est interdictuȝ ne
videá: sed ne cõmedam. An nõ
licet oculos: q̊ volo leuare: quos
deꝰ in mea posuit ꝑtáte? Ad qȯ
apostolus. Oia mihi licent sed
non oia mihi expediũt. Et si cul
pa nõ est culpe tñ indituȝ est. ni
si.n. mens minus se curiose ser/
uaret: tua curiositas tꝑs vacuuȝ
nõ héret. Et si culpa nõ est: cul/
pe tñ occasio est: ⁊ inditiũ cõmis
se: ⁊ cá cõmittende est. Te.n. in/
tenta ad aliud latenter in cor tu
uȝ serpens illabit: blande alloq̊
tur. Blanditũs rõnem: menda
tũs timorem cõpescit: nequaq̃ȝ
inquiens morieris: Auget curá:
dũ incitat gulá. Acuit curiosita
té dũ suggerit cupiditaté: offert
tádé ꝓhibituȝ: ⁊ aufert concessũ.

Porrigit pomũ: ⁊ surripit para
disũ. Hauris virus pitura: ⁊ pi/
turos pitura. Perit salꝰ: ñ desti
tit ꝑtus. Nasciur morimur: ióq̃ȝ
nascimur morituri: q: ꝑus mori
mur nascituri ꝓpterea graue iu
gũ sup oés filios tuos vsq̃ȝ i ho/
diernũ dié. Sȝ ⁊ tu signaculũ
similitudis ñ in paradiso: sȝ i ȯli
tũs paradisi dei positꝰ es. Quid
ampliꝰ q̃rere debes? Plenꝰ er/
go sapiẽtia ⁊ ꝑfectꝰ ȯcore altio
ra te ne quesieris ⁊ fortiora te ne
scrutatꝰ fueris. Sta i te ne cadas
a te si ãbulas i magnis ⁊ i mira/
bilibꝰ sup te. Sȝ q̊d interim ex
obliquo intédis ad aq̊loné. Iaȝ
te video iá te ꝑspicio nescio q̃ su
pra te curiosius rimanté ponaȝ
inq̊s sedé meaȝ ad aquilonem.
Ceteris astãtibꝰ celicolis. duȝ tu
solꝰ sedere affectas fratrũ cõcor
diá totiꝰ celestis pr̃ic pacé ipsiꝰ
q̃ȝtũ i te é q̊eté trinitatis ifestas.
Quo te tua mis curiositas ducit
vt ꝑsũptõe singulari nõ dubites
ciuibꝰ scãdalũ. iiuriá facere regi
Milia miliũ mistrát ei. ⁊ decies
cétena milia assistũt ei. vbi nemo
sedere ꝓhibet. nisi solꝰ is. q̊ sedet
sup cherubí. cui a ceteris mistrat
⁊ tu nescio q̃ ceteris ꝑspiciẽdo dif
ferétiꝰ. curiosiꝰ iq̊rẽdo: irreueré
tiꝰ ꝑsuadẽdo. sedé tibi collocas i
celo. vbi sis simul altissio. Quo si
ne. q̃ fidutia. Merite ispiciẽs vi/
res. pẽsa fineȝ. excogita modũ.
Sciẽte hoc altissimo ꝑsũis. an ne
sciẽte. Volẽte. an ñ volẽte. sȝ qũo
malũ quodcũq̃ȝ machiaris. aut

velle.aut ignorare pōt.cuiꝰ opti
ma voluntas.cuiꝰ perfecta scien
tia est.Nunq̇d aūt ⁊ scire ⁊ nolle
nō dubitas.sed non posse resiste
re putas.At vō nisi te conditꝫ
esse dubitaueris. dubitare te nō
crediderꝫ de oipotentia. siue ꝺ
oimoda scia.ac bonitate cōdito
ris.q̇ te de nihilo potuit. talē sci
uit.tñ condere voluit Quō er-
go deū ꝯsentire existias. qꝺ fieri
nolit.refellere possit.An forte in
te video ꝯpleri.imo a te initiari
qꝺ post te.⁊ ꝑ te a tui similibꝰ in
fris freq̄ntatū solet vulgarit̃ di-
ci.Priuatꝰ dñs temerarios nu
trit.An oculus tuus neq̃ꝫ est. qꝛ
ille bonꝰ est.De cuius bonitate
dū fiduciaꝫ nefariā sūmis.factus
es ⁊ ꝯ̃ scientiaꝫ.impudens.⁊ cō
tra potentiā audax. Hoc ē.n.o
impie.hoc est qꝺ cogitas.hec est
iniq̇tas.quā meditaris in cubili
tuo.⁊ dicis.Putas creator opꝰ
suuꝫ destruat.Scio quideꝫ.qꝛ ñ
latet deū qualiscumq̃ꝫ cogitatio
mea.Deus.n. est. nec placet ei
qualiscunq̃ꝫ talis cogitatio mea
bonꝰ est.Sed nec si velit effugi
am manꝰ eius.qꝛ potēs est. Nū
quid tñ mihi timendū est. Si.n.
cū bonus sit.non pōt illi place
re malū meuꝫ.q̃ꝫto minus suuꝫ.
Meuꝫ quippe dixerꝫ ꝯ̃ eius vo
luntateꝫ aliquid velle.suū auteꝫ
si vindicet sese.Taꝫ ergo qꝺcun-
q̃ꝫ scelus nō valet velle vlcisci.q̃ꝫ
nec vult. nec valet sua bonita-
te priuari. Fallis te miser.fal
lis te.nō deum. Te inquā fallis

⁊ mentit̃ iniquitas sibi non deo.
Dolose q̇dem agis sed in ꝯspe-
ctu eius.Te ergo fallis nō deuꝫ.
Et qꝛ ꝺ magno eius bono in te.
tu magnū in eum excogitas ma
lū.merito iniq̇tas tua inuenitur
ad odiū.Que maior nāq̃ꝫ iniq̇-
tas q̃ꝫ vt inde a te creator ꝯtēna
tur.vñ plus amari merebat̃.que
maior nāq̃ꝫ iniq̇tas quā cum de
potentia dei nō dubites.q̇n te.s.
destruere possit q̇ ꝯdere potuit.
ꝯfisus tñ de multa eius dulcedi
ne.qua speras eū nolle vindica-
re cū possit.malū ꝓ bonis. odiū
ꝓ dilectōe retribuas. Hec inq̃ꝫ
iniq̇tas nō ira momentanea.sed
odio digna ē sempiterno. q̃ tuo
dulcissimo ⁊ altissimo dño. licet
inuito desideras tñ ac speras eq̃
ri.quatenus sꝑ videat qꝺ doleat
dum te sociuꝫ habeat cuꝫ nollit
nec deiciat cū possit. q̇n potius
eligat ipse dolor q̃ꝫ te patiat̃ pe-
rire.Possit quideꝫ deijcere si ve
lit.sed pre dulcedie vt existimas
velle non possit.Certe si talis est
qualeꝫ putas.tanto neq̇us agis
si non amas.Et si ille patitur ali
q̇d fieri ꝯ̃ se.potius q̃ꝫ ipse aliq̇d
faciat contra te.q̃ꝫta malitia est
vt vel tu non ꝑcas illi.q̇ sibi nō
parcit parcendo tibi.Absit tam̃
ab eius ꝑfectione vt qꝛ dulcis.ē
iustus nō sit.quasi simul dulcis.
⁊ iustus esse non possit cū meli-
or sit iusta dulcedo. q̃ꝫ remissa i-
mo virtus nō sit dulcedo sine iu
stitia.Quia igit̃ gratuite dei bo
nitati. q̃ gratis factus ē ingratꝰ

existis:iustitiā do:quā expt⁹ es: non metuis.iōq₃ audacter cōmi tis culpā:de qua falso tibi ꝓmit tis impunitatē:iā₃ ecce iustū sen ties.quem bonū₃ nosti.cadēs in foueā quā paras auctori: vt du₃ .s.talens in eū penam machina ris:qua tū valeat carere si velit. sed vt putas:ñ valeat velle: ⁊ iō nec carere ea vtiq₃ bonitate:qua nemine₃ expertus es illū punis se.talē iustus de⁹ iustissime in te retorqueat penā:q̇ nec deb₃:nec valet pati suā impune bonitate₃ offendi:sic vtiq₃ tēperans in vin dicta sniam vt si velis resipiscere nō neget veniā.scdm tū duritia₃ tuam:⁊ cor impenitens non pos sis velle:⁊ ideo nec pena carere. Sed iam audi calumniā. Celu₃ inquit mihi sedes est:⁊ terra sca bellum pedū meorū. Non dixit oriens:aut occidēs aut vna ali qua celi plaga sed totū celu₃ mi hi sedes est. Nō potes ergo in ꝑ te sedere celi cū ille totu₃ elege rit sibi. In terra nō potes q₂ pe dū eius scabellū est. Terra ⁊.n.lo cus solidus est vbi sedet ecclesia fundata.supra firmā petrā. Qd̄ facies. E celo pulsus in terra re manere non potes. Elige ergo ti bi in aere locū non ad sedendū sed ad volandū.vt qui temptasti cōcutere statū eternitatis pena₃ sentias ꝓprie fluctuatiōis. Te er go fluctuante inte celū ⁊ terram sedet dn̄s super soliu₃ excelsu₃ ⁊ eleuatū ⁊ plena est oīs terra ma iestate eius vt nusq₃ nisi in aere inuenias locum. Seraphin nam q₃ alijs quidem alis sue contem plationis de trono ad scabellu₃ d̄ scabello ad tronū volātia.alijs caput dn̄i pedesque velantia:ad hoc ibi posita puto vt sicut hoī peccanti paradisi ꝑ cherubin ꝓ hibet ingressus ita ⁊ ꝑ seraphin modus tue curiositati iponeret q̄tenus nec celi iā magis impu denter. q₃ imprudēter archana rimaris nec ecclesie misteria co gnoscas in t̄ris.s₃ solis ꝯtent⁹ sis cordibus superborū q̇ nec in ter ra dignant eē sicut ceteri hoīum nec sicut angeli volant ad celu₃. Licet vero a caput in celo.⁊ pe des a te in terra abscondant q̇d dā tū tibi mediu₃ videndū ad in uidendū dūtaxat ꝑmittitur. Dū suspēsus in aere descēdentes qui dē ꝑtē ⁊ ascendentes angelos i tueris sed q̇d vel audiāt in celis vel nūtient terris.penit⁹ nescis. O lucifer q̇ mane oriebaris im mo nō iā lucifer sed noctifer aūt ēt mortifer. rectus cursus tuus erat ab oriente ad meridiē ⁊ tu ꝑpostero ordine tendis ad aq̄lo ne₃. Quanto magis ad alta festi nas tāto celerius ad occasū₃ de clinas. Uelim tū curiosius o cu riose intentionē tue curiositatis inquirere. Ponam inq̇s sedem meā ad aquilonem. Nec aq̄lo nē hunc corporalem nec sedem hāc cū sis spiritus intelligo ma terialē. Puto aute₃ per aquilo nem reprobandos hoīes fuisse d̄ signatos ꝑ sedē ꝑtāte₃ in illos

Quos vtiq3 in p̄sentia dei: q̄to ei vicinior: tanto ceteris pspicatior preuidens: nullo q̇dem sapiētie radio coruscantes nullo spiritus amore feruētes velut vacuū repire locū: affectasti sup illos dominiū: quos quadā3 tue astucie claritate pfunderes: tue malicie estibus inflāmares: vt q̄uo altissimus sua sapientia ac bonitate oībus filijs obediētie preerat: ita et tu sup oēs filios rex superbie cōstitutus tua eos astuta malicia ac maliciosa astucia regeres: p qd̄ similis altissimo eēs. S3 miror q̄uo si in p̄sentia dei tuū videris p̄ncipatū cur nō in eadē preuidisti et precipitiū. Na3 si preuidisti: q̄ insania fuit: vt cū tanta miseria cuperes: p̄ncipari: vt malles miser p̄esse: q̄ felicit subesse. An nō expedierat p̄ticipē eē plagarū illarū luminosarū: q̄3 principē tenebrarū harū. Sed credibilius est: q̄ n̄ preuidisti: aut pp illā cām qua3 supius dixi. qr dei bonitatē attēdēs: dixisti i corde tuo: n̄ req̄ret pp qd̄ o impie deu3 irritasti: aut qr viso principatu stati3 i oculo supbie trabes excreuit: qua interposita casu3 videre nō potuisti. Sic ioseph: cū suā p̄uidisset exaltationē: nō tū presciuit sui venditionem: q̄3uis ppior esset venditio q̄3 exaltatō. Nō q̄ tm̄ patriarchā in supbiam crediderim incidisse. sed vt eius exēplo pateat: q̄ hi: q̄ futura preuident p spiritu3 ꝓphetie: et si nō omnia: nō ideo tamē putādi sunt nulla p̄uidisse

Quod si q̇s contendat in eo: q̄ sōnia sua adhuc adolescentulus narrabāt: quorum tūc mysteriu3 ignorabat: vanitate posse notari tm̄ mysterio magis sui simplicitati pueri deputandu3 arbitror q̄3 vanitati. Que tm̄ si q̄ fuit: p ea q̄ passus legit. potuit expiari. Nō nullis. n. aliqua aliq̄n de se p reuelationē iocunda monstrant̄ q̄ et si humanus aius absq3 vlla vanitate scire non pōt: nō minus iō eueniet: qd̄ monstratū est: sic tm̄ vt illa vanitas impunita nō sit: q̄ de magnitudine reuelatiōis aut ꝓmissionis in se vel leuit̄ exultauit: Sicut. n. medicus non solu3 vnguento. s3 igne et ferro vtitur. quo oē. qd̄ in vulnere sanādo excreuerat: secet. et vrat. ne sanitatē que ex vnguento procedit. impediat. sic medicus aiarum deus hmōi anime ꝓcurat tentatiōes. immittit tribulationes q̇bus afflicta et humiliata gaudium vertat in luctum. reuelationē putat illusionem. Unde fit. vt et vanitate careat. et veritas reuelationis non pereat. Sic pauli extolētia per stimulos carnis reprimitur. et ipse reuelationibus crebris attollitur. Sic zacharie infidelitas lingue obligatiōe mulctatur. et angeli ꝺitas suo in tēpore manifestāda non mutat̄. Sic p gloria3 et ignobilitatē sancti ꝓficiūt Dū inter singularia dona. q̄ recipiunt. cōi hoium vanitate pulsari se sentiunt. vt dū per grām supra se aliq̇d cernunt. nō obliuiscant̄

qꝺ ſūt. Sed quid ꝺe reuelationibus ad curioſitatē? De q̄bus vt hoc per exceſſum intermiſcerē. inde occaſio ſumpta eſt. cū oſtēdere: vellem ſic reprobū angelū ante caſum ſuū potuit ꝓuidere illam. quam poſt accepit i reprobos hoīes dominationem. vt tū̄ ſuā non ꝑſciret ꝺamnationē. De quo etiā nōnullis queſtiunculis motis magis q̄ȝ ſolutis: toti⁹ diſputatiuncule hec ſumma ſit. ꝙ ꝑ curioſitatē a veritate ceciderit q̇a prius ſpectauit curioſe. qꝺ affectauit illicite. ſꝑauit ꝑſūptuoſe. Jure igit̄ in gradibus ſuꝑbie primū curioſitas vendicat ſibi. q̄ etiā inuenta eſt initiū eē oīs peccati. Sed niſi hoc citius cohibeatur i leuitatē aī. q̄ ſcꝺs gradus ē cito ꝺillabitur.

Scꝺs gradus leuitas.

Monachus. n. q̇ ſui negligēs alios curioſe circūſpicit. ꝺū quoſdā ſuſpicit ſuperiores quoſdam ꝺeſpicit inferiores. ⁊ in aliis q̇dē videt qꝺ inuidet. i aliis qꝺ irridet inde fit vt pro mobilitate oculorū leuigatus anim⁹ nulla. vtiq̄ȝ ſui cura aggrauatus. modo ꝑ ſuꝑbiā ad alta ſe erigat. modo ꝑ inuidiā in ima ꝺemergat. Nūc ꝑ inuidiā nequiter tabeſcit. nūc per excellētiā pueriliṫ hylareſcit. In altero neq̄ȝ. i altero vanus. i vtroq̄ȝ ſuperb⁹ exiſtit: qꝛ ⁊ ꝙ ſuperari ſe ꝺolet. ⁊ ꝙ ſuꝑare ſe gaudet. amor ꝓprie excellētie facit. Has autē animi viciſſitudines. nunc pauca ⁊ mordatia. nūc multa ⁊ inania: nūc riſu. nūc luctu plena ſemꝑ vero irrationabilia iꝺicāt verba. Compara ſi vis hos ꝺuos primos ſuꝑbie grad⁹. ſupremis ꝺuobus humilitatꝭ. ⁊ vide ſi non vltimo curioſitas. in penultimo leuitas cohibeť. Idipſū i ceteris reꝑies. ſi alterutrū cōparenť. Sȝ iā ad tertiū ꝺocendo. nō ꝺeſcendendo veniamus.

Tertius gradus iepta leticia.

Propriū ē ſuꝑborū. leta ſemꝑ appeteř. ⁊ triſtia ꝺeuitare iuxta illꝺ. Cor ſtultoꝝ vbi leticia Unꝺ ⁊ monach⁹ q̇ ꝺuo iā ſuꝑbie grad⁹ ꝺeſcendit. ꝺū ꝑ curioſitatē ad aī leuitatē ꝺeuenit. cū gaudiū ꝙ ſꝑ appetit. frequēti videt iterpollari triſticia. quā ꝺe bonis alterius ꝯtrahit. ipatiēs ſue hūiliationis. fugit ad ꝯſiliū ꝯſolatiōis. Ex illa ꝺeniq̄ȝ ꝑte. q̄ ſibi ſua vilitas. ⁊ aliēa excellētia mōſtrať. reſtringit curioſitatem. vt totū ſe trāſſerat i ꝯtrariā ꝑtē q̄ten⁹ i q̇ ipe vř ꝓcellere curioſius notet: i quo alť ꝓcellit. ſꝑ ꝺiſſimulet. vt ꝺū ꝺeuitat. ꝙ triſte putať leticia ꝯtinueť Sicq̄ȝ fit. vt ſibi viciſſi͡ȝ. quē vēꝺicabāt gaudiū ⁊ triſticia. ſola poſſiděř icipiat iepta leticia. In hac ꝗt tertiū tibi gradū ꝯſtituo. Accipe q̇bus eā ſignis vel i te ꝺeꝑhēdas vel altero. Illū q̇ eiuſmodi eſt. aut nūq̄ aut raro gementē audies. aut lachrimātē videbis. Putes ſi attēdas. aut ſui oblitū aut ablutum a culpis. In ſignis ſcurilitas i frōte hylaritas. vanitas apparet i inceſſu. pronus ad

locuȝ:facilis ac promptus i riſu.
Cūctis quippe:que in ſe contem
ptibilia:⁊ ideo triſtia nouerat a
memoria raſis:boniſq; ſi q̄ ſētit i
ſe adunatis vel ſimulatꝫ ante ocu
los mentis: dum nil cogitat:niſi
qd̄libet.nec attēdit ſi licet: iaȝ ri
ſum tenere:iā ineptā leticiā diſſi
mulare non valet. vt eniȝ veſica
collecto turgida vēto:pūctoq; ꝑ
forata exiguo:ſi ſtringit̃ crepitat
tū detumeſcit:ac vēt⁹ egrediens
non paſſim effuſus : ſed ſtrictim
emiſſus:crebros quoſdam ſoni-
tus reddit ſic monachus vbi va
nis ſcurilibuſq; cor ſuū cogitati-
onibus impleuerit.propter diſci
plinā ſilētij nō iueniēs vētus va
nitatis qua plenius egrediat̃ in
ter anguſtias fautium ꝑ chachi
nos excutit̃:Sepe vultū pudibū
dus abſcondit claudit labia den
tes ſtringit ridet tñ nollens cha
chinat inuitus Cūq; os pugnis
obſtruxerit ſuis per nares adhuc
ſternutare auditur.

Quartus gradus iactantia.

At poſtq̄ vāitas creſcere ⁊ veſi
ca groceſcere ceperit neceſſe ē vt
ampliori forāine laxato ſinu ven
toſitas eructuet̃. Alioquin rūpe
tur.Sic monachus inepta redū
dāte:leticia dū riſu vel ſignis cā
aperire nō ſufficit in heliu verba
prorumpit. En venter meus q̄ſi
muſtū abſq; ſpiraculo qd̄ nouas
lāgunculas dirumpit . Aut loq̄
tur ergo aut rumpet̃. Plenus ē
enim ſermonib⁹ ⁊ coartat eū ſpi
ritus vteri ſui.Eſurit ⁊ ſitit audi
tores q̄b⁹ ſuas iactitet vanitates
quibus omne qd̄ ſentit: effūdat
qubus qualis ⁊ quātus ſit inno
teſcat.Inuenta āt occaſione lo-
quēdi ſi de litteris ſermo exorit̃
vetera ꝓferūt̃ ⁊ noua volāt ſētē
tie verba reſonāt ampuloſa ꝑue
nit iterrogātē nō querēti reſpon
dit.Ipſe querit ipſe ſoluit ⁊ v̊ba
collocutoris precidit impfecta.
Cū autē pulſato ſigno neceſſe ē
interrūpi colloquiū horā longā
breue querit̃ interuallū querit li
centiā ⁊ vt ad fabulas reuertat̃
poſt horā non vt quēpiam edifi
cet:ſed vt ſcientiā iactet.Edifica
re pōt ſed non edificare itēdit.
Non curat te docere vel a te do
ceri ipſe ꝙ neſcit ſed vt ſcire ſcia
tur ꝙ ſcit.Qd̄ ſi de religiōe agit̃
ſtatim viſiones ⁊ ſomnia ꝓferūt̃
Deinde laudat ieiunia cōmen-
dat vigilias ſuꝑ omnia orōnes
exaltat de pacientia de humilita
te ⁊ de ſingulis virtutib⁹ plēiſſi-
me ſed vāiſſime diſputat vt tu ſci
licȝ ſi audieris dicas ꝙ ex abūdā
tia cordis os loquit̃ ⁊ q̇a bonus
homo de bono theſauro ſuo pro
fert bona. Si ad lubrica ſmo cō
uertit̃ in his quāto aſſuetior tan
to loquatior iuenit̃. Dicas ſi au
dias riuū vanitatis fluuiū eē ſcu
rilitatꝫ os ei⁹ ita vt ſeueros quo-
q; ⁊ graues animos i leuitatē cō
citet riſus.Et vt totū i breui colli
gā in multiloq̇o nota iactātiam
In hoc habes q̄rtū gradū:⁊ de-
ſcriptū ⁊ noīatū. Fuge rē ⁊ tene
nomē.hac eadē cautela iā acced

ad ꝗntū:quē noīo ſingularitatē
Quint⁹ gradus ſingularitas.
Turpe ē.n. qui ſe ſupra ceteros
iactat:ſi nō plus ceteris aliquid
agat:per qd̄ vltra ceteros appa-
reat:proinde non ſufficit ei ꝙ cō
munis mōaſterij regula vel ma
iorū cohortāt exēpla. Nec tamē
melior eē ſtudet:ſed videri:ñ me
lius viuere:ſed videri vincet ge
ſtit:q̄tenus dicere poſſit. Nō ſuz
ſicut ceteri hominū. Pl⁹ ſibi blā
dit de vno ieiunio:ꝙ ceteris prā
dētibus facit: q̄ȝ ſi cū ceteris ſe-
ptē dies ieiunauerit. Cōmodior
ſibi videt vna oraciuncula pecu
liaris q̄ȝ tota plaſmoſa vnius no
ctis. Inter prādēdū crebro ſolet
oculos iactare ꝑ mēſas:vt ſi quē
minus cōedere viderit victuȝ ſe
doleat:⁊ icipiat idipſuȝ ſibi cru-
deliter ſubtrahere:qd̄ neceſſariū
victui idulgēdū preuiderat: pl⁹
glorie metuēs detrimētum q̄ȝ fa
mis cruciatū. Si quē macriorē:
ſi quē pallidiorē ꝓſpexerit: vilē
ſe eſtimat nūq̄ȝ requieſcit. Et quo-
niā vultū ipſe ſuū videre nō pōt
qualē.ſ.ſe ītuētib⁹ offert:manus
quas pōt ⁊ brachia ſpectās: pal
pat coſtas:humeros attractat ⁊
lūbos:vt ſm ꝙ corꝑis ſui mēbra
vl' min⁹ vel ſatis exilia ꝓbat:pal
lorē oris ac colorē diſcernat. Ad
omnia dēiq̄ȝ tua ſtrenuus.ad cō
munia piger vigilat ī lecto:dor-
mit ī choro. Cūq̄ȝ alijs pſallēti-
b⁹ tota nocte ad vigilias dormi
tet:p⁹ vigilias alijs ī clauſtro q̇e
ſcētib⁹: ſol⁹ ī oratorio remanet:
excreat:⁊ tuſcit.gemitib⁹ ac ſuſ-
piriis aures foris ſedētiū de an-
gulo īplet. Cū āt ex his. que ſin-
gularit ſed inaniter agit: apud
ſimpliciores ei⁹ opinio excreue-
rit q̇ ꝓfecto opa probāt: que cer
nūt.ſed vnde prodeāt nō diſcer
nūt. Duȝ miſerum beatificāt: in
errorem inducunt.

Sextus gradus arrogantia.

Credit:quod audit.laudat. ꝙ
agit.⁊ quod intendat.nō itēdit.
Obliuiſcit intentionem.dū am-
plectit opinionē. Quiq̄ȝ de om-
ni alia re pl⁹ ſibi credit q̄ȝ alijs.d̄
ſe ſolo pl⁹ alijs credit ꝙ̄ ſibi.vt ñ
iā verbotenus aut ſola opeꝝ oſ̄
tatione ſuā preferat religionem:
ſed intimo cordis credat affectu
omnibus ſe ſanctiorem. Et q̇cq̇d
de ſe laudatū agnouerit.ñ igno
rantie aut beniuolentie laudato
ris ſed ſuis merit arrogāter aſ-
cribit. Unde poſt ſingularitatē
ſextū ſibi gradū iure arrogātia ſi
bi vendicat. Poſt hāc preſum-
ptio inuenit.in qua ſeptim⁹ gra
dus conſtituitur.

Septimus gradus preſūptio.

Qui eni alios ſe precellere pu-
tat.quomodo nō plus de ſe q̄ȝ d̄
alijs preſumat? Prius ī conuen
tibus reſidit.in cōſilijs prim⁹ re
ſpondet.nō vocatus accedit. nō
miſſus ſe itromittit reordinat or
dinata.reficit facta. Quicq̇d ipe
non fecerit:aut ordinauerit.nec
recte factuȝ.nec pulchre exiſtiat
ordinatū.iudicat iudicātes.pre
iudicat iudicaturis. Si cū tēp⁹

aduenerit. nõ promoueaꝶ ad po
ratum ſuũ abbatẽ aut inuidũ iu
dicat: aut deceptũ. Qḋ ſi medio
cris ei aliqua obedientia iniun
cta fuerit indignaꝶ aſpernatur:
arbitrãs ſe nõ eſſe minoribus oc
cupandum: qui ſe ad maiora ſen
tit idoneũ. Sꝫ q̇ ſic promptulꝰ
ad omnia ſe magis temere ꝙ̃ li-
bere ꝯſueuit ingereꝶ: ĩpoſſibile ẽ
eum aliquãdo non errare. Ad ꝓ
latum autem ptinet errantẽ ar-
guere. Sed quomodo culpã ſuã
confitebiꝶ: qui nec eſſe putat nec
putari culpabilis patitur. Pro-
pterea: cũ ei culpa imputaꝶ: cre-
ſcit nõ amputaꝶ. Si ergo cuꝫ ar-
gutus fuerit. declinare cor eiꝰ vi
deris in verba malitie: in octauũ
gradũ. qui diciꝶ defenſio pecca-
torum noueris corruiſſe.

Octauꝰ gradꝰ. Defẽſio pctõꝝ.

Multis vͦ modis fiũt excuſa-
tiões in peccatis. Aut. n. dicit: q̇
ſe excuſat. non feci. aut feci qui
dem: ſed bene feci: aut ſi male: ñ
multũ male: aut ſi multũ male:
nõ mala intentione. Si auteꝫ ⁊
de illa ſicut adã vel eua cõuiciꝶ:
aliena ſuaſione excuſare ſe nitiꝶ.
Sed qui procaciter etiaꝫ aperta
defendit: quãdo occultas ⁊ ma-
las cogitatiões cordi ſuo aduẽi
entes humiliꝶ reuelaret abbati.

Nonꝰ gradꝰ. Siulata ꝯfeſſio.

Licet vͦ genera hec excuſatio
nis eatenus mala iudicenꝶ: qua
tenus ore ꝓphetico verba mali
tie appellenꝶ: multo tam̃ pericu
loſior eſt fallax ac ſuperba ꝯfeſ-
ſio. ꝙ̃ procax ⁊ obſtinata defẽſio
Nõnulli. n. cum ḋ apertioribus
arguunꝶ: ſcientes: ꝙ ſi ſe defende
rent. ſibi nõ crederenꝶ. ſubtilius i
uenit argumẽtũ defenſionis ver
ba reſpõdentes doloſe confeſſio
nis. Eſt quippe: vt ſcriptũ eſt qui
nequiter humiliat ſe: ⁊ interiora
eius plena ſunt dolo. Vultus de
mittiꝶ: proſterniꝶ corpꝰ aliquas
ſibi lachrymulas extorquent: ſi
poſſunt vocẽ ſuſpirijs. verba ge-
mitibus interrũpũt. Nec ſolum
qui eiuſmodi eſt obiecta nõ excu
ſat: ſed ipſe quoqꝫ culpã exagge
rat. vt dũ impoſſibile aliq̇d aut i
credibile culpe ſue ore ipſiꝰ adi-
tum audis etiã illud ꝙ ratũ pu
tabas. diſcredere poſſis. ⁊ ex eo
quod falſum eẽ nõ dubitas. duꝫ
cõfiteꝶ. in dubiũ veniat. qḋ quaſi
certũ tenebaꝶ. Dumqꝫ affirmãt.
quod crediꝶ nolunt. confitendo
culpaꝫ defendunt. ⁊ aperiendo
tegunt quãdo ⁊ confeſſio lauda
biliꝶ ſonat i ore. ⁊ adhuc iniqui-
tas occultatur in corde: quatenꝰ
magis ex humilitate: ꝙ̃ ex veri-
tate cõfiteri putet q̇ audit. aptãs
ſibi illud ſcripture. Juſtꝰ in prin
cipio ſermõis accuſator eſt ſui.
Malunt. n. apud homines veri
tate periclitari ꝙ̃ humilitate. cũ
apud deum piclitentur vtrinqꝫ
Aut ſi ideo culpa mãifeſta ſit. ꝙ
nulla penitus vͦſutia tegi poſſit:
nihilominus tamen vocẽ nõ cor
penitẽtis aſſumũt. qua notã nõ
culpam deleant: dum ignorãtiã
mãifeſte trãgreſſionis. decore re

cōpēsant publice ꝯfessiōis. Glo-
riosa res humilitas q̄ ipsa quoqꝫ
sup̱bia palliat̃ se appetit ne vile-
scat. Sꝫ hec cito tergiuersatio a
p̄lato dep̱hendit̃ si ad hāc sup̱bā
humiliatē nō leuit̃ flectit̃ q̊ ma-
gis dissimulet culpā vel differat
penā. Uasa figuli ꝓbat fornax ꝛ
tribulatio vere penitētes discer-
nit. Qui.n. v̉aciter penitet labo
rē penitētie nō abhorret sꝫ q̊cq̊d
sibi ꝓ culpa quā odit iniungit̃ ta
cita ꝯscia patiēter āplectit̃. In ip
sa quoqꝫ obediētia duris ac ꝯtra
rijs reb⁹ abhortis q̄buslibet irro
gatis iniurijs sustinēs nō lasce-
scit vt i quarto gradu stare indi-
cet hūilitatꝫ. Cuius v̉o simulata
ꝯfessio est vna vel leui· ꝯtumelia
aut exigua pena interrogatus iā
hūilitatē simula iā simulationē
dissimulare non pōt. Murmu-
rat frēdet irascit̃ nec in q̄rto stare
hūilitatis gradu sed i nouū cor-
ruisse sup̱bie ꝓbat̃. Qui ƀm qꝺ ꝺ
scriptus ē recte simulata ꝯfessio
appellari pōt. Quāta putas tūc
ꝯfusio sit in corde supbi cū fra⁹ꝺ
cipit̃ pax amitit̃ la⁹ minuit̃ nec
culpa diluit̃. tādē notat̃ ab oib⁹
iudicat̃ ab oib⁹ eoqꝫ vehemēti⁹
oēs idignat̃ quo falsuꝫ ꝯspiciunt
q̊cq̊d de eo p̄us opinabāt̃. Tunc
op⁹ est p̄lato vt eo min⁹ illi par
cendū putet quo magis omnes
offenderet si vni parceret.

Decimus gradus Rebellio.

Hic nisi eū mīƀatio sup̱na respi
ciat vt qꝺ valde difficile talibus
ē vniuersoꝝ iudicijs tacitus ac-
q̊escat frōtosus mox ꝛ impudēs
factus tāto deterius q̄to despe-
ratius in decimū gradū ꝑ rebel-
lionē corruit q̊ qꝫ pri⁹ latēter ar
rogās fr̄es ꝯtēpserat iā patenter
inobediens ēt magistrū ꝯtēnit.
Sciendū āt ē ꝙ oēs grad⁹ quos
in.xij. ꝑtitus suꝫ in tres tm̄modo
colligi pōt vt in sex superiorib⁹
ꝯtēptus fr̄um. in q̄ttuor sequēti
bus ꝯtēptus magistri i duob⁹ q̊
restāt ꝯsūmetur ꝯtēptus dei. No
tandū quoqꝫ ꝙ hi duo superbie
grad⁹ vltimi q̊ ꝛ humilitatꝫ ascē
dendo primi inueniunt̃ sicut ex
tra ꝯgregationē ascendēdi sunt
ita in ꝯgregatione descēdi n̄ pos
sunt. Quod āt ante ascendi ꝺbe
ant ex hoc apte dat̃ intelligi qꝺ
in tertio gradu i regula legitur.
Tertius inq̊t gradus ē vt q̊s pro
dei amore oī obedientia se sub-
dat maiori. Si ergo i tertio gra-
du subiectio collocatur q̄ ꝓcul-
dubio fit q̄do nouitius primuꝫ
conuentui sociat̃ consequens est
ꝙ duo anteriores iā trāscensi in
telligant̃. Deniqꝫ vbi fr̄um ꝯcor
diā ꝛ magistri sn̄iam monachus
spernit q̊d vltra in mōasterio ni
si scandalū facit?

Undecim⁹ Libertas peccādi.

Post decimū itaqꝫ gradum q̊
rebellio. dictus est expulsus vel
egressu⁹ de monasterio statiꝫ ac
cipitur ab vndecimo. Et tunc in
greditur vias q̄ videntur homi
nibus bōe quarum finis nisi for-
te de⁹ eas sepierit demerget euꝫ
in profundū inferni. i. in contem

ptū dei. Impius siq̄dem cū vene
rit in ꝓfundū maloꝝ: ꝯtēnit. Po
test aūt .xi. grad⁹ appellari liber
tas peccādi: ꝑ quā monach⁹ cuꝫ
nec magistrū videt: quē timeat:
nec fr̄es: quos reuereat᷑. tāto secu
ri⁹ q̄zto liberi⁹ sua desideria iple
re delectat᷑: a q̄bus in monaste/
rio tā pudore. q̄ꝫ timore ꝓhibe/
bat᷑. Sed ⁊ si iā fratres vel abba/
tē non timet: nondū tn̄ dei peni/
tus formidine caret. Hāc rōneꝫ
adhuc sub murmurās volūtati:
nec sine aliq̄ dubitatione: q̄ꝗ ꝑ/
mū illicita perficit. sed sicut: is q̄
vadū tentat pedetentiꝫ nō cur
sim vitioꝝ gurgiteꝫ intrat.

Duodecimus gradus ꝯsuetu
do paccandi.

At post q̄ꝫ t̄ribili vel iudicio ꝑ/
ma flagitia ipunitas sequit᷑. exꝑ
ta voluptas libenter repetit᷑: re/
petita blandit᷑. Cōcupiscentia re
uiuiscente sopit᷑ rō: ligat cōsuetu
do. Trahitur miꝭ in profunduꝫ
maloꝝ: tradit᷑ captiuus voragi
ni vitioꝝ: ita vt carnaliū voragi/
ne desidérioꝝ absort⁹: sue rōnis
diuiniq꜃ timoris oblit⁹: dicat insi/
piens in corde suo: nō est de⁹. Iā
indifferenter libitis ꝓ licitis vtit᷑
iā ab illicitis cogitādis patran/
dis. inuestigandis: aius manus
vel pedes nō ꝓhibent: sed quic/
q̄d in cor in buccā: ad manuꝫ ve
nerit. machinat᷑. garrit: ⁊ operat᷑
maliuol⁹. vāiloqu⁹ facinorosus.
Quemadmodū deniq꜃ ascensis
his oibus gradibus corde iam
alacri ⁊ absq꜃ labore ꝓ bona cō

suetudine iust⁹ currit ad vitā: sic
descensis ipius eisdem ꝓ malo
vsu: n̄ rōne se gubernās: n̄ timo/
ris freno retentans intrepid⁹ fe/
stinat ad mortē. Mediȷ sunt q̄ fa
tigant᷑: angustiātur. qui nūc me
tu gehēne: nūc pristia retardati
ꝯsuetudine descendēdo vel ascē
dēdo laborāt. Suprem⁹ tantū ⁊
infim⁹ currere absq꜃ impedimē
to: ⁊ absq꜃ labore. ad mortē hic:
ad vitā ille festinat: alt᷑ alacrior:
alt᷑ ꝓcliuior. Illū alacrē chari/
tas. hūc ꝓcliuē cupiditas facit.
In altero amor: i altero stupor
laborē n̄ sentit. In illo deniq꜃ ꝑ
fecta charitas: i isto ꝯsumata ini
q̄tas: foras mittit timorē. Illi ve
ritas. huic cecitas dat securitatē.
Potest ergo duodecim⁹ grad⁹
appellari ꝯsuetudo peccandi q̄
dei met⁹ amittitur: contēptus i
curritur. Pro tali iā inq̄t ioan/
nes apostol⁹ n̄ dico: vt q̄s oret.
Sꝫ nūq̄d dicis o apostole: vt q̄s
despet. Imo gemat: q̄ illū amat.
Nō ꝑsūat orare. nec d̄sistat plo/
rare. Quid ē: qd̄ dico. An forte
vllū remāet spei refugiū: vbi oro
nō inuenit locū. Audi credentē
spanteꝫ: nec tn̄ orantē. Dn̄e inq̄t
si fuisses hic. frater me⁹ n̄ fuisset
mortuus. Magna aūt fides qua
credidit sua ꝑsentia dn̄um mor/
tem ꝓhibere potuisse: si affuisset
Modo autem quid? Absit. vt
quem credidit viuū potuisse ser
uare: mortuū dubitet posse resu
scitare. Sed nunc inq̄t scio: quia
q̄cunq꜃ poposceris a deo: dabit

tibi deus. Deinde q̃renti: vbi po
ſuiſſent eũ. reſpondet. Ueni. ⁊ vi
de. Quãobrẽ o martha magna
nobis tue fidei inſignia tribuis.
Sed qũo cuȝ tanta fide diffidis?
Ueni: inq̇t: ⁊ vide. Cur ſi nõ de
ſperas: non ſequeris. ⁊ dicis. ⁊ re
ſuſcita? Si aũt deſpas cur magi-
ſtruȝ ſine cã fatigas? An forte fi-
des aliqñ recipit qd orõ nõ pre-
ſumit. Deniq; approqinquare
cadaueri ꝓhibes ⁊ dicit dñe iaȝ
fetet. quatriduanus. n. eſt. deſpe
rãdo dicis hoc an diſſimulãdo?
Sic q̇ppe ipe dñus poſt reſurre
tionẽ finxit ſe longi⁹ ire cũ mal-
let cũ diſcipulis remãere. O ſcẽ
mulieres xpi familiares ſi frẽm
vr̃um amatis cur ei⁹ mĩicordiã
nõ flagitat̃. de cui⁹ potentia du
bitare pietate diffidere nõ pote-
ſtis? Rñdent. Sic meli⁹ tãq̃ȝ nõ
orantes oram⁹. ſic efficatius tan
q̃ȝ diſſidẽtes ꝯfidim⁹. Exhibem⁹
fideȝ. ꝓhibemus affectuȝ. ſcit ipe
cui nõ eſt opus vt aliquid dicat̃
q̇d deſiderem⁹. Scim⁹ quidem.
ꝙ oĩa põt ſȝ hoc tã grãde mira-
culũ tã nouuȝ tam inauditũ. ⁊ ſi
eius ſubeſt potentie. multum tñ
excedit vniuerſa merita hũilitat̃
nr̃e. Sufficit nobis potẽtie locũ
pietati dediſſe occaſionẽ. mallẽ
tes pacient̃ expectare qd velit q̃ȝ
iṗudient̃ q̃rere. qd forſitã nolit.
Deniq; qd nr̃is merit̃ deeſt ve-
recũdia fortaſſe ſupplebit. Pe-
tri quoq; poſt graue lapſũ lachy
mã q̇dẽ video. ſed precẽ non au
dio. nec tñ de idulgẽtia dubito.

Diſce ẽt in matre dñi magnã in
mirabilib⁹ fidẽ hẽre i magna fi
de verecũdiã retinere. Diſce ve
recũdia decorare fidẽ reprimere
ꝑſumptionẽ. Uinũ inquit nõ ha
bẽt. Quãbreuit̃ q̃ȝ reuerent̃ ſug
geſſit. vñ pie ſolicita fuit. Et vt di
ſcas i humõi magis pie gemere
q̃ȝ petere ꝑſũptuoſe pietat̃ eſtuȝ
pudoris tẽperãs vmbra. ꝯceptã
ꝑcis fiduciã verecunde ſupꝑſſit.
Nõ frũtoſe acceſſit. ñ palã locu
te eſt vt audacter corã oibus di
ceret. Obſecro fili. deficit vinũ. ꝯ
triſtant̃ cõuiue. confundit̃ ſpon-
ſus. oñde. q̇d poſſis. Sed lȝ hoc
aut multo plura pect⁹ eſtuãs fer
uens loq̃retur affectus. priuatiȝ
tñ potentẽ pia filiuȝ mr̃ adijt. nõ
potentiã tentans. ſed volũtateȝ
explorans. Uinũ inq̇t ñ habent
Quid modeſtius. Quid fideli
us? Nõ defuit pietati fides. vo-
ci grauitas. efficacia. voto. Si er
go illa cũ mater ſit. ſe matrẽ obli
ta nõ audet petere miraculũ vi-
ni ego vile mãcipiũ. cui ꝑmagnũ
ẽ filij ſimul ac matris eſſe verna
culũ q̃ frõte ꝑſumo ꝓ vita pete-
re q̃triduani. Duo ẽt in euange
lio ceci. viſũ alter accepiſſe. alter
recepiſſe legunt̃. alter quẽ amiſe
rat. alter quẽ nõ habuerat vnus
.ſ. excecatus alter cecus nat⁹. Sȝ
q̇ excecatus miſerabilibus miriſ
q; clamoribus miſericordiã me
ruit q̇ vero cecus natus tãto mi
ſicordius q̃to mirabili⁹. nullis
ſuis precib⁹ preuentũ ſui illumi
natoris beneficiũ nihilomin⁹ ſen

sit. Illi deniq3 dictũ est: fides tua
saluũ te fecit. Huic aũt ñ. Duos
quoq3 recenter mortuos: tertiu3
iã quatriduanum: lego resuscita
tos. solã tñ archisinagogi filiã in
domo adhuc positã precibꝰ pr̃is
Duos ãt ex insperata magnitu/
dine pietatꝭ. Simili ẽt forma si
ꝯtigerit. qđ deꝰ auertat: aliquẽ d
fratribꝰ nr̃is nõ in corpore sed i
aia mori: ꝙ diu adhuc intra nos
erit pulsabo ⁊ ego meis q̃libus/
cũq3 peccator ⁊ fr̃e ꝓcibꝰ saluato
re3. Si reuixerit: lucrati erimus
fr̃em. Si vero nõ meremur exau
diri: vbi iã vt tollerare viuos: vel
tollerari a viuis nõ poterit. s3 in/
cipit efferri: semꝑ q̇dem fideliter
gemo: sed iã non ita fiducialiter
oro. Non apte audeo dicere: ve/
ni dñe. suscita mortuum nostru3
corde tñ suspenso tremulus intꝰ
clamat̃ ñ cesso. Si forte: si forte si
forte d̃sideriũ pauperũ exaudiet
dñs preparationẽ cordis eoꝝ au
diet auris tua. Et illud. Nunq̇d
mortuis facies mirabilia. aut me
dici suscitabunt: ⁊ ꝯfitebunt̃ tibi.
Et de q̃triduano. nunq̇d narra/
bit aliquis in sepulchro miseri/
cordiam tuã: ⁊ veritatem tuã in
perditionẽ? Põt interim salua/
tor: si vult insꝑate improuise oc/
currere nobis: lachrymisq3 por/
tantiũ motꝰ nõ precibꝰ: mortuo
vitã reddet̃: aut certe iã sepultũ
reuocare a mortuis. Mortuũ ãt
dixerim illũ: q̇ sua peccata d̃fen/
dẽs. in octauũ iã corruit gradu3
A mortuo. n. tanq3: q̇ nõ ẽ ꝑit cõ
fessio. Post decimũ vero q̇ terti
us ẽ ab octauo. iã effert̃ in liber
tatẽ peccandi q̃3do expellit̃ a cõ
sortio monasterij. Ad postq̃3 q̃r/
tũ transierit iã recte q̃triduanus
dicit̃. dũ in quintũ decidens ꝑ ꝯ/
suetudinẽ sepelit̃. Absit aũt a no
bis vt ẽt ꝓ talibꝰ ⁊ si palã nõ pre
sumimus. vel in cordibus nr̃is
orare cessemus cũ paulꝰ eos quo
q3 lugeret: quos sine penitentia
mortuos sciret. Et si. n. a cõibus
orõnibus ipsi se excludũt: sed ad
effectibꝰ oĩno nõ possunt. Vide/
rint tñ in q̃3to periculo sint. pro
q̇bus ecclesia palã orare non au
deat: q̇ fideliter etiã ꝓ iudeis: ꝓ
hereticis: ꝓ gentilibus orat. Cu3
. n. in pasceue oretur ꝓ quibusli/
bet malis nulla tñ mentio fit de
excommunicatis.

Dicis forte fr̃ godofride me
aliud q̃3 tu quesisti q̃3 ipe ꝓmisi
tandẽ exhibuisse cũ pro gradibꝰ
humilitatis supbie gradus vide
ar descripsisse? Ad quod ego nõ
potui docere nisi qđ didici. non
potaui congruu3 me describere
ascẽsiões q̇ plus descendere. ꝙ
ascẽdet̃ noui. Propõat tibi bea
tꝰ bñdictꝰ gradꝰ hũilitatꝭ. quos ip
se priꝰ i corde suo disposuit. Ego
q̇d ꝓponam. nõ habeo nisi ordi
nẽ mee descensionis. In quo tñ
si diligenter ispicitur. via forsitã
ascensiõis reperit̃. Si. n. tibi ro/
mam tẽdenti homo veniens ob
uiaret. q̃situs viã quid melius q̃3
illã. qua venit oñdere. Dũ castel
la. villas. vrbes. fluuios. ac mõ

es.per quos trāsierat nominat. suū denūciās iter.tuum tibi pre-nūciat.ita vt eadē loca recognoscas eundo:q̄ pertransiJt veniendo.In hac similiter nostra descēsiōe gradus ascēsorios fortasse reperies.quos ascēdendo meli⁹ in tuo corde.q̄ in nostro codsce leges.Amen.

Diui bernar. abbatis i epistolā siue tractatū de vita solitaria ad fratres de monte dei.

c Harissimis fratribus ꝛ dn̄is.A.priori ꝛ ceteris sabbatū delicatū. Pene ipudenter. ꝛ plusq̄ȝ decebat os meum patet ad vos charissimi frēs in christo nō possuȝ tacere.deus scit.Igno scite mihi.qꝛ coꝛ meū dilatatū ē. Dilatamini ꝛ vos obsecro in visceribus vr̄is.ꝛ capite nos qꝛ totus vestı suȝ in eo i cuius visceribus iuicē cupim⁹ vos. Jō ex quo recessi a vobis vsq̄ȝ nūc q̄lemcūq̄ȝ laborē meū quottidianū statui dedicare nō vobis. q̇ n̄ idigetis.sȝ fratri stephano ꝛ socijs ei⁹ fratribus iunioribus ꝛ nouicijs veniētibus ad vos.quoꝝ doctor deus solus ē.vt hēant ꝛ legāt.si forte ibi aliq̇d iuenerit vtile sibi ad solatiū solicitudis sue.ꝛ sācti ꝑpositi icitamētū.offero ꝙ possū.bonā volūtatē ipsāq̄ȝ a vobis repeto.cū fructibus suis : dauid saltādo placui deo nō ꝑpt̄ psaltū.sed ꝑpter affectū.Similiter ꝛ mulier q̄ vnxit pedes dn̄i laudata ē a xp̄o.n̄ qꝛ vnxit. sed qꝛ amauit:ꝛ q̇a:quod habuit:hoc fecit: in eo iustificata est. Deinde vobis etiaȝ arbitrat⁹ sū dedicādū: ꝙ i cōsolationē suā ꝛ in auditorium fidei facere me cōpulit fratꝝ quorūdam plus anxia : q̄ȝ periculosa necessitas:quorū tristitia plurimū mihi solet facer̄ gaudiū nisi ꝙ eos ꝯtristatos vider̄ n̄ possum. Pre magnitudine q̇ppe n̄ solū fidei:sed etiā amoris exosuȝ adeo hn̄t.quicq̇d videret̄ esse cōtra fidē: vt si vel ad modicū seu ex spiritu blassfemie. seu ex ipso sēsu carnis fuerit sup hoc attētati vel pulsati q̄si ex solo auditu vel attactu lesā oio i semetipsis existimēt cōscientie pietateȝ vel puritatem ꝛ miserabilit̄ defleant semetipsos quasi reprobos circa fidē.Quibus ꝛ contigit a seculi tenebris ad purioris vite exercitia veniētib⁹:qȯ cōtingere solet repēte ꝑdeuntibus ad lucē a diutinis tenebris:vt sicut i illis lux ipsa:q̄ cetera videnda sunt:prior irruēs ifirmis oculis sit molesta sic ꝛ isti ad primum fidei lumen cecutiant: ne insolitos noue lucis radios possūt sustiner̄.donec ipso lucis amore assuescā. Amē.

Incipit epistola ad fratres de monte dei.

f Rratribus de monte dei.orientale lumen: ꝛ antiquum illum in religione egyptiuȝ feruolē tenebris occidi⁹ ꝛ gallicāis frigorib⁹ iferētib⁹ vi

fe.s.solitarie exemplar ⁊ celestis
formā cōuersatiōis ocurre.⁊ cō-
curre i gaudio sācti spiritus ani
ma mea:⁊ visu cordis in feruore
pietatꝭ: ⁊ in oī obsequio deuote
volūtatis: Quid eniʒ:epulari ⁊
gaudere in domino oportet: qđ
xp̄iane deuotionis ac religionis
speciosissima portio:q̄ celos pro
pinq̄s tāgere videbatur:mortua
erat:⁊ reuixit:perierat de mūdo
⁊ iuenta ē. Auditu auris audie
bamus:nec credebamꝰ:legeba-
mus i libris:⁊ mirabamur de an
tiqua vite solitarie gloria:⁊ ma-
gna i ea gloria dei:cū subito iue
nimꝰ eā in cāpis silue in monte
dei in mōte pingui. Ubi de ea iā
pinguescūt speciosa deserti.⁊ ex-
ultatiōe colles accingūt. Ibi.n.
iā ꝑvos offert se omnibus ⁊ i vo
bis se demonstrat ⁊ iguota hac-
tenus innotescit in paucis sim-
plicibus ipso eā vobis ingeren-
tē.qui i paucis simplicibus totū
olim sibi mūdū subiecit ipso mū
do āmirāte. Licʒ enim magna ⁊
diuina plane feuerit miracula q̄
dominꝰ gessit i terris . hoc tamē
vnū super omnia alia enituit . ⁊
cetera cuncta illustrauit:qꝛ sicut
dictuʒ est.in paucis simplicibus
totū munduʒ ⁊ omnē sapientie
eius altitudinem sibi subiuga-
uit. Quod etiaʒ nunc cepit ope
rari in vobis ita pater.ita.qm̄ sic
beneplacitū est ante te. Abscon-
disti enim hec a sapiētibus ⁊ pru
dentibus huiꝰ mūdi. ⁊ reuelasti
ea ꝑuulis. Nolite ergo timere
pusillꝰ grex ait dominus.sed om
nino cōfidite . q̇a cōplacuit deo
patri dare vobis regnū: Uidete
fratres mei.videte vocationē ve
straʒ:vbi sapiens inter nos ? vbi
scriba.vbi conquisitor huius se-
culi. Nam ⁊ si sunt aliqui sapien
tes inter vos ꝑ simplices tamen
sapientes aggregauit.qui reges
olim ⁊ ph̄os mūdi huius per pi
scatores sibi subiecit . Sinite er-
go sinite sapiētes huiꝰ seculi de
spū huiꝰ mūdi tumētes.alta sapi
entes.⁊ terrā lingētes sapienti de
scēdere i ifernū.vos aūt dū fodit
pctōri fouea.sicut cepistis stulti
facti ꝓpt̄ deū.ꝑ stultū dī.qđ sapi
entiꝰ ē oībꝰ hoībꝰ.xp̄o duce hūi
lē apphēdite disciplinā ascēdēdi
i celū. vr̄a naq̄ʒ simplicitas iam
multos ꝓuocat adꝰ emulationē.
vr̄a.n. sufficiētissima ⁊ altissima
pauꝑtas iā multoꝝ ꝯfundit cu-
piditatē.vestꝝ secretū.iā eaꝝ reꝝ
q̄ facer̄ tumultū videmur pluri-
bꝰ icutit horrorē. Si q̄ ergo ꝯsola
tio i xp̄o.si q̄ solatiū charitatꝭ.si q̄
societas spūs.si q̄ viscera misericor
die iplete gaudiū n̄ meū tm̄mō.
sed oīuʒ diligētiū nom̄ dī.vt i va
rietate vestitꝰ daurati d̄ auro sa
piētie dī regie assistētis a dx̄tris
spōsi vestro studio vestra istātia
ad dī gloriā ⁊ magnā coronā ve
strā.⁊ gaudiū oīuʒ bonorū hoc
scē nouitatꝭ istuaret̄ ornamētū.no
uitatē vo dico ꝓpt̄ liguas neq̄ʒ
aq̄rū ꝯtraditiōe nos deꝰ i absco
dito faciei sue abscōdāt hoiuʒ i
pioꝝ. Qui cū manifestū lumē ve

ritatis obnubilare ñ queũt' d̃ so lo nouitatꝫ noĩe cauilãt. Veteres ipsi. ⁊ in veteri mente nesciẽtes noua meditari vtres veteres ñ capiẽtes vinum nouũ. qđ si eis i fũderet. rũperẽt. Sed hec nouitas ñ ẽ nouella nouitas. Res. n. ẽ antiqꝫ religiõis pfecte fũdate in xp̃o pietatis antiq̃ hr̃dutas ecclesie dei a tp̃e ꝓphetaꝝ premõ strata. iãqꝫ noue gratia sole exorto i iohãne batista istaurata. ⁊ i nouata. ab ipso dño familiarissime celebrata. ab eius discipulis ip̃o pñte cõcupita. Cui' trãsfiguratõis gloriãscũ vidissẽt. q̃ cũ eo i monte scõ erãt. ꝯtinuo Petr' in eo quidẽ arreptus sibi ⁊ nesciens q̃d diceret. q: visa di maiestate cõe bonũ itra priuatũ suũ visus ẽ cõclusisse. In eo ãt pñtissim' sibi ⁊ sciẽtissim' q̃d dicerẽt q: suauitate ei' gustata optimũ sibi iudicauit i hoc semp esse. vitam hãc i cõtubernio dei ⁊ ciuiũ supnorũ. quos cũ eo viderat. cõcupiuit dicẽs. Dñe bonũ est nos hic eẽ. Si vis faciam' hic tria tabernacula. tibi vnũ. Moysi vnũ. ⁊ helie vnũ. In q̃. si audit' fuissꝫ. factur' ꝓcul dubio erat postmodũ alia tria. sibi vnũ. Jacobo vnũ. ⁊ Johãni vnũ. Post passionẽ vo dñi calẽte adhuc i cordib' fideliũ effusi ei' sãguis recẽti memoria solicitariã hãc vitã eligẽtib' pauptatẽ spũs sectãtib' ⁊ i spũalibus exercitijs. ⁊ i ꝯtẽplatiõe pingue otiũ altero i alteꝝ. zelãtib' d̃serta repleta sũt: Ex q̃b' legim'. Paulũ. Machariũ. Antõiũ. Arseniũ ⁊ alios q̃plures i scẽ hui' ꝯuersatiõis republicã cõsulares viros. egregia noĩa i ciuitate dei nobiles. ⁊ triũphales titulos habẽtia de victoria hui' seculi. ⁊ pn̄cipis hui' mũdi. ⁊ corporis sui. de cultu ai. ⁊ dñi dei sui. Sileãt ergo. q̃ in tenebris d̃ luce iudicãtes vos arguũt nouitatꝫ ex abũdãtia male volũtatꝫ. ipsi poti' arguendi vetustatꝫ. ⁊ vãitatꝫ. Sed ⁊ laudatores. ⁊ detractores sẽp estis habituri. sicut ⁊ dñs. Laudatores pterite. ⁊ bonum. q̄ in vobis amãt in eis amate. Detractores dissimulate. ⁊ p eis orate. Et obliti. q̃ retro sũt ptermissis scãdalis q̃ iuxta iter vobis a dextris. ⁊ a sinistris posita sũt. in. anteriora vr̃a vos extendite. Si. n. ad singula volueritꝫ vl' laudatorib' rñdere: vel cũ detractorib' litigare: tẽpus perditis cuius i proposito sãcto nõ leuis est iactura a terris enĩ ad celos festinãtẽ. qui moratur: ⁊ si nõ detinet: plurimũ tamen nocet. nolite negligere: nolite tardare: grãdis eni vobis restat via Altissima eni ẽ ꝓfessio vestra. celos trãsit: par angelis est angelice similis puritati. Nõ enĩ solũ vouistis omnẽ sanctitatẽ sed ois sanctitatis perfectionem: ⁊ ois consumationis finem. Nõ enim est vestrũ circa cõmunia precepta languere: neqꝫ hoc solũ attẽdere: quid precipiat de' sed q̃d velit probantes: que sit volũtas dei bona: ⁊ beneplacẽs ⁊ pfecta

Aliorũ est eni deo seruire. vestꝝ
adherere. aliorũ est deũ credere
scire. amař. reuereri. vestꝝ ē sape
re. intelligere. cognoscere. ꝛ frui.
Magnũ est. hoc arduũ est hoc.
Sed oipotēs. ꝛ bonus est deus.
q̊ i vobis ē pius ꝓmissoꝛ fidelis
redditoꝛ. ꝛ indefessus adiutoꝛ.
Qui magno ei⁹ amoꝛe magna ꝓ
fitētib⁹. ꝛ in fide ꝛ spe gratie ei⁹
maioꝛa viribus suis aggrediēti
bus. ꝛ volũtatē. ꝛ desideriũ sug
gerit in idipsũ. ꝛ qui voluntatis
gratiã ꝓrogauit. subrogabit etiã
virtutē ad ꝓuētũ. Cui cũ fide
liter fecerit homo. qđ potuit ca
lũnĩāte calũniatoꝛe. ipe mĩsicoꝛ
diteꝛ pauperi suo iudiciũ facit: ꝛ
causã. qꝛ ꝗ habuit. hoc fecit. Ab
sit tamē fratres a cõsciētie vestre
estimatiōe. a paruitate. ꝛ hũilita
te vestra. ab oꝛe vestro ois altitu
do. qꝛ altũ sapere moꝛs est. ꝛ faci
le est i alto se ꝯtuētem obstupes
cere. ꝛ de vita periclitari. Nomē
aliud vestre ꝓfessioni imponite
aliũ titulũ oꝛdini vestro iscribite
Feras vos potius idomitas. ꝛ in
caueatas bestias. que aliť ꝛ cōi
hoium moꝛe domari ñ poterāt.
existiate ꝛ appellate. lōge supꝛa
vos virtute coꝝ suspiciētes ꝛ ad
mirātes gloꝛia. q̊ ambidextri foꝛ
tissimi sicut ahot ille iudex fortis
simus israel. q̊ vtraqꝫ manu vte
baꝛ ꝓ dextera. Et q̃ꝫdiu licet duo
tissim e iteruacař amāt charitati
ꝯtēplāde veritatis. ꝛ cũ necessi
tas vocat. vel officiũ trahit. ꝓm
ptissime se foꝛas mutuāt nō dāt
pꝛo veritate adimplēde charita
tis. Caue ēt serue dei. ne quoscũ
qꝫ imitari nō vis. dānař videaris
Volo hoc facias i egritudie tua
ꝗ cũ sanissimus esset. faciebat q̊
dicebat. venit iesus xp̄s peccato
res saluos faceř. quoꝝ pꝛim⁹ ego
sum. Neqꝫ eni hoc dicebat pau
lus mentiēdi pꝛecipitatione. sed
existimādi affectione: Qui eni ꝓ
fecte examinādo semetipsũ itelli
git suo peccato. nullius peccatũ
par eē existimat. quod non sicut
suũ itelligit. Nolo ergo vt nusq̃ꝫ
arbitreris lucere solē cōem diei.
nisi i cella tua. nusq̃ꝫ eē serenũ ni
si penes te. nusq̃ꝫ opari gratiã di
nisi i ꝯscientia tua. An solitario
rũ de⁹ tãtũ: imo ꝛ oium. misere
tur. n. omniuꝫ deus. ꝛ nihil odit
coꝛũ que fecit. Malo te cogitař
vbiqꝫ esse serenum nisi penes te.
ꝛ peius de te q̃ꝫ de aliquo existi
mare. Cum tremoꝛe potius. ꝛ ti
moꝛe vestram ipsoꝛũ salutē ope
ramini. Nec quales sint aliȷ̃. sed
quales ex vobis fiant. quantũ in
vobis est. cogitate. nō solũmodo
qui modo sunt. sed q̊ post futuri
sũt. quos in ꝓposito sancto estis
habituri imitatoꝛes. Ex vobis. n.
ex vestro exēplo. ꝛ vestra aucto
ritate in regione hac pēdere ha
bet tota posteritas hui⁹ vestri oꝛ
dinis sãcti. Vos i eo patres: vos
in eo istitutoꝛes cũ debita imita
tōis reuerentia appellabimini a
successoꝛibus vestris. Quicq̊d a
vobis statutum. quicquid vobis
tenentibus. ꝛ seruãtibus in con

suetudinē fuerit missuz. absq3 oi
retractatione a posteris vr̄is te/
nendū erit. ⁊ suandum. nephas
erit aliq̄d immutari. sic. n. de vo
bis erit apud eos. sicut de incō/
mutabilib⁹ legib⁹ sūme. ⁊ eterne
ꝟitatis apō vos est. quas scruta
ri oibus expedit. ⁊ scire. non aūt
licet alicui diiudicare. deo autez
grās. q2 nec indignū vobis erit.
inutile posteris. si pie. si fortiter
⁊ vos tenueritis. ⁊ ipsi in vobis
imitentur: fideliter. quod interiz
tenetis. Et si quid adhuc aliter
sapere oportuerit. ⁊ hoc de⁹ vo/
bis reuelabit. Salua. n. per oia
cartusie debita sanctitate. ⁊ cuz
omni laude predicanda reuerē.
tia multa in alpis illis horridis
⁊ continuis frigoribus necessa/
ria sunt. que frugalē sufficientiā
⁊ voluntariā paupertatez sectā/
tibus in his duntaxat regionib⁹
non adeo necessaria vident. In
telligitis que dico. dabit. n. dñs
intellectū vobis. Gaudio. n. in
vobis. ⁊ licet absens corpore. sz
presens spiritu. ⁊ videns ordinē
vestrum. sed feruorem spiritus.
sed abundantiā pacis. sed grāz
simplicitatis in ꝓposito rigore.
in dilectiōe mutua ip̄am sancti
spiritus suauitatez. ⁊ plenā oino
in ꝯuersatione vestra formā pie
tatis. In recordatiōe montis dei
totus exulto. ⁊ primitias sancti
spiritus. ⁊ pignus gratie in spe
crescentis in eo religionis deuo
t⁹ adoro. Nā ⁊ ip̄um mōtis dei
nomen bone spei ꝑfert omen. s.

q̄ sicut psalmista dicit de monte
dei. habitatura sit in eo genera/
tio querentiū dñm. querentium
faciē dei iacob. Innocens ma. ⁊
mum. cor. q̄ non acce. in va. ani/
mā suam. Ipsa est. n. professio ve
stra querere deū iacob. nō cōmu
ni oium more. sed querere faciē
dei. quā vidit iacob. q̄ dixit. Ui/
di dñum facie ad faciē. ⁊ salua fa
cta est aia mea. Faciem dei. hoc
est cognitionē dei querere faciē.
quā vidit iacob. de qua ēt dixit
apostolus. Tūc cognoscā: sicut ⁊
cognitus sum: ⁊ nūc videm⁹ per
speculū in enigmate: tunc aūt fa
cie ad faciem videbimus. i. sicuti
est: hāc in hac vita sp̄ querere ꝑ
innocentiā manuū ⁊ mundiciaz
cordis ipsa docet pietas q̄ sicut
dixit Job cultus dei est: quā qui
non hēt in vano accepit animaz
suaz: hoc est frustra: viuit: vel om
nino nō viuit: dū non viuit ex ea
vita ꝑꝑ quam: vt in ea viuere: ac
cepit animā suā. Pietas. n. hec
est iugis dei memoria: continua
intentionis actio ad intelligen/
tiam eius: indefessa affectio in
amorem eius. vt nulla inquā in/
ueniat seruum dei: nō dicā dies:
sed hora: nisi vel i exercitiō labo/
re ⁊ ꝓficiendi studio: vel in expe
rientie dulcedine ⁊ fruēdi gau/
dio. Hec est pietas: de q̄ aposto
lus dilectū sibi discipulū ammo
net dicens. Exerce temetipsū ad
pietatez. Nam corporalis exer/
citatio ad modicū vtilis ē. Pie
tas vero ad oē opus bonum est

vtilis:habens ꝓmissioné vite. q̄
nūc est ⁊ future. Pietatꝭ.n. non
solūmodo formam sed ⁊ verita-
tem in oibus ⁊ ꝓ oibus habitus
vester repromittit:propositū ve-
strum req̇rit. Nam sicut aposto-
lus dicit. Sunt aliq̇ formā qui-
dé pietatꝭ habentes: virtuté aūt
eius abnegantes. Hāc quicūq̧
vestrum non hēt in ꝯscientiā. nō
exhibet in vita:nō exercet in cel
la nō solarius:sed solus dicendꝰ
é. Nec cella ei cella. ſ3 carcer ⁊ re
clusio est. Vere.n. solus est: cū q̊
deus non est:vere reclusus é qui
in deo liber nō est, Solitudo.n.
⁊ reclusio sunt nomina miserie.
Cella autez nequaꝗ̄ dz eē reclu
sio necessitatꝭ. ſ3 domiciliū pacis:
hostiū clausum. non latebre sed
secretum. Cū quo.n. deus é. nun
ꝗ̄ minus solus est. ꝗ̄ cū solus é.
Tunc.n. libere fruit̄ gaudio suo
tunc ipse suus est sibi ad fruendū
deo in se. ⁊ se in deo. Tunc in lu-
ce veritatꝭ. in sereno mūdi cordis
vltro patet sibi pura ꝯscientia. ⁊
libere se infundit affecta de deo
memoria. ⁊ illuminat̄ intellectꝰ
⁊ bono suo fruitur affectus: vel
seipsuz deflet humane fragilitatꝭ
defectus. Propter hoc scd̄m for
maz ꝓpositi vestri habites in ce
lis potiꝰ q̄3 in cellis excluso a vo
bis toto seculo:totos vos iclusi-
stis cū deo. Celle siquidem ⁊ celi
habitatio cognate:sūt qr sicut ce
luz ⁊ cella ad inuicez vident̄ ali
quā habere cognationé nois sic
⁊ pietatis. A celando.n. celuz ⁊
cella nomen hēre vident̄. Et qḋ
celatur in celis hoc ⁊ in cellis:⁊
qḋ geritur in celis:⁊ hoc ⁊ in cel
lis. Quid ne est:hoc vacare deo
⁊ frui deo: Quod cū ſm ordiné
pie ⁊ fideliter agit̄ vel celebrat̄ i
cellis. audeo dicere. Sācti ange
li dei cellas hñt pro celis:⁊ eque
delectat̄ in cellis ac in celis. Nā
cū in cella iugiter celestia actitā
tur celū celle ⁊ sacramenti simili
tudine. ⁊ pietatꝭ affectu. ⁊ similis
operis effectu ꝓximū efficit̄ nec
iā spiritui oranti. vel ét a corpo-
re exeunti a cella in celuz longa
vel difficilis via inuenit̄. A cella
.n. sepe in celū ascenditur. vix át
vnꝗ̄ a cella in infernū descendit̄
nisi sicut dicit psalmista. Descé
dant in infernū viuétes. ne descé
dant moriétes. Hoc.n. modo se
pe cellarū incole in ifernū descé
dunt:sicut.n. assidue contéplan
do reuiscre amant gaudia cele-
stia. vt ardentis ea appetāt. sic ⁊
dolores inferni vt horreant ⁊ re
fugiāt. Et hoc est ꝙ imprecātur
inimicis suis orādo. vt descédāt
i infernū viuétes. Moriens aūt
vix aut nunq̄3 aliq̇ꝰ a cella in in
fernū ꝯscendit qr vix aliquis nisi
in celi predestinatus in ea vsque
ad morté ꝑsistit. Filiū gratie igi
tur fructuum ventris sui cella fo
uet. nutrit amplectit̄ ⁊ ad pleni
tudiné perfectionis ꝑducit. ⁊ col
loquio dei dignum efficit alienū
ꝟo vel suppositum abdicat a se
citiꝰ. ⁊ proicit. Unde ait dñs ad
moysem. Solue calciaméta pe-

Ad fratres de monte dei.

dum tuoꝝ. Locus enim in quo stas: terra sancta est. Morticinū .n. mortuarū affectionū vel hominē mortuū a corde locꝰ sanctꝰ vel terra sancta diu n̄ patit. Cel la terra sancta: ⁊ locꝰ sanctus ē in qua dn̄s: ⁊ seruus eiꝰ sepe colloquunt: sicut vir ad amicū suū. In qua crebro fidelis aīa verbo dei ꝯiungitur sponsa sponso sociatur terrenis celestia hūanis diuina iungunt vel vniunt. Si quidē sicut templū sanctū dei sic cella est serui dei. Et i templo enim ⁊ i cella diuina tractantur sed celebrius i cella i templo visibiliter ⁊ figuratiue aliqn̄ xp̄iani pietatis sacramēta celebrant ⁊ dispēsantur. In cellis vero sicut i celis ipsa veritate ipo ordine. ⁊ si nōdū ipa puritatis maiestate vel eternitatis securitate res ꝓpria oium sacramētoꝝ fidei nr̄e assidue celebratur. Jō sicut dictū ē alienū. q̄ nō est filius citiꝰ a se ꝓicit quasi abortiuū a se euomit tanq̄ inutilē ac noxiū cibū. Nec diu talē pati potest in visceribꝰ suis officina pietatis venitas pes superbie ⁊ asportat eū manus peccatoris ⁊ mouet eū ⁊ expulsus nō pōt stare. s; fugit miſ ⁊ nudus ⁊ tremebundus sicut: Caym a facie dn̄i expositus vitijs ⁊ demonibus. vt q̄ prior inuenerit eum morte eū afficiat ⁊ occidat vl̄ si aliquādiu durauerit in ea nō virtutis cōstantia sed ptinaci misia: sic ei cella ē quasi carcer aut sicut viuēti sepultura. Pestilēte v̄o flagellato sapiens sapientior erit. ⁊ lauabit iustus manꝰ suas in sanguie peccatoris. Sicut ergo dicit ꝓpheta, si ꝯuerteris israel ad me ꝯuertere hoc ē pfecte ꝯuersiōis culmē apprehende. Nulli eni in eodē statu diu esse ꝯcedit ſuo dei aut semp ꝓficiendū aut deficiendū est aut sursum nititur aut i ifert ora vrgetur. Ab oibus āt vobis perfectio exigitur l; non vniformis sed si icipis icipe perfecte. Si iam i profectu es ⁊ hoc ipsū iā perfecte age. Si autem pfectionis aliqd attigisti temetipsum i temetipso metire ⁊ dic cū apostolo. Non q̄ iā apprehenderis aut pfectus sim sequor aūt si forte comprehendā in quo ⁊ cōprehensus sum vnū autem que quidē retro sunt oblitus ad ea que sunt priora extendens meipsū ad destinatū prosequor brauium superne vocatiōis in xp̄o iesu dn̄o nr̄o. Deinde addit. Quot quot pfecti sumꝰ hoc sapiamus: i quo manifeste apostolo docēte dclarat q2 pfecta eoꝝ que retro sunt obliuio. ⁊ pfecta in anteriora extensio ipa est hominis iusti i hac vita perfectio ⁊ perfectio huiꝰ pfectiōis ibi erit vbi erit brauij superne vocatiōis perfecta apprehensio. Hoc autem mō sicut stella a stella differt i claritate sic cella a cella i ꝯuersatiōe. s. icipiētiū proficientiū ⁊ perfectorū. Incipientiū status potest dici aialis proficientium rōnalis pfectorū spūalis. Ignoscēdū ē in aliqbus

aliq̄n eis: qui adhuc sunt aiales
in q̇bus ignosci nō dz eis q̇ ha-
bent quasi rōnales. Rursūq; rō-
nalibus in quibusdam ignoscit:
i quibus non ignoscit spūalibus
Quoꝝ ꝑfecta oia esse debent: ⁊
imitatiōe ⁊ laude potius q̄ rep-
hensiōe digna. Et cū ex his trib⁹
hoium generibus ꝯstet oīs stat⁹
religionis: q̄ sicut ꝓprijs nomi-
nibus distinguūtur: sic ēt digno-
scūtur ex suoꝝ ꝓprietate studio-
ruz. Debent oēs filij dei in die q̇-
dem semꝑ diligenter prospicere
q̇d desit sibi: vnde peruenerint:
quousq; ꝑuenerint: ⁊ in quo ꝓfi-
ciendi statu singulis dieb⁹ vł ho-
ris sua se extimatio deꝑhendat.
Sunt etenim aiales: qui ꝑ se nec
rōne agūtur: nec trahūt affectu
⁊ tn̄ vel auctoritate permoti: vel
doctrina ꝯmōiti: vel exēplo ꝓuo-
cati approbant bonuz: vbi inue-
niunt: ⁊ quasi ceci ad manuz tra-
huntur: vel tracti sequunt: hoc ē
imitantur. Sunt rōnales. q̇ ꝑ ra-
tionis iudiciū ⁊ naturalis scien-
tie discretionez: habēt ⁊ cogniti-
onē boni. ⁊ appetituz: sed nōdū
affectū. Sunt perfecti. q̇ spiritu
agunt q̇ a sancto spiritu plenius
illuminātur. Et hij: qm̄ sapit eis
bonuz: cuius affectu trahuntur
iō sapientes vocant. Quia vero
eos induit spiritussanct⁹: cui⁹ af-
fectu trahuntur: sicut indumētū
spirituales appellant. Primus
status circa corpus se hz. Secū-
dus circa animū se exercet. Ter-
ti⁹ nō nisi in deo reqescit. Quoꝝ
singuli sicut habēt certā ꝓficien-
di rōnem: sic in genere suo certā
hn̄t perfectionis sue mensuraz.
Initiū boni in cōuersatōe aialis
ꝑfecta obedientia est. Profect⁹
subijcere corpus suū: ⁊ in ꝟuitu-
tez redigere. Profectio vsus bo-
ni consuetudinē vertisse in dele-
ctationē. Initiū vero rōnalis est
intelligere: q̄ in doctria fidei ap-
ponūt ei. Profectius talia ꝓpa-
rare qualia apponūt. ꝑfectio ve-
ro cū i affectū mentis transit iu-
diciū rōnis. Perfectio vo rōna-
lis initiū ē spiritualis. Profect⁹
reuelata facie speculari gl'iā dei.
Perfectio vo trāsformari i ean-
dē imaginez a claritate in clari-
tatem tanq̄ a dn̄i spū. Primuz
igit ꝓsequendum de primo. s. de
aiali. Animalitas est vite motus
sensib⁹ corporis ꝟuiens. s. cū aia
q̄si extra se per sensus corporis
circa dilectoꝝ delectationes cor-
poꝝ affecta coꝝ fruitione pascit
vel nutrit sensualitatē suā. Sz cū
itra se regrediēs ⁊ corpora q̇b⁹
forti glutino amoris ⁊ ꝯsuetudi-
nis adhesit: i locū i corporee na-
ture secū ferre ñ preualens corū
illuc secū contrahit imagines ⁊
amicabiliter ibi cū eis versatur.
Quib⁹ assuefacta cū nil putat eē
nisi vel q̄le foris reliquit vel q̄le
int⁹ ꝯtraxit q̄zdiu licet iocundū
hz ꝟm delectatiōes corpis viue-
re. Cum autez ab eis auertit ne-
scit nisi corporea imaginādo co-
gitare. Cū vero ad cogitāda spi-
ritualia vel diuina se erigit ñ ali

ud de eis q̄ de corporibus vel de corporalibus potest cogitare: vel existimare. Hec auersa a deo fit stulticia: cum nimium intra semetipsam fuerit remissa: ꝛ tam bruta: vt regi vel nolit: vel non possit. Cum vero ipsa si bi per supbiā extra se nimiū fuerit arrepta fit prudētia carnis ꝛ ipsa sibi sapientia esse videt᷑: cū stulticia sit dicēte apostolo. Dicentes se eē sapientes. stulti facti sūt. Porro ad deū cōuersa fit sācta simplicitas: hoc ē eadē circa idē volūtas: sicut fuit iob vir simplex ꝛ rect⁹: ac timēs deū. Proprie .n. est simplicitas pfecta ad deū ꝯuersa volūtas: vnā petēs a dn̄o hāc reqrens: nō ambiens multiplicari i seculo. vel ē simplicitas i ꝯuersione vera hūilitas. s. virtutis magis ꝯsciētia āplectēs q̄ famā ꝛ cū ñ eū fugit vir simplex videri stultus i seculo vt sit sapiēs i deo. Vel simplicitas est sola ad deū ꝯuersa volūtas. sed nōdū rōne formata: vt amor fit. i. formata volūtas nōdū illuminata: vt sit charitas: hoc ē amoris iocūditas. Simplicitas āt initiū aliq̄ i seipsa habēs creature dei. hoc ē volūtatē simplicē: ꝛ bonā: q̄si boni hoīs informē materiā i pmordio ꝯuersionis sue offert auctori suo eā formādā: iā. n. cū bona volūtate habens initiū sapientie. i. timorem dei ex ipso colligit. nec per se eā formari posse: nec q̄cq̄ tā expedire stulto q̄ fuire sapiēti. Itaq̄ homini se pp deū subijci ens ipsam ei bonam volūtatem committit in deo formandam: in sensu: ꝛ spiritus humilitate: iam timore dei incipiente opera ri oēm virtutum plenitudinem dum per iusticiā defert maiori per prudētiā nō credit se sibi: per tempantiā refugit discernere: p fortitudinē totū se obedientie subijcit. nō discernende sed amplectēde ꝛ ad implende. Hec enim vxor est cui a domino precipit᷑: ꝛ ad virū tuū erit cōuersio tua: vir eius ratio est vel spiritus ei⁹ vel alteri⁹. Huic eni vero recte obedit vir simplex ꝛ rectus in semetipso. Rectius autē ac tucius in altero sepe: q̄ in semetipso. Ex precepto ergo dei: ꝛ ipso ordine nature habere d̄bet vxor ad vir animalitas ad spiritū: vel spiritualem virū aliquā conuersationē legitimam: hoc est obedientiam perfectam. Perfecta vero obedientia est maxime in incipiente indiscreta hoc est non discernere: q̄d vel qualiter precipiatur: sed ad hoc tantum niti: vt fideliter. ꝛ humiliter fiat quod a maiore precipitur. Lignū enim sciētie boni ꝛ mali i paradiso cēsura discretionis est in cōuersatione religionis penes patrez spiritualem: q̄ iudicat omnia: ipse vero a nemine iudicat᷑. Ipsius ē discerner᷑: aliorū ē obedire. Adā gustauit i malū suū de ligno vetito: edoct⁹ ab eo: q̄ suggerēdo ait Quare pcepit vobis de⁹: vt de ligno ñ cōederit᷑. ecce discretō cuz

ꝓceptū ſit. Et addidit ſciebat eni
q̄ȝ qua die comederitis: apperiē
tur oculi veſtri: ⁊ eritis ſicut dij.
Ecce q̄d ꝓceptū ſit. ſ. ꝙ deos fieri
n̄ ſinat. Diſcernit. Cōedit. inobe
diēs fact⁹ eſt ⁊ de paradiſo ꝓic-
ctus ē. ſic ⁊ animalē diſcretū. no
uitiū prudētē. incipiētē ſapiētez
i cella diu poſſe cōſiſtere. i cōgre
gatiōe durar̄ ipoſſibile ē. Stult⁹
fiat. vt ſit ſapiēs. ⁊ hec oīs ſit ei⁹
diſcretio. vt i hoc nulla ſit ei diſ-
cretio. hec oīs ſapiētia eius ſit vt
i hac ꝑte nulla ſit ei⁹ ſapiētia. In
eo v̄o. i quo ſe ſibi aīalitas ratio-
q̄ȝ cōterminā̄t. in natura aīe hu-
mane relict⁹ ē a creator̄ bonoꝝ In
tellect⁹. ⁊ ingeniū. i igenio ars: i
quo cōſtituit de⁹ hoīem ſup opa
manuū ſuaꝝ ⁊ oīa ſecularia iſta ſu
biecit ſub pedib⁹ ei⁹. Aīali ſupbo
i teſtimoniū naturalis dignitatꝭ ⁊
ſimilitudinis dei amiſſe. Simpli
ci v̄o ⁊ hūili i auxiliū recupande
dignitatꝭ ⁊ ꝯſeruā̄de ſimilitudīs.
In hoc ꝙ notū eſt dei manifeſtū
eſt in illis. In hoc eſtimat̄ de cre
atura creator. In hoc cognoſcit̄
iuſticia dei. ⁊ q̄ȝ qui bene agūt. di
gni ſūt vita. qui vero alit̄ digni
ſunt morte. In hoc creatura.
que ſpōte bono ſeruit ad naturā
ſubicit̄. ⁊ adaptat̄. vt ſuiat ad eā
que expectato ē neceſſitatē ⁊ ad
vtilitatē. Hic q̄t ⁊ quā̄ta vite hu
ic neceſſaria. ⁊ bonis ⁊ malis vti
lia ⁊ i genere ſuo pulcherrima ⁊
a bonis ⁊ a malis hoībus facta
ſūt. ⁊ fiāt omnibus manifeſtū eſt.
Hinc enim in litteris vel artifi-
cijs. vel edificijs ꝑ innumerabili
ter multiplices hoīuȝ adinuētio
nes tot proceſſerūt modi ſtudio
rū. tot genera ꝓfeſſionū. ſubtilita
tes exq̄ſite ſciētie. artes eloquen
tie. dignitatū. officiorūq̄ȝ varieta
tes. ⁊ inumerabiles cōq̄ſitiones
hui⁹ mūdi. q̄bus homines illi. q̄
dicūt̄ ſapientes hui⁹ mūdi. cum
eis. q̄ ſūt. ſimplices. ⁊ filij dei pari
ter vtūt̄ ad neceſſitatē. ⁊ vtilitatē
ſed illi abutūt̄ eis ad curioſitatē.
⁊ voluptatē. ⁊ ſupbiā. Hij ā̄t vtū
tur eis ꝓpter neceſſitatē alibi ha
bētes ſuā ſuauitatē. Ideo illos ſ
uos ſenſuū ſuoꝝ ⁊ corporū ſuorū
ſequunt̄ fructus carnis ſue. q̄ ſūt
fornicatio. imunditia ſupbia. lu-
xuria. inimicitie contentiones.
emulationes. ire. rixe. diſcenſio-
nes. inuidie cōmeſſatiōes. ebrie-
tates. ⁊ his ſimilia. q̄ q̄cūq̄ȝ agūt
regnū dei nō cōſequēt̄ Hos autē
fructus ſpiritus. qui ſunt chari-
tas. gaudiuȝ. pax pacientia. beni
gnitas longaminitas. bonitas.
māſuetudo. fides. modeſtia. cōti
nētia. caſtitas. ⁊ pietas ꝓmiſſio
nē hn̄s vite. q̄ nūc ē: ⁊ future. Hi
vtiq̄ȝ quā̄diu ſimul ſūt i actu. ho-
mines vidēt ſimiles actiones. de
us ā̄t volūtates diſcernit: ⁊ itētio
nes. Cum vnuſquiſq̄ȝ redit i ſua.
Vnūquēq̄ȝ ex fructib⁹ intentio-
nis ſue paſcit conſciētia ſua. nec
tn̄ ab vtroq̄ȝ eq̄ ad cōſciaȝ redit̄.
q̄ȝ nemo ad eā redire amat poſt
actionē. niſi qui recta intētione
agendo ab ea proficiſcit̄. Qui tn̄
rediēs ad cōſcientiam ſuaȝ. ſi nō-

dū vicit cōcupiscentiā suā inuenit ibi ꝺ ipsa cōcupiscētia sua vl' sua ues delectatiōes vel graues cor rosiōes. ⁊ ide multiplicat cogita tiōes. Qui vo iā ꝯcupiscētiā vi cit. q̄ndiu tn̄ vi boni maior cōcu piscētia. vl' maior ꝺlectatio mēte eius nō obtinuerit cū exosa q̄dā voluntate gestorū visorū. vel au ditoꝝ patit imaginatiōes. vnde i vtroq̄ꝫ lūbi iplent illusiōib⁹ de lectationū. ⁊ ad cogitāda diuina vel spūalia lumē suorū oculorū non est secū. qui cū pugnat con tra concupiscentias. patit mole stias. q̄a vincere adhuc non pre ualet ad pfectū affectiōes. Qui vero iam ad libertatem aspirat excutere a se nō pōt affectionuꝫ imaginationes. ⁊ noxias. vel oc cupatorias. vel ociosas. que exi de passim oriuntur cogitatiōes. Hinc i tēpore psalmodie: vel ora tiōis. ceterorūq̄ꝫ exercitioꝝ spiri tualiū i corde serui dei etiam no lētis. ⁊ reluctātis imaginatiōes voluuntur. ⁊ fantasmata cogita tionū versant. a quibus velut ab auibus imundis insidentibus. vel circūuolantibus sacrificium deuotionis vel omnino rapitur de manu tenent. vel sepe pollui tur vsq̄ꝫ ad lachrymas offerētis. Fitq̄ꝫ mirabilis. ⁊ iniq̄ miser aic diuisio spiritu. ⁊ ratiōe volūtatē cordis. ⁊ intentionē. ⁊ corporis sibi prōptū obsequiū defendente animali vero iprobitate. sibi affe ctum preripiēte ⁊ intellectum. mēte sepi⁹ sine fructu remanen te. Hinc i animis infirmioribus ⁊ in quibus ꝯcupiscētie carnis: ⁊ seculi necdū pfecte mortificate sūt: vitia passim curiositatis ebul liūt. Hic solitudinis ⁊ silentij q̄ runt inordiate: ⁊ ꝓposito inimi ce ꝯsolationes: in via regia cōiuꝫ instōnum furtius ꝓprie volūtat diuerticula: solitoꝝ fastidiū. pre sumptio nouitatū: que q̄dē egri animi pruritū: ⁊ tediū quasi con fricando. vident ad horā leuire: ⁊ calefaciunt: ⁊ accedūt: ⁊ vt po stea nequius ferueat: ⁊ amplius pruriat: efficiūt. Hic quotidie fi unt noue occupatiōes: noue acti onū. ⁊ laborū adinuentiones. le ctiones diuerse nō ad edificādū aium: sed ad fallendū tardantis diei tediū. Et cum dānauerit so litarius omnia vetera: oīa solita ⁊ defecerint noua: nō restat nisi odiū celle: ⁊ fuga matura. Pro pter ꝙ pia simplicitas: ⁊ i ꝓfessio ne religionis ⁊ sollitudinis noui hominis q̄ nō habet vel rōnem ducenteꝫ vel affectū trahentem vel discretionē moderātē. sꝫ vi q̄ dam vtitur in semetipso tanq̄ꝫ a figulo figmētū: lege quadā man datorū q̄si manibus alieis faciē da est. ⁊ formāda in omni patiē tia. i rota volubilis obediētie: ⁊ i igne probatiōis sue psalmatoris ⁊ formatoris sui voluntati: ⁊ ar bitrio subdenda. Nā ⁊ si calet in gēio si viget arte: si pemmet itel lectu: instra sunt hec tā viciorū q̄ꝫ virtutū. Nō ergo refugiat do ceri. vti eo i bono: quo ⁊ i malo

vti pōt. ꝙ propriuꝫ virtutꝭ opus
est. Ingeniū corp⁹ adaptet. ars
naturā informet ⁊ intellect⁹ nō
elatū faciat animū. sed docibilē.
Ingenium quippe ars ⁊ intelle
ctus ⁊ alia huiusmodi gratuito
habent aliter virtus. Uirtus. n.
vult doceri cū humilitate. queri
cū labore. haberi amore. Nā cū
omnib⁹ his digna sit nec alit̄ vel
doceri vel q̄ri. vel haberi potest.
Primum q̄dē docēdus est ru
dis incola heremi. Secūdū apo
stolicā pauli īstitutionē. vt exhi
beat corpus suū hostiā viuenteꝫ
sanctā. deo pla. ratio. obseq̄. suū.
Qui etiā compescēs in nouitio
feruorem animalis hominis q̄
nōdū pcipit ea que dei sūt circa
spiritualia ac diuina pperā ⁊ cu
riosam. inq̄sitionem subiūxit di
cēs. Dico. n. p grām dei: que da
ta est mihi: omnibus q̄ sunt iter
vos: nō plus sape: q̄ꝫ opportet sa
pe: sed sape. ad sobrietatē. Quia
. n. ois vel pcipue animalis hois
īstitutio circa corp⁹ ē: ⁊ circa ex
teriorum cōpositionē. docēdus
rationabilit̄ mortificare corpus
suū ⁊ membra sua: que sunt sup
terrā: ⁊ inter carnē: ac spūm q̄ in
uicē iugiter aduersum se cōcupi
scūt: iustū ratiōis. ac discretionis
iudiciū habere: nec alicuius corp
in iudicio accipe: psonā. Doceen
dus est sic habere corp⁹ suū: sicut
egrū cōmēdatū: cui vl̄ multū vo
lenti. inutilia sūt negāda. vtilia
vero ⁊ nolēti īgerēda. Sic de eo

agere sicut de nō suo: sed ei⁹: a q̄
ptio magno empti sum⁹ vt glori
ficem⁹ eū i corpore nostro. Rur
sūq̄ꝫ docēdus est cauere: ꝙ pecca
tori populo dn̄s p pphetam im
properat. Proiecistis me iq̄ens
post tergū vestr̄. Multūq̄ꝫ cauē
dū esse: ne p necessariis huius vi
te. vl̄ cōmodis ad opositi rectitu
dine: vel dignitate nature i amo
rē: vel honorē corporis sui sinat
i aliquo degenerar̄ spūꝫ suū. Jdō
q̄ꝫ durius tractādū ē corpus: ne
rebellet: ne isolescat: sic tn̄: vt ser
uire sufficiat: qꝛ ad seruiēdū spūi
datū est. Nec sic habēdū ē tanq̄ꝫ
ppt̄ illud viuam⁹. sed tanq̄ꝫ sine
quo viuere nō possumus. Fedus
eni qd̄ habemus cū corpore non
qn̄cūq̄ꝫ volumus possum⁹ abru
pere. sꝫ legitimā eius resolutionē
patiēter nos expectar̄ oportet. ⁊
iterim. q̄ legitimi federis sūt obs
uare. Sic ergo nobis ē cū eo cō
uiuēdū. vel cōueniendū. q̄si non
diu nobis sit cū eo cōmorādū. sic
q̄ꝫ. vt si alit̄ euenerit. non vrgea
mus ad exeūdū. In quo multuꝫ
⁊ scrupulose laborādū: ⁊ pericu
lose sepe fuerat errandū. nisi lex
obedientie. ⁊ celle plenā cōmu
nis institutionis formā tradens
ingredienti de victu. ⁊ vestitu. de
labore. ⁊ q̄ete. de silētio. ⁊ solitu
dine. ⁊ omnib⁹. q̄ ad exterioris
homini cultū. vel necessitatem
spectāt. fratrē obedientē. ⁊ patiē
tem ⁊ quietum in reliquum cau
tū redderet. ⁊ securum. In q̄bus

fic semel circuncisa sunt oia. ꝛ ṕ/
cisa sup̱flua. sic intra ꝯgrue suffi/
cientie terminos. ꝛ generalis ꝯ/
tinẽtie limites circũscripta sunt
oia necessaria. vt sit. ꝙ fortes cu/
piãt. ꝛ infirmi ñ refugiãt. nec vl/
teri⁹ q̃ztitas. cõcessoꝝ ledere pos
sit in aliquo vrentiũ cum grãruz
actione cõsciam. nec q̃ sunt am/
putata tẽtare debeant aliquate/
n⁹ in ꝑuo dei corporis bñ mori/
gerati. ꝛ recte educati sufficienti
am. In quibus sicut salomõ di/
cit. Qui ambulat simpliciter am
bulat ꝯfidenter. qui vero mẽtis
ẽ dure. corruet i maluz. Licet. n.
necessitas sic sit ordiata. vt nec q̃
rele sit locus vllus. ꝛ ois sit sup/
fluitas amputata. Si q̇d tñ vel
publice vel priuatiz addendũ ẽ
vel minuendũ. hoc in ṕoris ẽ ar
bitrio absq̃z oi scrupulo obedien
tiuz subditoꝝ. vel p̱iculo. Institu
end⁹ ẽ ergo nouus heremita ad
cõis institutiõis normã ꝯcupiscẽ
tias carnis sue penitẽtia cõtinua
domare. ꝛ ad ꝯtẽnẽda cetera ad
sui ipsius ꝯtẽptũ venire. Premu
niendus est assidue ꝯ̃ tẽtationes
acrius in solitariuz nouitiũ dese
uientes. cũ seruuz dei gratis deo
seruientẽ nõ cessent solicitare vi
tia mercedẽ oblate delectatiõis
diabolo suggerente. carne cõcu
piscente. seculo ꝯcupiscenda in/
gerente. Tẽtat. n. nos dñs deus
nr̃. vt scias si diligamus eũ. an ñ
nõ vt ipe quasi nesciẽs agnoscas
sed vt plenius. ꝛ in ipa nobis tẽ/
tatõe innotescat. Sz ille tentatio
nes facile vincũt. ꝛ facile a rõne
eis occurritur. q̃ vel suspecte sũt:
vel prima facie male esse innote/
scunt. Que vero sub specie boni
se ingerũt. ꝛ difficili⁹ discernunt
ꝛ periculosi⁹ admittunt. Sicut
. n. difficillime teneat modus in
eo. qȯ bñ esse creditur. ita non sẽ
per tutus est ois boni appetit⁹.
Diuz aut tẽtationũ. ꝛ cogitatio
num malarũ. ꝛ inutiliuz sentina
otiuz est. Sũma etenim mentis
malitia ẽ ociũ iners. Nũq̃z ocio/
sus sit ꝑuus dei. q̃uis ad deo fe/
riatus sit. Nomẽ q̇ppe taz suspe
ctum ꝛ vanum ꝛ molle rei tam
certe. tam sancte. tã secure impo
nendũ non est. Ociosum non ẽ
vacare deo. immo negotiorũ ne
gociũ. Hoc est quid quicunq̃z in
cella non agit fideliter. ꝛ feruen
ter. quodcunq̃z agat. ꝙ p̱p̱ hoc ñ
agit. s. vt deo ꝑuiat in eo qȯ agit
otiatur. Ubi pro vitando otio
sa sectari ridiculum est. Otio/
sum aũt est. ꝙ nullã hz vtilitatez
vel vtilitatis intentionem. Non
autem hoc tantũmodo agendũ
est. Ut cũ aliqua delectatiõe vel
sine grãdi nausea otij dies tran/
sigat sz vt ẽt de pacta diete ad ꝑ
fectum mentis semp̱ aliquid in
ꝯsciẽtia resideat. aliq̇d quotidie
in thesaurum cordis congerat.
Nec ea die bon⁹ cellita se vixisse
dz existimare. i q̃ nil eoꝝ se egisse
recolit. p̱p̱ q̃ in cella viuit. Que
ris q̇d agas. vel in quo te occu/
pes: ṕmũ extra quotidianũ oro
nũ sacrificiũ. vel lectõis studiũ q̃

tidie ꝯsciētie discussioni: emēda-
tioni: moꝝ cōpositioni: ꝑs sua di
ei negāda nō ē. deinde opandū
est aliq̄d manib⁹: qḋ iniungit̄ n̄
tā qḋ aīum delectādo ad horā d̄
tineat: q̄ꝫ qḋ spiritualib⁹ studijs
delectationē ꝯseruet. ⁊ nutriat:
in q̊ remittat̄ ad horā aīus: non
resoluat̄: vnde se facile mox vt si
bi ad se ip̄m redeūdū eē̄ visuz fue
rit. expediat sine ꝯtrouersia ihi-
bent̄ volūtat̄: absq̄ꝫ ꝯtagio ꝯtra-
cte delectatiōis: vel mēorie ima
ginantis. Non. n. vir ꝑꝑ mulie-
rē̄: sed mulier ꝑꝑ virū. Nō spiri-
tualia exercitia sunt ꝑꝑ corpora
lia: sed corporalia ꝑꝑ spūalia.
Propterea sicut viro creato col
latū est: vel cōparatū ei adiutori
uz simile sibi ex ipsa hois substā
tia. sic cū in adiutoriū spūalis stu
dij necessaria sint: non tn̄ in hoc
sp̄ eque cōuenire videtur oia cor
poralia exercitia: sꝫ q̄ cū spiritua
libus ꝓpriorez vident̄ habere si
militudinez: ⁊ affinitatē sicut ad
edificationē spiritualē meditari
q̄ scribat̄ vel scribere: q̄ legatur.
Subdiuinalia exercitia. ⁊ opa: si
cut sensus distrahunt sic sepe ēt
spiritū exhauriūt: nisi cū grauio
re ruraliū labore operū sit ma-
ior ꝯtritio corꝑis vsq̄ꝫ ad ꝯtritio-
nē: ⁊ hūiliationē cordis. Fatiga
tiōis. n. sue pressura exprimūt se-
pe vehementioris affectū deuo-
tionis. Quod in labore ieiunio-
rū. vigiliarū: ⁊ oium: in q̇bus af
flictio corporis ē: crebro fieri ma
nifestū est. Serius tn̄ aīus: ⁊ pru

dēs ad oēm se cōꝑat laborē: nec
in eo dissoluit̄: sed ꝑ eū magis in
seipsuz colligit̄. Qui sp̄ ꝑ oculis
hēs: nō tā: q̄ agit. q̄ꝑ quo agēdo
intendit. ois ꝯsumationis videt
finez. Quo inquātū veri⁹ initit̄:
in tm̄ ēt feruenti⁹: ⁊ fideli⁹ mani
bus: operat̄: toti⁹ sibi corporis sui
subitiens s̄uitutē. Cogunt̄. n. in
vnū sensus a disciplina bone vo
lūtatis: nec lasciuire eis vacat a
pōdere laboris. sꝫ subiecti: ⁊ hūi-
liati in obsequiū spūs docent̄ cō
formari ei: ⁊ in laboris ꝑticipatō
ne: ⁊ i cōsolatōis expectatiōe. In
ordinata. n. natura ꝑ pctm̄ ⁊ a ꝯ
ditiōis sue rectitudie exorbitās:
si ad deū fuerit ꝯuersa. Recupe
rat cito ꝓ mō timoris: ⁊ amoris
quē hꝫ ad deū: q̇cūq̄ꝫ ꝑdidit auer
sa: ⁊ vbi cepit spūs reformari ad
imaginē ꝯditoris sui mox ēt re-
florēs caro ex volūtate sua: inci-
pit cōformari reformato spūi. nā
⁊ ꝯ sensuz suū incipit eā delecta-
re: q̇cq̇d delectat spiritū suū. In-
suꝑ ⁊ pro multiplici defectu suo
ex pēa pcti multiplicit̄ sitiēs ad
deū: nō nunq̄ꝫ ēt ꝯtendit ꝑcede-
re rectorē suū. Delectatōes. n. n̄
ꝑdim⁹. sꝫ mutam⁹ a corpore ad
aīum. a sensib⁹ ad cōsciam. Pa
nis furfure⁹: ⁊ simplex aq̄: olera:
⁊ legumina simplicia: neq̄q̄ꝫ res
delectabiles sūt. sꝫ in amore xp̄i:
⁊ in d̄siderio interne d̄lectatiōis
vētri bn̄ morigerato gratant̄ ex
his satisfacere posse valde d̄lecta
bile est. Quot milia pauꝑuz ex
his. vl̄ ex aliquo hoꝝ delectabit̄

satisfaciũt nature. Facillimũ ꝗp pe: ⁊ delectabile eẽt adiũcto amo ris dei ꝯdiméto ꝯm naturá viue re. si insania nr̃a nos ꝑmitteret. Qua sanata statiȝ naturalib⁹ na tura arridet. Eodẽ mõ ⁊ d labor Rustic⁹ duros hẽt neruos: for tes lacertos: exercitatio hoc fa cit: sic torpore mollescit: Volun tas facit vsũ: Usus exercitiũ. exer citiũ vires i oi labore submistrat Sȝ redeam⁹ ad ꝓpositũ. Hoc oi b⁹ modis agat ⁊ laboret otiũ no strũ. vt nũꝗ simus otiosi. ⁊ semp sit negotiũ nr̃m. vt perfecte ꝯsu met in nobis. qđ dicit apostolus aĩalibus ⁊ incipientib⁹ humanũ inq̃t dico ꝓꝓ infirmitatẽ carnis vestre. Sicut exibuistis mẽbra ve stra fuire immũditie ⁊ iniq̃tati. ita nũc exhibite mẽbra vestra f uire iustitie in sanctificationem. Audiat hoc attenti⁹. amicũ cor poris sui mãcipiũ. aĩalis hõ. q̃ in cipit corp⁹ suũ subdere spũi. ⁊ ad aptare semetipsũ ad ea. q̃ dei sũt ꝑcipienda. ⁊ ad exuẽdá fede fui tut necessitateȝ ꝯ carnis sue dñi nantẽ ꝯsuetudinẽ se accingat ne cessitatẽ faciẽs sibi ꝯ necessitatẽ ⁊ ꝯsuetudinẽ: ꝯ ꝯsuetudinẽ: ⁊ af fectũ sibi formet ꝯ affectum: do nec pleni⁹ mereat accipere dele ctationẽ ꝯ delectationẽ: vt dele ctatiõib⁹ carnis. ac seculi ꝯm ꝯsi lium apostoli saltẽ tm̃ eum dele ctet carere: q̃ntũ eñ delectabat p mo eas hẽre: Tantũ delectet eũ de mẽbris sui corporis fuire iu stitie in sanctificationẽ: q̃ntũ pri us delectabat eũ fuire imũditie ⁊ iniq̃tati ad iniquitateȝ. Hec ẽ perfectio aĩalis in suo statu vel nouitij icipiẽtis. Qui cũ cõsuma uerit hoc aĩale. vel humanũ. si ñ respexerit retro: sȝ fideliť i anteri ora se extẽderit. cito ꝑueniet. ad illđ diuinũ. vt incipiat apphẽde re: sic apphensus ẽ. ⁊ cognosce re. sic cognit⁹ ẽ. Hoc át op⁹ ñ in vno sit momẽto ꝯuersiõis. nõ ẽ vni⁹ diei. sȝ multi tpis. multi la boris. multi sudoris. ꝯm gr̃am dei miserẽtis: ⁊ studiũ hoĩs volẽ tis ⁊ currẽtis. Oium vo bonoꝝ hoꝝ officina ẽ cella. ⁊ stabilis ꝑ seuerãtia in ea. In q̃q̃cũq; cũ sua pauptate bñ ꝯuenit diues ẽ. Et q̃cũq; boná volũtatẽ hũerit. secũ hȝ. q̃cq̃d ad bñ viuẽdũ ei op⁹ ẽ. Quáuis bone volũtati nõ sp cre di expedit. sȝ frenáda ẽ. sed regẽ da ẽ. ⁊ maxime i incipiente. Re gat sancte obediẽtie regula bo ná voluntateȝ. illa vero corpus. ⁊ doceat illud posse ꝯsistere in lo co. cellá pati. secũq; morari qđ i proficiẽte bone ꝯpositiõis initiũ ẽ. ⁊ certũ bone spei argumentũ. Impossibile est hoiem fideliť fi gere in vno aium suuȝ. q̃ nõ pri us alicui loco ꝑseuerant affixe rit corpus suũ. Ná q̃ egritudinẽ aĩ migrádo de loco ad locũ effu gere nititur. sic est sicut q̃ fugit vmbrá corpis sui. seipsũ fugit: se ipsũ circũfert. locũ mutat. nõ aĩ mũ. eũdẽ vbiq; se iuenit. nisi ꝙ d teriorẽ facit ipa mobilitas. sic le dere solet egrũ. q̃ circũferẽdo cõ

tutiꝝ. Egrū.n.se sciat: ⁊ vacet cir-
ca causarias ꝑtes egritudis sue:
⁊ si nō interrūpiꝝ q̇es: remedia ꝯ
tinuata cito ꝑficient: ⁊ senatꝰ ani
mus ab alienationibꝰ: ⁊ captiua
tibꝰ suis totus i deo suus efficieꝝ
Cura eget: ⁊ nō modica n̄ inqui
nata. sed infecta natura. Incum
bat ergo imobile valitudinario
suo. Sic.n. solent appellare me-
dici valitudinū curandaꝝ offici
naꝫ: ⁊ remedij suscepti ꝓsequaꝝ
vsum vsq; ad sanitatꝭ experimen
tū. Ualitudinariū tuum o egro
te o lāguide cella tua ē: remediū
in q̊ curari cepisti: obediētia est
v̇a. Sed scito: ꝙ remedia crebro
mutata nocēt: naturā disturbāt
⁊ egrum disterminant: nam ⁊ q̇
aliquo pergit: si vnā certā tenue
rit viā: cito perueniet: quo tēdit:
⁊ itineris: ⁊ laboris faciet finē. si
v̇o multas aggrediꝝ vias: errat:
nec laboris aliqū̄ finē facit. qꝛ er
ror finē n̄ hꝫ. Nō ergo remediū
mutes: nec aliḋ ꝓ alio accipias:
sꝫ vsq; ad terminū ꝑfecte sanitatꝭ
medicinalis obediētie remedio
vtere nec abijcias eā vt in gratꝰ
cū factꝰ fueris sanᵘ: sꝫ tn̄ i reliquū
alio mō ea vti ꝑmitteris. Si er-
go ad sanitatē festinas: vide: vt
nil vl' modicū a temetipso agere
ꝑsumas medico icōsulto. a q̊: si
oꝑaꝫ medicantꝭ expectas: necesse
ē: vt vulnꝰ tuū sp ꝺtegere n̄ eru-
scas: erubesce: sꝫ tn̄ reuela totuꝫ:
nec abscōdas. Sūt.n. q̇ ꝯfitendo
sic fabulā enarrāt suoꝝ historiā
pctōꝝuꝫ: ⁊ egritudies aie sue sine
ꝯfusiōe diumerāt: ⁊ pene sine pe
nitētia. ⁊ sine affectu doloris. Ci
to.n. lachrymas inenit: ⁊ resolui
tur in genitū: q̊ hꝫ sensū doloris
Si v̇o male egritudini desꝑabi-
lior stupor accesserit: hic i eo: ꝙ n̄
dolet. q̄ꝫto sanitati vꝝ eē ꝓpinq̊
or: tāto ab ea fit rēotior: ꝙ si me-
dicꝰ q̄si clemētior fuerit: vt q̄si vn
guētis ēplastris leuioribꝰ oia vo
luerit curare: tu age ꝓ temetiꝑo
⁊ remedij fortioris: ⁊ celerioris
auidꝰ sanitatꝭ ferrū req̇re: caute-
riū exposce. Medicꝰ tibi sp ꝑsto
ē: paratꝰ ē. Ne.n. horror sit tibi
tua solitudo: ⁊ vt tutiꝰ. i cella hi-
tes: tres tibi ꝺputati sūt custodes
.s. deꝰ: ꝯscia: ⁊ spūalis pr̄: deo de-
bes pietatē: cui te totū ipendas:
ꝯsciētie honorē: corā q̄ peccare
erubescas. Pr̄i spūali obediētiā
charitatꝭ: ad q̄ de oibus recurras
Insuꝑ: vt gratuꝫ me hēas: addā
tibi ⁊ q̄rtū ⁊ q̄ꝫdiu puulus es: ⁊
donec plenꝰ adiscas diuinā co-
gitare ꝑsentiā. pedadogū tibi ꝓ
curabo. Elige tibi tu iꝑe hoieꝫ cō
silio meo cuiꝰ vite exēplar sic cor
di tuo isederit. reuerētia ihere se-
rit vt quotiēs eiꝰ recordatꝰ fue-
ris. ad reuerentiā cogitati assur
gas: ⁊ temetiꝑm ordies: ⁊ ꝯpōas
Qui cogitatꝰ ac si pn̄s sit. i affe-
ctū mutue charitatꝭ emendet in
te oia emēdāda. ⁊ tn̄ nullū patia
tur dānū secreti tui solitudo tua:
Hic ꝑsens tibi adsit. ꝙdocunq;
volueris. occurrat sepe ⁊ cū no-
lueris. icrepatiōe eiꝰ describenꝝ
tibi cogitata scā eius seueritas.

cōsolationes pietas. ⁊ benigni-
tas exēplū sācte vite sinceritas.
nā oēs cogitatiōes tuas. cuz ab
eo videri cogitabis. ac si videat.
ac si arguat. emēdare cogeris. sic
secūdū pceptū apostoli sollicite
temetipsū custodi. ⁊ vt temetip-
sum semper inspicias: ab omni-
bus oculis auerte. Egregiū istru-
mentuz corporis esse oculis. sit si-
cut cetera. sic etiā videre posset se
metipsū. Quod cū interiori ocu-
lo cōcessū sit. si ad exterioris exē-
plū seipsū negligēs. vacat circa
aliena etiā cum vult. non sufficit
redire ad seipsū. Tibi vaca mul-
ta tu ipe tibi sollicitudinis mate-
ria es. Exclude etiā ab oculis ex-
terioribus. qd consueuisti videre
ab interioribus. qp amare. qa nil
taz facile recrudescit q̄z amor. ⁊
maxie interioribus. ⁊ recentiori-
bus animis. Aude etiā non nun-
q̄z sapere ⁊ emulari charismata
meliora. ⁊ tu ipse tibi esto para-
bola edificatiōis alia cella tua ex-
terior. alia interior. Exterior ē do-
mus. in qua hitat anima tua cuz
corpore tuo. Interior est consci-
entia tua quam inhabitare de-
bet omium interiorum tuorū in-
terior deus cū spiritu tuo. Hosti-
um clausure exterioris. signum
est hosti circūstātie interioris. vt
sicut sensus corporis per exterio-
rem clausuram foris vagari non
permittitur. sic iterior sensus ad
suum semper interius cohibeatur.
Dilige ergo interiorez cellā tuā
dilige exteriorez. ⁊ vnicuiq3 suū
ipēde cultū: Tegat te exterior
nō abscōdat. nō vt pecces ocul-
t⁹. sed vt tuti⁹ viuas. Nō. n. scis o
rudis icola. qd celle debeas. si ñ
cogitas quomodo i ea nō solum
modo vitijs tuis curaris. sed etiā
nō habes rixari cū alienis nescis
⁊ q̄z conscientie tue debeas ho-
norē. qcūq3 in ea nō expiris gra-
tiā sancti spūs. ⁊ interne suauita-
tis dulcedinē. Da ergo vtrique
celle honorē suū. ⁊ tu tibi i ea ven-
dica pmatū tuū. disce in ea secun-
dū cōis istituti leges tu tibi pre-
esse. ⁊ vitā ordinare. ⁊ mores cō-
ponere. ⁊ temetipsū iudicare. te-
ipsū apd teipsū accusare. sepe ēt
cōdēnare. nec ipunitū dimittere.
Sedeat iudicās iustitia. stet rea.
⁊ se ipsā accusās ↄsciētia. Nemo
te plus diligit te. nemo fideli⁹ iu-
dicabit. Mane pterite noctis fac a
te metipso ex actionē. ⁊ vētur di-
ei tu tibi idicito canonā. vespe di-
ei pterite rōnem exige. ⁊ supue-
nientis noctis fac indictionē. Sic
districto. nequaq̄ tibi aliquādo
lasiuire vocabit. Singulis horis
secundnm communis istituti ca-
nonē sua distribue exercitia. cui
spūalia: spūalia cui corporalia.
corporalia i quibus sic exoluat
omne debitū. spiritus deo. corp⁹
spiritui. vt si qd fuerit itermissuz
si quid neglectū. si quid imperfe-
ctum. suo modo suo loco. suo tē-
pore non eat impunitum vel ir-
recompēsatum. in quibus extra
illas horas. de quibus dicit pro-
pheta. Septies in die laudem

di.ti.matutinū ac vespertinū sacri-
ficiū ac medie noctis ē maxime
obseruādū. Nō.n.frustra ait pro
pheta. Mane astabo tibi.⁊ vide
bo qa tūc a curis exterioribus ad
huc sumus ieiuni. ⁊ dirigat ora
tio mea.si.icen.in ꝯspe.tu.eleua.
mā.me.sacri. ves: qꝛ tūc ab huiꝰ
mūdi ipedimentꝭ iā quodāmō in
uenimur digesti. Qui ⁊ i noctur
nis vigilijs nostris.i qbꝰ media
nocte surgimꝰ ad cōfitendū no-
mini.dñi: cōfessiōis eiusdē ordi-
nē cōtexēs. i die iqt tribulatiōis
mee deū exqsi.mā.me.nec.cōtr.
e.⁊ ñ su.de. Istis.n.horis potissi
mū corā deo debemꝰ nos meti-
psos cōstituere qsi facie ad faciē.
⁊ i lumine vultꝰ eiꝰ ꝑspiiceꝛ.tribu
lationē.⁊ dolorē nobis ꝺ nobis
inuenire.⁊ nomē dei inocare. sco
pēdo spm̄ nostꝝ.donec icalescat
ambiēdo ad memoriā abūdātie
suauitatꝭ sue.donec ipse in cordi-
bꝰ nostris idulcescat.⁊ tūc maxi
me nobis agēndū ē: ꝙ dixit apo
stolꝰ. Malo i ecclesia quinqꝫ lo-
q verba sensui meo qꝫ decez mi
lia verboꝝ sine itellectu. Et illd.
psallā spiritu.psallā ⁊ mēte. ora
bo spū.orabo ⁊ mēte. Tūc.n.mē
ti ⁊ spūi aggregādi sūt fructꝰ sui
vt exide vel i abūdātia bñdictio
nis dei i qetez noctis relaxemur
vel surgētibus nobis ad laudes
di.ois exide tenor operis nostri
i ipsius laud ibꝰ formet ac viuifi
cet. Iccirco in preueniendis no-
cturnis vigilijs.ñ expedit multi
tudine psalmoꝝ obruere intelle-
ctū.⁊ exhaurire spm̄.vel extigue
re. Sed qꝫdiu sobriꝰ iuenit pieta
ti afficiēdus est.⁊ suo itinere diri
gendus ad deuz.donec dilatato
corde currere incipiat. vsqꝫ ad fi
nē opis di: Postmodū feruoris
sui modū. sue tenorē habiturus
nisi magna intercidat negligen
tia.vel omittat volūtaria mīsia.
Scit āt etiā quicūqꝫ sensū xp̄i hꝫ
qnātū pietati xp̄iane expediat.
quātū dei filij. ⁊ filij redēptiōis
xp̄i deceat.⁊ vtile ei sit: vna saltē
aliqua diei hora passiōis. ⁊ redē
ptiōis ipsiꝰ attētiꝰ recolere bñfi-
cia ad fruendū suauiter i ꝯscien-
tia.⁊ recūdenduz fideliter i me-
moria: ꝙ est spiritualiṫ mandu-
care corpus christi.⁊ bibere eius
sanguinē i memoriā eius.q om-
nibus i se credentibus precepit
dicens. hoc facite in meā cōme-
morationem. In quo etiam pro
pter peccatū inobediētie.qꝫ ipīi
sit hominē tāte dei pietatꝭ imme
morē esse. palā omnibus est cuz
amici hominis abeūtis sub quo
libet signo cōmendatam memo
riam nephas sit obliuisci. Si q-
dē sancte huius.ac reuerende cō
memorationis mysteriū suo mo
do.suo tēpore.suo loco celebrat
licet paucis hoibꝰ qbus hoc cre
ditū ē mysteriū. Rē vo sacramē
ti.vel misterij i omni tempore.⁊
oi loco dominatiōis dei.modo.
quo traditū ē.hoc ē debite pieta
tis affectu agere. ⁊ cōtrectare.⁊
sumere sibi i salutem omnibus
in promptu est.qbus dicit: vos

autẽ gen⁹ electũ.regale ſacerdo
tiũ.gens ſancta popul⁹ acq̇ſitio
nis vt virtutes anũcietis eius q̇
de tenebris vos vocauit in admi
rabile lumẽ ſuũ.nã ⁊ ſacramẽtũ
ſicut accipit ad vitam dignus ſic
ad mortem ſuã ⁊ iudicium indi
gnus. Rẽ vero ſacramẽti nemo
ꝑcipit niſi dignus.⁊ idone⁹. Sa
cramẽtũ eni ſine re ſacramẽti ſũ
menti mors eſt. Res vero ſacra
mẽti etiã preter ſacramẽtũ ſũmẽ
ti vita eterna eſt. Si ãt vis ⁊ ve-
re vis oibus horis tã diei ꝙ no-
ctis hoc tibi i cella tua preſto ẽ.
quotiẽs in cõmemorationẽ eius
q̇ ꝓ te paſſus eſt huic facto eius
pie ac fidelr̃ fueris affectus cor
pus eius mãducas ⁊ ſanguinẽ
bibis. Quãdiu i eo mães ꝑ amo
rẽ ipſe in te ꝑ ſanctitatẽ.⁊ iuſtitie
oꝑationẽ in eius corpore ⁊ mẽ-
bris eius cõputaris. Deinde ẽt
certis horis certe lectioni vacan
dũ ẽ. Fortuita.n.⁊ varia lectio ⁊
q̃ſi cauſa repta nõ edificat ſ3 red
dit animũ iſtabilẽ ⁊ leuiẽ admiſ
ſa.leuius recedit a memoria. S3
certẽ igeniĳs immorãdũ ẽ ⁊ aſſue
faciẽdus ẽ aius. Quo.n.ſpiritu
ſcripture facte ſũt:eo ſpiritu legi
deſiderãt ipſo ẽt intelligẽde ſũt.
Nũꝙ igredieris i ſẽſũ pauli:do-
nec vſu bone itẽtionis i lectione
eius:⁊ ſtudio aſſidue meditatio
nis ſpiritũ eius ibiberis: Nũꝙ i
telliges dauid:donec ipſa expiẽ
tia ipſos pſalmorũ affect⁹ indue-
ris. Sicq3 de reliq̇s:⁊ i omni ſcri
ptura tñ diſtat ſtudiũ a lectione

quãtũ amicitia ab hoſpitio:ſocia
lis affectõ a fortuita ſalutatiõe.
Sed ⁊ de quotidiana lectiõe ali
q̇d quotidie i vẽtrẽ memorie di-
mittẽdũ ẽ:ꝙ fidelius digerat: ⁊
ſurſu3 reuocatũ crebri⁹.ruminet
qͦ ꝓpoſito ꝯueniat: ꝙ intentiõi
ꝓficiat:qͦ detineat aium:vt alie
na cogitar ñ libeat. Hauriẽd⁹ ẽ
ſepe de lectõis ſerie affect⁹: ⁊ for
mãda oratio:q̃ lectionẽ interrũ
pat:⁊ nõ tã ipediat interrũpẽdo
ꝙ puriorẽ cõtinuo animũ ad in-
telligẽtiã lectiõis reſtituat. Intẽ
tiõi ſeruit lectio. Si vere i lectio
ne deũ querit:qui legit:omnia:q̃
legit cooꝑant ei i hoc ipſu3 ⁊ ca
ptiuat ſẽſus legentĩ:⁊ i ſeruitutẽ
redigit oẽm lectionis intellectũ
in obſequium xpi. Si in aliud de
clinat ſenſus legentĩ:omnia : tra
hit poſt ſemetipſũ: nihilq3 tã ſan
ctũ. tã piũ inuenit in ſcripturis:
ꝙ ſeu ꝑ vanã gloriã: ſeu ꝑ diſtor
tũ ſẽſũ ſeu ꝑ prauũ itellectũ ñ ap
plicet:vl malitie:vel vanitati. In
om nibus.n.ſcripturis legẽti ini
tiũ ſapiẽtie debet eẽ timor dñi:vt
in eo primo ſolidet intentio legẽ
tis:⁊ ex eo ordinet. ⁊ exurgat to
ti⁹ lectiõis intellect⁹.⁊ ſenſus. A
ſpiritualibus ꝟo exercitĳs incor
poralia nũꝙ lõge . vel in totũ re
cedat.ſed facile ad ea poſſe re-
dir aius aſſueſcat ⁊ cũ illiſ ſe mu
tuat iſtis.ſꝑ inhereat. Sicut eni3
ſupra dictu3 eſt. non vir propter
mulierẽ3 ſed mulier propter vi-
rum. Nec ſpiritualia ꝓpter ſcar
nalia:ſed carnalia ꝓpt ſpiritua

lia. Corporalia vo exercitia nūc
dicim⁹ q̄ manuali ope corpaliter
exercent̄. Nā sūt ⁊ alia corpis ex
ercitia: in q̊bus necesse ē corp⁹
laborare sicut sūt vigilie: ieiunia
⁊ alia huiusmodi. q̄ spūalia nō i-
pediūt: sed iuuant: si cū rōne di-
scretiōe fiāt. Que si ex idiscretio
nis vicio sic agant̄: vt vel deficiē
te spū: vel lāguente corpore spiri
tualia ipediāt. q̊ sic ē corporl suo
tulit boni opis effectuꝫ spiritui
affectū ꝓrio exēplū. deo honorē
Sacrilegus est. ⁊ hoꝝ omniū in
deū reus. Nō qᷓ scđm apostoli
sensū ñ videat̄ humanū etiā hoc
⁊ nō doceat ⁊ ñ debeat ⁊ iustū ñ
sit caput aliquādo dolet in serui
tio dei qᷓ olim sepe vsqꝫ ad dolo
rem laborauit in vanitate secu-
li. Esurire ventrem vsqꝫ ad rugi-
tū: q̊ sepe replet⁹ ē vsqꝫ ad vomi
tum. sed modus in oibus haben
dus est. Affligēdū est corpus ali
qñ sed nō cōterendū. Nā corpo-
ralis exercitatio ad modicū q̊dē
vtilis ē ꝓpt̄ q̊d ad modicū hoc
est non in cōcupiscētijs. sed tñ cu
ra carnis agēda est. Agenda ve
ro ē sobrie ⁊ cū spirituali quadā
disciplia vt neqꝫ in mō ei⁹ neqꝫ i
q̄litate nꝫ i q̄ꝫtitate appeat aliq̊d
qᷓ nō deceat seruū dei. Eis. n. q̄ i
honesta sūt nostra abūdātioreꝫ
honorē circūdare debem⁹. Ho-
nesta vero nostra nullius egent
Non solū aūt hoc sed ⁊ oēm vi-
tā nostrā q̄ꝫuis hoib⁹ occultā ex
hiber̄ debemus deo sāctā ⁊ hōe
stam ⁊ oēm ꝯuersationē nostrā
sāctis angelis cōspiciabilē agere
⁊ delectabilē. q̄ꝫuis int̄ domesti-
cos parietes inclusā. Oia vestra
inq̊t apostolus honeste fiāt ī vo-
bis. Grata deo res est honestas
⁊ santorū āgelorū amica. Pro-
pt̄ ꝙ ēt iubet apostol⁹ velari mu
lieres ꝓpt̄ angelos q̊ cū ꝑculdu
bio tā die q̄ꝫ nocte nobiscū sint i
celis nostris nos custodientes ⁊
nostris studijs ꝯgaudētes ⁊ co-
opātes placet eis vt ēt nullo ho
mine vidēte oia nostra honeste
fiāt siue ergo mādūcetꝭ siue biba
tis siue aliq̊d aliud facitꝭ oia in
domini agite ꝑte. sācte ⁊ religio
se. Si māducas mensā tuā ꝑ se sa
tis sobriā sobrietas tua ꝑornet.
Et cū manducas nequaq̄ꝫ totus
manduces. sed corpore tuo suā
refectionē procurāte suā nō ne-
gligat. sed de memoria suauitatꝭ
dñi vel scripturarū aliq̊d qᷓ eā
pascat meditādo vel saltē mēo-
rādo secū ruminet ⁊ digerat. Sꝫ
⁊ ipsa necessitas nō seculariter ñ
carnaliter expleatur. sed sicut de
cet monachū. sicut cōuenit suo
dei. Nā etiaꝫ quo ad sanitatem
corporis cibus q̄ꝫto honestius. ⁊
ordinatius sūmit̄. ⁊ ingerit̄ tāto
facilius ⁊ salubrius digerit̄. Ob
seruād⁹ est ergo summendi mo
dus. ⁊ tempus. cibi q̄ꝫtitas. ⁊ q̄li
tas. fugiēda supflua. ⁊ adulteri-
na cōdimēta. Obseruādus ē er-
go sūmēdi modus. vt nō effūdat
sup oēm cibum aiam suā. tēpus

ne ante horam qualitas vti qui/
bus vtitur cõitas fraternitatis. ex
cepta cã manifeste necessitatis.
De cõdimẽtis vero sufficiat. ob
secro. vt comestibiles fiãt cibi no
stri. non concupiscibiles vel dele
ctabiles. Sufficit. n. ꝯcupiscẽtie
malicia sua. q̃ vix aut nullo mõ
ꝑtransire possit ad fidem explen
de necessitatis. nisi per viã quan
tecunqꝫ delectationis. si cepit ac
cipere irritamenta ab eis. q̃ per/
petuũ suscepere bellũ aduersus
eius oblectamenta. fiunt duo ꝯ̃
vnum. ꝛ sic periclitatur continẽ
tia. Deinde sicut de cibo dictum
est. sic ꝛ de somno. Caue inquãtũ
potes fue dei ne totus aliq̃n dor
mias. ne sit somnus tuus non re
quies lassi. sed sepultura corpo/
ris suffocati. nõ reparatio sed ex
tictio spiritus tui. Suspecta res
est sõnus. ꝛ ex magna parte ebri
etati similis. Exceptis. n. vitijs q̃
bus in dormiẽte corpore dormi
tante ratione non est qui contra
dicat q̃tum ad debitum conti-
nui profectus nil temporis tã de
perit de vita nostra. q̃ quod som
no deputat. Iturus ergo ad som
num sp aliquid defer tecũ in me
moria vel cogitatiõe in quo pla
cide obdormias. qd nõnunq̃ ẽt
somniare iuuet. quod etiam eui
gilante te excipiens in statũ he/
sterne intẽtiõis te restituat. Sic
tibi nox sicut dies illuminabit. ꝛ
nox illuminatio tua erit in deli/
tijs tuis. Placide obdormies. i
pace quiesces. facile euigilabis.
ꝛ surgẽs facilis. ꝛ agilis eris ad
redeundũ in id. vnde non totus
discessisti. Sobrium. n. cibum. so
briumqꝫ sensuz sequitur sobrius
somnus. Carnalis vo somnus ꝛ
brutus. ꝛ sicut dicit. letheus ab
hominãdus est fuo dei. De quo
vero post congrnã quietem faci
le est sensus corporis. ꝛ mentis
euocare. ꝛ quasi fuos domus pa
trisfamilias ad opera necessaria
spiritui suscitare immittere. hu/
iusmodi somnus suo tẽpore. mõ
suo aspernandus non ẽ. Sic pru
dens ꝛ duo deditus aius habe/
re se dꝫ in cella sua. ꝛ in ꝯscia sua.
sicut prudẽs pater familias i do
mo sua. Nõ hẽat in domo sua si
cut salomõ dicit mulierẽ litigio/
saꝫ carneꝫ suã. sed ad sobrietateꝫ
moderatã. ꝛ assuefactam ad obe
dientiam. ꝛ ad laboreꝫ parataꝫ.
vbiqꝫ institutaꝫ. ꝛ esurie. ꝛ satu/
rari. ꝛ abũdare. ꝛ penuriaꝫ pati.
Habeat sensus exteriores nõ du
ces. sed fuientes. interiores so/
brios. ꝛ efficaces. Habeat oẽm
omnino domum. vel familiã co
gitationum suarum sic ordinatã
ꝛ disciplinatã. vt dicat huic. va/
de. ꝛ vadit. ꝛ alio veni. ꝛ veniat.
ꝛ fuo corpori. fac hoc: ꝛ absqꝫ cõ
tradictione faciat. Qui sic semet
ipm ordinat. ꝛ regit in conscien
tia sua. optime sibi credendus. ꝛ
committendus est in cella sua.
Sed hoc est perfectoꝝ vel perfe
cte iã incipientiũ. qd ideo propo
suimus incipiẽtibus. ꝛ nouitijs.
vt sciant quid desit sibi. ꝛ quo

extendere hēant intentionē stu-
dij sui. Sciendū vero est: qꝛ cum
de carnali. vel de aiali sensu vel
de rōnali sciētia: vel de spūali sa
pientia diximus vnū hominez
describim⁹ in quo ꝫ diuersos ꝓ
fectus: ⁊ ꝓuectuū prouent⁹: ⁊ in
tentiōis affect⁹: hec oia diuersis
tēporib⁹: possibile est inueniri: ⁊
tria hoiuz genera singula ꝫ sta
tuū hoꝝ ꝓprietates in ꝓfesione
religiōis i cellis militātia. Quā-
uis celle dignitas: ⁊ scē solitudi
nis secretū: ⁊ sollitarie ꝓfessiōis
titulus nō nisi perfectis cōueni-
re videt: quoꝝ sicut apostolus di
cit: est solid⁹ cibus. ⁊ q̇ ꝓ cōsue-
tudie exercitatos hn̄t sensus ad
discretionē boni. vel mali: i quo
⁊ si rōnalis qui ꝓximis est sapiē-
ti vtcūqꝫ videretur esse tolleran
dus: sed certe aialis q̇ nō ꝑcipit
ea q̄ dei sunt penitus putaret ar
cendus sed occurit. Petr⁹ apo-
stolus dicns quibusdaz si spiri
tum sanctū ipsi acceperunt sicut
⁊ nos. ego quis erā vt ꝓhiberē
deuz. Spiritus. n. sanctus bona
voluntas est. nec. n. sine grandi
scrupulo mentis a q̄cunqꝫ ꝓfes-
sionis altitudine arcend⁹ ē cui
testis inhabitantꝫ ⁊ trahentꝫ spiri
tus bona voluntas est. Siquidē
ex duobus hoium generib⁹ cel-
larū habitatio supplenda ē. Sci
lz vel de simplicib⁹ q̇ ⁊ sēsu ⁊ vo
luntate ad asseq̄ndā religiosam
prudentiā feruentes apparuerit
⁊ habiles vel de prudētib⁹ quos
religiose ⁊ sancte simplicitatꝫ cō

stiterit esse emulatores stulta ve
ro supbia vel superba stulticie a
tabernaculo iustoꝝ sp ꝓcul sit.
Est aūt ois superbia stulta q̄uis
non ois stulticia superba. Stul
ticia. n. sine supbia nōnunqꝫ sim
plicitas inuenitur. q̄ si ignorat.
forsan docibilis. ⁊ si neq̇t doceri
forsan est tractabilis. ⁊ est ꝓpria
ciuitas refugij simplicitati coha
bitatio religionis. nisi sit talis. q̄
nolit humiliari. vel taz bruta. vt
nō possit regi vel tractari. Bōa
tn̄ voluntas. ⁊ si multū sit bruta.
non tn̄ est deserenda. sed saluta
ri ꝯsilio ad laboriosaz. ⁊ actuosā
vitaz transmittēda. Superba āt
q̄zuis sibi prudens videatur di-
mittēda sibi est ⁊ abigēda. Si. n.
admittitur superb⁹. prima die q̄
ingreditur habitare icipit leges
dare. Nimiuz stultus vero disce
re non pōt. quas inuenit. Solli
cite ergo ⁊ prudenter perpendē
dum est. q̇s amittat ad habitan
dum secum. Qui. n. habitat secū
nō nisi seipsum. qualis ipe est ha
bet secū. Malus ergo homo nū
q̄ tute secū habitat. qꝛ cū malo
homine habitat. ⁊ nemo molesti
or est ei. q̄z ipe sibi. Nam isani. ⁊
nimiū dementes. ⁊ q̇ non satis
quacunqꝫ de causa mētis sue be
ne cōpotes sunt. custodiri solēt
nec sibi relinq̇. vel cōmittit ne so
litudie sua male vtant. Admittā
tur ergo aiales habiles. paupe
res spū ad cohabitationez cella
rū. sed vt fiant ipsi rationales. ac
spūales. nō vt ꝓpter eos ipsi. q̇

iā hoc esse meruerunt conuertā tur retro: ⁊ efficiātur animales Suscipiātur in omni beniuolentia charitatꝭ: portenť in omni patientia benignitatꝭ. Sed qui eis cōpatiunť. non eis conformenť: nec sic querāt eoꝝ ꝑfectū: vt propter eos cogāť incurrere ꝓpositi in religione rigoris defectū. Iaz .n. subintrauit de ere alieno sūptuosa: ⁊ q̄tuz pudor sinit ambitiosa cellaꝝ edificatio: ⁊ abiecta scā simplicitate: ⁊ rusticate: sicut salomon dicit ab altissimo creata: q̄si religiosas quasdaz nobis creamꝰ habitationū honestates in q̄bus tm̄ cōpassum est animalibꝰ vt pene oēs in hoc effecti simus aiales. Dimissaz .n. nobis a patribꝰ nostris iure hereditario formā paupertatꝭ ⁊ sancte simplicitatꝭ spēm verū decorez domus dei alienantes a nobis ⁊ a cellis nr̄is ꝑ manus artificū exquisitorū cellas nō tam heremiticas q̄z arromaticas edificamus nobis singulas in titulo. C. solidoꝝ ꝯcupiscētias oculoꝝ nr̄oꝝ de elemosinis pauperū. Amputa dn̄e obprobriū. C. solidoꝝ a cellis pauperū tuorū. Cur nō potius. C. denarioꝝ? Cur nō potius nullorū. Cur nō potiꝰ gratis filij gr̄e ipsi sibi edificāt? Quid responsū est moysi cū ꝯsumarē tabernaculū. Vide inq̄t oīa facito ſꝫ exēplar qḋ onsum est tibi in monte. Non a seculi hoībꝰ decet fieri tabernaculū dei cum hoibus. Ipsi q̄bus in altitudine mētis ostendiť exēplar veri decoris domus dei ipsi edificēt sibi. Ipsi quibꝰ sollicitudo interioꝝ suoꝝ ꝯtēptū ⁊ negligentiā indicit oium exteriorum: ipsi edificent sibi formā paupꝑtatꝭ ⁊ sancte simplicitatꝭ spēz: ⁊ pr̄ne frugalitatꝭ. Liniamēta nulla sic aptabit artificū industria: sicut eoꝝ negligētia. Ergo obsecro in peregrinatione huiꝰ seculi: in militia hac super terrā edificemus nobis nō domos ad habitandū sed tabernacula ad deserēdū: vt pote cito inde vocādi: ⁊ emigraturi in patriā ⁊ ciuitatem nr̄am ⁊ domum eternitatis nostre. In castris q̄ppe sumus: in aliēo militamꝰ in alieno laboramus facile est quicquid naturale est. Nū quid n̄ facile est solitario ⁊ sufficiens nature ⁊ vtile conscientie. Ipsi sibi cellā de virgis contexere de luto plasmare: vndeq̄z opare ⁊ decentissime inhabitare? Et q̄d amplius est requirendū. Credite fratres ⁊ vtinaz experiri vobis n̄ ꝯtingat q̄r pulchritudines iste ⁊ forēses honestates cito virile propositū eneruant ⁊ masculinum animum effeminant. Naz ⁊ si ip̄o sepe vsu sopiunť earuz delectatōes ⁊ si sit aliqui qui vtantur huiusmodi quasi non vtētes tn̄ ꝯtemptu melius q̄p vsu vincūtur huiusmodi affectiones. Conferunt etiam nō modicū interioribꝰ nr̄is exteriora nr̄a ad similitudinez mentis aptata ⁊ cōposita ⁊ bono ꝓposito suo mō respondētia. Paupertor eniz cul

tus in aliJs frenat cõcupiscentiá
in aliJs circa amoré paupertatis
afficit conscientiá. Sȝ ⁊ intentuȝ
jterioꝛib⁹ suis aiuȝ magis decẽt
inculta oia. ⁊ neglecta exterioꝛa
q̇bus aius ipe dum sepi⁹ alibi ꝯ-
uersari dignoscit: seqꝫ alibi ma-
gis occupatá intentio scá ꝺnun-
ciat. ⁊ efficaciter bone cõscientie
cõsilia interioꝛa. cui oia exterio-
ra voluisse renũciat. Obsecro er
go vt maneant celle ille delicati
oꝛes sicut facte sũt. sȝ nõ crescat
numer⁹ eaꝝ. Sintqꝫ in valitudi
naria fratrib⁹ animalib⁹. ⁊ infir-
mioꝛibus. donec ꝯualescát. hoc
est incipiát desiderare nõ valitu
dinaria: infirmoꝝ. sȝ tabernacu-
la militátiũ i castris dei. Mane-
ant in exẽplũ posteris vestris: qꝛ
tales habuistis. ⁊ spꝛeuistis. Vos
át q̇ spũales estis: sicut hebꝛei. i.
trãseũtes ñ habẽtes hic ciuitatẽ
manentẽ. sed futurá inq̇rentes.
edificate vobis sič cepistis casu-
las i q̇bus habiteris. In casulis
.n. habitauerunt patres nři ha-
bitantes in terra repꝛomissiõis.
quasi in aliena cũ coheredibus
ꝓmissionis. expectantes funda-
menta habentẽ ciuitatem. cuius
artifex. ⁊ ꝯditoꝛ est deus. non ac
ceptis repꝛomissionib⁹. sed a lõ-
ges eas aspiciẽtes. ⁊ salutátes. ⁊
confitentes. qꝛ hospites sunt. ⁊
peregrini sup terrá: Qui. n. hec
dicunt. significant se patriá inq̇-
rere melioꝛeȝ hoc est celesteȝ. Ic
circo patres nři in egypto. ⁊ the
baida sancte hui⁹ vite ardentissi
mi emulatoꝛes in solitudinib⁹ ꝺ
gentes angustiati. afflicti. q̇bus
dignus nõ erat mund⁹. Ipsi sibi
cellas edificabant. in q̇bus tecti
tantũmodo ⁊ circũspecti a trubi
ne. ⁊ a pluuia tutabant. in q̇bus
heremitice frugalitatꝫ delitiJs af
fluẽtes locupletabát mltos ipsi
egentes. quos quo noie dignius
appellẽ nescio homines celestes
aut angelos terrestes. degẽtes i
terris. sed conuersationẽ haben
tes in celis. Laboꝛabát manib⁹
suis. ⁊ de laboꝛe suo paupes pa-
scebát esuriẽtes ipsi. De vastita-
te heremi vꝛbiũ carceres alebát
⁊ infirmos. ⁊ in q̇buslibet neces-
sitatib⁹ positos sustentabant vi-
uẽtes de laboꝛe suo. ⁊ habitátes
in laboꝛe manuũ suaruȝ. Quid
ad hec dicemus nos non aiales
sȝ aialis terrena adherentes ter
re. ⁊ sensib⁹ carnis nostre. in sen
su carnis nře ambulantes. ⁊ ex
alienis manib⁹ pendẽtes. Quis
consoletur noe. ille. q̇ cum diues
esset. pauper ꝓ nobis factus est.
⁊ q̇ voluntarie paupertatꝫ dedit
pꝛeceptũ. ipe eiuldeȝ paupertatꝫ
in semetipso nobis foꝛmam di-
gnat⁹ est demonstrare. Vt. n. sci
ant euangelici pauperes. q̇d eis
faciendũ sit. ipe etiam a fidelib⁹
pasci voluit. nõnunq̄ ⁊ ab ifide-
lib⁹. sȝ vt fideles faceret. vite ne-
cessaria accipe nõ recusauit. Sȝ
i pꝛimitiua ecclesia pauperes il-
los sanctos. q̇ pꝛo chꝛisto rapi-
ná bonoꝛum suoꝛuȝ perpessi fue
rant: vel secũdũ perfectionis cõ-

filiũ omnia reliquerant. vel vendiderãt: ⁊ fratribus fidelibus cõmũia effecerãt. Quãta sollicitudine: quanta pietate sancti apostoli alẽdos a fidelibus procurabãt. ⁊ liber actuũ apostolorum ⁊ paulus ĩ epistolis suis manifeste demõstrat. Quod ⁊ si cõcedi tur liberius hoc ipum domino ꝑcipiẽte. ⁊ ordinante euangeliuz anunciantibus de euangelio viuere ex apostolorũ tamen auctoritate non negaꝫ etiam euangelice viuẽtib⁹ sicut sãctis illis pauꝑibus: qui tunc erant in hierusalem. q̇ etiam sancti pauperes ob hoc vocanꝫ: quia in professione sanctitatꝭ: ⁊ cõmunis vite nomẽ dederãt: ⁊ semetipsos ĩ hoc ipm paupes spõte effecerant. Q̇d. n. apostolus seuerissima auctoritate q̇busdam denunciat: vt q̇ non vult operari: non manducet: cõtinuo ostendens: de quibus diceret: subiunxit dicẽs audiuimus enim quosdã ambulantes inter vos inq̇ete. nihil operantes. sed curiose agentes. Hijs autẽ: q̇ huiusmodi sũt: denũtiam⁹: ⁊ obsecramus ĩ domino iesu christo: vt cũ silentio operantes: suum panẽ manducẽt. Suum: hoc ẽ: suo labore paratum: ⁊ acq̇situm. Et tamen ne illos: q̄uis inq̇etos nihil opantes: ⁊ curiose agentes: nomen tamen domini inuocatũ sup se habẽtes: q̄si exposuisse videꝫ ⁊ abiecisse: statim intullit dicẽs. Uos autẽ fratres nolite deficere benefaciẽtes ĩ christo iesu domino nostro. Ac si diceret. Et si illi ꝑseuerãt in malitia siue negligẽtia sua vos tamẽ in sustentãdis eis nolite deficere a beneficentia vestra. Cũ ergo seuerissime supius denunciauerit nõ mãducãduz. nolentibus opari postmodũ vero non nolentibus operari. sed nihil opantibus aliquãtulum se exhibuerit clementiorẽ possumus dicere ſm textũ v̾boꝝ eius: ne oĩo oberraret a v̾o ñ volẽtibus q̄uis valẽtibus ĩtentatã esse illã seueritatẽ volẽtibus aũt sed nõ valẽtibus indulgẽtiã istã sꝫ ẽt cũ istis denũciet ⁊ obsecret ĩ dño iesu xp̃o: vt cũ silẽtio panem suũ mãducẽt: videnꝫ panẽ ñ suũ mãducarꝫ: nisi cũ suũ efficiãt operãdo: q̄tũ opari possũt sub testimonio d̾i. ⁊ ꝯscie sue. Ignosce domine ignosce excusam⁹. tergiuersamur: sꝫ ñ ẽ: q̇ se abscondat a lumine v̾itatꝭ tue. Q̇d sicut illuminat ꝯuersos. sic ẽt ferit auersos. Nõ ẽ. n. occultatũ os nr̃m a te: ꝙ fecisti ĩ oculto hoĩum. Nos ãt nobis metipis facim⁹ illd̾ occultũ: q̇a vir ẽ aliq̇s: q̇ ĩ eis: q̇ a te sũt expiri velit: ꝙ possit. ⁊ ꝙ ꝓmptissime põt qñcũqꝫ ſꝫ carnẽ vel seculũ: siue timor ĩpulerit: siue cupiditas traxerit. Sꝫ ⁊ si fallim⁹ homĩes ĩ scios: ñ nos ꝑmitas vt volẽtes fallerꝫ te fallam⁹ nosmetipsos. Nos ñ laboram⁹: q̄ vel nõ possum⁹: vl̾ ñ posse nobis videt̾ vel ꝯsuetudie otij: ⁊ d̾litiaꝝ nr̃aꝝ nos ñ posse efficimus. Adorem⁹ g⁹ sp̄: ⁊ ꝓcidãus: ⁊ plorẽus co-

ram te q̄ fecisti nos: et qui hoc ip sū peccato nostro māifesto. iudicio tuo occulto formasti nos. vt forsitā: q̄a nō multū hoc volum⁹ non possumus: vel q̄a non voluimus cum potuimus cum volumus non possumus. Uescamur sāe ſm penā ade pane nostro: si nō possumus in sudore vult⁹ nostri i dolore cordis nostri: i lachrimis doloris si nō possumus i sudore laboris. Magnā hāc iacturā ꝓfessionis nostre suppleat pietas ac deuocio cōscientie humilis Sit lachryme nostre pāes die ac nocte q̄ᷓdiu dicitur aīe nostre vbi ē deus tuus. Hoc ē q̄ᷓdiu peregrinaꝛ a domino deo suo: et a lumine v ltus sui. Unū q̄ dē erat necessariū. Sed q̄ nec in vno figimur: nec in multis exercemur: i quo ordine computabimur? vtinā cum illo de quo apostolus dicit: et q̄ non operatur credēti āt in eū q̄ iustificat impium: reputabiꝛ fides eius ad iusticiaꝫ ſcd̄ꝫ ꝓpositū gratie dei. Utinam cuꝫ peccatrice: cui multū dimissū est q̄a multum dilexit. Et beata anima que hoc iudicio apd̄ deū meruit iustificari iudicio diligentiū nomen domini. Ut omissa oī iusticia opū et fiducia meritorū in hoc solo iustificeꝛ qm̄ dilexit multum. Nā i diligendo te deus: retributio magna ē diligēti ꝯsciētie ipsa dilectio: deinde vero vita eterna. Sic fratres obsecro vos n̄ excusem⁹ nos sed accusem⁹ nos et confiteamur. Et q̄ magni nois vmbrā et ꝑsonale q̄dam figmētū perfectiōis apud homines induimus: apud deū cōscientie nostre cognoscētes pauptatē: non vsq̄ʒ quasq̄ʒ recedamus a vitate: et vitas liberabit nos. Deide docendus ē animalis incipiens et christi tirūculus deo appropinq̄re vt de⁹ appropinq̄t ei. Sic.n. admonet ꝓpheta. Appropiquate deo et ipse appropinquabit vobis. Nō soluꝫ.n. faciendus ē homo et formādus: sed et viuificandus primo.n. formauit deus hominē: deinde spirauit infaciē e⁹ spira. ui. et factus est homo i aiaꝫ viuētē. Formatio hominis instructio est moralis. vita ei⁹ amor di Hūc fides cōcipit: spes parturit charitas format et viuificat. amor ꝫ.n. dei vel amor deus spūs ſcūs amori hominis et spiritui se ifundens afficit cū sibi. Et amans se metipsum de homine deus secuꝫ vnū efficit et spiritū eius. et amorē eius. Sicut.n. nō habet corp⁹ vnde viuat nisi de spiritu suo sicut affectus hominis q̄ amor dici non viuit hoc est nō amat deum nisi d̄ spiritu sancto. Amorē ergo dei in homine ex gr̄a gentiū lactat lectio meditatio pascit oratio cōfortat et illuminat. Animali vo et nouo i x̄po homini ad exercitāda eius iteriora melius et tutius proponunꝛ legenda et meditanda redēptoris nostri exteriora et ostendūt in eis exēplū humilitatꝭ prouocatio charitatꝭ et affectus pietatꝭ et descripturis

sanctis: ⁊ sanctorū tractatibus: patrū moralia q̄ ⁊ planiora. Proponēda sūt ei gesta ⁊ passiones sanctorū: Ubi nec laborādū ei sit in planicie historiali ⁊ semꝑ aliq̄d occurat. q̄ nouitij aium excitet ad amorē dei: ⁊ ꝯtemptū sui. Porro alie historie delectant q̄dē cū legūt: sed nō edificāt quin potius mentē inficiūt ⁊ in tēpore orōnis: vel spūalis meditationis inutili aq̄: vel noxia faciūt scaturire memoriā lectiōis quippe modū similis meditatio seq̄ solet. Difficiliū etiā lectio scripturarū fatigat nō reficit teneriorē aium frangit intentionē. hebetat sensū vel ingeniū. Docendus est etiaȝ in oratiōe sursuȝ cor leuare: spiritualit̄ orare: a corporibꝰ: vel corporū imaginibus: cū deū cogitat q̄ꝫtū potest recedere. Admonendus est q̄ꝫta pōt puritate cordis intēdere in eū: cui sacrificiū orationis sue offert: seipsū ettēdere q̄ offert itelligere q̄ offert. Quātū enim videt: vel intelligit eum cui offert tm̄ ei in affectu est: ⁊ ei amor ipse est intellectus. Quātū q̄ꝫ ip̄e ei i affectu ē tantū sapit ei hoc ipsū: si dignum deo est q̄ offert. ⁊ i eo sibi bene ē. Huiusmōi homini orāti: vel meditāti melius: ac tutius sicut iā dictū est proponitur imago dominice natiuitatis: ⁊ humanitatis eius passionis. ⁊ resurrectionis vt ifirmꝰ animus: q̄ non nouit cogitare. nisi corpora: ⁊ corporalia habeat aliq̄d: cui se afficiāt cui iuxta modū suū pietatis intuitu inhereat. Est q̄ppe. i forma mediatoris: i quo sicut legit̄ in iob. Uisitās homo spēm suam nō peccet: hoc est cū itentiōis sue intuitū in eum dirigat humanā in deo spēm cogitādo: a vō non vsq̄ꝫ quaq̄ꝫ recedat ⁊ dū per fidem ab homine deuȝ nō diuidit. deū aliqñ in homine apꝑhēdere adiscat. In quo pauperibus spiritu: ⁊ simplicioribus filijs dei tāto primū solet esse affectus dulcior: quāto humane nature ꝓpinquior. Postmodū vero fide migrāte in affectū amplexantes i medio cordis sui dulci amoris amplexu xp̄m iesū totū hominē ꝓpter hominē assūptuȝ totū deum ꝓpter assūmentē deū incipiūt eū iam non ꝯm carnem cognoscere quāuis eum ne dum ꝯm deuȝ plene possint cogitare. Et sanctificando eum in cordibꝰ suis offerre ei amāt vota sua que distinxerūt labia sua obsecrationes. oratiōes postulatiōes. gratiarū actiones pro tempore pro causa cógrnentes. Sunt. n. orationes alie breues ac simplices. sicut eas format volūtas seu necessitas orantꝭ ꝓ causa icidēti. Alie ꝓlixiores. ⁊ rationabiles. sicut i inq̄sitiōe veritatis petentes. querētes. pulsantes. donec accipiāt iueniāt. ⁊ apiat̄ eis. Alie alacres spūales ⁊ fecūde in affectu fructꝭ ⁊ gaudio grē illuminantꝭ. Et ip̄e sunt: q̄s apostolus alio ordie dinumerat. obsecratiōes. oratōes postulatiōes. grāꝝ actiones. Nā

postulatio ē.q̄ꝫ primā posuim⁹ ē
circa obtinēda tp̄alia.ꝛ necessa-
ria aliq̄ vite hui⁹ ī q̄ de⁹ postulātē
q̄dē approbās bonā volūtatē.fa
cit tñ ipe q̄ meli⁹ iudicat:ꝛ dat li
bent̄ ei qđ bñ postulat.ipa ē.đ q̄
psalmista ait.qm̄ adhuc ꝛ oratio
mea ī bñpla. co.hec est ēt hoiuꝫ
īpioꝝ.qꝛ oium cōe ē.sed maxie fi
lioꝝ seculi hui⁹ desideraṫ trāq̄lli
tatē pacis.sanitatē corporis.tēpi
em aeris.ꝛ alia.q̄ ad vite huius
vsū spectāt.ꝛ necessitatē.ꝛ abutē
tiū volūtatē. Pro q̄b⁹.q̄ fideliṫ
postulāt.q̄ꝫuis ñ ea postulēt nisi
ad necessitatatē.tñ ī hoc ipo volū
tati dei suā sp̄ subijciūt. Obsecra
tio đo ē ī exercitijs sp̄ualibus an
xia ad deū instātia.ī q̄b⁹ añ grāꝫ
succurētē.q̄ apponit sciaꝫ nō ap
ponit nisi dolorē. Orō đo est ho
īs deo adherētis affectio.ꝛ fami
liaris q̄dā.ꝛ pia allocutio.ꝛ sta-
tio illuminātē mēt̄ ad fruēdū:q̄ꝫ
diu lꝫ. Porro grāꝝ actio ē ī itel
lectu.ꝛ cogitatiōe grē đi bōe vo
lūtat̄ ideficiēs ad deū.ꝛ idefessa
intētō ēt si aliqñ vel ñ sit.vel tor
peat siue actio exterior siue inte
rior affectio.hec.n.ē:đ q̄ dič apo
stol⁹. Velle adiacet mihi. pficeṙ
āt bonū nō inuenio. Ac si dicat.
sp̄ q̄dē velle adest. sꝫ aliqñ iacet
hoc ē.iefficax ē.qꝛ pficeṙ ē bonū
q̄ro sꝫ nō iuenio. Hec ē charitas
q̄ nūq̄ꝫ deficit.ipa ē.n.sine inter-
missione orō seu grāꝝ actio.de q̄
apostol⁹ait. Sp̄ sine intermissio
ne orātes sp̄ grās agētes. Est.n.
iugis q̄dā bonitas mēt̄.ꝛ bñ ꝯpo
siti aī.ꝛ ad prēm deū ī filijs đi bo
nitat̄ ei⁹ q̄dā similitudo. orās p
oib⁹ sp̄.ꝛ grās agēs ī omnib⁹ tot
mōis in orone vel grāꝝ actiōe ī
deū se iugiṫ refundens.quot ī su
is necessitatib⁹. vel ꝯsolatiōib⁹.ī
pximi ēt vel cōpassionib⁹ vel cō
gratulatiōib⁹.causales ꝉ hoc ma
terias inuenit pius affect⁹. Hec
āt iugiṫ ī grāꝝ actiōib⁹ ē.qꝛ q̄ sic
ē.sp̄ ī gaudio sācti spūs ē. In po-
stulatiōib⁹ g⁹ pie.ac fideliṫ orā-
dū ē.sꝫ nō ē in illis ptinaciṫ ihe-
rēdū.qꝛ nos nescim⁹. sed pṙ cele
stis scit.q̄d in tēporalib⁹ istis ne
cesse nobis sit. Obsecratiōb⁹ đo
īsistēdū ē. sꝫ ī omni humilitate.ꝛ
patiētia.qꝛ nō afferūt fructū nisi
in patiētia. Nōnūq̄ꝫ.n.cū celeri⁹
grā nō subuenit.sit obsecrāti ce-
lū eneū.ꝛ terra sua ferrea. Et euꝫ
relicta sibi cordis hūani duritia
ad votū exaudiri nō mereṫ anxi
etas desiderātis. negari sibi exi-
stimat.quicq̄d differṫ. Cūq̄ꝫ sicut
cananea illa pteriri se.ac despici
īgemiscit.q̄si imūdiciā canis pte
rita sibi pctā sua īputari.vel ipro
pari imaginaṫ. Nō nūq̄ꝫ đo sine
labore petēs accipit.q̄rēs iuēit.
ꝛ pulsāti apiṫ. Et cōsolatiōes ac
suauitates oronis inuenire tādē
aliqñ mereṫ labor obsecratoris.
Nōnūq̄ꝫ ēt pure oronis affect⁹ꝛ
bona illa oronis suauitas ñ ī ue
niṫ.sꝫ q̄si inuenit cū nō petentē.ñ
q̄rentē.nō pulsātē.ꝛ q̄si nesciētē
grā puenit ꝛ tāq̄ꝫ gen⁹ ꝑuorū re-
cipiṫ ī mēsa filioꝝ.cum rudis ad
huc.ꝛ īciptēs aīus in eū orādi af

sūmit affectū. ꝙ ꝓ p̄mio sanctita
tis reddi solet meritꝫ ꝑfectoꝝ.
Qd cū sit. agit vt vl'i iudiciū suū
ñ liceat nescire negligēti. qd ne-
gligat. vel vt ꝓuocatio charitatꝫ
amorē i eo vltro se offerentꝫ accē
dat in q̊ ꝓdolor plurimi fallunt
qr cū pascunt pane filioꝝ. iā se eē
filios arbitrant. ⁊ deficiētes vñ ꝓ
ficere debebant. ex visitante grã
euanescūt a ꝯscia sua arbitrātes
se aliq̊d esse cū nihil sint. Et d bo
nis dei ñ emēdant. sꝫ indurant.
⁊ fiūt. de q̊b⁹ psalmista dicit. Ini
mici dñi mētiti sꝫ ei ⁊ er. te. eo. in
secula. Et. Cibauit illos ex adipe
fru. ⁊ d pe. mel. sa. eos. Pascunt
.n. a pr̃e deo aliqñ: preciosiore
gr̃e. substātia fui. vt affectēt eē fi
lij Ipsi v̊o gr̃a dei abutētes. effi-
ciunt inimici. Ut. n. abutant etiā
scripturis sanctis in peccatꝫ vl'in
ꝯcupiscentijs suis redeuntes ad
eas post orones. dicūt sibi illud
vxoris manue. Si dñs voluisset
nos occidere. nō suscepisset sacri
ficiū de manibus nr̃is. Quā dile
cta tabernacula tua dñe virtutū
in q̊b⁹ passer inuenit sibi domū
⁊ turtur nidū: vbi repōat pullos
suos. Passer inqꝫ. naturalit aial
vitiosuꝫ mobile. leue. importunū
garrulū ac ꝓnū in libidinē. Et
turtur luct⁹ amica opaca solitu
dis familiaris incola. forma sim
plicitatꝫ. exēplū castitatꝫ Ille sibi
inuenit in eis domū q̊etꝫ. ⁊ securi
tatꝫ. Illa nidū sibi. vbi repōat pul
los suos. q̊ sūt hec nisi iuuenū na
turaliter calid⁹ sanguis. ⁊ ferui-
d⁹ anim⁹. etas labil' curiositas
q̊eta. ⁊ viril' maturitas. Pius aius
cast⁹ sobri⁹ ptēsus exterioꝝ q̄ꝫtū
pōt. ⁊ itra semetip̄m recōdēs se-
metip̄ꝫ. Quoꝝ alteꝝ in taberna
culis dñi v̊tutū in disciplina cel
laꝝ inuenit sibi ab oib⁹ vitiis q̊e
te firmamentū stabilitatꝫ: ⁊ māsi
onē securitatꝫ. Alteꝝ v̊o in secre-
to celle secretiorem recessū ꝯscie.
vbi reponāt ⁊ nutriat scāꝝ affec-
tionū suaꝝ fruct⁹ ⁊ spūalis sens⁹
ꝯtemplatiōis. Passer solitari⁹ i
tecto: hoc est in altitudie ꝯtēpla
tiōis calcare amat habitationeꝫ
carnalis ꝯuersatiōis. Turt in in
ferioꝛib⁹ fecūdat ⁊ gaudet in fru
ctibus hūilitatis. Perfecti. n. q̊
qꝫ ⁊ spūales q̊ turturis noie desi
gnātur. eū ad firmamentū. ⁊ ro
bur v̊tutꝫ sue ꝑ v̊tuteꝫ obediētie
⁊ subiectiōis ꝑueniūt p̄miūt se sꝑ
ac deijciūt in id. qd incipientiuꝫ
est. ⁊ vñ infra se descendūt: inde
ascendūt s̄ se. Et hūiliādo se ma
gis ꝓficiūt ꝑꝑ fructus solitudi-
nis nō arbitrātes esse negligen-
dā ꝯscientiā volūtarie subiectio
nis vsū socialis vite ⁊ dulcedinē
fraterne charitatis: Idō vir spiri-
tualis corꝑe suo spiritualit vtēs
seruitutem eius quã in hꝫ aialis
hō ꝑ viꝫ coactaꝫ rōnalis ꝑ ꝯsue
tudineꝫ subactā accipe meretur
q̄si naturalit affectā vbi illi ē obe
dientia necessitatꝫ ipse eā hꝫ cha
ritatis vbi ille v̊tutꝫ ipse hꝫ eas v̊
sas in mores: Illi vero passeres
dei sursū nitentes ad ea que sūt
ꝑfectoꝝ non elationis presūpti

one:sed amoris pietate i pauꝑta
te spiritꝰ sui sublimati ñ repellūt
vt ellati:sed suscipiunt:vt deuo/
ti. Aliqñ hoc meruńt experiri: q̊
spirituales frui:⁊ sꝑ affectát imi/
tari eorum vitam actiuá:ad quo
rū ambiunt ꝯsolationé ꝯtéplati
uá.sicqꝫ vno spū.lꝫ ñ vno gressu
gradiátes:eq̄ ꝓficiunt ⁊ spūales
i humili:⁊ incipiétes in sublimi.
Et hec sunt cellaꝝ bñ ordinataꝝ
sancta commercia: studia vene/
randa:ocia negociosa.q̇es opo/
sa:charitas ordinata : mutuo si/
lentio sibi colloq̊:⁊ in abñtia ab
inuicez se ad inuicez magis frui
proficere de inuicez.⁊ cuz se non
vident ad inuicē:in alio vident:
qꝺ imitandum est:in se ipsis nō
nisi:eo flendum est. Ego vero si
cut dicit hieremias. Uir videns
pauꝑtatez meá:cuz alienas diui
tias cōputo:in memetipo erube
sco:⁊ suspiro:qꝛ qꝺ tracto in alie
no:mallem in proprio. De duo
bꝰ quippe malis tollerabilius é
qꝺ amas non videre : q̄ꝫ videre:
⁊ nō habere. q̄uis non sic de bo
nis dñi. Bōa.n.dñi videre ama
re est:amare vero habere est. Jō
nitamur in q̄ꝫtuz possumus:vt vi
deamus: vidédo intelligamus:
⁊ intelligendo amemꝰ: vt aman
do habeamus. Dñe suꝑ hoc añ
te om.de.me.⁊ gemi.me.a te nō
sunt abscō. De aiali vero statu
transeuntes ad rōnalé.vt de rō/
nali transeamus ad spiritualem
tractando.⁊ vtiná proficiendo.
Primo scire debemus:qꝛ sapia:

sicut in libro nois eiꝰ legitur: ꝓ/
occupat eos: q̊ se concupiscūt ⁊
occurrit eis:⁊ oñdit se in vijs su/
is hylariter:sicut in ꝓficiédo. sic
⁊ in meditando:⁊ tractâdo attin
gens vbiqꝫ ꝑꝑ sui mūdiciá. Ad/
iuuat.n.deus vultu suo se intué
tem:ac mouet:ꝓmouet : ⁊ attra
hit spe summi boni se ꝯtemplan
tez. Cūqꝫ ratio proficiédo i amo
ré sursū ascendit:amâti:⁊ deside
ranti grá cōdescendit Unde se/
pe fiunt:ꝙ illos duos status effi
ciunt:qui sunt rō.⁊ amor. ⁊ que
ex eis afficiuntur.s. scientia ⁊ sa/
pientia. Nec iam possunt altrin
secus tractari.vel cogitari:q̄ iam
vnum:⁊ vnius oꝑationis ac vir
tutis sunt:⁊ in sensu intelligent̄.
⁊ in gaudio fruentis. Quamuis
ergo distinguendus sit alter ab
altero: tū. cum sic se res obtule
rit:⁊ cogitandus erit alter cum
altero:⁊ in altero Quia ergo: si
cut iam supra dictū est: quemad
modū in ꝓfectu religionis statꝰ
aialis vigilat circa corpus ⁊ ho/
minez exterioré ꝯponendum ⁊
aptandum studio virtutis:sic ra
tionalis circa aium agere debet
vel faciendū:si non est:vel exco/
lenduz:⁊ ordinandū. si est. Pri/
mo videnduz est:q̇s vel sit aius
ipe qm̄ ratio:q̄ aial rōnalé facit.
q̇d ipa rō:q̄ aial rōnale faciendo
mortale hoiez ꝑficit. Sꝫ ꝑmo di
cendū est de aia. Aia est res icor
pea:rōnis capax:viuificádo cor
pori accōmodata. Hec aiales cō
stituit hoies:que carnis sunt sa/

plētes:ſenſibꝰ corꝑis inherentes
Que vbi ꝑfecte rōnis incipit eē
ñ tm̄ capax:ſ; ⁊ ꝑticeps : ꝯtinuo
abdicat a ſe nomē generis femi
nī.⁊ efficit aīus ꝑticeps rōnis re
gēdo corpori accōmodatꝰ.vel ſe
ipm hñs ſpūs.Quādiu.n. aīa ē.
cito in id. qᵈ carnale eſt effemia
tur.Aīus vero.vel ſpūs.non niſi
ꝙ virile ē.⁊ ſpūale meditatur.
Spūs.n.hoīs i appetitu bōi ſub
tilis.⁊ efficacis conditus nature
⁊ i arte creatricis ſapie oī corpo
re melior.oī ēt luce corporea lu
cidior.ac dignior ob imaginē cō
ditoris.⁊ capacitatē rōnis.vitio
tm̄ carnalis originis iplicitꝰ pec
cati ſuus effectus ē.⁊ captiuus i
lege peccati.q̄ eſt i mēbris . Nec
tñ oino amiſit arbitriū.i.iudiciū
rōnis in iudicādo.⁊ diſcernēdo.
ꝙꝙ libertatē ſuā amiſerit in eli-
gēdo.⁊ agēdo.Nā in penā pec-
cati.⁊ teſtimoniū amiſſe dignita
tis naturalis poſituȝ eſt in ſignū
ei arbitriū.ſ; captiuū .Quod ēt
añ ꝯuerſionē.⁊ liberationē volū
tatis nunq̄; ꝑdere pōt vlla auer
ſiōe ipſius voluntatis. In q̄ etiā
cū eo abutitur in eligendo malū
ꝓ bono:ſicut dictū eſt melior ē.
⁊ dignior oī corporea creatura
nō in ſe ſ; in arte creatricis veri-
tatis.Liberat v̄o voluntas . qñ
efficit charitas. cū charitas dei
diffundit in cordibus nr̄is ꝑ ſpi
ritū ſanctū.q̄ dat nobis. Et tunc
rō v̄e ē rō·hoc eſt habitus mētis
per oia conueniens veritati. Cū
.n.liberata voluntate per liberā

tem grām.ſpūs agi incipit libe-
ra rōne. tūc ſuus ē hoc eſt ſe ipo
libere vtēs efficit.⁊ ſit aīus. ⁊ bo
nꝰ aīus.Aīus inꝙ inq̄;tuȝ bene
aīus.⁊ perficiens aīal ſuuȝ ſup-
plemento libere rōnis. Bonus
āt inꝙtū iā amans bonū ſuuȝ. q̊
bonus fit.⁊ ſine quo nec bonus.
nec aīus eē potuit . Fit aūt bonꝰ
aīus ⁊ rōnalis diligens dñm de
uȝ ſuū in toto corde ſuo. ⁊ in to-
ta aīa ſua.⁊ i tota mēte ſua ⁊ i oī
bus viribꝰ ſuis.Et nec niſi in ipo
ſeipm.⁊ ꝓximū ſuū ſicut ſeipm.
Fit āt bonus aīus deū timens.⁊
mādata eiꝰ obſeruās. hoc eſt.n.
ois hō. Rō vero ſic diffinit a dif
finientibꝰ.Aſpectus aī eſt.quo ꝑ
ſeipm.nō ꝑ corpꝰ verū intuetur.
aut ipa veri cōtēplatio. aut ipm
verū.qᵈ contēplat. aut vita rōna
lis.aut rōnale obſeq̊uȝ.in quo ꝯ
format veritati ꝯtēplate. Rōci-
natio vera ē rōnis inq̊ſitio . hoc
ē aſpectus eiꝰ motio ꝑ ea. q̄ aſpi
cienda ſūt: Rōcinatio q̄rit.rō in
uenit. Aſpectꝰ hic i reȝ aliq̄; ꝯie-
ctꝰ.cum ea videt.ſcia.cū ñ videt
ignorātia ē hoīs. Hec ē rō ⁊ in-
ſtr̄m:ꝑ qᵈ opat.⁊ opꝰ . qᵈ opat.
hec ſemꝑ exerceri amat in eo.qᵈ
vtile.⁊ honeſtū eſt exercitio ꝓfi
ciēs.deſidia v̄o in ſemetipa mar
ceſcens. Nullū v̄o dignꝰ.⁊ vtili
us exercitiū ē hoi eaȝ hñti.q̄; in
eo qᵈ melius h;.⁊ i quo ceteris
aīalibꝰ.⁊ ceteris ꝑtibꝰ ſuis ꝑemi
net.q̄ eſt ipa mens.vel aīus.Mē
ti v̄o.vel aīo. cui cetera ꝑs hoīs
regēda ſubdita eſt.nec dignius

ē aliq̄d ad q̄rendū.nec dulci⁹ ad
inueniendū:nec vtili⁹ ad hn̄dū.
q̄z ꝙ solū ipaȝ mentē supeminet
q̄ ē solus de⁹:nec lōge ē ab vno
quoq̄ꝫ nr̄m.q̄ i ipo viuim⁹.moue
mur.ꝛ sum⁹.Et nō sic̄ i aere isto
sic in dn̄o deo nr̄o! Sȝ in ipo vi
uim⁹ p̱ fidē mouemur.ꝛ ꝓmoue
mur p̱ spē.figimur p̱ amorē.Ab
ipo.n. ꝛ p̱ ipm ꝯdit⁹ est rōnalis
aīus.vt ad ipm sit ꝯuersio ei⁹: vt
sit ipe bonū ei⁹.Hic āt ex illo bo
no:bon⁹ ad imaginē: ꝛ similitu
dinē ꝯdit⁹ ē:vt ꝙdiu hic viuit.q̄z
tū ꝓprius pōt.accēdat ad euȝ si
militudine. a q̄ sola recedit dissi
militudine:vt sit his scūs.sic̄ ille
scūs est:in futuro futur⁹ beat⁹:si
cut ille beat⁹ ē.Deniq̄ꝫ hoc solū
bonū ꝛ magnū ē.cū magn⁹ ꝛ bo
nus aīus suspicit:ꝛ mirat: ꝛ affe
ctat.qd̄ s̄ eū ē. ꝛ adherere festiat
similitudini sue deuota imago.
Ipe.n.imago dei ēt.Et p̱ hoc qd̄
imago dei ē:intelligibile ei fit:ꝛ
se posse:ꝛ d̄bere inherere ei: cui⁹
imago ē.Idō ꝛ si i terris regit cor
pus sibi ꝯmissuȝ.meliore tn̄ par
te sui.s.memoria:intelligentia:ꝛ
amore ibi sp̱ cōuersari.amat. vn̄
q̄cq̄d est:q̄cq̄d hȝ:se nouit acci
pisse.ꝛ vbi in ꝑpetuū se māsur.ꝛ
in plena:ꝛ cū plena dei visione:
plenā dei similitudinē adeptur.
expectat:ꝙtū i hoc hoi spirandū
est:ꝛ spare ei lȝ:si bone spei vitaȝ
suā negligit ꝯformare. Illuc er
go spectat:vn̄ pendet:plus cum
hoibus cōmorās.vt viuificet eos
vita dei ad q̄renda.ꝛ capiēda di

uina.ꝙ vt aiet vita ista mortali.
ꝛ humana.Sicut.n. corp⁹ suuȝ.
qd̄ aīat:naturali statu suo erigit
in celluȝ:qd̄ natura.ꝛ loco.ꝛ di
gnitate ꝛ loca oīa.ꝛ corpora oīa
supminet.sic spūalis ipe natura
ad ea.q̄ in spūalibus p̄eminent.
hoc ē.ad deū.ꝛ diuina erigere sp̱
amat semetipsuȝ.non supbe sapi
endo.sed pie amādo.sobrie.ꝛ iu
ste:ꝛ pie viuendo.q̄.q̄zto alti⁹ ē:
q̄ nitit:tāto fortiorib⁹ exercitior
studijs exercēd⁹ ē:q̄ nō pfundāt
sȝ intingāt.sicq̄ꝫ afficiāt vt ꝓfici
ant.Studia v̄o hec. ꝛ si lr̄is ali
qn̄ adiuuant:ꝛ vtāt.nō tn̄ littera
toria sunt:nō cauillātia:n̄ dispu
tantia:nō garrula:sȝ spūalia:pa
cifica:hūilia:humilib⁹ ꝯsentiētia
Que ꝛ si foris exercent:int⁹ poti
us agunt in spū mētis.vbi reno
uat hō d̄ die in diē:induēs nouū
hoiem:q̄ s̄m deū creat⁹ ē in san
ctitate.ꝛ iusticia.ꝛ v̄itate. Ibi.n.
fit anim⁹:ibi fit intellectus bon⁹
oibus facientib⁹ eū. cū s̄m regu
lā ab apostolo datā.in oib⁹.exhi
bem⁹ nos sicut dei ministros in
mul.pati.in tribu.in necess. i an.
in labo.in vigi.i carce.celle.in ie
iu.in cast.in sā.in lōga.in sua. in
spi.sanc.in charita.nō sic in ver.
veri.in vir.de p̱ ar.ius. a dex. ꝛ a
sin. p̱ gloriā ꝛ igno.per infam.ꝛ
bo.fa.vt.sedu.ꝛ ver.sicut q̄ igno.
ꝛ cogni.q̄si morien . ꝛ ecce viui.
vt castig.ꝛ nō morti.quasi tristi
se.a.gau.egen.multos autem lo
cuple.tāq̄ꝫ nihil.ha.ꝛ om.possi.i
labore.ꝛ erū.in fame:ꝛ si.in fri.ꝛ

nudi. Hec ꝛ huiuſmői ſűt ſtudia ſancta: exercitia apoſtolica: in q̇bus diſcutit ſe animus: ꝛ inuẽit. ꝛ emẽdat nudans ſe ab omni inquinamento carnis: ac ſpũs perficiens ſãctificationẽ in dei timore. Studia hec ſilẽtiũ amãt: q̇etẽ deſiderãt cordis i labore corporis. pauptatẽ ſpũs: ꝛ pacẽ in exteriorib⁹ ꝓſſuris: bonã ꝯſciẽtiã in omni puritate ꝛ cordis ꝛ corporis. Hec faciũt animum: q̇ ea habet. Uana vo illa nugigerula verboſa: ꝯtẽtioſa: curioſa. ambitioſa ẽt ſctm̃ animũ. vel iã pfectũ diſſipãt ꝛ corrũpũt. Hec ſtudia nõ tã ſcrutãt virtutũ flores. q̃ꝫ radices ñ vt luceãt: ſed vt ſint: ñ vt ſciant ſed vt habeat. Uitiorũ vo pl⁹ in ſemetipſis metuũt appetitum q̃ꝫ ab alijs impetũ: plus cõtagiũ: q̃ꝫ malitiã. Sic. n. aliqñ magno labore: ꝛ ſtudio pſeuerãte virtutes trahũt i affectũ: ꝛ mẽtẽ bonã. ſic vitia leuiſſima remiſſioris licẽtie oportũitate trãſeũt in cõſpſiones ꝛ q̃ſi naturalia efficiũt. Sed nullũ vitiũ naturale ẽ omnis vo virtus homini naturalis ẽ. Cõſuetudo tñ vl' volũtatꝭ corrupte. vl' mo lite negligentie plurima ſepe vitia q̃ſi naturalia in neglecta ꝯſcientia efficit ſolet. Cõſuetudo q̇ppe: ſic phi dicere ſolẽt: ẽ altera natura. Qis tñ mal⁹ anim⁹ pri⁹ q̃ꝫ idureſcat molliri põt malicia ei⁹ ſed poſtq̃ꝫ indurauerit deſpãd⁹ ẽ. Hec. n. ẽ maledictio ade. vt in terra laboris nři. ꝛ i agro cordis vl' corpis noſtri noxia. vel inutilia gratuito paſſiꝫ vbiq̃ꝫ pueniãt. Utilia vero vel neceſſaria ꝛ ſalubria cũ labore. Uirt⁹ tñ qm̃ nature res ẽ. cũ vẽit in animũ aliqñ ñ venit ſine labore: ſꝫ vẽit, in locũ ſuũ. ꝛ ſedet fideliter: ꝛ bñ cũ ea nature ꝯuẽit. Cũ nullũ pmiũ poti⁹ ſit ei. q̃ꝫ i deo ꝯſciẽtia ſui. Uitiũ vo: cũ nihil aliud eẽ credat: q̃ꝫ priuatio virtutꝭ: tñ vaſtitas ei⁹ ꝛ enormitas tãta ñ nuq̃ꝫ q̃ſi ſẽtit. vt obruat. ꝛ opprimat: feditas tãta. vt inq̇net ꝛ inficiat: ad heſio tã ptinax ꝯſuetudinis. vt vix a ſe eã excutiat natura. Qis. n. vitii fruſtra ſiccatur riu⁹: ſi fõs nõ fuerit obturat⁹ vbi gra: Remiſſa voluntas facit mẽtis leuitatẽ: ex q̃ ꝓdeũt inſtabilitas mẽtis cõſtãtia mor. vana leticia ſepe vſq̃ꝫ ad laſciuiã carnis triſtitia ñnuq̃ꝫ vſq̃ꝫ ad egritudinez corporis. ꝛ multa alia i negligẽtia vl' trãſgreſſiõe ꝓpoſiti ex leuitatꝭ vitio veniẽtia. Sic ẽt ſupba ex vſu volũtas in magna ſepe cordis iopia tumentez efficit animũ: Uñ procedũt vanagloria: fidutia ſui. negligẽtia dei iactãtia iobedientia. cõtẽpt⁹ pſũptio. ꝛ cetere aĩ peſtes: q̇ fluere ſolẽt ex tumore. ꝛ vſu ſuperbie. Et in hunc modũ omnia genera vitiorũ ex aliquo male voluntatis affectu: vel male conſuetudinis vſu ſuã ſingula ducũt matricez originez que quanto diutius menti inolita eſt tãto fortius heret. ꝛ fortioribus remedijs eget. ꝛ curam requirit diligentiorem. Huiuſmodi enim peſtes vitiorum vſq̃ꝫ in

vltimā solitudinem solitariuꝫ ꝑ
sequūt̄. Et sicut bene cōcreta vir/
tus. ⁊ fideliť aīo infidēs possesso/
rē suū in nulla deserit multitu/
dine. sic vitiū cōsuetudis possesso
rem suū liberuꝫ esse non patit̄ in
qualibet solitudine. Nā nisi per
tinaci studio. ⁊ prudēti opa ex/
purgata fuerit cōsuetudo. leniri
pōt. vinci vix pōt. Et quomōcū/
qꝫ se cōponat aīus. ⁊ i quāuis so/
litudine habitet. seccretū. vel silē
tiū cordis eē nō patit̄. cui q̊ ma/
iorē ꝯtigerit inesse vsū ꝯsuetudi/
nis ⁊ volūtatꝭ. eo neq̄or. ⁊ rebelli
or i eo inuenit̄ nō tā malitia spiri
tuali qꝫ q̄si manibus expellenda
multiplex q̄dā collectio. ⁊ dura
corpulētia necessitatꝭ. Sꝫ redea/
m⁹ ad laudē virtut̄. Quid ē vir
tus? Filia rōnis ē. sed magis grē.
Uis. n. q̄dā est ex natura. Ut au
tē virtus sit. hꝫ ex grā. Uis ē ex
iudicio approbantꝭ rōnis. Uirt⁹
autē ex appetitu illuminate vo/
lūtatꝭ. Uirtus enim est volūtari⁹
in bonū assensus. virtus est equa
litas q̄dā vite ꝑ oīa ꝯgruens rō/
ni. Uirtus est ad iudiciū ratiōis
vsus libere volūtatꝭ. Uirtus ē q̄
dā humilitas. Uirtus ē q̄dā pa/
tiētia. Uirtutis sūt obedientia.
prudētia. tēpātia. fortitudo. iusti
tia ⁊ alie qꝫ plures. in q̊bus sin/
gulis ñ ē aliò virtus qꝫ sicut di/
ctū ē ad iudiciū rōnis vsus liber̄
volūtatꝭ. Bona. n. volūtas origo
ē i aīo omnium bonorū. ⁊ omni/
um mater virtutū. Sic econuer
so. mala volūtas omnium malo
rum. ⁊ vitiorū. Jō custos anime
sue valde sollicit⁹ eē ꝺꝫ circa cu/
stodiā volūtatꝭ sue vt prudenter
intelligat. ⁊ discernat. quid i to
tū velit. vel volendum sibi sit. si
cut est amor dei. q̊d ꝓpter illud
sicut amor ꝓximi. Ut eniꝫ i illo
tuta sit oīs idiscreto. i hoc semꝑ
ſm obedientie regulas cauta ⁊
prudēs debet esse dilectio. Jn di
lectione q̊ppe dei nō alia rō. nō
alia discretio est. nisi vt sicut ille
cū dilexisset suos i finē dilexit il/
los. sic. si fieri potest. i ifinitū dili
gam⁹ eū nos: sicut beat⁹ vir. q̊ in
mandatꝭ eius cupit nimis. Sꝫ cū
nullū finem. vel terminum habe
re debeat deuotio amantꝭ tamen
terminos suos. ⁊ fines regulas
haber̄ ꝺꝫ actio opantꝭ. Ubi ne er
ret nimia aliq̄ū volūtas. necesse
ē sꝑ. ꝙ adsit mediāte obedientia
custodiēs veritas. Nihil. n. in bo
ni hoīs in deū proficientis taꝫ si
bi cōuenit. qꝫ volūt as. ⁊ veritas
Hec duo sūt. que sicut dicit dn̄s.
si cōsenserint in vnū. qd̊cūqꝫ pe
tierint. fiet eis a patre meo. Si
duo hec i vnū ꝑfecte cōsenserint
omnē i se ꝯtinēt virtutū plenitu
dinē. sine vitio intercurrēte. om
nia possūt in hoīe etiā lāguente.
oīa hn̄t. ⁊ possidēt i hoīe nihil hn̄
te. dāt mutuāt. cōferūt: ꝓsunt in
hoīe secū q̊escēte. Gloria ⁊ diui/
tie in ꝯscia sācti viri illi⁹ ex fructi
b⁹ bone volūtatꝭ. Foris vero nō
ex vno later̄. sicut scutū hui⁹ mū
di sꝫ vndiqꝫ cū circundat scutuꝫ
veritatꝭ dei. hyllarē. n. eū ⁊ iocun

dum int⁹ſp efficit bona volūtas.
in exteriori vero actione ſeriū.⁊
graué.tutū.ac ſecuꝝ r̃ddit ꝟitaſ.
Jdꝗꝫ ſupgreſſus humana hõ ille
ſp iſereno ē.ſicut de aere illo ho
mines ferūt. ꝗ ſup globuꝫ luē ē.
Uoluntas naturalis ꝗdā animi
appetitus eſt.alius in deū.⁊ cir-
ca interiora ſua.Alius circa cor-
p⁹⁊ exteriora.⁊ corporalia.Hec
cū ſurſū tēdit ſicut ignis ad locū
ſuū.hoc eſt cum ſotiat̃ veritati.⁊
mouet̃ ad altiora.amor ē.Cū ꝟo
ꝓmonet̃.⁊ lactatur a gratia dile
ctio ē.Cū apphēdit cū tenet.cuꝫ
fruit̃.charitas ē.vnitas ſpūs eſt.
de⁹ ē.deus.n.charitas ē.Jn his
āt cuꝫ cōſummauerit hō.tunc in
cipit. qꝛ nulla hoꝝ i hac vita ple
na ꝑfectio ē.Cuꝫ vero declinat i
ea.ꝗ carnis ſunt concupiſcentia
carnis ē.Cuꝫ.icurioſitatē ſeculi.
ꝯcupiſcentia oculoꝝ.Cū i ābitio
nē glorie.vel honoris ſupbia vi
te ē.Quādiu tn̄ huiuſmōi vtili
tati.ſeu neceſſitati natur̃ fuit na
tura ē.vel appetit⁹ ei⁹. cuꝫ i ſup
flua ſe expōit.vl̃ noxia vitiuꝫ na
ture ē vl̃ ſui ipſius.Quoꝝ ꝓmo
appetitu.vl̃ acceſſu ꝺ temetipſo
tibi hoc cape licet argumētū cū
i eis.ꝗ ad corpus ſpectāt.i rebus
neceſſariȷ̃s. volūtas ꝓmo appeti
tui finē facit naturalis aī appeti
t⁹ ē.Cū ꝟo i appetēdo ſp ad alti
ora ꝓgredit̃.ipm ſe ꝓdit.qꝛ iam
n̄ tā volūtas: ꝗꝫ vitiū volūtatiſ ē.
Auaritia . vl̃ cupiditas.vl̃ aliqͩ
hmōi . Uolūtati.n.i huiuſmodi
cito ſatis ē. vitiȷ̃s ꝟo ei⁹ nūꝗꝫ ſat̃

ē.Hec i ſpūalib⁹.⁊ i ei⁹.ꝗ ad deū
ſunt cū vult.qꝺ pōt. laudāda ē.
cū vult ꝙ nō pōt.⁊ pluſꝗ̄ pōt re
gēda ē.cuꝫ nō vult ꝙ pōt excitā
da.⁊ ꝓuocāda ē.Sepe.n.ſi n̄ fre
nat̃.ipetū facit.⁊ agit̃ i ꝓceps . ſe
pe.ſi n̄ excitat̃.dormit.⁊ tardat ⁊
obliuiſcit̃.quo tendat.⁊ facile de
clinat ꝗſi a latere i obligationes
oblate delectatiōis . Jdꝗꝫ.ſicut i
corpore ēt ſolet fieri.meli⁹.n.cor
p⁹ hominis ab alio vr̃ ꝗꝫ ſeipſuꝫ
videat.i hmōi.nos ſepe meli⁹ vi-
det alienus oculus.ꝗꝫ nr̃ . ⁊ ali⁹
ꝗ nō ē parit̃ iferuore eiuſdē volū
tat̃.Rectior ſepe iudex eſt actio
nis.qꝛ ſepe vel negligentia.vel ꝓ
uato amore nr̃i erram⁹ in nobis.
Bona ergo cuſtos voluntat̃ eſt
obedientia.ſiue impiȷ̃ illa fit.ſiue
cōſiliȷ̃.ſiue ſubiectiōis.ſiue ſoli⁹
charitat̃.Puri⁹.n.ac dulci⁹ ſepe
ſm apoſtolū petrū ad pares.ſeu
ēt ad minores ſuos filiȷ̃.obedien
tie caſtificāt corda ſua i obedien
tia charitat̃.ꝗꝫ ad maiores ſubi-
gāt ꝑ obediētiā neceſſitat̃.Jn il
la.n.ſola vl̃ ꝓcipit.vl̃ cōſulit.⁊ ob
edit charitas.hic aūt penā timet
vel minat̃ ipoſita neceſſitas . Et i
illa obediēti ſepe ꝺbet̃ maior glo
ria.in iſta ꝟo i obediēti maior ſp
intentat̃ pena . Ergo in homine
ſurſuꝫ hn̄te ꝓpter exteriora ſua
regēda.moderāda. cōponenda
palam omnibus eſt.quantū ne-
ceſſaria ſit volūtati cuſtodia ſua
ampli⁹ autē ꝓpter interiora ſua.
animo nāꝗꝫ ſepe ſeipſuꝫ.vel deū
cogitāti ipa volūtas in oī cogi

tatione: princeps ē: ꝛ necessario
principiū volūtatꝭ sequit̃ omnis
tenor cogitationis. Tria.n. sūt q̄
cogitationē faciūt.s. volūtas: me
moria: ꝛ intellctꝰ volūtas cogit
memoriā vt ꝓferat materiā me-
moria āt cogit intellectuz ad for
mādū qd̄ ꝓfert̃ adhibēs intelle
ctū memorie vt inde formetur i
tellectui vero aciē cogitātis vt i
de cogitetur. Que qꝛ in unū co-
git volūtas ꝛ facili quodā nutu
copulat a cogēdo cogitatio no-
mē accepisse videt̃. Hic fiūt cogi
tatiōes oēs alie bone ꝛ sancte di
rigentes deo alie male ꝛ ꝑuerse
q̄ separāt a deo. Alie ociose ꝛ va
ne a q̇bus aufert se deus. Hinc
.n. dr̃ q̄ ꝑuerse cogitatiōes sepa
rāt a deo ꝛ qꝛ spūs sāctꝰ aufert se
a cogitatiōibꝰ q̄ sūt sine intellec
tu. In q̇bus v̇bis aduertendū ē
q̄a i omni itellectu cogitari nul-
latenus pōt ꝛ nulla oino cogita
tio sine nō oi intellectu ē. Sz aliꝰ
ē intellectus ex vi naturalis ra-
tiōis aliꝰ ex v̇tute mētis rōnalis.
Intellectus q̇dē idē ipe ē q̇ quo
cūqꝫ seu in bonuz seu in malum
applicitꝰ fuerit naturalit̃ viget.
Sed alius inuenitur sibi relictꝰ
alius a gracia illuminatus. Ille
seculi rebꝰ ꝛ seruijs ꝛ nugatorijs se
nō negat. Hic aūt nō nisi dignis
rebus ꝛ similibꝰ sibi seipuz acco-
modat. Ille sepe opatur sicut si-
bi relictꝰ ꝛ vitio infectꝰ ex vi rati
onis ꝛ vicio corrupte voluntatꝭ
texens ꝑuersas cogitatiōes. qui
bus semetipuz. qui cogitat. spōte
separat a deo. Hic āt semꝑ sicut
illuminatus ꝛ v̇tuti affectꝰ opat̃
pietatē q̄ cogitātē ꝯiungit deo.
Que vero scd̄o loco ponūt̃ cogi
tationes sine itellectu ipe sūt va
ne ille ꝛ ociose neutro itellectui
ꝑ cogitātꝭ itētionē se applicātes
nō repente ꝑimētes sed sensim ꝛ
paulatim corrūpētes. occupātes
tp̄s. necessaria ipediētes. ꝛ aiuz i
ficientes nō tā cogitatiōes. q̄z ex
veris. ꝛ imaginarijs recordatiōi
bus simulacra q̇dā cogitationū
seu ipe recordatiōes vltro ꝛ mul
tipliciť de memoria scaturiētes.
In q̇bus passio q̇dā volūtatꝭ po
tius vr̃ esse. q̄z actio cū nulla sit i
eis cogitātꝭ intētio cū qd̄ sponte
ebullit de memoria. formādū se
offert intellectui nō curāti. ꝛ q̇d
agit̃: vr̃ potius agi in somno dor
mientꝭ q̄z in acie cogitātis. Ubi
tū ꝛ si vident̃ a se repellere spūm
sanctū nō ē in voto cogitātis fit
tū ex culpa negligētis vt spūs sā
ctus discipline merito auferat se
a cogitatiōibꝰ idisciplinat̃. Que
q̄uis fiāt ꝑ vim q̄zdā ocultā ra-
tiōis. n̄ tū fiūt ex rōne ꝛ trahit̃ in
eas itellectꝰ. cū nullus sit in eis
intelligētis assensus. Ubi vero d̄
rebꝰ serijs serio bn̄ cogitat̃. volū-
tas libero arbitrio d̄ mēoria euo
cat. quodcūqꝫ opꝰ hz. ꝛ itellectū
formātē memorie adhibet. forma
tūqꝫ. q̇ cq̇d illud ē intellectꝰ adhi
bet aciei cogitātis. ꝛ sic ꝑagit̃ ne
gociū cogitatiōis. Cū v̇o de his.
que de celo. vel ad deū sūt cogi-
tat̃. ꝛ volūtas co ꝑficit. vt amor

fiat ꝯtinuo ꝑ viã amoris ĩfundit
se spiritus sanct⁹ spiritus vite. ⁊
oia viuificat adiuuãs seu i orõne
seu immeditatõe. seu in tractatu
infirmitatẽ cogitant. Et ꝯtinuo
memoria efficit sapia. cũ suauit
ei sapiũt bõa dei. ⁊ ꝙ ex eis cogi
tãdũ ẽ ⁊ formãdũ i affectu adhi
bet intellectui. Intellect⁹ võ co-
tant efficit ꝯtẽplatio amantis ⁊
formãs illud in q̃sdã spũalis vel
diuine suauitat experiẽtias. affi
cit ex eis acie cogitãt. illa võ effi
cit gaudiuz fruent. Et tũc d̃ deo
bñ cogitat s̃z humanũ modũ. si
tñ cogitatõ dicẽda ẽ. vbi nil cogi
tat s̃z tm̃mõ in memoriã abũdã-
tie suauitat dei exultat. iubilat. ⁊
vere sentit de deo in bonitate ab
eo. q̇ i simplicitate cordis q̃siuit
illũ. Sz mod⁹ hic cogitãdi d̃ d̃o
ñ ẽ in arbitrio cogitant. s̃z in grã
dant. s. cũ spũs sanct⁹. q̇ vbi vult
spirat q̃uo vult. ⁊ q̇b⁹ vult i hoc
aspirat. Sz hois ẽ iugit ꝑparare
cor volũtatẽ expediẽdo ab affe-
ctionib⁹ alienis rõnez. vel itelle
ctũ a sollicitudinibus. memoriã
ab ociosis. ⁊ negociosis nõnũq̃z
a necessarijs occupationib⁹. vt i
die bõa dñi ⁊ i hora bñplaciti ei⁹
cũ audierit vocẽ spũs spirant ea
q̃ cogitationẽ faciũt. ꝯtinuo libe
re ꝯcurãt sibi. ⁊ cooꝑent i bonuz
⁊ q̃si symbolũ faciãt i gaudiũ co
gitant. volũtas exhibẽdo i gau-
diũ dñi purã affectionẽ. mẽoria
materiã fidelẽ. intellect⁹ expiẽtie
suauitatẽ. Sic ergo volũtas ne-
glecta facit cogitatões ociosas. ⁊
idignas deo. corrupta ꝑuersas:
q̃ separãt a deo recta necessarias
ad vsũ vite hui⁹. pia efficaces ad
fructũ spũs ⁊ ad fruenduz deo.
Fructus ãt spũs sunt. sicut apo-
stol⁹ dicit. Charitas. gaudiũ. pax
patiẽtia lõ. boni benig. mansue.
fid. mod. conti. casti. Et in oi ge-
nere cogitatõis oia q̃cunq̃z cogi
tãti occurrãt. ꝯformat intẽtioni
volũtat agẽte i eis misericordia.
⁊ iudicio dei. vt iust⁹ iustificetur
adhuc. ⁊ q̇ in sordib⁹ ẽ. sordescat
adhuc. Ideo hoi deũ volẽti. vel
amãti suus sp ꝯsulẽdus est. aius.
examinãda ꝯsciẽtia q̇d sit qd̃ in
totũ vult. ⁊ ꝑꝑ qd̃ vult. q̇cq̇d ali
ud vult spũs. vel odit. q̇cq̇d ꝯtra
illũ caro ꝯcupiscit. Incidẽtes. n.
q̃si extrinsecus. ⁊ decidẽtes cogi
tatões. ⁊ ꝑteruolãtes volũtates
q̇bus mõ vult. mõ ñ vult nequa
q̃z vicia voluntat. s̃z penit⁹ inter
ociosas deputãde sũt cogitatões
Nã ⁊ si aliqñ fiũt vsq̃z ad delecta
tionẽ ai. cito tñ ide se excutit ani
m⁹ ꝯposui. Qd̃ ãt in totuz vult.
Primo ꝯsideranduz ẽ. q̇d illud
sit. ꝙ sic velit. deinde q̃ztũ velit.
⁊ q̃uo velit. si qd̃ in totuz vult de
us ẽ. discutiẽdũ ẽ ei. q̃ztũ velit. ⁊
q̃uo velit. ⁊ vtrũ vsq̃z in ꝯtẽptũ sui
ipsi⁹. oĩumq̃z q̃ sũt. vel eẽ pñt. Et
hoc ñ tm̃ ex rõnis iudicio s̃z ẽt ex
affectu mẽt. vt iã volũtas plusq̃
volũtas sit vt amor sit. dilectõ sit
vt sit charitas. sit vnitas sps sic. n.
diligẽd⁹ ẽ de⁹. magna. n. volũtas
ad deũ amor. ẽ dilectõ ẽ. adhesio
ẽ siue ꝯiũctio. caritas fruitõ vni

tas vero spiritus cū deo hoi sur-
sū cor habēti ꝓficiēti in deū vo
luntatꝭ est ꝑfectio. cū iam nō so
lūmodo vult qḋ deus vult. sꝫ sic
est non tantū affectus. sed in af-
fectu ꝑfectꝰ. vt nō possit velle ni
si qḋ deus vult. Velle autē. qḋ
vult deus. hoc iā similem deo eē
ē nō posse velle. nisi qḋ deꝰ vult
hoc ē iā esse. qḋ deus ē cui velle
⁊ esse idipm est. vnde bn̄ dicitur.
ꝙ tunc videbimus eū. sicuti est.
cū similes ei erimus. hoc est eri-
mus qḋ ille. Quibꝰ. n. ptās da-
ta est. filios dei fieri. data ē pote-
stas. non q̇dē vt sint deus. sed tn̄
sint ꝙ deus est sint sancti futuri
plene beati. ꝙ deus est. Nec ali-
unde hic sācti. nec ibi futuri bea
ti ꝙ̄ ex deo. q̇ eoꝝ ⁊ sanctitas. ⁊
beatitudo est. Et hec hois est per
fectio similitudo dei. Perfectū
aūt nolle esse ꝺlinquere est ⁊ idō
huic ꝑfectioni nutriēda ē sꝑ vo-
lūtas. amor ꝓparādū. volūtas co
hibēda. ne i aliēa dissipeť. amor
ꝓuādꝰ ne inq̇neť. Propť hoc. n.
solū creati sumus. ⁊ viuimus. vt
deo similes sumꝰ. cū ad dei ima-
ginē creati sumus. Est autē dei
similitudo q̄dā. quā nemo amit-
tit viuens. nisi cū vita exuiť. quā
oi hoi in testimoniū amisse meli
oris. ⁊ dignioris similitudis cre
ator oium hoium reliq̇t. quā ha
bet ⁊ volens. ⁊ nolens. ⁊ qui eā
cogitare pōt. Et quis tā hebes ē
vt eam cogitare nō possit. s. ꝙ si-
cut vbiq; est viuens deꝰ. ⁊ vbiq;
totꝰ est in creatura sua. sic ⁊ i cor
pore suo ois diuens anima. ⁊ si-
cut semꝑ sibi indissimilis deus i
dissimiliter dissimilia i creatura
operatur. sic aia hominis ꝙ̄uis
totū corpus viuificans indissimi
li vita. in sensibꝰ tn̄ corporis. ⁊ i
cogitationibꝰ cordis indissimiliť
operať assidue dissimilia. Hec si
militudo dei in hoie. ꝙ̄tum ad
meritū eius nullius apud deū ē
momenti. cū nature nō volūta-
tis sit. vel laboris. Sꝫ est alia ma
gis deo ꝓpinqua inq̄ꝫtū volun-
taria. q̄ in virtutibus consistit in
qua aius virtutꝭ magnitudinē ꝯ
templať magnitudine sūmi bōi
qḋ imittari gestit. ⁊ ꝑseuerātie i
bono ꝯstantia eternitatꝭ eius in
cōmutabilitatē. super hanc autē
alia ē adhuc similitudo dei hec ē
de qua iā aliq̄ꝫta dicta sunt i tm̄
ꝓprie propria. vt nō iā similitu
do. sꝫ vnitas spūs nominet. cum
fit hō cum deo vnus spiritꝰ. non
tm̄ vnitate volendi. sꝫ expressore
quadā vnitate virtutꝭ. sicut iā di
ctū est. aliud velle nō valēti. Di
ciť aūt hec vnitas spiritus non
tm̄. q: efficit eā. vel afficit ei spiri
tū hois spūs sanctus. sed q: ipa
ipse ē spiritus sanctꝰ. deus chari
tas. cū. qui est amor pr̄is ⁊ filij. ⁊
vnitas. suauitas. ⁊ bonū ⁊ oscu
lū. ⁊ amplexus. ⁊ quicq̇d ꝯmu
ne pōt esse amborū in sūma illa
vnitate veritatis: ⁊ vitate vnitatꝭ
hoc idem homini suo modo sit
ad deum. ꝙ cū substantiali vni
tate filio est ad patrē. vel pr̄i ad
filiū. cū i amplexu. ⁊ osculo pr̄is

& filiĳ mediam quodāmodo se inuenit beata conscia: cū modo ineffabili: incogitabiliq3 fieri meretur hō dei nō deus: s3 tñ: qđ est deus hō ex gr̃a: qđ deus est ex natura. vñ in cathalogo sp̄ualium exercitoꝝ apostolus prudenter interseruit sp̄m sctm̄ dicēs. In castitate in scia: i lōganimitate: i suauitate: in spiritu sancto. in cha. ñ ficta in uer. di. virtute dei. Uide .n. quō tanq3 oia facientē ordinantē: & viuificantē in medio bonaꝝ v̄tutu3: sicut coꝛ in medio corporis cōstituit sp̄m scm̄. Ipse est. n. oīpotēs artifex creās hoīs ad deu3 bonā volūtatē dei: ad hoīe3 faciēs ꝓpitiatōe3: formans affectionē: dans virtutē. iuuans operationē: agens oia fortiter: & disponēs suauiter. Ipse viuificat sp̄m hoīs: & ꝯtinet in vnū: sicut ille viuificat: & in vnū ꝯtinet corp⁹ suū Hoīes doceāt deū querere: angeli adorare: solus ipe ē: qui docet inuentre: hēre: & frui. Ipe. n. est & solicitudo bñ querent̄: & pietas i sp̄ū: & veritate adorant̄: & sapia inuēient̄. & amor habent̄: & gaudiū fruentis. Quicq̄d tñ de visione: & cogitatione dei hic fidelib⁹ imptit̄: speculū est: & enigma: tm̄ distans a futura visione & cognitōe: q̄tū a v̄itate distat fides vel tp̄s ab eternitate: nisi cu3 aliq̄ñ fit: qđ de eo in libro iob legit̄. Qui abscondit lucē in manib⁹. & precipit ei: vt rursum oriatur: & annunciat de ea dilecto suo: q͏ possessio eius sit: & ad eam possit ꝑuenire. Electo. n. & dilecto dei aliq̄ñ vicissim lumē qđdā vult⁹ dei ondit̄ur: sicut lumē clausum in manib⁹ patet. & latet ad arbitriū tenentis vt per hoc q͏ q̄si in trāscursu vel in pūcto permittit̄ videri: inardescat aius ad plenā possessionē luminis eterni: & hereditate3 plene visionis dei. Cui vt inotescat aliquaten⁹ id: qđ ei deest. nōnūq̄ quasi ꝑtrāsiēs gratia perstringit sensu3 amantis: & eripit ipm̄ sibi: & rapit in diē quietis a tumultu reꝝ ad gaudia celestia. Et ꝑ modulo suo ad momentū ad punctū idipm̄ ondēs ei ad videndū sicuti ē interim ēt & ipm̄ efficit in idipsu3: vt sit suo modo sicuti illud ē. Ubi cū didicerit: q̄d intersit inter mūdum. & imundū reddit̄ sibi: & remittitur ad mūdandū coꝛ ad visionē: ad aptādū aiu3 ad similitudinē: vt si aliq̄ñ rursu3 admittat̄. sit purior adhuc ad vidēdū: & stabilior ad fruendū. Nusq̄. n. se meli⁹ ꝺprehendit mod⁹ humane perfectionis: q̄ in lumine vult⁹ dei in speculo diuine visiōis. Ubi in die q̄ ē plus & plus vidēs: q̄d sibi ꝺest emēdat in dies similitudine: q̄cquid deliq̄t dissimilitudie: similitudine ei appropinquās: a q̄ longe factus est per dissimilitudinē. Et sic exp̄ssione visione3 exp̄ssior sp similitudo cōmittat̄. Impossibile quippe est videri sūmu3 bonū: & nō amari necnō tm̄ amari: q̄tū datū fuerit videri quousq3 amor ꝑficiat i aliq3 similitudinē

amoris illius:qui deũ similez fe
cit.hoi p humiliationẽ humane
cõditionis:vt hoiem similẽ deo
constituat per glorificationez di
uine participationis.Et tũc dul-
ce ẽ hõi cohumiliari sũme maie
stati:ↄpaupari filio dei diuine sa
piẽtie ↄformari:hoc sentiẽti in se
ipo:qd ⁊ i xpo iesu dño nro.Hic
.n.est sapia:amor cũ timore exul
tatio cũ tremore:cũ cogitatur ⁊
intelligitur deus humiliatꝰ vsqȝ
ad mortẽ:mortẽ ãt crucis vt ho
minẽ exaltet vsqȝ ad similitudiez
diuinitatꝫ. Hinc emanat flumis
impetꝰ letificãs ciuitatẽ dei me-
moria abũdantie suauitatꝫ eius i
intelligendis:⁊ cogitandis circa
nos bonis eiꝰ. In quo cũ ad deũ
amandũ facile hoiez adducant
potẽtia eiꝰ:virtus eius glia:ma
iestas:bonitas:beatitudo ad pẽ
sanda:⁊ ↄtemplanda eius ama-
bilia per seipa in affectu cõtem-
plantꝫ elucẽtia:hoc potissimum
amãtẽ rapit in amabilẽ:ꝙ ipse i
semetipso ẽ:ꝗcꝗd in eo amabile
ẽ:qui est:totũ: qd est si tñ totũ ẽ
vbi pars non ẽ:cui bono amore
ipsius boni:sic se intẽdit pius af
fectꝰ:vt ñ se inde reuocet:donec
vnũ:vel vnus cuz eo spũs fuerit
effectus.Qd cũ eo fuerit perfe-
ctũ.iã solo mortalitatꝫ huiꝰ velo
diuidit:ac differt a sanctis sãcto
rũ a summa illa beatitudine sup
celesti.Quia tñ ẽ i fide:⁊ spe eiꝰ:
quẽ amat:fruitur in ↄscia iaz qd
super est vite huius tollerabili ꝑ
stolat paciẽtia.Et hec ẽ destina-
tio solitarij:certaminis brauiuz:
hic finis.hoc pmiũ:hec reqes la
bor:ↄsolatio dolor.Et ipa ẽ pfe
ctio ⁊ vera hois sapia oẽs i se am-
plectẽs ⁊ ↄtinẽs vtutes.ñ aliũde
collectas.sȝ naturalit insitas sibi
ad similitudinẽ illã dei:q̄ est ipe
ꝗcꝗd est:cũ sic deus est id: qd ẽ:
sic circa bonũ virtutꝫ hitus bone
voluntatꝫ in bonã mentẽ sic ↄso
lidatꝰ ⁊ affectus est: vt ex arden
tissima bõi incõmutabilis adhe
siõe nullatenꝰ videat posse muta
ri ab eo:qd est vel qui ẽ. Cũ.n.fit
circa hoiem dei assũptio illa dñi
⁊ sancti israel regis nri sapiẽs ⁊
pius aius p illuminantẽ: ⁊ adiu
uantẽ grãm in ↄtemplatõe sũmi
bõi speculat ẽt regulãs incõmu
tabilis veritatis:ꝙtũ ad eas per
tingere meret intellectu amoris
⁊ exinde format sibi modũ ↄuer
sationis cuiusdã celestis ⁊ formã
sanctitatis.Speculat.n. sũmam
veritatẽ:⁊ q̄ ex eo bõa sũt: sũmũ
bonũ:⁊ q̄ ex eo bõa sunt:summã
essentiã:⁊ q̄ ex ea sunt illi verita-
ti:illi charitati:illi eternitati se ↄ
formans:in istis se ordinans:il-
lis nõ sup volitãs iudicando sed
suspiciens desiderando vel inhe
rens amãdo:ista suspiciens:⁊ eis
se coaptãs:⁊ conformans non si
ne discretionis iudicio: non sine
examine rõcinationis:⁊ iudicio
rõnis.Ex quo ↄcipiunt:⁊ oriunt
virtutes scẽ ⁊ imago dei reforma
tur in hoie:⁊ vita illa ordinat di
a qua hoies quosdã alienatos ↄ
querit esse apostolus: ⁊ colligit
robur virtutꝫ ⁊ duo illa:in q̄bus
ↄtẽplatiue vite pfectio cõstat: ⁊

Ad fratres de monte dei.

actiue. de q̇b⁹ iuxta antiq̊s illos
iterp̃tes legit̃ in iob. Ecce pietas
ē sapia abstinere ṽo a malo scia
ē sapia. n. pietas ē. hoc ē cult⁹ d̄i
amor q̊ eū videt̃ desideram⁹ ⁊
vidētes i specl̃o ⁊ ienigmate cre
dim⁹ ⁊ spam⁹. ⁊ i hoc ꝓficim⁹ vt
eū videam⁹ i māifestatōe abstiet̃
ṽo a mal' scia tꝑaliū ē i q̇b⁹ nos
sum⁹ in q̇b⁹ i tm̄ abstiem⁹ a mal'
inq̇ꝫtū ad bōa studem⁹. Ad hāc
sciaꝫ. ⁊ hāc abstinētiā spectare i-
ueniunt̃ ꝑmo oiuꝫ ṽtutū exerci-
tia: deinde oiuꝫ artiū vite huius
in q̄ versamur. disciplia. Quoꝝ
alteꝝ. i. studiū ṽtutū respicet̃ po
tius vr̃ ad suꝑiora: q̄si suꝑioris sa
piētie ꝑferētia ṽtutem. ⁊ redolē
tia suauitatē. Alteꝝ quoqꝫ circa
corꝑalia fit exercitia ⁊ nisi fidei
religiōe religet̃. defluit in inferi
oꝝ vanitatē. In q̇bus cū ꝯscia sit
res siue ratiōe siue sensib⁹ corꝑis
ꝯꝑrehensa. ⁊ mēorie ꝯmēdata si
bn̄ res ꝑpendit̃. id ꝓprie. qđ apꝑ
hendim⁹ sensib⁹ oio scie deputā-
dū est. Qđ ṽo ꝑ semetipāꝫ rō in
hmōi apꝑhendit. hoc iā est i quo
se sibi scia. atqꝫ sapia ꝯterminant
q̇cq̇d. n. aliunde discit̃. vel dicet̃
s. ꝑ sensus corꝑis. q̄si alienū: ⁊ ad
uentitiū menti ingerit̃. Qđ ṽo
spōte: venit in mentē siue ex ipsa
vi rōnis: siue i ꝯmutabiliū legūꝫ
incōmutabilis veritat̃ naturali
itelligētia. ex q̄ ēt ipiissimi hoies
n̄ nūq̄ꝫ rectissime iudicar̃ inueni
unt̃. Hoc sic ipi inest rōi. vt hoc
ipꝫ rōi. ipa rō sit. nec tn̄ ꝯmenda
tio ei ꝑ doctrinā aliq̄n. vt sciētia
sit q̄ꝫ vt alio ꝯmonēte vel ipa cō

memorāte. hoc ipꝫ sibi inesse na
tural'r itellect⁹ ei sit in q̄ hoc po-
tissimū est. cū qđ notū ē dei. deo
natural'r reuelāte manifestuꝫ fit
hoi ēt impio. Deinde affect⁹ vir
tutū naturalis. đ quo licuit dice
re ethnicū poetā oderūt peccar̃
boni virtut̃ amore. deinde ꝑ inq̇
sitionē rōcinationū q̄lꝫ discretio
rōnabiliū. Infima ṽo ꝑs ē scie. ⁊
deorsū vergens sensibiliū aialis
exꝑientia. q̄ fit ꝑ q̇nqꝫ sensus cor
poris. ꝑ ꝯcupiscentiā carnis. siue
oculoꝝ. siue suꝑbie hui⁹ vite. Cū
rō ergo sapie ꝯformata. format si
bi ꝯscientiā. ⁊ ordinat vitā in in-
ferioribus scie aptat sibi ṽtuteꝫ
⁊ sufficientiā nature i rōcinatiōi
bus ⁊ rōnabilibus ordineꝫ vite.
in obtētu ṽtutū formā ꝯscie. Sic
qꝫ ab īferiorib⁹ ꝓmota. a suꝑiori-
bꝰ adiuta ꝑgēs i id qđ rectū ē. ⁊
iuditio rōis. ⁊ assensu volūtat̃. ⁊
ment̃ affectu. ⁊ oꝑis effectu erū-
ꝑe festiat i libertatē spūs. ⁊ vnita
tē. vt sicut iā sepe dictū ē. fidelis
hō vn⁹ spūs efficiat̃ cū deo. ⁊ ipa ē
de q̄ paulo an̄ dixim⁹. vita dei. q̇
n̄ tā rōis ē ꝓfect⁹ q̄ꝫ in sapia ꝑfe-
ctōis affect⁹. Hec ē. n. q̄ sapiūt sa
piētes. q̄ sapiēs ē. q̇ fact⁹ ē vnus
spūs cū deo. ⁊ spūal' ē. Et hec in
hac vita hois ꝑfectio est. Iā. n. q̇
hacten⁹ fuit solitari⁹. vel sol⁹. effi
cit̃ vn⁹. ⁊ solitudo ei corꝑis ṽtit̃
in vnitatē ment̃. Et iplet̃ i eo. qđ
dn̄s ꝓ discipulis inclausula ois
ꝑfectiōis orauit dicēs. Pr̃ volo
vt sicut ego. ⁊ tu vnuꝫ sumus ita
⁊ ipsi nobis vnum sint. hec enim
vnitas hois cuꝫ deo. vel similitu

do ad deū: inq̄ztum appropinq̄t deo intim̄ inferi⁹ suū ꝯformat sibi itimū ille: vt spūs: ꝛ anima ꝛ cor p⁹suo mō ordinata: suis locis di sposita: suis merit̄ estiata: suis ēt ꝓprietatibus cogitent̄: vt incipi at hō pfecte noscere seipsū: ꝛ p cognitionē sui ꝓficiēdo ascende re ad cognoscendū deū. Quo cū primū exurgere ꝛ aspirare icipit ꝓficient̄ affectus i cognitiōe hu i⁹ similitudis plurimū cauēd⁹ est error dissimilitudinis. s. vt spūali b⁹spūalia: ꝛ diuinis diuina ꝯpan do ñ alit̄ ꝺ eis cogitetur: q̄ꝫ ꝙ res hꝫ. Cogitās ergo aius similitudi nē di ꝛ sui. Primo i hoc formet ꝛ aptet cogitatiōeꝫ suā: vt ñ fugi at ẜꝫ corp⁹ cogitare seipꝫ: deū ꝟo ñ solū ñ ẜꝫ cor p⁹sic localē: ſꝫ neqꝫ ẜm spūm sic mutabileꝫ. Que. n. spūalia sunt tm̄ diuersa sūt a cor poꝝ q̄litate: ꝛ natura q̄ztū ab oi locali circūscriptiōe rēota. Que ꝟo diuina sūt: tm̄ supeminēt oia ꝛ corporalia: ꝛ spūalia. q̄ztū ab oi loci: vl̄ tpis lege vel mutabilitat̄ suspitiōe aliena in sue incōmuta bilitat̄ ꝛ eternitat̄ beatitudie cō mutabilia manēt: ꝛ eterna. In q̄ b⁹sic q̄ corpalia sūt discernit ani m⁹ p corporis sensus: sic q̄ sūt rō nabilia. vel spiritualia discernet̄ nō pōt: nisi p semetipꝫ. Que ꝟo sunt dei: nō nisi a deo q̄rat. vel ex pectet itellect⁹. ꝛ q̄d de nōnullis q̄ ad deū spectāt. fas est: ꝛ possibi le homini rōneꝫ habenti aliquā do cogitat̄: ꝛ discernet̄ sic ꝺ dul cedine bonitat̄ eius de potentia

ꝟtut̄: ꝛ alijs huiusmōi ipsū vero qꝺ est idipm qꝺ est cogitari oio nō pōt: nisi q̄ztū ad hoc sēsu illu minati amoris attigi pōt. Credē dus est tñ de⁹: ꝛ inq̄ztū spūs san ct⁹ adiuuerit cogitādus q̄dā vi ta eterna viuēs. ꝛ viuificās imu tabilis mutabilia oia imutabilit̄ faciens intelligens. ꝛ creās oēm intellectū: ꝛ intelligentē sapia fa ciens oēꝫ sapientē: vitas fixa stās ideclinabilis ex q̄ vera sunt oia que vera sūt. in q̄ sūt eternaliter rōnes reꝝ oiuꝫ essentiū tpaliter. Cuiqꝫ vita ipsa essentia est. ipsa natura. cui vita viuens ipe sibi ē q̄ est ipa diuinitas. eternitas ma gnitudo: bonitas. ꝛ virt⁹ in seipa existens. ꝛ subsistēs exceedēs oēꝫ locū ꝟtute nāe i localis. eternita te ꝟo oē tps ꝙ rōne vel opinio ne ꝯprehēdi pōt. que lōge veri⁹ est. ꝛ excellēti⁹ q̄ꝫ quolibet sen tiendi genere sentiat̄. Certius tñ sensu humilis ꝛ illūinati amoris q̄ꝫ quolibet cogitatu rōnis attin git̄. ꝛ sp meli⁹ est q̄ꝫ cogitat̄ meli⁹ tñ cogitat̄. q̄ꝫ dicit̄. Ipsa est. n. sū ma essentia ex qua oē esse ꝓfici scit̄. ipsa est sūma substātia non subiecta pdicamētis vocū. ſꝫ reꝝ oiuꝫ subsistēs causale principiū i quo esse nostꝝ ñ morit̄ itellect⁹ nō errat. amor non offendit̄. q̄ semp q̄rit̄. vt dulci inueniat̄ dul cissime inuenit̄ vt diligenti⁹ q̄rat̄ Hoc āt ineffabile. cū nō nisi inef fabilter videat̄ q̄ vult videre cor mundet. q: nulla corporis simili tudie dormiēti nulla corpea spē

vigilāti.nulla rōnis indagine.ni
si mōdo corde humilit̄ amantis
videri pōt.vel apprehēdi.Hec ē
.n.facies dn̄i.quā nemo pōt vide
re.⁊ viuere mūdo.hec ē spēs.cui
ɔtēplāde suspirat omnis:q̄ affe-
ctat diligere dn̄m deū suū in to-
to corde suo:in to.ani.sua:in oēz
scz.⁊ in om.virib⁹ suis. Ad ꝗ ēt
nō desinit excitar̄ ꝓximū suum si
diligit eū sicut seipsuz. Ad q̄ ꝗ cuz
aliqn̄ admittit̄ in ip̄o lumine ṽi-
tatis indubitant̄ videt ꝑuenien-
tē grāz.Cū ide repellit̄ in ip̄a sui
cecitate intelligit puritati ei⁹ nō
ɔuenire imūdiciā suā.Et si amat
flere dulce hz.⁊ ñ sine multo ge-
mitu cogit̄ redire in sciam suaz.
Ad quod cogitādū oīno ipares
sumus:sed ignoscit:qm̄ amam⁹.
⁊ de quo digne nos nō posse vel
dicere vel cogitare ɔfitemur. Et
tam̄ vt dicam⁹,⁊ cogitem⁹ amo
re ei⁹ vel amore amoris ei⁹ ꝓuo-
caremur ⁊ trahimur.Cogitātꝫ er
go ē i oibus hūiliare semetip̄m.
glorificare in semetip̄o dn̄m deū
suū.In ɔtēplatiōe dei vilescere si
bi. In amore creatoris subiectū
eē oi hūane creatur̄.Exhiber̄ cor
p⁹ suū hostiā viuentē san.dō pla.
ra.obseq.su.Pre oib⁹ aūt ñ pl⁹
sape.q̄ꝫ oz sape.sz sape ad sobrie
tatē ⁊ ꝫm datā ab eo mensurā fi
dei bona sua non ponere in ore
hoiuz:sed celare in cella sua ⁊ re
cūdere in ɔscientia:vt quasi titu
lū in frōte ɔscientie:⁊ celle semꝑ
habeat.Secretū meū mihi:secre
tū meū mihi secretuz meū mihi.

Diui Bernar.abbati i tracta-
tū de diligendo deuz prologus.

v Iro illustri dn̄o aieme
rico ecclesie rōane dia
cono cardinali : ⁊ cā-
celario.Bernard⁹ ab
bas dict⁹ de clareualle dn̄o viue
re in dn̄o mori.Orōnes a me:⁊
nō questiōes poscere solebatis.
Et q̄dē ego ad neutꝝ ydoneum
me esse ɔfido. Uerꝫ illud indicit
ꝓfessio:⁊ si nō ita ɔuersatio. Ad
hoc ṽo:vt verꝫ fatear:ea mihi de
esse video q̄ maxime necessaria
viderent̄.diligētiā. ⁊ ingenium.
Placet tn̄ fateor:ꝗ ꝓ carnalib⁹
spūalia repetitis:si sane apō locu
pletiorem id facere libuisset.Orꝫ
ṽo doctis:⁊ indoctis parit̄ istiu
mōi excusandi mos est.nec faci-
le scit̄:que ex imperitia vere q̄ue
ex verecūdia excusatio ꝓdcat si
nō iniuncti oꝑis obeditio ꝓbat.
Accipite de mea pauꝑtate:ꝗ ha
beo ne tacēdo phylosophus pu-
ter.Nec tn̄ ad oia spōdeo me re-
spōsurū.ad id solū: ꝗ de diligen
do deum queritis. respondebo.
quod ipse dabit. Hoc.n. ⁊ sapit
dulcius.⁊ tractatur securius. ⁊
auditur vtilius. Reliqua dili-
gētioribus reseruate.

Tractatus.

v Ult ergo a me audir̄.
q̄re ⁊ q̄uo diligēd⁹ sit
deus:Et eius causa diligendi de
uz deus est. Modus sine modo
diligere.Est ne hoc satis:fortasse
vtiqꝫ sed sapienti.Ceteruz.si ⁊ in
sipientibus debitor sum vbi sac

est dictum sapienti ⁊ illis geren
dus mos est. Itaq; propter tar-
diores Idem profusius: q̄ꝫ ꝓfun
dius repetere nō grauabor. Ob
duplicem ergo causam: deuz di-
xerim propter seipsum diligen-
dum: siue q̄ꝛ nihil iustius: siue q̄ꝛ
nil diligi fructuosius potest. Du
plicem siq̇dem parit sensum: cū
queritur de deo: cur diligendus
sit. Dubitari nanq; potest. quid
potissimum dubitetur: vtꝝ nam
quo suo merito deus ſ: aut cer-
te quo nostro sit commodo dili-
gendus. Sane ad vtrunq; idem
responderim non plane aliā mi
hi dignam occurrere causaz di-
ligendi ipsum preter ipsum. Et
prius de merito videamus.
Multum quippe meruit de no
bis qui ⁊ immeritis dedit seipsū
Quid enim melius seipso pote-
rat dare: vel ipse: Ergo si dei me-
ritum queritur: cum ipsum dili-
gendi causa queritur. illud est ꝓ
cipuuz: q̄ꝛ ipse prior dilexit nos.
Dignus plane: qui reametur: ꝓ
sertiz si aduertatur: q̇: quos: quā
tūq; amauerit. Quis. n. Nuz is
cui oīs spiritus confitetur: deus
meus es tu: qm̄ bonoꝝ meoꝝ nō
eges: Est vera hui⁹ charitas ma
iestatis q̇ppe non querētis que
sua sunt. Quibus aūt tanta pu-
ritas exibeť: cū adhuc inquit ini
mici essemus recōciliati sumus
deo. Dilexit ergo deus: ⁊ gratis
⁊ inimicos. Sed q̄ꝫtū: Quantuz
dicit ioānes. Sic de⁹ dilexit mū
dū: vt vnigenitū daret. Et paul⁹.
Qui ꝓprio ait filio non pepcit
sed ꝓ nobis tradidit illū. Ipse nā
q; filius ꝑ se. Maiorē inq̇t. chari
tatem nemo habet. q̄ꝫ vt animaz
suā ponat quis pro amicis suis.
Sic meruit iustus ab impijs sū-
mus ab infimis: ab infirmis oi-
potens. Sed dicet aliquis ita q̇-
dez ab hominibus: sed ab ange-
lis non ita: veꝝ est: q̄ꝛ necesse nō
fuit. Ceteꝝ q̇ hoībus subuenit in
tali necessitate: ꝑuauit angelos
a tali necessitate. Et qui hoies di
ligendo tales: fecit: ne tales rēa-
nerent. Ipse eq; diligēdo: dedit
⁊ angelis ne tales fierēt. Quib⁹
hec palā sunt: palaz arbitror esse
⁊ cur de⁹ diligēdus sit. hoc ē vn̄
diligi meruerit. Quod si infide
les hec latent. deo tamē iprom-
ptu est ingratos cōfundere: sup
innumeris būficiis suis humāo
nimiꝝ ⁊ vsui prestitis: ⁊ sēsui ma
nifestis. Nēpe quis alius admi-
nistrat cibū oī vescēti: cernēti lu-
cem: spiranti flatū. Sed stultum
est velle modo enumerare: q̄ in-
numera esse non lōge ante prefa
tus sum: satis est ad exemplū pre
cipua protulisse: panez solē: ⁊ ae
rem. Precipua dico: nō q̄ꝛ excel
lētiora: sed q̄ꝛ necessariora sūt q̇p
pe corpori. Querat. n. hō eminē
tiora bona sua in ea parte sui: q̄
preeminet Sibi: hoc est in ani-
ma: q̄ sunt dignitas: scientia. vir

tus.Dignitatē in homine liberꝝ
arbitriuꝫ dico.in q̊ ei nimirū da
tū eſt ceteris non ſoluꝫ premine
re ſꝫ ⁊ ꝑſidere aiantibus.Scien/
tiam vero qua eandem in ſe di/
gnitatem agnoſcat non a ſe tñ.
Porro virtuteꝫ qua ſubinde ipꝫ
a quo ē ⁊ inquirat non ſegniter
⁊ teneat fortiter.cum inuenerit.
Itaqꝫ geminū vnūquodqꝫ triuꝫ
horū apparet.Dignitateꝫ ſiqui/
dē demonſtrat humanam.nō ſo
lū nature prerogatiua.ſed ⁊ po
tentia dominat⁹.qua terror ho/
mis ſuꝑ cuncta aiantia terre im
munere decernit.Scientia quo
qꝫ duplex erit.ſi hāc ipſam digni
tatē.vel aliud quodqꝫ bonuꝫ in
nobis ⁊ nobis in eē ⁊ a nobis ñ
eſſe nouerim⁹.Dignitas ergo ſi
ne ſcia non prodeſt.illa vero oē
obeſt.ſi virt⁹ defuerit.qȯ vtrum
qꝫ rō declarat ſubiecta.Habere
.n.qȯ habere te neſcias.qꝫ glori
am habes.Porro noſſe qȯ ha/
beas ſed q̄ a te ñ habeas.igno/
rare.habet gloriaꝫ.ſꝫ non apud
deū.Apud aūt ſe glorianti.dicit
ab apoſtolo.Quid habes.quod
non accepiſti? Si aūt accepiſti.
quid gloriaris.quaſi nō accepis
Non ait ſimpliciter.quid gloria
ris.ſed addit.quaſi non accepis
vt aſſerat reprehenſibilem nō q̊
in habitis.ſed q̊ tanq̄ꝫ in nō ac/
ceptis gloriatur.Merito vana
gloria nūcupatur huiuſmodi ve
ritatꝭ murmur.ſolido carens fun
damento.Verā enim gloriā ab
hac ita diſcernit.Qui gloriat.ait
in dño glorietur.hoc eſt in veri
tate.Veritas q̇ppe dñs ē.Vtrū/
qꝫ ergo ſcias neceſſe eſt quid ſis
⁊ quid a teipſo ñ ſis.ne aut oīno
videlicet nō glorieris.aut inani
ter glorieris.Deniqꝫ ſi non co/
gnoueris.inq̊t te ipm.egredere
poſt greges ſodaliū tuoruꝫ.Re
uera ita ē.homo factus in hono
re.cū honorem ipſum nō intelli
git.talis ſue ignorantie merito ꝯ
paratur pecoribus.velut quibuſ
dā preſentis ſue corruptionis.⁊
mortalitatꝭ conſortibus.Fit igit.
vt ſeſe non agnoſcendo egregia
rōnis munere creatura irratio/
nabiliū gregibus aggregari inci
piat.dū ignara proprie glorie.q̄
abintus eſt ꝯformanda foris re/
b⁹ ſenſibilibus ſua ipſius curioſi
tate adducitur.efficiturqꝫ de ce/
teris vna.q̄ ſe ꝓ ceteris nihil ac
cepiſſe intelligat.Itaqꝫ valde
cauenda ē hec ignorantia.q̄ de
nobis minus forte ſentimus.ſꝫ
nō minus.immo ⁊ plus illa.qua
plus nobis tribuimus.qȯ fit ſi
bonuꝫ quodcunqꝫ in nobis eſt.
eē:⁊ a nobis decepti putemus.
At vero ſuper vtranqꝫ ignoran/
tiā declinanda:⁊ execranda illa
preſumptio eſt.qua ſciēs.⁊ pru/
dens forte audeas de bonis nō
tuis tuam querere gloriam.Et
quod certus es a te tibi non eſ/
ſe.inde tamen alterius rapere

nõ vearis honorẽ. Prior eq̃dez
ignorãtia gl̃iaz ñ hz: posteior vo
hz q̃dez: sed nõ apud deũ. Ceterꝝ
hoc tertiũ malũ. qđ iã scienter ꝯ
mittit. vsurpat etiã ꝯ deũ. In tm̃
deniq; ignorãtia illa posteriori
hec ignorãtia grauior ac ꝑiculo
sior apparet. q̊ ꝑ illã q̃dem deus
nescit. ꝛ ꝑ istã contẽnit. In tm̃ ẽt
ꝑori deterior. ac detestabilior: vt
cũ ꝑ illã peccatorib⁹. per istaz ẽt
demonib⁹ sotiemur. Est q̊ppe su
ꝑbia ꝛ dilectũ maximũ vti datis
tanq̃ innatꝭ. ꝛ inaceptis bñficijs
g loriã vsurpe bñfici. Quãobrẽ.
cũ duab⁹ istis. dignitate. atq; scia
opus: est ꝛ virtute. q̃ vtriusq; fru
ct⁹ est ꝑ quã ille inq̃ritur: ac tene
tur: q̊ oiuz auctor ꝛ ditior est: vt
merito glorificet de oibus. Alio
q̊n sciens: ꝛ ñ fatiens digne mul
tis vapulabit. Quare? Utiq; q:
noluit intelligere: vt bñ ageret.
Magis aũt iniq̃tatẽ meditatus
ẽ in cubili suo: vnde de bonis: q̃
a se nõ eẽ ex scie dono certissime
ꝯperit: boni dñi gloriã seru⁹ im-
pi⁹ captare. Sibi immo ꝛ rapta
re molit. Liq̃t igit ꝛ absq; sciam
dignitatẽ eẽ oio inutilez: ꝛ sciam
absq; v̊tute dãnabilẽ. Uæ hõ v̊
tutꝭ. cui nec dãnosa scia: nec infru
ctuosa dignitas manet: clamat
d̊o. ꝛ ingenue ꝯfitet: ñ nobis dñe
i quiẽs: ñ nobis. sz noi tuo da glo
riã. Hoc ẽ nil nobis o dñe de sci
entia. nil nobis de dignitate tri-
buim⁹: sed tuo totũ. a q̊ totũ est.
nomini deputamus: Ceterum
pene a proposito longe nimis di
gressi sum⁹: dũ demõstrare sata
gimus eos quoq;. q̊ xp̄m nesciũt
satꝭ per legez naturalẽ ex ꝑceptꝭ
bonis corporis: aieq; moneri. q̃-
tenus deum ꝑꝑ deum ꝛ ipsi dili
gere debeant. Nãq; vt breuiter:
q̃ suꝑ hoc dicta sunt. iterent: quis
vel infidelis ignoret suo corpori
ñ ab alio in hac mortali vita su-
pradicta illa necessaria ministra
ri. vnde vz. subsistat: vnde videat
vñ spiret. q̃z ab illo. q̊ dat escam
oi carni? qui solez suũ oriri facit
suꝑ bonos: ꝛ malos. ꝛ pluit suꝑ
iustos. ꝛ iniustos? Quis itez vel
impi⁹ putet aliũ ei⁹: q̃ in anima
splẽdet. hũane dignitatꝭ auctorẽ
preter illum ip̄z. qui in genesi lo
quit. faciamus hominez ad ima
ginem. ꝛ similitudinem nr̃am?
Quis aliq̃n scientie largitorem
existimet. nisi eq; ip̄m qui docet
hominem scientiaz? Quis rursũ
munus sibi virtutꝭ aliunde aut
putet datuz. aut speret danduz:
q̃z de manu itidem dñi v̊tutuz?
Meretur ergo amari ꝑꝑ seip̄m
deus. ꝛ ab infideli. qui ꝛ si nesci-
at xp̄m. scit tamen seip̄m. Pro
inde inexcusabilis est omnis in-
fidelis: si non diligit dominum
deum suum ex toto corde: tota
anima. tota virture sua. Clamat
nẽpe intus ei innata. ꝛ nõ igno-
ta rationi iustitia. q: ex toto se il
lum diligere debeat. cui se totuz
debere nõ ignorat. Ueruz id dif
ficile. immo possibile est. suis. s.
quempiam. liberine arbitrij viri
bus semel accepta a deo ad dei

ex toto conuertere volūtatem.⁊
non magis ad ꝓpriá retorque
re.eaqꝫ sibi táqꝫ ꝓpria retinere.
sicut scriptum est.Omnes.q̄ sua
sunt quèrunt:non:q̄ iesu xp̄i . Et
ité:ꝓni sunt sensus:⁊ cogitatões
hominis in malū. Cōtra qđ pla
ne fideles norūt.qꝫ oino necessa
riū habeant iesum ⁊ hunc cruci
fixum.dū admirantes.⁊ ample
xantes supereminenté charitaté
in ip̄o id vel tātillū quod sunt in
tante dilectionis. ⁊ dignationis
vicez non rependere confundū
tur.Facile ꝓ inde plus diligunt
qui se ampli⁹ dilectos intelligūt
Cui autez minus donatum ē mi
nus diligit.Judeus.sane siue pa
ganus nequaqꝫ talib⁹ a culeis i
citat amoris quales ecclesia ex
peritur.que ait.Uulnerata cha
ritate ego suz.Et rursuz. Fulcite
me floribus stipate me malis qꝛ
amore lágueo.Cernit regem sa
lomonem in diademate.quo co
ronauit eū mater sua.Cernit vni
cum patris crucem.Sibi baiulá
tez.Cernit cesuz ⁊ consputū do
minū maiestat.Cernit auctorez
vite.⁊ glorie ꝯfixum clauis per
cussuz lancea. obprobrijs satura
tū tandem illam dilectá animá
suá ponere ꝓ amicis.Cernit hec
⁊ suá magis ipsius animam gla
di⁹ amoris trásuerberat: ⁊ dicit
fulcite me florib⁹ stipate me ma
lis qꝛ amore langueo. Hec sunt
q̄ppe mala punica. q̄ in ortuz in
troducta dilecti sponsa carpit ex
ligno vite a celesti pane propriū
mutuata saporez:colorem a san
guine christi.videt deinde mor
té mortuá: ⁊ mortꝭ auctorez triū
phatum.videt de inferis ad ter
ras de terris ad supos captiuaz
duci captiuitatem. vt in noie ie
su oē genu flectatur celestiū ter
restrium.⁊ infernorū . Aduertit
terram:q̄ spinas . ⁊ tribulos sub
antiquo maledicto produxerat
ad noue benedictionis gratiaz.
innouatam refloruisse. Et in his
omnib⁹ illius recordata v̄siculi.
⁊ refloruit caro mea.⁊ ex volun
tate mea ꝯfitebor ei passiōis ma
lis.q̄ de arbore tulerat crucis.cu
pit iungere etiam de floribus re
surrectōis quorum presertim fra
grantia sponsuz ad se crebri⁹ re
uisendá inuitet.Deniqꝫ ait.Ecce
tu pulcher es dilecte mi ⁊ deco
r⁹.lectul⁹ noster floridus . Que
lectulū monstrat satis quod desi
deret aperit.⁊ cum floridum nū
tiat satꝭ indicat.vnde. quod desi
derat.optinere presumat.Nō.n.
de suis meritis.sꝫ de florib⁹ agri
cui benedixit deus.Delectat flo
ribus xp̄us.qui in nazareth ⁊ cō
cipi.⁊ nutriri uoluit.gaudet spō
sus celestis talib⁹ odoramentis:
⁊ cordis thalamū frequenter.li
benterqꝫ ingredit quod isti⁹ mo
di refertū fructib⁹.floribusqꝫ re
spersū inuenerit. Ubi sua vꝫ aut
passionis gratiam . aut resurre
ctionis gloriam sedula inspicit
cogitatione versari . Ibi ꝓfecto
adest sedulus.adest libés. Nōi
ta siquidé passiōis fructus agno

sce anni quasi preteriti omnium vtiqꝫ retro temporum sub pecca ti: mortisqꝫ imperio decursorū: tandem in plenitudine tēporis apparentes. Porro autē resurrectionis insignia: nouos aduerte flores sequētis tēporis: in nouā sub gratia reuirescentis estatem: quorum fructum generalis futura resurrectio i fine parturiet sine fine mansurū. Jam inqt yems trāsijt. ymber abijt: ꝛ recessit. flores apparuerunt in terra nr̄a. estiuum tps aduenisse cū illo significans: q̄ de mortis gelu in vernalem quandā noue vite temperiē resolutus. Ecce ait noua facio oia. Cuius caro seminata est in morte. refloruit in resurrectione. Ad cuius mox odorē in campo conuallis nostre reuirescunt arida recalescūt frigida. mortua reuiuiscūt. Hoꝝ ergo nouitate floꝝ ac fructuum. ꝛ plenitudine agri suauissimū spirantis odorē ipse quoqꝫ pater in filio innouante oia delectatur ita vt dicat. ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui bn̄dixit dn̄s. Bn̄ pleni de cuius plenitudine oēs accepimus. Sponsa tn̄ familiarius ex eo Sibi cum vult flores legit ꝛ carpit poma q̄bus ꝓpꝛie aspergat intima conscientie ꝛ intranti spōso cordis lectulus sua ue redoleat. Oportet. n. nos si crebrum volumus habere hospitem xp̄m corda nostra semp ha bere munita fidelibus testimonijs tam de misericordia scilicet morientis q̄ꝫ de potentia resurgentis q̄uo dauid aiebat. Duo hec audiui quia potestas dei est ꝛ tibi domine misericordia. Siqdem vtriusqꝫ rei testimonia credibilia facta sunt nimis. Xp̄o ita qꝫ moriente propter delicta nr̄a ꝛ resurgente propter iustificationem nr̄am ꝛ ascendente ad protectionem nr̄am ꝛ mittente spiritum ad consolationem nostrā ꝛ quandoqꝫ redituro ad consumationem nostram. Hec mala hi flores. quib' sponsa se interim stipari postulat. ꝛ fulciri. credo sentiens facile vim in se amoris posse tepescere. ꝛ languescere q̄dammodo. si non talibus iugiter foueatur incētiuis. donec introducta quandoqꝫ diu cupidis excipiatur amplexib'. ꝛ dicat. Leua ei' sub capite meo. ꝛ dextera illius amplexata ē me. Sentiet q̄ppe tūc. ꝛ probauit vniuersa dilectationis testimonia. q̄ in priori aduētu. tanq̄ꝫ de sinistra dilecti acceperat. ꝓ multitudie dulcedis amplexantis dextre ꝯtēnenda. ꝛ omnino iā quasi subtus habenda. Sentiet. qd̄ audierat. Caro non prodest q̄cq̄. spiritus est. q̄ viuificat. Probabit. qd̄ legerat spiritus meus sup mel dulcis. ꝛ hereditas mea sup mel. ꝛ fauū. Quod vo sequitur. memoria in generatione sanctorū. hoc dicit.

qꝛ quandiu ſtare preſens cerni-
tur ſeculum. in quo generatio
aduenit. ⁊ generatio ꝑterit. non
deerit electis ꝯſolatio de memo
ria quibus nunduʒ de preſentia
plena refectio indulgetur. Vñ
ſcriptũ eſt. Memoriã abundan
tie ſuauitatis tue eructabunt. ha
ud dubium quin hii. quos pau-
lo ſuperius dixeeat generatio. ⁊
generatio laudabit opera tua.

Memoria ergo in generatiõe
ſeculoꝝ. preſentia in regno celo
rum. Ex iſta gloꝛificatur iã aſſũ-
pta electio. de illa interim ꝑegri
nans generatio ꝯſolatur. Sed i
tereſt. que nã generatio. ex ði ca
piat recordatiõe ſolamen: Non
.n. generatio praua ⁊ exaſperãs
cui dicitur. Ve vobis diuites. q̊
habetis ꝯſolationem veſtrã. ſed
que dicere veraciter põt. renuit
conſolari anima mea. Huic pla-
ne credimus. ſi ſecuta adiecerit.
memoꝛ fui dei. ⁊ delectatus ſuʒ.
Juſtum quippe eſt. vt quos pre-
ſentia non delectant. preſto eis
ſit memoꝛia futuroꝝ. Et q̊ de re-
rum fluentium qualibet affluen
tia deſpiciunt conſolari recorda
tio illos delectet eternitatis. Et
hec eſt generatio querentiuʒ do
minum querentium non q̃ ſua
ſunt. ſed facieʒ dei iacob. Dei er
go q̃rentibus ⁊ ſuſpirantibus ꝑ
ſentiã. preſto interim dulcis me
moꝛia eſt. Non tamen qua ſatiẽ-
tur. ſed qua magis eſuriant. vn-
de ſatientur. Hoc ipſum de ſeci-
bus ipſe teſtatur ita dicens. qui
edit me adhuc eſuriet. Et q̊ ciba
tus eſt ſatiaboꝛ inq̃t cum appa-
ruerit gloꝛia tua. Beati tñ iam
nunc q̊ eſuriunt: ⁊ ſitiunt iuſtitiã
quoniam quandoqꝫ ipſi. ⁊ non
alij ſaturabuntur. Ve tibi gene-
ratio praua atqꝫ ꝑuerſa. ve tibi
popule ſtulte ⁊ inſipiẽs. q̊ ⁊ mẽo
riam faſtidis. ⁊ preſentiã expaue
ſcis. merito quidem. Nec mõ .n.
vis de laqueo venantium. ſiqui-
dẽ qui volũt diuites fieri in hoc
ſeculo. incidunt in laqueum dia
boli. Nec tunc a verbo aſꝑo po-
teris liberari. O verbum aſpeꝝ.
o ſermo durus ite maledicti in
ignem eternum. Durioꝛ plane:
atqꝫ aſperioꝛ illo q̊ quotidie no
bis de memoꝛia paſſiõis in eccle
ſia replicatꝛ. Qui mãducat car-
nem meã. ⁊ bibit ſanguinẽ meũ
habet vitam eternam: hoc eſt: q̊ vitã
recolit moꝛtem meam. ⁊ exem-
plo meo moꝛtificat membꝛa ſua
que ſunt ſuꝑ terram. habet vitaʒ
eternam. Hoc eſt. ſi ꝯpatimini. ⁊
conregnabitis. Et tamen pleriqꝫ
ab hac voce reſilientes. ⁊ abeun
tes hodieqꝫ retroꝛſũ. reſpondẽt
non verbo. ſed facto. Durus eſt
hic ſermo. quis poteſt eũ audire
Jtaqꝫ generatio. que nõ dixerit
coꝛ ſuum ⁊ non eſt creditus cuʒ
deo ſpiritꝰ eiꝰ. ſed magis ſpãs in

incerto diuiciaꝝ. Uerbuz modo
crucis audire grauat̃. ac memo-
riā passiōis sibi iudicat onerosā.
Uez q̄lit̃ ꝟbi illius pōd⁹ i pn̄tia
sustinebit. ite maledicti i ignē
eternū. q̄ parat⁹ ē diabolo. ⁊ an-
gelis eius? Sup quē ꝓfecto ceci
derit lapis iste: ꝯteret eū. At ꝟo
generatio rectorū benedicet̃ q̄si
vtiqꝫ cū apostolo siue absentes:
siue ꝑsentes ꝯtēdūt placere deo.
Dēiqꝫ audi ēt. Uēite bn̄dicti pa
tris mei ⁊c̄. Tūc illa. q̄ nō direxit
cor suū sero q̄dē expiret̃. qꝫ i illi⁹
ꝯparatiōe doloris iugū xp̄i sua-
ue. ⁊ on⁹ leue fuerit cui tāqꝫ gra
ui. ⁊ aspo ceruicem superbe sub-
duxit. Nō potestis o miseri serui
māmone simul gloriari in cruce
dn̄i nostri iesu xp̄i. ⁊ spare i pecu
nie thesauris. Post aurū abire.
ꝓbare qꝫ suauis ē de⁹. Proide
qꝫ suauē in memoria nō sentitis.
asperū ꝓculdubio in presentia
sentiet̃. Ceteꝝ fidelis anima. ⁊ su
spirat ꝑsētiā inhiant̃. ⁊ in memo
ria req̄escit suauit̃. ⁊ donec ydo-
nea sit t̃leuata facie speculari glo
riam dei crucis ignominia glo-
riat̃. Sic ꝓfecto fit spōsa. ⁊ colū-
ba xp̄i pausat Sibi iteriz. ⁊ dor-
mit' int̃ medios cleros. sortita iaz
in ꝑsentiaꝝ de memoria abūdan
tie suauitatis tue domine iesu pē
nas deargētatas innocētie vide
licet pudicitieqꝫ candorem Spās
insup adimpleri leticia cū vultu
tuo. vbi etiā fiāt posteriora dorsi
ei⁹ in palore auri quādo in splē-
doribus sanctorū introducta cū

gaudio. sapientie plenius fuerit
illustrata fulgoribus. Merito ꝓ
inde i cāticis gloriat̃. ⁊ dicit. Le
ua eius sub capite meo. ⁊ dexte-
ra illi⁹ amplexabitur me. In le-
ua reputās t̃cordationē illi⁹ cha
ritat̃: q̄ nulla maior ē: ꝙ animā
suā posuit ꝓ amicis suis. In de
xtera ꝟo beatā visiōez. qꝫ ꝓmisit
amicis suis ⁊ gaudiuz de presen
tia maiestat̃. Merito illa di. ⁊ di
ficata visio. illa diuine ꝑsentie in
estimabilis delectatio in dextera
deputat̃. de q̄ ⁊ delectabilit̃ cani
tur? Delectatiōes in dextera tua
vsqꝫ in finē. Merito in leua ad-
mirabilis illa memorata. ⁊ semꝑ
memorāda dilectio collocat̃. q̄d
donec trāseat iniquitas. sup eam
spōsa t̃cūbat. ⁊ req̄escat. Merito
ergo leua spōsi sub capite sponse
sup qꝫ videlicet caput suum recli
nato sustentet hoc est mētis sue
intentionem: ne incuruet̃. ⁊ incli
net̃ in carnalia. ⁊ secularia desi-
deria. quia corp⁹ quod corrūpi
tur aggrauat animā ⁊ deprimit
terrena inhabitatio sensū multa
cogitātez. Quod nāqꝫ aliud faci
at cōsiderata tāta. ⁊ tā indebita
miseratio. tā gratuita. ⁊ sic pro-
bata dilectio. tā iopinata digna-
tio. tā inuicta mansuetudo tā stu
penda dulcedo? Quid inqꝫ hec
oia faciāt diligent̃ ꝯsiderata. nisi
vt cōsiderantis aiaz ab omni pe
nitus prauo vēdicatū amore. ad
se mirabiliter rapiāt vehement̃
afficienterqꝫ posse contemnere.
qꝫ nisi in cōtēptu horū appeti

non pōt. Nimiꝝ ꝓ ide in odoꝛe vnguentoꝝ hoꝛuz ſponſa currit alacriter. amat ardenter ⁊ paꝝ ſibi amare ſic amata videtur ēt cū ſe tota i amore ꝯſtrinxerit. Nec in merito Quid magnū.n.tāto. ⁊ tanti repēſatur amoꝛi ſi puluis exiguus totū ſe ad reamādū collegerit. cū illa nimiꝝ maieſtas i amoꝛe ꝓueniēs. tota in opus ſalutis eius intēſa ꝯſpicitur. Deniqz ſic deꝰ dilexit mūduz vt vnigenitū daret. Haud dubiū quin de patre dicat. Item. tradidit in moꝛtē animaz ſuam. nec dubiuz ꝙ de filio loquitur. Ait. ⁊ de ſpiritu ſancto. Spūs paclitus quez mittet pr̄ i noīe meo ille vos docebit oīa. ⁊ ſuggeret vobis oīa q̄cūqz dixero vobis. Amat ergo deꝰ. ⁊ ex ſe toto amat. qꝛ tota trinitas amat. ſi tn̄ totū dici pōt de infinito. ⁊ incōpꝛehenſibili. aut certe de ſimplici. Intuens ergo hoc credo ſatis agnoſcit q̄re deꝰ diligendꝰ ſit. hoc eſt vn̄ diligi mereatur. Ceteꝝ infidelis non hn̄s filiū nec patrem proinde hz nec ſpūm ſanctum. Qui.n. non honoꝛificat filiū. nō honoꝛificat. patrem q̇ miſit illū ſed nec ſpūz ſāctū quē miſit ille. Is itaqz miꝝ n̄ eſt ſi ꝗꝫ minus agnoſcit. minus ⁊ diligit. At tn̄ ⁊ ipſe totū ei ſeſe debere non ignoꝛat. ꝗꝫ ſui totius nō ignoꝛat auctoꝛez Quid ergo ego q̇ deuz meū teneo vite mee non ſolū gratuitū largitoꝛē. largiſſimum adminiſtratoꝛez. piū ꝯſolatoꝛem. ſollicitū gubernatoꝛē ditatoꝛē. gloꝛificatoꝛē. ſicut ſcriptū eſt. copioſa apud eum redēptio. Et itē introhiuit ſemel i ſcā eterna redēptiōe inuenta. Et de ꝯſeruatione. Non relinquet ſanctos ſuos. in eternū ꝯſeruabunt Et de locupletatione. Menſurā bonā. ⁊ confertam. ⁊ cogitatam ⁊ ſupeffluentem dabūt in ſinum veſtrū. Et rurſuz Nec oculus vidit. nec auri audiuit nec i coꝛ hominis aſcēdit que ꝑparauit dominꝰ diligētibꝰ ſe. Et ᵭ gloꝛifica tione. Saluatoꝛē expectamꝰ dominū noſtꝝ ieſum chꝛiſtum. qui refoꝛmabit coꝛpus humilitatꝭ noſtre. ꝯformatū coꝛpoꝛi claritatis ſue. Et illud nō ſunt cōdigne paſſiones huius tēpoꝛis ad futuraz gloꝛiā. que reuelabitur nobis. ⁊ itirum. Id quod in ꝑſenti ē momentaneū ⁊ leue tribulatōis noſtre: ſupꝛa modū i ſublimitate eterne gloꝛie pōdꝰ opatur in nobis nō ꝯtēplātibꝰ q̄ vidētur ſed que nō videt. Quid retribuā dn̄o ꝓ oībus ijs. Illū rō vrget ⁊ iuſtitia naturalis totum ſe tradere illi. a quo ſe totū hz. ⁊ ex toto ᵭbet diligere. mihi ꝑfecto fides tāto plꝰ indicit amandū. quātum ⁊ euz meipſo pluris eſtimādū itelligo. Quippe q̇ illū nō ſolū mei. ſꝫ ſui q̇ꝗꝫ ipſiꝰ teneo largitoꝛē. Dēiqꝫ nōdū tps fidei aduenerat. nōdū inoteſcerat i carne deꝰ. obierat i cruce. ꝑdierat de ſepulchꝛo redierat ad pr̄ez. ⁊ nōdū inꝗꝫ cōmēdauerat in nobis ſuā multā dilectionē illā. de q̄ iaz multa locuti

sum⁹.cũ iã mãdatũ ẽ hoi diligeꝛ
dñz deũ suũ toto corde. tota aia
tota ꝟtute sua.i.ex oi: qꝺ ẽ qꝺ sit
qꝺ põt. Nec tñ iniust⁹ de⁹ suũ si-
bi iudicãs opus: ⁊ dona. Ut ꝗd
.n.ñ amaret op⁹ artificẽ: cũ ha-
beret vnde id posset: Et cur non
quãtũ posset: oio: nisi ei⁹ munere
posset: Ad hoc: ꝙ de nihilo: ꝙ in
hac dignitate ꝯditũ est: ⁊ debitũ
dilectionis manifestius facit: ⁊
exactũ iustiorẽ ostendit. Ceterũ
quãtũ putamus adiectũ bñficij:
cũ hoies: ⁊ iuuẽta saluauit quez
admodũ multiplicauit: mĩficor
diã suã deus: nos dico: ꝗ muta-
uimus gloriã nr̃az in similitudi
nẽ vituli cõmẽdetis fenũ peccã-
do ꝯpati iumẽtis insipientibus.
Qꝺ si totũ me debeo me facto.
ꝗd addã iã ⁊ pro refecto: ⁊ refe-
cto hoc mõ: Nec est tã facile re-
fectus: ꝗ factus. Siquidẽ nõ so
lũ de me sed de omni quoq; qꝺ
factũ est scriptum est. Dixit ⁊ fa
cta sunt. At vero qui me tãtuz ⁊
semel dicẽdo fecit in reficiẽdo ꝑ
fecto ⁊ dixit mlta ⁊ gessit mira ⁊
ꝑtulit dura nec tm̃ dura sed ⁊ in
digna. Quid ergo retribuã dño
ꝓ oibus que retribuit mihi. In
primo ope me mihi dedit in secũ
do se: Et vbi se ꝺdit me mihi red
didit. Datus ergo ⁊ reddit⁹ me
ꝓ me debeo. Quid deo retribuã
ꝓ se. Nã ⁊ si me milies repẽde-
re possẽ quẽ sum ego ad deum.
Hic primum vide quo mõ. im
mo ꝗ sine mõ a nobis de⁹ ama
ri meruerit. qui vt paucis qꝺ di-
ctũ ẽ repetã prior ipe dilexit nos
tãtus ⁊ tã grandis tãtillos ⁊ ta-
les. En qꝺ in principio dixisse me
memini modũ eẽ diligendi deũ.
sine mõ diligere. Deniq; cum di
lectio que tẽdit in deũ. tendat in
mensũ tendat in infinitum. Naz
⁊ infinitus deus est ⁊ imensus
Quis nã queso debeat finis esse
nostri. vel mod⁹ amoris. Qꝺ qꝺ
amor ipe noster nõ gratuitus im
pẽdit sed repẽdit ⁊ ꝺbit⁹. Amat
ergo immẽsitas: amat eternitas:
amat supeminẽs sciẽtie caritas
amat cuius magnitudinis nõ est
finis. cuius sapiẽtie nõ ẽ numer⁹
cuius pax exupat oẽm sensum ⁊
vicẽ rependimus cũ mẽsura: Di
ligã te dñe fortitudo mea dñs
firmamẽtũ meũ ⁊ refugiũ meuz
⁊ liberator me⁹ ⁊ i eo deniq; ꝗc-
ꝗd optabile atq; amabile dici
potest. Deus meus adiutor me⁹
diligã te ꝑ dono tuo ⁊ meo mo
do minus ꝗdem iusto sed plane
nõ min⁹ posse meo. Qui ⁊ si ꝗ̃
tũ debeo. nõ possum. nõ possũ tñ
vltra ꝗ̃ possũ. potero vero plus.
cũ plus donare dignaberis. nũꝗ
tñ ꝑut dignus haberis. Impfe-
ctũ meũ viderũt oculi tui. sed ta
mẽ in libro tuo oẽs scribent. ꝗ ꝙ
possunt faciũt. ⁊ si. qꝺ debẽt. non
possunt. Satis quãtũ reor appet
⁊ quo nã modo deus diligẽdus
sit. ⁊ quo merito suo. Quo inq̃m
merito suo. Nã quãto. cui sãe ap
pareat ꝗs dicat ꝗs sapiant: Nũc
quo nostro ꝯmodo diligẽdus sit
videamus. Sed quãtũ ẽ ⁊ i hoc

videre nr̄m ad id qꝺ̇ eſt? nec tn̄,
qꝺ̇ videꝶ, tacendū ē ꝛ ſi non oio
videꝶ. vt eſt. Superius cū propo
ſitū eēt. quare. ꝛ qūo diligendus
ſit deꝰ. duplicē dixi parere intel/
lectū. vt id. qꝺ̇ queriꝶ. quare. aut
q̊ ſuo merito. aut quo nr̄o cōmo
do diligendus ſit. vtruꝫ libet q̄ri
poſſe ꝑinde videꝶ. Dicto ꝓinde
de merito dei. n̄ ꝓut dignū dei.
ſꝫ ꝓut datū eſt mihi. supereſt; vt
ꝛ de premio. qꝺ̇ idē dabiꝶ. dicā.
Non. n. ſine premio diligiꝶ deꝰ
ꝛ ſi abſq̃ premij intuitu diligen
dꝰ ſit. Uacua nāq̃ v̄a caritas eē
non pōt. nec tn̄ mercenaria eſt.
Quippe nō querit. q̄ ſua ſūt. Af/
fectus eſt. nō ꝯtractus. nec acq̊ri
tur pacto. nec acq̊rit. Spōte affi
cit. ꝛ ſpontaneū facit. Uerꝰ amor
ſeipō ꝯtentꝰ ē. Hēt premiū. ſꝫ id.
qꝺ̇ amaꝶ. nā q̊cq̊d ꝑꝑ aliꝺ̇ amare
videaris. id plane amas q̊ amo/
ris finis ꝑtendit. nō ꝑ qꝺ̇ tendit.
Paulus nō euangelizat. vt cō/
medat. ſꝫ cōmedit. vt euāgelizet
eo qꝺ̇ amet nō cibū: ſꝫ euangeliū
Uerus amor premiū nō req̊rit.
ſꝫ mereꝶ. Premiū ſane nec dum
amāti ꝓponiꝶ. amanti debeꝶ. ꝑſe
uerāti daꝶ. Deniq̃ in rebꝰ īferio
ribꝰ ſuadēdis inuitos ꝓmiſſis.
vel premijs inuitamus. ꝛ nō ſpō
tāeos. Quis. n. numerādū hoieꝫ
putet. vt faciat. qꝺ̇ ꝛ ſpōte cupit.
nemo. n. ꝯducit aut eſuriēteꝫ. vt
comedat. aut ſitientem. vt bibat.
aut certe matrem. vt paruulū la
ctet filiū vteri ſui. An v̄o q̊s pu/
tet prece: vel ꝑcio quēpiā cōmo
nēdū. ſuā ipſius vl' ſepire vineaꝫ.
vel arborē circūfodere. vel ſtru/
cturā ꝓprie domꝰ erigere? Quā
to magis deū amās aia nihil ali
ud ꝑter deū diligit? Ineſt oi vtē
ti rōne naturaliter ꝓ ſua ſꝑ eſti/
matōe atq̃ intentione appetere
potiora: ꝛ nulla re eſſe ꝯtētū. cui
qꝺ̇ deeſt. iudicet preferendū. naꝫ
ꝛ q̊ verbi gr̄a vxorē hꝫ ſpecioſaꝫ
petulanti oculo. vel aio. reſpicit
pulchriorē. ꝛ veſte precioſa indu
tus precioſiorē affectat. ꝛ poſſi/
dēs multas diuitias. inuidet di/
tiori. Uideas iā multis ꝑdijs. ꝛ
poſſeſſionibꝰ ampliatos. adhuc
tn̄ indies agrū agro copulare. at
q̃ īfinita cupiditate dilatare ter
minos ſuos. Uideas ꝛ q̊ regali/
bꝰ domibꝰ. ampliſq̃ habitāt pa/
latijs nihilominꝰ quotidie ꝯiun
gere domū ad domum. ꝛ inq̊eta
curioſitate edificare. diruere. mu
tare q̄dra rotūdis. Quid hoies
ſublimatos honoribꝰ? An n̄ inſa
tiabili ambitōe magis. ac magis
totis viribꝰ conari ad altiora vi/
demus? Et hoꝝ aium idcirco nō
ē finis. qꝛ nil in eis ſummū ſingu
lariter reperiꝶ. vel optimū. Et q̊d
mirū. ſi inferioribꝰ ꝛ deterioribꝰ
ꝯtētus non ſit. q̊ circa ſummuꝫ.
vel optimū quieſcere nō pōt. Sꝫ
hoc ſtultuꝫ. ꝛ extreme dementie
eſt. ea ſemꝑ appetere. que nunq̄
non dico ſatient. ſed tēperent ap
petitum. dum quicquid talium
habueris. nihilominus non ha
bita concupiſcas. ꝛ ad queq̃ de
fuerunt ſꝑ inquietus anheles.

Ita.n.fit.vt per varia. ⁊ fallatia
mūdi oblectamēta vagabundꝰ
aius inani labore discurrens fa-
tigetur.non ſatietur dū quicq̄d
famellicꝰ inglutierit.parū repu
tet ad id. qḋ ſup eſt. deuorandū
ſempq̄ꝫ non minus anxie cupiat
q̄ deſunt.q̄ꝫ q̄ adſūt lete poſſide-
at.Quis.n.obtineat vniuerſa?
Quāq̄ꝫ ad medicū id qḋ q̄ſq̄ꝫ cū
labore obtinuerit.cū timore poſ
ſederit certꝰ quidez nō ſit an cū
dolore amittat.Si directo trami
te voluptas ꝑuerſa contēdit ad
optimū feſtinat ad id vñ poſſit i
pleri.Jmmo vero ijs anfractibꝰ
ludit ſecuz vanitas mentitur ini
quitas ſibi.Si ita vis adimple-
re qḋ vis hoc eſt ſi illḋ apprehen
dere vis quo apprehenſo nil tñ
amplius velis q̄d temptare opꝰ
eſt cetera? curris per deuia. ⁊ lō
ge ante morieris.q̄ꝫ hoc circuitu
peruenias ad optatum.Hoc er
go in circuitu ambulant.natura
liter appetentes vñ finiant appe
tituz ⁊ iſipienter reſpuētes vnde
propinquēt fini.fini dico nō con
ſumptōis ſed ꝯſumatōis .Quā-
obrez non beato fine ꝯſumari ſꝫ
conſumi vacuo labore accelerāt
qui reruz magis ſpē: q̄ꝫ auctori-
tate delectanť. Prius vniuerſa
percurrere ⁊ de ſingulis cupiūt
experiri.q̄ꝫ ad ipſum curent vni
uerſitatis dñum peruenire.Et q̄
dem peruenirēt. ſi quādoq̄ꝫ vo-
ti compotes effici poſſent vt oīa
.ſ.preter omnium principiū vnꝰ
aliquis obtineret. Ea namq̄ꝫ ſue

cupiditatꝭ lege:qua in rebꝰ cete-
ris non habita faſtidire ſolebat.
mox oibꝰ q̄ in celo ⁊ q̄ in terra ſꝭ
optentꝭ ⁊ cōtemptis tandem ad
ipm proculdubio curreret.q̄ ſo-
lus de eſſe oium deus. Porro
ibi quieſceret.qꝛ ſicut citra nulla
reuocat quies:ſic nulla vltra iaz
inquietudo ſollicitat.Diceret ꝓ
certo.Mihi autez adherere deo
bonuz ē.Diceret.Quid.n. mihi
eſt in celo ⁊ a te q̄d volui ſup ter
ram? Et item. Deꝰ cordis mei ⁊
pars mea deus in eternum.Sic
ergo vt dictum eſt.ad id qḋ opti
mu eſt quiuis cupidus perueni
ret.ſiquidez ante cuncta q̄ cupit
aſſequi poſſet.Verū qm̄ id oino
impoſſibile perſtruit ⁊ vita breui
or.⁊ virtus infirmior. ⁊ conſors
numeroſior.Longo ꝓfecto itine
re ⁊ caſſo labore deſudāt.qui dū
queq̄ꝫ deſiderāt attingere volūt
ad cunctoꝝ deſiderabiliuz.neq̄-
unt pertingere finem . Et vtinaz
attingere vniuerſa oino:⁊ nō ex
periri magis vellent.Hoc.n.fa-
cile poſſent.⁊ non incaſſuz.Naz
⁊ aius ſenſu quidez carnali tāto
velotior q̄to ꝑſpicatior ad hoc
datus eſt vt illo ad oia preueni-
at.nilq̄ꝫ audeat ꝯtingere ſenſus.
qḋ aius precurrēs ante vtile nō
probauerit.Hinc.n.arbitror di-
ctum oia probate qḋ bonum eſt
tenete.vt videlꝫ ille hinc ꝓuide-
at.ne is ſuuz votum niſi ad illi-
us iudiciū conſequať. Alioq̄n ñ
aſcendes in mōtem domini nec
ſtabis in loco ſancto eius . pro-

De diligendo.

eo: ꝙ in vano accepis aiam tuã. Hoc eſt aiam rõnalez: dũ inſtar pecoris ſenſũ ſequeris: rõne q̃dẽ ocioſa: ⁊ nõ reſiſtente in aliquo. Quoꝝ itaq; ratio non preuenit greſſus currunt: ſed extra viã ac ꝓinde apoſtoli ſpreto ꝯſilio nõ ſic currũt: vt apprehendãt. Quãdo etenim apprehendãt: quẽ apprehendere niſi poſt oĩa nolunt Diſtortũ iter ⁊ circuit⁹ infinitus cũcta premitus attentare velle. Juſtus autẽ nõ ita. Audiens nẽpe vituperationẽ multorũ ꝯmorantiũ in circuitu. Multi.n. ſũt viã latã pergentes: que ducit ad mortẽ. Ipſe ſibi regiã elegit viaz nõ declinans ad dexterã: vel ad ſiniſtrã. Dẽiq; atteſtãte ꝓpheta ſemita iuſti recta eſt: rect⁹ callis iuſti ad ambnlãdũ. Hi ſunt: q̃ ſalubri cõpendio expti ſunt moleſtuz hunc: ⁊ infructuoſuz vitare circuitum: verbũ abbreuiatuz: ⁊ abbreuians eligentes nõ cupere q̃cunq; vident: ſed vendere magis. q̃ poſſident: ⁊ dare pauperibus. Beati plane pauperes: qm̃ ipſorum eſt regnum celoꝝ. Ois quidẽ currũt: ſed inter currẽtes diſcernit. Deniq; nouit domin⁹ viaz iuſtorum: ⁊ iter impiorũ peribit. Ideo autẽ melius eſt modicũ iuſto ſuper diuitias peccatoꝝ multas: qm̃ q̃dem: vt ſapiens loq̃tur ⁊ inſipiens experit: qui diligit pecuniã: non ſaturabit pecunia: q̃ aũt eſuriunt ⁊ ſitiunt iuſticiã ipſi ſaturabuntur. Juſticia ſi q̃dem vitalis. ⁊ naturalis pecunia v̇o ſic non replet vel minuit animi famẽ: q̃ corporis ventus. Deniq;: ſi familicũ hoiem aptis faucib⁹ vẽto inflatũ haurire buccis aerem cernas: quo q̃ſi ꝯſulat fami nõne credas iſanire. Et nõ minoris inſanie eſt: ſi ſpiritũ rõnalez rebus putes. quibuſcunq; corporalib⁹ adimpleri. Nec illa ſane ſpũalib⁹: nec iſti e regiõe refici corporalibus queũt. Bñdic aia mea dño: q̃ replet in bonis deſiderium tuuz. Replet in bonis excitat ad bonũ tenet in bono ꝓuenit ſuſtinet implet. Ipſe facit: vt deſideres. ipe eſt qḋ deſideras Dixi ſupra: cã diligẽdi deũ de⁹ eſt. Uerum dixi. nã ⁊ efficiẽs ⁊ finalis. Ipſe dat occaſionez: ipe curat affectionẽ. deſideriũ ipe conſumat. Ipe facit vel potius fact⁹ eſt vt amaretur ipſe ſperat amandus felici⁹. ne in vacuũ ſit amatus. Eius amor noſtrũ preparat: ⁊ remunerat. Precedit benignior. rependit iuſtior expectat ſuauior. Diues eſt oibus. qui inuocant euz: nec tñ habet quẽq; ſeipſo melius. Se dedit imeritũ: ſe ſeruat in pmiũ: ſe apponit in refectionẽ aiarũ ſcãrum: ſe in redemptionem diſtrahit captiuaruz. Bonus es dñe aie querenti te. Quid ergo inuenienti? Sed.n. in hoc eſt mirũ: ꝙ nemo te q̃rere valet: niſi q̃ prius inuenerit. Uis igit inueniri: vt queraris: queri? vt inueniaris. Potes q̃dez inueniri: nõ tñ preueniri. Nã ⁊ ſi dicimus mane oratio mea ꝓueniet

te non dubiuz tamē ꝙ tepida sit
ois oratio:quam non ꝑuenerit i
spiratio. Dicendum iam vbi in
choet amor nr̄:qm̄ vbi consume
tur dictum est.

Amor est affectio natural' vna
de quatuor note sunt:non opus
est noiare. Quod ergo naturale
est iustū quidem foret:prio oiuz
auctori deseruire nature vn̄ ei di
ctum est:primū ⁊ maximū man
datum:diliges dn̄m deū tuum.
Sed qm̄ natura fragilior:atqꝫ i
firmior est:ipsi primū imperāte
necessitate ɔpellitur inseruire: ⁊
est amor carnalis quo ante oia
hō diligit seipsum ꝑꝑ se ipsum.
Nūdū quippe sapit: nisi seipsuz
sicut scriptū est:pri⁹ qđ animale
deide qđ spirituale. Nec ꝓcepto
indᷓ:sed nature inserit. Quis nē
pe carnē suā odio habuit: At ve
ro si cepit amor idē:vt a solet ꝓ
cliuior esse:siue ꝓfusior:⁊ necessi
tatis alueo minime ɔtentus cā
pos ēt voluptatis exūdans.latı⁹
visus fuerit occupare:statiz sup
fluitas obuiāte mādato cohibet
cū dicitur diliges proximū tuuz
sicut teipsum. Iustissime q̄dē vt
ɔsors nature nō sit ex sors ⁊ grie
illius ꝑsertim gratie:que nature
insita est. Quod si grauatur hō
fraternis nō dico necessitatibus
subuenire sed voluptatib⁹ deser
uire castiget ipse suas:si nō vult
esse trāsgressor. Quātū vult sibi
indulgeat:dū eque ⁊ ꝓximo tā
tundem meminerit exhibendū.
Frenū tibi temperantie imponi
tur o hō ex lege vite ⁊ discipline
ne post ɔcupiscentias tuas eas.
⁊ ꝑeas ne de bonis nature hosti
seruias aie. hoc ē libidini. Quaz
iustius atqꝫ honestius ɔmūicas
illa ɔsorti ꝙ̄ hosti.i ꝓximo. Et
quidēz si ex sapientis ɔsilio a vo
luptatibus tuis auerteris:⁊ iux
ta dotrinā apostoli victu vestitu
qꝫ ɔtentus paulisper suspendere
non grauaris amorē tuuz a car
nalibus desideriis:que militant
aduersus aiam. Sane quod sub
trahis hosti aie tue:ɔsorti natur
puto non grauaberis impertiri.
Tunc amor tuus ⁊ tempās erit:
⁊ iustus si quod ꝓprius subtrahi
tur voluptatibus frīs necessitati
bus non negetur. Sic amor car
nalis efficitur sotialis.cū in cōe
ꝓtrahitur. Si aūt dū ɔmunicas
proximo forte tibi defuerit ēt ne
cessaria:quid facies: Quid.n.ni
si:vt cuz omni fiducia postules
ab eo:qui dat oibus affluenter ⁊
non impropat qui appit:manuz
suā ⁊ implet omne animal bene
dictione: Dubiū si quidem non
est:ꝙ assit libenter in necessariis
qui plerisqꝫ ⁊ in supfluis non de
est. Deniqꝫ ait primū querite re
gnum dei ⁊ iusticiam eius ⁊ hec
oia adijcientur vobis. Spōte da
tur se pollicetur necessaria sup
flua restringenti:⁊ proximū dili
genti. Hoc quippe est primuz q̄
rere regnū dei:⁊ aduersus pecca
ti implorare tirānidem. Pudici
cie poti⁹.ac sobrietatis subire iu
gum. q̄ꝫ regnare peccatuz i tuo

moꝛtali coꝛꝑe patiaris. Poꝛꝛo aũt ⁊ hoc iuſtitirie ẽ cũ q̊ tibi eſt natura cõis: nature quoqꝫ cũ eo munus nõ hr̃e diuiſũ. At tñ ꝑfecta iuſticia ſit: diligere ꝓximum deũ in cauſa hr̃e neceſſe eſt. Alioquin ꝓximuꝫ pure diligere qũo põt: qui in deo nõ diligit: Poꝛro in deo diligere non põt: q̇deꝫ non diligit. Opoꝛtet ergo deuꝫ diligi pꝛius: vt in deo diligi poſſit ⁊ ꝓximus. Facit ergo ⁊ ſe diligi deus: q̇ ⁊ cetera bona facit. Facit aũt ſic. Qui naturã ɔdidit ipſe ⁊ pꝛotegit. Nã ⁊ ita ɔdita fuit: vt habeat iugiter neceſſariũ ꝓtectoꝛem. quẽ habuit ⁊ ɔditoꝛeꝫ vt que niſi ꝑ ipm̃ non valuit eſſe nec ſine ipſo valeat oĩo ſubſiſtere. Qȯ ne ſãc ȯ ſe creatura ignoret: ac ꝑ vini ſibi: qȯ abſit: ſuꝑbe arroget beneficia creatoꝛis: vult hoiem iſdem ɔditoꝛ alto q̇dem ſalubꝛiqꝫ ɔſilio tribulationibus exerceri: vt cũ defecerit hõ ⁊ ſubuenerit deus dum homo liberatur a deo: deus ab homine. vt dignum eſt honoꝛetur. Hoc enim dicit. Inuoca me in die tribulationis: eruam te: ⁊ honoꝛificabiſ me. Fit itaqꝫ hoc tali mõ vt hõ animalis ⁊ carnalis. qui ꝑter ſe neminem diligere nouerat. etiã deũ vel pꝛopter ſe amare incipiat. qȯ in ipſo nimiꝝ. vt. ſepe expertus eſt: oĩa poſſit. q̄ poſſe tñ poſſit: ⁊ ſine ipſo poſſit nihil.

Amat ergo iã deum: ſed ꝓpter ſe interim adhuc non ꝑꝑ ipſum Eſt tñ quedã pꝛudentia ſcire: q̊d ex te: quid ex dei adiutoꝛio poſſis. ⁊ ipſi ſeruare te infenſuꝫ. q̇ te tibi ſeruat illeſũ: At ſi frequẽs in ingruerit tribulatio: ob q̃ꝫ ⁊ frequẽs ad deũ ɔuerſio fiat: ⁊ a deo eqꝫ frequẽs liberatio ɔſeq̃t. Nonne: ⁊ ſi fuerit ferreũ pectꝰ. vel coꝛ lapideũ totiens. liberatũ emolliri neceſſe ẽ ad grãm liberant̃: q̄tenus deũ hõ diligat. non ꝑꝑ ſe tantum: ſed ꝑꝑ ipſũ.

Et occaſione quippe frequẽtiũ neceſſitatũ. crebꝛis neceſſe ẽ imꝑcationibus deũ ab hoie frequentari frequentãdo guſtari. guſtãdo ꝓbari q̃ꝫ ſuauis ẽ dñs. Ita fit vt ad diligendũ pure deũ plus iã ipſius guſtata illitiat ſuauitaſ q̄ꝑ vrgeat nr̃a neceſſitas: ita vt exemplo ſamaritanoꝝ dicentiuꝫ mulieri que ad eſſe dñm nunciauerat. iã non ꝑꝑ tuam loquelaꝫ credimus. ipſi enim audiuimus ⁊ ſcimus. qꝛ ipſe vere ſaluatoꝛ ẽ mundi. Ita inq̃ꝫ ⁊ nos illoꝛum exemplo carnem noſtram alloquentes dicamus merito. Iam non ꝑꝑ tuam neceſſitatem deuꝫ diligimus. ipſi. n. guſtauimꝰ q̄m ſuauis eſt dominus. Eſt eni carnis quedam loquela neceſſitas ⁊ beneficia: que experiendo ꝓbat geſtiẽdo renunciat. Itaqꝫ ſic affecto iã de diligendo pꝛoximo implere mandatũ non erit difficile Amat q̇ppe veraciter deũ ac ꝓ hoc: q̄ dei ſunt. Amat caſte: ⁊ caſto nõ grauat̃ obedire mãdato:

castificās magis cor suuz: vt scri
ptū est in obedientia charitatis.
Amat iuste ⁊ mādatū iustū libēt
amplectit. Amor iste merito gra
tus q̇a gratuitus castus est quia
non impendit verbo neq̧ ligua
sed ope ⁊ veritate. Justus ē qm̄
qualis suscipit talis ⁊ redditur.
Qui.n.sic amat haud secus pfe
cto q̄ꝫ amatus est amat. querēs
⁊ ipse vicissim nō q̄ sua sūt sꝫ que
iesu xpi quēadmodū ille nostra
vel poti⁹ nos ⁊ nō sua quesiuit.
Sic amat q̇ dicit ꝯfitemini dn̄o
quoniā bon⁹. Qui dn̄o confitet
nō quoniā sibi bon⁹ ē sed quoni
am bon⁹ ē hic vere diligit deum
ppter deū. ⁊ nō ppter seipsum.
Non.n.sic amat de quo dicitur
confitebit tibi cū benefeceris ei.
Jste est terci⁹ amoris grad⁹ quo
iā ppter seipsum deus diligitur.

Felix q̇ meruit ad quartū vs
q̧ ptingere quatenus nec seipsū
diligat homo nisi ppter deū. Ju
stitia tua de⁹ sic mōtes di. Amor
iste mōs est ⁊ mōs dei excelsus.
Reuera mōs coagulat⁹ mōs pi
guis. Quis ascendet i mōtē dn̄i?
Quis dabit pēnas mihi sicut co
lumbe ⁊ volabo ⁊ requiescā? Fa
ctus ē i pace locus iste ⁊ habita
tio eius in syon. Heu mihi. q2 ico
latus me⁹ plōgat⁹ est. caro ⁊ sā
guis vas luteuz terrena inhabi
tatio quādo capit hoc? Quādo
huiuscemodi expit. affectū vt di
uino debriatus amore anim⁹ ob
litus sui factusq̧ sibi ipi tāq̄ꝫ ua
pditū totus pergat in deū. ⁊ ad
herēs vnus deo cū eo spūs fiat ⁊
dicat deficit caro mea ⁊ cor meū
deus cordis mei ⁊ pars mea de
us i eternū? Beatū dixerim ⁊ sā
ctū cui tale aliq̇d in hac mortali
vita raro iterdū aut vel semel. ⁊
hoc ipsuz raptim atq̧ vnius vix
momēti spatio expiri donatū ē.
Te.n.quodāmodo pdere tanq̄ꝫ
q̇ non sis. ⁊ oio non sentire teip
sum. ⁊ a temetipo exinaniri ⁊ pe
ne annullari. celestis ē ꝯuersatio
nis nō humane affectionis. Et si
q̇dem e mortalibus quispiā ad il
lud raptim iterdū vt dictū ē ad
momentū admittit subito inui
det seculū neq̧ pturbat diei mali
tia corpus mortꝭ aggrauat. solli
citat carnis necessitas defect⁹ cor
ruptiōis nō sustinet quodq̧ his
violēti⁹ ē. fraterna reuocat cari
tas. Heu redire in se recidere. in
sua cōpellitur ⁊ miserabiliter ex
clamare. Domine viz patior re
spōde p me. Et illō Jnfelix ego
homo q̇s me liberabit de corpo
re mortꝭ hui⁹? Quoniā tm̄ scriptu
ra loq̇tur. deū oia fecisse ppter
semetipsum. erit pfecto vt factu
ra sese quādoq̧ ꝯformet ⁊ con
cordet auctori. Oportet pinde
i eūdē spiritū nos affectu quādo
cūq̧ trāsire. vt quomodo deus
omnia eē voluit ppter semetip
sū. sic nos quoq̧ nec nos ipsos?
nec aliud aliq̇d fuisse vel esse ve
limus nisi eq̄ propter ipsum. ob
solam. vꝫ ipsius volūtatē. nō no
strā voluptatem. Delectabit sa
ne non tā nostra vel sopita neces

sitas vel sortita felicitas qȝ quod
eius i nobis: ꝛ de nobis volũtas
ad implecta videbit: quod ꝛ coti
die postulamus in oratione: cũ
dicimus: fiat volũtas tua. sicut i
celo: ꝛ in terra. O amor scũs: ꝛ
castus o dulcis. ꝛ suauis affectio
O pura: ꝛ defecata intẽtio volũ
tatis: eo certe d̃fecacior: ꝛ purior
quo in ea de ꝓprio nil iã admix
tũ relinq̃tur: eo suauior: ꝛ dulci-
or. quo totũ diuinũ est. q̄ sentit.
Sic affici t. deificari ẽ: Quõ stilla
aq̃ modica multo infusa vino: d̃
ficere a se tota videt: dũ. ꝛ sapo
rem vini induit. ꝛ colorẽ. Et quo
modo ferrũ ignitũ. ꝛ cãdẽs igni
similimuȝ fit. p̃stina: ꝓpriaqȝ for
ma exutũ. Et quomõ solis luce
ꝓfusus aer in eandẽ trãsformat
luminis claritatẽ. adeo: vt nõ tã
illuminatus: qȝ ipsuȝ lumẽ eẽ vi
deat. sic omnem tunc in sanctis
humanã affectionẽ quodã inef-
fabili modo necesse erit a semet
ipsa liquescere. atqȝ in dei peni-
tꝰ trãsfũdi volũtatẽ. Alioq̃n quo
modo omnia in oibus erit. deus
si in homine de homine: q̃qȝ su
perit: Manebit q̃dem substãtia:
sed in alia forma: alia gloria alia
qȝ potentia. Quãdo hoc erit. q̃s
hoc videbit? q̃s possidebit? Qñ
veniã. ꝛ apparebo ante faciẽ dei?
Dñe deus meꝰ tibi dixit cor me-
um. exq̃sinit te facies mea facieȝ
tuã dñe req̃rã. Putas videbo
tẽplum sanctũ tuũ? Ego puto ne
minẽ añ sane perfectum in tem-
plũ iri. Diliges dominũ deũ tu-
um ex toto corde tuo. ꝛ ex tota
anima tua. ꝛ ex tota ṽtute tua ip
sũ quousqȝ cor cogitare iã nõ co
gat de corpore ꝛ anima eideȝ in
statu viuificãdo ꝛ sensificando i
tẽdere desinat. ꝛ virtus eiusdem
reuelata molestijs in dei potẽtiã
roboret. Impossibile namqȝ tota
hec est toto ad deũ colligere. ꝛ di
uino infigere vultui. qȝdiu ea hu
ic fragili. ꝛ erumnoso corpori in
tẽta ꝛ distẽta necesse est subserui
re. Itaqȝ i corpore spirituali. ꝛ i
mortali: i corpore integro placi
do placitoqȝ. ꝛ ꝑ oia subiecto spi
ritui sꝑet se anima q̃rtũ apphen
dere amoris gradũ vel potius i
ipo apprehẽdi quippe quod dei
potẽtie est dare cui vult non hu
mane industrie asseq̇. Tunc inq̃ȝ
summũ obtinebit facile gradum
cũ i gaudiũ domini sui ꝓmptissi
me. ꝛ auidissime festinantẽ. nul-
la iã retardabit carnis illecebra:
nulla molestia cõturbabit. Pu-
tamus ne tamẽ hanc gratiã vel
ex ꝑte sãctos martyres assecutos
in illis adhuc victoriosis corpori
bus ꝯstitutos? Magna vis pror
sus amoris. illas aias itrorsus ra
puerat: q̃ ita sua corpora foris ex
ponere: ꝛ tormenta contemnere
valuerunt. At profecto doloris
acerrimi sẽsus nõ nisi turbare se
renũ. ꝛ si: ne ꝑturbare. Quid au-
tẽ iam solutas corporibus? Im-
mensas ex toto credimus: imen-
so illi pellago eterni lũinis: ꝛ lũi
nose eternitat. Sed si ñ negat ve
lit sua corpora recepisse. aut cer

te recipe deſiderent: ⁊ ſperent. li
quet ꝓculdubio nec dū a ſeipſis
penitus imutatas: q̇bus conſtat
nec dū penitus deceſſe de ꝓprio:
quo vel modice intētio reflectat
Hoec ergo abſorta ſit mors i vi
ctoria. ⁊ noctis vndiqꝫ termios.
lux ꝑhennis inuadat ⁊ occupet
vſqꝫquaqꝫ. q̄ten⁹. ⁊ in corporib⁹
grā celeſtis effulgeat. nō poſſūt
ex toto anime ſeipſas expōere. ⁊
tranſire in deum. Nimir ligate
corporibus ēt tunc ⁊ ſi non vita
vel ſēſu: certe affectu naturali ita
vt abſqꝫ his nec velit nec. valeāt
ꝯſumari. Itaqꝫ ante reſtauratio
nem corpor nō erit ille defectuſ
animor: qui perfectus ⁊ ſumus
eſt ipſor ſtatus. nec carnis iā ſa
ne ꝯſortiū ſpūs. req̇reret. ſi abſqꝫ
illa ꝯſumaretur. Enimuero abſ
qꝫ ꝑfectu anime nec ponitur cor
pus. nec ſumit. Deniqꝫ precioſa
in ꝯſpectu domini mors ſanctor
eius. Quod ſi mors precioſa. q̇d
vita: quid illa vita: Nec miruꝫ ſi
corpus iam glorie conferre vide
tur ſpūi. quod ⁊ infirmū ⁊ mor
tale ꝯſtat ipſi nō mediocriter va
luiſſe. O q̄ꝫ ver loquutus eſt. q̄
dixit Diligentibus deuꝫ. omnia
cooperari in bonum. Valet deū
diligenti anime corpus ſuū ifir
mū. valet mortuum. valet ⁊ reſu
ſcitatum. Primo q̇dē ad fructū
penitentie. ſcd̄o ad requiem po
ſtremo ad ꝯſumationem. Meri
to ſine illo perfici non vult. ꝙ in
omni ſtatu bonū ſibi ſubſeruire
ꝑſentit. Bon⁹ plane fiduſqꝫ co
mes caro ſpūi bono. que ipꝫ aut
ſi onerat iuuat. aut ſi nō iuuat. ex
onerat. aut certe iuuat ⁊ mini
me onerat. Prim⁹ ſtat⁹ laborio
ſus ſed fructuoſus. Secūd⁹ ɔtio
ſus ſed minime faſtidioſus. Ter
ti⁹ ⁊ glorioſus Audi ⁊ ſpōſū i cā
ticis ad ꝑfectuꝫ hunc trimoduꝫ
inuitanteꝫ. Comedite inq̇t amici
⁊ bibite ⁊ ebriamini cariſſimi. la
borātes i corpore vocat ad cibū.
iaꝫ poſito corpore q̇eſcentes ad
potū inuitat. reſumentes corpo
ra etiā: vt inebrientur: impellit.
Quos ⁊ vocat cariſſimos: nimi
rū caritate pleniſſimos. Nam ⁊
in ceteris quos nō cariſſimos. ſꝫ
amicos appellat differētia eſt vt
hi q̇dē qui carne adhuc grauati
gemūt. cari habeant pro carita
te. q̄ꝓ habent q̇ vero ſoluti iā car
nis cōpede ſūt eo ſunt cariores.
quo ⁊ promptiores atqꝫ expedi
tiores facti ad amandū. Porro
ꝓ vtriuſqꝫ merito noiatur ⁊ ca
riſſimi q̄ recepta iam ſecūda ſto
la in corporibus vtiqꝫ cū gloria
reſumptis tāto in dei ferūt amo
re liberiores: ⁊ alacriores. q̄ꝓto ⁊
de ꝓprio nil iā reſiduū ē ꝙ eos
aliq̄tenus ſollicitet. vel retardet
Qd̄ q̇dem neuter ſibi reliquorū
ſtatuū vendicat: cuꝫ ⁊ priori cor
pus cū labore portet. ⁊ in ſecun
do. quoqꝫ nō ſine proprietate d̄ſi
derij expectet. Primo ergo fide
lis anima cōmedit panē ſuū. ſꝫ
heu in ſudore vultus ſui. In car
ne q̇ppe manens adhuc ambu
lat ꝑ fidem. q̄ꝓ ſane operari ꝑ di

lectionem neceſſe ē:q̈a ſi nō ope
ratꝛ moꝛtua eſt. Poꝛꝛo ipm opꝰ
cibus eſt dicente domino meus
cibꝰ eſt.vt faciā voluntatem pa
tris mei.De hinc carne exuta:iā
pane doloꝛis nō cibatꝛ.ſed vinū
amoꝛis tanq̄ꝫ poſt cibū plenus
haurire pmittitur.non paruꝫ ta
men.ſed quomodo ſub ſpōſi no⸗
mine ⁊ cāticis dictū legitur.Bi
bi vinū meum cū lacte meo.Ui⸗
no eni diuini amoꝛis in aīa ſua⸗
uitatē naturalis imiſit affectio⸗
nis:qua reſumere coꝛpꝰſuū.ipm
glorificatuꝫ deſiderat .Eſtuat er
go iā tunc ſancte caritatꝭ potata
vino ſed plāe nōdū vſq̄ꝫ ad ebꝛie
tatem quoniā temperat interim
adoꝛem illum huius lactis pmi
xtio.Ebꝛietas dēiq̄ꝫ ſolet euerte
re mētes.atq̄ꝫ animo.reddere i⸗
memoꝛes ſui. At nō ex toto ſui
oblita eſt q̄ adhuc de ꝓpꝛio coꝛ
poꝛe cogitat ſuſcitando. Ceterū
hoc adepto.qđ ſolum vtriq̄ꝫ de
erat quid iā impedit a ſeipſa qđ
dāmodo abire.⁊ ire tota in deuꝫ
eoq̄ꝫ ſibi penitus diſſimilimā fie
ri quo deo ſimilima effici donatꝛ.
Tū demū ad craterā admiſſa ſa⸗
piētie.illa de q̄ legitꝛ.Et calix me
us inebꝛians quam pꝛeclarus ē.
Quid mirū iam ſi in ebꝛiatur ab
vbertate domus dei. cum nulla
moꝛdente cura de pꝛopꝛio ſecu⸗
ra bibit purum : ⁊ nouum illud
cuꝫ Chꝛiſto in regno patris eiꝰ.
Hoc vero conuiuium triplex ce
lebꝛat ſapientia ; ⁊ ex vna com⸗
plet caritate.Ipſa cibās laboꝛā⸗
tes.ipſa potans quieſcentes.ip⸗
ſe regnātes inebꝛians.Quomo
do autem in conuiuio coꝛpoꝛa⸗
li.ante cibus.q̄ꝫ potus apponitꝛ.
quoniam ⁊ tali oꝛdine natura re
quirit.ita ⁊ hic. pꝛimo quidē an
te moꝛtem in carne naturali.la⸗
boꝛes manuū noſtraruꝫ mandu
camus.cū laboꝛe.ꝙ glutienduꝫ
eſt mādueātes. Poſt moꝛteꝫ ve
ro in vita ſpiritnali iaꝫ bibimus
ſuauiſſima quadaꝫ facilitate.qđ
pꝛecipitꝛ glutientes.tandeꝫ redi⸗
uinis.coꝛpoꝛibus in vita immoꝛ
tali iebꝛiemur mira plenitudine
exuberantes .Hoc pꝛo eo.ꝙ ſpō
ſus in canticis canticoꝛū dicit.co
medite amici ⁊ bibite iebꝛiami⸗
ni chaꝛiſſimi.Cōedite ante moꝛ⸗
tē.bibite poſt moꝛtē . iebꝛiamini
poſt reſurrectionē.Merito iam
chaꝛiſſimi.q̇l charitate inebꝛiantꝛ
⁊ merito inebꝛiati.q̈a ad nupti⸗
as agni introduci merentꝛ eden⸗
tes.⁊ bibentes ſup menſam illiꝰ
in regno ſuo.quādo ſibi iā exhi⸗
bet glorioſā eccleſiā nō habentē
maculā.neq̄ꝫ rugaꝫ.aut aliquid
huiuſmodi. Tūc pꝛoꝛſus iebꝛiat
cariſſimos ſuos.tūc toꝛꝛente vo⸗
luptatis ſue potat.quoniam qui
dem in cōplexu illo arctiſſimo.⁊
caſtiſſimo ſpōſi.⁊ ſpōſe.fluminis
ipetus letificat ciuitatē dei. Qđ
nō aliud eſſe arbitroꝛ.q̄ꝫ dei filiū
q̇ trāſiēs miniſtrat.quemadmo⸗
dū ipſe ꝓmiſit . vt ⁊ hic iaꝫ iuſti
epulentur.⁊ exulent in conſpe⸗

ctu dei, et delectentur in leticia. Hinc illa satietas sine fastidio. Hinc in satiabilis illa sine inquetudine curiositas. Hinc eternum illud atque inexplebile desiderium nesciens egestatem. Hinc et denique sobria illa ebrietas non nisi mero ingurgitans: non madens vino sed ardens deo. Ex hoc iam quartus ille amoris gradus perpetuo possidetur. cum summe et solus diligitur deus. quia nec nosipsos iam nisi propter ipsum diligimus. ut sit ipse premium amantium eternum.

gradus

Diui Bernardi abbatis tractatus de amore dei pars prima

Venite ascendamus ad montem domini. et ad domum dei iacob: et docebit nos vias suas intentiones: cogitationes: voluntates: affectiones: et omnia interiora mea: venite ascendamus in montem: vel locum. ubi dominus videt: vel dominus videtur. Cure: sollicitudines: anxietates: pene seruitutis expectate me hic cum asino corpore isto: donec ego cum puero. i. cum intelligentia vsque illuc properantes reuertamur ad vos. Reuertamur enim et heu reuertemur quam cito. Abducit enim nos a vobis caritas veritatis: sed propter fratres abdicare: vel abiurare non patitur veritas charitatis: sed licet retrahat vestra necessitas: non propter vos omnino omittenda est illa suauitas. Domine virtutum conuerte nos: et o. f. t. et s. erimus: sed heu domine. quam properum: quam temerarium: quam in ordinatum: quam presumptuosum: quam alienum a regula veritatis verbi et sapientie tue corde in mundo velle videre deum: sed tu qui es summe bonus. Summum bonum: vita cordium lux oculorum interiorum propter bonitatem tuam domine miserere. hec enim est mundatio mea hec fidutia mea contemplatio tua bone domine. Ergo domine deus meus: qui dicis anime modo: quo tu scis: salus tua ego sum. Raboni summe magister: vnice doctor quem videre desidero: dic ceco mendico tuo: quid vis vt faciam tibi: et tu sis qui iam hoc ipsum das: quam ex omnibus suis recessibus: abiectis procul omnibus seculi huius altitudinibus: pulchritudinibus: et quecunque concupiscentiam carnis vel oculorum vel ambitionem spiritus attemptare potest: vel solet: tibi dicat cor meum: exquisiuit te. fa. m. fa. t. domine requiram: ne auertas faciem tuam a me: ne declines in ira. a. s. t. Imprudens quidem: et improbus sum. O. adiutor meus antiquus. et susceptor meus indefesse sed amore amoris tui facio. Sicut vides me non videntem: et sicut dedisti mihi desiderium tui et si quid placet tibi in me. et cito ignoscis ceco tuo ad te currenti. et manum das in aliquibus in currendo offendenti.

Respondet quippe mihi intus. et in anima. et mente mea tumultuans in me. et concutiens omnia interiora mea vox testificationis tue. et caligant oculi mei interiores a fulgore veritatis tue ingerentis se mihi

qꝛ non videbit te hõ.⁊ viuere po teſt:ſed tñ ex pꝛecepto tuo ⁊ do no tuo ſto ĩpetra fidei tue. fidei xp̄iane.in loco.qui vere ē penes te:in q̊.vt poſſum. fero interim. paciēter.⁊ amplectoꝛ.⁊ deoſcu loꝛ tegentē:⁊ pꝛotegentē me dex teraꝫ tuam.⁊ aliquotiens contē plāe.⁊ videre geſtiēs poſterioꝛa videntꝭ me humilitatē.ſ.per trā ſeuntē diſpenſatōis humane xp̄i filij tui ſuſpicio.ſꝫ cū accedere ge ſtio ad eū.⁊ vel ſicut emoꝛiſſa il la infirme.⁊ miſere aie:mee a ſa lutifero tactu vel fimbꝛie ei⁹ qua ſi furari geſtio ſanitatē. vel ſicut thomas ille vir deſiderioꝛū totū eū deſidero videre. ⁊ tangere. ⁊ accedere ad ſacroſanctuꝫ lateris ei⁹ vulnus.hoſtiū arce. qđ ſcm̄ ē in latere.vt non tm̄ mittā digitū vel totā manū.ſed tot⁹ intreꝫ vſ ꝗꝫ ad ip̄m coꝛ ieſu in ſinū ſancto rū in archā teſtamenti.ad vrnaꝫ aureā vꝫ aiam humanitatis.con tinentē intra ſe mānа diuinitatꝭ. hec dicitꝭ mihi noli me tangere. ⁊ illud de apocalipſi foꝛis cāes. ſicꝗꝫ cū dignis conſcientie mee v̇ beribus expulſus. ⁊ pꝛopulſus i̇ pꝛobitatis.⁊ pꝛeſūptiōis mee pe nas cogo. Rurſumꝗꝫ in petraꝫ meā me recipiēs q̄ refugium eſt erinatijs ſpinis peccatoꝛū plenis reamplectoꝛ. ⁊ reoſculoꝛ regen tē.⁊ pꝛotegentem me dexteram tuam.⁊ ex eo.ꝙ vel leuiter ſenſi. vel vidi magis accēſo deſiderio vix patiēter expecto vt aliqn̄ au feras manum tegentem.⁊ infun das gratiaꝫ illuminanteꝫ.vt tan dem aliqn̄ ſm̄ repſonſum verita tis tue moꝛtuus mihi ⁊ viuens tibi reuelata facie ipſam tuaꝫ fa ciem incipiam videre. ⁊ affici ti bi a viſione faciei tue.Et o facies facies.ꝗꝫ beata facies q̄ affici ti bi meretꝭ videndo te edificās in coꝛde tabernaculum deo iacob. ⁊ oia faciens ſed exemplar.ꝙ ei oñditur in monte hoc vere.⁊ cō petentꝭ cantat.Tibi dixit coꝛ me uꝫ exq̊ſiuit te.fa.m.fa.t.d.r.Ita ꝗꝫ.vt dixi ex dono gratie tue cō templans oēs angelos conſcien tie mee vel terminos.vnice ⁊ ſin gulariter deſidero videre te.vt oēs fines terre mee videant ſalu tare dñi dei ſui.vt amem. cuꝫ vi dero.quē amare. hoc eſt videre deſidero.Dico.n.mihi in lango re deſiderij mei. Quis amat. ꝙ non videt.quō poteſt eſſe ama bile.ꝙ non aliquatenus eſt viſi bile:ſed te deſideranti amabilia quideꝫ tua occurrunt.⁊ a celo:⁊ a t̄ra.⁊ ab oi creatura tua ſe mi hi vltro offerūt. ⁊ ingerūt.O in oibus adoꝛāde.⁊ amabilis dñe ꝗꝫto te manifeſtius ⁊ v̇ius pꝛedi cāt.⁊ appꝛobant amabilem.tan to ardentius te mihi faciūt deſi derabilem.ſed heu nō ad fruen di ꝑfectā ſuauitatē. ⁊ gaudiū ſꝫ ad intentionis.⁊ defectus nō tñ ſine aliq̄ ſuauitate tormentū.Si cut.n.nō tibi ꝑfecte placēt obla ta niſi mecū. ſic bonoꝝ tuoꝝ ꝯtē platio reficit nos q̊dē dulcitꝭ.ſꝫ ñ ſaciat ꝑfecte niſi tecū.hec eſt aie

mee assidua exercitatio: hic assi-
due scopo spũz meũ: ꝛ eũ bõis: ꝛ
amabilibꝰ tuis. q̃si pedibꝰ: ꝛ mãi
bꝰ. ꝛ totꝭ initẽs viribꝰ sursũ tẽdo
ad te i te: sũme amor: summum bo
nũ sꝫ q̃nto tẽdo fortitꝰ tãto retru
dor duriꝰ i terrã i memetipꝫ sub
memetipo sic gꝰ respiciẽs. ꝛ dis-
niẽs ꝛ diiudicãs memetipꝫ factꝰ
sũ mihi ipi de me ipo laboriosa q̇
stio Tñ dñe certꝰ sũ ꝑ grãz tuã ꝺ
sideriũ ꝺsiderij. ꝛ amorẽ amoris
tui hr̃e me i toto corde. ꝛ i tota
aĩa mea huc vsqꝫ te faciẽte ꝓfeci
vt desiderẽ desiderar̃ te. ꝛ amen
amar̃ te. Sꝫ hoc amãs q̇d amen
nescio. Q ꝺ ẽ. n. amar̃ amorẽ desi
derar̃ desideriũ Amore amamꝰ
si q̇d amamꝰ ꝺsiderio ꝺsideramꝰ
sꝫ forsitã cũ amo amorẽ: nõ amo
amorẽ quo amo ꝙ amar̃ volo. ꝛ
amo. q̇cq̇d amo. sed me amãtez
cũ i dño laudat̃ ꝛ amat̃ aĩa mea
q̃ꝓ ꝓculdubio detestarer. ꝛ odio
hr̃ez. si eã alibi. q̃ꝫ in dño ꝛ i eius
amor̃ iuenirẽ. Sꝫ ꝛ ꝺ desiderio
q̇d dicemꝰ si dicã ꝺsiderãs iã me
iuenio. ꝺsiderãtẽ. Sꝫ nũq̇d ꝺside
riũ tui desiderãtem q̃si nõ habeã
aut desideriũ maius q̃ꝫ habeaz?
Cũ igit̃ hoc mõ deficiãt ꝛ cali-
gẽt. ꝛ cecuciant interiores oculi
mei oro vt citiꝰ a te. apiãt. ñ sic ap
ti sũt adc carnales oculi vt vide
re ꝯfusionem suã sꝫ vt videã dñe
gloriã tuã vt oblitus prauitatꝭ. ꝛ
paupertatꝭ mee totꝰ erigar. ꝛ cur-
rã i. ãplexꝰ amoris tui. vidẽs quẽ
amauero. ꝛ amãs quẽ videro ꝛ
moriẽs i me viuer̃ icipiã i te cui
pessime ẽ i se. sꝫ festia dñe ne tar-
daueris hꝫ. n. dñe sapie tue grã
vl̃ grẽ tue sapia sua cõpẽdia. ꝛ q̄
rõcinatiõis vl̃ rõnis nullis argu
mẽti nullꝰ discutiõibꝰ q̃si q̇busdã
scal̃ ꝯscẽdit̃ ad torrẽtẽ. s. volupta
tis tue. ad plenũ amoris tui gau
diũ. Cui hoc datũ ẽ. fidelit̃ q̇rens
fidelit̃ pulsas sepe repẽte ibi se i
uẽit. Sꝫ eo dñe q̃ꝫ rar ẽ. si qñ me
i aliq̃ huiꝰ gaudij mei ꝑte iuenio
clão vociferor. Dñe bonũ est hic
nos eẽ. faciamꝰ hic tria taberna-
cula fieri vnũ spei vnuz. ꝛ amori
vnũ. Nũq̇d nescio q̇d dicã cũ di
cã bonũ ẽ hic nos eẽ? Sꝫ repẽte
cado i terrã q̃si mortuꝰ. ꝛ respici
ẽs nihil video ꝛ me vbi ꝑus erã
iuenio i dolor̃. s. cordis ꝛ afflicti
one spũs. Usqꝫ q̊ dñe vsqꝫ q̊ q̃ꝫ
diu. po. ꝯ. iani. m. d. i cor. m. ꝑ diẽ
q̃ꝫdiu ñ ꝑmãebit spũs i hoibꝰ: qꝛ
caro sũt. Sꝫ venit. ꝛ vadit ꝛ spi-
rat vbi vult. Sꝫ icõuertẽdo dñs
cap. syõ facti erimus sicẽ ꝯsolati.
Tũc reple. gaud. os. no. ꝛ lig. no.
ex. Interi Heu mihi qꝛ incolatꝰ
meꝰ ꝓlõ. ẽ. ha. cũ ha. c. m. ico. f. a.
m. Sꝫ respõdet intꝰ mihi icorde
meo ṽitas ꝯsolatiõis tue ꝛ ꝯsola
tio veritatꝭ tue. Est amor deside-
rij. ꝛ ẽ amor fruitiõis. Amor me
ret̃ aliqñ visionẽ. visio fruitiõez
fruitio amoris ꝑfectionẽ. Grãs
ago grẽ tue q̇ loq̇ dignaris ad
cor ꝑui tui. ꝛ ãxijs eiꝰ q̃stiõibꝰ ali
q̃tenꝰ rñdes. Suscipio ꝛ ãplector
hãc spũs tui arrã. ꝛ letꝰ expecto
i arra ꝓmissionẽ tuã. Desidero
itaqꝫ amare te ꝛ amo desidera-

re te. ꝛ hoc mõ curro. vbi apꝑhē
dã.i quo apprehensus sum.s.vbi
amē te ꝑfecte aliqñ.ꝑoꝛ nos ama
sti o amãde.ꝛamabilis dñe. Sꝫ
ē ne aliqñ ãt alicubi dñe ħ amo/
ris tui ꝑfectio.hec i amoꝛ̃ tuo bti
tudis ꝯsumatio vt scitiēs aia ad
deũ fõtē viuũ sic saciet̃.sic ipleat̃.
vt dicat sufficit? miroꝛ q̇cũqꝫ vbi
cũqꝫ ille sit.si ñ defficit si dic̄ suffi
cit.Sed vbi isti⁹ sufficiētie ē defe
ctio.q̄ põt eē ꝑfectio. Nusq̄ꝫ igni
tur.ꝛ nũq̄ꝫ ꝑfectio. Sꝫ iiusti dñe
nũq̇d regnũ tuũ possidebũt.In/
iust⁹ ãt ē.q̇ ñ tm̃ desiderat . ꝛ de/
bitoꝛē se sētit.ꝛ itelligit se amare
quãtũ ab alq̄ creatura rõnabili
possibile ē amari te.Constat illa
btã seraphi.q̄ a vicinitate ꝑsētie
tue.a claritate visiõis tue arden
tes iterꝑtãt̃. ꝛ sũt. pl⁹ amaꝛ̃ te q̄ꝫ
aliquē q̇ minoꝛ ē i regno celoꝛũ.
Qui si i regno celoꝛũ ñ dicã mi/
nim⁹.sꝫ ñ null⁹ ē.vtiqꝫ tm̃ deside
rat amaꝛ̃ te.q̄ntũ ab aliq̇ vl' potes
amari.vl' debes. ꝛ hoc foꝛsitã ē.i
quē desiderant angeli ꝓspicere.
Desiderãt g⁹ ille beat⁹ minoꝛ.tm̃
te amaꝛ̃.quãtũ amat.q̇cũqꝫ amat
pl⁹ eo.ñ emula isectatiõe.sed pia
ꝛ deuota itētõe.Si v̇o ꝛ i amoꝛe
ꝓficit.quãto felici⁹ illũinat̃ ocu/
lis in iterioꝛa ꝓcedit.tãto dulci⁹
sentit: ꝛ itelligit.si ingrat⁹ ñ ē . ꝛ
iniust⁹.ꝛ te pl⁹ posse amari . ꝛ se
debitoꝛē pl⁹ amare vel quãtũ te
amãt cherubin.ꝛ seraphin.Sed
q̇ desiderat.ꝙ aseq̇ nõ põt.miꝭ ē
meꝭia v̇o a regno btitudinis ꝓ/
rsus aliēa ē.asseq̇t̃ ergo.ꝙ d̊side
rat. quisq̇s ibi aliq̇d desiderat?

Quid dicem⁹ ad hec: Quid i q̄ꝫ
dicem⁹.loq̄re obsecro dño.qꝛ au
dit ẜu⁹ tu⁹. Nũq̇d ꝛ magni.ꝛ ꝑ/
ui oēs: q̇ i regno d̊i sũt. vnusq̇sqꝫ
i suo oꝛdie ꝛ amat.ꝛ amaꝛ̃ d̊side ordine
rat.ꝛ amoꝛis vnitas ñ sinit.vt sit
diuersitas dũ amat cui hoc datũ
ē ardēti⁹ mioꝛ ãt i amoꝛ̃ sine iui
dia bonũ.vbicũqꝫ videt,amat ꝙ
iꝑe sibi desiderat.ꝛ hꝫ vtiqꝫ amo
ꝛē.q̄ntũcũqꝫ ē.quē i amãte amat
nimiꝝ amoꝛ ē q̇ amat̃.q̇ ex ma/
gna bõitat̃ sue affluentia.ꝛ nam
amãtes ꝛ coamãtes gaudētes.
ꝛ ꝯgaudētes pari iplet gr̃a.lꝫ dis
pari mēsura.ꝛ q̄nto se amãtiũ sē mensura
sib⁹ largi⁹ ifũdit.tãto eos sui ca/
patioꝛes effic̄ sacietatē faciēs. sꝫ
sine fastidio.d̊ iꝑa satietate ñ mi/
nuēs d̊sideriũ.sꝫ augēs rēota oi
anxietudis miꝭia . Amoꝛ.n.ē vt
dictũ ē.q̇ amat̃.q̇ a voluptat̃ sue
toꝛrēte oēꝫ ab amatoꝛ̃ suo repel
lit vl' i sacietate fastidij.vl' in desi/
derio anxietudinis vel i zelãdo
iuidie miꝭiã: illũinãs eos.vt dic̄
apostol⁹ a claritate i claritatē.vt
in luie videãt lumē.ꝛ i amoꝛ̃ ꝯci
piãt amoꝛē.ħ ē.n.fõs vite.q̇ sꝑ flu
it.ꝛ nũq̄ꝫ ꝑefluit. ħ est gloꝛia.hec
sũt diuitie in domo bti amatoꝛis
tui.qꝛ ꝑsto ē d̊siderãti.ꝛ amãti.ꝙ
desiderat ꝛ q̇d amat.Ideo ꝛ qui
d̊siderat.sꝑ amat d̊siderare . ꝛ q̇
amat sꝑ desiderat.amaꝛ̃ ꝛ d̊side
rãti ꝛ amãti.ꝙ desiderat.ꝛ amat
facis sic abũdare o dñe vt nec an
xietas d̊siderãtē: nec fastidiũ af/
fligat hũdãtē.ꝛ nũquid obsecro
dñe.hec est via eterna d̊ q̄ cãtat
ꝑs.Et vide si via iniq̇tat̃ i me ē

⁊ deduc in via eterna. hec ē affectio. hec est pfectio. sic semp ire. ē puenire. Vn̄ apostolus tu⁹. qui pauloāte dixerat. nō ꝙ accepim aut pfect⁹ sim. sequor aūt si q̄uo ꝯprehēdā. a quo ꝯprehēsus sū in xpo iesu. vn̄ inq̄t. que retro sunt obliuiscēs. ad ea vero. q̄ sunt ꝓra. extendēs me. a destinatū pse quor ad brauiū supne inuocationis dei in xpo iesu. Quicū ꝗ pfecti sumus hoc sentiamus.

Et hoc ē amare tuū quo amas te amātes. a dulcedine bonitatꝭ tue quā habes ad creaturā tuaʒ amator. creator bōe. inspiraꝛ eis hec desideriū amādi te. ⁊ amorē quo amāt. ⁊ desiderare. ⁊ amare te. non. n. afficeris ad nos vel a nobis. cū nos amas. sed es. q̄ es. q̄ semp idipsū es. cui hoc ē esse qd̄ esse bonū. bonū aūt tibi in te. ⁊ oī in te creature tue. nos aūt a te ad te afficimur cū te amam⁹. q̄ possumus misero aliquo mō esse: ⁊ nō amare. te. i. esse. ⁊ male esse. Tibi aūt qui semp ideʒ es. nihil accedit. si amādo ꝓficimus i te. nihil discedit. si deficim⁹ a te cū aut nō amas. nō nisi pp te nos amas. cū verissima sūme iustitie regula etiā nos nil amare pmittat extra te. Et certe possibile ē amori deū amātꝭ. vbi magna occurrit gr̄a. eo ꝓficere. vbi nec te nec se amās pp se. ⁊ te. ⁊ se pp se te solū amet. ⁊ p hoc reformatur ad imaginē tuā. ad q̄ꝫ creasti eū Qui ex v̄itate nature tue ⁊ natura v̄itatis tue nec te nisi propter nec angelū. nec hoieʒ amaꝛ pōt nisi pp te. Et o felicē. ⁊ felicissimā aiaʒ. q̄ deo sic a d̄o mereꝛ affici vt p vnitatē spūs in deo solū amet deū. nō suū aliq̄d ꝓuatū: nec nisi i d̄o amet seipʒ. ⁊ de⁹ i ip̄o amet vł approbet deū. i. seipʒ imo ꝙ solū dʒ amari. ⁊ a creatore d̄o: ⁊ a creatura d̄i. Amoris. n. nomē vł affect⁹ nulli ꝯpetit: vel d̄beꝛ nisi tibi soli. o v̄e amor. ⁊ amāde dn̄e Et hec ē i nobis volūtas filii tui hec. p nobis orō ei⁹ ad te d̄ū p̄reʒ suū. volo. vt sic ego. ⁊ tu vnū sum⁹: ita ⁊ i nobis ip̄i vnū sit hic ē finis. hec ē ꝯsumatio hec est pfectio hec ē pax. hoc ē gaudiū dn̄i hoc ē gaudiū i spū scō. hoc ē silētiū i celo. quādiu q̄ppe i hac sum⁹ vita hoc felicissime pacis silētio i celo. i. i aia iusti. q̄ sedes ē sapie. aliq̄n fruiꝛ. affect⁹. sed hora dimidia vel q̄si dimidia. intētio v̄o de reliq̄is cogitatiōis diē festū agit tibi. In illa v̄o btā. ⁊ eterna vita: de q̄ diciꝛ itra in gaudiū dn̄i tui. sola erit pfecta ⁊ eterna fruitio. ⁊ tāto felocior q̄nto rēotꝭ iā oibus. q̄ hoc tardare vel ipedire videnꝛ. amoris ei⁹ indissolubilis eternitas. irrefragabił pfectio incorruptibilis erit btitudo.

O amor v̄ei i nos. posside nos dispeāt a facie tua i nobis oia se ditatꝭ noia. q̄ a ꝯcupia carnis ⁊ oculoꝝ. ⁊ supbia vite huic inasci tur affectui q̄si spuria q̄dā vitulamina. affectui inq̄ꝫ. q̄ amor in nobis diciꝛ. ⁊ corrumpiꝛ sepi⁹ iusto morbis aie a te ⁊ ad te create

ad te solū cōcreatus. ⁊ contret⁹
⁊ reluctās lege naturali. ⁊ recla
mans cogit͛ uocari luxuria. gula
auaritia. ⁊ hu͛ius similia q̄ incorru
ptus. ⁊ in sua pmanēs natura ad
te solū domine fert͛ cui soli amor
debetur. Est. n. anime rationalis
amor sicut dicit quidā seruus tu
us mot⁹ vel q̄eta statio vel finis
vltra quē nil appetat. vel appe
tendum iudice volūtatis appe-
titus. Ultra te vero. vel supra te
q̄ querit aliud tāq̄ melius te ni
hil ē. quod querit. q̄a nihil ē me
lius vel dulcis te. Ideoq̄ nihil
efficit͛ recedēdo a te. q̄ sol⁹ amā-
dus es vere ⁊ fornicat͛ ⁊ luxuri-
at i alienis affectibus. Aliena vt
dixi noia habentibus. Amor vt
dictū est. ⁊ sepe dicendum est. ad
te solū est dn̄e. in quo solo est. q̄c
quid vere est vbi q̄eta. ⁊ secura
statio. q̄r deū timere timore amo
ris casto. ⁊ mādata eius obserua
re hoc est ois homo.

Recedat itaq̄ ab anima mea
omnis iniustitia vt te diligā dn̄z
deū meum ex toto corde meo. ⁊
ex tota aia mea. ⁊ ex oibus viri-
bus meis recedat ois zelotipia
vt tecū nō aliquid amem. q̄ pp
te nō amem o vere vnice amor ⁊
vere dn̄e. Cum vero pp te aliq̄d
amo: non illud amo. sed te. pp
quē amo. q̄d amo. Tu. n. vere so
lus es dn̄s. cuius dominari sup
nos hoc est saluare nos. nr̄m ve
ro seruire tibi nihil est. aliud q̄
a te saluari. Que. n. salus tua o
domine. cuius est salus. ⁊ sup po
pulū tuū benedictio tua: nisi q̄
a te accepim⁹ vt amemus te: vel
amemur a te. Idcirco dn̄e filiuz
dextere tue hoiem: quem ꝯfirma
sti tibi. iesū. i. saluatorē appellari
voluisti. ipse. n. saluū faciet popu
lum suum a peccatis eoꝝ. ⁊ nō
est alius. in quo sit salus q̄ docu
it nos amare se. cū prior ipse di-
lexerit nos amādo. ⁊ diligēdo su
scitās nos vt amemus eū q̄ por
vsq̄ i finē dilexit nos. hec ē iusti
tia filioꝝ hoiuz. ama me. q̄r amo
te. Rar⁹ āt ē q̄ dicer͛ possit. amo
te. vt ames me hoc tu fecisti. q̄ si
cut clamat. ⁊ p̄dicat fu⁹ amoris
tui. Por dilexisti nos: Et sic plane
sic est. Amasti nos prior. vt ama
rem⁹ te: nō q̄ egeres amari a no
bis. sed q̄r q̄ fecisti nos. eē nō po
teram⁹ nisi amādo. Iō multiphā
riā multisq̄ modis olim locut⁹
p̄ribus in pphetis nouissime die
bus istis locut⁹ es nobis in filio
in verbo tuo. quo celi firmati sūt
⁊ spū oris eius ois v̄tus eoꝝ loq̄
tuū in filio tuo nō aliud fuit q̄ i
sole. i. manifesto ponere taberna
culū tuū quantū ⁊ q̄nō nos ama
sti. q̄ pprio filio tuo nō pepcisti
sed ꝓ nobis oibus eū tradidisti
q̄ et dilexit nos. ⁊ tradidit semet
ipm ꝓ nobis. hoc ē v̄buz tuū ad
nos dn̄e. Hic oipotens sm o. q̄r
dū mediū silētiū teneret oia. a re
galib⁹ sedib⁹ venit durus erroꝝ
v̄bellator. dulcis amoris ꝯmēda
tor. Et q̄cq̄d fecit q̄cq̄d dixit i ṫris
vsq̄ ad oprobria. vsq̄ ad sputa. ⁊
alapas. vsq̄ ad crucem. ⁊ sepul-

chꝝ:nõ fuit nisi loq̄ tuũ nobis i
filio amoꝛ tuo ꝓuocãs:⁊ suscitãs
ad te amorẽ nr̃uʒ.sciebas.n.crea
toꝛ aiaꝝ deꝰ i aialibꝰ filioꝝ hoiuʒ
cogi n̄ posse:sʒ ꝓuocari opoꝛteꝛ
affectũ istũ.Simul ẽt qꝛ vbi coa
ctio:iã nec libertas:nec iustitia.
Tu ãt dñe iuste nos volebas iu
ste saluaꝛ:q̄ nullũ saluas. vel dã
nas nisi iuste:ipe nobis formãs
iudiciũ:⁊ cãm:se deꝰ sup tronũ:
⁊ iudicãs iustitiã:sʒ quã tu fecisti
vt oẽ os obstruaꝛ: ⁊ subditꝰ fiat
ois mũdus d eo : cũ miseris cuiꝰ
misꝛtꝰ ⁊ mĩsicordiã ꝓstãs cuiꝰ mi
sertꝰ eris.Voluisti ergo.vt ama
remꝰte:nec amare poteramꝰ te:
nisi ꝓcederet a te.Ergo dñe sicut
apostolꝰ amoris tui dicit ⁊ nos
iã diximus ꝑoꝛ dilexisti nos:⁊ ꝑ
oꝛ diligis oẽs dilectores tuos.
Sʒ nos te diligimꝰ affectu amo
ris a te nobis iclito:tu vo ꝯditoꝛ
oiuʒ ⁊ affectuũ bonoꝝ:⁊ aiaꝝ af
ficiẽdaꝝ nunq̊d a casu:vl' icidẽti
amoris affectu amas : q̊s amas
vl' aliq̄ i aliq̊ afficeris q̄ ⁊ oẽs fa
cis.⁊ oia. Absit. Absurdũ ẽ ꝓcul
ẽ a fide.alienũ ab oiuʒ creatore.
Quõ gꝰ nos amas si nos amore
n̄ amas.Sʒ amoꝛ tuꝰ bõitas tua
ẽ sũme bone. ⁊ sũmũ bonũ spũs
scũs ꝓcedẽs a pr̃e ⁊ filio q̊ ab ini
tio creatuꝛ supferꝛ sup aq̄s.i.sup
mẽtes filioꝝ hoiuʒ fluctuãtes.oĩ
bꝰse offerẽs.oia ad se trahẽs ispi
rãdo.aspirãdo.noxia arcẽdo ꝓ
uidẽdo vtilia.deũ nobis. ⁊ nos
viuẽs deo.sic.n.ipe spũs scũs tuꝰ
q̄ amoꝛ dicit pr̃is.⁊ filii.⁊ vnitas
⁊ volũtas ꝑ gr̃aʒ suã i nobis hi
tãs.⁊ dei i nobis caritatẽ ꝯmẽdãs
⁊ ꝑ ipaʒ ipʒ nobis ꝯciliãs deo nos
vnit ꝑ ispiratã nobis volũtateʒ
bonã.cuiꝰ bõe volũtatꝭ vehemẽtia
amoꝛ dicit i nobis.q̄ amamꝰ q̊d
amaꝛ debemꝰ.te.s.Nihil.n.aliud ẽ
amoꝛ q̄ʒ vehemẽs. ⁊ bñ oꝛdiata
volũtas.Amas gꝰ te o amabilis
dñe i teipo.cũ a pr̃e.⁊ filio ꝓcedit
spũs scũs amoꝛ pr̃is ad filiũ.⁊ fi
lij ad pr̃eʒ.⁊ tãtꝰ ẽ amo.vt sit vni
tas tãta vnitas.vt sit omõsion.i.
pr̃is ⁊ filii substãtia Amas ⁊ te
ipʒ i nobis mictẽdo spũʒ filij tui
i coꝛda nr̃a a dulcedie amoris a
vehemẽtia ispirate a te nobis vo
lũtatꝭ clamãtẽ abba pr̃ sic nos ef
ficiẽs tui amatores.imo sic teipʒ
i nobis amãs vt q̊ ꝑmũ spabãus
qꝛ noueramꝰ nom̄ tuũ dñe ⁊ gl'i
abamur i te q̄ diligebamꝰ nomẽ
dñi i te o dñe iã ꝑ ispiratã nobis
gr̃aʒ ꝑ spũʒ adoptiõis tue oia q̊
pr̃is sũt nr̃a esse ꝯfidentes ipo te
noie iuocemꝰ ꝑ adoptiõis gr̃aʒ
q̊ filiꝰ tuꝰ vnicꝰ ꝑ nãʒ. Sʒ qꝛ hoc
abste totũ ẽ cuiꝰ amare hoc ẽ bñ
iacere a quo oẽ datũ optimuʒ ⁊
oẽ donũ ꝑfectũ.q̊ es pr̃ luminũ
tu te ipʒ amas i nobis.⁊ nos i te
cũ te amabimꝰ.⁊ i tñ tibi vnieꝛ
in quãtũ amare merebimur.⁊ ꝑ
ticeps efficiemur.vt dictũ ẽ oro
nis illiꝰ xp̄i filii tui.Volo sic ego
⁊ tu vnũ sumꝰ.ita ⁊ ipi vnũ i no
bis sit.Genus.n.tuũ sumus dñe
genus dei sicut dicit apostolꝰ tu
us trãsferẽs ethnici sniaʒ de malo
vase in vas bonũ.vt nõ nisi ipaʒ

⁊ vas bonū sapiat. genus inquā
sumꝰ dei. dij. ⁊ filij excelsi oēs co
gnatiōe q̄dā spirituali magnaꝫ
apd̄ te nobis vēdicātes affinita
tē. cū ꝑ spūm adoptiōis filiꝰ tuꝰ
vnū nobiscū nomē sortiri si dedi-
gnaꝛ. ⁊ cū ipo. ⁊ ꝑ ipꝫ ꝓcepꝭ salu
taribꝰ moniti ⁊ diuina istitutio-
ne formati audemꝰ dicere. Pat
nr̄. q̄ es in celis. Amas itaqꝫ nos
iquātū nos efficis tui amatores.
⁊ nos amamꝰ te. iquātū a te spi-
ritū tuū accipimꝰ. q̄ ē amor tuus
obtinentē ⁊ possidentē oēs affe
ctionū nr̄aꝝ recessus ⁊ perfecte
eos ꝯuertētē in puritatē veritaꝭ
tue in plenū amoris tui ꝯsensuꝫ
tātaqꝫ fit ꝯiunctio. tāta adhesio
tāta dulcedis tue seruitio. vt vni
tas ab ipso dn̄o nr̄o filio tuo vo
ceꝛ dicēte. vt sint ipi vnū i nobis
tāte dignitaꝭ. tāte glorie. vt subse
quaꝛ. ⁊ dicat. Sic̄ ego ⁊ tu vnuꝫ
sumꝰ. O gaudiū. O glīa. O suꝑ
biā. hꝫ. n. sapia sui generis super
biā. q̄ dicit mecū sꝭ diuitie. ⁊ glīa
opes suꝑbie ⁊ iustitia. Quid āt
ē absurdiꝰ vniri deo amore. ⁊ n̄
beatitudine: beati. n. ve. ⁊ vnice.
⁊ singulariꝭ. ⁊ ꝑfecte beati q̄ ve.
⁊ ꝑfecte amāt te. nullꝰ aūt. ⁊ nul
lo mō beatꝰ q̄ nō amat te. Btūꝫ
dixerūt poplm̄. cui h̄ sūt. sed mē
tiunꝛ. q2 solꝰ btūs. cuius dn̄s de
us eiꝰ. Quid. n. est beatū eē. nisi
nō velle nisi bonū. ⁊ oia hr̄e que
cunqꝫ vult. Te igiꝭ velle. ⁊ vehe
mēter velle. qd̄ est amaꝛ. ⁊ singu
lariter amare. amari qui non di
gnaris cū aliqua oio re siue car-
nali siue spirituali. siue terestri. si
ue celesti. que nō ametur pro te
hoc demū est. non velle nisi bo-
num. hoc est hr̄e quecunqꝫ vult
oia. q2 habet te quis. inquantuꝫ
amat te. Ergo ⁊ amore. ⁊ beati-
tudine vniri deo. intelligimus.
ꝙ vere dn̄i est salus. ⁊ suꝑ popu
lum tuum bn̄dictio tua. Ideoqꝫ
orationes nostras. vota. ⁊ sacrifi
cia. ⁊ oia nostra offerimꝰ tibi pꝛ
assidue. ꝑ dominum nostrum ie-
sum xp̄m filium tuū. credentes.
⁊ intelligentes. ex te. a te. per ip
sum nobis esse. quicquid nobis
bene est. a quo habemus ipsum
esse. Que oia per subministrati-
onem spiritus sancti tui habitā
tis in nobis credimus. ⁊ intelli-
gimus. quantum intelligere fas
est: qui. vt dictū est. ꝯformans si
bi. ⁊ vniens spiritum nostꝝ spi-
rat in nobis quando vult. qn̄o
vult. quantum vult. cuius sumꝰ
factura creati in operibus bōis.
existens sanctificatio nostra. iu-
stificatio nostra. amor nr̄. Ipse
enim est amor noster. quo ad te
ꝑtingimꝰ. quo te amplectimur.
Alioq̄n omni ꝯprehēsibilis ma
iestas ꝯprehēsibilis esse videris
anime te amāti. lꝫ. n. nullꝰ sēsus
cuiuslꝫ aie. vel spūs te ꝯprehēdat
tn̄ totū quantus es. ꝯprehendit
amor amātis. q̄ totū te amat q̄n-
tus es. si tn̄ est totitas. vbi n̄ ē ꝑ-
ticularitas. si quātitas. vbi nō ē
tātitas. si est comprehēsibilitas.
vbi hec omnia non sunt. Sed cū
te amamꝰ. afficitur q̄dē spūs nr̄

ſpiritu tuo ſancto.ꝑ quē habitā-
tē in nobis charitatē dei habe
mus in cordib⁹ nr̄is.Cūq; amor
tuus amor patris ad filiū.amor
filij ad patrē ſpūs ſanctus habi-
tans i nobis a te eſt.ꝙ ē.i.amor
oēm captiuitatem ſyon.i.aīe no
ſtre oēs affectiones in ſe conuer
tens.⁊ ſanctificans.amam⁹ te:vł
tu amas te in nobis.nos affectū
tu affectū.vnū nos in te efficiēs
ꝑ vnitatē tuā.i.ipm̄ ſpm̄ ſcm̄ tu
uz.quē dediſti nobis.vt ſicut nō
eſt aliud patri noſce filium .niſi
hoc eſſe.qđ eſt filius.nihil aliud
filio noſce patrē.niſi hoc eſſe.qđ
eſt pater. vnde in euāgelio nēo
nouit patrem niſi filius.⁊ nemo
nouit filiū niſi pr̄.⁊ ſicut ſpūi ſan
cto nihil aliđ ē noſce. vel cōpre-
hēdere pr̄em.⁊ filiū quoq; hoc
eē qđ ē pr̄.⁊ filius.ita nobis.qui
ad imaginē tuā ꝯditi ſum⁹.⁊ ad
illā ꝑ.adā in vetuſtati ꝑ xp̄m ad
illā renouamur de die in diem.
amātib⁹ deū nihil ſit aliđ amare
⁊ timere deū.⁊ mādata eius ob
ſeruare.ꝙ̄ eſſe.⁊ vnū cū deo eē.
Deū.n.timere.⁊ mādata ei⁹ ob
ſeruare.hoc eſt oīs hō.Adoran-
de.tremēde.bn̄dicēde da eū no
bis emitte ſpūm tuū ⁊c.⁊.r.f.t.ñ
.n.in diluuio aquarū multaꝝ.in
ꝑturbatione.⁊ cōfuſione affecti
onū tam multarū tā diuerſaꝝ ad
eū approximabūt.Jā ſatꝫ dn̄e du
rauerit cataclīſmus iſte.pena fi-
lioꝝ ade.Adhuc ſpm̄ ſuꝑ terraz.
recedat mare.recedat antiq; dā
natōis ſalſugo.⁊ appareat arida

fontē vite ſitiēs.Veniat colūba
ſpūs.ſ.expulſo teterrimo alite.⁊
cadaueribus ſuis incūbēte:veni
at in quā colūba ramo oliue.ra-
mo refectionis.⁊ luminis pacē
annūciās.ſcilicet nos ſanctitas.
⁊ ſanctificatio tua.vniat nos vni
tas tua.⁊ đo q̇ ē charitaſ:velđ co
gnata q̄daz affinitate ꝑ charitatꝫ
nomē ſociemur:ꝑ virtutē nois
vniamur.Sed intereſt dn̄e qūo
q̇s te amet.Multi.n.ſicut ait q̄
dā a te illuminatus amāt verita
tē lucentē.⁊ nō amāt redarguē-
tē.iuſtitiamq; multi colunt affe
ctu a qua procul ſunt affectu ap
probātes eā.⁊ amātes eā in ſeip
ſa.ñ āt exercētes eā i ſeipſis.Nū
q̇d iſti vere te amāt o vera iuſti-
tia de⁹? Nunq̇d iſti v̇e te amāt?
Philoſophi mūdi huius oliz eā
coluerūt ⁊ affectu amoris.⁊ affe
ctu opis in tm̄. vt diceret̄ de eis
ab eis. Oderūt peccare bōi v̇tit̄
amore ſꝫ ꝯuicunt̄ iuſtitiā ñ amaſ
ſe.q̇ nō amauerunt te.a q̊ fons.
⁊ origo.in quē finis ⁊ recurſus
vere iuſtitie.⁊ ſine quo oēs iuſti
cie hoium ſicut pānus mēſtrua
te.non.n.hēbant fidem.que ꝑ di
lectionem operat̄.ſꝫ affectatum
quēdam amorem: ⁊ oꝑa quedā
habebāt honeſtatis.q̇ q; ex fon-
te iuſtitie nō ꝓdibant tāto deſpe
ratius errabāt ꝙ̄to fortius extra
viā currebāt.via ē.n.pater xp̄s
tuus.q̇ dixit.Ego ſum via.v̇itas
⁊ vita.Veritas ergo tua.vel vi-
ta ad quam itur.per quā itur.ve
rā.⁊ ſimplicē nobis deſcribit for

mā diuine.⁊vere philoſophie di
cēs ad diſcipulos.Sicut dilexit
me paṫ.⁊ ego dilexi vos. Mane
te in dilectione mea. Si p̄cepta
mea ſuaueritꝭ: mãebitꝭ in di.me.
Sič ⁊ ego p̄cepta.p.m.ſ.⁊ ma.
i ei⁹ di Ecce dilect⁹ dilecti: ſič in
pſalmo legiṫ:cū pater diligit fili
um ⁊ fili⁹ manet in dilectiõe pa-
tris vſq̧ ad plenā mādatorū ei⁹
obſeruationez. Rurſūq̧ dilect⁹
dilecti:cū dilectus diſcipulus di
ligit magr̄m xp̄m vſq̧ ad obſer-
uationē omniū eius mādatorū:
⁊ vſq̧ ad mortꝭ neceſſitatem non
p̱dit hāc voluntatem illumina-
tione amoris.⁊ veritatis eius re
bus omnibus ⁊ ydoneis ad bo-
nū.⁊ ꝓnis ad malū.⁊ iter vtrun
q̧ medijs bene vtens in bono.
qḋ ꝓpriuz ē xp̄iane virtutis. Eſt
virtus.ſicut iā ante dictū ē bon⁹
vſus liber e volūtatꝭ. opus vero
.n.virtutis bonus illarū rerum
vſus.quibus etiam male vti poſ
ſumus.Exinde.ne māca ſit cari-
tas docemur amare ꝓximū ſm
legem caritatis purā:vt ſicut de
us nō niſi ſe ipm amat in nobis
⁊ nos ſolū ipm diſcim⁹ amare i
nobis.ita ⁊ ꝓximū ſicut nos in-
cipiamus amare in quo ſolū deū
amamus ſicut i nobis ipſis.Sed
vt q̇d dn̄e tot verbo. Sed nuda
eſt dn̄e.⁊ gelida algens miſa aia
mea.⁊ deſiderās calefieri calore
amoris tui. Jdeo veſtē n̄ habenſ
pāniculos hos vndecūq̧ colle-
ctos ꝯtraho.⁊ ꝯſuo ad tegendā
nuditatē meā.⁊ nō vt ſapiēs illa
ſarraptena.duo ligna. ſed ſurcu
los iſtos minutos ḋ deſti mei va
ſtitate decordis mei ſpacioſa col
ligo vanitate.vt aliq̄ndo ingre-
diar in tabernaculuz dom⁹ mee
⁊ faciā de pugillo farine mihi:⁊
de idia olei.vt ꝯmedā ⁊ moriar
vel nō tā cito moriar imo dn̄e n̄
moriar.ſed viuā.⁊ narrez opera
dn̄i. Stās igiṫ i domo ſollitudi-
nis q̄ſi onager ſollitarius ⁊ habi
taculū habēs in terra ſalſuginis
⁊ attrahēs vētū amoris mei.os
meū aperio ad te dn̄e:⁊ attraho
ſpūm.Et nō nūq̧ dn̄e q̄ſi clauſis
ocnlis ad te inhianti mihi mitꝭ
in os cordis.ꝙ non lʒ mihi ſcire
q̇d ſit.Saporē q̇dem ſentio dul
cē adeo.adeo ꝯfortātē.vt ſi p̱fice
reṫ in me nil vltra quererē.Sed
eū accipiēs nullo corporis viſu
nullo anime ſēſu nullo ſpūs itel
lectu aduerteṙ me p̱mitꝭ q̇d ſit.
Cū accepo teneṙ.⁊ ruminare vo
lo ⁊ diiudicaṙ ei⁹ saporē. ſed ſta
tim trāſit. Deglutio q̇dē illud.
q̇cq̇d illud ē in ſpē. vite eterne.
Sʒ opatiōis ei⁹ v̇tutē diu rumi-
nādo oib⁹aīe mee.vēis.⁊ medul
lis q̄ſi vitalē quēdā ſucū optabā
trāſfūdere.vt ab oibus alijs affe-
ctiōibus deſipet.⁊ illud ſolū.⁊ ſē
p̱ ſapet.ſed feſtinat trāſire. Et cū
de inq̇ſitione eius.vel acceptio-
ne.vel vſu formata quedā linia-
menta memorie geſtio arti⁹ im-
p̄ſſa cōmitteṙ. vel ēt memoriam
labilez ſcripto iuuare.re ⁊ expe-
rimēto cogor diſcere q̇d illud ſit
qḋ in euangelio dicis de ſpiritu

ꝛ nescis vnde veniat aut q̊ vada
Quecūq꜒.n.q̄si q̇busdā liniamē
toꝝ figuris commēdare curaui
memorie:quoꝝ quasi quodā re·
ductu:cū voluero illic me recol
ligā:ac ꝑ hoc subesse mihi velim
posse:quotiēscūq꜒ voluero audi
ens a dn̄o.spūs vbi vult spirat ꝛ
sētiēs ēt i me:qꝛ nō qn̄ ego volo
ſꝫ qn̄ ipse vult:spirat oia mea ite
riora mortua inuenio:ꝛ isipida ꝛ
ad te solū leuandos oculos esse
fons vite.vt in tuo solo lumine
videā lumē. Ad te igiṫ dn̄e ad te
sunt oculi mei ad te in te de te.ꝓ
ficiāt oēs aie mee ꝓfectus ꝛ cuꝫ
defecerit virtus mea:que nulla ē
post te anhelēt oēs defectus eiꝰ.
Sꝫ interim q̄ꝓdiu miseraꝫ ꝛ anxi
am ꝛ anhelā post te aiam meā ꝓ
trahis.abscōde me obsecro i abs
cōdito faciei tue a ꝯturbatiōe ho
minū ꝓtege me in taber.tu.a cō
tradictiōe linguaꝝ.Sꝫ iā asinus
reuocat.pueri perstrepūt.

Nūc ergo dn̄e plena fide te de
um colo vnū te oium pricipium
ꝛ sapiētiā qua sapiēs ē.q̇cūq꜒ aia
sapiēs ē.ꝛ ipsū donū:quo btā sūt
q̇cūq꜒ btā sūt. Te vnū deū colo:
adoro benedico te ex toto corde
meo ꝛ ex tota mente mea:ꝛ ex oi
bus viribus meis.vel amo .vel
amare desidero.Quisquis ange
loꝝ vel bonoꝝ spirituū te diligit
scio qꝛ ꝛ me diligit diligentē se i
te.Quisq̇s i te manēs ꝑt sentire
ꝑces vel affectiōes hūanas: scio
ꝙ in te me exaudit in quo ꝛ ego
coꝝ glīe congratulor.Quisq̇s i
hꝫ bonū suū i te me adiuuat:nec
mihi tue ꝑticipatiōi ꝑt iuidere.
Solius.n.apostate spūs ē: nr̄aꝫ
miseriā suā facere letitiā. nostrū
bonū suū damnū nimiꝝ qꝛ a cōi
oium bono ꝛ vera btitudine la·
psus nō ē subditus veritati ꝓua
to suo gaudēs.ꝛ cōe oium odiēs
bonū Te igiṫ deus pater: q̊ crea
tor viuimus.te sapiētia patris ꝑ
quē reformati sapienter viuimꝰ:
te scē spūs quē ꝛ i quo diligētes
btē viuimꝰ ꝛ beatissime viuemꝰ
vniꝰ substātie trinitatē.vnū deū
a quo sumus.per quē sumus. in
quo sumꝰ a quo peccādo disces
simus.cui dissimiles facti sumus
a quo perire nō permissi sumus
principiū ad quod recurrimus.
forma qua sequimur gratia qua
reconciliamur.adoramus ꝛ be·
nedicimus tibi gloria in secula.
Amen.

De amore dei pars secūda.

Rs ē artiū ars amo·
ris.cuius magisteriū
ipsa sibi retinuit natu
ra.ꝛ deus auctor na·
ture. Ipse.n. amor a
creatore indutus nisi naturalis
eiꝰ igenuitas adulterinis aliq̇bꝰ
affectibꝰ ꝑpedita fuerit.ipe iquā
se docet.ſꝫ docibiles sui. dociles
dei.Est q̇ppe amor vis anime na
turali quodā pōdere ferens eaꝫ
in locū vel finē suum.ois.n.cre
atura siue spiritualis siue cor·
porea ꝛ certum habet locū.quo

naturaliter fert ⁊ naturale qͦddā
pondus quo fertur. pondus.n.
ut ait quidā vere philosophus.
non semꝑ fert ad yma. Jgnē sur
sum aquā deorsum. sic ⁊ in cete
ris. Nā ⁊ hoiem pōdus agit suū
naturaliter spūm ferēs sursū cor
pus deorsū. vnūquodqꝫ in locuꝫ
vel finē suū. Quis.n.corpis locꝰ
Terra inqͭ es: ⁊ in terrā ibis. De
spū vero in libro sapie ⁊ reuertet
inquit spūs ad eū. qui creauit il
lum. Uide hoiem dissolutū qūo
totus pōdere suo fert in locū su/
um. Cū res bene ⁊ ordine suo ꝓ
cedit. spūs redit ad deū qui crea
uit eū corpus in terrā. Nec i ter/
rā solū. sed in elementa. ex q̇bus
ꝯpactū. ⁊ formatū erat. Cū.n.q̇d
dam in eo terra. quiddā aq̄. q̇d/
dā aer sibi vendicet: cū naturalis
ꝯpactōis naturalis fit dissolutio
pōdere suo vnūquodqꝫ ad suuꝫ
recurrit elementū. ⁊ tunc plena
facta ē dissolutio. cū hoꝝ oiuꝫ in
locū suū fcā fuerit r̄stitutio. Que
vtꝝ corruptio. vel putredo ⁊ nō
potiꝰ dictū ē. r̄solutio meliꝰ vocā
da sit. iudicet q̇ vult. Et cuꝫ hoꝝ
nihil a nature sue trāite aberret.
sola misera aīa. ⁊ ꝯgener spūs. cū
ꝑ se naturalr̄ contēdat pcti vitio
corrupta nescit. vel difficile discit
ad suū redire ꝑncipiū. Naturali
q̇dē pōdere suo sꝑ eo ipellit. cuꝫ
btitudinē desiderat. btitudinē sō
n iat. nō nisi btūs eē q̄rens btūs
aūt ille. ⁊ nō aliꝰ. cuiꝰ ē dn̄s deꝰ
ciꝰ. Sed btitudinē q̇rēs nō in re

gione sua. nec i via sua lōge abe
rat a naturali sua intētiōe. Jōqꝫ
amissa doctria sua naturali opꝰ
iā hꝫ doctore hoie. q̇ de btitudie
que naturalr̄ querit amādo. do/
ceat amonēdo. vbi ⁊ qūo in qua
regione: qua via querat. Amor
ergo vt dictū est ab auctore na
ture naturaliter est aie humane
inditus. Sed postq̄ꝫ legem dei
amisit. ab hoie est docendus. nō
aūt docendus est. vt sit tanq̄ꝫ q̇ n̄
sit. sed vt purget. ⁊ qūo purget.
vt proficiat ⁊ qūo proficiat. vt so
lidetur: ⁊ qūo solidetur docen/
dus est. Nam ⁊ fedus amor car
nalis feditatis sue olim habuit
magistros in eo. ꝙ corrupti erāt
⁊ corrumpebant. tam perspica/
ces. tam effiaces. vt ab ipsis fe/
ditatis amatoribus. ⁊ socijs do/
ctor artis amatorie recātare co/
geretur. quod intēperantius cā
tauerat. ⁊ ꝯ amoris scriber reme
dio. q̇ de amoris carnalis scripse
rat incendio. q̇ in amoris incen/
tiua: vel vetera quasi ꝑ quoddā
pruritū excitanda. vel in noua i
uenienda. toto se effuderat inge
nio. Nō vtiqꝫ amoris carnalis
feruorem nitebatur ille docer. q̇
tā in docendis. q̄ꝫ in eo. qui doce
bat sine quouis rōnis tempera/
mēto naturali quodā igne estu
abat. Sed naturalem eius vim
indisciplinatis q̇busdā disciplis
in quādā erudiebat lasci ā inia
niā. ⁊ suꝑ vacuis q̇busdā fomen
tis luxurie in quādā perurgebat

in ſanā laſciuiam. In illis.n. prauis: ⁊ nequā hominibus ex ſuꝑfluenti carnalis cōcupiſcentie vicio totus deperiat ordo nature. Quippe cū debito nature ordie ſpūs eorū naturali pondere ſuo amorē ſuo ſurſū ferri ad deū deberet: q̇ creauit eū: carnis humiliatus illecebris non intellexit: ⁊ cōparatus eſt iumentis inſipiētibus: ⁊ ſimilis factus ē illis. Facti ſūt ne q̇bꝰ diceret. Nō ꝑmanebit ſpūs meꝰ in hominibꝰ iſtis q̇a caro ſunt. In quorū ꝑſona factū eſt inquit cor meum.t.e.l.i.m.u.m. In anguſta quippe corporis parte cor locatū vbi q̄ſi mediuz ſuperiorꝝ ſenſuū arcē ⁊ corporis iferioris ſic̄ populi hūiliores q̄ſi quandā regeret: ⁊ diſpeuſarat rē publicā totamq; circunquaq; cogitatuū ⁊ actionum regionez ad concupiſcentie carnalis ignē de genere q̄dam molicie liqueſcēs totum defluxit in ventrem ⁊ in medium ventris videlicet nō ſapiens niſi ea q̄ ventris ſunt ⁊ de ventre in vētris inferiora oīa cōfundens: oīa degenerās. omnia adulterās. Amoris naturalez affectū ꝑuertēs in brutū quandaz carnis appetitū nō ſolū q̄ non licet appetentē in cōtumelijs corporis in paſſiōibꝰ ignominie. ſed ad oblitū ſue antiq̄ generioſitatꝭ: vt q̇ creatus erat deo ſoli: a corruptis: ⁊ corruptoribus ſuis extimetur eſſe potius luxurie naturale domiciliū: ⁊ vitiorum oīum proſtibulū. Infelices qui in tātū natura reclamante ſibi viluerūt: vt anime ſue locum: qui propriꝰ dei creatoris erat ⁊ nulli creaturꝭ cōmunicabilis: ſedē ſathane: ſedē ſpurcicie: ⁊ omnis immunditie conſtituerunt.

Acturi igiṫ de amore prout dederit ipſe cuius amori opis ipſiꝰ ſudat intentio primū quaſi a primordijs ipſiꝰ narrationis ſertem incohantes q̄ſi per ſuccedentes ſibi etates profectuū eius proceſſū ordinamꝰ vſq; ad ſenectā vberē q̄ nō ē plena ſenilis doloris: ſz plena miſericordie. vberis. Sicut .n. ſꝫ etatū incrementū. vel detrimentuz puer mutaṫ in iuuenem iuuenis in virꝝ vir in ſemen ſcd̄m qualitatū mutatiōes etiā etatuz nomina mutātes: ſic ſm virtutū profectū volūtas creſcit in amorem: amor in caritatem. caritas i ſapientiam. Nec debet latere de amore: de quo agimus: quibꝰ ortus ſit natalibus: q̄ nobilitatꝭ linea inſignis habeaṫ vel quo oriundus loco. Primūq; natiuitatis eiꝰ locꝰ deus eſt. Ibi natus ibi aliꝰ ibi ꝓuectus: ibi ciuis eſt: nō aduena: ſed indigena. A deo enī ſolo amor datur: ⁊ in ipſo ꝑmanet qꝛ nulli niſi ipſi ⁊ ꝓpi ipſuz debeṫ. Porro ſi de natalibus eius agiṫ. cum trinitas deus hominē crearet ad immaginē ſuā quādā i eo formauit trinitatꝭ ſimilitudinē i q̄ ⁊ imago trinitatꝭ creatricis reluceret ⁊ ꝑ quā nouus ille mūdi icola ſimili naturaliṫ ad ſimile recurrēte ꝓncipio ſuo creatori

no deo indissolubilit inhereret: si vellet nec mltiplici creaturaꝝ varietate illecta abstracta: distracta: creata illa trinitas inferior a sũme ⁊ creatricis vnitate recederet. Etenĩ cũ in facié noui hoĩs spiraculũ vite spũalem vim idest intellectualé: qđ sonat spiratio ⁊ spiraculũ: ⁊ vitalé. i. animalé: qđ sonat nomé vite infudit ⁊ infundédo creauit in eiꝰ quasi quadã arce vim memorialé collocauit vt creatoris semꝑ potentiã ⁊ bonitaté memoraret. Statimq; ⁊ sine aliq̃ more iterstício méoria de se genuit rõez ⁊ méoria: ⁊ rõ de se ꝓtulerunt voluntaté. Memoria quippe hȝ: ⁊ ↄtinet: quo tendendum sit ratio ꝙ tendédũ sit: volun tas tendit. Et hec tria vnũ quidam sunt: sed tres efficatie: sicut in illa summa trinitate vna est substãtia: tres persone: in qua trinitate sicut patet genitor filiꝰ genitꝰ: ⁊ ab vtroq; spũs sanctꝰ sic ex méoria rĩ gignit ex méoria ⁊ rõe volũtas ꝓcedit. Ut ergo deo inhereret creata in hoĩe rõnalis anima memoriã sibi vẽdicauit pr̃ rõez: filiꝰ volũtatez ab vtraq; ꝓcedentem ab vtroq; ꝓcedens spũs sanctus. Ecce quibus orta natalibꝰ volũtas: cuiꝰ natiuitatis: cuiꝰ adoptionis cuiꝰ dignitatis cuiꝰ nobilitatis. Que cũ preueniente. ⁊ cohopãte gr̃a spiritui ipsi sancto: q̃ patris ⁊ filii est amor. ⁊ volũtas. bono sui assensu incipit inherere vehemẽter incipit velle qđ deꝰ vult. ⁊ ꝙ volendũ memoria suggerit. ⁊ rõ ⁊ vehemẽter volẽdo amor efficit Nihil. n. aliud est amor q̃ȝ vehemens in bono voluntas. Per se . n. volũtas simplex est affectus sic aĩe rõnali inditus vt sit capax tam boni ꝙ̃ mali bono replendus cũ adiuuat a gr̃a malo cũ sibi dimissus deficit in semetipso: Ne. n. a creatore aliquid anime deesset humane libera in vtrãuis parté data est ei volũtas. q̃ cum adiuuanti ↄcordat gratie virtutis accipit ꝑfectũ ⁊ nom̃ sꝫ amor efficitur Cũ sibi dimissa se ipa secũdũ se ipaȝ frui vult sui in seipa patitur defectũ: ⁊ quot vicia: tot vicioꝝ sortitur noĩa cupiditatis auaritie: luxurie: ⁊ alia huiuscemodi. Primo itaq; ꝑfectu suo volũtas q̃si pytagorice littere biuio libera constituta: si sm̃ dignitaté nataliũ suoꝝ erigit in amore sm̃ naturalem virtutũ suaruȝ ordinem de amore vt dictũ est i caritate de carite profici in sapiẽtiaȝ. Si naũt nullo ordine sui iusta tamé ordinatione dei. precipiti est acta ruina tenebris ↄfusiõis obruta sepelit in infernũ viciorũ nisi a gratia ei fuerit subuentuȝ. Si v̾o yma inferni relicta sursuȝ ceperit gressuȝ attolere ⁊ gratiã sequens deducentem. ⁊ enutriẽtem adulta fuerit i amorem iam in iuuentutis cõstituta fortitudine a spiritu timoris quo hactenꝰ vt puer timebat penam in spiritum pietatis incipit proficere: a quo iam incipit nouam gustare

ordinatione

gratiā: pie iam incipiens amare deū ⁊ colere. de quo scripum est Pietas est cultus eius. Hic ergo iuuenis nō etatis s3 virtutis naturalē fortitudinē exerat ⁊ vtutē. nec iuuētutis: l3 a rōne ea veteꝛ corrūpere. naturalia pditi icētiua: quibus si insaniūt q̄ corrūpunt: q̄ imagine ptrāseūt: quorū spūs vt spūs bestiaꝝ: vel pecorum: quoꝝ carnes iuxta ꝓphetā vt carnes sunt asinoꝝ: multo magis his qui in veritate sunt amoris: ⁊ spūalibus eius aguntꝛ incētiuis. in spūalibus iuuētutis feruore suo l3 mō in sanitate. Grauis enim opprobrij res ē in naturā. si plus in deterius ꝓficere possunt ei⁹ corruptores: q̄3 in bonū veri amatores. Audi scientiā insanā. Sine mēte inquit apostolus excedimus deo. siue sobrij sumus nobis. Uis adhuc audire insaniā. Si dimittis eis peccatū: dimitte. Sinaūt dele me d̄ libro vite. Uis aliū: ipsū audi apostolū. Optabā3 inq̄t anathema eē a xp̄o pro fratribus meis. nō ne quedā mentis bn̄ affecte sana videꝛ insania: cū ipossibile sit effectu: habere fixū in affectu pro xp̄o anathema velle eē xp̄o. hec a sancti spiritus aduentu apostolorum fuit ebrietas. hec pauli insania: cu3 diceret ad eū fest⁹ insanis paule. Mirūne erat: si isanire ꝓnūciabaꝛ: qui i ipso mortis piculo ipsos iudices suos a q̄bus ꝑ xp̄o iudicabaꝛ: ad xp̄3 cōuertere nitebaꝛ: Nō hāc insaniā multe littere in eo faciebāt: sicut dicebat rex veritatē itelligēs: s3 dissimulās: sed vt dictū est spūs sancti ebrietas: in qua ⁊ i puo ⁊ in magno similes eos sibi facere gestiebat: q̄ eū iudicabant. Et vt cetera omittā: que maior q̄ magis inopinata insania: q̄3 hoiem relicto seculo desideratē ⁊ ardētē iherere xp̄o. ꝑ xp̄o necessitate obedientie: ⁊ charitatis iherere seculo: tendētē in celū semetipsū mergere in cenū. Hic ē beniamin adolescentulus: q̄ in mentis sue excessu nec se nec suum aliq̄d sētit: sed eū solū in quē totus excessit. Hac insania insani erāt sācti martires inter tormēta ridētes. Cur hic nō di cā q̄ in feruore lasciuie sue lasciuus poeta dicebat isanire libet Hic ergo decet emineat feruor iuuenalis: ⁊ feruens religionis cursus: qui q̄3uis in hoc adhuc statu frenū nec hēat nec habere debeat: frenū tn̄ patiaꝛ rōnis: feruorē eni nouicioꝝ nō decent ille misericordes in se ipsū discretiones: ⁊ discretionu3 dispensationes: facilesq3 indulgētie suo iudicio: nō tn̄ recusāde sunt alieno. A seipso in seipsū rigida d3 eē cēsura ⁊ districta seueritas: ad regentē: ⁊ ꝯsulente3 paternā. vel fraternam charitate3: ⁊ pietatē lenis. ⁊ obediens i omnibus humilitas. Si alterum desit: vel in deside. ⁊ tepido nō spero cursus perseuerantiā. vel in p̄cipiti timeo ruinam. propter q̄d tota d3 esse discretio nouitij. stul

tum se in omnibus ꝓ xp̄o facere
⁊ ex alieno pendere arbitrio ma
xime si seniorem talem habet. de
quo certū sit: ꝙ adeo discit quod
hominem docet. Ubi tn̄ proficiē
ti: ⁊ obediēti nō facile presumen
da est iudicandi licentia. ꝙdiu
manifeste nil cōtra deū ꝑcipitur
donec lōga ⁊ patiēs experientia
intellectuꝫ dabit auditui. Ad eā
vero maxime seipsum sp̄ obediē
tiaꝫ studeat exercere: de qua scri
ptū ē. Castificantes corda vestra
in obedientia charitatis. hec est
eniꝫ volūtas dei. ⁊ bn̄placens: ⁊
perfecta. Ad hec aūt optinēda: ⁊
obseruanda ꝯtinua apprehēda
sunt ꝑsidia sedule. ⁊ longanimis
orationis in qua tāta sit fides vt
speret oia tāta deuotio. vt deum
videat cogere. tātus amor vt oia
que petit in ipsa oratiōe se senti-
at obtinere: taꝫ benigna hūilitas
vt in oib᷒ nō suā: sꝫ dei volūtatē
in se fieri peroptet. Studeat etiā
habere hic talis. ⁊ amplectat cor
dis puritatem corporis mūdiciā
silentiū: vel verbū ordinatū. ocu
los stabiles: ⁊ non sublimes: au-
res: nō prurientes: victum. ⁊ sup
mū sobrium. ⁊ qui faciat. nō im-
pediat boni opis dietam manus
continentes gressum mitē nō ri-
dendo cordis prodere lasiuiā: sꝫ
leniter subridendo gratiā medi-
tatiōes spūales: ⁊ assiduas opor
tunas lectiōes. ⁊ nō curiosas. ad
maiores subiectionē. ad seniores
reuerentiā. ad minores dilectio-
nē: non desiderat preesse. amare

subesse omnibus. cū quib᷒ ē vel
le pro deesse. nō seueritate obrui
nō lenitate exinaniri. i vultu sere
nitatem. in corde ad oēs habere
dulcedinē. in ope gratiam. hic ēt
locus. ⁊ tēpus ē voluptates am
putādi. vicia oia extirpādi. volū
tates frāgendi. vt ceteris nō vo-
luntatibus sed voluntatum si-
mulacris precisis. ⁊ amputatis
sicut adulterinis quibusdam ⁊
sponte nascentibus ramusculis
spes ꝓficiēdi augeat naturali
⁊ vere voluntati. Ille cui nō tā
sūt volūtates. ꝗꝫ appetit᷒ aie ꝯcu
piscētia. s. carnalis ꝯcupiscentia
oculorū ⁊ ambitio seculi. Hic ꝗ plus amant
plus amat. plus curat. hic labor.
hoc opus est multorū sudorum:
opus multorū laboruꝫ. maxime
cū cec᷒ adhuc amor. quod facit
faciat. sed nesciat adhuc vnde ve
niat. aut quo vadat. ⁊ sic huius-
modi operetur affectib᷒ sicut ma
nibus cecus. ꝗ manib᷒ ꝗdē ope-
ratur. sed nec manus videt. ꝗbus
operat. nec op᷒. quod operat. si
cut enim si videns quis in aliqḋ
opus erudiat non videntem. tra
hit docēdus curuat. erigit. ⁊ dis-
ponit. in arteꝫ eū agens suscepti
opis. sic per omnia que supradi-
cta sunt cecus amor extrinsecus
in quandam vite. ⁊ morum for-
matur honestatem. Cum vero
iterioris hominis substantia lō
go discipline vsu emolita plene
poterit imprimi ⁊ iformari i eo-
rum formam. tūc fructū pacatis-
simum opabit salutis. tūc i re nō

ſpe hoꝝ omniũ: ⁊ ſimiliũ perci-
pit vtilitatem. Quecunq; .n. obſ
uãda ſupra texuimꝰ. nũdũ ſit in
affectu: ſed i deſiderio. ⁊ rõnis ma
giſterio: ⁊ de his oibꝰ humilit ad
huc cãtat ad deũ. Cõcupiuit. aia
mea. de iuſti. tibi. Sicut tñ dixi d
ceco: q̃uis adhuc ñ videat oculꝰ
ñ ceſſet opari manus: vt pficere
vult in magno fidelis ſit in mini
mo. ⁊ in eo. i q̃ ex pditoris largi-
tate iã ꝓrogatũ hʒ iꝰ poteſtaſ. of
ficiũ exhibeat bone volũtaſ. In
corpore. ſ. pprio faciat ꝙ dic̃ apo
ſtolꝰ. humanũ dico pter infir-
mitateʒ carnis veſtre. Sic̃ .n. ex-
ibuiſtis mẽbra vr̃a ſuire immũ-
dicie ⁊ iniquitati ad iniquitateʒ
ita nũc exhibete mẽbra veſtra ſ-
uire iuſticie i ſãtificationẽ. Ac ſi
dicat. Cũ amor trãſierit i charita
tẽ. cũ anima pfecta ſuam adepta
fuerit puritatẽ. tũc vobis dicã lõ
ge aliud q̃d diu inũ. mõ iteriʒ ac
cipite i ſtud. humanũ: vt ſiẽ in tẽ
pore veteris negligẽtie: ⁊ pecca-
ti liberi fuiſtis iuſticie: iuſticie in
nullo in oibus ãt peccato exibẽ-
tes mẽbroꝝ officiũ. ⁊ hoc ad ini
q̃tatẽ. Sic amõ exhibeaſ mẽbra
veſtra ſuire iuſtitie in ſanctifica
tionẽ in q̃. ſi fidelis: vt dictũ ẽ. ap
paruerit: in ſeipſo incipiet expiri
qd dauid dic̃. In noie tuo leua-
bo meas manꝰ. Siẽ adipe: ⁊ pin
guedine. rẽ. a. m. Si. n. ſpũ facta
carnis mortificauerit: ex hoc aia
adipe gr̃e ⁊ pinguedine ſãcti. ſ.
repleta renouari incipit ſpũ mẽ
tis ſue ⁊ induere nouũ hoiem. q̃
ſm deũ creatꝰ ẽ: in iuſtitia. ⁊ ſan
ctitate veritatis. Ex hoc etiam re
rũ facies noua ei incipit appere
re. cariſmata meliora in quorum
emulatione hactenus laborauẽ-
rat. familiarius ſe ei aperire: cor-
pus ſanctis humiliatum diſcipli
nis ex conſuetudine iam bona
in ſpõtaneũ ſpũs ſuiciũ tranſire
noui hominis interior facies de
die in diẽ renouari. ⁊ vſq; ad ſpe
culãda dei bona reuelari. Iã fre
quẽtes: ⁊ i puiſe theophãie: ⁊ ſã
ctoꝝ ſplẽdores animã ꝯtinuo la
borãtẽ deſiderio incipiũt refocil
laſ: ⁊ illuſtraſ: q: ſapita ocurrẽs
in viis hilariter: ſicut dicit. Iob
abſcõdit lumẽ in manibus: ⁊ ꝓci-
pit ei. vt rurſuſ aduẽiat ⁊ annũci
at d ea amico ſuo. ꝙ poſſeſſio eiꝰ
ſit. ⁊ ad eã poſſit aſcendere. Ex q̃
iã diu laborãs anima inſolitas
q̃ſdã ⁊ dulceſ affectiũculaſ icipit
colligere in q̃bus tenere requie
ſcit. cũ aſſũt cruciaſ: cũ auferũſ: ⁊
nõ redeũt ad votũ. Sicut. n. ru
ri enutrita. ⁊ ruralibus aſſueta
cibariis. cũ affectiões has q̃s di-
ximꝰ. q̃ſi in primo ingreſſu aule
regie cepit deguſtaſ: ñnũq̃ʒ igno
minioſe depulſa violẽter expul-
ſa. in domũ pauptatis ſue vix vl
tra redire aq̃eſcit. Et frequenter
ad ianuam recurrens. importu
na. improba. ⁊ anxia ſicut inops
ſicut mendica: ſpans. ſuſpirans
iſpicit: ſuſpicit. ſi q̃d ſibi porrigaſ
ſi qñ apiatur. Et aliqñ improbi-
tate ſua ſic euincit omnia obſta
cula: ⁊ tranſgreditur. vt vſq; ad
interiorẽ ſapientie menſã ꝑcipi-
ti traaſiliens deſiderio impudẽs

illico reexpellēda assideat conui ua.ꝛ audiat.Cōedite amici:ꝛ inebriamini charissimi. Ex hoc iaꝫ innascit̄ sancte paup̄tatis amor. latendi studiū.odium seculariū districtionū:orationis vsus psalmodia freq̄ns. Sꝫ graue:nisi caueatur occursat tēptationis impedimentū.quod multoꝝ cursū vsq̄ȝ huc ꝓspeꝝ.ꝛ felicissimū:vel grauiter retardet. vel retro non nunq̄ȝ in quandā corporis ignauiam reflectat. Qd̄ a pr̄e pio in via accipit.ne deficiat sic incipit hr̄e quasi sufficiat.ꝛ hic ꝓficiendi metā ꝯstituens vbi desinit ꝓficere.ibi incipit deficere. Quin ēt ꝯculcans gr̄am dei: ꝛ vanam de ipsa ꝯtra ipsam sibi fabricās fiduciaꝫ:vel in ore:vel in corde iactat se non vsq̄ȝquaq̄ȝ a deo derelictum.totiens sibi iudiciū manducans ꝛ bibens:quotiens visitationis.ꝛ ꝯsolationis a deo accipit gr̄iam ꝛ inde nō deū.sed in voluptatū suaꝝ executionem p̄sumit fiduciam. Inimici domini ait psalmista.mē.s.cꝫ ꝛc.ꝛ.e.in se. ꝛ cibauit illos ex adipe fru.ꝛ de pe.me.sa.eos.audi cibatos ꝛ audi inimicos. audi saturatos. ꝛ audi mentitos. Audi non soluꝫ frumentuꝫ. Sed adipem frumēti.ñ peturni sed mel de petra occultā.s.ꝛ diuinā sacramētoꝝ gratiam.de qua saturati perhibent̄ q̄ inimici ꝯuincunt̄. Quo si ñ fuissēt inimici nō tā cito possēt saturari. Qui.n.saturatus est:nō plꝰ petit.q̄ȝ accipit.qꝛ plenꝰ ē.ꝛ ꝙ hꝫ ei satis est:hoc ē post primā illuminationē:vt ait apostolꝰ post gustum doni celestis.post ꝑticipiū spūs sācti post gustū nichoꝰ boni v̄bi dei.virtutūq̄ȝ seculi futuri volūtarie peccādo.post acceptā noticiā v̄itatis rursū sibimetipsis filiū dei crucifigere.ꝛ ꝯculcare.ꝛ sanguinē testamēti pollutū ducere in quo sāctificati sūt.ꝛ spiritui gr̄e ꝯtumeliā facer̄. Quid.n. est aliud filiū dei crucifigere. q̄ȝ facere mala:vt veniāt bona cōfidēter peccare ꝛ cruci xp̄i.q̄cq̄d peccat īponere: Q si audiant qd̄ sequit̄ terra sepe sup̄ uenietē imbrē bibēs:ꝛ generās herbā oportunā hijs a quibꝰ collit̄. accipit bn̄dictionē a dn̄o ꝓferēs aūt spinas ꝛ tribulos reproba ē.ꝛ maledicto ꝓxima:cuiꝰ finis est in ꝯbustioneꝫ. Sꝫ redeamꝰ ad meliora vt ait ipse apostolꝰ ꝛ viciniora saluti. Iā ergo bone spei iuuenis cuiꝰ deꝰ iuuētutē incipit letificare crescere incipit in viꝝ p̄fectuꝫ in mēsurā etatis plenitudis xp̄i. Iam.n.amor incipit ꝯfortari: ꝛ illuminari.ꝛ trāsire in affectuꝫ.ꝛ nomē maioris virtut̄.ꝛ amplioris dignitatis. Amor q̇ppe illuminatus charitas ē. Amor a do. in deo ad deū. Caritas autē deus est. Breuis laus.sed ꝯcludēs oia. Quicquid de deo dici pōt. potest dici ꝛ de charitate: sic tñ vt ꝯsiderata scd̄m naturas doni ꝛ dantis:in dante nomen sit substantie in dato qualitatis. sed ꝑ emphasim donum ēt charitatis

deus dicat.in eo q̃ sup oẽs v̾tu-
tes v̾tutis charitatis d̾o coheret ꝛ
assimilat. De caritate q̇d dice-
m⁹. Audiuimus famã eius non
nouim⁹ eã.nõ vidimus eã. Apo
stolus eã nouit. q̇ excellentiorez
viã eã appellãs in laudẽ ei⁹ totũ
se effudit dicẽs. Et adhuc excel-
lentiorẽ viã vobis demõstro. Si
linguis hoiuz loquar ꝛ angeloꝝ
charitatẽ aũt nõ habeã.fact⁹ suz
velud es sonãs.aut cimbalũ tini
ens.ꝛ si habuero ꝓphetiã. ꝛ no
uerim.m.oia.ꝛ oẽm sciaz. ꝛ si ha
buero oẽm fidem:ita vt montes
transferã charitatẽ nõ habuero
nihil sũ.Et si distribuero i cibos
paupꝫ oẽs facultates meas. ꝛ si
tradidero corpus meũ? ita vt ar
deã.charitatẽ aũt non habuero.
nihil mihi ꝓdest. Charitas autẽ
patiens est.benigna est.charitas
ñ emulatur nõ agit ꝑperã.nõ in
flat.nõ est ambitiosa.nõ querit q̃
sua sũt.nõ irritat nõ cogitat ma
lũ.non gaudet sup iniq̇tatẽ.cõ-
gaudet aũt veritati. Omnia suf
fert.omnia credit. omnia spat.
omnia sustinet charitas nũq̃ȝ ex
cidit.siue ꝓphetie euacuabunt.
siue lingue cessabunt.siue scia de
struetur. Nunc aũt manẽt fides
spes.charitas. tria.hec. Maior
aũt hiis est charitas:hec est iugũ
dñi suaue.ꝛ honus leue.honus.
quod portantẽ se poterat ꝛ leui
gat. honus leue euangelij sua-
ue eis.quibus dicit ipse dñs. Iã
non dicam vos seruos.sed ami-
cos meos.qui.n.prius non po-
terat portare p̃cepta legis.postea
leuia hȝ p̃cepta euãgelij p coha
pantẽ graz. Qui p̄mũ ñ poterat
iplere nõ cecides.postea hȝ leue
ꝓ fr̃ibus animã ponere. ꝛ sic de
reliquis. Sic cũ iumẽto ipõitur
honus graue.ꝛ refugit q̃si ipor-
tabile.adducit q̃driga volubil̾
.i.euãgelij discurrẽs p totũ mun
dũ.ꝛ hon⁹.qd̾ quasi graue refu-
giebat primũ postea sine labore
trahit duplicatũ.sic auicula.q̇ in
plumis sine alis scipsam nõ põt
portare põdere plumaꝝ.ꝛ aliaꝝ
addito aduolat sine labore. Sic
ꝛ panis durus.q̇ p se nõ põt trã
sire adiectiõe lactis:vel alteri⁹ li
quoris collabilis fit in gutture.
amor pri⁹ ergo hũit conatũ.ꝛ ali
quẽ affectũ charitas effectũ. Iaz
.n.tãto leui⁹ opat charitatis man⁹
q̃to eã adiuuat illũinat⁹ ocul⁹.
Primũ q̇dẽ opamur p manũ.
deide mãu tergim⁹ oculũ.vñ di
cit. A mãdatis tuis intellexi. Is
.n.incipit opa sua intelligere. ꝛ
affectiones discernere. Iã sic af-
ficit v̾tutib⁹.vt sicut deo hoc est
eẽ.qd̾ bonũ eẽ?sic iã iuste ꝛ sãcte
aie nõ aliter sit eẽ.q̃ scẽ.ꝛ iuste ꝛ
pie eẽ. Scẽ in semetipa.iuste ad
oẽs pie ad deũ. Ex augmẽto.n.
grẽ dei sic ificit iustã aiaz iustitie
affect⁹.vt iã i nulla sui pte. vl̾ co
gitatuũ vel affectuũ. vel actiuuz
sciat.vel possit eẽ nisi iusta i toto
suo.i oi eo.qd̾ ẽ iustitie plene.ꝛ i
dissolubilit̾ affecta.vñ dic̾ apl̾us
charitas nunq̃ excidit. Aliqñ q̇
dẽ titubat.vl̾ duiat affectiõis.vl̾

opis affectꝰ ꝙ̃diu i hac vita ñ pͤt
viuere caritas nisi exꝑte ⁊ ꝑ spe
culũ ⁊ in enigmate. Sꝫ integer
tñ semꝑ ⁊ solidus in sua virtute
suus ꝑmanet affectus. Aliꝺ ꝙ̇ p-
pe est affectus. aliud est affectio
Affectus est qui generali quadã
potẽtia ⁊ perpetua quadã virtu
te firma ⁊ stabili mentẽ possidet
quã per gratiã obtinuit. Affecti
ones vero sunt: quas varias va-
rius rez̃ ⁊ tẽpoz̃ affert euentus
infirmitas. n. carnis ex vicio pie
originis sepe offẽdit: sepe cadit
sepe sedit grauiter ⁊ leditur mẽ
te interius dolente ⁊ patiẽte po
tiusꝙ̃ agente qꝺ perperaz foris
gerit: nec tñ caritatẽ perdẽte. sꝫ
ex caritate gemẽte ⁊ clamãte ad
deũ. Infelix ego hõ quis me li-
berabit de corpore mortis huiꝰ.
Vñ idẽ apostolus. Ego inq̇t ipe
mẽte seruio legi dei: carne autẽ
legi peccati. Et rursũ. Non ego
operor illud sꝫ qꝺ habitat in me
peccatũ. Itaqꝫ quisq̇s ille est. si-
cut dicit btũs ioãnes: ſm hoc ꝙ
natꝰ ẽ ex deo. i. ſm iterioris hois
rõnẽ intrĩ nõ peccat inq̃ꝫtũ pec
catũ qꝺ corpus mortꝭ foris oꝑaꝭ
odit potiusq̃ꝫ approbat. semine
spũalis natiuitatꝭ: quo ex deo na
tus ẽ. eũ iterius conseruante qꝺ
⁊ si interim aliqñ incursu pecca
ti ledit ⁊ atteritur: radice tñ ca-
ritatis in altum defixa non perit
imo statim fecundius ⁊ viuaciꝰ
cõualescit in spem boni fructus
⁊ surgit. Sic enim dicit beatus
ioannes. Ois q̇ natus est ex ꝺo
peccatũ nõ facit: qm̃ semẽ ipsius
in eo manet ⁊ non põt peccare
qm̃ ex deo natꝰ ẽ. Notãda vis ꝟ
boz̃. Nõ inquit peccatũ facit qꝺ
patiꝭ potiusq̃ꝫ facit q̇ natus ẽ ex
deo ⁊ nõ põt peccare ꝑseuerãdo
scꝫ i peccõ: dũ legi dei cui mente
seruit: ẽt carnẽ festinat subigere
q̃ tẽptatione ⁊ peccato icurrẽte
legi peccati videbaꝭ seruire. Pe
trus cũ peccauit caritatẽ ñ ami-
sit: qꝛ peccauit potius i veritatẽ
ꝙ̃ i caritatẽ cũ eiꝰ se ñ eẽ mẽtitꝰ ẽ
in ore cuiꝰ totus erat i corde. iꝺ
q̃ꝫ negationẽ falsitatꝭ ꝯtinuo la-
crimis lauit ꝟitas caritatꝭ. Sic
cũ dicendũ peccauit caritatẽ nõ
ꝑdidit. sꝫ obstupuit i eo quodã-
mõ caritas ad vehemẽtẽ tẽptati
onis ictũ ⁊ caritas i eo nequaq̃ꝫ
fcã ẽ abolitio: sed q̃si q̃dã sopora
tio. q̃ mox vt ad vocez arguẽtis
ꝓphete euigilauit ꝯtinuo i illaz
ardẽtissime caritatꝭ ꝯfessionẽ eru
pit. peccaui dño. ⁊ ꝯtinuo audiꝭ
meruit. Et dñs trãstulit a te pec
catũ tuũ ñ morieris. Adhuc i lau
de caritatꝭ amor i fide ẽ ⁊ i spe ca
ritas in seipsa ẽ ꝑ seipsã. Põt ẽt
eẽ vt fides ⁊ spes sint sine carita
te vt aũt caritas fide ⁊ spẽ i se ñ
ꝯtineat ñ pͤt eẽ fides. n. qꝺ amaꝭ
eẽ asserit spes ꝓmittit. amat igiꝭ
q̇ i fide ⁊ spe amat: sicut amari pͤt
qꝺ crediꝭ tm̃ ⁊ sꝑaꝭ. caritas credi
tũ ⁊ spatũ iã hꝫ iã tꝫ complectiꝭ.
Amor igiꝭ fidei ⁊ spei deũ videꝭ
desiderat qꝛ amat. caritas qꝛ vi-
det: amat. Ipsa. n. ẽ oculus quo
vꝭ deꝰ. hꝫ. n. aia ⁊ sensus suos hꝫ
visũ suũ vel oculũ quo videt deũ
Sicut. n. corpꝰ suos hꝫ q̇nq̃ꝫ sẽsꝰ

quibus aīe ꝯiungit vita mediā te
ſic ⁊ aīa q̇nqꝫ ſuos ſenſus hꝫ q̇bꝰ
deo ꝯtingit mediāte charitate.
Vñ dicit apoſtolꝰ. Nolite ꝯfor·
mari huic ſeculo.ſed renouami-
ni in nouitate ſenſus vr̃i:vt ꝓbeꝫ
que ſit volūtas dei bona: ⁊ bene
placēs ēt ꝑfecta.Hic oñditur qꝛ
ꝑ ſēſus corꝑis veteraſcimꝰ.⁊ hu
ic ſeculo ꝯformamur:ꝑ ſenſuſ vo
mētis renouamur in agnitioneꝫ
dei:in nouitatē dei ſm volūtatē
⁊ bñplacitū dei.Ubiqꝫ.n.ſūt cor
ꝑis ſenſus aīales.vel corꝑales q̇
bus aīa corpus ſuū ſenſificat:vbi
ab inferiori incipiā tactꝰ:guſtus
odoratus.auditꝰ.viſus.Silr̃ q̇n
qꝫ ſunt ſenſus ſpūales:q̇bꝰ chari
tas aīam viuificat.i.amor carna
lis parētū.ſ.amor ſotialis amor
naturalis.amor ſpūalis:amor di
Per q̇nqꝫ ſenſus corporis me-
diāte vita corpus aīe ꝯiungit: ꝑ
q̇nqꝫ ſenſus ſpūales mediātc ca
ritate aīa deo ꝯſociat Tactui cō-
parat amor parētū:qꝛ affectꝰ iſte
oībus promptus ⁊ quodāmodo
groſſus.⁊ palbabilis ſic ſe oībuſ
naturali quodā occurſu ꝓbet. ⁊
ingerit vt effugere eū nō poſſis
ēt ſi velis.Tactus.n.ſenſus ē to-
tus corporalis. q̇ ex quorūlibet
corpoꝝ ꝯiunctione ꝯficit.ſi tamē
vnū eoꝝ.aut vtꝝqꝫ viuat vt tactꝰ
eſſe poſſit. Sicut ergo quaq̄ te
verteris: corpus tuū nō pōt eſſe
ſine tactu:ſic nec aīa tua ſine hoc
affectu.ꝑꝑ;qđ i ſcripturis amor
iſte nō multū ꝯmēdat.imo ne ſit
nimiꝰ cohercet.dicēte dño.Si q̇ſ

nō odit pr̃eꝫ ſuū.aut marē ſuàm.
nō pōt meꝰ eſſe diſcipulus: Se-
cūdo guſtui ꝯꝑatur amor ſocial
amor fratꝝ.amor ſācte.⁊ catholi
ce ecclesie de quo dictū eſt.Ecce
q̄ꝫ bo.⁊ q̄ꝫ io.ha.f.in.u.qꝛ ſicut ꝑ
guſtū vita adminiſtrat corpori.
ſic illic mādauit dñs bñdictionē
⁊ vitā vſqꝫ in ſeculū.Guſtus etiā
lꝫ corꝑaliter exerceat ſaporē tñ
itrorſus generat. quo aīa afficit
ꝑꝑ qđ corꝑalis quidē maxie hic
ſenſus.ſed tñ ex ꝑte aliqua ēt ani
malis eſſe ꝯprobat.Sic ⁊ amor
ſocial.qꝛ ex corꝑali cohabitatio
ne in vnū.ex ſimilitudie ꝓfeſſio
nū ex ꝑilitate ſtudioꝝ aliiſqꝫ hu-
iuſmodi cauſis ꝯfederat.mutuiſ
qꝫ officiis enutrit.maxime aīalis
eſſe videt.Sꝫ tñ ex magna ꝑte ēt
ſpūalis ē.qꝛ ſicut ſapor ē i guſtu
ſic affectus fraterne charitatꝫ fla
grat in affectu.de quo ſcriptū ē.
ſicut vnguētū in capite.qđ deſcē
dit in barbā barbā aaron. Qđ
deſcēdit in.o.u.eiꝰ.ſ.ros.h.q̇.d.i
.m.ſi.Tertio odori comparatur
amor naturalis. qꝛ naturalr̃ ex
ipſiꝰ nature ſimilitudine ⁊ ꝯſor-
tio abſqꝫ oi ſpe recōpenſationis
oēm hoieꝫ diligit.q̇ ex occultis
nature receſſibꝰ veniēs.⁊ aīe ſe i
gerēs.nihil humanū ab ea pati
tur eſſe alienū.Sēſus āt iſte ma-
gis aīalis eſſe videt.q̄ꝫ corporal
.i.odoratus.qꝛ ad creādū eū in-
terius corpus nil agit ꝑter leuē
inſtrumēti variū attractū.⁊ licet
hauſtꝰ ꝑ corpꝰ animā tñ afficit n̄
corpꝰ.Sic ⁊ amor nāl magis ſpi

ritualis eē videt̄ q̄ꝫ aīalis ꝑter so
lū cū naturalꝰ hūanitat̄ respectū
nō ꝯsāguinitas non societas nec
aliq̄ i eo oīo necessitudo hmōī ꝯ
siderat̄: Quarto auditui ꝯparat̄
amor spūalis: amor inimicoꝝ: au
ditus.n. nihil iteriꝰ.i. itra corpꝰ
opat̄: sꝫ exteriꝰ qōdāmō .i. ad au
res pulsās aīam euocat vt exeat
ꝛ audiat. Sic ꝛ amorē inimicoꝝ
corde nulla vis nature: nullis
alicuius necessitudis suscitat af-
fectꝰ. Sꝫ sola obediētia q̄ p audi
tū significat̄. iōq̄ꝫ amor iste spūalꝰ
dr̄. iō ēt: q2 ad filij dī silitudinē ꝛ
filioꝝ dei ꝑficit dignitatē dicēte
dn̄o. B n̄facite his q̄ oderūt vos
vt sitis filij p̄ris vr̄i q̄ i celis ē. ꝛ
reliq̄. Quito visui cōparat̄ amor
diuinꝰ. Uisus.n. pricipalꝰ ē sēsus
sicut iter oēs affectōes pricipatū
obtinet amor diuinꝰ. a visu ocu
loꝝ ceteri sensus videre dicunt̄.
cū solus videat oculꝰ. dicimꝰ .n.
tāge ꝛ vide. gusta ꝛ vide. sicq̄ꝫ de
reliq̄s. sicq̄ꝫ ab amore diuino ce
tera dicunt̄ amari q̄ bn̄ amāt̄. cū
luce clariꝰ ꝯstet nil dēbere amari
nisi ꝑꝑ deū nec amari rē q̄ ꝑꝑ ali
ud q̄d amat̄ sed id potius quod
amatur.. vn̄ ē a q̄ ois paternitas
i celꝰ ꝛ i t̄ra noiat̄. visus vis q̄dā ē
aīe mera ꝛ potens ꝛ pura. sic ꝛ
amor diuinus potēs ē q2 magna
opat̄ si ē purꝰ q2 sicut ille ait. ni-
hil iq̄ꝫtū i eū icurrit. n̄.n. dignat̄
dēs amari cū alia aliq̄ re q̄ ꝑꝑ ipꝫ
n̄ amat̄. visus i eminēti corpis ar
ce: ꝛ isigni capit̄ loco positꝰ s̄m
ipsiꝰ corpis formā ifra hꝫ ꝛ ordie
ꝛ dignitate ꝛ v̄tutis potētia oīs
ceteroꝝ sensuū instr̄a ipsosq̄ꝫ sen-
sus. quos vt ita dicā aīaliores ꝓ
pinq̄ores. quos v̄o corꝑaliores
remotiores. Infimꝰ .n. oiuꝫ ꝛ ce
teris ignobilior tactꝰ lꝫ cōis esse
videat̄ totiꝰ corꝑis. tn̄ ꝓprie ma
nuū ē. Sic mēs q̄ caput ē aīe ꝛ
pricipale eiꝰ mēt̄ sedes dꝫ eē amo
ris dī. vt sub se hēat ꝛ r̄gat ꝛ illu
stret ceteros amores nec sit i eis
qō se abscōdat a calore ꝛ lumine
eiꝰ q̄s spūaliores hn̄s ꝓpiq̄ores
quos aīaliores vel carnaliores
remotiores. cuꝫ dilexerimꝰ dn̄m
deū nr̄ꝫ ex toto corde nr̄o ꝛ tota
aīa nr̄a ꝛ ex oibꝰ viribꝰ nr̄is ꝛ ꝓ
ximū nr̄m sicut nos ipos. visus i
digniori vt diximꝰ loco corꝑis se
dē hn̄s suꝑ ipsā aīalitat̄ virtutē
aliq̄d moliri vr̄. ꝛ mēt̄ vel mēo-
rie q̄ꝫtū fas ē gestit imitari v̄tu-
tē vno hore mometo mediū celi
ꝑuolās. i vno mometi pūcto pl̄i
ma terraꝝ stadia trāsuolās. Sic
ꝛ illumiatꝰ amor dei suā i anima
xp̄iana sedē obtinēs ad quādaꝫ
diuie potētie similitudinē eā ꝓue
hit dū oēꝫ creaturā āgustā ꝛ br̄
uē. imo nullā videri facit ad ꝯpa
tionē dī. dū ꝯfudit sua eē oia q̄
p̄ris sūt. dū oia ei cohopant̄ i bo
nū. dū siue paulꝰ siue cephas si
ue mors. siue vita. siue oia eiꝰ s̄t
ꝛ fidelis viri totꝰ mūdꝰ diuitiaꝝ
ē. Uisus erro ad vidēdū deū na
turate lumē aīe ab auctore cre-
atꝰ ē caritas. Sūt āt duo ocl̄i in
h̄ visu ad lum̄. qō dn̄s ē. vidēdū
nāli q̄dā intētiōe sꝑ palpitātes

amoꝛ ⁊ rõ. Cũ alter conatur sine
altero: nõ adeo ꝓficit cũ inuicez
se adiuuãt multũ possunt. s. cum
vn⁹ oculus efficiũtur: de quo di
cit spõsus in cantis. Uulnerasti
coꝛ meũ. o. amica mea i vno ocu
loꝝ tuoꝝ i hoc aũt plurimũ labo
rãt suo vnusq̃sq꞉ mõ ꝙ alt eoꝛũ
.i. rõ deũ videre nõ põt nisi i eo:
qꝺ nõ ẽ. Amoꝛ aũt nõ acq̇escit
req̇escere nisi in eo: qꝺ ẽ. Quid ẽ
.n. ꝙ rõ oi conatu suo possit app̃
hendere: vel inuenire: de quo dice
re audeat. hic ẽ deus meus: In
tm̃. n. solũmõ põt inuenire q̇d ẽ
inq̃ztũ inuenit. q̇d nõ est. Hz ẽt
rõ suos quosdã limites certos: ⁊
directas sẽitas q̇b⁹ icedit amoꝛ
ãt suo ꝺfectu pl⁹ ꝓficit. sua igno
rantia plus apphẽdit. Rõ ergo
ꝑ id ꝙ nõ est: in id qꝺ est: videt
ꝓficere. Amoꝛ ꝑponẽs: qꝺ nõ est
in eo: qꝺ est: gaudet deficere. rõ
maioꝛẽ hz sobꝛietatẽ amoꝛ btitu
dinẽ. Cũ tñ: vt dixi: inuicẽ se ad
iuuãt: ⁊ rõ docet amoꝛẽ ⁊ amoꝛ
illũinat rõnẽ: ⁊ rõ cedit i affectũ
amoꝛis: ⁊ amoꝛ acq̇escit cohibe
ri terminis rõis: magnũ q̇d pos
sunt: sed q̇d ẽ ꝙ possũt: Sicut ꝓfi
cere ꝓficiẽs in hoc: ⁊ hoc discer
nõ potuit: nisi experiendo: sic nec
cõicare põt in experto: q꞉ sic dicit
in sapia: in gaudio ei⁹ nõ misce
bit extraneus. Inde q̇ppe ꝓces
sit ⁊ naturalr in suũ spirat p̃nci
piũ. Et hoc iã aiaz suauitate: ⁊ de
licijs amoꝛis tenere enutritaz: s꞉
nõ pr̃ne pietat̃ disciplinis atritã
ex hoc iã inq꞉ foꝛt̃: vt moꝛs dile

ctio ꝑuadit dulci amoꝛis gladio
ab amoꝛe ⁊ affectu seculi sic occi
dẽs eã fundit⁹ ⁊ internuẽs: sicut
moꝛs iterimit coꝛp⁹: intm̃ vt di
ci possit de ea qꝺ de enoch. s. ꝙ ñ
inuenit in seculi actib⁹: q꞉ trãstu
lit eũ deus. Sed coꝛpus moꝛte
sua moꝛtificat ab oĩbus sensibus
suis. aĩa moꝛte sua magis ꝓficit:
⁊ viuificat: ⁊ roboꝛat in suis foꝛtit
⁊ ꝯstãter ⁊ pꝛudẽter incedẽs iã i
semitis suis oĩb⁹: ⁊ gressib⁹ ⁊ quo
cũq꞉ hacten⁹ ignoꝛãdo: ⁊ palpã
do vis audebat tẽdere pedẽ bõi
ascensus. Foꝛtitudo. n. simplicis
via dñi. A secl̃i ergo actib⁹ ⁊ affe
ctibus sic moꝛtificat sicut paul⁹
apostol⁹. Mihi inq̇t mũd⁹ cru
cifixus est. ⁊ ego mũdo. Cũ. n. alt
nõ curaret de altero: cũ suis liga
ti affectib⁹ ad seinuicẽ non pote
rant vel nõ curabãt accedere si
bi inuicẽ crucifixi erãt paulus: ⁊
mũd⁹ Sz tñ cũ pauli ꝯuersatio
tota eẽt in celis: nõ recusabat: qñ
cũq꞉ necessaria erat hoĩb⁹ in tra
esse ꝑꝑ qꝺ cũ gemitu dicebat. cu
pio dissolui: ⁊ esse cũ xp̃o. Esse. n.
xp̃m cũ paulo sicut ipse dicit. Ec
ce ego vobiscũ sũ vsq꞉ ad ꝯsuma
tionẽ seculi sic inq̃ esse xp̃m cuz
paulo: magna pauli securitas: eẽ
ꝺo paulũ cum xp̃o vel h̃ ꝑ ꝯtem
plationẽ: vel ibi ꝑ btitudinis pꝛe
sentiã: beata ⁊ glorіosa pauli feli
citas. Caritas ergo ꝺi sursũ eũ at
tolebat: caritas ꝺo ꝓximi ĩfra eũ
ꝑmebat q̃si a collo depẽdẽs. Uñ
seq̇tur: ⁊ dicit. Permãere aũt in
carne necessariũ ꝑꝑ vos. Affcũs

ergo caritatis deo indissolubilit
inherés:ꝛ de vultu ei⁹ oia iudi/
cia sua colligés:vt agat vł dispo
nat exteri⁹:sicut volūtas dei bo
na:ꝛ bn̄placés.ꝛ pfecta dictat ei
interius:dulce hꝫ in vultū illuꝫ
sép intendere: ꝛ sicut in libꝛo vi
te leges in eo sibi legere viuēdi
ꝛ intelligere.ꝛ illūinare fidé ro/
boꝛare spé:suscitare caritaté. Iá
.n.ét spūs scie euidenter sanctaꝫ
edocet aiaꝫ q̇d qūo sit faciendū
ꝛ spūs foꝛtitudinis vires vel ᷣtu
tes subministrat faciendi : spūs
ꝯsilij disponit.Et cū anime illi va
cat deo vacare: deo inherere ᷣo
efficit similis p deuotióis pieta/
tem:ꝛ volūtatis vnitaté. Cū ᷣo
ad hoies ꝛ humana redire ꝯpel
litur a lege vultus dei ꝛ exhila/
rata in oculo illo charitat dei tá
factis q̄ꝫ dictis:ꝛ ét gloꝛificatio
ne quadá ꝛ gr̄a exterioꝛis hois
refert se ad hoies:ipo suo boni/
tatis quodá habitu:ꝛ gr̄a eá sibi
exigit:v el efficit apud eos reue/
rentia:vt ét in pꝛomptu habeat
in quo voluerit eoꝝ obedientia.
Ná ꝛ si ex occulto illo ad vicia ᷣ
linquentium:ꝛ coꝛruptos moꝛes
errantiuꝫ aliqn̄ exiens:ex ᷣitate
ꝛ seueritate iudicioꝝ vultus dei
quasi coꝛnuta appet:ꝛ terribilis
vbi visa fuerint a coꝛrigendis ſꝫ
in solubilem veritatis legeꝫ oia
agi ꝛ disponi in pondere:ꝛ men
sura ceditur caritati:ꝛ ita illa ca
ritas intelligitur disciplina.

Ideo rote:in quib⁹ est spūs vi
te semp eunt in volūtaté dei pfi/
ciendá nec reuertuntur ad facié
dá suá.Si iubent pꝛecesse psunt
in sollicitudine.si iubent subesse
in humilitate:si aliquibus cocesse
in caritate.Si pꝛelati sunt : sunt
sicut patres ad filios : si subiecti
vt filij ad patres suos:si conuiué
tes oium se seruos faciūt. Pius
ad omnes affectus:dulcis in bo
no ꝯsensu. Ocursus i hylaritate
cohitatio i gratia:discessus i osté
sióe caritat:ad minoꝛes:quouis
modo mitis affectio cū ope.Ad
patres amor vsqꝫ ad subiectióeꝫ
ad maioꝛes reuerétia vsqꝫ ad ser
uitutem.Non que sua sunt.que/
runt:sed que sunt omniū:ꝛ si fie/
ri pōt:i eis que sunt aduersa sua
sepe faciunt.que sunt omniuꝫ.Et
ad hoc quocūqꝫ lex illa sūma oꝛ
dinauerit:facile habent ꝛ mébꝛa
coꝛpoꝛis:ꝛ boná voluntateꝫ cō
modare:cū spiritus sancti arraꝫ
ꝛ pignus accepint:seruituté istá
creature ꝛ membroꝝ suoꝝ i bꝛe/
ui transiturá in adoptioneꝫ ꝛ re
uelationeꝫ filioꝝ dei.

Sed veniamus ad eá quá dicit
apostolus societatem spiritus:
ꝛ laudem discipline:ad bonum
illud ꝛ iocundū cohabitationis
fraterne in vnum:vbi mádat do
minus bn̄dictionem:ꝛ vitam de
quo dicit dn̄s.Nolite timere pu
sillus grex.quoniam placuit pa
tri meo dare vobis regnuꝫ.Ca⁹
ergo hui⁹ discipline ab apostolis
sūpsit exordiū q̇ sicut a dn̄o didi

cerāt.vel a spiritu sancto.cuiꝰ vir
tutē nuꝑ ex alto fuerant induti.
modū conuiuendi sic sibi institu
erunt vt esset multitudinis cor
vnū.ꝛ anima vna.ꝛ omnia com
munia.ꝛ eēnt vnanimiter semꝑ
in templo . Hāc apostolice insti
tutiōis formā quidā emulantes.
nō habent domos.vel diuerticu
la nisi domū dei.domū oratiōis.
omnia q̄cūq; faciunt in nomine
domini faciū t.simul habitantes
vno ordine.vna lege viuētes.ni
hil habētes ꝓpriū. nec ipsa cor
pora sua.nec voluntates in pote
state sua habētes.simul dormiūt
simul surgūt.simul orant : simul
psallūt.vel legūt.Fixū.ꝛ imobi
le ꝓpositū eorū obedire prepo
sitꝭ suis:ꝛ subiacere eis.Ipi vero
ꝑuigilātes pro eis q̄si rationem
redituri ꝓ animabus eoꝝ. reipa
ipsis ꝑdicāt.quod i hieremia po
pulo israel godolias legiꝭ predi
cāsse.Ego pro vobis respōdebo
caldeis.q̄ veniūt ad vos. vos āt
colligite frumētū.vinū.ꝛ oleum
in vasis vestris.ꝛ habitate securi
in vrbibus vestris. Rursūq; cor
dis sui gaudiū isaac cottidie deo
pro eis immolantes filiū libere
filiū repromissionis.reseruāt.Is
mael filiū seruitutis.cū propter
eos fructus negligūt spiritus. ꝛ
seruiendo ipsorū salutis actibus
seruitutꝭ eorū omnes ꝑponūt af
fectus ꝓfectuū suorū.Ipsis vero
ꝑpetuum predicantes sabbatū
a curis seculi a necessitatū anxie
tatibus reddunt aliēos.Coactis
eni in breui necessitatibus ipsis.
paruo viuiꝭ.vilitas i vestibus so
brietas i victu.ꝛ certꝭ omnia ꝑfi
xe legis terminata limitibus. vt
nec plꝰ habeat q̄s.q̄ȝ licet haberꝭ
ꝛ sufficiat oībꝰ.nec plꝰ habere li
beat.si habent ꝙ liceat habere:
Nūq̄d nō ista est.nō terestis.sed
celestis paradisus:Sȝ i iusto pa
radiso solis ꝑlatis ꝑmittiꝭ man
ducare assidue de ligno scientie
boni.ꝛ mali.i. disputationes ad
ministrare discretionis : De sub
ditꝭ vo quorū est obedire. non di
scernere.siq̄s illud tetigerit.mor
te morieꝭ.Omnes omni tēpore
studēt oris silētio inuicē cordis
loquūꝭ affectu. Crebris eoꝝ qui
ꝑsunt exhortationibꝰ oleū addiꝭ
camino.lȝ plꝰ ipi mutuo se exci
tent exēplo.honore.ꝛ obseq̄o.in
uicē certatim se ꝑueniūt.ꝺm apo
stoluȝ in ꝓuocatione charitatꝭ se
inuicē ꝓuocātes inuicē suscipiē
tes.Nullū inter se patiunꝭ eē so
litariū.ne dicat ei salamō. Ve so
li:Solitariū vo eū deputāt. qui
in ꝯscientia sua ꝑ ꝓfessionē non
vult habere socium vel qui no
uis ꝛ solitarijs adinuētionibus
suis ꝯturbat societatem fratrum
Si quando res exigit. ꝛ ꝑmittiꝭ
de rebus anime.vel corporis.mi
te colloq̄um:sin autē minus vbi
silētium , ad studium orationis
tāta.ꝛ tā cōtinua vbiq; deuotio.
vt locus orationis.omnis sit lo
cus diuine dominationis. Psal
morū tam pia:taȝ consona: tam
feruēs melodia.vt vite.ꝛ morū:

ꝛ bonoꝝ affectuum: nō musice sed caritatꝭ regulis melos cōpositum quadā similitudie cōsonātie deo repſētare: ꝛ sacrificare videātur. In cōibus pietatis studiis. i quadā etiā vultuū: ꝛ corpoꝝ ꝛ habituū gratia iuicem i seipsis bōitatis diuine vidētes pſētiā tāto se affectu cōplectūt: vt sicut seraphin i amorē dei alter ardeat ex altero: nec vllo modo satis esse possit deferēti qdcūqꝫ alter defert alteri. Hec spālis caritatꝭ scola. hic ei⁹ studia exercēt: disputatiōes agitant solutiones nō ratiocinatiōibus tantū: q̄ꝫtū ratione ꝛ ipsa reꝝ veritate ꝛ experientia termināt. Hic qui i proficiendo lassus est: si residet ad sarcinas quas adhuc de suis: ꝛ cohabitātiū sarcinis ꝛ necessitatib⁹ secū trahit: non morietur. Nec retro regredi: nec vltra pcedere lene compellet. Et si fideliter residēs hic sarcinas custodierit i triumpho victorie parū ei erit dissimilis q̄ vlterius processerit. Nōne locus ē sarcinaꝝ vbi patimur eos: qui p potētiā nos opprimūt quasi caput nr̄ꝫ conculcātes: inimicos supra dorsū fabricantes: filios q̄si i medijs cordis āplectibus vulnerātes. Foris pugne: intꝰ timores quottidiani: imo continua oiuꝫ sollicitudo. Sꝫ adhuc hꝫ auditū quē transiliat: adhuc grādis restat via ascendenti ad montē dn̄i: ꝛ ad domū dei iacob. Ulterius tn̄ procedere fas nō ē cū sarcinis. Sed ꝛ senectuti sua debet reuerētia. Ex hoc enim iā senectus incipit. Sed venerabilis nō amorū: sꝫ virtutū numero cōputata. spirās sapientie maturitatē: ꝛ reqꝫ laborū: quasi emerite milicie pmiū. Suscipiēs. n. sapiētia proficiendi iter pficiendū caritatē quidē nō abicit: non deserit: sed pueħit sed tamē per tesū habet vt dictꝫ: est sarcinas eius portare: q̄ alijs iaꝫ ītēdens rebus parare se: ꝛ aptare cōatur ad intrādū in gaudium dn̄i sui. Odit ergo curas q̄scūqꝫ: ꝛ si qn̄ aliquos suscipit labores: sꝫ laborū nō amat sollicitudine. Vires q̄dē nō deficiūt ad portādū sed refugit impedimentū. Excitans ergo i hoc proficiēdi gradu dn̄s ꝛ puocans sanctā animā ad intrandū. vt dictū est: in gaudium suū diliges inq̄t. d. d. t. ex. to. cor. tuo: ꝛ ex to. a. t. ꝛ ex omnib⁹ viribꝰ. t. ꝛ ex to. m. t. Quatuor i deū a nobis: ꝛ toti exigunt affectus i eo ꝙ dicit ex toto. c. t. totā sibi vēdicat volūtatē: in tota aia totuꝫ amorē: in oibus viribus virtutē designat caritatis: in totā mēte fruitionē sapientie. Primū. n. ad deū voluntas animā mouet: amor promouet: caritas ꝯtēplatur: sapientia fruit. Sapientia vero digne i mēte constituit. q̄ cum ideo mens dicat: ꝙ meminit vel eminet i anima bene illi ascribit virtuti: q̄ sup omnes eminet aie virtutes. Est. n. quedā vis anime mēs. qua inheremus deo: ꝛ fruimur. Fruitio āt hec i sapore quo

dam diuino eſt. Unde ⁊ a ſapor
ſapiētia. Sapor aūt iſte in guſtu
quodā eſt: guſtuȝ aūt iſtū digne
nemo pōt exprimere: nec ēt qui
mereṫ guſtare: guſtate: ⁊ videte
qm̄ ſuauis eſt dn̄s hoc guſtū ſm
apoſtolū guſtaṫ bonū dei verbū
guſtantur ēt diuicie ſeculi ventu
ri. Jā ergo de guſtu iſto: q̇ ſapo-
rem hȝ illū in quo ſapientia ait:
ſubtilius inq̇rendū eſt. Primū-
ꝙ dicendū qꝛ licet p gradus ad
arcē ſapientie venerit q̇ aſcendit
tū niſi vbiꝙ in omni gradu vſꝙ
ad vltimū ſapientia: ſicut ipſa di
cit in libro ſui ſalomōis: queren-
tes ſe queſiſſet ⁊ occurriſſet i vijs
oſ̄dens ſe hilariter: nec volūtas
mouiſſet: nec amor pmouiſſet:
nec caritati ɔtēplatio: nec ſapie
pueēiſſet fruitio Jtaꝙ ſicut cepa
mus pſequamur de guſtu.

Corpus xp̄i vniuerſa ē eccleſia
tam veteris: q̄ȝ noui teſtamēti: in
huius corporis capite. i. prima ⁊
antiquiori ⁊ ſuperiori parte: que
eſt primitiua eccleſia q̄tuor ſunt
ſenſus viſus auditus odoratus.
⁊ tactus. Oculi ſunt angeli pro
pter contemplationis ſubtilita-
tem. Aures patriarche propter
obedientie virtutem nares: vel
odoratus prophete propter ab-
ſentium noticiam. Tactus vero
cōis eſt ſenſus. Ois hij ſenſus an̄
mediatoris aduentum in capite
erant: ſed languebant inferiori
corpore prorſus emortuo pp̄ter
vnius ſenſus abſētiā. i. guſt⁹ ſine
cui⁹ āminiculo nec viueṙ corpuſ
poterat: nec ſenſus vim ſue viuſ
citatis obtinere. Quicq̇d. n. ad
totius corpis ſpectat alimentuȝ
cunctis ſenſibus vniuerſo corpi
appōe: ſuppōe: circūpone: ſi ſol⁹
deerit: q̇d pderit: Jnfunde auri
bus: intrude narib⁹: vel p q̄ȝuis
aliā partē obeſſe poterit: pdeſſe
nō poterit. Guſtū aūt ſeq̇ṫ q̄daȝ
ſaporis dulcedo: qm̄ in interiori
ſuo ſentiēs anima modo quodā
ſingulari: ⁊ ceteris ſenſib⁹ in cō-
municabili: que ſuſcipit cūcta di
ſcernit: ⁊ diiudicat: ſeꝙ oēſꝙ ſen
ſus vegetat: ⁊ ɔfirmat. Guſt⁹ er-
go in capitis: ⁊ corpis ɔfiniori. i
guture poſit⁹: velut vtrunꝙ con
nectēs: eū deſignat: qui per cōdi
tionē carnis paulominus ē mi-
norat⁹ ab angelis: ⁊ moyſe. ⁊ he
lia: ceteriſꝙ patriarchis ⁊ pphet̄
p exhibitionem paciētie: ⁊ humi
litatis minorē ſe quodāmō fecit
⁊ humiliorē: cū illi potēti v̇tute
dei: etiā ſuos proſternerūt inimi
cos ipſe v̇o ſuos doceret diſcipu
los. Siquis pcuſſerit te in dexte
ram maxillā: prebe ei ⁊ alteram
Hic. n. poſt prophetas veniens
⁊ patriarchas limes q̇daȝ legis
⁊ gratie: capitis ⁊ corporis p mi
ſteria humanitat̄ ſue ⁊ paſſionis
⁊ reſurrectionis quecūꝙ i lege ⁊
pphetis: ⁊ pſalmis: ⁊ ymnis ſalu
bria: q̄cūꝙ corpori vitalia vl' vti
lia quaſi q̇ȝdā ipſi⁹ os deguſtās
. i. intelligēs ⁊ per ſe intelligen-
da corpori traijciēs hō xp̄s. inte
riori quodā diuinitatis ſue ſapo
re. quo iſapientia nobis fact⁹ eſt

ſapiẽtia dei xp̃s ſapida ea habet
nobiſq; facit ſapida ꝛ vtilia. In
ſe.n.viuẽs ꝛ p ſe totũ corpus ve
getans ꝛ ꝯformans gaudiũ ſibi
gaudiũ angelis facit de cõſuma
tione corporis gaudium patriar
chis ꝛ ꝓphetis de viſione dei ſui
ſicut ipſe dicit. Abraã pater ve-
ſter exultauit vt videret diẽ me
um: vidit ꝛ gauiſus ẽ. gaudium
vniuerſo corpori: ꝛ vitã. ita vt q̃
dã mẽtis tripudio vniuerſali il-
lo tactui ſpũali viuificati ꝛ ꝯfir-
mati clamem⁹. Quid vidim⁹ ꝛ
audiuimus: ꝛ manus nr̃e cõtre
ctauerũt de ꝟbo vite. Jõq; in oi-
bus orõnibus nr̃is ſubicimus p
xp̃m dñm nr̃m. vel oẽs oratiões
nr̃as ꝛ ſacrificia ad deũ pr̃ez di-
rigimus p eũ ſicut p meditatorẽ
nr̃m. vel qꝛ q̃cq̃d ſperam⁹ a pr̃e
luminũ. omne datũ optimũ ꝛ oẽ
donũ pfectũ nõ per aures non p
nares. ſed per ipſum petimus in
fundi os noſtꝝ ꝛ guſtum noſtꝝ
ꝛ ſapientiam noſtram. vt ſumẽti
poſſit eẽ ꝓficuũ. Hic ẽ guſt⁹ quẽ
in xp̃o facit nobis ſpũs itellect⁹ i
tellectus. ſ. ſcripturaꝝ ꝛ ſacramẽ
torum dei. Unde cum poſt re-
ſurrectionem ſuam dñs diſcipu
lis apparuit: tunc inquit euan-
geliſta aperuit illis ſenſum vt in
telligerẽt ſcripturas. Cuȝ.n. ſcri-
pturaꝝ interiorẽ ſenſũ ꝛ ꝟtutem
miniſterioꝝ ꝛ ſacramẽtoꝝ dei ce
perim⁹ nõ ſolũ intelligere: ſȝ ẽt
quadã vt ita dicã experiẽtie ma
nu palpare ꝛ tractare: qꝺ nõ fit
niſi quodã ꝯſcientie ſenſu ꝛ expi
entie diſciplina intelligẽtis imo
vt plus dicã intus in ſemetipſa
legẽtis ꝛ ſẽtienti bonitatẽ dei. ꝛ
virtutẽ. q̃ȝ potẽti bonitate cũ ef
ficaci ꝟtute in filijs gr̃e opus ip
ſius gr̃e opat̃. tũc demũ ſapiẽtia
qꝺ ſuũ ẽ exequit̃. Tunc quos di-
gnos iudicat vnctiõe ſua. docet
de oibus tũc appoſito bonitatis
dei ſigillo oia nr̃a peccata vncti
one illa ꝛ emollita iprimit ꝛ cõ-
format. ꝛ ſi q̃ dura ꝛ ſi q̃ rigida i
uenit inculcat ꝛ infringit. donec
leticia ſalutaris dei recepta. ꝛ ſa
piẽtie ſpũ ꝯfirmata aia ſancta le
ta ad deũ decantet. Signatũ eſt
ſup nos l.u.t.d.d.l.in cõ.m. Un
de ꝛ dñs. Hec ẽ inquit vita eter
na: vt cognoſcãt te ſolũ veꝝ deũ
ꝛ quẽ miſiſti ieſum xp̃m. Beata
ſcientia i qua ꝯtinet̃ vita eterna
Uita iſta ex illo guſtu nſt qꝛ gu
ſtare hoc eſt intelligere. Ex hoc
guſtu p hũc ſaporez in hac ſapia
mimus apl̃oꝝ ſaciatus ſexhilara
tus ꝯfirmatus. mihi inquit mini
mo oium ſcõꝝ data eſt hec gr̃a i
gentib⁹. euãgelizare iueſtigabi-
les diuitias xp̃i. ꝛ illumiare oẽs
q̃ ſit diſpẽſatio xp̃i ſacri abſcõdi
ti a ſeculis i deo q̃ oia creauit vt
inoteſcat p̃ncipib⁹ ꝛ ptãtib⁹ i ce
leſtib⁹ p eccl̃iam multiformis ſa
pientie dei ſꝫm preſinitionẽ ſecu
loꝝ in xp̃o ieſu dño nr̃o. i quo ha
bem⁹ fiduciã ꝛ acceſſũ in ꝯfiden
tia p fidẽ ei⁹. Et poſt pauca. Hu
ius inquit rei gratia flecto ge-
nua ad patrẽ domini noſtri ieſu
xp̃i. ex quo omnis paternitas

in celo ⁊ i terra noiaṫ vt det vo
bis ſm̃ diuitias gloꝛie ſue virtu
tē coꝛroboꝛari p̲ ſpūm eius i ite-
riori hoīe habitare xp̄m p̲ fidē i
coꝛdibus vr̄is. In charitate radi
cati ⁊ fūdati: vt poſſitis cōp̄rehē
dere: q̄ ſit latitudo lōgitudo ſub
limitas ⁊ ꝓfūdū libet hic aduer
tere ſi foꝛte i ſēſu apoſtolice ſapi-
entie aliquatenus penetrare poſ
ſimus. Cōtra quatuoꝛ dei debe-
mus duo. Quatuoꝛ ſūt in deo:
potētia: ⁊ ſapiētia: caritas ⁊ veri
tas: vel eternitas. qd̓ vnū ē. nihil
eni vere ē. niſi qd̓ icōmutabile ē.
Ad q̄ duobꝰ modis rn̄dere nos
ↄuenit. Potentie: que pōt nos
punire. ſapiētie: quā nil pōt late
re debemꝰ timoꝛē vex̄. i. quē nō
īpedit toꝛpoꝛ ſecuritatꝫ vel refu-
giū ſimulatiōis. Simulatio autē
ē qn̄ irrōnabilē miſicoꝛdiā ſimu
lamus i deo. Caritati ⁊ v̓itati de
bemꝰ amoꝛē vex̄. i. quē n̄ ipedit
toꝛpoꝛ affectiōis vel ſcrupulꝰ ſu
ſpitiōis. Caritati eni q̄d debeṫ ni
ſi caritas: veritas v̓o caritatꝫ ⁊ ca
ritas veritatꝫ omnē r̄mouet ſcru
pulū ſuſpitionis. Suſpitionē au
tem dico: ne nō amet caritas: ne
decipiat veritas: ne defluat eter
nitas. Unde paulus vbi poſſitis
cōp̄rehēdere cū oībus ſanctꝫ que
ſit latitudo longitudo ſublimi-
tas ⁊ ꝓfundū. In ſublimitate no
ta potētiā: in ꝓfundo ſapiētiā in
latitudine caritatē in lōgitudi-
ne eternitatē ſiue veritatē: ⁊ hec
eſt crux xp̄i. Et alibi idez apoſto
lus exp̄imēs euidētius ſumme

in no[b]is ſapiētie virtutē. ꝓpte-
rea inquit ⁊ ego audiēs fidez ve
ſtrā que eſt in deū ⁊ dilectionē i
oēs ſcōs: nō ceſſo gratias agens
ꝓ nobis memoꝛiā veſtri faciens
in oꝛationibꝰ meis: vt deꝰ domi
ni nr̄i ieſu xp̄i pater glīe det vo-
bis ſpūm ſapiētie ⁊ reuelationis
in agnitiōe eiꝰ illuminatos ocu
los coꝛdis vr̄i vt ſciatis q̄ ſit ſpeſ
vocationis eius in ſcōs. que di-
uitie glīe hereditatꝫ eius in ſan-
ctis: ⁊ que ſit ſup̲eminēs magni
tudo virtutis eius in nos q̄ cre-
dimꝰ ſm̃ operationē potētie v̓tu
tis eius quā op̲atꝰ ē in xp̄o ſuſci
tāſ illū a moꝛtuiſ. Cū ergo oꝛāte
apoſtolo ⁊ exaudiēte deo datur
nobis ſpūs ſapiētie ⁊ reuelatiōiſ
i agnitionē eiꝰ. i. vt agnoſcamus
eū ⁊ ſapiamꝰ eū vel ſapiat ipſe in
nobis cū illumināṫ oculi nr̄i. vt
videamꝰ bonū ⁊ bona dn̄i itelli-
gamus. ad que nos trahit ſpes
vocationis eius. ſ. diuitiaſ gloꝛie
eternitatis eius in ſanctis. in his
oībus bōitas nobis vel benigni
tas app̲et illuminātis vel vocan
tis. Cū v̓o vt ſequamur vocātez
cum virtus addiṫ per ipſā exp̲iē
tiā ſpūs ſapiētie reuelaṫ nobis q̄
vel q̄z ſit ſup̲eminēs magnitudo
veritatis eiꝰ in nos. Ex hoc igiṫ.
q̄ ſic ē. ex guſtu diuine ↄtēplatio
nis palato coꝛdis ſanato oīa di-
ſcernit: oīa diiudicat in auctoꝛe
oīum bonoꝝ xp̄o p̄imū ei ſapit
ſua ad deū ↄuerſio deide pecca-
toꝝ remiſſio. poſtmodū ꝓ ira. cu
ius filij eramꝰ oēs. gratiaꝝ mul

triplex augmẽtatio.Et hec oīa ñ
niſi ꝑ dñm nr̃m ieſũ xp̃m. Ipſe ẽ
.n.mediatoꝛ nr̃.⁊ ſapīa nr̃a.cuiꝰ
ꝙ ſtultũ eſt.ſapiẽtius eſt hoībus
Nã cũ talibus bonitas dei abũ-
daret ⁊ offerret oībus.nec eſſet q̃
recipet.vel ſciret recipe. vel reci
pere doceret.nec q̃ illuc poſſet
aſcẽdere vbi bona hec diſtribuũ
tur.vel q̃ huc poſſet deferre.opꝰ
erat mediatoꝛe iter nos.⁊ deũ.ꝑ
quẽ nr̃a ꝓpinquarẽt deo.⁊ bõa
dei nobis. Iniꝭt ergo ꝯſiliũ tota
trinitas.ꝯſiliũ illꝺ de quo ꝓpħa
dicit.ꝯſiliũ tuũ antiquũ veꝝ fiat
Videbat q̃ppe deꝰ quãtũ ad ho
minẽ oīa ꝯfuſa.oīa turbata.nihil
ſtare ī loco ſuo.nihil ꝓcedere in
oꝛdie ſuo.Videbat hoīeꝫ abijſſe
in regionẽ diſſimilitudinis tã lõ
ge.vt ꝑ ſe nec poſſet.nec ſciret re
dire.Angelus.n.ꝓſũpſerat ſimi-
litudinẽ dei dicẽs.ponã ſedẽ me
am ad aq̃lonẽ:⁊ erõ ſimilis altiſ
ſimo.Nõ ſilr̃ deꝰ eſſe voluit.cui ꝑ
ſuaſũ erat eſſe ſicut dij . Ergo ne
inq̃t deꝰ pr̃ filiꝰ meꝰ.ſplẽdoꝛ gl'ie
mee.⁊ figura ſubſtãtie mee.ī ip̃a
mei ſimilitudie tot emuloſ hẽbit
⁊ pares.⁊ ſocios: Precipitatꝰ ẽ
vterq; vidẽs imago dei. deꝰ filiꝰ
angelũ ⁊ hoīeꝫ.q̃ facti erãt ad ip
ſã.ī.imaginẽ dei nõ tñ.qꝺ ipſa.ī.
imago dei.ꝑ inoꝛdinatũ imagis
⁊ ſimilitudinis eiꝰ appetitũ ꝑiſſe
heu inq̃t ſola miſeria caret inui-
dia.Sꝫ ſubueniẽdũ eſt ei ſubue-
nire non pꝛohibet iuſtitia Exhi-
bebo me igit̃ homini hoīeꝫ ꝺ̃ſpe
ctũ.⁊ nouiſſimũ viroꝝ viꝝ doloꝝ
⁊ ſciẽtẽ infirmitatẽ.vt zelet ⁊ mi
ret̃ ī me humilitatẽ.ꝑ quã ꝑuenı
at̃ ad gloꝛiã ad quã ꝓ̃pꝛopere fe-
ſtinat.vt poſſit audire a me.Di-
ſcite a me.qꝛ mi.ſ.⁊.h.c.⁊.ī.re.a
vr̃is.Accinxit ergo ſe quodãmõ
dei filiꝰ.⁊ aggreſſus ẽ ꝑ humili-
tatẽ recupare eũ.q̃ recupari po-
terat.q̃ ꝑ ſupbiã ꝑierat. Itaq; in
ter deũ.⁊ hoīem mediũ ſe faciẽs
q̃ recedẽs a deo captꝰ ⁊ ligatus
erat a diabolo.hoc mõ boni me
dr̃atoꝛis ⁊ ꝑſonã iduit.⁊ actũ fa-
ctus ẽ hõ.Egreſſa ẽ virga ꝺ radi
ce ieſſe.⁊ flos de radice eiꝰ aſcen
dit.⁊ re.ſup cũ ſpi.d.ſ.ſ.⁊ ī.ſ.c.⁊.ſ.
.ſ.ſci.⁊ pi.⁊.re.c.ſpi.ti.dñi.Intel
lige hic foꝛtiſſimũ agõitetã nr̃m
quaſi cãpũ mũdũ ĩgreſſũ inungi
ad paleſtrã oleo ſpũſſancti: ⁊ ex
ultantẽ gigãtẽ ad currẽdã viaꝫ
diſpẽſationis hũane.Nota ꝺ̃o ꝓ
phetã a ſupioꝛibꝰ cepiſſe.⁊ deſcẽ
diſſe ad inferioꝛa.qꝛ mediatoꝛis
annuntiabat deſcenſũ.nos vero
ꝑ eaſdẽ ſpũs ſancti gratias eiuſ-
dem mediatoꝛis dei ⁊ ꝓceſſũ ni
opis.⁊ ad ſupioꝛa inueſtigantes
regreſſũ ab iferioꝛibus.ī.a timo-
re incipimus.Xp̃s ergo ad pr̃eꝫ
habuit timoꝛẽ:ſed iuſtũ.ſed filia
lem.ꝑ quẽ in oībꝰ honoꝛi eiꝰ de-
tuli dicens.meus cibus ẽ. vt fa-
ciã volũtatẽ patris mei.qui in ce
lis eſt.Et in pſal.letet̃ coꝛ meuꝫ
.u.ti.no.tu. ⁊ cetera multa ī hũc
modũ.per quem etiam ſeipſũ vi
debat̃ abijcere.hũiliare.neglige
re.vt opus quod ꝑ eum fecerat
pater.ſed perierat.reparatũ:⁊ re

nouatum ei posset recōsignare. Hoc igit̄ mō ad patrē mediator noster habuit timorē q̄si sursum: Ad miserū vero reconciliandū pietatē quasi deorsū: ad vtrūq3 vero sciam sciēs quod cuiq3 eēt exhibēdū. Sed ad implēdū ministeriū meditationis sue cū patris bonā haberet volūtatē ꝺ sursū a miso āt iferius iacēte haberet nihil: ꝛ haber̄ aliq̇d rō: ꝛ ordo mediatoris: req̇rēt. exegit ab eo fidē ꝓrogando pietatē. Qua exactōne nulla poterat eē vallidior: q2 nō fuerat difficile homini misero ei se credere: a quo se ꝓuētū videbat pietate. Sed ꝛ cū se ei credere nō posset: in quo spē non haberet cum fide ēt spem obtulit cū spe ēt addens timorē sine quo eē spes nō poterat. ne. s. desideret̄ a tā pio mediatore. Accepto itaq3 mediator a reo suo tāto salut̄ pignore ad patrē regredit̄. s. cū imōtē solꝰ ascēdit orare vel cū factus in agonia prolixius orabat cū sanguineo sudor̄. Pater inq̇d clarifica filiū tuū vt filius tuus clarificet te. En q̇d tibi. en q̇d exhibeā illi: en qȯ a te habeo: en qȯ ab illo. Mediator q̇ppe sū. Et in salutē eius iā vident̄ ꝯcurrere meditationis mee rōnes. Sz captus est. ꝛ ligatꝰ: Alligauit eū fortis: ꝛ nisi fortior eo superuenerit: nō diripit vasa. eiꝰ. Sz mitte me manū tuā de alto: ꝛ eripiā eum de inimicis eius fortissimis i spū fortitudinis fortitudo tua: ꝛ virtus tua. Scio eni q̇d faciam. Morior pro nocente innocens. ꝛ plus poterit incomparabiliter bonitas mea. q̄3 hostilis malicia. pena innocentie mee. q̄3 pena inobedientie humane. Et clarificaui inquit pater clarificabo. Jam fortissimo mediatori opus ē spū ꝯsilij: quia si ꝓnceps mūdi itelligeret. nūq̄3 dn̄m gl̄ie crucifigeret. Per oia ergo ꝟtutē ei diuinitat̄ occultās. ꝛ solā ei carnis infirmitatē ꝓferēs. ꝑ iustitiā viie sue inuidia suscitauit hostilis neq̇tie. ꝑ infirmitatē carnis sue spē illi ꝯtulit victorie. ad faciendā inuidiā accēdētibꝰ miraculis. q̇bꝰ recōciliandis suis fidem i se roborabat. Deceptꝰ āti quꝰ deceptor penā peccati mortem. s. atrocissimā ei iflixit. q̇ nullo erat peccato obnoxiꝰ. Occisꝰ iustꝰ iniuste ꝑ iustitia ꝯnouaz de inimico obtinuit iustitiā. mortis. s. iniuste sibi illate. Quā quasi sibi nō necessariā q2 absq3 peccato erat ip̄e hoi peccatori ꝯmunicās reum absoluit ꝑ penam innocētie sue. Positoq3 opere suo. ꝛ sāguine in manu eius. Hoc inquit māduca: ꝛ bibe: hic viue: patriq3 eū rep̄sentans en inq̇t patri mei sanguinis preciū. Si de peccato huius req̇ris: en pro eo meus sāguis. Domine pater dedisti bōitatē: ꝛ terra cor oris mei dedit fructū suū. Jā iustitia añ te ambulabit. ꝛ tu pōes i viā saluationis hūane pedes tuos. Et vt iuste iā saluet̄: qui iuste perierat tu domine fecit directiōes iudiciū:

ꝛ iusticiã in iacob fecisti. De fru
ctu ergo huius opis saciatus ho
mo mediãte sapiẽtia dei: nõ solũ
reconciliat. Sed etiã sapiẽs effi
citur. Sapit enim ei qḋ mandu
cat. Mãducat. ꝛ bibit corpus. ꝛ
sanguinẽ redẽptoris sui: mãna
celeste: panẽ angeloꝝ: panez sa
piẽtie: ꝛ mãducãs trãsformat in
naturã cibi: quã mãducat. Cor
pus .n. xp̃i mãducat nihil aliud
est: q̃ꝫ corpus xp̃i effici. ꝛ tẽpluz
spiritus sancti. Tẽplũ aũt hoc cũ
ornatuz fuerit pꝛescriptarũ posi
tione virtutum supradicto dedi
candi ordine dedicarũ nullos vl
terius alienos titulos potest sus
cipere: nullũ habitatorẽ nisi deũ:
q̇ cõdidit illũ. ꝛ creauit. Nihil er
go vltra terrenũ sancta illa ani
ma: nihil materiale: nihil corrup
tibile diligit: aut curat: ex quo
egressa ẽ a loco sarcinarũ: et si ali
quo boni aliquando quasi i trã
situ vtitur sed frui dedignatur. Si
quid in huiusmodi prosperum
euenerit ptrãsit nõ turbat: si q̇d
aduersi occurrerit. Totuz sapit.
q̇cquid sapit. nec potest amanti
nisi sapere. quicquid sicut saliuã
congerit de capite christi desce
dere. Quicquid ad corpus spe
ctat siue bonum. siue malũ foris
ei erit nec põt ptingere ad eũ q̇
intꝰ ẽ. Vñ apostolꝰ in sũlore cor
poris iacẽs ꝛ vinculis ꝛ q̃ntũ ad
corpꝰ tribulatiõe coronatꝰ. ꝛ mi
ssa scribẽs discipulis mittã inq̇t
ad vos thimotheũ: sciat q̇ circa
me sũt. Que circa me sunt iquit

.i. exteriori hoĩcã exteriori tunĩ
ca carnis: q̇ ad me: q̇ intus sum
nõ ptingũt. Hec est sapiẽtia: de
q̃ dicit apostolus: sapiam loqui
mur. inter pfectos. De q̃ sic nos
loq̇mur. sicut q̇ audiuimus: ꝛ ñ
vidimus: sicut loq̇remur de aliq̃
ciuitate quã nõ vidimꝰ: Sꝫ plu
ria de ea audiuimus. de q̃ qui vi
disset lõge aliter loqueretur: ꝛ expꝛes
sius. hec aũte sapiẽtia oppositaꝫ
sibi ex aduerso aliã habet infau
sti nominis sapientiaz: quã dicit
apostolus principiũ huius mun
di. sicut nigrũ albo. sic luci tene
bras de q̃ dicit. Sapiẽtia vincit
maliciã. Malicia siquidẽ sapor
ẽ mali. Vnde ꝛ a sapore sapiẽtia.
Cũ igit sapit malũ: nõ deest astu
tia vel voluntas ad exequẽduz.
Sapiẽtia principiũ huius mũdi
glia supne sapiẽtie est cõtraria.
hec est enĩ malitia quã odit sapi
entia. Siq̇dem ibi sapor boni ẽ i
seipso: hic sapor mali est in seipso
Ibi ad exequendũ presto est pru
dentia: hic vt dictuz est nõ deest
astucia. Sed iter has duas q̇dã
media ẽ sapiẽtia. q̃si iter nigrũ. ꝛ
albũ medio colore coloratum.
Que siue inferius. siue superius
sic se habet ad vtrãqꜫ ptem: vt
preueniat ei finis secundum in
tentionẽ: ꝛ studiũ vtentis. sapiẽ
tia ista est: quam dicit apostolus
huius mũdi. ꝛ quam mediaz lo
cauit inter sapientiã dei. ꝛ sapiẽ
tiã principum huius mũdi. Hec
circa vtile: ꝛ honestum tota ver
satur: ꝛ affectata quadam pru

dētia. diſpēſaꝛ. Hec pene tota ē
i ſcia: videlicet vt ſciat deſcerneꝛ
prudēter. ⁊ diiudicare inter vti-
le: ⁊ iutile. int̄ honeſtū. ⁊ inhone
ſtū etiā ſi ñ ſit vite ⁊ moꝛibꝰ accō
modatū. Siētia eni influat. cha
ritas edificat aut ꝟo i huiuſmo-
di exq̇rendis elaborāt: vt tantū
ſciāt: ꝙ tātūmodo fuit curioſita
ti. Aut vt videāꝛ: ſiue ſcianꝛ ſcire
ꝙ ſeruit vanitati. Et hoc eoꝝ ſtu
diū tātū pōt ꝓficere. ⁊ i alta ſe ex
tollere quātū pōt rō ſine amoꝛ.
Siq̇dē hec philoſophia i ſciētia
reꝝ humanarū. ⁊ diuinarū diui
diꝛ. Quādiu eſt in humanis ſic
interim ſibi ē. Qñ vero ad diui-
na ſe exaltat: quāto altiꝰ aſcēdit
tāto iferius cadit. ⁊ ipleꝛ i eo. qꝛ
eleuāſ. alliſiſti me. eo ſiq̇dē aliqñ
cōatu naturalis igenij ꝓuehiꝛ. vt
ſicut dicit apoſtolus qꝺ notū eſt
dei: quātū de deo rō pōt ꝯprehē
dere: notū ſit illis ita vt i illis. i.
intra ſemetipſos. Deus enim il-
lis reuellauit. qꝛ ſic eos creauit.
vt i ſeipſis habeāt vnde deū co-
gnoſcāt. Surgūt. n. de ethica ſua
i quādā phiſicā: ⁊ iuiſibilia dei ꝑ
ea q̄ facta ſūt intellecta conſpici
unt ſempiternā quoq₃ eius vir-
tutē: ⁊ dininitatē. ita vt ſint inex
cuſabiles: qꝛ videlicet nolūt vlte
riꝰ ꝓcedere: vel ꝓficeꝛ. cū poſſint
in verā. ſ. theologiā. qꝛ cum co-
gnouerit deū. nō ſicut deū gloꝛi-
ficāt. aut gratias agūt. Sȝ euāe-
ſcūt i cogitatiōibus ſuis ⁊ obſcu
raꝛ inſipiēs coꝛ eoꝛum. Dicētes
eni ſe eē ſapiētes. ſtulti facti ſunt
⁊ theologiā inſipiēter ꝑdiderūt
etiā de phiſica miſabiliꝛ cadūt:
cū gloꝛiam mutāt incoꝛꝛuptibi-
lis dei in ſimilitudinē ymaginis
coꝛꝛuptibilis hominis: ⁊ volucꝝ
⁊ quadrupedū. ⁊ ſerpentium. ꝓ
pter qꝺ neq₃ in ethica ꝑmanere
ꝑmittūtur. ſed tradit illos deus
i deſideria cordis ipſoꝛū: immū-
diciā: vt contumelijs afficiāt coꝛ
poꝛa ſua: ⁊ i ſemetipſis tradidit
illos in repꝛobū ſenſū: vt faciāt q̄
non conueniunt. Sed ſapientia
ſemꝑ vincit maliciam. que cōtu
bernīū habēs dei nouit ſemper
ꝓficere: ⁊ nūq̄ deficere. Et attin
gēs a fine vſq₃ ad finē foꝛtiꝛ: diſ-
ponit omnia ſuauiter ſapienꝛ ſe
agēs i diuinis. caute in phiſicis
pꝛudenter in moꝛalibus. Igiꝛ ſa
piēs aīa ſicut ſupꝛadictū: eſt ab
omnibꝰ alienis affectibus defeca
ta deū tātūmodo ſapiens: homi
nē in homine eruit. deoq₃ plene
⁊ i omnibus affecta omnē infra
deū creaturā nō aliter q̄₃ deꝰ at
tēdit: i luce ⁊ virtute ſapiētie oīa
diſponēs. ⁊ oꝛdinās: ſic agēs: ſic
ꝺ eis iudicāſ. ſic ē: ſicut viuit. faci
ens iudiciū. ⁊ iuſticiā de eo vn-
de ē. ⁊ vnde viuit: Eſt. n. ſapiētia
ſicut diciꝛ candoꝛ lucis eterne. ⁊
ſpeculū ſine macula dei maieſta
tis: ſic cum in creaturā ſe expōit.
expꝛimit: ⁊ exhibet ymaginē bo-
nitaꝭ ⁊ iuſtitie dei. ⁊ ſicut virtutē
dei vaporat iferius: ſic claritatis
⁊ charitatis dei emanationeȝ ef-
fūdit exteriꝰ. Unde ⁊ alibi dicit
ſalamō. ſapiētia hominis lucet i

vultu eius. Et alibi. Oculi inq̄t
ſapiētis in capite eius: q2 nō aliū
de q̄ꝫ de naturali ⁊ interna v̄tu-
te: cerebri ſui ſe effūdūt: ⁊ a capi-
te nō recedūt. Dicit ſalomō. Mul
titudo ſapientiū ſanitas ē orbis
terraꝝ. O felices res hūanas. ſi
vbiqꝫ ſapiētibus ſeruirēt iſipien
tes. Sed cū ſapienter fugiūt ſapi
entes ſup inſipiētes regnare: ⁊ i
ſipienter fugiūt inſipiētes ſub ſa
pientibus eſſe. oia deſipiūt. ⁊ cō-
fundūtur ⁊ turbant. Sapientes
latēt. ⁊ deliteſcūt pueri regnant
⁊ pricipant. ⁊ fiūt ꝓncipes q̄ ma
ne comedūt. Et Ve terre illi. Sꝫ
ad propoſitū redeamꝰ. Anima
igitur ſpū ſapie illuſtrata. q2 dili
git iuſticiā ⁊ odit iniquitatē pro
pterea vnxit eā deus oleo letitie
pre ꝑticipibus ſuis ⁊ quā ꝑfudit
gratia oibus placet. ⁊ ab oibus
amat. Ipſi ēt qui ex aduerſo ſunt
videntes hmōi timent: ⁊ reuerē
tur. ⁊ ſi bonū in bono non volūt
imitari i durata neq̄tia. diſſimu
lare tñ non pñt natura. itra ſe āt
hñt ſapientes quandā priuataꝫ
gr̄am. ⁊ quandā linguā angeli-
cā linguam angeloꝝ qua inter
ſe loquuntur mutuis affectiōibꝰ
ſpūali q̄dā gratia cōicant i hoc
ipſū exterioribus aſpectibꝰ. quā
linguā nullꝰ nouit. niſi rex ange
loꝝ ⁊ angeli eiꝰ. ⁊ qui. ſūt ex ge-
nere iſrael: ⁊ ciues hieruſalē. nul
lus eā nouit egyptius. nullꝰ ca-
naneꝰ. Sicut. n. in ſāctitate vite:
⁊ hois interioris glorificatiōe. ⁊
ꝯtemplatioe. ⁊ fruitione diuini-
tatis iā future vite beatitudineꝫ
ꝓlibare in hac vita vident ⁊ ini-
ciari. ſic ēt de corpoꝝ ſuoꝝ glori
ficatione: quā plene ibi ꝑcepturi
ſūt in hac vita nō nihil ꝑcipiunt
acceptu. n. illa gr̄a. de qua dixi-
mus. q̄ hītantes in vnū ſeipſis in
deo. ⁊ deo i ſeipſis fruunt: ipſius
carnis ſic ſentiūt ꝯticuiſſe oēs cō
dictiōes: vt vniuerſa ſubſtantia
carnis ñ ſit eis niſi iſtrumētū bōi
opis. Nā ⁊ ſi ipſius miſerijs. ⁊ in
firmitatibꝰ ꝯtabeſcūt. Sꝫ ex hoc
ipſo interiori hoie fortius ꝯuale
ſcūt. Qñ. n. infirmor tunc fortior
ſū ⁊ potens: dicit apoſtolus ſen
ſus ipſius nouā quandā percipi
unt ⁊ prope ſpūalem gr̄aꝫ. Ocu
li ſimplices ⁊ aures tēꝑantes ali
quando in feruore or̄onis tanta
odoris ignota cuiuſdā flagrātia
ſpirat. ⁊ tāta guſtꝰ ēt nō guſtādo
ſuauitas: tātū ꝑmutuū tactū ſpi-
ritualis cuiuſdā voluptat; gerūt
paradiſū. Vultus ēt: ⁊ totiꝰ cor
poris ꝯpoſitione vite: ⁊ moꝝ: ⁊
actuū decoreum mutue ēt ſerui
tutis deuotis exhibitionibus: ⁊
pijs ſuſceptiōibus: ſic cuiuſdam
gr̄e bñplacito ſibi inuicē ꝯuēiūt
⁊ ꝯueniuntur: vt vere ſit cor vnū
⁊ anima vna. Nimiꝝ corpoꝝ ſu-
oꝝ futuram gloriā iaꝫ hic iniciāt
ex puritate ꝯſciētie: ⁊ mutue cō
uerſationis gr̄a. ꝑfecte eam hali
turi i futura ⁊ perhenni vita. Si
cut. n. nunc viuentia omnia ſo-
lis claritate ꝑfunduntur ⁊ ab in
uicem ꝑfundi videtur: ſicut nos
hic inuicem viuere videmꝰ ſic in

illa vita videbit de⁹a singulis in
oibus:⁊ ab oibus i singulis. non
ꝙ corporalib⁹ oculis videat diui
nitas: sed pn̄tiā diuinitatꝫ glorifi
catio corpoꝝ demōstrabit māife
sta q̄dā sui grā. Ad hoc ēt i hac
vita corporaliū sacramētoꝝ va
let religio q꜡ cū vir aliq̄d nisi cor
pora ⁊ corporalia itellegam⁹. q̄ꝫ
diu i ymagine ꝑtrāsim⁹ corpora
lib⁹ religamur sacramētꝫ: ne a d̄o
recedam⁹. Vn̄ ēt a religādo reli
gio dr̄. Cū v̄o fidelis aīa talibus
erudita talib⁹ icipiet nō idigere.
⁊ a corporalib⁹ trāsire ad spūalia
a spūalib⁹ ad spūaliū. ⁊ corpora
liū cōditorē hoc vere erit exire a
sarcinis. Relicto igit corpore: ⁊
corpꝫis oibus curis. ⁊ ipedimen
tis oiuꝫ: q̄ sūt ꝑter deū: obliuiscit
nihilqꝫ ꝑter deū attēdēs: q̄si se so
lū: soluqꝫ deū existimana: dilect⁹
inq̄t nimis mihi. ⁊ ego ill q̄d eni
mihi ē in celo: ⁊ a te q̄d volui su
ꝑ terrā: Defecit. ca. ⁊c. m. d. c. m.
⁊ ꝑs. m. d. i eternū. Deide venit
ad mortē. hūc. n. trāsitū ad vitā
mihi ifideles mortē appellāt. fi
deles āt q̄d nisi pascha? In mor
te ergo corporali ꝑfecte moritur
mōdo: vt ꝑfecte viuat d̄o. Ingre
dit i locū tabernaculi admirabi
lis igredit vsqꝫ ad domū d̄i. Et oi
b⁹ bn̄ ꝫm ordinē ꝓcedētib⁹ sicut
i principio diximus p̄od⁹ suū vnū
q̄dqꝫ defert i locū suū. corpus in
terrā: vnde q̄ assumptū ē tpe suo re
suscitādū: ⁊ glorificādū: spirituꝫ
ad deū q̄ creauit. cū. Siq̄dē iste ē
trāsitus ad deū. Diruptis oibus
obligamētis supatisqꝫ oib⁹ ipedi
mētis: ꝑfecta btitudine. ꝑhēni di
lectione ex hoc iā ꝑfecto deo ihe
ret vel potius vnit vere scā aīa i
terra: vt efficiat vna ex illis: q̄b⁹
dixit. Ego dixi. dij estis: ⁊ filij. ex
oēs. Hic ē finis eoꝝ. q̄ ꝓponunt
hierusalē i pricipio leticie sue: q̄s
vēti scti spūs docet d̄ oib⁹ q̄ ascē
siōes in corde suo sapiēter dispo
nūt de virtute i v̄tutē. donec vi
deat de⁹ deoꝝ i syō. de⁹ deorum:
btitudo beatoꝝ gaudiū bn̄ gau
dētiū. vnū dēiqꝫ bonū sumū oiuꝫ
bonoꝝ. A fine bōi ꝓpositi i ꝓnci
pio ascēsionis vsqꝫ ad hūc. finē
omnis cōsumatiōis sapiētia atti
git fortiter. fortitudinē ascēdēdi
ad se custodiēs. ne ascēsu ōficiat
⁊ suauiter dispōit oia. ⁊ aduersa.
⁊ ꝓspera. omnia ei i bonū modi
ficans. ⁊ cōponens. donec aiam
ad principiū suum reducat: ⁊ ab
scondat in abscondito facie dei:
Scire debet autē omnis sapiēs
ascēsor nō sic esse gradus huius
ascēsionis quomodo gradus sca
le vt singuli affectus istis tantū
tēporibus. ⁊ nō alio tēpore sint
necessarij. habet q̄ppe vnusq̄sqꝫ
affectus i ascensus ordine. tēpus
⁊ locū suum. quo cohoperanti
bus alijs affectibus suas videat
partes sollicitus exeq̄: Sed om
nes tamen sibi ꝯcurrunt. ⁊ coho
perant. preueniunt. ⁊ sequuntur
⁊ sepe fiūt primi nouissimi. ⁊ no
uissimi primi.

Diui Bernardi abbatꝫ de sca
la claustraliū siue de mō orandi

ad Goffredū mōachū tractat⁹. i
q̇b⁹ tñ exēplarib⁹ Augustino at
tribuit̄. s₃ liq̇do appet eē Ber.

Um die quadaȝ cor
porali manuū laboꝛ̄
occupat⁹ de spūalis
hoīs exercitio cogita
re cepissēȝ quattuoꝛ
spūales grad⁹ aīo cogitāti se subi
to obtulerūt. s. lectio. meditatio.
orō ꝛ ɔtēplatō. Hec ē scala clau
straliū: qua de terra ī celū suble/
uant̄. gradib⁹ q̇dē distincta pau
cis imēse tñ ꝛ icredibilis magni
tudis. Cui⁹ extrema ps terre in
nixa ē. supioꝛ vō nubes penetrat
ꝛ secreta celoꝝ rimat̄. Hi gradus
sicut noībus. ꝛ numero sūt. ita oꝛ
dine ꝛ numero sūt disticti. Quo
rū ꝓpetates ꝛ officia q̇dē singl'a
q̇d circa nos efficiāt. qūo iter se
inuicē differāt. ꝛ p̄mineāt. siquis
diligēter inspiciat. q̇cq̇d laboris
aut studij ipenderit in eis breue
reputabit. ꝛ facile p̄ vtilitat̄. ꝛ dl'
cedinis magnitudie. Est aūt le/
ctio sedula scripturaꝝ cū aī intē
tione ispectio. Meditatio ē stu/
diosa mētis actio occulte v̇itat̄
noticiā ductu ꝓprie rōnis iuesti
gās. Orō ē deuota cordis intē/
tio in deū ꝓ malis amouēdis. ꝛ
bōis adipiscēdis. Cōtēplatio est
mētis ī deū q̄dā suspēse eleuatio
eterne dlcedis gaudia degustās

Descriptio offōꝝ q̄tuoꝛ graduū

Assignat̄ ergo q̄tuoꝛ graduū d̄
scriptiōib⁹. restat vt coꝝ officia
videam⁹: Btē igit̄ vite dulcedi/
nē. Lectio iq̄rit meditatio iuēit
orō postulat. ɔtēplatio d̄gustat.
Uñ ipe dñs dic̄. Querite. ꝛ iue/
niet̄. pulsate ꝛ apiet̄ vobis. Que
rite legēdo. iuenietis meditādo
Pulsate orādo. ꝛ apiet̄ vobis ɔ
tēplādo. Lectio q̄si solidū cibuȝ
ori appōit. Meditatio masticat
ꝛ frāgit. Orō saporē aq̇rit. Cōtē
platio ē ipa dulcedo. q̇ iocūdat ꝛ
reficit. Lectio ī cortice meditatio
ī adipe. orō ī desiderij postulatōe
Cōtēplatio ī adepte dulcedis de
lectatiōe. Qd̄ vt exp̄ssius videri
possit, vnū de mult̄ supponā exē
plū. In lectiōe audio. Bti mū/
do corde qm̄ ipi deū videbūt. ec
ce breue verbū. s₃ suaui ꝛ multi/
plici sensu refertū ad pastū aīe q̄
si vuā ministrauit quā postq̄ aīa
diligenter inspexit. dicit intra se
pōt aliq̇d boni esse. Redibo ad
coꝛ meū ꝛ tēptabo. si forte intel/
ligere. ꝛ iuenire potero mūdiciā
hāc p̄ciosa. n. ꝛ desiderabilis est
res ista. cuius possessores bti di/
cunt̄. Cui visio dei. que ē vita et
na ꝓmittit̄. que tot sacre scriptu
re testimonijs collaudat̄. Hoc er
go sibi pleni⁹ explicari desiderās
incipit hāc vuā masticare. ꝛ frā/
gere. eāq₃ quasi in torculari pōit
deide excitat rationē ad iq̇rēdū
q̇d sit. ꝛ qūo haberi possit hec a
deo preciosa ꝛ desiderabilis mū
dicia.

Officium meditationis.

Accedēs ergo sedula medita/
tio. nō remanet extra. nō heret ī
sup̄ficie vlteri⁹ pedē figit interio
ra penetrat. singula rimat̄ attēte

ꝯsiderat.quod nõ dixit beati mũ
do corpe.sed corde q2 nõ sufficit
manus habere innoxias a malo
ope.nisi a prauis cogitationibus
mũdemur in mente. Qd aucto
ritate ꝓphete ꝯfirmatur dicentis.
Quis ascendet in montẽ domi
ni.aut q̇s stabit i loco sãcto eius
Innocẽs manibꝰ.⁊ mũdo corde
Itẽ ꝯsiderat quantũ hãc cordis
mũdiciam optabat idẽ ꝓpha q̇
orans. Cor mundũ inquit crea i
me deus.Itẽ si aspexi iniq̇tatem
i corde meo ñ exaudiet dñs : Co
gita quã sollicitꝰ erat in hac cu-
stodia beatꝰ Job.q̇ dicebat.Pe
pigi fedꝰ cũ oculis meis. ne co-
gitarem quicq̃ de virgine.Ecce
quãtũ arctabat se vir sanctꝰ. qui
claudebat oculos suos.ne vide-
ret vanitatẽ.ne forte icautꝰ respi
ceret.quod postea iuitꝰ desidera
ret.Postq̃ hec.⁊ hmõi d cordis
mundicia ptractauit.icipit cogi
tare de eiꝰ ꝑmio. Quã gloriosũ
⁊ delectabile est videre faciẽ de-
sideratã domini speciosi forma ꝑ
filijs hoium.Nõ iã abiectum .⁊
vilem nõ habentẽ speciẽ qua ve
stiuit eũ mater sua.sed stola im-
mortalitatis indutũ.⁊ coronatũ
diademate.quo coronauit eũ pa
ter suus i die resurrectiõis.⁊ glo
rie.die quã fecit dñs.Cogitat qd
in illa visione erit satietas illa.d
qua dixit ꝓpheta.Satiabor cũ
apparuerit gloria tua. Videsne
quãtũ liquoris emanauit ex mi-
ma vna.quãtꝰ ignis ex hac scin
tilla ortus ẽ. quãtũ hec modica

massa.Bti mũdo corde:qm̃ ipsi
deũ videbũt.in icude meditatio
nis extensa est.Sed quantũ ad-
huc posset extẽdi si accederet ali
quis talia exptus. Sentio.n. qd
puteꝰ altus ẽ.sed ego adhuc ru-
dis tiro i quo pauco auriẽda vix
inueni.His anima facibus inflã
mata:his icitata dsiderijs fracto
alabastro suauitatẽ vnguẽti pre
sentire icipit necdũ gustu.sed q̃si
nariũ odoratu ⁊ ex hoc colligit
q̃ suaue eẽt huiꝰ mũditie sẽtire
expientiã: cuiꝰ meditationẽ no
uit adeo eẽ iocũdã.Sz q̇d faciet
hũdi d csiderio estuat:sed nõ in-
uenit apud se qũo hr̃e possit: ⁊
quãto plus inq̇rit:plus sitit dum
apponit meditationẽ:apponit ⁊
dolorẽ:q2 sitit dulcedinẽ:quã in
cordis munditia meditatio esse
mõstrat:sed nõ ꝑgustat.nõ.n.est
legẽtis:atq3 meditãtis hãc senti
re dulcedinẽ: nisi data fuerit de
sup.Legere.n.⁊ meditari tã bo
nis q̃ malis cõe est.Et ipsi phi
losophi gentiũ.in quo sũma veri
boni ꝯsisteret inenerũt.ductu rõ
nis.Sed q2.cum deum cogno-
uissent.non sicut deum glorifica
uerunt.⁊ de suis viribus presu-
mẽtes dicebãt. Linguã nostram
magnificabimꝰ.labia nr̃a a no-
bis sunt.q̇s noster dominus est
non meruerũt pcipere.quod po
tuerunt videre. Euanuerũt i co
gitationibꝰ suis.⁊ eorum sapia de-
uorata ẽ.quã eis ꝯtulerat hũane
studiũ discipline:non spiritꝰ sapi
entie;qui solus dat verã sapien-

tiam sapidã.s.scientiã: que aĩam cui inhesit iextimabili sapore io cundat ⁊ reficit. Et de illa dictũ ẽ. Sapiẽtia nõ itrabit in maliuo lã animã. Hec aũt a solo deo est ⁊ sicut officiũ baptizãdi dñs cõ- cessit multis: potestatẽ vero ⁊ au ctoritatẽ in baptismo remittẽdi peccata sibi soli retinuit. Unde Joãnes antonomasice: ⁊ discre- tiue deꝰ deo dixit. Hic ẽ q̃ bapti- zat. Sic đ eo possumꝰ dicere. hic est qui sapiẽtie saporẽ dat ⁊ sapi dã aiam facit. Sermo siquidem dat multꝭ sʒ sapiẽtia paucis: quã distribuit dñs cui vult: ⁊ quomõ vult.

Officiũ orationis.

Uidens aũt anima ꝙ ad desi deratã cognitiõis ⁊ experientie dulcedinẽ per se nõ possit attin- gere: ⁊ quãto magis ad cor altũ accedit. tãto magis exaltet deus humiliat se ⁊ ꝯfugit ad orationẽ dicẽs. Dñe qui nõ videris nisi a mundis cordibus. iuestigaui: le gendo meditando quesiui quõ haberi possit vera cordis mũdi- cia. vt ea mediãte vel ex modica parte possez te cognoscere. Que rebã vultũ tuũ dñe vultũ tuum querebã dñe. Diu meditatus sũ in corde meo ⁊ in meditatione mea exarsit ignis ⁊ desiderium amplius cognoscendi te. dũ pa- nem sacre scripture mihi frãgis in fractiõe panis magna cogni- tio est. Et q̃ztũ plus te cognosco plus te cognoscere desidero. nõ iã in cortice lr̃e sed in sensu expi entie nec hoc peto dñe ꝓꝓ meri- ta mea sʒ ꝓ tua misericordia. Fa teor. n. q2 indigna ⁊ peccatrix sũ sed catelli edũt de micis que ca- dũt de mẽsa dominorum suoꝝ. Da mihi dñe arrã hereditatꝭ fu- ture. saltẽ guttã celestis pluuie: qua refrigerẽ sitim meã. q2 amo re ardeo.

Officiũ cõtemplationis.

His ⁊ huiusmõi ignitis elo- quiis suũ iflãmat dsideriũ. sic ostẽ dit suũ affectũ his icãtatiõibꝰ ad uocat spõsum. dñs aũt cuiꝰ ocu- li super iustos. ⁊ aures eius non solum ad preces. sed ipsas ꝑces eoꝝ nõ expectat. donec sermonẽ finierit sʒ mediũ orationis cursũ interrũpens festinus ingerit se ⁊ anime desideräti festinus occur rit celestis rore dulcedinis circũ fusus vnguẽtis optimis delibu- tus aiaʒ fatigantẽ recreat. esuriẽ tẽ reficit aridã ipignat ⁊ facit eã terrenoꝝ obliuisci memoria sui mirabiliter fortificãdo viuificãs ⁊ inebriando sobriam reddens. Et sicut in quibusdã carnalibus officijs aia adeo vincitur carna- li ꝯcupiscentia ꝙ oẽm vsũ rõnis amittit. ⁊ fit hõ quasi totus car nalis. Jta merito in hac super- na cõtemplatione ita sumunt ⁊ absorbentur carnales motus ab aia vt in nullo caro spiritui ꝯtra dicat ⁊ fiat homo quasi totꝰ spi- ritualis.

Signa spũs sci ad aiaʒ venient.

Sʒ o dñe quomodo compe- rimus quando hec facis ⁊ qđ si gnũ aduentus tui. Nũquid hu

tus cōsolatiōis τ letitie testes τ nūcij sūt suspiria τ lachryme. Si ita est noua est antiphrasis ista τ significatio inusitata. Que eniz ꝯuētio ꝯsolationis ad suspiria. leticie ad lacrimas. si tn̄ iste dicē de sunt lacrime. τ nō potius roris interioris desup infusi supfluens abundantia τ ad interioris ablutionis indicium exterioris hois purgamentū. Ut sicut i baptismo pueroꝝ. p exteriorē ablutionē significatur τ figurat interior anime ablutio. ita hic econtra exteriorē ablutionē interior pcedit purgatio. O felices lacrime per quas macule interiores purgant p quas pccōꝝ incendia extingunt. Bti q̄ sic lugetis: qr ridebitis. in his lacrimis agnosce o aia spōsū tuuz: amplectere desideratū. Nūc torrēte te voluptatꝭ iebria: fugge ab vbere ꝯsolatiōis ieus lac τ mel. Hec sūt mirāda munuscula τ solatia q̄ dedit tibi spōsus tuꝰ gemitꝰ. s. τ lacrime. Adducit tibi potū in his lacrimis i mēsura. He lacrime sūt tibi panes die ac nocte: pāes vtiqꝫ ꝯfirmātes cor hois τ dulciores snp mel τ fauuz. O dn̄e iesu xp̄e si adeo sunt dulces iste lacrime que ex memoria τ desiderio tui excitant q̄ dulce erit gaudiū qđ ex manifesta tui visiōe capiet si adeo dulce ē flere p te q̄z dulce erit gaudere de te. Sz qd̄ huiusmōi secreta colloq̄a pferimꝰ i publicū. Cur meffabiles τ ienarrabiles affectꝰ verbis cōmunibꝰ conamur exprimere. Inexpti talia nō intelligūt: nisi ea expressiꝰ legūt in libro expientie: quos ipsa docet vnctio. Alr aūt lr̄a exterior nō pdest quicq̄z legēti. Nō dicū sapida ē lectio exterioris littere nisi glosā τ interiorē sensuz sumat ex corde.

Quō remanet aia spūs sācti feruore descendente.

O aia diu ptraximus sermonē. Bonū enim erat nos hic eē cū Petro τ Joanne cōtemplari gloriā sponsi: τ diu manere cū illo. Si vellet hic fieri nō duo. ū tria tabernacula: sed vnū in quo essemus simul: τ simul delectaremur. Sz iā dicit sponsus. dimitte me. iā. n. ascēdit aurora. iā lumē gr̄e τ visitationē quā desiderabas accepisti. Data ergo bn̄dictiōe mortificato neruo femoris τ mutato noie de iacob i israel: paulisp secedit sponsus diu desideratus cito elapsus. Subtrahit se tā a pdicta visiōe q̄z a dulcedine ꝯtēplatōis: manet tn̄ presens q̄tū ad gubernationē.

Hic reddit cā quare spūs sancti feruor animā aliquātū deserit.

Sz ne timeas o spōsa ne dspeRes ne existimes te ꝯtēni: si paulisp tibi subtrahit spōsus faciem suā. oia ista coopant tibi i bonū τ de accessu τ recessu lucrū acq̄ris. tibi venit tibi τ recedit. venit ad ꝯsolationē: recedit ad cautelā ne magnitudo ꝯsolatōis extolat te ne si sp apō te sit spōsus icipias ꝯtēnere sodales: τ hāc ꝯtinuā

visitationē nō tā grē attribuas sꝫ nature. Hāc aūt grāꝫ. cui vult ꝛ qñ vult spōsus attribuit. ñ quasi iure hereditario possidetur. Uulgare ꝓuerbiū ē. qđ nimia familiaritas pit ꝯtēptū. Recedit ergo ne forte nimis assidu⁹ ꝯtemnaꝶ. ꝛ absēs magis desidereꝶ. dsideratus auidi⁹ queraꝶ. diu quesit⁹ tādē gratius inueniaꝶ. Preterea si nūqꝫ deesset hic ꝯsolatio. q̄ respectu future glorie. q̄ reuelabiꝶ i nobis. enigma ē. ꝛ ex pte. putarem⁹ forte hic hr̄e ciuitatē manātēꝫ ꝛ min⁹ iq̄rerem⁹ futurā. Ne ergo exiliū deputem⁹ ꝓ patria. Arrā ꝓ pcij sūma. Uēit spōsus ꝛ recedit vicissim. Nūc ꝯsolationē afferēs. nūc vniuersū statū nr̄um in ifirmitatē ꝯmutās. paulisp nos pmittit gustaꝶ. quā suauis ē. ꝛ añ quā plene sentiam⁹ se subtrahit ꝛ ita q̄si alis expāssis supra vos volitās ꝓuocat nos ad volādū. q̄si dicat. Ecce paꝝ gustastis qꝫ suauis sū. ꝛ dulcis. sꝫ si vultis plene saturari hac dulcedie. currite post me i odorē vnguētoꝝ meorū hn̄tes sursū corda. vbi ego suꝫ in dextra dei patris: Ibi videbitis me nō p speculū i enigmate sed facie ad faciē. ꝛ plene gaudebit cor vr̄m. ꝛ gaudiū vr̄m nēo tollet a vobis.

Cura ꝛ diligētia anime ne oino a deo deseratur.

Sꝫ caute tibi o spōsa qñ absentat se spōsus ñ lōge abibit ꝛ si nō vides eū ipe tñ videt te semp plen⁹ oculis añ ꝛ retro nūqꝫ potes eū latere. Hꝫ ēt circa te nuncios suos spūs quasi sagacissimos exploratores: vt videāt qūo absente sponso ꝯuerseris: ꝛ accusent te corā ipso. si aliq̄ signa lasciuie. ꝛ scurrilitatis in te dep̄hender unt zelotypus est spōsus iste. si forte aliū amatorē recepis. si alijs magis placere studueris. stati discedet a te ꝛ alijs adherebit adolescentulis. delicat⁹ est spōsus iste nobilis ꝛ diues est. speciosus forma prefilijs hoim. ꝛ ideo nō nisi speciosā dignatur hr̄e sponsaꝫ. Si viderit in te maculā. siue rugam statim auertit oculos. Nullam. n. immunditiam pōt sustinere. Esto ergo casta. esto verecūda. ꝛ humilis: vt sic a sponso tuo merearis frequenter visitari. Timeo ne diutius detinuerit nos sermo iste sed ad hec ꝯpulit me materia fertilis pariter. ꝛ dulcis quā ego non ꝓtrahebā spōtane⁹ sed nescio qua ei⁹ dulcedine trahebar inuitus.

Officia ꝛ effectus singuloꝝ graduum p repetitioneꝫ.

Ut ergo q̄ diffusius dicta sūt simul iuncta melius videanꝶ. predictoꝝ summā recapitulādo colligamus sicut in predictis exemplis prenotatum est. videri pōt: qūo predicti gradus cohereāt ꝛ sicut tēporaliter ꝛ causaliter se p̄cedant lectio. n. quasi fūdamētū prio occurrit. ꝛ data mat̄ia mittit nos ad meditationē. medita

tio vero quid appetendū sit dili
gentius iq̄rit. ⁊ quasi effodiens
thesaurū inuenit ⁊ ostendit. Sȝ
cū per se obtinere nō valeat. mit
tit nos ad orationé. Oratio se to
tis viribus erigens ad dominū i
petrat thesaurū desiderabilé cō
téplationis suauitaté. hec ãt ad
ueniens predictorū trium labo-
ré remūerat. dū celestis rore dul
cedinis animaȝ sitienté inebriat.
Lectio ergo est secūdū exterius
exercitiū. Meditatio secundum
interioré itellectū. Oratio secū-
duȝ desideriū. Cōtéplatio super
omnem sensum. Primus gra-
dus est incipientiū. Secūdus ē
proficientiū. Tertius est deuoto
rū. Quart⁹ beatoꝝ. Hij aūt gra-
dus ita ꝯcathenati sūt. ⁊ vicaria
ope sibi inuicé deseruiūt. ꝙ pre-
cedéte sine subsequentibus aut
paꝝ. aut nihil prosint. Sequétes
vero sine precedétibus aut raro
aut nūꝗ̄ haberi possūt. Quid. n̄
ꝓdest lectione ꝯtinua tp̄s occu
ꝑe. sáctoꝝ gesta. ⁊ scripta legédo
tráscurrere: nisi ea ét masticádo
⁊ ruminádo succū eliciamus. ⁊
trásglutiédo vsꝗ̄ ad cordis intia
trásmittamus. vt ex his diligéter
ꝯsideremus statuȝ nr̄m. ⁊ stude
amus eoꝝ opera agere. quoꝝ fa-
cta cupimus lectitare. Sed quo
modo hec cogitabimus aut qūo
cauere poterim⁹. ne falsa aut ina
nia quedā meditando limites a
sanctis patribus cōstitutos tran
seam⁹. nisi prius circa huiusmōi
añ ex lectione. aut ex auditu fue
rimus istructi. Audit⁹. n. quodā
modo ꝑtinet ad lectionem. Un-
de solem⁹ dicere nō solū libros
ipsos nos legisse: quos nobis ip
sis vel alij legim⁹. sed illos quos
a magistris audiuimus. Ité q̄d
prodest homini si ꝑ meditatiōeȝ
q̄ agéda sunt videat. nisi oratio
nis auxilio. ⁊ dei gratia ad ea ob
tinéda cōualescat? Omne siq̄dé
datū optimum. ⁊ omne donū ꝑ
fectū desursum est descendens a
patre luminū. sine quo nihil pos
sumus facere. sed ipse i nobis fa-
cit opa. nō tamen omnino sine
nobis. Cooperatores eniȝ dei su
mus sicut dicit apostolus. Uult
siq̄dé deus. vt eū adiuuem⁹. ⁊ vt
ei aduenićti ⁊ prestolánti ad ostiū
aperiamus sinuȝ voluntatis no
stre ⁊ ei consentiamus hunc cō-
sensū exigebat a samaritana quá
do dicebat voca virū tuū. quum
si diceret. Uolo tibi ifūdere gra
tiá. tu applica liberū arbitrium.
Orationé exigebat ab ea: cuȝ di
cebat. Tu si scires donū dei. ⁊ q̄s
ē. q̄ dicit tibi. da mihi bibere. for
sitan petijsses ab eo aquam viuá
Hoc audito q̄si ex lectione mu-
lier istructa meditata ē in corde
suo bonū sibi fore ⁊ vtile habere
hác aquaȝ. Accensa ergo haben
di desiderio ꝯuertit se ad oratio
né dicens. Domine da mihi hác
aquam vt non siciá ampli⁹ neꝗ̄
veniá huc haurire aquam. Ecce
adiutus vbi domini. ⁊ sequés su
ꝑ eo meditatio incitauerūt eam
ad orandū. Quomodo nāꝗ̄ eét

ſolicita ad poſtulandū: niſi ꝑus eā accēdiſſet meditatio. Aut q̇d ei ꝑcedēs meditatio Ɂtuliſſet: niſi: q̄ appetēda mōſtrabat: ſequēs oꝛatio īpetraſſet? Ad hoc ergo. vt fructuoſa ſit meditatio oppoꝛtet vt ſequat̄ orationis deuotio: cuius quaſi effectus eſt contemplationis dulcedo.

Hic oſtēdūt̄ oēs hi grad⁹ ita eē ſimul iūcti vt ſint īſeꝑabiles. Ex his poſſumus colligere qḋ lectio ſine meditatiōe arida ē. Meditatio ſine lectiōe erronea. Oꝛatio ſine meditatione eſt tepida. Meditatio ſine oꝛatiōe infructuoſa. Oꝛatio cū deuotione Ɂtēplationis acq̇ſitiua. Cōtemplatiōis adeptio ſine oꝛatione aut rara. aut miraculoſa. Deus. ī cui⁹ potētie nō eſt numer⁹. vel termin⁹. ⁊ cui⁹ miſericoꝛdia ſuꝑ oīa oꝑa eius quādoq̧ ex lapidibus ſuſcitat filios abꝛae dū duros. ⁊ nolētes aq̇eſcere cogit: vt velint. ⁊ ita q̄ſi ꝓdigus: vt vulgo dici ſolet: bouem cū coꝛnu trahit qn̄ nō vocatus ſe infundit. Quod ⁊ ſi qn̄ aliq̇bus legim⁹ Ɂtigiſſe: vt Paulo: ⁊ q̇buſdaȝ alijs non tamen iō debemus nos q̄ſi deū temptando diuina ꝑſumere: ſȝ facere: qḋ ad nos ꝑtiet: le geř. ſ. ⁊ meditari in lege dei. Oꝛare ipſū. vt adiuuet infirmitateȝ noſtrā. ⁊ videat imperfectū noſtruȝ. quod ipe docet nos faceř dicēs: petite ⁊ accipietis: querite. ⁊ inuenieťꝭ pulſate ⁊ aꝑietur vobis. Nūc enim regnū celoꝝ vim patit̄. ⁊ violēti rapiūt illud. Ecce ꝑſignatis diſtinctiōibus ꝓſpici poſſunt predictorū graduū ꝓpꝛietates: quomō ſibi cohereāt. ⁊. q̇d ſinglī in nobis efficiāt. Beatus hō: cuius anim⁹ a ceteris negotijs vacuus in his q̄tuoꝛ gradibus verſari ſemꝑ deſiderat q̇ venditis vniuerſis: que habuit: emit agruȝ illū: in quo latet theſaur⁹ deſiderabilis. ſ. vacare ⁊ videre: q̄ȝ ſuauis eſt domin⁹ q̇ in pꝛimo gradu exercitat⁹: in ſecundo circūſpectus: in tertio ꝺuotus in quarto ſupꝛa ſe leuat⁹ ꝑ has aſcenſiones: q̄s in coꝛde ſuo diſpoſuit: aſcēdet de virtute ī virtutē: donec videat deū deoꝛuȝ in ſyon. Beat⁹: cui in hoc ſupꝛemo gradu vel modico tēpoꝛe concedit̄ manere. Qui vere pōt diceř. Ecce ſentio gratiaȝ domini: ecce cū Petro ⁊ Joanne gloꝛiā eius in mōte cōtēploꝛ. ecce cū iacob plerūq̧ rachelis amplexibus delectoꝛ. Sed caueat ſibi iſte: ne poſt cōtēplationē iſtā: qua eleuatus fuerat vſq̧ ad celos: iordinato caſu coꝛruat vſq̧ ad abyſſos: nec poſt dei viſioneȝ ad laſciuos mūdi act⁹ ⁊ carnis illecebꝛas cōuertat̄. Cū ꝟo mentꝭ humane acies infirma ꝟi luminis illuſtrationē diutius ſubſtinere nō poterit ad aliquē triū graduum ꝑ quos aſcēderat leuit̄ ⁊ oꝛdinate deſcēdat ⁊ alternatim mō in vno modo in altero. ſecundū modum liberi arbitrij pꝛo ratione loci ⁊ tēpoꝛis demoꝛet̄ tanto iam deo viciniox quanto a pꝛimo gradu re

tior. Sed heu fragilis et misera humana conditio. Ecce ductu rationis et scripturarum testimonijs apte videmus in his quattuor gradibus bone vite perfectionem contineri. et in his spiritualis hominis exercitium debere versari. Sed quis est qui hunc vivendi tramitem teneat: Quis est hic et laudabimus eum: Velle multis adiacet. sed perficere paucis. Et utinam de istis paucis essemus.

Quatuor cause retrahunt nos ab hijs quinque gradibus.

Sunt autem quatuor cause. que retrahunt nos plerumque ab istis gradibus. scilicet inevitabilis necessitas. honeste actionis utilitas humana infirmitas mundalis vanitas. Prima est excusabilis. secunda tollerabilis. tertia miserabilis. quarta culpabilis. Illis. n. quos huiusmodi causa a sancto proposito retrahit. melius erat gloriam dei non cognoscere. quam post agnitam retroire. Quam sibi excusationem habebit de peccato: nam iuste potest dicere dominus. Quid debui tibi facere. et non feci. non eras. et creavi te. peccasti et diaboli servum te feceras. et redemi te. in mundi circuitu cum impijs currebas. et elegi te. dederam tibi gratiam in conspectu meo et volebam facere apud te mansionem. tu vero despexisti me. et non solum sermones meos. sed me ipsum proiecisti retrorsum. et ambulasti post concupiscentias tuas. Sed o deus bone. suavis. et mitis. amicus dulcis consiliarius prudens. auditor fortis quam inhumanus. quam temerarius est. qui te abijcit. qui tam humilem. tam mansuetum hospitem a suo corde repellit. O quam infelix. et dannosa commutatio creatorem suum abijcere et pravas. noxiasque cogitationes recipe. Illud etiam secretum cubile spiritussancti secretum cordis. quod paulo ante celestibus gaudijs intendebat. tam subito immundis cogitationibus. et peccatis tradere conculcandum. Adhuc in corde calent sponsi vestigia. et iam intromittuntur adulterina desideria. Male convenientes et indecorum est aures. que modo audierunt verba. que non licet homini loqui. tam cito inclinari ad fabulas et detractiones audiendas. O domine. qui sacris lacrimis modo baptizati erant. repente converti ad videndas vanitates: lingua que modo dulce epithalamium decantaverat: que ignitis et persuasorijs eloquijs suis cum sponso reconciliaverat sponsam: et introduxerat eam in cellam vinariam: iterum converti ad vana eloquia ad scurrilitates ad concinnandum dolos. ad detractiones. Absit a nobis domine. Sed si forte ex humana infirmitate ad talia dillabimur. non ideo desperemus: sed iterum recurramus ad clementem medicum qui suscitat de terra inopem: et erigit de stercore pauperem. Et qui non vult mortem peccatoris: iterum curabit et saluabit nos. Iam tempus est ut epistole finem iponamus. Oremus ergo deum ut ipedimenta: que nos ab eius contemplatione retrahunt: in presenti nobis mitiget. in futuro nobis penitus auferat qui per predictos gradus de virtute in vir

De gratia ꝛ libero arbitrio.

tutem nos perducat. donec videamus deū deoꝝ in syon. Ubi electi nō guttatim: nō interpolatiꝫ perciperent diuine cōtemplationis dulcedinem: sed torrēte voluptatis indesinenter repleti habebunt gaudiuꝫ qđ nemo tollet ab eis ꝛ panē icōmutabilē pacē in idipsū. Tu ergo frater mi Gofrede: si qn̄ datū tibi fuerit desuꝑ ad predictoꝝ graduū celsitudinē ꝯscēdere: memēto mei ꝛ ora ꝓ me: cū tibi bn̄ fuerit: vt sic cortina cortinā trahat: ꝛ qui audit dicat veni.

Diui Bernar. abba. i tractatū de gr̄a ꝛ libero arbitrio ꝓ og.

Omio Guilielmo abbati sācti Theodorici
d F. B. Opusculuꝫ de gr̄a ꝛ libero arbitrio quod illa: qua scitis occasiōe nuꝑ aggressus sū eadē gr̄a adiuuāte ꝑegi vt potui. Uereor aūt ne aut grandia minꝰ digne locutus inueniar aut pertractata a pluribꝰ suꝑfluo retractasse. Proide legite illud ꝑmꝰ. Et si iudicatis solus: ne si ꝓferatur in mediū magis forte scriptoris publicet temeritas q̄ȝ lectoris hedificet caritas. Qđ si palam fieri vtile ꝓbauerit: tunc si quid obscurius dictū aduerteritis: quod in re obscura seruata ꝯgrua breuitate dici planius potuisset: nō sit vobis pigꝛ: aut emēdare par nos aut mihi significare emēdādū si fraudari n̄ vult ꝓmissiōe illa sapiētie: que ait. Qui elucidāt me: vitā eternā hēbunt.

Tractatꝰ de gr̄a ꝛ libero arbi.

Oquēte me aliqn̄ corā
I fratribꝰ ꝛ dei i me gr̄am cōmendāte: ꝙ. s. ab ipsa me in bono ꝛ ꝓuentū agnoscerē ꝛ ꝓuehi sentirē ꝛ sperarē ꝑficiēdū quid tu ergo ait vnus ex circūstātibus oꝑariis: aut q̇d mercedis speras vel premii si totū facit deus. Quid. n. inq̄ȝ tu ꝯsulis Da inquit gloriā deo: qui gratis te preuenit: excitauit: incitauit ꝛ viuere digne de cetero q̄ te ꝓbes ꝛ ꝑceptis bn̄ficiis nō ingratū ꝛ ꝑcipiēdis idoneū. Et ego. Bonū inq̄ȝ ꝯsiliuꝫ das. sed si dederis ꝛ posse teneri. Siquidē nō est eiusdē facilitatis scire quid faciēduꝫ sit ꝛ facere. Quoniam ꝛ diuersa sunt ceco ducatū ꝛ fesso prebere vehiculū. Non quicunq̄ȝ ostēdit viā prebet etiā viaticū itineranti Aliud illi exhibet. qui facit ne deuitet. ꝛ aliud. qui prestat ne deficiat i via. Ita nec quiuis doctor statim ꝛ dator erit boni quodcū q̄ȝ docuerit. Porro duo mihi sūt necessaria doceri ac iuuari. Tu q̇dē hō recte ꝯsulis ignorantie. sꝫ si veꝝ sentit apostolus. spūs adiuuat infirmitatem nostrā. Imo vero qui mihi per os tuū ministrat ꝯsiliū ipse mihi necesse ē ministret per spiritū suum adiutoriū. quo valeam implere. qđ cōsulis. Ecce enim iam eius munere velle adiacet mihi. ꝑficere

aũt nõ inenio. Sʒ nec aliqñ me
inuĉtuꝝ ɔfido. nisi qui dedit vel-
le det ⁊ ꝑficere ꝓ bona volũtate
Ubi ergo ait sunt merita nostra
⁊ spes nr̃a. Audi inq̃ꝫ ex opibus
iustitie que fecimus nos sʒ ẜʒ suã
misericordiam saluos nos fecit.
Quid eniʒ. Tu forte tua putaue
ras creasse merita tua posse sal-
uari iustitia: qui nec saltem dñm
iesum dicere potes nisi in spiritu
sancto. Ita ne oblitus es: q̇s di-
xerit. Sine me nihil potestis fa-
cere. Et neqꝫ currẽtis neqꝫ volẽtiꝫ
sʒ dei miserentis est. q̇d igiẗ agit:
aĩs liberꝝ arbitriũ. Breuiter rñ-
deo. saluaẗ. Tolle liberꝝ arbitriũ
nõ erit qȯ salueẗ. Tolle grãm nõ
erit vñ saluetur. Opus hoc sine
duobus effici non põt. Uno a q̊
fit. Altero cui: vel in quo fit. De
us auctor est salutis: liberꝝ arbi-
triũ tm̃ capax: nec dare illaʒ nisi
deus: nec capere valet nisi liberꝝ
arbitriũ. Quod ergo a solo deo
⁊ soli daẗ libero arbitrio: tã absqꝫ
ɔsensu eẽ nõ põt accipiẽtiꝫ q̃ꝫ abs-
qꝫ gratia dãtis. Et ita gratie ope
rãti salutẽ cooꝑari diciẗ liberꝝ ar
bitriũ: dũ ɔsentit. Hoc est dũ sal
uaẗ. Consentire enim saluari est
Proinde pecoris spũs salutẽ hu
iuscemodi caꝑe minime põt: eo
ꝙ illi volũtarius ɔsensus desit: q̊
saluatori deo placide obtẽperet
siue iubẽti acquiescẽdo siue pol
licẽti credẽdo: siue reddẽti gra-
tias agẽdo. Enimuero aliud est
voluntarius ɔsensus. aliud natu
ralis appetitꝰ. Posterior q̇ppe

nobis cõis ẽ cum irrõnabilibus
nec valet ɔsentire spũi: carnis ir
retitus illecebris. Et fortasse ipse
ẽ q̊ alio noie ab aplo sapia carnis
appellaẗ: vt ait. sapia carnis ini-
mica ẽ deo. legi. n. dei nõ est sub
iecta: nec. n. põt. Hũc ergo vt di-
xi cõem hñtes cũ bestijs ɔsensus
voluntariꝰ nos discernit. Est eni
habitus aĩ liber sui. Siquidẽ nõ
cogiẗ: nõ extorqueẗ. est q̇ppe vo
lũtatis: nõ necessitatis. Nec ne-
gat se nec ꝓbet cuiq̃ꝫ. nisi ex volũ
tate. Alioq̊n si cõpelli valet inuĩ
tus. violẽtus est nõ volũtarius.
Ubi aũt volũtas nõ ẽ nec cõsen-
sus. Nõ enim ẽ ɔsensus nisi volũ
tarius. Ubi ergo ɔsensus: ibi vo
luntas. Porro vbi volũtas: ibi
libertas. Et hoc est qȯ dici puto
liberꝝ arbitriũ. Sed vt manifesti
us fiat qȯ diciẗ: ⁊ cõpetẽtius ad
id qȯ volumus veniamꝰ paulo
altius extimo repetẽdũ. In rebꝰ
naturalibus non idẽ est vita: qȯ
sensus nõ sensus qȯ appetitꝰ nec
ille qȯ ɔsensus. Qȯ ex singuloꝝ
diffinitiõibus clarius elucebit.

Est eniʒ i quolibet corpore vi
ta interius: ac naturalis motꝰ vi
gens tm̃ intrinsecus. Sensus
v̊o vitalis in corpore: motus vi-
gens extrinsecus. Appetitus ãt
naturalis vis in animãte mouẽ
dis auide sensibus attributa.

Uerum cõsensus est motꝰ vo
lũtatis spontaneus. vel certe qȯ
superius dixisse me memini ha-
bitꝰ aĩ liber sui. Porro volũtas
est motus rõnalis ⁊ sensui presi

dens ⁊ appetitui. Hꝫ sane q̄cun-
qꝫ se voluerit semꝑ rationem co
mitem. ⁊ quodāmō pedissequā
non ꝙ semꝑ ex ratione. sed ꝙ nū
q̄ꝙ absqꝫ rōne moueat̃ ita vt mul
ta faciat ꝑ ip̄az ꝯtra ip̄az. hoc est
quasi per eius ministeriū ꝯtra ei⁹
ꝯsilium. siue iudicium. Unde est
illud. Prudentiores sunt filij
huius seculi filijs lucis in gene-
ratione sua. Et rursū. Sapientes
sunt. vt faciant mala. neqꝫ. n. pru
dentia seu sapientia inesse crea-
ture pōt vel in malo. nisi vtiqꝫ ꝑ
rōnem. Est vero rō data volūta-
ti. vt instruat illam nisi destruat
Destrueret aūt. si necessitatem
ei vllā imponeret. quo minus li
bere pro arbitrio sese volueret. si
ue in malū ꝯsentiens appetitui
aut neq̄ꝫ spiritui. vt sit animalis
nō ꝑcipiens. vel certe ꝑsequens
ea. que sunt spūs dei siue ad bo-
nā grām sequens. ⁊ fiat spūalis
que oīa diiudicans ip̄a minime
iudicetur. Si inq̄ꝫ hoꝝ qōlibet
ꝓhibēte rōne volūtas nō posset
volūtas iā nō esset. Ubi quippe
necessitas. iā non voluntas. Qȯ
si ex necessitate absqꝫ ꝯsensu ꝓp̄e
voluntatis mala. bonaue fieri
possent rōnalis creatura aut mi
sera ꝓ fecto esse nulla rōne debe
ret. aut beata penit⁹ eē nō posset
Cui nimiꝝ in vtrauis parte. id ȯ
esset. quod soluz in ea miserie si-
ue beatitudinis capax est. i. volū
tas. Cetera siquidem. que supra
memorata sunt. vita sensus. vel
appetitus. nec miseꝝ ꝑ se faciūt

nec beatum. Alioquin arbores
ex vita ⁊ pecudes ēt ex reliquis
duobus vel miserie possent esse
obnoxie. vel idonee beatitudini
quod oīo impossibile est. Cōem
itaqꝫ hn̄tes vitā quidez cū arbo
ribus sensū vero ⁊ appetitū. ⁊ eq̄
vitā cū pecoribus. id qȯ dicit̃ vo
luntas. nos ab vtrisqꝫ discernit.
Cuius voluntatis ꝯsensus vtiqꝫ
volūtarius. non necessarius. duz
aut iustos ꝓbat. aut iniustos. ēt
merito beatos facit. vel misos.
Is ergo talis ꝯsensus ob volun-
tatis inamissibilē libertatē. ⁊ rō
nis qȯ semper secū portat. ⁊ vbi
qꝫ. indeclinabile iudiciū nō incō
grue dicitur vt arbitroꝛ. liberuz
arbitriū: ipse liber sui ꝑꝑ volun-
tatem ip̄e iudex sui ꝑꝑ rationez
⁊ merito libertatem ꝯmittat̃ iu-
dicium. quoniam quidem quod
libeꝝ sui est: profecto. vbi peccat
ibi se iudicat. Est autem iudiciū
quod iuste profecto. si peccat pa
titur. quod nolit qui non peccat
nisi velit. Ceteꝝ ꝙ sui libeꝝ non
esse cognoscitur. quo pacto. vel
bonum. vel malum. ei imputat̃
excusat nempe. vtrunqꝫ neccessi
tas: Porro vbi necessitas. ibi li-
bertas non est. Ubi libertas
non est. nec meritum. ac per hoc
nec iudicium. Excepto sane per
omnia originali peccato. qȯ ali-
am ꝯstat habere rationem. De
cetero. quicquid hāc nō hꝫ volū
tarij ꝯsensus libertatem. procul
dubio ⁊ merito caret. ⁊ iudicio.
Proinde vniuersa. q̄ sunt homi

nis.preter solā voluntatem .ab
vtroꝙ libera sunt.qꝛ sui libera ñ
sunt. Uita.sensus appetitꝰ: me-
moria.ingeniū.⁊ si qua talia sūt
eo ipso subiacent necessitati.quo
nō plene subdita sunt voluntati
Ipsā vero.qꝛ impossibile ē: de se
ipsa sibi non obedire:nemo quip
pe:aut nō vult:qđ vult.aut vult
qđ nō vult:ēt impossibile est sua
priuari libertate.pōt quidē mu-
tari voluntas.sed nō nisi in aliā
voluntatē: vt nunꝙ amittat li-
bertatē.tā ergo nō pōt priuari il
la:ꝙ nec seipsa.Si poterit hō ali
quando aut nihil oīo velle : aut
velle aliq̇d ⁊ non volūtate:pote
rit ⁊ carere libertate voluntas.
Hinc est ꝙ insanis:vel infantibꝰ
itēꝙ dormientibus:nihil qđ fa-
ciunt:vel bonū vel malū:iputatᷓ
Qꝛ nimirꝝ:sicut sue nō sūt ꝯpo-
tes rōnis:sic nec vsū retinent ꝓ-
prie voluntatis:ac ꝑ hoc nec viꝫ
Cū igitur volūtas nil liberꝝ hēat
nisi se merito non iudicatᷓ.nisi ex
se.Siq̇dem nec tardū ingeniuꝫ
nec labilis memoria.nec inquie
tus appetitus:nec sensus obtu-
sus.nec vita lāguens reū ꝑ se sta
tuunt hoīem.sicut nec ꝯtraria in
nocentem.Et hoc nō ob aliđ:ni
si qꝛ hoc necessarie:ac ṗter volū
tatem posse prouenire probantᷓ.
Sola ergo voluntas qm̄ ꝓ sui in
genita libertate:aut dissentire si
bi.aut preter se:in aliquo ꝯsenti-
re nulla vi:nulla cogitur necessi
tate:nō immerito iustā:vel iniu
stam:beatitudine.seu miseria di

gnam:ac capacem creaturā ꝯsti
tuit.pro vt.s.iustitie iniustitieue
ꝯsenserit.Quapp hmōi volūta-
rium:liberꝝꝙ ꝯsensū:ex quo ⁊ oē
sui ex his:que ṗdicta sunt:ꝯstat
pendere iudiciū:puto nō incon
grue:vt supra diffiniuimus esse:
quod solet liberꝝ arbitriū appel
lari:vt liberꝝ referatur ad volun
tatem:arbitriū ad rōnem . Sed
sane liberꝝ non illa libertate de q̄
dicit apostolus. Ubi spūs.ibi li-
bertas.Et.n.illa libertas a pecca
to:sicut alibi dicit. Cū.n.serui es
setis peccati liberi fuistis iustitie
nunc aūt liberati a peccato:ser-
ui aūt facti deo.habetis fructuꝫ
vr̄m in sanctificationē:finē vero
vitā eternā.Quis vero in carne
peccati a peccato sibi vendicat li
bertatē . Hanc ergo libertatem
merito nequaꝙ dictū arbitror li
berꝝ arbitriū. Est item libertas a
miseria:de qua idē apostolus.
Et ipsa inquit creatura liberabitᷓ
a seruitute corruptiōis in liber-
tatem glorie filiorꝝ dei.Sꝫ nun-
quid ⁊ istam sibi quispiā in hac
mortalitate presumit:⁊ hanc ita
ꝙ liberꝝ nominari arbitriū:non
immerito abnuimus . Est vero
ꝙ magis ei ꝯgruere arbitror li-
bertatē:quā dicere possumꝰ a ne
cessitate.eo ꝙ necessariū volun-
tario ꝯtrarium esse videatur.Si
quidē qđ necessitate fit:non iam
ex voluntate ⁊ ecōuerso similitᷓ.
Cū igitᷓ:ꝓut interi potuit occur
rere nobis triplex sit nobis ꝓpo
sita libertas a peccato. a mi̾ia.

a neceſſitate. Hanc vltimo loco
poſitã contulit nobis in ꝯditiõe
natura. In prima reſtauramur a
gratia media nobis reſeruatᷣ in
patria. Dicatur igitᷣ prima liber-
tas naturᷣ. ſcõa gratie. tertia vite
vel glorie. Prima nẽpe i liberaꝫ
voluntatẽ. ac voluntariã liberta
tẽ cõditi ſumus nobilis deo crea
tura. Secũdo reformamur i ĩno
cẽtiã noua in xp̃o creatura. Ter-
tio ſublimamur in gloriã ꝑfecta
in ſpiritu creatura. Prima ergo
libertas habet multuꝫ honoris.
Secũda plurimũ ẽt virtutꝭ. No-
uiſſima cumulũ iocunditatis. Ex
prima quippe preſtamus ceteris
aiantibꝰ. In ſcõa carni: Per ter
tiã mortẽ ſubiȷ́cimus. Vel certe
ſicut in prima ſubiecit deꝰ ſub pe
dibꝰ noſtris oues: ⁊ boues. ⁊ pe
cora cãpi. Ita quoqꝫ in ſecunda
ſpũales beſtias huius aeris de q̇
bus dicitᷣ. Ne tradas beſtiȷ́s ani-
mas ꝯfitẽtes tibi. ꝓſternit eque
⁊ cõterit ſub pedibus noſtris. In
vltima tandem nos ipſos nobis
plenius ſubmiſſurus ꝑ victoriaꝫ
corruptionis: ⁊ mortis: quãdo. ſ.
nouiſſima deſtruetᷣ mors: ⁊ nos
trãſibimꝰ i libertatẽ glorie filioꝝ
dei. Qua libertate xp̃s nos libe-
rauit cũ nos vtiqꝫ tradet regnũ:
deo ⁊ patri. De hac. n. ⁊ itẽ de il
la q̃ꝫ diximꝰ a peccato: puto ꝙ iu
deis aiebat: ſi vos filius liberaue
rit vere liberi eritis. Liberũ arbi
triũ liberatore idigere ſignifica-
bat. Sed plane. q̇ illud liberaret
nõ a neceſſitate: quã voluntaſſ eẽ

penitus nõ nouerat. ſed a pecca
to i quod tã libere q̃ꝫ voluntarie
corruerat. ſimulqꝫ a pena pecca
ti: quã incautũ incurrerat inuitũ
qꝫ ferebat quo vtroqꝫ malo: libe-
rari omnino nõ poterat. niſi per
illũ. qui ſolus hominum factus
eſt inter mortuos liber. liber vi-
delicet a peccato inter peccato-
res. Solus nãqꝫ iter filios adã. li
bertatẽ ſibi vẽdicat a peccato. q̇
peccatũ non fecit. nec inuentus
eſt dolus in ore eius. Porro ⁊ a
miſeria. que eſt pena peccati. ha-
buit nihilominus libertateꝫ. ſed
potentia nõ actu. Nemo quippe
tollebat animã eius ab eo. ſed ip
ſe ponebat eam. Deniqꝫ teſte pro
pheta. Oblatus eſt quia ipſe vo
luit. ſicut cũ voluit natus ex mu
liere. factuſ ſub lege. vt eos q̇ ſub
lege erãt. redimeret. Fuit ipſe ita
qꝫ ſub lege miſerie. ſꝫ fuit. q̇a vo-
luit. vt liber inter miſeros. ⁊ pec
catores vtrunqꝫ iugũ fraternis a
ceruicibꝰ excuteret. Habuit tres
libertates. primã ex humana na
tura. reliquas ex diuina potẽtia.

Quarũ duas poſteriores. vtrꝝ
⁊ primꝰ homo i ꝑadiſo habuerit.
vel quomodo. ⁊ quatenꝰ eas ha
buerit. poſtea videbimꝰ. Hoc ãt
indubitanter ſciendum. vtranqꝫ
plenã: ac ꝑfectã perfectis ineſſe
animabus. carne ſolutis. cũ deo
pariter ⁊ xp̃o eius. atqꝫ angelis
ſuper celeſtibus. nam ſanctis aia
bus. ⁊ſi nec dum corpora recepe
rũt. deeſt quidẽ de gloria. ſꝫ nihil
ineſt de miſia. Verꝫ libertas a ne

cessitate eque. ⁊ idifferenter deo vniuerse tā male. q̄ƺ bone rōnali ꝯueit creature. Nec peccato nec miseria amittit. vl' minuitur. nec maior in iusto est. q̄ƺ in peccatore nec plenior in angelo. q̄ƺ in hoie Quo nanqƺ ad bonū ꝯuersuƺ ꝑ grām humane voluntatis ꝯsensus eo libere bonū in bono liberƺ hoiem facit. quo volūtarius efficitur nō inuitus ꝑtrahitur. Sic spōte deuolutū in malū in malo nihilominus tā liberƺ. q̄ƺ spontaneū constituit sua vtiqƺ volūtate ductū nō aliūde coactū. vt mal⁹ sit. Et sicut celestis angelus aut ēt deus ipe manet libere bonus ꝓpria videlicet volūtate. nō aliqua necessitate. Sic ꝓfecto diabolus eq̄ libere in malū ⁊ corruit ⁊ ꝑsistit suo vtiqƺ volūtario nutu. nō alieno impulsu. Manet ergo libertas voluntatis. vbi ēt fit captiuitas mentis. tā plena q̄dē in malis. q̄ƺ in bonis: sed in bōis ordinatior. Tā integra quo pro suo mō in creatura. q̄ƺ in creatore. sed in illo potentior. Qđ aūt hoies solent ꝯqueri. ⁊ dicere. volo hr̄e bonā voluntatē. ⁊ nō possum. nequaq̄ƺ huic ꝑscribit volūtatis libertati. vt quasi vim. ⁊ necessitatem in hac parte patiatur voluntas. se d plane illa libertate. que dicitur a peccato. se carere testatur. Naƺ qui vult hr̄e bonā voluntatem ꝓbat se hr̄e volūtatem non. n. vult habere bonaƺ nisi ꝑ voluntatē. Qđ si voluntatem ⁊ vbertatē. sed libertatem a necessitate nō a peccato. nēpe vt nō valeat cū velit hr̄e bonā. sentit quidē sibi deeē libertatē. sed ꝓfecto libertatē a peccato. quo vtiqƺ dolet premi nō ꝑimi volūtatem. q̄ƺ q̄ƺ iā ꝓcul dubio vtrunqƺ bonā hƺ. vbi hr̄e vult. bonuƺ qnippe est. qđ vult nec posset bonū velle. nisi bona voluntate. sic nec velle malū. nisi mala voluntate. Cū bonū volumus. bona ē voluntas. Cū malū mala est voluntas. Vtrobiqƺ volūtas. ⁊ vbiqƺ libertas. Cedit siq̄dē volūtati necessitas. Cū aūt nō valem⁹: qđ volumus: sentimus quidē ipsaƺ quodāmodo libertateƺ peccato esse captiuā: vel miseram non tn̄ amissā. Ex hac ergo tm̄ libertate. q̄ liberū est volūtati se ipsam iudicare vel bonā. si bono. vl' malā. si malo ꝯsenserit. quippe que neutro nisi certe volēdo ꝯsentit se sentit. liberƺ arbitriū credimus noiari. Nā ex illa. q̄ dicit a peccato ꝯgruētius forsitā ꝯsiliū liberƺ Et itē ex illa. que dicta est a miseria. liberƺ potius ꝯplacitū posset dici. q̄ƺ liberƺ arbitriū. Arbitriuƺ q̄ppe iudiciū est. Sicut vo iudiciū est discernere qđ liceat. vl' qđ non liceat. sic ꝓfecto ꝯsilij ꝓbare. qđ expediat vel nō expediat. sic ꝯplaciti quoqƺ experiri qđ libeat. vel nō libeat: Vtinā tam libere nobis ꝯsulerem⁹ q̄ƺ libere de nobis iudicam⁹: vt quēadmodū libere per iudiciū licita il licitaue decernim⁹. ita per ꝯsiliū ⁊ licita tanq̄ƺ cōmoda nobis eli

Et libero arbitrio

gere.ꝛ illicita tāq̄ noxia.respuer̄
liber haberem⁹. Iā.n.ñ solū libe
ri arbitrij. sꝫ ꝛ liberi ꝓculdubio
ꝯsilij.ac ꝑ hoc a peccato liberi es
semus.Sꝫ qđ si totū.solūq; ꝙ ex
pediret vl' liceret.ēt liberet.nōne
liberi q̄si eē ꝯplaciti merito dice
rēur.Quippe q̄ ab oī ꝓinde.qđ
displicer̄ pōt hoc ē ab oī nos mi
ſiā liberos sentirem⁹.Nūc āt.cū
multa ꝑ iudiciū.vel admittēda
vel omittēda eē decernam⁹.q̄ tñ
ꝑ ꝯsiliū nequaq̄ꝫ pro iudicij recti
tudine aut eligim⁹ aut ꝯtēnim⁹.
Rursū q̄ꝛ non oīa q̄ tāq̄ꝫ recta ꝛ
comoda ꝯsulte obſuamus.ēt vt
beneplacita libent̄ amplectimur
sꝫ insup q̄si dura.ac molesta vix
eq̄nimit̄ ferre ꝑduram⁹.liq̄t q̄ꝛ li
berꝫ nec ꝯsiliū habem⁹.nec placi
tū.Alia q̄stio est.si v el an pecca
tū i primo hoīe habuimus.ꝙ lo
co suo discutiet̄.Certissime āt ha
bituri sumus.cū deo miserāte ob
tinebim⁹.qđ oramus.Fiat volū
tas tua.sic̄ i celo:ꝛ in terra: Hoc
nāq; ꝯplebit̄.qñ id qđ cūcte pas
sim rōnali.vt iā dictū est creatur̄
cōe vr̄ liberū.s.a necessitate arbi
triū.erit ēt i elect̄ hoībus.vti iā i
sanct̄ ē angelis.ꝛ cautū a pecca
to.ꝛ tutū a miſia.ꝓbātib⁹ tā de
triplicis libertat̄ felici expientia.
q̄ sit bona voluntas dei.ac bene
placens.ꝛ pfecta qđ q̄ꝛ nec dū ē.
sola interim plena.itegraq; ma
net i oībus libertas arbitrij.nā li
bertas ꝯsilij ex pte tñ.ex hoc in
paucis spūalibus.q̄ carnē cruci
fixerūt cū vitijs ꝛ ꝯcupiscētijs.q̄
tenus iā nō regnet peccatū in eo
rū mortali corpore. Porro vt ñ
regnet.libertas facit ꝯsilij.Ut tñ
nō desit ex integro.captiuitas ē
liberi arbitrij.Cū āt venerit ꝙ ꝑ
fectū est.tūc euacuabit̄ qđ ex par
te ē hoc est cū plena fuerit liber
tās ꝯsilij nulla iā erit captiuitas
arbitrij.Et hoc ꝙ cotidie petim⁹
in orōe cū dicim⁹ deo aduēiat re
gnū tuū. Regnū hoc nec dū ex
toto peruēit i nos.Cotidie tñ pa
ulatī aduētat sēsimq; i dies ma
gis ac magis dilatat t̄mios suos
i his dumtaxat quoꝝ ꝑ dei adiu
toriū interior hō renouat̄ de die
in diē.In quātū ergo regnū grē
dilatatur.in tm̄ peccati potestas
minuit̄.Inq̄ꝫtuꝫ vero minus est
adhuc ꝑꝑ corpus mort̄ ꝙ agra
uat aīam ꝛ ob necessitatem terre
ne inhabitatiōis vtiq; deprimē
tis sensū multa cogitātem.neces
se hn̄t.etiaꝫ q̄ perfectiores in hac
mortalitate vident̄.ꝯfiteri.ꝛ di
cere in multis offendimus oēs.
Et si dixerim⁹ q̄ꝛ peccatū nō ha
bem⁹.nos ipos seducim⁹.ꝛ veri
tas i nobis nō ē.Quapropt̄ orāt
ꝛ ipsi sine itermissiōe dicētes.Ad
ueniat regnū tuū.Quod nō erit
vel in ipsis ꝯsumatū quousq; pec
catū nō solū nō regnet i eoꝝ mor
tali corpore.sed nec sit omnino.
nec esse possit i imortali iā corpe.
Iā de libertate ꝯplaciti i hoc se
culo neq̄ q̄d dicem⁹:vbi vix suf
fic̄ diei malitia sua.vbi ois crea
tura igēiscit ꝛ pturit vsq; adhuc
vanitati nimiꝝ subiecta ñ volēs:

vbi vita hominis temptatio ē su
per terrā vbi viri quoqꝫ spiritua
les: q̇ primitias spiritus iā acce-
perūt: ingemiscūt ⁊ ipsi intra se-
metipsos expectātes redemptio
nē corporis sui? Nunq̇d nam in
ter ista vllus locus est huiusce-
modi libertati. Quid inq̄ꝫ liberꝫ
nostro relinq̇tur cōplacito vbi
totū videt̄ occupare miseria. Ne
qꝫ enim vel innocentia. seu: iusti
tia quemadmodū a peccato: ita
etiā a miseria eē hic poterūt libe
re: vbi iustus exclamat. In felix
ego hō: q̇s me liberabit de corpo
re mortꝭ huius? Et itē. Facte sunt
mihi lacrime mee panes die: ac
nocte. Ubi noctes: diesqꝫ i͛merorē
cōtinuant̄: nullū ꝑfecto tēporis
spatiū cōplacito vacuū relinq̇t̄.
Deniqꝫ qui ꝓprie volūt viuere
i xp̄o. ipsi magis ꝑsecutionē pa-
tiūt̄: q̄m iudiciū a domo dei inci
pit: ꝙ ⁊ ꝑcipit a meis inquiēs in
cipite. Sed ⁊ si nō virt⁹ vitiū for
te in tuto ē. ⁊ aliq̄ iterim ex ꝑte
frui pōt ꝯplacito: cauere miſiā.
Adsit. nā q̇ letāt̄. cum male fece
rint ⁊ exultāt i reb⁹ pessimis: ta-
le ē ꝙ faciūt q̄le cū ridēt freneti-
ci. nulla āt verior miſia q̄ꝫ falsa
letitia. Deniqꝫ itātū miſia ē ꝙ vi
det̄ felicitas in hoc seculo. vt sa-
piēs dicat. Meli⁹ ē ire ad domū
luctus q̄ꝫ ad domū cōuiuij. Est q̇
dē i bonis corporis nō nulla io
cūditas videlicet in edēdo bibē
do calefaciēdo ceterisqꝫ talib⁹ fo
mētꝭ. vel tegumētꝭ carnis. Sꝫ nū
q̇d vel ista vacāt aliquatenus. a

miseria? Bonus ē panis sꝫ esurī
enti: pot⁹ delectat: sꝫ sitiēti. Dēi
qꝫ saturato. cibus potusqꝫ nequa
q̄ꝫ sūt grata: sed grauia. Tolle fa
mē: ⁊ panē n̄ curabis. Tolle sitiꝫ
⁊ limpidissimū fōtē: acsi paludē
respicies: Similiter vmbrā nō q̄
rit nisi estuās. Solē nō q̄rit nisi
algēs. Alioq̇n nihil horꝫ libebit
si nō precesserit vrgēs necessitas
q̄ si ꝑfecte tollat̄ e rebus: statim
in tediū: atqꝫ molestiā conuertet̄
ipsa quoqꝫ: que videt̄ in his eē:
iocūditas. Fatendū igit̄: ⁊ in hac
parte omne q̇ꝺ presentis vite est
occupare miseriā nisi ꝙ in tribu-
latiōibus cōtinuis grauiorꝫ labo
rū leuiores vtiqꝫ qualescūqꝫ sūt
cōsolationes: ⁊ dū forte ꝓ tēpo-
re ac rerū euentibus vicissim sibi
grauia: leuiaqꝫ succedūt: minorū
expiētia aliqua miseria videt̄ in
terpolatio: vt cū aliq̄n post exꝑ-
ta plura grauissima i minus for-
te molesta euadere. felicitas pu
tet̄. Attn̄ fatēdū ē eos: q̇ ꝑ exces-
sū ꝯtēplatiōis rapti quādoqꝫ in
spū quātulūcūqꝫ de suꝑne felici-
tatꝭ dulcedine degustare suffici-
unt: totiēs esse liberos a miseria:
quotiēs sic excedūt. Hij plane. ꝙ
negādū nō ē ēt in hac carne raro
licet raptimqꝫ cōplaciti libertate
fruūt̄ q̇ cū maria optimā parteꝫ
elegerūt q̄ n̄ auferet̄ ab eis. Qui
autē iā tenēt q̇ꝺ auferendū non
est expetiunt̄ vtiqꝫ q̇ꝺ futurū est
Sed q̇ꝺ futurū ē felicitas ē. por-
ro felicitas ⁊ miseria eodē tēpo-
re simul eē nō possunt. Quotiēs

igitur p spūm illā participant to tiens istā non sentiunt. Itaqȝ in hac vita soli ꝯtēplatiui possunt vtcūqȝ frui libertate cōplaciti. ꝛ hoc ex pte. ꝛ pte satis modica vi cteqȝ rarissima. Porro libertate ꝯsilij fruūtur ēt quilibet iusti ex parte quidē: sed nō modica. Ce terū libertas arbitrij: vt supra ap paruit. cūctis piter rōne vtenti bus ꝯuenit: non minor quātū in se est in malis: qȝ in bonis: tā ple na in hoc seculo. qȝ in futuro. sȝ ꝛ hoc a pte monstratū esse puto ꝙ hec ipa libertas tādiu pmitqȝ diu illā due alie libertates mini me. aut minus plene cōmittant nec aliunde nī ille defectus ve nit. De quo apostolus. Ut nō q̄ cunqȝ vultis ait. illa faciatis. Uel le siqdē inest nobis ex libero ar bitrio nō ēt posse qđ volumus. Nō dico velle bonum aut velle malū: sed tm̄ velle. Uelle etenȝ bonū pfectus est: velle malū de fectus est. Uelle vo simpliciter ipsū est: qđ pficit. vel deficit. por ro: vt ipsū esset: creans gr̄a fecit. Ut pficiat. saluās gr̄a facit. Ut deficiat. ipsū se deiecit. Itaqȝ libe rum arbitriū nos facit volentes gr̄a beniuolos. ex ipso nobis est velle ex ipsa bonū velle. Similit̄ nāqȝ aliđ ē timere simplicit̄ aliđ ē timere deū. Aliđ ē amare sim plicit̄. aliđ ē amare deū. Quippe timere: ꝛ amare simplicit̄ plata: affectiōes: cuȝ additamento au tē virtutes significāt. Ita quoqȝ aliud est velle: aliud velle bonū

Simplices namqȝ affectiōes in sunt naturaliter nobis: tanqȝ ex nobis additamenta ex gr̄a. nec aliud pfecto est nisi quod gr̄a or dinat: quas donauit creatio: vt nil aliđ sint virtutes nisi ordiate affectiōes. Scriptū est de qbus dā. ꝙ illic trepidassent tiore. vbi nō erat timor. Timor fuit. sed in ordinat⁹. Ordiare illū volebat deus in discipulis. cū diceret oñ dā vobis. quē timere debeatis. Et dauid. Uenite ait filij audite me. timorē dn̄i docebo vos. Itē de amore inordinato arguebat hoies. qui dicebat. Ego lux veni in hunc mundū. ꝛ dilexerūt ho mines magis tenebras qȝ lucē Idcirco postulat sponsa in canti cis dicēs. Ordinate in me chari tatē. Similiter quoqȝ de inordi nata volūtate arguebantur. qui bus dicebatur. nescitis quid pe tatis. Sȝ ad lineā rectitudis edo cti sunt distortā reducere volun tatē. cū audierunt. Potestis bi bere calicē. quē ego bibitur⁹ sū. Et tūc quidē verbo sed postmo dū ēt exemplo voluntateȝ ordi nare docebat. cum orans instan te passione vt transferreretur ab eo calix. statim subiiceret. Uer tamen non qđ ego volo. sed sicͭ tu vis. A deo igitur velle quo modo ꝛ timere. qūo ꝛ amare ac cepimus in ꝯditione nature. vt essemus aliqua creatura. Uelle aūt bonū qūo ꝛ timere deum. ꝛ amare deū accepimus in visitati one gr̄e. vt simus dei creatura.

Creati quippe quodammodo nri in liberã voluntatẽ: quasi dei efficimur p bonã volũtatẽ. Porro bonam facit qui liberã fecit τ ad hoc bonã: vt simus initiũ aliqd creature eius. Quoniã expedit pfecto nobis: magis oio non fuisse: q̃ nostros pmanere. Nã qui voluerũt sui eẽ: vtiq sicut dij sci entes bonũ: τ malũ: facti sũt nõ tm̃ iã sui: sz τ diaboli. Itaq libera volũtas nos facit nr̃os: mala diaboli bona dei. Adhoc ptinet qd dicitur. Nouit dñs: q̃ sunt ei⁹ Nã illis qui eius nõ sũt amen dico vobis inquit: nescio vos. Dũ ergo p malã voluntatẽ sum⁹ diaboli: quodammodo interim nõ sumus dei. Sicut cũ p bonã volũtatem efficimur dei. desinim⁹ iã esse diaboli. Nemo siqdem põt duobus dñis seruire. Ceterũ siue dei simus: siue diaboli: nõ tñ desinimus esse τ nri. Manet quippe vtraq libertas arbitrij: per quam maneat τ cã meriti: quatenus merito vel puniamur mali q tanq liberi ex ppria voluntate efficimur: vel glorificemur boni. Qd nisi eque voluntarij eẽ nõ possumus. Sãe diabolo nr̃a nos mancipiat voluntas: nõ ipsius potestas. Deo subicit eius gr̃a. non nr̃a volũtas. Nr̃a quippe voluntas bona: qd fatenduz est: a bono deo creata: pfecta tñ non erit quousq suo creatori pfecte subiecta non sit. Absit aũt vt ipsi sui ipsius perfectionẽ deo aũt creationem tribuamus cuz longe nimirũ melius sit esse pfectã q̃ factã: vt dictu ipso nephas videat: deo qd minus: nobis qd excellentius sit attribuere. Sentiens deniq apostolus: q̃d ex natura esset: q̃d ex gr̃a expectasset aiebat: velle adiacet mihi: pficere nõ inuenio. Sciebat pfecto velle q̃dẽ sibi iesse ex libero arbitrio sed vt ipsũ velle pfectũ hr̃et: gratiã sed hr̃e necessariã. Si. n. velle malũ defectus q̃dã est voluntatis vtiq bonũ velle pfectus eiusdẽ erit. Sufficere vero ad oẽ qd volumus bonũ ipsius pfectio. Ut ergo velle nr̃um: qd ex libero arbitrio habemus pfectum sit duplici gr̃e munere indigemus: τ vero videlicet sape qd est voluntatis ad bonũ ꝯuersio: τ pleno ẽt posse: qd est eiusdẽ in bonũ cõfirmatio. Porro pfecta ꝯuersio ad bonũ vt nil libeat: nisi qd deceat: vel liceat. pfecta in bono cõfirmatio vt nil desit iã qd libeat Tũc demũ pfecta erit volũtas cũ plene fuerit bõa: τ bñ plena. Hz siquidẽ duplex bonum ab initio sui. Unũ q̃dem generale ex sola creatione: q ab bono. s. a deo nõ potuit creari nisi bona: fm q vidit deus cũcta: que fecerat τ erãt valde bona. Alterũ speciale τ libertate arbitrij: in quã ad imaginẽ vtiq ipsius: q̃ creauit est ꝯdita. Qd si duob⁹ hũjs bonis accedat τ tertiũ: ꝯuersio. s. ad creatorẽ reputabit ñ imerito pfcã bõa nimirũ i vniuersitate melior i suo genere optima in sui ordinatõe

volũtatis ad deum. Et ex tota se volũtaria deuotaq₃ subiectio. hu ic vo pfecte iustitie debet. imo iũ gitur glie plenitudo. qꝛ sic se cõ mittãtur duo: ista vt nec iustitie possit hri pfectio nisi ipleta glo ria nec glorie pleitudo absq₃ pfe cta iustitia. Merito deniq₃ talis iustitia nõ erit sine gloria cũ glo ria nõ sit nisi de tali iustitia. Vñ recte dicitur. Bti q̃ esuriũt ꝛ siti unt iustitiã qm̃ ipi saturabuntur Hec sũt illa duo q̃ supra notaui mus. vex sape ꝛ plenũ posse. vt sa pe ad iustitiam. posse referat ad gloriã. sꝫ vex ꝛ plenũ addita sũt. alteꝝ ad distinctionẽ sapie car nis q̃ mors ẽ. itẽq₃ sapiẽtie mũdi que stultitia ẽ apud deũ. qua sa piẽtia apud semetipsos sunt ho mines sapiẽtes vt faciant mala. alteꝝ ad illoꝝ dr̃am de quib⁹ dr̃ potẽtes potenter tormẽta paciẽ tur. Nã veꝝ sape aut plenũ pos se oĩno nõ inueniunt. nisi vbi li bero arbitrio iã illa duo ꝯiuncta sunt. que itẽ supius memoraui mus. libeꝝ videlicet cõsiliũ. libe rũq₃ cõplacitũ. Solũ pfecto di xerim vere sapientẽ. pleneq₃ po tentẽ. cui iã nõ tm̃ velle nõ adia cet ex libero arbitrio: sꝫ ex reliq̃s quoq₃ duobus inuenit ꝛ pficere dũ nec velle valeat qđ maluꝫ sit nec carere qđ velit. quoꝝ alteruꝫ est ex libertate ꝯsilii. i. veꝝ sape. alterũ ex libertate cõplaciti. i. ple nũ posse. Sꝫ quis talis est ac tan tus in hoibus qui in hoc gloriet aut vbi aut qñ istud obtinet. nũ quid nã in hoc securo. Sꝫ si q̃s eẽt hmõi maior eẽt paulo q̃ cõ fitetur dicẽs. Perficere aũt non inuenio? Nunq̃d adã in paradi so. sed si habuisset nunq̃₃ exul eẽt a paradiso. nũc locus ẽ peruidẽ di. qđ supra distulimus. Utrũ. s. totas tres libertates illas quas supradiximus. i. arbitrij ꝯsilij cõ placiti. vel aliJs noibus a necessi tate a peccato a miŕia primi ho mines habuerunt i paradiso. aut tm̃ duas aut vnã solũmõ. Et de pria q̃dẽ q̃stio nulla erit si memi nerim⁹ q̃₃ apte ꝛ iustis cã. ꝛ pec catoribus iesse eq̃liter rõ supioꝛ edocuerit. De duabus reliq̃s q̃ ritur ñ imerito an vnq̃₃ eas adã habuerit aut ambas vel vnã. nã si nullã habuit? quid amisit arbi trij vtiq₃ libertatẽ tã post pecca tũ q̃₃ ante semp tenuit incõcussã Si ergo nil amisit. quid ei offuit eiectum fuisse de paradiso. Qđ si vnã quãlibꝫ illarũ habuit. qũo amisit. nã certũ est qꝛ ex quo pec cauit. nec a pctõ prsus nec a mi seria manẽs in corpore liber fuit Ceterũ nullaten⁹ quãcũq₃ illaꝝ semel accepit. amitter potuit. ali oq̃n pfectũ nec sape nec posse. iu sta qđ quidẽ duo hec supius dif finita sũt hũisse ꝯuincit. q̃ nimiꝝ ꝛ velle potuit qđ nõ debuit ꝛ re cipe qđ noluit. an dicẽdus ẽ aliq̃ q̃dẽ mõ illas hũisse. sꝫ qꝛ ñ plena rie. potuisse amittere. Hꝫ si q̃deꝫ vnaq̃q₃ illaꝝ duos grad⁹ supiorẽ ꝛ iferiorẽ. Superioꝛ libertas ꝯsi liĩ ẽ ñ posse peccare. Inferioꝛ pos

se nõ turbari. Itaq; iferiorẽ vtriusq; libertatꝭ gradũ. sil' cuz plena libertate arbitrii hõ i sui ꝯditiõe accepit ⁊ de vtroq; corruit. cum peccauit. Corruit aũt de posse ñ peccare i ñ posse ñ peccare amissa ex toto ꝯsilij libertate. Itẽq; ꝺ posse nõ turbari in nõ posse non turbari amissa ex toto cõplaciti libertate. Sola remãsit ad plenũ libertas arbitrij ⁊ ꝑ quã vtiq; ceteras amisit: ipm tñ amittere nõ potuit. Per ꝓpriã q̃ppe volũtatẽ ſuꝰ pci factꝰ merito ꝑdidit libertatẽ ꝯsilii. porro ꝑ pcm̃ factus debitor mortꝭ q̃uo iã libertatẽ valebat retinerꝭ ꝯplaciti. ꝺ tribꝰ gꝰ libertatibꝰ: q̃s accepat abutẽdo illa q̃ dr̃ arbitrii reliq̃s sese priuauit. In eo aũt abusus est ꝙ illam cũ accepisset ad gl'iaz ꝯuertit sibi i ꝯtumeliã iuxta testimoniũ scripture dicẽtis. Hõ cuz in honore eẽt: nõ intellexit: cõparatus ẽ iumentis insipiẽtibus: ⁊ similis factus ẽ illis. Soli iter aiantia datũ ẽ hoi posse peccare ob ꝑrogatiuã liberi arbitrii. Datũ ãt vt ñ ꝓuide peccaret: sꝫ vt gl'iosior ide appꝛeret: si nõ peccaret cũ peccare posset. Quid nãq; gl'iosius ei eẽ poterat q̃ꝫ si de ipso diceretꝭ: qꝺ scriptura ꝓhibet dicẽs. Quis ẽ hic ⁊ laudabimꝰ eũ. Uñ ita laudãdus. fecit. n. mirabilia in vita sua. Que qui potuit trãsgredi ⁊ nõ est trãsgressus. facere mala ⁊ nõ fecit. Hũc ergo honorẽ q̃ꝫdiu absq; pcõ fuit: ſuauit. Amisit cũ peccauit. Peccauit ãt q: liberũ ei fuit. Nec aliunde ꝓfecto liberꝝ nisi ex libertate arbitrii. de q̃ inerat ei possibilitas peccandi. nec tñ fuit culpa dantis: sed abutentis: q̃ ipsã videlꝫ facultatẽ ꝯuertit i vsũ peccãdi: quã accepat ad gl'iam nõ peccãdi. nã ⁊ si peccauit ex posse: qꝺ accepit: nõ tñ q: potuit: sꝫ q: voluit. nec. n. ꝑuaricãte diabolo ⁊ angelis eiꝰ ẽt alij ꝑuaricati sũt. nõ q: nõ potuerũt sꝫ q: noluerũt. Peccantꝭ igitꝭ lapsus nõ dono ascribẽdus ẽ potestatꝭ: sꝫ vicio volũtatꝭ. Lapsus tñ ex volũtate nõ eque ex volũtate resurgere iã liberꝝ hꝫ. Q: ⁊ si datũ fuit volũtati posse stare: ne caderet: nõ tñ resurgere: si caderet nõ. n. tã facile q̃s valet exire de fouea: q̃ꝫ facile i ea labi. Cecidit sola volũtate hõ in foueã pci: sed nõ ex volũtate sufficit posse resurgere. Cũ iã: ⁊ si velit: nõ possit nõ peccare. Quid ergo? Perit liberũ arbitriũ: qm̃ nõ põt nõ peccare? nequaq̃ꝫ. Sꝫ liberꝝ ꝑdidit cõsiliũ ꝑ qꝺ priꝰ hẽbat posse nõ peccare: quõ ⁊ q̃d iã nõ valet vtiq; ñ turbari: ide misꝭo accidit: ꝙ cõplaciti quoq; libertatẽ amiserit: ꝑ quã ⁊ añ hũit posse ñ turbari. manet gꝰ ẽt post pcm̃ liberꝝ arbitriũ: ⁊ si miserꝝ: tñ itegrũ. Et qꝺ se hõ ꝑ se nõ sufficit excutere a peccato: sine misꝭia. nõ liberi arbitrii signat ꝺstructionẽ: sꝫ duaꝝ reliq̃rũ libertatũ tm̃ priuationẽ. nꝫ. n. ad liberꝝ arbitriũ: q̃ꝫtũ in se ẽ ꝑtinet: aut aliq̃ñ ꝑtiuit posse vl' sapere sꝫ tm̃ velle: nec potẽtẽ facit crea-

turã:nec ſapiētē.ſʒ tm̄ volētē.nō
g⁹ ſi potēs:aut ſapiēs.ſʒ tm̄ ſi vo
lēs eē ꝺſierit.liberū arbitriū ami
ſiſſe putãda ē. Ubi nō ē volūtas
nec libertas.n̄ dico.ſi velle bonū
ſʒ ſi velle oīno creatura ꝺſierit:ſa
tēdū ſine ꝯtraditiōe:vbi nō iã ex
volūtate bōitas.ſʒ ipa ex toto vo
lūtas pꝫt:ēt liber arbitriū depi-
re. Quod ſi velle bonū tm̄ n̄ po-
terit ſignū ē.ꝙ ei deſit liber n̄ ar
bitriū.ſʒ ꝯſiliū.Si ãt n̄ q̇dē velle
ſʒ ad id ꝙ iã vult bonū ei poſſe ꝺ
fuerit.nouerit ſibi deeſſe liber cō
placitū:n̄ liber pꝫſſe arbitriū.Si
ergo liber arbitriū ita vbiqꝫ ſe⁴ꝗ̄
volūtatē:vt niſi illa pēit⁹ eē n̄ de
ſinat.iſto nō careat. Volūtas ꝟo
ſicut in bono ita eſſe i malo eq̄ ꝑ
durat.eq̄ pfecte liber arbitriū:tã
in malo.ꝗ̄ in bono integrū pſe-
uerat.Et qūo volūtas ēt poſita i
miſia nō deſinit eē volūtas .ſʒ vr̄
ꝛ ē miſeria volūtas.ſic:ꝛ btã vo-
lūtas:ita nec liber arbitrium de
ſtruere q̄ꝫtū in ſe ē ſiue aliq̄ten⁹
minuere poterit: q̄cūqꝫ aduerſi-
tas vel neceſſitas.Sʒ lʒ vbiqꝫ pa
riter ſine ſui diminutiōe pduret.
nō tm̄ piter ſic de bono potuit ꝑ
ſe i malū cōuertere:ita quoqꝫ p ſe ꝺ
malo i bonū poterit reſpirarī.Et
q̄d mirū ſi p ſe iacēs n̄ valʒ reſur
gere cū ſtãs i meli⁹ nullo ſuo co-
natu valeat ꝓficerī. Deīqꝫ dū ad
huc alias duas libertates ex ali
qua pte ſecū hr̄et nō potuit ꝺ iſe
riorib⁹ illar gradib⁹ ad ſupiora
aſcēdere.hoc ē de poſſe n̄ peccarī
ꝛ ꝺ nō poſſe turbari.ad nō poſſe
peccarī ꝛ nō poſſe turbari. Qꝺ ſi
libertatib⁹ ill' vtcūqꝫ adiutū n̄ p
ualluit tm̄ de bono in meli⁹ ſe ex
tēdē q̄ꝫto min⁹ eiſdē ꝺſtitutū ꝓr
ſus ꝺ malo iã in id:qꝺ fuit bonū
poterit p ſeipꝫ.emergerī.Nʒ igr̄
hō neceſſariã dei ꝟtutē:ꝛ dei ſa-
pientiã xp̄m q̄ ex eo ꝙ ſapia eſt:
ver ei ſape reinfundat in reſtau
rationē liberi ꝯſilij: ꝛ ex eo qꝺ ꝟ
tus eſt plenū poſſe reſtituat i re-
parationē liberi ꝯplaciti q̄tenuſ
ex altero pfecte bonus peccatuꝫ
iã neſciat ex altero plene beatuſ
nil aduerſi ſentiat.Sʒ ſane iſta p
fectio in futura vita expectetur
qn̄ vtraqꝫ nūc amiſſa libertaſ ve
ro arbitrio plene reſtaurabiī:n̄
qūo iuſto in hoc ſeculo quãtun-
cunqꝫ pfecto nō qūo vel ipſis p̄-
mis hoīb⁹ datū eas hr̄e i padiſo
ſed ſicut nūc iã angeli poſſidēt i
celo.Interim ꝟo ſufficiat in hoc
corpe mortꝭ atqꝫ in hoc ſeclo ne-
q̄ꝫ ex libertate q̇dē ꝯſilij peccato
nō obedire in ꝯcupiſcētia ex li-
bertate aūt ꝯplaciti aduerſa nō
formidare ꝓ iuſticia.Eſt autē in
hac carne peccati ꝛ in hac dieſ
malicia nō mediocre ſape pec-
cato ꝛ ſi nōdū ex toto carere cer
te nō ꝯſentirī.ꝛ ē poſſe n̄ par ad
uerſa ꝛ ſi necdū feliciī oīo n̄ ſēti
re viriliter tm̄ ꝓ ꝟitate ꝯtēnere.
Diſcendnm ſane hic interim no
bis eſt ex libertate conſilij iaʒ li
bertate arbitrij n̄ a⁽ᵇ⁾uti vt plene
quãdo qꝫ frui poſſim⁹ libertate
ꝯplaciti.ſic profecto dei i nobis
reparam⁹ imaginē. ſic antiquo

honori illi capeſcẽdo quē ꝑ pec
catum amiſimus. ꝑ gratiā ꝑpa-
ramur. Et beatus q̃ de ſe audire
merebiť. Quis ē hic ⁊ laudabi-
m⁹ eū? Mirabilia.n.fecit in vita
ſua q̃ potuit trāſgredi ⁊ non eſt
trāſgreſſus. facere malū ⁊ non fe
cit. Puto autē i his tribus liber
tatibus ipſā. ad quaꝫ ꝯditi ſum⁹
conditoris imaginem atqꝫ simi-
litudineꝫ contineri. Et imaginē
quidem in libertate arbitrij. In
reliquis autē duabus biꝑtitam
quandā cōſignari ſimilitudinē.
Hinc eſt fortaſſis ꝙ ſolū liberum
arbitiū ſui omnino defectum ſeu
diminutionem non patitur ꝙ in
ipſo potiſſimum eterne ⁊ incom
mutabilis diuinitatis ſubſtanti-
ua quedā imago impreſſa videa
tur. Nā ⁊ ſi habuit initium neſcit
tamē occaſſū. nec de iuſtitia: vel
gloria capit angmētū. nec d̄ pec
cato: ſiue miſia d̄trimētū. Quid
eternitati ſimili⁹. ꝙ nō ſit eterni-
tas? Porro in alijs duab⁹ liber
tatib⁹. quoniā nō ſolum ex parte
minui. ſed ex toto amitti poſſūt.
accidētalis quedā magis ſimili
tudo ſapientie atqꝫ potētie diui
ne imaginis ſuꝑducta cognoſci-
tur. Dēiqꝫ ⁊ amiſim⁹ illas ꝑ cul
pā: ⁊ ꝑ gratiā recuperauimus. ⁊
quottidie q̃dē alij pl⁹ alij minus
aut in ipſis ꝓficimus. aut ab ipis
deficimus. Poſſunt etiā ſic amit
ti: vt iā non valeant recuperari:
poſſunt ⁊ ita poſſideri: vt nec
amitti q̄ant aliquādo: nec minui
Hui⁹ bipartite ſimilitudinis ſapi
entie ⁊ potētie dei nō q̃dē gradu
ſūmo: ſed q̃ ipſi tñ eēt proximior
homo conditus eſt in paradiſo.
Quid eniꝫ vicinius ad nō poſſe
peccare. ⁊ nō poſſe turbari i quo
vtiqꝫ iā ſanctos. ⁊ angelos ſtare:
⁊ deū ſemꝑ eſſe. non dubiuꝫ eſt:
q̃ꝫ poſſe ⁊ nō peccare: ⁊ nō turba
ri: In quo homo ꝓfecto creatus
eſt. A quo illo ꝑ peccatū imo no
bis in illo: ⁊ cū illo corruentibus
rurſus ꝑ gratiā nō q̃dem ipſum
ſed pro ipſo quendam inferioreꝫ
gradum recepimus. Neqꝫ enim
hic penitus poſſumus eſſe ſine
peccato: ⁊ miſeria: poſſumus ta-
mē gratia iuuāte nec peccato ſu
perari: nec miſia. Q̃ꝫq̃ꝫ tñ ſcriptu
ra loquať: Omne quod natū eſt
ex deo nō peccat. Sed hoc dictū
eſt de predeſtinatis ad vitam nō
ꝙ omnino nō peccēt. ſed qd̄ pec-
catuꝫ ipſius non imputeť. qd̄ vel
puniť cōdigna penitētia. vel in
caritate abſcōdiť. Caritas q̃dem
cooperit multitudinē peccatoꝝ
⁊ beati quoꝝ remiſſe ſunt iniq̃ta
tes. ⁊ quorū tecta ſunt peccata. ⁊
beatus vir. cui nō imputabit de
ns pecatū. Diuine ergo ſimilitu
dinis ſūmū gradū ſūmi angeli te
nēt nos īfimū adā tenuit mediū.
Porro demōes nullum. Suꝑio
ribus nempe ſpiritibus datuꝫ eſt
ſine peccato. ⁊ miſeria ꝑdurare.
Ade autē abſqꝫ hijs quidem eſſe
ſed nō etiā ꝑmanere. nobis vero
non eſſe q̃dem abſqꝫ hijs. ſꝫ ipſis
tamen nō cedere. Ceterū diabo-
lus. ⁊ mēbra eius. ſicut nunq̃ꝫ vo

lūt reluctari cōtra peccatū. sic nū ꝙ̄ possunt declinare penā pecca ti. Cū ergo iste due libertates cō silij scilicet. ⁊ cōplaciti. ꝑ q̄s ratio nali creature vera sapientia. ⁊ po tentia ministratur. ita deo prout vult dispēsante quibuscunqꝫ pro causis locis temporibus variam tur quatenus in terris modice. ī celestibus plenarie. mediocriter in paradiso. apud inferos nulla tenus habeantur. Libertas ve ro arbitrij de ipso. quo condita ē statu aliquatenus nō mutetur sꝫ equaliter quantū in se est. a celis terris inferis possideatur merito ille similitudini hec imagini de putat̄. Et quidē apud īferos. q̇d vtraqꝫ libertas ꝑierit ille scilicet que ad similitudinē pertinere di cunt. scripturarū testatur aucto ritas: Nam verum illic sapere. quod vtiqꝫ de cōsilij libertate cō cipit̄. oīno nō esse. locus ille ma nifestat. vbi legit̄. Quodcunqꝫ potest manus tua facere instāter operare. quia neqꝫ opus. neqꝫ ra tio nec sapiētia est apud inferos quo tu properas. Porro de po tētia. q̄ per libertatem cōplaciti dat̄ euangelium sic loquit̄. Liga tis pedibus. ⁊ manibus proijcite eū in tenebras exteriores. Quid enim ipsa est manuū ligatio. nisi omnimoda potestatꝭ ablatio: Sꝫ dicit aliq̇s. Quō nō est aliquid ibi sapere. vbi mala. que tolleran tur cogūt ibi penitere malorum que facta sunt: nunq̇d aut in tor mentis quēpiaꝫ nō penitere ma li nō eē sapere potest: Hoc auteꝫ recte opponeret̄ si opus tātū pec cati. ⁊ nō etiā voluntas mala pu niret̄. nulli quippe dubiuꝫ. ꝙ ne mo in tormētis positus actu ite rare peccatū delectet̄. Veruntamen si voluntas etiam in tormē tis mala ꝑduret. q̇d pōderis ha bet oꝑis abnegatio: Et ideo sape re quis putetur ꝙ iam medijs in flamis luxuriari nō libeat: Dēi qꝫ in maliuolā aīam nō introibit sapiētia. Vnde āt ꝓbamꝰ. ꝙ ma lā ⁊ ī pēis volūtas ꝑseueret. Cer te. vt cetera obmittam nollēt oī no puniri. Justū ē āt puniri. q̄ pu niēda gesserūt. nollunt igitur. ꝙ iustū est sed qui non vult quod iustū est. iusta eius volūtas non est. Eo ergo iniusta ac per hoc ⁊ mala est volūtas qȯ iusticie non cōcordat. Duo sunt que iniustā cōprobāt volūtatē. vel cū pecca re. vel cū peccasse impune libet. Quibus ergo peccare libuit. q̄ꝫ diu licuit ⁊ cū iā nō possūt. iultū remanere nolūt. ꝙ peccauerunt Quid ī hoc sapientie. vel q̇d bo ne volūtatis apparet: sed esto pe nitet eos peccasse. nunq̇d ń tamē si optio det̄. malūt adhuc pecca re. ꝙ̄ penam sustinere peccati. ⁊ tamen illud iniquū est. hoc iustū quādo vo voluntas bona magis iniquū. q̄ꝫ ꝙ iustū est eligeret: Ce terū nō vere penitēt. qui nō tam dolēt se sibi vixisse q̄ꝫ hoc ipꝫ iā nō posse. Deniqꝫ foris ostendit̄ quid intus agat̄. nā. q̄ꝫdiu corpꝰ viuit imflamatū diu cōstat ī ma

litia perſiſtere voluntatez. Itaqꝫ
de ſimilitudine. que in conſilij. ⁊
itē cōplaciti libertate cōtinetur.
apud iſeros penitus nihil ē: nec
eſſe poteſt imagine tamen etiam
illic ꝑ liberū arbitriū immobili ꝑ
manente. Sed neqꝫ in hoc ſecu-
lo eque inueniri vſpiaz poſſet ſi-
militudo. Sed adhuc hic feda:
⁊ deformis iacuiſſet imago: ſi n̄
euāgelica illa mulier lucernā ac
cēderet: ideſt ſapia in carne ap-
ꝑz. Euerteret domū videlz vi
tiorū: dragmā ſuā reqreret: quaz
ꝑdiderat: hoc ē imaginē ſuaz: q̄
natiuo ſpoliata decore ſub pelle
peccati ſordēs: tāqꝫ i puluer̄ lati
tabat. Inuentā tergeret: ⁊ tolle
ret de regiōe diſſimilitudinis pri
ſtināqꝫ in ſpēz reformatā ſimilē
faceret illā in gloria ſanctorum
imo ſibi ꝑ oia ipſi redderet quā
doqꝫ cōformem cum illud ſcri-
ptur̄. videlicet impleret̄. Scimꝰ
quoniā cū apparuerit: ſimiles ei
erimꝰ qm̄ videbimꝰ eū ſicuti eſt.
Et re vera cui potiꝰ hoc opis cō
gruebat: q̄ꝫ di filio: q̄ cū ſit ſplen
dor glie: ⁊ figura ſubſtātie p̄ris
portās v̄bo vniuerſa: ex vtroqꝫ
facile munitus appuit: ⁊ vn̄ refor
maret deformē: ⁊ vnde debilē cō
fortaret: dū ⁊ de ſplēdor̄ figur̄ fu
gās tenebras peccatoꝝ redderet
ſapiētē: ⁊ ex virtute verbi ꝯtra ti
rānidē demonū potētē efficeret.
Venit ergo ipſa forma: cui cōfor
mādū erat liberū arbitriū: q̄a vt
priſtinā reciperet formaz. ex illa
erat reformādū ex q̄ fuerat ⁊ for
matū. Forma aūt ſapiētia ē. Con
formatio vt faciat imago i corꝑe
ꝙ forma facit i orbe. Porro illa
attingit a fine vſqꝫ ad finē fortir̄ ⁊
diſpōit omnia ſuauiter. Attigit a
fine vſqꝫ ad finē. hoc ē a ſūmo ce
lo vſqꝫ ad iferiores partes terre.
A maxio āgelo. vſqꝫ ad minimū
vermiculū. Attingit āt fortiter: n̄
q̄dē mobili. diſcurſione: vel loca
li diffinitione: vel diffuſione vel
ſubiecte creature tm̄ adminiſtra
tiōe officiali: ſed ſubſtātiali qua-
dā: vbiqꝫ preſentia: ⁊ fortitudine
q̄ vtiqꝫ vniuerſa potētiſſime mo
uet ordinat: adminiſtrat. ⁊ hec
oia nulla cogit̄ facere ſui neceſſi-
tate. Nec. n. aliqua i his laborat
difficultate: ſed diſponit oia ſua-
uiter placida voluntate. Vel cer
te attingit a fine vſqꝫ ad finē hoc
eſt ab ortu creature vſqꝫ ad finez
deſtinatū a creatore. ſiue in quē
vrget natura ſiue quē accelerat
cā: ſiue quē cōcedit gr̄a. Attingit
fortiter dū nil hoꝝ euenit: qd̄ n̄ ꝓ
ut vult potenti preordinet proui
dentia. Si ergo liberū arbitriuz
ſuo conetur preeſſe corpori: vt ꝓ-
eſt ſapia orbi attingens ⁊ ipz a fi
ne vſqꝫ ad finē fortiter imperans
ſcilicet ſingulis ſenſibus: ⁊ artu-
bus quatenus nō ſignat regnare
peccatuz in ſuo mortali corpore
nec mēbra ſuadet arma iniq̄tati
ſed exhibeat ſuire iuſticie. Et ita
iā nō homo ſeruus peccati. cum
peccatū n̄ fecerit a quo vtiqꝫ libe
ratus iā eſt libertate ꝯſilij iā ſuaz
icipiet vendicare dignitatē dum

Et libero arbitrio.

diuine in se imagini ꝯdignā ve-
stierit similitudinē: immo anti-
quam recuperauerit venustatē.
Curet autem homo agere non
minus suauiter q̄ȝ fortiter. hoc ē
non ex tristitia aut ex necessitate
quod est initium non plenitudo
sapientie. Sed ꝓmpta ⁊ alacri
voluntate: que facit acceptuȝ sa-
crificium. qm̄ hilarē datorē dili
git deus. Sicqȝ p oīa imitabit̄ sa
pientia dn̄i ⁊ vitijs resistet fortiter:
⁊ i ꝯsciā requiescet suauiter. Ve-
rū precemur cuius ad talia exē-
plo ꝓuocamur indigemus ⁊ au
xilio: q̊ ipsi vȝ p ipsaȝ ꝯformemur
atqȝ in eādē imaginē trāsforme
mur a claritate in claritatē tan-
q̄ȝ a dn̄i spū. Ergo si a dn̄i spū. iā
nō a libero arbitrio. Nemo ꝓin
de putet iō dictū liberꝫ arbitriū:
ꝙ equa inter bonū ⁊ malū ptāte
aut facultate versetur: cū cadere
p se quidē poterit. nō aūt resur-
gere nisi p dn̄i spm̄. Alioqn̄ nec
deus nec angeli sci cū ita sint bo
ni: ꝙ n̄ pn̄t ēt eē mali: preuarica-
tores aūt angeli: cū ita sint mali
vt iā nō valeāt eē boni liberi ar-
bitrij eē dicunt̄. Sȝ ⁊ nos illō pᵒ
resurrectionē amissuri sumꝰ: qn̄
vtiqȝ inseparabiliter alij bonis:
alij malis admixti fuerimꝰ. Cete
rū nec deꝰ caret libero arbitrio
nec diabolus. quoniā ille nō po
test esse malus nō infirma facit
necessitas sed firma in bono vo-
luntas ⁊ volūtaria firmitas: qō-
q̄ȝ is n̄ valet i bonū respirare. nō

aliena facit violēta oppressio. sȝ
sua ipsius in malo obstinata vo-
luntas: ac volūtaria obstinatio.
Nūc igit̄ ex eo potius liberꝫ arbi
triū dicit̄ ꝙ siue i bono siue i ma
lo eque liberam facit voluntatē
cum non bonus quispiam. nec
item malus dici debeat aut esse
valeat nisi volens. Tali iam rati
one non incongrue dicetur ad
bonum se ⁊ maluȝ habere equa
liter. ꝙ vtrobiqȝ videlicet par sit
ei. non equidem in electione fa-
cilitas: sed in voluntate libertas
Hac sane vt dictum est: dignitatꝪ
prerogatiua rationalem singula
riter creaturam cōditor insigni
uit. ꝙ queādmodū ipse sui iuris
erat: sueqȝ ipsius volūtatis nō ne
cessitas erat. ꝙ bonus erat. ita ⁊
illa quoqȝ sui quodāmodo iuris
in hac parte existeret quatenus
non nisi sua volūtate. aut mala
fieret ⁊ iuste damnaret̄. aut bōa
maneret ⁊ merito saluaretur.
Non ꝙ ei ꝓpria posset sufficere
ad salutem voluntas. sed ꝙ eam
nullatenus sine sua volūtate cō
sequeret̄. nemo quippe saluatur
inuitus. nam qō legitur in euan
gelio. nemo venit ad me nisi pa
ter meus traxerit eum. Itē i alio
loco. Compelle intrare nihil ex
pedit. q: ꝓfecto quantoscūqȝ cō
pellere vel extrahere videatur
ad salutem benignus pater qui
omnes vult saluos fieri nullum
tamē iudicat salute dignū. queȝ
ante non ꝓbauerit voluntariuȝ voluntarium

Hoc q̄ppe itendit:cū terret: aut
percutit:vt faciat volūtarios:nō
saluet inuitos:quatenus dū de
malo mutat voluntatē in bonū
transferat:nō auferat libertatē.
Quanq̄ tn̄ n̄ semꝑ inuiti trahi-
mur:nec enī cecus:aut fessus cō
tristatur:cū trahitur. ꝛ paulus ad ma
nus tractus ē damascū: nō vtiq̄
inuitus.Trahi deniq̄ spūaliter
volebat:ꝛ hoc ipm̄ magnopere fla
gitabat i cāticis. Trahe me inq̄t
post te:in odorē curremꝰ vnguē
torum tuorum.Deinde qd̓ e regione
scriptū est.vnusquisq̄ tēptatur a ꝓ
pria ↄcupiscētia abstractus ꝛ il-
lectus:ꝛ illud corpus qd̓ corrū-
pitur agrauat aīam:ꝛ deprimit ter
rena inhabitatio sensū multa co
gitantē.Et itē illd̓ apl̄i. Inuenio
aliā legē in membris meis repu
gnātē legi mētis mee ꝛ captiuū
me ducentē in lege pcī q̄ ē i mē-
bris meis.Hec oīa putari possūt
cogere voluntatē ꝛ preripe liber
tatē.At v̓o quātislibet quis in-
tus forisue tēptationibus vrgea
tur:libera:q̄tū ad arbitriū ꝑfe-
cto spectat semꝑ voluntas erit:
libere quippe de suo nihilominꝰ
ↄsensu iudicabit. Quātū aūt
ꝑtinet ad ↄsiliū:siue cōplacitum
carnis interī ↄcupiscētia:vite q̄
miseria reluctāte.minus quidē
se liberam sentit :sꝫ ꝓrsus nō ma
lam.dū malo nō ↄsētit. Deniq̄
paulus qui captiuū se in legem
pcī trahi ↄquerit.haud dubium
q̄n ex minus plena libertate ↄsi
lij.ↄsensum tn̄ sanū.atq̄ in bono
quoq̄ iā ex magna parte se hr̄e
liberum gloriatur. iam non inquiens
ego operor illud.Vn̄ hec ↄfidis
o paule.qm̄ ↄsentio iquit legi d̓i
qm̄ bona ē. ꝛ rursū. Cōdelector
enim legi dei:qm̄ bona est ſm in
teriorē hoiem.Oculo exn̄te sim
plici totum corpus lucidū eē ꝓ-
sumit.Sano ↄsensu:tractū lꝫ pec
cato.vel captiuū miseria liberū
se tn̄ in bono ꝓfiteri nō dubitat.
Vn̄ ꝛ fidens generaliter infert.
Nihil ergo dānationis est his q̄
sunt in xp̄o iesu. Sꝫ videamꝰ
de his qui penarum mortisue ti
more fidem v̓botenus negare ↄ
pulsi sūt.ne forte iuxta hāc asser
tionē.aut culpa nō fuerit.ꝙ vel
voce negauerūt.aut cogi i culpā
ꝛ volūtas potuerit.vt vellet vide
licet hō.ꝙ eū ēt nolle ↄstiterit.ꝛ
sic perierit liberum arbitriū.Qd̓ qr i-
possibile erat.velle quippe ꝛ nol
le idē eodē tp̄e non poterat.q̄ritur
vnde malū nequaq̄ volentibus
debuit imputari.Neq̄.n.tale est
hoc quale originale pcm̄. quo n̄
solum nō ↄsentiens. verum plerūq̄
ꝛ nesciēs.alia rōne ↄstringitur nec
dū renatus baptismate. Exēpli
causa veniat in mediū petrꝰ apo
stolus.ipse q̄ppe visus ē negare
veritatē ↄtra ꝓpriam voluntatē
Siquidem aut negare aut mori
necesse erat.Mori timēs nega-
uit.Negare nolebat sed magis
nolebat mori.Itaq̄ inuitus q̄dē
sꝫ negauit tn̄ ne moreretur.Quasi
lingua ꝛ nō volūtate.loq̄ hō cō
pulsus ē. qd̓ nolebat non tn̄ vel

le aliud q͡ʒ volebat. ligua mota ē ↄtra volūtatē. Sed nunquid ⁊ mutata est volūtas. Quid.n.volebat? Prorsus.qd erat xp̄i esse discipulus. Quid loquebat. Nō noui hoiem. Cur ita? Mortē euadere volebat. Sed q̄d istud criminis fuit. Duas apostoli tenem⁹ volūtates. Unā qua voluit non mori penit⁹ inculpabilē. Alterā ⁊ multū laudabilē q̄ sibi ↄplacebat. ꝙ esset xp̄ianus. In quo ergo culpabil' An i eo ꝙ mētiri q͡ʒ mori maluit. Hec plāe volūtas rep̄hensione digna fuit: qꝛ corporis magis q͡ʒ aīe voluit ꝑuare vitaʒ. Os nēpe. qd mentit' occidit aiaʒ. Et peccauit ergo ⁊ nō absqʒ ↄsensu ꝓprie volūtatis infirme q̄dē ⁊ miserime sed male libere

Peccauit aūt nō spnendo aut odiēdo xp̄ʒ sed se nimis amādo Nec in hunc ꝑuersū amoreʒ sui voluntatē metus ille subitus cōpulit. sed esse ↄuicit. Iā tūc proculdubio talis erat: ſʒ nesciebat cū ab illo: quē latere nō poterat audiuit. Priusq͡ʒ gallus cantet ter me negabis. Illa itaqʒ volūtatis infirmitas p incussū timorē nota nō orta notū fecit quaten⁹ se: quatenus xp̄ʒ amauerit. Notū aūt nō xp̄o: sed petro: Nā xp̄s ⁊ aū sciebat quid esset in hoie.

Quatenus ergo xp̄m diligebat Idē ꝓrsus negādo. nō est q̄deʒ passa illa volūtas: vt ↄtra se loq̄retur. quatenus vero se: voluntarie ꝓculdubio ↄsensit vt ꝓ se loqueretur. Si xp̄m nō amasset. ñ negasset inuitus. Uex si se amplius nō amasset: nō aliquaten⁹ negasset. Fatendū igitur hoiem fuisse ↄpulsum. voluntatē ꝓpriaʒ. ⁊ si non mutare occultare tñ Compulsū quidem nō inquam recedere ab amore dei. cedere tñ aliquantulū amore sui. Quid ergo forte dissoluta est tota supior assertio de libertate voluntat̃ qꝛ nimiꝛ inuenta est cogi potuisse voluntas. Et plane sed si cogi ab aliquo potuit q͡ʒ a seipsa.

Qd si ipsa coegit ↄpulsa. ⁊ compellens. vbi amittere. ibi recipe visa est libertatem. Uim quippe intulit sibi ipsa. ac a se pertulit.

Porro ꝙ a se volūtas ptulit. ex voluntate fuit. Qd ex voluntate fuit. iā non ex necessitate. ſʒ voluntarium fuit. Si aūt voluntarium ⁊ liberuʒ. Quem sua deniqʒ ad negandū voluntas ↄpulit Cōpulsus est? qꝛ voluit. Immo nō est ↄpulsus. sed ↄsensit. Et nō aliene potentie. sed ꝓprie voluntati. Illi vtiqʒ. qua mortē oimode voluit euadere. Alioquin qñ vox muliercule linguā sacraʒ. in verba formare nefanda voluisset si non lingue dña voluntas annuisset. Deniqʒ cū se a sui postmodū illo tēpauit amore. ⁊ xp̄ʒ cepit. vt debuit. toto corde. tota aīa. tota v̄tute diligere. iā nullis valuit minis. vel penis extorqueri aliquatenus voluntati dare linguā. arma iniquitati. ſʒ potius audacter accōmodās vitati. Obedire inquit oʒ deo. ma

gisq; hoibus. Et sane gemina cō
pulsio: km quam pati aliqd aut
agere ↄtra propriā cogimur vo-
luntatē. Quartū passiua qdem:
sic. n. prima illa recte noiat: pōt
nonnūq; fieri absq; ↄsensu volū
tario patientis: sed actiua nūq;.
Proinde malū: qđ fit in nos: si-
ue de nobis: nō est imputandū
nobis: si tū inuitis. Ceterū qđ fit
et a nobis: iā non sine culpa est
voluntatis. Velle plane conuin
cimur: q non fieret si nolemus.
Est ergo ↄpulsio quedā ēt acti-
ua sed non hȝ excusationē cū sit
et voluntaria. Cogebatur xpian⁹
negare xpm: et quidē dolēs: non
tū nisi volēs volebat nimirū gla
dium vitare ferientis. Atq; il-
la talis voluntas intus psidens
os aperiebat: nō gladius qui fo
ris apparebat. Porro talez esse
voluntatem illā ↄuincebat gla-
dius. non cogebat. Ipsa igitur
se in culpā non gladius ↄpelle-
bat. Deniq; in qbus sana erat il
la voluntas: occidi poterāt: fle-
cti nequibant. Hoc est q eis pre
dictum fuerat. Facient in vos q
cunq; voluerint: sed in mēbra n
in corda. Nō vos facietis: q ipsi
voluerint: sed ipsi faciant: Vos
patiemini. Mēbra cruciabunt.
sed voluntatem non mutabunt
Seuient in carne. Anime autez
nō habebūt: qd faciēt. Sit licet
patientis corp⁹ in potestate tor
quentis: sed volūtas est libera.
Infirma si fuerit seuiēdo cogno
scent: nō esse cogēt: si non fuerit.

Sane infirmitas eius a seipsa ē:
sanitas vero nō a se: sed a dñi spi
ritu. Sanatur aūt: cuz renouatur.
Porro renouatur: cū quēadmo
duz docet apostolus speculādo
gloriam dei in eandē imaginē trās
formatur a claritate in claritatē
hoc est de virtute i virtutē tanq;
a dñi spiritu. Inter quē vtiq; di-
uinū spūm: et carnis appetitum
tenet mediū quendā locū id: qđ
dicitur in hoie liberū arbitriū. i.
humana volūtas: et tanq; in de-
uexo latere montis admodū ar-
dui inter vtrunq; pēdens. ita in
appetitu infirmatur p carnē: vt
nisi sedulo spūs adiuuet infirmi
tatē eius p grāz. non solū nō va
leat iustitie. que est iuxta pphetā
sicut mōtes dei. ascendēdo de v-
tute in virtutē apphendere cul-
men sed ēt de vitio semp in viti-
um suo ipsius pondere deuolu-
ta ruat i preceps. pregrauata ni-
mirū non solum lege peccati ori-
ginaliter membris insiti verū ēt
consuetudine terrene inhabita-
tionis vsualiter affectionib⁹ mol
lita. quod humane volūtatis vi-
delicet vtrūq; grauamē vno bre
uiter vsiculo scriptura ↄmemo-
rat dicēs. Corpus: qđ corrumpit
agrauat animā. Et deprimit ter-
rena inhabitatio sensum multa
cogitatiōe. Et hec duo hui⁹ mor
talitatis mala sic nō nocēt. sȝ ex
ercent nō ↄsentiētes sic nō excu
sāt. sed dānāt ↄsentiētes vt nec sa
lus. nec dānatio vlla ratione si-
ne precedenti ↄsensu voluntario

possit haberi. ne qua forte ex par
te possit ꝓscribi libero arbitrio.
Quãobrẽ id qđ i creatura dr̃ li
berũ arbitriũ: aut iuste ꝑfecto dã
nat. dũ ei peccatũ nulla vi ꝓiudi
cat extrinseca: aut misericorditer
saluat. cui ad iusticiã nulla suffi
cit sua. Sane in his oibus cogi-
tet lector originalis peccati pror
sus excipi rationem de libero ar
bitrio. nec extra ipsũ q̃rat dãna-
tionis causa. q iã non dãnat nisi
ꝓpria culpa. nec ab ipso salutis
merita. qđ saluat sola misericor-
dia. Cuius q̃ppe conatus ad bo
nũ ⁊ cassi: sũt si a gr̃a nõ adiuuẽt
⁊ nulli si ñ excitẽt. Ceterũ i malũ
sũt ꝓni dicẽte scriptura. sensus. ⁊
cogitationes hominũ. Proinde
nõ ei a se: vt dictũ ẽ sꝫ de sursũ po
tius a pr̃e luminũ descẽdere po-
terũt: si tamẽ iter data optima. ⁊
dona perfecta ipsius merito per
quẽ sal⁹ eterna exq̃rit. deputent.
Deus autẽ rex noster ante secu-
la operatus ẽ salutem in medio ter
re dona sua q̇ dedit hominibus
in merita diuisit: ⁊ premia. vt ꝓsẽ
tia ꝑ liberã possessionẽ nostram
interim fierẽt merita. ⁊ futura ꝑ
gratuitã spõsionẽ expectarem⁹.
imo exigeremus. vt dbita. Que
vtraqꝫ paulus cõmemorãs habe
tis inquit fructũ vestrũ in sancti
ficationẽ. finẽ vero vitã eternaꝫ.
Itẽ ⁊ nos ipsi. ait primitias spi
ritus habẽtes igemiscim⁹. ado-
ptionẽ expectantes filiorum dei
primitias spiritus vocãs sanctifi
cationem. i. virtutes quibus in ꝓ

sentiarum sanctificamur a spũ ⁊
vt merito cõsequamur adoptati
onem. Rursuꝫ in euangelio ea-
dẽ seculo abrenũtiãti ꝓmittitur
vbi dicit Centuplũ accipiet. ⁊ vi
tã eternã possidebit. Itaqꝫ non li
beri arbitrij. sed dñi est sal⁹. imo
ipse salus. ipse via est ad salutẽ q̇
ait. Sal⁹ populi ego. sũ. Qui itẽ
ꝓhibet. Ego sũ via. Se fecit viaꝫ
q̇ ⁊ salus erat. ⁊ vita. vt nõ glori
etur omnis caro. Si ergo bona
vie sunt merita sicut ⁊ patrie sal⁹
⁊ vita ⁊ verũ est qđ ait dauid. ñ
est q̇ faciat bonũ. non est vsqꝫ ad
vnũ. Illuꝫ videlicet vnũ de quo
item dicitur. nemo bonus nisi so
lus deus. Dei sunt proculdubio
munera tã nostra opera. q̃ eius
premia. ⁊ qui fecit se debitorẽ in
illis. fecit ⁊ nos ꝓmeritores ex his
ad que tamẽ credẽda merita di
gnatur sibi adhibere creaturaꝝ
ministeria non quibus egeat. sed
quibus ꝑ hoc vel de quibus ꝓ-
sit. Operatur ergo illorũ salutem:
quorum nomina sunt in libro vi
te aliqñ ꝑ creaturã cũ ipsa aliqñ
ꝑ creaturã sine ipsa: vel ꝯtra ipaꝫ.
Multa ꝑfecto fiunt hoibus salu
bria ꝑ insensibilẽ. ⁊ item per irra
tionabilẽ creaturã. que idcirco
dixi fieri sine ipsa. q nõ queat in
tellectu carẽs eẽ vel conscientia
Multa q̊ꝫ mltoꝝ saluti vtilia fa
cit deus ꝑ malos siue angelos si
ue hoies. sꝫ qm̃ inuitos ꝯtra ipos
nã dũ nocere cupientes iuuant.
quãtuꝫ alijs valet vtilis actio: tñ
ipsis ꝑuersa nocet itẽtio. Porro

ꝑ quos:ꝛ cum quibus opatur de
us. boni sūt vel angeli. vł hoies
q̄ qḋ vult deus ꝛ agūt pariter ꝛ
volūt. Qḋ eniꝫ bono:ꝙ ope cōi
plēt: volūtate cōsentiūt: opus oi
no quod ꝑ eos deus explicat: ip
sis cōicat. Unde paulꝰ cuꝫ bona
plurima q̄ deꝰ ꝑ ipsū fecerat enar
rasset. non autem ego ait: ſꝫ gra
tia dī mecuꝫ potuit dicere ꝑ me.
Sꝫ qꝛ minꝰ erat maluit dicere me
cū. ꝓsumēs se nō soluꝫ operis eē
ministrū ꝑ effectuꝫ: sed operātis
quodāmodo sociū ꝑ cōsensū. Ui
deamꝰ nūc ſm dī triplicē opatio
nē. q̄ꝫ posuimꝰ: q̄d creatura que
pro sui ministerio merea: ꝛ illa
q̄dem. ꝑ quā. ꝛ sine qua fit. quod
fit q̄d mereri potest. Quid illa.
ꝯtra quā fit nisi irā? Quid ꝛ cū q̄
fit. nisi gratiā. In ꝓma itaqꝫ nul
la: in sequēti mala in vltima bōa
merita cōquirunt. Nec eniꝫ pec
cudes: cū ꝑ eas bonuꝫ qḋcunqꝫ
fit. aut malū boni q̄ppiā meret:
aut mali. Nō habēt q̄ppe vnde
malo bonoue cōsentiāt. Multo
aūt minus lapides: cū nec senti
ant. Ceterū dyabolꝰ. vel hō ma
lꝰ. ꝛ cū vigeat: ꝛ vigilē ꝛ rōne: iaꝫ
merent quideꝫ: ſꝫ nō nisi penā. ꝓ
eo ꝙ a bono dissentiāt. Paulꝰ
aūt q̄ volens euangelizat: ne: si i
uitus dispēsatio ei tm̄ credita sit
ꝛ q̄cunqꝫ similiter sapiūt: qm̄ q̄
dē ex consensu volūtatis obedi
unt. repositā sibi eē cōfidūt coro
nā iustitie. Utitur ergo deus i sa
lute suorū irrationabili: ꝛ itē isē
sibili creatura: tanq̄ iumēto. vel
instrumento que iā expleto oꝑe
nusq̄ erūt. Utit creatura rōna
bili sed maliuola. q̄si discipline
virga quā correpto filio in ignē
ꝓijcit tanq̄ sarmentum inutile.
vtitur ꝛ angelis. ꝛ hoibus bone
volūtatis: tanq̄ cōmilitonibꝰ: ꝛ
adiutoribus suis: quos pacta vi
ctoria amplissime mūerabit. De
niqꝫ paulꝰ de se: suisqꝫ similibus
audacter ꝓnuntiant. Coadiuto
res dei sumus. Ibi itaqꝫ deꝰ hoi
benigne merita ꝯstituit: vt ꝑ ipꝫ
ꝛ cū ipso bōi q̄ppiā opari dignā
ter instruat: Hinc coadiutores
dei ꝛ coopatores spūs sancti ꝛ ꝓ
meritos regni nos esse presum
mimꝰ q̄d ꝑ ꝯsensū vtiqꝫ volūtari
um diuine voluntati ꝯiūgimur.
Quid igit. Hoc ergo totū liberi
arbitrij opus. Hoc solū ē eiꝰ me
ritū qḋ ꝯsentitur. Et ꝓrsus nō q̄
dē. q̄d vel ipe ꝯsensus: in quo oē
meritū ꝯsistit: ab ipso sit cuꝫ nec
cogitare q̄dē qḋ minus ē: q̄ꝫ cō
sentir: aliquid a nobis quasi ex
nobis sufficientes simus: Uerba
nō sunt mea: sed apostoli. q̄ om
ne: qḋ bonū pōt esse. i. cogitare ꝛ
velle ꝛ ꝑficere ꝓ bona volunta
te attribuit deo. nō suo arbitrio
Si ergo deus tria hec. hoc ē bo
nū velle cogitare. ꝛ ꝑficere opat
i nobis. Primū ꝓfecto sine no
bis. Scōꝫ nobiscū. Tertiū ꝑ nos
facit. Siquidē imitendo bonaꝫ
cogitationē nos ꝓuenit: immu
tādo ēt malā voluntatem sibi ꝑ
ꝯsensū iungit ministrando etiaꝫ
ꝯsensui facultatē foris per aptuꝫ

opus nobis itern⁹ opifex innote
scit: Sane ipsi nos ꝑuenire neq̄-
q̄ȝ possum⁹. Qui āt bonū nemi
nē iuenit: neminē saluat: quē nō
ꝑuenit. A dō ergo sine nobis sit
nr̄e salutis exordium. nec ꝑ nos
vtiq̄ȝ nec nobiscū. Veꝝ ꝯsensus
⁊ opus: ⁊ si nō ex nobis: nō tñ iā
sine nobis. Nec primū itaq̄ȝ. in
quo quippe nihil nos facimus.
nec vltimū qđ plerunq̄ȝ extorq̄t
aut timor inutilis. aut simulatio
dānabilis: sed tm̄ mediuȝ nobis
reputetur in meritū. Sola nan
q̄ȝ interdū bona volūtas sufficit
Cetera non ꝓsunt: si sola defue-
rit. Nō ꝓsūt dixerim: sed agenti
nō cernēti. Valet itaq̄ȝ itētio ad
meritū actio ad exēplū. vtrunq̄ȝ
ꝑueniens cogitatio tm̄mō ad ex
citandū. Cauēdū ergo ne cū hoc
inuisibiliter intra nos. ac nobis
cū actitari sentim⁹: aut nr̄e volū
tati attribuam⁹. q̄ infirma ē. aut
dei necessitati. q̄ nulla est. sed so-
li gr̄e. q̄ plen⁹ est. Ipsa libeꝝ exci
tat arbitriū cū seminat cogitatū
Sanat cū imutat affectū. robo-
rat. vt ꝑducat ad actū ꝟuat ne sē
tiat defectū. Sic aūt ista cū libe
ro arbitrio opatur. vt tñ illud in
primo ꝑueniat in ceteris cōmi-
tetur. Ad hoc vtiq̄ȝ ꝑueniens vt
iā sibi deinceps cooperetur. Ita
tñ ꝙ a sola gr̄a ceptum est parit̄
ab vtroq̄ȝ pficitur. vt mixtim nō
sigillatim simul non vicissim ꝑ
singulos ꝓfectus opentur. non
partim gr̄a partim libeꝝ arbitri
um. sed totū singula opere indi

uiduo pagant. Totū quidē hoc.
⁊ totum illa. sed vt totū huic. vel
in hoc. sic totū ex illa. Credimus
placere lectori. ꝙ a sensu aposto
li nunq̄ȝ recedimus. ⁊ q̄ȝq̄ȝ ver-
sum euagetur ořo in eadē pene
ipsius verba frequēter recedim⁹
Qui. n. nr̄a aliud sonant q̄ȝ illđ
Ergo neq̄ȝ volētis. neq̄ȝ currētis
sed dei miserētis est: Qđ sane iđ
non dicit q̄si quis vellet. aut cur
rere possit in vanū. sed ꝙ is. qui
vult. ⁊ currit. nō in se. sed in eo. a
quo accipit. ⁊ velle. ⁊ currere. de
beat gloriari. Deniq̄ȝ ait. Quid
habes qđ nō accepisti. Crearis:
sanaris. saluaris. quid hoꝝ tibi
ex te hō: Quid hoꝝ vero ē possi
bile libero arbitrio. nec creare. q̄
nō eras nec iustificare peccator
nec mortu⁹ poteras teiꝑm susci-
tare. vt cetera ꝑtermittā bōa aut
saluandis reposita. Qđ dicimus
de primo. patet. ⁊ vltimo. sed ⁊
de medio nemo dubitat. nisi qui
ignorās dei iustitiā. ⁊ sua volēs
ꝯstituere iustitie dei non ē subie
ctus. Quid. n. agnoscis dei creā
tis potentiā saluātis gr̄am ⁊ sa-
nātis ignoras iustitiā. Sana me
ait dn̄e. ⁊ sanabor. saluuȝ me fac
⁊ saluus ero. quoniaȝ laus mea
tu es. Iste iustitiam dei agnosce
bat. a quo eque taȝ sperabat sal-
uari a peccato. q̄ȝ a miseria libe
rari. Et iđ laudem suā illum nō
immerito statuebat. Propt̄ hoc
⁊ dauid igeminās. nō nobis do
mine inq̄t nō nobis. sed nomini
tuo da gloriā. Qđ vtrāq̄ȝ a deo

ſtolã ⁊ iuſtitie.ſ.dei expectaret:⁊ glorie:vel gratie. Quis ē q̄ ignorat dei iuſtitiã: Qui ſeipſũ iuſtificat. Quis eſt: q̄ ſeipſuȝ iuſtificat: Qui merita ſibi aſſũde: q̄ꝫ a gr̄a ꝓſumit. Ceteꝝ qui fecit. qꝺ ſaluaret ēt. dat vnde ſaluet. Ipē iquaȝ merita donat q̄ fecit: q̄bus donaret. Quid retribuã inquit dño ꝓ oibus nō que tribuit mihi. ſed q̄ retribuit mihi. Et qꝺ ē ⁊ qꝺ iuſtꝰ eſt: a deo ꝯfitetur. ne ſi vtrũlibet negaret vtrūqꝫ ꝑderet amittēdo vtiqꝫ vñ iuſtus eſt. Unde ⁊ ſe donãdo qꝺ eſſet. ſic vel tertio loco inuenit qꝺ viciſſim rependeret. Calicē ait ſalutaris accipiã. Calix ſalutaris. Sãguis eſt ſaluatoris. Ergo ſi deeſt tibi oio de tuo: qꝺ vel ſecũdis dei dõis retribuaſ vñ tibi ſalutē preſũmis. Nomen dñi inquit inuocabo. Qꝺ nimiũ quicũqꝫ inuocauerit. ſaluus erit. Igitur q̄ recte ſapiũt. triplicē cõfitentur opationē non q̄dē liberi arbitrij. ſed diuine gr̄e in ipſo. ſiue de ipſo. Pria creatio. Secũda reformatio. Tertia ꝯſumatio Primo nãqꝫ in xp̄o creati ſumꝰ in libertatē voluntatis. Secũdo reformamur ꝑ xp̄ȝ i ſpũȝ libertatis: cũ xp̄o deinde cõſumandi in ſtatũ eternitatiſ. Siquidē qꝺ nō erat i illo creari oportuit. q̄ erat ꝑ formã ꝑ illum reformari ꝺformē. Mēbra nō ꝑficī: niſi in capite. Quod vtiqꝫ tũc complebitur cum omnes occurremus in viꝝ perfectũ: in menſuraȝ etatis plenitudinis xp̄i. quando apparente xp̄o vita nr̄a apparebimus ⁊ nos cũ xp̄o in gloria. cuȝ igitur ꝯſumatio hēat fieri ꝺ nobis ſiue ēt in nobis nō aũt a nobis. creatio vͦo facta ſit ⁊ ſine nobis. ſola q̄ꝫ nobiſcũ quodãmō fit ꝑ cõſenſum voluntariũ nr̄m immerita nobis reputat̄ reformatio. Ipſa ſunt ieiunia nr̄a. vigilie. cõtinētia: opaqꝫ miſericordie ceteraqꝫ virtutũ exercitia ꝑ que vtiqꝫ conſtat interiorem hoiem noſtrum renouari de die in diē. dũ ⁊ intētio terrenis incuruata curis de imis paulati ad ſupiora reſurgit ⁊ affectio circa carnis deſideria lãguēs ſēſim in amore ſpũs ꝯualeſcit. ⁊ memoria veteꝝ opeꝝ turpidine ſordens nouis: boniſque actibꝰ cãdidata i dies hylareſcit In his nēpe tribus interior rēouatio ꝯſiſtit. rectitudine. ſ. intētionis puritate affectionis. recordatione bone opationis: ꝑ quaȝ ſibi bene cõſcia mēoria eniteſcit. Ueꝝ hoc cum certum ſit diuino in nobis actari ſpũ. dei ſunt munera. Or vero cũ noſtre volũtatis aſſenſu: nr̄a ſunt merita. Nō .n. vos eſtis inquit. qui loquimini. ſed ſpiritus patris vr̄i: qui loquitur i vobis. Et apoſtolꝰ. An expimentũ eiꝰ q̄ritis inquit. qui in me loquit̄ xp̄s: Si ergo xp̄s: aut ſpũs ſanctus loquit̄ in paulo nō ēt itidem operatur in ipſo non, n. loquor ait: que per me ñ efficit deus. Quid ergo ſi non

pauli sed dei loquētis in paulo: vel opantis p paulū. ⁊ verba sūt ⁊ opa. vbi iā pauli merita. Ubi ē qđ tam fidenter aiebat: bonū certamen certaui: cursū ɔsumaui. fidem serua ui. De reliquo reposita est mihi corona iustitie. quaʒ reddet dn̄s in illa die iustus iudex. An in eo ɔfidit forte coronā esse repositā sibi. qꝛ p ipsū ipsa fiebant. Sed multa p malos angelos: siue hoies fiunt bona: nec tamen reputātur illis in merita. An qꝛ potius cū ipso: hoc ē cuʒ eius bona volūtate fiebant. Naʒ si inuitus iqt euāgelizauero. dispensatio mihi credita est. Si āt voluntate gloria mihi est. Ceterꝫ si vel ipsa voluntas. de qua omne meritum pendet ab ipso paulo non est: quo pacto eā: quā presumit sibi repositā: coronā vocat iustitie. An qm̄ iuste iā ex debito requiritur: qđ cūqꝫ vel gratis pmittitur: Deniqꝫ ait. Scio cui credidi: ⁊ certus sū. qꝛ potēs est depositū meū seruare. Dei pmissū suū appellat depositum. Et iō qꝛ credidit pmittenti: fidenter pmissum repetit. Promissum qdem ex misericordia. sed iā ex iustitia psoluēdū. Est ergo q̄ paulus expectat. coronam iustitie: sed iustitie dei non sue. Justū qppe est. vt reddat qđ debet. Debꝫ aūt. quod pollicitus est. Et hec ē iustitia. de qua presumit apostolus. pmissio dei. ne si eam ɔtemnens suā velit statuere. iustitie dei no n sit subiectus. cuius tamen sue iustitie ipꝫ deus voluit hr̄e ɔsortē. vt ⁊ corone faceret pmeritorē. cū operꝫ qbus erat illa pmissa corona hr̄e dignat9 est coadiutorē. Porro coadiutorē fecit cū fecit volentem: hoc ē sue volūtati ɔsentientē. Itaqꝫ voluntas in auxiliū. auxiliū reputatur immeritū. Si ergo a deo voluntas est. ⁊ meritū. nec. n. dubium quin a deo sit ⁊ velle ⁊ perficere p bona voluntate. deus igit auctor est meriti. q ⁊ voluntatē applicat opi. ⁊ opus applicat volūtati. Alioquin si pprie appellentur. ea que dicimus nr̄a merita. spei quedā sunt seminaria. charitatis incentiua. occulte predestinatiōis indicia futura felicitatis psagia. via regni non cā regnandi. deniqꝫ quos iustificauit non quos iustos inuenit; hos ⁊ magnificat.

Diui Bernardi Abbatis ad dn̄m abbatē Columbensē in tractatum sequentē epistola.

Domino abbati Colūbēsi frater bernardus abbas dict9 de clara valle valere in domino semp. Rescriptū meū ad epistolas duorꝫ carnotensium monachorum vobis primum. vt promiseraʒ. destinare curaui. Ubi ⁊ aliud quoqꝫ ipletū ē. qđ iussistis. nā cū breuit rescribere decreuissē. ⁊ epistolis epistolā tm̄ reddere velle cepis

sem hortatu nr̄o in libri: vt cernitis: longitudinē protraxi stilū vt ēt in pluribus plures possint edificari. Qḋ opus. cū a vobis plectū fuerit: tūc nō ipsis: ad quos factū est: sed eoꝝ priꝰ reddat̄ abbati: ⁊ sic ḋmū ad ipsos si iusserit abbas: ꝑueniat monachi. n. sūt ⁊ ex lege sue regule sine nutu sui abbat̄ sicut dare ita ⁊ accipe datas ꝓhibentur epistolas. Naz ⁊ ob hoc maxīe diu: sicut scit̄: multa licet rogatus ab eis. responderе tardaui: q: vt mihi videbatur ignorāte abbate scriber̄ illas epistolas: ⁊ mittere ꝑsunsissent. Nec falso id suspicatus sū: vt postmodum liquido cōperi. Ego cepto opi: qḋ q̊dē legentibus apparebit epistole nomē indiderā: sed qm̄ ꝓ noie modū vr̄o obuiante mādato: vt promiserā: nō seruaui: liber: si iudicatis. nō epistola cēseatur. Et q: inter multas q̄stiōes que ibi a me soluūtur: id ꝑcipue subtilius: vtiliusq̄ ꝑtractat̄ q̄naz liceat ꝑcepta: ⁊ ꝑ quos ⁊ quatenus dispensari det̄ ei titulus de ꝑcepto ⁊ dispensatione: nisi forte vobis aliḋ ꝯgruentiꝰ videat̄.

Diui Bernardi abbatis i tractatū de precepto ⁊ dispensatiōe prologus.

q Ua mēte iaz tacebo qua fronte tamen loquar crebris epistol̄ ⁊ nūtijs cogitis me. aut ꝓpriā prodere i periciaz aut officiū renuere caritatis: At ego malēs sine illa: que inflat. q̄z absq̄ illa. que edificat inueniri. victus tandē ꝑcibꝰ vr̄is duris initio nodis vngues teneros ⁊ vt ego vereor. nō aliud q̄z terrēdos. Sed hoc incassū. Naz mea me: vt scribit̄ ⁊ ꝑscribit̄. taz absentis scripta. q̄z ṽba ꝑsent̄ arguunt excusantē. Quis. n. iā relinquitur mihi i illis de ipossibilitate causādi locus ꝑserti apud nos. q̄ ex ore. ⁊ ex corde meo sat̄ certū tenere vos creditis. quātū possim in talibꝰ. Fidei ꝓinde vestre. nō meo fidēs igenio abissuz ingredior q̄stionū. nesciēs: deus sit qua emersurꝰ ꝑsto caritas erit vtinā ita ⁊ veritas. Si quominꝰ excuset effectū defectus potius ingenij. volūtatē certe nō culpabitis. Tētabo aūt easdē. si potero. q̄stiūculas sub epistolari cūctas breuitate redigere ⁊ si n̄ epistola breui. Mira siquidē nō est. si fuero ego lōgior in exponendo cuz vos tantū eas exponendo. duas ⁊ ipsas satis longas epistolas texueritis.

Tractatus

p Rima igitur q̄stio ꝯtra regulā vr̄am versat̄ de q̄ nisi fallor. aut reliq̄ oēs aut pene oēs oriūtur. Queritis nēpe regularis illa istitutio qūo ⁊ quatenus sit pēsanda ꝓfitenti bus eā vtrꝫ videlicet cuncta. que ꝯtinet putanda sint esse ꝑcepta. ꝯsequenter ⁊ dānosa transgredienti. an ꝯsilia tm̄ vel mōita. ⁊ ob hoc nullius. aut nō magni pōderis sit ipsoꝝ professio. nulliꝰ. aut

nō grauis culpe ipsoꝝ ꝑuarica-
tio. an certe quedā sit deputāda
impijs. quedā ꝑ ꝯsilijs reputan-
da. quo partim ea liceat ꝑtiꝫ nō
liceat oīo preter egredi. ⁊ si hoc
vltimū deƀ distingui a me tūc de
mū neqꝫ ceteros ac ꝓpe cuiusqꝫ
partis limites flagitatis ne cui
forte ꝑ varias sui sensus opinio-
nes licētius vagādi deƀ occasio.
sicqꝫ liquare culicē ⁊ camellum
glutire contingat. si nesciat q̄ꝫtū
cure vel opere sue quibusqꝫ ōbe
at obseruātijs. Hic est q̄ꝫtum re-
colo. totus vestre illius partitio
nis sensus. ⁊ si nō v̄ba. Qd autē
subiūgitis ⁊ ꝑgitis iq̄uirere de
obediētia. q̇bus gradibus distin
guaƀ. q̇bus claudaƀ limitib⁹ ad
eandē arbitror ꝑtinere diuisiōeꝫ
q̇ppe que in decretꝭ regularibus
ꝑcipua habeƀ ⁊ puto cū ad illaꝫ
satis rn̄sum fuerit. de ista iaꝫ nil
superit quod ambiguatur. Ita-
qꝫ vt sentio ego regula sancti bn̄
dicti omni hoī ꝓponiƀ. imponiƀ
nulli ꝓdest. si deuote suscipitur
⁊ tenetur. nō tn̄ si nō suscipitur.
obest. qd autem in voluntate est
suscipientis. non in potestate ꝓ-
ponentis. voluntariū merito di
xerim nō necessitatē. Ac tn̄ hoc
ipsū qd dico volūtariū. siq̇s ex ꝓ
pria volūtate semel admiserit ⁊
ꝓmiserit deinceps tenēdū profe
cto i necessariū ipse sibi cōuertit.
nec iā liber hꝫ dimittere. qd an̄
tn̄ nō suscipe liber hūit. Ideoqꝫ
qd ex voluntate suscepit ex neces
sitate iā tenebit. ꝙ oīo necesse est

eum reddere vota sua que distin
xerūt labia ipsi⁹. ⁊ ex ore suo aut
ꝯdemnari aut iustificari. Ceteꝝ
felix vt quidā ait sanctoꝝ. neces-
sitas que cogit in melius. Oīa ꝓ
inde sancti Benedicti instituta
exceptis sane nōnullis de spiri-
tualib⁹ verbi cā caritate humili-
tate mansuetudine. que nō tam
ipsum ꝯstat īstituisse q̄ꝫ dn̄i. ⁊ ob
hoc penitus nō eē mutanda. de
cetero reliqua vniuersa nō ꝓfitē
tibus quidē monita tm̄ seu cōsi-
lia censenda sunt nec grauāt nō
obseruata cū tn̄ ꝓfitentib⁹ in pre
cepta preuaricātibus in crimina
fiant. siue vt vestra vobis reddā
vel volūtaria vel facticia istis ne
cessaria ⁊ tanq̄ꝫ naturalia nō im
merito reputenƀ. ita sane necessa
ria dixerim vt ex eis minime ꝑiu
diceƀ necessariis rōnalibusqꝫ dis
pēsationibus. Sꝫ nō oībus cre-
dita est dispēsatio nisi his dūta-
xat qui cū apostolis dicere pos-
sunt. Sic nos existimet hō vt mi
nistros xp̄i ⁊ dispēsatores mini-
sterioꝝ dei. Nouit āt fidelis ƀu⁹
quē cōstituit dn̄s supra familiaꝫ
suam ibi tm̄ vsurpare dispensati-
onē. vn̄ bonā possit hr̄e recōpen
sationē. hoc quippe queritur in-
ter dispensatores. vt fidelis q̇s
inueniatur. Ea eadem fortasse fi
delitas a subditis nihilominus
exigitur in obtēperādo que a ꝑ
positis in dispensādo. Cōstat igi
tur ex his q̄ dicta sūt nr̄am illaꝫ
diuisionē integrā eē ac sufficien
tem. si modo ꝑsone distinguāƀ ⁊

tpa:dū subiectꝭ sit q̄dē ois r̄gula
ris istitutio:q̄ȝtū dūtaxat ad cor
porales obſuātias ptinet añ pfes
sionē volūtaria:pᵒ pfessionē ne-
cessaria.ꝑlatis v̄o partim volun
taria vt q̄ iuēta ab hoie: parti ne
cessaria.vt q̄ fuerit diuinitᵒ istitu
ta.Quāobrē fortassis tūc potissi
mū ꝯgrua ⁊ luculēta magis ea-
dē diuisio appebit:si eiᵒ mēbruȝ
qđ dictū ē necessariū:rursū i tria
hec subdiuidat̄ stabile iuiolabi-
le icōmutabile.⁊ q̄dē stabile di-
xerim:ꝙ ita ē necessariū. ꝙ non
cuilibet hoiuȝ illud mutare fas
sit.nisi solis dispēsatoribᵒ miste-
rioꝝ dei.i.ppositꝭ: vt v̄bi gr̄a re-
gl̄e scōꝝ basilij augustini bñdicti
necnō autētici canones:⁊ si qua
sūt alia eccl'iastica istituta digne
auctoritatꝭ:q̄ q̄m a scis tradita s̄t
scā stabiliter pseuerāt: nec oino
cuiᵒ subiectoꝝ ea aliquō variare
vel mutare ꝯcedit̄.Qđ tū ab ho
minibᵒ:⁊ p hoies loco ⁊ officio
illis canonica electiōe succeden
tes:licite iterdū: inoxieq̄ȝ p cau
sis psōis locis ⁊ tpibᵒ dispēsant̄:
vbi sane q̄ hec legit:attendat me
caute dicere non ea posse vel ab
istis leuit̄ p volūtate mutari:sȝ ex
rōne fidel'r dispēsari. Jō aūt hāc
ipsā dispēsationē taliter ⁊ a tali-
bus recipe pūt:q̄m nō natu ral'r
nec p se bona sūt porro inuenta:
atq̄ȝ instituta fuerūt:nō q̄r al'r vi
uere nō liceret: sed ꝙ ita magis
expediret nec plāe ad aliđ q̄ȝ ad
lucꝝ ⁊ custodiā charitatꝭ. Quā-
diu ergo charitati militāt immo
bili fixa sūt:mutariq̄ȝ oino ne ab
ipsis q̄dē ꝑpositꝭ sine offensa pos
sunt. At si econtrario ꝯria forte
aliq̄n charitati visa fuerit:his dū
taxat q̄bᵒ hoc posse videre datū
ē ⁊ puidere creditū ē:nōne iustis
simū eē liquet:vt q̄ p charitate i
uenta fuerūt : p charitate q̄ȝ vbi
expedire videt̄ vel omittant̄ vel
intermittant̄:vel i aliud forte cō
modius demutent̄.Sicut e regi
one iiquū pculdubio foret si sta
tuta p sola charitate ꝯtra chari
tatē tenerent̄.Tenēt ergo fixam
firmāq̄ȝ imobilitatē etiā apđ ꝑla
tos que ex stabili necessaria sunt
sȝ quatenus charitati deseruiūt.
Nūq̄d aūt hoc ego vel solus sen
tio vel primᵒ dico:An ñ hoc ipȝ
⁊ papa gelasiᵒ sēsit.Ait siquideȝ
vbi necessitas nō ē incōuertibi-
lia maneāt patꝝ scōꝝ đcreta: leo
quoq̄ȝ papa inq̄t:vbi necessitas
nō ē:nullo mō scōꝝ patꝝ institu
ta violent̄.Et isert.Vbi ergo ne-
cessitas fuerit ad vtilitatē eccl'ie
qui ptātē hȝ ea dispēset.ex neces
sitate.n.fit mutatio legis.Neces
sariū deinde ꝙ imobile noiaui
id intelligo:qđ nō ab hoie tradi
tū:sed diuinitus pmulgatū:nisi
a deo q̄ tradidit mutari oino nō
patit̄:vt exēpli cā.nō occides. ñ
mechaberis.nō furtū facies ⁊ re
liq̄ illius tabule legisscita:que ⁊
si nullā prsus humanā dispēsa-
tionē admittūt.nec cuiq̄ȝ hoiuȝ
ex his aliq̄ō soluere.aut licuit.
aut licebit.Dñs tñ hoꝝ qđ volu
it q̄n voluit.soluit siue cuȝ ab he

breis egiptios spoliari. siue quã/
do ꝓphetã cum muliere fornica
ria misceri ꝑcepit. Quoꝝ vtiqꝫ al
terũ q̇d nisi graue furti facin⁹. al
terũ. q̇d nisi flagitij turpitudo re
putaret. si non excusasset vtrũqꝫ
factũ auctoritas impãtis: Sane
vbi simile aliq̇d aliqñ a sanctis
hoïb⁹ fuisse legitur vsurpationẽ
scriptura nõ indicãte. quod de⁹
ita preceperit. aut eo peccasse fa
ciẽdũ ẽ sicut homies. aut certe si
cut ꝓphetas familiare dei ꝯsiliũ
cepisse. Unde ꝛ vnũ exẽpluꝫ po
no. qḋ occurrit de sãsone. q̇ seipꝫ
vna cũ hostibus opprimẽs iter
fecit. Qḋ vtiqꝫ factũ. si defendit
nõ fuisse peccatũ. priuatũ habuis
se cõsiliũ indubitãter credẽdus
ẽ. ꝛsi de scriptura hoc non habe
amus.

Iã vero incõmutabile necessi
tatẽ q̇d accepi velim equdẽ nil
congruentius q̃ꝫ ꝙ diuina ita cõ
stat. ꝛ eterna ratione firmatũ. vt
nulla ex causa possit. vel ab ipso
deo aliquatenus imittari. Sub
hoc genere est omnis illa sermo
nis dominici in mõte habiti spi/
ritalis traditio. ꝛ q̇cq̇d ḋ dilectio
ne. humilitate. mãsuetudine. ce/
terisqꝫ virtutibus tã i nouo. q̃ꝫ i
ueteri testamẽto spiritualiṫ obṡ
uandũ contraditur. hec quippe
talia sũt. que nec liceat. nec expe
diat aliquãdo non haberi. Eo si
quideꝫ immobiliter. quo ꝛ natu
raliter bona nũq̃ꝫ nisi innocẽter
nũq̃ꝫ nisi salubriter. aut iperãtur
aut obseruanṫ omni tẽpoṙ mor
te contempta custodita salutem
operantur.

Primã ergo necessitateꝫ sua
cuiqꝫ facit in promittẽdo volun
tas. secundã precipientis dei au
ctoritas. tertiã ꝑcepti dignitas.
Differũt auteꝫ vt iam dictũ est.
quibusdã a se inuicem gradibus
tres iste necessitates nõ vna oẽs
sequiṫ immutabilitatis firmitas.
nã ex prima quidem quod effici
tur. ꝛsi nõ penitus imutabile. ta/
men vix mutabile esse cõstat. duꝫ
solis id liceat mutare ꝑlaṫ. ꝛ hoc
non nisi fideli. ꝛ ꝓuida dispensa
tione. Quod vero fit ex sequẽti.
que ꝛ maior ista est: pena iam in
cõmutabile. soli q̇ppe deo muta
bile esse superi⁹ demonstratũ est.
porro quod de nouissima fit tãq̃ꝫ
omniũ maxima omnino inconi/
mutabile est. vtpote quod ne ip/
si quidẽ deo mutare liberuꝫ est:
Quod igiṫ nulli hominũ phas
est nisi solis mutare prelatis. dici
vix mutabile cõgrue põt. quod
soli cõstat licere deo. dicatur pe/
ne immutabile. qḋ ne ipsi q̇dem
penitus. immutabile nomineṫ.

Que cũ ita sint. vt ad ea redeã.
de quibus potissimũ queriṫ. pa/
tet ꝙ ex magna parte regularis
traditio subest ei⁹. q̇ ꝑest ꝛsi nõ
volũtati. certe discretioni. Sed
dicitis. Quid ergo relinquiṫ ne
cessitati? audite q̃ꝫ plurimũ. Pri
mo quidem q̇cq̇d de spũalibus
i ipsa regula tradit⁹ ẽ. i manu ab

batis.vt supra taxatū est. nequa
q̄ꝫ relinquit. Deinde reliqua ꝑs
que in corporalibus constat obſ
uantijs ne ipsa quidē in eius ita
voluntate posita est.vt eiusdē de
seruiat volūtati.sed magis carita
ti. neqꝫ enim abbas supra regulā
est.cui semel ꝛ ipse spontanea se
ꝓfessione submisit. ꝛ si q̄d negan
dū nō est dei regula caritas regu
le sci benedicti iure ꝑponit. Esto
ꝓmī.vt interdū regule littera ce-
dat.ꝓ tempore caritati. cū ratio
necessitatis vel caritatis exegerit
absit tamen vt hominis cuiuspiā
subdat voluntati. Semper fratꝝ
sane trāsgressionis.non suꝑ patꝝ
traditiones constituitur.qui ab-
bas eligit. mandatorum cultor
ꝛ vltor vitiorum. Arbitror nāqꝫ
sanctas illas obseruantias ꝑlato
rū prudentie.ꝛ fidei creditas.nō
subditas volūtati. Hic est ꝙ idē
legislator in hijs.q̄ abbati dispē-
sanda reliq̇t.caute nusq̄ꝫ vt me-
mini volūtatem.sed aut ꝯsidera
tionem. aut dispositionem. aut
prouidentiā.aut certe arbitrium
seu ad huius ponit volēs nimi-
rū prouiduꝫ. fiduqꝫ dispensato-
rem ratiōis vbi forte dispensat.se
qui iudiciū.non sue placitum vo
luntatꝭ. Unde ꝛ intimat ei nō seꝫ
ꝙ de omnibꝰ iudicijs suis reddi
turus sit deo rationē. Lego pro
fecto in regulaꝰ hec ꝯsideratio pe
nes abbatē.sit. ꝛ hoc vel illud eē
in ꝓuidentia.vel arbitrio.seu di
pensatiōe abbatis. Ut aut ꝓ sua
voluntate aliq̇d mutet me ibi le
gisse nō recolo. quinimo in om-
nibus inq̇t oēs magistrā sequā
tur regulā.nec ab ea temere deui
etur a quoq̄ꝫ. Ergo nec ab ipso
abbate. Omnes inq̇t magistraꝫ
sequant regulā. nemo ergo suaꝫ
volūtatē. Ubi sane nec abbatem
excipi puto. Uidetis quantū ne-
cessitati tribuit.subtraitur volun
tati. Quid etiā.nonne regularis
ipsa professio. q̄ se iunior subdit
spōte priori. eq̄ alligat ꝛ ꝑorem.
Communis equidē pacti pari re
or vtrunqꝫ necessitate teneri.fieri
qꝫ duos ꝑ vnius sponsionem al-
terutrum debitores.fidelis cure
vnū alterū humilis obedientie.
Quid nā igit iā volūtati relinq̇-
tur.vbi ꝛ prelatus debiti necessi-
tate tenet? Sed ꝛ de hoc item nō
parū prelati ꝑscribit voluntati ꝙ
is.qui profitetur.spondet quidē
obedientiā non tamen omnimo
dam.sed determinate ſm regu-
lam.nec aliam q̄ꝫ sancti benedi-
cti.vt oporteat eū.qui preest non
frena sue laxare volūtati suꝑ sub
ditos.sed prefixam ex regula sibi
scire mensurā.ꝛ sic demum sua i
peria moderari circa id soluꝫ.ꝙ
rectū esse constiterit nec quodlꝫ
rectū:sed hoc tantū. quod predi
ctus pater instituit. aut certe: ꝙ
sit secundū quod instituit. Sic se
q̇ppe habet ꝓfessio. Promitto
non q̇dem regulā.sed obedienti
am ſm regulam sancti. B.nō er
go ſm volūtatē propositi. Pro
inde si ꝓfesso secundum illam re
gulā abbas meus mihi aliud for

te iponere tēptauerit. quod non sit. §⁹. r. aut etiam quod non sit secundum: ista istituta. Verbi causa basilij augustini: pacomij quenaz mihi queso in hac re hac necessitas imminet obsequēdi? solū quippe id a me posse exigi arbitror: quod promissi. Videtis ergo iam obedientie limites: quos requiritis: si modus est obeditionis tenor professionis: nec se valet extendere potestas imperantis: nisi quatenus attingerit votum profitentis: profecto circa et vltra nec non etiā cōtra: quid aliud q̄ obediētie limites quosdaz censueri: et hijs suis terminis virtuté eādez circūcludi? Quāobrē q̄buscq̄ professus in quouis genere salutifere vite nec vltra obedientie legē cogendus: nec circa ē inhibendus: q̄ sua ipsius videt cōplecti professio: quantominus contra? Is ergo: qui medius est vite modus p̄fixus voto professione firmatus: tanq̄ lignū: quod erat in medio padisi: solus sine dubio legi erit subiectus: obnoxius iussioni: ergo prelati iussio? vel prohibitio nō p̄tereat terminos professionis. Nec vltra extendi potest: nec contrahi citra Nil me prelatus prohibeat horuz que promisi: nec plus exigat quam p̄misi. Vota mea nec augeat sine mea voluntate: nec minuat sine certa necessitate. Necessitas q̄ppe non habet legē: et ob hoc excusat dispētionē. Voluntas vero quia sola meretur retributionem: etiā sola non in merito gradū altiorē vsurpat. Alioquin et absq̄ necessitate remissio uoti nō dispensatio: sed preuaricatio est: et restrictio cōtra voluntatez murmur est: non profect⁹. Ponāt ergo prepositi metā obedientie subiectorum et votis labiorum ipsorū: non suorum desideriorum: monentes eos: nō cogētes ad celsiora. condescendētes eis: cū necesse fuerit: ad remissiora: non cadentes cum eis. Ceterum subiectus huiuscemodi obedientiam: que voti finibus cohibetur: nouerit impecfectaz. Naz perfecta obedientia legez nescit terminis nō artatur: necq̄ contēta angustijs professionis largiori voluntate fertur in latitudinē charitatis: et ad omne: quod iniūgitur spōtanea vigore liberalis alacrisq̄ animi modum non cōsiderans in infinitaz libertatē extenditur hec est illa. de que significanter apostolus petrus. castificantes inquit corda vestra i obedientia charitatis. pulchre ipsaz per hoc sequestrās ab illa inherti et seruili obedientia quodammodo. nec charitati prompta s3 obnoxia necessitati. Hec iusti illius: cui lex posita non est. propria est. non quod vel ille perfectus viuere debeat sine lege. sed quia non sit sub lege minime q̄ppe contentus voto sue cuiuscūq̄ professionis quaz superat anim i deuotione. Q̄ q̄ nec istam regula ipsa ta cuerit vbi monet. si fra

tri impoſſibilia iniunguntur: vt confidens de adiutorio dei obediat ex charitate. In eadem denicꝫ regula tertius humilitatis deſcribitur gradus: vt omni obedientia monachus ſe ſubdat maiori. Dicens quippe omnino vult nos in obediendo menſura eſſe contentos ꝓfeſſionis non attendere promiſſi debitum: non de pacto ſumere modū: ſed tranſire alacriter etiam votū: ⁊ obedire in omnibus. Eſt ſane quidā obedientie limites ſecundum tempus ipſa temporis extremitas: vt his ſit terminus obedientie: q̊ ⁊ vite. Hunc nobis maxime vnigeniti commendat exemplū q̊ factꝰ ē pr̄i obediēs vſqꝫ ad mortem. Hec ergo q̊tiens interrumpitur: inobedientia dicitur: ⁊ peccatum ⁊ trāſgreſſio: ſeu preuaricatio. Sed intereſt ſane: qua cauſa quo affectu: qua intentionē: quo: precipiente: i quoue p̄cepto malū hoc cōmittatur. Equidem nullā prorſus inobediētiam dico parui ducēdam: non tamen omnem pari eſtimādam p̄iculo. Enimuero mandatū dei eſt non occides. Fac ergo duos homicidas ⁊ vnū q̊dē ſpoliādi cupiditate: alterū vero neceſſitate ſeſe defendendi facinus perpetraſſe. An non hic ſatis euidēter inter lepram: ⁊ leprā cauſa ſeparet: faciēs vticꝫ diſparem valde culpā vnius: eiuſdēcꝫ tranſgreſſionis

Quid vero: ſi hūc ſubita ira: illū ſtudioſa malicia: aut vetus odium forte ad idē ſcelus ipullerit: Nunquidnā ſimili penſandum erit iudicio: ꝙ tam diſſimili actū conſtabit affectu: Nil deinde inceſtiꝰ obſceniuſue ꝙ̄ illas filias loth paternū vſurpaſſe concubitū: ⁊ tamen quis non videat quātū euacuerit: aut attenuauerit turpis: nefandicꝫ flagitij reatū pietas intentionis: ⁊ intentio pietatis. Iā vero de illo: q̊ p̄cepit: ⁊ itē de eo quod precipitur huiuſcemodi aduertenda erit ſcđ̄ʒ rationem diſtinctio: vt cuius inter preceptores reuerentior nobis iminebit auctoritas eiꝰ grauior formidetur offenſio: ac maioris cuiuſcꝫ mandati tranſgreſſio damnabilior extimetur. Melius ſiq̊dē obedire ē deo: ꝙ̄ꝫ hoibꝰ ⁊ ipis meliꝰ magiſtris ꝙ̄ꝫ condiſcipulis. ¶ Porro in magiſtris meliꝰ nr̄is ꝙ̄ꝫ extraneis. Quibꝰ aūt melius conſtat obedire: ipis ꝓculdubio ⁊ non obedire deteſtabiliꝰ ē ⁊ ꝯ mādatis ſimiliter. Maioribꝰ q̊ppe maior. minoribus minor opa noſtra. ⁊ cura debetur. de quorū ēt contemptu iuxta eandem conſiderationem grauior. leuiorue offenſa contrahitur. ¶ Porro maiora. minoracꝫ mandata dixeriꝫ ſecunduꝫ ꝙ magis minuſue velle conſtiterit ipſum qui precipit ſiue hominem ſiue deum. Eſt verbi gratia mandatum non

furaberis ꝛ est mandatū omni potenti teda: vtrunq͂ quidē magnum quoniam vtrunq͂ diuinū sed de non furando mai⁹. Quis .n. nesciat equissimo deo non eq͂ displiceт tenaces. atq͂ fures ꝛ q̄ de duobus malis plus velit nos tenere nostra. q͂ tollere aliena: ꝛ ita minus peccare qui nō tribuit sua. q͂ q̄ non sua furatur. Sed in maudatis hominum rara eq̄litas inuenitur. cū pro varijs necessitatibus. vel vtilitatibus agēdoꝝ iniungentium affectio varietur quodq͂ putauerint rectius vel comodius: hoc amplius cupiant. ꝛ exigant obseruari. tā ergo qualitas preceptoꝝ: q͂ auctoritas precipientium ꝛ obedientie prefigit metam ꝛ inobedientie terminat culpā. quando vt dictū est in prelatis quibusq͂ grauioris auctoritatis: ꝛ eoꝝ mādatis quibusq͂ maioris vtilitatis. q̄ diligentior debetur obsequendi cura. eo ꝛ culpa grauior incurritur de contemptu. Hijs itaq͂ distinctionib⁹ animaduersis ꝛ obedientie modus: ꝛ pōdus inobeditēcie facile reperitur. Hijs gradibus non solū inter diē ꝛ noctē hoc est bonū obedientie. ꝛ iobedientie malū discernitur. sed etiā inter diē: ꝛ diē. itēq͂ inter noctē ꝛ noctem inter bonū videlicet. ꝛ melius inter malū ꝛ peius. Bonus quidem obedientie grad⁹ ē si iuxta magistri nostri sententiā propter metum gehenne: seu pp professionem sanctā quam ꝑfessus est. quispiā obedierit. melior tñ cum ex dei amore obedit. Illa quippe obedientia necessitatis. est ista caritatis. Illum aūt optimum dixerim obedientie gradū cum eo animo iniunctum opus recipitur: quo ꝛ precipitur. Cū .n. ex voluntate iubentis pēdet intentio exequentis: fit vt nec maius minoribus nec min⁹ maioribus confuse. vt assolet. ad implendum. quod iniungitur subiecti studium impendatur. Sed moderante animo queq͂ ꝑ sua dignitate imperia modus sciat vtrobiq͂ seruare tam in obseruādo videlicet iussa: q͂ in cauēdo prohibita: non q̄ vel minimum hoꝝ que iubentur comtemnēdū putet. ꝛ si tamen minimū quod minimū est reputet. Sꝫ nimirū ex comparatione maioꝝ. Nouit verus humilisq͂ obediens ꝛ minima non ꝯtemnere ꝛ maxime curare. que maxima sunt. intimo q̄daꝫ deuoti sincerisq͂ aī sapore discernens quibus de mādatis ei: qui preest: suis quodāmodo factis respondeat cū propheta. Tu mādasti mand. tu. custodiri nimis. Ubi q̄ non dicit vniuersaliter oīa illa tantum oportet intelligi que quoniā non sine grandi culpa quacunq͂ occasione violant̄ ideo non sine graui pena quomodocunq͂ violata donant̄. vt

puta non occides. ⁊ si hmõi sunt
quoꝝ nunꝙ põt esse obseruatio
iniusta vel mala. nunꝙ bona li
citaue trãsgressio dispensatione
duntaxat humana. Cetera: que
a positis dispensationẽ admittũt
q꜡ leniori censura neglecta puni
untur: leniora dicuntur. Ex hijs
v̄bi gratia dico esse vel risuȝ iter-
dictum: vel indictum silentium
Hec siquidem si contra manda
tum non veniunt: nec precepta
sunt. Accedẽte mandato. si quo
minus obseruantur in peccatũ
reputãtur nõ tñ in crimen: ita sa
ne: si per subreptionem: aut ob-
liuionem: nõ aũt ꝑ ꝯtẽptũ horuȝ
transgressio ꝯtigerit. Media ꝙp
pe sũt: e quibus illa vȝ precepta
constituuntur: que vos facticia
nominatis: longe vtiꝗ dispareȝ
a naturalibus. quantũ in ipsis ẽ
gerentia necessitatem: cũ tñ nec
sine offensa negligi: nec contem
pni sine crimine vel ipsa queant
iniũcta ab' hijs dũtaxat: ꝙb⁹ pro
prie dicit: ꝙ vos. au. me. au. ⁊. q.
u. s. m. s.' Licet nãꝗ ipsa ꝑ se iniũ
cti opis qualitas innoxia sit: ad
iuncte tamen auctoritatis pon-
dus obnoxium mãdato trãgres
sumꝗ peccato noxium facit. nõ
magno tñ si contemptus defue-
rit. Hec ergo generalis regula
sit. Uniuersoꝝ que ꝑ se: aut pro-
pter se. nec bõa: nec mala sũt aut
diuina institutiõe: aut ꝓpria cu-
iusꝗ professione fixa nõ sunt. vt
nõ iussa quidẽ licite vtrumlibet:
vel admittantur. vel omittãtur:
iussa vero sine culpa nõ negligã
tur. sine crimine nõ ꝯtemnantur
Ubiꝗ. n. ⁊ culpabilis neglectus
⁊ cõtemptus damnabilis ẽ. Dif
ferunt aũt ꝙ neglectus quidem
lãguor inhertie est. contemptus
vero sup̄bie tumor. Porro con
tempt⁹ in omni specie mãdatoꝝ
pari pondere grauis: ⁊ cõiter dã
nabilis est. neglect⁹ aũt in fixis
grauior. tollerabilior in mobili-
bus mãdatis. Siquidẽ adulteri
um quocũꝗ mõ. quocunꝗ ꝓpe
tres animo: turpe flagitiũ est: ac
criminale peccatũ. cum tñ leue.
Uerbũ in tp̄e. vel loco silẽtij for-
te ꝑ oblíuioneȝ subreptũ risusue
ꝑ impetum magis excussus'. ꝙ̃
presumptus contra p̃ceptuȝ. qđ
vtiꝗ animi negligẽtis. aut disso
luti spũs indicium est. eo facili-
me veniam ꝓmereatur. quo vix
vel peccatũ reputatur. Quid cũ
scienter. ⁊ ex deliberatione i ver
ba ociosa silentio licet non indi
cto lingua laxatur. Nunꝗd hec
tñ neget quispiam vsurpari ꝯtra
regulam veritatis. Unde nimiꝝ
⁊ ratio exigenda est in futuro iu
dicio iudice ipso terrifice ad mo
dũ ꝯminante. q꜡ de omni verbo
ocioso reddẽt homines rationẽȝ
in die iudicij: Heu nobis. que
nam poterit reddi ratio de ocio
so. Alioquin ociosum non est
si non omnino ratione vacuum
est. ⁊ tamen quis nesciat vnum
de traditionis verbum quan-

tum ⁊ innumeris talibus ideſt
ocioſis preponderet ad delictū
meritumꝗ damnationiſ: Quid
ita: Videlicet qꝛ diſcretio eſt in
mandatis conſequenter ⁊ in cul
pis. vt ſicut dixeram maioꝝ gra-
uioꝛ. leuioꝛꝗ minoꝝ cenſeatur
tranſgreſſio mandatoꝝ. Sꝫ mā
datum non ita. Siue. n. deus. ſi-
ue homo vicarius dei mandatū
quodcūꝗ tradiderit pari profe-
cto o[i] ſequendū eſt cura. pari re
uerentia deferendū. Ubi tū deo
ꝯtraria non precipit hō. Quod
ſi contigerit. pergenduꝫ indubi
tanter conſulo in petri ſententiā
qꝛ obedire oportet dō magis ꝗ̄
hominibus. Aut. n. hoc reſpon-
dendum cum apoſtolis. aut cuꝫ
phariſeis certe audienduꝫ. Qua
re ⁊ vos tranſgredimi mandatū
dei propter tradictiōes veſtras.
Si autem dolet ſe contemni ma
giſter homo pre illo q̊ docet ho
minem ſcientiaꝫ. conſoletur illa
quam ⁊ vos poſuiſtis. ſamuelis
ſententia qua inter lepram. ⁊ le-
pram videtur diſcernere ſic. Si
peccauerit vir in virum propiti-
us ei poterit eſſe deus. Si auteꝫ
in deū peccauerit quis orabit ꝓ
eo: Ego igitur ſi me hoc angi ar
ticulo ſentiam vt aut deum aut
hominem offendere neceſſe ſit:
deum potius libenter religo nō
offendere. ⁊ quidem tutius. iu-
ſtiuſꝗ. Hab eo nempe ex preſen
ti prophetie capitulo de homi-
nis leſione meā cōſolationē dei.
ſcilicet propiciatiouem. Ceteruꝫ
deo offenſo quis orabit pro me
Si ad hominem confugero. id
quidem ſcriptura non conſulit.
quinimmo maledict⁹ homo ait
qui ſpem ponit in homine. Me
rito proinde. ſi autem in deum
peccauerit etiam ſi ſubintelligi-
tur propter hominem. quis inq̊t
orabit pro eo: Neuter equidem
Nam ⁊ a quo offenditur. eque
vtriuſꝗ oratio execranda decer
nitur apud ipſum. qui offendit
hoc eſt apud deum. Talis ergo
requirendus eſt ad orandum.
qui ſit idoneus ad placandum.
Porro culpa. ſi qua eſt. qui ho-
mo offenditur. cum ei non obe-
ditur. aut multum extenuat. aut
penitus annullat cauſa melioꝛ.
Quapropter. cum dicitur. ſi pec
cauerit vir in virum. ſubaudien
dum eſt propter deum. ꝯ nulla
tenus leſio cuiuſcunꝗ proximi.
ne dum prelati excuſatur a cul-
pa. ſi ſolus defuerit in cauſa de-
us. Alioquin. Paulo contradi
cit. qui ait. Sic. n. in fratrem pec
cantes in chriſtum peccatis. nā
de prepoſitis certum tenemus
ipſius veritatis teſtimonium ſic
loquentis a ad ipſos. Qui vos
ſpernit. m. ſ. Sꝫ ⁊ dē quolibet fra
tre nolite ait contemnere vnum
ex hijs puſillis. ⁊ qui ſcandaliza
uerit vnum ex hijs puſillis. qd̄
ſequitur auerterat deus a nobis
Sed non omnium ſcandala cq̄
ſunt lance penſanda. Aliter nā-

ꝗ accipienda sunt scandala pu-
sillorum. ⁊ alter phariseorum. de qui-
bus apostolis timentibus. ⁊ inti-
mantibus. ꝙ scandalizati essent
in sermone veritatis. responsum
est. sinite illos. ceci sunt du. ce. Il-
lorum quippe scandalum de igno-
rantia istorum de malicia descēdit.
Illi scandalizantur qꝛ veritatem
nesciunt: isti qꝛ oderunt. Unde
⁊ pusillos illos arbitror appella-
ri: quod voluntatis quidem bo-
ne: sed non magne sciētie existē-
tes zelum dei habeant sed nō se-
cundum scientiam. Talium scā-
dala curam non iram prouoca-
re solent spiritualium duntaxat
virorum paulo ita docente. Vos
qui spirituales estis huiusmōi i-
struite in spiritu leuitatis. Indi-
gnum siquidem est valde huma-
nam eos mereri indignationem:
qui diuinam tam facile consequū-
tur miserationem. Nā hi quoque
qui dominū crucifixerūt: magni
quidem peccatores: sed pusilli esti-
matores: ⁊ si ex vno iram nunquid
tamen ex altero veniam merue-
runt. Beati siquidem fuissent: si
iuxta verbum domini in ipso scā-
dalizati non essent. Nunc vero
quid nisi miseri: Sed tamē ⁊ mi-
serandi. Probat hoc pia illa in
cruce patiens sed nihilominus
compatientis supplicatio. Pa-
ter inquit ignosce illis: ⁊ quasi q̄-
reretur indulgentie ratio in tam
horrendo facinore: sequitur. qꝛ
.n.q.f. Ac si diceret: Eo digni ve-
nia quo ⁊ pusilli scientia sunt.
Ideo ignosco illis. qꝛ nō agno-
scor ab illis. Si.n. cognouissent
nunquam dominum. g. c. Sunt qui-
bus non ita ignosco: quos vtique
non ignoro. ⁊ vidisse: ⁊ odisse. ⁊
me. ⁊. p. m. Pro huiusmodi pu-
sillo in scientia terens paulus
eum qui cum habeat scientiam
nescit tamen condescendere in-
firmioribus ⁊ peribit inquit in
tua scientia frater pro quo chri-
stus mortuus est. Quod si tan-
topere cauenda sunt scandala
paruulorum quanto amplius
prelatorum: quos sibi deus equa-
re quodammodo in vtraque par-
te dignatus sibimet imputat il-
lorum ⁊ reuerentiam: ⁊ contem-
ptum specialiter contestans eis
qui vos a me a. ⁊ qui. u. semper.
m. semper. An non denique hoc
ipsum ⁊ regula nostra perhibet
vbi ait: obedientia: que maioribus
prebetur: deo exhibetur. Quam-
obrem quicquid vice dei precipit
homo: quod non sit tamen cer-
tum displicere deo: haud secus
omnino accipiendum est: quam si p-
cipiat deus. Quid enim interest
vtrum per se: an per suos mini-
stros siue homines: siue angelos
hominibus innotescat suum pla-
citum deus: Sed homines inquā
facile falli in dei voluntate de re-
bus dubijs percipienda: ⁊ in pre-
cipienda fallere possunt. Sed.n.

quid hoc refert tua qui consci-
us non es presertim cuz teneas
de scripturis: quia labia sacerdo
tis custodiunt scientiam: et legez
ex ore eius requirunt: quia an-
gelus domini exercituū est. Re
quirunt dixerim legez: non quā
vel autentica vlla scriptura tra-
diderit: vel rō māifesta probaue
rit d eiusmōi q̇ppe nec p̄ceptor
expectādus: nec prohibitor aus
cultandus est. Sed quod ita la
tere: aut obscurum esse cognos-
citur: vt indubium venire possit
vtrumnam deus. sic aut aliter
forte velit. si non de labiis custo-
dientibus scientiam. et ex ore an
geli domini exercituum certum
reddatur. A quo deniq; diuina
potius consilia requiruntur q̄3
ab illo. cui credita est dispensa-
tio ministerior dei. Ipsum pro-
inde quem pro deo habemus.
tanq̄ deum in his. que aperte
non sunt contra deum. audire
debemus. nec sane cōtraria loq̄
mur sancto prophete samueli:
quasi nos in hac parte diuinam
hominibus tribuentes auctori-
tatem. cum ille in supra memo-
rato capitulo plane discernere i
ter vtrunq; videatur. Siquidez
quod nos asserimus de dubiis
hoc ille negat de manifestis. vt
cum ait. si peccauerit vir in virū
subaudiatur propter deum cui
aperte contraria homines ho-
minibus frequenter mandare p̄
sumunt. Sed hinc vos sumētes

materiam. siue occasione argu-
mentandi asseritis. Si hoc con-
stiterit. vt iussa quelibet hominū
vel instituta diuine auctoritatis
pondere estimanda sint. homi-
nem sub homine aut vix aut ne
quaq̄ posse saluari cum in tan-
to populo mandatorum: que
prelati etiam per incuriam sepe
precipiunt interdum non preua
ricari aut difficile admodum.
aut omnino impossibile videa-
tur. Et quidem non nego diffi-
cultatem tante inesse perfectio-
ni. sed cum ipsa corde imperfe-
cto presumitur. Porro imper-
fecti cordis. et infirme prorsus vo
luntatis indicium est. statuta se-
niorum studiosiue discutere he
rere ad singula. que iniungun-
tur exigere de quibusq; rationē.
et male suspicari de omni precep
to. cuius causa latuerit. nec vn
quam libenter obedire. nisi cuz
audire contingerit. quod forte
libuerit. aut quod non aliter li-
cere. seu expedire monstrauerit
vel aperta ratio. vel indubita au
ctoritas. Delicata satis immo ni
mis molesta ē huiuscemodi obe
dientia. Non plane hec illa est.
que ex regula traditur obedien
tia sine mora. Disputare pro-
fecto hoc est in fastu cordis. non
in auditu auris obedire. Isti-
usmodi ergo carnalem animam
non modo premi. sed etiam
opprimi pōdere presumpte per
fectionis necesse est. quia non

poteſt portare caro īfirma. quod ſolus ſpiritus promptus experit̃ iugū eē ſuaue. ⁊ onus leue. chriſti quippe iuguʒ. ⁊ onus ē. ⁊ omnino importabile niſi chriſti eq̃ ſpiritui. Hinc itaqꝫ ſi dicitis legem regule ſubintraſſe. vt habūdaret delictū. Verū dicitis. ceterum culpa hec non eſt date legiſ aut dantis legem. ſed improuide profitentis. ⁊ impie preuaricantis. Mandatum quidem ſanctū. ⁊ iuſtum. ſed tu tenoris eſſe carnalem venundatum ſub peccato. Verum hoc ante prouidiſſe debueras: quo turris huius euangelice nō prius iaceres fundamenta. q̃ꝫ ſedēs computares ſi habere s ſumptus ad perficiēdum. Nūc autem quid reſtat niſi aut correptus obedias ſeniori bꝰ aut ꝯfuſus audias ab illu ſori bꝰ. hic hō cepit edificar̃ n̄ potuit ꝯſūar̃ ſʒ forſā dicit̃. ergo ne ita ꝑfectus q̇ſpiam inuenitur. cui nō vel minimum aliq̇d īterdū ſubripiat̃ de tam multis: ac minutis q̃ paſſiʒ vel a negligentibus ꝓpoſitis imperantur minime quidē cuiq̃ꝫ hoc ego dederim: cuʒ ipſi quoqꝫ de ſe fateātur apoſtoli. In multis offendimus omnes. ⁊ ſi dixerimus qꝛ peccatū non habemus. ipſi nos ſeducimus. Sʒ nō cōtinuo. vt aliq̇d preterimus: perimus: preſertim cum nos ſcriptura cōſoletur. ſi q̇s peccauerit inquiēs aduocatū habemus ieſum chriſtuʒ iuſtū. ⁊ ipſe eſt propitiatio pro peccatis noſtriſ. De niqꝫ ꝑpheta de ipſo teſtat̃. ꝙ pro tranſgreſſoribus rogauerit: vt n̄ perirent. Ubi ſane notādū. ꝙ ⁊ ſi pro trāgreſſoribus nō tn̄ pro cō tēptoribus legit̃ ſupplicaſſe. Verū illi qūo perire poſſunt ꝑ q̇buſ ſaluator rogat ne pereant. Quā obrē nō video cur ita oēm iobediētiā. ⁊ trangreſſionē vel minorū quorumlibet mandatoruʒ exagerandaʒ putaueritis: vt exclamaret̃. Nō ergo iā mōacho poterit veniale peccatū eē: vel leue cuius vniuerſe actiōi crimē inſidiatur inobediētie? Sʒ hoc tn̄ videlicet ꝯſtare creditis: ꝙ ꝓlatoꝝ iuſſionibus tm̄ tribuēdū aſſerit̃: quantū ſi diuinitus traderētur. Quaſi vero ⁊ ipſa euāgelica precepta non multū inter ſe diſcrepēt ⁊ merito obſeruationis. ⁊ trāſgreſſionis periculo. ceterū ſicut non omnia vnius eē conſtat vel neceſſitatis. vel vtilitatis: vel dignitatis. ſic non vna de omniuʒ trāſgreſſione fert̃ ſentētia: nec paria manent diſcrimina diſpares culpas. Porro nec pari culpa negligūt̃: q̃ nō pari cura ꝑcipiūt̃ nec pari ꝑinde pēa puniunt̃. Ecce enim euangeliū tam flagitiuʒ crapule q̃ꝫ fornicationis turpitudinē damnat. Verū q̇s magis n̄ horreat e duobus malis turpitudie fedari q̃ꝫ cibo exſaturari. nōne dēiqꝫ veritas in euāgelio ſub nominibꝰ trabiſ. ⁊ feſtuce graueſ leueſqꝫ ōfecerit iobediētie culpas. Nōne ipa diſputāte. imo diffiniēte gradatim nobis diſtiguit̃:

q̄ cuiq reatui pena debeat. dum aliū iudicio. aliū cōcilio. alium & gehēna reū eē protestetur. q̄ naz ergo consequēdi necessitas cogit vt si magistris diuina detur i suis pceptis auctoritas nullum iō iā monacho leue aut vēiale peccatū inueniri posse putetur: & q eius vniuerse actiōi crimē isidiet inobediētie: Esto sit crimē: cui penalis illa gehēna. vel gehēnalis pena assignatur. quale q̄so illud diffiniemus eē crimē. quod veritate iudice reum tantum facit iudicio: Nec tamē diffitebimur eē reatū. quod vel hactēus reuz statuit quod si reatum: & peccatuz. Porro omne peccatum contra dei mandatuz psumitur. Quod autē contra mandatum psumitur inobediētia dicitur. Hic col ligitur: quod irasci fratri: & iobedientia sit. & crimē nō fit. en vnū inuētum ē monacho leue ac veniale peccatum: quodq nō humani: sed diuini mandati statu at transgressorē. In hoc genere sunt transgressionis non nulla stulti loquia. seu vaniloquia: & q̄q ociose dicta. facta. & cogitata. Huiusmodi enim nūq̄ nisi contra mandatū & dei mādatū vsurpātur. Peccata q̄ppe sunt. & deus prohibet omne peccatuz & tamē venialia: nō criminalia reputātur. excepto cum p cotēptum vertuntur in vsum: & consuetudinē & tūc nō peccati spēs. s3 peccātis intētio pēsatur. Elatio q̄ppe contemnētis atq impenitentis obstinatio i minimis quoq mādatis culpā facit non minimam & conuertit i crimē grauis rebellionis neuū satis leuē simplicis transgressionis. Deniq in quo in obediētie crimē absq dubio fit apud samuelē aduertite. Quasi inquit peccatuz ariolādi ē repugnare. &. q. s. y. n. a. Nō ait nō acquiescere. sed nolle acq̄escere: vt nō iussionibus simplex ipsa trāsgressio. sed voluntatis supba cōtētio. scelus ydolatrie reputet. ñ ē enim idipsum nolle obedire. & non obedire. Hoc quippe interdum erroris est nōnunq̄ ifirmitatis. Illud vero aut odiose ptinatie. aut cōtumatie nō fiēde. q & ipsum repugnare ē: & resistere spiritui sancto. & si ad mortē vsq perdurauerit blasphemia ē nō remittēda. siue i hoc seculo: siue i futuro. nō ergo qualiscūq mādati preteritio criminalem facit inobedientiam: sed repugnare. sed nolle obedire. Ceterum q̄ti absq illa pessima & rebelli volūtate non obediunt: Quomodo itaq monacho crimen insidiatur inobedientie: si totiens sine crimine transgreditur. quotiēs in transgressione defuerit huiuscemodi recalcitrans. & contētiosa voluntas. Frustra autē comparant quidaz vt dicitis quaslibet inobediētias antiq illi que facta ē in paradiso que nimiruz valuit. non solum obligare psonam. sed & vitiare naturā. Arbitror tamē & ipsaz p rimā grauis

ſimamqꝫ preuaricationē aut nō
aliunde: aut ide maxime iudica
tam grauiſſimam hoc eſt ex re/
bellione defenſionis que ſecuta
eſt: quando deo cauſam requirē
te peccati vt peccatores ad peni
tentiā prouocaret. nolebat quip
pe mortem eorum. ſꝫ magis vt
conuerterentur. ⁊ viuerent: ipſi
maluerunt declamare cor ſuum
verba. m. ad ex. ex. i. p. Et quidē
gemina malitia peccatoris. Pri
mum ꝙ nec ſui miſertus eſt: vt
culpam propriam fateretur: ⁊ ſa
naretur. deinde ꝙ ⁊ vxorem: vt
ſe fallaciter excuſaret: crudeliter
accuſauit. Quid eſt ꝙ deniqꝫ di
citis in omni actione monacho
crimē inſidiari inobediētie qua
ſi aut furtum ſubrepat neſcienti:
aut caſu accidat infelici: aut nō
valenti implere quod precipitur
criminis calūnia ſtruatur de im
poſſibili. Jta ne inqꝫ mōacho cri
mē inſidiat inobedientie: cum
⁊ antiqua illa tam nota: ⁊ tam
noxia preuaricatio facile: vt cre
ditur: indulgētiam conſequere/
tur: dummodo confeſſio: ⁊ non
defenſio ſequeretur. Neqꝫ enim
tm̄: vt dictū ē. nocuit. ſimplicis
actionis q̃uis ex deliberatione
tranſgreſſio: quātum adiūcte ex
cuſationis cū ꝑmeditatione ob
ſtinatio. Sed nūquid forte in le
ge quidē diuina habēda eſt hec
cōſideratio grauioris: leuioriſqꝫ
inobediētie. nō autē ita ⁊ in re
gula noſtra? Sed q̊s ſane dicat
plus tribuēdum humanis. q̃ꝫ di
uinis traditionibus plerīſqꝫ qꝺ
ꝑ ſuos deus q̃ꝫ quod ꝑ ſeipſum i
ꝑat eſtimādus. An non deniqꝫ.
⁊ apud ſanctum Benedictum
proprie. ⁊ diſtincte ab inuicem
ſententie inueniuntur. alia de le
uioribus: alia de grauioribus in
ſcripta culpis. Quid eſt autē le/
uior culpa: niſi leuior inobedi/
entia. Traduntur igitur a prela/
tis interdum minora mandata
quorum tranſgreſſio leuiora ſe/
cundum regulam parit ⁊ pecca
ta: ⁊ tamē in deuꝫ nihilominus
preuaricatio fit. quotiens abba.
tis viſio preteritur. Siquidem. ⁊
ex ore ipſo dei: non equalia ſunt
promulgata. ⁊ ideo non equali
cuncta vigillantia obſeruanda:
ſed alia cura exibēda eſt ei pro/
culdubio. ꝙ ipſe ꝓhibet primum
⁊ maximum mandatū. alia his
que alibi diſcernēs. qui ſoluerit
inquit vnuꝫ ex his minimis me
is mandatis. Quid ergo Audi/
mus ex regula grauiores ⁊ leui
ores culpas: legimus ⁊ in euan
gelio maxima minimaqꝫ man/
data. ⁊ mandatorum tranſgreſſi
ones vniuerſas dicemus. equa/
les vel eq̄liter maximas. Non ē
igit̄ neceſſe. vt concedam quod
dicitis: aut deo ſcilicet nō tribui
omne: qꝺ ab homine magiſtro
accipit̄. ꝙ non ſit contra deuꝫ: vt
monacho nullū iueniri poſſe le/
ue ſeu veniale peccatū quia ⁊ ſi
totiēs deo. quod fatēdum eſt. in
obediēs eſſe conuincitur quoti
ens eius. qui pro deo ſibi preeſt

hominis mādatum: quod quidem iustitie non repugnet. ꝑtergreditur: sicut tamen nō par cura in executione exigitur: sic nec par culpa ꝯtrahitur ex transgressione. ⁊ si quippe vnus ē qui offenditur: nō tamen vnius pōderis que iubentur. nec vni⁹ subinde criminis iussoꝝ est omnium censenda transgressio. Unde pater benedictus ꝯm inquit mensuram culpe excommunicatiōis extendatur mensura. Frustra ꝓinde vt videtis. aut terremini. aut terreꝛ conamini de obediētie ꝓmissione. que fit ex regulari ꝓfessione. quasi non oporteat ꝓmittere quam constat nec integre posse teneri nec sine crimine preteriri. siquidez deo quicq̄d diminister homo nō perperā iusserit imputandum constiterit. frustra inquaz ex hac occasione malum ita inobedientie exageratis vt a tam necessario bono prornit tēde inobediētie terreatis. quia ⁊ si difficile caueꝛ vbiqꝫ subripiēs vel insidians vt vos dicitis. inobedientia in tam varijs ⁊ innumeris que a senioribus indicūtur. nō semp tamē damnabiliter seu criminaliter quod precipiꝛ non impletur. Et si enim omnis inobediētia iexcusabiliter sit culpabilis. nulla tamē eternaliter dānabilis nisi quam remedium penitentie nō sanat. nulla est lataliter crimialis. nisi que cōtemptū superbie nō euitat. Magna igitur securitas filijs obedientie. ⁊ reuera par hominibus bone volūtatis. quando in omni obediētia sola damnatur impenitentia quam nescit qui diligit deum sola icriminatur superbia. quam facile cauet qui timet gehēnam Sed exemplis clarius elucescet quod dicimus. Si iubēte seniore vt sileam. verbum mihi forte per obliuionem elabitur. reum me fateor inobedientie. Sed venialiter. Si ex contemptu sciens ⁊ deliberans spōte in verba prorupero ⁊ rupero silētij legez preuaricatorem me constituo ⁊ criminaliter. ⁊ si impenitēs red seuero vsqꝫ ad mortem. peccaui ⁊ damnabiliter an ⁊ hoc durum fortasse videatur. Hec quippe sūt vestra si bene recolo. verba. cum difficultatem seu impossibilitatem. vt vobis videtur tenēde obediētie vel cauēde inobedientie cōsiderātes in vitam ita monachicham exclamastis. Eccine ē illa eo securior. q̄ artior. eo certior. quo magis ardua veniēdi ad deum via vt monacho naturaliter mala vix cauere. naturaliter bona vix pro communi infirmitate valēti implere nō minor tn̄ necessaria sit cautela ad cauē da vel obseruanda. que sibi prelatus suus vel prohibere voluerit iubere ⁊ subditis. Quod cuz a multis credatur. lz a paucis vꝛ etiā a nullis ad integꝛ obseruet quid aliud operaꝛ talis sentētie credulitas ꝙ q̄d illa ab apostolo tm̄ cl'pāda māducādi ydoloti

ta libertas.nil plane aliud.Sed
si ita esset:vt dictis bene prorsus
non potest conscius esse sibi qui
se non iplere cõfidit:qd debere
se credit.Creditis itaq; vt verbo
ruz vestrorum sensum breuiter col
ligam:ꝙ ad integrum mandata
obseruari dei vix valeant prela-
ti vero hominis nequaq̃ valeãt
cum alibi veritas ipsa testetur
nec vnum quidem tota preteri-
tum iri. Ceteruz qui ita sentit vi
detur mihi:vt pace vestra dixeri
necdum gustasse:q̃tum suauis
est dominus sub iugo legis ge-
mere:adhuc nundum respirañ
sub gratia:suaue xpi iugum neq̃
q̃ esse exptus:ideoq; certissime
adhuc infirmari per carnem:qr
spiritus non adiuuat eius infir-
mitatem.Quid vero sibi vult il
la distinctio:ꝙ dei quidem vix p
lati vero hominis nequaq̃ oio a
quolibet iussa posse teneri pro-
hibitaue conceditis:quasi vero
illa queant absq; istis integre cu
stodiri.Sed si attenditis de ma
le quoq; viuentibus p̃latis:dei
preceptum est que dicunt facite
igitur qui nõ facit apte nõ i ho-
minem tm̃ sed in deũ preuarica
tor existit.Itaue ergo null⁹ mã
data pfectiõe exequitur sui ma-
gistri:Quãobrẽ putatis:qr vo-
lumus.vel qr nõ possum⁹. Sz si
volumus.ꝛ nõ possumus securi
sumus. Si possumus ꝛ nolum⁹
supbi sum⁹. Porro ad cauẽdũ
supbiã illã vero annuerim neces
sariã esse cantellã.quã dicitis ne
forte incurratur inobediẽtie cri
men.Quod si ipossibile vos pu
tatis.vt non videlicet impijs p-
latorum per contemptum interdũ
supbie resistatur.Scitote ñ pau
cos.sed innumeros aliter om-
nino sentire:nec aliud q̃ quod
proprio didicerunt experimen-
to.Si autem non impossibile q̃-
dem.sed tamen difficile esse sen
titis magistros non contemneñ
ꝛ dum ideo consentitis quoniã
grauamini non superbe sapere
murmuratis aduersus obedien
tie legem affirmantes periculo
sum promittere:quod laborio-
sum est obseruare.ad hoc ego
respondeo imo non ego:sed do
minus. Qui potest inquit
capere capiat. hoc quippe est
quod paulo superius dixi.qr an
teq̃ hedificium incohares pro-
uidisse debueras:vnde perficeres
Nunc autem.vt ait quidaz.Aut
non tentasses.aut perfice.Verũ
tñ néo si caute pfitetur:pollicet
se vltra in nullo transgressurum
hoc est iã nõ peccaturum. Alioqui
aut periurat qui ita iurat. aut sã
ctior est illo.qui ait in multis of
fendimus omnes.Quod si con
sequens falsum esse videtur:vi-
dendum est ꝛ de eo quod ante-
cedit ne forte lex.que data est p
pter transgressiones cohibẽdas
non solum non eas cohereeat.
sed ꝛ augeat insuper crimine p
iurij.siquidez id promittere nos
in nostra professione credam⁹ꝙ
certuz ẽ nõ posse teneri. ptiẽda

est proinde vobis in duo vniuersa hec obseruatio regularis in precepta videlicet & remedia. Preceptis instituitur vita cõtra peccatum remediis restituitur post peccatum innocentia. Sic ergo vtraqȝ ista cõplectitur nostra professio: vt professus quisqȝ cũ i aliquo forte regulariũ mãdatorum deliquerit si ad remedium eque regule confugerit. & si conuincitur transgressor mandati. non tamen pacti preuaricator. Solum itaqȝ censuerĩ fregisse votum. violasse ꝓpositum. pactum preuaricasse qui & precceptum contempserit & remediuȝ nam illum sane dico securum q̃ etiam si interdum obedientie limitem preterit. consilium non respuit penitentie. Regulares nanqȝ terminos & si sepe delique rit. non euadit qui censure. que ex regula est disciplinam nõ subterfugit. Pars siquidem regule est regularis correctio & in ea reperitur non solum bone vite instructi. Sed etiam emendatio praue: inueniuntur in ea & precepta obedientie & inobedientie remedia. vt nec peccando quidem a regula recedatur. Fateor sane impossibile. cuius mortalium vel venialiter interdum nõ delinquere in preceptis obedientie. Sed nulla iam de impossibilitate querela: quando quideȝ & ex regula licet id quoqȝ quod criminaliter delinqui contigerit emendare. Quod ergo dicitis a nullis posse obseruari ad integrum quicquid a magistris p̃cipitur: verum est sed leuis culpa inobedientie est. & facilis cura eius inuenitur in regula. siquidem fit transgressio absqȝ contẽptu. Si autem & ipsuȝ deesse aliquando non posse contenditis. id quidem falsuȝ est. Sed nec talem tamen inobedientiam sine cura relinquit diligentia regularis: & licet fortiori indigeat curationis medicamẽto. caret tamẽ morbo preuaricationis: nisi cuȝ & ipsum forte medicamentũ contemnitur. Que cum ita sint frustra d̃ impossibilitate causamur qui regulam profitemur frustra nobis de peccãdi necessitate blãdimur. vt ideo iusta imperia prelatorum deo non imputanda. sȝ tanqȝ hominum cõtẽnenda putemus. nec rem videlicet impossibilem continere nostra ꝓfessio videatur: si tantum ex ea hominibus quantum deo obedientie deberi asserimus. Cui enim ita professo impossibile: immo per dei gratiam non perfacile sit cauere preuaricationem. Ubi non inobedientia sed impenitentia facit preuaricationem. hoc quippe vt iam dixi: profitentiũ spondet nemo: vt non iam peccet. & ob hoc non continuo vt quispiam aliquo modo non obedit

preuaricatorem se constituit: nisi qui se forte sic professum falso existimat: quales vos vtiqꝫ asseritis esse non paucos. De quibus etiam si qui sunt vt dicitis. verum est ⁊ quod subditis. ꝙ nil vtiqꝫ aliud illa talis eorum credulitas. vel potius credulitas in suis ipsius operatur conscientijs: q̃ꝫ noxia illa recumbẽtiũ in idolo libertas in alienis. necesse est enim qui huiusmodi est ex propria perire conscientie sententia. quemadmodum ⁊ in illius scientia clamat apostolus infirmum perire fratrem: ⁊ quomodo nihil esse communem itẽ ipse perhibet quod cum gratiarum actione percipitur. nisi ei qui putat aliquid esse commune ⁊ regularis professio quantum in se est damnabilis non est nisi ei qui damnabilem putat. Quod quatẽus putari oporteat. puto satis superius demonstratum. Nunc iam respondendum est questiuncule: que incidit nobis ex occasione apostolici presentis capituli. Queritis nempe vtrum naꝫ ista de ydoloticis pauli sententia puto quia nihil commune est in christo: nisi ei qui putat quid cõmune eẽ illi commune est: ⁊ rursum si comederit damnatus est: quia nõ est ex fide: in generalem regulaꝫ trahi possit quatenus malum cuiqꝫ sit bonũ quoqꝫ quod agit si malum esse crediderit. Quod si annuero rursũ pergitis inquirere. cur non ecõtrario tantum cuiqꝫ bonum sit: quod operatur quantũ vel falso opinatur. Dix quippe vobis immo ⁊ iniustum videtur: vt plus in malo. q̃ꝫ i bono humane valeat intentionis opinio. Si respondero de malis quideꝫ merito ita credi propter oculum nequã. Respondebitis ⁊ mihi non immerito quoqꝫ ꝑꝑ simplicem oculum ideꝫ eque putandum ⁊ de bonis. nam qui dixit ex oculo nequaꝫ corporis tenebras estimari: indicauit ⁊ de simplici luceꝫ eque corporis approbari. Sed videte ne forte nõ sit vere oculus simplex qui fallitur. Fallitur. n. tam qui bonum malum: ꝙ qui malum bonũ putauerit. Sitis aũt neutꝛ hoꝝ ne illud euitare propheticum: ve q̃ dicitis bonum malum: ⁊ maluꝫ bonum. cum tamen nemo: qui hoc velit cauere maledictuꝫ: de quo veritas pronunciat: ꝙ sit lucis totius corporis. i. operis argumentum. Sed absit vt preco veritatis clamet contra veritatẽ maledicat is qd̃ illa probauerit. Ego vero vt interior oculus ḋe simplex sit duo illi eẽ arbitror necessaria caritatẽ in intentione: ⁊ in electiõe veritatem. nam si bonum quidẽ diligat. sed veꝝ non eligat. hꝫ quidem zelum dei: sed non secundum scientiã: ⁊ nescio quenadmodum iudicio veritatis vera esse possit cum falsitate simplicitas. Volẽs deniqꝫ ad veraꝫ discipulos istruere simplicitateꝫ

magistra vitas. estote iquit pru-
dētes si. ser. ⁊. s. s. co. Premisit er
go prudētiam sine qua neminē
satis esse posse: simplicem sciret.
Quomodo deniqꝫ vere simplex
erit oculus cū ignorātia veritatꝭ
aut vero vera potest dici simpli-
citas: quam simplex ignorat ve-
ritas. Scriptum est enim. Igno
rans ignorabitur. patet ergo lau
dabilē illā ⁊ ad dño laudatam
simplicitatem absqꝫ his duobus
non esse bonis beniuolentia atqꝫ
prudētia: vt oculus videlicꝫ cor
dis non solum prius: qui fallere
nolit: sed ⁊ cautus sit: qui falli ñ
possit. Ceterum sicut oculuꝫ sim
plicē duo ista faciūt bona: amor
boni: cognitio veri: sic neqꝫ ocu-
lum duo e regione mala consti-
tuunt cecitas: qua fit vt veritatē
non agnoscat: ⁊ peruersitas: qua
fit vt diligat iniquitatem. Por-
ro inter duo hec bona: que nec
fallere nec falli sinunt: ⁊ duo illa
mala que tam falli qꝫ fallere faci
unt: duo sunt media. Unum qui
dem bonum: per quod oculus
interior: ⁊ si falli queat ignorātie
vi: zelo tamē boni fallere peni-
tus non consentit: alterum vero
malum: quod licet veri noticia
non impediat. amorem tamen
boni pre malicia sentit minime.
Et quoniam omnis res melius
diuisioue innotescit: secundum
hoc duplex malum: ⁊ illud item
geminum bonum. qua trifariaꝫ
diuidamus oculum cordis i bo-
num ⁊ meliorem in malum pe-
iorem. ⁊ subdamꝰ exempla. Est
qui bonum diligit: ⁊ malum ne
scius agit: huius quidem bonus
est oculus: quia pius non tamen
simplex: quia cecus. ⁊ est qui bo
num ⁊ libenter agit ⁊ prudēter
intelligit. Istius reuera oculum
non immerito simplicem dixeriꝫ
vt pote cui neutrum bonuꝫ desit
nec zelus scilicet bonus nec sciē
tia. Hunc profecto requirit ocu
lum deus cum respicit super fili
os hominum. vt vi. si est. in. a. r.
d. est econtrario qui bonum mi
nime diligens ex malicia quidē
peruersus est. sed sapiens: vt faci
at malum: per ignorantiam ce-
cus non est. Que quidem ideo
mundus appellauerim nequaꝫ:
ꝙ vnum ei licet ad suum maluꝫ
non desit bonum: idest scientia.
Sed est qui bonum forte nesci-
us: quod non diligit agit: cui ꝓ-
fecto non incongrue id quod di
citur nequaꝫ assignauerim: eo ꝙ
neutro careat malo nec cecitate
nec ꝑuersitate. Dicitur siquideꝫ
nequā quasi nequaqꝫ vt is solū-
modo neqꝫ appellet. qui nequo
hoc est ne in nullo penitus appa
reat bonus. sed sit vtroqꝫ bono
vacuus. tam videlicet veri noti-
cia qꝫ ⁊ beniuolētia. Alius ē ita
qꝫ pius oculus nō quidē fallere
ꝓmptus: sed tamen falli vt dictū
ē ꝓnus. de quo ꝓpheta effraim

iquit quasi columba seducta nō
habens cor.alius is quem domi
nus simplicem dicit,tam nec fal/
lere facilis,q̃ȝ nec falli.de quo ⁊
apostoli docentur.cum eis dici/
citur estote pru.s.s.⁊.s.s.c.⁊ item
est alius oculis simpliciter ma/
lus.fallens vtiq̄ȝ libenter.sed nō
facile falsus.;qualē profecto ha/
bent illi.qui ore dominico astru
untur prudentiores esse filijs lu
cis in generatione sua . ⁊ alius
quem neq̄ȝ esse diffinimus. quia
fit dupliciter malus cui quippe.
⁊ malicia parit ignorantiam . ⁊
ignoriantia maliciam aperit.ita
vt sepe nesciens ⁊ malum quod
vult non faciat.⁊ bonum faciat
qđ nō vult.Obscuratum nempe
est insipiens cor eorum qui istius
modi sunt.⁊ quasi iam traditi in
reprobum sensum bonum om/
nino nec diligere . nec dinoscere
queunt. De talibus scriptuȝ est.
impius cuȝ venerit in pro.m.cō.
nam qui huiusmodi est cauere
profecto malū nec vult ēt si pos
sit.nec si velit scit.Quamobrem
hunc oculum in superiori diuisi
one illo altero censui non imeri
to peiorem:non quia malignior
sit.sed quia periculosior. Igno/
rantia quippe securiorem securi
tas segniorem facit non nequio/
orem.Est tamen ex hoc procul/
dubio deterior. q̄ ille solum ha
bet malum malam intentioneȝ.
iste. ⁊ falsam considerationem.
Ille vno caret e duobus bonis
bono zelo:iste ⁊ vero iudicio.Ex
hoc itaq̄ȝ pessimo oculo.qui neu
trum bonum habet.⁊ item ex il
lo optimo qui neutro caret.senti
endum est veritatem diseruisse.
aut tenebris obuolui totum cor
pus.aut luce perfundi.nam reli
qui duo.quoꝝ neuter vtrunque
aut bonum habet aut malum. ⁊
si ex parte possunt. non tamē to
ti sufficiunt vel lucem dare . vel
tenebras corpori . Si igitur vt
ad propositam questiunculam
reuertamur is vere oculus neq̄ȝ
est.qui peruersus pariter.⁊ cec9
bonum agit.⁊ malū credit vtiq̄ȝ
recte operando.Sed opinando
iniqȝ bonum sibi in malnm ver
tit.⁊ tantum malum quantum
crediderit.quando quidem iux
ta sententiam domini totuȝ cor
pus tenebrosum reddit oculus
neq̄ȝ.Quid enim luci relinqui/
tur.vbi nec pia intentio . nec ve
ra opinio inuenitur:At nō ideo
sequitur.vt qui econtrario malū
facit ⁊ bonum putat iuxta suā fi
dē similiter ⁊ ipse inueniat. Qua
re:non est q̄ppe simplex oculus
ille qui ex iudicio veritatis totū
corpus luciduȝ reddat qualē p
fecto supi9 diffinium9 neqȝ.n.ex
toto adhuc tenebre desunt vbi
ignorātia v̄itatis lucē obscurat
bōe volūtatē.Cū itaqȝ ille ocul9
vtrūque habeat bonum nonne
ratio videtur exigere . vt plus

Et dispensatione.

Ille noceat: q̄ prosit iste: Neq3.n. consequēs est: vt tantū valeat in bonuz: bonum vnum: quantum duo mala in malum.

Et q̄dem laude dignam dixerim vel solā intentionez piā: nec plāe ꝯdigna remuneratiōe fraudabit in opere quoq3 non bono ipa bona voluntas: attamē sine malo quocunq3 nō erit decepta simplicitas. Cur inq̄s? Nūquid nō ex fide? Prorsus ex fide. sed falsa: vel certe potius nō ex fide q2 fides falsa fides nō ē. Deniq3 de fide vera nō falsa puto dixisse apostolū. Omne: qđ nō ē ex fide peccatū est. Non autē ex fide vera bonū credit: qđ maluz est. Est .n. falsum. Peccatū igitur est. Utrunq3 proinde cōplectit̄ presēs capitulū: omne qđ nō ē ex fide peccatū est. ⁊ cecam videlicet maliciā ⁊ deceptam innocentiā quia qđ a nesciente fit: ⁊ bonum prorsus cōdēnat intentio praua ⁊ malū pēitus excusat recta. Siue itaq3 malū putes bonū qđ forte agis sine bonū malū qđ oparis vtrūq3 peccatū est. q2 neutrū ex fide licet sane leuis admodū pecceƚ vbi sana intentione sola reꝑhensibilis actio foris apparet q̄ꝑ vbi maligna latet ēt ī nō mala actione itentio. Uez qđ absq3 vel minimo pctō ñ ē puz bonū minime est. Quo pacto ergo bonū nō purū puro malo cōparabit i efficientia: hoc est: vt tā efficax ad bonū illud sit: q̄ꝑ ad malū istud: ⁊ hec sup hac questiōe sufficiant. nā ad supiores quoq3 satis esse responsuz supius reor. Et quidē vos easdē sepius dubitationes iteratis: atq3 reuoluit̄s. Sed mea nō interest: ipsaz totiens repetere solutiones. Sufficit. n. semel soluisse: ⁊ qđ crebri⁹ i questione versatum fuerit

Querētibus itē de obediētie pōdere. seu discrimine inobediētie: a latere icidit vobis ⁊ de merito vtriusq3 querendū: vtrum videlicet in q̄busq3 preceptis: quātū obedientia valet tantum grauet inobediētia: vt verbi gratia: vel abraam de imolādo filio: vel ille: nescio: quis de filio itidē furni icendijs exponēdo tantum diuine idignatiōis: ⁊ vltionis merito incurrissent: si nō obedissent quantū laudis: ⁊ gratie receperunt: ꝓ eo q̄ꝑ obedierunt. Quid vobis quidem ⁊ durum videt̄: ⁊ necessariū. sed non est ita. Enimvero cōstat non nulla nec fieri sine gloria: ⁊ posse nō fieri sine pena: ideoq3 si fiant. digna esse premiis: nō tamē supplicijs: si nō fiant. Nā ⁊ nō tāgere mulierē meriti ē nō mediocris. ⁊ nullius tñ delicti propriā amplecti ꝯiugez. Huiusmodi sūt quecūq3 euāgelico illi capitulo ꝯgrue possunt: q̄ potest capere capiat: ⁊ rursum q̄dā per contrarium neglecta quidem offensam ꝯtrahunt. sed impleta gloriā nō merentur. ⁊ daznant cōtemptorē: ⁊ auctorē non glorificāt. Talia sūt: quecūq3 diuinitus lege publica imponunt̄

hoībus: ſine quibus nec ſaluari
queunt. hinc illud apud gentilē
Nō feci furtū. non paſces in cru
ce coruos: ⁊ in euāgelio. Si dili
gitis eos. q̄ vos diligūt quā mer
cedē habebitis. Si ſalutaueritis
.f.u.t.q.ā.f. Deniqꝫ ⁊ vniuerſalit
Cū feceritis omnia que manda
ta ſūt. u di.q̄.ſ.in.ſ.q̄.f.d. fecim⁹
Ac ſi dicat. Si ſolis cōtenti eſtis
p̄ceptis: ⁊ traditiōib⁹ impoſite le
gis: ⁊ nō ſponte etiā perfectiōis
vos ꝯſilijs: ⁊ ſuaſionibus manci
patis liberi q̄dē eſtis a debito: n̄
tn̄ ꝓmerito glorioſi: euaſiſtis pe
nā. ſed nō acq̄ſiſtis coronā. Que
nā ergo vos neceſſitas cogit pe-
re in ſingulis: q̄ iniuncta fuerint
⁊ formidare vltionē de trāgreſſi
one: ⁊ de obſeruatione ſpare re-
munerationem: Ea propter in ta
libus generalis hec regula tene
atur. vt in difficilioribus quidē
agēdis obeditio gratior: q̄ꝫ gra
uior preuaricatio iudicet: ⁊ in fa
cilioribus minuſqꝫ oneroſis ꝯtē
ptus damnabilior: q̄ꝫ actus lau
dabilior eſtimetur.

Iā ⁊ ſi de hoc ſatis eſt: videam⁹
quatenus etiam tenenda ſit ipa:
que in profeſſione firmari ſolet:
loci ſtabilitas: ⁊ q̄bus: ſi quibus
tamen ex cauſis rumpe illā vel
liceat cuiq̄: vel expediat: ⁊ hic ſi
quidem dubitare vos dicit. Ad
qđ interim nec ſecur⁹. reſponde
rim a bono ꝙ ſemel q̄s vouerit
diſcedere nō licere: ⁊ ad hoc mu
tare locū quē ſibi quiſqꝫ elegerit
cui ſe ſua volūtate ⁊ voce forma
uerit: omīo non ꝯſulo. Sed nec ſā
ctus papa .G. ait. n. Perfecti
q̄nqꝫ magna ſe diſcretiōis ſubti-
litate ꝯſpiciūt: ne ad ēteriora vn
q̄ꝫ vel i opere: vel i cogitatione
dilabātur. Sed ꝙ hinc ſentit vir
apoſtolicus: hoc ſe apoſtolus im
plere gloriatur: q̄ inquirēs retro
oblitus: ⁊ ad ea: que an̄ ſunt extē
tus. An ⁊ ꝓpha ſe ezechiel idem
nō ſignificauit cū de ſanctis aīa-
libus diceret: nō reuertebantur.
cū incederent. Sed vnū qđqꝫ an̄
faciem ſuā gradiebat. ⁊ hi oēs id
ſentiendo: nō aliud q̄ꝫ magiſtri
ſui ſentētiā ſecuti ſunt dicentis ī
euangelio. nemo mittens manū
ſuā ad aratꝝ. ⁊ re.r.a.c.r.d. p̄ſcri
bat proinde ſtabilitatis pactum
omni deinceps remiſſo diſcēſui
ꝯtentioſo diſcenſui vago ⁊ curio
ſo diſcurſui. totius deniqꝫ in cō-
ſtātie leuitati. non tn̄ hijs q̄ in ꝓ
feſſionis ſerie ſequūtur: mor̄ vi-
delicet ꝯuerſioni. ⁊ obedientie q̄
ſcđm regulā fit. nā ſi hec idē pro
īprobitate nimiꝝ. atqꝫ irreligioſi
tate cohabitantiū obtineri forte
nequiuerit. duce ſpū libertatis
tranſire indubitanter ſuadeo ad
locum aliū. vbi nō impediat hō
reddere deo vota ſua. q̄.d.l.ſ. Eā
dem cū ſancto.ſ.e. ⁊ cū.p.p. Sa-
ne de religioſis: ac bn̄ ordinatis
monaſterijs nullus ꝓfeſſor meo
conſilio nec artioris quidē vite
deſiderio ſine licentia ſui ſenio-
ris egrediatur. Egreſſus tamē ſi
meli⁹ inuenerit. ⁊ elegerit i eo ni
hilominus iam cōſilio nō regre

clatur ad interius bonũ: qđ re
liquerat: ⁊ cõtẽpserat ꝓ meliori
preserti3 si illud melius tale fue
rit: qđ eius prime ꝓfessioni con/
gruere videatur. Ipse nẽpe vide
rit qua ratione: qua intẽtione al
tiora: seu artiora ꝓsumpserit: nã
ad iferiora. vel remissiora me cõ/
sulente nũq̃3 apostatabit: si nõ ta
mẽ loci prioris vicinia reuocetur
quia de noto monasterio nec re/
tineris q̃s regulariter potest nec
recipi i sine cõsensu abbatis sui ⁊
accipite manifestius i exemplis
huius sententie rationem. Forte
vult aliquis de cluniacensibus i
stitutis ad cistercensiũ se se strin
gere paupertatẽ eligẽs pre illis
nimirã consuetudinibus magis
regule puritatem. Si me cõsulit
nõ cõsulo: si non sane id abbatis
sui vsurparit assẽsu. Quamobrẽ
Primo ꝓpter scandalũ illoru3
quos deserit: deinde q̃a certa ꝓ
dubijs relinq̃re tutũ nõ ẽ. Forte
.n. hic tenere põt illđ nõ poterit.
Tertio suspectã habeo leuitatẽ:
q̃a id sepe qđ facile volumus: an
teq̃3 ꝓbemus exptĩ iã nolumus
vno ꝓpe momẽto idipsũ ⁊ cupi
entes ⁊ respuẽtes tã leuit: q̃3 ⁊ ir
ratiõabilit. Quales vtiq3 ñ pau
cos freq̃ẽtes experimur q̃ vna
vix hora in vna volũtate duran
tes aura leuitat ipulsi vagi: ⁊ in
stabiles hac ⁊ illac velut ebrij nu
tãt mutãtq3 ꝓ expimẽto iudiciũ
imo sine iudicio fluctuãtes: ⁊ tu
multuãtes tot de se cõsilia presu
munt: quot loca reuisunt. semp

qđ nõ habent cupiẽtes: ⁊ qđ ha
bẽt fastidientes. Et quomõ ego
ait aliquis professus regulã: non
secundũ regulã cum bona queã
degere cõsciẽtia? Sed q̃dem vo
uens: ⁊ nõ soluens. q̃d nisi peie/
ro. Quasi nõ multo magis habe
as vnde conq̃ri alibi quoq3 cum
cepis pure iuxta regulã cõuersa
ri. Profecte etiã tũc ⁊ qua nam
inq̃es ꝯsciẽtia habitare sustineã
extra domũ meã priorẽ: q̃ me de
seculo fugientẽ excepi initiauit
bonũ: signauit in salutẽ molest⁹
fratribus iobediẽs seniori: stabi/
litatis insup preuaricãs pactum
⁊ primã irritã faciẽs fidẽ? Verũ
tamẽ neutra iusta q̃rimonia est.
Nã qui se iõ preiurium putat: q̃
ad puuctũ regulã nõ obseruat:
videt mihi non satis attendere
quid iurauerit.

Nemo q̃ppe cũ ꝓfitet spõdet
regulã. sed determinate s3 regu
lã sui q̃sq3 ꝯuersionẽ. suãq3 dein/
ceps ꝯuersationẽ. se se pollicetur
dirrigere. Hec ꝓfecto huius tẽ/
poris oĩbus ferme monachis cõ
munis ꝓfessio ẽ: ⁊ licet i diuersis
mõasterijs diuersis ⁊ obseruãtijs
deo seruiat. quandiu tñ sui q̃sq3
loci bonos vsus seruat: haud du
biu3 quin scđm regulam viuat:
quoniã quidem boni vsus a re/
gula non discordãt. Quisq̃s ita
q3 tenet: qđ teneri inuenerit bo/
num vbi profitetur: profecto vi/
uit sicut promittit: quia non ali/
ud proculdubio quisque pro/
mittit: quam qđ habere eorum

pia videt vita.cũ quib⁹ deinceps
viuere disponit ⁊ eligit.quid.n.
Nũquid verbi gr̃a aut in maio-
ri monasterio vsus climacensiũ
aut isti forte ritus aut vo vtriqꝫ
cistercièsium districtionem litte
rariã ꝓfitentur.attamen oẽs ſm
regulã ꝓfitentur.Una quidem
oı̄s vbiqꝫ ꝓmissio.sed quia non
vna est omnibus cordis inten-
tio potest indubitanter sine de-
trimento salutis ⁊ sine damno
ꝓfessionis operis quoqꝫ nõ vna
vbiqꝫ obſuatio celebrari. Sicut
eni non omnes omnia tenent ẽt
boni christiani: que in euange-
lio sunt:omnes tamen ſm euan
geliũ viuunt. Nam qui concessis
alligari ꝯiugijs cõtenti sunt. nõ
ideo tamẽ credũt se recessisse ab
euãgelio.qꝛ euangelici sublimi-
tatẽ cõsilij de celibe ducenda vi
ta non elegerũt:ita tamen si i gra-
du illo inferiori legitime ⁊ fideli
ter cõuersent.Sic quoqꝫ qui ſm
regulã viuere statuunt. ⁊ si non
ad vnguem vt dr̃ totã custodiũt
⁊ si q̃ ꝓ sui claustri ritu.vel mu-
tãt vel pretermittunt. a regulari
tñ oı̄no ꝓfessione non discedunt
donec tamen sobrie ⁊ iuste ⁊ pie
ꝓ suoꝝ moribus viuere nõ desi-
stunt.Deniqꝫ regula ipsa tradit
octauũ humilitatis gradũ. vt ni
hil agat monachus nisi ꝙ cõis
m.r.vel maioꝝ.c.e.Excepti ꝓide
cisterciensibus:⁊ qui illoꝝ forte
ritu ñ tã viuere ſm regulaꝫ.qꝫ ⁊
ipsã ex itegro pure ad lr̃aꝫ vti se
sane ꝓfessos eẽ putãt.tenere cu-
rãt.decetero neminẽ obediẽter
degentẽ regl̃aris moueat solẽnis
qꝫ ꝓfessio.in qua nõ fit de tota re
gula ꝓmissio in hijs dũtaxat mo
nasterijs.i q̇bus ordo ⁊ discipli-
na seruat cũ bonis ꝯsuetudinib⁹
Salua igit cuiqꝫ sua manet i ce-
nobijs bñ ordinatis ꝓfessio.tm̃ ⁊
sana fuerit ⁊ intẽtio.

Ceteꝝ q̇ inq̇etus ẽ:⁊ ita crede
re nõ põt.sꝫ magis credens ⁊ ce
dens stimulãti ꝯscie exit ⁊ q̃rit:
vbi soluat vota sua que suo in lo
co suo vtiqꝫ iudicio vouerat qui
dem:sed nõ soluerat:sicut ñ lau
do ꝙ egredit:ita vt regrediat ñ
ꝯsulo.si tñ ad remotuꝫ ignotũqꝫ
monasteriũ migrauerit. Cur ita.
tum pp pauli sniaꝫ: q̃ beatũ ma-
nifeste ꝓnunciat:qui seipsũ nõ iu
dicat i eo qꝺ ꝓbat tũ ex nr̃i aucto
ritate mgr̃i q̇ talẽ ⁊ suscipi iubet
⁊ retineri:iuẽtũ quoqꝫ bonum ⁊
vtilẽ suaficẽ allici ꝓfessiõe ligari
Deniqꝫ suadeat inq̇t ei:vt stet.⁊
ne forte prioris sui mõasterij me
mor remordẽte vt assolet ꝯscia i-
cipiat denuo dirrupta stabilitate
vagari.generalẽ sup hmõi scru-
pulo ꝯsolatoriã ꝓfert sniaꝫ dicẽs
Ubiqꝫ.n.vni deo ſuitur:vni regi
militat.porro ꝺ vicino ꝓhibet qꝺ
iubet de pegrino:ne vicinitas in
ter monasteria fomes scãdali.ri-
xe materia sit:si alterutꝝ ſcipe mo
nachos acq̇euerit absqꝫ mutuo
dũtaxat assẽsu.Qꝺ totiens equi
dẽ exp̃mitur q̃tiẽs talis vspiam
monachoꝝ susceptio plane non
nisi cõtra decretuꝫ regulare pro

Et dispensatione.

ſumitur. Qđ ſi etiã poſt hec frīs
ita regulariter ſuſcepti inqetiorē
forte amimum pulſauerit recor
datio ſcandali. qđ diſcedēs frīb⁹
quos ꝯſeruit: fecit. ꝛ q꜠ oporteat
emēdari ſuo reditu: qđ ex diſceſſu
deliquerit. prudenter auertat. q̇
hoc cogitat. ſcandalū ſcandalo
non bn̄ emendari. Qualis deni
q꜠ emēdatio erit ſi vt alijs ſcāda
lū tollas. alios ſcādalizas. Quā
q̄꜠ ꝓfecto ꝛ tollerabilius ſcāda-
lum illud ſit. ꝛ veniali⁹: qđ factū
eſt intentione ꝓficiendi in me-
liusq̄꜠ qđ facere cogitas ad de-
terius apoſtatādo. Sꝫ ꝛ an̄ quo
q꜠ licet nō ſine ſcandalo tuti⁹ tuā
ꝑnedubio ad id. qđ putaſti meli⁹
ſecutus es ꝯſciaꝫ: q̄꜠ ſi in ꝑori bo
no: ꝛ loco ꝯtra ꝯſciam ꝑmaneas
q̄꜠q̄꜠ ſecure id poſſes ſi ſane hinc
eandē tui ipſius ꝯſciam reddere
ſecurā poſſes. Qua ꝑꝑ quod de
manducāte: ꝛ non manducante
decernit apoſtolus: vſurpemus
ꝛ nos in nr̄e hui⁹ diſputatiūcule
ꝯcluſione: vt ꝛ q̇ ꝓpria ipellente
ꝯſcia ſuum deſerit locū. ne ſuum
qđ putat deſerat votū: non deſe-
rentē non ſꝑnat. ꝛ qui ſecura cō-
ſcientia fraternū ſcandalū timēs
frēs nō debit deſerentē non iudi
cet. ꝛ de his me accipite ꝙ ſāe ſē-
tio reſpōdiſſe ſine preiudicio ſa
nius ſentientis.

Itē poſtulatis abſolui vobis:
cur vel beat⁹ gregori⁹ neſcio quē
venāttiū habitū monachilē. quē
pie ſuſcepat. impieq꜠ reiecerat. n̄
ſolū reſumere nō coegit. ſed etiā
oēm legitur indixiſſe cōmunio-
nem apoſtatate ꝑdurāti. vel ſan
ctus auguſtin⁹ ꝯiugij legi votū
quodāmō ſubiciat ꝯtinentie. ita
vt i libro de v̇ginitate aſſerere vi
deatur: nec celibis q̇dē vite pro
poſitū copule poſſe ꝑſcribeꝛ ꝯiu
gali quomin⁹ idiſſolubile māeat
ēt qđ a ꝯtinētibus fallēte diabo
lo fracto ſanctitatis voto irrituꝫ
fuerit matrimoniū. Et ad hoc ni
hil ad pn̄s occurrit. breuiuſq꜠ oc
currit rn̄dēdū: niſi ꝙ ita ſane an
tiſtites ſapuerunt. recte ne ipſi vi
derint: nā ego i ſēſib⁹. actibuſq꜠
illuſtriū patꝝ cautus ꝓfecto ſuꝫ
oio non illud eſtimaꝛ. q̄꜠ qđ bea
to apoſtolo teſte queritur. iā in-
ter diſpenſatores. vt videlicet fi-
delis q̇s inueniaꝛ. Certus ſuꝫ. n.
ſiue in ſuo habūdauerit ſenſu: ſi
ue in dei ſpiritu. ſicut ꝛ in ceteris
ita ꝛ in his ambos extitiſſe fide-
les: illū in diſpenſando. qđ ꝑ ma
nibus erat. iſtū in ſcribendo: qđ
ſenſerat. Qđ deniq꜠ q̄ritis de q̇-
buſdā epīs: quos ſanctus itē pa-
pa gregori⁹ ad tp̄s i monaſterijs
ꝓ eoꝝ exceſſibus legiꝛ recluſiſſe.
Utrumnam in ſuo. an in mona-
ſtico interim habitu hitarint cuꝫ
mōachis. ego neſcio. niſi ꝙ credi
bilius videꝛ nequaq̄꜠ illos inſi-
gnē religionis habitū ſuſcepiſſe
quē non erant perpetuo habitu
ri: ſed tātum queſiſſe quietē in ſe
cretis monaſterioꝝ. ꝛ oportūita
tem penitentie. Audire ꝛ hoc
multꝭ a me: vn̄ inꝛ cetera pēitētie
inſtituta monaſterialis diſciplīa

meruerit hanc ꝓrogatiuā: vt ſm
baptiſma nūcupet arbitrioꝛ ob
ꝑfectā mūdi abrenūtiatiōem. ac
ſingularē excellentiā vite ſpūa-
lis: q̄ preminens vniuerſis vite
humane generibus huiuſmodi
conuerſatio ꝓfeſſoꝛes: ⁊ amato-
res ſuos angelis ſimiles: diſſimi
les hominibus facit. imo diuinā
i homine refoꝛmat ymaginē ꝯfi-
gurās nos xp̄o in ſtar baptiſimi.
⁊ q̄ſi deniq; ſecūdo baptizamur:
dū ꝑ id: ꝙ moꝛtificamus mēbra
noſtra. q̄ ſunt ſup terram: rurſuȝ
xp̄m induimus. cōplātati denuo
ſimilitudini moꝛtꝭ ei⁹. Sȝ ⁊ qūo
i baptiſmo exuimur de poteſtate
tenebrarū. ⁊ i regnū trāſferimur
claritatꝭ eterne: ita ⁊ i ſancti hui⁹
ſcd̄a q̄dā regnātiōe ꝓpoſiti de te
nebris eq; nō vni⁹ originalis ſȝ
multoꝛū actualiū delictoꝛū in lu
mē virtutū euadimus reaptātes
nobis illud apoſtoli: nos ꝓceſſit
.d.a.a. Id q̄ȝ vobis iſinuari ꝓca
mini: an abbatꝭ mutatio mōaſte-
riū ſuū mutare volērib⁹ mona
chis in aliquo patrocinetur hoc
ē ſi in moꝛte: vel depoſitione ꝓla
ti plus aliq̄d libertatꝭ ſubditis re
laxet. quo vtiq; licentius poſſint
eo articulo tēpoꝛis migrare: quo
voluerit altero nec dū videlicet
ſubſtituto. Ad qd̄ reſpōdeo. Ne
q̄q̄ȝ: eteni ſpōſio ꝓfeſſionis quā
do ex moꝛe fit i oꝛatoꝛio. de ab-
batꝭ vita nō ſumit terminū: ſȝ de
pn̄tia teſtimōium: Profitēti ita
q; mod⁹ ſit ſua vita: nō aliēa. At
tēdat deīq; qd̄ legis latoꝛ ipe nō

ſolū ſenſerit ſȝ ⁊ tradiderit: vt ſi
quādo inq̄t aliť fecerit: videlicet
ꝙ ꝓmittit. a deo ſe ſciat da. quē
irridet. Itē dicit ꝙ nec ſui iā coꝛ-
poꝛis nouitius habiturus ſit po
teſtatē: ⁊ itē. Perſeuerātes ait i
monaſterio vſq; ad moꝛtē. Sal-
uis igiť exceptionib⁹: q̄s ſupioꝛ
diſputatio ꝑſtrinxit. d̄ cetero nul
la liceat occaſione monacho lo
cū cui ꝓfeſſus ē citra ſuā moꝛteȝ
deſerere ſuo duntaxat arbitrio.
alioq̄n ꝓuaricatoꝛ ē dānationeȝ
hn̄s: qꝛ primaȝ fidē irritā facit. ſȝ
vos ꝑgitis amplius ſiſcitari ⁊ di
citꝭ. Quid ſi nō pōt niſi cū rāco-
re ꝑpetuo ai ibidē maneť ob mi
n⁹ videlicet regulareȝ: minuſue
amabilē abbatis electionē. Su-
bit animo nūc illud de euāgelio
qd̄ de cōiugij lege docēti diſcipu
li dn̄o rn̄derūt. Si ita ē iq̄unt n̄
expedit nubeť. Magna re vͣa an
guſtia. Si te nouerit exoſā: nihil
oneroſi⁹. Si dimiſerit iuitā: nihil
ixp̄anius. An nō ſimili neceſſita
te cōſtringiť: qui nec deſerere va
let locū ne frāgat votū. nec māe
re i loco. ne cū rācoꝛe viuat. ⁊ vi
tā ꝑdat: Quid cōſulam huic vt
diſcedat: Nō licet ꝓpter ꝓfeſſio
nē vt ſtet: Propter rācoꝛē non
expedit. Duo mihi eq̄ icōueniē-
tia eq̄ ꝑiculoſa ꝓpoſitis vt q̄cq̄d
reſpōdero vobis minime pꝛoſit.
Queritis nēpe q̄d e duob⁹ mo-
nacho tutius ſit. reſidere i ꝓpꝛio
monaſtero ſubirregulariť electo
cū rācoꝛe: an ad q̄etius viuēdū
alias migrare. Qd̄ q̄dē haud ſe

ri⁹ accipio. ꝗꝫ ſi reqrar q̄nā mor
te perire conſulā eum qui ſeipſū
forte pimere vult. incendio: an ꝓ
cipitio. reuera nāqꝫ ⁊ vriẗ. qui in
odiū manet. ⁊ qui frangit propo
ſituꝫ in preceps ruit. Sꝫ vos me
in hac difficultate cōſilij facile ex
peditis: cū deinde ſequimini. ⁊ q̄
tenus accipi hoc ipſū velitis: qd̓
appellatis irregulare: apiendo
ſubiungitis: preſertim ſi electōis
irregularitas adeo iuoluta ſit ⁊
intorta: vt licet de ea coram deo.
non dubiteẗ: coram hominibus
tamen aut vix. aut nullaten⁹ con
uincatur. Uenit nūc quoqꝫ i mē
tem ſapientis eulogiū. occaſionē
q̄rit. q̄ vult recedere ab amico.
quonā mō vos irregularē dicitiſ
electionē. qui caſſari regulariter
non valet. aut reprobari. ⁊ q̇deꝫ
legitur: qd̓ probari nō poteſt: in-
fectū eſt. ſed dicitis: ⁊ quis obedi
et ſcienter indigno ⁊ ſi nō maniſe
ſto: Fratres nōne legiſtis ⁊ i ve-
ſtra. ⁊ i veritatis regula. ſup cha
thedram moyſi ſederūt ſcribe. ⁊
pharíſei. q̄ dicunt facite ẜm autē
opera eorū nolite facere. Jam de
mutādis veſtibus vel lauandis
ob nocturnaꝫ illuſionē accipite
breue ꝯſiliū. iuxta ritum ſui loci
quēqꝫ facere ꝯſulo de hmōi. que
diuerſis modis diuerſis i mōaſte
rijs certū eſt obſeruari. De hijs
qui in pluribus monaſterijs ꝓfi
tenẗ: qd̓ pene oblitus fueram pu
to ſatis eſſe reſponſū ſuperi⁹. cuꝫ
de loci ſtabilitate diſputatuꝫ ē ⁊
nō ē neceſſe vt repetaꝫ. Preter-
mitto ⁊ aliq̄ de canonib⁹. q̄ vos
req̄ritis. tū qm̄ taliū noſtra n̄ re
fert. q̄ monachi ſumus. tū qꝛ i li-
bris ipſi facile repiẗ poteſtis ſi q̄
rere non grauemini. Uenio ad
tria illa. q̄i altera veſtra rurſum
epiſtola ꝯtinenẗ vbi primū inter
rogatis q̇dnā cōſulaꝫ hoi. q̄ ad-
uerſus quēpiā ꝯmot⁹ fuerit. ſꝫ n̄
adeo. vt eū ledere ipe velit. adeo
tamē vt libēẗ accipiat ſi quomō
aliunde ledi cōtigerit. Sitne vi-
delicet tutū ita cōmoto accedeẗ
ad altare. an ſubtrahere iteri de
beat. donec ꝯpeſcatur cōmotio.
Nūqꝫ mihi cōtingat turbatū ad
pacis accedere ſacrificiū. cuꝫ ira
⁊ diſceptatione cōtingere ſacra-
mētū. i quo deus indubitāter eſt
mūdū recōciliās ſibi. Certe nō re
cipiẗ mun⁹ qd̓cūqꝫ meū. qd̓ ꝯfe-
ro ad altaẗ. niſi āte placato fratẗ
quāme forte leſiſſe mēinero. quā
to min⁹ ſi me ipꝫ n̄ pacauero p⁹.

Quod deinde q̄ritis de cōtra
rietate q̄ ieſſe vr̄ duab⁹ illis pau
li ſentētijs. ꝯuerſatio nr̄a i celis ē
⁊ q̄diu ſum⁹ i corpe pegrināur
a dn̄o quomō videlꝫ aīa eodem
tpe poſſit ⁊ i corpore pegrinari a
dn̄o ⁊ i celis ſimul eē cū dn̄o ipe
ſoluit apoſtol⁹ cū alibi dicit. Ex
parte co. ⁊ ex p. pro. Jn quantuꝫ
quidē cognoſcimus tanq̄ ꝓſen-
tia cōtēplantes iā cum domino
ſumus. Jn quāto adhuc tanq̄
de futuris prophetamus creden
tes. q̄ non itelligimus. ſpantes q̄
nō vidim⁹: adeo pegrinamur. ⁊ i
corpoẗ. Cū āt venerit. qd̓ pfectū

est.hec est glorie plenitudo q̄ in resurrectiōe futura ē. tūc euacuabit.quod ex parte est corpus videlicet ois corruptio.ex qua sine dubio ꝯtingit hec.que adhuc ex parte manet nostra i corpore peregrinatio.hoc est qđ i se miserabiliter igemiscens plangit.ꝛ ait. Infelix ego hō quis me.l.d.c.m. hui⁹:nō ꝯquerit de corpore tm̄. sed de.c.m.hui⁹.hec est ei⁹.q̄ adhuc durat corruptiōis. mōstrās ñ corporis ſ; carnis molestias eē causā pegrinatiōis.Corp⁹ q̄ppe quod corrūpit.agrauat animaz. nō corpus simplicit.sed corpus. quod corrumpit agrauat aīam. vt corruptio corpis oneri sit. nō natura.Unde ꝛ q̄ itra semetipos igemiscūt.redēptionē expectāt corporis sui.nō amissiōez. Merito ꝑinde grauati corporis necessitate.ñ societate cupimus dissolui.ꝛ eē cū christo. vt id qđ māet ex parte adhuc exiliū finiat.ꝛ q̄ ex parte iā cepit celestis habitatio pficiat. Aut certe cōuersatio nostra i celis ē.qño idē dicit apostolus.Spe enim salui facti sumus. Spe itaq; iā i celestib⁹ habitam⁹ cū adhuc re ipa i terris pegrinemur.ꝛ i corpore.Uel alit. Habem⁹ ꝛ vñ corpori.ꝛ vñ dño ihercam⁹. Illđ viuificādo ꝛ sēsificando.illū credendo.ꝛ diligendo. neq;.n.psētior spūs noster ē vbi aiat.q̄ vbi amat nisi forte putet esse magis.vbi inuitus. ꝛ necessitate tenet.q̄ q̄ sponte. ꝛ alacri fert volūtate.Deiq; vbi ē thesaurus tu⁹.ibi ē.ꝛ.c.t.Itē si deuz amas aia ex ipo viuit. vti corp⁹ ex ipa. quo pacto q̄so pñtior eē ꝯtēdit vbi dat q̄ vnde accipit vitā? Fōs siquidem vite charitas ē nec viuere aiam dixerim.q̄ de illo ñ hauserit.Haurit porro q̄uo pōt.nisi fuerit psens ipsi fonti.q̄ charitas ē.q̄ deus est? Presens igit deo ē.q̄ deū amat. i quātum amat.In quo enim minus amat absens ꝑfecto ē. In eo autez minus deū amare ꝯuincit.q̄ carnis adhuc necessitatibus occucpatur.Illa vero circa corpus occupatio.q̄d est nisi a deo q̄dā absētatio ꝛ absentatio q̄d nisi peregrinatio pegriamur ergo a dño ꝛ in corpore pegrinamur.cuius nostra nimirū.ꝛ intētio prependit erūnis.ꝛ curis charitas fatigat. In fine scđe epistole iterrogat.q̄d sentiendū arbitrior đ eo qđ in euāgelio nobis ꝑmittitur ecce eni merces vestra.m.ē.i.c. mirātes maxime sanctū augustinū dixisse sup h.ñ celos istos visibiles ꝛ corporeos oportere itelligi.ne merces nostra i rebus mobilibus.volubilibusq; videat collocari.iōq; spiritualia quedā firmamēta eē intelligēda.de q̄bus nescit:vt dicit.q̄d suspicari đbeatis.Sz si attēditis qđ legistis regnū dei iter vos ē. ꝛ hitare xp̄m p idē i cordib⁹ vr̄is tanq̄ vtiq; regē i rgno suo.ꝛ ñ sit ꝯdigne passiōes hui⁹ tpis.a.f.g.q.r.i.n.nisi q̄ dēq; q̄ reuelabit nob velut aliq̄d exteri⁹. s; i nob q̄si it⁹ iā manēs

De conuersione ad scolares libellus.

ſꝫ nōdū appēs: ⁊ itē oīs glīa eiꝰ.
fi.re.a.i.⁊ aſcēdet hō ad coꝛ altū
ſꝫ ⁊ aſcēſiōes i coꝛde ſuo diſpoſu
it.rurſūqꝫ aīa iuſti ſedes eſt ſapie
cuiꝰ ſine dubio illa vox ē. celum
mihi ſedes ē.ſi hec inq̄.hiſqꝫ ſi
milia n̄ pauca i ſcripturis aduer
titis.pfecto ſtudebitꝭ ad reqrēdū
regnū dei ⁊ iuſtitiā eiꝰ ⁊ itrarꝭ po
tiꝰ ad vos.q̄ꝫ vel extra exire. vel
a cēdere ſup̄.Sꝫ ſupꝛa ſane vel
ex extra dixeri loci poſitōe.ſic̄ ce
lū a terra locū tenet extioꝛē .ſol.
lūa ⁊ ſidera ſupioꝛē.nā eadē ipa
q̄ itra nos ſūt ſubtilioꝛi ſue natu
re viſibilitate.ſublimioꝛi excellē
tie dignitate: ⁊ extra q̊ꝫ imēſita
te maieſtatꝭ.ſed altiſſima ſūt hec
egētia vtiqꝫ ⁊ diligētioꝛi diſputa
tōe ⁊ doctioꝛi diſputatorꝭ ⁊ ope.p
lixioꝛi.Ego.n.putauerā modū i
his tractādiſ epiſtolarē neq̄q̄ ex
ceſſū iri.Sꝫ ſmo vt video pceſſit
i lōgiꝰ q̄ꝫ ſpaui.pꝛoīde vos ſi pla
cꝫ librꝫ ſi placꝫ epiſtolā noīate.nā
ego ſiue i paucis.ſiue i mltꝭ vrē d
bui qd̄ ⁊ ſtudui ſatiſfacē volūtati

Diui bernardi abbatis de con
uerſione ad ſcolares libellus.

a D audiendū vt cre
dimus: verbū domi
ni ꝯueniſtis:neqꝫ.n.
cauſa nobis alia:ve
ſtre huius taꝫ auide
ꝯcurſiōis occurrit approbamus
vtiqꝫ deſideriū hoc: ⁊ laudabili
ſtudio ꝯgaudemꝰ: beati.n.q̄ au
diūt verbū dei.ſed ſi cuſtodiant
illud:beati qui memoꝛes ſūt mā
datoꝝ dei:ſed ſi vt faciāt ea.Ni
miꝝ verba hec vite eterne: ⁊ ve
nit hoꝛa: ⁊ vtinā nunc ſit:qn̄ moꝛ
tui audient vocē eius: ⁊ q̄ audie
rint:viuēt.Siq̊dē vita in volun
tate eius.Et ſi vultis ſcire:volū
tas eius ꝯuerſio nr̄a. Deniqꝫ ip
ſum audite.Nunq̊d voluntatis
mee eſt moꝛs ipij:ait dn̄s? ⁊ non
magis vt ꝯuertatur: ⁊ viuat . Ex
q̊bus verbis euidenter agnoſci
mus:qm̄ vera nobis vita nō niſi
in ꝯuerſione eſt:nec aliter pꝫ ad
eā ingreſſus:dicente dn̄o:niſi cō
uerſi fueritis: ⁊ efficiamini ſicut
paruuli:non intrabitis in regnū
celoꝝ.Merito ſane ſoli paruuli
intrant.nam puer paruulus mi
nabit eos:qui in hoc ipſum natꝰ
⁊ datus eſt.

Quero igitur vocē.quam au
diant moꝛtui.⁊ cuꝫ audierint vi
uant.Foꝛte.n.⁊ moꝛtuis euāge
lizare neceſſe eſt.⁊ occurrit interī
verbū bꝛeue.ſed plenū. quod os
domini locutū eſt.vt ꝑpheta te
ſtatꝭ.dixiſti ait loquēs ſine dubio
ad dominū deū ſuum ꝯuertimi
ni filij hominū.nec imerito ſane
a filijs hoīum quidē videtur exi
genda ꝯuerſio.peccatoꝛibꝰ vtiqꝫ
neceſſaria.nā ſupernis ſpiritibꝰ
ea magis.que rectos dcet idicta
laudatio eſt.eodē ꝑpheta pſallē
te:Lauda deū tuum ſion.Ceteꝝ
qꝫ ait.dixiſti meo quideꝫ inditio
non negligenter pretereundum
ē.nec ſimpliciter audiēdū.Quiſ
.n.humanis cōparare audeat di
ctis:qd̄ dixiſſe dicitꝭ deus:Viuus
ꝑfecto eſt ſermo dei.⁊ efficax. ⁊

vox eius i magnificētia. ꝛ virtu-te. Deniqꝫ ipe dixit. ꝛ facta sunt. dixit fiat lux. ꝛ facta ē lux. Dixit Cōuertimini filij hominū.. ꝛ Cōuersi sūt. Ita plane cōuersio animaꝝ opꝰ diuine vocis ē. nō humane. Simō iohannis piscator hominū i hoc ipsū vocatꝰ: ꝛ cōstitutus ē a dño: icassū tñ ꝛ ipe laborās tota nocte nil capiēs donec i verbo dñi rete iactās cōprehēdere possit multitudinē copiosā. Utinā iactemꝰ ꝛ nos i hoc verbo hodie rete vbi: ꝛ experiamur qd̄ scriptuꝫ ē: ecce dabit voci sue vocē vtutꝭ. Sꝫ plane si mēdatiū loqmur: id ď ꝓprio est. Sꝫ tūc ꝛ forsitā nr̄a iudicabit vox eē: nō dñi si qramꝰ: q nr̄a sūt: nō q iesu xp̄i. Ceteꝝ ꝛ si loqmur iusticiā di ꝛ gloriā di qrimꝰ: effectū tñ ē ab eo solo spaṙ: ꝛ ab eo postulatꝰ necesse ē: vt voci nr̄e: sue vocē vtutꝭ accomodet. Ad hāc aūt vocē iteriorē: aures cordis errigi āmonemꝰ: vt loquētē deū intus magis audire: qꝫ foris hoiem studeatis. Illa. n. vox ē magnificētie: ꝛ vtutis dexta ꝯcutiēs: secta discutiēs: torporem excutiens animarum.

Nec sane laborādū ē: vt ad vocis huius ꝑueniatꝰ auditū: labor ē potius aures obturare: ne audias. Nimiꝝ vox ipa se offert: ipsa se ingerit: nec pulsare iterī cessat hostia singuloꝝ. Deiqꝫ q̄dragīnta ānis inq̄t ꝓximꝰ fui generatiōi huic: ꝛ dixi sēp hij errant corde. Adhuc sapiētia clamitat i plateis: redite ꝑuaricatores ad coꝛ. Hoc nēpe initiuꝫ loquendi dño ꝛ hoc vbū ad oēs q ꝯuertūtꝰ ad coꝛ ꝑcise dicere videtꝰ: nō modo reuocās eos: sꝫ ꝛ reducens: ꝛ statuēs ꝯtra faciē suaꝫ. Est enim nō tātū vox virtutis. sꝫ ꝛ radius lucis annūciās peccata coꝝ pariter oibꝰ: ꝛ illuminās abscōdita tenebraꝝ. Nec vo vlla iterne huius lucis: ac vocis differētia: cuꝫ vnus idēqꝫ sit dei filiꝰ: ꝛ vbū patris: ꝛ splendor glorie. Sꝫ aie qꝫ substātia a suo q̄dē genere: ꝛ ipa spiritualis ꝛ simplex sine vlla distractione sēsuū: sꝫ tota. si rn̄ tota dicēda ē. vidēs pariter ꝛ audiēs videatꝰ. Quid. n. illo agitꝰ siue radio siue vbo nisi nouerit semetipsam? Aperitꝰ ꝯscie liber reuoluitꝰ misera vite ꝑies tristis q̄dā historia replicatꝰ illūinatꝰ ratio ꝛ euoluta memoria velut q̄busdā oculis eiꝰ exhibetꝰ vtraqꝫ vo nō tā ipsiꝰ aie ē qꝫ aia ipa vt eadē sit ꝛ inspiciēs ꝛ inspecta ꝯtra sua statuta faciēs ꝛ vidētibꝰ q̄busdā apparitoribꝰ imissaꝝ vtiqꝫ cogitationū coacta ꝓprio iteriꝫ assistere tribunali. Quis sane iudiciū hoc sine tribulatiōe sustineat? Ad me ipꝫ aia mea turbata ē ait propheta dñi ꝛ tu ꝯtra faciē tuā sic arguitricē sicut turbatricē sicut ꝯfutricem statui non posse mireris?

Nec a me spes audire q̄d i memoria tua ratio deꝑhēdat q̄d diiudicet q̄d decernat applica itꝰ auditū deflecte oculos cordis ꝛ ꝓprio dices experimēto quid agatur. Nemo. n. scit q̄ sint in hoie

Ad scolares libellus.

nisi spus hois. q in ipo e. Si sup
bia. si inuidia. si auaritia. si ambi
tio. aut similis aliq pestis abscō
dita e. vix effugere posit hoc exa
mē. Si fornicatio. si rapia. si cru
delitas. si fraus vlla. aut qlibet
culpa admissa e. iternū hūc iudi
cē nō latebit re9 ipe. nec ificiabit
corā eo. Trāsit. n. totus ille pruri
tus delectatiōis inique. et volup
tatis illecebra tota breui finita e. s3
amara quedā ipressit signa mēo
rie. et vestigia feda reliqt. In illō
siqdē repositoriū. velut i sentinā
aliquā tota decurrit abhoiatio et
i munditia tota defluxit. Volumē
grāde. cui vniuersa iscripta sunt.
stilo vtiq3 dītatis. amaz iā venter
tollerat. et si fauces miseras breui
trāsitu. dulcedineq3 tā friuola vi
sus e obiectasse. Ventrē meū do
leo mihi. doleo vētrē miser meū.
Quidni doleā vētrē mēorie vbi
tāta e egesta putredo: Quis vrz
fres exteriorē hāc vestē: q tegit si
repēte obscenis vndiq3 sputis il
litā. et fetidissimis qbusq3 sordib9
inqnatā 9sideret. nō vehemēter
exhorreat: nō velociter exuat: nō
indignāter abiciat. Itaq3 q non
vestē sed semetipz int9 sub veste
talē repit. eo doleat ampli9 et aio
9sterni oportet. quo ppius tol
lerat qd exhorret. neq3. n. vt tuni
cam abicit suā sic abicere 9tami
nata aia poterit et seipam. Deni
q3 qs in nobis est tāte patiētie et
vtutis. vt si forte. quēadmodum
de maria legit sorore moysi. car
nem suā subitania quadaz lepra
male cādētē viderit. equo aio sta
re possit. et grās agere creatori.
Quid vero e caro ista. nisi qdaz
corruptibilis tunica q vestimur
aut qd lepra corporalis hec ele
ctis oibus extimanda nisi pater
ne virga correctiōis. et purgatio
cordis. Ibi ibi tribulatio vehe
mēs. et iustissima causa doloris e
cū excitatus a somno misere vo
luptatis. interiorē quis ceperit
deprehēdere lepram. quam sibi
ipe multo studio et labore qsiuit
licet. n. nemo oderit carnē suaz:
sed multo min9 odisse poterit aia
semetipsam.

At forte aliquē mouet illud de
psalmo. Qui diligit iniquitatez.
odit aiam suam. Ego autez dico
odit et carnem. An non odit. qui
gehenne cumulos mercatur i di
es. qui secundum duritiā suaz. et
cor impenitens thesaurizat iraz
in die ire. Ceterum hoc odiū taz
carnis. q3 anime. non in affectu.
sed in effectu potius inuenitur.
Sic nimiz odit freneticus car
nem suā. cum sibi ipsi manus in
ferre laborat ratiōis deliberatio
ne sopita. An nō grauior illa fre
nesis iudicat. quā ipatiētia cor
dis peccādiq3 obstiata volūtas i
ducit siqdē man9 nepharias ini
cit sibi ipsi. nō carnem. sed mētez
lacerat et corrodit. Si vidisti ho
minē scalpe man9. et vsq3 ad san
guinem effricare euidentem ha
bes in eo similitudinez peccantis
expressaz. Cedit siqdē voluptas
illa dolori. et succedit prurituī

cruciat⁹. neq; id ignorabat? sed dissimulabat ille, du; scalperet. Sic laceram⁹. sic exulceram⁹ ꝓpriis manib⁹ aîas nr̃as infelices nisi ꝙ tãto grauius. quãto excellentior est spiritualis creatura. ⁊ cui difficili⁹ medeatur. Neq; id quidẽ inimicoꝝ studio gerimus sed stupore quodã insensibilitatis interne. Effusus siquidẽ aîus dãna interiora non sentit: q: nec intus ẽ. sed in vẽtre forsitã. aut sub ventre. Deniq; aîus quoꝝdã in catinis: quoꝝdã in loculis inuenit. Ubi est thesaurus tuus inq̃t ibi est ⁊ cor tuũ. Qd̃ vero miꝝ si ꝓpriã minime sentiat. aîa lesionẽ q̃ sui ipsi⁹ oblita ⁊ penit⁹ absens sibi in lõginquã ꝓfecta est regionẽ? Erit aũt cũ in se ipam reuersa cognoscet. q̃; crudeliter misere venatõis obtẽtu euiscerauerit semetipsam. Neq;. n. id sentire poterat: dũ vilẽ muscaꝝ ꝑdã deside rio captans insatiabili: araneaꝝ instar ex visceribus ꝓpriis intexere retia videretur.

Erit aũt hic reditus sine dubio. vel post mortẽ. cũ vniuersa: quibus ad vagandum foras ⁊ inutiliter se occupandum in eã q̃ preterit mũdi figurã hui⁹ egredi cõsueuerat. hostia corporis clausa erũt vt necessario maneat i seipa cui null⁹ iã pateat exitus a seipa Utru; is quide; perniciosissim⁹ erit redit⁹. ⁊ miseria sempiterna quãdo iam penitẽtia haberi poterit. agi non poterit. Ubi. n. deerit corpus. actus nõ erit. Sane vbi nulla fuerit actio. nec satisfactio vlla q̃dẽ poterit iuẽiri. Que circa pẽitentiã q̃dẽ hr̃e dolere ẽ nam penitentiã agere doloris ẽ remedium. neq;. n. carenti manibus erit vltra leuare cor in celũ cũ manibus. Sed q̃sq̃s añ obitũ carnis nõ redierit ad seipsũ. in se ipso maneat necesse est in eternũ Sed in quali seipo: qualẽ se fecerit in hac vita. nisi qd̃ forte erit ñ nunq̃; deterior: nã melior q̃ malus est: nunq̃; erit: Ps;. n. hoc ips; q̃; nunc ponit: aliqñ recipe corpus non tñ ad penitentiã. sed ad penam vbi mimiꝝ peccati ipius ⁊ carnis quodãmodo similis videbitur esse conditio. vt quenadmodum poterit semper culpa puniri. nec vnq̃; poterit expiari. sic nec in corpore aliquando tormenta finiri nec corpus extimari in tormentis. Multũ quidem vltio sẽpiterna deseuiet. ꝙ nũq̃; possit culpa deleri. nec substãtia carnis deficiet. ne simul cogat ⁊ afflictio terminari. Hec fratres mei q̃ pauet. cauet. nã q̃ negligit incidit.

Ut ergo redeamus ad vocẽ vnde processimus: expedit nobis ꝑfecto redire ad cor. dũ illud ẽ iter quo ostẽdat nobis salutare suu; q̃ tãto studio pietatis illuc reuocat ꝑuaricatores. Nec sentire interim pigeat morsus. aut ꝑiculosa quedã animi teneritudo. ⁊ ꝑniciosa mollities ꝑsuadere q̃at. vt ꝑsentẽ velim⁹ dissimullare molestiã. Optimũ ẽ tũc sentire ver-

Ad scolares libellus.

men. cuz possit ⁊ suffocari. Itaq;
mordeat nūc vt moriat̄. ⁊ paula
tim desinat mordere mordēdo:
Rodat iterū putredinē vt mor
dēdo ꝯsumat. ⁊ ipse q̄z pariter ꝯ
sumat̄. nec faueri icipiat i imorta
litate. Uermis inq̄t eoꝝ nō mori
etur. ⁊ ignis eoꝝ nō extinguet̄. a
facie illoꝝ morsuū q̄s sustinebit.
Multiplex enīz n̄ ꝯsolatio argu
entis ꝯscie releuat cruciatū. Be
nignus ē deus q̄ n̄ patit̄ tēptari
vltraq; possum⁹ nec t̄mē hūc vl
tra modū patit̄ malignari marie
q; iter initia ꝯuersiōis oleo miſi
cordie linit vlcera. vt nec morbi
q̄titas nec difficultas curatiōis
vltra q̄ expedit inotescat. Ma
gis aūt arridet̄ videt̄ facilitas q̄
dā q̄ postmodū euanescit q̄n iaz
exercitatos h̄ñti sensus certamē
forte datur vt vincat ⁊ discat. q̄m
oium potētior ē sapia. Interi sa
ne audiēs q̄s vocē dn̄i. Reddite
p̄uaricatores ad cor ⁊ tātis inte
riore cubiculo obscenitatib⁹ dep
hēsis. singl'a q̄q; rimari satagit:
⁊ quonā hec ifluxerint aditu cu
riosus iuestigator explorat. nec
difficile p3 foramē imo foramia
ꝯtuēti. sed nec pax illi ex hac ꝯsi
deratiōe doloris accedit. cum p
fenestras ꝓprias mors ista dep
hendit̄ introisse. Multa siquidē
vr̄ admisisse petulātia oculoꝝ
multa prurit⁹ auriū. mlta quoq;
olfaciēdi gustādi tangēdiq; vo
luptas. nā spūalia q̄dē vitia q̄ su
pra meminim⁹. difficile adhuc p
ut sunt carnalis examiat. Uñ fit
vt q̄ grauiora sūt aut minus aut
minime sētiat: nec tā sup̄bie: aut
iuidie q̄ flagitiosoꝝ: aut facino
rosoꝝ recordationē actuū mor
deat̄.

Et ecce iteꝝ vox de nubib⁹ di
cēs. Peccasti: q̄esce: ⁊ q̄d dicitur
tale ē. Jam sentina redūdās do
mū oēm intollerabili fetore ꝯta
minat. Uanū est tibi. cuz adhuc
fluāt exhaurire. dū peccare nō d̄
stiteris penitere. Quis .n. eoꝝ ie
iunia ꝓbet qui ad lites ⁊ ꝯtenti
ones ieiunāt ⁊ percutiūt pugno
impie. s3 ⁊ volūtates ⁊ volupta
tes proprie in eis inueniuntur
nō tale est ieiuniū q̄d elegi dicit
dn̄s. Claude fenestras morti ob
sua aditis. foramina obstrue di
ligēter. ⁊ sic demū nō subeūtib⁹
nouis sordes poteris expurgare
vetustas. Extimat h̄o facile q̄d iu
betur implēdū tanq; ignar⁹ exer
citij spūalis. Quis .n. prohibe
at: inquit quo minus imperem
mēbris meis. Indicit igitur gu
le ieiunia. crapulā interdicit. ob
turari p̄cipit aures ne audiāt sā
guinē. auerti oculos ne videant
vanitatem. manus nō ad auari
tiam s3 ad elemosinā magis ex
tēdi. quibus forte ⁊ laborem im
ponere velit ꝓhibens latrocinia
sicut scriptū ē. Quod furabatur
iam nō furetur magis aūt labo
ret manibus suis q̄ bonū est vt
habeat vn̄ tribuat necessitatem
pacienti. Ceteꝝ dū suis quibusq;
mēbris. in hunc modū promul
gat ⁊ decreta proponit. interrū

pn̄t ſubito vocē iubēꝗ ⁊ vno ipe
tu clamāt. Un̄ hec noua religio
facere iubes: vt libet: ſ3 inuenieṫ
qui nouis legibꝰ ꝯdicat. Quis
eni ille inquit. ⁊ illa. nimiꝝ ipſa
eſt in cuius nos iā pridē deputa
ſti obſequiū. ſi ignoras ad obedi
endū ꝯcupiſcētijs vtiqꝫ eius. Ex
pauit miſer ad hanc vocē: ⁊ ꝯfu-
ſus obmutuit: anxiabaturqꝫ i eo
ſpiritus eius. At membra quidē
ad ſuā illā ifeliciſſimā dominam
incunctanter accedunt: aduer-
ſus dominum interpellent ⁊ im
peria duriora cauſentur. Plan
git gula parſimonie ſibi modu3
adhibitu3 prohibitam crapule
voluptatem. Oculus queritur i
dictas lachrymas: petulantiā in
terdictā. Quibus ⁊ ſimilia pro-
ſequētibꝰ exercitata ⁊ vehemenṫ
exacerbata volūtas ſōmiūne ē i-
qt: an fabula qđ narratis. Tunc
vero oportunū tempus ſue na-
cta querimonie lingua oio ſic eſt
ait vt audiſti. nā ⁊ ego a ſabulis
⁊ a mendaciis iuſſa ſū reticere ⁊
nihil deinceps niſi ſeriu3. imo ⁊
penitꝰ neceſſariū loqui.

Exilijt igiṫ vetula furēs ⁊ toti
us oblita lāgoris ꝓcedit horrēti
bus comis: veſte lacera. pectore
nudo ſcalpēs vlcera. frēdēs dēti
bus ⁊ areſcēs atqꝫ ipſū ificiēs ae
rē flatibꝰ virulētis. Quidni ꝯfū-
daṫ. ſi quid adhuc ſupeſt rōnis.
ad talem miſere volūtatis occur
ſū vel icurſū. Hec inquit tota eſt
tui ꝯiugij fides. ſi cōpateris ma

le patiēti vſqꝫ adeo ad dolorem
vulneꝝ meoꝝ addere n̄ pepciſti.
Subtrahēdū forſitā ex imode-
rata dote aliq̄d videbatur. Sed
q̄d relinquiṫ. hoc ſublato. Solū
hoc huic lāguēti miſere ꝓſtitiſti
⁊ oia eiꝰ obſeq̄a quēadmodū ſūt
diſtributa aliqn̄ cognouiſti. nūc
aūt ſi tibi forſitan morbi huiꝰ peſ
ſimi. q̄ laboro triplex malignitaſ
potuit excidiſſe. ſ3 n̄ mihi. Siq̄-
dē voluptuoſa ſū. curioſa ſū. ābi-
tioſa ſū. ⁊ ab hoc triplici vlcere
nō eſt in me ſanitas a planta pe
dis vſqꝫ ad verticē. Itaqꝫ fauces
⁊ q̄ obſcena ſūt corpis aſſignata
ſūt voluptati. qn̄quidē velut de
nouo neceſſe ē ſingula recenſeri
nā curioſitati pes vagus ⁊ indi-
ſciplinatus famulaṫ oculus. at
vanitati quidē auris ⁊ ligua ſer
uiūt. dū ꝑ illā impinguat caput
meum oleum pcōris. ⁊ ꝑ hanc
ſupleo ꝙ i laudibꝰ meiſ aliJ minꝰ
feciſſe videṫ. Valde eni delector
⁊ recipere ab alijs: ⁊ cū oportu-
ne poſſū tradere alijs laudes me
as ⁊ meo ⁊ alieno ore ſēp cupi-
enſ ꝓdicari. cui potiſſimū morbo
tuū q̄3 ingeniū plurima ſolet ad
hibere fomēta. Porro manꝰ ip-
ſas qbꝰ ē vndiqꝫ liber motꝰ non
nimiſ ſpecialiter alicui opi depu
tamus. ſ3 modo vanitati mō cu
rioſitati. mō voluptati ſedulum
ſatis exhibent famulatū. Quibꝰ
ita diſpoſitiſ nō mihi hec oia vel
in vno ſatiſfacere aliquando po
tuerūt. ꝙ nō ſacieṫ oculus viſu

Ad ſcolares libellus.

nec auris ipleatur auditu . atqȝ vtinam inter ſpectandum totuȝ aliquando corpus fieret oculus aut interprandēdū in fauces oia membra verterentur. Tu ne igiꝉ ſd modicum mihi cōſolationis. qđ in me dico. ſurripe temptas. dixit. ⁊ cum indignatiōe. ⁊ furoꝛ recedens. teneo inq̇t locumqȝ tenebo.

Jam vero rationi. ipa vexatio dat intellectū. iā innoteſcit aliq̄tenus huius negotij difficultas iaȝ pſumpta facilitas euaneſcit. Videt. n. memoriam plenā ſpurcitiaꝝ. videt habundantius aliaſ atqȝ alias influere ſordes videt ipas feneſtras morti patulas ob ſeruari oio nō poſſe q̇bus adhuc pſidens volūtas lāguida oñetur cui⁹ vlceribus ſanies vniuerſa ꝓfluxit. Videt deniqȝ aia ſe ſe contaminatā. nec ꝑ aliū ſed ꝑ propꝛium corpus nec aliūde q̄ȝ a ſe ipſa. Eſt aūt quiddam anime ſicut memoria que inficitur ſic voluntas ipſa. que inficit. deniqȝ ipa nihil aliud q̄ȝ rō. memoria. ⁊ volūtas. nunc aūt ⁊ ratio minus habēs. ceca quodāmō. ꝙ hactenuſ iſta non viderit: īfirma oio ꝙ ne agnita q̇dem valeat ꝑtare. ⁊ memoria fediſſima ⁊ volūtās lāguida. ⁊ horrēdis vndiqȝ vlceribus ſcaturiēs. iuēiꝉ. ac ne q̇d ex oib⁹ q̄ ſunt hois relinquaꝉ. ipȝ ēt corꝑus rebelle eſt. ⁊ ſingula mēbra feneſtre ſingule. q̇bus mors intrat ad aiaȝ. ⁊ inceſſāter exubꝛat ſuꝑ ipſum ↄfuſio.

Audiat ergo anima. quecunqȝ eiuſmodi eſt. voceȝ diuinā audi/ atqȝ cū ſtupore. ⁊ admiratiōe dicentem. Beati pauperes ſpū. q̄niam ipſoꝝ eſt regnū celorum. Quis ſpiritu pauꝑior eo q̇ in toto ſpiritu ſuo non inuenit requiem. nō inuenit vbi caput ſuū reclinet: hoc ↄſiliū pietatꝭ. vt q̇ ſibi diſplicet placeat dño. ⁊ qui ꝓpꝛiam domū odit domū vtiqȝ plenā ſpurcitie ⁊ infelicitatꝭ. inuitetur ad domū glorie domū ñ manufactā eternā in celis. nec miꝝ ſi ad huius dignatiōis magnitudinē expaueſcit. ſi difficile credit huic auditui: ſi vehemēti ſtupoꝛ admiratur. ⁊ ait. Ergone beatuȝ hoiem miſeria facit: Ceteꝝ q̇ſq̇s eiuſmodi es. ne diffidas. nō miſeria ſed miſericordia facit btūȝ ſed huius propꝛia ſedes miſeria eſt. vt humilatio in humilitateȝ tranſeat. neceſſitas in virtutem pluuiam voluntariam ſegregabis de⁹ hereditati tue. ⁊ īfirmata ē. tu v̇o pfeciſti laude eā. Vtilis īfirmitas ꝓrſus q̄ medici manuȝ req̇rit ſalubriter a ſe deficit. quā deus perficit.

Sed qꝛ non eſt via ad regnum dei ſine primiciīs regni. nec ſpaꝛ poteſt regnū celorum. cui nec ſuper ꝓpꝛia membra regnare dōatur. Seq̇tur vox dicēs. beati mites quoniā ipſi poſſidebunt terram. Ac ſi euidētius dicat. Mitiga motus efferos voluntatis.

ꝛ crudelē beſtiā māſueſacere cu
ra. Ligatus es: ſoluere ſtudeas:
qđ oio rumpere nō poſſis. nā vi
facere aut catenas offendere eā
nullo mō ꝑualebis. nec mora re
ſpirās: hō int̄ hec v̄ba atqꝫ quoqꝫ
facilꝰ reputās lȝ verecūdꝰ acce
dit ꝛ delinire ſatagit viperā inflā
matā. Arguit vite carnalis ille-
cebras: ꝛ ꝯſolatiōes ſecularis ne
ceſſitatis accuſat: tāqꝫ exiguas: ꝛ
īdignas: ſȝ ꝛ breuiſſimas qȝ ꝛ ꝑ-
nitioſiſſimas oibꝰ amatoribꝰ ſuiſ.
  Sup hoc ait neqꝫ: ꝛ iutili ſer-
uo tuo nec enī inficiari potes: ne
modico q̇dē tibi vniuerſa eiꝰ ob
ſequia ſatiſfacere potuiſſe. Volu
ptas: guturis q́ tanti hodie exti
mat̄ vix duorum obtinet latitu-
dinē digitorum: ꝛ huius taȝ mo
dice partis tā exigua delectatio
quāta parat̄ ſollicitudine: qꝫ tam
deniqꝫ moleſtiā parit hinc mon
ſtruoſius dillatāt̄ renes: ꝛ hume
ri: hinc tumentes vteri nō tā im
pinguāt̄ qꝫ īpregnantur a ruina
ꝛ dū carnis onus nō ſuſtinent oſ
ſa ꝛ morbi variJ generant̄. Sic li
bidinis illecebroſa vorago quātꝫ
laboribus. ꝛ diſpēdijs īterdū ēt
ꝛ fame: vel honoris aut etiā vite
ipſius periculo comparat̄: vt ad
modicū flagrās, ſulfureus vapor
furētes ſtimulis agat ꝛ apū par
volātiū vbi male grata mella fu
derit nimis tēaci feriat icta coro
ra morſu. cuius appetitus anxie
tatis: ꝛ vecordie. actus abhomi-
nationis: ꝛ ignominie: exitus pe
nitudinis ꝛ verecūdie plenus eē
dignoſcit̄. Ceterū ſpectacula va-
na rogo q̇d corpori preſtant: q̇d
ve anime cōferre vident̄? At cer
te nihil i hoie cui curioſitas pro
ſit inuenies friuola prorſus. ꝛ in
anis ac nugatoria ꝯſolatio ꝛ ne
ſcio quid illi durius imprecer: qꝫ
vt ſemp habeat: qđ requirit q̇ io-
cunde quietis fugitans otiuȝ cu
rioſa inquietudine delectat̄. Li
q́t ſane vel ex hoc ipo nihil hijs
omnibus delectatiōis ieſſe quo-
rū ſolus tranſitus iuuat. Ceterū
vanitas vanitatū qꝫ nihil ſit vel
ex ipo noie manifeſtius indicat̄.
Vanus vtiqꝫ labor. q̇ ſtudio va-
nitatꝫ aſſumitur. O doxa ait ſapi
ens nihil aliud i milibus morta
liū. qꝫ auriuȝ inflatio vaua. Et tn̄
quantā putas ifelicitatē hec ipſa
non tā felix vanitas qꝫ vana feli
citas parit? Hic nāqꝫ cecitas cor
dis ſicut ſcriptū eſt. Populeme
us q̇ te beatificāt in errorem te
inducūt hic ceruicoſus furor ani
moſitatis hic ſuſpitiōis labor an
xius hinc liuoris crudele tormē
tū ꝛ cremātis inuidie miſerior qꝫ
miſerabilior cruciatus. Sic diui
ciarū amor inſaciabilis lōge am
plius deſiderio torquet animaȝ
qꝫ refrigeret vſu ſuo: vtpote q̄ruȝ
acq̇ſitio q̇dē laboris poſſeſſio ve
ro timoris amiſſio plena doloris
īuenit̄. Poſtrēo vbi multe opes
multi ꝛ q̇ comedūt eas ꝛ vſus
quidē diuiciarū apud alios diui
tibus ſolū nomen addit. ꝛ ſollici
tudo ꝛ in his omnibus ꝓ tā exi
guis q̇dē ſed nullis eā paruipē

dere gloriā. quam nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit. que preparauit deus diligētibus se nō tā isci piētie. ꝙ ifidelitatis esse videtur.

Nec immerito sane mūdus hic positus i maligno vna ꝑmissiōe deludit animas ꝓprie conditionis. ⁊ nobilitatis oblitas. q̄s nō pudeat porcis i ministerio subiugari. i desiderio sociari. nec sic tñ̄ infelici edulio satiari. Unde eni hec tāta pusillanimitas. ⁊ abiectio tā mirabilis vt egregia creatura. capax eterne beatitudinis ⁊ glorie magni dei vtpote ei⁹ sit ispiratione cōdita similitudine i signita. cruore redēpta. fide dotata. spiritu adoptata. miserā nō erubescat sub putredine hac corporeorū sensuum gerere seruitutē? Merito plane ne eos quidez apprehēdere potest. que talē desesserēs spōsum. tales sequit̃ amatores. Merito siliquas esurit ⁊ nō accepit q̄ porcos pascer̃ maluit ꝙ paternis epulis saciari. Insanus siquidē labor pascere stertilē. q̄ non parit: ⁊ vidue benefacere nolle omittere curā cordis ⁊ curā carnis agere i desiderio. ipinguare cadauer putridū. ꝙ paulo post vermiū esca futuꝝ nulla ten⁹ dubitat̃. nā fuire mamone ⁊ auaritiā colere: ꝙ ē fuitus idolorū. aut vanitatē sectari ꝑsus degeneris indiciū quis nesciat? Esto tamē magna sint. ⁊ honesta q̄ mundus interim amatoribus suis errogare videt̃. sed insida esse q̄s nesciat? Certa nimirū breuitas eorū ⁊ ipius quoqꝫ breuitatis finis icertus. sepe viuētē deserūt. nam morientem nec raro sequunt̃. Quid vo i rebus humanis certius morte? quid hora mortis incertius inuenit̃? nō miseret̃ inopiā: nō diuitias reueret̃ nō generi cuiuslibet. nō morib⁹ nec ipsi quoqꝫ pcit etati: nisi ꝙ senibus i ianuis: adolescētibus in insidijs ē. Infelix ꝓinde q̄ in huius vite tenebris: ⁊ lubrico fidēs pitur am insumit opam. nec aduertit: qm̄ vapor est ad modicū parēs ⁊ vanitas vanitatuz. Obtinuisti tandem ābitiose quā ex lōgo cōcupieras dignitatem: serua qd̄ hēs. iplesti pecuniose loculos tuos sollicit⁹ esto: ne ꝑdas. Uberes fruct⁹ attulit ager tu⁹. Dirrue orea tua. vt maiora hedifficcs. muta q̄drata rotundis: dic aīe tue: hēs multa bona reposita i annos plurimos. Erit. n. q̄ dicat stulte hac nocte repetent animā tuā a te: que autē parasti cuius erunt?

Atqꝫ vtinā tantū congregata pirent: ⁊ nō deterius ipse quoqꝫ periret congregator eorū. Esset vtiqꝫ tolerabili⁹ pituro: ꝙ ꝑem ptorio isudare labori. nunc vero stipēdia peccati mors. ⁊ q̄ de carne seminat de carne ⁊ metet corruptionē: nec opa nostra trāseūt vt vident̃ sed temporalia queqꝫ velut eternitatis somnia iaciūt̃! Stupebit insipiēs. cū ex modico semine copiosā viderit exurgere

messem seu bonā seu malam pro
diuersa q̄litate sementis. Hec q̇
cogitat nullū oino paruū putat
esse peccatū ꝙ futurā messem po
tius extimet: q̄ꝑ sementē. Semi-
nāt ergo dū nesciunt semināt āt
dū occultāt hoies iniq̇tatꝭ miste-
ria: dū vanitatis ꝯsilia celāt dum
perambulant in tenebris nego-
tia tenebrarꝫ.

Parietes inq̇t sunt vndiqꝫ: q̇s
me videt: Esto, nemo te videat. n̄
tū nullus videt te. Uidet te ma-
lus angelus videt te angelꝰ bo-
nus: videt te ⁊ bonis: ⁊ malꝭ ma-
ior angelis deus: videt accusator
videt ⁊ testium multitudo: videt
te ⁊ ipse iudex: cuius te oportet
assistere tribunali: sub eius nāqꝫ
oculis velle delinquere tā insa-
num: quā horrendū incidere in
manus dei viuentis: noli esse se-
curus: latent insidie: quas latere
non possis: latēt insidie inq̄ꝫ q̄s
vt deꝑhendere ipse nō potes: sic
ipse non deꝑhendi. Audit plane
q̇ plantauit aurē. ⁊ q̇ finxit ocu-
lum ipse ꝯsiderat: nō illius solis
arcet radios maceria lapidum.
quos ipse creauit: nō vel ipē cor
poris huius paries veritatis ex-
cludit aspectū nuda sunt eiꝰ ocu
lis oia penetrabilior ē gladio an
cipiti ipās quoqꝫ nō mō cernit ⁊
discernit cogitationū vias ⁊ me
dulas affectionuꝫ. Deniqꝫ si nō
totam humani cordis abissuꝫ ⁊
quicquid in ipso latet ispiceret n̄
ille iam nil sibi ꝯscius. iudicantꝭ
sese dn̄i sententiā tantoꝑe formi-
daret. Mihi inq̇t ꝓ minimo est
vt a nobis iudicer. aut ab huma
no die. sed neqꝫ meipꝫ iudico ni
hil. n. mihi conscius sū: sed nō i
hoc iustificatus sū. Qȯ aūt iudi-
cat me dn̄s est. Tu si obiectu pie
tis: aut cuiuslibet simulatiōis ꝑ-
tentu hūana posse gloriaris fru-
strari iudicia: certus esto nō illū
vera crimina ꝑterire: q̇ falsis etiā
criminibus accusare ꝯsueuit. Si
tantoꝑe eius: qui nihilominus
forte tuā vereatur ꝓximi ꝯsciaꝫ
reformidas: multo minꝰ eos cō
temnas: q̇bus odiosa magis ini
quitas ⁊ lōge amplius execrabi
lis corruptio est. Si deniqꝫ deuꝫ
nō times: ⁊ solos hoium vereris
aspectus: memor esto hoieꝫ xpꝫ
hoium facta nō ignorare posse: ⁊
ꝙ me presente minime ꝓsus au
deres multo minꝰ audeas corā
ipso: quodqꝫ: nō dico: nō liceret
sed nec liberet quidē ꝑsumere vi
dente te ꝯseruo inspiciente dn̄o
cogitare penitus exhorrescas.
alioq̇n si carnis oculū magis q̄ꝑ
gladiū qui carnes hꝫ deuorare
formidas, ⁊ is quoqꝫ timor queꝫ
times eueniet tibi: ⁊ accidet qȯ
vereris. nihil optū: qȯ nō reuele
tur. ⁊ occultum qȯ non sciatur.
Arguentur a luce in lucem ꝓla
ta opera tenebrarꝫ. nec modo ob
scenitatū abhōinānda secreta. sed
iniqua comertia vendicātiū scr̄a
⁊ fraudulēta susuria adinueniētiū
dolos ⁊ iudicia subuertentiuꝫ. q̇

Ad scolares libellus.

novit oia nota faciet vniuersis cũ ceperit ille scrutator cordiũ ⁊ renũ.scrutari hierusalẽ i lucernis

Quid vͦ ibi facturi sũt. imo potius passuri ꝗ crimina cõmisserũt:vbi audituri sũt. Ite i ignẽ eternũ qui pietatis opa nõ fecerũt.Quãdo vero intrabit ad nuptias.qui nec lumbos precinxit vt abstineret a malo : nec lucernam tenuit vt faceret bonũ.qñ nec virginitatis integritas nec lampadũ claritas.soliꝰ olei poterit excusare defectum.aut ꝗs illos manere credẽdus ẽ cruciatꝰ ꝗ in hac vita nõ solũ mala: sꝫ forte pessima perpetrãt.si sic cruciãdi sũt qui hic bona receperũt:vt i medio flãme extuantibꝰ lignis ne minimequidẽ stille obtinere refrigeriũ queãt. Caueamꝰ ergo mala opera:nec includentis sagene fiducia libere intra ecclĩaꝫ delinquamus.hoc scientes.qꝛ ñ oẽs:quos sagena trahit. piscatorũ vasa recipient.sed erit cuꝫ ad littus venerint.eligent bonos i vasa.malos autem foras mittẽt. Neqꝫ hoc ꝯtẽti lumborum cingulo accendamus etiã lucernas nostras ⁊ instãter operemur bonum.cogitãtes ꝙ omnis arbor nõ mõ que malũ fecerit.sed etiã que bonũ non fecerit fructuꝫ. excidet.⁊ in igneꝫ mittetur. illum vtiqꝫ eternũ ignẽ.qui paratus ẽ diabolo ⁊ ãgelis eius. Ceteꝝ sic declienius a malo.⁊ faciamꝰ bonum vt inquiramus pacem. nõ gloriam persequamur. Illa eniꝫ dei est.⁊ alteri nõ dabit. Gloriã inquit meã alteri nõ dabo. Dicebat homo ſm cor dei.nõ nobis domine.non nobis. sed nomini tuo da gloriaꝫ. Recordemur ẽt scripture dicentis.Si recte offeras ⁊ nõ recte diuidas.peccasti. Recta ẽ frẽs illa nr̃a diuisio. nemo detractet.alioꝗn si cui forsitan minꝰ placet:sciat nõ nr̃aꝫ eẽ sꝫ angeloꝝ. Priores.n. cecinerũt angeli.Gloria i excelsis deo ⁊ in terra pax hominibus bone voluntatis seruemꝰ ergo i vasis oleũ ne forte ꝙ absit clausas iaꝫ nuptiaꝝ ianuas frustra pulsãtes verbũ amarum audiamus. de itusqꝫ nobis spõsus rñdeat.nescio vos.adhuc tamen mors posita ẽ nõ modo secus iniquitatis.sterilitatis.vanitatis.sed ⁊ secus introitum ipsius ⁊ voluptatis.

Quo circa opus est fortitudine aduersus temptamenta peccati vt rugiẽti leoni resistamꝰ fortes in fide ⁊ ignita ipsius iacula hoc clipeo viriliter repellamꝰ. Opꝰ est iustitia vt operemur bonum Opus prudẽtia.ne cũ fatuis virginibꝰ reprobemur. Opus deniqꝫ tẽperantia.ne voluptatibꝰ indulgẽtes audiamus aliquando qͦd miser ille epularũ parit ⁊ vestiuꝫ splendor finito.duꝫ misericordiam ꝓcaretur.audiuit. Memẽto fili ꝙ recepisti bona i vita tua.⁊ lazarꝰ siliter mala.nũc aũt hic ꝯsolat.tu vͦ cruciaris.plane

terribilis deus in consiliis super
filios hominum: sʒ si terribilis est: ⁊
misericors inuenit: dū futuri for-
mā iudicii nō occultat. Via ipsa
moriet. palmes qui fructū nō fe
cerit excidat. Uirgo cui defuerit
oleū a nuptiis excludat: ⁊ q̇ bo
na recipit in hac vita: cruciabit i
futura. Qđ si forte ꝯtingat i vno
quolibet simul hec quatuor iue
niri. ea plane extrēa ꝺ̄speratio ē.

Hec igit similia intus sugge-
rit: ratio volūtati eo copiosius:
quo perfectius illustratione spi-
ritus edocet. felix sane cuius vo
lūtas sic cesserit ⁊ acquieuerit ra
tiōis ꝯsilio vt a timore icipiēs. ꝓ
missiōibus deinceps celestib⁹ fo
ueat: vt parturiat spūm salutis.
At forte inueniet rebellis ⁊ ob-
stinata volūtas: nec patiēs soluʒ
sʒ ⁊ monitis peioꝝ ⁊ nimis duri
or ⁊ adhibitis acerbior blādimen
tis. Inueniet forsitā q̇ nihil mo-
ta suggestiōib⁹ rōnis. imo ⁊ gra
ui cōmota furore rūdeat dicēs.
Quousq; vos patior: predicatio
vestra in me nō capit. Scio quia
astuti estis: sed astutia vr̄a apud
me locū nō habet. forte ⁊ aduo-
cās mēbra singula solito ampli⁹
solitis iubeat obedire ꝯcupiscen
tiis: nequitiis deseruire. Hinc ni
miꝝ illud ē: qđ quotidianis disci
mus experimentis: eos q̇ ꝯuerti de
liberāt ⁊ tēptari grauius a ꝯcu-
piscētia carnis ⁊ vrgeri grauius
in operibus luti ⁊ lateris q̇ egy-
ptū egredi ⁊ pharaonis imperi-
um effugere moliuntur.

Utinā aūt qui eiusmodi ē de
clinet ipietatem ⁊ terribile illud
ꝓfundū caueat de quo scriptuʒ
est. Impius cum venerit in pro-
fundū maloꝝ. cōtēnit. fortissima
siquidē potione curatur ⁊ peri-
clitabit facile nisi multa sollici-
tudine studeat medici obtēpera
re ꝯsiliis: obseruare p̄cepta. Ue-
hemēs est tēptatio nisi totū col-
ligat ⁊ ad miserādum aie sue q̇
adeo miserā ⁊ miserabileʒ videt
conuertat affectū. ⁊ audiat vocē
dicentē. Beati qui lugēt: qm̄ ip
si ꝯsolabunt: lugeat abundanter
qr lugendi tēpus aduenit: ⁊ ad
sorbendas iuges lachrimas ista
sufficiunt: lugeat: sʒ nō sine pieta
tis affectu ⁊ obtentu consolatio
nis. cōsideret nullam sibi inueni
ri reqēē in seipso. sed oia plena
miserie ⁊ desolatiōis ꝯsideret bo
nū nō esse in carne sua. sed ⁊ i se
culo neq̄ nihil nisi vanitatem ⁊
afflictionē spiritus cōtineri. con
sideret inq̄ nec itus nec subtus.
nec circa se sibi decurrere ꝯsolati
onē. vt voluntatē aliquando di-
scat querendā sursū ⁊ desursum
esse sperandam. lugeat interim
plāgens dolorē suū. exitus aqua
rū deducat oculus eius ⁊ palpe
bra nō quiescat. nimiꝝ purgatur
lacrimis oculus ante caligās ⁊
acuitur visus vt intendere pos-
sit in serenissimi luminis clarita
tem.

Ex hoc sane suspiciat ꝑ fora-
mē ꝓspiciat ꝑ cācellos perduc
radium pio sequat obtutu ⁊ mē

Ad scolares libellus.

gnoꝝ sedulus imitatoꝛ lumē lu
mine requirat. Inueniat.n.locū
tabernaculi admirabilis: vbi pa
nem angeloꝝ manducet homo.
Inueniet paradisum voluptatꝭ.
floꝛidum.⁊ amenissimū oꝛtū vo
luptatis inueniet a domino plā
tatum. Inueniet ⁊ refrigeriuꝫ ⁊
dicet. O si audiat vocē meā mise
ra illa volūtas. vt igrediēs vide
at bona. ⁊ visitet locū istū hic ni
miꝝ inueniet requiē amplioꝛeꝫ
⁊ me quoqꝫ eo minus inq̄etabit
quo minus inquietabitur. ⁊ ipa
neqꝫ.n.mentitur qui dixit. Tolli
te iugum meū super vos ⁊ inue
nietis req̄eꝫ animabus vr̄is. In
huius fide ꝓmissionis exacerba
ta blandius alloquatur. ⁊ simu
lata quadā hillaritate in spū mā
suetudinis eam ꝯueniens dicat.
Cesset penitus indignatio tua ñ
ego sū: q̄ te possū offendere. tuuꝫ
est coꝛpus. tua ⁊ ego ipa non est
ꝙ timeas. nō est ꝙ verearis. nec
miꝝ si foꝛte amarius adhuc red
diderit illa sponsum: vt dicat. qꝛ
multe cogitationes ad insaniaꝫ
nos adduxerūt. Substineat.n.
equaminiter. ac dissimulet oīno
quod agitur donec interloquē
dum inducens alia ꝓ aliis opoꝛ
tune aliquando inferat dicens.
Inueni hodie oꝛtuꝫ pulcherimū
⁊ amenissimū locū bonum esset
nos illic eē. nā ⁊ tibi nocet i hoc
lecto egritudinis in hoc strato
versari. In cubili tuo graui coꝛ
de ꝯpungi. Aderit dn̄s q̄rēti
se. anime spectanti in se. Aderit
votis supplicib⁹. ⁊ verbis eius ef
ficatiaꝫ ministrabit. Excitabitur
ministeriuꝫ voluntatis. vt nō mo
do videre locū sed introire pau
latim ⁊ mansionē inibi facere cō
cupiscat.

Nec vero locū reputes coꝛpo
ralem paradisū hunc voluptatꝭ
interne nō pedibus in hunc oꝛtū
sed affectibus introitꝭ nec terre
naꝝ tibi ꝯmēdatur arboꝝ copia
sed virtutū vtiqꝫ spiritualium co
pia iocunda decoꝛaqꝫ plantatio.
Oꝛtus ꝯclusus. vbi fons signat⁹
in quattuoꝛ capita deriuatur ex
vna sapiētie vena virtus quadri
partita ꝓcedit. Splendidissima
quoqꝫ inibi lilia vernāt. ⁊ dū flo
res apparent ēt vox turturis au
ditur. Illic nardus spōse flagrā
tissimum p̄stat odoꝛem. ⁊ cetera
quoqꝫ aromata fluūt austro spi
rante. aq̄lone fugato. Ibi media
est arboꝛ vite. malus ita de cāti
co cūctis p̄ciosioꝛ lignis siluaꝝ
cuius ⁊ vmbꝛa sponsā refrigerat
⁊ fructus dulcis gutturi eius ibi
ꝯtinentie nitoꝛ. ⁊ sincere veritatꝭ
intuitus oculis coꝛdis irradiat.
auditui quoqꝫ dat gaudiū. ⁊ leti
ciam dulcissima vox ꝯsolatoꝛis
interim. Ibi quibusdā spei nari
bus influit iocundissimus odoꝛ
agri pleni cui bn̄dixit dn̄s ibi am
dissime p̄libantur incōparabi
les delicie caritatis ⁊ succisis spi
nis ac vepꝛibus. quibus ante pū
gebantur vnctione misericoꝛdie
pꝛofusus animus in cōsciētia bo
na feliciter requiescit. Que q̄de

non inter vite eterne pꝛemia:ſed
inter temporalis milicie ſtipen-
dia deputantur:nec ad futurá ꝑ
tinent ſed ad eam magis que
nunc eſt eccleſie pꝛomiſſionem.
Hoc enim centuplum eſt ꝙ in
hoc ſeculo ſeculi contemptoꝛi-
bus exhibetur. nec illud noſtro
tibi ſperaueris eloquio commé
datum:ſolus eſt ſpiritus:qui re-
uellat. Sine cauſa paginá con-
ſulis experientiam magis requi
re. Sapientia eſt:cuius pꝛecium
neſcit hō. de ocultꝭ trahiꝛ nec inue
niꝛ i terra viuētiū iſta ſuauitaſ ni
miꝝ ſuauitas domini eſt niſi gu
ſtaueris non videbis. Guſtate i
quit ⁊ videte quoniam ſuauis ē
dominus. Mā̄na abſconditum
nomen nouum eſt: ꝙ nemo ſcit
niſi qui accipit. non illud erudi-
tio ſed vnctio docet:nec ſciētia ſꝫ
conſcientia compꝛehendit. San
ctū eſt. Margatite ſunt nō faci-
et ipſe ꝙ pꝛohibet. qui cepit face
re:⁊ docere. non eni canes: aut
poꝛcos iam reputat. quos pꝛio-
ribus abꝛenuntiantes facinoꝛi-
bus:atqꝫ flagitijs:etiam conſola
tur per apoſtolum dicens:hec ꝗ
dem fuiſtis. ſed abluti eſtis: tan
tum caueat ne reuertatur canis
ad vomitū: vel ſus lota ad volu
tabꝛum luti.

In huius igiꝛ hoſtio:paradiſi
diuini ſuſurrij vox audiꝛ:⁊ ſecre
tiſſimū conſiliuꝫ. qđ abſconditū
eſt a ſapientibus. ⁊ pꝛudentibus
paruulis reuellaꝛ:cuius ſane vo
cis auditum. non ſola iá ratio ca
pit. ſed gratanter eum coicat ét
voluntati Beati qui eſuriunt ⁊
ſitiunt iuſtitiam. qm̄ ipſi ſatura-
buntur. Altiſſimum plane conſi
lium. ⁊ iextimabile ſacramentū
fidelis ſermo. ⁊ oi acceptiōe di-
gnus. ꝗ de celo nobis a regalib⁹
ſedibus venit. Facta eſt aūt vali
da fames in terra. ⁊ oēs iaꝫ non
egere cepimus. ſed ad extremaꝫ
aduenimus egeſtaté. Deniqꝫ ⁊
ꝯparati ſumus iumentꝭ iſipienti
b⁹. ⁊ ſimiles facti illis ét poꝛcoꝝ
ſiliquas eſurimus inſatiabiliter
Qui pecuniá diligit. non ſatiaꝛ.
noui ego hoies ſatiatos hoc mū
do. ⁊ ad eius memoꝛiá nauſean
tes. noui ſatiatos pecūia. ſatiatoſ
honoꝛibus. ſatiatos voluptatib⁹
⁊ curioſitatibus huius mundi.
nec mediocriter. ſed vſqꝫ ad fa-
ſtidium ſatiatos. ⁊ facile é cuiqꝫ
noſtruꝫ ſatietaté hanc ꝑ dei gra
tiam obtinere. neqꝫ. n. parit hāc
copia. ſed contemptuſ. Sic fatui
filij addam. poꝛcoꝝ ſiliquas de-
uorando non eſuriētes animas
ſed eſuriem paſcitis animarum.
Sola nimiꝝ hoc edulio inedia
veſtra nutritur. ſola fames ali-
tur cibo inaturali ⁊ dico pleni⁹
exempli gratia vnū ex multꝭ ſu-
mens. que humana vanitas con
cupiſcit. nō pꝛius ſaciabūtur coꝛ
da hominuꝫ auro. ꝗꝫ vento coꝛ-
poꝛa ſaciētur. nec dedigneꝛ aua

rus. et de ambitiosis. et luxuriosis. etiã et de facinorosis eadẽ sententia est. Siquis forte mihil nõ credit. experientie credat vel ꝓprie. vel multorum. Quis in vobis fratres. qui saciari cupiat. et desiderium suum optet implere incipiat esurire iusticiam. et non poterit saciari. Panes illos desideret. qui in domo patris habundant: et inueniet sese cõtinuo siliquas fastidire porcorũ. Gustum iustitie vel exiguum studeat experiri. et vt eo ipso amplius desideret. et amplius mereatur sicut scriptum est. Qui edit me adhuc esuriet. et qui bibit me adhuc sitiet. Hoc eniꝫ cognatuꝫ est spiritui. et naturalius desideriuꝫ vehementiꝰ occupat. cor humanum ceteraqꝫ desideria viriliter. pellit. Sic nimirum forteꝫ armatum fortior superat. Sic clauis clauus solet extundi: Beati ergo qui esuriunt: et sitiunt iusticiã quoniam ipsi saturabuntur. non dum quidem saciabitur homo et viuet ceteris vniuersis. que prius insatiabiliter fuerant concupita. vt ex hoc sibi voluntas ad seruiendum prioribus concupiscentijs vendicare resistens. rationi prorsus exponat. magis autẽ vrgeat ipsa seruitute iustitie in sanctificationem non minore ze lo. ꝗ̃ prius exhibuisset seruire iniquitati ad iniquitatem.

Ceterũ iam volũtate mutata et in seruituteꝫ redacto corpore. velut siccato aliquatenus fonte et opilato foramine tertiuꝫ adhuc. idqꝫ grauissimum restat de purganda scilicet memoria et exhaurienda sentina. Quomodo enim a memoria mea excidet vita mea? Membrana vilis: et tenuis atramentum forte prorsus ebibit: qua deinceps arte delebitur? Non enim superficietenus tinxit. sed totam prorsus intinxit: frustra coner eradere ante scindet carta. ꝗ̃ caracteres miseri deleantur. Ipsam enim forte miseram memoriã delere possit obliuio: vt videlicet mente captus eorum que commisi non meminerim. Ceterum vt memoria integra maneat. et ipsius macule dilluant. que nouacula possit efficere? Solus vtiqꝫ sermo viuus. et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti dimittuntur tibi peccata tua. Murmuret pharriseus et dicat. Quis potest dimittere peccata nisi solus deus? Mihi. n. ꝗ id loquitur deus est. et nõ extimabitur alius absqꝫ illo qui adiuenit omnẽ viã discipline. et dedit illã iacob puero suo. et israel electo suo. Posthec i terris visus est et cũ hominibus cõuersatus est. huius idulgentia delet peccatũ. nõ ꝗdem vt a memoria excidat sed qꝺ prius inesse pariẽ et ificere cõsueuisset. sic de cetero insit memorie. vt eã nullatenus

decoloret. Multorū enim nunc
peccatorꝝ: que vel a nobis vel ab
alijs cōmissa nouimus: recorda-
mur. sz ꝓpria q̄dē inq̄nāt. aliēa
nō nocēt. At q̇d hoc: nisi ꝙ i his
erubescimꝰ singularit̄ hec nobis
īputāda veremur. Tolle damna
tionē: tolle timorē. confusionem
q̄ quidē oīa plena remissio tollit
iā nō: vt mō: oberūt. sed coopera
bunt in bonū: vt deuotas ei refe
ramus gratias qui remisit.

Iā vero ꝓ ea supplicāti con-
grue respōdet. Beati misericor
des quoniā ipsi misericordiā ꝯse
quēt. Miserere anime tue: q̇ deū
tui vis misereri. laua ꝑ singulas
noctes lectū tuum lacrimis tuis
stratū tuū rigare memēto: si con
pateris tibi ipsi. Si laboras i ge
mitu penitētie primꝰ hic gradꝰ
misericordie est: misericordiā vti
qꝫ cōseq̄ris. Q̇ si forte magnus
ꝛ multus peccator es. magnā q̄-
ris mi̅icordiam tuā. ꝛ magnifi-
care: ꝛ multiplicare labora: Re
cōciliatꝰ es tibi ipi. Nā ꝛ tibi gra
uis factꝰ eras: ꝙ positus esses cō
trarius deo. Et hoc sane i domo
ꝓpria reformata pace: eandē ne
cesse est prius erga ꝓximos dilla
tari vt nouissime osculet te ꝛ ipe
osculo oris sui: Et quēadmodū di
ctū est reconciliatus pacē hēas
ad deū. Dimitte his: q̇ in te pec-
cauerūt: ꝛ dimittet tibi. q̇d ipse
peccasti: dū secura cōscientia ora
ueris patrē. Et dimitet nobis de
bita nostra: sicut ꝛ nos dimitimꝰ
debitoribꝰ nostris. Si forte quē-
piā defraudaueris redde vel sim
plū: q̇d superest da pauperibꝰ: ꝛ
misericordiā ꝯsequeris misericor
diā prestans. Si fuerint peccata
tua vt coccinū. quasi nix dealba
bunt. Et si rubra quasi v̇miculus
velut lana alba erūt: At nō ꝯfū
daris sup cunctis adinuētiōibꝰ
tuis: q̇bus ꝑuaricatus es: in q̇bꝰ
nūc erubescis: fac helemosinā: si
nō potes de terrena substātia: de
volūtate bōa: ꝛ oīa mūda erūt.
Non mō illuminata rō: ꝛ corre-
cta volūtas: sed ꝛ ipa quoqꝫ me
morie mādata: vt ex hoc iā vo-
ceris a domino. ꝛ audias vocem
dicentis.

Beati mūdo corde. qm̄ ipi de
uz videbūt. Magna ꝓmissio fra
tres mei. ꝛ totis desiderijs affec-
ctanda. Hec. n. visio ꝯformatio
est. sicut iohānes apostolus ait.
Nunc filij dei sumus: sed nūdū
apparuit q̇d erimus. Scimꝰ qr
cū apparuerit similes ei erimus
quoniā videbimus eum sicuti ē.
Hec visio vita eterna est. Sicut i
euāgelio ipsa v̇itas dicit Hec ē
vita eterna: vt cognoscāt te solū
verꝫ deum. ꝛ quem misisti. iesum
xp̄m. O dibilis macula. que no
bis beatam hanc. adimit visionē
ꝛ execrabilis negligētia. q̄ dissi-
mulamus iterim illam oculi mū
dationem. Ut. n. corporeus no
bis visus aut hūore iteriori. aut
exterioris iniectu pulueris ipedi
tur: sic ꝛ ituitus spūalis iterduz
q̇dem proprie carnis illecebra: i
terdū curiositate. seculari ꝛ am-

Ad scolares libellus.

bitione turbatur: Quod quidez
non minus experiētia ꝓpria: ꝙ
diuina pagina docet. vbi legitur
scriptum. Corpus quod corrum
pitur aggrauat animaz. ⁊ depri/
mit terrena īhabitatio sensū mul
ta cogitantem. In vtroqꝫ tñ solū
quod ebetat. ⁊ ꝯfundit obtutum
peccatum est: nec aliud inť ocu-
lum: ⁊ lucem. inter nos. ⁊ deum
separe videtur. Quod. n. duz in
hoc corpore sumus pegrinamur
a dño: non vtiqꝫ corporis ei⁹ cul
pa: sed huius ꝙ adhuc. s. corpus
mortis magis aūt ꝙ corpus pec
cati sit caro: in qua bonū non ē.
sed potius lex peccati. Interduz
tamen corporeus oculus nō ad
huc festuca manente: sed iā sub/
lata vel exuflata aliqꝫ diu caliga
re videť. quod quidem: ⁊ ipm in
oculo interiore: qui in spū ambu
lat sepius expitur. neqꝫ. n. vt ferꝝ
extraxeris ꝯtinuo vulnus ē red
ditum sanitati: sed tunc propria
necesse est adhibere fomenta. ⁊
opam dare curationi. Nemo er
go sentinam exiens nudatū se ꝓ
tinus arbitretur. Quinimo no/
uerit se multis interim purifica/
tiōibus indigere: nec mō lauan/
dum aqua: sed purgandū: ⁊ exa
minandū igne: vt dicat. transiui
mus p ignem. ⁊ aquam: ⁊ eduxi
sti nos in refrigeriū. Beati igiť
mundo corde. quoniā ipsi deum
videbunt. Nunc qdem per spe/
culuz in enigmate. in futuro aūt
facie ad faciem. vbi nimiꝝ facici
nostre fuerit consumata mundi
ties vbi eā sibi exhibeat gloriosā
non habentem maculam: neqꝫ
rugam.

Ubi oportune illico subinferť
beati pacifici: qm̄ filij dei vocabū
tur. Est. n. hō paccatus. qui bona
pro bonis reddens. ꝙ in se ē ne
mini vult nocere. Est alius pati
ens. qui non reddens mala pro
malis etiam potens est sustinere
nocentem Est ⁊ pacificus. q bōa
pro malis reddens in promptu
habet ⁊ prodesse nocenti: Pri/
mus quidē paruul⁹ est. ⁊ facile
scādalizatur: nec facile q eiusmo
di ē i hoc seculo neqꝫ: ⁊ pléo scā/
dalis pōt obtinere salutem. Se
cundus vt scriptum est: in patiē
tia sua possidet aīam suā. nā ter/
tius quidem non mō suam possi
det: sed ⁊ multoꝝ animas lucri/
facit. Merito proinde beatificať
nomine filij: qui filij opus imple
uerit. vt post suā non ingrat⁹ re
conciliationem ēt alienos recō/
ciliet patri suo. Siqdem q bene
ministrauerit gradum si bonuz
acquiret nec in domo pr̄is gra/
dus melior credendus est esse qꝫ
filij Si. n. filij ⁊ heredes heredeſ
quidem dei. coheredes aūt xp̄i.
Et quemadmodū ipse dicit: vbi
ipse est. ibi sit ⁊ minister eius. Fa
tigauimus vos ꝓlixitate sermo/
nis: ⁊ detinuimus vltra qꝫ opor
teret. Ex hoc iam loquacitati no
stre cui finem iam non imperat
verecundia videtur ipetrare vel
hora. Memētote tamē apostoli
quem aliquando verbum ꝑdica

tionis vsq3 i mediā noctem legi/
mus ꝑtraxisse Utinam autē ad
huc vt ipsius verbis vtar susti/
neatis modicuz quid insipientie
mee:emulor enim vos dei emu/
latione.

Filioli q̄s demōstrat vobis fu
gere ab ira vētura?nemo eni irā
magis merek q̄3 amicū simulās
inimicus.Juda osculo filiuz ho
minis tradis:homo vnanimis q̄
simul cū eo dulces capiebas ci/
bos.q̄ in parapside manū pater
intinxisti.nō eni tibi pars in ora
tione.qui orat ad patrē : ꝛ dicit:
pater ignosce illis:q̄a nesciūt q̄d
faciunt. Ue vobis:qui clauem
tollitis:nō scientie soluz.sed au
ctoritatis.nō ipsi itroitis:ꝛ mul/
tipliciter ipeditis quos itrodu/
cere debuistis. Tolitis eni nō ac
cipitis claues de q̄bus domin⁹
querik per prophetā.Ipsi regna
uerūt.ꝛ non ex me principes ex
titerūt:ꝛ ego nō vocaui eos.vn/
de tātus ꝓlationis ardor?Unde
ambitionis ipudētia tanta?Un/
de tāta vesania ꝓsumptionis hu
mane? audiat ne aliq̄s vestrum
terreni cuiuslibet reguli non pci
piente:aut etiā ꝓhibēte eo occu
pare ministeria ꝑripe bñficia ne
gotia disputare?Nec tu deū pu/
tes q̄ in magna domo sua vasis
ire aptis interim sustinet appro
bare.Multi q̄dē veniūt:sed con
sidera quos vocet?Ordinē ipm
dominici sermonis attēde.beati
iq̄t mūdo corde q̄m ipsi deū vi/
debūt. Ac deinde beati pacifici
filij dei vocabuntur Misericor/
des vtiq3 vocat pater celestis:q̄
non querunt que sua sunt. sed q̄
iesu christi:nec qd̄ si i vtile est:s3
q̄ multis. Petre inquit amas
me domine tu scis q2 amo te.
Pasce inquit oues amas.Quā
do enim sic amatas oues com
miteret non amanti . nimirum
hoc queritur inter dispēsatores
vt fidelis quis inueniak. Ue mi/
nistris ifidelibus:qui nec duz re
cōciliati reconciliationis aliene
quasi homines q̄ iusticiā fecerit
arripiunt curā: Ue filijs ire.qui
pacificorū sibi vsurpare gradus.
ꝛ nomina non verenk. Ue filijs
ire q̄ sese mediatores:vt peccata
populi comedāt mētiuntur.Ue
q̄ ambulantes i carne deo place
re non possunt:ꝛ placere velle ꝓ
sumunt.

Non miramur fratres q̄cūq3
presentē statū ecclesie mirFamur
nō miramur de radice collubri.
regulū orietē. non inquam mi/
ramus sed videmiat vineā do/
mini q̄ institutā a domino ꝑter
gredik viā. Jnpudent.n.pacifici
gradū:ꝛ filij. dei vices occupat
homo:q̄ nec primam quidē do/
mini vocē adhuc ad cor reuocā
tis audiuit.aut si quādo forsitan
cepit audire residēs fugit ad fo
lia:vt absconderetur i eis. Pro
pterea nūdū peccare q̄euit. sed
longā adhuc trahit.restē nec dū
factus ē vir vidēs paupertatem
spiritus sui.s3 dicit q̄a diues sum
ꝛ nullius egeo.cū sit cecus.ꝛ nu

dus ⁊ miser: ⁊ miserabil'. nihil il li de spū mãsuetudinis: quo pre occupatos in delicto possit istru ere ꝯsiderans seipm̄ ne ⁊ ipse tē ptetur. Compūctionis lacrimas nesciens letatur potius cū male fecerit. ⁊ in reb⁹ pessimis exultat nimiꝝ vnus eoꝝ est. quibus dn̄s ait. ve vobis: qui ridetis nunc qꝛ flebitis. Pecuniā non iustitiaz ꝯcupiscit: oculi eius oē sublime vident: insatiabiliter esurit digni tates: gloriaz sitit humanā ꝓcul ab eo misericordie viscera. seuir potius: ⁊ tirannū se exhibere le tatur. questū estimant pietatez. Quid de munditia cordis loq̄r. Utinā nō illud obliuioni dedis set. tanq̄ mortuus a corde: vtinā colūba non esset seducta nō hn̄s cor. Utinā esset vel ꝙ foris ē mū dum. nec ea q̄ corporalis est ma culata tunica inueniret vt obedi retur vel in hac ꝑte dicenti. mun damini. qui fertis vasa dn̄i. non accusamus vniuersitatē: sed nec vniuersitatē excusare possumus Reliquit sibi dn̄s multa milia: alioq̄n nisi nos excusaret iustitia ⁊ illud nobis semē scūm dn̄s re liquisset: olim iam sicut sodoma subuersi essemus: ⁊ sicut gomora similiter ꝑissemus. Dillatata si q̄dem videtur eclesia: ipse ēt cle ri sacratissimus ordo suꝑ numeꝝ multiplicatus est. Uerꝝ ⁊si mul tiplicasti gentē: nō magnificasti letitiam. dū nihil minus appꝛeat decidisse meritis q̄ numero ac cessisse. Curritur passiz ad sacros ordines ⁊ reuerēda ipsis q̄z spi ritib⁹ angelicis ministeria hoies apprēdūt sine reuerētia. sine ꝯsi deratione: neq̄. n. signum regni occupare celestis: aut illi⁹ timēt iperij gestare coronā: in q̄b⁹ aua ritia impat: dn̄atur suꝑbia sedet iniquitas: luxuria ēt principatur in quibus ⁊ pessima forte appe at intra parietes abhominatio: Si iuxta ꝓphetiam ezechiel pa rietem fodiamus vt in domo di videamus horrendū. Siquidez post fornicationes: post adulte ria: post incestus. ne ipse apud aliquos ignominie passiones: ⁊ turpitudinis oꝑa desunt. Utinā non fierent que vsq̄ hodie non ꝯueniunt. vt nec apostolum scri bere: nec nos dicere oporteret. Utinam nec dicentibus crede retur. quod humanum aliquan do occupauerit animum tā ab hominãda cupido. nunquid nō olim ciuitates ille spurcitie hui⁹ matres diuino clamante iudicio ⁊ icēdio sunt delecte. nunq̄d nō gehennalis flama morā non su stinens execrabilē illam ꝓuenit tollere nationē: ꝙ ipsius speciali ter essent manifestata peccata ꝓ cedētia ad iudicium? Nunquid non ⁊ ipsā vtpote consciam tan te ꝯfussiōis tellurē assūpsit ignis sulfur. ⁊ spūs ꝓcellaꝝ? nūq̄d nō i lacū horribilē solū oē redactū ē Amputata sūt idre capita quin q̄. sed heu vniuersa surrexerunt

Quis edificauit vrbes flagitiȷ̃:q̃s
turpitudinis menia dillatauit.
Quis oñdit ꝓpagines virulen-
tas:Ue ne inimic⁹ hoiuz sulfurei
illius incẽdiȷ̃ reliq̃as iselices cir
cunquaqꝫ dispsit execrabili illo
ciere ecclesie corp⁹ aspsit ꝛ ipoꝝ
quoqꝫ ministroꝝ nõnullos sãie
fedissima respsit. Heu genus ele
ctũ.regale sacerdotiũ. gẽs sãcta
populus acq̃sitionis. q̃s itẽ tua
illa ꝑmordia tã diuina spũalib⁹
effluentẽ carismatibus: christia-
ne religionis ortũ credere posset
talia in te posse aliq̃ñ repiri. In-
grediuntur cũ hac macula taber
naculũ dei viuentis. ꝛ inhabitãt
cũ hac macula templũ dei pollu
entes.iudiciũ multiplex acceptu
ri.ꝙ tã grauissimas ꝯsciẽtias ge-
runt.ꝛ nihilominꝰ sese ingerũt i
sanctuariũ dei. Tales.n.non mõ
non placant deũ.sed magis irri
dẽt.dũ videnꝭ dicere in cordib⁹
suis.ñ req̃ret. Irritãt plãe ꝛ i sen
sum reddunt sibi. Uereor ne ꝛ
his q̃b⁹ cũ repropitiari ꝯbuerãt
Utinã magis turri ichoaturi se-
dentes ꝯputarẽt ne forte sũptus
nõ hẽant ad ꝑficiendũ. Utinã q̃
ꝯtinere non valent ꝑfectionẽ te
merarie ꝓfiteri:aut celibatui da
re noia vererenꝭ: Sũptuosissima
siquidẽ turris.ꝛ verbũ grande.
q̃d nõ oẽs cape possunt. Est autẽ
sine dubio melius nubere.q̃ꝫ vri
ꝛ saluari i humili gradu fidelis
populi q̃ꝫ ipleri sublitate:ꝛ ꝯte-
rius viuere ꝛ districti⁹ iudiciari
Multi.n.nõ q̃dẽ oẽs sed tantũ
multi certũ nec latere queũt pre
multitudine. nec ꝑ impudẽtia q̃
rũt. Multi vtiqꝫ libertatẽ.i quã
vocati sunt in occasionẽ carnis
dedisse videnꝭ abstinẽtes reme-
dio nuptiali.ꝛ in oẽ flagitiũ dei-
ceps effluentes.

Parcite obsecro f̃res.ꝑcite aia
libus v̄ris. Parcite sanguini. q̃
ꝓ nobis effusus est.horendũ ca-
uete piculũ.ignẽ q̃ patus est de
clinate. Inueniaꝭ tandẽ nõ irri-
soria ꝓfessio ꝑfectiõis. exhibeaꝭ
ẽt virtus in specie pietatis.nõ sit
in auras forma celibis vite.ꝛ va
cua veritaꝭ. Quid.n.piclitaꝭ ca
stitas in delitiȷ̃s.hũilitas in diui
tiȷ̃s.pietas in negotiȷ̃s. ꝟitas mul
tiloquio.charitas in hoc seculo
neqꝫ fugite de medio babilõis fu
gite saluare aias v̄ras. Cõuolate
ad vrbes refugiȷ̃.vbi ꝛ de ꝑteritis
agere pniam.ꝛ in p̄nti obtinere
g̃ram.ꝛ fiducialiter futurã gl'az
ꝑstolari possitꝭ. Nõ vos retardet
ꝯscia peccatoꝝ.q: vbi illa abun-
dauerint supabundare g̃ra ꝯsue
uit. Nõ potẽtie austeritas ipa de
terreat.neqꝫ n.ꝯdigne sunt passi
ones huius tpis ad ꝑteritaz cul-
pam.que remittitur. Nõ ad pre
sentem ꝯsolationis g̃ram.q̃ imit
tatur.nõ ad futurã g̃lam.que ꝓ-
mittitur nobis: Deniqꝫ nulla tã
ta est amaritudo.quã ꝓphete fa
rina nõ dulcoret quã non sapidã
reddat sapientia lignuz vite. Si
verbis nõ creditis: operibus cre
dite exemplis acquiescite plari
moꝝ. Currunt vndiqꝫ peccato-

Ad scolares libellus.

res ad penitentiā. ⁊ natura pari
ter ⁊ ↄsuetudine delicati exterio
rem oino asperitatem nō repu-
tāt. vt exa perate cōsciētie leniā
tur. nil credētibus ipossibi'e nil
amātibus difficile. nil mitib⁹ as-
per. nil humilib⁹ arduū reperit
quibus ⁊ gratia fert ⁊ obediētie
dvotio lenit imperiū. Quid am
bulatis in magnis ⁊ mirabilib⁹ su
p vos. Magnū, p̄sus ⁊ mirabile
ē ministrū esse xpi ⁊ ministerioꝝ
dei esse dispensatorē. longe ē sup
vos ordo pacificoꝝ nisi forte ob
missis gradibus preostensis sal-
tare magis q̄ꝫ ascendere libet.
Utinā tñ siquis sic intrat si fieri
posset tā fideliter ministraret q̄ꝫ
fiducialiter se ingessit. At diffici
le fortassis ⁊ impossibile ē. vt ex
amara radice ābitiōis suauis fru
ctus ꝓdeat charitatis. Dico ego
si vultis audire. imo nō ego sed
dñs. Cū iuitat⁹ fueris ad nuptias
recūbe i nouissimo loco. q2 ois q̇
e exaltat humiliabit. ⁊ qui se hu
militat exaltabitur.

Beati inquit pacifici. qm̄ filij
dei vocabuntur. Cōsidera diligē
ter nō pacidicos s3 pacificos cō
mēdari. Sunt. n. qui dicūt ⁊ nō
faciūt. Sane quemadmodu3 nō
auditores legis iusti sunt sed fa-
ctores. sic nō annunciatores pa-
cis beati sunt sed auctores. Uti-
nā tñ nostri quicunq3 videntur
hodie pharisei forte aliqui sunt
⁊ si nō facerent saltē dicerent qd̄
oportet. Utinā qui sine sumptu
euangeliū ponere nolunt. pone
rent vel pro sumptu. Utinā euā
gelizarēt vt māducarēt. Merce
narius inquit videt lupū venien
tem ⁊ fugit. Utinā quicunq3 pa
stores nō sunt. mercenarios sal-
tem gregi vellent se exhibere. nō
lupos. Utinā non ipsi lederent.
vtinam non fugerent nemine p-
sequente. Utinā nō exponerent
gregē donec lupus veniens vi-
deretur. nimiꝝ sustinendi fuerāt
si inuenirentur presertim tp̄e pa
cis recipientes mercedē suam ⁊
pro mercede saltē i custodia gre
gis laborantes. dummodo ipsi
non turbarent gregem ⁊ gratis
auerterent a pascuis iustitie ⁊ ve
ritatis. nam persecutio quidem
indubitanter mercenarios a pa
storibus segregat atq3 discernit.
Quando enim transitoria dam
na non timeat qui trāsitoria lu-
cra sectat. Quando terrenā su-
stineat persecutionem ꝓpter iu-
stitiam. qui terrenam mercede3
quasi iustitiā querit. Beati inq̇t
qui persecutionē patiuntur pro
pter iustitiam. quoniā ipsoꝝ est
regnū celoꝝ. Pastoꝝ hec beati-
tudo non mercenarioru3. multo
minus latronum vel luporum.
Usq3 adeo siquidem persecutio
nem nō patiūtur ꝓpter iustitia3.
vt persecutionē malint q̄ꝫ iusti-
tiam sustinere. nēpe cōtraria est
operibus eoꝝ. ⁊ graue est eis ad
audiendū. Ceteru3 propter aua
ritiam. propter ambitionem pa
ratos videas vniuersa subire pe
ricula, suscitare scādala substine

re odia: dissimulat opprobria negligere maledicta: vt nõ minus pniciosa sit animositas taliũ ꝙ̃ pusillanimitas mercenariorum Ueris ergo pastoribus dicit pastor eoꝝ. Pastor bonus qui pro ouibus suis aiam suã ponere nõ pepercit. Beati eritis cum vos oderint homines ⁊ cum separauerint vos ⁊ eiecerint nomẽ vestrum tanꝙ̃ malum propter filium hominis. Gaudete i illa die ⁊ exultate: quoniam merces vestra copiosa est in celis. Siquidẽ nõ ẽ ꝙ fures timeãt qui sibi in celo thesaurizant. Non est ꝙ causentur de multiplici tribulatiõe vbi multiplicationẽ mercedis attendũt. Quinimo gaudeãt magis vt dignũ est: ꝙ nõ tam persecutio ꝙ̃ remuneratio augeat: ⁊ exultẽt eo abũdantius: quo plura sustinent ꝑpter christum: vt eos perinde copiosior merces maneat apud ipsũ. Quid timidi estis modice fidei. fidelis extat sẽtẽtia irrefragabili subnixa veritate: qꝛ nulla nocebit aduersitas si nulla dñet iniquitas. Sed parũ est nõ nocere: etiã ꝓderit ⁊ copiosius ꝓderit. dummodo iustitia in intentione: christus in cã apud quem pacientia pauperũ nõ peribit in finem. Ipsi gloria nunc ⁊ semper ⁊ in secula seculorum. Amen. Deo gratias.

Diui Bernardi abbatis ad humane ꝯditionis cognitionẽ meditationes deuotissime.

m Ulti multa sciũt ⁊ seipsos nesciũt. Alios ĩspiciũt ⁊ semet ipsos deserũt. Deũ querũt ꝑ ista exteriora deserẽtes sua ĩteriora: quibꝰ interior ẽ deus. Idcirco ab exterioribus redeã ad interiora. ⁊ ab interioribus ad supiora ascẽdaꝫ vt possim cognoscere vñ venio. aut quo vado. quid sim ⁊ vnde sim: ⁊ ita per cognitionẽ mei valeam peruenire ad cognitionẽ dei. Quãto nanqꝫ in cognitiõe mei ꝓficio: tãto ad cognitionẽ dei accedo secundũ interiorẽ hominem: tria in mente mea inuenio: per que deũ recolo cõspicio ⁊ ꝯcupisco. Sunt autẽ hec tria memoria: intelligentia: volũtas siue amor. per memoriã reminiscor: per intelligentiam intueor per voluntatem amplector. Cũ dei reminiscor in memoria mea inuenio eum ⁊ in ea de eo. ⁊ i eo delector ſm ꝙ ipse mihi donare dignatur. intelligẽtia ĩtueor q̇d sit deus in seipso. quid i angelis quid in sanctis. quid in hoibus. quid i creaturis. In seipso ẽ incõprehensibilis: qꝛ principium ⁊ finis. Principiũ sine principio. finis sine fine. Ex me ĩtelligo ꝙ̃ incomprehẽsibilis sit deus: quãdo meipsum intelligere nõ possum quem ipse fecit. In angelis ẽ desiderabilis. quia in eum desiderant perspicere: in sanctis est delectabilis. qꝛ in eo felices assidue letant. i creaturis ẽ admirabilis qꝛ

Deuotissime.

oĩa potenter creat: sapienter gu-
bernat: benigne dispẽsat. In hoi
bus est amabilis: q̃ eoꝝ deus ẽ:
⁊ ipsi sunt populus eius. Ipse in
eis habitat tanq̃ in tẽplo suo: ⁊
ipsi sunt templũ eius. Nõ dedi-
gnatur singulos: neq̃ vniuersos
Quisq̃s eius meminit: eũq̃ itel
ligit: ac diligit: cũ illo ẽ. Diligerẽ
eũ debemus: q̃m ipse prior dile-
xit nos. ⁊ ad imaginẽ: ⁊ similitu
dinẽ suaȝ nos fecit: qđ nulli aliȷ̃
creature dõare voluit: ad imagi
nẽ dei facti sum⁹: hoc est ad itel
lectũ: ⁊ noticiã filiȷ̃: p quẽ itelli-
gimus: ⁊ cognoscim⁹ prẽȝ ⁊ ac-
cessũ habemus ad eũ. Tanta co-
gnatio est iter nos: ⁊ dei filiũ: qđ
ipse imago dei ẽ. ⁊ nos ad imagi
nẽ eius facti sum⁹. Quã cogna-
tionẽ ẽt ipa similitudo testať q̃m
nõ solũ ad imaginẽ sȝ ẽt ad simi
litudinẽ ei⁹ facti sum⁹. Oȝ itaq̃
id: qđ ad imaginẽ ẽ: cũ imagine
ꝯuenire. ⁊ nõ i vacuũ nomẽ ima
ginis ꝑticipare. Repsentemus
ergo imaginẽ eius i nobis i ap-
petitu pacis. i intuitu veritať. ⁊ i
amore charitatis. Teneam⁹ cuȝ
in memoria. portemus in ꝯscia.
Et vbiq̃ presentem veneremur.
Mens siquidẽ nr̃a eo ipso eius
imago est. q̃ eius capax ẽ. eiusq̃
particeps esse potest. Non pro-
pterea eius imago est. q̃ sui mẽs
meminit. seq̃ intelligit. ac dili-
git. sed q̃ põt meminisse. itellige
re. ac diligere eũ. a quo facta est.
qđ cũ facit sapiẽs ipsa fit. Nihil
.n. tã simile est illi sũme sapie q̃

mens rationalis. que per mẽo-
riam intelligentiã. ac voluntatẽ
in illa trinitate ineffabili ꝯsistit.
Cõsistere aũt in illa non põt nisi
eius meminerit. eãq̃ intelligat.
ac diligat. Meminerit itaq̃ dei
sui. ad cui⁹ imaginẽ facta ẽ. eũq̃
intelligat. diligat atq̃ colat. cuȝ
quo sp põt esse beata. Beata aĩa
apud quã deus reqem inuenit.
in cuius tabernaculo requiescit.
Beata que dicere põt. Et q̃ crea
uit me requieuit in tabernaculo
meo. negare siquidem requiẽ ce
li ei ñ poterit. Cur ergo nos ipos
deserimus. ⁊ in his exterioribus
deũ querimus. qui apud nos est
si nos velimus esse apud eũ. Re
vera nobiscum ẽ. ⁊ in nobis. sed
adhuc p fideȝ donec mereamur
videre per spẽm. nouimus inq̇t
apostolus christum habitare p
fidem in cordibus nostris. quia
christus i fide. fides i mẽte. mẽs
in corde. cor i pectore. Per fidẽ
recolo deum creatorẽ. adoro re-
dẽptorẽ expecto saluatorẽ. cre-
do videre eũ in oĩbus creaturis
hr̃e in me ipso. ⁊ quod his omni
bus ieffabilir̃ iocũdius. atq̃ bea
tius ẽ cognoscerẽ i seipso. Prẽm
nanq̃ ⁊ filium c in sancto spũ
cognoscere. ẽ vita eterna. beati-
tudo pfecta. summa voluptas.
Oculus nõ vidit. nec auris au-
diuit. nec i cor hoĩs ascẽdit quã-
ta caritas quãta suauitas ⁊ quã
ta nobis mãeat i illa vi' õe iocũ
ditas. qñ deũ facie ad faciẽ vide
bim⁹. q̇ ẽ lux illumiatoꝝ. reqes

exercitatorũ: patria redeuntium
vita viuẽtiũ. corona vicentium.
Itaq; i mente mea imaginem il
lius summe trinitatis repio: ad
quam summã trinitatem recolẽ
dã: inspiciẽdã: ꝛ diligendam: vt
eius recorder: ea delecter: ꝛ eã cõ
tẽpler: totũ id quod viuo debeo
referre. Mẽs imago dei ẽ: i qua
sunt hec tria: memoria itelligen-
tia: ꝛ volũtas siue amor. Memo
rie attribuim⁹ omne qꝺ scim⁹: ẽt
si nõ ide cogitam⁹. Intelligẽtie
tribuimus omne qꝺ verũ cogitã
do inuenimus: quod etiã memo
rie cõmendamus. Per memori
am patri similes sumus: ꝑ intel-
ligentiã filio: ꝑ voluntatem spi-
ritui sancto. Nihil i nobis tam si
mile ẽ quã voluntas: vel amor si
ue dilectio: q̃ excellẽtior volun-
tas ẽ. Dilectio donũ dei est: ita
ꝙ nullũ donũ dei est hoc excellẽ
tius: dilectio nanq;: q̃ ex deo est:
ꝛ deus ẽ: ꝑprie spiritus sanctus
dicit̃ ꝑ quẽ charitas dei diffusa ẽ
in cordibus nostris: ꝑ quẽ tota
trinitas in nobis habitat.

De miseria hominis: ꝛ exami
natione extremi iudicij. C. ij.

Ecũdũ exteriorẽ homines
s de parẽtibus illis venio:
qui me ante fecerũt dam-
natũ q̃ natũ. Peccatores pec
catorũ i peccato suo genuerũt: ꝛ
de peccato nutriuerunt: miseri
miserũ in hanc lucis miseriã idu
xerũt. Nihil ex eis habeo nisi mi
seriam: ꝛ peccatũ: ꝛ corruptibile
hoc corpus. qꝺ gesto: Ad illos
vero festino. q̃ per mortẽ corpis
hinc exierũt. cũ eoꝝ sepulchra re
spicio. nõ iuenio in eis nisi cinerẽ
ꝛ vermem. fetorem. ꝛ horrorem.
Quod ego sum fuerũt ipsi. ꝛ qꝺ
ipsi sunt ego ero. Quid sum ego
homo de humore liq̃do. fui eniz
in momẽto ꝯceptionis de huma
no semine cõceptus deinde spu-
ma illa coagulata modicum cre
scẽdo caro facta ẽ. ꝛ postea plo-
rãs ꝛ eiulãs traditus sum hui⁹
mũdi exilio. ꝛ ecce iã morior ple
n⁹ iniq̃tatib⁹. ꝛ abhominationi-
bus. Iã iã representabor ante di
strictũ iudicem de meis operib⁹
rationẽ redditur⁹. Ve mihi mi-
sero: cũ venerit dies illa iudicij. ꝛ
apti fuerint libri. in quibus oẽs
mei actus. ꝛ cogitationes domi
no presente recitabunt̃. Tũc de-
misso capite pre cõfussione male
cõsciẽtie i iudicio corã domino
stabo trepidus. ꝛ anxius. vtpote
cõmemorãs scelerum commissa
meoꝝ. ꝛ cũ dicet̃ de me. ecce ho-
mo ꝛ opa eius. Tunc reducã an
te oculos meos omnia peccata
mea. ꝛ delicta. Quadã nanq; vi
diuina fiet. vt cuiq; sua opa bõa.
vel mala i memoriã reuocent̃. ꝛ
mẽtis intuitu mira celreitate cer
nant̃. vt accuset. vel excuset suã
cõscientiã atq; ita simul. ꝛ singu
li. ꝛ omnes iudicent̃. Iudiciũ fa-
ciet gestorũ quisq; suorum. Cun
ctaq; cunctoꝝ cuntis arcana pa
tebũt. Quod eniz nunc cõfiteri
erubescimus. tũc omnib⁹ mãife-
stabit̃. Et q̃cq̃d hic dissimulãdo

palpamus totū illic vindex flāma comburet. Ignis vbiqꝫ ferox ruptis regnabit habenis. Quātoqꝫ diutius deus nos expectat. vt emēdem⁹. tāto districtius iudicabit si neglexerimus. Cur ergo tā tope vitā istā desideramus in q̄ quāto amplius viuimus. tāto plus peccamus? Quāto. n. vita est longior: tanto culpa numerosior. Quotidie nāqꝫ crescunt mala. ꝛ subtrahunt bona. Assidue variat homo per prospera: ꝛ aduersa. ꝛ ignorat quādo moriat. Sicut. n. i celo stella coruscās currit velociter. ꝛ repēte deficit. ꝛ sicut sintilla ignis subito extinguit. ꝛ i cinerē redigitur sic cito finitā datur istaꝫ cernere vitam. dū eni libenter. ac iocundissime morat homo in mundo isto diuqꝫ se victurū arbitrat. ac multa i lōga tempora disponit agenda. subito rapit i mortem. ꝛ ex improuiso anima aufertur a corpore. Verūtamē cū magno metu magnisqꝫ doloribus aīa se parat a corpore. Veniunt enim angeli assumere illam. vt perducant eam ante tribunal iudicis metuendi. ꝛ tūc illa memorans opera sua mala. ꝛ pessima. q̄ dienoctuqꝫ gessit ꝯtremiscit. ꝛ q̄rit illa fugere. inducíasqꝫ petere dicēs. da te mihi vel vnius hore spatium. Tunc quasi loquentia simul ei⁹ opera respondebunt. ꝛ dicent. tu nos egisti. opera tua sumus nō te descerem⁹. sed sp tecum erimus. tecū pergemus ad iudiciū

Vitia quoqꝫ multis ꝛ multiplicibus criminib⁹ eā accusabūt. multaqꝫ falsa testimōia aduersus eā inuenient. quāquā vnū ad damnationē eius posset sufficere. demones vero terribili vultu. ꝛ horribili aspectu eā terebūt. ingēti furore eam ꝑsequentur. ꝛ cōprehēdent eā tam terribiliter. q̄ꝫ horribiliter. volētes eā retinere. ꝛ possidere. nisi sit q̄ eripiat. Tūc anima inueniēs oculos clausos. ꝛ os aliosqꝫ corporis sensus. ꝑ quos solebat egredi: ꝛ delectari i his exterioribus. reuertet ad se. ꝛ vidēs se solā: ꝛ nudā igēti horrore cōcussā. desperatione deficiet in se. ꝛ cadet sub se. Et q꞉ amore mūdi ꝛ carnis voluptate. dei amorē dereliquerat. derelinquet a deo misera i hora tante necessitatis. atqꝫ demonibus tradet in inferno cruciāda. Sic anima peccatoris in die. qua ignorat. ꝛ hora q̄ nescit. rapit a morte ꝛ segregat a corpore. ꝑgitqꝫ miseriis plena tremēs: ac dolēs. Et cū nullā excusationē habeat. quā ꝓ peccatis suis possit oñdere. ꝯtabescit. ꝛ ꝯtimescit ante deū appet. igēti horrore cōcutit. ꝛ multiplicib⁹ cogitationū estib⁹ agitatur. cū ī gruente solutiōe carnis. ꝛ subductis e medio oibus. se ꝛ illū terminū ꝯsiderat. cui appropinq̄t: ꝛ post paululū hoc iuenit. qd̄ imꝑpetuum mutari nō poterit. cōsiderat plane q̄ꝫ districtius veiat eternus iudex. ꝛ ante seueritatē tāte iustitie. quas rationes vite

sue ponat. Si n. cuncta opa: q̄ intelligere potuit. euitauit: vētura tn̄ coram districto iudice illa magis: q̄ in semetipsa nō intelligit ꝑtimescit crescit pauor: cū cogitat ꝙ viā vite hui⁹ neq̄q̄ꝫ sine culpa transire potuit: nec hoc q̇dē q̄ laudabilit̄ vixit sine aliquo reatu est: si remota pietate iudicet̄. Quis. n. ꝯsiderare valeat: quāta mala ꝑ momēta tꝑuꝫ ꝑpetram⁹ ⁊ quāta bona facere negligim⁹: Sicut. n. peccatum est ꝑpetratio mali: sicut delictū est desertio boni. Grauis siq̇dē iactura est cuꝫ nec bona facim⁹. nec bona cogitamus: sed cor nr̄ꝫ ꝑ vana ⁊ inutilia sinimus vagari. Nimis tn̄ difficile est cor tenere: ⁊ ab illicita cogitatione seruare. Nimis etiā difficile est terrenas occupationes absq̄ꝫ peccat̄ ministrare. Quapꝑ null⁹ semetipꝫ ꝯphēdere ꝑfecte pōt ⁊ diiudicare. Sꝫ mult̄ cogitationibus occupatus sibimet ipsi aliquo mō manet incognit⁹ vt omnino quod tolerat nesciat. Quapropter vrgente exitu subtiliori terretur metu: quia ⁊ si illa qui sciuit nunq̄ se ꝑtermisisse meminit: formidāt tamen ea que nescit.

De dignitate aīe cap. iiij.

O anima dei insignita imagīe decorata similitudine: disposata fide: dotata spū: redēpta sanguīe deputata cū angelis. capax beatudinis: heres bonitat̄. rōnis ꝑticeps: q̇d tibi cū carne vn̄ tanta mala pateris pp carnem aliena peccata tibi iputant̄: ⁊ tue iustitie quasi pannus mestruate reputant̄: atq̄ꝫ tu ipsa ad nihilū es redacta: ⁊ quasi nihilū ⁊ inane reputata. nihil aliud ē caro cū q̄ tanta est tibi societas. nisi spuma caro facta. fragili vestita decore. Sed erit q̇dē cadauer miseꝝ: ⁊ putridū ⁊ cibus vermū nā quātuncūq̄ꝫ excolat̄ sꝑ caro ē. Si diligenter ꝯsideres q̇d ꝑ os: ⁊ nares: ceterosq̄ꝫ corꝑis meatus egrediat̄. vilius sterq̇linū nunq̄ꝫ vidisti: si singulas ei⁹ miserias enūerare velis: q̄ sit onerata peccat̄ irretita vitijs: pruriens ꝯcupiscētijs occupata passiōib⁹. polluta illusionibus. ꝓna sꝑ in maluꝫ: ⁊ in omne vitiū procliuis plenam omni ꝯfusione ⁊ ignominia iuenies. Propter carnē homo vānitati similis factus est: q: ex illa vitium ꝯcupiscentie traxit: quo captiuus tenetur ⁊ curuat̄ vt diligat vanitatē ⁊ iniq̇tateꝫ operet̄. Attende hō quid fuisti ante ortum: ⁊ quid es ab hortu vsq̄ꝫ ad occasū. atq̄ꝫ quid eris post hanc vitam ꝓfecto fuisti. q̇ non eras postea de vili materia factus. ⁊ i vilissimo pāno inuolut⁹ mēstruali sāguine i vtero materno fuisti nutrit⁹ ⁊ tunica tua fuit pell' secūda. sic indutus. ⁊ ornat⁹ venisti ad nos. nec mēor es q̄ sit vil' origo tui. Forma: fauor popl'i feruor iuuēilis. opesq̄ꝫ. Subripuer̄ tibi noscere q̇d sit hō. nihil eniꝫ aliud est homo q̄ꝫ sperma fetidū saccus stercoꝝ: ⁊ cibus vermiuꝫ.

Post hoiem vmis. post vermē fetor ⁊ horror. Sic in nō hominē ɔtitur ois homo. Vñ supbit hō cuius conceptio culpa. nasci pena. labor vita. necesse mori. Cur ergo supbis homo. Attende qȯ fuisti vile semen. ⁊ sanguis coagulatꝰ i vtero matris. deinde miserijs huiꝰ vite expositꝰ ⁊ peccato postea vermis ⁊ cibus vermium futurꝰ in tumulo. Quid supbis puluis ⁊ cinis cuiꝰ ɔceptꝰ culpa nasci miseria. viuere pena. mori āgustia. Cur carnē tuā ꝓtiosis rebus īpinguas ⁊ adornas quā pꝰ paucos dies vmes ɔuoraturi sꝫ i sepulcro. aiaȝ vo tuā ñ adornāſ bonis opibꝰ q̄ deo ⁊ āgelis eius pñtāda ē in celis. Quare animā tuā vilipēdis ⁊ ei carnē ꝓponis dominā ancillari. ⁊ ancillam dominari magna abusio ē. Totus quidē iste mūdus ad vnius aie precium extimari nō potest. nō enim pro toto mūdo deus aīam suā dare voluit. quaȝ pro anima humana dedit. Sublimiꝰ ergo ē aie preciū. que nō nisi sanguine xp̄i redimi potuit. Quā ergo cōmutationē dabis ꝓ aia tua. qui ꝓ nihilo das illam? nōne dei filius. cum eēt in sinu patris a regalibus sedibꝰ ꝓ ea descēdit vt eaȝ liberaret a ptāte diaboli. Quaȝ cū vidisset peccatoꝝ funibus irretitam: iamiāqꝫ demonibus tradendā: vt morte perpetua dānaretꝰ. fleuit sup illā q̄ flere se nesciebat. nec solū fleuit sꝫ ēt occidi se pmisit vt sui ꝓtiosi sanguinis pretio eā redimeret. aspice mortalis ꝓ te datꝰ hostia talis. agnosce hō q̄ꝫ nobil' ē aia tua. ⁊ quā grauia fuerit eius vulnera. ꝓ q̇bꝰ necesse fuit xp̄m dñm vulnerari. Si ñ eēnt hec ad mortē ⁊ mortē sempiternā. nūq̄ꝫ ꝓ eoꝝ remedio dī filius moreretꝰ. noli ergo vilipendere aie tue passionē. Cui a tāta maiestate tātā vides exhiberi cōpassionē fudit ipse lacrimas. ꝓ te laua ⁊ tu p singulas noctes lectū tuū cordis cōpūctione ⁊ lachrimaꝝ assiduitate. fudit ipe sāguinē suū. fūde tu tuū q̄tidiana corpis afflictiōe. Quē si sel' ponere ꝓ xp̄o nō potes saltē mitiori q̇dā sꝫ lōgiori martirio pone. noli attēdere q̇d caro velit. sed quid spūs poscit. Tūc. n. gloriosus erit cū ad dñm suū redierit. Ita tñ si de corpe nullū pcm̄ secū tulerit. ⁊ deterserit oē sordidū. Si vo dicis durꝰ ē hic sermo ñ possū mūdū spnere ⁊ carnē meā odio habere. Dic mihi vbi sūt amatores mūdi q̄ añ pauca tpa nobiscum erāt nihil ex eis rꝫmāsit nisi cineres ⁊ vmes. attēde diligēt q̇d sūt vel q̇d fuerūt hoies suerūt sic tu comederūt biberūt riserūt. duxerūt i bonis dies suos. ⁊ i pūcto ad iferna descēderūt. hic caro eoꝝ vmibꝰ ⁊ illic aie ignibꝰ deputātꝰ. donec rursus ifelici collegio colligati sēpiternis iuoluātꝰ icendijs. qui socij fuerūt in vitijs. Vna nanqꝫ pena implicat. quos vnꝰ amor i crimine ligat. Quid ꝓfuit illis inanis gl'ia breuis letitia mūdi potētia

carnis voluptas:false diuitie. ma
gna familia ꝛ mala ↄcupiscētia.
Ubi risus vbi iocus vbi iactātia
vbi arrogātia: ŏ tāta leticia ꝙ̄ta
tristitia: post tantillā voluptatē
tā grauis miseria: de illa exulta
tione ceciderūt in magnam mi-
seriā in grādē ruinā ꝛ in magna
tormēta. Quicq̊d illis accidit ti
bi accidere pōt. quia hō es. Ho
mo de humo: limus de limo. de
terra es de terra viuis: ꝛ in terrā
reuerteris: qn̄ venerit dies illa vl
tima: que subito veniet: forsitan
hodie erit. Certū est quod morie
ris: sed incertū quando: aut quō
aut vbi quoniā mors vbiqꝫ te ex
pectat. Tu quoqꝫ si sapiēs fueris
vbiqꝫ eam expectabis: si carnē se
queris punieris in carne. si i car
ne delectaris: cruciaberis in car
ne: si curiosas vestes req̊ris ꝑ or
natu vestiū subt̄ te sternet tinea:
ꝛ operimentuꝫ tuū erūt vermes
Justitia dei aliud iudicare n̄ po
test: nisi quod merent̄ opera no-
stra. Qui enim plus diligit mun
dū ꝙ̄ deū: seculū ꝙ̄ claustꝝ: gu-
lam ꝙ̄ abstinentiā: luxuriam ꝙ̄
castitatē: sequitur diabolū: ꝛ ibit
cum eo i suppliciū eternū. Quis
putas tūc meror erit: in quis lu-
ctus: que tristitia: cū separabunt̄
iniusti a ↄsortio iustoꝝ. ꝛ a visio
ne dei: ꝛ tradent̄ in potestatē de
monū. ꝛ ibunt cū ipsis in ignem
eternū: ibiqꝫ semp erunt sine fi-
ne in luctu ꝛ gemitu. ꝓcul q̊ppe
a btā padisi pt̄ria exules crucia-
buntur in gehenna perpetua nū
ꝙ̄ lucem visuri: nunqꝫ refrigeri-
um adepturi. Sed ꝑ milia miliū
annoꝝ in iferno cruciādi. nec in
de vnquam liberandi: vt nec q̊
torquent aliquando fatigentur.
nec qui torquent̄ aliquando mo
riantur. Sic enim ignis ibi con-
sumit. vt semper reseruet. sic tor-
menta aguntur. vt semp renouē
tur. iuxta vero qualitatem culpe
penā sustinebit vnusq̊sqꝫ gehēne
ꝛ siꝉis culpe rei suis siꝉibus iun-
gentur cruciandi. Nihil aliō ibi
audiet̄ nisi flet⁹ ac plāct⁹ gemit⁹
ꝛ vlulatus merores atqꝫ strido-
res dentium. Nihilqꝫ ibi videbi
tur nisi vermes ꝛ laruales faci-
es tortorum atqꝫ teterrima mō-
stra demonioꝝ. Uermes crude-
les mordebūt intima cordis. hic
dolor inde pauor gemit⁹ stupor
ꝛ timor horrēs. Ardebūtqꝫ mise
ri in igne eterno in eternum ꝛ vl
tra in carne cruciabunt̄ ꝑ igneꝫ.
i spū ꝑ ↄ ciētie vermē: ibi erit do
lor intollerabilis. Timor horribi
lis fetor incōparabilis. mors ani
me ꝛ corpis sine spe venie ꝛ mi-
sericordie. Sic tn̄ morientur. vt
semper viuant: ꝛ sic viuēt vt sem
per moriantur. Ita aīa peccato-
ris aut in inferno pro peccatꝭ cru
ciat̄ aut conuersa a peccatis i pa
radiso pro bonis meritis collo-
catur. Nūc ergo alteꝝ e duobus
eligamus. aut semp cruciari cuꝫ
impijs. aut semper letari cuꝫ san
ctis. Bonum siquidē ꝛ malū vi
ta ꝛ mors an̄ nos sunt posita. vt
ad quod voluerim⁹ manū exten

damus. Si tormenta non terrēt nos saltē inuitēt premia.

De pmio patrie celestis. c. iiij.

p Remiū est videre deum viuere cuȝ deo: viuere de deo esse cū deo: esse in deo: q̄ erit oia in omnibus. habere deum q̄ est summū bonū: ꝛ vbi est summū bonū: ibi ē summa felicitas: sūma iocūditas: vera libertas pfecta charitas: eterna securitas ꝛ secura eternitas: ibi est vera leticia. plena scia. ois pulchritudo: ꝛ ois beatitudo. Est ibi pax. pietas: bonitas lux. virtus. hōestas. gaudia: leticie dulcedo. vita pēnis: gloria laus. requies. amor ꝛ ꝯcordia dulcis. Sic cū deo hō beatus erit in cuius ꝯsciētia peccatum inuentū non fuerit videbit deū ad voluntatē. habebit ad voluptatē. fruetur ad iocunditatē in eternitate vigebit. in veritate fulgebit: in bonitate gaudebit. sic habebit pmanendi eternitatem. sic cognoscēdi facilitateȝ ꝛ reqescendi felicitatē. Ciuis siqdē erit illius sancte ciuitatis. cuius angeli ciues sūt. deꝰ pater templuȝ. filius eius splēdor. spiritus sanctꝰ charitas. o ciuitas celestis māsio secura. patria fertilꝭ ꝛ ampla totū continens qd declarat. populꝰ sine murmure. icole qeti hoies nullam idigentiam habētes. Quā gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. sicut letantiū oiuȝ habitatio est i te oēs letātur in leticia. ꝛ exultatōe. omnes delectanꝭ de deo: cuius aspectꝰ pulcher. facies decora eloquȝ dulce delectabilis ē ad viuendū. suauis ad hn̄dū. dulcis ad pfruēdū ipe p se placet. ꝛ p se sufficit ad meritū. ꝛ sufficit ad premiū. nec extra illū qcq̄ queritur. qꝛ totū in illo inuenitur. qcqd desideratur. sp libet eū aspicere semp hr̄e: semp in illo delectari: ꝛ illo pfrui. in illo clarificaꝭ intellectus: ꝛ purificatur affectus ad cognoscendaȝ ꝛ diligendā veritatē. Et hoc ē totum bonum hois nosse. s. ꝛ amare creatorē suuȝ. Que ergo nos angit vesāia vitioꝝ sitire absintium. huius mūdi sequi naufragiuȝ: vite labentis pati infortuniū Impie tyrānidis ferre dn̄m. ꝛ n̄ magis ꝯuolare ad sanctoꝝ felicitatem. ad angeloꝝ societatē. ad solēnitatem supne letitie. ꝛ ad iocunditatem ꝯtemplatiue vite vt possimus intrare in potētias domini. ꝛ videre supabūdantes diuitias illas bonitatis eiꝰ: Ibi vacabimus. ꝛ videbimus q̄ȝ dulcis est dn̄s. ꝛ q̄ȝ magna multitudo dulcedinis eius. Videbimꝰ glorie decorem. sanctoꝝ splendores ꝛ regie potestatis honorē cognoscemus p̄ris potentiā. filij sapiaȝ spūs sancti benignissimā clemētiam ꝛ ita habebimus noticiam illius sūme trinitatis. nūc corpa p corpus videmꝰ. imagines etiā corpoꝝ spū cernimus tunc vero ipsā veritatē puro mentis intuitu videbimꝰ. o beata visio videre deum in seipo. videre in nobis. ꝛ nos i eo felici iocūditate. ꝛ iocū

da felicitate. Quicq̃d desidera-
bim⁹ totũ habebim⁹: nihil ampli
us ꝺ̓siderãtes. ⁊ q̃cq̃d videbim⁹
amabim⁹. ip̄o amaꝛ̄ beati: beati
dulcedine amoris. ⁊ suauitate cõ-
tẽplatiõis. Hec erit sũma illi⁹ ꝯtẽ
plationis: hec erit sũma illi⁹ feli-
citatꝫ. qm̃ itelligeꝛ̄ i suo puro esse
sincera diuinitas. ꝯp̄hẽdeꝛ̄ i eo i-
cõp̄hẽsibilis trinitas. Patebũt
arcarna diuinitatꝫ. vidbiꝛ̄ ⁊ ama
biꝛ̄ de⁹. ⁊ hec visio. ⁊ ꝺ̓lectatio to
tũ coꝛ hois implẽs. ⁊ satiãs tota
erit illius beatitudis cõsumatio.
(.Lingua.) Una erit oium ligua. iubilatio i
defessa. vn⁹ affect⁹. amoꝛ etern⁹.
patebit veritas. iplebit charitas.
⁊ erit itegra coꝛpoꝛis ⁊ aie socie
tas fulgebit sicᷓ sol hũanitas gl̓i
ficata. Quieta erit. ⁊ cõcoꝛs car-
nis ⁊ spũs sanitas. ãgeloꝝ. ⁊ ho
minũ vnũ erit gaudiũ. vnũ collo
q̃ũ vnũ ꝯuiuiũ. ñ lãguebit amoꝛ
nec liq̃fiet dilectio p̄sentib⁹ oib⁹
bõis. nulla erit dilatiõis afflictio
qm̃ beatifica diuie maiestatꝫ pñ-
tia oibus erũt oia: ⁊ erit cõis om
(omnipotentia) niũ oipotẽtia. sapiẽtis. pax. ⁊ iu-
stitia ⁊ itelligẽtia. ñ erit i illa pa
ce diuersitas liguaꝝ. ſꝫ pacifica. ⁊
ꝯcoꝛs ꝯcoꝛdia moꝝ. ⁊ affectuũ. i
toꝛrẽte illi⁹ voluptatꝫ nihil vltra
appꝫ cumulata satietas. tãta erit
felicitas. Ibi siq̃dem erit cumul⁹
felicitatꝫ. supẽinẽs gl̓a. ⁊ sr̄ abun
dãs leticia. Sꝫ ad hec q̃s idõe⁹
ꝑfecto ver⁹ pẽitẽs. bon⁹ obediẽs.
amabil̓ soci⁹ fidel̓ ſu⁹. Uer⁹ peni
tẽs. sp̄ i laboꝛe. ⁊ doloꝛ̄. dolet ꝺ̓ p̄
teritꝫ laboꝛat ꝓ futuris cauẽdis.
Uera siq̃dẽ pnia ẽ sine pis iter
missiõe ꝺ̓ peccatꝫ doleꝛ̄. Sic plã-
git ꝯmissa vt ꝯmittat plãgẽda ir
risoꝛ nãq ẽ. ⁊ non ꝺ̓us pẽitẽs. q̃
adhuc agit q̄ꝺ pẽiteat. Si g° vis
ver⁹ pẽitẽs eẽ cessa a pctõ. ⁊ noli
ãpli⁹ peccaꝛ̄ qm̃ inãis ẽ pnia. quã
sequẽs coinq̃nat culpa. Bonus
obediẽs dat suũ velle. ⁊ suũ nolle
vt possit diceꝛ̄ patũ coꝛ meũ ꝺ̓us
patũ coꝛ meũ. Paratũ q̄ꝺcũq p̄
cepis faceꝛ̄ patũ ad nutũ nutu
citi⁹ obedire: patũ tibi vacaꝛ̄. ꝓ-
ximis mistraꝛ̄. meip̄ꝫ custodire.
⁊ i celestiuꝫ ꝯtẽplatõe req̃escere.
Amabil̓ soci⁹ oib⁹ ẽ officios⁹ ⁊ nl̓
li onerosus ꝺ̓uot⁹ ad deũ bẽign⁹
ad ꝓximũ sobri⁹ ad mũdũ diũ. ſ
uus. ꝓximi soci⁹. mũdi dñs. Su
pioꝛa hꝫ ad gaudiũ. eq̃lia ad cõ
soꝛtiũ. inferioꝛa ad ſuitiũ. nulli ẽ
onerosus ſꝫ inferioꝛa redigit ad
vtilitatẽ medioꝝ. ⁊ ad honoꝛeꝫ
supioꝝ supioꝛa sequẽs. inferioꝛa
trahens ab ill̓ possessus. ista pos
sidens. fidelis ſu⁹ est in ꝯtẽpla-
tõe ꝺ̓i. ⁊ custodia sui. Custodie
te itelligẽs te nũq̃ꝫ posse sufficeꝛ̄
ad te custodiendũ tua industria
diuinã iploꝛa clemẽtiã. itaq ad ꝯ
tẽplãdã i te creatoꝛis tui volũta
tẽ bonã. ⁊ bñplacẽtẽ. atq pfectã
angelicã exoꝛa tutelã p̄ꝛ̄ociniũ-
q oiuꝫ cũ xp̄o regnantiũ sup te
roga. curꝛ̄ p singl̓os. supplica sin
gul̓. ⁊ sil̓ oib⁹ clama ⁊ dic miſe-
mini mei. miſemi mei saltẽ vos
amici mei recipite fugitiuũ vꝛ̄ꝫ
ſꝫ fratruelẽ. ſꝫ ꝯsãguinẽ in sãgui
ne ꝛ̄dẽptoꝛis. en paup stat ad ho
stiũ clamat. ⁊ pulsat. aperite pul
sãti. ⁊ ꝯducite eũ vsq ad regeꝫ vt

ꝓſtrat⁹ corā eo idīcez ei oēs miſi
as.⁊ oēs neceſſitates.q̄s patioꝛ.
Ad extremū v̊o ꝑlato tuo coꝛ tu
uz cū oī igēio ꝯſigna nullū i eo r̄
maēat pcm̄. qd̊ ñ pura ꝯfeſſiōe d̊
leat. Jeſū xp̄z ēt ſup coꝛ tuū ſic̄ ſi
gnaculū pōe. Cū.n.xp̄ſ cordiſ ho
ſtiū cuſtodit.⁊ ē coꝛdis hoſtiari⁹
vt p illū igrediāt.⁊ egrediāt oēs
familie coꝛdis ꝯſequēt adſūt mi
lia miluū āgeloꝝ ad foꝛes exterio
rū ſēſuū excubātiū. nec audet ali
enigena irrumpere terribiles il-
las acies ꝓpter hoſtiariȷ̄ reuerē
tiā.⁊ angeloꝛum cuſtodiam.

Quō hō dꝫ ſe examinare.c.v.

Integritatꝭ tue curioſus ex
ploratoꝛ vitā tuā i q̊tidiana
diſcuſſiōe examina Attēde
diligēt q̄ꝫtū ꝓficias.vl' q̄ꝫtū d̊fici
as: q̄lis ſis i moꝛib⁹.⁊ q̄lis i affe-
ctib⁹: q̄ꝫ ſimil' ſis d̊o. vel q̄ꝫ diſſi-
mil'.quā ꝓpe.vl' quā lōge ñ loco
rū iterualł'.ſꝫ moꝝ affectib⁹. Stu
de cognoſcer̄ te.qꝛ multo melioꝛ
⁊ laudabilioꝛ es ſi te cognoſciſ q̄ꝫ
ſi te neglecto cognoſceres curſū
ſideꝝ vireſ herbaꝝ.ꝯplexiōeſ hoi
uz naturas aialiū.⁊ hēres oium
celeſtiū.⁊ terreſtriū ſciētiā. Red
de g⁹ te tibi ⁊ ſi ñ ſp.vl' ſepe ſaltē
iterdū. Rege tuoſ affect⁹ dirrige
act⁹ coꝛrige greſſ⁹.i te nihil r̄maē
at idiſciplinatū. pōe oēs trāſgreſ
ſiōes tuas añ oculos tuos. Sta-
tue te añ te tanq̄ꝫ añ aliū. ⁊ ſic te
met ipꝫ plāge. Ploꝛa iīq̊tates.⁊
peccata.qb⁹ deū offēdiſti idica ei
nū fiaſ tuas.oñde illi malitiaſ ad
uerſarioꝝ tuoꝝ.Cūq̄ꝫ corā eo i la
crimis te maceraueris ꝑcoꝛ te.vt
memoꝛ ſis mei.Ego.n.ex quo co
gnoui te in xp̄o diligo te.⁊ illuc
mētionē tui d̊fero.vbi ⁊ illicita co
gitatio ſuppliciū. ⁊ hōeſta ꝓme
ret ꝑmiū Ad altare nāq̄ꝫ d̊i cum
pctōꝛſto.ſꝫ ſacerdos tui me ꝯitat
mēoꝛia. Tu v̊o mihi vicē reddes
ſi me amaueris. ⁊ oīonū tuaꝝ ꝑ
ticipē feceriſ.ibi recoꝛdatōe tecū
eē ꝑſēs d̊ſidero.vbi ꝓ te.⁊ tuiſ fāi
liarib⁹ d̊uotas ꝑces corā d̊o fun
dis.nec mireris ſi dixi ꝑſēs.q̄m ſi
me amas.iō amas.q̄a iago d̊i ſū:
ita tibi ꝑſens ſum.vt tu ip̄e tibi.

Quicq̄d .n.tu es ſuſtātialit̄. hoc
ego ſū. Imago.n.d̊i ē oīs aīa rō-
nalis.ꝓinde q̊ i ſe iaginē d̊i q̄rit
tā ꝓximū q̄ꝫ ſe q̄rit.Et q̊ illā in ſe
q̄rēdo iuenerit. in oī hoie eā co-
gnoſcit. Viſio.n.aīe itellectus ē.
S g⁹ te vides.me vides.qꝛ nihil
alid̊ ſū q̄ꝫ tu.⁊ ſi deū diligis. me
iaginē d̊i diligiſ.⁊ ego te diligē-
do deū diligo i te.Et ita dū vnū q̄
rim⁹ ⁊ ad vnū tēdim⁹ ſp iuicē pñ
tes ſum⁹.ſꝫ i d̊o.i q̊ nos diligim⁹.

Qd̊ hō dꝫ eē itēt⁹ pſalmodie.c.vi

Cꝫ ad oꝛādū. ſiue ad pſal-
lendū in eccleſiā itraueris
fluctuātiū cogitationuz tu
mult⁹ exteri⁹ reliq̄ꝫ.curāq̄ꝫ exte-
rioꝝ pēit⁹ obliſcer̄.vt ſoli d̊o poſ
ſis vacar̄. Fieri.n.ñ pōt.vt aliquā
do cū d̊o loq̄t.q̊ cū toto mūdo ēt
tacēs fabulat̄. Intēde g⁹ illi.q̊ i-
tēdit tibi.audi illū loquētē tibi.
vi ip̄e audiat te loquētē ſibi.ita ſi
et ſi diuinis laudib⁹ ſoluēdis de
bita reuerētia: ⁊ ſollicitudie aſſi-

ſtas ſup ſingula ꝟba diuie ſcrip
ture diligēter attendas. Nō qꝺ
ego iſta faciā. que dico ſed qꝺ fa
cere vellē. ⁊ non feciſſe penitet. ⁊
nō facere piget. Tu ꝟo: cui maioꝛ
grā conceſſa eſt: votis: ⁊ precibꝰ
pias aures dn̄i ad te flecte lacri-
mis: ⁊ ſuſpiriȷ̈ſ. ⁊ ꝓ tuis exceſſibꝰ
illū clemēter exoꝛa. atq canticiſ
ſpūalibus in opibus ſuis illū lau
da ⁊ gloꝛifica. Nil. n. magis ſup
nis ciuibus ſpectare libet. nil re
gi ſūmo iocundius exhibet ſicut
ipſe teſtatur. Sacrificiū laudis ho
noꝛificabis me. O q̄ felix eſſes.
ſi ſpūalibus oculis ſemel intueri
poſſes. quō ꝑueniunt principes
ꝯiuncti pſallētibus in medio iu
uencularum tympaniſtriarum.
Videres ꝓculdubio qua cura:
quoue tripudio iterſunt cantāti
bus: aſiſtūt oꝛātibus adſūt medi
tātibꝰ ſupſūt quieſcentibus: pro
uidētibus. atq ꝓcurantibus ꝑ-
ſunt. Diligūt quidē ſuos conci-
ues ſupne poteſtates. Et ꝓ his q̊
hereditatē capiūt ſalutis ſollici
te cōgaudēt: ⁊ confoꝛtant: inſtru
unt: pꝛotegūt: pꝛouidētq omni
bus omnes. Ipſi eni deſiderant
aduentū noſtrum. quoniam ipſi
de nobis expectāt ciuitatis ſue rui
nas reſtaurari. Diligenter q̄rūt:
⁊ libēter audiūt bona de nobis.
ſolliciti diſcurrūt mediȷ̈ iter nos
⁊ deū noſtros gemitus fideliter
ad eū poꝛtantes ipſius gratiam
nobis deuotiſſime poꝛtātes. Nō
dedignabuntur eſſe ſociȷ̈ noſtri qui
iā facti ſunt miniſtri noſtri. Exal
tare eos fecimus: quādo cōuerſi
ſumus ad penitētiā. Feſtinemus
ergo de nobis eoꝛū leticiā adim
plere. Ve tibi q̊cunq es. q̊ deſi-
deras redire ad vomitū reuerti
ad lutū. Putaſne placatos ha-
bebis eos i iuditio: quos tanto: ⁊
tā diu ſpato pꝛiuare vis gaudio?
Exultauerūt quādo venimꝰ ad
religionē tāquā ſuper his: quos
ab ipſa inferni poꝛta cernerēt re
uocatos. Quid vero tunc erit. ſi
ab ipſa ianua paradiſi viderit re
dire ⁊ retroꝛſū abire eos: qui iā
alterū pedē hn̄t i celo? Nā ſi coꝛ
poꝛa habemus iferius: ſed coꝛda
ſurſum habeamus. Curramꝰ er-
go nō paſſibus coꝛpoꝛis. ſed affe
ctibus ſed deſideriȷ̈s ſed ſuſpiriȷ̈s
quoniā nō ſolum angeli ſ; ange
loꝛū creatoꝛ nos expectat. Expe-
ctat nos deus pater tanq̄ filios.
⁊ heredes vt ꝯſtituat nos ſup om
nia bona ſua expectat nos ꝺi fili
us tāquā fratres ⁊ coheredes vt
fructū ſue natiuitatis ⁊ preciū ſui
ſanguinis ꝺo patri offerat. Expe
ctat nos ſpiritus ſanctꝰ. Ipſe ſiq̊
dem ē bonitas ⁊ benignitas in
qua ab eterno ꝑdeſtinati ſumus
nec dubiū quin pꝛedeſtinationē
ſuā adimpleri velit. Ergo q2 oīs
celeſtis curia expectat nos ⁊ deſi
derat deſideremus eā quāto poſ
ſumus deſiderio. Cū magna naꝫ
q ꝯfuſione ⁊ ruboꝛe ad illam vē
niet q̊ſquis videre eam vehemē
ter nō deſiderat. Quicūq vero
iugi oꝛatōe ⁊ aſſidua cogitatōe i
illa ꝯuerſatur ⁊ ſecurꝰ hic egreditur

⁊ cũ magna leticia recipieť ĩ illa
Ubicũqꝫ ergo fueris: infra te/
metipm ora: Si longe fueris ab
oratorio noli q̃rere locũ: qm̃ tu
ipe locus es. ſi fueris ĩ lecto. aut
ĩ alio loco: ora: ⁊ vbi eſt tẽplũ fre
quenter orandũ. ⁊ flexo corpore
mẽs ẽ exigẽda ad deũ. Sicut. n.
nullũ ẽ momẽtũ quo hõ nõ vta/
tur. vel fruať dei bõitate. ⁊ miſe/
ricordia. ſic nullũ dꝫ eẽ momẽtũ
quo eũ pſentẽ nõ habeat in mẽo
ria. Sꝫ dices ego quotidie oro ⁊
oronis mee nullũ fructũ video:
ſed ſicut accedo ad illam: ſic ⁊ re
deo nẽo mihi rñdet: nẽo loq̃tur
nemo quippiã donat: ſed incaſſũ
laboraſſe videor. ſic loq̃ť hũana
ſtulticia non attẽdens quid ide
v̈itas promittat dicens. Amẽ di
co vobis: q2 q̃cquid orantes pe/
titis credite. q2 accipietis. ⁊ fiet
vobis: noli ergo vilipendeť oro
nem tuã. qm̃ ille ad quẽ oras nõ
vilipendit eã: ſed anteq̃ꝫ egredi
atur de ore tuo: ipſe ſcribi eaꝫ iu
bet in libro ſuo. Et vnũ e duob⁹
indubitanter ſpare debem⁹: qm̃
aut dabit nobis qd̃ petimus aut
qd̃ videt eſſe vtilius. Cogita igiť
de deo: quicq̃d melius potes: ⁊
de te quicq̃d deterius vales. de
te vero. ⁊ de illo amplius credeť
debes q̃ꝫ cogitare potes. Omne
tps in quo de deo non cogitas.
hoc te ɔputes pdidiſſe. Ois ſiq̃
dem res aliena eſt a nobis. tps
aũt tantum nrm eſt. Uaca ergo
deo. ⁊ vbicunqꝫ fueris ibi totus
eſto. Noli te reb⁹ tradere. ſed cõ
mendare. Quocunqꝫ loco conſi
ſtis. cogitationes tuas iacta ĩ de
um. ⁊ aliquid ſalutare in animo
tuo verſa. Omnis ſiquidem lo/
cus ad meditandum ɔgruus ẽ
Tota ergo facilitate aiũ colli
gẽs libere tecũ habita. ⁊ ĩ latitu
dine cordis tui deambulãs. ibi/
dẽ cenaculũ grãde ſtratũ xpo ex
hibe. Mẽs nanqꝫ ſapiẽtis ſp eſt
apud deũ. Illum ſp ante oculos
hre debemus. p quem ſum⁹ viuĩ
mus ⁊ ſapimus. ipm nãqꝫ. vt eſ/
ſemus. habemus auctorem. ipm
aũt. vt ſapiẽtes ſim⁹ debem⁹ hre
doctorẽ. ⁊ vt beati ſimuľ interne
ſuauitaťs largitorẽ. Et in hoc ima
ginẽ eius. hoc eſt illius ſũme tri
nitatis in nobis cognoſcim⁹. nã
ſicut ille ẽ. ⁊ ſapiẽs ẽ. ⁊ bon⁹ eſt.
ſic ⁊ nos p modulo nro. ⁊ ſum⁹
⁊ nos eſſe ſcimus. ⁊ idẽ eẽ. ⁊ noſ
ſe diligimus. Utere igiť teipo ve
lut dei tẽplo. pp illud qd̃ in te eſt
ſimile dõ honor ſiq̃dẽ deo ſũm⁹ ẽ
illũ venerari ⁊ imitari. Imitaris
ſi pius es. Templũ. n. ſanctuꝫ eſt
deo. mens pia. ⁊ altare optimuꝫ
cor ei⁹ veneraris ſi miſericors es
ſicut ipſe oibus miſericors eſt.
Hoſtia ſiq̃dẽ acceptabilis ẽ dõ.
facere bonũ oibus p deo. ſac oia
ſicut filius dei. vt dignus ſis eo.
q̃ te dignatus eſt filium vocare.
In omnibus vero que agis deũ
eſſe pñtẽ cognoſce. caue ergo ne
in eo qd̃ male delectat. vel viſio
tua. vel cogitatio tua remoreť.
nec dicas. neqꝫ facias qd̃ ñ lꝫ ẽt
ſi libet. nec aliq̃ facto vel ſigno

deū offēdas: q̄ vbiq3 pīūs cernit
q̄cq̄ d facis. Magna custodia ti
bi necessaria ē qm̄ oīa agis ante
ocl'os iudicis cūcta cernētis. Cū
illo tn̄ es securus. si talem te ꝑpa
raueris: vt tecū adesse digneꝝ. Si
tecū nō ē ꝑ gratiā adest tamē ꝑ
vindictā. Sz ve tibi si ita tecū est.
Immo ve tibi si ita tecū n̄ adest.
Illi nāq3 irasciꝝ deus: quē peccā
tē n̄ flagellat: nā quē flagellādo
non emēdat: in futuro damnat.

Mortis consideratio. c. vii.

Ertū ē qm̄ mors vbiq3 mi-
c naꝝ tibi. diabolus insidiaꝝ
vt rapiat animā tuā quan-
do egrediēꝝ de corpore. tu vō no
li timere qm̄ deꝰ: q̄ i te habitat: si
tn̄ i te habitat: eripiet te a morte
⁊ a demone. Fidelis eni socius ē
nec deserit sperātes in se nisi ipse
prior deseraꝝ. Deseriꝝ aūt cū cor
ꝑ prauas: ⁊ iutiles cogitationes
vaga mēte discurrit. Idcirco oi
sollicitudie. ⁊ custodia illō custo
diꝝ ⁊ tenere debes: vt i illo deus
req̄escere possit. In oi nāq3 crea-
tura: q̄ sub sole mūdi vanitatibꝰ
occupatur nihil humano corde
sublimiꝰ. nihil nobiliꝰ: nihil deo
similius repiꝝ. Quapropē nihil
aliud q̄rit te nisi cor tuū. Mūda
ergo illō ꝑ purā ꝯfessionez: ⁊ assi
duā orationē: vt mūdo corde de
uz videꝝ possis ꝑ ꝯtinuā di circū
spectiōez. In oi loco esto ei subie
ctꝰ: ⁊ intentꝰ compone mores tu
os. vt sis in te placatꝰ: dilige oēs
homines: ⁊ omnibus te amabilē
exhibe: vt sis pacificus: ⁊ dei filiꝰ
Sic eris bonus monachꝰ ⁊ scūs
humilis: ⁊ rectus. ⁊ cū talis fue-
ris memēto mei. Ve mihi: q̄ ista
dico. ⁊ ista nō facio. ⁊ si facio ali-
quādiu nō ꝑseuero. Ista habeo i
memoria: ⁊ nō huo i vita: hēo in
sermonibꝰ: ⁊ nō i moribꝰ. Legē i
corde. ⁊ i ore tota die rumino. ⁊
ꝯtraria legi ago. lego de religio
ne i ea. ⁊ plus diligo lectionē. q̄3
orationē. verūtn̄ nil aliud me do
cet diuina scriptura nisi religio-
nē amare veritatē seruare: chari
tatē habeꝝ. Ego āt miser. ⁊ misa
bilis citius curro ad lectionē. q̄p
ad ofonē libētius volo legere. q̄p
missas auscultare: Expectat me
aliq̄s volēs de necessitate sua mi
hi loq̄ ego vero librū aliquē ac-
cipio quē ille vel ille vellet habe
re: lego i eo ⁊ legēdo amitto fru
ctꝰ charitaꝝ. pietaꝝ affectꝰ cōpun
ctiōis fletꝰ: missarū vtilitatē ⁊ ce
lestiū cōtēplationē. Nil tn̄ i hac
vita dl'tiꝰ sētiꝝ: nihil auidiꝰ sumiꝝ
nil ita metē ab amoꝝ mūdi sepa
rat. nil sic animū ꝯtra tēptatiōes
roborat: nil hominē ita excitat. ⁊
adiuuat ad oē opus bonū. ⁊ ad
omnē laborē q̄p gr̄a ꝯtēplatiōis.

Qualiꝝ hō dēat itēte oraꝝ. c. viii.

Iserere mei deꝰ: qm̄ ibi plꝰ
m pecco: vbi pctā mea emen-
dare debeo. In monaste-
rio nāq3 sepe duz oro: n̄ attendo
qd dico: oro q̄dē ore: sz mente fo
ris vagante ofonis fructu ꝑuor:
corpoꝝ sū iteriꝰ: sz corde exteriꝰ ⁊
iō ꝑdo qd dico. pař. n. ꝓdest sola
voce cātaꝝ. sine cordis itētōe. pro
pterea magna ꝑuersitas imo ma
gna iſ ania ē qn̄ cū dn̄o maiestaꝝ

loq̄ i oꝛone ꝑsumim⁹ ⁊ iſcēſati mē tē auertim⁹. ⁊ neſcio ad q̄s iepti as ↄuertim⁹ coꝛ. Magna q̄ꝫ iſa nia. ⁊ grauit̄ vīdicāda: cū viliſſi mꝰ puluis: loq̄uētē ad ſe audiꝛ ꝺ dignat̄ creatoꝛē vniuerſitat̄. In effabilis ꝟo ē dignatio diuīe bōi tat̄ q̄ q̄tidie ↄſpicit nos iſelices aures auertētes. obdurātes coꝛ da ⁊ nihilōin⁹ clamat ad nos dī cēſ. Redite ꝑuaricatoꝛes ad coꝛ vacate ⁊ videte q̄m̄ ego ſū deus. Loq̄tur mihi deꝰ i pſalmo ⁊ ego illi nec tn̄ cū pſalmū dico attēdo cui⁹ pſalm⁹ ſit. Idcirco magnā i iuriā ꝺo facio. cū illū ꝑcoꝛ vt me aꝫ ꝑcē exaudiat quā q̄ fūdo n̄ au dio. Deꝑcoꝛ illū vt mihi itēdat ego vero nec mihi: nec illi itēdo ſꝫ qꝺ deteri⁹ ē imunda. ⁊ iutilia i coꝛde ꝟſādo. fetoꝛē hoꝛꝛibilē ei⁹ aſpectibus ingero.

De inſtabilitate coꝛdis huma ni. c. 8.

Nihil ē i me coꝛde meo fu gati⁹. q̄ꝛ q̄tiēs me deſerit ⁊ ꝑ prauas cogitatiōes ꝺfluit. to tiēſ deū offēdit. coꝛ meū ē coꝛ va nū vagū ⁊ iſtabile. dū ſuo ducit̄ arbitrio ⁊ diuio carꝫ ↄſilio i ſeiꝑo n̄ pōt ↄſiſter̄. ſꝫ oi mobili mobili⁹ ꝑ īſinita diſtrahit̄. ⁊ hac atq̄ꝫ il lac ꝑ inūera diſcurrit. ⁊ dū per di uerſa req̄ē q̄rit. n̄ iuenit ſꝫ i labo re miſe. ac req̄e vacuū maēt. ſibi n̄ ↄcoꝛdat a ſe diſſonat a ſe reſilit volūtates alternat. ↄſilia mutat edificat noua deſtruit veīa ꝺſtru cta redificat. eadē iteꝝ atq̄ꝫ iteꝝ alio ⁊ alio mō mutat. ⁊ oꝛdiat. q̄ꝛ vult. ⁊ n̄ vult: ⁊ nūq̄ꝫ i eodē ſta tu ꝑmāet. Sic. n. molēdinū velo cit̄ voluit̄. ⁊ nihil reſpuit. ſꝫ q̄cq̄d īpōit̄ molit. ſi aūt nihil appōit̄ ſe ipꝫ ↄſūit. ſic coꝛ meū iſtabile ſꝑ ē in motu ⁊ nūq̄ꝫ req̄eſcit. Sꝫ ſiue doꝛmiā ſiue vigilē: ſōniat. ⁊ cogi tat q̄cq̄d ei occurrit. Et ſic molē dinū arena ſi ipōat̄ exīmiat. pix iq̄nat. palea occupat: ſic coꝛ meū cogitatio amara turbat imūda maculat. vana iq̄etat. ⁊ fatigat. ita coꝛ meū dū futuꝝ n̄ curat ga udiū. nec diuinū: q̄rit auxiliū ab amoꝛ celeſtiū elōgat̄. ⁊ i amoꝛ t̄ reſtriū occupat̄. cūq̄ꝫ elabit̄ ab ill̄ ⁊ iuoluit̄ i iſtis. vāitas illꝺ ꝛ̄cipit curioſitas ꝺducit. cupiditas alli cit. voluptas ſeduc̄. luxuria pol luit. toꝛq̄t iuidia turbat iracūdia cruciat triſtitia ſic miſis caſib⁹ ſꝫ̄ mergit̄ oib⁹ vitijs. q̄m̄ vnū deū: q̄ ei ſuſtieꝛ poꝛ̄at dimiſit. ꝑ m̄lta diſ ꝑgit̄ ⁊ huc illuc q̄ꝫ q̄rit. vbi req̄e ſceꝛ poſſit ⁊ nihil iuēit. qꝺ ei ſuffi ciat. dōec ad ipꝫ redeat. A cogi tatōe i cogitatōnē ducit̄ ⁊ ꝑ vari as occupatōeſ. ⁊ affectōeſ variat̄ vt ſaltē varietate iꝑaꝝ reꝝ ipleat̄ q̄ꝝ q̄litate ſatiari nō pōt. ſic labit̄ coꝛdis miſia ſotracta diuia gr̄a cūq̄ꝫ ad ſe reuertit̄. ⁊ diſcutit qꝺ cogitauit. nil ꝛ̄ꝑit q̄ꝛ n̄ op⁹ fuit ſꝫ iꝑoꝛtūa cogitatō. q̄ ↄpōit m̄lta ꝺ nihilo. ſic deiq̄ꝫ ꝺcipit imagiatō q̄ſi ꝺmōiū illuſio. iꝑat mihi ꝺs vt ꝑbeā illi coꝛ meū. ⁊ q̄ꝛ iꝑāti ꝺo n̄ ſū obediēs. ⁊ ſꝫdit⁹ mihi ſū ꝛ̄bell̄ ⁊ ↄ̄ri⁹. vn̄ mihi ſubiugari n̄ poꝛ̄o donec illi nō fuero ſubiect⁹ mihi q̄ꝫ ꝛ̄uiā nolēs. q̄ ei nolo ꝛ̄uiꝛ vo lēs: idcirco plura machinat̄ coꝛ

meũ vno momẽto. ꝗ oẽs hoies p
ficerẽ possẽt vno ãno. cũ do nõ sũ
vnit⁹ ⁊ iõ cũ me ipo sũ diuis⁹. Cũ
illo vo vniri nõ possũ nisi p cha
ritatẽ: nec subici nisi p hũilitatẽ
nec ve hũilis esse nisi p vitatem
Expedit ergo vt i vitate me dis-
cutiã: ⁊ cognoscã quã vilis: quã
fragilis. ⁊ quã labilis sũ. Deinde
cũ oẽs miserias meas cognoue-
ro: necesse est vt illi inhereã per
quẽ sũ sine quo nihil sũ: ⁊ nihil fa
cere possũ. Et qꝛ a deo peccãdo
recessi: nisi p verã ꝯfessionẽ ad il
lũ redire non possũ. Fateri ergo
oꝫ qđ fatẽdũ ẽ qꝛ nũꝙ eo modo
aut ea intẽtiõe: q̃ peccaui pecca-
ta ꝯfessus sũ: nec oium recorda-
tus sũ: aut pp vetustatẽ. aut pp
multitudinẽ. Si aũt ꝯfessus sũ. ñ
pure ꝯfessus sũ pp turpitudineꝫ
ꝯfessionẽ ẽt meã diuisi. vt diuer-
sis sacerdotib⁹ diuersa mãifesta
rẽ. ⁊ ita vẽia carui: ad quã p[illegible]otes
puenire putaui. Execrãda nãꝙ
fictio ẽ peccatũ diuiderẽ. ⁊ su pfi-
cieten⁹ raderẽ: nõ itrisec⁹ eradicarẽ
Nõ. n. vtilẽ ẽ ꝯfessio nisi i oris vi-
tate. ⁊ cordis puritate. vt tres
sint. q̃ testioniũ nobis dicãt i ce-
lo. pr. fili⁹. ⁊ spũs scũs. Addam⁹
testes sacerdotes cordi nr̃o. ⁊
ori i ore duoꝝ. vel triũ testiũ stet
omne verbũ. sꝫ dicis sufficit mi-
hi soli deo ꝯfiteri. qꝛ sacerdos si-
ne eo a peccatis me absoluerẽ nõ
põt. Ad qđ nõ ego sꝫ beat⁹ Ja-
cobus rñdet dicẽs. Cõfitemi al
terutꝝ peccata vr̃a. Couueniens
nãꝙ ẽ. vt nos q̃ peccãdo deo cõ
tumaces fuim⁹. penitẽdo suppli
ces sacerdotib⁹. ⁊ ministris eius
sim⁹. ⁊ hõ q̃ ad grãꝫ ꝯseruandã
mediatore ñ eguit. iã eã recupãrẽ
nõ nisi p mediatorem hominẽꝫ
possit. Gẽat ergo. ⁊ suspiret ⁊ an
xi⁹ p peccato tieat ⁊ expauescat
sollicit⁹ discurrat. auxiliatores. ⁊
⁊ itercessores q̃rat. pstemat se hu
milĩ hoi. q̃ hũilĩ astare noluit
creatori. Nã ⁊ hoc saluberrimuꝫ
ẽ. vt hõ corde peniteat. ⁊ ore dli
ctũ suũ ꝯfiteatẽ. q̃ten⁹ de⁹ q̃ ppiti⁹
adest p grãm cor p pniaꝫ ꝯpun-
gat. deinde adsit. vt ꝯfitẽti. pec-
catoꝝ veniã tribuat. Qđ si forte
peccator ve peniteat. sed itercur
rẽte articulo necessitatꝭ ad ꝯfessi
onẽ puenire nõ possit. ꝯfidẽter
credere debem⁹. qđ sũm⁹ sacer-
dos ꝯplet i eo. qđ mortalis ñ po
tuit. Et iã apud deũ factũ ꝯstat
qđ hõ q̃dẽ ve voluit. sed ñ valu-
it adiplere. qꝛ ꝯfessionẽ nõ ꝯtem
ptus exclusit. sed impediuit ne-
cessitas.

De peccato nõ excusãdo. C. x.

IN capitulo vbi peccata
mea emẽdarẽ debui pecca
tis peccata addidi. Cũ de
illis accusat⁹ fui. aut aliq̃ mõ ex
cusaui. aut ex toto negaui. aut ꝙ
dteri⁹ ẽ defẽdi ⁊ ipatiẽter rñdi.
cũ nullũ sit peccatũ. a q̃ nõ siꝫ cõ
taminat⁹ aut ꝯtaminari nõ pos-
sim. Justũ ẽ ergo. vt oi occasiõe
remota emẽdationẽ pmittã vn
decũꝙ aut a quocũꝙ accuser. q̃
tenus sic liberari valeam a pec
cato ppetrato. vel ppetrando.

Deuotissime.

Quam sit malum alios non corrigere. c. xi.

m Altidinē iniquitatū mea
rū expauescēs aliorū
trāsgressiōes rephēdere
timui. ⁊ idō mortis au-
ctor extiti. q2 vir⁹ qd clamādo ex
pellere potui n̄ expuli. idignat⁹
sū aduersus alios q̄ me de vitijs
meis rephēdebāt ⁊ q̄s amare d̄
bui odiui. illa q̄ mihi nocebāt vl
displicebāt desideraui vt nō eēnt
Sciebā tn̄ qd i natura sui erāt bo
na ⁊ a bono factore facta. sꝫ idō mi
hi nocebāt. q2 mal⁹ erā. ⁊ male il
lis vtebar. Nihil. n. mihi ꝯtrariū
ē nisi ego ipe. mecū ē q̄cq̄d mihi
nocere pōt. ⁊ ego ipse mihi sarci
na sū. Optaui ēt vt d̄s pcā mea
nesciret. aut punire nollet aut n̄
posset. ⁊ ita volui deū eē isipiētē
iniustū ⁊ ipotētē. qd si eēt. deus
nō eēt. nō est superbia sup super
biā meā ꝓpterea longe a salute
mea verba delictoꝝ meoꝝ. Sus-
pecta ē siquidem ē deo sṗbia ⁊
odiosa. nec fieri pōt vt cuꝫ eo in
grāꝫ reuertat. Diuersū vtriusq3
hospitiū: nec i codeꝫ cohabitant
aio. q̄buſ nō licuit cohabitare in
celo. In celo nata ē. sꝫ velut ime
mor. qua via ide cecidit. illuc po
stea redire nō potuit. Cum autē
pluuia vel nimio frigore. aut ca
lore turbatus fui. contra deū ini
que murmuraui. Oia nāq3 que
ad vsum vite accepimus. ad vsū
culpe cōuertim⁹. quapropter iu
stū est. vt q̄ i cūctis peccauimus.
in cunctis feriamur.

Sepe ad sacrū mysteriū vocē
meā fregi vt dulci⁹ cantarē. ma
gis delectabar i vocis modulati
one q̄ in cordis cōpūctione. De
us v̄o cui nō abscōdit quicq̄d il
licitū perpetratur. nō querit vo
cis lenitatē. sed cordis puritatē.
nā dū cantor mulcet populū vo
cibus. deū irritat prauis morib⁹
licentiā loquēdi. vel aliq̄d faciē-
di sepe nimia iportunitate. vl cal
liditate a ṗlatis meis extorsi. non
attēdens miser q̄m ille se decipit
q̄ occulte vel apte satagit. vt hoc
ei pr̄ spiritualis iniungat qd ipe
desiderat. Acum vel cultellū vel
aliquid vile multotiēs nimiū de
sideraui. nec ꝯfessus sū. q2 pecca-
tū nō extimabā ꝓpter rei vtilita
tē. Verūtn̄ nō multū distat q̄cū-
q3 substātia vilis vel pretiosa req̄
rat dū equalr̄ sit corrupt⁹ affect⁹
n̄. n. cultellus i vitiū ē. sꝫ cultelli
appetit⁹. neq3 auꝝ i vitiū ē. sꝫ au
ri cupiditas. In labore nō labo-
raui quātū debui. ⁊ quātū potui
In silētio ēt fui ociosus. q̄ ē ma
ximū peccatū. In silētio nāq3 ne
mo sic dꝫ eē ociosus. vt i eodē si-
lētio vtilitatē nō cogitet ꝓximi.
nec sic actuosus vt cōtēplationē
nō req̄rat dei. paꝝ enim ꝓficit. q̄
alteri cū pōt nō ꝓdest. De vitijs
me iactaui putās eē insigne v̄tu
tis. vbi erat lapsus crimis. De v̄
tutibus ēt vitia feci. Iustitia nā-
q3 dū suū modū excedit crudeli
tatis vitiū gignit. Et nimia pietas
dissolutionē disciplie parturit. sic
epe vitiū ē. qd v̄t⁹ putat. Sicut

remiſſa ſegnicies māſuetudo cre
dit̃. ⁊ pigritie vitiū q̄etis virtutē
imitat̃. Finxi me eē qđ nō eram.
dixi me velle qđ nolebā. vel nol
le qđ volebā. aliud ore dicebam
⁊ aliud corde volebaꝫ. ⁊ ita ſub
ouina pelle vulpinā ꝯſcientiam
cōſeruabā. Uulpina plane con
ſcientia ē tepida ꝯuerſatio ⁊ ani
malis cogitatio ficta ꝯfeſſio. bre
uis ⁊ rara cōpunctio. obediētia
ſine deuotione. oratio ſine inten
tiōe lectio ſine edificatiōe ſmo ſi
ne circūſpectōe. O q̄ꝫ dura mihi
ſūt iſta q̄ loquor. qm̄ meipſuꝫ lo
quēdo ferio. Uerūtamen q2 me
peccatorē nō nego. ſꝫ pcm̄ meuꝫ
cognoſco erit fortaſſe apud deū
piū iudicē ipſa cognitio culpe i
petratio venie: dicā ergo: dicam
miſeriam meā. ſi forte ſua pietas
moueat illū. dicā peccatū meuꝫ
qm̄ noticia peccati initiū eſt ſalu
tis. Magnā porto coronā ⁊ ve
ſtē rotundā: regulā ſeruo ieiuni
oꝝ. ſtatutis pſallo horis: ſed cor
meū longe eſt a deo meo. Exteri
orē ſuperficiē intuēs ſalua mihi
omnia arbitror ñ ſentiēs vermē
interiorē: qui interiora corrodit:
vnde oſee. comederūt alieni ro
bur meū ⁊ ignoraui. ⁊ ideo totꝰ
ꝑgens in ea que foris ſūt ⁊ igna
rus interioꝝ meoꝝ: ſicut aqua ef
fuſus ſum: ⁊ ad nihilū redactus
ſum. preteritoꝝ obliuiſcēs. p̄ſen
tium negligēs. futura nō preui
dēs. ingratus ſum ad beneficia:
ꝓnus ad mala ⁊ tardus ad bōa
Quomodo ſe dꝫ vnuſquiſq̄ꝫ
conſiderare. Ca. xij.

SI me ñ iſpicio neſcio
meipſū. ſi āt me inſpi
cio tolerare meipſū ñ
poſſū. q2 tāta iuenio i
me: q̄ digna ſūt rep̄hēſiōe ⁊ ꝯfuſi
one: ⁊ q̄ꝫto me ſubtiliꝰ ⁊ ſepiꝰ diſ
cutio tāto plꝰes abhominatiōes i
angulis cordis mei iuenio. Ex q̄
nanq̄ꝫ peccare cepi: nū q̄ꝫ vnū di
em ſine pcō trāſire potui. nec ad
huc peccare ceſſo: ſꝫ de die in diē
peccata pcis addo ⁊ ea p̄oculis
habeo: nec gemo. erubeſcēda vi
deo: nec erubeſco: dolēda itueor
nec doleo: qđ ē mort̃ ſignū. ⁊ dā
nationis iudicium. Mēbꝝ. n. qđ
dolorē nō ſentit: mortuum eſt. ⁊
morbus inſenſibilis eſt incurabi
lis. Leuis ſū ⁊ diſſolutꝰ: nec me
corrigo ſed ad peccata que cōfeſ
ſus ſum quotidie redeo. nec ca
ueo foueā: in quā vel ego cecidi:
vel aliū cadere vidi. Cūq̄ꝫ plora
re ⁊ orare deberē ꝓ malis q̄ feci
⁊ ꝓ bonis q̄ neglexi. prohdolor
verſū eſt mihi in ꝯtrariū. Nā te
pui ⁊ frigui a feruore orationis:
⁊ iā ſine ſenſu frigidus remāſi. ⁊
ideo flere meipſū non poſſū: qm̄
gratia lachrimaꝝ receſſit a me.

De p̄ſētia ꝯſciētie vbiq̄ꝫ. c. xiij.

PEccata mea celare ñ poſ
ſū: qm̄ quocūq̄ꝫ vado cō
ſcientia mea mecū ē: ⁊ ſe
cū portās q̄cq̄d in ea poſui. ſiue
bonū ſiue malū. ſuat viuo. reſti
tuet defūcto depoſitū qđ ſuādū
accep̄ ſi male facio adeſt illa ſi āt
bn̄ facere videor. ⁊ inde extollor

adest illa:adest viuo:seq̄t mortu
uz vbiq₃ mihi ꝯfusio ē isepabil'ꝑ
q̄litate ꝺpositi.Sic sic i domo ꝓ
pria ⁊ a ꝓpria familia hēo accu-
satores:testes iudices.⁊ tortores
Acc usat me ꝯscia:testis ē mēoria
rō iudex.voluptas carcer timor
tortor oblectamētū tormētū: q̄t
nanq₃ fuerint oblectamētamala
tot erūt tormēta:nā inde puni-
mur:vnde delectamur.

De trib⁹ inimicis hois .c.xiiij.

a Diuua me dn̄e de⁹ meus
qm̄ inimici mei aiaȝ meā
circūdederūt:corp⁹.s.mū
dus:⁊ diabol⁹:a corpore fugere
nō possum.nec ipm a me fugare
Circūferre illȯ necesse ē: qm̄ alli
gatū ē mihi ꝑimere nō lȝ susten
tare cogor.⁊ cū illȯ i pinguo ho
stē meū aduersū me nutrio. Si
.n.sat̄ ꝯmedero.⁊ id robustū fue
rit:sāitas ⁊ fortitudo ei⁹mihi ad
uersant.Mūd⁹ v̊o circūcingit.⁊
obsidet me vndiq₃ ⁊ ꝑ q̇nq₃ por
tas videlicet ꝑ q̇nq₃ corꝑis sēsus
.s.visū.auditū.gustū odoratū. ⁊
tactuȝ.sagitt̄ suis me vulnerat:⁊
mors intrat ꝑ fenestras meas in
aiaȝ meā.Respicit ocul⁹ ⁊ mētis
sēsū auertit.Audit auris. ⁊ itēti
onē cordis iflectit.Odorat⁹ co-
gitationē ipedit.os loq̇t.⁊ fallit
ꝑ tactū ardor libidinis ꝓ aliq̄ ꝑ
ua occasione excitat.⁊ nisi illico
respuat subito totū corp⁹occupat
vrit ⁊ icēdit.ꝑmo carnē modicū
titillat.deinde delectatiōe turpi
mētē maculat.⁊ ad extremum ꝑ
ꝯsēsū prauitatis mētē subiugat.

Porro diabolus.quē videre nō
possuȝ.⁊ ideo minus ab eo mihi
cauere.tetendit arcū suū:⁊ in eo
parauit sagittas suas.vt sagittet
me.narrauit ꝯtra me.vt abscōde
ret laqueos suos:⁊ dixit. Quis
videbit eos:Laqueū posuit ⁊ au
ro.⁊ argēto ⁊ in oibus q̇b⁹ abu
timur:cū illis male delectamur
⁊ illaqueamur.Nec solū laqueū
posuit.sed ⁊ viscū. Uisc⁹ ē amor
possessionis.affectus cognatiōis
cupiditas honoris.⁊ carnis vo-
luptas.q̇bus anima inuiscatur.
⁊ irretitur.ne pennis ꝯtemplati
onis per plateas superne syō vo
lare possit.Sagite diaboli sunt.
ira.inuidia.luxuria ⁊ cetera.qui
bus aia vulneratur. Et q̇s ē ille
qui iacula ei⁹ ignea extinguere
possit.Prohdolor his tel̄ supat
sepe aia fidelis.Heu mihi q₂ vn
diq₃ bella mihi video: vndiq₃ te
la .volant.vndiq₃ temptamen-
ta vndiq₃ ꝑicula. quocūq₃ me v̊
tam nulla securitas est. ⁊ q̄ mul
cent.⁊ que tristāt.vel molestant
oia timeo.esuries.⁊ refectio . sō-
n⁹.⁊ vigilie.labor ⁊ q̇es pugnāt
ꝯtra me.Nō min⁹ suspect⁹ ē mi
hi ioc⁹.quā ira.multos siq̇dē io
cādo scandalizaui.Nec min⁹ ꝓ
spera vereor.q̄₃ aduersa.ꝓspera
nāq₃ s anitate sua me icautū me
faciūt ⁊ decipiūt.Aduersa v̊o q₂
aliq̇d amaritudis hn̄t velut po-
tōes amar̄ me suspectū:⁊ timidū
faciūt.magis tieo malū qȯ facio
i abscōdito.q̄₃ qȯ apto. malū nā
q₃ qȯ nēo videt. null⁹ repꝓhēdit

⁊ vbi nō timet̃ rephēsor securus
accedit tēptator. ⁊ facilius ꝑpe-
trat̃ iniq̃tas. Nimiruȝ vtrobiq̃
bellū vtrobiq̃ ꝑiculū. vtrobiq̃
timēdū. Et sicut i hostili regiōe
versātib⁹ hac illacq̃ circūspiciē
dū est. ⁊ ad oēm strepitū circun-
agēda ē ceruix sic caro suggerit
mihi mollia mūd⁹ vana diabo-
lus amara. Quia quotiēs carna
lis cogitatio mētē meā iportūe
pulsat de cibo ⁊ potu. de sōno. ⁊
ceterisq̃ similib⁹ ad carnis curā
ꝑtinētibus. caro nihil loquitur
Cū de ambitione seculi. de iactā
tia. de arrogātia cogitatio vana
in corde versatur de mūdo est.
Quādo aūt ad irā. ⁊ iracūdiam
⁊ amaritudinē animi prouocor
diabolica suggestio est: cui nō ali
ter ꝙ̃ ipsi diabolo resistēdum est
nec aliter ab ea cauēdum. quam
ab ipa dānatione. Demonū offi
ciū est suggestiones malas inge
rere. nostrū est illis nō cōsentire.
Nā quotiēs resistimus. diabolū
suꝑamus. angelos letificamus
deum honorificam⁹. Ipe. n. nos
hortatur vt pugnemus. adiuuat
vt vincamus. Certantes in bello
spectat. deficientes subleuat. vin
centes coronat.

Caro hominis vnde sit ⁊ q̃d
pariat. Capi. xv.

c Aro mea de luto ē. ⁊ ideo
lutosas. ⁊ voluptuosas co
habitatōes ab illa habeo
vanas. ⁊ curiosas a mūdo. a dia
bolo malas ⁊ malitiosas. Isti tres
inimici me ipugnāt. ⁊ ꝑsequūt̃
nunc q̃dē aperte. nunc vero oc-
culte. semꝑ aūt malitiose. Diabo
lus nāq̃ plus cōfidit in adiuto-
rio carnis quoniā magis nocet
domestic⁹ hostis. Illa v̊o ad sub
uersionē meā cū illo fedus inījt:
vtpote de peccato nata. ⁊ i pecca
to nutrita. vitijs corrupta ab ipsa
origine. sed multo ampli⁹ vitia-
ta praua cōsuetudine. Hinc ē ꝙ
tā acriter ꝯcupiscit aduersus spi
ritū. ꝙ assidue murmurat. ⁊ ipa-
tiens ē discipline. q̇a illicita sug
gerit. nec ratiōi obtēperat. nec i-
hibet̃ vllo timore. huic accedit.
hāc adiuuat: hac vtit̃ tortuosus
ille serpēs hostis hūani generis
cui nullū aliud ē d̊siderium. nullū
negociū. nullū studium. nisi per
dere animas nostras. Hic ē q̇ iu
giter malū machinat̃. argute lo-
q̇tur. artificiose suggerit. callide
decipit. Illicitos motus isufflat.
⁊ venenatas cogitatōes iflāmat
mouet bella. nutrit odia. incitat
gullā mouet libidinē desideria
carnis istigat. ⁊ peccati ocasiones
parat. ⁊ mille nocēdi artib⁹ cor-
da hoium pulsare nō cessat. Hic
est ꝙ baculo nostro nos cedit. ⁊
man⁹ nostras ꝓprio cigulo ligat
vt caro q̇ data ē nobis in adiuto
rium. fiat nobis i ruinā ⁊ scanda
lum. Grauis lucta. ⁊ graue ꝑicu
lum est aduersus domesticū ho
stem pugnare. maxime cuȝ nos
aduersimus. ⁊ ille ciuis. ille suā i
habitat regionē. nos exules su-
mus ⁊ ꝑegrini. magnum quoq̃
discrimen ē aduersus diabolice

fraudis astutiã tãz crebros imo ꝯtinuos sustinet ꝯflict⁹: quẽ astu tũ fecit tam natura subtilis: ꝙ lõ ga exercitatio malicie huius.

Deprecatio pro seipso. C. xvi.

Eripe me đ inimicis me is deus me⁹ ꝛ ab his qui oderũt me: qm̃ confortati sunt sup me. Ego vero qui vsq ad hunc diem cõtra me vixi iã p tuã gratiã mihi viuere icipiã: sic enim in hoc mũdo viuere debe mus: vt cũ corpus cepit a vermi b⁹ deuorari i sepulchro: anima le tet cũ sanctis in celo. Illuc spiri tus dirigẽdus est: quo ẽ itur⁹: il luc festinare debemus: vbi semp viuamus: ꝛ vbi mori amplius ñ timeamus: si sic amamus istã la bilem: ꝛ caducã vitã: vbi cũ tãto labore viuimus vbi comedendo bibẽdo: dormiẽdo vix carnis ne cessitatibus satisfacimus: multo magis amare debemus vitã eter nam: vbi nullum laborez sustine bim⁹: vbi sũma sp iocunditas sũ ma felicitas: felix libertas: ꝛ felix beatitudo: vbi similes erũt homi nes angelis dei: ꝛ fulgebũt iusti sicut sol in regno patris eorum. Qualis putas tũc erit splendor animaꝝ: qñ solis splendorẽ habe bit lux corporum? Nulla erit ibi tristitia: nulla angustia: nullus dolor: nullus tior: null⁹ ibi labor nulla mors: ſ ꝑpetua sãitas sp ibi ꝑseuerat. ñ surgit ibi malitia: nec carnis mifia: nulla ẽ ibi egritudo nulla oio necessitas: ñ est ibi fães nõ sitis: nõ frigus: nõ est us: non lassitudo ieiunij: nec vlla tempta tio inimici: nec peccãdi voluntas nec delinquẽdi facultas. sed to tũ leticia. totũ exultatio possidet hoĩes quoq angelis sociati sine vlla carnis infirmitate i ꝑpetuũ manebũt. Ibi erit iocunditas in finita: beatitudo sẽpiterna: i qua qui semel suscipit semper tenet: ibi est reqes a laboribus: pax ab hostibus amenitas de nouitate securitas de eternitate suauitas atq dulcedo de dei visiõe. Et q̃s nõ illic habitare vehemẽt desi deret: ꝛ ꝑpter pacẽ. ꝛ ꝑpt ame nitatẽ. ꝛ ꝑpter eternitatẽ. ꝛ ꝑpt dei visionẽ. nullus ẽ ibi pegrin⁹ sed q̃cũq illuc venire merebunt secur i ꝑpria patria manebunt semp leti. ꝛ sẽp saciati de visione. dei. Et quãto plus aliq̃s hic deo obediẽs fuerit. tãto ampliorẽ ab eo mercedẽ ibi recipiet: quãtoq amplius deũ amabit. tãto propi us videbit: quem cernere cupit.

De breui vita hominis. C. xvii.

Dies hominis sicut vm bra sup terrã: ꝛ nulla ẽ mora: ꝛ tũc ꝑpe ni hil ẽ: cũ stat videt. cur ergo thesaurizat i tra hõ. cũ sine dilatiõe trãseat. ꝛ illđ qđ colligit ꝛ ipse q̃ coligit: Et tu homo quez fructũ expectas i mũdo cui⁹ fru ct⁹ ruina ẽ. cuius finis mors est? Utinã sapes. ꝛ itelligeres. ac no uissima pruderẽ ꝑuideres. Scio quẽdã q̃ p annos plurimos tecũ fãiliarit vixit. ad mensã tuã sedit cibũ de mãu tua sumpsit. in sinu

tuo dormiuit.cũ voluit tecũ col
loquiũ habuit:hic iure heredita
rio seruus tuꝰ est.sed qꝛ ab ineũ
te etate delicate nutristi eũ:⁊ vͦ-
ge pepcisti ꝯtumax effectꝰ est:le
uauit calcaneum suũ sup caput
tuũ.⁊ te in seruitutem redegit.⁊
tui crudeliter dñatur. Sꝫ fortasſ
se dices q̊s est hic:vetus hõ tuus
q̊ ꝯculcat spiritũ tuũ:q̊ ꝓ nihilo
hꝫ terrã desiderabilé:q̊ sola que
carnis sunt sapit.Hõ iste a nati-
uitate cecꝰ est:⁊ surdus:mutꝰin-
ueteratus dieꝝ maloꝝ:rebellis
virtuti ⁊ veritati:inimicꝰ crucis
xp̄i deridet innocenté:⁊ simplici
ter transeunté:ambulat in ma-
gnis:⁊ imirabilibus supra se.ar
rogãtia eius est plusq̃ fortitudo
eiꝰnullũ reueret:dicit isipientia
sua nõ est deꝰ:tabescit bonis:⁊
malis pascit alienis.imũdis co
gitationibꝰ pascit:nõ fatigabit i
illis trãsgrediés vsq̃ ad finé:dis
pgat.⁊ dissipat ꝓpria sicut ꝓdi-
gꝰ:cupit ⁊ rapit aliena sicut aua
rus.turpitudiné ⁊ ignominiã ꝯ
gregat sibi simulãs ⁊ callidꝰpro
uocat irã dei.Hõ iste totꝰ i pec-
catis natꝰ est:⁊ sic nutritꝰ amicꝰ
iniquitatis:filius mortꝭ.vas ire i
ꝯtumeliã:factus ad interitum.
Qui cũ talis sit enarrat iustitias
dei:⁊ assumit testamentum eius
p os suũ.Odit disciplinã:ꝓijcit
dñm suũ post dorsũ suũ cum vi-
det furem currit cum eo:⁊ cum
adulteris portioné suã põit.Ad
uersus filiũ mr̃is sue ponit scan-
dalũ sup te ét thesaurizat iram
in die ire:velut a te hereditatem
tuã tollere:⁊ desup terrã aufer-
re:⁊ tu tantã iniuriã ñ vindicas
sꝫ dissimulas.nec ei v̊bum dum
loq̃ris.nec vultũ iratũ oñdis.sed
blãdiẽti tibi arrides.Ludis cuꝫ
illusore nescis qꝛ ismael est.q̊ te
cũ ludit:Ludꝰ iste nõ est pueri
cie.nec simplicitatis.vel innocẽ
tie.sed illusio est aie.sed psecutio
sed mors.Iã te in foueã.quã fe-
cit ꝑcipitauit.iã effeminatus es
iã iugo miserrime ꝟuitutis pres-
sus.sub pedibus eius.misere ⁊
viliter ꝯculcaris.

O miser ⁊ mirabilis hõ. q̊s te
liberabit de vinclo ipropꝛij huiꝰ!
Exurgat deꝰ ⁊ cadat armatꝰiste
cadat ⁊ ꝯterat inimicus idé té-
ptator dei cultor sui:amicꝰ mun
di.seruꝰdiaboli.Quid tibi videt
si recte sentꝭ mecũ.dices reus est
mortꝭ.crucifigat.Noli ergo dissi
mulare.noli differre.noli pcet sꝫ
festinant audact instant crucifi-
ge hoieꝫ istũ.Sꝫ cruce xp̄i i qua
é salus:⁊ vita ad qué si ex corde
clamaueris.crucifixꝰ tuꝰ audies
te benigne rñdés.Hodie mecuꝫ
eris in padiso.O xp̄i pietas o i
opinata salꝰ mihi:Tã gratuita ẽ
⁊ probata dilectio dei:tã stupen
da dulcedo:tã iopinata digna-
tio:tã inuicta mãsuetudo vt qui
ad eũ clamauerit exaudiat illuꝫ
qm̃ misericors é.O q̃ꝫta ẽ misericor
dia dei.quã ineffabilꝭ mutatio d
xtere excelsi.Heri eras i tenebris
hodie i splẽdor lucis.heri i ore
leõis.hodie in mãu mediatoris

heri in porta inferni hodie in delicijs paradisi. Sed qd ꝯsunt he lr̄e admonitiōis nisi deleas de libro ꝯsciētie tue lr̄as mortis. Quid ꝯsunt hec scripta lecta ⁊ intellecta: nisi temetipsū legas ⁊ intelligas. Da ergo operā iterne lectioni: vt legas inspicias ⁊ cognoscas teipꝫ. legas vt diligas deuꝫ: vt pugnes ⁊ vincas mūdū ⁊ oēꝫ inimicū: qtenus labor ꝯuertat in requiē: luct⁹ in gaudiū. ⁊ p⁹ tenebras huius vite videas ortū surgētis aurore. Videas ēt meridianū solē iustitie in quo sponsū cū spōsa ꝓspiciēs. vnū eundēqꝫ dominū glorie. qui viuit ⁊ r̄gnat ꝑ infinita secula.

Diui Bernardi abbatis de interiori domo. i. ꝯscia edificāda trac.

Dom⁹ hec in qua hitamus ex oī pte sui ruinā nobis minat. Jccirco q̄z in breui ē casura. alia nobis est edificāda. Redeam⁹ ergo ad nos ⁊ discutiam⁹ ꝯsciētiā nr̄am. Nā sicut corpus nr̄m tabernaculū dr̄ in quo militam⁹: sic ꝯscientia nostra dom⁹ vocat: i qua p⁹ militiā reqēscim⁹. ⁊ ille recte militat. q̄ ꝑ militiā quā exercet in corpore domū edificat ꝯscientie. Diligēter exerce agꝛ tuū ait sapiens. vt postea edifices domū tuā. Ager iste corpus nr̄m ē. cui⁹ sensibus ⁊ motib⁹: sic recte vtimur animi qꝫ iperio eos subijcientes ad vsū ṽtutis inflectimus. dū corp⁹ animo indesinēter. ⁊ anim⁹ deo ex toto subicit. His nimirū modis interior ꝯscientia edificatur: quā vtiqꝫ bonā faciunt preteritorum maloꝝ ꝯdigna satisfactio. ⁊ instātiū maloꝝ cauta ꝓuidaqꝫ declinatio. Cōdigna satisfactio ē mala facta corrigere ⁊ correcta non reiterare. Cōsciētia ṽo perpetua est que nunqꝫ finit. sicut nec anima. Que cū sit mortalis sicut nō pōt n̄ eē aīa: sic nunqꝫ pōt eē sine ꝯscientia. Cōsciētia nanqꝫ ē inseparabilis gloria. vel ꝯfusio vniuscuiusqꝫ ꝑ qualitate depositi.

Cōscientiā prius eē mundā qꝫ edificandam. ca. i.

Hec ergo ꝯscientia i q̄ aīa perpetuo mēsura ē edificāda. sꝫ prius mūdāda. Et quis eā mundabit? ꝑfecto ds ⁊ homo: homo per cogitatiōes ⁊ affectiones. deus vero per misericordiam ⁊ gratiā. Cogitationes ⁊ affectiones necessarie sunt in cōscientie mundatione. cogitationes in inuestigatione veritatis. affectiones in exercitatiōe virtutis. Porro misericordia mō delet peccatum mō dat ṽtutem resistendi pctō. nunc subtrahit peccandi occasionem: nunc imittit amaritudinem plerūqꝫ sanat affectionē. grā adiuuat ad bonū defēdit contra maluꝫ: erudit ad vtrunqꝫ discernendum. Homo igitur per veritatem stimulatus pctā sua ꝯfitet. deus aūt per misericordiā flex⁹ ꝯfitēti misret. Ois nāqꝫ spes venie ⁊ misericordie in cōfessiōe ē. nec pōt qs iustificari a

peccato nisi prius fuerit cōfessus peccatū. Ex eo enim vnusquisq; iustus eē incipit. ex quo sui accusator extiterit.

De misericordia ⁊ veritate ⁊ de osculo pacis ⁊ osculo iustitie. c. ij.

f Elix ꝯsciētia in qua misericordia ⁊ vītas obuiauerūt sibi: iustitia ⁊ pax osculate sūt. Ueritas ꝯfitentis ⁊ misericordia miserētis obuiauerūt sibi: qm̄ nō pōt illi misericordia deesse: qui se cognoscit i vitate. Osculū iustitie ē inimicos diligere: parētes ⁊ ꝓpria queq; ꝑꝑ deū relinquere: illatā iniuriā patiēter ferre. oblatā gloriā vbiq; declinare. Osculū pacis ē odiētes inuitare ad pacē: discordantes ad cōcordiā reuocare: aduersarios pacifice sustinere. errātes pie ⁊ benigne docere: merentes clemēter mulcere. ⁊ cum oībus pacem habere.

De statu anime in xp̄o confirmate. capi. iij.

b Eata illa anima que i pace christi fundata ē. ⁊ in dei amore solidata: que cū exterius bella patiꝫ: pax interius nō turbaꝫ. In qua quecūq; molestie foris ꝑstrepāt. vsq; ad silentiū interne q̄etis nō irrūpunt qm̄ gustu interne dulcedinis tacta est intus per desideriū collecta. nec se iam foris enormiter in carnis voluptates dissoluiꝫ: q2 totū itus possidet i quo delectatur atq; ita i semetipsa pacificata dū nihil ē qđ foris appetit: tota per amorē intus req̄escit: ⁊ eīz tota ad internū gaudiū colligitur ad imaginē dei reformaꝫ quā i se venerat. Talē animā frequēter visitāt angeli ⁊ archāgeli ⁊ honorificāt: vtpote dei templū ⁊ spirit⁹ sancti habitaculū. Esto igitur tēplum dei ⁊ deus excelsus habitabit in te. Anima. n. deū habēs in se templuz dei est: in quo diuina mysteria celebranꝫ.

Dedignatur deus visitare eaz animā que nō studet in se consistere. ca. iiij.

p Orro aīa que nō studet in se cōsistere: nec i amore dei desideriū figere ꝑ oculos ⁊ aures aliosq; corporis sensus foras egrediꝫ. atq; in his exterioribus delectaꝫ: Sz q̇d erit cū iuenerit portas istas clausas tūc rediēs ad se. ⁊ vidēs se nudā ⁊ desolatā inextimabili ꝯfusione ⁊ horrore ꝯcutieꝫ. Et q2 mūdi cōsolatiōem quesiuit. illam que a deo intus in ꝯscientia datur non habebit. Et nō solū eā dedignabiꝫ deus visitare. sed nec ip̄a q̇dē male sibi ꝯscientia seipsā poterit tolerare. Requiē i se nō poterit habere: qm̄ illū dereliq̇t cū quo habitare ⁊ req̇escere debuit. Cogita ergo i societate alioꝝ nūc positus: q2 nō poteris semꝑ manere cū illis. ⁊ interim elige tibi sociū illū qui cū subtracta fuerint hec oīa tibi fidē seruabit: q̇ dilectoribus suis fidē seruat. nec recedit i tpꝛe angustie. deus deus tuus ille est. quē eligere debes.

Qđ aia volens deũ habitaꝛ in ſe dꝫ ab illicitis cogitationibus mũdare ſcientiam ꝛ solũ deũ deſiderare capitu.v.

Mnes igiꝛ cordis diſtractiões ꝛ mentꝭ fluctuatões in vnũ collige. ꝛ i ſolo đo totũ deſideriũ tuum fige. ꝛ ibi ſit cor tuũ vbi eſt theſaurꝰ tuꝰ deſiderabilis multũqꝫ amabilꝛ. Ipe .n. freq̃nter viſitat: ꝛ libenꝛ inhabitat trãq̃llitatẽ cordis ꝛ otiũ q̃ete mentꝭ: qm̃ pax eſt. ꝛ in pace factꝰ eſt locꝰ eiꝰ. Propterea talez te pꝑa. vt tecũ adſit deꝰ. ſit in ore ſit in corde ſp tecũ eat. tecũ redeat: nec recedat a te nunq̃ꝫ ille te dimittet. niſi prior illũ dimiſeris Vbicũqꝫ fueris nũq̃ꝫ ſolꝰ eſſe poteris ſi deus tecũ erit.

Cõſcientia mũdata aduentum xp̃i expectare debemꝰ. c. vi.

Munda igiꝛ ꝯſciaꝫ tuã ꝛ ſp paratus eſto. Vt quacunqꝫ hora venerit dñs. ꝛ tecuꝫ habitare voluerit: paratam ſibi in te inueniat mãſionẽ. Ipe nãqꝫ dixit facite mihi ſcũariũ. ꝛ ego habitabo in medio vr̃i. Studeamꝰ ergo tẽplũ deo edificaꝛ in nobis pmo q̃dẽ vt in ſingulis nobis đinde vt in oĩbus ſimul inhabitet qꝛ nec ſingulos dedignabiꝛ. nec vniuerſos pmo igiꝛ ſtudeat vnuſquiſqꝫ ne diſſideat ipe a ſemetipo qm̃ oẽ regnũ in ſeipꝫ diuiſũ deſolabiꝛ. ꝛ domꝰ ſupra domũ cadet nec intrabit xp̃s. vbi pictes inclinati fuerint. ꝛ macerie depulſe. Vult hr̃e aia corporia ſui domũ integrã ꝛ exire eã neceſſe ẽ: ſi fuerint a ſeinuicẽ mẽbra diſpſa. Videat igiꝛ ꝛ ipſa ſi deſiderat xp̃ꝫ p fidẽ inhabitare in corde ſuo. i. in ſe ipa videat ꝛ ſollicite caueat ne a ſeiuicẽ mẽbra eiꝰ diſſideãt. i. rõ volũtas ꝛ memoria. Signũ habitaculũ pat deo cuiꝰ nec eſt rõ decepta. nec volũtas pu̾ſa nec memoria inq̃nata. felix illa aia eſt. q̃ ita domuꝫ cordis ſui ſic de peccatoꝝ ſordibꝰ ſtudet emũdaꝛ ꝛ ſanctis ꝛ iuſtis opibꝰ adimplere. vt in ea nõ ſolũ angelos verũ ẽt dñꝫ angeloꝝ habitare đlectet Mũdata domo: cunctiſqꝫ malis ab ea excluſis oĩbꝰ bonis impleatur. ne ſit nobis neceſſariũ aliq̃d foris querere. qꝛ omnia forinſeca relinquimus.

De ſeptẽ colũnis erigendiſ ad edificãdã domũ ꝯſcientie. ca. vij.

Apia ergo edificet ſibi domũ. erigat colũnas ſeptẽ q̃bꝰ tota fabrica innitaꝛ domꝰ eſt ꝯſcia colũne ſũt: bõa volũtas mẽoria. ſ. mẽorẽ eẽ bñficioꝝ dei: cor mũdũ. aius liber. ſpũs rectꝰ: mens deuota. rõ illuminata.

Erectio prime colũne q̃ eſt bona volũtas. cap. viij.

Rima igiꝛ colũna por ẽrigaꝛ. Nã inter oĩa dei dõa q̃ ad ſalutẽ hoĩs ſpectare videnꝛ. Primũ ꝛ pncipale bonũ bõa volũtas eẽ cognoſciꝛ. p quã imago ſimilitudis đi in nobis reparaꝛ. Primũ ẽ qꝛ a bõa volũtate bonũ oẽ inchoaꝛ, principale ẽ qm̃ bõa voluntate nihil hoĩbus

vtilius dat̃: Quicq̇d hō facit bo
nū eē nō pōt. nisi ex bona volū-
tate ꝓcedat. Sine bona volūta-
te oīo saluari q̇spiā nō pōt. cū bo
na volūtate nemo ꝑire pōt. Uo
lūtas bona nec dari pōt. iuito.
nec auferri nisi volenti. Uolūtas
hoīs ē potestas ꝺi volūtas hoīs
ē. qꝛ velle in volūtate hoīs est: ꝛ
ideo totū meritū i volūtate ē: q̄
tū vis tm̄ mereris q̄tū crescit vo
lūtas tua bona. tm̄ crescit meritū
tuū fac igit̃ magnā bonā volūta-
tē tuā si vis habere magnū meri
tū. Ita de⁹ vt pijssimus: ꝛ mīficoꝛ
dissim⁹ pr̃ i eo redēptionē nr̃am
posuit: i quo nullus nisi velit ꝑt
eger̃. Amare nāq; hoīes equalit̃
possunt. ꝛ diuites. ꝛ paupes. etiā
si pecuniā equalit̃ dare non pos-
sunt: Uoluntas tamē bona nō ē
si non operat̃ qꝺ potest.

De secunda colūna que ē me
moria beneficioꝝ dei capi. viiij.

r Ecordemur ergo miseri-
cordiarū dei: vt sic accēda
mur i eius amorē. reuo-
cem⁹ ad memoriā bona. q̄ tribu-
it nobis qūo i ꝑiculis sepe ꝯstitu
tos clemēt̃ nos eripuit. nec vnq̄
peccatis nr̄is quomin⁹ miseret̃:
vici potuit: oblitos sui ꝺ se admo
nuit. aduersos a se reuocauit. ve
niētes ad se benigne suscepit pēi
tētib⁹ idulxit: ꝑseuerātes custodi
uit stātes tenuit lapsos erexit ma
las ꝺlectatiōes i amaritudinē ꝯ
uertit. ꝛ rursus salubrit̃ amarica
tis ꝯsolatiōes suas tribuit. Po-
strēo tribulatiōe purgat̃ q̇etē. ꝛ
pacē ꝑfectā restituit. q̄ nec peccā
tibus vnq̄ ꝺfuit: vt corriget. nec
iustis vt custodiret. Recogitēus
quāta bōa de⁹ fecit nobis n̄ rogā
tib⁹ neq; desiderātib⁹. imo recu-
sātibus: ꝛ multa peccata dimisit
nobis. ꝛ a q̄tis periculis libera
uit nos liberatoꝛ de⁹. Quā ma-
gna dignatio pietatis fuit. qꝺ in
gratos ꝛ i mult̃ cōtrarios. a tāz
mult̃ peccat̃ custodiuit nos dei
gr̃a: i q̄ potuimus cadere: sicut i
alia multa cecidim⁹. Idcirco sic
nullū ē momētū i q̄ n̄ vtamur vl̃
fruamur ꝺi pietate. ꝛ mīficoꝛdia
sic dꝫ nullū eē momētū. i q̄ eū ꝑñ
tem nō habeamus in memoꝛia.

De tertia columna que ē coꝛ
mundum. capi. x.

s Equit̃ vt cū. a quo tāta be
neficia accepim⁹ toto coꝛ-
de diligam⁹. hoc ē tota co
gitatōe: tota affectiōe: sine ꝺsecti
one. sit coꝛ rectū. vt ei ꝑ oīa pla-
ceat de⁹. sit rectū rectitudine itē
tiōis: exclusiōe ꝑuerse cogitatōis
assiduitate ꝯtēplatōis: sit paratū
seq̇ volūtatē ꝺi. i q̄cūq; ꝑtē icli-
nari eā cognouerit. Sit sursū ad
sola celestia. ꝛ diuina ꝯtēplāda.
ꝛ desiderāda: sit puꝝ: vt nihil mo
rari itra se patiat̃ mali. nec modi
cū q̇dē offēdiculū tollerabile re
putet aut i ꝯscia sua. aut i aliēa. sit
dulce dulci r̄nsiōe. suaui admōi-
tōe. bēigna rephēsiōe. moderata
coꝛrectiōe. sit mūdū: vt toci⁹ imū
dicie spurcicias r̄spuēs cogitatio
nū sic actionū pcā ploꝛt: ꝺfleat ꝑ
sua mīsia. ꝛ aliēa. Lugeat n̄ solū

sua delicta. sꝫ ēt aliēa. ꝯpūgaṫ ꝑ
maḷ. q̄ ꝯmisit. ⁊ bōis. q̄ neglexit.

De aio libero q̄rta colū. cap. xi.

Nimus v̄o si liber a mūdi
a sollicitudibꝰ: a carnis vo-
luptatibꝰ. a prauis cogita
tionibꝰ. vt possit cū voluerit aut
sibi itēdere. aut vtilitati fratꝝ mi
nistraṙ. aut i ꝯtēplatiōe celestiuꝫ
req̇scere. sit firmꝰ vt nulla repēti
na ꝑturbatiōe ꝯcutiaṫ n̄ capiaṫ il
lecebris. nō frāgaṫ molestijs. nul
la ira nulla ipatiētia paceꝫ: q̇etē
ꝗ ai turbare possit qm̄ xp̄s pax
est. ⁊ in pace req̇escit pacis ama-
tor ⁊ in ꝑturbato animo habita
re nō pōt. Sit ꝯsumatꝰ in dei di
lectiōe. hoc. n. est diligere deū illi
occupare animū. cōcipere fruen
de visiōis eiꝰ affectū. hr̄e peccati
odiū. mūdi cōtemptū. diligere ꝓ
ximū: queꝫ ip̄e censuit diligendū

De recto spū colūna. v. cap. xij.

Piritꝰ āt sit rectus ab oi
s bꝰ terrenis. ⁊ p̄ntibus ꝓr
sus auersus. ⁊ deo inse-
parabiliṫ iūctus ⁊ vnitꝰ. pia duo
tiōe ascēdat ⁊ visitet supnas sedes
⁊ multas. q̄ i domo p̄ris sūt māsi
ones. hūiliṫ se ꝓsternēs aū tronū
di: ⁊ agni. currat ꝑ plateas supne
syon: audiat illd̓ melos angeloꝝ
⁊ cū reuerentia supplicet cūctꝭ or
dinibꝰ beatoꝝ spirituū. singulis
ꝓ se ⁊ simul oibꝰ se ꝯmēdās. Tā
tā vero gr̄aꝫ n̄ mereṫ accipere ai
us. q̇ i sui cognitōe diu exercitatꝰ
⁊ plene eruditꝰ n̄ ē frustra. n. cor
dis oculū erigit ad vidēdū deū.
q̇ nōdū idoneꝰ ē ad vidēdū seip
sū. Priꝰ. n. necesse ē vt cognosco
iuisibilia spūs tui: ꝗ possis eē id
neꝰ ad cognoscēda iuisibilia dei.
Et. si n̄ potes cognosceṙ te: n̄ p̄su
mas app̄hēdere ea q̄ sūt supra te

Rationalis animus speculū ē ad viuēdū deum. cap. xiij.

Recipuū ⁊ p̄ncipale spe-
p culū ad vidēdū deū ē. aius
rationalis inueniēs seip-
sū. Si. n. inuisibilia dei. ꝑ ea q̄ fa-
cta sunt intellecta cōspiciūṫ. vbi
q̄so ꝗ in eius imagine cogitatio
nis eius vestigia exp̄ssius imp̄ssa
repiūṫ? Tergat ergo speculū suū:
mundet spūm suū q̇sq̇s sitit vide
re deū suū. Beati mūdo corde:
qm̄ ipsi deū videbūt. Hoc specu
lū verus penitens n̄ cessat quoti
die ispicere: tergere: tenere: ⁊ cu-
stodire. Inspicere si aliq̇d i eo re
ꝑiat: qd̓ deo displiceat. Tergere
nō solū peccata actionū: verū ēt
cogitationū. vt nihil in eo rema
neat. qd̓ deū offendat. Tenere ne
deorsū corruēs terre ꝑ amorē in-
hereat. ⁊ ne inaniū cogitationū
puluere sordescat. Custodire vt
ille cuiꝰ tabernaculū ē cū hoibꝰ
cuius delitie sunt eē cū filijs ho-
minū q̇ ad hostiū stat ⁊ pulsat: q̄
cūqꝫ hora itrare voluerit. recep-
taculū mūdū ueniat. deus. n. q̇
mūdicie amator est cor polutuꝫ
habitare non potest.

De illuminatiōe animi. c. xiiij.

Xterso igiṫ speculo. ⁊
e diu diligēṫ inspecto: i
cipit ei q̄daꝫ diuini lu
minis claritas iflucer

ꝛ immensus q̇dā insolite visiōis
radi⁹ oculis cordis apparere. Ex
hui⁹ luminis visiōe anim⁹ inflā-
mat⁹ icipit mūda cordis acie su
pna. ꝛ interna cōspicere. deū dili
gere. deo inherere. cūcta: q̄ adsūt
tāq̄ nō sint cōsiderat. cūctis suis
affectionibus renūciat: ꝛ tot⁹ so
li incūbit amori: sciens soluz illū
esse beatū: qui deū amat. Porro
ad tātā gratiā nūquā ptigit mēs
per ꝓpriā industriā: dei donū est
hoc: nō hois meritū. Sz absq̄ du-
bio talem: ac tātā gratiā ille acci
pit q̄ ɔ̇serit curā seculi. ꝛ agit cu-
rā sui: q̄ studet se frequēt̄ cogitar̄
ꝛ diligent̄ agnoscer̄ q̇d ipse est.
Redi g° ad cor tuū: ꝛ diligēt̄ di
scute te ipm. ɔsidera vnde venis
quo tendis: qūo viuis: q̇d agis:
q̇d amittis: quātū quotidie ꝓfi-
cis: vel quātū deficis q̇bus cogi
tatiōib⁹ magis incursaris: q̇bus
affectionibus frequentius tāge-
ris: vel q̇b⁹ temptationū maculis
a maligno spū acri⁹ ipugnaris:
Cū totū iterioris. exteriorisq̄ ho
minis statū ꝛ habitū i quātū pos
sibile est plene cognoueris: ꝛ n̄ so
lū q̄lis sis verū etiā q̄lis esse ɔ̇bue
ras: ꝺ cognitiōe tui poteris suble
uari ad cōtemplationez ɔ̇i. Quā
tū nāq̄ quotidie in cognitione
tui ꝓficis: tātū ad altiora semper
tendis. Si iā ascendisti: iā ad cor
tuū redisti. nec hoc sufficiat tibi:
disce ibi habitare: ꝛ māsionē fa-
cere: ꝛ q̄licūq̄ mentis vagatiōe
inde abstract⁹ fueris: illuc sp re-
dire festina. Absq̄ dubio p mul
tuz vsū qn̄q̄ tibi ɔ̇tet in oblecta-
mētū: in tm̄ vt absq̄ vlla laboris
difficultate possis ibi assidu⁹ eē:
q̇n imo pena tibi poti⁹ sit alibi:
quā ibi morā aliquā facere.

Repellēde sunt vane cogitati
ones a corde. ca. xv.

Si ergo pséseris desideria
tua circa exteriores dele-
ctatiōes affici ꝛ cogitatio
nes tuas iugit̄ in eis occupi cuz
magna sollicitudine ɔpelle eas
nec pmittas ad cor tuū intrar̄. sz
redi ad cor tuū. ꝛ ibi intrar̄. ꝛ hi
tare omnimō stude.

De duota mte colūna vi. c. xvi.

Mens. n. q̄ se ad sui ɔsidera
tionē n̄ subleuat. sz adhuc
p varia desideria spargit̄
ꝛ variïs cogitatiōib⁹ huc illucq̄
distendit̄: nō pōt seipaz i vnū col
liger̄. q: nōdū nouit ad seipaz in
trare. sz adhuc i imo ē cogitatiōe
ꝛ ɔuersatiōe. Jōq̄ nō pōt. ad ea
q̄ supra ipaz sūt pēna ɔtēplatōis
euolare: Discat ergo dispositio
nes cordis ɔgregare assuescat i i
ternis suis imorari. studeat eua
gatōes mētis restriger̄. ꝛ exterio
ra oia obliuisci. Discat sola bōa
interiora amar̄. ꝛ illa frequenti⁹
cogitare: q̄ ad celestiū ɔtēplatio
nē anhelat. q̄ in diuinoꝝ notitiā
suspirat cūq̄ se diligēter attēde-
rit ꝛ diuti⁹ q̄sierit. cū tādē inue-
nerit q̄lis sit restat vt reuelatiōe
diuina cognoscat q̄lis esse ɔ̇beat
quale mentis edificiū deo ꝑpara
re. ꝛ q̇bus obsequiïs cū placare
oporteat.

Poſt cogitationes cor eleuaꝫ ſupra ſe.c.xvij.

q Ui ita euagationes mentꝭ i vnū colligit.⁊ oēs cordiſ mot⁹ in vno eternitatꝭ deſiderio figit:pfecto iā ad cor ſuū rediīt:⁊ iā ibi libent̄ moraꝫ ac mirabiliter delectaꝫ.Et cū ſeipꝫ pre gaudio iā cape nō poſſit.ſup̄ ſeipm ducitꝫ.⁊ p exceſſū mentis ad ſūma eleuaꝫ.atqꝫ ita p ſeipm ſup̄ ſemetipſū:p cognitionem ſui ad cognitionē dei aſcendit.vt diſcat ſolū deum amare.⁊ ipſum indeſinenter cogitare ⁊ in eo delectabiliter reqeſcere.

Cū ſic amor xpi totū abſorbuerit affectū hois.vt negligens:⁊ immemor ſui nō niſi ieſum xpm ⁊ ea.q̄ ſunt ieſu xpi ſentiat. tunc dmū:vt arbitror:pfecta ē i eo caritas:huic itaqꝫ.q̄ ſic affect⁹ ē: ñ ē oneroſa pauptas iſte ñ ſētit iniurias:ridet opprobria.ↄtennit dāna.mortem lucꝫ reputat:imo nec mori ſe putat.cum magis de morte ad vitā trāſirꝫ ſe ſciat. quē ſic amor dei intrinſec⁹ ligatū tenet nec ad modicū q̄dē exirꝫ exteri⁹.valet.ſed interi⁹ in ei⁹ dſiderio flagrat tanto ampli⁹ quanto familiarius.⁊ eo vehementi⁹ quo frequētius.

De raptu cordis ⁊ q̄d in eo raptu videaꝫ.c.xviij.

q Ui ſic in amore dei iugirꝫ delectaꝫ.frequēter mentiſ exceſſus patiꝫ:ab oib⁹ pñtib⁹: ⁊ terrenis raptus.corā deo pñtaꝫ ⁊ dū pulchritudinē ei⁹ ↄſiderat magnitudine pulchritudis ei⁹ attonit⁹.tot⁹ in eius admiratiōe ſuſpenditur. Miraꝫ regis gl̄am regni magnificentiā.ſupne ciuitatis nobilitatē.⁊ ciuium felicitatem.contemplatur etiam gl̄e decorē.dei bonitatē.interne ſuauitatis dulcedinē.⁊ eterne q̄etiſ trāquilitatē. Meditaꝫ patris potentiā:filij ſapientiā ſpiritus ſancti benignitatē.⁊ angelice nature beatitudinem.delectaꝫ d deo.in deum.dum eius pietatē miratur.⁊ decorē ↄtēplatur. O quā iocūdum ſentitur.ſi non eſſet tā modicum.raptim rapitur.dū ſola celeſtia ↄtēplatur. ⁊ ↄtemplādo iocūdatur. Sed cum ibi ſtarꝫ diutius conatur.ſubito labiꝫ.⁊ rediēs ad ſe nulli poteſt intimare qđ vidit ſupra ſe.ſed agnitiōe ſuauitatis illect⁹ guſtate dulcenis ſuauitatē.⁊ illam celeſtē infuſionē letitie ſpiritualis itra ſemetipꝫ miratur. Reuoluit ēt in corde ſuo tacita mēte in corpee lucis claritatē.⁊ intime ſatietatꝭ ſaporē.⁊ illud interne quietis ſecretum.⁊ ſūme tranq̄llitatis arcanum. In hui⁹ ↄtemplatione ↄtemplationiſqꝫ dulcedine.mēſ delectabiliter afficitur. ⁊ mirabiliter delectaꝫ. Uolet ergo.⁊ ñ deficiat.volet donec añ regē ꝑueniat.ibiqꝫ ploret.⁊ ſuſpiret.mactetqꝫ ſe in lacrimis.depreceꝫ veniā poſtulet gr̄am.nec inde recedat quouſqꝫ deū.quē nimiū offenderat placatū ſentiat.⁊ ab eo ↄſolationem recipiat.

Illuminata ratio columna septima. capitu. xviiij.

d Eniq3 ratio p mētis excessu3 in cōtemplationē sublimiū subleuata: ⁊ in diuine contemplationis arcanū rapta atq3 ibi illuminata ad cognitionē ṽitatis. ⁊ veri luminis iflāmata ad desideriū bonitatis omnes illicitas voluptates. affectiones: ⁊ vagas memorie cogitationes. cordis disp̄siones animi fluctuationes: spiritus euagatiōes: ⁊ mētis distractiones in vnū colligat. atq3 i illo felicitatis fonte: totū suū desideriū figit. locū superiorē ratio semp obtineat: nullusq3 mot⁹ aduersus eā sit rebellis. sed oia ei obtēperent: sicut si ipsa obtemperat ḋo. Si ṽo aliquē motū ad id: qḋ nō debet: vel quomodo nō debet moueri senserit: nō cōsentiat s3 illico resistat. Nā sol⁹ ꝯsensus reos nos facit: etiā si aliq̄d impediat ne opa subsequāt. Tūc. n. anima mori sicut scriptū est dicitur. cū ipsa ratio ad peccatū p cōsensū curuatur. Anima enim. q̄ peccauerit ipsa morieť. Resistat ergo. ne moriať. pugnet vt coroneť. Molesta ē lucta s3 fructuosa: q2 si habet penā adhibet ⁊ coronā. Nō nocet sēsus: vbi n̄ ē cōsēsus. imo qḋ resistentem fatigat vincentem coronat.

Quomodo edificať bōa conscientia. capitu. xx.

s Ic nimirꝫ. sic edificať bona ꝯsciētia. bona ꝯsciētia ē: q̄ peccata ṗterita punit. ⁊ puniēda cōmittere refugit: q̄ si peccatū sentiat. peccato nō ꝯsentit: quā si cogitatio inq̄nat. ratio lauat: Recta ꝯsciētia ē cui suum peccatū displicet. ⁊ alieno nō ꝯsētit. nec ꝓpter hoc peccatorē dimittit nec eius peccatū dissimulat. ⁊ cū corripit. n̄ isultat. Trāq̄lla ē q2 oib⁹ est dulcis: ⁊ nulli grauis vtēs amico ad gr̄am inimico ad patiētiā: cunctis ad bēiuolētiā: ⁊ q̄bus pōt ad beneficētiā. Talib⁹. n. domus anime edificať q̄ si forte: vt fieri solet: fur aduenerit. q̄ n̄ vēit nisi: vt fureť. ⁊ mactet ⁊ pdat. si inq̄3 fur venerit. i. vel cordis elatio itrinsec⁹ oriēs: vel appetit⁹ hūane laudis extrisec⁹ aduenies. seu aliq̄ q̄libet pestis. q̄ domū istā machineť pfodere: tūc ipsa quasi canis thesaurū custodiēs euigilet. latret mordeat. ⁊ iugulet irruēs in hostes nemini parcat. Nullū itrare pmittat: sed clāet ⁊ excitet it⁹ hitātes ad arma capescēda. Vnūcūq3 vitiū siue clā: siue palā nocere temptauerit. ꝓcul illud arceat: vt sit secura ꝯscia Secura ē qn̄ accusationē nō patiť. vel ꝓ tēpore bōi: vel ꝓ ṗsūptiōe mali. Mūda ē: ⁊ bn̄ sibi ꝯscia. cū nec de ṗterito iniuste accusať: nec de pn̄ti iniuste delectať. pura ē: cui de⁹ nec sua peccata iputat: q2 nō fecit: nec aliēa: q2 nō approbauit. nec negligētiā q2 nō tacuit: nec supbiā. q2 in humilitate permansit.

Citius ⁊ vtilius acq̄riť bona ꝯscia q3 scia. capitu. xxi.

m Ulti q̃rũt sciaȝ. pauci ꝺo ꝯsciaȝ. Si ꝺo tãto studio ⁊ sollicitudie q̃reret ꝯscia q̃to q̃rit secularis: ⁊ vana scia. ⁊ citi⁹ app̄hẽderet: ⁊ vtili⁹ retineret. Cogitare nãq; ꝺe ꝯscia sẽsus ẽ ꝯsumat⁹. ⁊ q̃ custodit illam sp erit secur⁹. Salua fuerẽtia sapie vtili⁹ ẽ currere ad ꝯsciaȝ: q̃ȝ ad sapiẽtiã nisi sapia illa sit: q̃ edificet ꝯsciaȝ. Tũc. n. se intelligit aĩa tũc illustrat ꝯsciẽtia: tũc implet: cor sc⁹a cũ in se ꝺeũ ⁊ in ꝺo mutata reuolutiõe seipsã recepit imago creata. Creatrix imago in imagine creata nihil aliꝺ ẽ nisi sapia i aĩa nisi gl'a in ꝯscia. nisi sãctificatio in arca. O q̃ȝ ineffabil' ẽ pietas ꝺei: q̃ tãtã maiestatẽ inclinat ad tãtã hũilitateȝ q̃ creauit nos creat in nobis. Et q̃si par eẽt nos ꝺeũ p̄rem h̄re: vult ẽt nos fieri sibi ⁊ m̄reȝ. Quicũq; inq̃t fecerit volũtatẽ p̄ris mei. q̃ in celis est ipse me⁹ f̄r. ⁊ m̄r ẽ: f̄r obediendo m̄r generãdo. F̄r p hereditatis pticipationẽ m̄r p alioꝝ instructionẽ. O fidelis anima expãde sin⁹. ꝺilata effect⁹ ne angustieris in viscerib⁹ tuis ꝯcipe. quẽ totus orbis nõ potuit ꝯp̄hendere. ꝺõec virgo btã illuȝ fide ꝯcepit. Fide nãq; xp̄s ꝯcipit. vbi p̄dicatõe nascit: ꝺeuotõe nutrit amore tenet Sit ergo ꝯscientia pura: vt ꝺeuȝ ꝯducat ad hospitiũ n̄rm: sit sollicita circa fidele obsequiũ: ne tanta maiestas recuset cordis grẽiũ sit ꝺuota. vt soli ꝺeo placeat soli ꝺeo intendat: nec recedat ab eo

Talis ꝯscientia letificat animã. ⁊ exhibet ꝺo gratã. ⁊ hominib⁹. ⁊ angelis reuerẽdã. ⁊ sibimetipsi placata. ⁊ quieta existit.

Quid sit ꝯscie fruct⁹. c. xxij.

c Onsciẽtia ẽ cordis scia q̃ ꝺuplicit intelligit. vȝ vel illa. q̃ se nouit p se. vel illa q̃ p̄ter se ẽt alia nouit ex se. Cor. n. ⁊ se nouit sua ꝯscia. ⁊ multa alia. q̃n nouit se. appellat ꝯscientia: q̃n p̄ter se alia. noiat scia. Cõscientia bõa titul⁹ est religiõis. tẽplũ Salomõis ager bñdictiõis ort⁹ ꝺelitiaꝝ. aureũ reclinatoriũ gauꝺiuȝ angeloꝝ. arca federis. thesaur⁹ regis. aula ꝺei habitaculũ spũs sãcti liber signat⁹. ⁊ clausus ⁊ in ꝺie iudicij apiẽd⁹. Nihil ẽ iocũdi⁹. nihil tuti⁹. nihil ꝺiti⁹ bona ꝯscia. p̄mat corpus. trahat mũdus terreat ꝺiabol⁹ ⁊ illa erit secura. Bõa ꝯsciẽtia secura erit cũ corpus morietur. secura cum anima corã ꝺeo presentabitur. secura cũ vtraq; in ꝺie iuditij ante tribunal terrificum iusti iudicis statuet. Future beatitudinis nõ est vtilius remediũ. nec certi⁹ testimoniũ bona ꝯscia. cũ mund⁹ omni volubilitate circũrotetur ploret. rideat. peat. trãseat. nũq; marcescit bõa ꝯscia. Subijciatur corp⁹ i pena. in ieiunijs maceret vberib⁹ laniet. eculeo ꝺistendat gladio trucidet. crucis supplicio affligat. ⁊ secura erit ꝯscia.

Qꝺ in speculo ꝯscie status interioris ⁊ exterioris hois cognoscitur. c. xxiij.

In specło ꝯſcīe.ſtat⁹ exteri
oris.⁊ interioris hoīs co
gnoſcitur. Aīa.n.ñ nouit
ſe:que ſine ſpeculo eſt. Speculū
mūdū claꝝ.⁊ puꝝ toti⁹ religiōis
bona ꝯſcientia. Sicut.n.mulier.
q̄ viro ſuo ſiue amico placere de
ſiderat.in ꝯtuitu ſpecłi imaginē
oppoſitá reddent̄ decorē.⁊ pul
chritudinē faciei ꝯpōit:ſic aīa in
q̄bus ab imagine vitat̄ diſcedit
vel in quibus veſtigia creatricis
imaginis recipiat.in ꝯſcientia re
legit.⁊ intelligit. Nō immerito
ꝯſcientiá ſpeculo ꝯpauimus.qm̄
in ea tanq̄ȝ in ſpeculo rōnis ocu
lus tam quod decens.q̄ȝ ꝙ inde
cens eſt in ſe.claro aſpectu appꝛe
hendere poteſt.

Conſcientia acq̄rit̄ ꝑ cordis cu
ſtodiam.cap.xxiiij.

Ita vniuſcuiuſq̄ȝ non co
gnoſcit̄ niſi in ꝯſcīa.nec ve
nit̄ ad boná ꝯſciētiá niſi ꝑ
cordis cuſtodiá.Coꝛ.n.ſuo arbi
trio dimiſſū.aut ad vitá ſe vertit
aut ad mortē.Uelle nāq̄ȝ peccar̄
malū ē peccare peius in peccato
ꝑſeuerare peſſimū ē. nolle pēite
re mortale.Quicq̄d igit̄ coꝛ co
gitat.qꝺ ad vtilitatē ſuá vł ꝓxio
rū q̄quo mō nō ꝑtineat. reſpueē
dū ē.De diuerſis igit̄ mūdi ꝑti
b⁹ in q̄bus coꝛ vagū ⁊ ꝓfunduȝ
tenet̄.vel vane occupat̄.ad ſeipȝ
redeat.⁊ ſeipm̄ diſcutiat.cūq̄ȝ in
uenerit culpá timeat pená.q̄ren
do át culpá nuſq̄ȝ illá niſi i ſe re
periat.repta aūt culpa:⁊ pene cá
ſeipm̄ puniēdo ſe ante ſe ſtatuat
⁊ tanq̄ȝ aliū ſe iudicet.ſe equid
culpá ante ſe afflictū.ſe reū añ ſe
iudicem ſeueꝝ.ſe impiū añ ſe ad
pietatem reuerſuȝ ꝓponat.ſe añ
ſe decernat.q̄d a ſe faciendū ſit ꝺ
ſe iuſte in ſe infligat iniuſto iu
ſta flagella.loquat̄ ēt ſic ſibi. qꝛ
pacē deſeruiſti apud dñm deuȝ
tuū.⁊ bellū incurriſti apud teipȝ
ſciſſurá pateris.vt tu a teipſo cō
denneris.qꝛ pactū pacis rupiſti
vis qꝺ nō vis.⁊ nō vis ꝙ vis a te
ipſo ꝯdēnaberis.nolēda vis.vo
lēda ñ vis.Ecce ꝺ oꝛe tuo te iudi
co ſue neq̄ꝑ: aflige itaq̄ȝ te. ⁊ ſta
tue te ꝯtra faciē tuá. vt aſpicias
turpitudinē tuá ⁊ recogites ſtul
titiá tuaȝ.ſic igit̄ in miſerijs ſuis
ad ſeipȝ ꝯuertit̄ coꝛ. ⁊ ſiſtitur coꝛ
ad coꝛ.Uis eſt quedá q̄ ſic ꝺ coꝛ
de opat̄.⁊ retinet coꝛ fluxū ⁊ va
nū ne ꝓfluat in abyſſū extermi
nij.Uis iſta ſeu violētia rapit re
gnū celoꝝ. regnū celoꝝ iq̄t dñs
vim patit̄.⁊ violēti rapiūt illud.
nobile regnū poſſidet. q̄ coꝛ ſuū
poſſidet.Nō r̄gnat q̄ i corde ſuo
dedit⁹ ſuitutib⁹ vitioꝝ.ꝑſidet vr
bib⁹ ⁊ turbis populoꝝ. Sol⁹ is
regnat:q̄ depoſito cordis impio
ad leges rōniſ oꝛdinat totá fami
liá motuū.interioꝝ. ⁊ exterioꝝ.
Si inſurgit rabies leonina.puīt̄
ꝑ patientiá.ſi petulantia hirci ꝑ
abſtinētiá.ſi ferocitas apꝛi.ꝑ mā
ſuetudinē.ſi ſuꝑbia vnicoꝛnis:ꝑ
humilitatem.

De nobilitate cordi. ca.xxv.

Non inuenitur aūt iter cete
ras artes liberales ars iſta

p̄re alĳs liberalis. qua teneatur
cor: qđ oi mobili mobiliꝰ ē. qđ oi
lubrico lubricoſius ē. Mobilita
te. n. naturali inſtabile. vel in pū
cto fixum recuſat ꝯſiſtere. cuius
vita in motu ē. ꝛ motus ē ei vita
Mouet molē totiꝰ corporis hu-
mani tātillus iſte in corde vita-
lis motus. ꝛ q̄ coherceat arte. vt
alia mouēs ip̄e nō moueat. For
te mola aſinaria ſi ad collū ei ſuſ
pēdat n̄ moueret. imo multo ma
gis cū mola ꝯcitaret. Agēdū ita
ꝙ cū eo ē. vt circūeat terrā. ꝛ ꝑā
bulet eā. ſi forte velociorē ꝛ mo-
biliorē ſe iuenire queat. ſi ſup̲ ter
rā ſilēm ſui nō iuenerit. ēt gir̄ ce
li circūeat. ꝛ rotas curruū ði ad
curſū ſuū admoueat. q̄d tūc faci
et ad illos q̄ ābulāt ſup̲ pēnas vē
toꝝ. forte ꝛ cū illis ꝯtēdere pote
rit: an cū illa v̄tute curret q̄ attin
git a fine vſq; ad finē fortiť ꝛ diſ
ponit oia ſuauiter. An ꝛ illā app̄
hēdet. de qua dr̄ mobilior ē oibꝰ
mobilibꝰ ſapia ſaltē cū viderit tā
ſpatioſis ſaltibꝰ trāſiliētez ſuā po
tentiā creatori ſuo ſubſiſtat ꝛ di
mittat alas ſuas retinens ſe ha-
benis deifice cōparatiōis. Se āt
ad ſe colligens ꝛ cohibens n̄ trāſ
grediatur termīos ſuos. Sic eni
ſancta animalia. ſicut in viſiōe q̄
ezechieli mōſtrata eſt. cuz fieret
vox ſupra firmamentū qđ imine
bat capiti eoꝝ. ſtabāt ꝛ ſubmitte
bāt alas ſuas. qđ plane ſācti faci
unt. cū ꝑluſtrati op̲ibꝰ ꝛ mirabi-
libus dei ſup̲ itelligibilibꝰ abſcō
ditis myſterĳs nil ſe ſcire dep̄hē-
dūt. ſʒ momēto ſtatere oia opera
ſua appendūt. Tūc ſe nō a ſe cor
moueri intelligit. qꝛ p̲ ſe immo-
bile p̲maneret. niſi q̄ oia mouet
illud quoq; inter oia moueret.
Mutuatum igitur a deo cogno
ſcens motū ſuū. iā nō vſurpet vt
ꝓpriū. ſʒ vt cōmēdatū ſeu cōmo
datū. Ad volūtatē aūt cōmodā
tis. cōmodatarius vti dʒ cōmo-
dato. Alioquin furtū facit in re
commodata.

Quomodo diuina gratia cor
da hominū mouet. ca. xxvi.

Um igiť te mouerit deꝰ
c vľ moueri voluerit: o cor
humanū: mouearis. alť
nō mouearis: qꝛ nō eſſet moueri
ſʒ cōmoueri. ſʒ qn̄ te mouet deus
cū admonet. admonet autez ſic.
Uane occuparis o cor ſapiens ꝛ
omni p̄rogatiua excellens i his
que vanitates vanitatū ſūt. Cur
ſequeris ventū. quaſi ſint tibi ſe-
cula centū: nō te decet his ſubeē
ſed p̄eſſe te indigēt iſta: vt meliꝰ
ꝛ cōmodius ſubſiſtant. tu his ad
beatitudinē nō indiges: neq; ad
immortalitatē. Uiaticū quidem
iumento tuo p̄reparāt in via ſed
ſi ad menſurā ſumātur. nō ad ſu
perfluitatez. Ex ſuperfluitate. n.
ciboꝝ vt vulgariter dicitur. quā-
doq; infūdunt iumenta ꝛ in vē-
tris nimiā effuſionem reſoluunt
ita vt ex refectione deficiāt. ſi cor
pus tuū o p̄nceps ꝛ dn̄s corpo-
ris regulas neceſſitatis exceſſe-
rit. ꝛ ad baratrum cōcupiſcētie
os aperuerit. locū perditiōis ſi-

bi effodit in hospitio reparatõis
⁊ de remedio cõparat exitiũ. de
vehiculo naufragiũ. Quid ꝓin-
de supfluũ tolit necessariũ: aufer
supflua. ⁊ nlli deerũt necessaria:
qꝛ de supfluẽti copia alioꝝ nasci
tur valde egra alioꝝ inopia.

Quõ se debet vnusquisq̃ refre
nare ac regere. ca. xxvij.

Tuũ ẽ male acta corrige
t re: tuũ ẽ in ordine ⁊ offi
cio familiá mẽbroꝝ cor
poris ⁊ aie motũ disponere: tuũ
est singꝉoꝝ negocia ſm cõpeten
tiá assignaꝛ. Nõ sit in regno cor
poris tui q̃ leges ⁊ iura institu-
toꝝ tuoꝝ impune ꝓuaricet: non
oculus: nõ manus: nõ pes: ñ au-
ris: nõ guttur. Quid. n. de igno-
biliorib⁹ ⁊ plebeis mẽbris dicaꝫ
Si vel attectare rebellionẽ ꝓsũ-
pserint: lapidib⁹ obruanꝛ: iaculis
increpationũ ꝯfodiáꝛ ⁊ nouerint
regeꝫ salomoneꝫ sedere sup mu
lá regis. i. rõneꝫ sup sensulitateꝫ
corporis. Qȯ si pudibũda illa: q̃
velato semp nomine appellátur
a pudicis ⁊ castis labijs: motu in
ordinato rempublicá festinaue-
rint: certe abscindanꝛ nõ ferro sꝫ
ieiunio. nõ detrũcatiõe sꝫ morti-
ficatiõe. Utiná inq̇t apl's abscin
dátur q̇ nos ꝯturbát. His ꝑsua-
sionib⁹ cor effrenatũ in preceps
cursum suũ rapiẽs teneri põt: vt
sit bõa ꝯscientia. Bona est si ha
beat in corde puritatẽ: in ore ỽi
tatem. ⁊ in actione rectitudineꝫ.
Pro his nanq̃ merebiꝛ trinitatꝭ
visionẽ. O beata visio: in qua sic
deus erit not⁹ atq̃ ꝯspicuus: vt
videaꝛ a singulis nobis in singu
lis nobis: videaꝛ in seipso: videaꝛ
in celo nouo ⁊ in t̃ra noua atq̃
in omni que tũc fuerit creatura.

Qȯ anima in ꝯsciẽtia sua cogno
scit q̊ debeat ire qñ egrediꝛ ȯ cor
pore. i. de libro conscientie ⁊ quõ
corrigendus est. ca. xxviij.

Humana ꝯsciẽtia est dñi
h vinea quaꝫ extollere, oꝫ
pcõꝝ ꝯfessio ⁊ eoꝝ satis-
factio ⁊ exhibitio bonoꝝ opuꝫ: ⁊
custodia eoruꝫ vnicuiq̃ liber est
sua ꝯscientia: ⁊ ad hũc libꝝ discu
tiendũ ⁊ emendádũ oẽs alij in-
uenti sũt. Aia cũ ȯ corpe egrediꝛ
nullũ aliũ preter ꝯscientie sue li-
brũ secũ portare poterit. ⁊ in illo
cognoscet. quo debeat ire. ⁊ q̇d
debeat recipere. Ex his q̃ scripta
sũt vel erũt in libris nr̃is. iudica
bimur. ⁊ iõ scribi debẽt ſm exem
plar libri vite. ⁊ si sic scripti ñ sũt
saltẽ corrigẽdi sũt. Cõferam⁹ ita
q̃ libros nr̃os cuꝫ libro vite. ⁊ si
quid al'r habuerint corrigantur.
ne in illa vltima collatiõe. si q̇d
piam al'r inuenti fuerint hñtes.
abijcianꝛ. Beatus hõ qui se põt
cognoscere ⁊ despicere probare
⁊ improbare. Naꝫ qui sibi displi
cet deo placet. ⁊ qui sibi vilis est
deo charus est.

Nihil est melius ⁊ nihil vtili
us q̃ꝫ seipsũ cognoscere. qȯ est ꝓ
priũ ꝯscientie. ca. xxviiij.

Multe sũt scientie hoium
m sꝫ nulla melior est illa q̃
cognoscit homo seipsũ

Quamobrē redeā ad coꝛ meuꝫ
ꝛ ibi ſtare aſſueſcā: vt totā vitam
meā poſſiꝫ diſcutere. ꝛ meipꝫ co-
gnoſcere. Oēs miſerias meas
coꝛā deo effundā ſi foꝛte illa ma
gna ſua pietas ad miſerēdū mo
ueat eū. ꝯfitebоꝛ ei peccata mea
cui oīa nuda ſunt. ꝛ apta. quem
fallere non poſſū. qꝛ ſapia ē. nec
effugere. qꝛ vbiqꝫ eſt. Audi ergo
piiſſime deus ꝯfeſſionē meā. ꝛ re
ſpice ad pietatē tuā. ꝛ fac mecū
ſcdm miſericoꝛdiā tuam. Audi
quā ſepe de memoꝛia mea te ex
pulit irruēs turba plurimaꝝ co-
gitationū que velut plebs ad ali
quod ſpectaculum ſolēt effluere
in coꝛ meū. Dū oꝛare. vel canta
re in monaſterio volo neſcio cu
iuſmodi ſtulta cogitatio coꝛ me
um rapit ꝛ ducit ꝑ diuerſa loca.
Cunqꝫ illud ad me reuoco tene
re non poſſuꝫ ſed illico elabit̄. ꝛ
huc illucqꝫ diſꝑgitur. ꝛ ꝑ innūe-
ra effūditur. Jdcirco crebꝛa ter-
renaꝝ cupiditatum illecebꝛa. ꝛ
vanitatū effuſio ita coꝛ meū oc-
cupant. vt quod vitare ſtudeam
hoc cogitē animoqꝫ reuoluam.
Non. n. eſt in poteſtate mea coꝛ
meū ꝛ cogitatiōes mee. q̄ ex im-
pꝛouiſo effuſe mentē meā. aium
qꝫ ꝯfundunt atqꝫ alio trahūt. q̄ꝫ
ego ꝓpoſuerā. Ad ſecularia re-
uocant. mūdana inſerūt. volūta-
ria ingerunt. illecebꝛoſa ꝯtexunt
ipſoqꝫ in tp̄e. quo leuare mentē
meā ad te paro inanibus cogita
tiōib⁹ infect⁹ ad terrena pleꝛqꝫ
deiicioꝛ. hmōi ꝑſtrepentiū cogi-
tationuꝫ tumultus a corde meo
quotidie ammoneꝛ volo. nec va
leo. ſed viſa. ꝛ audita: dicta. ꝛ fa-
cta ad memoꝛiā reuocant: ꝛ i ea
cum magna ipoꝛtunitate ꝑſtre-
pūt. Cogitāda cogito. cogitata
recogito. ꝛ eadem iteꝝ. atqꝫ iteꝝ
replicare non ceſſo. ꝛ cū diu m[ ]
tūqꝫ q̄cquid potero cogitauero:
ſine cogitatiōibus eē non poſſū
ſed intrant. ꝛ exeunt. atqꝫ alie ali
as introducūt. ꝛ excludūt. hec i-
uitus ſuſtineo. pleꝛqꝫ tñ ꝯſentio
cū ꝑ ea. que vidi. vel feci. ſine vl-
la vtilitate abſqꝫ diſcretione va-
ga mēte diſcurro. Jta mēs mea
ſꝑ mobilis. ꝛ nunq̄ꝫ ſtabilis. ſꝑ
vaga ꝛ velut ebꝛia ꝑ diuerſa di-
ſtrahit̄. Grauiter pecco. cuꝫ coꝛ
meū derelinquo. Quā grauis ia
ctura eſt. que ꝑ negligētiam fit.
vim patioꝛ. cum illud me deſerit
Cōfirma coꝛ meū de⁹. qm̄ cū ſta
re in ſemetipſo nitit̄. a ſemetipſo
aliquo mō ēt neſciēdo dilabitur
Jta peccādi ꝯſuetudine ēt cū ne
ſcio pecco. ꝛ coꝛ meū. coꝛ vanū ꝑ
infinita ꝺducit̄. ꝛ in multa deſi-
deria diuidit̄. in nocte ꝺo cū doꝛ
mire volo multaꝝ reꝝ imagies
ꝛ phātaſias clauſis oculis video
eaſqꝫ iuit⁹ toleꝛo quātoqꝫ ab eis
aciē mētis abſtraheꝛ nitoꝛ. tāto
ampli⁹ ille ſe mihi igerūt. ꝛ mo-
leſtiis turpiū cogitationum coꝛ
meū maculant. Jnde eſt qꝺ ſepe
mihi nocuit moꝛtifera delecta-
tio: q̄ ex recoꝛdatiōe p̄teritoꝛum
peccatoꝝ naſci ſolet. ſed maxie
ex recoꝛdatione libidinis. hec ē

enim pestis. que ꝑ ceteris vitijs ē
mihi familiarioꝛ. eo ꝙ ad noceñ
ꝓcliuioꝛ. ad repellēdū difficili-
oꝛ ē. Nā cū eā repellere volo no
lēti mihi se igerit: blādiēs ociosa
displicēdo placēs: ⁊ placēdo dis
placēs. Carnis libidinē nūq̄ꝫ fu-
gere potui. sed sꝑ me seq̇tur ⁊ cū
aliqua delectationis cogitatio-
ne. vel visus intētione me com-
ꝑhēdere pōt. nō diebus. neq̄ꝫ no
ctibus quescere sinit subtilititer i
trat. ⁊ mentē occupat. ⁊ nisi subi
to repellat̄. allicit. ⁊ īcēdit. ⁊ qua
si virtus pestilentie per totū coꝛ
pꝰ paulatim se diffundit. cogita-
tiones prauas multiplicat. affe-
ctiones malas generat. delecta-
tiōe illicita mētē afficit. ad cōsen
sū prauitatis animū flectit. om-
nesq̄ꝫ aī virtutes coꝛrūpit. Hac
peste cū astrictꝰ teneoꝛ diuelli ab
ea. vix possū quoniā stimulos eiꝰ
cōfiteri aut nescio. aut erubesco.
tā subtiles ⁊ turpes sūt. Reve-
ra difficile est libidinis īcēdia ex
tinguet̄. ipuberes stimulat iuue
nes inflāmat: viros eneruat: se
nes ⁊ decrepitos fatigat. nō asꝑ
nat̄ tuguria nō reueret̄ palatia.
Utinā sola cenobia fugiat. Ad-
iuuat me domine deus meus. vt
huic tā pestifero. ⁊ moꝛtifero vi-
tio resistere possiꝫ Scio eni qꝛ qd̄
resistētē fatigat. vicentē coꝛonat.
Scio ēt quoniā si mētē meā cogi
tatiōe imūda poluero tibi q̄ mū
ditie amatoꝛ es. placere ñ valeo.

De amara atq̄ꝫ illicita cogita
tione. cap. xxx.

Cor mūdū crea in me de
c us quoniā nō solum va-
na cogitatio illud occu
pat ⁊ turpis inq̇nat. verū etiam
amara dissipat. Sepe nāq̄ꝫ aliq̄
iniuria cōmotus. densis cogita-
tionū tumultibus in coꝛde ꝑmoꝛ
hinc ide sollicitus. ⁊ cecus occa-
sionē vindicte d̄ accepta iniuria
rimoꝛ: cōsilia multiplico. ⁊ nihil
aliud nisi iurgia. q̄ desunt i coꝛde
pago. ꝑsentes nō video. absētibꝰ
ꝯtradico. intra memetipsū cōtu-
melias ꝓfero. ⁊ recipio. receptis
āt durius respondeo. cūq̄ꝫ. q̇ ob-
uiet nullꝰ adsit. rixas i coꝛde cō-
pono. insidias inuidentiū consi-
dero. ⁊ q̇d contra iurgia moue-
re possū penso. exquiro q̇d respō
deā. ⁊ cū rem nullā teneaꝫ. vacu
us litigatoꝛ elaboꝛo. sicq̄ꝫ diem
in ociū. nocteꝫ vero in cogitatio
nem verso. toꝛpeo ab vtili ope.
quoniā fatigoꝛ ab illicita cogita
tione. ita mens intus pugnat cū
menti nemo repugnat. Nūq̄ꝫ ve
ro quod egi in coꝛpoꝛe. hoc post
modū impoꝛtuna cogitatōe ver
so i mente. ⁊ multotiens grauiꝰ
toꝛq̄oꝛ in recoꝛdatione q̄ꝫ prius
captus fuerā in operis perpetra
tione. Sepe etiā ea. que nunquā
feci. nec in volūtate habui. ita re
cogito q̄si peniteat me illa non
fecisse. Ab occultꝭ meis mūda me
quoniā cum nihil exterius ago.
intus grauit̄ pecco. In coꝛde. n.
seruo depicta. q̄ vidi. ⁊ feci. ideo
tempoꝛaliū reruꝫ tumultus i coꝛ
de versare nō cesso etiā. cū vaco.

In cogitatiõe.n.comedo cũ ieiu no.loquor cũ taceo.irascor ꝛ trã qllus sum.corp⁹ requiescit ꝛ ani mus huc illucq discurrit. Ita vi tã istã sine culpa trãsire nõ potui nec hoc qꝺ laudabilit̃ vixit. sine aliquo reatu.ẽ si remota pietate scutiatur. De necessitatibus me is erue me. Crebro nãq dũ neces sitati debita redddere studeo.vo luptatꝫ vitio deseruio.sub velami ne necessitatꝫ cado i laqueũ vo luptatꝫ. Sepissime nãq cõedi: ꝛ bibi nõ ad necessitatẽ. sed ad vo luptatẽ. ꝛ qꝺ necessitati satꝫ erat voluptati par erat: Cogitaui ẽt ꝺ cibo. ꝛ potu quãdo nõ debui. ꝛ vbi nõ debui. ꝛ plusq̃ debui. Co gitãdo de eis.epulas tota die ru minabã. Cũ tegẽdis mẽbris ve stimenta q̃ro. quero nõ solũ q̃ te gant.sed q̃ ex tollãt expecto.ꝛ cõ tra frigoris torporẽ nõ solũ que ro q̃ muniãt pinguedinem. sed q̃ mulceãt ꝑ mollicieẽ.non solũ q̃ tactũ mulceant per mollicieẽ sed q̃ per colorem oculos seducant. Cum pro aliqua necessitate licẽ tiã loquendi alicui habui. locu tus sum nõ solũ de necessarijs.ve rumetiã de non necessarijs. ꝛ de his q̃ ad me nõ ꝑtinebãt.ꝛ de q̃ bus licẽtiã nõ habebã. Immersi me colloquijs hominũ. ꝛ ibi lo cutus sum nõ ad edificationẽ.sꝫ ad destructionẽ.nõ qꝺ decebat. sed qꝺ libebat. locut⁹ verba va na.ꝛ risui apta.verba ociosa.ꝛ i ntilia.verbositati deseruiẽs.ꝺtra ctioni studẽs os meũ mẽdatio.ꝛ detractiõe inq̃naui. Ligua mea oi fallacia plẽa est.ꝛ nocuit mi hi plusq̃ omnia mẽbra. Naꝫ ea q̃ audiui vel vidi: nunq̃ eo mõ quo dicta: vel facta sunt: referre possũ.sꝫ alia affirmo ꝑ alijs ꝛ se pe multa itersero supflua atq ita vel nimiũ laudãdo.vel nimiũ vi tupando.inordinate: ꝛ idisciplĩ nate feror. quotiẽs loquor. Inte rius.gutt.insatiabili ardet iglu uie.gula diuersis saporib⁹ sacia ri nõ põt. Cor prauũ dolo.ꝛ mali cia plenũ: ꝑ puram confessionē purgare nũq̃ potui. Manes ad opus prauũ fuerũt apte. ad ope randũ bonũ pigre.stomachus.ꝛ intestina nimio.cibo.ꝛ potu sepe sũt distẽta.ꝛ ideo dolore sũt ple na.nã vnde gula delectatur. in de venter inflat̃.ꝛ corpus infir mat̃ ꝛ sepe mors sequit̃. Per gu le delectationẽ corui in ventris ingluuiẽ. Unde debui mihi pa rare salutẽ.íde ꝯtraxi nimiũ cõe dẽdo ꝑniciẽ. Pedes me vℓoci⁹ portauerũt ad aliquã curiositatẽ speculãdã: quã ad eclesiã. Oculi iniquo ituitu me ꝑuerterũt.om neq motũ corporis mei ad imũ da desideria traderũt. Aures ci ti⁹ apui verbis otiosis.ꝛ vanis q̃ sactis. Delectat⁹ ẽ odorat⁹ vãis odoribus.gustus diuersarũ rerũ diuersis sa porib⁹.nec nõ singuli alij sẽsus.his ꝛ illis iuxta qꝺ vnũ queq suus ferebat appetit⁹. Ita de⁹ meus in oibus mẽbris meis natur̃ modũ excessi. Omnia mẽ bra mea velut cõiuratione facta

inimico meo me omnino tradidere. cū morte fedꝰ inire. pactūqꝫ pepigere cū inferno.

Cōsciā nr̄a erit nr̄ iudex in die iudicij. c. xxxij.

Ripe me dn̄e ab hoīe malo. i. a me ipso: a q̄ recedere nō possū: nā q̄cūqꝫ me v̄to vitia mea me sequūtur: & q̄cūqꝫ vado: ꝯscia mea nō me deserit. sꝫ pn̄s assistit & q̄cq̄d facio scribit. Jdcirco q̄ꝫ q̄ꝫ hūana subterfugiā iudicia: iudiciū proprie ꝯscientie fugere non possū: & si hoibus celo: quod egi mihi tn̄: qui noui malū qđ gessi celare nequeo: propter reatꝰ conscientie nō me req̄escere sinit: sꝫ de die in diē vehementer me torquet: & de die iudicij vehementiꝰ me terret. Nā in die illa: cū dn̄s adiudicādū venerit vnuscuiusqꝫ ꝯscia ad testimoniū adducet: & apto libro ꝯscie ois culpa ante oculos reducet. atqꝫ ita cogente ꝯscia vnusq̄sqꝫ erit accusator: & iudex suus. Propterea statuam me an̄ me: & iudicabo meipm vt illud extremū: & tremendū di iudiciū euadere possim. Damnat me ꝯscia mea quāquam diuinuꝫ iudiciū non dū me damnet accusat me de homicidio quod si ope nō feci: volūtate tn̄: ac desiderio sepe pegi. Accusat me de adulterio. & eodē modo r̄ndeo. Accusat me de inuidia: ꝯfiteor ego qm̄ inuidia sepissime cor meū lāiauit p inuidiā nanqꝫ sancte viuentiū merita mea feci inuidēdo peccata. Nā bona que ab eis fieri. vel dici audiebam vera oio nō credebā ipsasqꝫ res bn̄ gestas i malū male interp̄tādo v̄tebā. Omne malū quod de illis mēdax fama iactabat statitanqꝫ si vidissez credebā. oia mala meis emulis fingebā. & ex ꝓfectu eoꝝ deficiebaꝫ. honoꝝ v̄o odia intra me abscondebā & in meos cruciatꝰ enutriebā ꝓficientibus inuidebam. pecantibꝰ fauebā de malis eoꝝ gaudebā. & de ꝓfectibus lugebā gratuitis inimicitijs ardebaꝫ. & hanc maliciā mei pectoris dep̄hendi timebā. semp erā ei amarus. & nunqꝫ certus. & ita amicꝰ erā diaboli. & inimicus dei & mei inter amicos discordias seminaui. discordātes in dissensionem ꝯfirmaui. opiniones eoꝝ mēdacijs coloraui. in sp̄ualibꝰ carnalia laudaui. vt sp̄ualia bōa in eis deesse p̄suaderē. Amicitias simulaui. vt eos q̄ se incaute mihi cōmittebāt. qua possez arte decipē. Odioꝝ mihi occasionem prauis suplicatiōibus cateruaui: & ita dmones: quoꝝ facta sectabar. letificaui. Multis velut amicus fui in obsequio hostis in animo. Cōptus in v̄bo turpis in facto. ꝓditor fui secretoꝝ. tenax malaꝝ suspicationum. vtrobiqꝫ puersus: Et ita p̄secutus est inimicus animam meā. & humiliauit in terra vitaꝫ meā. Pijssime domine vnde possū esse bonus. qui in bono

sic fui malus. Ego peccabā ꝛ tu dissimulabas. ꝓlongabam multo tempore iniquitates meas: ꝛ tu pietate tua penitētiā ꝛ indulgentiā cogitabas. Da ergo misericordiā misero: qui tādiu pepcisti criminoso. Credo nanq̧ q̄m quicq̄d mihi cōmodare decreueris: sic erit q̄si nunq̧ fuerit.

De vanitate ꝛ ex ea depēdentibus. cap. xxxiij.

n On solū inuidia coꝛ meū afflixit. veꝝ etiā vanitas circa varias delectationes lāguentez animū inuoluit. Per vanitatez nāq̧ de operibꝰ quoꝝ mihi ꝯscius non erā turpiter me iactabā: que nesciebaz alios docere satagebaz: credere de me sublimia volebā. delectabilia grauibus anteponebam. execrabar vbo: q̄d animo ꝯcupiscebam appellatiōes virtutū meis vitijs imponebā. ꝛ ita me ipsū fallebā ꝛ fauentes mihi decipiebaz. In ꝓmissiōe honesta fui velox: i exhibitiōe mēdax: a bono mutabilis mali tenax: in vbo grauis. aio leuis: gustu pulcher: coꝛde turpis vbiq̧ falax: letꝰ ad ꝓspera fragilis ad aduersa. inflatꝰ ad obsequia: anxius ad oppꝛobria: imoderatꝰ ad gaudia. facilis ad humana difficilis ad honesta: mihi coꝛdissime dn̄e ita defecerunt in vanitate dies mei in q̄bus dbui flere cōmissā iniquitatē excitare remissā voluntatez suspirare ad amissā hereditatē: aspirare ad ꝓmissā felicitatez ꝓperare ad angelicam societatez. Repꝛopitiare tuā maiestatē.

De statu misero huius vite. capi. xxxiiij.

t Erret me tota vita mea deus meus: q̄m diligenter discussa: apparet mihi aut peccatū aut sterilitas. ꝛ si quid fructꝰ in ea videꝛ. sic est aut simulatuz aut imperfectum aut aliquo modo coꝛꝛuptum: vt possit aut nō placere aut displicere tibi. Et cum vere ita sit: sic est mihi quasi nō ita sit: quod est miseria sup miseriā. Sic comedo: bibo: doꝛmio securus: quasi trāsierim iā moꝛtez ꝛ euaserim diē iudicij ꝛ toꝛmenta inferni: sic ludo ꝛ rideo: quasi iā regnem tecum in regno tuo. Idcirco multitudinem iniquitatū mearum expauescens: s; de tua pietate ꝯfidens tibi creatoꝛi ꝛ redemptoꝛi meo: q̄ veniā ꝛ indulgentiā post reatuz per purā ꝛ lachꝛimabilez ꝯfessionez assequi ꝓmisisti cōfiteoꝛ q̄m in peccatis conceptus sum ꝛ in peccatis nutritus: ꝛ per omne tēpus vite mee vsq̧ ad hāc diez in peccatis sum conuersatus. Nullum inuenio peccatum a quo n̄ sim aliquo modo inquinatus. Per superbiam nanq̧ pꝛecepta tua ꝛ senioꝛum meoꝛuz trāsgressus sum. Silentiū ꝛ taciturnitatem nō sicut regula docet tenui quod mihi licitū nō fuit habui dedi ꝛ accepi. clamoꝛes pauperum ꝛ miseroꝝ nō libēter audiui: nec eos i infirmi

tatibus (nis visitaui:suadẽtibus mihi in malũ ꝯsẽsi:facilius multa in imo ꝙ vnũ in sũmo cogito facilius reprehẽdo alioꝝ vitia ꝙ mea:⁊ que in alijs reprehendo: facere nõ erubesco:facilius vniuscuiusqꝫ vitia ꝙ virtutes intendo cũ alioꝝ vitia cerno mea nõ erubesco:in meis delictis sũ clemẽs in alienis rigorẽ tenere volo ad irrogãdas ꝯtumelias sum validus ad tolerãdas īfirm⁹:ad obediẽdũ suꝫ piger.ad lacessendos võ alios importunus:ad ea que ⁊ facere debeo ⁊ valeo vag⁹: ad ea que facere nec debeo nec valeo paratus.Ita repleta est malis aia mea peccatis meis exigentibus. In eccl'ia vbi melior esse debuerã:me deteriorẽ repio ante altaria sacra deuote nõ supplico:vasa sacra nõ reuerenter tracto:in choro sũ corpore:i aliquo negocio sũ mẽte:nunc intus maneo:nũc foras exeo:tãta est leuitas corporis necnõ ⁊ mẽtis. Aliud canto ⁊ aliud cogito:psalmodie verba ꝓfero.⁊ psalmodie sẽsum nõ attendo:sꝫ mente vagus habitu dissolutus:oculis attonitus:huc ⁊ illuc ꝓspiciẽs.q̄cunqꝫ ibidẽ gerunt ꝓspicio ⁊ plustro. Ue mihi qm̄ ibi plus pecco:vbi peccata mũdare debeo. Nõnun ꝙ võ in ipsis bonis: que ago ad deterius ꝓpinquo:q: dũ mẽti leticiã pariũt: ⁊ quãdã securitateꝫ gignũt mẽs mea secura redit ⁊ i torpore laxat.Sepe ẽt meipsũ ⁊ opa q̃ feci laudaui ⁊ ab alijs laudari volui. Plerũqꝫ laus humana quã nõ q̄rebam mihi oblata placuit:⁊ cũ ex ea incaute extollerer.subito m'sta q̃ fecerã ad me moriã venerũt:vt ãplius in elatione attollerer:q̃ subtiliter replicãs:atqꝫ in vnũ cũcta coaceruãs cepi magis magisqꝫ decept⁹ intumescere. Dũqꝫ in mei admiratione occupat⁹ deficerẽ:mihi dans gl'iaꝫ ⁊ nõ deo a quo oia acceparaꝫ oium fructũ amisi atqꝫ ita didici qm̄ q̃ me laudabãt aduersũ me iurabãt. Quãto.n.q̃sqꝫ i semetipso gloriat:tãto a dei amore disiũgit. Ita deus me⁹ ĩferno appropinquauit vita mea.si me liberabis habebo vñ tibi gr̃as agã:si ide nõ liberabis non habeo vñ te rep̄hendã:qm̄ iustus es. Heu mihi qualis vixi:quãta mala feci ⁊ dixi pudet q̃ sic vixerim ⁊ ꝙ nat⁹ fuerim:mallẽ nõ eẽ ꝙ talis esse: bonus eram:⁊ malum me feci q̃ sponte me feci miseꝝ.iustũ ẽ sem p esse miseꝝ.ꝯscientia mea meretur dãnationẽ.penitẽtia mea nõ sufficit ad satisfactionẽ.sed certũ ẽ qm̄ misericordia tua delet oẽꝫ offẽsionẽ. Dele ergo pie dñe iniquitatẽ meã multitudie miserationũ tuaꝝ. Ego vero qui vsqꝫ ad hãc diẽ sine causa vixi. amodo sine causa viuere nolo.

De recidimẽto hoc ẽ reuersione in peccatũ.c.xxxv.

Ed heu mihi hec tã sepe sic ꝯfessus:surgẽs cadẽs sũ defessus repeccãdo totiẽs.ꝯfitẽdo totiẽs. Multotiẽs ꝓ

misi vt me emẽdarẽ. ꝛ nũq̃ tẽui sed sp̲ ad peccatũ redij. ꝛ p̲oꝛib⁹ scelerib⁹ noua. ꝛ deterioꝛa ꝯiũxi Nunq̃ vt debui moꝛes meos in melius mutaui nec a malefactis cessaui. plurimos ẽt me p̲dẽs pec care feci. ẽt multꝭ cã mali extiti. ꝛ exemplis vite mee nonnulli sub uersi sũt. Ecce peccata mea mihi coꝛdissime de⁹ nõ abscõdo. s3 oñ do accuso me. ñ excuso. qm̃ iniq̃ tatẽ meã cognosco. Nec idcirco iustus sũ. qm̃ si alter ita me accu saret. sicut ego meip̄3 accuso pa tiẽter sustiere nõ possẽ. Desp̲are vtiq3 potuissẽ p̲p̲ nimia peccata mea. ꝛ vitia. culpas. ꝛ ĩfinitas ne gligẽtias meas. q̃ egi. ꝛ quotidie indesinẽter ago coꝛde. oꝛe. ꝛ op̲e ꝛ oibus modis. q̃b⁹ hũana fragi litas peccaꝛ põt. nisi v̑bũ tuũ de⁹ caro fieret. ꝛ hitaret in nobis. S3 desp̲are iã nõ audeo. qm̃ subdit⁹ ille tibi vsq3 ad moꝛtẽ. moꝛtẽ ãt crucis. tulit chirographũ pecca toꝝ nr̃oꝝ. ꝛ affigens illud cruci. peccatum crucifixit ꝛ moꝛtem. Gr̃as tibi ago dñe de⁹ me⁹. qm̃ visitasti me ꝛ oñdisti mihi pecca ta mea. nũc p̲mũ te ĩspirãte di dici ad coꝛ meũ redire. ꝛ meip̄m cognosceꝛ. Aduocabo ergo ali quẽ de amicis meis ꝛ ei oĩa deli cta mea exponã sicut mihi p̄cipi sti. vt ei⁹ ꝯsilio. ꝛ auxilio ab oib⁹ meis possim iniq̃tatibus libera ri. ꝛ tibi reconciliari.

Confessio ad abbatẽ. C. xxxvi.

Vdi ergo pr̃ miseꝝ pecca toꝛẽ. audi vocẽ lacrimãtis ꝛ penitẽtis. attẽde q̃ grauiꝛ pec caui. ꝛ creatoꝛẽ meum offendi. Deo iubẽte ad coꝛ meũ redij. ꝛ ide exclusis oib⁹ p̄ter dñ3 deũ. ꝛ meip̄3 totã vitã meã discussi tan to diligẽtius. quãto familiarius ꝛ vt veꝝ fatear nihil aliꝺ ibi iue ni. nisi locũ hoꝛroꝛis ꝛ vaste soli tudinis. Cõsciã3 v3 diu neglectã oio incultã spinis ꝛ tribulis ob sitã. ꝛ oi hoꝛroꝛe plenã. Nullu3 .n. inuenio vitiũ. a quo nõ ꝯxeri3 aliquod ꝯtagium.

Turbauit me ira. lacerauit me inuidia. inflauit sup̲bia. inde ꝯ xi mẽtꝭ incõstãtiã. oꝛis scurilitatẽ opp̲obꝛia, p̲rimioꝝ. scelera ꝯtra ctionũ: lingue effrẽationẽ. sẽioꝝ meoꝝ ip̲ata nõ obseruaui. sed iu dicaui: de meis negligẽtijs ob iurgat⁹ aut rebelꝉ fui. aut mur muraui. p̄ferri me melioꝛib⁹ ipu dẽter affectaui. simplicitatẽ spũ alium fratꝝ irridẽter exagitaui. meas sñias ꝓcaciter iactaui ob seq̃a delata fastidiui. negata q̃si ui: moꝛes meos elat⁹ coꝛrigere neglexi nõ obseruaui in obseq̃o reuerentiã. in sermõe modestiã. in moꝛib⁹ disciplinã. habui in in tentione p̲tinatiã. in coꝛde duri tiã. in sermocinatione iactantiã. in hũilitate fui fallax. in odio p̲ tinax in locutiõe moꝛdax. subie ctionis ĩpatiẽs. potẽtie sectatoꝛ ad op⁹ bonum piger. ad vnitatẽ ferus ad obseq̃um durus. ad lo quendũ que nesciebã p̲ompt⁹. ad supplãtandũ paratus frater ne societati inhumanus. teme

rarius i audiēdo. ꝓ̄sumptuosus
i docēdo: clamosus i loquendo:
fastidiosus in audiēdo: effrenatꝰ
deformiꝰ in chachinnādo: onero
sus amicis: infestꝰ q̇etis: ingratꝰ
bñficijs: īflatꝰ obseq̇ijs: iꝑiosus
subiectꝭ. Sepe iactaui me fecisse
qđ ñ fecerā: vidisse qđ ñ viderā di
xisse qđ ñ dixerā dissimulaui me ñ
fecisse qđ fecerā: negaui me dixis
se qđ dixerā: ñ vidisse ⁊ audisse qđ
viderā ⁊ audierā ita ex oī parte
sū reus. Reꝰ i seculo: reus i clau
stro: ꝫ ibi ꝑ ignorātiā: hic ꝑ negli
gētiā: ⁊ vtrūqꝫ me terret. Verūtñ
multo ampliꝰ me terret qđ i mo
nasterio añ ꝯspectū đi deteriorez
me inuēio. Collocauit me dñs i
loco voluptatꝭ in domo vbertatꝭ
in paradiso delitiaꝝ. Ego v̇o mi/
ser: ⁊ miserabilis iter mēsas epu/
lātiū fame ꝑeo: iuxta fontē sitio:
añ ignē algeo. ⁊ ad nentꝝ manꝰ
extēdeř volo. Piger sū ⁊ đsidio
sus: ⁊ tēpus amitto ꝙ deus mihi
sua pietate idulserat ad agēdam
penitentiā: ad obtinēdā veniaz:
ad aq̇rēdā grāz. ad ꝓmerēdam
gloriā. Quasi quoddā mōstꝝ inť
filias đi sto habitū mōachi non
ꝯuersationē hñs: i magna corōa
⁊ āpla cuculla. salua mihi oia exi
stimo. tāqꝫ arbor sterilis terrā oc
cupo. ⁊ velut iumētū vile plꝰ cō
sumo. qꝫ ꝓficio. altiorē alteriꝰ lo
cū teneo. ⁊ nulliꝰ officiū suppleo
ꝫ sum sicut truncus sine frondi/
bꝰ. ⁊ fructibꝰ. alij me pascūt đ la
boribus manuū suaꝝ sicut ꝓben
dariū suū. Ego aūt tāqꝫ pauper
⁊ mił nec clericū. nec laicū gero
cātare. ⁊ legeř nequeo. laborare
nescio. ꝫ sū opprobriū hoīuz pe
core vilior. peior cadaueř. Tole/
rabiliꝰ. n. caīs putridꝰ fetet hoi/
bus. qꝫ aīa peccatrix deo. Idcir
co tedet me viueř. viuere erube/
sco, qꝛ paꝝ ꝓficio. mori tieo. qꝛ ñ
sū ꝑatus. Mallē tñ mori. ⁊ misi/
cordie dei me ꝯmitteř. ⁊ ꝯmēda
re. qꝛ benignꝰ. ⁊ misericors ē. qꝫ
de mala mea ꝯuersatione alicui
scandalū facere. Tota die nanqꝫ
verecundia mea ꝯ me ē. ⁊ ꝯfusio
faciei mee cooꝑuit me. Quoti/
die video me somnolētū ad vi/
gilias. tardū ad horas cāonicas
⁊ pigꝝ ad oꝑa manuū. Alios āt
video tā strenue. ⁊ deuote diuis
interesse laudibus. alios v̇o ita
reuerēter ⁊ alacriter corā deo as
sistere. ⁊ eū laudare. ego aūt ꝯpū
gi ad lachrimas nequeo. tāta ē
duricia cordis mei. Cantare nō
libet. orař nō đlectat meditatio
nes sāctas nō inuenio. tāta ē ste
rilitas aīe mee. ⁊ đuotionis ino/
pia. quā patior. heu mihi oēs q̇ i
circuitu meo sūt. visitat dñs. ad
me aūt nō appropinq̄t. Nā aliū
q̇dē itueor singularis abstinētie
aliū admirāde patiētie. alium sū
me humilitatis. ⁊ māsuetudinis
aliū multe misericordie ⁊ pietatꝭ
aliū in ꝯtemplatione frequēter
excedere. hūc pulsař. ⁊ penetrař
celos orōnis instantia. aliosqꝫ i
alijs ꝓminere virtutibꝰ. omnes
ꝯsidero. ⁊ ꝓspicio eque feruētes
omnes deuotos. oēs in xp̄o vna

nimites.oēs dōis celeſtib⁹.ꝛ gratia affluētes.tā͡qꝫ re vera ſpirituales homines quos deus viſitat.ꝛ in quibus habitat. In me vero nihil horū inuenio qm̄ declinauit dn̄s i ira a ſeruo ſuo. inde eſt ꝙ cū alij vigilāt.ego dormio.qn̄ alij cantāt in mōaſterio.ego huc ꝛ illuc diſcurro.qn̄ alij in aliquo ſecreto loco ſe furantur a colloquijs hoium.vt ibi loquant̄ cū rege angelorū. ego q̄ro colloquia hominū: cū alij vacāt lectōibus. ego fabulis.ꝛ verbis otioſis. qn̄ alij diſcuciūt.ꝛ dijudicāt ſemetipſos.ego iudico alios.alijs placet cōmunis vita.cōmunis diſciplina.ꝛ cōe ſtudiū. mihi placēt anguli.ꝛ diuerticula. Sic ſic ex q̊ peccare potui. nū͡qꝫ a peccatis ꝛ malis oꝑib⁹ ceſſaui. peccatꝭ peccata ſemꝑ accumulaui ꝛ peccata q̄ aliquādo oꝑibus iplere nō potui malis volūtatib⁹ ꝛ malis d̾ſiderijs nun͡qꝫ perficere ceſſaui.

De delectatiōe carnis. C. xxxvij.

S (Up) omnia mala delectatio carnis.que ab ipſis cunalibus ſꝑ mecū creuit mihi ſemꝑ adheſit nec adhuc preſenectute deficiētibus mēbris me d̾ſerit.ꝛ multis alijs modis infelicē aiam meā maculauit.diſſoluit.captiuauit.ꝛ oi v̾tute d̾ſtitutā.ianē.ꝛ debilē reddidit. Fateor me huiuſmodi oꝑib⁹ nefarijs. ꝛ immūdis recordatiōibus ſepe eē pollutū: ꝛ incenſū ardores nō modicos.ꝛ ihoneſtos paſſū. ꝛ n̄ ſolū harū d̾lectationū mala memoria.ꝛ ſtulte recordationes mihi nocuerūt.ſed etiā aliorū male facta mihi narrata.ꝛ ꝑ recordationes ſordidas ad memoriā reducta. cor meū n̄ paruo veneno iniq̄tatis maculauere. Et in hoc miſerabiliter miſerabilis ſū. qꝛ n̄ tantū doleo. quantū dolēdū me cognoſco.ſꝫ ſic ſecur⁹ torpeo.velut q̄d patiar ignorē.hoc v̾o mihi ē omni ifelicitate miſerius.q̊d ita oꝑe peruerſus.ore pollutus. corde imundus ad altar̄ accedo ꝛ chriſti corpus manibus meis ꝯtractare nō pertimeſco.accedo elatus ad humilē.iratus ad mitē.crudelis ad miſericordem. ꝛ tamē patit̄ humilis elatū. mitis iratū.crudeleꝫ miſericors. Accedo ſeruus ad dominū nō amore ſed timore.nō deuotione ſed vſu accedo ad dominū cuius ꝑcuſſi ſeruum. Ad patrē accedo cuius occidi filiū.percuſſi verbo. occidi exēplo. nec tamē pertimeſco dominum.nec reuereor patreꝫ. Manens i turba fratrū turbās aliquos: ꝛ ab aliquo turbat⁹ q̄n doqꝫ accedo ad pacificū. Approꝑinquo etiam talis ad oſculum pacis.q̊ prius reconciliatus accedere debuiſſem ad oſculū turbati fratris. Conuicit me reū. ꝛ dei inimcū mea iniq̄tas. peccatū meum ſepe ſeparauit me a deo. Idcirco obſecro te pater. vt me inſtruas quomodo poſſim aut ſꝑ ſtare cū deo meo.aut redire.cuꝫ ab eo peccatis meis exigētibus motus fuero.

Patris spiritualis ad cofitentem responsio.cap.xxxviii.

Confessio tua fili ad lacrymas me commouit:tu pter me:tuz propter te. pter me fleo:quonia quecuq de te dixisti:7 eade fere. aut similia reperio i me. 7 multa ad memoria reuocasti:quoruz oblitus fuera. Propter te gaudeo:qm visitauit te oriés ex alto. Non enim loge es a regno dei. Noticia na q peccati initiu est salutis. Confido in domino quonia quicqd min⁹ e in te feruocis:7 boni operis:humilitas supplebit pure cofessionis. Quacuq hora peccator couersus igemuerit:salu⁹ erit quonia cor contritu : 7 humiliatu deus non despiciet. Tardius siqdem videtur deo venia peccatori dedisse:q illi accepisse. Sic enim festinat misericors deus ab soluere reu a tormeto psciencie sue:quasi plus cruciet misericordem deu compassio miseri:q ipz miseru compassio sui. Qui.n.vere penitet: 7 veracit dolet.absq dubio 7 absq mora indulgetiaz accipiet:7 qnto quis frequenti⁹ qntoq vehementius de suo reatu:interno dolore afficit:tato certior tatoq securior:de indulgentie venia efficitur:Inde est quod anima penitentie lacrimis afflicta tam frequenter:q libeter cosola:t spus paraclytus:illam frequenter:visitat illa libenter confortat. 7t ad venie fiducia plene reforma :quam sua scelera flédo dánare:7 dánado flere psiderat: Incipit extunc queda familiaritas inter deu:7 aiam fieri: eo qd sentiat se ab illo sepius visitari:7 eius aduetu non tm psolari imo aliquotiens quodam ineffabili gaudio repleri: Sed ad hec qs idoneus:pfecto verus penitens Oia etenim in pfessione lauant psciencia mudat: amaritudo tollitur.peccatu fugat tranqllitas redit:spes reuiuiscit:aim⁹ hilarescit:post baptismu nullu alid nobis pstitutu est remediu.q pfessionis refugiuz. Sit ergo deuota cordis ppunctio.oris pfessio.discreta carnis mortificatio. repetina extirpatio vitioz:leta bo noz opu exhibitio. No erubescas do pfiteri:cui no pot abscodi.ipe.n. nouit abscondita cordiu cui oia nuda sut:7 apta ante eius pspectum cuncta nostra peccata sunt scripta:sed qd ibi scribit trásgressio:hic delet pfessio.no te pudeat dicere qd non puduit facer. Qd si forte pudor est mihi peccatori peccata tua exponere: quid facturus es in die iudicij:vbi omnibus exposita tua apparebit cosciétia:Si cogereris coram multitudiendo corpore transire non posses n erubescere:cur g⁹ min⁹ pfuderis qm imuda cogitatione in méte sordidaris:Cur ergo mi n⁹ erubescis pudéda cordis : q pudéda carnis. Cur magis veris vult⁹ hoium:q vultus angeloz Talis confessio separat a deo. Ois spes venie:7 misericordie é

ꝯfeſſiõe ꝟa. Simulata nãq; con feſſio ñ ẽ ꝯfeſſio: ſꝫ duplex ꝯfuſio Excludit. n. miſ̄atione ᵭi miſ̄ie ſimulatio. nec dignatio locũ hꝫ: vbi fuerit dignitatꝭ ꝑſũptio. ꝓuo cat ꝟo ꝯpaſſioné hũiꝰ miſ̄ie ꝯfeſ ſio. nulla ẽ. n. tã grauis culpa: q̃ ñ hẽat veniã ꝑ purã ꝯfeſſionem. Uitia igiꝰ cordis tui: ⁊ ꝑuas co gitatões illico mãifeſta: pctm̃. n. ꝓditũ cito curaꝰ: Crimẽ ꝟo tacẽ do ampliaꝰ. Uitiũ ſi pꝫ fit ex ma gno puſillũ: ſi latet fit ex mini mo magnũ. nã velox ꝯfeſſio velo citer medicinã facit. Melius eſt vt vites vitium: quam vt emen des: ne forte cum incurreris: re uocare non poſſis.

Remediũ ad fugiendũ ꝑuas cogitationes. cap. xxxix.

q Uotiẽs te ſentꝭ turpibꝰ co gitatiõibꝰ pulſari. ⁊ ad il licitã delectationẽ affici: totiẽs põe añ mentꝭ oculos: qũo xp̃s in cruce crucifixꝰ ẽ ꝓ te: in tuere qũo a Juda iudeis traditꝰ ⁊ q̃ viliꝰ ꝑtractaꝰ: blaſphemaꝰ ⁊ colaphizaꝰ: iudicaꝰ: ⁊ ꝯdẽnaꝰ: ex poliaꝰ. ⁊ flagellaꝰ: ad vltimũ ꝟo ꝯtũelijs: ⁊ opprobrijs affectꝰ inꝰ duos latrões ſuſpẽdiꝰ: clauiſ cru ci affixꝰ: ſputꝭ ᵭriſus: ſpinis coro natꝰ lãcea ꝑforatꝰ ex oibꝰ ꝑtibꝰ ſãguis emanat: ⁊ iclinato capite emittit ſpũm. Jta redẽptor tuus moriꝰ ꝓ te: ⁊ tu neſcio cuiuſmõi ſordida cogitatiõe ſordidaris in mẽte. Sufficere poſſet hec cogi tatio ad excludẽdas oẽs illici tas cogitatiões. Sꝫ ecce ad alia

trãſeamꝰ. Cõſidera qũo morierꝭ qñ aliq̃ ifirmitate vexatꝰ: ⁊ ad ex trẽa deductꝰ ⁊ ibi ad terrã ꝓiectꝰ iter lõga ſuſpiria: ⁊ difficiles ſin gultꝰ: iter diuerſos dolores: ⁊ ti mores aiaꝫ expirabis. Tũc veni et corpꝰ i pallorẽ: ⁊ horrorẽ: i ſa niẽ. ⁊ fetorẽ: erit ꝟmis: ⁊ cibꝰ ver miũ. Aiaꝫ ꝟo mox capiẽt: ⁊ rapi ẽt laruales ille facies q̃ eã i exitu ꝑſtolanꝰ. Et ex oi ꝑte terrebunt eã ᵭmões ꝉribiles: ⁊ horribiles. Cogita q̇s eã ᵭfẽdet a rugiẽtibꝰ ꝑparatis ad eſcã q̇s ꝯſolabiꝰ cuꝫ teterrima illa mõſtra ᵭmoniorꝫ occurrẽtia ſibi cateruatĩ rueꝛ vi debit: aut q̇s deducet ꝑ ignotaꝫ regionẽ: Attẽde ẽt q̃ꝫ ſubito vẽt et dies vltia: q̃ꝫ ſubito vẽit: ⁊ for ſitã hodie erit. Jã adeſt: iã ꝑſẽta beris añ tremẽdũ iudicẽ accuſa beris multꝭ. ⁊ magnis offẽſis. ñ vna: nõ paucis: ſed inumerabi libꝰ criminibꝰ: nõ ꝑuis ſꝫ imen ſis. nõ dubijs ſꝫ certꝭ: nõ breui ac cuſatiõe. ſꝫ tã lõga q̃ꝫ lõge ẽ tota vita tua? nõ vno accuſatore tot accuſatoribus quot ſunt delicta tua: ipſe iudex erit diſtrictꝰ accu ſator tuus. Oẽs. n. ſpũs boni. ⁊ mali te accuſabũt cũ eo. boni qꝛ deo debẽt eq̇tatẽ: mali qꝛ tuam ſeruãt iniq̇tatẽ. Tot iudicibꝰ tot populis aſtabis: quot ꝑceſſerũt te in oꝑe bono. Tot arguẽtibus ꝯfunderis. quot tibi ꝑbuerũt bñ viuẽdi exemplũ. Tot ꝯuinceris teſtibꝰ. quot monuerũt te ad bo nũ ⁊ bõis ſ̄monibꝰ ⁊ iuſtis actio nibꝰ. oibꝰ populꝰ nudabunꝰ iniq̇

tates tue: ꝛ cũctis agminib⁹ pa/
tebũt vniuersa scelera tua: nõ so
lũ actuuz verũ ẽt cogitationũ: ꝛ
locutionũ. Multa ṽo peccata ꝓ
ruẽt ex iprouiso. quasi ex insidijs
q̃ mõ nõ vides: ꝛ forsitã plura: ꝛ
terr ibiliora his: q̃ nũc vides: vn/
diqꝫ erũt tibi angustie: hic erunt
accusantia peccata: ide terrẽs iu
stitia: subtus patẽs horridũ cha/
os iferni: desup iratus iudex: in
tus vrẽs ꝯsciẽtia: foris ardẽs mũ
d⁹. Si iustus vix saluabit: pecca
tor sic dephẽsus: in quã partez se
uertet? Latere erit impossibile
appeꝛ itollerabile. In tãto discri
mine torq̃bit te tua ꝯscia male si
bi ꝯscia cruciabũt cordis arcana
cogẽte ẽt ꝯscia tua: tu ipe eris ac
cusator: ꝛ iudex tuus: ꝯuictus te
ste ꝓpria ꝯscia: ꝛ testibus oculis
ipsius iudicis. fugere nõ poteris
sꝫ tremens: ꝛ anxius stabis suspẽ
sus ad grauissimã sentẽtiã in an/
gusto ꝑiculo: ꝛ i ꝑiculosa angu/
stia: tãquã illico recepturus qꝺ
i ꝑpetuũ amittere nõ poteris Ju
dex tu͂ e erit vehemẽt iratus. ꝛ
terri/ilit district⁹. sententia eius
semel ꝓlata erit imutabilis: tor/
tores horribiles: q̃ nũqnã misen
tur erũt parati vt data sẽtẽtia te
dammatum ad tormẽta rapiant
Tormẽta erũt sine iteruallo: ꝛ si
ne tẽꝑamento: timor ꝯturbabit
te: cum terra aperietur coram
te. ꝛ tu rues: ꝛ cades i stagnũ sul
furis ardẽtis: ꝛ fetẽtis: ignis exti
us carnẽ tuã ꝯburet. Uermis ite
ri⁹ ꝯsciaz tuã corrodet: ibi eris si
ne fine: sine spe venie: ꝛ misericor
die oia ṽo gehẽne supplicia suꝑ
abit deũ ñ videꝛ: ꝛ bõis careꝛ: q̃
in potestate habuisti obtinere.

De mala cogitatiõe vitãda. c. xl.

J vis oẽs malas cogitati
s onesa corde tuo expelleꝛ
hec sepe cogita: Ibi nãqꝫ
ẽ cogitatio tua: vbi ẽ affectio tua
ibi cor tuũ: vbi ẽ ꝺsideriũ tuũ: qm̃
illꝺ sepe i cogitatiõe voluimus:
cui⁹ amoꝛ plus affecti sum⁹. In
cogitatiõe sua cadit. q̇sqꝫ. vel stat
si bona cogitas: cogitatio tua sã
cta ꝑuabit te: si mala cogitas spi
rit⁹ sanctus discipline effugiet fi
ctũ: ꝛ auferet se a cogitationib⁹:
q̃ sũt sine itellectu eritqꝫ tẽplũ ꝺi
spelũca diaboli. qm̃ quẽ ꝺus ꝺse
rit. diabolus arripit: spũs sãctus
suggerit bõa ꝛ dulcia: spũs ma/
l⁹ mala ꝛ amara: vana iutilia: ꝛ i
mũda: Et ideo q̃cunqꝫ hora ma
la cogitatio cor tuũ tãgit: nõ cõ
sẽtias illi: nec sinas eã in corde
tuo manere: sꝫ illico repelle. ini/
tio iniqꝫ cogitatõis resiste: ꝛ fugi
et a te: Nã ãte ꝺi oculos ñ volãt
vacue cogitatiões nostre: ꝛ nul
la momẽta tẽporis i aĩo trãscen
dũt sine statu retributõis: Cogita
tio praua ꝺlectationẽ parit: ꝺle/
ctatio ꝯsẽsũ: ꝯsẽsus actionẽ: actio
ꝯsuetudinẽ. ꝯsuetudo necessitatẽ
necessitas mortẽ. Scut vipa a fi/
lijs suis i vtero posit᷒ lacerata ꝑi
mitur: Ita nos cogitationes no
stre intra nos nutrite occidunt.

Male cogitationes a demo/
nibus suggeruntur. cap. xli.

d Emonũ ē malas cogita
tiões ſuggererꝫ:nr̃ꝫ ē illi
co illas expellerꝫ. Naꝫ in
aīo nr̃o eas iacere nr̃e attīet vo/
lũtati:⁊ ꝓprie deputat culpe. vo
luntate ſua cadit q̄ cadit. ⁊ volū
tate dei ſtatq̄ ſtat: Cogitatio tn̄ i
mũda mētē nō inq̄nat cũ pulſat
niſi cũ hāc ſibi ꝑ delectationem
ſubiugat.

De peccato ſupbie. c. xliij.

s Upbia ſicut ē origo oīum
criminũ:ita ē ruina oīum
ꝟtutũ. Jpa.n.ē in pcō pri
ma:ipa in ꝯflictu poſtrēa:ipſa ąt
ī exordio mentē ꝑ pcm̄ ꝓſternit?
aut ī fine de ꝟtutib⁹ deijcit. Jdcir
co ē oiuꝫ pcōꝝ peſſima:q̄ꝛ tā ꝑ ꝟ
tutes:ꝙ ꝑ vitia. hũanā mētē ex
termiat: Cetera vitia ſolas illas
ꝟtutes ipetũt. q̄bus ipa deſtruũ
tur:vt luxuria pudicitiā: ira pa/
tiētiā. ſola aũt ſupbia. ꝯ cũctaſ ai
ꝟtutes ſe erigit. ⁊ q̄ſi generalꝫ. ac
peſtifer morb⁹ oēs corrũpit. Jd/
circo niſi oīa opa nr̃a hũilitas ꝓ
ceſſerit comitata. ⁊ ꝯſecuta fue/
rit. ꝓpoſita qua intueatur. appo
ſita cui adhereām⁹. īpoſita q̄ re/
primamur. totũ de mãu extorq̄t
ſupbia. Quantalibet ſit iuſticia
opis apud īternũ iudicē nulla ē
ſi hāc eleuat tũor mentꝫ. Perit
re ꝟa oē q̄ agitꝫ:ſi nō ſollicite in
hũilitate cuſtodiatꝫ. Signa ſup/
bie hec ſũt clãor ī locutiōe. ama/
ritudo ī ſilētio: diſſolutio ī hilari
tate. furor ī triſtitia. hōeſtaſ ī ima
gine: inhoneſtas in actiōe. rācor
in reprehenſione.

De inuidia ⁊ detractiōe vitan
da. ca. xlv.

i Nuidia ē animi tinea ſen
ſuꝫ comedit. pectus vrit.
mentē afficit. cor hois q̄ſi
q̄dā peſtis depaſcit. ⁊ cũcta bōa
ardore peſtifero ꝺuorat. Jnuid⁹
alienũ bonũ ſuũ facit inuidendo
pcm̄. Cũ pcōres quoſq̄ꝫ ꝯſpicim⁹
nō facile eos iudicem⁹. ſed ma/
gis defleam⁹. q̄ꝛ in ſimilibus aut
lapſi ſum⁹. aut labi poſſum⁹. Si
uis delinquētē corripe. apte in/
crepa nec occulte mordeas. q̄d
.n. ꝓdeſt ſi me neſciēte alijs ma/
la mea referas: Ue illi. q̄ ſuā re/
nuit corrigere vitā ⁊ aliene n̄ de
ſinit ꝺtrahere. Si vis detrahere.
tua ī te pcā retorq̄. nō alioꝝ ꝺli/
cta. ſꝫ ꝓpria cerne: nũꝙ alijs de
trahes. ſi te bn̄ iſpexeris. De ma
lo aliēo os tuũ nō coinq̄nes. nō
ꝺtrahaſ peccāti:ſꝫ ꝯdole. q̄m gra
ue pcm̄ ē detractio. Detrahētes
⁊ audiētes ꝑi reatu detinentꝫ. ſic
iraſceris altꝫi qn̄ detrabit tibi. ſic
iraſceris tibi qn̄ detrahis alteri.
Detractio ē mordatior. ꝙ vera
cordis rephenſio.

De curioſitate vitāda. c. xliiii.

m Ultos ſeducit curioſitas
tādiu q̄ſq̄ꝫ ſua pcā igno/
rat. quādiu curioſe aliēa
ꝯſiderat. Qui ſemetipꝫ aſpicit. n̄
q̄rit ī q̄d alijs frequētꝫ rephēdat
ſꝫ ī ſemetipo q̄d lugeat. Qꝺ intꝫ
ſe loquũtꝫ hoies. nũꝙ ſcire ꝺſide
res. Q ē genus mēdacij ſũmope
fuge. nec caſu. nec ſtudio loq̄ris
falſum. quia os quod mentitur

occidit animã. Per nullã falla-
ciam vitã alicuius defendas fu-
ge inhonesta verba: reijce v̇bum
qḋ non edificat audiẽtes. Van⁹
.n. sermo cito polluit mentẽ ⁊ fa
cile agitur quod libenter audit.
Vanus .n. sermo vane ꝯſcientie
eſt index: mores hoium lingua
pandit: ⁊ qualis sermo oñditur:
talis aius ꝯprobatur: qm̃ ex abũ
dãtia cordis os loq̇t. Sermo va
nus nõ erit abſq3 iudicio: q2 ab
omni rectitudinis statu depeũt
qui ꝑ verba vana dilabunt. Qui
laudes nõ appetit: nec ꝯtumeli-
as sẽtit. Discerne te tuo iudicio
nõ alieno. nemo .n. magis scire
põt q̃s sis: sicut tu q̃ ꝯſcius es ti-
bi. Quid .n. ꝓdest dũ malus es:
ſi bonus ꝓdiceris: qualis hr̃i vis
talis esto: si sapiens fueris te ſꝑ
habebis eundẽ. Stude loqui nõ
qḋlibet sed qḋ oꝫ q̃ ociosuꝫ v̇buꝫ
non respuit: ad noxia cito trãsit.
Magna virtus eſt ſi non ledas:
a quo lesus es: magna gloria eſt
ſi cui nocere potuisti parcis no
bile vindicte gen⁹ eſt ignoscere
victo: Quicquid tibi ꝯtingit ad
uersi: ꝓ tuo peccato euenisse tibi
puta. Tempa ergo dolorẽ tuum
⁊ dic: iuxta moduꝫ delictoꝝ ꝑna
datur vltio. Mala alioꝝ bono
tuo supa. Vince maliciã bõitate
detrahentiũ errores dissimulan-
do calca: ñ sis in pace ifidus nec
leuis i amicitia: odiẽtes ad pacẽ
inuita discordes ad concordiam
renoca.

De prauitate ꝯſcie. c. xlv.

Onscientia hois abyſ
sus mł'ta: sicut .n. abyſ
sus exhauriri nõ põt:
ſic cor hois euacuari
a cogitationibus su-
is non põt: sed ꝯtinua volubili-
tate in eo voluũtur. Magnũ eſt
mar ⁊ spaciosum manibus illic
reptilia: quoꝝ non eſt numerus
Sicut .n. reptile latenter repit: ⁊
sinuosis anfractibus huc ⁊ illuc
deambulat. ita ꝯſcia hois vene-
nate cogitatiões intrãt ⁊ exeunt
vt nesciat hõ vnde veniãt aut q̊
vadant. Hec bñ cognouerat q̇
dicebat: prauũ eſt cor hois ⁊ in-
scrutabile: ⁊ quis cognoscet illḋ
quod scrutationem non recipit
nec cognitionẽ.

Nulla pena grauior ẽ q̃3 ꝑua
ꝯſcia. c. xlvi.

Ulla pena grauior eſt
praua ꝯſcia. Mala cõ-
scia proprijs agitatur
stimulis: si publica fa-
ma te nõ dãnat: ꝓpria conscia te
ꝯdẽnat: qm̃ nemo põt seipm fu-
gere. Vis nunq3 esse tristis: bene
viue bona vita semper gaudiuꝫ
habet ꝯſcia rei semper in pena ẽ
Ita clemens esto in alienis deli
ctis sicut in tuis: nec quenq3 di-
strictius quã te iudices: sic alios
iudica: vt ipe iudicari cupis. Lex
tua te ꝯſtringit: iudiciũ qḋ alijs i
põis ipe portabis: nullũ añ iudi
ciũ ꝯdẽnes: añ ꝓba: ⁊ sic iudica:
ñ .n. q̃ accusat: sed q̃ ꝯuincit re⁹
eſt. Valde ꝑiculosuꝫ de suspitio
ne quẽpiã iudicare: i ambiguis

dei iudicio serua sententiā. non eligas cui miserearis. ne forte ꝑ tereas illū q̄ meret accipe. Oib⁹ tribue si potes: qm̄ incertū est ꝓ quo magis placeas deo. Maior sit beniuolētia q̄ꝫ qḋ dat. qm̄ tale erit opus tuū: qualis fuerit intē tio tua. Qui cū tristitia manum porrigit: fructuꝫ remuneratiōis amittit. Nō est misericordia vbi nō est beniuolētia. Nō auferas vni vnde tribuas alteri: qm̄ nihil prodest si inde alium reficis: vñ aliū inanē facis. Abijce a te q̄cq̄d tuū bonū ꝓpositū impedire pōt cōtemne viuēs que p⁹ mortē habere nō potes. Difficile est imo ipossibile: vt presentibus q̄s fruat bonis ⁊ futuris: vt hic ventrē ⁊ illic mētē impleat: vt ḋ delitijs transeat ad delitias: vt i terra ⁊ in celo gloriosus appareat Si vis cum letitia ai viuere noli multa habere. Istā quisq̄ finiēs vitā: qḋ meruit in ipsa nō pōt nō hr̄e post ipsā. Quāto nanq̄ inferius delectamur tāto a superno amore disiungimur. Nullus sit casus quē ñ meditatio tua ꝓueniat: nullus sit casus q̄ te iparatū inueniat. Propone nihil esse qḋ tibi accidere ñ possit. Uita fo neā in quā vides aliū corā te cecidisse. Alioꝝ ꝯditio tua sit cautio. Dū nescim⁹ repēte mors venit. nescimus. n. q̄d hodie nobis ꝯtingat: ⁊ ignoram⁹ si hac nocte animā nr̄am ꝯditio mortis deposcat: quotidie ad finē vite tēdimus ⁊ ad mortē ꝓperam⁹: ⁊ ꝓpterea oi hora: omni momento cogitare debem⁹ quo ꝓperam⁹. Uñ dñs ait p ꝓphetā. Perditio tua israel ex te tm̄: in me auxiliū tuū: quasi diceret. Ut pereas ipsu ta tuo merito vt salueris meo auxilio. nunq̄ꝫ oꝫ penitētēꝫ hr̄e securitatē de peccatis. nā securitas negligentiā parit: ⁊ sepe incautum ad vitia trāsacta reducit. ñ solū grauia sed ⁊ leuia cauenda sunt peccata. Multa enim leuia vnū grāde efficiūt sicut solēt de guis ⁊ minimis guttis imēsa flumina crescere nō ē dubiū quod q̄ casti ꝑstuerāt ⁊ v̄gines: angelis dei efficiantur equales.

De improba ventris importunitate. ca. xlvij.

Nullus hō tā improbus exactor ē q̄ꝫ vēter q̄ quotidiana famis exactiōe te vrget cū ceteris vitijs ⁊ si interdū nascimur: interdū tñ cū eis ñ morimur. Sed cū isto nascimur ⁊ cum isto morimur. Mult̄ creditoribus reliq̄t me obnoxiū pr̄ meus: sꝫ ab oibus liberatus suꝫ. Unus tñ superest a quo liberari ñ possū: id est venter. Uenter precepta nō audit. poscit appellat. nō ē tñ molest⁹ creditor. puo dimittit si mō dederis ei qḋ debes ñ qḋ potes. Quosdā ꝑsciēs de⁹ peccat posse i salutē flagelat eos i infirmitate corpis ne peccent. vt eis vtili⁹ sit frāgi lāgorib⁹ ad salutē quā remāe e icolumes ad dānationē. est ꝑnitiosa sanitas q̄ ad inobediētiā ducit. ē ⁊ salubris

ifirmitās:q̄p diuinā correptionē mētē a duritia frāgit τ humiliat

Quō diabol⁹ sagaciter τ multiformiter iter nos tēptat.c.xlviij

Diabol⁹ qn̄ decipe quēq̄ꝫ tētat. pri⁹ nām vniuscuiusq̄ꝫ itelligit:τ ide se applicat:vn̄ aptū hoiem ad peccādū aspicit. Blādibus τ lenibus mentibus luxuriā aut vanāgloriā pponit:asperis v̄o mētibus irā supbiā vel crudelitatē.aduersarius nr̄ cū ab exteriori sensualitate se videt exclusū:iteriora collect̄ virib⁹ aggredit̄ τ igredit̄: sꝫ spūalis hō q̄ oia iudicat:ei⁹ astutias nō ignorat. rep̄mit qd̄ pōt: qd̄ nō pōt tolerat:q̄r τ si latratū canis sustinet:morsū non timet: Mordet cū ad ɔsēsū ptrahit. latrat cū suggerit τ tūc n̄ vulnerat sꝫ coronat.qm̄ τ si r̄sistētē fatigat nō obligat nisi ɔsentientē.

De oratiōe τ mō orādi .c.xlix.

Oratio ē mētis deuotio idest ɔuersio i deū p piū τ humilē affectū.humilē ex ɔsciētia ifirmitat̄ pprie.piū ex ɔsideratiōe diuine clementie. nullo alio mō deus citi⁹ ad misericordiā flectit̄ q̄p si aius depcātis ad eū toto deuotiōis affectu cōuertat̄.nil ita deū cōplectit̄ quēadmodū pur⁹ mētis affect⁹. Idcirco cū orare volueris: solus solitudinē cordis tui ingredere τ collecto spū tuo mēte itegra τ vacua curis ofonis domū intra τ stās corā deo ad vnūq̄dlibꝫ de altarib⁹ oratiōis instātia celos penetra.τ p̄ntat⁹ corā celestiū choris in ipsoꝝ p̄ntia misias τ calamitates q̄s pateris.misand⁹ deplora.pde tuā necessitatē. posce eoꝝ pietatē τ ego ɔfido i eo q̄ dixit.petite τ accipiet̄.qm̄ si pseueraueris pulsās.n̄ exibis inde vacuus.sic ora cuꝫ oraueris:q̄si sis assūptus τ p̄ntat⁹ an̄ faciē maiestat̄ i excelso trono.vbi milia miliū ministrāt ei τ decies centena milia assistūt ei.Tūc v̄acit oram⁹ qn̄ aliūde n̄ cogitam⁹.Sine itermissiōe orare debemus. nā sicut nullū ē momētū: q̄ hō nō fruat̄: aut vtat̄ dei pietate τ misericordia.sic nō dꝫ eē momentuꝫ: quo eū p̄ntem nō habeat i memoria. Felix anima que oēs vagatiōes ment̄ in vnū studet colligere:τ i illo vere felicitatis fonte desideriū figere. Qn̄ oram⁹ spūm scm̄ ad nos vocamus. oratio cordis est:nō labioꝝ.neq̄ꝫ.n.v̄ba depcātis deus intendit.sed orātis cor aspicit. vis v̄tutes tuas augere: pdere noli qd̄ manifestando potes amittere tacendo custodi.q̄busdā.n.ɔcessū est tm̄ bn̄ agere τ fructū boni operis nō habere.q̄r ipsi sibi auferūt p studiū humāe iactātie.Sicut glacies calore dissoluit̄ ita virtus ore laudantis.

Tumultus carnaliū cogitationū impedit orantē.ca.l.

Clāꝫ ad cor meū r̄dire volo:ɔ̄siderioꝝ carnaliū turbe tumultusq̄ꝫ vitioꝝ tēptatōibus suis cogitationē meā dissipāt.τ itētionē cordis in ofo

ne pturbāt. ꝛ dū ꝯuerti ad deū
poſt ppetrata vitia ſtudeo. ꝛ ꝯ
heceadē vitia. q̄ ppetraui illū ex
orare conor: occurrūt cordi phā
taſmata peccatoꝝ. que feci. ꝛ mē
tis mee aciē reuerberāt. ꝯfūdūt
aīum ꝛ vocē depcatiōis mee pre
mūt. Ita mala q̄ feci cogitatiōi
mee ſuis imaginib⁹ impſſa i ipſa
mea orone me ꝯturbant. Ceteꝝ
quanto grauiore tumultu cogi
tationū carnaliū p̄ꝛeor tanto ar
dentius oroni inſiſtere debeo ꝛ
quanto peccatoꝝ meoꝝ phātaſ-
mata in orone pleꝝq; patior ne
ceſſe eſt vt intentio cordis mei.
quo durius repellit valenti⁹ inſi
ſtat oroni. quatenus cogitatiōis
illicite tumultū ſupet atq; ad pi
as aures dn̄i nimietate ſue ipor
tunitatis tādiu irrūpat. dōec co
gitatiōes malas manu ſancti de
ſiderij ab oculis cordis abigat.
Hec eſt ṽa tranq̃llitas: cuʒ tota
mēs in ſepſa colligit ꝛ i vno eter
nitatis deſiderio īmobiliter figit
Dʒ ꝓinde fluctuatiōes cordis
reſtrigere. ꝛ ad vni⁹ veri gaudij
deſideriū cogitationū. ꝛ affectio
nū motus colligere.

De vitijs lingue. c. li.

m Ultū loq̄ ſtultitia ē q̄m i
multiloq̄o peccatū deeſſe
n̄ pōt. lingua dicit q̄ꝛ ligit
lingit adulādo. mordet d̄trahē-
do. occidit mētiēdo ligat ꝛ liga
ri nō pōt. labil' eſt. ꝛ teneri n̄ pōt
ſʒ labit. ꝛ fallit. labit vt anguilla
penetrat vt ſagitta. tollit amicoſ
multiplicat inimicos. mouet ri
xas ſemīat diſcordias. Uno ictu
mł'tos pcutit ꝛ iterficit blāda ē ꝛ
ſubdola. lata ꝛ pata ad exhauri
enda bōa: ꝛ miſcēda mala. Btūſ
q̄ cuſtodit liguā ſuā. q̄ꝛ morſ ꝛ vi
ta ē i ptāte lingue. Qui linguaʒ
ſuā. ꝛ vētrē ſuū ꝯtinere non pōt.
mōach⁹ nō ē. Cui⁹ pctm̄ q̄ſq; ſeq̄t
neceſſe ē q̄ð ei⁹ penā ſeq̄t. Uniuſ
cuiuſq; caſus tāto maioris ē cri
minis. quāto priuſq̄ʒ caderet ma
ioris erat ṽtutis. Per q̄ peccaſti
p hec ꝛ torq̄beris. ſecut⁹ es car-
nem. flagellaberis in carne. Cri-
men non eſt in rebus. ſed in vſu
agentis. Sepe prolixa lectio lō-
gitudinis cā memoriam legent̄
obnubilat.

De cātu ꝛ iuramēto. ꝛ q̄re de⁹
non ſemper exaudit petitionem
orantis. C. lij.

ſ Unt q̄dā voce diſſoluti
q̄ vocis ſue modulatōe
gl'ant. nec tm̄ gaudēt de
dono gr̄e. ſʒ ēt alios ſpnūt. tumē
tes elatiōe. aliud cantant q̄ʒ li-
bri habeāt. tāta ē leuitas vocis.
forſitā ꝛ mētis. cantāt vt placeāt
populo magis q̄ʒ deo. Si ſic cā-
tas. vt ab alijs laudē queras vo
cem tuā vendis. ꝛ facis eam nō
tuam ſed ſuā. Habes in poteſta-
te vocem tuam. habeto animuʒ.
frangis vocem. frange ꝛ volūta
tem. ſeruas conſonantiam vocū
ſerua ꝛ concordiaʒ morum. vt p
exemplūʒ concordes ꝓxio p vo
luntatē deo. p obediētiam magi
ſtro. Caue ne ſicut d̄lectaris alti-
tudine vocis delecteris elatio-

ne mētis. Nec diuitī obsūt opes. si eis bene vtat. nec pauperē ege stas cōmendabilē facit. si iter io- piā sordes peccati non caueat. Quacūqꝫ arte verborū quis iu- ret: deus q̄ ꝯscientie testis est ita hoc accipit. sicut ille. cui hoc iu- rat itelligit. q̄ vero dupliciter iu rat dupliciter reus fit. q: ⁊ nomen dn̄i i vanū assumit. ⁊ ꝓximū do- capit Semꝑ hic deus puniri to- lerat quos ad salutē ꝑpetuā pa- rat. Jocūditas cordis ē vita ho- minis. cor prauū dabit tristiciā. Omnis boni īpedimentū est tri sticia. humilitas nec ipsa irascit. nec alios irasci ꝑmittit: hūilitas est si quādo peccauerit in te frat tu⁹. anteqꝫ illū peccasse peniteat dimiseris illi. Unusqꝫqꝫ talē īdul gētiā accepturus est a deo. q̄lem ipse dederit ꝓximo suo i se peccā ti. Frustra deū ꝓpitiari sibi que- rit. q̄ cito placari proximo negli git. Jn tua ifirmitate nō te despi cias. sed ora deū. ⁊ curabit te: Se pe multos de⁹ nō exaudit ad vo- luntatē. vt exaudiat ad salutē. Duobus modis oratio impedit ne ipetrare quis valeat postula- ta. hoc est si aut mala q̄sqꝫ com- mittit. aut si delinquentibus debi ta non dimittit.

De vera cōfessione. ⁊ vera pe nitentia. C. liij.

Vera confessio. ⁊ vera peni tentia est. quādo sic peni- tet hominē peccasse. vt cri mē nō repetat. Nihil pei⁹ ē quā culpā cognoscere. nec deflet. Si videris aliquādo ꝑsecutorē tuū nimis seuientē: scito q: ab ante- cessore suo demone expugnetur. Omnis homo. qui aliū i corpo re prosequit. prius ipse in corde ꝑsecutionem sustinere cognoscit

De ꝑfectione hūilitatis. C. liiij

Super tria sedet humilita tis ꝑfectio. vt attēdat ho mo q̄d fuit ante ortū quid est ab ortu vsqꝫ ad occasū. quid erit post hanc vitam. Unde eniꝫ superbiat homo. rememorans quod fuit vile semen. ⁊ sanguis coagulatus in vtero. postmodū in deserto hui⁹ vite miserijs expo situs. ⁊ peccato. tādē cinis ⁊ esca vermiū futurus i tumulo? Quid supbis homo cuius cōceptio cul pa: nasci pena. labor vita. necesse mori. quando vel quomodo vel vbi nescire?

De cordis instabilitate. C. lv.

Solus solitudineꝫ cordis mei ingrediar. ⁊ cum cor de meo paulisper ꝯfabu- labor. ab ipso querens de ipso. ⁊ d̄ ipsis. q̄ circa ipsū sūt. Cor meū. cor prauū. vanū. ⁊ magnū. omni volubilitate volubilius. de vno i aliud vago incessu transit. q̄rens reqēm vbi non est. Jn omnibus enim. q̄ vident. requiem quesiui ⁊ verā requiem in eis inuenire nō potui. deīde rediēs ad me. cō sistere in me ipso non possuꝫ. qm̄ mēs mea valde leuis. multumqꝫ instabilis. vaga ⁊ profuga. vbiqꝫ se variat. vndiqꝫ fluctuat. q: vult ⁊ nō vult. cōsilia mutat. voluta-

tes alt̄nat.ſimilis folio.qḋ a ven
to mouet:ꝛ circūfert.Inde eſt ꝙ
cogitatiões mee vane.ꝛ iportu-
ne me trahūt.ꝛ ducūt mō ad fo
rū mō ad litigia altercātiū.nūc
ad ꝯuiuia pinguiū.nūc ad imū-
da libidinū.modo ſordida dele
ctatiõe.mō ꝯcupiſcētie titillatio
ne caro inflāmat.nec nō ſeda co
gitatiõe anim⁹ ſordidat.ꝛ cū cō
fuſionis mee caliginē declinare
volo.ꝛ nō valeo.ſic ſic dn̄ me di-
ligēter inſpicio tolerare me ipm
nō poſſū.Nō ē eni.hora diei nec
momētū tēporis.quo creatorē
meū in aliquo mō nō offendaꝫ.
Uitā meā cū diligenter exploro
quotidiana ꝯfeſſione.ꝯfiteri nō
poſſū peſſima vitiorū germia.q̄ i
me quotidie repululāt.Ecce au
diuiſti pater abominatiões me-
as malas.ꝛ peſſimas.ꝛ adhuc
ſcias multo peiora.ꝛ iniq̄ora in
angulis cordis mei latere.q̄ ad
lucē vere ꝯfeſſionis venire eru-
beſco.Uerū tamē ſi dei ꝯſiliū
habes.ꝯſule quid agendum eſt.

Reſpōſio ad remediuꝫ inſta
bilitatis inq̄ete mētis.cap.lvi.

Cum p prauas.ineptaſq̄
cogitatões vaga mēte di
ſcurris.deceptoribus ſpi
ritib⁹ tētādi aditū i te paras.ꝛ
ita te a deo ſeparas quoniaꝫ per
uerſe cogitatiões ſepant a deo.ꝛ
ſpūs ſanct⁹ diſcipline effugiet fi
ctū.ꝛ auferet ſe a cogitatiōib⁹.q̄
ſunt ſine intellectu.Mens vero
inſtabilis ꝛ inq̄eta dū ſemp nitit
cōprehendere.quod appetit.de

ſiderijs ſuis circūagitata nūq̄ re
q̄eſcit.Idcirco in vno eternita-
tis deſiderio immobiliter dꝫ figi.
Peccata autem tua ꝯfiteri non
erubeſcas quoniā omnia in ꝯfeſ
ſione lauātur.ꝛ nullū peccatuꝫ
dimittitur niſi prius confiteat.
Proſeq̄re igitur.ꝛ ſi ad pfectaꝫ
ſanitatem peruenire deſideras.
q̄cq̄d ꝯſcientie ſtomachum gra
uat.totū vomitu pure ꝯfeſſionis
euomere ne differas.Uirus.n.
vitiorū niſi feſtinanter eijciatur.
prius interiora corrumpit.deide
ad exteriora ebulliens totū cor
pus occupat.ꝛ maculat.

Cogitationes.ꝛ affectiones i
vnū conueniunt.vt mentem de-
cipiant.Cap.lvij.

Quoniā egyptiū tuū n̄
abominaris.ſꝫ foues.ꝛ
inſtruis:māifeſtabo tibi
nō ſolū peccata actōnū
verū ēt cogitationū.Audi ergo
miſeriā meā.Sepe veniūt ad mē
tem meā cogitationes innumere
ꝛ ſurgūt affectiões multe.ꝛ ſolli-
citant me de cura corporis.ꝛ ſug
gerūt multa de vſibus neceſſitatꝫ
Conueniunt ibi ad ꝯſulēduꝫ.ve
raciter aūt ad decipiendū:ꝛ ꝯgre
gant ꝯſiliarij multi.ꝛ ꝯciliatores
vani.imo deceptores veri.Con-
gregant aūt quaſi in vnū ꝯſiliuꝫ
ꝛ quaſi ad querendū ꝯſilium bo
nū.ꝛ dantur in commune ꝯſilia
multa.ſed inutilia.ꝛ vana:q2 ꝯſi
liū vanitatis eſt.ꝛ totū eoꝝ ꝯſiliū
de vanitate ē.Suadēt mihi ſan
guinē minuer.vt poſſiꝫ pauſare

& lautiores cibos sumere: remane re de vigiliis: vt satis possis dormire. Consulunt corpus recreare ne deficiat. Carnem fouere, ne tabescat: abstinentiam aliquantulum relaxare. quieti parumper indulgere. & in hunc modum agitur de cura corporis. Cura superflua. & de vanitate ventilatur questio vana. & super huiusmodi inutili negotio consumitur sepe vna hora.

Hic ondit cogitationibus & affectionibus malis esse resistendum cap. l viii.

Qui carnis sue desideriis non resistit motus cordis sui custodire negligit. ita tandem praua consuetudine alligatur vt post modum volens eis resistere non possit Propterea quotiens huiusmodi consiliarios improbos. & iniquos in vnum conuenire sentis. non eis consentias. sed illico exeunte te: nunc ad orationem: modo ad operationem. sepe autem ad meditationem. nec prius cesses donec illi euanescant. Intuere quomodo xps stetit in cruce: considera quomodo morieris: vel vbi vel quando. statue te ante terrificum tribunal tremendi iudicis. descende vsque ad infernum inferiorem: & ibi cerne quomodo anime pro peccatis suis puniuntur. Talis etenim cogitatio probatissimum remedium est contra turpes cogitationes.

Voluptates siue consolationes sunt anime desolationes. c. lix.

Quoniam verba delictorum meorum audire non dedignaris sed patienter auscultas fateri oportet quod adhuc fatendum est. Cum supradictis consiliariis iniquis & iniqua consulentibus acquiesco. & eorum consilia libenter recipio adsunt subito cogitationes peruerse. assurgunt affectiones peruerse: & multum sollicite: sed parum discrete. quomodo carnem meam delicatissime foueant que quantumcumque suauissime nutriatur semper caro est. Offerunt mihi infirmitorium. sed quoniam turpe est illo diu manere. eqtandi occasionem querunt. & inueniunt nec mora. equi parantur. vasa vinaria implentur hospitia eliguntur: & que sunt necessaria in via: ligantur & parantur. Vocor & vocatus venio. Iniungitur mihi obedientia illa. & illa. ego vero metuens ex meo desiderio vilescere: recuso ore: quod cordis desiderio acquiesco. tamen coactus & iolet ascendo. & iter arripio Proh dolor religio relinquitur & silentium rumpitur. hinc inde volant verba vana. & inutilia. & forsitan detractatoria. Sic sic confabulando sepe consumitur dies integra. venio ad hospitium. assideo ad mensam. apponitur panis albus. & vinum bonum. piscis. & caseus: oua & cetera. Interea recurrit animus meus ad fratres qui sunt in conuentu. & graue est mihi vt dissimiliter ab eis reficiar. & epuler splendide. illis aride reficientibus. & remordet me conscientia mea. si pro faba piscem. si pro cepe caseum: si pro mica pastellum ad refectionem sumam: si vinum bibam. & fratres aquam. Gula vero expectationis impatiens inuitat. & instigat vt co-

medā. ⁊ bibam. dicit. n. nō debes eē molestus ei q̄ te charitate suscepit. sed ad nutū illius te ꝑ oīa oportet haberī. ⁊ monit⁹ illius libēter obedirī. ⁊ impēsa beneficia cū gratiaꝝ actione ꝑcipe. qm̄ nihil respuēdū ē: qđ cū charitate offerī. Charitatis ē: vt qđ ille tibi apponit cū ipso pariter de eo dē assumas. ne scādalizetur: si viderit te aliudq̄ se cōedere. Ita ergo fac: vt ꝯuenit. Cōmunica: ⁊ participa cū hospite sicut scriptū ē. Cōedētes. ⁊ bibētes q̄ apđ illos sunt. Ego v̄o his ꝑsuasionibus victus cōmunico. ⁊ participo cū hospite ꝓ hospite. ⁊ quoniā đ alieo ministraī. ⁊ nō de ꝓprio icipio mihi eē idulgētior. ⁊ manu largior. Prosequor causā ꝓ q̄ veni ad mēsā. nā ꝯedo: ⁊ bibo ꝓfuse sicut mos est: ⁊ multiplicātur fercula: ⁊ pocula. donec ventē grauet. ⁊ cerebꝝ turbet nec arguit suꝑfluitas. quā excusat hospitalitas. Sic sic mei oblit⁹ dū gule appetitū sequor obliuisci mox icipio. q̇d faciant fratres i r̄fectorio. ⁊ cadit a mēoria faba. caulis: panis durus. ⁊ aq̄ pot⁹. Sicut fabula. sic ē vita mea Timeo ēt ne ego sic ꝯfabulādo. fabula efficiar. si nō in bonis opib⁹ iueniar. Dicito ergo mihi q̇d debeo facere. ⁊ quomō possim gulā continere. ne tam parui bu delli seruus efficiar.

De pugna ⁊ victoria gule cō tra incautos. cap. xl.

g Ula sꝑ est in pugna ⁊ in culpa siue manduces. siue bibas adest illa tecū pugnatura. si bene nō pugnas certe vinceris ab illa. q̄ cū multis pugnat ⁊ a paucis expugnaī. Tu ergo tanto vehemētius illaȝ expugna. quāto manifestius illā eē expugnādā cognoscis. Et quoniam ad đi cognitionē ꝑuenire non potes. nisi ꝑ cognitionē tui. iterum atq̄ iterū discute te ipsum. si forte aliq̇d in te lateat. quod deo displiceat. Uidere. n. deum non potes. nisi mūdo corde. nec fiet cor iocundū. nisi prius fiat munduȝ ab omni contagione.

De ficta ꝯfessione. cap. lxi.

Ulta habeo adhuc tibi dicerī. sed confiteri erubesco. v̄ūtamē q̇a aliī deū viderī nō possū. apiā tibi cor meū. Fateor qm̄ peccata mea r̄cogitare neglexi. ⁊ ideo multa obliuioni tradidi: cognita āt nō oīa ꝯfessus suȝ ꝓpī multitudineȝ. Que v̄o ꝯfessus sū nō pure sum cōfessus propter turpitudinē. aut omnino celaui. que autē siue bene siue male sum ꝯfessus. non digne flendo puniui proter vetustatē ⁊ inueteratam consuetudinem. Confessus sū cui nō debui. ⁊ cui debui fateri celaui: ⁊ quod pei⁹ ē. de confessione inanē gloriam q̄siui. Manifesta vero peccati excusaui. cum đ illis ꝯuict⁹ fui vel qđ đteri⁹ ē: đfendi culpā meā ꝑ

rubor̃ ꝯfusionis palliaui. Sic sic peccatis peccata semꝑ accumulo ⁊ vitã meaꝫ quotidie corriger̃ dispono: sẽꝑ autẽ de die in diem differre: ⁊ dum hoc in futuro propono: fit vt illud futurum sꝑ sit futurum. Dñe dꝰs meus q̃diu ponã ꝯsilia in anima mea. Que vtilitas in sanguine meo: dũ descendo in corruptionẽ? Nõ ẽ vitiũ cui aliquo mõ nõ seruiuerim omnia.n.ꝯtendunt ꝺ me cuiꝰ potissimũ esse videar. Verũtamen suꝑ omnia vitia inuidia me ꝑsequitur: pestis hec me torq̃t vbiqꝫ Da ergo ꝯsilium quõ illã effugere valeam.

De inuidia q̃ interdũ sub specie sanctitatis exercet iniurias suas. capi. lxij.

t Ristius iuidia nihil ẽ: q̃ protinus ipsũ auctorem torq̃t: excruciatqꝫ suum. Omnino igitur fugiẽda ẽ: ⁊ execrãda inuidia: quoniã in illa deꝰ offẽditur: proximꝰ leditur. aius affligitur. Inuidia eteniꝫ semꝑ torq̃t possessoris sui animũ: ⁊ q̃s uis sꝑ ledere non possit: suuꝫ tamẽ deseuit in ꝓximũ. Sꝫ cũ mala sit omnis inuidia: pessima tñ est huius mali species q̃ sub specie sanctitatis suas exercet iiurias. Sepe eni quãdo seuit in ꝓximũ: ex vicio iracundie: vel veneno ire fingit sibi cogitatio: qꝺ faciat illud zelo iusticie. Lesus nãqꝫ q̃libet a ꝓximo suo: nõ iaꝫ.n. facile respicere potest simplici oculo. Displicet sibi q̇cq̇d ab illo fieri ꝯsiꝺrat. Omni fer̃ hora tacita apud se cogitatione illũ accusat. Surgũt cause quotidie innumere. q̃ illum culpabilẽ ostẽdũt occurũt rationes multe: q̃ illum reũ. illũ eẽ puniẽdum ꝯuincunt. Crescit aũt eo vsqꝫ malũ: vt apud deũ eẽ credat se reuꝫ: nisi eum seuerius corripiat ⁊ de sua illuꝫ ꝑuersitate redarguat: loquitur.n. apud se huiusmodi maligna cogitatio. Usqꝫquo illum talẽ tolero. ꝯsentire ei ꝯprobor: si eum nõ corripio: ꝯsentiens autẽ deuꝫ offendo. Corripiã ergo eũ: ne deuꝫ offendã. nihil.n. pro mea: sed ꝓ dei iniuria vlciscenda totũ facio immo sic illũ sibi restituã. ꝓximũ.n. corripe: ⁊ illum castigare: hoc nõ ẽ proximo nocere. sꝫ prodesse velle. Sic sepe apud se loquitur magligna cogitatio excecauit ĩ eũ malitia sua: ⁊ putat odiũ suũ amorẽ eẽ? ⁊ iniuria sua iusticiam exercere. Cõueniũt itaqꝫ vndiqꝫ huiusmodi male cogitatiões ad mentẽ. ⁊ fingunt se ad obsequiũ dei ꝯuenire. non suuꝫ autẽ odiũ velle exercer̃. Considera ergo adhuc frequẽt̃. cogita vehemẽter: inuestiga diligẽt̃ consciẽtiam tuaꝫ vt scias q̇d corriger̃. seu ẽt vnde debeas gratias ager̃. Valde.n. vtile. ⁊ ꝑnecessarium ẽ. vt scias quid ꝺsit tibi. quid cupis. ⁊ quid habere optas.

De multiplici. vaga. ⁊ varia co gitatiõe mẽtis: ⁊ cordis velocitate. ⁊ alienatiõe. cap. lxiij.

f Acilius athomos mũdi

poſſé dinumerare. quia motus cordis mei: velocitas aialium. et volatiliũ meis motibus cóparari nõ põt: cogitatiões meas non eſt q̃ poſſit cóprehendere. deſideriorũ meorũ nõ eſt modus. nũc illa nũc iſta cogito: et deſidero. nec iſta nec illa hr̃e poſſum. Duz corpe vaco. cogitatióibus p diuerſa loca vagor. nulla hora. nullo tpis momẽto q̃eſco. ſed in momẽto. ictu oculi p multa ſpacia locorũ diſcurrés nouas creaturas creo et iterũ eas dleo. vel alio atq3 alio modo multipliciter vario. illud vel illud hr̃e deſidero. talis vel talis eſſe cupio. quaſi de⁹ illõ dare. vel talé facere neſcierit. aut ñ potuerit.

Que cogitanda ſunt. vt cor ab illicita cogitatione remoueaẽ. Cap. lxiiij.

O Cuſtos cordis. quia modicũ et cupiduz cor hés paruũ eſt. et magna cupit. vix ad vni⁹ milui refectioné ſufficeř poſſet. et tot⁹ mundus ei nõ ſufficit. Solo corde p totũ mũdũ vago motu diſcurris. ſine pedib⁹ curris ſine manib⁹ oparis. alas nõ hés et volař nõ ceſſas. diuitias ógregas et ſatiari ñ potes. epulas ad refectioné paras. et inde nõ cõedis hec et alia cogitas. et falſũ eſt qd cogitas. Audi quõ. vt dcetero tibi caueas. forſitã cogitas mõ d ſole vł de aliquo tuo amico. aut de te ipõ. Si vn⁹ eſt ſol. falſus eſt iſte qué tu cogitas fingis qm̃ ille certis locis. et tpibus curſuz ſuũ pagit iſtum: vero ibi óſtituis vbi vis. Si vn⁹ é ille amicus tu⁹ falſus é iſte qué cogitãs fingis. qm̃ ille vbi ſit neſcis. iſtũ aũt vbi vis ſugis. Porro teipm hoc eẽ loco ſentis. et tñ figmẽto cogitationis vadis quo vis. et hoc verũ nõ eſt qz ibi mõ nõ es. Qm̃ ergo fcã ſũt hec noli amodo tpalia cogitare ſz iacta cogitatũ tuũ i dño q̃ te fecit řfecit. elegit. et vocauit. iudicabit. et ſaluabit. O quãti hac hora cũ eo loquũtur. eũq3 in ſemetipſis amplectanẽ. tu do in his delectaris. que pereũt. et trãſeũt. et tecũ manere nõ poſſũt. Conſidera qm̃ mõ multi moriunẽ: quibus ſi hec hora ad agendã pniaz cócederet. q̃ tibi óceſſa eſt. qũo p altaria. et quia feſtinãter currerẽt. et ibi flexis genib⁹. vel certe toto corpore i terra óſtrato. tãdiu ſuſpirarẽt. plorarẽt. et orarẽt doec pleniſſimã peccatorũ veiã a do óſeq̃ mererenẽ. Tu vero comedendo bibẽdo iocãdo. et ridẽdo. tps ocioſe viuẽdo pdis. qd tibi indulſerat deus ad acq̃rendã gr̃az. et ad ómerendã glr̃az. Cogita ẽt quot ſũt i inferno. qui nũc cruciantur ſine ſpe venie. et miſicordie. Si amor dei te tenere non põt ſaltẽ teneat: et terreat tior iudicij metus gehenne laquei mortis. dolores inferni. ignis vrẽs vermis corrodẽs. ſulfur fetẽs. flãma tartarea. et oia mala. diſcute adhuc teipm. vt ſcias quid deſit tibi ne in illa diſcuſſione corã oibus cõfundaris. ſi inuẽta fuerit i te ini

quitas.

De multiplici volubilitate cogitationum.c.lxv.

D Igne pẽsare.ꝛ sufficiẽter extimare nõ valeo.que sit illa tam multiplex cogitationum meaꝝ volubilitas: ꝛ taꝫ inqeta ꝛ infatigabilis velocitas que ꝑ tam multa.tam varia. taꝫ infinita discurrere me facit. Nulla.n. hora.ꝛ nullo tp̃is momento quiescere possum. sed ꝑ infinita spatia locoꝝ.ꝛ volumina tp̃uꝫ mira festinatione pertrãseo. Undiqꝫ mihi patet facilis transitus. agit discursus: de sũmis ad ima. ꝛ de imis ad sũma: de primis ad nouissima: de nouissimis ad prĩa Digne explicare nõ possũ .quot alternationis modos momẽtaneis ꝑmutationibus induo.ꝛ q̃ꝫ multiformiter me alternantiũ vicissitudinũ motib⁹ variaꝛ ꝯsueui ꝛ ꝑturbationibus quotidie afficioꝛ. Modo me in fiduciã erigo modo in diffidentiã cado. nũc ꝑ ꝯstãtiã figoꝛ.nũc subitaneo tioꝛ cõcutioꝛ: mõ me turbat ira: mõ ingens furoꝛ eragitat. hec illud adeo mixꝫ ꝙ varijs qualitatibus diuersis ꝑturbationibus per singula momẽta afficioꝛ. sed illud supra modũ stupendũ ẽ. q̃ð sub eodẽ pene momẽto.sepe ꝯtrarijs affectionibus tangoꝛ. nũc odio nũc amore ducoꝛ: modo gaudio mõ merore detrahoꝛ. q̃ꝫ sepe inter mira gratulationis mee tripudia supueniẽs. subitoqꝫ emergẽs tristicie causa me vehemẽter ꝯcutit: ac deijcit.ꝛ omnẽ illaꝫ exultantis animi solẽnitatẽ subito in meroꝛẽ vertit. Sepe diu multũqꝫ dilectã.nimio postmodum odio ꝑsequoꝛ.ꝛ vehemẽt appꝛobatam atqꝫ desideratã subito detestoꝛ. Sꝫ q̃s oium meaꝝ affectionuꝫ q̃litates enarraret. q̃s oẽs variatiões mee mẽtis explicare sufficiat. Pene quot sũt diuersitates reꝝ: tot sunt variationes affectionum meaꝝ.

Quã bonũ sit q̃ð hõ seipm cognoscat.c.lxvi.

C Um iter oia animalia humanum genus . tũ digniori forma.tuꝫ digniori potentia dignius reperiatur.nulla scientia melioꝛ est illa . q̃ cognoscit hõ seipsnm . Relinque ergo cetera ꝛ teipsum discute ꝑ te curre.ꝛ in te ꝯsiste.a te incipiat cogitatio tua: ꝛ i te finiaꝛ. ne frustra i alia extẽdaris te neglecto: Preter salutē tuã nihil cogites: qm̃ i acquisitione salutis tue nemo ẽ tibi germanioꝛ : nemo ꝓpinq̃oꝛ te ipso. Si ꝟo aliquid cogitatiõi tue se offerat: q̃ð nõ quoquo mõ ad tui ipsius salutẽ ꝑtineat : illico respue: ꝛ expue.vt te sꝑ possis inspicere.ꝛ ꝺ cognitione tui vẽire ad cognitionẽ dei . Agnosceꝛ se dꝫ hõ ad q̃ bona sit naturaliter ꝓmptioꝛ: vel ad q̃ mala ꝓcliuioꝛ: q̃b⁹ studijs ꝺbeat vehemẽtius insisteꝛ. Cõtra q̃ mala ꝺbeat instãtius vigilaꝛ. q̃b⁹ exercitijs valeat meli⁹ ꝓmoueri q̃b⁹ vitijs valeat facili⁹ corrũpi: q̃b⁹ culpis

ſubiaceat:vel ꝗbus meritis emineat:ꝛ ꝗd pro his pene:vel pmij expectare debeat:quantũ quotidie ꝑficiat:vel deficiat:cũ quãta animi induſtria ſatagat ꝑterita mala flere.pſentia declinare.futura ꝑuenire.cũ q̃nta animi cõſtãtia ſtudeat reparar̃ bona amiſſa.cuſtodir̃.ꝛ multiplicar̃ poſſeſſa.O ꝙ̃ neceſſaria diſcuſſio.ꝛ ꝙ̃ admirãda ſpeculatio. tot animi ꝟtutes.tot eiꝰ exercitatiões. tot eius ſtudia. vel merita ꝑ oculis haber̃.ꝛ huiuſcemodi ꝯtẽplationi diutiꝰ iherere.Suſpẽde aium tuũ ab inferiorũ amore. ne forte ꝺ ſublimibus eiectus . ꝛ de loco voluptatis a ꝓpria cõſciẽtia abſtractꝰ.ꝛ illectus.poſt cõcupiſcẽtias tuas eas.ꝛ vagus fias.ꝛ ꝓfugus ſuꝑ terrã.Deniq; ſi cupis iplere dominicũ ꝑceptũ .Omni cuſtodia ſerua cor tuũ.neſcit.n. quid de ſpirtu angelico . quid ꝺ ſpiritu diuino ſentire ꝺbeat. qui ſuũ prius nõ cogitat. nihil recte exiſtimat.ꝗ ſeipſum ignorat. neſcio quoniã ſub pedibus ſuis oĩs mũdana gloria ſubiaceat . ꝗ cognitiõis ſue dignitatẽ nõ pẽſat. O cuſtos cordis ſi nõdũ es idoneus itrare ad te.ipm.,qũo ad illa itrãda idoneus:eris.ꝗ ſũt itra vel ſupra te ip̃z. Si nõdũ dignuſ es itrare tabernaculũ primũ.q̃ frõte ꝑſumis igredi tabernaculũ ſecũdũ. hoc ẽ i ſãcta ſanctoꝝ? Si nõdũ moliri potes greſſuſ altos.vt cũ dño ieſu.vel ſaltẽ cum Moiſe aſcẽdas i mõtẽ excelſum qua ꝑſumptione paras volare i celũ? Prius redi ad te ꝙ̃ rimari ꝑſumas ꝗ ſunt ſupra te. Prius ſol ortus ſui cõfinia irradiat. ꝙ̃ ad altiora ꝯſcẽdat. Primum ergo ẽ.vt redeas.ad te ipſuz intres ad cor tuũ.diſcas extimare.te ipſuz.ꝛ ſpiritũ tuũ. Diſcute ꝗd ſis ꝗd fueris.ꝗd eẽ debueris:ꝗd eẽ poteris.ꝗd fueris ꝑ naturaz. ꝗd mõ ſis ꝑ culpam.Quid eẽ ꝺbueris ꝑ induſtriã.ꝗd adhuc eẽ poſſis ꝑ gratiam. Diſce ex tuo ſpiritu cognoſcere.ꝗd debeas de alijſ ſpiritibꝰ extimare.Hec porta hec ſcala.hic introitus . iſte aſcẽſus. hac introit̃ ad intima.hac eleuat̃ ad ſumma. Uides quantũ valeat homini plena cognitio ſui? ex hac ſiquidẽ proficit ad cognitionẽ omnium celeſtiuz. ꝛ terreſtrium.ꝛ infernorum.

Priuatus amor aufert veruz iudicium.idcirco deo ẽ comittẽdum.C.lxvij.

s Cire vellẽ qualis ipſe ſũ. ſed vix de me ipſo vera diſcernere poſſu;. Amor nanq; priuatus.quem erga me ipſũ habeo aufert mihi verũ iudiciũ de me ipſo. Idcirco paruz mihi credo ꝺ me ip̃o.vtpote homini mẽdaci timẽs ne ſi meipſũ iudico . mẽtiatur iniquitas ſibi. Iudicet ergo me ille.cui oia nuda ſunt.ꝛ apta. quez fallere non poſſum:ꝗa ſapiẽta eſt.nec effugere.qꝛ vbiq; ẽ.nec corrũpere. qꝛ iuſtitia ẽ. Ille veniat ad me cuiꝰ ꝺlicie ſũt eſſe cum filijs hoiuz qui

ſtat ad hoſtiũ: ⁊ pulſat paratus i
troire: ſi ei apuero. Intret ergo:
⁊ ſanctificet ſanctuariũ: qm̃ ſan-
ctꝰ ẽ: ⁊ domũ eiꝰ decet ſãctitudo.
Extirpet vitia ordinet cogitatio
nes: ſanet affectus mores cõpo-
nat: nullus ei i aliquo reſiſtat vt
ſit in pace locus eiꝰ. Utinã nul-
lus hominũ eẽt mecũ exterius.
vt familiarius loq̃ poſſẽ cũ eo i-
teriꝰ. Ipſe. n. ⁊ ſecretũ q̃rit. ⁊ ſoli
tariũ locũ diliget. Fugiam ergo
hominũ ſolatia. ⁊ colloq̃a: vt i ſe-
creto cordis mei deũ habitatorẽ
haberẽ poſſiz. Ualde tñ difficile
ẽ: ab exterioribꝰ ad iteriora mẽtẽ
reuocarẽ: ⁊ ibi ꝑmanerẽ: Nec mi-
nꝰ difficile ẽ d viſibilibꝰ ad iuiſibi
lia penetrarẽ: ⁊ i illis diutiꝰ ꝯſiſte
re. Dura ſũt hec: ⁊ laborioſa. ſed
valde fructuoſa. Aſſueſcã igit̃ ſo
la ĩtima cogitarẽ: ſola iteriora di-
ligerẽ: ⁊ i illis ꝑmanerẽ: vt poſſim
audire q̃d loq̃t̃ i me dñs deꝰ me-
us. Ecce adſuz piiſſime domine
tecũ ſũ: itus ſũ: q̃z diu fui ĩ exterio
ribꝰ occupatus. vocẽ tuam intra
me audirẽ nõ potui: nũc ãt reuer
ſus ad me igreſſus ſum ad te: vt
poſſim audirẽ te: ⁊ tibi loq̃. Loq̃-
re ergo miſericordiſſime q̃a audit
ſuus tuus. loq̃re: q2 paratus ſuz
obedirẽ. q̃cq̃d iuſſeris. pro poſſe
meo libẽt̃. ⁊ deuotus implebo.
O anima mea rex angelorũ ve-
nit ad nos. ⁊ hoſpitatus ẽ nobiſ
cũ. Letemur ergo de tãto hoſpi
te noſtro. corde ꝑfecto demꝰ ei
gloriã. ⁊ honorẽ. qm̃ dignatus ẽ
viſitare ſuos ſuos. Epulemur. ⁊
iocũdemur cũ eo i leticia. ⁊ exul
tatiõe. Delectemur d deo i eo. ⁊
nullꝰ ſit ei i aliquo moleſtus. ne
i ira recedat a nobis. ⁊ iducat ſu
ꝑ nos maledictiõẽ ꝓ benedi-
ctione. Exhibeamus ei omne ſ-
uitiũ charitatis rogãtes. ⁊ depcã
tes. vt nobiſcũ manerẽ dignetur.
Si vͦ non poſſumus ꝑſoluerẽ ei
totũ. qd̉ debemus. ſaltẽ noſme-
tipſos humilit̃ ei ſubdamus ad
omnẽ voluntatez eius. Sit hec
dies ſolẽnis. in qua ſaluatorẽ no
ſtrũ in hoſpicio noſtro leti ſuſce
pimus. nullum. mẽbrum: nullũ
officiũ ab hoc gaudio excludat̃.
Cõueniãt ergo in vnũ omnes co
gitationes. ⁊ affectiones diẽ fe-
ſtum celebrãtes in omni purita
te. ⁊ ſanctitate. Nulla ſe aliẽa co
gitatio inĩſerat. q̃ huiꝰ ſolẽnita-
tis gaudia ꝑturbet. Oculi mei
ſꝑ ad dñm ꝑ quem ſum. viuo. ⁊
ſapio. nec ceſſẽt lacrimis pedes
eius rigare. Audiant. ⁊ intelli-
gant aures. quid ſit in nobis. qd̉
ei diſpliceat. vel quod ei place-
at. quod dãnet. vel quod appro
bet. Delectet̃ odoratus illo ſua
uiſſimo odore dulcedinis eius.
odor eius odor vite eterne. odor
totius ſuauitatis. ⁊ iocũditatis.
Repleat̃ os meũ laude. vt cãtẽ
gloriã tuã altiſſime domine. Sit
meditatio cordis mei i cõſpectu
tuo ſẽp. vt te poſſim viderẽ ꝑ fi-
dẽ. ⁊ contemplationem. donec
merear viderẽ facie ad faciez. cle
mẽtiſſime pat̃ nihil in nobis ceſ
ſet a laude tua. Benedic anima

meā dn̄o. ⁊ oīa que intra me ſūt noī ſancto eius. Benedic ⁊ dic. Gloria. laus. ⁊ honor tibi ſit rex xp̄e redemptor.

Hic ꝓbatur anima eſſe deo ſimilis ⁊ ideo magis illi obligata Cap. lxviij.

a Anima mea ſi viſ amari a deo. reforma in te imaginē ſuā: ⁊ amabit te repara in te ſimilitudinē ſuā. ⁊ ꝯſiderabit te. Cōſilio nāq; ſancte trinitatꝫ ad imaginē ⁊ ſimilitudinē ſuā creauit te creator tuus. qḋ nulli ex creaturis donauit vt tāto eū ardētius diligeres. quanto mirabilius ab eo te ꝯditā intelligeres. Conſidera ergo nobilitē tuā. qm̄ ſicut deus vbiq; ē totus. oīa viuificans oīa mouens. ⁊ gubernans. ita tu in corpore tuo vbiq; tota es ſcḋm modū tuum. illud viuificās mouēs, ⁊ gubernās. Et ſicut deus ē viuit. ⁊ ſapit. ita tu ſcḋm moduȝ tuum es. viuis ⁊ ſapis. Et ſicut in deo tres ſunt pſone. pr̄ filius. ⁊ ſpiritus ſcūs. ſic ⁊ tu hēs tres vires. ſ. intellectū. memoriam. ⁊ voluntatē. Et ſicut ex pr̄e generatur fili⁹. ⁊ ex vtroq; ꝓcedit ſpiritus ſanctus. ita ex intellectu generatur volūtas. ⁊ his ambobus ꝓcedit memoria. Et ſicut deus ē pater. ⁊ deus ē filius. ⁊ deus eſt ſpūs ſanctus. non tn̄ tres dij. ſed vnus ē deus. ⁊ tres pſone. ita aīa eſt intellectus. aīa voluntas. aīa memoria. non tn̄ tres aīe. ſȝ vna anima. ⁊ tres vires. Ex q̇bus aīe viribus quaſi excellentiorib⁹ iubemur deum diligere. vt diligamus eū tota aīa. tota mente. toto intellectu tota voluntate. ⁊ tota memoria hoc eſt toto affectu ſine defectu cū diſcretiōis intuitu nec ſolus ſufficit de deo intellectus ad beatitudinem. niſi ſit in amorē eius volūtas. imo hec duo n̄ ſufficiunt. niſi memoria addatr̄. ꝙ ſp̄ in mente intelligētis. ⁊ volentis maneat deus. vt ſicut nulluȝ pōt eſſe momentū. quo hō non vtatr̄ vel fruatur dei bonitate. ⁊ miſericordia. ita nullū ſit momentuȝ quo eum preſentem non habeat in memoria.

Hic ꝓbatur aīa eſſe tāte dignitatis vt habilis ⁊ idonea ſit eſſē pr̄. ⁊ mr̄ xp̄i. c. lxviiij.

i Intellige dignitatē tuam nobilis creatura. qm̄ n̄ ſolum inſignita es dei imagine. verꝫ ēt decorata ſimilitudīe Sicut. n. creator tuus. qui te ad ſimilitudinē ſuā creauit ē charitas. bonus ⁊ iuſtus. ſuauis. ⁊ mitis. patiēs. ⁊ miſericors. ⁊ cetera inſignia. q̄ de eo leguntr̄. ita tu creata es. vt charitatē hēres. ⁊ eſſes mūda ⁊ ſācta pulchra. ⁊ decora mitꝭ. ⁊ humilis. q̄s virtutes quāto plus in te habebis. ⁊ tanto ꝓpinquior deo eris. ⁊ maioreȝ tui conditoris geris ſimilitudineȝ. Quid mai⁹ his tibi facere potuit: q̄ȝ vt ad ſimilitudinē ſuam te ꝯderet factor tuus. ⁊ eiuſdē. virtutum veſtimētis te ornaret. quibus ipſe ornatus eſt: Attēde igi

tur diligẽt̃ ꝓprie cõditiõis tue
excellentiam. ⁊ venerande san-
cte trinitatis imaginẽ i te ipsa co
gnosce honorẽq; similitudinis
diuine: ad quam creata es. habe
re stude nobilitate morũ: exerci
tio: virtutũ dignitate premiorũ:
vt quãdo apparebit q̃lis sit tunc
similis ei apparere possis. Simi
lis. n. similẽ q̃rit. ⁊ qualẽ te para
ueris deo talis necesse ẽ appare-
at tibi deus. Si ergo naturalem
pulchritudinẽ tuã i te reparaue-
ris. cõcupiscet rex decorẽ tuum:
q̃m ipse ẽ deus tuus: ipe amicus
⁊ spõsus. frater: ⁊ filius. Ipse. n.
dixit. Quicũq; fecerit volũtatez
patris mei: q̇ in celis est: ipse me
us frater: ⁊ soror: ⁊ mater ẽ. Au-
di quomõ virtus ⁊ sapiẽtia pa-
tris filius ẽ patris. verbũ patris.
volũtas ẽ patris. Volũtas homi
nis nihil alud ẽ q̃ȝ q̃dam proles
mẽtis. Si igit̃ eadẽ ẽ voluntas
tua: ⁊ voluntas patris: idẽ ẽ fili⁹
tuus: ⁊ filius patris. Veritas: sa
piẽtia: volũtas corde ↄcipit̃: ⁊ ex
corde generat̃. Si igit̃ idẽ vis. ⁊
idẽ sapis: qd̊ pater: tu eundẽ fi-
liũ habes: quẽ ⁊ pat̃. In te ẽ vtꝝ
sis pat̃. an mater: an potius: vtꝝ
q; : vtrũq; autez es ⁊ pater. ⁊ ma
ter: ñ tuo merito: ſ; dĩ dono. Po
tes cũ nãq; gignet̃ in corde tuo
⁊ in corde alieno. Potes eũ cõ-
cipe a corde tuo: ⁊ or e aliẽo. in
tellectu gignit̃: cõsensu ↄcipit̃: af
fectu nascit̃: effectu nutrit̃. Quã
do veritatẽ intelligis: vel alium
intelligere facis. christũ gignis

nosti volũtatẽ christi: ↄsenti ei. ⁊
ↄcepisti. Quãdo gignis es pat̃:
quãdo ↄcipis es mater. Amãdo
parturis. ⁊ nutris: sic sic in pote-
state cuiusq; relinq̇t̃ vtrumnã tã
te prolis mat̃ efficiatur. Maledi
cta ergo sterilis: q̇ nõ parit: que
talẽ filiũ ꝓ voto habere potuit.
Simılit̃ maledictus: qui non gi-
gnit. Nisi q̇a nõ eq̃ in nostra po
testate cõsistit veritatem itellige
re: ⁊ veritati cõsentire. Nõ enim
veritatẽ sꝑ intelligo: cum volo.
Intellecte aũt sꝑ consentio si vo-
luero. Velle tamẽ nõ possum ni
si gratia dei fuerit mecum. Nul
la ẽ. n. humana industria sine dĩ
gratia. Ex quo primus homo
peccauit. nature. bonum perdi-
dimus. pariter ⁊ arbitrij vigorẽ
sed non electionem. ne non esset
nostrum: vt emendaremus pec-
catum. In nobis nanq; manet
ad querendam salutem arbitrij
voluntas. i. rationalis voluntas
sed admonente: prius deo. ⁊ in
uitante ad salutem est: vt vel eli
gamus vel sequamur. Potesta
tis nostre est diuine inspiratio-
ni acquiescere ⁊ que ad salutem
nostram pertinent eligere ⁊ se-
qui. Diuini vero muneris est: vt
possimus adipisci. qd̊ sequendo
cupimus ↄsequi. Nostre potesta
tis est: ⁊ ignauie: vt labamur. Fe
lix hõ: qui sic ambulat sapienter
ne cadat: aut si ceciderit. vt stati
resurgat. Felicior vero ẽ: q̇ nun
q̃ȝ cecidit: Felicissimus autẽ ẽ: q̇
iam cum deo regnat.

Hic oſ̄ditur aīa ſancta ſemper ad recipiendum in ſe deū eē paratā. c. lxx.

f Elix hō ē. cui ꝓſto ē: cum voluerit ꝓr̄e deuꝫ. O quāta eſt dignitas hoīs. filiuꝫ ꝓr̄e deuꝫ: ⁊ quanta ē humilitas omnipotētis. ꝓr̄e hominē patrē ⁊ quanta ē nobilitas anime xp̄ꝫ ieſum habere ſponſum. Sancta ergo anima. ⁊ veri ſponſi amica ad dilecti ſui aduentum ſummo cum deſiderio ſemper debet inhiare. ⁊ parata. atqꝫ expedita eē vt pulſantem amicum abſqꝫ vlla dilationis iniuria poſſit ſuſcipere. ⁊ vocanti cum omni alacritate occurrere. ne ſubito. ⁊ inopiate adueniens minus promptaꝫ: ⁊ minus ornatā inueniat: vł diu excluſus diuturne preſtolatiōis vllam moleſtiam ſuſtineat. Aliđ autem eſt cū ipſo intrare: atqꝫ aliud ē ad ipſum exire. Ibi anima ad ſeipſaꝫ reuertitur. ⁊ cū dilecto ſuo vſqꝫ ad intima cordis ſui penetralia ingreditur. Hic extra ſemetipſam ducitur. ⁊ ad ſublimia ꝯtemplanda ſubleuatur. Quid namqꝫ ē eius introire. niſi ſe totā in ſemetipſam colligere: quid vero eſt eius exire: niſi ſeipſam extra ſemetipſam totā extēdeř. Nihil itaqꝫ aliud ē animā cuꝫ dilecto ſuo in cubiculū ingrediꝰ ⁊ ſolā cū ſolo morari: dulcedineqꝫ eiꝰ ꝑfrui niſi exteriorꝫ oīum obliuiſci. ⁊ in eius dilectiōe ſumme. ⁊ intime delectari. Se ſolā cum dilecto videt: quando exteriorꝫ oīuꝫ oblita ex ꝓpria ꝯſideratione i dilecti ſui dilectionē deſideriū ſuū purgat. ⁊ ex his: q̄ in intimis ſuis ꝯſiderat aīuꝫ ſuū in huiuſmōi affectū iſ̄lammat. ⁊ tā ex bonorꝫ ꝙ̄ ex malorꝫ ſuorꝫ ꝯſideratione ī gratiarꝫ actione aſſurgit. ⁊ hic ꝓ indulta venia intime đuotionis victimas perſoluit: vſqꝫ in intimum dilectus ꝑducitur: ⁊ in optimo collocatur. qn̄ ex intimo affectu ſuꝑ omnia diligitur. Cogita quid ſit: quod in vita tua ardētius dilexiſti: anxius ꝯcupiſti: qđ te iocundius afficiebat: ceteriſqꝫ omnibus profūdius delectabat Conſidera ergo ſi eandē affectionis violentiam: delectationiſqꝫ abundantiam ſentis: qn̄ in ſummi dilectoris deſiderium inardeſcis. quando in eius dillectione requieſcis. Cui dubium vt ꝙ intimum illum affectiōis tue ſinum necdum teneat. Si intime dilectionis aculeus aīam tuā minuſ penetrat. tepidus exagitat ꝙ̄ in alienis affectionibus aliquando penetrare. vel exagitare ſolebat. Sed ſi tantam prorſus: vel forte validiorē dilectionis violētiam in intimis tuis circa diuina ꝑſpexeris. ꝙ̄ alias nunquam exꝑtuſ fueris. vide adhuc ſi forte aliud aliquid ſit. in quo delectari vł cō ſolari poſſis. Certe quādiu poſſumus ex aliēa qualicūqꝫ re ꝯſolationē: vel iocūditatē cōciꝑe nōdum audeo dicere dilectū nr̄m

intimū ardentiſſimi amoris ſinū
tenere. Satage ergo: feſtia trahe
re eū adhuc o beata aīa: q̄s. n. ne
get illud intimū ad cordis hūa-
ni penetrale tales receſſus hēre
ſeu ēt obtinere poſſe: in quibus
ſummi ⁊ ſingularis amoris vio-
lentia: cū aliquid per affectū in-
fixerit: aliena omnino delectatio
ne auelli non poſſit: Certe ſi alie
nam aliquam ꝯſolationem que
ris: vel recipis: deū tuū q̄ꝫuis for
taſſe ſumme: nōdū ſingularit̄ di-
ligis. Nondū ergo in intimū ꝑ-
ducit̄: nondū in intimo collocat̄
Si ergo nō ſatagis introducere
eum ad intima tua: qūo te cre-
dam velle: vel poſſe ſeq̄ eum ad
ſublimia ſua: Certū ergo ſignuꝫ
tibi ſit aīa q̄cūqꝫ es: quod dilectū
tuum minus diligis: vel ab illo
minus diligeris: ſi ad theoricos
illos exceſſus nōdū vocaris. vel
vocanteꝫ ſequi nondū merueris
Qūo. n. ꝑfecte diligis: vel dilige
ris: ſi in ſummoꝝ deſiderio ad ſu
perna non repias ⁊ ad theoricoſ
illos conatus mentis alienatio
ne non tranſis: Vis noſſe q̄ ſub
limitas diuinaꝝ reuelationuꝫ ſit
manifeſtum diuine dilectiōis in
dicium: Jā non dicā inquit vos
ſeruos: ſed amicos: q̄ oīa: q̄ au-
diui a patre meo: nota feci vobiſ
Satage ergo deum tuū intime:
⁊ ſumme diligere: ⁊ omni hora
in diuine contēplationis gaudi
um ſūmo cū deſiderio anhelare
Collige te ipaꝫ ad temetipſaꝫ to
am. ⁊ in ſolo diuinitatis deſide
rio requieſce.

Aīa ꝑcipit erigere ſe ad ſubli
mia ꝯtēplāda. c. lxxi.

DEbet nāqꝫ aīa ꝑfecta: ⁊ aſ-
ſidue ſūmoꝝ ꝯtemplatio
ni dedita omni hora pere
grinatōis ſue terminū: ⁊ ergaſtu
li hui⁹ egreſſū cū ſūmo deſiderio
expectare: ⁊ ad illud diuine ꝯtē
plationis ſpectaculū: qd̄ in futu-
ra vita ſꝑamus: aīuꝫ ſuū ꝯponet̄
ſuſpēdere: ⁊ in eiuſmodi expe-
ctatione vehemēti deſiderio an
helare: vt qd̄ interius videt ꝑ ſpe
culū in enigmate: mereat̄ videre
facie ad facieꝫ. neceſſe ē itaqꝫ ad
cor altū aſcēdere: ⁊ mētis exceſ-
ſu ꝑ dn̄icā reuelationē addiſcet̄
q̄d ſit illud: ad qd̄ ſtudere vł ſpe
ctare oporteat: ⁊ ad q̄lē ſublimi
tatē hēat aīum ſuū ꝯponere. ⁊ aſ
ſueſcere. nā ſi ſemel ad illā lucife
rā angelice ſublimitatis glīam
admiſſus fuerit. ⁊ ad illud diui-
noꝝ luminū ſpectaculū īrat̄ me
ruerit q̄ꝫ intimis deſiderijs. q̄ꝫ ꝓ
fundis ſuſpirijs. q̄ꝫ inenarrabili-
bus gemitib⁹ eū qui eiuſmodi ē
putam⁹ īſiſtere: q̄ꝫ aſſidua recor
datiōe. q̄ꝫ iocūda admiratiōe. in
ſpectā claritatē credimus eū re-
tractare. mēteqꝫ reuoluere. Jllā
deſiderādo. illā ſuſpirando. illā
ꝯtēplando donec tandē aliquā
do in eandē imaginem tranſfor
metur a claritate in claritatē. tā
q̄ꝫ a domini ſpū: Verūtamen cū
ab illo ſublimitatis ſtatu ad noſ
metipſos redimus. illa que pri-
us ſupra noſmetipſos vidimus

in ea veritate vel claritate qua pri
us prospexim⁹ ad nostrã memo
riã omnino reuocare nõ possu-
mus. Et quis inde aliquid i me
moria teneam⁹: ⁊ quasi p mediũ
velũ: ⁊ velut in medio nebule vi
deamus. nec modũ quidẽ vidẽ-
di: nec qualitatẽ visionis cõpre-
hendere vel recordari sufficim⁹
⁊ mirũ i modũ reminiscẽtes nõ
reminiscimur: ⁊ nõ reminiscẽtes
reminiscimur: dũ vidẽtes nõ per
uidemus ⁊ aspiciẽtes nõ perspi-
cimus: ⁊ vidẽtes nõ penetram⁹
donec iterũ meditatione assurga
mus in cõtẽplationẽ: cõtempla-
tione in admirationem: admira
tione in mentis eleuationem.

Per veritatis cõtẽplationẽ eru
dit hõ ad iustitiã. cõsumatur ad
gloriã. Gratia contemplationis
cor ab omni mundano amore nõ
solũ emundat: sz sanctificat ⁊ ani
mũ ad celestiũ amorem inflam-
mat. Qui diuina inspiratione ⁊
reuelatione ad cõtẽplatiõis grãz
promouet. quasdaz arras future
illius plenitudinis accipit: vbi sẽ
piterne cõtẽplationi inherebit.
Qui vero cõtẽplationi veritatis
vult vacare. necesse ẽ vt discat re
quiescere nõ solũ ab opib⁹ malis
sz ẽt a cogitatiõibus superuacuis.
multi siquidẽ. ⁊ si sciant vacare
corpore. minime tamen valẽt va
care corde nescientes facere sab
batum ex sabbato: ⁊ iõ nõ valẽt
implere quod dicit in psalmo.
Uacate ⁊ videte qm̃ ego sum de
us. Uacantes siquidem corpore
sed vagantes vbiq₃ corde nequa
q₃ merent videre. q₃ dulcis ẽ do
minus ⁊ q₃ bonus israel ds hijs q
recto sũt corde. Jnde ẽ q hostes
deridẽt sabbata eorũ. i. ipsa sue va
cationis otia q cogitationes in-
utiles ptrahũt ⁊ p deuia queq₃
vago incessu sine respectu puen
tionis passiz huc ⁊ illuc vagant
Animus eorũ in diuersa rapit ⁊
nunc in hanc partẽ nunc in illã
discurrendo mira agilitate i con
traria agit. Sic sic q₃ diu sub ege
nis huius mundi elementis vi-
uim⁹ desideria nr̃a vltra gaudia
extendimus: qꝛ infinite plꝫa sunt
q̃ ꝯcupiscimus q₃ que in hac vi-
ta apprehendere possum⁹. Bea
ta autẽ illa supernorũ spirituum
mltitudo dsideria sua vltra gau
diorũ suorũ nõ extẽdit plenitudi-
nem que felicitatis sue infinitatẽ
vel imensitatẽ cõprehẽdere om
nino nõ sufficit. Est aũt illorũ gau
diũ nõ solũ de ꝯtẽplatione crea-
toris sz etiã in ꝯtẽplãdis eius cre
aturis. Dum. n. deuz in omnib⁹
suis operibus mirabilez inueni
unt: q̃d mirũ si vbiq₃ mirãdo ve
nerantur venerãdo mirant ma-
gnalia eius quẽ diligũt. Jnueni
unt itaq₃ nõ solũ i creaturis icor
poreis: sz etiã in creaturis corpo
reis vnde mirant. vnde creatorẽ
eorũ digne venerantur. Hec oia
iugiter mirant ⁊ contemplãtur.
Contemplantes mirantur: mirã
tes letantur. letantur de diuina

ↄtemplatione. Congratulant de mutua visione: mirant in rerum corporaliũ speculatione. Discamus ⁊ nos cõtemplantes mirari: ⁊ mirantes contemplari: quomodo illius superne beatitudis ciues omnia: que sub ipsis sũt indesinenter aspiciũt: omniumqꝫ: que ab alto vident rationez ⁊ ordinẽ comprehendunt: quomodo de mutua societate: insolubiliqꝫ caritate in infinitũ gaudeãt quomodo in illã diuine claritatis visionẽ insatiabiliter inardescant. Nihil est iocundius ⁊ nihil vtilius gratia cõtemplationis. Quanto amplius in celestiũ cõtemplatiõe delectaris: ⁊ delectãdo admiraris: tanto libenti⁹ immoraris: tãto diligentius pscrutaris: ꝓfundiusqꝫ illuminaris: sẽper in illis inuenies qꝺ mireris ⁊ vnde delecteris. Nusqꝫ ẽ copiosior materia admirãdi ⁊ nusqꝫ vtilior cã delectandi. In his ergo semꝑ sit tua admiratio: ⁊ delectatio: nec necesse erit alia ꝓ aliis querere: ⁊ ꝑ vanã huc illucqꝫ cogitationum euagationez discurrere. Deum nanqꝫ cognoscere plenitudo ẽ sciẽtie. Plenitudo autem huius scientie plenitudo est glorie. Consumatio gratie: ꝑpetuitas vite. Ad huius vero scientie plenitudinẽ opus est poti⁹ intima conpunctione qꝫ profunda inuestigatione. suspiriis qꝫ argumentis: crebris lamẽtatiõib⁹ qꝫ copiosis argumẽtatiõibus lacrimis qꝫ sentẽtiis: oratiõe qꝫ lectione: gratia lacrimarꝫ qꝫ scientia litterarũ: celestiũ potius ↄtẽplatione: qꝫ terrestrium occupatione.

Diui Bernardi abbatis Homelie sup euangelio Missus est.

Prologus

Scribere me aliquid deuotio iubet ⁊ ꝓhibet occupatio. Verũ tamen qꝛ ꝑpediente corpali molestia fratrum ad presens nõ valeo sequi conuentum: id tantillum ocii. qꝺ vel mihi de somno fraudans in noctibus ĩtercipere sinor: nõ sinam ociosum. Libet ergo tẽptare id potissimuz aggredi: qꝺ sepe aium pulsauit: loq̇ vz aliq̇d in laudibus virginis mr̄is sup illa lectione euangelica: in qua luca referente dominice annunciationis cõtinetur historia. Ad qꝺ sane opus eẽ faciẽdum: ⁊ si nulla fratrum quorꝫ me profectibus ꝺ seruire necesse est: vel necessitas vrgeat: vel vtilitas moueat. duz tamẽ ex hoc non impediar: quo ad queqꝫ necessaria minus paratus inueniar: non arbitror eos debere grauari: si proprie satisffacio deuotioni.

Lectio sci euangelii secundum Lucam.

In illo tpe missus ẽ angelus gabriel a deo in ciuitatem galilee: cui nomen nazareth: ad virginem disponsa

tam viro: cui nomē erat ioseph: de domo dauid: ⁊ nomē v̄ginis maria. Et reliqua.

Omelia prima.

q Uid sibi vult euāgelista tot propria nomina rex in hoc loco tam signant exprimere. Credo ꝙ noluit nos negligenter audire: quod tā diligenter studuit enarrare. Noiat siquidem nuncium qui mittitur: deum a quo mittitur: virginē ad quā mittitur: sponsū quoq; virginis amborūq; genus: ciuitatē: ac regionem proprijs nominib⁹ designat. Ut qd hoc? putasne aliquid horū superuacue positum sit nequaquam. Si. n. nec foliū de arbore sine causa: nec vn⁹ ex passeribus sine patre celesti cadit super terram: putem ego de ore sancti euangeliste superfluū defluere verbum. presertim in sacra misteria verbi? Nō puto: plena quippe sunt omnia supernis misterijs: ac celesti singula dulcedine redundantia: si tamen diligentem habeant inspectorem qui nouerit sugere mel de petra oleūq; de saxo durissimo. Nēpe in illa die stillauerunt montes dulcedinē: ⁊ colles fluxerūt lac: ⁊ mel: quoniam rorantib⁹ celis desuper: nubibusq; pluētibus iustum. aperta ē terra leta germinans saluatorē: quādo domino dante benignitatem: ⁊ terra nostra reddente fructum suum super illum montem montiū: mōtem coagulatum ⁊ pinguē: misericordia ⁊ veritas obuiauerunt Si iustitia: ⁊ pax osculate sunt. Illo quoq; in tempore vn⁹ iste inter ceteros montes non modicus beatus hic videlicet euangelista: dum desideratū nobis nr̄e salutis exordiū suo ꝯmendauit eloquio: veluti austro: atq; e vicino sole radiante iustitie: quedā ex eo spiritualia profluxerūt aromata. Utinam etiam nunc deus emittat verbum suum: ⁊ liquefaciat ea nobis: per flet spūs e⁹. ⁊ fiant nobis intelligibilia verba euangelica: fiant in cordib⁹ nr̄is desiderabilia super aurum: ⁊ lapidem preciosum multum: fiant dulciora super mel: ⁊ fauum Ait itaq;.

Missus est angelus gabriel a deo: non arbitror hunc angelū de minoribus esse. qui qualibet ex causa crebra soleant ad terras fungi legatione. Quod ⁊ ex eius nomine palam intelligi datur: quod interpretatum fortitudo dī dicitur. Et quia nō ab alio aliquo forte excellentiori se: vt assolet: spiritu: sed ab ipso deo mitti prohibetur propterea hic ergo positum est: a deo. Uel iō dictum est a deo: ne cui beatorū spirituum suum deus ante ꝙ virgini reuelasse putetur consiliū excepto dūtaxat arcāgelo gabriele: q̄ vtiq; tāte inter suos potuit

inueniri excellētie: vt talia noīe dign⁹ haberetur: et nūcio. Nec dis cordat nomie a nuncio. Dei q̄p pe vͭutē xp̄m: quē meli⁹ nūciare decebat: q̄ hūc: quē simile nomē honorat. Nā quid aliud est fortitudo q̄ virtus: nō aūt indecēs aut icongruū videbat dn̄m: et nūciū cōi censeri vocabulo: cum similis in vtroq̄ appellatōis: non sit tn̄ vtriusq̄ similis cā. Aliter q̄ppe xp̄s fortitudo: vel virtus dei dicitur: aliter angelus. Angel⁹ eni tantum nūcupatiue: xp̄s aūt etiā sustātiue. Christus dei virt⁹ dicitur: et est: qui forti armato: qui suum atrium in pacce custodire solebat: fortior superueniēs: ipsum suum brachio debellauit: et sic ei vasa captiuitatis potenter eripuit. Angelus vero fortitudo dei appellat⁹ ē: vel q̄ huiusmodi meru erit p̄rogatiuā officij: quo eiusdē nūciaret aduētū virtutis: vel quia virginem natura pauidam simplicem: verecundam. de nouitate miraculi nō expauescere confortare deberet. Quod et facit ne timeas inq̄ens maria: inuēisti enim gratiam apud deum. Sed et ipsum sponsum hominem vtiq̄ nihilominus humilem: ac timoratū nō irrationabiliter forsitā idē angelus confortasse creditur: q̄q̄ tunc ab euangelista non nominetur. Joseph inquit filij dauid noli timere accipe mariam coniugē tuā. Cōuenienter itaq̄ gabriel ad hoc opus eligitur: imo q̄a illi tantū negociū iniungitur recte tali nomine designatur. Missus ē ergo angel⁹ gabriel a deo quo.

In ciuitatē Galilee cui nomē nazareth. Videam⁹: si: vt ait nathanael: a nazareth pōt aliq̄d boni esse. Nazareth interp̄tatur flos. Videtur autē mihi quoddaz semē fuisse diuine cogitatiōis tā q̄ e celo iactatū in terras allocutiones: et p̄missiōes facte celitus ad p̄res habraā. s. ysaac. et iacob De quo semine scriptum ē. Nisi dominus sabaoth reliq̄sset nobis semē sicut sodoma fuissem⁹. et sicut gomorra similes essem⁹. Floruit autē hoc semē in mirabilibus: q̄ ostēsa sūt in exitu israel de egypto: in figuris: et enigmatib⁹ p totuz iter in deserto vsq̄ in terram promissionis. et deinceps in visionibus: et vaticinijs prophetarū. i. ordinatōe quoq̄ regni: ac sacerdotij vsq̄ ad xp̄z: christus antē huius seminis: et hoꝝ florū nō merito fructus esse intelligitur: dicēte dauid: dominus dabit benignitatē. et terra nostra dabit fructū suum. Et iterum de fructu vētris tui ponam sup sedē tuam. Jn nazareth ergo nūciatur xp̄s nasciturus: q2 in flore sperattur fructus p̄cessurus. Sed prodeunte fructu flos decidit: q2 vͭitate apparēte in carne figura ptransit. Unde et nazareth ciuitas galilee dicitur. i. trāsmigratiōis: qui nascēte xp̄o illa oīa trāsierunt: que supius enumerauit: que vt ait apostolus: in figura contingebant eis.

Hoc ergo flores:nos qui iã fru
ctũ tenemus.ptransisse videm⁹.
Et dũ adhuc florere videbantur
trãsituri puidebantur.Unde da
uid.Mane sicut herba trãseant.
mane floreat.ꝛ trãseat.vespe de
cidat.induret.ꝛ arescat. Vespe
etenĩ.i.qñ venit plen itudo tpis
i quo misit deus vnigenitũ suuz
factũ ex mulier factũ sub lege di
cẽte ipso.ecce noua facio.oĩa.ve
tera trãsierũt.ꝛ disparuerũt.quo
modo i nouitate sub crescẽtis fru
ctus flores decidũt.ꝛ arescũt .vn
de rursũ scriptũ ẽ.Fenũ aruit. ꝛ
decidit flos . vbum aũt dñi ma
net i eternũ.Credo nõ ambigis
quin vbũ fructus sit. vbum aũt
xp̃s ẽ.Bonus itaqȝ fructus xp̃s
q̃ manet in eternũ. Sȝ vbi est fe
nũ.qd aruit:vbi flos.q̃ decidit:p
pheta respõdeat.oĩs caro fenũ ꝛ
oĩs gloria eius tanq̃ȝ flos feni.
Si ergo oĩs caro fenũ.ergo car
nal' ille populus iudeoꝝ fenũ fu
it.An nõ fenũ aruit idẽ populus
ab oĩ spũs pinguedie vacuus.sic
ce littere adhesit?An nõ . ẽt flos
dcidit.quãdo gloriatio. quã ha
bebãt i lege remãsit?Si flos non
dcidit vbi ergo regnũ? vbi sacer
dotiũ.vbi pphete.vbi tẽplũ.vbi
deniqȝ magnalia illa.d qb⁹ glo
riari solebãt.ꝛ dicere. quãta au
diuim⁹.ꝛ cognouim⁹ ea. ꝛ pr̃es
nostri narrauerũt nobis.Et iteꝝ.
Quãta mãdauit patribus nr̃is
nota facere ea filijs suis .Et hec
dicta sint p eo. qd positum ẽ in
nazareth ciuitatẽ galilee.In illã
ergo ciuitatẽ missus ẽst angelus
gabriel a deo.Ad quẽ.Ad virgi
nẽ desponsatam viro . cui nomẽ
erat.ioseph. Que ẽ hec virgo tã
venerabilis.vt salutet ab angelo.
tam humilis.vt despõsata sit fa
bro.Pulchra pmixtio virginita
tis.ꝛ humilitatis.Nec mediocri
ter placet deo illa aĩa i q̃ ꝛ humi
litas cõmẽdat virginitatẽ.ꝛ vir
ginitas exornat humilitateȝ.Sȝ
quãta putas veneratione digna
ẽ.i qua humilitatẽ exaltat fecun
ditas.partus ꝯsecra virginitatẽ
humilis. Audis virginẽ . audis
humilẽ.Si nõ potes virginitatẽ
humilis imitare hũilitatẽ virgi
nis. Laudabilis virtus virgini
tas.sȝ magis hũilitas necessaria.
Illa ꝯsulit.ista pcipit. Ad illã iui
taris.ad istã cogeris.De illa di
cit q̃ põt cape capiat. de ista di
cit.nisi q̃s efficiat.sicut paruulus
iste.ñ itrabit i regnũ celorũ. Illa
ergo remunerat.ista exigit.Po
tes deniqȝ sine virginitate salua
ri.sine humilitate nõ potes.Po
test iquã placer humilitas. q̃ vir
ginitatẽ deplorat amissam . sine
humilitate aũt audeo dicer nec
virginitas marie deo placuisset.
Sup quẽ inquit requiescet spiri
tus meus. nisi sup humilem . ꝛ
quietum . Sup humilem dixit.
non sup virginem.Si igitur ma
ria humilis non esset . sup eam
spiritus sanctus nõ requieuisset.
Si sup eam non requieuisset.nõ
ipregnasset.Quomodo.n.de ip
so.sine ipso cõcipet.Patet itaqȝ

ꝗa: vt de spiritu sancto conciperet
sicut ipsa ꝓhibet. respexit dñs hu
militatē ancile sue potiꝰ ꝗ̄ virgi-
nitatē. Et si placuit ex ꝟginitate
tamen ex humilitate concepit.
Unde ꝯstat. qꝛ etiam vt placeret
virginitas. ꝓculdubio hūilitas
fecit. Quid dicis virgo superba:
maria se virginē oblita gloriaꝛ d
humilitate. ⁊ negligēdo humili
tatē blādiris tibi de virginitate.
Respexit ait illa deꝰ humilitatē
ancille sue. Que illa: Uirgo. san
cta. virgo sobꝛia. ꝟgo ꝺuota. Nū
ꝗd tui castioꝛ illa: Nūꝗd ꝺuoci
oꝛ. aut nūꝗd tua forte pudicitia
gratioꝛ chastitate marie: vt tu. s.
sine hūilitate placeꝛ sufficias ex
tua virginitate. qꝺ illa nō potu-
it ex sua. Dēiqꝫ quāto honorabi
lioꝛ es ex singulari mūeꝛ castiga
tio me: tanto tibi tu maiorē iniu
riā facis. ꝙ eiꝰ i te decorē fedas ꝑ
mixtiōe suꝑbie. Alioqn expedit
tibi virginē n̄ eē ꝗ̄ ꝺ virginitate
suꝑbire. ⁊ isolescerꝛ. Nō oium ꝗ-
dē ē virginitas. multo tn̄ paucio
rū ē cū virginitate hūilitas. Si
ergo virginitatē i maria n̄ potes
nisi mirari stude hūilitatē imita
ri. ⁊ sufficit tibi. Quid si virgo: ⁊
humilis es: ꝗsꝗs es. Est tn̄ aliꝗd
maius qꝺ mireris i maria. s. cum
virginitate fecunditas. A seculo
n̄. n̄ ē auditū: vt aliꝗ̄ simul ma-
ter esset. ⁊ virgo. O si cuius mrꝛ
attēdas: quo te tua sꝑ eius mira
bili celsitudine ducet admiratio.
Nōne ad hoc: vt te videas nec sa
tis posse mirari. Nōne tuo imo
veritatꝭ iudicio illa. ꝗ deū hūit fi
liū suꝑ oēs etiam choros exalta
biꝛ angeloꝛū. An nō deū. ⁊ dñm
angeloꝛū maria suū audacꝭ ap-
pellat filiū dicētis: fili ꝗd fecisti
nobis sic. Quis hoc audeat an-
geloꝛū. Sufficit eis: ⁊ ꝓ magno
hn̄t ꝙ cū sint spūs ex cōditiōe. ex
gr̄a facti: ⁊ vocati sūt angeli testā
te dauid. Qui facit inꝗt angelos
suos spūs. Maria ꝟo matrē se
agnoscēs maiestatē illā cui illi cū
reuerētia seruiunt. cū fiducia su
um nūcupat filiū. Nec ꝺdignaꝛ
nūcupari deus qꝺ eē dignatꝰ ē.
nā paulopost subdit euāgelista
Et erat inꝗens subditus illis. ꝗs
Quibus deus hoibus. deꝰ inꝗ̄
cui angeli subditi sunt cui prin-
cipatꝰ. ⁊ potestates obediūt: subi
ectus erat marie. nec tātū marie
sed etiā ioseph ꝓpter mariā. Mi
raꝛ ergo vtrūlibet. ⁊ elige ꝗd am
plius mireris siue filij benignissi
mā dignationē siue matris exce
lētissimā dignitatē. Utrūqꝫ stu-
poꝛ. vtrūqꝫ miraculū ē. Et ꝙ deꝰ
femine obtēꝑet. humilitas absqꝫ
exēplo: ⁊ ꝙ femina deo pricipeꝛ.
sublimitas sine socio. In laudibꝰ
virginū singulariꝭ canitꝛ ꝙ sequū
tur agnū quocūqꝫ ierit. Quibꝰ
ergo laudibꝰ iudicas dignā. ꝗ ēt
pariter. Disce hō obedire: disce
terra subdi. disce puluis obtēpe-
rare. De auctore tuo euāgelista
loquēs. ⁊ erat inquit subditus il
lis. haud dubiū quin marie: ⁊ io

seph. Erubescē sup̄be cinis. De
us se humiliat ⁊ tu te exaltas. De
us se hominibus subdit ⁊ tu do
minari gestiēs hominibus: tuo
te preponis auctori. Utinā mi
hi aliquando tale aliquid cogi
tanti deus respondere dignetur
ꝙ ⁊ suo increpando apostolo re
spondit. Vade inquit post me sa
thana: quia nō sapis ea que dei
sunt. Quotiens enim hominibꝰ
preesse desidero: totiens deo me
vni preire contendo: ⁊ tunc vere
non sapio ea que dei sunt. De ip
so nanqꝫ dictum est. ⁊ erat subdi
tus illis. Si hominis o hō imita
ri dedignaris exemplum: certe
nō erit tibi indignū sequi aucto
rē tuū. Si nō potes forsitan seq̄
cū quocunqꝫ ierit dignare vel se
qui quo tibi cōdescēdit. Hoc est
si nō potes sublimē incedere se
mitā virginitatis. sequere vel de
um ꝑ tutissimā viā humilitatis.
A cuius rectitudine si qui etiaꝫ
de virginibus deviauerint. vt ve
rū fatear. nec ipsi sequunt̄ agnuꝫ
q̄cūqꝫ ierit. Sequit̄ quidē agnuꝫ
coinq̄natus humilis. sequit̄ ⁊ su
ꝑbus virgo: sꝫ neuter quocunqꝫ
ierit. qꝛ nec ille ascēdere pōt ad
mundiciam agni: qui sine macu
la est: nec is ad eiusdem māsue
tudinem descēdere dignat̄. qua
scilicet nō solū corā tundente
se: sꝫ coraꝫ occidēte se obmutuit.
Attamē salubriorē elegit sequē
di partē in humilitate peccator:
q̄ȝ in virginitate superbus. cuꝫ ⁊

illius immundiciā suā humilis sa
tisfactio purget. ⁊ huius pudici
tia superbia inquinet. Sed felix
nimis maria cui nec humilitas
defuit nec virginitas. Et quideꝫ
virginitas singularis: quā nō te
merauit sꝫ honorauit fecūditas.
Et nihilominus specialis humi
litas: quam non abstulit: sed ex
tulit fecunda virginitas ⁊ incor
poralis prorsus fecunditas. quā
virginitas simul comitatur ⁊ hu
militas. Quid horum non mira
bile. Quid non incomparabile
Et quid non singulare. Mirum
vero si non hesitas in eorum pō
deratione: quid tua iudices di
gnius admiratione: vtrum vide
licet potius stupenda sit fecundi
tas in virgine an in matre inte
gritas sublimitas in prole: an cū
tāta sublimitate hūilitas nisi ꝙ
indubitanter horꝫ singulis prefe
renda sunt simul cūcta ⁊ incom
parabiliter excellentius est atqꝫ
felicius oīa percepisse q̄ȝ aliqua.
Et quid mirꝫ si deus qui mirabi
liter legitur ⁊ cernitur in sanctis
suis: mirabiliorē se se exhibuit in
matre sua. Veneramini ergo cō
iuges in carne corruptibili car
nis integritatem. Miramini eti
am vos sancte virgines in virgi
ne fecunditateꝫ. Imitamini oēs
homines dei matris humilitatē
honorate sancti angeli vestri re
gis matrem qui nostre virginis
adoratis prolē. Ipsum vtiqꝫ no
strū pariter ac vestruꝫ regem no

ſtri generis redēptorē: veſtre ci-
uitatis reſtauratorē: cuius apud
vos tā ſublimis: inter nos tā hu
milis a vobis pariter ⁊ a nobiſ ō
tur dignitati debita reuerētia: ⁊
dignationi honor ⁊ gloria in ſe
cula ſeculoꝝ amen.

Homelia .ij.

n Ouū quidē cāticū illud
qđ ſolis in regno dei da
bitur cātare virginibus.
Ipſā virginū reginā cū ceteris:
imo primā inter ceteros eē can-
taturā nemo qui ambigat. Pu-
to aūt illā preter illud ſolis licet
cum oibus tñ virginibus ei vt di
xi cōe erit. dulciori quodā ⁊ ele-
gātiori carmine letificaturā eē ci
uitatem dei. Cuius vtiq͛ dulciſo
nos depromere vel exꝑmere mo
dulos: ne ipſaꝝ quidē virginuꝫ
vlla digna inuenietur: quia ſoli
merito decantādū ſeruať: q̄ ſola
de partu ⁊ partu diuino gloriať.
Gloriať dixerim de partu nō i ſe
ſꝫ in ipſo quē peperit. Deus ſiq̄-
dem deus. n. eſt quē peperit: ma
trē ſuā ſigulari in celeſtibus do-
naturus gloria ſingulari in ter-
ris preuenire curauit ⁊ gratia q̄
videlicet ieffabiliter ⁊ itacta ↄci-
peret ⁊ pareret icorrupta. Por
ro deū decebat huiuſcemodi na
tiuitas: q̄ꝫ nō niſi de virgine na-
ſcereť. Talis ⁊ ↄgruebat virgini
ꝑtus: vt ñ pareret niſi deū. Pro
inde fateor hoiuꝫ vt hō fieret na
ſciturus de hoie. talē ſibi debuit
ex oibus eligere: imo ↄdere ma-
trē: qualē ⁊ ſe decere ſciebat: ⁊ ſi
bi nouerat placiturā: voluit ita-
q͛ eē virginē de qua imaculata
imaculatus ꝓcederet oium ma-
culas purgaturus. Voluit ⁊ hu
milē de qua mitis ⁊ humilis cor
de ꝓcederet haꝝ i ſe ꝟtutū neceſ
ſariū oibꝰ ſaluberrimūq͛ exēplū
oñſurus. dedit ergo virgini ꝑtū
q̇ ei iā ante ⁊ virginitatis inſpira
uerat votū: ⁊ humilitaťi ꝓrogaue
rat meritū. Alioq̇n quō angeluſ
in ↄſequētibus eaꝫ gratia plena
ꝓnūciat. ſi quidpiā vel parū boni
qđ ex gratia nō eſſet hēbat. Ut
igitur que ſanctū ſcōꝝ ↄceptura
erat pariter ⁊ paritura ſācta eēt
corpore. accepit donū virginita-
tis vt eſſet ⁊ mente accepit hu-
militaťi. His nimiꝝ virgo regia
gēmis ornata virtutuꝫ: gemino
q͛ mentis pariter ⁊ corporis de-
core ꝓfulgida ſpecie ſua ⁊ pulcri
tudine ſua in celeſtibus cognita
celi ciuiū i ſe ꝓuocauit aſpectꝰ ita
vt ⁊ regis aium i ſui ↄcupiſcētiā
inclinaret ⁊ celeſtē nunciū ad ſe
educeret de ſupnis. Et hoc ē qđ
euāgeliſta nobis cōmēdat: cū an
gelū ꝓhibet a deo deſtinatuꝫ ad
virginē. A deo inq̇t ad ꝟginē. i.
a celſo ad humilē. a dño ad an-
cillā. a creatore ad creaturā. q̄ꝫta
dignatio dei q̄ꝫta ꝟginis excellē
tia. Currite mřes: currite filie: cu
rite oēs q̄ pꝰ euā ⁊ ex eua ꝑtu-
rimini cuꝫ triſtitia ⁊ parturitis.
Adite ꝟginalē thalamū: igredi-
mini ſi poteſťi pudicū ſororis vře
cubiculū. Ecce. n. deꝰ mittit ad ꝟ
ginē. ecce affať angelus mariaꝫ

Appōite aurē pieti ⁊ auscultate
q̄d nūciet ei.si forte audiatis vñ
ꝯsolemini. Letař př Adā: sꝫ ma
gis Eua mř exulta. q̄ sicut oium
parētes. ita fuistis oiuꝫ ꝑempto
res. ⁊ ꝙ infelicitꝰ est prius ꝑem
ptores. q̄ꝫ ꝑētes. Ambo inquaꝫ
ꝯsolemini sup filia. ⁊ tali filia. sꝫ
illa amplius. de q̄ malū ortū est
priꝰ. cuiꝰ opprobriū in oēs ꝑtrā
sijt mulieres. Instat nanqꝫ tp̄s q̄
iā tollatur opprobriū. nec hēat
vir quod causetur aduersus fe
minam. q̄ vtiqꝫ dū se impudēter
excusare conaretur, crudelit̃ illā
accusare nō cunctatus est dicēs
Mulier quā dedisti mihi dedit
mihi de ligno: ⁊ cōedi. Propte
rea curre eua ad mariā: curre
mř ad filiā filia ꝓ te mře rñdeat
Ipsa matris opprobria auferat
ipsa přī pro te matre satisfaciat.
Qꝛ ecce si vir cecidit ꝑ feminaꝫ
iā non erigitur nisi ꝑ feminam.
Quid dicebas o adā: Mulier
quā dedisti mihi de ligno dedit
mihi. ⁊ comedi. Uerba malicie
sunt hec: q̄bꝰ magis augeas q̄ꝫ
deleas culpā. Uerū sapia vin
cit maliciā. cū occasionē venie.
quā a te deus iterrogādo elicer
tēptauit. sed nō potuit. i thesau
ro indeficiētis sue pietatis inue
nit. Reddiť nempe femina ꝓ fe
mina. prudēs pro fatua. humil
ꝓ supba. que ꝓ ligno mortis gu
stum tibi porrigat vite. ⁊ ꝓ vene
noso cibo illo amaritudis dulce
dinē pariat fructus eterni. Mu
ta igiť verbū inique excusatiōis
in vocē grāx actiōis. ⁊ dic. Dñe
mulier quā m dedisti mihi dedit
mihi de ligno vite ⁊ cōedi. ⁊ factū
ē dulce sup mel in ore meo. qꝛ in
ipo viuificasti me. ecce. n. ad hoc
missus ē angelus ad v̊ginē. O
admirandā ⁊ omni honore di
gnissimā v̊ginē. O feminā singu
lariter venerādā: sup oēs feias
admirabilē ꝑemptoꝝ repatricē
posteroꝝ viuificatricē. Missus
est inq̄t angelus ad v̊ginē: Uir
ginē carne. virginē mente. v̊giēꝫ
ꝓfessione virginē deniqꝫ qualeꝫ
describit apostolus. mēte ⁊ cor
pore scām. nec nouiter nec for
tuitu inuentā. sꝫ a seculo electaꝫ
ab altissimo ꝑcognitā. ⁊ sibi ꝑpa
ratā. ab angelis seruatā. a přibꝰ
ꝑfiguratā. a philosophis ꝓmissā
Scrutare scripturas: ⁊ proba. q̄
dico. Uisne aliqua ego ex his te
stimōia hic inserā: Ut pauca lo
quar de pluribus: quā tibi aliaꝫ
deus ꝑdixisse videť. qñ ad serpē
tē ait inimicitias ponā inter te ⁊
mulierē. Etsi adhuc dubitas an
d̊ maria dixerit. audi qd̊ seq̄tur
Ipsa ꝯteret caput tuū. Cui hua
ta est victoria hec nisi marie. Ip
sa ꝓculdubio caput ꝯtriuit ve
nenatū. que omnimodā sugge
stionē maligni tā d̊ carnis illece
bra. q̄ꝫ d̊ mētis supbia duxit ad ni
hilū. Quā v̊o aliā salomon q̄re
bat. cū dicebat. mulierē fortē q̄s
inueniet: Nouerat q̄ppe vir sa
piens huius sexus infirmitateꝫ
fragile corpus. lubricā mētē: qꝛ
tamē legerat deū ꝓmisisse: ⁊ ita

videbat ꝯgruere. vt q̇ vicerat ꝑ
feminam vinceretur ꝑ ipsa3: ve
hemēter admirās aiebat. Mu⸗
lierem fortē q̇s inueniet. quod ē
dicere. Si ita de manu femīe pē
det nr̄a ⁊ oīu3 salus ⁊ innocen⸗
tie restitutio ⁊ de hoste victoria
fortis oīo necesse est vt ꝓindicat
que ad tantum opus possit esse
idonea. Sed mulierē fortē quis
inueniet: Ac ne hoc q̇sisse videa
tur desperando: subdit ꝓphetā
do: ꝓcul ⁊ de vltimis finibus ꝓ
cium eius. Hoc est nō vile: non
ꝑuū: nō mediocre: nō dēiq3 ď ter
ra: sed de celo: nec de celo ꝓxio
terris ꝓciū huius mulieris fort:
s3 a sūmo celo egressio eiꝰ. Quid
deinde rubꝰ ille mosaycꝰ portē⸗
debat flāmas. q̇dē emittēs: sed
nō ardēs: nisi mariā parientē3: ⁊
dolorē nō sentientē: Quid rogo
virga aarō florida: nec hūectata
nisi ipsā ꝯcipientē: Cuius viꝝ nō
cognoscentē. huiꝰ magni mira⸗
culi maius misteriū ysaias edise
rit dicēs. Egredietꝛ virga de radi
ce iesse: ⁊ flos de radice eiꝰ ascen
det. Virgā virginē: florē virgi⸗
nis partū intelligens. S3 si tibi
ꝙ nunc in flore xp̄s itelligi dicitꝛ
suꝑiori videtꝛ aduersari sentētie:
qua nō virge flore: sed floris fru
ctu designari videbatꝛ: noueris i
eadem aaronica virga: que non
solum floruit: sed ēt fronduit: ⁊
fructum emisit. non solu3 flore:
vel fructu. sed ⁊ ipsis ēt frondi⸗
bus eundem significari. Noue⸗
ris ⁊ apud moysē nec fructu vir
ge: nec flore. s3 ipsa virga ďmon
strari. Illa vtiq3 virga: q̄ feriente
a quo vel diuiditur transituris:
vel de petra excutitur bibituris
Nullū aūt inconueniēs ē: diuer
sis ex rebꝰ. diuersis ex causis xp̄3
significari. ⁊ in virga q̇dē poten
tiam. in flore vero fragrantiā in
fructu aūt saporis dulcedinē in
frondibꝰ quoq3 sedulā eiꝰ intel
ligi ꝓtectionem. qua v3 paruu⸗
los ad se ꝯfugientes sub vmbra
alaꝝ suaꝝ protegere non desinit
siue ab estu carnaliū desiderioꝝ
siue a facie impioꝝ: qui eos affli
xerunt. Bona ⁊ desiderabilis.
vmbra sub alis. iesu. tutum ē fu⸗
gientibus refugium. gratū fessis
refrigeriū. Miserere mei dn̄e ie
su xp̄e. miserere mei. qm̄ in te cō
fidit aīa mea. ⁊ in vmbra alaru3
tuaꝝ sperabo. donec transeat ini
quitas. In hoc tn̄ ysaie testionio
florem filium virgam intellige
matrem. quoniam ⁊ virga floru
it absq3 germine. ⁊ virgo ꝯcepit
non ex hoīe: nec virge virorē flo
ris lesit emissio nec virginis pu
dorem sacri ꝑtus editio. Prose
ramus ⁊ alia virgini mr̄i. deoq3
filio ꝯgrua de scripturis testio⸗
nia. Quid illud gedconis signi
ficat vellꝰ: qď vtiq3 de carne tō
sū: sed sine vulnere carnis i area
ponitur. ⁊ nunc q̇dē lana nunc
vero area rore perfunditur. nisi
carnem assumptā de carne vir
ginis ⁊ absq3 detrimento ꝟgini
tatis. Cui vtiq3 distillātibus ce⸗
lis tota se īfūdit plenitudo diui

nitatis:adeo:vt ex hac plenitu-
dine omnes accipiamus.q̇ ve ſi-
ne ipſa nō aliud ꝗ terra arida ſu-
mus.Huic quoq; gedeonico fa
cto pulchre propheticū dictū ſa-
tis cōuenire videtur. vbi legit.
Deſcēde ſicut pluuia in vellus.
Nam per hoc ꝙ ſequitur.⁊ ſicut
ſtillicia ſtillātia ſup terram. idē
intelligi datur.qd̓ pinuenta rore
madida areaz. pluuiam nempe
voluntariā ꝗ ſeggregauit deus
hereditati ſue.placide pri⁹.⁊ abſ
q; ſtrepitu opationis humane.
ſuo ſe quietiſſimo lapſu virgineū
demiſit in vterū. Poſtmodū ve
ro vbiq; terraruz diffuſa eſt per
ora p̄dicatorū. nō iam ſicut plu-
uia ī vellus ſ; ſicut ſtillicidia ſtil
lantia ſup terram cum quodam
vtiq; ſtrepitu verborū .ac ſonitu
miraculorum.Siquidē recorda
te ſunt nubes ille. que portabāt
pluuiam: preceptum ſibi fuiſſe
cuz mitterentur. Quod dico vo
bis ī tenebris dicite in lumine:⁊
ꝙ in aure auditis.predicate.ſup
tecta. Qd̓ ⁊ fecerūt. Et enim in
omnē terrā exiuit ſonus eoruz.⁊
in fines orbis terre v̇ba eoꝝ. Au
diamus ⁊ ieremiam noua veteri
bus vaticinantē quem preſentez
monſtrare nō poterat. vēturum
ardenter deſiderabat.⁊ fideni ꝓ
mittebat.nouum inq̇t cedit do
minus ſuper terram femina cir
cundabit viruz. Que ē hec femi
na.Quis vero iſte vir.Aut ſi vir
quomō a femina circundari po-
teſt. quomō vir.Et vt aptius di-

ca; quomodo poteſt ſimul.⁊ vir
eē:⁊ in vtero matris hoc eſt eniz
a femina circundari.nouim⁹.vi-
ros:q̇.ſ.infantiam.pueritiam.⁊
adoleſcentiā.atq; iuuentutē trā-
ſeuntes.ad gradū vſq; ſenectuti
proximū prouenerūt.Qui ergo
a deo iā grandis eſt quomodo a
femina circūdari poteſt.Si dixiſ
ſet femina circūdabit īfantē. vel
femina circūdabit paruulū.nec
nouum videret.nec mirum:nūc
autē quia nihil tale poſuit.ſed di
xit virum q̄rimus q̇ ſit hec noui-
tas quā fecit dominus in terra:
vt femina circundaret virū:⁊ vir
ītra feminei vniuſ corpuſculi mē
bra ſeſe cohiberet.Quid eſt hoc
miraculū:nūq̇d poteſt homo. vt
ait nicodemus in vētrē mr̄is ſue
iterato introire.⁊ renaſci: Sz v̇-
to me ad ꝯceptū. partūq; virgi-
nalē:ſi forte inter plurima noua
ac mira q̇ ibi ꝓfecto inſpicit q̇ di
ligenter inq̇rit.etiā hāc.quā pro
pheta ꝓtulit repiam nouitatē.
Porro ibi agnoſcitur lōgitudo
breuis latitudo āguſta. altitudo
ſubdita profunditas plana. Ibi
agnoſcit lux nō lucēs v̇bū īfans
aq̄ ſitiēs:panis eſuriēs.videas.ſi
attēdas.potētiā regi. ſapiētiā in
ſtrui virtutē ſuſtētari:deū deniq;
lactētē. ſ; angelos reficientem.
vagientē.ſ; miſeros conſolantez
vides ſi attendas triſtari leticiaz
pauere fiduciam. ſalutem pati:
vitam mori. fortitudinem infir-
mari. Sed quod non minus
mirandum eſt. Ipſa ibi cer-

nit.tristicia letificās. Pauor cō
fortās passio saluās:mors viuifi-
cās.īfirmitꝰ roborās. Cui iam
illud quoqꝫ nō occurrat qđ q̄re-
bā: Nunq̇d nō facile tibi est int
hec feminā agnoscere viꝝ circun
dantē. animi mariā videas virū
approbatū adeo iesuꝫ suo vtero
cōplectentē: virū autē dixerim
iesū fuisse:non solū cū iā diceret.
vir ꝓpheta potens:in opꝫ: ⁊ ser
mone:sꝫ etiā cū tenera adhuc in
fantis đi membra mat̄ blādo vel
refoueret in gremio:vel duraret
ī vtero.vir igit̄ erat iesus nec dū
natꝰ:sꝫ sapientia nō etate:animi
vigore nō corporis : maturitate
sensuū:nō corpulētia mēbrorꝫ.
Neqꝫ.n.minus sapie habuit.vel
potiꝰ nō minꝰ fuit sapia đi iesus
ꝯceptus:q̄ꝫ natus:paruꝰ q̄ꝫ ma-
gnus. Siue igit̄ latēs in vtero:si
ue vagiēs in ꝑsepio.siue iā grādi
usculus īterrogans doctores in
tēplo.siue iā ꝑfecte etatis docēs
in populo. eq̄ ꝑfecto plenꝰ fuit
spū sancto. Nec fuit hora:in qua
cūqꝫ etate sua: q̄ de plenitudine
illa:quā ī sua cōceptione accepit
in vtero. vel aliq̇d minueret̄.vel
eidē aliq̇d adiceretur.sꝫ a princi
pio ꝑfectꝰ:a principio inquā ple
nꝰ fuit spū sapie:⁊ intellectꝰ: spū
ꝯsilij. ⁊ fortitudīs:spū scie:⁊ pieta
tis.⁊ spū timoris dn̄i. Nec te mo
ueat ꝙ đ eo legers ī alio loco ie-
sus dr̄ ꝓficiebat sapia:etate ⁊ gra
tia apđ dn̄ꝫ.⁊ hoīes. Nā qđ đ sa-
piētia hic.⁊ gr̄a dictū ē nō scđm
ꝙ erat.sꝫ scđꝫ ꝙ apparebat intel
ligēdū ē. Nō q̄r vꝫ aliq̇d nouuꝫ
ei accideret qđ an̄ nō hr̄et sed ꝙ
accidere videret̄:qn̄ volebat ipe
vt videret̄. Tu hō cū ꝓficis. nec
qn̄ nec quātū vis ꝓficis.sꝫ te ne
sciēte tuꝰ ꝑfectꝰ moderat̄:tua vi
ta disponit̄. At v̇o puer iesus q̇
disponit tuā.ipse disponebat ⁊
suā: ⁊ qn̄ volebat.⁊ q̇bus vole-
bat sapiēs appebat:qn̄ volebat.
⁊ q̇bus volebat sapiētior: qn̄ vo
lebat.⁊ q̇bus volebat sapientis-
simus:q̄ꝫq̄ꝫ in se nūq̄ꝫ esset nisi sa
pientissimus. Silr̄ ⁊ cū oī gr̄a sp
plenus fuisset siue quā apud de
um.siue quā apud hoīes hr̄e de
beret ꝓ suo tn̄ arbitrio cā nunc
plus.nūc minꝰ ōn̄debat ꝓut cer
nentiū vel meritis ꝯgruere. vel
saluti expedire sciebat. Constat
igit̄.q̄r sp iesus virilē aīum hūit
⁊ si sp in corpe vir nō apparuit.
Cur deniqꝫ dubito viꝝ fuisse in
vtero.quē inibi deū fuisse nō am
bigo. Minus q̇ppe est eē viꝝ.q̄ꝫ
eē deū. Sꝫ vide.si nō ēt hāc iere
mie nouitatē ysaias lucidissime
apit.q̇ ⁊ nouos aaronicos : flo-
res exposuit. Ecce iq̇t v̇go ꝯcipi-
et.⁊ piet filiū. En hēs feminā.s.
v̇ginē.vis ⁊ de viro audir̄ q̇d sit
Et vocabit̄ nomē eiꝰ ait emanu
el.i.vobiscū deꝰ.femina itaqꝫ cir
cūdās viꝝ v̇go est ꝯcipiens deuꝫ
Vides q̄ꝫ pulchre.⁊ ꝯcordit̄ scōꝝ
mira facta.⁊ mistica dicta sibi in
uicem ꝯcinūt. Vides q̄ꝫ stupen-
dū sit hoc vnū de virgine. ⁊ ī vir
gine factū miraculū.qđ tot ꝑue
nerūt miracula.tot oracula ꝓ

miſerũt: Anꝰ nimiꝝ fuit ſpũs ꝓ
phetaꝝ. lꝫ diuerſis mõis. ſignis ꝛ
tpibꝰ eãdẽ rẽ diuerſe. ñ diuerſo
ſpũ ꝛ ꝓuiderũt. ꝛ ꝑdixerũt. Qꝺ
moyſi mõſtratũ ẽ i rubo. ꝛ igne:
aarõ in virga ꝛ flore gedeoni i
vellere ꝛ rore. hoc apte ſolomõ
ꝓuidit in forti mulieꝛ ꝛ eiꝰ ꝑcio.
aptiꝰ yeremias ꝑcinuit de femia
ꝛ viro aptiſſime yſaias ꝺclarauit
de virgine ꝛ deo. Gabriel tãdẽ
exibuit ipã virginẽ ſalutando.
Ipſa nãqꝫ eſt de q̃ nunc ait euã-
geliſta. Miſſus ẽ angelus gabri
el a deo ad ꝟginẽ. deſpõſatã io
ſeph. Ad ꝟginẽ inq̇t deſpõſatã.
Quare deſponſatã: Cũ eẽt inq̃
virgo electa. ꝛ vt oñſũ eſt ꝟgo ꝯ
ceptura ꝟgo ꝑitura. miꝝ cur de-
ſpõſata fuerit ꝛ nõ nupta. Nun
q̇d vel hoc caſu factũ: q̇s dixerit
Nõ eſt caſu fcũꝫ. qꝺ rõnabilis cã
ꝯmẽdat. cã vtiqꝫ valde vtil. ꝛ ne
ceſſaria: ꝛ diuini ꝓ2ſus adinuen
tione ꝯſilij digna. dicã qꝺ mihi.
ymo qꝫ añ me: pr̃ibꝰ viſũ fuit. Il
la itaqꝫ fuit rõ deſpõſatiõis ma-
rie. q̃ ꝛ dubitatiõis thõe. Mos
ſiq̇dẽ erat iudeoꝝ: vt a die deſpõ
ſatiõis ſue vſqꝫ ad tp̃s nuptiaꝝ.
ſponſis ſpõſe traderent cuſtodi
ende. q̃tenus eaꝝ ipſi eo pudici
tiã ſibi curioſius ſeruarent: quo
ſibiipſi fideliores exiſterent. Si
cut igiꝛ thomas dubitando. pal
pãdo. ꝯſtantius fcũs eſt domini
ce reſurrectõis ꝯfeſſor. ita ioſeph
mariã ſibi deſpõſãdo eiꝰ ꝯuerſa
tionẽ in tpe cuſtodie ſtudio fixꝰ
ꝯprobãdo factꝰ eſt pudicitie fi-
deliſſimꝰ teſtis. pulchra vtriuſqꝫ
rei ꝯueniẽtia. Et dubitatio thõe
ꝛ deſpõſatio marie. poterãt q̇dẽ
ſimilis nobis laqueũ erroris ini
cere: fidei vꝫ in illo: caſtitatis i il
la. veritatẽ in ſuſpitionẽ addu-
cere. Sed valde prudẽter ꝛ pie
ꝑ ꝯtrariũ factũ eſt: vt vñ metue-
batur ſuſpitio. firma ſit certitu-
do. Nã ꝛ de filij reſurrectiõe. citi
us q̇dẽ ego q̃ infirmus ſũ credi
derim thõe dubitãti ꝛ palpanti:
q̃ cephe audiẽti ꝛ credẽti. Et de
mr̃is ꝯtinẽtia faciliꝰ ſpõſo eiꝰ cu
ſtodiẽti ꝛ expiẽti q̃ ipſi q̃ ꝟgi-
ni de ſola ſua ꝯſcia ſe defendenti
Dic q̃ſo. q̇s eã videns nõ deſpõ
ſatã. ꝛ grauidã. nõ potiꝰ diceret
meretricẽ q̃ ꝟginem: Nõ autẽ
decebat hoc dici de mr̃e domini
Tollerabiliꝰ vero atqꝫ hõeſtius
fuit putari ad tp̃s xp̃ꝫ de ꝯiugio
natũ q̃ de fornicatiõe. Sed non
poterat inq̇s deus aptũ aliquod
oñdere ſignũ. q̊ vꝫ fieret: vt eius
nec ortꝰ infamaretur. nec matri
criminareꝛ. poterat vtiqꝫ. ſed nõ
poterat latere demones. qꝺ ſci-
rẽt hoſie. Oportebat ãt a ꝑnci
pe mũdi aliquãdiu celari diuini
ꝯſilij ſacramẽtũ. ñ qꝺ ſi vellet de
us palã opꝰ ſuũ faceꝛ ipediri ab
aliquo metueret. ſꝫ q2 ipſe. q̇ nõ
ſolũ potẽter. ſed ẽt ſapiẽter. q̃cũ
qꝫ vol it fecit. ſicut i oibus opi-
bus ſuis quaſdã reꝝ vel tpum
congruentias propter ordinis
pulchritudinem ſeruare ꝯſueuit
ita in hoc quoqꝫ tam magnifico
opere ſuo. noſtre videlꝫ repara

tionis nō tm̄ potētiā. sed ēt pru-
dentiā suā ondere voluit. Et ꝙ
ꝙ illō aliť quō vell ꝑficeř potu
isset. placuit ei tm̄. eo potiꝰ. ⁊ mō
⁊ ordine hoīem sibi reconciliare
quo noverat cecidisse. vt sicut di
abolus priꝰ feminam seduxit ⁊
postmodū viꝝ ꝑ eā vicit. ita priꝰ
a femina ꝟgine seduceret. ⁊ post
modū a viro xp̄o apte debellare
tur. q̄tenus malicie. ⁊ fraudi. dū
ars pietatꝭ illuderet. ac maligni
fortitudinē. xp̄i ꝟtus ꝯterret. dia
bolo deus. ⁊ prudētior a ꝑpreret
⁊ fortior. Ita q̄ppe decuit incar
natā sapiā spiritalē vincere ma
liciā. quo nō solū attingeret a fi-
ne vsq; ad finē fortiter. sed ⁊ di-
spōeret oia suaviť. Attingit aūt
a fine vsq; ad finem. i. a celo vsq;
ad infernū. Si ascēdero inq̄t in
celū: tu illic es: si descendero ī in
fernū ades. Utrobiq; vero forti
ter: qn̄ ⁊ ď supnis expulit suꝑbū
⁊ apō īferos spoliauit: auaꝝ? Cō
ueniēs ergo erat: vt suauiter q̄z
oia celestia. s. ⁊ terrena dispōeret
quatenꝰ ⁊ illinc deiciēs inq̄etū.
reliq̄s in pace firmaret. ⁊ hic de
bellaturus inudū nobis priꝰ se
humilitatis ⁊ masuetudinis val
de necessariū exēplū relinqueret.
sic q; mirabili fieret moderamie
sapie: vt ⁊ suis suauis ⁊ hostibꝰ
appreret fortis. Quid. n. ꝓdesset
diabolū a deo vinci nobis rema
nētibꝰ suꝑbis. Necessario igiť ď
sponsata ē maria ioseph: qn̄ per
hoc ⁊ scūz a canibꝰ abscondiť. ⁊
sponso ꝟginitas ꝯprobať ⁊ ꝟgi-
nis tā verecūdie ꝓciť. ꝙ fame ꝓ
uidetur. Quid sapiētius: q̇d di-
gnius diuina ꝓuidētia. Uno ta
li ꝯsilio secretis celestibus. ⁊ ad-
mittitur testis: ⁊ excludiť hostis
⁊ integra seruať fama virginis
mr̄is. Alioq̇n quō pepcisset iustꝰ
adulteř. Scriptū est aūt: Joseph
aūt vir eiꝰ: cū esset iustus: ⁊ nol-
let eā traducere: voluit occulte
dimittere eā. Bn̄ ai esset iustus
noluit eā traducere: qr sicut neq̄
quā iustꝰ esset si cognitā reā du
cere ꝯsensisset. sic nihilominꝰ iu-
stꝰ nō esset. si ꝓbatā innoxiā con
dēnasset. Cū igiť esset iustꝰ ⁊ nol
let eā traducere. voluit occulte
dimittere eā. Quare voluit di-
mittere eā. Accipe ⁊ in hoc non
meaz: sed patrum sniam: ꝑꝑ hoc
voluit ioseph dimitteř eā. ꝑꝑ qȯ
⁊ petrꝰ dn̄z a se repellebat dicēs
Exi a me dn̄e: qr hō peccator suz
ꝑꝑ qȯ ⁊ centurio a domo sua cū
repellebat. ai diceret. dn̄e non sū
dignus vt intres sub tectū meuz
Ita ergo ⁊ ioseph indignū ⁊ pec
catorē se reputans. dicebat ītra
se. a tali: ⁊ tanta nō debere sibi vl
tra familiare ꝑstari ꝯtuberniuz.
cuius supra se mirabilē expaue
scebat dignitatē. Uidebat ⁊ hor
rebꝰ diuine ꝑsentie certissimū ge
stantē insigne: ⁊ qr misteriū pe-
netrař nō poťat: volebat dimit-
teř eā. Expauit petrꝰ potētie ma
gnitudinē: expauit cēturio pn̄-
tie maiestatē vt horruit nimiꝝ ⁊
ioseph sicut hō huiꝰ tanti mira-
culi nouitatē misteriȷ̄ profundi-

tatem.ꝛ iõ voluit ocnlte dimitte
re eã. Mirarıs ꝙ ioseph ꝓgnan
tia sese ꝯsortio v̓ginis iudicabat
idignũ.cũ audias scã elisabeth
eius nõ posse ferre p̄n̄tiã.nisi cũ
tremoꝛẽ q̇dez.ꝛ fuerẽtia: Ait.n.
vnde hoc mihi.vt veniat mr̄ dñi
mei ad me: Jõ itaqꝫ ioseph volu
it dimittere eã.Sed quare occl͛
te.ꝛ non palam: Ne vz si diuoꝛ/
cij eã inquereretur:exigeret red
dere rõnem. Quid.n.responde
ret vir iustus populo dure ceruí
cis.populo nõ credenti. ꝛ ꝯtra/
dicenti: Si diceret qꝺ sentiebat:
qꝺ de illius puritate ꝓꝛobaue/
rat.nõne mox increduli . ꝛ cru/
deles iudei subsanarẽt.illũ lapi
darẽt illã: Qñ nãqꝫ v̓itati crede
rent tacẽti in vtero: quã postea
ꝯtẽpserũt clamãtem in templo:
Quid facerent nõdũ apparenti
cui postmodũ ipias man⁹ inie/
cerũt ẽt miraculis coꝛꝛuscanti.
Merito ergo vir iustus. ne aut
mẽtiri.aut diffamaꝛ cogereꝛ ino
xiã occl͛te voluit dimitteꝛ eã.Si
v̓o aliter q̇s sẽtiat.ꝛ ioseph sicut
hoiez dubitasse ꝯtendebat. ſꝫ qꝛ
iustus erat noluisse q̇dẽ habitaꝛ
cũ ea ꝑꝑ suspitionẽ.nec tñ qꝛ pꝛi
us erat traducere voluisse suspe
ctã.ꝛ iõ voluerit occulte dimitte
re eã. Breuiter tñ̄ deo ẽt sic illã
dubitationẽ ioseph fuisse necessa
riã.q̇ diuino meruerit certifica/
ri oꝛaculo. Sic q̇ppe scriptũ est
hoc aũt eo cogitãte.qũo.s.dimit
teret eã.apparuit ei angelus in
somnis dicens. Joseph filij da/
uid noli timere accipe mariã cõ
iugẽ tuã.qꝺ.n.in ea natũ est. de
spiritu sancto est. Jtaqꝫ ꝑꝑ has
rõnes despõsata ẽ maria ioseph
vel poti⁹ sicut ponit euangelista
viro cui nomẽ erat ioseph. Vir
noiat non qꝛ maritus.sed qꝛ hõ
v̓tutis erat. vel potius qꝛ scꝺm
aliũ euangelistã nõ vir simplicí
ter.sed vir ei⁹ dict⁹ est.merito ap
pellabaꝛ.qꝺ necessario putabaꝛ.
Debuit ergo vir eius appellarí
qꝛ necesse fuit.ꝛ putari. Siq̇dez
pr̄ saluatoꝛis nõ q̇dẽ esse. sed dí
ci meruit vt putareꝛ esse dicẽte
hoc ipso euangelista . Et ipse ie/
sus erat incipiẽs quasi annoꝛuz
triginta:vt putabaꝛ fili⁹ ioseph.
Nec vir ergo mr̄is ꝛ filij pr̄ extí
tit. Quis certa: vt dictũ est ꝛ ne/
cessaria dispensatione vtcũqꝫ ad
tp̄s ꝛ appellatus sit. ꝛ putatus.
Conice tñ ex hac appellatiõe.q̃
lꝫ dispensatoꝛia meruit honoꝛa/
ri.adeo vt pr̄ dei.ꝛ dict⁹.ꝛ credí
tus sit.Conice ꝛ ex ꝓpꝛio voca/
bulo.qꝺ augmẽtũ nõ dubitas í
terp̄tari.q̇ ꝛ qualis fuerit iste io
seph.Simul ꝛ memento illius
quondã magni patriarche ven/
diti in egypto.ꝛ scito ipsius istũ
non solum vocabulum fuisse soꝛ
tituz. sed ꝛ castioniam adeptuz
innocentiam assecutum ꝛ grãm
Siquidem ille ioseph fraterna
ex inuidia venditus.ꝛ ductus in
egyptum chꝛisti venditionẽ pꝛe
figurauit.iste ioseph.herodianã
inuidiã:fugiens.xp̄m in egypto
poꝛtauit. Jlle domino suo fidẽ.

seruās dn̄e noluit ꝯmisceri. iste
dn̄az suā. dn̄i sui matrez v̓ginez
agnoscēs. ⁊ ipse ꝯtinēs fidel̄r cu
stodiuit. Illi data est intelligen
tia i misterijs sōnioꝝ. isti datū est
ꝯsciū fieri. atq̄ ꝑticipē celestiuz
sacramētoꝝ: Ille frumēta ꝭuauit
nō sibi. sꝫ oī populo. iste panem
viuū e celo ꝭuādū accepit tā sibi
q̄z toti mūdo. Nō est dubiū q̄n
bon⁹: ⁊ fidelis fuerit iste ioseph.
cui mr̄ desp̄ōsata est saluatoris.
Fidelis inq̄z ꝭnus. ⁊ prudēs quē
ꝯstituit dn̄s sue mr̄is solatiū. sue
carnis nutriciū solū deīq̄z in ter
ris magni ꝯsilij coadiutorē sibi
fidissimū. huc accedit qd̄ dr̄ fuis
se d̄ domo dauid. Uere enim de
domo dauid vere de regia stir
pe d̄scēdit vir iste ioseph nobil̄
gener̄. mēte nobilior plāe filius
dd̄ n̄ tātū carne. sꝫ fide scitate. ⁊ d̄
notiōe. Quē tanq̄ alteꝝ dauid
dn̄s iuenit scd̄z cor suū. cui tuto
ꝯmitteret sacratissimū sui cordis
archanū. Cui tanq̄ alteri dauid
īcerta ⁊ occulta sapie sue manife
stauit. ⁊ dedit illi n̄ ignaꝝ eē mi
sterij. qd̄ nemo ꝓncipuz hui⁹ se-
culi cognouit. Cui deīq̄z datū ē
q̄ multi reges ⁊ ꝓphe. cū vellēt
videre. nō viderūt. ⁊ audire. ⁊ n̄
audierūt. n̄ solū audire. ⁊ vider̄.
sꝫ ⁊ portare. deducere. amplecti
deosculari. nutrir̄. ⁊ custodir̄. n̄
tantū aūt ioseph. sꝫ ⁊ maria d̄scē
disse credēda est d̄ domo dauid
Alioq̄n nō fuisset d̄spōsata viro
de domo dauid. si n̄ eēt ⁊ ip̄a de
domo dauid. Ambo igit̄ de do-
mo dauid. sꝫ i altera ꝯpleta ē ve
ritas. quā iurauit dn̄s dauid. al-
tero tm̄ ꝯscio: ⁊ teste adiplete ꝓ
missiōis. in fine aūt v̓sus. Et no-
men inq̄t virginis maria: loqua
mur pauca sup hoc noīe qd̄ in-
terꝓtatū maris stella dicit̄. ⁊ ma
tri v̓gini ꝯuenient̄ aptat̄. Ip̄a nā
q̄z aptissime sideri ꝯꝑatur. q̄r si-
cut sine sui corruptione sid⁹ suū
emittit radiū. sic absq̄z sui lesiōe
virgo ꝑturiuit filiū. Nec sideri
radius suā minuit claritatē. nec
virgini fili⁹ suā integritatē. Ip̄a
ergo est nobilis illa stella ex ia-
cob orta cui⁹ radi⁹ vniuersū or
bē illuminat: cui⁹ splēdor ⁊ ꝑful
get in supnis. ⁊ īferos penetrat:
terras ēt ꝑlustrās. ⁊ calefaciens
magis mētes. q̄z corpora. fouet
virtutes excoq̄t vitia. Ip̄a ē inq̄z
preclara ⁊ eximia stella sup hoc
mare magnū. ⁊ spaciosū necessa
rio sublimata: micās meritis il-
lustrās exemplis. O q̄sq̄s te in-
telligis in huius seculi ꝓfluuio
magis iter ꝓcellas. ⁊ tēpestates
fluctuare q̄z p terraz ambulare.
ne auertas oculos a fulgor̄ hui⁹
sideris. si nō vis obrui ꝓcell̄. Si
insurgant venti temptationū. si
incurras scopulos tribulationū
respice stellā. inuoca mariā. Si
iactaris supbie vndis si ambitio
nis. si d̄tractiōis. si emulationis
respice stellā. iuoca mariā. Si ira
cundia. aut auaritia. aut carnis
illecebra nauiculā ꝯcusserit mē
tis respice ad mariam. Si crimi
num imanitate turbatus ꝯscien

tie feditate ꝯfusus:indiciũ horro
re ꝑterritꝰ:baratro icipias absor
beri tristitie:desperatiõis abysso
cogita mariã. In ꝑiculis in ãgu
stijs:in rebus dubijs mariã cogi
ta:mariã inuoca:nõ recedat ab
ore:nõ recedat a corde: ⁊ vt ipe
tres eius orõnis suffragiũ. non
deseras ꝯseruationis exẽplũ. Ip
sã sequẽs nõ deuias: ipsaꝫ rogãs
nõ desperas:ipsã cogitãs non er
ras. Ipsa tenẽte nõ corruis :ipsa
ꝓtegẽte nõ metuis: ipsa duce ñ
fatigaris.ipsa ꝓpitia peruenis:
sic in temetipso exꝑieris ꝙꝫ meri
to dictũ sit. ⁊ nomẽ virginis ma
ria. Sed iã modice pausãdũ est
ne ⁊ nos in trãsitu claritatẽ tan-
ti luminis ītueamur. Ut eni ver
bis apostolicis vtar. bonũ ẽ nos
hic eẽ ⁊ libet dulciter cõtẽplari
in silentio:qđ laboriosa nõ suffi-
cit explicare locutio. Interim ãt
ex deuota fintilãtis sideris ꝯtem
platiõe feruẽtior reparabit i his
que sequunt disputatior

Homelia tertia.

Ibenter vbi mihi ꝯgrue
re video. verba sanctoꝝ
assumo. quo vel ex vascu
loꝝ pulchritudine gratiora fiant
q̃ in eis lectori apposuerim vt ãt
a ꝓpheticis verbis incipiã. ve mi
hi nõ q̃dẽ sicut ꝓpheta qꝛ tacui
sꝫ qꝛ locutus sũ:qm̃ vir pollutus
labijs ego sum. Heu quot vana
quot falsa. quot turpia. ꝑ hoc ip
sũ spurcissimũ os euomuisse me
recolo:i quo nũc celestia euolue
re ꝑsumo. Uehemẽter timeo ne
iã iã audiã ad me dictũ. Quare
tu enarras iiustitias meas ⁊ as-
sũmis testim̃ meũ ꝑ os tuũ:vtinã
⁊ mihi de suꝑno altari. nõ quidẽ
carbo vnꝰ: sꝫ ingẽs globꝰ igneꝰ
afferat. que videlicet multã. ⁊ in
ueteratã pruriẽtis oris mei ru
biginẽ ad plenũ excoquere suffi
ciat. quatenus angeli ad v̓ginẽ
⁊ v̓ginis ad ipsũ grata iuicẽ: ⁊ ca
sta colloq̃a dignus habear meo
qualicũqꝫ replicare sermone. ait
eniꝫ euãgelista. Et ingressus an-
gelus ad eaꝫ haud dubiũ q̃n ad
mariã dixit. Aue gr̃a plena dñs
tecũ. Quõ ingressus ad eã. Pu
to in secretariũ pudici cubiculi:
vbi fortassis clauso suꝑ se hostio
orabat patrẽ suũ i abscõdito. So
lent angeli astare orantibꝰ ⁊ de
lectari in his quos vidẽt leuare
puras manus in oratione ⁊ ho
locaustũ sãcte deuotiõis gaudẽt
se offerre deo in odorẽ suauitatꝪ
marie aũt orõnes q̃ꝫtũ placuerit
in ꝯspectu altissimi: angelus idẽ
cauit. qui ingressus ad eã taꝫ re
uerenter salutauit. Nec fuit diffi
cile angelo ꝑ clausũ hostiũ pene
trare ad abdita v̓ginis. qui vtiqꝫ
ex subtilitate sue substantie hoc
hꝫ i natura: vt nec seris ferreis ar
ceat eiꝰ igressus. quocũqꝫ suꝰ eũ
ipetus ferat. Angelicis. n. spiriti
bus parietes nõ obsistũt sꝫ cũcta
illis visibilia cedũt: cuncta eque
corporea quantũlibet solida vel
spissa penetrabilia sũt eis ac per
uia. Suspicandũ igit non est: ꝙ
apertũ inenerit angelus hostio

lum virginis.cui nimir in ꝓpo/
sito erat hoīum fugere frequenti
as:vitare colloq̄a.ne vel orantis
pturbaretur silentiū.vel cōtinen
tis castitas tēptaret. Clauserat
itaq̧ etiā illa hora suum super se
habitaculū prudentissima virgo
sed hoībus nō angelis. Proinde
⁊ si potuit ad eā itrare angelꝰ:sꝫ
nulli hoīuꝫ facilis patebat acces
sus. Ingressus ergo angelus ad
eā dixit. Aue gr̄a plena:dn̄s te/
cū. Legimꝰ in actibꝰ aplo꜄:⁊ ste
phanū plenū gr̄a:⁊ aplos reple
tos fuisse spū scō:sꝫ lōge dissimili
ter a maria. Alioq̄n nec i illo ha
bitauit plenitudo diuinitat̄ cor/
poral̄r.quēadmodū i mariā:nec
illi ɔceperunt de spū scō quō ma
riā. Aue inq̄t gr̄a plena dn̄s tecū
Quid mir si gr̄a plena erat cuꝫ
qua deus erat. Sꝫ hoc potiꝰ mi
rādū ē:quō q̄ angelū miserat ad
virginē:ab angelo iuentus ē eē
cū virgine. Itane velocior ange
lo fuit deus:vt festinantē nūciuꝫ
celerior ipse ꝓueniēs ad t̄ras.nec
mir. Nam cum esset rex in accu
bitu suo:nardus virginis dedit
odorē suū:⁊ ascendit in ɔspectu
glorie eius fumus aromatū:⁊ in
uenit gratiā corā oculis dn̄i cla
mātibus qui circūstabāt. Que ē
ista que ascēdit p desertū sicut v̓
gula fumi ex aromatibus mirre
⁊ thuris. Statimq̧ rex egrediēs
de loco sancto suo exultauit vt
gigas:ad currendam viā. Et licꝫ
a sūmo celo egressus eius:nimio
tn̄ ꝓuolās desiderio preuenit su
um nūciū deus:ad virginē quā
amauerat.quā sibi elegerat cuiꝰ
decorē ɔcupierat. Quē ꝓspiciēs
a lōge venientē gratulās ⁊ exul
tans ait ecclesia. Ecce venit is sa
lens in mōtibus trāsiliēs colles
Merito autem ɔcupiuit rex de/
corē v̓ginis. Fecerat.n.quicquid
lōge ante ꝓmonita fuerat a pr̄e
suo dauid dicente sibi. Audi filia
⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā ⁊ obli/
uiscere populū tuū ⁊ domuꝫ pa
tris tui. Et si hec feceris cōcupi/
scet rex decorē tuū. Audiuit q̊p/
pe ⁊ vidit:nō vt quidā qui audi
entes nō audiūt ⁊ videntes non
itelligūt:sꝫ audiuit ⁊ credidit:vi
dit ⁊ intellexit. Et inclinauit au
rē suā ad obediētiā ⁊ cor suū ad
disciplinā. Et oblita ē populum
suū ⁊ domū patris sui: qꝛ nec po
pulū suū augere ꝓlis successiōe:
nec dn̄i patris sui relinquere cu
rauit heredē:sꝫ q̊cq̊d honoris in
populo q̊cq̊d de paterna domo
de rerūq̧ terrena꜄ substātia ha
bere potuisset:oīa arbitrata ē q̄si
stercora:vt xp̄m lucrifaceret.nec
fefellit eā intentio:qn̄ ⁊ xp̄m sibi
filiū vēdicauit:nec ꝓpositū pudi
citie violauit.bn̄ igit̄ gr̄a plena.
q̄ ⁊ v̓ginitatis gr̄am tenuit ⁊ in
sup fecūditatis gl̄iam acquisiuit
Aue inquit gratia plena:dn̄s te
cū. Nō dixit dn̄s i te:sꝫ dn̄s tecū
deus.n.qui vbiq̧ equaliter totꝰ
est p suā simplicē substātiaꝫ. al̄r
tn̄ in rōnabilibus creaturis q̄ꝫ i
ceteris:⁊ ipsaruꝫ al̄r in bonis q̄ꝫ
in malis ē per efficaciā. Ita san

est i irrationabilibus creaturis:
vt tñ nõ capiat ab ipsis. A ratio-
nabilibus aũt oibus q̃dem capi
põt p cognitionẽ. sz a bonis tñ
capit ẽt p amorẽ. In solis ergo
bonis ita ẽ. vt sit etiã cuz illis ip
sis p ↄcordiã volũtatis. nã dñ su
as volũtates. ita iusticie subdũt.
vt deũ nõ dedeceat velle. qd ipsi
volũt. ppter hoc q ab ei9 volũ-
tate nõ dissẽtiũt deũ sibi spiritua
liter iũgũt. Sz cũ ita sit cũ oibus
scis. spũaliter tñ cũ maria. cũ q̃
vtiqz. n. tanta cõsensio fuit. vt illi
us nõ solũ voluntatẽ. Sed etiaz
carnẽ sibi ↄiũgeret. ac de sua vir
giniſqz substãtia vnũ xp̃m effice-
ret vel potius vnus xp̃s fieret q̃
ↄ si nec totus d deo. nec tot9 d vir
gine. tot9 tñ dei ↄ totus virginis
eẽt nec duo filij. sz vn9 vtriusqz fi
lius: Ait itaqz. Aue gratia plena
dñs tecũ. nec tñ dñs filius tecũ.
quẽ tua carne iduis. sz ↄ dñs spi-
rit9 scũs. de quo ↄcipis. ↄ dñs pr
q̃ genuit. quẽ ↄcipis. Pat inquã
tecũ. q̃ suũ filiũ facit. ↄ tuũ. Fili9
tecũ. q̃ ad ↄdendũ in te mirabile
sacramẽtũ miro mõ ↄ sibi reſuat
genitale secretũ. ↄ tibi ſuat vir-
ginale signaculũ. Spũs sanctus
tecũ. q̃ cũ patre ↄ filio tuum san-
ctificiat vterũ. Domin9 ergo tecũ.
Benedicta tu i mulierib9. libet
adiũgere. qd elisabeth cui9 hec
vba sunt. ↄsecuta subiũxit. Et bñ
dictus fruct9 vẽtris tui: non q2
tu bñdicta ideo benedictus fru-
ctus ventris tui. sed q2 ille te pre
uenit i benedictionibus dulcedi

nis. iõ tu benedicta. Vere eteni
bñdictus fruct9 ventris tui. i quo
benedicte sunt oẽs gẽtes. d cui9
plenitudine tu quoqz acepisti. cũ
ceteris ↄ si differẽti9 a ceteris. Ac
ppterea bñdicta q̃dẽ tu. sz i mu
lierib9. Ille vo benedictus non i
hoibus. nõ iter angelos. sed q̃ est
vt ait apostol9. sup oia de9 bene-
dict9 i secula. Dicit bñdictus vir
bñdictus panis: bñdicta mulier:
bñdicta terra. vel si q̃d tale i cre-
aturis benedictũ eẽ memoratur
Sed singularit bñdictus fruct9
vẽtris tui. cũ sit sup oĩa de9 bñdi
ctus i secula. Bñdict9 ergo fru-
ct9 vẽtris tui. Bñdict9 in odore.
bñdict9 in sapore. bñdict9 in spe-
cie. Huius odoriferi fruct9 fra-
grantiã sẽtiebat. quẽ dicebat. Ec
ce odor filij mei sic odor agri ple
ni. cui bñdixit dñs. An nõ ve bñ
dictus. cui bñdixit dñs? De sapo
re huius fruct9 quidam. qui gu-
stauerat talit eructabat dicens.
Gustate. ↄ videte. quoniã suauis
est dominus. Et alibi. Quã ma-
gna multitudo dulcedis tue do
mine. quã abscõdisti timentibus
te. Et alius q̃dã. Si tñ inq̃t gusta
stis q̃z dulcis dñs. Et ipe d se iui-
tans nos ad se q̃ edit me adhuc
esuriet. ↄ q̃ bibit me adhuc siciet.
vtiqz pp saporis dulcedinẽ hoc di
cebat. q2 semel gustat9 magis exci
tat appetitũ. Bon9 fruct9. q̃ aia
rũ esuriẽtiũ. ↄ siciẽtiũ iusticiã ↄ
esca. ↄ pot9 est. Audisti. de odor
Audisti ↄ de sapore. Audi ↄ de
specie. Si eniz fructus ille mor-

tis nõ solũ suauis fuit ad vescen
dum: ꝫ etiã teste scriptura dele
ctabilis aspectu: quanto magis
huiꝰ vitalis fructus viuificũ de
corẽ debemus iquirere: i quẽ te
ste alia scriptura ꝺ̃siderãt angeli
ꝓspicere? Cuius pulchritudinez
in spiritu videbat: ⁊ in corpoꝛ vi
dere cupiebat: q̃ dicebat. Ex syõ
species decoris eiꝰ: Et ne medio
crẽ tibi videret̃ cõmẽdasse deco
rẽ recole ꝙ i alio psalmo legit̃.
Speciosus forma p̃filijs hoium:
diffusa ẽ gratia i labijs tuis. pro
pterea benedixit te ꝺ̃us i eternũ.
Benedictus ergo fructꝰ vẽtris
tui cui benedixit deꝰ i eternũ. Ex
cuiꝰ bñdictiõe: benedicta etiã tu
in mulieribꝰ: qꝛ nõ põt arbor ma
la bonũ fructũ faceꝛ. Bñdicta tu
inq̃ in mulieribus: q̃ illã genera
lẽ maledictiõem euasisti: qua di
ctum ẽ: in tristicia paries filios:
⁊ nihilominꝰ nec illã assecuta es
maledicta sterilis i israel: ꝫ sin
gularẽ ꝯsecuta es benedictionẽ:
vt nec sterilis maneas nec cũ do
lore parturias. Dura ꝯditio sup
oẽs filias eue. Et si pariũt cruciã
tur: ⁊ si nõ pariũt maledicũt̃. Et
dolor ꝓhibet pareꝛ: ⁊ nõ parere
maledictio. Quid facies virgo:
q̃ hec audis: ⁊ que hec legis? Si
parturis ãgustiaris. si sterilis ma
nes material maledicẽris. Quid eliges
prudẽs virgo? augustie iq̇t mihi
sũt vndiq̃. Meliꝰ ẽ tñ mihi male
dictũ icurreꝛ: ⁊ casta ꝑmãere: q̃
priꝰ q̇dẽ ꝯcipe ꝑ ꝯcupiscentiam:
q̇ merito post cũ doloꝛ partu
riã. Hinc eteni ⁊ si videro icurre
re maledictũ: ꝫ nõ peccatũ illic
v̇o ⁊ peccatũ simul: ⁊ cruciatum
ẽ. Deniq̃ hoc maledictio: quid
aliud est q̃ hoium exprobatio?
Neq̃ ob aliud sane dicit̃ maledi
cta sterilis nisi ꝙ opprobrio: ⁊ cõ
tẽptui sit habẽda tãq̃ iutilis: ⁊ i
fructuosa. ⁊ hoc i israel tm̃. Mi
hi ãt ꝓ mimo ẽ: ꝙ hoibꝰ displiceo
dũ me possim v̇ginẽ castã exhibe
re xp̃o. O virgo prudẽs. O vir
go ꝺ̃uota: q̇s te docuit: ꝺ̇o place
re virginitatẽ? Que lex? q̃ iustitia
q̃ pagina veteris testamenti: vel
p̃cipit: vel ꝯsulit: vel hortat̃ i car
ne nõ carnalit̃ viuere. ⁊ in terris
angelicã duceꝛ vitã? vbi legeras
beata virgo: sapiẽtia carnis mors
est: ⁊ curã carnis ne ꝑfeceritꝭ i ꝺ̃
siderijs: vbi legeras ꝺ̇ v̇ginibus:
qꝛ cantãt canticum nouũ q̇ ne
mo alius cantare põt: ⁊ sequunt̃
agnũ quocũq̃ ierit. vbi legeras
laudatos eẽ: q̇ se castrauerũt pro
pt̃ regnũ ꝺ̃i. vbi legeras. i carne
.n. ambulantes non scd̃m carnẽ
militamus: ⁊ q̇ iungit matrimo
nio virginẽ suã bñfacit: ⁊ q̇ ñiũ
git melius facit. vbi audieras: vo
lo vos eẽ sicut meipsũ: ⁊ bonũ ẽ
homini si sic ꝑmaneat s secũdũ
meũ ꝯsiliũ: De virginibus inq̇t
p̃ceptũ dñi non habeo: ꝯsiliũ aũt
do. Tu v̇o nõ dicã p̃ceptũ: ꝫ nec
ꝯsiliũ. nec exẽplũ? nisi ꝙ vnctio
eius docebat te de oibus: ⁊ ser
mo ꝺ̃i viuus ⁊ efficax: ante tibi
factus est magister q̃ filius: pri
us istruxit mẽtẽ q̃ iduxerit car

nē.Christo ergo te deuoues exhi
bere virginē.⁊ nescis ꝙ ipsi te ex
hiberi oporteat.⁊ matrē.Eligis i
israel eē ꝯtēptibilis. ⁊ vt illi pla-
ceas cui te ꝓbasti maledictū in-
currere sterilitatis.Et ecce male-
dictio i benedictionē mutať.ste-
rilitas fecūditate recōpēsať:Ape
ri virgo sinū expāde gremiū. pa
ra vterū:q꞉ ecce factus ē tibi ma
gna qui potēs est. in tātū vt pro
maledictione israel beataꝫ te di
cāt oēs generationes.nec suspec
tā habeas virgo prudēs fecundi
tatē q꞉ ñ aufert itegritatē.Cōcipi
es sꝫ sine peccato grauida eris.sꝫ
ñ grauata.paries . sꝫ nō cū tristi-
cia.nescis.virum ⁊ paries filiuꝫ.
Qualē filiū?Illius eris mať cuius
deus ē pať:Filius paterne clarita
tis erit corona tue caritatis.Sa-
pientia paterni cordis erit fru-
ctus vteri virginalis. Deū deniꝗ
ꝑies ⁊ de deo ꝯcipies.Cōfortare
ergo virgo fecūda.casta puerpu
ra.mať itacta.q꞉ ñ eris i israel vl
tra meledicta.neꝗ iter steriles ꝺ
putata.Et si adhuc malediceris
ab israel secūdū carnē.nō q꞉ steri
lē vidēt.sꝫ q꞉ fecūdā iuidēt me-
mēto:ꝙ ⁊ xp̄s maledictū ꝑtulit
crucis q̇ te suā matrē benedixit i
celis.sꝫ ⁊ i terris.ab angelo bene
dicta.⁊ a cunctis generatiōibus
terre merito beata ꝑ̄dicaris.Be
nedicta ergo tu i mulieribus . ⁊
benedictus fructus ventris tui.
Que cū audisset turbata est i ser
mone eius.⁊ cogitabat q̄lis esset
ista salutatio.Solēt virgines . q̇
vere virgines sunt sempꝑ pauide
⁊ nunꝗ eē secure.⁊ vt caueant ti
menda etiā tuta ꝑtimescere. sciē
tes se i vasis fictibulus thesaurū
portare ꝑ̄ciosum:⁊ nimis arduū
esse viuere angelū iter homines
⁊ in terris more celestiū cōuersa
ri.⁊ i carne celibē agere vitā.Ac
proinde q̇cq̇d nouū q̇cq̇d subi
tū fuerit ortū suspectas habent
insidias.⁊ totū ꝯtra se extimant
machinatū. Idcirco maria tur-
bata ē i ꝭmone angeli. Turbata
est:sꝫ nō ꝑturbata. Turbatus sum
inquit:⁊ nō sū locutus.sed cogi-
taui dies antiquos.⁊ annos eter
nos i mēte habui.Ita ergo ⁊ ma
ria turbata ē.⁊ nō est locuta.sed
cogitabat qualis eēt ista saluta-
tio.Quod turbata est verecūdie
fuit virginalis. ꝙ ñ ꝑturbata for
titudinis.ꝙ tacuit. ⁊ cogitauit.
prudētie.Cogitabat aūt q̄lis eēt
ista salutatio . Sciebat aūt pru-
dēs virgo:ꝙ sepe angelus satha-
ne trāsfigurat se i angelū lucis:⁊
q꞉ nimiū:hūilis : ⁊ simplex erat.
nihil tale penitus a sancto ange
lo sꝑabat.⁊ iō cogitabat q̄lis eēt
ista salutatio.Tūc angelus ituitus
virginē.⁊ varias eā secū voluere
cogitationes facilime deprehē-
dēs pauidam cōsolať confirmat
dubiaꝫ:ac familiariter vocās eā
ex nomine:benigne ne timeat ꝑ
suadet.Ne timeas inquit maria
inuenisti gratiā apud deum. Ni
hil hic doli:nihil hic fallacie est.
nullā circūuētionē.nullas hic su
spiceris insidias. Nō suꝫ homo:

ſed ſpiritus.ꝛ dei angelus. nō ſa
thane. Ne timeas maria. iueni-
ſti gratiā apŏ.deū. O ſi ſcires q̄z
tū tua humilitas altiſſimo place
at quāta te apŏ ipſū ſublimitas
maneat angelico te nec aloquio
nec obſeq̄o indignā iudicares.
Ut q̄d.n.idebitā tibi dixeris gra
tiā angeloꝝ q̄ iueniſti grām apŏ
deū. Inueniſti qŏ querebas:in-
ueniſti.qŏ nemo ante te potuit i
uenire iueniſti gratiam apŏ de-
uz. Quā gratiaz? Dei:ꝛ hominū
pacē mortꝭ deſtructionē:vite re-
parationē. Hec eſt gratia quā in
uēiſti apŏ deū. Et hoc tibi ſignū.
Ecce ꝯcipies.ꝛ paries filiū ꝛ vo
cabis nomē eius ieſū. Intellige
prudēs virgo ex nomine ꝓmiſſi
filij quātā:ꝛ q̄z ſpecialē gratiā in
ueneris apŏ deū. Et vocabis ait
nomen eius ieſū. Rationē voca
buli huius ponit altꝰ euāgeliſta
angelo interꝑtāte ſic. Ipſe enim
ſaluū faciet populū ſuū a pecca
tis eoꝝ. Duos ieſus lego i typo
huius quē nūc habemꝰ ꝑ mani
bus ꝑceſſiſſe.ambos populis pre
fuiſſe. Quoꝝ vnus populū ſuū ŏ
babilone eduxit.aliꝰ populū ſuū
i terram promiſſionis itroduxit.
Et illi q̄dē illos quibus ꝑerant:
ab hoſtibus defendebāt. Sz nū
q̄d ſaluabant a peccatis eorum.
Is aūt noſter ieſus:ꝛ a peccatis
ſaluat populū ſuū:ꝛ itroducit in
terra viuētiū. Ipſe eniz ſaluum
faciet populū ſuū a peccatiſ eoꝝ.
Quis eſt hic q̄ etiam peccata di
mittit.vtinā ꝛ me peccatorez di

gnetꝰ dn̄s ieſus annumerarē po
pulo ſuo: vt ſaluum me faciat a
pctis meis. Uere beatꝰ populus
cuius iſte ieſus dn̄s deꝰ eiꝰ:qꝛ ipe
ſaluū faciet populū ſuū a peccatꝭ
eorū. Uereor āt ne multi ſe ꝓfite
antꝰ eē de populo eiꝰ quos tamē
ipe nō habeat ŏ populo ſuo. Ue
reor āt ne pleriſq̄z.q̄ q̄ſi in popu
lo eius religioſiores eē videtꝰ ipe
aliquādo dicat populꝰ hic labijs
me honorat:cor aūt eorū lōge ē
a me. Nouit aūt dn̄s ieſus q̄ ſūt
eius nouit quos elegerit a prici-
pio. Quid vocatꝭ me ait dn̄e dn̄e
ꝛ nō facitis q̄ dico. Uis ſcire an
ꝑtineas ad populū eius vel po-
tius vis eē de populo eius. Fac
q̄ dicit ieſus. Et cōputauit te in
populo ſuo. Fac q̄ iubet in euan
gelio dn̄s ieſus.q̄ iubet in lege ꝛ
prophetis que iubet per mini-
ſtros ſuoſ q̄ ſūt i eccleſia.obtēpa
eius vicarijs ꝑpoſitis tuis nō tā-
tū bonis.ꝛ modeſtis.ſed etiā di-
ſcolis:ꝛ diſce ab ipſo ieſu.q̄a mi-
tis eſt.ꝛ humilis corde.ꝛ eris de
beato populo eiꝰ:quē elegit i he
reditatē ſibi eris de laudabili po
pulo eiꝰ quē dominus benedixit
dicēs opus manuū mearū tu es
hereditas mea iſrael. Cui ne for
te iſrael. Carnalē eml'eris.ꝛ teſti
moniū phibet dicēs populꝰ quē
nō cognoui ſeruiuit mihi i audi
tu auris obediuit mihi. Sz audi
amꝰ q̄d idē angelus ſentiat de il
lo:cui necdū cōcepto tale ididit
nomē. Ait nāq̄z hic erit magnꝰ ꝛ
filiꝰ altiſſimi vocabitꝰ. Bene ma

gnus qui filius altissimi merebit
appellari. An nō magnus cui⁹
magnitudinis nō ē finis. Et quis
magnus inq̇t sicut dn̄s deus no
ster. Plane magnus qui tā ma-
gnus q̃ȝ altissimus: q2 ⁊ ipse altis
simus. Neqȝ eni altissimi fili⁹ ra
pinā arbitratur esse se eq̄lē altis-
simo. Ille merito arbitrandus ē
cogitasse rapinā: qui cū de nullo
in angelicā formaȝ factus fuisset
factori suo se comparans vsurpa
uit sibi ꝙ filij altissimi ꝓpriū est.
q̇ vtiqȝ in forma dei a deo nō fa-
ctus est sȝ genit⁹. Altissimus eni
pater q̃ȝuis oīpotēs sit: nō potu
it tn̄ vel equalē sibi cōdere crea-
turā: vel inequalē gignere filiuȝ
Fecit itaqȝ angelū magnū: sȝ nō
quātus ipse. ⁊ ideo nec altissimū
Solū āt vnigenitū. quē nō fecit:
sed genuit. omnipotēs omnipo-
tentē: altissimus altissimuȝ. eter-
nus eternū ipsuȝ per omnia sibi
cōparari. nec rapinam estimat.
nec iiuriā. Recte igit hic erit ma
gnus: qui fili⁹ altissimi vocabit.
Sed quare hic erit ⁊ nō potius
hic est magnus qui semꝑ equali
ter est magnus: ⁊ nō hȝ quo cre
scat: nec maior post ꝯceptū futu-
rus sit q̃ȝ ante fuerit. An forte ꝓ
pterea dixit. erit. q2 qui magnus
deus erat: magnus homo futur⁹
sit. Bn̄ ergo hic erit magnus.
Magnus hō: magn⁹ doctor: ma
gnus ꝓpheta. Sic. n. dicit de eo
in euāgelio: q2 ꝓpheta magnus
surrexit in nobis. Et a minori q̄-
dam ꝓpheta magnus itidē pro
pheta venturus ꝓmittitur. Ecce
veniet inq̇t ꝓpheta magnus ⁊
ipse renouabit ierusaleȝ. Et tu q̇
dem o v̓go paruulū paries par-
uulū nutries. paruulū lactabis.
Sȝ vidēs paruū cogita magnuȝ
Erit. n. magnus q2 magnificabit
eū deus in ꝯspectu regū adeo vt
adorēt eū oēs reges: omnes gē
tes seruiāt ei. Magnificet igit ⁊
aīa tua dominum. quia hic erit
magnus ⁊ filius altissimi voca-
bit. Magnus erit ⁊ magna faci
et tibi qui potens est ⁊ sanctū no
men eius. Quod enim sanctius
nomen q̃ꝑ ꝙ filius altissimi voca
bit. Magnificetur ⁊ a nobis par
uulis magnus dn̄s. quos vt face
ret magnos: factus est paruulus
Paruulus ait natus ē nobis fi-
lius datus ē nobis. Nobis inq̃t
nō sibi qui vtiqȝ ante tēpora mi-
to nobilius natus ē p̄re. nasci tē
poraliter nō indigebat ex matre
Nō angelus quoqȝ: qui cuȝ ma-
gnū haberēt. paruulū nō requi-
rebāt. Nobis ergo natus: nobis
⁊ datus: quia nobis necessarius.
Jam de nobis nato ⁊ dato facia
mus ad qđ natus ē ⁊ datus. vta
mur nostro in nostram vtilitatē
de saluatione saluteȝ operemur.
Ecce paruulus in medio statuit
O paruulus paruulus desidera
tus. O vere paruulus: sed mali
cia non sapientia. Studeamus
effici sicut paruulus iste: discam⁹
ab ipso: quia mitis est ⁊ humilis
corde: ne magnus videlicet de⁹
sine causa factus sit hō paruus:

ne gratis mortuus:ne in vacuū crucifixus. Discamꝰ eius humilitatē imitemur māsuetudinem amplectemur dilectionē cōmunicemus passionibus:lauemur i sanguine ipsius ipsū offeramꝰ ꝓpiciatorē ꝓ peccatis nr̄is:qm̄ ad hoc natus ⁊ datus ē nobis. Ipsum oculis patris ipsum offeramus ⁊ suis: qꝛ pater proprio filio non pepercit :sȝ ꝓ nobis omnibus tradidit illū. ⁊ ipse filius semetipsuȝ exinaniuit formā serui accipiens:ipse tradidit i mortem aiam suā ⁊ cuȝ sceleratis reputatus est:⁊ ipse peccata mltorum tulit: ⁊ ꝓ trāsgressoribꝰ rogauit:vt nō perirēt. Nō possunt perire pro quibꝰ filius rogat ne pereāt. ꝓ q̄bus pater tradidit filiū in mortē vt viuāt. Equaliter ergo ⁊ ab vtroqȝ sperāda est venia:quibꝰ equalis in pietate misericordia. par in voluntate potētia:vna in deitate substātia:in qua vnus cū eis spiritus sanctus viuit ⁊ regnat deus ꝑ oia secula seculoꝝ amen.

Homelia.iiij.

n Non est dubiuȝ q̄cq̄d in laudibus matris ꝓferimus ad filiū ꝑtinere. Et rursū cū filiū honoramꝰ. a gloria mr̄is nō recedimꝰ. Nam si iuxta salomonē filius sapiēs est gloria pr̄is q̄zto magis gloriosū ē matrē ipsius effici sapientie. Sȝ q̄d ego tēpto in eius laudibꝰ quam laudabilē predicāt ꝓphete:ꝑhibet angelus :narrat euāgelista. Nō igit̄ laudo qꝛ nō audeo: sed tm̄ replico deuotus. qd̄ iā explicauit p os euangeliste spūs sanctus. Sequitur nanqȝ ⁊ ait. Et dabit illi dn̄s deus sedem dauid patris eius. verba sunt angeli ad virginē de ꝓmisso filio ꝓmittētis qd̄ debeat possidere regnum dauid. Qd̄ de stirpe dauid originē duxerit dn̄s iesus nemo dubitat. Quero autē quō dederit ei deus sedē dauid patris sui:cum ipse in ierusalē non regnauerit: q̄nimo turbis eū volētibus ꝯstituere regē nō acquieuerit :sed ⁊ ante faciē pillati ꝓtestatus sit regnū meū nō est de hoc mundo. Deniqȝ q̄d magnū ꝓmittit̄ ei q̄ sedet sup cherubin: quē ꝓpheta vidit sedentē sup soliū excelsū: ⁊ eleuatū sedere i sede dauid pr̄is sui. Sȝ nouimꝰ quādā aliā irl̄m ab ea q̄ nec ē in q̄ r̄gnauit dauid significatā multo ista nobiliorē: multo ditiorē. Hāc igit̄ puto hic fuisse designatā:illo videlicȝ vsu loquēdi quo sepe reperis i scripturis:significās poni ꝓ significato. Tūc sane dedit ei deus sedeȝ dauid pr̄is sui:qn̄ ꝯstitutꝰ est rex ab eo sup syon mōtē sanctū eius Sȝ hic ꝓpheta de quo regno dixerit:exp̄ssius apuisse videt̄ i eo ꝙ nō in syon posuit:sed sup syon nā ideo fortassis dictū ē sup qꝛ i syon quidē regnauit dauid: sup syon vō regnū est illius de quo dictū ē ad dauid. de fructu ventris tui ponā sup sedeȝ tuā : de q̄ dictū ē ꝑ aliū ꝓphetam. Sup so

liū dauid ⁊ sup regnū eiꝰ sedebit videns. qꝛ vbiqꝫ repis sup. Sup syō sup sedē sup soliū sup regnū Dabit ergo ei dn̄s deus sedē dauid pr̄is sui non typicā. sed vam nō tpalem: sed eternā. nō terrenā. sed celestē. Que idcirco vt iā dictū est memorat̄ fuisse dauid: qꝛ hec in qua tpaliter sedit eterne illius gerebat imaginē. Et regnabit in domo iacob in eternū ⁊ regni eius non erit finis. Hic q̄ȝ si domū iacob tpalē accipimꝰ quō in illa q̄ eterna non ē in eternum regnaturꝰ est: Querenda est ergo domꝰ eterna iacob in q̄ regnet in eternū. cuiꝰ regni non erit finis. An nō deniqꝫ exaspās domus illa iacob q̄ impie abnegauit eū ⁊ insipiēter respuit ante faciē pillati. qn̄ illo phibente regē vr̄m crucifigā. vno ore rn̄dēdo clamauit nō hēmus regē nisi cesarē. Reqre itaqꝫ apostoluȝ. ⁊ discernet tibi eū q̄ in occulto iudeus est ab eo q̄ in manifesto. ⁊ q̄ in spū est circuncisio: ab ea q̄ fit in carne: ⁊ spūalē israel a carnali ⁊ filios fidei abrae a filijs carnis. non. n. inq̄t oēs q̄ ex israel hi sunt israhelite: neqꝫ. q̄ de semine sunt abrae hi sūt filij: Sequē ergo ⁊ dic: Silr̄ non oēs q̄ ex iacob hi reputandi sūt in domo iacob. Jacob q̄ppe ipse est q̄ israel Solos igitur. q̄ in fide iacob pfecti inueniendi sunt reputa in domo iacob vel potius ipsos nouerìs fore spūaleȝ. ⁊ eternā domuȝ iacob. in q̄ regnabit dn̄s iesus in eternū. Quis ex vobis ē q̄ iuxta interpretationē nois Jacob supplantet diabolū de corde suo. luctetur cū vicijs. ⁊ ꝯcupiscētijs suis. vt non regnet peccatū in suo mortali corpe. sed regnet in eo xp̄s iesus. ⁊ nunc q̄dē p grāz. ⁊ i eternū p glām Beati in quibꝰ iesus regnabit in eternū. qꝛ ⁊ ipi cū eo regnabunt. ⁊ regni eiꝰ nō erit finis. O q̄ȝ gloriosum est regnum illud in quo reges ꝯgregati sunt. ⁊ ꝯuenerūt in vnuȝ ad laudandū. s. ⁊ glorificandū eum q̄ sup oēs est rex regū: ⁊ dn̄s dominantiū. de cuiꝰ splendidissima ꝯtēplatōe fulgebūt iusti sicut sol i regno pr̄is eoꝝ. O si ⁊ mei peccatoris meminerit iesus in beneplacito populi sui. cū venerit i regnū suū. O si me in illa die cum traditurus est regnuȝ deo. ⁊ pr̄i visitare dignabit̄ i salutari suo. ad videndū se in bōitate electoꝝ suoꝝ ad letanduȝ in leticia gentis sue. vt laudet̄ ēt a me cum hereditate sua. Ueni interim dn̄e iesu: aufer scādala d̄ regno tuo: qd̄ ē aīa mea. vt regnes tu: q̄ debes in ea venit. n. auaricia. ⁊ vēdicat in me sibi sedē iactanctia cupit dn̄ari mihi superbia vult eē mihi rex luxuria dic̄ ego regnabo ambitio: d̄tractio. inuidia. ⁊ iracūdia certāt in me ipso. de me ipso cuius ego potissimū esse videar Ego aūt quantū valeo resisto: renitor q̄ntum inuor dn̄ȝ deū meū iesum reclamo. Ipsi me defēdo. quia ipsius me iuris agnosco:

ipſũ mihi deũ:ipȝ mihi dicũtur
reneo:⁊ dico:nõ habeo regẽ niſi
ieſũ.veni ergo dñe:diſpge: illos
ĩ virtute tua:⁊ regnabis ĩ me:q̃
tu es ipe rex meꝰ ⁊ deꝰ meꝰ:qui
mãdas ſalutez iacob. Dixit aũt
maria ad angelũ.Quõ fiet iſtud
qm̃ vir nõ cognoſco:primũ q̃dẽ
humilit̃ tacuit:cũ adhuc dubiaȝ
cogitabat:qualis eſſet ſalutatio.
malẽs nimir hũilit̃ reticere q̃ȝ te
mere loqui:q̃ neſciret.Iã vo cõ
fortata: ⁊ bñ pmeditata angelo
quidẽ foris loquẽte:ſed do itus
pſuadẽte: erat.n.dñs cum illa:
dicẽti angelo:dñs tecum.Ita er
go ↄfortata fide.ſ.depellẽte tio-
rem:leticia verecundiam : dixit
ad angelum.Quõ fiet iſtud qm̃
virum non cognoſco:Non dubi
tat de facto:ſed modum req̃rit:
⁊ ordinem.Nec.n.querit an fiat
illud:ſȝ quomodo: Quaſi dicat
Cum ſciat dñs meus:teſtis ↄſcie
mee:votũ eſſe ancille non cogno
ſcere vir:qua lege : quo ordine
placebit ei vt fiat iſtud.Si opor
tuerit me frangere votũ vt pariã
talem filium:⁊ gaudeo de filio:⁊
doleo de propoſito.fiat tñ volũ-
tas eius.Si vero virgo ↄcipiam
virgo pariã:qđ vtiq; ſi placuerit
ei ipoſſibile non erit:tũc ſcio ve:
q̃ reſpexit dñs humilitatẽ ancil
le ſue.Quõ ergo fiet iſtud : qm̃
vir non cognoſco:Et rñdens an
gelus dixit ei.Spũs ſanctus ſup
ueniet in te.⁊ virtus altiſſimi ob
umbrabit tibi.Supius dicta eſt
fuiſſe grã plena.⁊ nunc quõ dici
tur.ſpiritus ſanctus ſupueniet ĩ
te:⁊ virtus altiſſimi obũbrabit ti
bi:Nunq̃d potuit repleri grã: ⁊
necdum hr̃e ſpiritū ſanctū:cũ
ipſe ſit dator gratiarum:Si autem
ſpiritus ſanctus iã in ea erat quõ
adhuc tanq̃ȝ nouiter ſupuentu-
rus repromitur:An forte non idõ
dixit ſimpliciter veniet in te:ſed
addidit ſup:q̃ ⁊ ſi prius q̃dez in
ea fuit p multaȝ grãȝ:ſed nec ſup
uenire nunciat̃ pp abundantio-
ris grẽ plenitudinẽ:quaȝ effuſu
rus eſt ſup illam:At vero cũ ple
na iam ſit:illud amplius quõ ca
pere poterit. Si aũt plus aliq̃d
capere poteſt.quomodo ⁊ ante
plena fuiſſe intelligenda eſt:An
prior q̃dẽ gratia eius tm̃ reple-
uerat mentẽ.ſequens vero ẽt vẽ
trem pfundere debet quatenus
.ſ.plenitudo diuinitatis que añ
in illa:ſicut ⁊ in multis ſanctorum
ſpiritualiter habitabat. etiam ſi
cut in nullo ſanctorum corporalit̃
in ipſa habitare incipiat:Ait ita
q;:ſpiritus ſanctus ſuperueniet
in te.⁊ virtus altiſſimi obumbra
bit tibi.Quid eſt ⁊ virtus altiſſi
mi obumbrabit tibi:Qui poteſt
capere capiat . Quis.n.excepta
fortaſſis illa:que hoc ſola in ſe fe
liciſſime meruit expiri intellectu
capere ratione diſcernere poſſit
qualiter ſplẽdor ille inacceſſibil̃
virgineis ſeſe viſceribus infude-

rit.⁊ vt illa.q̄d inaccessibile ẽ.ac
cedẽs ad se ferre potuisset. d̄ par
ticula eiusdẽ corporis:cui se aīa-
te corporauit relique masse. vm
braculũ fecerit .Et forte ꝑpt̄ hoc
maxime dictũ est obũbrauit tibi
q̄a res in sacramẽto erat.⁊ q̄d so
la per se trinitas in sola:⁊ cuꝫ so
la virgine voluit opari.soli datũ
est nosse.cui soli datum est coope
rari. Dicat̄ ergo spiritus sanctꝰ
supueniet in te.qui vtiqꝫ sua po-
tẽtia fecundabit te.Et virtus al-
tissimi obũbrabit tibi.Hoc est il
lũ modũ quo de spiritu sancto
concipies.dei virtus.⁊ dei sapiẽ
tia christus sic i suo secretissimo
consilio obumbrãdo conteget.⁊
ocultabit: quatenus sibi tãtum
notus habeat̄.⁊ tibi.acsi angelꝰ
respondeat.ad virginem:Quid
a me req̄ris.q̄d in te mox expiẽs
Sciẽs scies.⁊ fideliter scies. Sꝫ
illo doctore.quo ⁊ auctore.Ego
autẽ missus sum nunciare virgi-
nalẽ conceptum.nõ creare.Nec
potest doceri nisi a donante.nec
potest adisci. nisi a suscipiente.
Ideoqꝫ ⁊ q̄d nascet̄ ex te sãctũ vo
cabit̄ filius dei.Q̄d ẽ dicere.quo
niam non de homine sed de spi-
ritu sancto cõcipies:ↄcipies aũt
virtutẽ altissimi. hoc est filium.
dei.Ideo ⁊ q̄d nascet̄ ex te sãctũ
vocabitur filius dei.Idest nõ so
lum qui est de sinu patris in vte
rum tuum veniens obũbrabit ti
bi sed ẽt id q̄d de tua substãtia so
ciabit sibi ex hoc iã vocabit̄ filiꝰ
dei.quẽadmoduꝫ ⁊ is q̄ a patre
est ante secula genitus tuꝰ quo-
qꝫ amodo reputabitur filiꝰ.Sic
autẽ ⁊ q̄d natum est ex ipso erit
tuus:⁊ q̄d nascetur ex te erit eiꝰ:
vt tñ non sint duo filij:sed vnus.
Et licet illud quideꝫ ex te aliud.
aliud ex illo sit:iã non tamen cu
iusqꝫ suus.sed vnꝰ vtriusqꝫ filius
erit.Ideoqꝫ ⁊ q̄d nascet̄ ex te sã-
ctum vocabitur filius dei.Attẽ-
de queso q̄ꝫ reuerẽter dixerit:q̄d
nascetur ex te sanctum.Ut quid
enim ita simpliciter sanctum. ⁊
absqꝫ aditamento:Credo quod
non habuit.quid proprie digne
ue nominaret illud eximium.il
lud magnificum.illud reueren-
dum q̄d de purissima videlicet
virginis carne cũ sua anima vni
co patri erat vniendum.Si dice
ret sancta caro vel sanctꝰ homo:
vel sanctus ĩfans quicquid tale
poneret paꝝ sibi dixisse videret̄.
Posuit ergo idiffinite sctũꝫ. qꝛ
quicq̄d sit quid ṽgo genuit scm̄
ꝓculdubio ac singulariter scũm
fuit.⁊ per spiritus sãctificationẽ
⁊ per verbi assumptioneꝫ. Et ad
iecit angelꝰ.Ecce helisabeth co-
gnata tua.⁊ ipsa concepit filiuꝫ
in senectute sua:Quid fuit neces
se ẽt huius sterilis virgini nun-
ciare conceptum:Nunquid for-
te dubiam adhuc ⁊ incredulam
oraculo recentiori voluit confir
mare miraculo:Absit. Legimꝰ
zacharie icredulitatẽ ab ipso an
gelo fuisse castigatã.mariã aũt i

aliquo rephensani nō legimus.
q̇n potius fidē ipsius helisabeth
ꝓphetante laudatā agnouimus
Beata inq̇t. q̄ credidisti. qm̄ per
ficientur in te: q̄ dicta sunt tibi a
dño. Sed iō sterilis cognate con
ceptus virgini nūciatur. vt dum
miraculū miraculo addit̄. gaudi
um gaudio cōmulet̄: Porro ne
cesse erat non modico leticie: ⁊
amoris pueiēte iflāmari icēdio.
q̄ filiū paterne dilectiōis cū gau
dio sancti spūs mox fuerat cōce-
ptura. Neq₃. n. nisi i deuotissimo
atq₃ hylarissimo corde: tāta se ca
pere poterat dulcedinis: ⁊ alacri
tatis affluentia. vel iō concept⁹
helisabeth nūciat̄ marie. q₂ ꝑfe-
cto decebat: vt v̇buz mox diuul-
gandū vbiq₃ pri⁹ sciret virgo per
angelū. q̄₃ audiret ab hoie. ne ma
ter dei a cōsilijs filij videret̄ amo
ta. si eorum q̄ in terris tam ꝓpe
gererent̄ remansisset ignara: vel
iō potius cōcept⁹ helisabeth ma
rie nūciatus est: vt dū nūc salua-
toris: nūc ꝑcursoris edocet̄ aduē
tus: reruz tēpus: ⁊ ordinez tenēs
ipsa postmodū melius scriptori-
b⁹ ⁊ ꝑdictatorib⁹ euāgelij resera
ret veritatē. q̄ plene de omnibus
a principio celitus fuerat instru
cta misterijs. Vel ideo adhuc nū
ciat̄ marie cōceptus elisabeth: vt
audiēs cognatam vetulā ⁊ gra-
uidā cogitet iuuēcula de obseq̇o
sicq₃ illa properante ad visitan-
dū. puulo ꝓphete locus ⁊ occa-
sio det̄: quo minori adhuc domi
no. sui officij valeat exhibere pri
micias. ⁊ dū ad se inuicē ꝯcurrit
matr̄ ifantiūq₃ ab alterutro exci
tata deuotio: mirabilius fiat mi
raculū de miraculis. Vide āt ne
hec tā magnifica. que ab angelo
audis ꝑnūciata: ab ipso spes ꝑfi
cienda. A quo ergo si queris. ip
sū angelū audi. Q₂ nō erit inq̇t
ipossibile apud deū oē v̇bū. Tā-
q̄₃ diceret. hec q̄ ego tā fidēter ꝓ
mitto nō de mea. sed de illius q̄
me misit virtute ꝑsumo. q₂ non
erit impossibile apud deum om
ne v̇bū. Quale. n. verbū ipossibi
le illi poterit eē: q̇ oia fecit i v̇bo
Mouet me ⁊ hoc i v̇bis angeli
cis ꝙ signant̄ non ait: q₂ nō erit
ipossibile apud deū oē factū: sed
oē v̇bum. An idcirco posuit v̇-
bum. q₂ q̄₃ facile possunt hoies
loq̇ qđ volunt. ēt qđ nullatenus
facer̄ possunt. tā facile imo icō-
parabiliter facilius valet deus
ope iplere q̇cq̇d illi v̇bo valent
exprimer̄: Dicā apti⁹. Si hoib⁹
tam facile eēt facer̄ q̄₃ dicer̄. qđ
volūt. ⁊ ipsis quoq₃ nō eēt ipossi
bile oē v̇bum. Nūc aūt q₂ vulga
ris. ⁊ vetus s̄mo ē multum iter-
esse iter loq̇ ⁊ facer̄. s₃ apđ hoies
nō apud deū. soli deo q₂ idē ē fa
cer̄ qđ loq̇. idē loqui quod velle
merito non erit ipossibile apud
deū oē v̇bum. v̇bi gratia. Po-
tuerūt ꝑuider̄ ⁊ ꝑdicer̄ prophe-
te v̇ginē. vel sterilē ꝯcepturam
ac ꝑiturā. S₃ nūq̇d facer̄ vt con
ciperet. vl' pareret: Deus aūt q̄ de
dit eis posse ꝑuider̄. q̄₃ facile po
tuit tūc qđ voluit ꝑdicer̄: tam fa

cile potuit nūc qñ voluit p seipz
qđ pmisit ipleř. Si qdē apud de-
um nec vbū dissidet ab itētione
qꝛ veritas ē: nec factuz a vbo: qꝛ
virtus est. nec modus a facto qꝛ
sapia est: ac p hoc non erit ipos-
sibile apud deum oē vbum. Au
disti virgo factū. audisti ꝛ mo-
dū vtrꝗ mirꝫ: vtrꝗ iocundum
Jocūdare filia syon. ꝛ exulta satꝭ
filia hierusalem. Et qm̄ auditui
tuo datū ē gaudiū ꝛ leticia: audi
am⁹ ꝛ nos a te rñsū leticie. qđ d
sideram⁹. vt iā exultēt ossa hūi-
liata. Audisti igr̄ fcūm ꝛ credidi
sti. crede ꝛ d mō. quē audisti. Au
disti. qꝛ ꝯcipies ꝛ pies filiū Au-
disti qdē non p hoiez. sꝫ p spūm
scūz. Expectat angel⁹ rñsū. Tps
est. n. vt reuertať ad eū. q misit il
lum. Expectam⁹. ꝛ nos. o dña v
buz miseratiōis: quos miŕabiliť
pmit snia damnatiōis. ꝛ ecce of-
fertur tibi pcium nr̄e saluť. Sta
tim liberabimur si ꝯsētis. Jn sē-
piterno dei vbo facti sumus oēs
ꝛ ecce morimur. i tuo breui rñso
sum⁹ reficiēdi: vt ad vitā reuoce
mur. hoc supplicat a te o pia vir
go flebiľ adā cū miŕa sobole sua
exul de padiso: Hoc habraā. hoc
dauid. hoc ceteri flagitāt sancti
patres. s. tui q ꝛ ipsi habitāt i re-
gione vmbre mortis. Hoc totus
mūd⁹ tuis genib⁹ puolut⁹ expe-
ctat. Nec imerito qñ ex ore tuo
pēdet ꝯsolatō miserorꝫ: redēptio
captiuorꝫ: liberatio dānatiōis: sa
lus dēiꝗ vniuersorꝫ filiorū adā:
totius generis. Da virgo respō

sum festinanť: o dña rñde vbum
quod terra: quod iferi. qđ expe
ctāt ꝛ supi. Jpse quoꝗ hoiuz rex
ꝛ dñs. quātū ꝯcupiuit decorem
tuū. tātū desiderat rñsionis assē
sum. in qua nimirꝫ pposuit salua
re mūdū. Et cui placuisti in silē
tio. iā magis placebis ex vbo cū
ipse tibi clāet de celo. O pulchra
inter mulieres fac me audiř vo
cē tuā. Si ergo eū tu facias au-
dire vocē tuā. ipe te faciet videř
salutē nr̄az. Nūqd nō hoc ē qđ
qrebas? qđ gemebas: Et qđ die-
b⁹ ac noctib⁹ orādo suspirabas:
Quid igiť: Tu es cui hoc pmis
sū ē: an aliaz expectamus: Jmo
tu ipsa non alia. Tu inquā illa p
missa: illa expectata: illa deside-
rata ex qua sanctus pater tuus
iacob iam morti appropinquās
vitā sperabat eternam cum dice
bat. Expectabo salutare tuū do
mine. Jn q deniꝗ: ꝛ p quam de⁹
ipse nr̄ ante secula. disposuit opa
ri salutem in medio terre. Quid
ab alia speras. quod tibi offerť:
quid per aliam expectas. qđ per
te mox exhibebitur. dūmō pbe-
as assēsum: ꝛ rñdeas verbū. Re
sponde itaꝗ citius angelo. imo
p angelū domino. Responde v
bum. ꝛ suscipe vbum. pfer tuuz
ꝛ cōcipe diuinum. Emitte trāsi
toriu z: ꝛ amplecteř sēpiternum
Quid tardas: Quid trepidas.
crede ꝯfiteř. ꝛ suscipe. Summat
hūilitas audatiam. verecūdia fi
duciam: nullaten⁹ conuenit nūc
vt vginalis simplicitas obliuisca

tur prudētiā. In hac sola re ne ti
meat prudēs virgo p̄sūptionem
qꝛ ⁊ si grata in silentio vecundia
magis tū̄ nunc ī v̄bo pietas ne/
cessaria. Api v̄go btā cor fidei.
labia ꝯfessioni. viscera creatori.
Ecce desideratus cūctis gētibus
foris pulsat ad hostium. O si te
morante ꝑtransierit. ⁊ rursus in
cipias dolēs querere quē diligit
aīa tua: Surge curre. aperi. Sur
ge ꝑ fidē. curre ꝑ deuotionē. api
ꝑ ꝯfessionē. Ecce inq̄t ancilla dn̄i
fiat mihi ꝟm v̄bum tuū. Semꝑ
solet esse gr̄e diuine familiaris
virtus humilitatis. Deꝰ. n. super
bis resistit hūilibus aūt dat gr̄az
humiliter ergo rn̄detur. vt sedes
gr̄e p̄paretur. Ecce inq̄t ancilla
dn̄i. Que ē hec tā sublimis hūili
tas que cedere non nouit hono/
ribꝰ: īsolescere gloria nescit: Mr
dn̄i eligitur ⁊ ancillam se noīat
non mediocris re vera humilita
tis insigne: nec oblata tanta glo
ria. obliuisci humilitatem. Non
est magnū esse humilē in abiecti
one. magna ꝓrsus ⁊ rara v̄tꝰ hu
militas honorata. Si me miseꝝ
homūtionē meis decepta simul
actionibus: ad aliquē vel medio
crē honorē ꝓuexerit ecclesia d̄o
nimiꝝ hoc vl̄ ꝑꝑ mea. vel ꝑꝑ sub
ditoꝝ peccata ꝑmittente: nonne
statim oblitꝰ q̄ fueri talē me pu
to: qualis ab hoībus. q̄ cor nō vi
dēt putatus sū̄. Credo sāe: ꝯsciaz
non attēdo: ⁊ reputans non ho
nores v̄tutibꝰ: sed v̄tutes hono/
ribus. eo sanctiorē. quo supiorez

me extimo. Videas plerosq̄ in
ecclesia de ignobilibus nobiles
de paupibus diuites factos. su/
bito intumescere. pristine obliui
sci abiectiōis. genus quoq̄ suuz
erubescere. ⁊ infimos dedignari
parentes videas ⁊ hoīes pecuni
osos ad honores quosq̄ ecclesia
sticos peruolare: moxq̄ sibi ap/
plaudere sanctitatē: vestū dūta/
xat mutatione: nō mētium: ⁊ di
gnos se extiare dignitate ad quā
ambiēdo ꝑuenerūt quodq̄ si au
deo dicer̄ adepti sunt nūmis at
tribuere merit. O mitto autē de
his quos excecat ambitio. ⁊ ho/
nor ipse supbiēdi eis materia est
Sed video ꝙ magis doleo: post
spretā secl'i pōpā nō nullos i sco
la humilitat supbiā magis adi/
scere. sub alis mit hūilisq̄ magi
stri grauiꝰ insolescere. ⁊ ipacien
tes ampliꝰ fieri i claustro: q̄ fuis
sent i seculo: Q̇ q̄ magni ꝑuer/
sū̄ est: pleriq̄ in domo dei nō pa
ciunt̄ hēri ꝯtēptui. q̄ in sua non
nihil ꝯtēptibiles eē potuerūt. vt
qꝛ vz. vbi a pluribꝰ honores ap/
petūt ibi locū hr̄e nō meruerunt
saltē ibi honorabiles videāt̄. vbi
ab hoībꝰ honores ꝯtēnunt̄. Vi/
deo ⁊ alios ꝙ non sine dolore vi
deri dz. post aggressā xp̄i militiā
rursus secularibus implicari ne
gotijs. rursus terrenis cupidita/
tibus immergi. cuz magna cura
erigere muros ⁊ negligere mo/
res sub p̄textu quoq̄ cōis vtilita
tis verba vēdere diuitibꝰ ⁊ ma/
tronis salutatiōes: sed ⁊ ꝯ sui im

patiõis edictũ ꝯcupiscerẽ aliena:
ꝛ sua cũ lite repeterẽ. nõ audiẽtes
apostolũ ex ꝑpio regis tubicinã-
tẽ. hoc ipʒ inqt in nobis ẽ ꝺlictũ
ꝙ cãs hẽtis. Quarẽ ñ magis frau
dẽ patimini: Ita ne mũdũ sibi. ꝛ
se mũdo crucifixerũt. vt q̇ antea
vix i suo vico vl' oppido cogniti
fuerũt. mõ circũeũtes ꝓuincias
ꝛ curias frequẽtãtes. regũ notici
as pricipũ familiaritates assecu
ti sint: Quid ꝺ ipso hitu dicam: i
quo iã nõ calor: sʒ color reqritur
magisq̧ cultui vestiũ: q̃ ꝟtutuʒ
isistitur. pudet dicerẽ. vicunt mu
liercule i suo studio: qñ a mona-
chis ꝑciũ affectatẽ: in vestibꝰ: ñ ne
cessitas. nec saltẽ forma religiõis
retẽta i hitu. ornari. ñ amari ap
petũt milites xp̄i: q̇ dũ ꝑpare se
ad ꝑliũ. ꝛ ꝯtra acreas potestates
ꝑtendere pauptatis isigne debu
erãt. ꝙ aduersarij vtiq̧ valde for
midãt. in molitie vestimẽtoꝝ pa
cis potiꝰ ꝑferẽtes indiciuʒ vltro
se hostibꝰ sine sanguine tradũt i-
hermes. Nec aliũde hec oĩa ma
la ꝯtingũt: nisi ꝙ illã qua seculũ
deseruimꝰ. deserẽtes hũilitatem
dũ ꝑ hoc cogimur inepta denuo
sectari studia seculariũ. cães effi
cimur reuertẽtes ad vomitum.
Audiamꝰ itaq̧ quotquot tales
sumꝰ q̇d illa rñderit. q̇ ꝺi mr̃ eli
gebatẽ. sʒ hũilitatẽ ñ obliuiscebatẽ
Ecce ait ãcilla dñi: fiat mihi secũ
dũ ꝟbũ tuũ. Fiat ẽ ꝺsiderij signũ
ñ dubitatiõis idiciũ. Et ꝑ hoc ꝙ
dicit. fiat mihi ꝭm ꝟbũ tuum ma
gis intelligẽda ẽ affectũ exprierẽ
desiderãtis q̃ effectũ reqrerẽ mo
re dubitantẽ. Quãq̃ nĩl obstat in
telligi fiat eẽ ꝟbũ orõnis. Nemo
q̇ppe orat. nisi qꝺ credit ꝛ ꝑat.
vult aũt a se reqri deꝰ ẽt qꝺ poli-
cetẽ. ꝛ iõ forte multa q̇ darẽ dispõit
priꝰ pollicetẽ: vt ex ꝓmissione ꝺuo
tio excitetẽ. sicq̧ qꝺ gratis datu-
rꝰ erat: ꝺuota orõ ꝓmeretẽ. Sic
piꝰ dñs. q̇ vult oẽs hoĩes saluos
fieri. merita nobis extorq̃t a no
bis: vt dũ nos ꝑuenit tribuẽdo:
qꝺ retribuat: grat' agit ne gratis
tribuat. Hoc vtiq̧ pru dẽs ꝟgo
itellexerit. qñ ꝑueniẽti se mũere
gratuite ꝓmissiõis iũxit meritũ
sue orõnis. fiat inqens mihi scꝺʒ
ꝟbũ tuũ. Fiat mihi ꝺ ꝟbo ꝭʒ ꝟbũ
tuũ. Verbũ quo d erat i pricipio
apud deũ fiat caro ꝺ carne mea
scꝺm verbũ tuũ. Fiat obsecro mi
hi verbũ nõ ꝓlatũ. qꝺ trãsit. sed
ꝯceptũ qꝺ maneat carne vʒ idu-
tũ nõ aere. Fiat mihi nõ tm̃ audi
bile auribꝰ: sed ꝛ visibile oculis
palpabile manibꝰ gustabile hũe
ris. Nec fiat mihi ꝟbũ scriptũ. ꝛ
mutũ. sed icarnatũ. ꝛ viuũ. Hoc
ẽ nõ mutis figuris. mortuis i pel
libꝰ exaratuʒ. sed i forma hũana
meis castis viscercibꝰ viuacit̃ ipſ
sũ. ꝛ hoc ñ mortui calami. depi-
etõe sʒ spũs sci operatione. Eo vʒ
mõ fiat mihi quo nemini añ me
fcm̃ ẽ: nemini post me fiẽdũ por
ro mltifarie: multisq̧ modis oli
deꝰ locutꝰ ẽ prĩbꝰ i prophetis. ꝛ
alijs quidem in aure alijs i ore.
alijs etiam in manu factum esse
verbũ domini memoratur. Mi-
hi autem oro vt in vtero fiat iu-
xta verbum tuum. Nolo vt fiat

mihi aut declamatorie ꝓdicatū aut singulariter significatū. aut imaginatorie somniatū. sed libē ter inspiratū ꝑsonaliter incarnatū. corꝑaliter inuisceratū. v̓bum igit̃ qͦd in se nec poterat fieri nec indigebat digneẗ in me. digneẗ ꝛ mihi fieri ẜm verbū tuū. Fiat q̇dē generaliter oī mūdo. sed spāliter mihi ẜm verbū tuū. Lectionē euangelicā exposui sicut potui. nec ignoro ꝙ nō oībus placebit. sed scio me ob hāc rē multoꝝ fore indignatiōi⁹ obnoxium. Et aut iudicabor supꝑfluus: aut ꝓ sūptor ꝙ vȝ post p̃res q̇ hūc ipȝ locum plenissime exposuerunt. rursus in eodē nouus expositor ausus fuerim mittere manū. Sȝ si q̇d dictū est post p̃res: qͦd nō sit ꝯtra patres: nec p̃ribus arbitror nec cuiq̄ȝ displicere debere. vbi aūt dixi qͦd a p̃ribus accepi⁹. duȝ sic absit typus ꝓsumptionis: vt non desit fructus deuotiōis. patienter audiam de superfluitate causantis. Nouerint tamen qui me tanq̄ȝ de ociosa ꝛ non necessaria explanatione sugillant. nō tā intēdisse exponere euangeliū q̄ȝ de euāgelio sumeẽ occasionē loquēdi. qͦd loq̇ delectabat. Si vero peccaui: ꝙ ꝓpriā magis ex hoc excitaui d̓uotionē q̄ꝙ cōmunem quesierim vtilitatē potens erit beata virgo apud suū misericordem filium hoc meuȝ excusare pcm̄. cui hoc meum qualecunq; opusculum deuotissime. destinaui.

Dn̄ica infra octauaȝ epiphāie sancti Lectio Euangelij scd̓m Lucam.

i N illo tpe. Cum factus esset. Jesus annoꝝ: duodeciȝ: ascē dētibus parentibus eius hierosolimaȝ secundū ꝯsuetudinē diei festi ꝯsumatisq; diebus: cū redirēt remā sit puer Jesus in ierusalem: ꝛ nō cognouerunt parentes eius: ꝛ reliqua.

Homelia sancti Bernardi.

p Etis a me fili carissime: q̄ tenus ex lectione euangelica: q̄ duodennis pueri iesu gesta narranẗ: aliq̄ pie meditationis: ꝛ sancti amoris eliciaȝ semina ꝛ sportulis litteraꝝ ꝯmē dans: tibi colligenda transmittā Adhuc nuncius ista ipse loq̄baẗ ꝛ ecce sensi in ipsis medullis cordis mei ex quāto ex quali ex q̄ȝ ardēti: ex q̄ȝ dulci tua id fraternitas petebat affectu: cū subito mihi venit in mentē vbi aliqn̄ fuerim: quid senserim: q̇d in me ipso euangelica verba nonnunq̄ȝ egerint: vel cū legerenẗ vel cum cantarentur: Respexi mi̇ẗ respexi: ꝛ vidi: q̄ȝ lōge post terga illa suauia ꝛ iocūda reliq̄ri q̄ȝ longe ab his delicijs occupationū: ꝛ solicitudinū me funes extraxerint adeo vt que tunc tangere nolebat aīa mea: nūc ꝓ angustia cibi mei sint. Hec recordatus sum: ꝛ effudi in me aīam meā: cū emissa ad me man⁹ dn̄i tetigit cor meū

⁊ vnxit illud vnctiõe misericoꝛ-
die ſue: cernẽs in ipſo inq̃ſitiõis
tue modo q̃d luminis q̃d ſplen
doꝛis tuꝰ mihi iſtillabat affectꝰ:
quũ iſinuari tibi flagitares: puer
ieſus triduo illo: quo querebaẗ
a mr̃e vbi fuerit: quo ſit vſus ho
ſpicio: quibus cibis alitus: quo
rũ delectatus ꝯſoꝛtio: quibus ne
gocijs occupatus. Sẽtio filij mi
ſentio ea ipſa q̃z familiariter q̃z
affectuoſe cũ quibꝰ lachꝛimis in
orõnibus tuis ſanctis ab ipſo ie
ſu ſoleas ſciſcitari: quũ añ oculoſ
coꝛdis tui illa dulcis pueri dul-
cis verſaẗ imago. Cũ illũ ſpecio-
ſiſſimũ vultũ ſpũali quadã ima-
ginatione depingis. cuꝫ oculos
illos ſuauiſſimos: ſimul ⁊ mitiſſi
mos in te iocũdius radiare per-
ſentis. Tũc vt videẗ mihi intimo
clamas affectu. O dulcis puer
vbi eras? Ubi iacebas? quo vte-
baris hoſpicio? Quo fruebaris
ꝯſoꝛtio? Utꝝ in celo? Utꝝ i terra
An in domo aliqua interim mo
rabaris: vel certe cũ aliquibꝰ tue
etatis puerulis: ſecreto loco cõ-
ſiſtẽs: eis ſecretoꝝ myſteria pꝛo-
fũdebas: ſm̃ tuã in euãgelio vo-
cẽ. Sinite puulos venire ad me:
⁊ nolite ꝓhibere illos. Felices ſi
qui fuerunt illi: quibus tot diebꝰ
tã familiariter tuam pꝛeſentiam
indulſiſti. Sed q̃d eſt mi dulcis
dñe. Qui ſanctiſſime matri tue
querenti: dolenti: ſuſpiranti non
cõpatiebaris. Deniq̃ʒ ipſa ⁊ pa-
ter tuus dolentes querebant te.

Jmo tu dña mea dulciſſima: cur
dñm querebas: quẽ deũ eſſe non
ignoꝛabas: An ne cruciaretur fa
me ne frigoꝛe vexareẗ: ne ab alio
quolibet etatꝭ ſue puero iiuriare
tur foꝛmidabas: non ne ipſe eſt
qui paſcit omnia: omnia nutrit
q̃ fenũ agri qꝺ̇ hodie eſt ⁊ cras ĩ
clibanũ mittiẗ gloꝛioſius a Sa-
lomone veſtit ⁊ oꝛnat. Quin po
tius dña mea pace tua: dico dul
ciſſimum filium tuuꝫ cur tã faci
le amiſiſti. tam icurioſe cuſtodi-
ſti. taꝫ ſero ꝙ deerat animaduer
tiſti? Utinã ⁊ mihi inſpirare di-
gnareẗ ipſe ieſus. Quid ſibi ſic q̃
renti: ſic flagitãti: ſic eſtuãti iter-
no ⁊ ſpũali ſermone reſpõderit:
vt nota tibi ſcriberem: ⁊ guſtata
eructuare ſufferrẽ. Uideamꝰ tñ
ſi placet: q̃d nã ſit ꝙ dñs ieſus ĩ
bethelẽ naſciẗ: latet ĩ egypto: nu
tritur ĩ nazareth: ⁊ ide duodẽniſ
ad tẽplũ ⁊ metropolim ciuitatẽ
aſcendit. nec tñ ſolus ſed ſub pa
rentum diſciplia. Ut q̃d iſta oĩa
Qꝛ pꝛofecto dux eſt dñs meus
ieſus: qꝛ medicus qꝛ doctoꝛ. Qꝛ
vt dux exultauit vt gigas ad cur
rẽdã viã qꝛ a ſũmo celo egreſſio
eiꝰ ⁊ vſq̃ʒ ad bethleẽ deſcẽſus eiꝰ
Jbi pſena celeſtiũ odoꝛamẽtoꝝ
relinquens veſtigia poſuit tene-
bꝛas. i. egyptũ latibulũ ſuũ. ⁊ cũ
ſedẽtibꝰ i tenebꝛiſ ⁊ vmbꝛa moꝛtꝭ
lucẽ ſupne gr̃e iſudiſſet: ẽt naza
reth ſancta ſua pñtia nobilitauit
Sicq̃ʒ nazarenus effectꝰ in tem
plũ introduciẗ: vtq̃ʒ puer diſcẽs

nō docēs: audiēs ⁊ interrogās:
⁊ in his omnibus a parentuꝫ di
sciplina nō recedēs. Sic dn̄e: sic
ꝓcedis mitos: sic sanas egrotos
hāc viā errātibus: hāc ascēdēti-
bus scalā: hūc exulibus reddituū
demōstras. Quis dabit me bo-
ne iesu tuis inherere vestigijs: ⁊
sic currere post te: vt qn̄qꝫ appre
hendā te. Ego ꝓdigus ille filius
qui accepi ad me substantiā meā
nolēs custodire ad te fortitudi-
nē meā ꝓfect⁹ sū i regionē lōgin
quā regionē dissimilitudinis: cō
parat⁹ iumētis isipiētib⁹. ⁊ simi-
lis reddit⁹ illis. Ibi dissipaui oīa
bōa mea viuēdo luxuriose: ⁊ sic
cepi egere. Infelix egestas cui ⁊
panis defuit: ⁊ porcoꝝ cibus nō
ꝓfuit: sequēs quedā aīalia imū-
dissima erraui i solitudine in ina
quoso. Viā ciuitatis habitaculi
nō iueni. Esuriēs ⁊ sitiēs aīa mea
in malis ꝯtabuit. ⁊ dixi. Quanti
mercenarij i domo pr̄is mei abū
dāt panibus. ⁊ ego hic fame pe
reo. Dū sic clamarē ad deuꝫ ex-
audiuit me deducēs me in viam
rectā: vt irē in ciuitatē habitatio
nis. In quā nisi in illā que abun
dans panibus domus dicit̄ pa-
nis. i. betheelē. Cōfiteant̄ tibi do
mine misericordie tue: qꝛ saciasti
aīam inanē ⁊ aīam esurientē sa-
ciasti bonis. Paup vtiqꝫ ille q̄
de celo descēdit: ⁊ posit⁹ i ꝑsepio
spiritualiū cibus effectus ē iumē
toꝝ. Et hec quidē ꝯuersionis vi-
ta quasi spūalis cuiusdaꝫ natiui-
tatis initiū vt ꝯformetur paruu-
lo paupertatis suscipiamus insi
gnita: ⁊ facti vt iumētū apud te
dn̄e presentie tue delicijs perfru
amur. Sꝫ qꝛ scriptū est filij acces
sisti ad seruitutē dei sta fortiter ⁊
prepara aīam tuā ad tēptationē
Abscōdit modicū faciē suā dn̄s
iesus a nobis nō vt discedat: sed
lateat. Ecce egyptus: ecce tene-
bre: ecce turbatio. Sedentes q̄p
pe in tenebris: ⁊ in vmbra mortꝭ
ex parte: iocūditatis inopia vin-
cti: ⁊ cōpediti ferro propriū vide
licet duricia cordis necesse ē vt
clamem⁹ ad dn̄m cū tribulamur
⁊ ipse de necessitatibus nr̄is eru
et nos. Luce eni ꝯsolationis sue
dissipās tenebras huius tempta
tionis: ⁊ gratia interne compun
ctionis: rumpens vincula interi
oris duricie sereniori vultu nos
precedit in nazareth. Ut ibi iter
flores scripturarū ⁊ virtutū fru-
ctus seniorum disciplina nutriti
duodecim annis delicias sorcia-
mur. Sicut. n. dn̄s iesus i nobis
nascit̄ ⁊ ꝯcipit̄: ita ⁊ ꝓfecto cre-
scit ⁊ nutritur in nobis: donec oc
curramus oēs in viꝝ perfectum
in mensurā etatis plenitudinis
christi. Cū ergo factus eēt iesus
annoꝝ duodecim ascendentib⁹
illis in ierusalem sꝫ ꝯsuetudinē
diei festi: cū redirēt: remāsit puer
iesus i ierusalē. Primū itaqꝫ ne
nos pretereat huius historie sua
uitas: sciendū id moris fuisse iu-
deis vt ascēdentes ad diē festum
seorsū viri: seorsū mulieres icedi
rēt ne forte aliq̄d coinq̄natiōi

subrepet prescribente lege diui-
na vt mūdi tm̄ sacris solēnis ite-
ressēt. Unde credibile ē puer ie
sū illo tēpore nūc patri ⁊ viris ad
herētibus ei: nūc matri. ⁊ mulie
rib⁹ cōmitantib⁹ eā sue presentie
dulcedinē indulsisse. Cogitem⁹
ergo quāta eorū. fuerit felicitas:
q̄ tot dieb⁹ viderūt faciē eius: ⁊
melifluos ei⁹ sermōes audierūt:
⁊ cōsiderauerūt in hoīe. ⁊ puero
quedā celestis radiare virtutis ⁊
inter confabulationes mutuas
misterium sapiētie salutaris īsere-
re. Stupēt senes: admirantur iu
uenes. ⁊ sue tūc etatis pueri. mo
rū grauitate. ⁊ sermonū pōdere
deterent. Credo ēni in illo specio
sissimo vultu tātā gratie celestis
elegātiā refulsisse. vt omniū in se
cōuerteret aspectū. auditū erige
ret. excitaret affectū Cerne queso
quēadmodum a singulis rapit. a
singulis trahit. senes osculātur.
amplectunt iuuenes. pueri obse
quūt. Que lachrime a pueris dū
diutius a viris tenet. Que scis
mulieribus q̄rimonie cū paulo
plus cū patre. ⁊ eius sociȷs mora
ret. Credo singulos ꝓclamare i-
timo affectu. Osculet me osculo
oris sui. Et pueris eius p̄sentiam
suspirantib⁹ senū cōtubernijs se
inserere nō audētib⁹. illud facile
se coaptat. Quis mihi det te frēm
meū. sugentē vbera matris mee.
vt iueniā te foris ⁊ deosculer. Cū
hac igit iocunditate ingredien-
tibus cunctis ciuitatē sanctam cō
tēplare rogo inter singulas fami
lias q̄z pia fuerit. ac sancta contē
tio. cunctis ōsiderātibus eius si-
bi p̄sētiā dulcissimam indulgeri
hec felix q̄ vicit. Forte ob hanc
causam cōsumatis oībus cū redi
rēt. remāsit puer iesus in ierusa
lē. ⁊ nō cognouerūt parētes ei⁹
arbitrās. n. vnusq̄sq₃ eēt cum al-
tero. vtpote qui amabatur ꝙ ab
oībus. ⁊ ab omnibus patebatur.
Nō cognouerūt parētes eius: ꝙ
abesset. donec itinere diei exple-
to. ꝑ singulas familias q̄ simul
ascēderant quererent inter cogna
tos. ⁊ notos. Et nō inueniētes re
gressi sunt i ierusalē. post triduū
aūt iuenerūt eū in tēplo. Per il
lud itaq₃ triduū vbi eras bone ie
su? Quis cibū aut potum mini-
strauit. Quis detraxit calciamē
ta. Quis mēbra puerilia vnguē
tis fouit. ⁊ balneis. Scio certe. q̄r
sic volūtatē nostrā sumpsisti īfir
mitatē. ita cū velles ꝓpriā ostēdi
sti virtutē. ⁊ ita cū velles. hijs ob
sequijs nō eguisti. vbi ergo eras
dn̄e iesu. De his oībus estimare.
vel ꝯijcere. vel opinari libet aliq̄d
affirmare āt temere nihil l₃. Quid
dicā de⁹ me⁹. An vt te ꝑ oīa nr̄e
ꝯformares pauptati. ⁊ i te hūane
nature calāitates suscipes q̄si vn⁹
e turba paupū stipē ꝑ hostia mē
dicabas. Quis dabit me buccel
larum illarum sic mēdicatarum pticipē fi
eri. vel saltē diuini illi⁹ edulij reli
quijs saginari. Sed vt ad sublimio
ris opiniōs secreta vertam⁹. pri-
ma forte die p̄n̄is se vultibus
presentauit. non vt consederet.

ſed vt ordine ſuſcepte diſpẽſatio
nis paternam vocẽ conſuleret.
nõ abſurda videt talis opinio. ſi
eſtimetur ꝙ dei filius de his q̃ i
diuina natura. ſimul ipſe cũ patre
⁊ ſpiritu ſancto coeq̃lis. ⁊ ſubſtã
tialis vtriqꝫ diſpoſuerat i forma
ſerui: quã ſuſcepat. homo paruꝰ
dũ magnũ cõſulerit. non vt diſce
ret. quod ipſe cum patre i forma
dei eternaliter nouerat. ſed vt ip
ſi patri ꝑ oĩa deferret. obediẽtiaꝫ
offerret ꝓferret hũilitatẽ. Ibi igi
tur i illo ſecreto cubiculo patris
ḋ baptiſmate ſuſcitãdo. de eligẽ-
dis diſcipulis de condendo euã-
gelio de miraculis faciendis po
ſtremo de tollerãtia paſſionis de
reſurrectionis gloria. Cũctis di-
uino modo diſpoſitis altera iam
die angelicis ⁊ arcangelicis cho
ris ſuauitatẽ ſui vultus indulſit.
Referenſqꝫ antiquam ciuiũ ſuꝑ
norum ruinã poſt modicũ repa-
randã vniuerſã letificauit ciuita
tẽ dei. Iã tertia die ſe cuneis pa-
triarcharũ. ⁊ ꝓphetarũ imiſcẽs.
ea q̃ a ſancto ſene Symeone du
dũ audierant ꝓprĳ vultus mani
feſtatione approbauit. Sicqꝫ ex
peccationis illoꝝ moras. iſtãtis
iam redẽptiõis promiſſione con
ſolans animeq̃ores atqꝫ alacrio
res reddidit vniuerſos. Merito
igit poſt triduum inuenit in tem
plo in medio doctorũ. ⁊ ſenioruꝫ
vt paterne pietatis de hominuꝫ
reꝑatione conſiliũ ſicut angelis
⁊ ſanctis carne exutis quãtũ vi-
debatur propalauerat: in omniũ

locorũ ſacratiſſimo tẽplo hyero-
ſolimitico. ⁊ hĳs primo q̇ precio
ſiſſimũ huius promiſſionis theſa
urũ in ſacris litteris cõuerſabãt.
paulatim inciperet reſerare. pri
mũ audiẽs ⁊ iterrogãs. deide ſa
cratiſſima myſteria ꝓdiens. De
niqꝫ mirabant oẽs ſuꝑ pruden-
tia ⁊ reſponſis eius. Data ẽ hec
pueris. ⁊ adoleſcẽtibus. humili
tatꝭ. ⁊ reuerẽtie forma. vt i medio
ſenioꝝ taceãt. vt audiant. interro
gent vt diſcant. Iudica mihi di-
lectiſſima domina mea. matꝛ dñi
mei. q̇d tibi fuerit animi. q̇d ſtu-
poris. q̇d gaudĳ. cũ dulciſſimuꝫ
filiũ tunꝫ dominũ ieſum inueni-
res. nõ iter pueros ſed inter do-
ctores. cũ omniũ oculos i ipſum
itentos. omniuꝫ cerneres aures
ad ipſuꝫ erectas. cũ de prudẽtia
eius. ⁊ reſpõſis. puſilli. ⁊ magni.
docti pariter. ⁊ indocti loquerẽ-
tur. Inueni inq̇t. quẽ diligit aia
mea. tenebo illũ nec dimittã. Te
ne o dulcis dña. tene quẽ diligiſ
⁊ triduanã eius abſentiam mul
tiplicatis delicĳs recõpẽſa. Fili
q̇d ẽ. ꝙ feciſti nobis ſic: Ecce pa-
ter tuus ⁊ ego dolẽtes quereba
mus te. Iteꝝ dña mea dico. tibi.
Quẽ dolebas. Credo nõ famem
nõ ſitim. nõ idiã timebas puero
quẽ deum noueras, ſꝫ tñ ſubtra
ctas vel ad modicũ ineffabiles
ꝓſẽtie eius delicias q́rebaris. Tã
eni dulcis eſt dñs ieſus guſtan-
tibus eũ. tã ſpecioſus ad vidẽdũ
tã ſuauis ad amplectendum. vt
breuis eius abſẽtia. maxima do

ſoꝛis materia ſit. Quid ē ꝙ me q̄
rebatis: Neſciebatis qꝛ i his que
patris mei ſunt opoꝛtet me eē:
Iā hic celeſtiū myſterioꝝ. in q̄bꝫ
ꝑ triduū fuerat obſeratū: incipit
reſarare ſecretū. Ut humilitatis
⁊ obediētie ſimulq̄ ꝓpꝛie volū-
tatis deſerēde ſenioꝝ ꝓceptis: eti
am vtilibus ꝑtermiſſis obtempe
randi expꝛeſſius: ⁊ excellēti⁹ cō-
mēdaret exēplū. cū his ſublimi-
bus tā vtilibus: tā deniq̄ neceſ-
ſarijs ꝑtermiſſis ſenioꝝ ſe ſubdit
volūtati. vt ait euāgeliſta. Et de-
ſcēdit cū eis: ⁊ erat ſubditus illis
ſꝫ quid ē ꝙ ait euāgeliſta: Scili-
cet ꝙ ipſi nō intellexerūt verbū:
quod locutus fuerat. Nō hoc de
maria dictum arbitroꝛ. q̄ ex quo
ſpūs ſāctus ſupuenit in eam ⁊ ei
virtus altiſſimi obūbꝛauit: nullū
filij cōſiliū potuit neſcire: ſꝫ cete-
ris neſciētibus ſiue nō itelligen-
tibus qꝺ dixerit. Maria vt ſciēs:
⁊ intelligēs conſeruabat omnia
ꝟba: hec conferens in coꝛde ſuo.
Memoꝛia ꝯſeruabat. meditatio
ne ruminabat: ⁊ hec cū ceteris. q̄
de eo viderat ⁊ audierat cōfere-
bat. Ita ēt beatiſſima virgo. tūc
miſicoꝛdit ꝓuidebat nobis. ne-
tā dulcia tam ſalubꝛia: tā neceſſa
ria aliq̄ negligētia laberentur. ⁊
pꝛopterea nec ſcriberēt. nec ꝑdi-
carētur ⁊ ſic ſequentes: hui⁹ ſpi-
ritualis māe dlicijs fraudarētur
Omnia igit hec virgo pꝛudētiſ-
ſima: fidelit cōſeruauit. Uerecū
die tacuit: oppoꝛtune ꝓdidit. ⁊
ſanctis diſcipulis ⁊ apoſtolis ꝑ-
dicanda: cōmiſit. De his vero
q̄ ſequūt. Jeſus ꝓficiebat etate:
⁊ ſapiētia: ⁊ gratia apud deū ⁊
homines. Multi multa dixerūt
⁊ diuerſi diuerſa ſētiūt. de quoꝛū
ſentētijs non ē noſtrū iudicare.
Alij animā chꝛiſti ex quo creata
ē ⁊ aſſumpta in deum equalē cū
deo ſapiētiā habuiſſe putarūt.
Alij q̄s creaturā: creatoꝛi adeq̄-
re timētes ſicut etate: ita cū ſapiē
tia ꝓfeciſſe dixerunt euangeliſte
innitentes auctoꝛitati: q̄ ait. Je-
ſus aūt pꝛoficiebat etate. ⁊ ſapiē-
tia. ⁊ gratia. Nec mirū inq̄unt ſi
minoꝛ dicatur fuiſſe ſapiētia: cū
moꝛtalis atq̄ paſſibilis. atq̄ per
hoc beatitudine minoꝛ tūc fuiſſe
ꝟaciſſime ꝑdicet. De hoꝝ ſētētijs
iudicet q̄ſq̄ vt velit. Mihi ſuffi-
cit ſcire. ⁊ credere dn̄m ieſum ex
quo cū deo i vnā eſt aſſumptio ꝑ
ſonā: fuiſſe ꝑfectū deū: ac ꝑ hoc
ꝑfectā ſapientiā ꝑfectā iuſticiam
ꝑfectā beatitudinem ꝑfectam fu
iſſe virtutē. ⁊ eſſe ⁊ quicquid ꝺ eo
ſm ſubſtantiā dici poteſt: de eo
potuiſſe dici etiam cum in vte-
ro fuiſſet matris n̄ ambigo. Nec
iō aut reſurrectionē: aut moꝛtali
tatē aut paſſibiliatē abꝛogamus
cū eū nō fantaſtice. ſed ꝟe hoiem
eē confiteamur. ⁊ ꝟam hominis
fuiſſe naturā i qua potuit pꝛofice
re. Utrū etate aut ſapientia ipſi
videant: qui de huiuſmodi cōtē
dere norunt. Tu autē filij q̄ſtiōeſ
nō q̄ris. ſed deuotionē nec vnde
lingua actuatur. ſꝫ vnde animuſ
excitetur. Et pꝛopterea his q̄ ad

⁊

hystoriā ꝑtinent iterim ꝓtermis-
sis.ad spūalem itelligētiam enu
cleādā sicut ipse de quo loq̄mur
īspirare dignabitur trāseamus.
Nūc redeundū ē ad te fili caris-
sime cuius anim⁹ ē ꝯformari xp̄o
⁊ vestigiis iesu artius inherere:si
forte sufficiā de euāgelica lectiōe
tuū tibi explicare ꝓfectū: vt hoc
ipsuꝫ legas i his cedulis: quod i
te ipso suauis expiris. Credo.n.
te trāsisse ad nazarenas de bethe
lemitica pauptate diuitias.⁊ iaꝫ
duodenū effectū de florib⁹ naza-
renis ad fructus hierosolomiti-
cos ascēdisse:vbi nō tā i codicib⁹
q̄ꝫ i propriis moribus hec misti-
ca valeas lectitare. Sicut.n.be-
theelē vbi christus puul⁹: ⁊ pau
per nascit bone vite ē ichoatio.
Sicut nazareth vbi nutrit virtu
tū ē exercitatio. ita hierusalē ad
quā dn̄s ascēdit:ē celestiū secreto
rū cōtēplatio. In betheelē enim
⁊ paupescit:i nazareth ditescit: i
hierusalē affluit ḋliciis. Paupe-
scit q̄ppe pfecta mūdi abrenūcia
tiōe. Et ditescit virtutū pfectione
deliciis affluit spiritualiū saporū
dulcedine. Ascēdēdū q̄ppe est a
conualle ploratōis inter aspera
tēptationis p plana exercitii spi
ritualis.ad alta luminose.ꝯtem-
platōis. In betheelē noue cōuer
satiōi dedicat īfantia:q̄ ratiōis i-
potēs nēinē ledit nēinē fallit li
bera cupiditatis. sue volūtatis i
scia nēinē iudicat nl'li detrahit
nihil cupit nec de p̄sentib⁹ anxia
nec de futuris sollicita.alieno tā
tū substentatur iudicio. Hāc no
bis īfantiā.vas electionis cōmē
dans si q̄s ait iter vos sapiēs vo
luerit fieri.stultus fiat:vt sit sapi
ens. Et dn̄s in euangelio. Nisi
cōuersi fueritis.⁊ efficiamini sic
puuli nō ītrabitis i regnum celo
rū: Hac itaqꝫ q̄libet aia initiata i
fantia post herodianas persecu
tiones si ceperit i ea quasi i agro
fertilissimo v̄tutū flores vbiqꝫ pu
lulare:ñ īmerito nazareth q̄ flos
iterpretatur:quasi septennis iha
bitans duodecimū annū felicit
expectabit. Prio q̄deꝫ necesse ē
vt ager cordis nr̄i peccatoꝝ nr̄o
rum recordatione ⁊ īfirmitatis
nostre ꝯsideratione istercoretur:
deide tēptationū vomere multi-
tiplici fatiget. Ut sic virtutū se-
mina flores pariāt spiritualiū ex
ercitioꝝ Ergo illū a quo iā spiri
tus timoris.vitia antiq̄.⁊ iolitas
cupiditates resecauerit. Unius
anni puerū extimato. Si deinde
mitē eū ⁊ obedientē spūs pietat
effecerit biēnē spiritualit iudica
to. Iā si spūs sciētie sue īfirmitat
cognitionē.⁊ auxilii diuini ꝯside
riū īfuderit:triennē ñ dubites ac
cessisse. Quē si ꝯtra tēptationes
⁊ carnales delectatōes q̄ militāt
aduersus aiam:spūs fortitudis
īmobilē reddiderit ac robustū.
annoꝝ q̄tuor pueꝝ admirat. Ac
cedat spūs ꝯsilii:⁊ virtute discre-
tōis q̄nquēnē faciet. Cui si spiri
tus itelligētie meditationē sacre
legis idulxerit ad sexti anni eta-
tē felici ꝓgressu pueit. Septimū

annū ſp̄ūs ſapientie aduehit: q̄ ꝺ legis ꝺiuine meditatione procedit. Quatuoꝛ v̄o virtutes cardinales quaſi quatuoꝛ etiā annoꝛū lucē anime iuehunt pꝛofitiēti: q̄bus nihil ē in vita vtiliꝰ hoīb9 ſicut ꝺe ipſis ſcriptū ē. Sobꝛietatē enim ꝺocet. ⁊ pꝛudentiā ⁊ iuſticiam: ⁊ virtutē quibus nihil ē vtilius. hec ſunt p̄cedentiū virtutū moderatrices ſine q̄bꝰ cetere nec honeſte haberi nec pſeuerāt poſſunt ſuari. Agit. n. ſobꝛietas: q̄ alio nomine tempātia ꝺicit: ne ſit ipſaꝝ virtutū imoderata pꝛogreſſio. Pꝛudentia ne ſit earū ī diſtincta cōfuſio. Juſtitia ne ſit virtutū vſus imoderatus: Uirtꝰ q̄ ⁊ foꝛtitudo ꝺicit: vt pſeuerant earū teneat affectus. Sequitur annus ꝺuodenus. iſq3 contēplationis: q̄ ad ipſā celeſtē ieruſalem aiam ſubleuat eſtuantē q̄ celum reſerat q̄ poꝛtas paradiſi aperit q̄ ſpōſū ipſū ſpōſū ſpecioſū foꝛma p̄ filijs hominum: quaſi p cancellos pſpiciētē puris mētis oculis exhibet cōtēplādū. vt vocē illā ſuauiſſimā mereat audire. Tota pulcra es amica mea: ⁊ macla nō ē i te. Immaculata. ſoꝛdibꝰ peccatoꝝ. vl' paſſionū. euolās a retibus occupationū oblita meroꝛū p̄teritoꝛū. euaneſcentibus imaginibus exterioꝛū creatoꝛum: coꝛdis ſui faciē ad cernendū quē ꝺiligit ſūma auiditate ſubſtolit. Et ideo audit. Tota pulcra es amica mea ⁊ macula nō ē i te. Fauus ꝺiſtilans labia tua. Hyems iquit tranſit: iber abijt. ⁊ receſſit: floꝛes apparuerūt i terra noſtra hūi ſāe floꝛes odoꝛiferi nimirum licz adhuc i q̄dā nouitate virtutes. que poſt hyemē pſecutionū. ⁊ hymbꝛē tēptationū. i agro peccatoꝛis bene pficientis feliciꝰ oꝛiūt. q̄rū xp̄s ꝺcoꝛ. ſiml' ⁊ odoꝛ ꝺlectatꝰ ab iferioꝛibus eā ad ſupioꝛa iuitans hyems inq̄t tranſijt. iber abijt ⁊ receſſit. floꝛes apparuerunt i terra noſtra. Et qm̄ pꝛo gemitu ꝯpūctionis apitur vita cōtēplatiōis adiecit i ſequētibus. Uox turturis audita ē i terra noſtra. Recole fili quid ſoleas i angulis ſuſurrare: quū ſcilicet ad inſtar turturis que auis caſtiſſima ē ⁊ ſoliuaga. ⁊ gemebūda. latebꝛas. queris. Et licet iter multos cōſtitutus ſolitudinē tibi edificas quotidianā. qm̄ gemis: qm̄ eſtuas: qm̄ q̄ris quē ꝺiligit aīa tua ⁊ amoꝛis vim patiens. iam optas videre quē amas quem nunc blandiris ⁊ nunc ad amoꝛis. ⁊ ꝺeſiderij itētionē ſuauiter idagaris. Nunc moꝛas accuſas nunc te cernis cōtēptum nunc te viſitatione cōſiteris idignū ⁊ iterū ꝺe eius toties exptus bonitate pꝛeſumis. Nunc quaſi vlterius nō ſubſtineas ſpiritnali quodā litigio. vel luctamine euincere retardantē conaris? Que tunc lachꝛime: Qui gemitus: Que ſuſpiria: Que voces: Nunc oculi fletu graues cum intimis ſingultibus. eriguntur ad celum nunc manus extenduntur: ⁊ bꝛa-

chia: nũc pectoris tõsione anime
tarditas accusat. Proferunt in/
terim verba sine principio: sine fi
ne. quorum nec sententie coherent
sibi nec ratiões similes sunt: nec
alicuius lingue sensus vel ydio/
ma seruat. Quã vox aliquã respon
det affectui: ⁊ iterum vocem affectꝰ
intercipit. Gaudet certe pius il
le iesus tali certamine superari ⁊
talis anime tali instãtia delecta
tus ad circũstantes angelos glo
riat. Vox turturis audita est in
terra nostra. In terra viuentiuz
Vox talis anime sic estuãtis au
ditur. cũ talis desiderij odor sua
uissimus vniuersã demulcet sua
uitaté dei. Sic tibi i anguo qua/
si helie i speluũca primo trãsit spi
ritus grãdis subuertẽs mõtes ⁊
cõterẽs petras. Non i spiritu do/
minus. Et post spiritum cõmo/
tio: sed nõ in cõmotiõe dominꝰ.
Et post cõmotionem ignis. Sz
nõ in igne dñs. Post igné sibi/
lus aure tenuis. ⁊ ibi dñs. Hi sũt
quidã gradus ꝑ quos i oratione
mens compuncta conscendit: q̃
si virgula fumi ex aromatibus
myrrhe ⁊ thuris. ⁊ vniuersi ge/
neris pulueris pigmẽtarij. Sed
hec tibi ipsi nõ tã inuestigãda q̃z
ipsa tua oratione animaduertẽ
da cõmitto. Diligenter ergo at
tẽdas cũ qua primũ difficultate
nõnũq̃z ingrederis cubiculũ pe
ctoris tui: vt inuenias tibi spelun
cam in qua quodãmõ sepeliaris
ab oĩbus que mũdi sunt. ⁊ ores
patré tuũ in abscõdito. Videtur
aliquãdo cor in modũ silicis du/
rissime. Videt quasi mons aliq̃s
interiacẽs interiorẽ aspectuz ab
omnibus spiritualibus exclusis/
se: donec spũs grandis ꝑtrãsiens
subuertat mõtes ⁊ cõterat petras
añ dominum. Quẽ nimirum spũm
sequitur cõmotio: qm̃ mens qua
dam cõpunctione resoluitur: ⁊
fluentibus lachrymis quicq̃d in
se sordidum est vel aduersuz cõ/
mora interiori contritione deter
git. Unde orta spe igne ineffabi
lis desiderij exardescit ⁊ spiritua
le quoddam certamen init cum
deo donec sibillus aure tenuis il
lapsus precordijs leni tactu per
stringit affectũ cũctis motibꝰ cũ
ctis dissensionibꝰ cũctis verbis:
cũctis cogitatiõibus iponẽs silẽ
tiũ vsq̃z ad ipsas ierusalẽ celestis
delicias aĩam subleuat cõtẽplati/
uã. Tunc ille diu quesitus: toti/
ens rogatus tam ardẽter deside
ratus speciosus forma pre filijs
hominũ quasi ꝑ cancellos ꝓspi
ciens inuitat ad oscula: surge in
quiens ꝓpera amica mea. ⁊ veni
Tũc ingrediẽs irlm̃ trãsit in lo/
cũ admirabilẽ vsq̃z ad domũ dei
in voce exultationis ⁊ cõfessionis
Tũc amplexus tũc oscula: tũc in
ueni quẽ diligit aĩa mea. Tenui
illũ nec dimittã. Tũc in ierusalez
affluit delicijs: ⁊ fruitur bonis. ⁊
diẽ festũ cũ exultatione colit. ob
secro itaq̃z fili carissime memẽto
mei: cũ bñ tibi fuerit vt sugeras
dilecto tuo regi tuo qui ẽ in scõ
vt educat me de isto carcere: de

his tenebris.ꝺ his. Vincul̃:vt tã dẽ aliqñ respirẽ i prioris gaudij libertatẽ. Sẽtiã ⁊ ego q̃ꝫ magna multitudo dulcedinis illi⁹ quaꝫ abscõdit timentibus se. Sꝫ heu heu rara hora: ⁊ pua mora felix q̃ triduo poterit ꝯmorari in his delicijs. In his trib⁹ diebus contẽplatiõis lucẽ.nõ incõueniẽter itelligo qm̃ q̃cq̃d deo potit mẽs illuminata sẽtire aut ad potẽtiã eius aut ad sapientiã. aut ad bonitatẽ credimus ptinere. Cernit̃ itaqꝫ dñs ies⁹ aliqñ fort̃:⁊ potẽs in ꝓlio:vt scias te vel vt sẽtias te si dilexeris eum ꝯtra munduꝫ ꝯ̃ diabolũ ꝯtra oẽm principatuꝫ ⁊ potestatẽ.eius dextera ꝓtegẽte cui resistere nemo põt: sub q̃ curuant̃ q̃ portãt orbẽ q̃ si tenuerit aquas oia siccabunt̃ si emiserit eas euertet terrã. Si igit̃ spirit⁹ potestatẽ hñs ascẽderit sup te si stimulos accidie exagitauerit.si aculeos diuersaꝝ passionũ accẽderit si aduersũ te ꝯmouerit mũdũ.si iflãmauerit ꝑsecutiões. Si times si trepidas: si p singl̃a momẽta vinei formidas: ⁊ ita ad iesũ tuũ anxius curris ploras: ex põis picula opẽ flagitas: aderit tibi quẽ diligis i specie potẽtissimi regis:⁊ scd̃ꝫ orõnẽ sancti dauid. Apphẽdet arma ⁊ scutũ ⁊ exurget i adiutoriũ tibi. Audies q̃ꝫ ne timeas a facie eoꝝ: q̃ ego tecũ sũ. Et si secretoꝝ cognitõeꝫ vel cui⁹ vis alicuius solutiõem tibi desideras reuelari si mũdãe ꝯfusionis causas: ⁊ rõnes anxi⁹ admiraris.si mouent̃ pedes tui q̃ pacẽ peccatoꝝ vides.q̃ in labore hoium nõ sũt ⁊ cũ hoib⁹ ñ flagellant̃.q̃ris diuersoriũ vbi cũ iesu solus cũ solo fabularis clamas cũ hyeremia. Iust⁹ q̃deꝫ tu es dñe si disputẽ tecum. Verũtñ iusta loquar ad te. Quare via impioꝝ ꝓsperat̃: Sic itaqꝫ querẽti aderit ille magister q̃ docet sol⁹ hoiem scientiam hꝫ claueꝫ sapie ⁊ aperit:⁊ nẽo claudit: claudit: ⁊ nemo apit. Aderit in specie doctoris suauissimi:in cuius dextera ignea lex:vt te illuminatione cognitione ⁊ charitate: q̃ ex legis meditatione ꝓcedit:inflãet. Porro in sinistra eius ṽga equitatis:virga regni:vt ⁊ querẽtis presumptionẽ arguit ⁊ curiositatẽ ꝯpescat. Postremo si hec oia ⁊ si magna.⁊ si splẽdida:⁊ si sub tilia. Vnius tñ osculi desiderio suauissimoꝝ labioꝝ illi⁹ vno tm̃ tactu nõ fastidias incipiꝫ sqꝫ querulis vocibus clamare cũ ꝓpħa quesiui vultũ tuũ vultũ tuũ dñe req̃rã. Quis mihi det te fratreꝫ meũ suggenteꝫ vbera mr̃is mee vt inueniã te foris.⁊ deosculer te. Veniet certe tibi i odorẽ vnguẽtoꝝ.⁊ aromatũ:sicqꝫ celeste.⁊ diuinũ quoddã tremẽti imprimẽs osculũ oia viscera tua ineffabili iocũditate ꝑfundet : vt clamare delectet.diffusa est gr̃a in labijs tuis. Cũ legẽ:⁊ prophetas legis animaduerte diligẽter ⁊ iuenies ipsas aptiões ⁊ ꝯtẽplatiões multotiens in figuris:⁊ enigmatib⁹

q̄busdā designatas. Sūt. n. mlˀta
genera ꝯtēplatiōis: ac spūalium
visionū: q̄ tn̄ oia: vel ad dei potē
tiā vel ad dei sapiam vel ad dei
benignitatē ptiere noscunt. Nā
si cogitet deꝰ respectu oiuꝫ: vt cā
quoꝝdā vt sint: quoꝝdā āt vt rō
nales: ac per hoc sapie capaces
sint multoꝝ ꝙ̄ vt bti sint. Pri-
mū potētie: alteꝝ sapientie. Ulti
mū ascribā bonitati. Potētie q̄
dē ē: ꝙ sine ipso nulla creatura
subsistit. Sapie: ꝙ sine ipso nlˀla
doctrina istruitur. Bōitati ꝙ si-
ne ipso: nulliꝰ rei vsus expedit.
Apud ipm secura sūt oia: cuꝫ ni
hil sit quo eiꝰ turbari possit po-
tētia. In ipso creata sūt oia: cuiꝰ
nō pōt falli sapia Ex ipso recta
sūt oia: cuiꝰ natura nulla pōt de
prauari malitia. Ergo i reꝝ crea
tura ꝯtēpla mur eiꝰ potētiā i for
ma sapiam bonitatē in vsu. Sāe
i his q̄ in carne gessit. tn̄ ꝯtēpla-
ri malueris: hūc ipꝫ triduane lu
cis splēdorē facile itueberis. Si
nascētē i p̄sepio: si i brachijs va-
gientē si pēdētē ad vbera. Si i-
ter vlnas simeonis puuluꝫ: ocul
illuminate mentis aspexeris: bōi-
tatis eius opa interius admira-
re. Si vultū eius igneū: flagellū
quoqꝫ de resticulis. Uocēqꝫ tri-
bilem. q̄bus vendentes ⁊ emen-
tes in tēplo terruit: q̄bus euertit
cathedras nūmularioꝝ: quibus
insuper colūbaꝝ vēditores eiecit
ꝯsiderare delectat tante virtutis
potentiam expauesce. At si iocū
dum ducis insidias scribarum ⁊
pharisеoꝝ totiēs deprehēsas ca-
lidas eoꝝ obiectiōes. responsio-
nū illius prudentia confutatas
occulta mente pspicere sapiētie
eiꝰ lucem: clarius emicare psen-
ties. Ita quoqꝫ fuit potētie: ꝙ fu
gauit demōes: ꝙ turbas pauit:
ꝙ calcauit maria. ꝙ Lazaꝝ vo-
cauit de monumēto. ⁊ tn̄ nō mi
noris sapie fuit. ꝙ vt pricipes hu-
ius mūdi fallerentur: inter diui
na miracula a diabolo se tēptari
pmisit. Q̄ȯ velut egens esurierit
ꝙ i naui dormierit ꝙ crucē mori
turus ascēderit. Ueꝝ qꝛ in boni
tatis illius meditatiōe libentius
immoraris ingredere q̄so domū
symonis pharisei ⁊ intuere attē-
tius ꝙ̄ pio: ꝙ̄ suaui ꝙ̄ iocūdo. ꝙ̄
clementi vultu humi ꝓstratam
respicit peccatricem. Quā ꝯpa-
tienti processu illos pedes peni
tentie lachrymis irrigādos p̄be
at. ⁊ capillis quos sibi hactenus
supbia. ⁊ lascinia vēdicauerat de
tergendos. labijsqꝫ tot sceleꝝ fe-
ditate polutis diligenter osculā
dos. Osculat. osculat: o btā pec
catrix pedes dlˀcissimos. suauis-
simos. speciosissimos. q̄bꝰ caput
serpētis ꝯteritur. ante quos an-
tiquꝰ hostis egreditur: q̄bus cal
cantur vicia q̄bus mūdi omnis
sternitur gloria quibus supboꝝ
⁊ sublimiū colla mira virtute p̄-
mūtur. Osculare iquā ⁊ felicibꝰ
alābe labijs vestigia. q̄ nullꝰ pec
cator post te exhorreat: nullꝰ ꝙ̄
tūlibet criminosus r̄fugiat nullꝰ
expauescat idignꝰ. Osculare. cō

plectēre ſtringe.⁊ angelis ⁊ hoi
bꝰodorāda veſtigia pēitētie ⁊ cō
feſſionis vnguēto ꝑfunde, vt to-
ta domꝰ ipleaꝛ odoꝛ vnguēti.ve
ve tibi o phariſee. cui eſt odoꝛ
moꝛtꝫ i moꝛtē.ꝙ times aliēis ma
culari peccatꝫ.cū te timoꝛ ꝓpꝛiuſ
ōterius fediuſqꝫ maculet.Neſciſ
ꝙꝫ ſuaue redolet miſicoꝛdie mi-
ſere huiꝰ peccatricis miſia.Quā
dulcis ſapiat pietati ꝯfeſſio pura
peccati. Quā gratū ſit illi ſacriſi
ciū coꝛdis ꝯtritio ꝙꝫ cito ꝯſumat
peccatū ardēs dilectio.Dēiqꝫ di
miſſa ſūt ei peccata multa qm̄ di
lexit multū.Gratia tibi o beatiſſi
ma peccatrix. oſtēdiſti mūdo tu
tū ſuis peccatoꝛibꝰ locū pedes.ſ.
Jeſu ꝙ neminē ſpernūt. neminē
ꝺpiciūt neminē repellūt ſuſcipiūt
oēs.oēs admittūt ibi certe etyo-
piſſa muttat pellē ſuā . ibi pardꝰ
mutat varietatē ſuam vbi ſolus
phariſeus nō expurgat ſupbiam
ſuā.Quid agiſ o aīa.mea o miſa
mea o peccatrix mea?Habes cer
te i te tuaſ lachꝛymas. habes vbi
ſeda tua oblectamēta ſacris ocu
lis purges . ⁊ totū affectiōis tue
vnguētū ſecure ſine aliquo metu
vitij īfundas. Quid diſſimulas?
Erūpite o dulciſſime lachꝛime:
erumpite curſum veſtrū nullus i
pediat.Rigate ſacratiſſimaſ plā
tas dn̄i mei.ſaluatoꝛis mei ſuſce
ptoꝛis mei.Nā ſi ꝙs phariſeꝰ ſub
murmuret ſine me a ſuis aſpecti
bꝰ arcēdū cēſeat .ſi ſimbꝛie ſue ta
ctu idignū iudicet.ſubſanet. irri
deat:auertatꝗ oculos ꝯtineat au
res nihilominus tuis i herebo ve
ſtigijs.Jeſu meis ſtringaꝫ mani
bꝰ ꝓmā labijs nec a lachꝛimis ceſ
ſabo vel oſculis:donec audiā.di-
miſſa ſūt ei peccata multa.quonī
aꝫ dilexit multū.Eſt ergo dies ꝓ
ma ꝙ aīa ſitiēs deū īſpeculaꝛ ⁊ in
amenitatibus quaſi i ieruſalem
cōmoꝛatur diuine potētie i tem-
plo. Secunda ſapiētie illius ad
miratio.Tertia bonitatis. ⁊ dile
ctionis ꝓlibatio.Ad pꝛimam ꝑti
net iuſticia. ad ſecundam ſciētia
ad tertiā miſericoꝛdia . Juſticia
terret:ſciētia docet miſericoꝛdia
fouet.Introibo i potētias domi
ni:dn̄e memoꝛaboꝛ iuſticie tue ſo
liꝰ.Ecce iuſticia.Incerta ⁊ occul
ta ſapiētie tue manifeſtaſti mihi.
Ecce ſciētia.Qm̄ melioꝛ eſt miſe
ricoꝛdia tua ſuꝑ vitas.Ecce miā
Et i ꝓma die tioꝛ ꝙ ex iuſticie ꝯſi
deratōe ꝓcedit aīam purgat.In
ſecūda ſapiā illumīat.In tertia il
lūīnatā bōitate dulcedis ſue re-
mūerat.Cernis ni falloꝛ ꝙꝫ neceſ
ſariū ſit ⁊ vtile iter bonoꝝ opū ex
ercitia.ꝑ triduū hoc hieroſolimi
ticas freqn̄taꝛ ꝺliciaſ.i ꝙbꝰ timoꝛ
admiſtrat panē doloꝛis.Scia vi
nū exultatōis bōitaſ lac ꝯſolatio
nis.Scio te nūc mirari ꝙ ꝺlitiaſ
dixeri: ꝙbꝰ doloꝛē n̄ deeſſe ꝯme-
moꝛaui.quom exꝑtꝰ ſim ſepiꝰ.ꝙ
doloꝛē illū qui de caſto timoꝛe ꝓ
cedit:omnibꝰ huiꝰ mūdi delitijs
mēs compuncta ꝓponit . Et hec
dicta pꝛomodulo exꝑientie nr̄e.
Ceterum viri excellētioꝛis meri-
ti.⁊ capatioꝛis igenij:animeque

purgatioris i tribus his subtilio
ra: ac profundiora rimantur: In
potētia. s. dei profunda iuditia: i
sapiētia secreta cōsilia: in bonita
te eius misericordie dona ineffa
bilia. Bēiq3 paulus ingressus in
potētias dñi: τ abyssum iudicio
rū eius expauescēs o homo inq̄t
tu q̄s es: vt respondeas deo. nū
q̄d dicit figmentum ei. qui se fin
xit. cur me fecisti sic? Sz τ thesau
ros sapiētie eius admirans ait.
O altitudo diuitiarū sapiētie: τ
scientie dei. q̄3 incomphensibilia
sunt iuditia eius: τ inestigabiles
vie eius. Diuitias quoq3 bonita
tis ei⁹ ꝯmemorās. An diuitias i
q̄t bonitatis cōtēnitis. Post tri
duū igiť inuenerūt eū i templo:
haud dubium quin maria. τ io
seph. altera mater: alť nutricius.
Inueniť itaq3 spiritualis spūali
um contemplatoꝛ non in quoli
bet loco. sed i templo. Habet. n.
hierusalē atriū. habet portas. h3
tēplū. Et atriū aliqn̄ patet q̄dem
inimicis porte āt patefiunt solis
amicis. ingressus v̓o templi non
indulgetur nisi pfectis. Igiť qui
in tēporalibus eterna: In terre
nis celestia: i humanis diuina. in
creaturis creatorē valet ispicere
quasi i atria celestis hierusalem
itroductus exultet. Hucusq3 phi
losophi quasi inimici i atria itel
ligētie sue vim poterāt extēdere
sicut dicit apostolus. Quod eni
notū est dei manifestū est i illis
inuisibilia enim ipsius a creatura
mundi p ea que facta sunt intel
lecta cōspiciunť: sēpiterna quo
q3 virt⁹ eius: τ diuinitas. Qui ve
ro i scripturis sāctis ablato vela
mine reuelata facie gloriam dei
poterit cōtēplari de igressu por
tarū ierusalē glorietur. At si pin
guedinē itime dilectionis. τ tue
adipem affectionis i cordis ara
celestis desiderij flāma succēde
rit: τ ascēderit fummus aroma
tū de flagrantia orōnis: sicq3 oc
culus mētis: i ipsa celi secreta ra
dius porrexerit: τ cordis quoq3
palato illius diuine dilectionis
felix tactus sapuerit cū holacau
sto gratissimo tēplū hierusalem
frequētasti. Sed anima sancta i
hijs delicijs cōmorāte dolet mať:
mater τ nutricius, cōq̄runť: τ q̄
runt iuentū tandem iesum leui i
crepatione castigant: τ reducūt
ad Nazareth. hec maxime viris
spiritualibus cōgruūt: q̄bus dis
pēsatio v̓b dei vel aīarū cura cō
missa est. Porro nutriciū nostrū
nihil liberius dixerim q̄3 spūz sā
ctum. Matrez v̓o nil rectius q̄3
charitatē. si nos fouent τ promo
uēt. pascunt τ nutriūt τ gemine
affectioni dei videl3 τ pximi la
cte reficiunt. hij nos i studijs scis
q̄si i Nazareth tenēt τ sustinent:
hij nos ꝯsolāť i tristibus. hij i du
bijs ꝯsulūt. hij fessos roborāt. hij
sanāt ꝯtritos corde τ alligāt con
tritōes coꝝ. hoꝝ auxilio de Naza
reth trāsim⁹ i hierusalē de laboř
ad req̄em de fructu bone actio
nis: ad secreta ꝯtēplatōis. hij no
bis eterna lege pscribunt vt pro

cura ꝓximi non negligamꝰ ex to
to ꝯtemplationē dei. nec rursus
ꝓ delicijs ꝯtemplationis. curaꝫ
proximi obmittamus. Qñ non
immerito si quieti plusq̄ oꝫ in-
dulgeamꝰ: de nobis caritas fra-
terna ꝯqueritur: nec grãm hꝫ no
stram in hierusalem ꝯmoratio-
neꝫ si alijs quos nr̃a sollicitudo
prospicit senserit iminere: ex ni-
mia quiete ꝑnitiem. Plerūq; .n.
nobis vel secretis meditatiōibꝰ
vel priuatis oꝛonibus. postposi
ta actione mentis si plusq̄ subdi
tis expedit in morē i medijs deli
cijs: spū nimiꝝ opante. ꝛ caritate
suggerente. subito venit in mētē
memoriaꝫ infirmoꝝ: Ut illū co-
gitemus contristatū. expectarẽ a
paternis visceribus ꝯsolationeꝫ
Alteꝝ temptatū explorare: qñ ꝓ
cedens in publicuꝫ pr̃ ei afferat
suo sermone solamē. Illū ire sti-
mulis agitatū: qñ non hēat vbi
ꝯceptum virus ꝯfessione salubri
euaporet. Aduersus pr̃em sub-
murmurare: alteꝝ accidie spū vi
ctum vt inueniat cui loquatẽ quē
ꝯsulat: huc illucq; discurrere. Ta
li itaq; suggestu ꝓgresso ex pat̃
nis cordibus. quasi increpanteꝫ
audimus matrē caritatē. fili q̄d
fecisti nobis sic: Ego ꝛ pr̃ tuꝰ do-
lentes q̄rebamus te. non cū iniu
ria dicimus spūꝫ sanctum. vel ca
ritatem in sanctis ꝛ si adhuc mi-
nus ꝑfectis. aut dolore. aut ꝯq̄-
ri. cū ipse spūs gemitibus inenar
rabilibus interpellet ꝓ nobis: q̄
ꝛ loqui: ꝛ ꝯtristari. ꝛ talia agere
in sanctis ꝯsueuit. Qd̄ si ꝯ hmōi
necessitates amator quietis i ip-
sis aie affectibus murmuret di-
cens. non ne in his que pr̃is mei
sunt oꝫ me esse: nihilominus cō
siderans spūs rōnalis: q̄ ideo xp̄s
mortuus est: vt q̄ viuit nō sibi vi
uat. descendit cū eis. ꝛ est subdi-
tus illis. Secure descendit cū ta
li nutritio. ꝛ cū tali matre descē-
dit feliciter. descēdit: qui spū dei
actus caritatē inferioribꝰ ondit
Descendã libens cuꝫ his ducibꝰ
in egyptū si tñ ducunt reluctãtē
si cogunt descendere. ꝛ reconscē
dere faciunt. Libenter subdar ta
li matri libens supponã hūeros
oneri qd̄ imposuerunt. libens su
scipiam iugū. cui me subdūt: sci-
ens: q2 Iugū eoꝝ suaue ē: ꝛ onꝰ
eoꝝ leue sed ꝛ si te fili mi. a talibꝰ
curis liberꝝ adhuc sub alis suis
xp̄s abscondat: qd̄ p̄latis incum
bit facere: ne subditi ꝑiclitentur
hoc ip̄ꝫ expedit prouidere ne so
cij scandalizentur. Illi necessita
tes: qñq; p̄ponunt ꝯtemplatiōis
delicijs: tu eas nō ꝓponas vnita
ti ꝛ pacis ꝯgregatōis. Precipue
hec ip̄a spūaliū vicissitudinū tp̄a
qñ vꝫ vel descēdas ad nazareth:
vel ascendas in hierusalē nunq̄
solus. i. ꝓprie volūtatis arbitrio
sed sp̄ senioꝝ distingue consilio.
Ecce hēs fili carissime qd̄ petisti
lꝫ tuo affectui: tueq; ꝯtemplatōi
nihil dignū volūtatẽ tū mee aut
q̄liscūq; conatꝰ aliqd̄ ni fallor in
diciū. Scias igitur nō tã euãge
licã lectioneꝫ exponere: q̄ ex ea

aliquā meditationē sicut roga-
sti elicere curauimus: ⁊ legētibꝰ
incitamēta deuotionū ex huiꝰ se
rie lectōis euangelice ꝯposuimꝰ
ipsius adiuuāte grā. de cuius lo
quimur īfantia: q̄ plenus est vtu
te. ⁊ grā. ⁊ sapia, Jesus xp̄s dn̄s
noster q̄ cumꝰ patre: ⁊ spū sancto
viuit ⁊ regnat in secula seculoꝝ.
Amen.

Diui Bernardi Abbatis sup
euangelio Ecce nos reliq̄mꝰ oia
declamationes.

Prologus.

v

T tibi dilectissime p̄
sentis exhortatōnis
cedulas destinarem
q̄ ociosa esse n̄ patit̄
nimiꝝ credēs oia: ⁊ oia spās ca-
ritas ꝑsuasit: vbi sane nō tibi me
ꝓpria tradidisse putes: nec tāq̄
nr̄a suscipias: sꝫ e mult̄ sermōibꝰ
patꝝ quoꝝ digna satī laus est in
ecclesia: q̄ huic videbant̄ apte ne
gocio: noueris descripsisse snias
⁊ sub vnā: vtcunq̄ formulā redi
gendo cuiusdā copiosi declama
torij s̄mōis istar: hūc tue dilectōi
libellū edidisse. Hoc nimiꝝ scri-
bēdo genꝰ ad ꝑsuadēdū efficiatiꝰ
arbitrat̄. qͦ soleat ampliꝰ moueī
lectorē iuida magis vox q̄ⱥ reꝝ.
Qm̄ suspecta mihi ignorātia ꝓ-
pria, ꝓpaq̄ obliuio: hortor: ⁊ mo
neo: vt si q̄ dep̄hēderis digna re
p̄hēsione. aut ipse ea corriget̄ stu
deas. aut si id forsitā ex mansue
tudine refugis: ⁊ hūilitate: mihi
saltē quecūq̄ te mouerit: nō dis
similes amicabilit̄ intimat̄. Atq̄
id q̄dem de sententia dixeri. Nā
de v̄bis erit forsitan inuenire nō
nullos: ad quorūꝫ aures: si veni
rent: subsanent ea dicētes. Quis
est iste inuoluens snias s̄mōibꝰ
impitis: veꝝ nil tale mihi fr̄ reor
tua eruditione v̄endū. Quippe
⁊ metū hūc. ⁊ pudorē: suspectōe
carens caritas foras mittit. Af-
fectū magis ni fallor his: q̄ⱥ v̄ba
pensabit amicus: p̄sertim qͦ nō
ostentatiōis: sed edificat ōis ede
re paginā cogitarim. optās ma-
gis si possibile videret̄: ⁊ sine ver
bis hec ip̄rimere cordi tuo. Faci
at hoc: q̄ inuisibiliter opat̄ in cor
dibus electoꝝ. ⁊ pia dignatione
sua: suā hāc vocē reputās vocēꝫ
ei virtutis edificatio largiatur.
Agit. n. q̄ potest oꝑosa dilectio
oportune instans: fortassis: ⁊ im
portune. Nulla sane huic operi
idōea magis occurrit digniorue
materia: q̄ⱥ euāgelica lectio. vbi
felicissimū illū simōis: ⁊ iesu eu-
logium ꝯtinetur. hanc suscipere
libuit sed exhortationis magis
gratia q̄ⱥ expositōis: vt ex ea ser
monis occasio sumeretur. Sed
⁊ sententijs breuibus distingue-
re studui lectionem: vt distinctō
ipsa fastidium. non
admittat

d

Declamationes.

Jxit symon petrꝰ ad
iesum. Ecce nos reli

quimus oia: τ secuti sum⁹ te. Fi-
delis sermo. τ dignum oi acce-
ptione colloquium simonis petri
τ iesu. familiaris si q̄dē τ amica
saluti obediētia: sed obedientia
firma. τ stabilis: que fundata est
sup petram. Melior est. n. obe-
dientia. q̄ȝ victime. τ acquiesce-
re nolle: vt pcm̄ ariolandi est: vn̄
τ vite quoqȝ ipsi saluator pretu-
lit hanc virtutem. eligens magis
aiam ponere. q̄ȝ obedientiam
non implere. Postremo τ ipm
nomen iesu: quod est sup oē no
men: τ in quo flectitur oē genu:
apostolo teste obediētie remūe-
ratio est. libȝ ꝑinde sacratissimo
huic interesse colloq̄o. τ intenta
cordis aure intelligere: q̄ dicun
tur. Arbitror. n. verba lectionis
huius ea esse: de q̄bus ad immor-
talem sponsū a finibus terre cla
mat ecclesia pp verba labioꝝ tu
oꝝ ego custodiui vias duras hec
nempe sunt verba: que ꝯtēptuȝ
mundi in vniuerso mundo: τ vo
luntariam persuasere hominib⁹
paupertatem. Hec sūt que mōa
chis claustra replēt: deserta ana
choritis. Hec inquā sunt verba
que egyptuȝ spoliant. τ optima
queqȝ eius vasa diripiūt. hic ser
mo nimis efficax conuertens.
animas feci emulatione sancti-
tatis τ veritatis promissione fi-
deli.

Dixit. n. symon petrus ad iesū
Ecce nos reliquimus oia. Be-
ne optime. τ non ad insipientiā
tibi. Nam τ mundus transit τ ꝯ
cupiscentia eius. τ relinq̄re hec
magis expedit. q̄ȝ relinqui. Ecce
inquit nos reliquimus omnia: τ
secuti sumus te. Nimirum quia
exultauit vt gigas ad currendā
viam. nec currenteȝ seq̄ poteras
onerat⁹. Sed nec inutilis cōmu
tatio. pro eo. qui super omnia ē.
omnia reliquisse. Nam τ simul
cū eo donantur oia. τ vbi app̄-
henderis euȝ: erit vnus ipse oia
in omnibus qui pro ipso omnia
reliquerunt. Omnia sane dixeri
non tantum possessiones. sed ēt
cupiditates. τ eas maxime. plus
. n. concupiscentia mūdi. q̄ȝ sub-
stantia nocet. τ hec fugiendaꝝ
causa diuitiarum precipua ē q̄
aut vix: aut nunq̄ȝ sine amore va
leant possideri. limosa siq̄dem. τ
glutinosa nimis non mō exteri
or. veꝝ etiam interior substan-
tia nostra videtur: τ facile cor
humanū omnibus. que frequē-
tat adheret.

Auge ergo: qui relinquere vni
uersa disponis. te quoqȝ inter re
linquenda numerare memento
Imo vero maxime. τ principali
ter abnega temetipsuȝ. si delibe
ras seq̄ eum. qui exinnaniuit ꝓ-
p̄t te semetipȝ. poē grauissimā
sarcinā pone asinariā molā ter-
renam moleȝ. pone illa quinqȝ.
non hominum plane iuga. sed
boum. que tibi insipienter emi-
sti. Alioq̄n seq̄ sponsuȝ. τ venire
ad nuptias spirituales. q̄naria

hac pressus. ⁊ oppressus corporis
sensualitate nō poteris. Sed ⁊ si
nouissime veneris ⁊ pulsaueris
minime ꝑfecto apiet tibi. Sz rñde
bitur deintus. ꝙ nō sit de bob⁹ ⁊
asinis. ceterisq̃ iumētis insipienti
b⁹ cura deo. An vero ꝯpatū iu-
mētis esse. q̄s dubitet hoiem. q̄ si
bi iuga emerit iumēto. nisi ꝙ eo
sane ipsis quoq̃ iumētis ꝯuincit
esse stolidior. ⁊ bestialior bestijs
ꝯprobat. ꝙ iuga necessitatis eaꝝ
ꝓpria ipse subeat volūtate. Nō
.n. illis natura est. huic culpa. dū
tanq̄ vnū ex hijs. que rōne carēt
sine rōne degens. ⁊ ipse sub cor-
poreis silr sensib⁹ incuruat. Sed
q̄d cū iuga subisse causamur. Ar
guamus magis emisse. Illud. n.
stoliditatis miserāde. istud extre
me demēcie est. Dignus opari⁹
mercede sua. Nā: vt mercedē ꝓ
ope tribuat inauditū: deniq̃ loq̄-
tur sup hoc verbo dñs ꝑ ꝓphetaz
sub typo mulieris fornicari: sce
lerā arguens israelis. Oibus in
quit meretricib⁹ dant mercedes
Tu aūt dedisti mercedes cunctis
amatoribus tuis: ⁊ donabas eis
vt intrarēt ad te vndiq̃ ad forni
candū. Factūq̃ est in te ꝯ ꝯsuetu
dinem mulieꝝ in fornicationib⁹
tuis: ⁊ post te non erit fornicatio
In eo. n. ꝙ dedisti mercedes. ⁊
non accepisti: factū est in te ꝯtriū
Plane ⁊ in eo qui iuga emit ꝯ-
triū fieri manifestū est. Quid. n.
iuga emit: ⁊ iuga boum: cui iu-
gum suaue gratis offertur: Naz

iugum xp̄i iugum hois est siq̄dē
⁊ xp̄s hō. Nec modo gratis tri-
buitur: sed ⁊ copiosa his: q̄ tule-
rint illud: remuneratio est: vt a
nemine non dico emi: sed gratis
sustineri queat. Quid ergo mis
ꝓ iugo boum distrahis aiam tu
am: qui iugū xp̄i suscipiēs emere
poteras regnū dei: mercari vitā:
lucrifacere xp̄m. nam sine iugo i
terim esse non potes hō: nimirū
qui natus es ad laborē. Sz gra-
ue iugum sup oēs filios adam:
vtiq̃ qui sequuntur eum. nā sup
eos: q̄ xp̄z sequūtur leue: ⁊ sua-
ue. Postremo vt cetera sileā: cū
sine iugo esse non possis: quale
hoc ip̄z est. eligere poti⁹ q̄nq̃. q̄z
vnū: Quis. n. pōt seruire quinq̃
dñis. nedū q̄nq̃ tyrānis: q̄nq̃ ꝑ
dōib⁹: Siq̄dē ocul⁹ me⁹ depdat
aiam meā. An nō sepe aliud gu
la exigit. Ad aliud pruritus au-
rium vocat: sic ⁊ odoratus: ⁊ ta-
ctus diuersa iportant: interdum
forsitan ⁊ aduersa. dū vtraq̃ sibi
gestit ꝑripe seruum. ⁊ trahit sua
queq̃ voluptas. vides excusatio
nē hois: q̄ ꝓpterea xp̄m nō seq̄t:
ꝓpterea excusat a nuptijs: ꝙ iu-
ga boum emerit quinq̃.

Quid si coꝝ laborē: ⁊ dolorez
ꝯsideres si numeres vna. q̄ va-
rijs seruiunt vicijs moruz magis
q̄z corporis sensibus. Erit ꝑfecto
inuenire iam homines: q̄ multo
magis in labore hoium non sūt
sed longe ampli⁹ aliena ab hoie
flagella substineant. Erit inue-

nire emētes non modo q̄nq3 sed plusq̄3 quinquaginta quinq3 nō plane iumentoꝝ iuga sed demonum. Contendūt ambitio ⁊ elatio cordis. altera nidū3: altera foueam parat. volare altera iubet: repere monet altera: cū neutru3 ꝑfecto sit hominis. Quis eni es tu ait hec. q̄s vero ille vel ille aut que domus patris eoꝝ: vt eis in aliquo cedas: vt reuerearis eos: vt aliquatenus eis blādiaris. At bonus sermo bonum inuenit locū ait ambitio. Et interdum quoq3 qui ꝓdesse non pōt: potest obesse. vnde dissimula. primū vinū bonum pone: donec veniat hora tua. Auaritia quoq3 ⁊ appetitus laudis inuicem aduersantur: ⁊ quod hec congregat hic dispergit. nec minus contraria sūt que simulatio ⁊ pusillanimitas suggerunt: impudentie impacientieq3 clamoribus: vtraq3 laboꝛ ⁊ doloꝛ ⁊ afflictio spiritus.

Hec autē omnia: similiaq3 ac dissimilia mala ex vna radice pullulauit ꝓprie. s. voluntatis. Huius enim sanguisuge due sūt insatiabiles filie clamātes affer: affer Siquidē nec animus vanitate. nec voluptate coꝛpus aliquādo saciat: vt scriptū est. nō saciat oculus visu: nec auris impleẗ auditu. Fuge sanguisugā hanc ⁊ omnia reliquisti. Hec enim oīa tradit ad se. Pone hanc: ⁊ iugum tā impoꝛtabile: q̄3 multiplex abiecisti. nō est enim dominus crudelis ad illā n̄ ē tyrānus ipius ⁊ inhumanus. sic vrgens seruulu3 ⁊ nō parcēs. Fatigatū magis instigat subditū p̄mit durius. Inquietū malū. quod spiritui semꝑ incubās inexcogitabilia meditatur. O custos homo. q2 po. me contra. tibi. ⁊ fac. sum mihimetipsi grauis. Nullū mihi onus impoꝛtabile: non grauioꝛ sarcina ē Factus sum mihi talentū plumbi: ⁊ resedit iniquitas super illud Sed audiā vocē solacij: audiam quid loquaẗ magis ꝯsilij angel⁹. venite inquit ad me: qui laboratis ⁊ onerati estis. ⁊ ego vos reficiam. Tollite iugū meū sup vos ⁊ inuenietis requiem animabus vestris. Uerum hec alias. Inuenient foꝛte in nouissimis locum sibi. Interim sane felices liquet esse: qui exonerati sūt ⁊ sequunẗ dominū expediti. Artissimū eni nos foꝛamē expectat. Si quē sequitur consequi volumus p angustam contēdamus igredi poꝛtam necesse est. Quid tu camele gybbū: q̄d tu pecuniose ꝓditoꝛis loculos tollis. Nō sic impie nō sic ingrederis. Foꝛamē acus huiusmodi sarcinas nō admittit. Excusant aliqui foꝛtasse dicētes abꝛaā ysac ⁊ iacob: ceter. q3 sancti nunquid non terrenas diuitias habuisse legunẗ? Sufficit nobis esse sicut illi fuerunt. neq3 eni sumus nos patribus melioꝛes. Si culpabilis eēt possessio diuitiaꝝ nunq̄3 illi in diuicijs tantā a do-

mino gratiā obtinuissent: aut tā
tā gratiā consecuti diuitias ni-
hilomin⁹ possedissent. q̇d rn̄de-
bimus nouis imitatoribus san-
ctoꝝ veterū. Imponant certe vi
tulos super altare domini: ma-
ctent arietes: hircos imolent: q꞉
⁊ hec abraā fecit: ⁊ hic ritus pa-
trū: quibus non modo melio
res non sumus: s꞉ ne digni qui
dē soluere corrigiā calciamento
rum eoꝝ. S꞉ hec inquiunt statū
nō habēt vltra: vbi reuelata ē vi
tas trāsire. Quid si ipsas quoq꞉
sanctoꝝ diuitias tēporales vm-
bram fuisse diximus futuroꝝ.
In figura siq̇dē eis oia legim⁹
cōtigisse: Deniq꞉ quidni terre-
nas palam diuitias possiderent
sancti ⁊ perfecti viri: cu꞉ sola ad-
huc terrena palā ꝓmitterentur
a deo. Sicut enim sacrificijs illis
sic ⁊ diuitijs carnalibus adhuc
populi: dispēsatio diuina more꞉
gerebat: nimiꝝ vt tanq꞉ paruuli
paulatim a gētiliū secederēt ri-
tu eadē q̄ gētes demonijs dn̄o i
molantes eadem que ⁊ illi: s꞉ a
domino nō a demonijs expectā-
tes. Ubi sane celestis ꝓmissio so
nuit: spiritalia iā necesse est spiri
talibus cōparari ⁊ mutari sacri-
ficium spe mutata. Non erāt hec
quicūq꞉ vel eo tēpore fuere perfe
cti: sed ex caritate populo cohere
bāt: vt in manifesto q̇dem ⁊ age-
e eadē: ⁊ eadē m qu erere vid erē
ur. An forte viol ētia videtur ex
torsio: quod de vmbra dicimus:
⁊ significatiōe: Olim alter super
hec scripserat i hunc modu꞉. nul-
lus mihi opponat auꝝ templi iu
deorum. Tunc. n. hoc fuit: qn̄ san
guis imolabitur: qd̄ totū figura
fuit. Auꝝ ergo repudiemus: cu꞉
ceteris superstitionibus iudeoꝝ:
aut si auꝝ placet: placeant ⁊ iu-
dei. Postrēo nonnullos vel mi-
tos legisse me recolo: aut non af-
flictos grauiter: aut nō grauiter
ipsa seculi huius prosperitate tē
ptatos forte: ⁊ piclitatos.
Nimiꝝ longe aliud ē in luto aq̄ꝝ
multaꝝ diuisi fundo maris iter
carpere terrena licite possidēdo
Aliud ipsam quoq꞉ nouis gressi
bus vndam calcare oia relinquē
do. Sed tpi gr̄e prerogatiua hec
debebatur: petro nouu꞉ iter: ⁊ no
ui typus itineris seruabat. Anti-
quoꝝ sane patꝝ diebus: donec in
terris videretur, ⁊ conuersaretur
inter hoies dn̄s maiestatis: non
erat euangelice forma pfectionis
sed spiritus dn̄i solo interim spū
sequebantur. At vbi verbū caro
factū est ⁊ habitauit in nobis: ia꞉
nobis in eo tradita est imago vi-
te: ⁊ ꝯuersationis exemplar: qd̄
oporteat etiam corporaliter imi-
tari: vt vtroq꞉ sequentes vestigio
non vlterius cum patriarcha ia-
cob altero femore claudicemus.
Ubi enim audiuimus: q꞉ dictu꞉
sit antiquis: nisi quis renuncia-
uerit omnibus: que possidet: nō

pōt meus eē diſcipulus. Et itē ſi
vis eſſe perfectus: vade: ⁊ vende
oīa: que habes: ⁊ da paupibus: ⁊
habebis theſaurū in celo. ⁊ veni
ſequere me: neq; id dicim⁹ tanq̄
ſaluari quis vel hoc tpe neque/
at. ſi ſecus egerit. ſed vt gradū
agnoſcat propriū. ⁊ locum pfe/
ctionis. aut diſcipulatus officiū
non vſurpet.

Habent. n. euangelia ⁊ pfectio
nis conſilium. ⁊ remedium īfir/
mitatis. nolite theſaurizare the/
ſaurū in terra. hec perfectio eſt.
Siq̇dem filius hominis: vbi ca/
put reclinaret. nō habebat. Pe
tro ⁊ iohāni nec argētū. nec au
rum erat. Paul⁹ victu ſimplici
veſtituq; ɔtentus hec ipſa labor
manuum acquirebat. Sed non
omnes capiūt verbum hoc. ſicut
nec ɔſilium caſtitatis. vel qḋ di/
citur populo. Facite vobis ami/
cos de mamona iniquitatis. vt
cum defeceritis recipiant vos in
eterna tabernacula. Verba dei/
de ſunt. ⁊ ꝙ loquitur tale ē. Fir
ma equidem ſtat: immobiliſque
ſententia. eos. qui volunt in hoc
ſeculo diuites fieri incidere in tē
ptationem. laqueumq; diaboli.
Sed q: miſereor ſuper turbā. ⁊
ipſe quoq; camelum quem ho/
mo non poteſt per foramen ac⁹
traducere. Cauete ſaltem a ṽbo
aſpero qui laqueum venantium
minime declinatis. veſtite nudū
egenum alite: viſitare infirmū.
ne forte audire contingat ſermo
nem durum. aſperum verbum
auditionem malam. ite maledi/
cti in ignem eternum ⁊c̄. Facite
vobis amicos de mamona ini/
quitatis: acſi manifeſtius dicat.
Ve vobis diuites. qui habetis cō
ſolationem veſtram. Attamen
vnum iam ſupereſſe videtur. cō/
municare eam pauperibus. quo
rum eſt regnum dei. vt cum ve/
nerit hora. eorum reminiſcantur
⁊ deficientes vos recipiant in ta
bernacula ſua. ⁊ conſolationem
ſuam. quam prudenter expectāt
dum veſtram ipſi percipitis mi/
ſericorditer communicent deſo/
latis. Menſuram enim bonam.
⁊ cogitatam. ⁊ ſuperfluentē da/
bunt in ſinus eorum. nec erit il/
lud paliū breue: quod duos ope
rire non poſſit. aut ſtratum co/
anguſtatum vt decidat alter.

Hinc eſt ꝙ dotatas. ⁊ ditatas
videmus eccleſias a potētibus.
⁊ diuitibus hui⁹ ſeculi. qui ī ope
ribus bonis diuites. iuxta euāge
lij admonitionē amicos ſibi face
re ſtuderunt de mamona iniqui
tatis. a q̄bus in eterna taberna/
cula recipiant. Quidni ſperarēt
ab his recipi. qui claues vidētur
habere? Sed heu data eſt ipſa ꝓ
uidētia eorum in occaſionē car/
nis. ⁊ qui ſibi pariter. atq; alijs ī
celo tabernacula eterna parare
debuerant. ī terra ɔiūgūt domū
ad domū. ⁊ agrū copulāt agro.
Quis rapuit ab ore apoſtolorū tē
poris huius ṽbū gratie. fiducie

verbū. Ecce nos reliquimꝰ oia. ⁊
secuti sumus te. Ecce enī. vt po-
pulꝰ. sic sacerdos. similiter volūt
ī hoc seculo fieri diuites. Simili-
ter imo abundātius suā hic pre-
ripiunt consolationē. Similiter
amicis egēt ⁊ ipsi. vt ī aliena sal
tē tabernacula suscipiātur. vtpo
te propria nō habētes. Beati. n.
paupes spiritu. quoniā ipsoꝝ est
regnū celorū. Ceterū hominibꝰ
qui ꝑfectionis obtinēt locum. di
gnitate pollēt. auctoritate ꝑemi
nēt. fungunt̄ officio. an iter hec
infirmitatis. ⁊ iꝑfectiōis ꝙ̄ vsqꝫ a
deo diffidēter liceat saltē sperare
remediū ipsi hinc quoqꝫ sint iu-
dices. nā qḋ minime deceat. ma-
nifestū. nobis sane liceat vel au-
dire dicētē. Si sal infatuatum fu
erit in quo salietur. Ad nihilum
valet vltra. nisi vt mittat̄ foras.
⁊ cōculcetur. Sꝫ ⁊ presbytero cui
forsitā derogare timebūt. quoni
am sāctus ē. vti liceat sola spiritꝰ
libertate. nulli blādiri. palpar̄ ne
minē. sꝫ nude nudā promere ve-
ritatē. Clericus inquit. qui partē
habet ī terra. nō. habet partē in
celo. Itēqꝫ clericus si quidpiā ha
buerit ꝓter dnm. pars eius non
erit dn̄s. vbi gratia. si aurū. si ar-
gētū. si possessiones. si variam su
pellectilē. cū istis dn̄s pars eius
fieri non dignatur.

Videt̄ ⁊ sanctꝰ dauid cauterio
graui inur̄ quosdā. ipsi viderit.
quos hec parabola tāgat. In la
bore inq̄t hoium. nō sunt. ⁊ cum
homo. nō fla. Ide. te. e. su. habēt
eni singula queqꝫ genera hoīuꝫ
laboris. aliq̄d. aliquid voluptat̄
sed aduertere ē prudētiā aliquo
rū. ⁊ mirari. queadmodū. nouo ī
ter hec artificio discernētes. ⁊ ab
iuicē seq̄strantes ea. totū qḋ dele
ctat eligūt. ⁊ amplectunt̄. quod
molestū est fugiūt. ⁊ declināt. cū
militibus nēpe suꝑbie fastus. am
plā familiā. ⁊ nobiles apparatꝰ.
equorū faleras. accipitres. aleas
⁊ similia queqꝫ frequētāt. aliqui
forte ⁊ dependētes a collo rubri
catas muriū pelles. ornatos thala
mos. balneas. ⁊ moliciē oēm at
qꝫ gloriā vestiū a mulierculis mu
tuant̄. Caute oīo lorice pōdus. ⁊
īsomnos ī castris noctes. īcerta-
qꝫ discrimina preliorum. mulie-
brē quoqꝫ vecūdiā ⁊ disciplinā.
aut si q̄d aliud sexus ille laboris
habere cernit̄. dclinātes. Sudāt
agricole putāt. ⁊ fodiūt vinitores
⁊ q̄ iter hec torpent ocio. acce-
dente fructuuꝫ tꝑe innouari sibi
horrea iubent. ⁊ ꝓmptuaria co-
rū plena. vtinā nō pre illis. vtinā
vel cū illis. viuūt tritico. bibunt
vue sanguinē meracissimū. parū
est. īpinguant̄. ⁊ dilatant̄ adipe
frumēti. Herbarū viribus ꝑegri
nū mutuant̄ vina saporē. ⁊ addi
tur oleū camino. Sꝫ cōsidera. ⁊
negociatores. Circūeūt ⁊ arridaꝫ
ī labore corporis. ⁊ ꝑiculo vite
perituras sibi diuitias congre-
gantes. Dura sunt hec. caueant
prudētes nr̄i. dulces iterea capi-
ant sōnos. ne dicā ī strat̄ lasciui-
ant suis. Erit tamē iuenir̄ ī die se

ſto graues vaſis aureis. ⁊ argenteis miniſtroꝝ dexteras. refertas varijs opib⁹ mãticas.ꝑticas honeratas. ⁊ i ſcrinijs tam multiplices loculos. vt ſi mẽſas adhibueris numularios putes. Quid fabros. aut cemẽtarios . ceteroſq; eiuſmodi oparios neceſſe eſt numerare. Victũ ſibi multo labore q̃rũt. illi madẽt ↄ̃litijs. copijs afluunt ocioſi. An nõ merito tales poeta ſubſanet ne cũ forte ſuas repetitũ venerit olĩ grex auium plumas. moueat cornicula riſuz furtiuis nudata coloribus. Magis ãt. magn⁹ ille ꝓpheta. ⁊ pl⁹ q̃ꝫ ꝓp̃ha terribilit̃ icrepat dicẽs. Genimina viꝑarũ q̃s demõſtrauit vobiſ fugere a vẽtura ira? Ubi.n. ſũt pẽitẽtie fructus. Cuz ceperit reſurgere homines vnuſ q̃ſq; i ordine ſuo. vbi putas generatio iſta locabit: Si ad milites forte diuerterit. exuflabunt eos q̃ᵒ mĩme ſecũ laborẽ. aut ꝑicula tollerarit. Sic agricole. ſic negociatores. ⁊ ſinguli q̃nq; ordines hominũ a ſuis eos ſimiliter arcebũt finibus . vtpote q̃ in hoĩum laborẽ non fuerint. Quid igitur reſtat niſi . vt quos omnis ordo repellit parit̃ ⁊ accuſat. eum ſortiãt locũ. vbi nullus ordo. ſꝫ ſempiternus horror inhabitat.

An forte ad electionẽ clerici audeant aſpirare. Magnus eni vere eorũ locus i regno dei ⁊ bonum ſibi. ſꝫ qui bene miniſtrauerunt. gradum acquirunt. Ceterũ ſuus ⁊ ipſis nec modicus labor eẽ videt̃. ⁊ dicebat q̃ plus omnibus laborauit. Qui nõ laborat: nõ manducet. Et petro dictuz ẽ ſymon ioannis amas me? paſce oues meas. Ideq; tertio repetitũ. Tertio dictuz: paſce. nec mulge: ſeu tõde: vl̃ ſemel additũ ẽ. Speret ergo diſcipuli locũ gradũ miniſtri q̃ dominicũ paſcere gregẽ ſatagit: q̃ꝫ tõdere. paſcere ṽo tripliciter: exẽplo cõuerſatiõis verbo ꝑdicationis: fructu orationis Et paſcere ad mãdatũ chriſti: vt nemo ſibi hũc ſumat honorẽ: ſed q̃ vocatus fuerit a deo: tãq̃ꝫ aarõ ꝑ eum nempe ſi quis introierit ſaluabit̃. ⁊ iueniet paſcua: Si vero aſcẽderit aliũde: plane fur ẽ. ⁊ latro. Atq; vtinam vel querat̃ iam iter diſpenſatores. vt fidelis quis inuentatur.

Nemo tamen idignetur nobis aut moleſte accipiat. q̃ dicũt Si ſãctus ẽ ⁊ minime ſibi ↄ̃ſcius horũ congratulamur ei doleat: ⁊ ipſe nobiſcũ i pluribbus hec iueniri. nec enim reuellamus nunc oculta dedecoris. nec ꝑietẽ fodimus vt abhominatio maior appeat. nullum adhuc ↄ̃ fornicatione fecim⁹ ṽbũ. q̃ꝫuis ⁊ hec i multis etiã. ⁊ multipliciter regnet. q̃ puritatis auctori ipuro corde. ⁊ corpore miniſtrantes. nõ verent̃ ſtare angelũ domini. q̃ ſecet medios ⁊ diſꝑdat . ſed omnino audẽt agni immaculati ſacras ↄ̃tingere carnes. ⁊ itingere in calice ſaluatoris manus nefarias q̃buſ pauloante carnes ꝓh dolor me-

clerici

retricias attrectarint. ſic altaria
circuire. ſic freq̄ntare pſalmos.
cum ⁊ eiuſmodi laus ex acrabi
lis. ⁊ oratio ſit in peccatum. Sȝ
nec eorum ſacrilegia recéſemus
qui diligunt munera. ſequuntur
retributiones : vendunt ſacra-
menta iuſticiam produnt: quo-
rū guttur nec dū traxit illaqueū
nec dū p̃rocauit fauces verbum
blaſſemie. vox ſacrilega. ſermo
neq̄ȝ: q̇d vultis mihi dare ⁊ ego
vobis eum tradam : Uidemus
hec omnia ſed quodāmodo nó
videntes quippe quibus nec fra
gellū. nec ille comedens zelus
Manifeſta loq̇mnr. ⁊ q̄ vix aliq̄
erubeſcát. Poſtréo. ⁊ noſi clero
ſuim⁹. liceat vel noſtra ſcrutari.
Uidete vocationē veſtraȝ ait
vocatus apoſtolus. Conſidere-
m⁹ ⁊ nos. an vocati venerim⁹. ⁊
vocati a deo. Cui⁹ nimirū hec vo
catio ē. nec cōmunē mō vocatio
nem dixerim. qua ſane iuxta eū-
dem apoſtolum. quos predeſti-
nauit: hos ⁊ vocauit. Sȝ q̇s vo-
cauerit nos i honorem celi. cōue
nire velim conſcientias ſingulo
rū vt ſecūdū p̄ceptū domini ad
cor ieruſaleȝ loquar. huic enim
paruulo adhuc forſitā necdū na
to. eccleſiaſtica iā beneficia ꝓui-
da ſane parentū ſolicitudo para
bat: hunc nos inq̇ens illi vel illi
tradamus epiſcopo. apȯ quē ha
bemus gratiā aut cui forte ſerui
uimus. vt dicit de bonis domini
nec i tot liberos noſtra diuidat
hereditas. Illum p̄poſitus. aut
decanus: vt ſibi ſuccederet. pluſ-
q̄ȝ materno educauit affectu i d
litijs enutriés. ⁊ d̄licȝ. Ille dign⁹
archidyaconatu: vtpote fili⁹ p̄n-
cipis. magis anté ſi ſit epiſcopi
conſobrinus. i quo nimirū tota ē
epiſcopata progenies. Alius vn
diq̄ȝ circuit ſedulus explorator.
blādit. obſeq̇t ſimulat. ⁊ diſſimu
lat miſeraq̄ȝ ſibi ſuffragia médi-
care nō erubeſcit. manibus. ⁊ pe
dibus repés. ſi quomodo tandē
aliquando ſeſe igerere queat in
patrimoniū crucifixi. ⁊ bona do
mini. q̄ ſola ex omnibus hodie i
ueniunt expoſita. nimirum pere
gre profeetus ē. ſed i plenilunio
forte. vt ſua diſtricte repetat. re-
ditur⁹. Quis ea itétiōe gradus
eccleſiaſticoſ. ⁊ miniſteria ſcūarij
querit: imo queritur: queri nēpe
q̄ȝ querere ipſe debuerat. vt ſine
curis ſeculi i ſcimonia cordis. ⁊
corporiſ illūinād⁹ accedat ad do
minum. ⁊ ſuam pariter. ac proxi
morum operetur ſaluteȝ. oratio
nis ſtudio deditus. ⁊ verbo pre-
dicationis. nam ſi eo querit. aut
tenet animo. eoq̄ȝ ītuitu. vt hui⁹
vite habeat neceſſaria. euangeli-
zat: vt mādūcet. ⁊ ꝑuerſo nimis
ordie celeſtibus terrena mercat.
Quam certe dignius. ampliuſq̄ȝ
cōſentaneum rationi. vt pro car
nali victu carnalia magis opera
⁊ negocia exerceret. nec fieret in
uaſor reruȝ aut inhonoraret mi-
niſterium ſpiritale. Sed modi
co natura contenta. nec multi
ſola in his neceſſaria querunt

quippe minori facile satis obtinē
da piculo honorati incedere vo/
lunt. placere student hoibus. di
tari: ⁊ superbire. ⁊ huic seculo p
oia ꝯformari. Audi querelas dn̄i
quid super hac tanta hoīum te/
meritate loquaꝛ patiens ꝯditor
penitentiam cupiens .q̄ȝ vindi/
ctam. Ipsi inq̇t regnauerūt ⁊ n̄
ex me principes extiterūt. ⁊ ego
non vocaui eos: vniuersos siqui
dē in ordinibus ecclesiasticis ce
terisqȝ ad sanctuariū ptinentibꝰ
honorem querentes proprium,
aut diuicias seu corporis volu/
ptatem. Postremo que sua sūt
non q̄ iesu xp̄i manifeste prorsus
⁊ indubitanter . non ea q̄ deus
caritas. sed aliena a deo. ⁊ oium
radix maloꝝ cupiditas introdu
cit. Quid istō temeritatꝭ: imo q̇d
insanie est. vbi tior dei vbi morꝭ
memoria. vbi gehenne metus ⁊
terribilis expectatio illa iudicij.
Spōsa nec cubiculum. nec cellā
ingredi: nisi rege introducēte p̄
sumit. tu irreuerēter irruis nec i
uocatꝰ. nec introductus. Trahe
me post te ait illa i odorē vnguē
toꝝ tuoꝝ curremus. nunc autē
trahit sua quēqȝ voluptas. ⁊ odo
rem turpis lucri sectātes questū
estimant pietatem. quoꝝ certa ē
damnatio.

Uerūtamen irreprehensibilis:
videaꝛ ingressus: ⁊ intētio casta
nihilne vltra timendū est. Timē
dum quidem. ⁊ maxime. neqȝ. n.
quicunqȝ spiritu ceperint. ēt spi/
ritu consumantur. sed carne nō
nulli. Deniqȝ ⁊ saul princeps cō
stitutus a domino. ⁊ iudas non
ab alio electus i apostolū memo
raꝛ. nonne ego inquit vos. xij. ele
gi ⁊ vnus ex vobis diabolꝰ ē. vti
naȝ in. xij. vnꝰ hodie petrus. vnꝰ
qui reliquerit omnia vnꝰ qui lo/
culis careat. inueniatur. vnus in
quit ex vobis diabolꝰ est. A duo
bus vtiqȝ ⁊ bolis diabolus dici/
tur ⁊ iudas non loculū. sed locu
los habet vtinaȝ saperes miser: ⁊
intelligeres cū thesauro pecunie
thesauꝝ ire pariter cumulari vti
nā nouissima prouidēs animad/
uerteres facile p foramē acꝰ tran
situros non diuitiarū cumulos:
sȝ delictorū. nihil enim intulimꝰ
in hūc mundum. haud dubium
quia nec auferre quid possumꝰ.
sane argentū. ⁊ aurum non nihil
est. sibi vtrūqȝ retinet mundus.
Inexorabilē constituit ianitoreȝ
foramē angustū est. nihil ex om
nibꝰ asportare licebit. nam pecca
tū: quoniam nihil est . nulla po/
test foraminis angustia retineri.
Solū hoc te sequitur quocunqȝ
ieris quacūqȝ intraueris. pellem
hanc non depones. Que aūt pa
rasti insipiens. cuiꝰ erunt. ve ve.
in domo dei horrendū videmꝰ.
Quidni in domo idolatras mini
strantes. Mentior si nō idoloꝝ s
uitꝰ auaricia est. si non q̇busdam
etiam venter suus factus est deꝰ
suꝰ. Qō eni quisqȝ pre ceteris co
lit. id sibi deū constituisse pbaꝛ.

Quātos ſane videmꝰ q̄ diligūt
munera:ſequunť retributioneʒ?
Quātos qui chriſto dn̄o nō ſer/
uiūt:ſed ſuo vētri. Quis putās
eſt fidelis ſeruus ⁊ prudēs queʒ
con.do.ſuper fa.ſuā : vt det illis
eſ.in tem. Queris forte quā eſcā
⁊ Meus inquit cibus eſt vt faciaʒ
voluntatem patris mei. Nimirū
vita in voluntate eius: qua qui/
dem nec paſci ipſos nec alios pa
ſcere poterit:niſi fidelis ſit ⁊ pru
dens vt eā ⁊ intelligat ⁊ diligat:
diligat aūt fortiter diligat ⁊ fer
uēter. Qn̄ eni excuſare ignoran
tia poſſit hominē:qui ſe magiſtꝝ
infantiū doctorē inſipientium ꝓ
fitetur. Ignorās vtiqꝫ ignorabiť:
imo ⁊ mľtos ignorarī faciet igno
rari. Quid.n.periculi ſit vbi nō
īuenit paſtor paſcua ignorat dux
itineris viā vicariꝰ neſcit dn̄i vo
luntatē:eccleſia quotidie multi
pliciter ⁊ miſerabiliter experiť.ē
eni vt ſanctiſſima ſic ⁊ ſacratiſſi
ma res volūtas dei:⁊ ocultū oio
ɔſiliū.de quo ⁊ apoſtolus gloria
tur.puto inquiēs ꝙ ⁊ ego conſi
lium dei habeam.vnde ⁊ ipſa vi
tas. Nemo ſcit que ſunt in hoīe:
niſi ſpiritꝰ hominis qui eſt in ip
ſo. Sic ⁊ que dei ſunt.nemo no/
uit niſi ſpūs dei qui in ipſo ē vti/
lis proinde lectio vtilis eruditio
eſt:ſʒ multo magis neceſſaria q̊p
pe vnctio:que ſola docet de oībꝰ
vn̄ aūt ſcire videbitur que ſit vo
luntas dei bona:⁊ bene placens
⁊ perfecta:qui nec pulſare:nec q̄
rere nec petere ɔſueuit: qui do/
nec alienaꝝ curā ſuſcipet aīarūʒ
nunqꝫ ſue geſſiſſe curā. ſed in va
no eam viſus eſt accepiſſe. Atqꝫ
vtinā vel tūc curaret ſuā vt meā
quoqꝫ poſtea curaturꝰ ſperare li/
ceret:⁊ de ſuo prius oculo feſtu/
cā eiceret:vt de meo videret eice
re trabē. Nā de his quidē qui ⁊
vbi forte intelligūt dn̄i volūtatē
negligūt:tn̄ ⁊ quantū preualent
aduerſanť ei: qui dederunt ma/
nus morti:⁊ cum inferno iniere
fedus:vt odientes bonū adherē
tes malo:parati ſint gratis cōſēti
re peccato fouere maliciā:fauere
iniq̊tati:qn̄ odibiles deo:⁊ mū/
do execrabiles eē ɔſtat.melius ē
ſilere qꝫ loq̊. Sane nemo repēte
fuit turpiſſimꝰ: ⁊ vix aliq̊s i hūc
affectum nequicie niſi praua cō
ſuetudine pertranſiuit. Sunt.n.
infirmi ⁊ tepidi amatores iuſti/
tie.quibus aut vigor aut feruor
deeſt.aut fortaſſiſ vterqꝫ ſit ſumo
pere neceſſarius. inter proſpera
quippe ⁊ aduerſa diuerſa v̊ſanti
vt enim vigoris eſſe dignoſcitur
nequaqꝫ cedere tribulationi. ſʒ
ꝓ iuſtitia pſecutionē viriliter ſui
ſtinere:ſic feruori videť attribuē
dum nullius capi voluptatibus
nullius illecebris eneruari. que
quantū omni populo. tum ma/
xime ⁊ ſpecialiter ducibus popu
li ſunt neceſſaria:ne forte in per
niciem omnium errare ɔtingat.
Quid enim refert qua occaſiōe
viam deſerāt veritatis.educanť
ignari.ſequantur ſpontanei:cō/
pellanť inuiti; ſeu attrahantur

Mecti.q̄d interest dūmodo cant
in pditionem?Sic enim eue pru
dentia ade tēperantia. cayn oio
iusticia petro desuit fortitudo.
Quā q̄dē virtutis quadrifarie
pfectionē.τ cathedrā sanctitatis
omnimō exigit ministeriuȝ hoc
de quo loq̄mur. vt hac dote ca/
rens frustra sibi tanq̄ȝ per xp̄m
introierit blandiatur.Siquideȝ
dr̄ ignoranti.Si cecus ceco du/
catum prestet. nō ne ambo in fo
ueam cadunt.Et itē. Sacerdo/
tes non dixerūt vbi est dominus
tenentes legem nescierūt me ip̄i
prophete τ pastores abierūt in
terram quaȝ ignorauerūt. Dici
tur τ iniquo.Fur nō venit nisi vt
mactet τ pdat. Et illud dilexisti
maliciā super benignitateȝ. dici
tur pusillanimi. Mercenari⁹.τ
q̄ non est pastor videt lupū veni
entē.τ fugit.dicitur ei q̄ post cō
cupiscētias suas vadit. Mors ē
posita secus introitū delectatio
nis.dicitur iteȝ.Oēs que sua sūt
querunt.τ non que iesu xp̄i.veꝛ
hec hactenus.

Jam qui per xp̄m sibi in sorteȝ
ministeriȳ huius introisse videt
ō cetero quēadmodū pascat tri
pliciter vt prediximus gregē do
mini sollicita secū examinatione
discutiat.Indignus.n.lacte τ la
na ꝯuincitur.si non pascit oues
si nō vigilat i custodia gregis.iu
diciū sibi manducat τ vestit.ve.
ne tibi elice mors in olla.Mors
i ollis carniū.mors in hmōi de/
liciȳs est.non modo. quia secus
introitū delectatiōis posita. esse
cognoscitur.sed ob id maxie. qꝛ
populi ꝯstat esse peccata.que co
medis.Sūpt⁹ ecclesiasticos gra
tis hr̄e te reputas.Cantando vt
aiunt tibi puenire videntur sed
bonum erat magis fodere ēt mē
dicare.Peccata.n. populi cōe/
dis.ac si ppria tibi minus suffi/
cere viderentur.Sollicitus esto
tanq̄ȝ rediturus rationē dignos
agere penitētie fructus.Alioq̄n
tibi ea noueris imputāda. q̄ mō
inter delitias comedis τ puipē/
dis.τ dissimulas tanq̄ nihil at/
tinētia tibi.O iudicioꝛ dei abis/
sus multa . O terribilis deus in
ꝯsiliȳs su.fi.ho.Frustra incipent
miseri dicere mōtib⁹ cadite sup
nos.τ collibus opite nos veniēt
veniēt ante tribunal xp̄i. audiet
populoꝛ querela grauis.accusa
tio dura.quoꝛ vixere stipēdiȳs.
nec diluere peccata q̄bus facti st
duces ceci.fraudulēti mediato/
res.Quid tibi insipiens delitie
sapiuntur q̄d diuicie. ille cecos
delectāt oculos q̄bus mercaris
tā graue iudiciū.tā dure temet/
ipsum obligas rōni.Uniuersa si
quidem vsq̄ȝ ad quadranteȝ no
uissimum exigeris.

Sȝ esto studiose q̄s τ fructuo/
se laboret:dign⁹ plane est opari/
us mercede sua vt q̄ altario ser/
uit de altario viuat.Uiuat iquaȝ
de altario.vt iuxta eūdē aposto/
lum alimēta.τ q̄bus tegatur ha
bens his ꝯtentus sit. Tertiuȝ ei
hoc piculum est . de altario inq̄t

viuat:nō superbiat:non luxurie
tur:deniqȝ non dicetur: nec con
tra sancti cuiusdaȝ plane dignā
omni acceptione sententiam ex
clericatu ditior fiat. Non sibi de
bonis ecclesie ampla palacia fa-
bricet mutans quadrata rotun
dis. nec loculos inde congreget
nec in vanitate aut superfluitate
dispergat. non extollat de facul
tatibus ecclesie ꝯsanguineos su
os aut neptes ne filias dixerim
nuptui tradat. Res paupꝝ non
pauperibus dare. par sacrilegij
crimen esse dinoscitur. Sane pa
trimonia pauperꝝ facultates ec-
clesiaꝝ:⁊ sacrilega eis crudelita
te surripitur q̊cquid sibi ministri
⁊ dispēsatores non vtiqȝ dn̄i vel
possessores vltra victū accipiūt ⁊
vestitū. Nec.n. ordiauit deꝰ his:
q̄ euangelio seruiūt d̄ euāgelio q̄
reř authre d̄licias. vł ornatū:sȝ vi
uere ait paulus ex eo: vt videli-
cet sint contenti alimenta corpis
non irritamenta gule: aut incē-
tiua libidinis:⁊ quibus tegātur
non q̄bus ornentur accipe. Sa
ne qui non fideliter introiuit:ne
qȝ per xp̄m:quidni si infideliter
agat:⁊ ꝯtra christum. Manife-
stam sine dubio faciet arborem
fructus:radicē palmes:opus in
tentioneȝ. Faciet ad qd̄ venit. vt
mactet vtiqȝ:⁊ dispdat. Quan-
do viiqȝ altario seruiat qui eius
modi est:seruiat autem in spū ⁊
veritate: Tales nimiꝝ pater ado
ratores querit:alioq̊n ministratio
mortis est in iudicium ⁊ ꝯdem-
nationem. Aut quando poterit
necessarijs esse ꝯtentus: q̊ eo aio
introiuit. vt stipendia cleri i vsus
voluptatis:curiositatis: ⁊ vani-
tatis congreget. seruet expēdat
Triplex ergo funiculus qui dif-
ficile rumpitur hoiem miserum
in perniciem trahit:qui impure
intrat:indigne ministrat : sed ⁊
ipso fructu abutitur temporali.

Quid.n. si in hoc mundo flo-
ret:⁊ prospatur in via sua: Are-
scet velociter. cito decidet flos fe
ni ⁊ vapor ad modicū parens:
parcitur virge: qm̄ inuenitur ini
quitas eius ad odium vtiqȝ nō
ad iram. Virga inq̊t tua ⁊ bacu
lus tuus ipsa me consolata sūt.
Habet.n. virgā sed habet etiam
baculum:⁊ hec consolatio est: ꝙ
his qui virga ceditur baculo su
stentetur: aut certe parat pastor
virgam ⁊ baculum: illam ouibꝰ
illum lupo omnia autem pro-
pter electos. Siquidem ⁊ virga
eos consolatur a stimulis con-
scientie: dum hoc modo senti-
unt sibi peccata dimitti dicen-
te domino. Ego sum. ego sum.
qui deleo iniquitates tuas ⁊ ba
culus iuuat ad tollerantiam vir
ge. duȝ illius comparatione fit
leuior. Ecōtra vero dicitur in du
raš. Frōs mulieris meretricis fa

cta ē tibi: erubescere noluisti. ⁊ addit: Recessit meus zelus a te vltra nō irascar tibi. Quem.n. diligit arguit. ⁊ fragellat omnē filiū quem recipit. liquet proin de eos. qui i labore hominū nō sunt: ⁊ cū filijs non fragellātur: nec diligi ab eo nec recipi. An tu forte quos i mūdo florere cō spicis. ab auctor mūdi diligi pu tas? Audi quid sup hec scriptu ra loquatur.

Omnis q̄ voluerit amic⁹ es se huius mundi inimicus dei cō stituitur: ⁊ alio loco. Siq̄s dili git mundū: non est caritas pa tris i eo. Primum quidem ver bū iacobi. secundū eius discipu li quem diligebat iesus: qui ⁊ ip sius ignorare non posset amicos sz vis nosce: q̄s sit q̄ diligat mun dum. Neqz enim creaturas dei iuberis odisse: que a deo nō sūt ea diligere prohiberis. Que ve ro sint hec ioannes ipse loquaꝛ. Nolite ait diligere mundum: neqz ea que i mundo sunt. Om nia enim que in mūdo sūt con cupiscētia carnis. est. ⁊ concupi scētia oculorum. ⁊ ambitio. Se culi q̄ non sunt. inquit ex patre. sed ex mundo. viderit hic quisqz cuius sit spiritus: q̄d diligat. q̄d cupiat. quid sectetur. Ecce enim speculū veritatis. tamen ne quis considerato vultu consciētie sue pretereat: ⁊ qualis fuerit obliui scaꝛ. ambitio. curiositas: ⁊ volu ptas: non ex patre sunt. sz ex mū do. Aut certe q: multi codices habent: non ambitionem: sed su perbiā vite. Concupiscentia car nis vniuersam accipe corporali um sensuum delectationez. qua quidem ne ipsa curiositas caret. Ac deinceps concupiscentia ocu lorum. quecunqz ad humanum diem quem propheta minime cō cupiuit. ⁊ secularem gloriaz: ⁊ ex trinsecam. pertinent vanitatem. Porro in superbia vite elationē cordis intellige. hec enim tria q̄ diligit. mūdum diligit: ⁊ dei con stitutus est inimicus. Suscipiat autem qui eiusmodi est reconci liationis officiuz nomen media toris. ⁊ proditoris scelere inimiti cias cumulauit. vt merito iā non vt hostis. sed vt traditor iudice tur: vt iudas vtique: non vt sau lus.

Nam impudentia ⁊ frontositas cum obduruerit: vt non paueat. non horreat. non cōtremiscat. ea iam demum desperatio ē. Quid enim? horuz sibi conscius homo tanq̄ qui iusticiaz fecerit: diuino sese vultui sistere non veretur: tā q̄ domesticus intrat. ⁊ exit: magi strum salutat. genua flectit. oscu laꝛ ore sacrilego. dolose agit. sed in conspectu dei: vt inueniaꝛ ini quitas eius ad odiū. Odibilis plane deo frontosa temeritas. ⁊ impudentia execranda. propter quid irritauit impius deum?

exacerbauit dominū peccatoꝛ ſe
cundū multitudinē ire ſue non
q̄ret. Nō ꝓpter foꝛnicatiōes: in
ceſtꝰ. aut ſacrilegia. nihil hoꝝ: ꝓ
pheta memoꝛat: ſꝫ ꝙ i coꝛde ſuo
dixerit nō reqret. Sermo coꝛdiſ
affectio ē: ⁊ dicere nō reqretꝰ non
expaueſcere reqſiturū. hec ipie-
tas: cui ſm̄ multitudinē ire ſue
miſeret deꝰ: nec q̄rit: nec arguit:
nec flagellat: nec vlciſcit i adiuē
tiōes coꝝ: ſicut de moyſe. ⁊ aarō.
⁊ ſamuele legimꝰ. q̇bus nimirū
ꝓpitius fuit: Sꝫ expreſſe ⁊ ſignā
ter cuiꝰ ſit hec ipietas audiamꝰ.
Miſereamur impio: ait domi-
nus velut i ꝯſilio angeloꝛum, ⁊
ꝯgregatione deliberās. Nec eoſ
latuit crudelioꝛē omni idigna-
tione miſericoꝛdiam iudicē me-
ditari: qua nō diſcat homo iuſti
ciā facere ſꝫ obdoꝛmiſcens miſer
⁊ dicens: oblitus eſt deus: auer-
tit faciē ſuam: dies ſuos ducat in
bonis i pūcto ad iferos deſcēſu-
rus. Et cum dixerit pax: ⁊ ſecuri-
tas. tunc ſubitaneus ei ſupueni-
at iterius: nec effugiat. Et nō di-
ſcet inq̇unt facere iuſticiam: i ter
ra ſanctoꝛū iniqua geſſit ait do-
minus: ac ſi diceret. nolo diſcat
iuſticiā facere: iūcta ē iniquitas
eius ad odiū. An adhuc q̄rēdū
ē: q̇s iſte ſit ipius? In terra inq̇t.
s. ini. ge. i ecleſiaſticis poſſeſſiōi-
bꝰ: q̄ ſanctorū fuerāt vſibus aſſi-
gnate: i domo dei quā ſanctitu-
do decet: d q̄ paulꝰ diſcipulū ſtu
dioſe ſollicitās: vt ſcias inq̇t quo
mō te opoꝛteat ꝯuerſari i domo
dei. q̄ ē eccleſia dei: colūna ⁊ fir-
mamētū v̇itatꝭ. In clero q̇ppe. tā
q̄ꝫ i celo gerens iniq̄: q̇d niſi de
miſterio iudicet. Celeſte tenet of
ficiū: angelꝰ dn̄i. exercituū factuſ
ē: tāq̄ꝫ angelus aut eligit: aut re
pꝛobat. Inuenta q̇ppe i angelis
pꝛauitas: ⁊ diſtrictius iudicet ne
ceſſe ē: ⁊ iexoꝛabiliꝰ q̄ꝫ humana.
Age ergo qm̄ iudiciū graue his
q̇ pſūt. ⁊ potētes potēt toꝛmēta
pacient. Aſcēdat ſupbia tua ſem
ꝑ: ſeq̄re regem tuū. Omne ſubli
me videāt oculi tui. Feſtia multi
plicare pbēdas. Inde ad archi-
diaconatꝰ euola. demū aſpira ad
epiſcopatū: ne ibi q̇dē requiē hſ
turꝰ: qm̄ ſic it ad aſtra. quo ꝓgre
deris miſ: An vt ab altioꝛi gra-
du ſit caſus grauioꝛ: Neq̄ꝫ enim
ſic paulatim decides: ſed tanq̄ꝫ
fulgur i impetu vehementi q̄ſi
alter ſathanas ſubito deicieris. i
laboꝛe hominū non ſunt inquit
⁊ cū hominibus non flagellabū
tur. Ideo tēuit eos ſupbia: pecca
tū diaboli quo ceciderūt q̇ ope
rant iniquitatē. Hec ē q̄ nō reci-
pit diſciplinā. Curari tenuit. me
delā nō ſubſtinet. vltionē vereoꝛ
ſup hiſ ⁊ graue iudiciū. Quidni
timeā moꝛſus: ſpiritualē inſaniā
⁊ animarū freneſim nō ignoꝛās.
Sed domini ſunt v̇ba q̄ replico
⁊ eadē ipſi quoq̄ꝫ legunt ⁊ itelli
gunt pariter legem q̇ppe ſcien-
tes. In terra inq̇t ſanctoꝛum ini
qua geſſit. ⁊ nō videbit gloꝛiam
domini durꝰ ē ſermo: ⁊ cōmina
tio valde terribilis. Non videbit

gloriam dñi. Quid igitur cetera vidisse p̄stat. Hiccine tot⁹ misericordie finis. Hāc ergo misericordiā nolo: ꝓcul fiat miseratio tā crudelis. ne veniat in eoꝝ cōsortiuz aīa mea.

Quis.n. vobis miseri demonstrauit fuger̃ a vētura ira: Quid p̄sentem tantopere fugitis iram flagellū timetis declinatis virgam: ⁊ quidem ī hac die vrā: q̄ ad pacē vobis. sed si cognouissetis ⁊ vos. Mutatis nō effugitis penitentiā. Nam malum impunitum esse non pōt. Non punit̃ hic ꝓpria volūtate: punietur alibi sine fine. Misera sane: ⁊ extreme plēa demētie cōmutatio: humanū declinare laborē. ⁊ patū diabolo stridorē eligere sēpiternū. Animaduertite siq̄dē ⁊ videte. non hoibus. sed diabolo ⁊ angelis eius ignē illum esse patū. Ille.n. hostis. ⁊ lupus. nos aūt populus eius ⁊ oues pascue ei⁹ Illi securis ⁊ maleus nobis flagellum ⁊ virga debet̃. Illius iniquitas inuenta ad odiū suū habuit carcerē: vbi nulla redēptio vñ nemini liceat respirare. mihi sane ⁊ labore tollerabilior carcer. ⁊ tp̄e breuior assignat̃. vbi cū iratus fuerit dñs misericordie. recordet̃. redemptionē suo mittens populo copiosā. Deniq̧ tēp⁹ mihi ꝯstituit. Mihi dicit donec illi parat eternū. In sudor̃ inquit vultus tui comedas panez tuum. donec in terrā de qua sūpt⁹ es reuertaris: pessim⁹ ille angelus de terra sūptus nō est: nec in terrā aliqñ rediturus propterea nō hȝ donec. sed ignis ei parat̃ eternus. Minime igit̃ expedit tibi. vt in sapia hui⁹ seculi arctoris seculi nō vereamur frustrari iudiciū. ⁊ deludere velle sniam declinādo vȝ laborē hoiuȝ. ⁊ sudorem: acsi nullo mō vos cōtingere videatur qđ ade dictuȝ est. Aut non in eo sniam laboris excepimus. in quo sine exceptione peccauimus oēs. aut non cōis culpe nihilominus esse debeat pena cōmunis.

Forte.n. aliq̄ dicāt. Quid peccamus: Bona est ois creatura dei. nr̃a licite possidemus. nr̃is vtimur facultatibus a rapinis ⁊ latrociniis abstinētes. Enimuero nō pascetis in cruce coruos. Ego sane diuitē illum cuius saluator meminit in euāgelio. ī nullo hoꝝ audio accusari. Induebatur purpura ⁊ bysso. quotidie epulabatur splendide: si crudelitatis arguit̃. ꝙ substantiā mūdi hñs. ⁊ videns fratrem suū egere clauserit viscera sua ab eo qñ diuiti deest: Quātos videtis ⁊ ipsi lazaros esuriētes. nudos. egrotos. ⁊ plus de iumētis vr̃is plus de eoꝝ falleris. q̄ȝ de istoꝝ miseriis cogitatis: Sed ad tremēdū habrae iudiciū veniamus. non enim habrae sed dei sententiam est. Memento inquit fili ꝙ recepisti bona in vita tua. ⁊ lazarus similiter mala. Veꝝ vtrunq̧ est non pōt omnino negari. Fer sē

tentiaꝫ q̄ꝛ paucis expꝛessa totiꝰ
summa negocij est. Ille bona: ⁊
iste mala recipit. Quid modo:
Nunc aūt inquit. hic ꝯsolatur:
tu vero cruciaris Expgiscimini
ebꝛij: ⁊ flete. Terribilis.n.deus
in iudicijs suꝑ filios hoium: est
heccine crutiatuū cā tota: ꝙ in
hoc seculo bōa recepit: Ipa pla/
ne. Neq3.n.ad hoc nos de para
diso voluptatis animaduersio
diuina eiecisse videtur: vt alteꝝ
sibi hic paradisū adinuentio hu
mana pararet. homo ad laboꝛē
natus: si laboꝛem refugit: nō fa/
cit ad quod natus est: ad qꝺ ve/
nit in mundum. Quid respōde
bit ei: qui misit eū: qui instituit
vt laboꝛaret: Memēto ait: ꝙ re
cepisti bo.i vi.tu.⁊ la.si.ma. Nē
aūt hic consolatur: tu vero cru/
ciaris. Quid dicemꝰ ad hec si ta
lis finis.⁊ tale iudiciū.vt extre/
ma gaudij luctus occupet. Nū/
quid nō pꝛeferenda sunt in hoc
seculo mala bonis: Quippe nec
illa ꝟa bona: nec illa ꝟa mala eē
manifestum est. Uera potiꝰ sen/
tentia salomonis. Melius ē ire
ad domū luctus: q̄3 ad domum
ꝯuiuij. Ceterum si sic cruciandi
sūt: qui in vita sua bona recepe/
rint.⁊ habentibus ꝯsolationem
pꝛesentem: ve repositū est sempi
ternum. cū in supioꝛibꝰ inuenti
sint aliq̄d de sapie carnis. scien/
tes moꝛibus.⁊ per oia repꝛobaꝛ
malum ⁊ eligere bonū quis naꝫ
eoꝝ poterit esse finis: si scōꝫ mul

titudinē ꝯsolationum suaꝝ do/
loꝛes appꝛehenderint aias mi/
seroꝝ. Consequens.n.videtur vt
bona omnia ⁊ omnē sec li huiꝰ
recipientes ꝯsolationem: nihilo
minus vniuersum ve: ⁊ vniuersi
maneant cruciatus. An vero ⁊
illud eque ex eadē habꝛae sentē
tia coniciendum videtur eo qui
ꝯtrario ducti spiritu vite pꝛesen
tis oia bona respuūt ⁊ eligunt
mala. oia quoq3 bona domini.⁊
oēm habituros ꝯsolationē. Foꝛ
te.n.hoc erat qꝺ petrus audire
voluit. cum tanta fiducia dn̄m:
tantaq3 libertate ꝯuenit. Ecce i
qnit nos re.o.⁊.se.su.te. Quid
ergo erit nobis: Nota admodū
questio est: quemadmoduꝫ pe/
trus cum nil fere ex omnibꝰ ha/
buisse sciatur. tam fiducialiter
gloꝛietur sese omnia reliquisse.
vnde sanctoꝝ quispiam oia in/
quit deseruit. qui voluntatem
habendi dereliquit. Fidelis ser/
mo sed foꝛsitā clausus. ⁊ ipse nū
quid.n.volūtas habendi oia sic
complectitur: vt reliquisse illaꝫ
sit omnia deseruisse: Quis ho/
minum oia desiderare possit: ne
dum piscatur ille: ille pauper ⁊
modicus: Sed quid cuiq3 suffi/
cere possit diligentius inuestiga
tio ⁊ facile ē inuenire omnia de
siderantem. neq3.n.ponere ꝯcu
piscentie modum: donec videaꝛ
tur impleta: donec adepta sit q̄
bus valeat esse contenta. Ceteꝝ
nec amatoꝛ pecūie dicet aliquā

do sufficit. nec libidinosus sacia bit voluptate. Sic et crudelis quisque semper sanguinem sitit. Et ambitiosus: aut cupidus laudis humane adeptis dignitatum titulis seu favoribus: nullum exinde capit odio remedium: sed desiderio estuat amplius. Minus autem inuenit requiem qui sibi placere cupit: et suis. i. quibusdam fatuis de semetipso testimoniis gloriatur dicens. Manus mea excelsa: et putans sese aliquid esse cum nihil sit.

Vidi ergo aliquando quinque viros quos ipse freneticos arbitrarer: primus siquidem buccis tumentibus marinam masticabat arenam. Secundus sulphureo. astans lacui exalantem teterrimum: fetidissimumque gestiebat haurire vaporem. Porro tertius fornaci incubans vehementer accense micantes sintillas habitantibus excipere faucibus lectabatur. Quartus super pinaculum templi residens leui oris aure spiritum aperto attrahebat ore: et si quominus influere videretur. flabello sibi ventum ipse faciebat: ac si totum speraret aerem deglutire. Quintus seorsum positus ridebat ceteros: ipse quoque ridendus et maxime: proprias enim carnes incredibili quodam studio sugere laborabat: nunc manus nunc brachium: nunc alias partes applicans ori. Miseratus homines: causamque miserie sciscitatus a singulis. vnam omnibus esse reperio validissimam vtique famem. Cum vero macilentissimas eorum facies contemplatus recordabar prophete. gementis miserabiliter et dicentis. Aruit cor meum: quia oblitus sum comedere panem meum. Quid. n. hec vobis iniquio proficiunt. non sunt naturales cibi. magis famem hec prouocant quam extinguunt. Panis nanque anime iustitia est. et sol beati qui esuriunt illum. quoniam ipsi saturabuntur. nimirum ad imaginem dei facta anima rationalis. ceteris omnibus occupari potest: repleri omnino non potest: Capacem dei quicquid deo minus est non implebit.

Inde est quod naturali quidem desiderio summum quiuis appetere bonum nullam nisi adepto eo requiem habiturus. Ceterum errant miseri non inuenientes viam. et vt scriptum est. Ambulant impii in circuitu. dum minora quoque bona querentes. illud semper desiderant. quod sibi vicinius necdum videtur adepti. Atque vtinam si fieri posset cetera omnia obtinuisset vnus. eodem proculdubio et ipsum qui sibi solum deesset summum vtique bonum desiderio quesitur. quo cetera queque semper expedit non adepta. Sed innumera sunt hec. et a ceteris quoque pariter requiruntur. Quo vale quisque trahit in partem: nec aliquam do poterit hic circuitus pagrari. Vis peruenire. Incipe transilire. Alioquin prinpieris mihi in desiderio terrenorum: et a summo bono eo longius inuenieris: quo te amplius

dederis caducis rebus ⁊ trāsito
rijs appetēdis. In circuitu siq̄dē
ambulas. ⁊ ꝙ prope erat i corde
⁊ in ore tuo. si corde crederes. ⁊
ore ꝯfitereris. Terga vtētes ðcli
nas. ⁊ elōgaris ab eo. hinc est ꝙ
vociferat̄ dicēs. Cōuertimini filij
hoiuz. ⁊ itē. Reuertere. reuerter̄
sunamitis. reuerter̄ vt itueamur
te. An fractuosa siq̄dē via est. ⁊
inambulabilis. faciliusq; puēies
spretis oibus. q̄z adeptis.

Ecce nos relinq̄mus oia. ⁊ se-
cuti sum⁹ te. Quid ergo erit no
bis: Dignū plāe apostolica fide
⁊ deuotiōe verbū. Iaz reliquisti
oia. iaz. dn̄m petre secutus es. ⁊
nunc demū q̄d sis accepturus in
terrogas. Uere symon vere obe
diens in auditione auris sine pa
cti ꝯuentiōe. Ad vnius. n. iussio
nis vocē petrus ⁊ andreas reli-
ctis oibus secuti sunt redēptorē
Qui si hoi carnali stulticia forte
videtur. audiat qd̄ stultū est dei
sapientius est hoibus. ⁊ qm̄ pla
cuit deo p stultitiam p̄dicatiōis
saluare credētes: q̄ppe cū mun-
dus eū in sapia minime cogno-
uisset. Quantos. n. mundi sapia
maledicta supplantat. ⁊ ꝯceptū
in eis extinguit spūz. quē volue
rat dominus vehementer accen
di: noli inquit precipitant̄ agere
diu ꝯsidera. diligentius intuere
Magnuz est ꝙ proponis ⁊ op⁹
habes multa deliberatione. Ex
perire inquit. amicos consule. ne
post factuz penitere ꝯtingat hec
sapientia mundi terrena. aialis
diabolica. inimica salutis. suffo
catrix vite. mr̄ tepiditatis eius. q̄
solet deo vomitum ꝓuocare. Ca
ue tibi ait. U: quid. n. Cū a deo
verbum esse nō dubites. q̄d op⁹
est deliberatione. vocat magis
ꝯsilij angel⁹: quid alia. ꝯsilia pre
stolaris: Quis. n. fidelior: q̄s vo
sapientior illo: Deduc me dn̄e:
⁊ deducat. fortior esto: ⁊ inuale-
sce. Noui ego que nā sint: q̄ oz
fieri. cito. Ab ore putei gehenne
eripior: ⁊ inducias petā: ⁊ retar-
dabo. ⁊ cunctabor exire si forte i
teri fiat aliquid: Abscondi ignē
in sinu meo. ⁊ deliberādū est an
expergiscar. an excutiam: an abl
tiam illū: Magnuz oio est ꝙ of
fertur: sed eo vtiq; libentius: ⁊
festinanti⁹ suscipiendū. ⁊ obuijs
arripiendū manibus cum feruo
re. ⁊ hylaritate. Probet aūt seip
sum qui de propria virtute pre-
sumit. Nā diuina quidē oio pro
bata amicos consulat: qui non
legit. Inimici hominis domesti
ci eius:

Quid frequentat euangelium
qui euangelio nō obedit. At i eo
sane legimus promittenti cuidā
sequi dn̄m: sed defunctum prius
patrem sepelire volenti rn̄suz ab
eo: vt sineret mortuos sepelire
mortuos suos. Alteri quoq; tan
tuz suis q̄ in domo erāt valde di
cere cupienti. nēo inq̄t mittens
manū ad aratꝝ ⁊ respiciens re-
tro aptus est regno dei. Sed q̄d
audierat primus. Magister ait.
volo te seq̄ quocūq; ieris. Cui re

ſpondit dominus.vulpes iquit foueas habẽt:⁊ volucres celi nidū.filius autẽ hominis non habet vbi caput reclinet:prudẽtiaꝫ ⁊ irnis i fouea vulpis:i nido volucris arguens cordis elationem: Eſt eni interdum videre nõ nullos q̇ relictis omnibus abrenunciare ſeculo diſponẽtes : cum recte offere velint nolunt diuidere recte calliditate hũana totos ſe diuino cõmittere nudi formidã tes:ſed reſeruãtes neſcio q̇d fermẽti: vt totam maſſam corrumpant.quod i multis frequent̃ expertum eſt. Alius ſine duce.⁊ preceptore ſpeciale ſtudium apprehẽdere facile cogitãs ambulat i magnis. ⁊ mirabilib⁹ ſup ſe:vt vulgo dicit̃ saliẽs ante q̃ꝫ vadat.videat caſurus ante q̃ꝫ ȯbeat. Petrus cogitatũ ſuum iactans i domino ⁊ omnẽ ſollicitudinẽ ſuam i eum proiciẽs certtus ꝙ illi eẽt cura ȯ eo:reliquit omnia.ſecut⁹ eſt dominũ ne iterrogans q̇deꝫ de prem o: donec ex periculo diuitũ qȯ ſaluator peſeq̇bat̃ ſumeret occaſionem.

Quid ergo erit nobis. Ait illi ieſus. Amẽ dico vobiſ. Verbũ cõfirmatiõis pmittitur magnũ no ueris eſſe qȯ ſequitur. Amẽ dico vobis:ꝙ vos q̇ ſecuti eſtis me in regeneratione cũ ſederit fili⁹ hominis ⁊c. Quid ẽ quod dicit in regeneratione:aut que ẽ hec noua regeneratione: Neqꝫ eni iam ignoramus.quoniã oportet hominẽ naſci denuo:non ex ſanguinib⁹:neqꝫ ex volũtate viri:ſed ex aqua:⁊ ſpiritu ſancto. Ceteꝝ cuꝫ nullatenus ad eã regenerationẽ valeat hec promiſſio ptinere.forte ⁊ altera regeneratiȯe opus eẽ videtur nec ſolũ denuo: ſꝫ ⁊ tertio hoiem naſci neceſſe eſt. Infelix ego hõ ⁊ miſerabil' caſus me⁹ cui non vna ſufficit.cui duplex ẽ neceſſaria repatio. Nimiꝝ ex corpore ⁊ aia conſtans cecidi totus ſimul:ſimul totius oio reſurgeř non poſſum.an vero dignũ non eſt.vt ea que videtur potior prioꝛqꝫ portio reparetur. At ipſam ſane aiam eſſe.nemo ſane mẽtis ignorat. Prior ergo reficiatur. que prior corruit.preſertim ꝙ ab eius culpa.alterius pena pdierit.⁊ ipſius corruptio corporee q̃ qꝫ fuerit eã corruptionis. Hinc ẽ ꝙ animabus primũ ſaluator aduenit tollere vtriqꝫ peccata mundi:non moleſtias carnis. Qȯ ſane manifeſtinſ docuit in ſeipo penis oibus corpus exponẽs.aiam aũt immunem prorſus cuſtodiens a peccato.

Non ſic hodie filij hominum nõ ſic:ſed anime curã negligunt.curam aũt carnis perficiunt in omni deſiderio.neqꝫ.n.peccare metuũt:ſed puniri nec ȯtuti cordis opa datur:ſed valitudini corporis:imo ẽt voluptati:de ſcola hypocratis ⁊ epicuri didicerunt hec.neqꝫ enim ſuis chriſt⁹ diſcipulis.horum quidpiam tradit. ſed diſcite inquit a me. quia mitis ſũ ⁊ humilis corde. Filij ho-

minuꝫ vſqꝫ quo graui corde: vt quid diligitis vanitateꝫ ⁊ queritis mendaciū. Tempus hoc animabus nō corporibus ē aſſignatum dies ſalutis vtiqꝫ non voluptatis. Omnia tēpus habēt animabus nunc operā dare neceſſe eſt. Nā in carne qui ſeminat ſolam exinde metet corruptionem At nemo inquiūt carnem ſuam odio habuit. verum eſt. ſed celū habens abſqꝫ ſcientia dū ꝓdeſſe feſtinat inuenitur obeſſe. Cū enim iudiciū carnis ex anima pendeat: carni nihil poteſt vtilius ꝙꝫ ſalus anime prouideri: vt videlicꝫ in tempore ſit reſpectus illius ⁊ ſocia paſſionis felicitatis quoqꝫ ꝯſortium mereať. Unde apoſtolus inquit. ſaluatorem expectamus dn̄m noſtrum ieſum chriſtum: qui reformabit corpus humilitatis noſtre configuratum corpori claritatis ſue. Requieſce i hac ſpe caro miſera: ꝗ ꝑꝑ aiam venit ꝓ te quoqꝫ vēturus ē: qui reformauit illā tui quoqꝫ nō obliuiſceť in finē. Regenereť interim anima: ⁊ tanꝙꝫ preſcita ⁊ ꝑdeſtinata a domino ꝯformiſ imaginis filij eius i māſuetudine cordis ⁊ humilitate. Ipſius. n. merito te quoqꝫ noueris aliqn̄ regenerandam ⁊ conformandā corpori eius in gloria ⁊ claritate.

In regeneratione inquit cuꝫ ſederit filius hominis i ſede maieſtatis ſue ſedebitis ⁊ vos ⁊c. Cōſequemini ait quē ſeqmini vt cū ipſe ſederit ⁊ vos pariter ſedeatis. Qn̄. n. ille reſedit in mūdo quando ſubſtitit: quando reclinauit caput. Exultauit ad currēdam viā bn̄faciēdo pertranſiit. ꝗppe nec nidū nec foueā. nec locū habēs i diuerſorio. donec opere tandem qꝺ ſuſcepat ꝯſumato ſedendi preceptū mereret accipe ⁊ diceret dn̄s dn̄o meo ſede a dextris meis. Inſipiens tu qui ꝑſidere eligis ꝙꝫ ſedere querens in itinere diuerticula. Ille miniſtrare venit: nō miniſtrari: tu ſupra magiſtꝝ: ⁊ dn̄o maior: imo nec diſcipulus ꝓfecto. nec ſeruus recūbere iā feſtinas. paululū dormies paululū dormitabis: paululū ꝯſeres manus. ille ſalit i mōtibus tranſilit colles. Clamat ad eum anima mea: trahe me poſt te in odorem vnguentoꝝ tuoruꝫ curremus: alioquin qn̄ eum remorando: tepeſcendo pauſādo ꝯſequi ſperas. Exultauit ad currēdā viā hyllarē ſine dubio diligit ſecutorē. ad brauiū peruenisti. necdū apprehendiſti metam Grandis adhuc reſtat via: noli ſiſtere gradū: noli in medio itinere reſidere. In ſudore inquit vultus tui comedes panē tuum donec i terrā de qua ſūptuſ es reuertaris. Ex tūc ſane tēpus erit requiei: nimiꝝ quando iam ſpiritus ipſe: dicet vt requieſcat a laboribꝰ tuis. Necdū tn̄ erit cōſumata pax nec dū ſeſſio plena. In regn̄atiōe inqt cū ſederit filiꝰ ho

minis in ſede maieſtatis ſue ſede
bitis ⁊ vos.
Felix regeneratio. Quādo.n.
renaſcar ad ſeſſioem. miſer ho-
mo natus ad laborez. O ſi cuiqꝫ
ſedero totus: cuiuſ modo ne mi-
nima quidem portio ſedet ī quo
nil tranquillum: nihil quietum
ſedatum nihil. nihil vnqꝫ ī eodē
permanens ſtatu. Sedebitis ⁊
vos. O ſeſſio. Quis mihi tribu-
at. vt dignis exprimam verbis:
qd̓ de ſeſſione hac cordis affecti-
one concipio. Imo quis tribuat
mihi ſeſſionis huius impertur-
bata frui requie quam deſidero.
quam cupio. quam requiro.
Ecce erunt dixi. nil in me ſe-
det. ſed cuncta in motu ſunt om
nia nutant: fluctuant vniuerſa
poſtremo vbi cōcupiſcit adhuc
caro aduerſus ſpiritū. ſpirit⁹ ad
uerſus carnē: q̇d nā hominis ſe
dere videt. Nec ſola iam cōcupi
ſcentia pacē impedit. turbat ſeſſi
onem. vetat eſſe ſedatum. ſed du
plex. quoqꝫ ſecundū corpus mi-
ſer hominē cōtritio vexat: pſen
tis doloris: ⁊ mortis metu futu-
re: nimirꝫ cū ⁊ paſſibile. ſit ⁊ mor
tale duplex nihilominus animā
agitare ſollicitudo videt ſpei vti
qꝫ ⁊ timoris. Int̄ hec nēpe fluctu
at iugit. donec peccati corpus in
habitat aſcendens vſqꝫ ad celos
⁊ iterim vſqꝫ ad abyſſos deſcen-
dens. tabeſcens ī malis. ⁊ ad bo-
na nihilominus inardeſcens.
Erit autē cum luteū hoc egre
dicēs domiciliū a timore quidez
penitus liberabitur. ſꝫ necdū ab
expectatione. Ex tūc enim iā nō
erit timor ī finibus noſtris. ſed ī
ſpe ſingulariter conſtituti pſalle
mus ſinguli mēte. ⁊ ſpiritu qd̓ p
libauerat quomodo qui dicebat
conuertere anima mea ī reqem
tuā. qa dominus benefecit tibi.
Quia eripuit animā meam de
morte oculos meos a lachrimis
pedes meos a lapſu. Ceterūz de
expectatione idē ipſe ſic ait. Me
expectant iuſti: donec retribuas
mihi. Nec modo numerum fra-
trū vt compleat. ſꝫ ⁊ ipſum corp⁹
vt ſua regeneratione reſtituatur
expectant. Imo non ⁊ expetūt
cum deſiderio ſub altare dei vo-
ciferātes ad ipſum. ⁊ qui audire
meruit. potuit ⁊ teſtificari. Nam
corpus q̇dē illo ī tēpore ſedere
quis dicat: dum effluit ⁊ ī ſaniē:
puluere mqꝫ redigitur.
In regeneratione inquit ſede-
bitis ⁊ vos. Seminat. n. corpus
animale: reſurget corpus ſpirita
le. Seminatur in ignominiam
ſurget ī gloria: vbi iā tunc mors
victoria tua. Siq̇dē ⁊ tu inimi-
ca nouiſſima deſtrueris. Corpus
enīz reſurrecitonis iam nō mori
tur. mors illi vltra n̄ dominabit
Sed ⁊ dolor. ⁊ gemitus omnis
abſcedet: quoniam abſterget de
us oēm lahrimā: ab oculis ſcōꝝ:
⁊ iā n̄ erit āpli⁹ neqꝫ luct⁹ neqꝫ cla
mor: ſꝫ neqꝫ vll⁹ dolor. qm̄ prio-
res trāſierunt. Felices lachrime

quas benigna manus ꝯditoris absterget. ⁊ beati oculi. qui i tali bus liq̃fieri fletibus elegerũt. q̃ꝫ eleuari i superbia. q̃ꝫ omne subli me videt̃. q̃ꝑ auaricie ⁊ petulãtie famulari. Sedebit igit̃ corpus i mortalitatis. ⁊ ipassibilitatis ge mina quadam felicitate dotatũ. liberũ ab omni necessitate. ab oi corruptione securum alienũ ⁊ i- mune ab omni cõcupiscẽtie. ple nũ gloria configuratũ deniq̃ꝫ cla ritati corporis christi. Sedebit ⁊ anima sicut nil metuẽs. sic nec cupiẽs vltra nimirũ plena bea- titudine. ⁊ secura plenitudĩe flu ens nullos iã cogitationũ fluctꝰ nullus tẽptationũ conflictꝰ nul los affectionũ sentiẽs motus. ſꝫ eterne illi icõmutabilitati ꝓrsus vniuersa. ⁊ sic adherẽs deo ⁊ vnꝰ iam spiritus sit facta cum eo.

Sed quando hec aut q̇bꝰ hec erũt vos iq̃t q̇ secuti estis me. cũ sederit filiꝰ hominis i sede maie statis sue sedebitis ⁊ vos. Jam q̇ dẽ sedet filius hominis in sede maiestatis si q̇dem ascendens in celum. sedit a dextris dei. sed cuꝫ sederi dictum ẽ. Cum apparue- rit sedẽs. sicut apostolus ait. Cũ eni christus apparuerit vita. ve- stra. tũc ⁊ vos apparebit̃ cũ illo i gloria. An magis audebimꝰ di cere ipsũ adhuc stare quodã mo do. vtpote cuius necdũ sedes cõ sumata videtur. nedum pedibus eiꝰ scabello supposito qᷓ a patre promissum ẽ: non q̄ illi plenitu- dini quispiaꝫ desit. ſꝫ membra ca put expectet. Audeat testari qui meruit itueri. Ecce ait stephanꝰ video celos aptos. ⁊ filiũ homi- nis stantẽ a dextris virtutis dei Paulus quoq̃ꝫ sic scribit. christꝰ assistẽs pontifex futurorũ bono rum itroibit semel in sancta eter na redemptione iuenta. Ceteruꝫ i regeneratione corporũ sedebit in sede maiestatis: q̇ pro anima- rum regeneratione stetit igno- mini oleo supplicio crucis. iter- rogatus ꝯtumelijs parit̃. ⁊ torm̃ tis. nec modo durissima morte. ſꝫ turpissima ꝯdẽnatꝰ. Quoniaꝫ eni obediẽs patri factus vsq̃ꝫ ad mortẽ. mortẽ autem crucis pro pter hoc exaltauit illũ. ⁊ dona- uit illi nomẽ. qᷓ ẽ sup omne no mẽ vt i nomine iesu omne genu flectat̃. Hec ãt dixeriꝫ fratres vt noueritis que nam sint duo la- tera scale. que volentibus sequi dominũ proponunt̃ ascẽdenda. q̄ basces earum. que capita. q̇ue gradus. quorũ sũmitati deus in- uius est.

Oportet nos siquidẽ domat̃ carnẽ. calcare mũdum. vt volu- ptatem corporis declinantes. ca ueamus nihilominus seculi vãi tatẽ he nimirum abhominatiões egiptiorũ quas iolamus domi- no deo nostro ⁊ totũ qᷓ a via vi- te ⁊ discipline deterret filios huiꝰ seculi totũ qᷓ exercet iterim ser- uos dei in his duobus est. q̄ sub vno versu propheta comẽdat. vi de inquiẽs humilitatem meã. ⁊ laborẽ meũ. hec ergo sũt latera

ſcale vilitatis. ⁊ aſperitas. quib⁹ deinceps interne virtutis. ⁊ gratie gradus firmiter inſeranť. Eſt .n. videre hoies mũdanã gloriaȝ ꝯtemnentes: fauorem calcantes populi. non deſiderantes humanũ diem. ſȝ non adeo fortes ĩ tollerãtia moleſtie corporalis. non adeo reicientes mollia. nõ adeo carnis illecebras ſpnẽtes. Quid iſtos dixerim. niſi latus alteꝝ nõ tenere. Porro vni tm̃ lateri innitentis periculoſus nimis aſcẽſus. ⁊ proxim⁹ eſt ruine. Quid ſi periclitať qui circa carnem videtur pluſq̃ȝ oporteat infirmari. lȝ mundi reſpuat gloriã. nec contumelijs moueať, pfecto longe horribilius eſt periculũ. ⁊ multo magis inexcuſabile: ſiq̃s forte licet caſtigãs viriliter corp⁹. ⁊ nõ parcens eius afflictioni inueniať tm̃ minus reſiſtens glorie deſiderio minus paciens iniuriarũ minus puritatis: ⁊ ſordide humilitatis. habẽs: minus imunis a ſeculi vanitate. Quid .n. tibi infelix cũ his nugis ⁊ calamitatibus. cũ hoc faſtu: ⁊ vanitate iſta q̃ nec aĩe nec corpori pdeſt. Quid irritaris: q̃d inflammaris ad verbi factuȝ qd̃ nec carnẽ vulnerat. nec inquinat mentem. Nihil ſic alienũ a natura tua: nil taȝ contrariũ rõni. Neq̃ȝ .n. ſic dicere poſſuȝ. quid tibi cũ cibis ⁊ veſtib⁹. aut frigore vel eſurie quid noueris cũ vnita perſonaliter aĩa non huic mundo. ſed corpori. longe minus carneȝ poſſit odiſſe q̃ȝ mundũ quippe que huic multũ d̃beat. illi nihil. Qui q̃dem dixerim. non vt voluptas perinde excuſeť. ſed vt vanitas: ⁊ impuritas aute oĩa fugiatur.

Sane vbi ſic ſtabilieris. ⁊ firmaueris in corde tuo. ⁊ aſpitatẽ corporalis abſtinẽtie. ⁊ laboris amplecti: ⁊ omni vilitate: ⁊ extremitate eẽ content⁹. bona ſunt latera ſecur⁹ iaȝ inſere gradus exercitij ſpiritalis: vt totum qd̃ mundo: ⁊ carni ſubtrahis. ſtudio pietatis ĩpendas. oblitus que retro ſunt: ⁊ extentus in anteriora. vt aſcẽſionibus diſpoſitis de virtuie pficias in virtutẽ. vt videre deuȝ deorũ in ſyon merearis. Et primum q̃dem per deſertum proprij cordis. ⁊ ꝯuallem plorationis aſcendens in v̓gula fumi de hinc iã in ſerenis q̃dem elapſus aſcendens ẽt de deſerto delicijs affluens innixuſ ſuper dilectũ. ductus de claritate in claritatem tanq̃ȝ a domini ſpiritu. illo vtiq̃ȝ qui ſcrutať ẽt alta dei. Nec paucos in hijs gradus iuenies gratie multiformis. verum hec ſpiritualia ſunt. ⁊ ſpiritualibus vtiq̃ȝ cõparanda. Nũc vero ad iniciãdos potius ſermo dirrigatur. cuius tota intentio ẽ reuocare ad cor preuaricatores. Ceterum habent proficienteſ editum olim de. xij. gradibus humilitatis ex ſermonis occaſione libellũ quos videlicet gradus ille iuſtoruȝ omnium ſpirituplenus: ⁊ regula ſua tradidit vere p omnia benedictus.

Ille .n. ſpiritualeȝ nobis erexit

p

ſcalā.cuius vtiqꝫ ſummitas celos
tangit.qꝺ in eius glorioſo trāſitu
euidenti legim⁹ miraculo ꝯmen
datū. btō papa gregorio.ſic ſcri-
bente. Inter diſcipuloꝝ manus
imbecilia mēbra ſuſtentans:ere-
ctis in celū manibus ſtetit. ⁊ vlti
mū ſpiritū inter verba orationis
efflauit. Qua.ſ.die duobus fratri
b⁹ vni longius poſito.alteri autē
in cella cōmorāti reuelatio vni⁹
atqꝫ indiſſimilis viſiōis apparuit
viderunt nāqꝫ qꝛ ſtrata pallijs ⁊
inumeris corruſca lampadibus
via recta orientis tramite ab eius
cella i ce:ū vſqꝫ tendebat. Cui ve
nerando habitu vir deſuper cla-
rus aſſiſtens.cuius eſſet via quaȝ
cernerent inq̄ſiuit. Illi vero ſe ne
ſcire ꝓfeſſi ſunt:q̄bus ille ait.hec
eſt via qua dilectus dn̄i celuȝ bn̄
dictus aſcēdit. Que eſt.n. via ab
eius cella progrediens niſi ordo
quem idem vir beatus inſtituit.⁊
forma vite que ab eo ſūpſit exor-
dium: Qua nimirum via dn̄i di-
lectus aſcendit.qꝛ nō potuit vir
ſanctus aliter docere:q̄ꝫ vixit. Et
hec quideȝ coꝝ vel maxima fidu
cia eſt.qui ipſius vtrunqꝫ ſtudēt
inherere veſtigijs.ipſuȝ ꝓceptorē
preuiūqꝫ ſequunt. neqꝫ.n. venire
aliquatenus in dubium pōt quin
oino ſacer ſit modus ɔuerſatōis.
⁊ diuina magis inſpiratione atqꝫ
cōſilio.q̄ꝫ humana prudentia vel
adiuentione formatus.quo nimi
rum tantam poſt obitum gloriaȝ
felicitatis idem vere benedictus
obtiuuit. Sed hec hactenus: ne
quis forte.qꝺ longe ſit ſemꝑ a cor
dibus veſtris derogare nos eis q̄
ſibi varios ꝓut cuiqꝫ viſum eſt.re
ligioſe viuēdi formauere modos.
q̄ꝫ alios conſolari ⁊ animare vo-
luiſſe cauſetur. Cā tamen quam
videmus in eccleſijs hodie for-
mam cleri ne informem dixerim
vitam a quo ſanctoruȝ habuerint
quis vnq̄ꝫ vel in nouo vel in vete
ri teſtamento ſic vixerit.vel ſic vi-
uere docuerit homines. vtinam
ipſi ſeſe interrogent ſinguli. nec
ɔſcientias ſuper hec conuenire ꝓ
prias diſſimulent. Quantos eniȝ
videm⁹ ſectatores viaruȝ. que vi
dentur hominibus quidem bōe
ſed in profunduȝ finis earū infer
ni deſcendit. Quātos aſcenſores
ſcale nō cuius ſumitas celos tan
git.ſed que illi oino contraria eſt
habens latera cōcupiſcentiā car-
nis.⁊ concupiſcentiam oculoruȝ
gradus vero ſuꝑbiaȝ vite que ex
mundo ſunt.non ex patre. At.n.
ſane que vobis ɔmēdare volum⁹
ſcale grad⁹ ⁊ latera ex pr̄e vtiqꝫ
ſūt.nō ex mūdo.cui nimiꝝ innix⁹
apparuit. Sobrie ait apoſtol⁹ ⁊
pie.⁊ iuſte viuamus i hoc ſeculo.
Sobrietas voluptatē carnis ipu
gnat iuſtitia ſeculi vāitatē.dū vȝ
cuiqꝫ reddens qꝺ ſuū eſt. ⁊ adu-
lantē deplorat.⁊ compatit iraſcē
ti deniqꝫ ⁊ ipſe ſaluator dū bapti
ſte manibus celſum illū verticeȝ
inclinaret.ſic inq̄t decet nos iple
re oēm iuſtitiā.ſolā nimirū humi
litatē iuſtitiā reputās. Exhibeat
ergo ſobrietas nobis iuſticia ꝓ-

ximo pietas deo:pietas.n. ipsa ē cultus dei. Sāe vt voluptas ⁊ vanitas elationē cordis fouer noscūtur. sic sobrietas. ⁊ iustitia pietatē. vt inter hec latera de fide in fidē spe mediāte ꝓficiens supeminentiā aliqñ teneat caritatis.

Innitūtur hec latera basib⁹ q̄s supposuit artifex sapīa duob⁹ forsitaȝ lignis crucis. vbi.n. ille mulctatur morte. cruce turbaṫ q̄s suorū delicias. seu gloriā sustinere q̄at. ne dū audeat q̄rere. flagellat⁹ xp̄s. ⁊ sputis illit⁹ baiulat sibi crucē. ⁊ ludibrio fact⁹ irrisoria veste arundineo sceptro. corona spinea foditur clauis. annumeratur sceleratis. in ligno extendiṫ ēt mortuus vulneratur. ⁊ hec intuens q̄ dicitur xp̄ianus ꝓpriūs nihilominus voluptatib⁹ indulgere. ⁊ florere velle in seculo nullaren⁹ erubescit. Ceterum si oīs qui se dicit ī xp̄o manere debȝ sicut ille ambulauit. ⁊ ipse ambulare. multo magis qui pro eo manere se dicit q̄ pro eo legatione fungiṫ: qui ei ministrat. si eū nō seq̄ṫ inexcusabilis ē. Sane nisi abnegauerit semetipsuȝ. ⁊ tullerit crucē suā seq̄ eū oino nō pōt. Quid ē crucē tolleṫ ē. nisi laborē amplecti ⁊ humilitatē. Sicut scriptū est. Elegi abiectus esse in domo dei.

Sed fortasse min⁹ adhuc firmiter stabilia hec videanṫ. si tm̄ fuerint subnixa basib⁹ non etiā desuper coherentia capitellis. hinc ē ꝙ minime sui contentus exēplis saluator ēt premia repromittit. vt quem forte non prouocat imitatio. vel imitatio precedentis. trahat vel desiderium retributionis ⁊ si q̄s voluptuosus est. illum sitiat torrētē voluptatis: si glorie cupidus. aspiret ad illā celsitudineȝ iuditiarie potestatꝫ. Sedibiꝫ. ait ⁊ vos sup sedes duodecim iudicātes duodeciȝ trib⁹ israel. Ac si dicat. pro ꝯfusione vr̄a duplici ⁊ rubore pars vr̄a laudabiṫ. ꝓpterea.n. in terra vr̄a duplicia possidebitis. letitia sempiterna erit vobis. In exilio vobis afflictio duplex. humilitatꝫ vtiq̃ ⁊ laboris. sȝ ꝯsolamini. ⁊ nolite deficere. qm̄ ī terra vr̄a. terra vtiq̃ viuentiū duplex vos nihilominus remuneratio manet sublimitatꝫ. ⁊ delectationis. In sedibus.n. quies imperturbata est. in iuditio dignitatis eminentia commendatur.

Quis vero secularis honor excogitari pōt. qui nō prorsus in tante sublimitatꝫ compatōe vilescat non vnius siq̄dem ciuitatis. aut populi. seu regiōis vni⁹. sȝ vniuesitatis iudices hn̄t presidere cuȝ xp̄o. nec solū homines. sed ⁊ ipos angelos iudicabūt. qui parenteȝ ad modicuȝ vaporem presentis: glorie dedignantes. ⁊ exufflātes improperiuȝ christi vniuersis p̄serūt titulis dignitatuȝ. nolite timere pusillus grex qm̄ complacuit patri vestro dare vobis regnum diffinituȝ est consiliuȝ: qd̄ nō euacuabitur. propositū imutabile pseuerat. deniq̃ iurauit domin⁹. ⁊ nō penitebit eū. Amē dico vobis

ꝙ vos qui secuti estis me in rege
neratione cũ sederit filius homi
nis in sede maiestatis sue: sede-
bitis ⁊ vos iudicãtes. Quid glo
riosi⁹? Judicẽt nũc ⁊ ꝑiudicẽt su
perbie filij cũ rege suo: q̃ sibi late
ra aquilõis elegit. Exaltent̃ ⁊ le-
uent̃ sicut cedri libani. Transiui
mus ⁊ ecce nõ erũt. Opprimãt
nũc quos possũt. blasphemẽt: cõ
gregent maledicta. veniant suꝑ
vos opprobria exprobrantium
christo: qm̃ merces nostra copio
sa est in celis. Gloriãq̃ȝ abinuicẽ
habeãt vtiq̃ȝ vanã ⁊ mẽdacẽ: qm̃
vanĩ filij hominũ. mendaces filij
hominum. Gloriam enim que
a solo deo est. nolunt verã vti-
que ⁊ manentẽ: quoniam ipse
est veritas: ⁊ ipse ẽ q̇ est.
Infelix prorsus ambitio q̃ ambi
re magna non nouit. querens ꝺ̇
modico crescer̃ ⁊ de maxio mi-
nui. Amãt eni cathedras ꝑmas
que velut grossi ficuuȝ velociter
sunt casure. Sũt. n. grosse prime
quedam ficus ꝓrsus inutiles so
lam habẽtes spẽm ficuum: non
aporẽ: nec tã fructus: q̃ȝ futuro-
rum quedã presagia fructuũ q̃ q̇
dẽ ⁊ ꝺ̇cidere necesse ẽ: vt eis alie
humano vsui ⁊ esui apte succe-
dãt. Unde sponsa in cãtico cãti-
coꝝ. hyems transiit. abijt ⁊ iber
recessit. ⁊ post pauca. Ficus inq̇t
protulit grossos suos. ꝙ videli-
cet persecutione cessante inclita
facta sit ecclesia posita i superbia
seculoꝝ. Quã sane sublimitateȝ
⁊ excellentiam dignitatum. con
grue satis grossos vocat: vt futu
ra in his moueat q̃ȝ presentia co
gitare. Que eni vident̃ tẽpora-
lia sunt. que non vident̃ eterna.
Caueãt igit̃ q̇ primas cathedras
amant. ne contingat carere secũ
dis. Et qui primos nũc recubit⁹
eligũt. incipiãt cũ rubore locum
tenere nouissimũ. Sedebitis in-
quit super sedes duodecim iudi
cantes duodecim tribus israel.
Hec iã ficus erũt nõ vtiq̃ȝ grosse
has nimiꝝ sedes ꝓuiderat: q̇ de
superna ciuitate dicebat. Illic se
derunt sedes in iudicio. sedes su
per domũ dauid. Illic plane nõ
hic. Quomodo. n. sedent: quas
hic videmus sedes: que totiens
nutãt totiẽs titubãt: totiẽs sub-
uertunt̃. nimirũ grossi ficuũ sunt
quas tenuis aura deicit ⁊ dissi-
pit. Ceteꝝ quid sibi vult ꝙ duo-
decim tribus israel. iudicaturos
fore ꝓmittit i q̇bus etiã mũdus
ipse cognoscit̃ iudicãdus. An q
notus tm̃ adhuc in iudea deus
vniuersitatẽ fideliũ appellatiõe
xij. tribuũ voluit designari: ⁊ q̃si
solas meminit iudicãdas pp il-
lud q̇ nõ credit iã iudicat⁹ ẽ. hoc
eni est pfectoꝝ gloria singularis
inter ipsos etiã eminere fideles:
⁊ ceteris quoq̃ȝ saluandis pre-
eminere auctoritate iudiciarie
potestatis: vt iuxta illud de psal
mo sedeãt suꝑ domuȝ dauid. q̇d
istud miserie ẽ. ꝙ ad verbũ tante
promissionis negligẽtia huma-
na dormitat.
Populeme⁹ ait dñs. Quid ti

bi debui facere. ⁊ nõ feci. Quid
cause ẽ. ꝙ inimico meo: vestroq̃
libet seruire q̄ꝫ mihi. neq̃. n. ille
creauit vos. sed nec pascit q̃dez
aut tp̄a vr̃a ipse dispõit. Si ꝑua
hec videtur ingratis. nõ ille sed
ego redemi vos. Sed quo ꝓcio.
non vtiq̃ corruptibilib⁹ auro ⁊
argento: non sole. vel luna. non
saltẽ aliquo angeloꝝ. sed ꝓprio
vos cruore redemi. Ceteꝝ si neq̃
tã multiplici iure debitũ a nobis
eliceř ẽ famulatũ. omissis his oĩ
bus mecũ saltẽ ex diurno dena
rio ↄuẽite. nihil nobis ille nocue
rit. nihil ipe videar ꝓfuisse ei ob
temꝑate qui plura vobis ⁊ poti
ora policeř apud quẽ certior co
piosiorq̃ remũeratio ẽ. vt illud
quoq̃ benignissima mĩſatõe dis
simulẽ ꝙ bonoꝝ nr̃oꝝ nõ egens
vobis tm̃modo veli esse ↄsultuz
ne pñtia suscipe detrectetis: que
nũc offero dona gr̃e futuris glo
rie muneribus. eadem coronan
da ꝓmittens. Quid ad hec cõ-
scientia humana respõdet. Cũ i
properari ceꝑint hec in die iudi
cij. quomodo miseri sustinebũt:
Quid excusatiõis poterunt hr̃e
de peccato.

Nunq̃d tunc dicere incipient:
mõ: ecce mõ: sine paululum. Sic
. n. nunc dissimulant infelices. ⁊
mõ. ⁊ mõ non hꝫ modum. ⁊ si-
ne paulum in longũ vadit. Bo
nus est inq̃unt deus. q̃ in ꝓximo
iuuat. Magna q̃dẽ diuina pro-
missio sed longa valde dilatio ẽ

Terrẽas deserere sortes: ⁊ nec-
dũ obtinere celestẽ. afflictio in-
tollerabilis. ⁊ incõsolabilis do-
lor. Quid accellerare necesse ẽ.
vt mĩſia ꝓlongeř. Mĩſia ꝓ(p)sus
⁊ seductoria cogitatio. noua siq̃
dẽ hec q̃rela ẽ. nec ꝓlixiorẽ vitã
filij hois hactenus causabuntur
Breues dies hois sũt donec cõ
scia stimulãte de penitẽtia. ⁊ cõ
uersione vel int⁹ a spũ. vel foris
ↄmoueanř ab hoie. Ex tũc sane
nouũ ↄcipitur tedium longioris
vite differẽde mortis oritur fidu-
cia noua. Sꝫ esto multa tibi ãno
rũ curricula restãt adolescẽs es
vtiq̃ ad senectutẽ victur⁹ ⁊ seni
um. Quid necesse habes amitte
re tp̄a tanta. ꝑdere tanta lucra. lucra
nihil preciosius tp̄e. sed heu ni-
hil hodie vilius estimař. Tran-
seunt dies salutis. ⁊ nemo reco-
gitat. nemo sibi nõ reditura mo
menta ꝑisse causatur: An putas
o hõ bienij tantum. aut triennij
opus ab omnipotenti posse recõ
pensari. sic abreuiata est manus
domini: vt centũ annoꝝ nõ pos-
sit remunerare laborẽ. Sede cõ
puta q̃d dieb⁹ singulis acq̃rere
valeas: cert⁹ eq̃dẽ apud deũ nul
lũ oĩo bonũ irremũeratũ fore. ⁊ bonum.
sicut nõ capillũ de corꝑe. sic nec
momẽtũ de tp̄e ꝑituꝝ. Quid il-
lud sapiẽtis ↄsiliũ ingerã. ne tar
des ↄuerti ad dñm. nescis quid
suꝑ vẽtura ꝑiat dies. Quid isa-
niã causer de futuro tã temera-
rie ꝓsumentis. q̃si vero tẽpora: ⁊

momēta pt in tua: ⁊ nō magis i sua posuerit potestate vel volū/tate. Postremo: quid de icerto fine: ⁊ q̇d de certa breuitate laboris: retributōis eternitate seq̄r: Nouit dn̄s figmentū nr̄m ꝯsulit pusillanimitati nr̄e: humane obuiat cogitatiōi: anxietatē abigit ꝓuenit trepidationē.

Seq̄tur.n. Et ois q̄ reliq̄rit patrē aut mr̄ez: aut domū: aut agr̄ ꝑꝑ nomē meū. centuplū accipiet: ⁊ vitā et̄nā possidebit. Quid vltra dicetis filij hoium qn̄ ⁊ in hoc medio: tāta vobis ꝓmissa sīt vt dormiatis inter medios cle/ros. de q̇bus pauloan̄ causabi/mini: ⁊ exeuntes a sorte terrena amplior stati excipiat ꝯsolatio: q̄ nō mō paciēter: sed ēt gratu/lant̄ expectet sortē sctōꝝ i rege/neratōe ꝓmissā: Siq̇dē ⁊ ipa expectatio iustoꝝ letitia est. Cētuplū inq̇t accipiet ⁊ vitā eternaz possidebit: Habetis filij adā ꝓ/missionē vite ei⁹: q̄ nūc est ꝑiter ⁊ future. vt destruat̄ oē os loq̄ntiū iniqua ⁊ ꝯfundant̄ oēs iniq̄ agentes sup̱uacue. An nō sup̱uacue penitus agit iniqua: qui nō mō fructuosi⁹ sed ēt iocūdius: n̄ mō salubrius: sed ēt suauius deo poterat seruire q̄ȝ mūdo. Et attēde. ꝙ petro q̇dē dn̄s tn̄ de futuro rn̄dit. neq̄ȝ enim sup̱ his. que expiebatur presentialiter hesitare poterat aut opus habebat interrogare: deniq̄ȝ non q̇d nobis est dixit. sed q̇d erit. An vero q̇s dubitat instantis esse tp̄is centupli ꝓmissionē. Manifeste id q̄/dem ipsa verboꝝ ꝯsequentia ꝓ/bat: vbi cētuplū accepturi. ⁊ possessuri dicimur vitā eternā. cete/rum ne quis oio impudēti remaneat obstinationi loc⁹ mitto vos ad euangeliū scd̄m marcū. vbi ꝓmissio eadē descripta manifesti⁹ inuenit̄. Ait.n. dn̄s. aut matrem aut filios aut agros. aut domuz ꝑꝑ me. ⁊ propter euangelium. q̄ non accipiat centies tm̄ nunc in hoc tempore. Atq̄ȝ vt vehementius admitteretur carnalis aia n̄ percipiens que sunt sp̄us dei. sȝ stultitiam reputans: addit signāter cum p̱secutionibus. Forte.n. cum audisset in tp̱e hoc cētuplū ꝓmitti. colletabatur etiam de tēporalibus exhiberi. sed preripit hunc intellectum nomen addi/tum persecutionis. Quid.n. terrene est consolationem. q̇ non facile terrena persecutio tollat. Quid terrenū iter persecutiōes sācti martyres acceperunt. qn̄ ⁊ ipsa quoq̄ȝ beatoꝝ corpoꝝ terra data est in manus hoiuz ipioꝝ.

Interim tn̄ vndecūq̄ȝ centu/plū sint adepturi: dūmō sit cētuplū. dū valeat cētuplicit̄. cētuplicit̄ placeat ꝯsolet̄. delectet amet̄ Quid insanie est ꝙ cūctant̄ homines relinquere simpla ꝓ centuplis. Vbi est cupidus. vbi est ambitiosus. vbi conq̇sitor huius seculi. Quid ad fidele negotiuz ⁊ nūdinas q̄stuosissimas auari/cia intepuit ⁊ obdormiuit hūa/na. Cui id iudeo negares. o hō

qui in vanū accepisti nomen dn̄i nostri iesu xp̄i: cui sacrilego dare q̄cquid habes pro centuplo cū-ctareris. Sed execrabilis tibi est man⁹ dn̄i: vt nullā ab eo cōmutationē recipere: nō ei in rōne dati: vel accepti cōicare penit⁹ acq̄escas. An forte nō ex odio: sed incredulitate detrectas. naꝫ id mihi fateor credibilius est. nemo. n. ꝑire magis optaret minime cuius piā ꝯsolationis obtētu. q̄ꝫ in maxima exultatiōe saluari. Sed nō est oīum fides: ne eoꝝ quidē: q̄ noīe tenuus sunt fideles. poterāt sane multoꝝ vobis exēpla ꝓponere. multos ꝓducere testes. q̄ id ꝑfecto sicut credidere sicut sentiunt. sicut audierūt sic experiunt. Abūdat huiusmodi testimonijs. huiusmōi carbonibus desolatorijs oīs natio regiōis. ꝛ oīs ligua vbicūq̄ꝫ scōrum congregatio est. Sed qn̄ humanis credat experimētis. qui veritati non credidit ꝓmittenti. Illud ego vehementius arbitror admirandū ꝙ fideles magis in maximo. q̄ꝫ in modico videamini. non. n. difficile ē ei dare centuplū in presenti. qui daturus est vitā eternam in futuro. Qui daturus est qd̄ nec ocul⁹ vidit. nec auris audiuit. nec i cor hominis ascendit. non modo centuplum dare potest.

Sed qn̄o inquit possunt hec fieri. qua ratione accipit cētuplū. q̄ nihil sibi relinquit ex oībus. nēpe hoc est. ꝙ pauloante cōmemoraui. Tollite iuguꝫ meū super vos ꝛ inuenietis requiē. Mira nouitas. sed ei⁹ qui noua oīa facit. Iugū tollens inuenit requiē relinquens oīa centuplū hꝫ. nouerat hoc ꝛ ille nimiꝝ hō scdꝫ cor dei qui ei loquebatur in psalmo nū quid adheret tibi sedes iniquitatis. q̄ fingis laborē in ꝑcepto An non fictus in ꝑcepto labor onus leue suaue iuguꝫ. Crux in uncta huius. n. rei sacramentuꝫ est. ꝙ in dedicatione ecclesiaꝝ d̄ pictas in pariete cruces oleo scō pōtifex linit. Sic ꝛ oli cū habrae dictū est. tolle filium tuū. quem diligis ysaac. ꝛ offeres mihi euꝫ in holocaustum. labor fictus est in precepto. Oblatus siquidem ysaac sanctificatus est: nō mactatus. Et tu igitur. si vocē dn̄i audieris intus in aīo. ꝛ dicatur tibi vt offeras ysaac. tuū qd̄cunq̄ꝫ est gaudiū imoles deo iterpretatur. n. ysaac gaudium seu risus fideliter ꝛ constanter obedif ne timeas. nimiꝝ etsi rē grandē tibi dicit ꝓpha facere debes ꝛ obtēpandū ei ꝑ oīa. et si oportuerit ipꝫ ysaac iugulari. nūc aūt q̄cq̄d affectio ꝓpria iudicet secur⁹ esto vt nō ysaac. sed aries morief. nō ꝑibit tibi leticia. sed ꝯtumacia. cuius vtiq̄ꝫ cornua vepzib⁹ herent. ꝛ sine pūctiōib⁹ anxietatis esse nō potes. Tēptat. n. te dn̄s deus tuus. nec mactabit ysaac vt opinaris. viuēs viuet. sed eleuatus vtiq̄ꝫ sup ligna. vt in sublie gaudeas. nec in carne ꝓpria sed i cruce dn̄i glorieris. ꝑ quē nimiꝝ

crucificus ⁊ ipse es:sed crucifixus
mundo.nam ei viuimus.

Hec nimirum conuersatio per/
fectorũ:hec sanctorũ vita:⁊ gra/
tia spãlis:deniq tanq̃ tristes in/
quiunt:semp autem gaudentes:
tanq̃ nihil habentes:⁊ oia possi/
dentes:tanq̃ morietes: ⁊ ecce vi
uimus.Qui videbant me. foras
fugerunt a me:dicit ⁊ filia regis:
ea vtiq cuius gloria ois ab intus
est.Unde ⁊ clamitat mihi cãtico
canticorũ adolescẽtulas reuocãs:
quas exteriori sua incõpositione
deterritas videt.Nigra sũ:sed for
mosa filie hierusalem.sicut taber
nacula cedar:sicut pelles salomo
nis.Nolite me considerare.q fu
sca sum:quia decolorauit me sol.
Ac si manifeste spãlis quispiã di
cat teneras ⁊ infirmas mẽtes ex
hortãs.Quid laboriosa:q: ⁊ hu
miliata conuersationis nostre:tã
sedule numeratis?Saga cilicina
sunt.⁊ pelles arietũ rubricate.q̃/
bus ille interior splendor:⁊ inter
na tegitur gloria:vt illesa a pul/
ueris ⁊ ĩbris iniuria ↄseruet.No
lite me ↄsiderare:q fusca sũ:no/
lite pauet.nolite mirari.Neq.n.
tristitie:aut necessitatis ẽ exteri/
or iste neglectus:⁊ nigredo forin
seca.sed occulti splendoris.⁊ exul/
tatiõis interne.decolorauit inq̃t
me sol:lux interior:exterioris im
patiẽs.Nimirũ ignis est:⁊ inania
folia nõ admittit.Alioquin aut
exuri folia:aut certe si ꝑualuerit.
ignẽ extingui necesse ẽ.Quod q̃
dẽ oino cauẽdũ apostolus docet:
spũ inq̃ens nolite extinguere.ma
gis aũt id xp̃s ꝓhibet volẽs eũ
vehemẽter accẽdi.Igit sponsa
q̃dẽ nigra ẽ:sed formosa:apostoli
tanq̃ tristes:semp aũt gaudẽtes
ipsi xp̃o:si iudaicis considerarent
occulis nõ erat spẽs neq decor
Ecõtra sane alios dealbatis ve/
ritas cõparat monumẽtis.foris
q̃ppe splẽdidos:⁊ nitẽtes:intus
sordidos:⁊ fetẽtes.Ambulãt.n.
i stolis ⁊ ꝑmas:vt dictũ ẽ: cathe
dras amãt:gloriosi:ornati.⁊ ma
gni i occultis hoiũ intus aũt vbi
deus videt pleni auaritia.iuidia
ambitiõe.supbia.⁊ luxuria.for/
tasse nõnulli.Quĩ.n.talibus deest
preciosum illud ↄtinentie mu/
nus nisi forte ad iudiciũ ⁊ cõdẽ
nationẽ:ne qñ paueãt: ⁊ resipi/
scãt:⁊ ↄuertantur a studijs suis.
sed obdormiscãt in pctis.⁊ dete
rius ꝑeant ex ipsa irreuerentia
⁊ securitate.

Sane vt exercicij spãlis:⁊ cure
cordis idiciũ euidẽs ↄtẽptus exte
riorũ.sic eorundẽ sollicitudo certũ
nihilominus signũ mẽtis iculte.
Scriptũ q̃ppe ẽ.In desiderijs ẽ
ois ociosus.Et itẽ.de stercoribus
boũ lapidabit piger.ve ve miso
dũ stercorat putat ornari.Bos
erat paulus triturãs in area dñi
⁊ suũ agnoscẽs vtiq possessorẽ.
Unde ⁊ dicebat.pp xp̃m oia ðtrimẽ
tũ feci: ⁊ arbitror vt stercora vt
xp̃m lucrifaciã.his lapidat sterco
ribus piger.q̃ xp̃m lucrifacere negli
gens,corde vacuo:⁊ deserto fo/
ras cogit euagari.Siq̃dẽ famis

necessitate iacob patriarcha de
scēdere i egyptū: ⁊ ꝓdigꝰ ille fi-
lius seruire porcis esurire siliq̄s
egestate coactꝰ est.
Sꝫ q̇d dicit scriptura hn̄ti da-
bit. ⁊ habūdabit: nō hn̄ti aūt ⁊
hoc ip̄m qđ videt̄ hr̄e auferetur
ab eo arescet fenū: ⁊ decidet flos
ipse q̊ꝫ fenestre claudent̄. vt ni-
hil vltra terrene valeāt ꝯsolatio
nis haurire. dēiqꝫ arguaꝫ te. ait
dn̄s. ⁊ statuā ꝯtra faciem tuam.
Quid illi ꝯfusiō is erit: q̇d mise
rie: q̇d doloris: qn̄ dissipatis fo-
lijs: ⁊ disp̄sis vniuersa nudabitur
turpitudo: reuelabit̄ ignominia
sanies apparebit: qn̄ iā immor-
talis factus: interius ille ꝯsciētie
vermis tota malignitate corro-
det: sed nō ꝯsumet aiam infelicē
erit oio dissimulatiōis locꝰ: aut
spes ꝯsolatōis: Quid. n. cāe ē: ꝙ
nēo q̇dē ꝯscie stimulos sustinet̄
aliq̄tenꝰ possūt: sed auertūt ocu
los cordis: ⁊ ad ꝯsolatiōes mise
ras ꝯuertunt̄. Aut certe simula
tiōibꝰ aliq̇bꝰ decipiūt semetip̄os
⁊ mētit̄ iniq̄tas sibi. nisi ꝙ intol
lerabil' ille est cruciatꝰ: lꝫ adhuc
blādiat̄ spes: ⁊ extenuet oio do
lorē: dū sibi ipsis ꝓ libitu tp̄a mē
tiunt̄: ⁊ oē ꝙ agūt facile diluen
dū: deserēdūqꝫ qđ appetāt teme
raria p̄sūptiōe ꝓmittunt. Sed ⁊
ipsa ꝯsuetudine ⁊ icuria stupidi
⁊ isensati corde fere nihil sētiūt:
q̄ quidē oia longiꝰ aberūt vbi si
et qđ scriptū est: arguā te ⁊ sta-
tuam ꝯtra faciem tuam?
Quanto. n. est vicinior: ⁊ natu
rali vicissitudie carior aīa carne
sua: tāto acriꝰ doleat necesse ē. ⁊
molestiꝰ ferat ꝓpriaꝫ: q̄ꝫ corpis
lesionē: vbi a stupore isto. ⁊ isen
sibilitate fuerit excitata. Sic ⁊
ecōtra: bōa ꝓpria. ⁊ delicias sp̄i
rituales: iternāqꝫ ai voluptateꝫ.
vbi ꝯtigerit expiri: co vtiqꝫ đle-
ctabiliꝰ amplectet̄. iocundiusqꝫ
fruat̄ oꝫ. quo ꝓprius: ⁊ exp̄ssius
eā tāgunt. nec exteriꝰ mēdicant̄
Nemo q̇ppe eo mō iumenti sui:
quo corpis sui refectiōe poterit
delectari. placet q̇dē ⁊ illa: sꝫ lō
ge aliter ista sapit. aliterqꝫ sētit̄.
Qđ si iumētū aie corpꝰ eē fatea
ris. eadē vtiqꝫ rō tibi obseruāda
ē ⁊ in ipsis. noli gᵒ errar̄. noli se
duci: vt i corpalibꝰ credas sp̄ūm
posse q̄ꝫ in spiritalibꝰ oblectari.
vl̄ hūanā ꝯsule rōnē. si fides in te
penitus obdormiuit.
Tres in carcere quōdā fuisse
legimꝰ. tres in cruce. Joseph siq̄
dem cū pincerna: ⁊ pistore regis
carcerali custodie māc ipatꝰ xp̄s
vero cū duobꝰ sceleratis vtiqꝫ re
putatꝰ ē. Et illi q̇dē in carcer̄ vi
dere sōnia: ⁊ audiere interp̄tati
onem. Isti in cruce verba locuti
sūt. ⁊ vnꝰ accepit ꝓmissionē. Ꝑo
rū siq̇dē alt̄ ꝓpinabat regi ⁊ au
diuit restitueris in gradū pristi
num. Alter pascebat aues: ⁊ rū
sum mortis accepit. Ipsi q̇ppe
sūt porci. quos pauit ille prodi-
gus adolescens. Spurci siq̇deꝫ
⁊ elati merito porcoꝝ ⁊ auium
noie designant̄. Porro eoꝝ qui
crucifixi sūt cū saluatore. alteri

vtiq; ꝯfitēti dictū ē. Hodie mecū eris in padiso: alteri q̄dem blasphemāti: nō quidem a dn̄o neq;.n. tūc ille indicabat quēq; sed a socio rn̄sū est: neq; tu times deū q̄ in eadē dānatiōe es. Quid ergo putam⁹ q̄d duob⁹ illis quoꝝ alter dictū ē: restitueris p⁹ tres dies: alteri hodie mecū eris i padiso. ꝑter ipsā sane dilationē. Interim potuit eē molestū. Quid vo illū potuit delectare cui. Dictū ē. trūcato capite. post triduū suspēderis auiū esca futur⁹. Sane i hoc positi sum⁹ oēs: ꝛ nemo nisi i carcere sine cruce interi nemo. Quippe vbi nec inocēs iuenit imunis: qn̄ pcōꝝ reqem spat. Ceteꝝ si volēs: ꝛ dicēs nos q̄deꝫ iuste mercedē hēbit: sinaūt innit⁹ ꝛ blasphemās: ꝛ negās deū factis: duplex ei ꝯtritio ē. Si q̄s testimoniū hꝫ salutꝭ: ēt caro ei⁹ req̄escit in spe: ꝛ ꝓphete farinula pulmētū ꝯdit: atq; dulcorat: vt i olla iā nō mors sed vita sit.

Deniq; nēo sane mētꝭ ampliorē eē i vitijs credat: q̄ꝫ in vtutib⁹ delectationē: ꝑserti cū sit de⁹ vtutū toti⁹ vere iocūditatꝭ fōs leticie ꝛ exultatiōis origo. Neq;.n. carni: seu mūdo: aut maligno pncipi: sꝫ xp̄o vtiq; suire: regnare est. Audi hoīem de ꝓpria vtiq; expiētia phibētē fidele testionium vitati. In via inq̄t testimoniorū tuoꝝ delectat⁹ sū: sicut in oibus diuicijs. Quid in pr̄ia erit: si tāta ē copia delectationis in via: Sic ꝛ apostolus nō in spe solū: sed ēt in tribulatione docuit gloriari. Ille q̄d sic ait. Amicus huius seculi actoris seculi inimic⁹. ille quidē sic ego forte nō ita. delicat⁹ sum homo peccator sum. nec subsistere in tāto labore sine gratia multa nec ipsā gratiā valeo ꝓmereri. quasi vo gratia nō sit gratia sed opuꝫ merces quasi non oēs peccauerint aut nō oēs egeant gratia dei. Estimas o hō q: personaꝝ acceptio sit apd̄ deū ꝛ non oēs oia relinquentes. tam copiose consolentur. Noli esse i credulus. acquiesce vel veritati de cuius testimonio nulli licet fideli dubitare. ꝛ ois qui reliquerit pr̄em aut mr̄em. aut domum aut agꝝ pp nomen meū centuplū accipiet. neminē xp̄s excipit miseri q̄ dicūt. preter me q̄ excludunt semetipsos ꝛ excipiūt a bn̄ficio generali. nimiꝝ indignos se iudicant multo magis vite ēterne. qui nec ip̄ꝫ quidem centuplū spant. Sed q: deus verax est q̄ promittit hō vtiq; mendax est. q̄ diffidit.

Et ois q̄ reliquerit pr̄eꝫ aut matrem. aut domū. aut agꝝ pp nomen meū. centuplū accipiet. ꝛ vitā eternā possidebit. Facile ergo poterā ꝯtradictionē sustinere linguarum. si id loquerer ex me ipso. Siquidem nō percipit carnalis homo que sūt spūs dei. sed stulticia illi videntur. nūc aūt ipse id loq̄tur. cui⁹ vba ēt celo. ꝛ terra trāseūtib⁹ nō transibūt. Sꝫ audi ui ait hō q̄ ꝑditōis sūmit occasio

nē. ⁊ vt vulgo dr̄ feſtucā q̄rit: vñ
ſibi eruat oculū audiui iq̄t ꝺ illo
⁊ illo q̄ reliq̄rāt oia: ⁊ ad vōitū
ſūt reuerſi. Quo illi accepāt cē-
tuplū: Exurge dñe iudica cāz tu-
aꝫ ⁊ iſtoꝝ nēpe calūniā. ⁊ mur-
mur ipoꝝ q̄ forte oia reliq̄re niſi
mīme tñ centuplū acceperūt: ñ ꝯ
nos: ſꝫ ꝯ te q̄ dixiſti: ois q̄ reliq̄-
rit pr̄em ⁊c. cētuplū accipiet. q̄d
tm̄ dicimus: An e collegio diſci
puloꝝ reprobari q̄s pōt: niſi lo-
culos hñs: Sūt. n. loculi: nō mō
pecunie: ſꝫ ꝓprie volūtatꝫ: Scru
tet ꝓinde vias ſuas: ⁊ ſtudia ſua
q̄ ꝓmiſſā gr̄aꝫ cētupli gr̄am ſibi
deeē cāt: nec dubiū q̄n iuēiat an
gulū ⁊ diuerſoriū: recliatoriūq̄ꝫ:
ñ q̄dē filij hoīs: ſꝫ aut foueā vul
pis: aut volucriſ nidū. Magiſ āt
ꝑfecti⁹ obſecro relinq̄t oia ⁊ ſolū
ſeq̄tur xp̄ꝫ. Jactās cogitatū ſuū
enutriēd⁹ ab eo: ⁊ cētuplū ſine
dubio ꝑceptur⁹. neq̄ꝫ. n. pōt ſol-
ui ſcriptura: q̄ tā certa ꝟitate ſub
nixa oib⁹ id ſine exceptōe ꝓmit
tit. Nihil ſibi r̄tieat. nihil ſuiſ. ne
modicū fermētū totā maſſā cor
rūpat. ſūt. n. q̄ ſibi retinēt aliq̄d
dñice vocis obliti: q̄ nō ſuā vēit
facere volūtatē. ⁊ in ipſis quoq̄ꝫ
ſcōꝝ collegijs ꝓprio aut deſide
rio: aut fortaſſe ꝯſilio iportuniuſ
adherētes. Sciolos ſeſe faciūt. ꝺ
ſe ſibi reſuāt aliq̄d: q̄ſ pēit⁹ ab-
negaſſe: ⁊ diuine ꝓuidētie patꝝ
ꝯſilijs q̄ꝫ ſpūaliū viroꝝ: ac obedi
entie ꝺbuerāt cōmiſiſſe. Sūt. n.
q̄ ꝓpinq̄s retinēt. ⁊ amicis. qꝺ
abiciūt a ſeipſis: ꝓ eoꝝ ꝓſꝑitate

preſenti inani prorſus ⁊ ſeculari
ſollicitudie eſtuantes: Crudeles
plāc q̄ nequaq̄ꝫ ꝓximos diligāt
tāq̄ꝫ ſe. crudeles inquā vel in ſe:
vel in ſuos. imo ꝙ verius eſt in
vtroſq̄ꝫ. Nēo g⁹ cū ſe videt ñ oia
rliq̄ſſe. cētuplū ñ accepiſſe miret

Precioſa ſiquidē diuina ꝯſo-
latio ē. nec oio tribuitur admit-
tentib⁹ alienā. Infelix tu eſau q̄
dixiſti. Nū vnā tm̄ bñdictionem
hēs pr̄: Quāto meli⁹ erat dicer
cū ꝓpha. vnā petij hāc requiraꝫ
Indign⁹. n. bñdictione celeſti ꝯ
uincitur qui dubio q̄rit affectu.
duplici petit intentione. aliud ſi
bi refugium parās. ſi forte eā nō
obtinere ꝯtingat. Maior eſt ini
quitas mea. ait fratricida prim⁹
q̄ꝫ vt veniā merear: Quid ergo
renuat ꝯſolari aia tua. ſi veniā ñ
merer. hoc ſolū deplora. hoc ſolū
plāge. Aliꝺ ne cogites q̄dē. Sꝫ
nūc iq̄t. ois q̄ iuenerit caym oc-
cidet me. Graue. ſ. dānū. grādis
iactura. ſi ꝑimar corp⁹. q̄ñq̄dem
aia ꝑijt. Sic occidēdū ſeſe cauſa
bar ifelix. tāq̄ꝫ ꝓ magno bñficio
hitur⁹. ſi ꝓhiber occidi. qꝺ ⁊ ſcūꝫ
eſt. Cōſolationē miſaꝫ obtinuit
quā q̄rebat. ⁊ oblit⁹ ē ꝯſolatiōis
maxie ꝓ q̄ multo ſtudioſi⁹ ſup-
plicar: ⁊ remediū q̄rere oporte-
bat. an ñ idē ⁊ ꝺ ſaule legiſti. vbi
n. ꝑſtitit i ſnia ſāuel ſcūs nūc iq̄t
honora me vel corā populo. Ad
quid tibi hec honoratio miſer.

Heccine erat tota illa ſupplica-
tio. peccaui. ora dñm ꝓ me: Me
rito ſane q̄ituebatur cor falſa ñ

poterat supplicatiōe moueri vix
adhuc dixerat dauid peccaui. ⁊
rñsū ei est: ⁊ dñs trāstulit pecca-
tū tuū a te. Sic nimiꝫ: sic vt vsqꝫ
hodie dilectissimi. cuiꝰ ad alias
ꝯsolatiōes mēs ībiat. ⁊ ñ penitꝰ
in caducis ⁊ trāsitorijs renuit ꝯ
solari ipse sibi ꝑfecto celestis tra
hit grām ꝯsolatiōis. Quā si di-
gna deuotiōe: pleno affectu. dsi
derio vehemēti petere: q̄ret: pul
sare satageret. sine dubio petēs
accipet. querēs inueniret. pulsā
ti apiret. Alioq̄n si forte qd absit
pudēdū illū apostasie saltū ꝑsū-
pserit. certū oio sit testimonium
ꝟitatis accipiētibus. aut nunq̄
eū oia reliquisse. aut ipm quoqꝫ
postea deseruisse centuplū qd ac
cepit. nonnulli siq̄dē cū spū ce-
perint. cū carne postea ꝯsumat̄.
Qd si insanū est centuplū nolle
recipe. velle reliquere. plusq̄ in
sanum iure censet̄. An vo plan-
gendus tibi videt̄ abstractꝰ: ⁊ il
lectus a ꝯcupiscentia sua sponte
id deserit. libēs abicit. volunta-
rie derelinquit. ⁊ q̄ nutriebat̄ in
croceis: amplexatur stercora. nō
est vnde causetur. q̄ eiusmodi est
tanq̄ in eo videat̄ irritū verbuꝫ
dñi. aut euacuata ꝓmissio. Duꝫ
.n. reliq̄t oia. habuit sine dubio
repromissam cētupli bñdictiōeꝫ
sine causa ꝯtendat: nō ei magis
q̄ xp̄o credimus nec oio acquie
scimus mendacē eum facere. q̄
promisit.

Centuplū inq̄t accipiet ⁊ vitaꝫ
eternā possidebit. Illud .n. i via
hec in p̄ria. ē imo hec p̄ria. illud
via. Illd ꝯsolatio p̄ntis laboris
hec future felicitat̄ ꝯsumatio est
sic nimiꝫ ⁊ oparijs huiꝰ secl'i solꝫ
cibꝰ i ope. merces i fine dari. sic
militātibꝰ. ⁊ stipēdia mīstrātur
ꝓ necessitate tpis. ⁊ nouissime do
natiuū maiꝰ erogat̄ ꝓ quātitate
laboris. sic ⁊ filijs israel dōec ter
rā ꝓmissiōis itrarēt. in deserto mā
na ñ defuit. Et ab ecclesia post q̄
sitū regni celestis adimētū. q̄tidi
anꝰ pāis q̄tidie petit̄ i orone quā
ipse saluator istituit. hēs hāc du
plicē ꝓmissionē. ⁊ i ꝓpha euidē
ter expssā: vbi ait. Reddet deus
mercedē laboꝝ scōꝝ suoꝝ. ⁊ dedu
cet illos in via mirabili. Ipa .n.
via testimonioꝝ dñi. i quā ꝓpha
aliꝰ: sicut i oibꝰ diuitijs. delecta-
tū se esse testaturꝰ. vt q̄d ergo in
credulitate filij hoiuꝫ morami.

At forte adhuc secularis. ad h̄
q̄spiā dicat. Vñde mihi cētuplū
qd ꝓmitt̄. ⁊ libēs vniuersa relin
q̄. vt q̄d oñdā. Fides .n. ñ hꝫ me
ritū. cui hūana rō ꝑbet expimen
tū. an tu hoi oñdēti. q̄ ꝟitati cre
deres ꝓmittēti. deficis scrutans
scrutinio: nisi credideris ñ itelli
gēs. Mānna abscōditū ē. qd i apo
calipsi ioānis victori ꝓmittit̄. no
uū nomē ē. qd nēo scit. nisi q̄ ac-
cipit. Videt̄ .n. forte nōnulli p̄n
tē scōꝝ cōionē facultatū piter ⁊
volūtatū hoc loco cētupli noie d
signari. Et magna q̄dē hec ipa ꝯ
solatio. sꝫ ñ adeo gñal': vti possit
vniuersalit̄ oibꝰ ꝯuenire. Quan
tos .n. scōꝝ aut volūtarie eaꝫ de

ſeruiſſe vt anachoritas: aut vio-
lẽtia ꝑſecutiõis. vt martires exi-
lio relegatos humana ꝯſolatiõe
nouim⁹ caruiſſe. datũ optimũ ẽ.
cẽtuplũ hoc deſurſũ deſcendit a
patre luminũ.

An nõ deniq̧ omnia poſſidet
cui omnia cõparantur in bonuꝫ
An nõ centuplũ habet omnium
q̇ implet ſpiritu ſancto. qui xp̄m
habet in pectore? Nũquid nõ lõ
ge pluſq̄ cẽtuplũ ẽ viſitatio pa-
racliti ſpũs ꝛ pñtia xp̄i: quã ma-
gna inquit multitudo dulcedi-
nis tue domine quã abſcõdiſti ti
mẽtibus te: perfeciſti eis qui ſpe
rãt in te. vides quomodo memo
riã ſuauitatis hui⁹ eructuet aĩa
ſcã quõ exprimere geſtiẽs verba
multiplicet? quaꝫ magna inquit
mľtitudo. hoc ergo cẽtuplũ ado
ptio filioꝝ ẽ libertaſ ꝛ ꝓmitie ſpi
rit⁹ delicie caritatꝭ: glĩa ꝯſciẽtie
regnũ dei: qȯ intra nos ẽ: nõ vti-
q̧ eſca vel potus: ſed iuſtitia vel
pax ꝛ gaudiũ in ſpiritu ſancto.
Gaudiũ ſane non modo in ſpe
glie ſꝫ ẽt ĩ tribulatiõibus. hic eſt
ignis quẽ voluit xp̄s vehemen-
ter accendi. hec virtus ex alto q̄
andreã fecit amplecti crucẽ: lau
rẽtiũ ridere carnificẽ: ſtephanũ
ꝓ lapidãtibuſ flectere genua ad
orationẽ: hec illa pax quaꝫ ſuis
reliquit xp̄s quando dedit ꝛ ſuã
ſiquidem donũ ꝛ pax eſt electis
dei: pax vtiq̧ preſens ꝛ donũ fu-
ture. Illa ſuperat omneꝫ ſenſum
ſꝫ ꝛ huic quicquid ſub ſole placꝫ
quicquid in mundo cõcupiſcit

non poterit cõparari. hec gratia
deuotiõis ꝛ vnctio docẽs de om
nibus. quã expertus nouit inex-
pertus ignorat.

Utinam hic filioꝝ hoium cõ
cupiſcẽtia vigilet vtinã vľ curio
ſitas excitet. vt dicãt in cordibus
ſuis. nõ videtur verbũ adinuen-
tionis humane. cui ſic conſonãt
vno ore teſtimonia ſcripturaꝝ: qȯ
ſi ita ẽ ſine dubio vehementer er
ram⁹. probare libet. an hec ita ſe
habeant. guſtare q̇d hoc abſcon-
ditũ mãna ſapiat. experiri q̇d ſit
hoc centuplũ. quale gaudium in
ſpiritu ſancto. Eras ꝓfecto reſpõ
debit ei iuſtitia ſua. q̇ id ſtudioſe
queſierit. confeſtiꝫ vt guſtauerit.
videbit q̄ ſuauis ẽ dñs. qm̄ bon⁹
nõ mõ tenenti. ſꝫ ꝛ querẽti ſe aie
ſapiẽti in ſe. Alioq̇n venite. ꝛ ar-
guite me dicit dñs. ſi nõ ois q̇ reli
querit patrẽ. ꝛ matrẽ. aut domuꝫ
aut agrũ ꝑꝑ nomen meum cẽtu
plum acceperit nunc in hoc tꝑe.

Parum eſt. ſi vitã eternã poſſi
debit. verũ ſi in ꝓſentis cõmẽda-
tione cẽtupli. ſmo deficit ꝛ ex ha
bũdãtia cordis anguſtia oris ob
ſtruit. q̇dni ad promiſſionẽ eter-
ne vite defectũ propriũ ipſa etiaꝫ
cogitatio fateat. ſi id qȯ ex ꝑte ẽ
non valeat eloqui. nec exꝑtus de
ꝑfectione balbutire conet. O cu-
lus nõ vidit deus abſq̧ te. q̄ ꝓpa
raſti diligentibus te pax. n. eſt. q̄
exuꝑat oẽm ſenſũ. pax ſuꝑ paceꝫ
indeficiẽs exultatio. torrẽs volu-
ptatꝭ diuine flumẽ leticie. gaudiũ
plenũ. Cogita q̇cq̇d vis. q̇cq̇d po

res exopta. excedit cogitatū oē d sideriū oē exupat illa felicitas. eternitas illa beatitudo illa. Ad quā nos sua misatiōe pducat pueniēs in bñdictiōe dulcedinis z indeficiēter tribuēs pmissā cētupli gratiā ad solatiū vtiqꝫ z remediū laboris eius ne deficiam⁹ i via. z vt de exhibitiōe pñti i mu nez firma sit expectatio futuroꝫ q̄ venit vt vitā habeamus z abūdātius habeamus iesus christus dominus noster.

Diui Ber. abba. in sermōes in cena domini prologus.

p Ascalibus dapib⁹ esuriens saturari q̄cunqꝫ requiris mensula nostra posita est: q̄ nulli vetaꝫ egenti. Ibi refici poteris ex micis que remāserunt ex mēsa dñi. Nam ille dulcissimus panis: qui de seipso ait. Ego sū panis viuus qui de celo descendi. dū esset in mūdo saciauit nō mediocriter filios suos illos: videlicet quibus ascēsurus ad patrē ait. Filioli adhuc modicū vobiscū sū. Sꝫ ascēdēs in celū dimisit reliq̄as suas paruulis suis. quas dū illū beatissimū panē angelorum dominum meuꝫ iesū quererē gemens z plorans queqꝫ pretiosa mūdi p illo ineffabili cibo dare deliberās euangelista ioanne in voluntate dñi ppināte accepi. Sꝫ quicūqꝫ ad hāc mēsulā seruuli xpi sedere voluerit nō sine lachrimis q̄so accedat. z si accesserit saltem sine gemitu nō recedat. Nam in ea inueniēs cibum nō vētris: sꝫ mentis. ñ holocausta medullata. nec boues cū hircis. sed illū agnum de virgine natū: qui corā percutientibus se obmutuit. Et ñ aperuit os suū cui ꝯfiteꝫ anima mea z sanat eā: qꝛ peccauit ei. Ille mihi sit via in hoc opusculo z in oībus actionibus meis. vt illo duce q̄ gessero incipiā z finiā vt annunciē nomē dñi i syon z laudē ei⁹ in irl'm: vt dū ꝯuenerit populi in vnū z reges vt seruiāt dño merear illū videre i bonitate electoꝫ suoꝫ z letari i letitia gētis sue q̄ ē bñdictus in secula.

Lec. sci euāgelij sm ioannē.

a Nte diē festū pasce sciēs iesus: qꝛ venit ei⁹ hora vt trāseat ex hoc mundo ad prēm cū dilexisset suos q̄ erāt in mūdo in finē dilexit eos. Audistis fratres dilectissimi cū euāgeliū legereꝫ ꝙ dictum est ante diē festū pasce zc.

v Erbū pris filius dei qd p salute generis hūani vbū caro fcm̄ ē z hitauit i nobis cupiēs istruere z iformare ad exēpla humilitatꝭ sequēda discipulos z p illos oēs credētes i eū. cū appropiquasset hora illa pijssima carnē quā de itemerata vgine sūpserat maria: tā triste ferre supp iciū. ab illo nobili sue epalitatꝭ exrēo ꝯuiuio surrexit. vestimēta ꝺposuit. aquā i pelui misit z pedes discipuloꝫ lauit. z hoc ē qd ioānes euāgelista ait. Ante diē festū zc. Talis erat mos: z cōsuetudo iudeoꝫ: vt illū diē hērēt

Lec. sancti evangeili secūdum ioannem.

solemnē: quando illis dn̄s mare rubrum diuisit in duas ptes: ⁊ deduxit eos per medium eius. ⁊ excussit pharaonem: ⁊ virtutem ei⁹ in eodē. hic est ille dies festus pasce de q̊ dictū ē. Añ diem festū pasce. Nā pasca interp̄tat̄ transitus Naʒ appropinquabat illud pijssimum pasca. quo vero moyses ꝑ mare rubrum debebat trāsire. ⁊ nō post quadraginta annos sʒ tātum post. xl. dies in terraʒ promissionis intrare. Ille iudeorum festus erat verba: quo patres eorū transierūt de egypto: sed ille fuit veritas quo xp̄s transiuit de hoc mundo ⁊ sic nos fecit transire de vitijs ad virtutes: de morte ad vitam. de mundo ad celum ꝓ nobis victima factus: ⁊ sacrificiuʒ se ipsum deo patri in ara crucis offerens holocaustum. Ante dieʒ festuʒ pasce ⁊c̄. Quid est o sancte Joannes quod dicis festuʒ. Nōne dies festus dies ē gaudij. ⁊ letitie. Putasne dies ille est letitie ⁊ iocūditatis: quo agnus in calice leuatur imolādus stipite: obprobrium hoium factus. ⁊ abiectio plebis. quo pre dolore sol obscuratur: petre scinduntur. ⁊ tota cōtremiscit orbita mūdi. vbi mater sic plorat ⁊ eius dilectus ioannes. Potius ille dies fuit luct⁹: ꝙ risus ⁊ ēt sanctis ⁊ tertius. Sʒ iudeis letitia tibi ⁊ apostolis tuis tristitia. Judeorum letitia vertet̄. in luctum. ⁊ tristitia apostoloruʒ est versa in gaudium. Sequitur sciens iesus ꝙ venit eius hora vt transeat ex hoc mundo ad patrē. iesus ebraice. latine saluator interpretatur. Iste ē ille saluator fortissimus: qui vlterius vinci non pōt ⁊ saluat oēs sperantes in se. Semel pro te xp̄iane victus est ymo mortuus. Sed noli flere qz surrexit a mortuis. ⁊ mors illi vltra ñ dominabitur. Oportebat illum mori pro salute mundi. ⁊ resurgere tertia die. ⁊ predicari in noīe ipsius penitētiam ⁊ remissionē peccatorum per oēs gentes. qm̄ ipse sic disposuerat. ⁊ hoc est quod dicitur. Sciens iesus qz venit eius hora ⁊c̄. hec est illa hora de qua superius timens mori secundum carnem ingemuit ⁊ ait. nunc aia mea turbata est valde. Et quid dicam. Pater saluuʒ me fac ex hac hora. Sed propterea veni in hāc horam. Timuit xp̄s mori. vt tu ñ timeas mori confidens in eum. q̄ suscitauit iesum a mortuis tertia die. In illum tm̄ qui suscitauit iesum est confidendum. O tu xp̄iane ne de hac infirmitate desperes Docuit quid tunc ⁊ in oībus periculis mortis debeas dicere. ad quem confugere: queʒ inuocare. in quem sperare. In patrem deū. qui non potest despicere sperātes in se: cum attestatione bonorum operum. Bonorum dico. quia sine meritis aliq̄d sperare: nō spes. sed presumptio debet dici. Tu ita qꝫ talia fac opera tua. vt ei in hora mortis in veritate dicere possis. In te domine speraui. nō confundar in eternum. Hanc horaʒ

preſciuit. hãc horam elegit: vt in
ea per mortẽ de hoc mundo trã-
ſiret ad patrẽ ſm humanitatem.
a quo nunq̃ receſſit ſm diuinita
tem. Illa hora eſt finis ille de q̃
dicitur. cũ dilexiſſet ſuos. q̃ erant
in mundo in finẽ dilexit eos. Cũ
dilexiſſet ſuos pro eis hõ factus
in tm̃ eos dilexit. quouſq; ad mor
tẽ dilectio eũ perduxit. Te dilexit
in morte. vt tu dilectiõe ei⁹ poſſis
tranſire de mundo ad p̃rem. Te
dilexit in finẽ. vt tu in ei⁹ dilectio
ne vſq; in finẽ permaneas qḋ qui
dẽ ſi feceris ꝓculdubio ad p̃rem
trãſibis. In cuius dilectione: q̃ vſ
q; in finẽ nõ ꝑmanſerit in verita-
te dico in eternũ ꝑibit. In ei⁹ dile
ctõe modus amoris null⁹ eſſe dz.
Sine malo te dilexit: ſine mõ eũ
diligere debes. Modũ dilectiõis
exceſſit te diligẽdo: ꝓ te morien-
do. tu q̃ tum eũ diligere debes. ñ
potes. Dilige eũ ex toto corde ex
tota mẽte ⁊ oi aĩa ⁊ oibus virib⁹
tuis. Hoc tm̃ querit vltra nõ q̃rit
hoc fac ⁊ viues. Sequit̃. Et cena
facta cũ diabolus iã miſiſſet i cor:
vt traderet eũ iudas ſimõis ſcha-
riotis. Hic inuit̃ cena eẽ parata:
ſʒ nundũ trãſacta: qr poſtea recu-
buit: ⁊ bucellã iude tradidit. o iu
da iſelix: o diſcipule peſſie. Mer-
cat̃ neq̃. Tibi cena ꝑabat̃. ⁊ a te
dator cene tradebat̃. O mih̃ iuda
O male ꝯfeſſor. o deſꝑate peni-
tẽs: dixiſti. Peccaui tradẽs ſan-
guinẽ iuſtũ: ⁊ laqueo deſꝑatiõis
te mih̃ ſuffocaſti. Iſte vt arbitror
fuit fili⁹ ſimõis ſchariotis. Simõ
dr̃ obediẽs. Sʒ qualis vir iſte ſi-
mon fuerit de⁹ ſit ego ãt neſcio.
Schariotis dicit̃ a vico in q̃ ort⁹
fuit: q̃ alio noie mamortis dicit̃:
ſiue malamors. Et merito de ma
la morte fuit. qr ſic mala morte
ꝑijt: Diabol⁹ miſerat i cor ꝑ ſug-
geſtionẽ: vt traderet eũ ñ credẽs
illũ eſſe deũ. Nõne ꝯtremiſcis re-
cogitãs xp̃iane: ⁊ tu mõache bñ-
dicti. Quid actuʒ ẽ de diſcipulo
xp̃i? Diabol⁹ miſit in cor eius: vt
traderet vitã: ⁊ tradẽs vitã per la
queũ deſꝑatiõis ſe: ⁊ vitã ꝑdidit
Si lupus ñ timuit itrare in gre-
gẽ dñi vnã de duodeciʒ tã paucu
lo numero mactare: ⁊ perdere.
Quid factur⁹ eſt de grege ꝯmiſ-
ſo paſtori. Unuſq̃q; vr̃m f̃res cha
riſſimi videat ne ſit Schorioth iu
das. Uidete q̃uo caute ambulet̃:
non quaſi inſipientes: ſʒ vt ſapiẽ-
tes: cauti ꝯtra calidi hoſtis inſidi
as. Miſit in cor iude: vt traderet
dñm. Quid eſt tradere dñm? Uẽ
dere. Quid eſt vendere? Aliena-
re. Dñm vendit qui a ſe dominũ
alienat. Dominuʒ alienas a te: ſi
depellis eum a te. O monache
dei o diſcipule xp̃i Audi me. Au
di ꝯſilium meum. Te diabolus
q̃rit euellere te extrahere de gre-
ge dñi. Uide ne conſentias ei. Ui
de ne credas ei. Mẽdax eſt. ⁊ pa
ter eius. Te vult occidere te vult
mactare. Te vult ꝑdere ſecum in
gehẽnam. Caue te a loculis Ca-
ue te a marſupijs. Fouee diaboli
ſunt. Heu quot in illis perdidit
quot in illis interfecit. Dicit̃ de

iuda: qꝛ fur erat. ⁊ loculos hēbat ⁊c. iste dū sitit lucrum tēdit ad laqueū. dū pdit vitā lucrat mortez. Heu quot loculi. heu quot marsupia sunt in mōasterijs bñdicti: heu quot cuculati sup auriculas tōsurati hñt marsupiū mentis habēt loculū ꝓprie voluntat̄ marsupiū murmuratiōis detractiōis vagatiōis. supbie: ⁊ liuoris. inuidie: ⁊ male voluntat̄. Sed memētote fratres dilectissimi ꝙ q̄ talia agūt iudā traditorē sequuntur. ⁊ ideo nisi se emendauerit. regnuz dei nō possidebūt. Estote q̄so dilectissimi discipuli xpi. nō in falsitate sed in veritate. nō in veste. s̄z in corde. nō in alta tonsura. s̄z in mēte pura iudā derelinq̄te despantem. Petrū seq̄mini vere penitētē: iudā derelinquite despantē in baratro iferni: petrū seq̄mini q̄ ē in gloria paradisi. Tenete lachrimas Petri. Qd̄ si feceritis puenietis ad glām petri p iesuz xp̄z dñz cui ɔfitet aia mea. ⁊ sanat eam. qꝛ peccauit ei. Qui cū patre ⁊ spiritu sancto sit benedict' per cuncta secula. Amen.

Sermo secundus.

Sicut auris non pōt satiari auditu nec oculus visu sic nos nunq̄ȝ satiari debem' enarrare pia opa xpi. Nam mihi dulcia sūt sup mel: ⁊ fauū: ⁊ cariora sup millia auri: ⁊ argenti: ⁊ ex his saturari nō possū. Amplificet mihi dñs desideriū meuz. ⁊ letificet me i iocūditate vult' sui cū oibus diligētibus eū. De quo i. con seq̄ntib' dicit. Sciēs iesus: qꝛ oia dedit ei pr̄ in man'. ⁊ qꝛ a dō exiuit. ⁊ ad deū vadit. Surgit a cēa. ⁊ ponit vestimenta sua. Et cū accepisset linteuz pcinxit se: ⁊ misit aquā i peluī: ⁊ cepit lauare pedes discipuloꝝ: ⁊ extergere liteo: quo erat precinctus. Sciēs qꝛ oia dedit ei pater in man': ⁊ bona ⁊ mala: mala in vsuz ⁊ bona i effectuz. De malo proditionis iude fecit bonū redēptionis nostre: vel sciens. qꝛ oia dedit ei pater i man'. quare oia subiecit sub pedib' ei' oues ⁊ boues isuper ⁊ pecora cāpi. Et sciens qꝛ a deo exiuit nō eū deserens. ⁊ ad deum vadit ñ nos derelinquens. Surgit a cena ⁊c. A deo exiuit qꝛ de sinu patris in vteruz beate virginis venit. qꝛ cū in forma dei eēt non rapinā arbitratus est esse se equalem deo. sed semetipsum exinaniuit formā serui accipiens in similitudinez hominum factus: ⁊ habitu inuent'. vt homo. A deo quoq; exiuit cuz talem se hominibus prebuit qui posset videri ⁊ tangi. Imo ꝙ non sine magno gemitu cordis ⁊ fluuio lachrimarū stilo cōmendare dderē. s. ligari colaphizari flagellari, ɔspui ⁊ ad vltimū occidi. ⁊ hoc est qd̄ dicit a deo exiuit. Sȝ noli flere bōe monace. qꝛ seq̄t ad deū vadit. Ad deum vadit. qꝛ resurgens ex mortuis. iam nō morit. mors illi vltra nō dominabit. Ad celos ascendit. sedet ad dexteraz patris cōstitutus a deo iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Et hoc est

qͦ dicit. Surgit a cena. naꝫ a ce
na ſurrexit qꝛ de ſinu pr̃is vbi ce
nabat cũ angelis ad hoies venit
trabeã nr̃e mortalitatꝭ aſſumens
Veſtiméta quodãmõ depoſuit
cũ ſemetipꝫ exinaniuit. Sibi vni
endo humanã naturã linteuꝫ ac
cepit. ⁊ precinxit ſe. qꝛ naturã hu
manã ſe induens in ea ſe virtute
precinxit. ⁊ de hoſte ſuperbo glo
rioſe triumphans. rex glorie é fa
ctus. ⁊ dñs virtutũ. Aquaꝫ miſit
in peluim: ⁊ pedes diſcipuloruꝫ
lauit. Quid é aqua. Quid é pel
uis. Iſta aqua eſt illa aqua bene
dicta. que ſordes mentiuꝫ lauat
leproſos mundat. cecos illũinat
ſanat egrotos. iuſtificat ipios. re
ſuſcitat mortuos. Ad hãc aquaꝫ
dñs meus ieſus inuitat ſitientes
dicens. Siquis ſitit véiat ad me:
⁊ bibat. Aqua iſta ſpiritus ſanctꝰ
eſt. Aqua iſta eſt. illa de qua hye
remias ait. Dereliquerunt ſonté
aque viue. ⁊ foderunt ſibi ciſter
nas diſſipatas. que ꝯtinere ñ va
lent aq̃s. Pota me dñe iſto fõte.
vt non ſitiam amplius. Naꝫ ſitit
aĩa mea ad iſtum fontem viuuꝫ.
O ſi attigero fontem iſtum. O ſi
ſatiabor cuꝫ dulciſſimo fonte. pu
tas venit tp̃s quo plenarie de eo
poſſim haurire. Et qñ. Et ſi aliqñ
quare non modo? Quid dicam?
Quid faciaꝫ qꝛ dñs meus differt
ad me venire? O dulciſſime ieſu
ſint mihi lachrime refectionis aſ
ſidue donec dicatur, anime mee:
gaude: ⁊ letare. Ecce quem que
ris: ecce quem deſideras: ecce ꝓ
quo ploras: ecce dñs tuus ecce
deus tuꝰ pater ⁊ filius ⁊ fons de
ſideratꝰ ſpũs ſcũs. Modo inebri
are a delitijs paradiſi. Aqua iſta
frẽs mei ſpũs ſcũs eſt. Ipſe de ſe
ſic iebriet. mẽtes nr̃as: vt ꝑter eũ
nihil aliͦd diligamꝰ peluis illa in
q̃ dñs ſpũm ſcm̃ poſuit eſt eccle
ſia fideliũ: i q̃ ꝑ lauacrũ regenera
tiõis ſpũs ſcũs ſordes credẽtium
lauat. Qͦ dr̃ pedes apoſtoloruꝫ
lauit: audi imunditias eoꝝ veſti
gia ſequẽtiũ. vel poſſumꝰ dicere
ꝙ pel uis: ſiue receptaculuꝫ ſpũs
ſci corda apoſtoloꝝ fuerũt: q̃bus
dñs ſpũm ſanctuꝫ infudit: ⁊ eoꝝ
pedes lauit: qꝛ in fide catholica:
q̃ fideles vehit ad celos: q̃ꝫ pul
uere infidelitatis fuſcatam tene
bant penitus expulſa rubigine ꝑ
ſpũm ſanctũ firmauit. Poſſumꝰ
⁊ aliter dicere ſi te cũ amore xp̃i
audire delectat. Sꝫ nõ lachrimiſ
accipias queſo qͦ ſicut lachrimiſ
ſcribi non debet. Aquã in peluiꝫ
miſit: quia pro tuo amore morté
delicias reputãs: i crucis ſtipite
piuꝫ cruoreꝫ fudit. Et lauit pedeſ
apoſtolorum. ideſt veſtigia cre
dentiuꝫ mundauit: que ſordida
erant peccatis. Et exterſit linteo
quo erat precĩctus humana ſci
licet carne qua indutus qꝛ eius
paſſio peccatoruꝫ noſtrorum eſt
vera purgatio. Vel cena domini
qui paſſionem eius aſſignare vo
luerit a tramite veritatꝭ ſe exorbi
tare nõ credat. Hic cena iſta paſ

ſionē ſignificat. Sicut poſt cenā
nō fit prandiū. Sic chriſtus poſt
quā ſemel paſſus ē: nō iterū pa-
tit. Surgit a cena poſt paſſionez
ponit veſtimenta ſm priorem in
firmitatem: linteo ſe precinxit ea
dē iam imortali. Aquā in pelui
mittit: qꝛ per baptiſmatis laua-
crum credentes lauit a peccatis
Et extergit linteo quo eſt precin
ctus: qꝛ ꝓ nobis interpellat pa-
trem gemitibus inenarrabilibꝰ
ſibi oſtendēdo ſuā humanitatez
O mira ⁊ inexquiſita pietas. O
ineſtimabilis bonitas. O noua
⁊ inaudita humilitas. Chriſtus
dei filius de pura ⁊ intemerata
virgine natus: rex regum ⁊ do-
minus dominantium. Surgit a
cena. Veſtimenta deponit: ſe lin
teo cingit. Aquam in peluiz mit
tit. Ante diſcipulos reuerenda
genua flectit humilis ⁊ procli-
nus pedes diſcipulorum lauit.
O q̇s vnꝗ̄ audiuit talia? O ꝗ̄
ſtupenda pietas. Mira dei cle-
mentia. lauit pedes diſcipuloꝝ
qui de nihilo cuncta creauit. q̇d
tibi videt̄ quicūꝗ̄ es hō quē ira
accendit: ſuperbia cōſumit. Ira
ꝑturbat: ſupbia deuaſtat ꝓmptꝰ
ad irā: feſtinus ad ſupbiā. o ſup-
be. o germē diaboli. o apoſtata
xpiane. o ſerue neꝗ̄. quid tibi vi
det̄ de creatore tuo de deo tuo?
Pronus lauit pedes diſcipulis
⁊ tu dedignaris humiliari fratri
bus offēſis. O ſerue male ſemen
cananei ⁊ nō iuda: q̇ es ꝑ aucto-
rē ſupbie deceptus? cur nō cōſi-
deras: quis eſt ille quem per ſu-
perbiam ſequeris? Et quis eſt il-
le quē per humilitatem imitari
ↄtemnis? o ꝗ̄ malus eſt ille quē
ſequeris: ⁊ ꝗ̄ bonus eſt ille a q̄
deuias. Ille eſt diabolus. Iſte ve
ro deus. Elige quem imitari ſit
melius. o ſuperbe nonne frons
tua erubeſcit? Erubeſce vas ſter
corum vlterius habere ſuperbi-
am. An ignoras quia deus ſu-
perbis reſiſtit humilibus autem
dat gratiam ſuam. Exue veterez
hominem: ⁊ indue nouum. Vi-
delicet dominum ieſum ⁊ refor
mabit corpꝰ humilitatis tue cō-
figuratum corpori claritatis ſue
Diſce queſo vlterius habere hu
militatem per humilitat̄ aucto-
rem. Nam de eo ſequitur venit
ad ſimonem petrum. Et dixit ei
petrus. Domine tu mihi lauas
pedes. Reſpōdit ieſus ⁊ dixit ei
Quod ego facio tu neſcis mō
ſcies autē poſtea. Quando do-
minꝰ ieſus pedes diſcipuloꝝ la-
uare cepit. prius ad primū diſci-
puloꝝ venit. Et idē petrus expa
ueſcit ꝙ deus lauit pedes homi
ni. Nā pauore ꝑterritus nō po-
tuit ſuſtinere dn̄m ad pedes ſu-
os humiliatū. Viderat eū aquā
i pelui mitttere ſe linteo accinger̄
⁊ mirabat̄ forte q̇d vellet facere
Sz poſtꝗ̄ vidit illū an̄ pedes ſu
os vas cū aq̄ portare genua fle-
ctere. ⁊ ad lauādū ſe ꝑparare: mul
toꝗ̄ ꝗ̄ dici pōt miratꝰ expauit. ⁊

magno timore ꝑcussus ingemuit ⁊ exclamauit dicés. Dñe tu mihi lauas pedes. Creator creature deus homini dominus seruo Magister discipulo: imo qui factus ē ex limo. Ille qui fecit oia ex nihilo: Surge dñe. Surge ds meus. Quid vis facere nõ possũ sustinere nõ possũ ferre. Oculi mei te videre refugiũt. Sic procliuũ sic prostratum ante pedes meos. Surge creator. Surge deus meus. Surge lux mũdi Uita mea gl'ia mea. Noli facere qd te video facere velle. At iesus ait. qd ego facio tu nescis mõ. scies aũt postea. Ac si dicat noli timere noli expauescere. Re vera petre magna sũt hec humilitat' i dicia: sed cito maiora videbis sicut mõ q: sic oꝫ fieri: lꝫ nũc ignores huius rei misteriũ. Scies postea. Misteriũ ē: exemplũ est qd iturus ad patrem tibi relinquo. Jõ noli ꝓhibere. qd facere volo. Dicit ei petrus. nõ lauabis mihi pedes in eternum. Absit a me dñe: vt mihi laues pedes in eternũ in aliquo tẽpore. Respondit iesus. Si nõ lauero te nõ habebis parté mecũ. ꝙ dicit ⁊ nõ pedes. Sinecdoche ibi est: quãdo quid est partis ⁊ toti attribuitur Ego sũ aqua lauãs. Ego sũ aqua sanctificãs nisi te lauero non habebis parté mecũ. Petrus audiens ñ hẽbis ꝑté mecũ tot' intremuit: nihil iã ꝯtradicẽs magro: nõ tantũ pedes: sed totũ se offert ad abluẽdũ dicẽs dñe nõ tm̃ pedes meos: sed manus ⁊ caput. Quid est qd dicis. Nõ habebis parté mecũ? O ꝙ amarꝫ ē qd dicis. Nõ hẽbo parté tecũ: nonne tu vita mea: dulcedo mea: tota spes mea: salus mea ⁊ omne desideriũ meũ? Ecce me fac quicqd vis de me: laua pedes meos ⁊ ñ solũ pedes sꝫ ⁊ manus ⁊ caput. sꝫ o dñe iesu. cũ hoc sit verꝫ ꝙ nullus possit ꝑté hr̃e tecũ nisi prius laueris eũ. Miserere mei: miserere mei. Ego sũ ille tuus pcõr totus imundus: totus sordidus: ꝑté tecũ hr̃e cupio. tecũ parté hr̃e desidero. Ne despicias me deus salutaris meus. Propitius esto mihi peccatori: laua sordidũ: laua inquinatũ: laua pedes: laua manus: laua caput: imo totũ corpus. laua mentẽ: laua aiaꝫ: laua me iterius ⁊ exteri' laua me ab iniquitate mea: ⁊ a peccato meo mũda me. Si laueris me sup niué dealbabor. O dñe iesu qs dabit mihi vt venias i cor meũ ⁊ iebriesme aqua tua vt obliuiscar mala mea ꝑterita ⁊ vnũ bonum amplectar: te vita q̃ nunq̃ morieris i eternuꝫ. Dulcis cibus aie mee. Ueni dñe ⁊ noli tardare. expectat aia mea peccatrix ad sufficiẽter ⁊ ad bñ viuẽdũ tue gratie inspirationẽ. Dixisti petro q̃ lotus est. nõ indiget nisi vt pedes lauet. Ego nõ sũ petrus lotus totus lauari indigeo. Me tibi cõmitto fac de me quicqd vis. Tu aũt dñe in eternum benedictus ꝑmaneas. Qui lotus est. nõ indi

get niſi vt pedeſ lauet. Hic inuit
apoſtolos eſſe baptizatos. Sʒ ñ
legim⁹ vbi. Qui lot⁹ eſt baptiſ/
mo. tot⁹ eſt mũdus. Sed qꝛ iteꝝ
terrene habitatiõis puluere in/
quinat: iteꝝ opus eſt pedes la/
uare. Quos lauat dñs interpel/
lãs ꝑ nobis: ⁊ nos ipſi orãdo in/
ꝯtrictione cordis. ⁊ cõpunctiõe
lachrimaꝝ. Jlle ẽt q̇ in otio ſtu/
det veritati. dũ in aliĳs pulſanti
ſponſe apire ꝑgit pedes inq̇nat
qꝛ veritas humiliter audit. ſed
ſine ꝑiculo non predicatur: hec
.n. ſponſa in canticis canticoꝝ ſe
vitare velle demõſtrat vbi eam
ſpõſo exhortanti ad ꝓdicationeʒ
Sic inq̇ens ait. Expoliaui me tu
nica mea qũo ind uar illã: Laui
pedes meos qũo inq̇nabo illos
Dixerat ei ſpõſus. Api mihi ſo
ror mea. amica mea imaculata
mea. qꝛ caput meũ plenũ eſt ror̃
⁊ cincinni mei guttis noctium,
Ac ſi dicat. O ſoror mea cohe/
res mea. Amica mea: ꝯſcia ſecre
toꝝ meoꝝ. Colũba mea ſpũ ſctõ
illuſtrata. Jmmaculata mea ter
rẽis curis exuta. Api mihi. i. fac
me ꝑuia corda errãtiũ ꝓdicãdo
Caput meũ plenũ eſt rore. i. dei
tas mea circũdata caritatis fer/
uore eſt. Et cincinni mei guttis
noctiũ. i. collectões fideliũ ſẽtẽ
tĳs hereticoꝝ. Ad quẽ ſponſa.
Expoliaui me tunica mea qũo i/
duar illa. i. deſerui ſecularia qũo
repetã illa: Remoui me a ꝓdi/
catiõe. qũo reincipiã. Laui cogi
tatões ⁊ affectiones qũo inq̇na

bo ſordib⁹ mũdi. Sʒ hos pedes
diſcipulis lauat dñs ꝑ ſponſiõeʒ
ſue or̃onis vbi dicit. Dimitte no
bis debita nr̃a ſicut ⁊ nos di. de.
no. Qđ ſeq̇tur. Uos mũdi eſtis
Sed nõ oẽs exponit euãgeliſta
cũ dixit. Sciebat ieſus q̇s eum
erat traditurus ꝓpterea dixit ñ
eſtis mundi oẽs. Seq̇tur. Poſt
ꝙ̃ lauit pedes eoꝝ. ⁊ accepiſſet
veſtimenta ſua cũ recubuiſſet di
xit iteꝝ eis. Scitis quid fecerim
vobis. Ego dñs ⁊ magiſter. Exẽ
plum. n. dedi vobis. vt ⁊ vos ita
faciat̃. Hoc ſi mẽorie cõmẽdaſq̃
expoſitũ eſt. Poſtq̈ʒ lauit pedeſ
diſcipuloꝝ. i. impleta purgatiõe
ꝑ ſanguinẽ ſuũ accepit veſtimẽ/
ta. qꝛ imortalis fact⁹. Cũ recubu
iſſet. i. cũ ad dextram pr̃is ſediſ/
ſet dixit ꝑ ſpũʒ ſcũʒ miſſũ in lin/
guis igneis. o btõs pedes o pe/
des felices. qui talẽ actim̃ merue
runt hr̃e lauatorẽ. De pedibus
electoꝝ dico de iude traditoris
pedibus non dico. o btẽ petre o
felices apoſtoli añ pedes quoꝝ
aſtitit humilis creator angeloꝝ
o beata purgatio. o beata laua/
tio que mundat leproſos curat
egrotos vulnera ſanat. cicatri/
ces ſolidat lumẽ dõat cecis greſ
ſũ claudis pulchritudineʒ fedis
diuitias egẽis meſtꝭ leticiã. pẽitẽ
tib⁹ veniã mortuis vitã. o grãde
gaudiũ. Jmmẽſa leticia. Chriſt⁹
poſtq̈ʒ lauit. Sua veſtim̃ta acce
pit poſt mortẽ carnis gl̃aʒ hũit
reſurrectõiſ. Poſt ſãguinis effu
ſionẽ accepit corꝑis imortalita/

tē. Deinde recubuit. Deinde re
ꝗeuit. celos ascēdit. vbi sedet bñ
dictꝰ ĩ dextera dei pr̄is. De illo
accubitu: discipulꝰ ĩtonat: ĩstruit
docet ꝑ spũz scũz. ꝛ ꝑ ipsos into
nat gētibꝰ ꝯctis. Et q̇d dicit: Scitꝭ
q̄d fecerim vobis. Uos me vo-
catis magister ꝛ dñe: ꝛ benedi-
citis sũ eteni. Hoc est qȯ ꝓmise-
rat petro dicēs. Scies āt postea
Hic inuitat ad sciēdũ qȯ priꝰ ne
sciebāt. Qȯ dicit vos vocatꝭ me
magister ꝛ dñe ꝛ bñdicitꝭ sũ ꝛ.n.
Nō est de arrogātia. sed de ṽita
te. Qui.n. necessitate cogēte. ṽa
de se bona loq̇tur tāto magis ve
rius humilitati iungitur: q̄z to ꝛ
veritati associat. Uos vocatꝭ me
magister: ꝛ dñe ꝛ bñdicitis suz ꝛ
.n. Ego sũ magister. Ego sũ dñs
Ego sum magister sine errore.
Ego sum magister sine falsitate
Ego sũ magisṫ bonitatis. Ego sũ
magister sanctitatis. Qui seq̇tur
me bene vadit. ambulare male
nō poterit. Ego sũ dñs vite. dñs
mortis. dñs celi dñs terre. Crea-
tor cũctoꝝ ꝛ dñs oĩuz. Si ego er
go laui pedes. vr̄os dñs. ꝛ magṙ
ꝛ vos debetꝭ alter alteriꝰ lauare
pedes. Sicut priꝰ exemplo. Sic
nũc eos ṽbo ĩstruit magister ṽi
tatis. Hic.n. sumiṫ argumentuz
habēde humilitatis. ac si dicat.
Si ego q̇ suz dominus ꝛ magṙ
laui pedes vestros. ꝛ vos q̇ non
estis magistri nec dñi debetis al
ter alterius lauare pedes. Exem
plum dedi vobis vt quēadmo-
dũ feci vobis ita: ꝛ vos faciatis
ꝛ̄ſé sēsus. Si ego laui pedes ve
stros id ē. Si ego dimisi vobis
pcā: q̇ sum dñs deus potens oĩa
ꝛ magister sciens oĩa anteq̄z fiāt
Uos qui estis serui ꝛ discipuli d̄
betis in vobis peccantibus ad-
mittere ꝛ pro eis orare. Exēpluz
dedi vobis: vt quēadmodũ ego
feci vobis: ita ꝛ vos facite. Non
eritis boni serui si non fueritꝭ se-
cuti dominum. Nec veraces di-
scipuli si deuiaueritis a doctrĩa
magistri. Audite prelati q̇ cathe
dram tenetis regiminis. Pu-
tasne tenetis exēplũ dñi: Unus-
quisq̄z nostꝝ ꝯueniat conscienti
am suam. Gaudeat si tenet. Si
non tenet iam non est discipulꝰ
dñi. Melius illi esset si haberet
molam asinariam in collo: ꝛ de
mergeretur in profundũ maris:
q̄z vt esset sortitus nomē abbatis
Melius illi esset si eēt custos pe
coꝝ: q̄z ꝙ esset abbas monacho
rum. O peluis dñi: O humili-
tas christi: q̄z longe recessisti: O
q̄z sunt rari. O q̄z sunt pauci: q̇
aquam in peluim mittant: ꝛ fle
xo poplite ad lauandum pedes
discipuloꝝ petant. Peccat ĩraṫ
offendit frater. in aliquo delicto
cecidit. Non est peluis non est
aqua. nō est qui se preparet ad il
lũ abluendum. Sed potius ad
expellendũ. Discite ꝑlati ꝙ hoc
nō ē de regula christi. Ille lauit
pedes discipuloꝝ genibus flexis
ꝛ vos nō vultꝭ lauare sordes ve-

frorū conseruorum totis corpo
ribus in terram prostratis. Non
ē discipulus sup magistrū. Pec
cat monach⁹: peccat conuersus:
puluerē portat in pede: imo for
te toto corpore tabescit in cute.
Tolle aquā. Tolle doctrinam d
peluib⁹ magistri: de pceptis dñi
curre ad eum non in equos pha
raōis: sed in humilitate redēpto
ris: vultu placido: mente tranq̄l
la: q̄̄ citius potes lauare festina:
ne puluis vertatur in scabiez. sca
bies vertatur in lepram: ꝛ lepro
sus expellatur de grege dñi. Sz
si obstinatus fuerit: ꝛ emendare
noluerit. dicens non lauabis mi
hi pedes in eternuz. Dic ꝛ tu ei.
Si nō lauero te: non habebis p
tem cum xpo dño. Postea si cuz
petro assentire voluerit laua euz
cum omni humilitate māsuetu
dine ꝛ misericordia vt tuipse mi
sericordiam a deo consequaris.
Quod si non feceris ñ tenes exē
plum xpi. nec es discipulus chri
sti. Quod christus fecit facere d
dignaris. Quod dominus fecit:
seruum cur facere tedet: non est
seruus maior dño suo. nec apo
stolus maior eo qui misit illum.
Sicut ego patior ꝛ vos patimi
ni. sicut me humilio ꝛ vos humi
liamini. si hec scitis que feci ꝛ do
cui beati eritis si feceritis. nō de
omnibus dico. Ego scio quos ele
gerim. nō de omnibus dicebat:
quia iudas apostata erat. Elege
rat duodecim, sz vnus diabolus
erat iudas scarioth: q̄ contra do
minū leuat calcaneum de quo
ipse dixit vt impleatur scriptura
Qui manducat panem meū le
uauit contra me calcaneū suum
O iuda infelix dominicū panez
manducas ꝛ cōtra dominū cal
caneū leuas. Heu quanti iude:
q̄ panem domini manducant: ꝛ
dñm in operibus suis calce pcu
tiūt. Quanti de altario viuūt q̄
altari non seruiunt. immo dñm
altaris pro nihilo ducunt. Heu
q̄ magis dolendū est. quanti sa
cerdotes. sed falsi sacerdotes q̄
panem christi corpus christi sū
mūt ore ꝛ christū conculcāt pe
de. putridi fetore luxurie. infecti
venēo neq̄tie. isti sūt iudas sca
rioth. q̄ nisi se melius commuta
uerint: vtinam nati non essent.
Sed tu serue dei monache xpi.
tene exemplū. ꝛ habebis pmissū
fac q̄ iussit. vt possis venire ad il
laz beatitudinē quam promisit.
Seq̄tur ammodo dico vobis p
us q̄̄z fiat vt cū factū fuerit creda
tis. q̄ ego sū. ꝛ ē sēsus. Usq̄z huc
tolleraui ꝛ tacui. sed iā noto p
ditorē anteq̄̄z fiat. quod mox est
faciendū: vt cum factū fuerit cre
datis. quia ego sū ille de q̄ scri
ptura illa pdixit. Uos ergo frēs
mei discipuli christi. cogitate q̄d
scarioth fecit. ꝛ videte ne consi
milia faciatis. Judas contra xpz
leuauit calcaneum. Uos ante il
lum prosternite corpus ꝛ aiam
iudas ab illo recessit Uos aūt se

quérimini illuz. Judas vendidit il lũ iudeis vos aũt vendite q̃ ha- betis: vt possitis comperare euz. Non soluz autem que habetis. sz etiã vosmetipsos pro amore tan te pulchritudinis: margarite ꝑ nihilo reputetis ꝛ illi soli place- re: q̃ntum potestis. ꝯtendite. Ut ego ꝛ vos ad illiꝰ gaudia sine fi- ne mãsura q̃ ipse ẽ valeamus per uenire per eundẽ mundi salua- torez. Qui cũ patre ꝛ spũ sancto viuit ꝛ regnat benedictꝰ in secu la seculorum. Amen.

Sermo tertius.

Cum de iure cõditiõis hu mane: oẽm homiem exire oporteat ad opus suuz. ꝛ ad operationẽ suam vsqꝫ ad ve- sperã. ꝛ scriptura. nõ possit solui necesse est: vt vnus quisqꝫ duz in corpore viuit opari nõ cesset. qḋ sibi expediat in eternũ Naz cito veniet tẽpus ꝛ hora quo labor. ois: ꝛ vniuersa cura laboris cessa bit. ꝛ tunc ois homo ſm suum la borem mercedem habebit. Igit cum nihil sit dulcius nec equius q̃ respicere. in mãdatis dñi. in le ge christi meditari. Elegi qr mi hi bonũ est lex redemptoris mei super millia auri ꝛ argenti: ꝛ de fructu laborũ meorũ cuilibet da re petenti. Tu autem mi lector ausculta diligenter. ꝛ quid tibi ꝑ me loquatur. xp̄s obserua. Ipse est quo nullus maior nullꝰ meli or. quo nullꝰ pulchrior nullꝰ dul cior: nullus carior. Gloria sãcto rum: decus angelorum. auctor ꝛ creator cunctorum qui ait disci- pulis suis. Amen amen dico vo bis qui accipit si quẽ misero me accipit. Et qui me accipit accipit euz qui me misit. Post q̃ dñs ꝛ saluator noster suo exemplo do cuerat humilitatẽ. ꝛ calcanei pas sionez supponit honorem vt eos cõsoletur. affirmans ꝙ ipse ꝛ pa ter eius in illis recipitur qui pro illius amore recipiuntur. hic est notandũ ꝙ in misso non in mis- sis sed mittentis auctoritas cõ- mendat. Qui ergo accipit nunti uz xp̄i xp̄z accipit: Et si xp̄m ꝛ pa trẽ xp̄i. Quid audis o christiãe: Ueritas loquitur veritas menti ri non potest. Ait. n. qui accipit si quẽ misero me accipit. Quẽ mit tit quis est. n. nũtius: venit pauꝑ venit medicus. aduena ẽ ꝛ pere grinus non habet q̇d vestiat: nõ habet q̇d mãducet. non hẽt vbi caput recliet. Ueit ad ianuã tuã ad domũ tuã nõ tãq̃ frater frẽm nõ tanq̃ ꝯsors ꝯsortẽ. sed tanq̃ seruus dñm petit panem postu- lat vestem. apud te querit hospi tari pro amore xp̄i. Quid tibi vi detur. Quis est iste mendicꝰ iste peregrinus q̃ apud te ꝑ amore xp̄i tam humiliter tã suppliciter orat hospitari. Missus christi est nuntius christi est. non est solus cũ illo est christꝰ. Gaudẽs susci- pe. Gratanẽ refice fui deuote cũ timore ꝛ reuerẽtia magna. xp̄m suscipis christũ reficis. Gaude ꝛ

letare ꝙ talē meruisti hēre ꝯuiuā felix mensa btā mensa. In q̄ xp̄s conuiuat. In qua deus reficitur infelix mensa cui deest talis ꝯuiua. O q̄ȝ misera mensa. imo q̄ȝ miser dn̄s mense q̄ paupē pellit a mensa. q̄ paupi claudit misericordie viscera. O serue neq̄ȝ cuius viscera negligūt apire marsupiū pietatis. Non ne oportuit te misereri ꝯseruo tuo: Quis tibi donauit qđ hēs: Nonne pauperis dn̄s: nōne pauperis ꝛ tui creator: Nō ne natura vos creauit equales. Et vna eadē ꝯditione estis exituri: Cur nō te tāgūt ꝯfinia sortis. Suscipe miserꝝ recolige mendicū ꝛ pegrinū refice famelicū vesti nudum ꝛ opibus misericordie ꝑut potes cū pauper petierit manū apire. nō differas. nā elemosinā tuā cū paupere fratre suscipit xp̄s. Te autē mi lector ne paupē queso abhorreas sed tā cito cū illuȝ videris adorare ne negligas lȝ sit scabiosus siue leprosus veste sordid⁹ hanelitu fetid⁹. tn̄ brachijs caritatis astrige ꝛ qđ a te petierit caritatiue ipende. In veritate dōās xp̄o. accipit xp̄s. ipsemet testis. ipse mētiri nō pōt. ꝛ in die iudicij tibi redditur⁹ est mercedē etnam. seq̄tur cū hoc dixisset iesus turbatus est spū ꝛ ꝑtestatus est ꝛ dixit. Amē amē dico vobis qꝛ vnus ex vobis me tradet. Qui turbat⁹ iesus fuit ex nr̄a ifirmitate. non ex sua potestate. nostra infirmitas vero i eo turbata ē ꝛ sua potestas sicut ꝛ vē passa. volūtarie accipit turbationē. ne despet seruus. necessitate turbatus Qui turbatur spū significat per turban dos spūales ex caritate. cū vrgens causa. zizania a tritico ante messē cogit separe. i. añ diem iudicij. cogit excōmunicare. Sed notandū est ꝙ sunt due pturbatiōes. s. turbatio carnis. ꝛ turbatio spūs. Turbatio carnis ē passio carnis. Turbatio spūs ē timor. anxietas ꝛ similia. n̄ carne. sed spū turbatur dn̄s cū dictus esset. Unus ex vobis me tradet. nō ꝙ tunc primo subito cognouerit ꝛ repentinū maluȝ cū turbauerit. Sed qꝛ iā eū fuerat expssur⁹ vt non lateret. ꝛ ille erat exitur⁹ ꝛ iudeos adductur⁹. turbauit eū proximum periculuȝ pditoris sicut supius dictū ē. turbauit eū imminens passio sicut iferius dicit. nūc aīa mea turbata est ꝛ quid dicā: Hec dixit appropinquāte hora passionis. Turbatus est dn̄s iesus spiritu ꝛ protestatus est qđ occultū fuerat ꝛ dixit. Amen amen dico vobis. qꝛ vn⁹ ex vobis tradet me. Acsi diceret. vn⁹ ex vobis exitur⁹ ē ꝛ tradet me. vn⁹ ex vobis sed nō vinculo caritatꝪ vnitus est me traditurus. Aspiciebāt ergo discipli ad inuicem hesitantes de quo diceret nō mīma turbatio tiorꝛ anxietas apostoloꝝ mentē vexabat Putas quomodo petr⁹ ꝛ sanctꝰ

apoſtoli latebras fortis ītrabāt.
vt ſi in auctorē vite ſaltē in cogi
tatione aliq̄d ſiniſtꝝ putaſſent.ñ
paꝝ erant turbati.nā palor qui
erat in facie declarabat dolorez
q̄ vigebat in mente. At nil dolo
ris gerebat q̄ aſtutā rabido por
tabat ſub pectore vulpē. ñ erat
dolens cui ingēs dolor ieſſe ōbe
bat. O bonitas redēptoris.o pi
etas creatoris neminē vult pire
ſed oēs fieri ſaluos ſpāliter ſe de
ſignat in traditorē ſuū ne fieret
īpudentior.vel verecūdior māi-
feſt e deprehenſus . Manifeſtat
ergo crimen ⁊ dat locū peniten
tie vt ꝓditor videns ſe latere nō
poſſe agat penitētiā. Sed vir ille
ꝓditiōis nulliꝰ penitē tie lamen
ta ſuſcipiēs talis vel peior remā
ſit qualis fuerat priꝰ tranſiens i
affectū cordis. Illi vō oꝝ ingēs
ꝓcella doloris corda turbabat.
ad iuicē aſpiciebāt dubitātes q̄
diceret. Or ⁊ ſi nota fuit cuiqꝫ ꝯ
ſcia ſua alterius tñ erat ignota.
Erat ergo recūbens vnꝰ ex diſci
pulis eius in ſinu ieſu quē dilige
bat ieſus.felix inqꝫ diſcipulꝰ ille
cui ſic erat familiaris auctor vi-
te que nūc eſt ⁊ future.nimis ho
noratꝰ eſt diſcipulꝰ ille qui ſui ca
pitis habuit reclinatoriū tā ve-
nerabile pectꝰ.ſ.ieſu.ieſu xp̄i cre
atoris cūctoꝝ ieſꝰ aūt valde euz
diligebat quē tāto honore ſubli
mabat.o q̄ꝫ bñ q̄eſcebat q̄ ſupra
pectus xp̄i q̄eſcebat:o beate apo
ſtole dei diſcipule ieſu xp̄i. Ioā-
nes btē vtinā mererer illiꝰ dul
ciſſimos pedes oſculando lacri
mis rigare in cuiꝰ pectore tu me
ruiſti dormire. Utinā faciē illius
a longe ſaltē poſſem cōtempla-
ri in cuius pectore tā dulcit̄ dor
mire meruiſti.hic.n.de ſe quaſi
de alio dicit.vt reruz geſtaꝝ ſcri
ptor nō ſui videatur predicator
eſſe. Per ſinū ſiue pectꝰ ſignifi-
cabatur illud ſecretū de quo bi
bit diuinitatis ſacramētū . Hūc
diligebat ioānē nō plus oībꝰ ſed
familiarius vt ꝓ pacem exiret ꝺ
vita.non ꝓ paſſionem. Huic in-
nuit. Simō petrus ⁊ dixit. Quis
eſt de quo dicit. Sciebat aūt pe-
trus ꝙ xp̄s quodam priuilegio
amoris . Ioannē diligebat.nec
ei celaret ſue diuinitatis ſecretū
Innuit ideo ei.petrus:vt inter-
rogaret euz.quis eſt.

Itaqꝫ cum recubuiſſet ſuꝑ pe-
ctus ieſu dixit. Dñe quis.eſt. Et
merito de ꝓditore ſuo magiſtꝝ
interrogare non timuit cui iam
in ſinu diuinitatis veritatis ma
giſter rimari ſecreta poloꝝ mō-
ſtrauit. Et dicit dñe quis eſt : q̄s
eſt:q̄s ē ille infelix:q̄s ē ille neq̄
Quis eſt ille maledictꝰ.quis ē
traditor tuus . Illuz mihi rogo
ne celes cui tue diuinitatis ſecre
ta es dignatꝰ reuellare. Cui dñs
ille eſt cui ego intinctū panem
porrexero. Et cū intinxiſſet panē
dedit iude ſimonis ſchariotis.

Panis intinctio: ſignificat fi-
ctionem iude.qui fictus amicus
venit ad cenā . Que.n.tingunt
non mundant ſed inficiūt. Sed

Qs panis iste fuit quē iudas ac-
cepit intinctū: si dn̄s dedit. lecto
rē meū si audire dignabitur nō
relinquam suspensum. Sed pri
mum sciendū est ꝙ panis multi
pliciter accipitur in sacra scriptu
ra. Per panē aliqñ intelligitur
dn̄s. Aliquando gratia spiritual'
Aliquando eruditio diuine do
ctrine. Aliquando hereticoꝝ p̄-
dicatio. Aliqñ subsidium vite p̄
sentis. Aliquando iocūditas hu
mane delectatiōis. Dn̄s dicitur
panis: sicut ipse ait. Ego sum pa
nis viuus. qui de celo descendi.
Si volumus dicere ꝙ dn̄s fuit
ille panis quē traditor accepit
intinctum: non relinquimus tra
mitem veritatis. Judas igit̄ pa-
nem intinctum accepit qꝛ domi
num iesum tantum hoiem ⁊ nō
deum putauit. Bucellam intin
ctam: vel panem subcineritium
intinctum comedit qꝛ ⁊si dn̄m
moritū tamen resurrectū nō
credidit. Iste beatissimus panis
fuit intinctus cum si pedes i cru
ce pro nostra salute fuissent fixi
visus est non hñs speciem nec de
corē. Hūc iudei qui p iudā signi
ficantur panem intinctum cōe-
dunt: qꝛ christum iesum non de
um sed puꝝ hominem fuisse cre
dunt ⁊ mortem illius concedūt
Sed resurrectionem adhuc nō
admittunt. Panem intinctum
rodit: qui filiū virginis ante oia
secula fuisse contradicit. Ab il-
lo panis intinctus roditur qꝛ fi
dei soliditate deuiat̄ nec hūc pa
nem solidum digne poterit mā
durare qui fidem catholicā vo
luerit infirmare. Dicitur panis
gr̄a spiritualis vt est illud ꝓphe
ticum. Qui obturat aures suas
ne audiat sanguinem: ⁊ claudit
oculos ne videat malū: iste in ex
celsis hitabit: munimenta saxo-
rum sublimitas eiꝰ panis eiꝰ da
tus est: aque eius fideles sūt. Et
est sēsus. Qui obturat aures su-
as ne audiat sanguinē: id est q̄
suadentibus peccatis: que car-
ne ⁊ sāguine nascūtur nō p̄bet ꝯ
sensum: ⁊ q̄ claudit oculos suos
ne videat malū. i. omni qđ recti
tudini aduersū ē non appropi-
quat: iste in excelsis habitat qꝛ
quāuis eū adhuc caro in inferi
oribus retinet mentem tñ in sub
limibus iunxit. Munimenta sa
xoꝝ sublimitas eius qꝛ qui ab-
iecta desideria terrena ꝯuersati-
onis calcat ad supernam pa-
triam p precedentium patꝝ ex-
tra se subleuat: ⁊ qꝛ per ꝯtempla
tionis domum gratia speciali sa
tiatur apte iungitur. Panis ei
datus est. i. donū gr̄e spālis p-
cipit. qꝛ se ab infimis ⁊ ymis cele
stia spando suspendit. Hunc igi
tur panē. s. gratiam quā illi ďde
rat dn̄s intinctum accepit qꝛ in
iesum consumatorem virtutū ñ
amorem sed ranchorem exercu
it. Huic debebatur panis intin-
ctus cuius sanctitatem vultꝰ pa
liabat sophisticus. Nam religio
nem simulabat in facie. quā nō
habebat in mente. Scitatem p-

tendebat in veste quã alienabat in corde: foris agn⁹ in publico intus lupus i oculto. foris discipulus xp̄i int⁹ discipulus diaboli. Multi.n. hũc panẽ comedũt qꝛ religionẽ quã pretendunt i v̄bo non ostẽdunt in facto.

Quãti monachi i monasterio sci bñdicti sunt q̃ aliĳs lugẽtibus rident. Aliĳs dolẽtibus gaudẽt. Corpore claustrales mente vagi ⁊ nunq̃ꝫ stabiles. Pigri ad lectionẽ tardi ad orõnẽ in ecclesia dormiẽtes. In refectorio vigilãtes de vigiliĳs longis dolẽtes Sed de longo ꝯuiuio gaudẽtes Claustꝝ execrantes. Auditoriuꝫ diligentes extra choꝝ ꝑ infirmitate frequenti⁹ remanentes. In firmitorium nõ pro infirmitate carnis: sꝫ ꝑ desiderio carnis toruis luminib⁹ aspiciẽtes: Semꝑ murmurosi ⁊ ꝺtractores. Quid aliud isti miseri agũt nisi ꝙ panẽ intinctũ comedunt: profecto isti tales traditorem iudã sequunt: ⁊ cũ iuda nisi resipuerint videãt ne dãnentur. Sequitur. post bucellã. tunc introiuit in euꝫ sathanas. ⁊ dicit ei iesus. Qꝺ facis fac citius. Quidnã.n. putant ꝙ tũc iudas corpus xp̄i acceperit. Sꝫ sciẽdũ est ꝙ iã oib⁹ distribuerat dñs sacramentũ corꝑis ⁊ sãguinis sui inter quos ⁊ iudas fuit. Deinde ꝑ bucellam intinctam exprimitur traditor. Multi eni falsi religiosi ⁊ falsi tonsurati cũ pie religiosis cõmuniter dominicuꝫ corpus accipiunt. ab illis discerni non possunt nisi per bucellam intinctam que est detractio murmuratio. iobediẽtia verboꝝ lasciuia ocl'ta peculia: ⁊ forte grauiora peccata. Qui talis ẽ monach⁹ non est imo iude traditori ꝯsimilis est. Sed q̇sq̇s ẽ miser ille timeat penitẽdo qꝺ seq̇tur: ne cũ iuda traditore dãnet. Sequitur.n. Tũc introiuit in illum sathanas vt pleni⁹ possideret: in quẽ iã intrauerat. Tũc introiuit vt ꝺcipet ⁊ a ꝯsortio apostoloꝝ extraheret: vt eo iã non i oculto: sed manifeste vtẽs libera potestate in baratro ꝑditiõis mactaret ⁊ ꝑderet. Et qꝺ de traditore fecit hoc de ꝯsimilib⁹ facere nõ desistit. Nã quẽ diu i mõasterio possederit suũ. ad vltimuꝫ nec sociũ monachoꝝ relinquit ⁊ traditorẽ quẽ i monasterio tenebat iã extra mõasteriũ necat. Sꝫ qm̄ finẽ mundi citius affuturuꝫ esse nõ dubitat caliditatẽ sue nequitie mentib⁹ prauoꝝ occultat vt ex iprouiso feriat subite morti quos diu tenuit alligatos i malitia ꝑue actõis. Et multos i monasterio vsq̃ꝫ ad mortẽ stare permittit: vt ex illoꝝ ꝑuersitate alios corrũꝑe ⁊ euertere possit. Et qꝛ pro incontingenti tenet an in monasterio an extra monasteriũ miseras aias occidat ⁊ mactet. nos illius insidias dño ꝓtegẽte vitantes quod dr.s. qꝺ facis fac citi⁹ exequamur. Nã qꝺ dicit. qꝺ facis fac citius non precipit. sed ꝑdicit Jude malum nobis bonũ

qꝛ hoc vult citi⁹ fieri non tam fe
stinádo in illius penā ꝙ in salu
té fideliũ.o amoꝛ iterminabilis
o caritas iestimabilis o dilectio
iscrutabilis.qꝺ facis fac citi⁹.Il-
lud cupio.illꝺ desidero illud q̄
ro ad hoc veni in hunc mundũ.
Qꝺ facis fac citi⁹.Vis me vēde
re iudeis:volo vēdi.Vis tradeꝛ
volo tradi:vis vt crucifigar: vo
lo crucifigi.vis vt occidar?volo
occidi:hoc amo.h̄ affecto.Qꝺ
facis fac citi⁹.Sꝫ iesu vita mea
totũ desideriũ meũ dulcedo nō
fallax.dl'cedo felix dulcedo ꝺle-
ctabil' dulcedo gl'iosa dec⁹ ange
loꝝ:Splendoꝛ ⁊ gloꝛia sanctoꝝ
ꝗ̄tũ eos diligebas ꝑ q̇bus moꝛi
cupiebas:nobis vitā tibi moꝛtez
affectabas. o miseꝝ me quē ha-
ctenus tā neq̇ter offēdi.quē oliꝫ
sic abhoꝛrui.heu dn̄m iesũ.ipse ē
dn̄s meus ⁊ deus meus.heu vti
nam mille annis in purgatoꝛij
igne essez cruciādus anteꝗ̄ dn̄s
iesus a me sic esset offensus.o mi
lectoꝛ ꝑ me lacrimas funde ad
dn̄m:vt nunc me clamantē au-
diat pulsanti apiat:ꝯsoleꝛ lugen
tē.dolentem : penitentem beni-
gne suscipiat.o dn̄e iesu miserere
mei.Redde mihi iocũditatem
vult⁹ tui.Qui ꝑ pcōꝛib⁹ digna
tus es moꝛi me peccatoꝛē rogo
ne ꝑmittas eternis ignibus cru
ciari o dilectissimi frēs animad-
uertite sedula cogitatiōe pēsate
ꝗ̄tũ ē amādus ꝙtũ ē diligēdus
q̄ pꝛo nobis est talia ⁊ tanta op-
pꝛobꝛia passus.Qui se tradentē
ad moꝛtē sic oꝛtabaꝛ.dicens .qꝺ
facis fac citius.Sequiꝛ hoc autē
nemo sciuit discũbētiũ ad quid
dixerit ei.Quidam enim puta-
bāt qꝛ loculos habebat ꝙ diceret
ei iesus.Eme ea q̄ opus sunt no
bis ad diem festũ aut vt egenis
aliquid daret.loculos habebat i
quibus oblata seruabanꝛ suoꝛuꝫ
necessitatibus ⁊ alijs indigētib⁹
In quo daꝛ foꝛma eccl'ie seruādi
necessaria que iubeꝛ nō cogitare
de crastino.ne ꝑ terrenis seruiat
vel pꝛo timoꝛe inopie iusticiā de
serat.Cũ ille accepisset buccellaꝫ
exiuit ꝯtinuo.Erat aũt nox quā-
do exiuit filius tenebꝛaꝝ faciens
opera tenebꝛaꝝ.nos igitur q̇ su-
mus discipuli xp̄i: videamus ne
panē intinctum comedam⁹ re-
ligionē quā tenemus i vēste ser-
uemus in mente ⁊ sanctitatem
quā habitus exterioꝛ paliat itus
animus teneat ne i hoꝛa noctis
exeamus a dn̄o repꝛobati in sta-
gnũ ignis ⁊ sulphuris cũ diabo
lo ꝯcremandi.Illi ꝑ viribus in-
hereamus:qꝛ bonũ ē illi adhere
re.adhereat tibi dn̄e aīa mea.ita
tibi adhereat vt a te eā recedere
nunꝙ̄ ꝑmittas:sꝫ ad te q̄ ꝑ te ge
mit ꝗ̄ totius ꝯsolandā ꝑducas.
Cui ē honoꝛ ⁊ gl'ia in secula se-
culoꝝ.Amen.

v Erbũ dei ꝗ̄to ampli⁹ ru
minaꝛ i oꝛe tāto dulcius
sapꝫ dꝫ in coꝛde. Et vbi
diuini mens delibata sapoꝛe se i-
gerit alabastꝝ vnguenti cupien
tibus apire nec thesauꝝ diutius

celari patiꝛ. qui suscipit incremé-
tū duȝ a pluribus erogaꝛ. Unde
non imerito diuinoꝝ flores elo-
qoꝝ quos ď pomerio dñi ipo sū-
psimꝰ largiéte pre suauitatū odo
re manibꝰ portare quicunqȝ ge-
stierit sibi largiri gaudebimꝰ. Sȝ
rogo meuȝ lectoreȝ. ne illos ab
amoribꝰ sui cordis abitiat. nō dꝛ
tam suauissimꝰ emanat ꝙ corde
ꝯtritos sanat ⁊ vulneruȝ cicatri-
ces ꝯsolidat. odor iste oiuȝ suaui
tatū in se continet monarchiā. qꝛ
oém balsami odorem excedit: ⁊
quicquid in odoribus continet.
Hunc tantū ac talem odorem si
toto cordis olphatu odorare nō
desieris in eternū ꝓculdubio ñ
ꝑibis qm̄ é resurectio ⁊ vita. Qui
credit in euȝ etiā si mortuꝰ fuerit
viuet. odor iste oium odoruȝ sua
uitas dñs iesus est. odor bonus
odor suauissimus melle ⁊ lacte
dulcior nectare suauior gémis ⁊
auro ꝓciosior. Iste odor é verbū
illud de q̊ locuturi sumꝰ. Uerbū
qđ caro factū é ⁊ habitauit in no
bis. A ṽbo isto semꝑ verba mea
ꝓcedant ⁊ nihil aliđ ꝙ̄ ipsuȝ va
leant iā resonare dñm. s. iesuȝ qui
de seipso ait. Nunc clarificatꝰ est
filius hominis. Existéte iuda pro
quo dixerat nō estis mūdi oés
remanserunt soli mundi. cū suo
mundatore in q̊ significaꝛ clari-
ficatio xpi. in qua separatis ma-
lis manebit in eternitate cū scis
ita est. Sȝ aliam expositioné hic
amor xpi reqrit ꝙ nec dȝ scribi si
ne lachrymis nec sine lachrymis

legi. Christꝰ de proxima passiōe
imo de proxia morte quā pro sa-
lute mūdi exsoluere disposuerat
gaudet ⁊ tripudiat. letaꝛ ⁊ exul-
tat ⁊ ait. Nunc clarificatꝰ est filiꝰ
hois. o dñe iesu fili hois fili ma-
rie virginis carissime amantissi-
me dulcissime speciosissime vita
sanctoꝝ ⁊ dulcedo angeloꝝ qūo
glorificaris. qūo clarificaris. nō-
ne tibi adhuc iminét vincula ṽbe
ra carnificū opprobria hoium ⁊
abiectio plebis. Sputa claui: co-
laphi Spinea corona arūdo pro
sceptro crux lácea. An viciri ma
nabꝰ a tergo: ⁊ vinctū ad iuddi-
cé adduci ⁊ tanqȝ latroné ad lu
dibriū poni é clarificatio tua. An
ascédere crucis patibulū ⁊ tā tri
ste ferre suppliciū é ne leticia tua
é ne gaudiū tuū mori. s. ꝓ salute
generis humani. Quid ad hec
dicemus. ꝙd respondebimus fra
tres mei. Hic vox debet silere la
chrymé dicere. hic sermo tacere
⁊ fletus clamare. Christus deus
noster ꝓ nihilo ymo ꝓ gaudio
morté ducebat per quam nos a
morte perpetua liberat. Et licet
tā cito moriturus: tamen seipsuȝ
clarificatū diceba t. quia tunc sic
patiendo ymo sic moriendo mé
bra sua fideles suos clarificabat
O bone monache o bone xpāne
recogita annos tuos prauos in
amaritudine anime tue. Statue
christū sic crucifixum ab vno la-
tere tuo: ⁊ tua peccata ab altero:
⁊ inter hec positꝰ vide ꝙd agas.
Contéplare agnum cótemplare

xp̄m dn̄m tuū.ſic in cruce exten-
ſum:pro te tā impie paſſum.Cō-
ſydera turpitudines carnis tue:
prauas affectiōes aīe tue . funde
lachrymas ad crucifixū:te ſalua-
re paratꝰ ē q̄ ꝓ te talia paſſus ē.
Nunc clarificatus eſt filius hoīs
& bene filius hoīs.ꝛ non hoīum:
quia ſine virili ſemine de pura ꝛ
intemerata virgine natus:de pa
tre ſine matre in celis eſt genitꝰ.
Cuius mater eſt virgo cuiꝰ pater
feminam neſcit.Iſte inq̄ȝ filiꝰ ho
minis valde clarificatus eſt quia
quicquid filius dei habuit ꝑ na-
turaȝ filius hoīs habet per grati
am.In iſto filio hoīs marie.ſ. v-
ginis clarificatus eſt dn̄s in quo
eſt clarificatꝰ:in ſalute languido
rū in illuminatione cecorum:in
reſurrectione mortuorū ꝛ in om
nibus operibus ſuis.pr̄is ſui ſem
per faciens voluntatem.Et deus
clarificauit euȝ in ſemetipſo quia
vnus deus cū patre.vna diuini-
tas·vna maieſtas:ꝛ hec clarifica
tio eſt ab eterno.Hanc clarifica-
tionē morti appropinquans ſm̄
ꝙ hō a deo patre ſibi dari poſtu
labat cum dicebat.Pater clari-
fica me apud temetipſuȝ clarita
te quā habui priuſq̄ȝ mūdus fie-
ret.Claritate nanq̄ȝ quam habe
bat ſm̄ ꝙ deꝰ:volebat habere ſȝ
ꝙ homo.Ut hūana natura ver-
bo vnita q̄ tunc erat paſſibilis ꝛ
mortalis:cito fieret impaſſibilis
ꝛ imortalis. ꝛ hoc ē quod dicit.
Et continuo clarificauit euȝ.Tu
ergo chriſtiane q̄ cupis heredita
tem habere cuȝ xp̄o.deū patrem
ſemꝑ clarificare memēto. in pu-
ra cogitatione ſerena locutōe or
dinata actione:in omībꝰ motibꝰ
tuis:vt te quicūq̄ȝ viderit glorifi
cet deuȝ ꝛ benedicat dicens.bn̄-
dictus ſit deus in celo ꝛ in terra
qui talia operatur i ſeruis ſuis.
Profecto ſi cum xp̄o clarificaue
ris patrem cum xp̄o eiuſdem pa
tris habebis hereditatem.Ma-
gnū eſt quod dico.Conditionis
hūane excedit dignitatē. hoīem
de terra terrenū de puluere pul
uerem factum in celuȝ ad xp̄um
aſcendere ꝛ aſſidue cum xp̄o re-
gnare:quis vnquā audiuit ſimi-
le:q̄s vnquā tale vidit aliquid.
Re vera magnū imo nimis ma
gnum.ꝛ licet tam magnū tn̄ ve-
re magnum.Ipſa veritas dixit.
Uolo pater vt vbi ego ſū illic ſit
ꝛ miniſter meꝰ.Tu itaq̄ȝ Mona
che bn̄dicti eſto in veritate bonꝰ
miniſter xp̄i religionem nō ſimu
lans:ſanctitatem non paleās hu
militatem non relinq̄ns vſq̄ȝ ad
mortem obedientiam tenens ꝛ
ſic cum xp̄o regnabis : qui diſci-
pulis ſuis in conſequentibus ait:
filioli adhuc modicum vobiſcuȝ
ſuȝ.Filiolos appellat quos pre-
mentis teneretudie adhuc plēa
rie robur fidei nō ſolidabat. Nā
vſi viuere lacte nūdū erant ido-
nei ad veſcendū ſolido pane. Et
deo filioli qꝛ paruuli:ꝛ tanquaȝ
paruuli in xp̄o lacte paſcebātur
non eſca.Nouerant chriſtū ſecū
dū humanitaeȝ ſed caligine mē

tis obductis xpi vacillantes tenebant diuinitaté. Possumus etiã dicere. Qui pre amoris magnitudine discipulos suos filios appellauerit. Moris.n.est parétũ paruulos suos filios delicati⁹ enutrire: q̃ magnos ꝛ sepi⁹ amplecti ꝛ crebri⁹ osculari. Et cũ de hac vita morꝫ acerbitas eos exire ꝯpulerit circa paruulos totũ gremiũ charitatꝫ expandũt. eosq̧ brachijs astringunt ꝛ in eoꝝ c ꝯculis ruũt magis paruuloꝝ q̃ adultorũ orbitaté plorãtes. Et illi puuli videñt quos iniuncti amoris cathena cõnectit cũ tutela paterna illis iã suffragari non possit. Tũc filios suos paruulos tenét i cogitatione: quos nõ minimos tñ in amore ꝯtinent. Sic ꝛ dñs noster suos discipulos filios appellauit quos iturus ad patrem non minimo charitatis affectu dilexit. Multuz eos diligebat quos iã filios appellabat. Qui ait Modicum tp̃s vobiscum sum. hoc est modicuz illud tp̃s q̃ in hac carne mortali vobiscũ sum. presenté cernere me potestis. Sed tollam crucis patibulũ cito soluaz mortis imperium: Cito veniet tp̃s ꝛ hora qua iam nõ pro homine videar reputari: sed ero tanquã opprobriuz hoium ꝛ abiectio plebis: Tunc queretis me cupietis me sequi: sed timore mortis percussi nondũ ex alto virtutis induti aiam vestram pro me ponere non poteritis: ꝛ hoc est qđ dicit: quo ego vado nondum potestis me mõ sequi: ꝛ est sensus vado ad patré. sed per foramé acus ꝑ angustias passionis. ꝑ dolores mortis. Sed nõ potestis me mõ sequi: q꞉ pauidi ꝛ timidi veluti hedi i lacte matris ad imolãduz nũdũ idonei ſꝫ veniet tp̃s ꝛ hora quo penitus timore expulso nõ solum crucis supplicium. sed qđ ꝑ equius poterit excogitari tormentũ ꝓ meo amore eritis subire parati. Filioli mei adhuc modicũ. vobiscuz sum. o dñe iesu adhuc charitas tua me compellit repetere modicũ iesu: iesu domie me⁹ ꝛ deus me⁹ vita aie mee peccatricis tue premiũ peregrinationis mee. Istud modicum tñ fuit amarum tibi. In isto modico factus es opprobriũ hoium ꝛ subsanatio populi. In isto modico sicut aqua effusus es. ꝛ dispsa sunt oia ossa tua. In isto modico pcussus é pastor ꝛ dispse sũt oues gregis. In isto tam amaro modico spetiosus forma pre filijs hoium visus est nõ hére spém. nec decoré. In isto modico dicendũ me⁹ imo iesus me⁹ dñs meus añ portã ciuitatis in tympano sue carnis tympanizabat. ꝛ psalebat dicés heloy: heloy lamazabatani hoc est deus meus de⁹ meus q̃re me dereliq̃sti. In isto modico dña mea mr̃ tua virgo incorrupta. virgo intemerata. virgo ante patrũ virgo post partum tui. Mater tua imo martir tua. martir nõ ferro carnificis. sed acerbo dolore cordis. quantũ amare fle

bat quantũ amare dolebat. Nec mirũ cum te videret vnicũ suum totũ desiderium suũ in cruce extensum morti vicinũ: imo inclinato capite tradere spiritum. Istud modicũ domine iesu amarũ tibi et amarum dulcissime matri tue. vtinã amarum sic eẽt mihi. vt i isto modico fuissem iuxta crucem dñi mei: vt quem adhuc videre non possum cũ patre manentem saltẽ in cruce positum mortuũ videre meruissem. Istuc modicũ quam felix quam iocũdũ. quam gloriosum fuit illi latroni: qui illo modico meruit a dño suo audire. Hodie mecum eris in paradiso. o vox dulcis o vox delectabilis. hodie mecum eris in paradiso. o dñe iesu quid dulcius. qd delectabilius. qd iocũdius quam eẽ tecũ in paradiso. Nihil prorsus. penitus nihil. Quid ergo dicã qd faciã. qui adhuc in huius peregrinationis erũna cõstitutus tã lõge exulor a delitijs paradisi di mei. O bõe iesu esto mihi iesus. Recole saluator qd et ꝓpter qd passus es: et miserere mei ipa te cogat pietas vt mala nr̃a superes parcẽdo et voti ꝯpotes. me tuo vultu facies. Tu esto meũ gaudium qui es futurus premiũ. Sit mea in te gloria in seculũ seculi. Qui cum patre et spiritu sancto viuis et regnas etc.

Omelia quinta.

m Andatum nouũ do vobis vt diligatis inuicem sicut dilexi vos. Qui mãdatũ domini non ignorat necesse ẽ vt sm illud viuere n̄ negligat. Nam seruus sciens volũtatẽ dñi sui et n̄ faciẽs. plagis vapulabit multis. Qui aũt fecerit. diuitijs et honoribus ditabit multis. iuxta qd dñs oium ait discipulis suis. Beati eritis si feceritis q ego ꝓcipio vobis. Dulcis dñs dulce mãdatum proposuit. Ait. n. Mandatũ nouum do vobis: vt diligatis inuicẽ sicut dilexi vos. Mãdatũ nobis ꝓponit amoris qui dilexit nos et lauit nos a peccatis nr̃is in sanguine suo. O bonũ mandatum. mandatũ dulce. mandatum delectabile mãdatũ vite. mãdatũ salutis eterne. In isto mandato oĩs lex pẽdet et ꝓphete. Hoc ẽ illud vnũ mãdatũ de q dictũ est: q oĩa maudata fuauerit. offendat aũt i vno. i. in charitate factus ẽ oium reus. Vñ apostolus enũeratis gradibus qbusdã vbi tutum de charitate ꝓtinus addidit dicẽs. Charitatẽ aũt nõ habeã nihil mihi ꝓdest. Hec ẽ illa pretiosa margarita: quam dñi inuenit spõsa dilecti dedit oĩa sua et ꝯparauit eã. Hec ẽ illa scala q in somnis iacob apparuit: q vsq ad celũ tendi videbatur p quã qdã descẽdebãt: et qdã ascendebãt. Per hanc. n. et angeli descẽdebãt et nos ascendimus ad angelos: qr sicut hac scala nullus scandere põt ad celestia regna. Et in ipso nixu scale ipse dñs angelorum iuẽtus ẽ q dicit. Mãdatũ nouũ do vobis vt diligatis inuicẽ sicut dilexi vos. Iste inquam dñs dat ꝓceptum frẽm amãdi a suis suis ex oĩ cor

de dz amari.nec ē magnuz si tm̄ diligit ku⁹ dn̄z q̄ dn̄s kuuz. Jmo magis a kuo dn̄s dz amari cū n̄ il li ku⁹ sz kuo dn̄s valeat suffraga-ri. Seru⁹ q ex toto corde diligit dn̄m suuz.illi⁹ tota v̄tute satagit obkuare p̄ceptū. Et cui⁹ p̄ceptū d̄spicit: testat proculdubio vt ipse actor p̄cepti negligat.nā q n̄ dile xit p̄ximū i v̄itate d̄spicit xp̄i mā dātū.ꝛ q mādatū xp̄i d̄spic: d̄spic ꝛ xp̄z auctorē mādati. nos ergo dilectissimi frēs ꝛ xp̄z diligam⁹ꝛ ei⁹ p̄cepta kuem⁹. p̄ceptū dn̄i luci dū oculos mētꝫ illuians dulciora s̄t xp̄i p̄cepta sup mel ꝛ fauū ꝛ icu stodiēdis illis retributio multa ip̄e dn̄s xp̄s.igr̄ mi lector regulā p̄cepti kua ꝛ secur⁹ expecta ip̄z p p̄mio auctorē h̄re mādati. bonū mādatū.vn̄ tm̄ ꝛ tale p̄ueit p̄mi uz.istd̄ inq̄ mādatū a nobis irre fragibilit̄ dz obkuari cū exide dn̄z xp̄z n̄ dubitam⁹ p̄mereri.hoc ē il lō mādatū qd̄ itur⁹ ad p̄rez kliq̄t discip.suis.imo istud ē testm̄ qd̄ moritur⁹ dimisit h̄rdib⁹ suis. Ait n.discip.suis.mādatū nouuz do vobis dic̄ dn̄s me⁹ xp̄s.d.s.nouū inq̄t.vn̄ nouū: Nup inuētū. n̄ qz i veteri testō ē sc̄ptū. diliges dn̄z deū tuū.q̄d ē ergo nouū. Nouū: qz vetera ad nouitatē p̄duc̄ ꝛ ve teres hoīes trāsformat i iuuenes. Nouū qz exuit veterē hoīez ꝛ in duit nouū.q kz deū creat⁹ ē i sci-tate ꝛ iustitia v̄itatꝫ.nouū qz oliz gen⁹ hūanuz a padisi gaudijs ex pulsū nūc ꝛ q̄tidie trāsmittit i celū. sz qm̄ multi se diligūt ea dilectōe q tramite v̄itatꝫ n̄ gaudet.iō adiū ctū ē sicut dilexi vos Jnter amo

rem ꝛ caritatez talis ē d̄ria: q̄lis inter gen⁹ ꝛ spēm.ē q̄dam amor bon⁹: ꝛ ē q̄dā amor mal⁹ ꝛ amor mediocris.amor bonus ip̄a cari tas ē: q̄ diligim⁹ dn̄z supra nos: ꝛ sup̄ oē qd̄ ē: ꝛ p̄ximum nr̄m taq̄ nos metip̄os.amor mal⁹ ꝯ est ca ritatꝫ inimic⁹: vtputa cenosus lu xuric⁹ ꝛ fornicarius.isti amores ꝯ riorū vt oppōitoꝝ inter se habitu dinē sortiūt̄.vn⁹ meritū ali⁹ suo possori acq̄rit suppliciū. ali⁹ pe nā.ali⁹ gloriā.ali⁹ mortē: ali⁹ vi tā.ali⁹ p̄adisū.ali⁹ infernū.ali⁹ d̄ uz.ali⁹ diabolū. Amor medi⁹ ē q̄ nec caritate ꝯnectit̄: nec amor̄ ce noso fedat̄.sic̄ amor filioꝝ p̄entū ꝛ cognatoꝝ ꝛ aliaꝝ reꝝ q iuste ꝛ sine p̄iculo possidēt̄. ꝛ vt isti amo res duo ab illo amore q ē caritas excludant̄.iō addidit sicut dilexi vos.sed q̄s vnq̄ hominum potuit vl̄ poterit tale obkuar̄ mandatū q̄s vnq̄ sic dilexit p̄xios sic̄ xp̄s apostolos? Null⁹ vnq̄. vn̄ notā dū est q istd̄ sic̄ nō ē exp̄ssiuū q̄ titatꝫ: sz similitudis: ꝛ ē sensus.eo mō quo dilexi vos.eo mō diligi-te vos inuicē.q̄uo nos dilexit: au di.sic dilexit de⁹ vt vnigenitū suū daret vt oīs q credit in eū n̄ pere at: sz h̄eat vitā eternā.sic nos de-us p̄r amauit q vnico filio suo n̄ pepcit: sz p nobis tradidit illuz. xp̄s in tm̄ nos dilexit q p nobis pc̄orib⁹ aiaz suā in mortē tradi-dit: ꝛ suo sanguie lauit nos a pec catꝫ faciēs nos de pc̄orib⁹ iustos d̄ mortuis viuos d̄ terrigēis celi bes d̄ trenis celestes d̄ ꝯsortib⁹ in mētoꝝ ꝯsortes āgeloꝝ. Bn̄dict⁹ sit iste amator a q in mandatꝫ h̄ē

mꝰ vt nos inuicē diligamꝰ sicꝰ di
lexit nos.ꝫ fortasse dicꝫ aliq̄s. de
hac dilectiōe vacilor ⁊ q̄uo dili-
gēdꝰ sit ꝓximꝰ minꝰ ꝑfecte itelli
go. Mori q̄dē nō possū pro frē
sicut xp̄s dn̄s voluit mori ꝓ nr̄a
salute. Ad quē ego supiꝰ dixi.
Qd̄ sicut nō est expressiuū quan
titatis sed qualitatis Si nō po-
tes eque ambulare cū xp̄o.saltez
a longe imitare vestigia eiꝰ. Si
non vales diligere ꝓximū tuuz
plusq̄ꝫ teip̄z qd̄ xp̄s fecit morien
do ꝓ salute generis humani sal
tē dilige eū tanq̄ꝫ teip̄z.hoc faciē
do illi qd̄ ab eo tibi vis fieri.sed
dices forte. Nec hoc possum:cui
ego n̄ de ꝑpio:ꝫ de ꝯsilio. Si hoc
obseruare n̄ potes vide ne facias
alteri qd̄ tibi n̄ vis fieri. Sic.n.di
ligēdꝰ ē ꝓximꝰ:vt i illo sꝑ diliga
tur deꝰ. Si sic diligis ꝓximū cō
plesti mādatū.sic.n.dꝫ diligi ꝓxi
mꝰ vt amoris cā sit sꝑ deꝰ nō āt
ꝓximus. Si.n.tm̄ ꝓꝑ seip̄z dili-
git iā n̄ erit caritas: ꝫ amor me-
diꝰ vel forte qd̄ absit amor pessi-
mꝰ:⁊ q̇ tali amore cecant:nisi pe
nituerit xp̄i amorē eternalit̄ priua-
bunt.nos gͣ frēs q̇ a xp̄o xp̄iani
vocamur:⁊ sumꝰ:⁊ q̇ spretꝫ oībꝰ
terrenis trāsitorijs atq̄ꝫ caducis
cū totꝫ amoribꝰ cecis illi soli ad-
herere cupiētes i frn̄a caritate
fūdemur vt illiꝰ mereamur vo-
cari ⁊ eē discipuli q̇ apostolꝰ suis
⁊ nobis ꝑ ipsos mādauit dicēs.
i hoc cognoscēt oēs q̄ꝛ mei estis
discipuli si dilectionē hūeritꝫ ad
inuicē.i hoc.n.discernūt filij lucis
a filijs tenebraꝝ:discipli xp̄i a di
scipulis diaboli si gremiū carita
tis iuicē:⁊ ad oēs extēdūt. Exē-
pla sinū amoris nullū valꝫ reli-
q̄rere caritas. Oīa ꝯplectit ⁊ ꝯti
net vniuersa atq̄ꝫ se erogat cūctꝫ
cōem. Charitas ē affectio mens
brachijs amoris xp̄z astringēs.
Caritas amor imēsus: celū ter-
raq̄ꝫ ꝯplectens.charitas inuinci
bilis amor qui nunq̄ꝫ minis nec
supplicijs cedere nouit. Charitas
idissolubile vinculū amoris ⁊ pa
cis.charitas ē ꝯtēptus mūdi ⁊
amor dei charitas regiā virtutū
ad nulliꝰ vicij pauet occursū:do
tata sāguine xp̄i censu:i frōte ve
xillū baiulans crucis.cūctos ad
uersarios in fugā ꝯuertit: nec ē
q̇ possit resistere viribꝰ suis huic
nil mali accidere pōt: sed semꝑ ⁊
vbiq̄ꝫ maēt secura hec ē illa ar-
ma ⁊ scutū q̇ rogat ꝓpħa i certa
mē positꝰ dn̄m accipe cū dicit.
Apprehēde arma ⁊ scutū:⁊ exur-
ge i audiutorium mihi.isto scu-
to se gaudebat ꝓtectū fuisse idē
ꝓpħa cū dicebat. Dn̄e vt scuto
bōe volūtatis tue coronasti nos
Quicūq̄ꝫ tali clipeo ꝓtectꝰ fuerit
hostiū cuneos penetrabit securꝰ
Ista ē lapis adamātinꝰ q̇ frāgi
non pōt ⁊ cuncta frāgentia frā-
git. Ista est fortis armatus q̇ ini
micum sua virtute ꝓsternit ⁊ ho
stem suum nequissimum cū om
ni exercitu suo gladio vtraq̄ꝫ ꝑ-
te acuto perimit ⁊ occidit. hec
amica regis eterni.nō timet itra
re ad eum ꝯfidenter. Intra le

ctulū salomonis: ꝛ requiescet de
dignat nisi super pectore xp̄i. Si
inter nos fratres dominabit hec
regina virtutum profecto cogno
scent omnes pusilli ꝛ magni ꝙ
ve erimus discipuli dn̄i. Qui nō
hȝ charitatē iam non est eius q̄
dedit mandatū charitatis. Cari
tas est dilectio dei ꝛ ꝓximi Et q̄
non diligit ꝓximum supest vt n̄
diligat deū. Et qui n̄ diligit odit
Ergo qui odit fratrem suuȝ odit
charitatis auctorem. Nos ergo
fratres quos amor xp̄i congre-
gauit in vnū ex toto corde ꝛ ex
tota mente diligamus dn̄m xp̄ȝ
ꝛ ꝓximū nostrū tanq̄ nosipsos
ꝛ ꝑ illius amore nō solū amicos
sed etiam inimicos: nō tm̄ diligē
tes: sed etiam odientes. Hec est
scola xp̄i. Hec est doctrina sp̄us
sancti. Siquis de hac scola exie-
rit ꝛ in hac doctrina non perse-
uerauerit: mihi credite fratres i
eternū peribit. Discipulis autez
christi amatoribus charitatꝫ da-
bitur ipsa multitudo dulcedinis
diuitie eterne beatitudinis: gau
dia eterne felicitatis. Que gau-
dia ipse nobis largiri dignet q̄ in
trinitate pfecta regnat ꝛ viuit ds
bn̄dict⁹ p oia secl'a secl'oꝝ. Amē.

Homelia. vi. Sermo. vi.

Equit dixit ei petr⁹: dn̄e
s quo vadis. Ad hec rn̄dit
petr⁹ qd dn̄s supius di-
xerat quo ego vado vos nō po-
testis venire. Hec verba quo ego
vado. v. n. po. venire petr⁹ audire
n̄ potuit sine acerbo dolore. ꝛ iō
nō ad pn̄tis. s. mādatū nouū do
vobis ꝛc. sȝ ad pterita. s. q̄ ego va
do vos n̄ potestis venire. rn̄. di-
cēs. Dn̄e quo vadis. Sicut eniȝ
manus sui corpis edocta frequē
ter palpat dolorē sic lingua cor-
dis amica celare nō patit ipsius
cordis amaritudinē: ꝛ qd iteri⁹
mens ꝯcipit i dolore lingua ex-
terius parturit in aptione. vnde
nōnunq̄ vis doloris in mēte cō
cipit: ꝛ p palatuȝ vocis formate
lingua. s. aperit. Jō lingua petri
dolorē celare nō poterat quem
interius in corde tenebat. Audi
to quo ego vado vos nō po. ve.
vix postea mgr̄m loquentē susti-
nuit. Vn̄ expleto de mutua dile
ctione mādato nimio circūspe-
ctus dolore de abn̄tia futura dn̄i
sui stati ſmonē tāte auctoritatꝫ i-
terrūpit mgr̄i ꝛ tot⁹ exclamat tri
stis i voce dicēs. Dn̄e q̄ vadis ac
si diceret. Mutuā charitatē quā
nobis cōmēdas illesā ꝛ icōtami
natā te donāte seruabim⁹ ꝛ q̄cq̄d
aliud pcepis faciem⁹. Sȝ istō ve
rū qd dixisti. s. quo ego vado vos
non po. ve. nos magna repleuit
amaritudine. Et quo vadis. cur
nos deseris? Et cui nos desolatos
relinq̄s. Jā sine te viuere nolo.
Noli me derelinquere. Noli me
deserere. Ad quē dn̄s. Quo ego
vado nō potes me mō seq̄ seq̄ris
aūt postea. Et ē sensus. Nō te de
sero nō te derelinq̄. ego te pcedo
de inuio faciēs viā de semita stra
tā de timore securitatē: de morte
ꝟitā. pauid⁹ es timid⁹ es: nōduȝ
es ꝯfirmat⁹ me mō n̄ potes seq̄.
Ego te pcedā ad opprobriū ad

patibulū moriēdo resurgēdo ad celos aſcēdēdo.ñ es idōeꝰ ad ꝓmiū:qꝛ nūdū patꝰ es ad patibulū ñ poteſ me ſeq̄ vitā qꝛ ꝓ me nūdū patꝰ es ad mortē. Seq̄ris āt poſtea.Mittā ꝓmiſſū p̄ris ſpūȝ ſcūȝ i vob̄ q̄ ꝯfirmabit vos ⁊ eritꝭ mihi teſtes i ieruſalē ⁊ i oī iudea ⁊ ſamaria ⁊ vſq; ad vltimuȝ t̄re. Et tūc me ſeq̄ eris patꝰ.Cui petrꝰ.Quare ñ poſſū te ſeq̄ mō.nō tīeo penā.ñ tīeo mōtē tecū patꝰ ſū ⁊ i carcerē ⁊ i mōtē ire.Quid eſt qđ dicis.nō poſſū te ſeq̄ mō: Aīam meā ꝓ te ponā. ad quem dñs.Aīaȝ tuā ꝓ me pones:Falleris petre.nūdū es patꝰ.nūdū es ex alto ꝟtute veſtitꝰ.Cū fueriſ ex alto virtute veſtitꝰ.tūc aīaȝ tuaȝ dabis in mortē.Sȝ nūc ꝓpe eſt. Ut timore mortꝭ mee neges vitā ⁊ occidas aīaȝ tuā.Ut neges te meū eſſe diſſcipulū ⁊ occidas ſpūm tuū ꝓpat tp̄s ⁊ hora ꝙ me negabis vt te ſaluare iā poſſis.ñ cātabit gallꝰ dōec ter me negeſ. Quicq̄d ſones i ꝟbis añq; gallus cātet ter me negabis.⁊ ē ſenſus añꝙ gallꝰ cātet me negabis Que negatio erit trina ſiue añ ꝑmū cātū galli ſiue ſ̄m.Quo dicto timor ⁊ tremor ⁊ ingēs dolor diſcipl'os oīs iuaſit. nec mirꝫ Audierāt:qꝛ dixerat dñs petro. añq; gallꝰ cātet ter me negabis q̄ oībꝰ erat ſcitate p̄ſtātior.amoꝛ deuotior fide robuſtior q̄ iā ꝯfeſſus fuerat ieſū eē filiū dei dicēs ad eū.Tu es xp̄s filius dei viuī Et timebāt ne illō idē qđ petro ſibimetipſis ꝯtigeret.Et qꝛ tātuſ vir eū erat negaturꝰ i illo quodā mō titubabāt:⁊ ꝙ a mortuiſ t̄tia die reſurgeret.ñ ꝑfecte credebāt nec ñ ⁊ iō qꝛ dñȝ quē i p̄nti audiebāt loquētē.ñ lōge poſt futurꝫ credebāt moriturꝫ. Ibi meror ⁊ luctꝰ.vox vna plāgētium.Certi erāt de abſētia tā dulcis magr̄i ꝺ futura mōte tā dulciſſimi dñi ſuiſ ⁊ eū adhuc i carne viuētē cernebāt ⁊ tñ illū q̄ſi iā mortuū lugebāt.Tūc ad mēoriā reuocabāt dulciſſia fluēta doctrīe.q̄ ab illo accepāt. ſalutes q̄s ꝺderat egritudīs:iſuꝑ ⁊ vitā quā r̄ddiderat mortuis benigniſſimā ⁊ dulciſſimā fāiliaritē.quā ſꝑ circa illos hūit ⁊ videbāt ſe ab eo tā ſubito ꝺr̄i.tūc ſic amariſſie flebāt mihi credite f̄rēſ:qꝛ ipi iā ꝯſolari ñ poterāt.Quos vt dñs vidit tā amariſſime flēteſ eoſ ꝺ ſua morte ꝯſolari voluit ſȝ puto. qꝛ nō potuit imo magis illos iſtigabat ad luctū dū eis dicebat:ñ t̄beſ cor vr̄ȝ miror ſi dñs ieſꝰ ñ ifrēuit ſpū.⁊ ñ turbauit ſeip̄ȝ.dū diſcipulſ flētibꝰ diceret.ñ turbeſ cor vr̄ȝ. Credo ꝑꝑ qđ ⁊ loq̊r.ait dñs meꝰ ieſꝰ bñdictꝰ oī tꝑe ſeculi:flētibꝰ diſcipulſ ſuis.ñ turbeſ cor vr̄ȝ creditꝭ i deū ⁊ i me credite ac ſi diceret ñ turbemini de abſētia mea de morte mea.Ꝑtatē hēo ponendi aīam ⁊ iterꝫ ſumēdi. Tribꝰ diebꝰ mortua iacebit i tūba ⁊ poſt tres dies reſurget imortalſ ⁊ ipaſſibilis fcā:tribꝰ diebꝰ ⁊ tribꝰ noctibꝰ fuit iōas i vētre ceti. ⁊ filꝰ hois ītus

die reſurget a mortuis.ñ turbet
cor vr̃z.ego q̃ reſuſcitaui lazarũ
poſſũ reſuſcitar̃ hoc corp⁹ meuz
ego q̃ r̃ſuſcitaui filiũ vidue.vltra
tres dies ñ detiebor a morte.cre
dit̃ i deũ ⁊ i me credite.nolite tie
re ꝑ morte carnis mee.Ego ſũ ꝺ
uſ q̃ ſuſcitabo carnẽ.Opa q̃ ego
feci teſtioniũ ꝑibẽt ꝯ me.credite
i deũ.ſeq̃t vt i me credeꝛ ꝺẽat̃.q̃ꝛ
ego ſũ de⁹.⁊ ne dubitarẽt ſe apꝺ
deũ i et̃na vita cũ xp̄o mãſuros
ſeq̃t ⁊ dic̃ i domo pr̃is mei man
ſiões ml̃te ſt̃.⁊ ẽ ſẽſus i et̃na vita
vos mecũ regnabit̃ i q̃ ſt̃ multe
mãſiões.i.ml̃te dignitateſ.q̃ꝛ ibi
alia ẽ claritas ſol̃:alia lune.alia
ſtellaꝝ.Dom⁹ ꝺi pr̃is.ẽ p̄deſtia
tio ⁊ pn̄tia ei⁹.i hac domo vn⁹
q̃ſq₃ ꝑfect⁹ h₃ mãſionẽ ꝑ nũera
to ꝺẽario q̃ idẽ oĩb⁹ dat.q̃ ꝺẽari⁹
ẽ vna ⁊ ñ diuerſa i et̃nitate viuẽ
di mẽſura.vl̃ alit̃.dom⁹ pr̃is mei
ẽ tẽplũ ꝺi r̃gnũ ꝺi.hoĩeſ.ſ. iuſti.i
q̃b⁹ multe ſũt ꝺr̃ie.⁊ hee ſũt mã
ſiões ip̄i⁹ dom⁹.ſ.ille dignitates
q̃ ſt̃ ꝑate i p̄deſtiatõe.Sic apo-
ſtol⁹ dic̃.q̃ elegit nos añ mũdi
ꝯſtitutõez p̄deſtiatõe.ſ₃ ſt̃ ip̄ãde
i oꝑatõe.vñ apoſtol⁹.q̃s p̄deſtia
uit.hos:⁊ vocauit:⁊ q̃s vocauit
hos.⁊ iuſtificauit.⁊ hoc ẽ qꝺ di-
cit.ſi q̃ min⁹ dixiſſẽ vobis q̃ꝛ va-
do par̃ vobiſ locũ.⁊ ſi abiero ⁊ p̄
ꝑauero vobiſ locũ iteꝝ vẽiã ⁊ ac
cipiã voſ ad meip̄z.vt vbi ſũ ego
⁊ vos ſit̃.Et ẽ ſẽſus.i domo pr̃is
mei diuerſa ſt̃ p̄mia meritoꝝ ⁊ ſi
q̃ min⁹.i.ſi ñ eẽnt dixiſſẽ vobis
hoc.ſ.vado ꝑar̃ vobis locũ.S₃
q̃ꝛ ibi ſt̃ p̄ꝑata ꝑ p̄deſtiationẽ.ñ
ẽ op⁹ vt alias illic mãſióeſ ꝑ p̄de
ſtinationẽ.p̄parẽ.⁊ q̃m nũdũ ſt̃
i oꝑatõe addit.S₃ ſi abiero ⁊ p̄
ꝑauero vobiſ locũ iteꝝ vẽiã ⁊ ac
cipiã voſ ad meip̄z.vt vbi ſũ ego
⁊ vos ſit̃.Ac ſi ꝺr̃et.i domo pr̃is
mei hẽt̃ mãſiõez ꝑ p̄deſtiatiõem
S₃ vado ad pr̃ez ⁊ illas vobiſ p̄
ꝑabo ꝑ oꝑatõez i domo pr̃iſ mei
hẽt̃ et̃nã mãſiõez ſ₃ iã ñ poteſtis
ad illã vẽire.niſi ꝑ magnũ labo
rẽ.i domo pr̃is mei mãſiões hẽt̃
tm̃ ex gr̃a dei.⁊ dono:ſ₃ volo vt
illas iã hr̃e ꝺbeat̃ ex me.A vobiſ
recedo ꝭ₃ hũanitatẽ.ñ recedẽs a
vobis ꝭ₃ diuinitatẽ.⁊ p̄ꝑabo vo
bis ꝭ₃ meã hũanitatẽ illã ieffabi
lẽ btitudinẽ.quã vobis ꝑaui ab
origie mũdi ꝭ₃ diuinitatẽ.illa ief
fabilia gaudia vite ꝑhẽnis.vtcũ
q₃ ꝑcipe ñ poteſtis.niſi p̄⁹ fuero
carne ſolut⁹ ⁊ iteꝝ eadẽ carne ve
ſtit⁹.Aſcẽdã i celũ ⁊ mittã vobiſ
ſpm̃ ſcm̃ q̃ vos ſic doceat oꝑari ꝑ
oꝑatõnẽ ⁊ gr̃aꝝ actõnẽ q̃ten⁹ re
gnũ et̃ne felicitat̃ qꝺ vobis ꝑatũ
ẽ ꝑ p̄deſtiationẽ hr̃e ꝺbeat̃ ꝑ oꝑa
tionẽ.Dñs ieſus quotidie fideli
b⁹ ſuiſ locũ p̄ꝑat dũ carnẽ ſuã ꝺo
pr̃i ꝑ ſalute gñiſ hũani fuiſſe paſ
ſã ꝺmõſtrat ⁊ ſic nobiſ locũ quẽ
ꝑauerat ꝑ diuitatẽ.iã illꝺ nobis
tribuit ꝑ ſuã hũanitatẽ q̃tiẽſcũq₃
aliq̃ bõa facim⁹ ieiunãdo orãdo
legẽdo meditãdo.ꝑ pciſ.ſiue ꝑ ꝺ
ſiderio xp̄z viaẽdi lugẽdo viſitã
do iſirmũ.ſaturãdo fãelicũ ſic de
reliq̃ſ bõis q̃ lõgũ ẽ enarrar̃ ſꝑ il
le loc⁹ btũs ab illo nobis p̄ꝑat̃ i

celis q̄ dixit. Sine me nihil potestis facere. sʒ tūc nos itroducē i illas btissimas mãsiões: si i ci⁹ fide ꝛ di lectōe vixerim⁹ cū venerit reddē vnicuiqꝫ ẜm opa sua. ꝛ hoc ē qđ dic. itez veniā ꝛ accipiā3 vos ad meipꝫ vt vbi sū ego ꝛ vos sitꝭ. qđ ē dſc. Appebo i indicio ꝛ itrodu cā vos i illas mãsiões vt ibi mecū maneatꝭ i etnū. O sūma. O felix btitudo hitare cū xp̄o. qs ad hāc felicitatē. ad hāc tā gloriosaꝫ bti tudinē ꝑuenire valebit? q̄s erit tā felix. qs tā sūme btūs vt possit re gnaꝛ cū xp̄o. videꝛ glāꝫ ei⁹ ꝛ pul chritudinē ei⁹. O iesu iesu vtinā merear te vidē mihi iesū. Credo in deū ꝛ ite credo ꝛ tū valde tur bat cor meū. ñ turbaret cor meū si audissem a te: ñ turbet cor tuū. sʒ aīa mea nūc valde turbata ē. ñ qꝛ ñ credā in te: sʒ qꝛ mō te vider ñ possū. Nihil aliđ volo. nihil ali ud q̄ro: nihil aliđ desidero: nihil aliđ cupio nisi te vidē dñꝫ ꝛ deū meū. ꝛ qꝛ te q̄ro ꝛ ñ iuenio voco ꝛ ñ rñdes mihi. Te videre đside ro ꝛ te videre ñ possuꝫ: cū tu ipse sis tm̄ desideriū meū. Tu mihi te stis es v̄itas qꝛ valde turbat cor meū. sʒ ꝯfido i mīa tua qꝛ adhuc te videbit aīa mea ꝛ satiabor đ te ꝛ a te ꝛ i te ꝛ ꝑ te ñ meritꝭ meis: sʒ mišatiōib⁹ tuis magnis ꝛ multꝭ ꝛ ꝙ videbo te deū saluatorē meuꝫ. cū tu veneris iudicare seculū ꝑ igné. sʒ rogo te ꝑ te ipꝫ ꝛ ꝑ illā q̄ te gēuit mr̄eꝫ. vt cū veneris ad iudiciū attrahas me ad teipꝫ. vt vbi nūc es possim ꝛ eē tecū ꝛ cuꝫ discipulis tuis qb⁹ ad p̄reꝫ itur⁹ dixisti. ꝛ q̄ ego vado scitꝭ ꝛ viā sc̄t tis. Sciebāt. n. te ire ad p̄reꝫ ꝛ te viā eē ꝑ quā venit ad p̄reꝫ. q̄ viuis ꝛ regnas cū eodē p̄re⁹ ꝛ i vni tate sp̄ūs sci deus p. o. s. s. Amen.

Omel. vii. Sermo. viii.

D Ixerat dñs discipulis suis. Quo ego vado scitꝭ ꝛ viaꝫ scitis: cui thomas dixit dñe nesci m⁹ q̄ va dis: ꝛ qūo possum⁹ viaꝫ scire. Thomas q̄ dr didim⁹. i. du bi⁹ siue dubitās: vñ ipe dubitabat alios dubitare credebat. vñ dice bat dñe nescim⁹ q̄ vadis. sʒ ꝯuin cit eū scire magr̄ v̄itatꝭ. qꝛ sciebāt eū ꝙ ipe ē via viā sciebāt ꝛ ipe ē v̄itas ꝛ vita ꝛ ipꝫ sciebāt. quare scie bāt v̄itatē ꝛ vitā. ad quaꝫ ipe va dit. ipe ē via ẜꝫ ꝙ ē hō. ꝛ v̄itas ꝛ vita ẜꝫ ꝙ ē de⁹ ꝑ se itaqꝫ viā vadis ad v̄itatē ꝛ vitā. qꝛ ẜm hoieꝫ glo rificatū redit ad se deū. vñ plane conuincit eos scire qđ se nescire putabāt. cū dicit ego sū via ꝑ quā ē eūdū ꝛ v̄itas ad quā veniendū ꝛ vita in qua ꝑmanendū. ego suꝫ via sine errore. v̄itas sine falsita te. vita sine morte. Ego suꝫ via in exēplo. veritas in ꝓmisso vita in ꝑmio. ego suꝫ via habilis. v̄itas irreuocabilis. vita interminabi lis. Ego suꝫ via lata ꝛ spatiosa. v̄i tas potēs ꝛ copiosa. vita delecta bilis ꝛ gloriosa. ego sum via in cipientiū: veritas ꝓficiētiū vita ꝑ ueniētiū. ego suꝫ via lucis ꝛ sere na: v̄itas viuēs absqꝫ pēa. vita fe lix ꝛ amena. ego suꝫ via i patibu lo v̄itas in iferno. vita in resure ctōis gaudio. ego suꝫ via in q̄ nō ē spina vel tribul⁹ v̄itas in q̄ ñ ē

veritas vita

falsitatꝫ stimul⁹.vita ĩ q̃ reuiuiscit
mortu⁹.Ego sũ via recta v̇itas ꝑ
fecta.vita sine fine mansura.ego
sũ via recõciliatõis.v̇itas retribu
tiõis vita eterne beatitudis. Ne
mo vẽit ad p̃rez nisi ꝑ me. Ac si
dicat nẽo venit ad me veritatẽ ⁊
vitã nisi ꝑ me viã, ⁊ nẽo vẽit ad
me deũ:nisi ꝑ me hoiem assũptũ
Ego ꝑ assũptã carnẽ mortalibus
facio foueã. ꝑ quã vẽit ad verita
tẽ ⁊ vitã.⁊ viã moriendo facio re
surgendo.ad celos ascendendo.
Ubi ego sũ veritas ⁊ vita.de⁹ ve
rus deus eternus. Miser hõ de
terra terren⁹ semꝑ gibb⁹ semꝑ ꝓ
cliuus sꝑ eger sꝑ infirm⁹ ad gau
dia paradisi vnde expulsus fue/
rat ꝑ se redire nõ poterat:nec ad
veritatẽ ⁊ vitam q̃ deus ẽ per se
ascendere valebat.Sꝫ venit ver
bũ ad carnẽ deus ad hoiem.⁊ v̇
bũ caro factũ est.⁊ deus factus ẽ
homo.iclinauit se verbũ ad car/
nẽ.de⁹ ad hoiem ⁊ sic genus hu
manũ non solũ ad paradisuꝫ sed
etiã portauit ad celuꝫ:vbi est esse
veꝝ.⁊ eẽ eternũ.veritas q̃ sꝑ fuit
⁊ erit.vita beata ⁊ sꝑ:btã q̃ nec
ꝑncipiũ hũit nec habebit finem.
vñ nobis terrigenis hõ de⁹ fact⁹
ẽ via.⁊ nos ꝑduxit ad v̇itatẽ ⁊ vi
tã ad se vꝫ dñi ⁊ hoieꝫ ⁊ hoc ẽ qd̊
dicit.nẽo venit ad p̃reꝫ nisi ꝑ me
ac si diceret.nẽo vẽit ad me deuꝫ
nisi ꝑ me hoieꝫ.hoieꝫ a v̇bo assũ
ptũ nẽo venit ad p̃rem nisi ꝑ me
q̊ sũ hõ ⁊ vn⁹ de⁹ cũ p̃re. vñ seq̊t
si cognouissetꝭ me.⁊ p̃rem meuꝫ
vtiqꝫ cognouissetꝭ.⁊ amõ cogno/
scetꝭ eũ ⁊ vidistis euꝫ. Si cogno/
uissetꝭ me idẽ.esse cũ p̃re vtiqꝫ/⁊
p̃reꝫ meũ cognoscetꝭ qꝛ ego ⁊ p̃r
vnũ sum⁹.⁊ ꝑ me cognitũ cogno
scetꝭ eũ.⁊ vidistis eũ cord̊ dũ me
ei ĩ oĩa similẽ vidistꝭ. Philippus
v̇o ñ itelligẽs ĩllũ oio simillimũ
eẽ p̃ri.dicit ei oñde nobis p̃rem
⁊ suffic̃ nobis.Erãt q̊dã illoꝝ q̊ ñ
putabãt filiũ ex toto similẽ p̃ri sꝫ
p̃reꝫ maiorẽ ⁊ meliorẽ. ⁊ ita nec
p̃reꝫ nec filiũ sciebãt.q̊ꝝ vn⁹ erat
philipp⁹ iõ dicit oñde nob̃ p̃reꝫ
q̊ maior te ẽ ĩ q̊ sufficiẽtia ẽ ⁊ nõ
in te.vñ icrepãs iesus illũ:nec ẽt
filiũ scire. Ait dñs. Tãto tꝑe vo
biscũ sũ ⁊ ñ cognouistis me: v̇e
ñ me nouistis qꝛ si me nouissetꝭ
⁊ p̃reꝫ nouissetꝭ filiũ ñ nouit qui
p̃reꝫ meliorẽ credidit ñ qꝛ alius
sit p̃r:ali⁹ sit fili⁹:sꝫ qꝛ oio similis
Et iõ qꝛ oio simil̃ ẽ fili⁹ p̃ri.Seq̊t
⁊ dicit.philippe q̊ videt me vidꝫ
⁊ p̃reꝫ.Quõ tu dicis oñde nobis
p̃rem cũ oio simil̃ sim p̃ri.Quõ
tu dicis oñde nobis p̃reꝫ ⁊ suffi
cit nobis.Uideo q̊ aio dicis.ñ q̊
ris alteꝝ similẽ sꝫ putas meliorẽ
Cur isepabiles sepati vis noscer̃
Nõ credis qꝛ ego in p̃re ⁊ p̃r in
me ẽ.Qd̊ nõ potes vider̃ vl̃ sal/
tẽ crede.v̇ba q̃ ego loquor vobis
a me ipso ñ loq̊r qꝛ nõ sũ a meip
so q̊ loquor ei retribuo q̃ facio d̊
quo ipse sũ q̊ facio. P̃r ĩ me ma
nẽs ipse facit oꝑa inĩ q̃ sũt v̇ba il
la q̃ bona sũt oꝑa cũ aliquẽ edifi
cãt ⁊ cũ p̃r ĩ me faciat oꝑa.ñ cre/
dis qꝛ ego ĩ p̃re ⁊ p̃r ĩ me ẽ. Si
.n.sepati eẽm⁹ nullo mõ isepabi
liẽ oꝑari possem⁹. Amẽ amẽ di
co vobis q̊ credit ĩ me oꝑa q̃ ego

facio ꝛ ipſe faciet ꝛ maiora hoꝝ
faciet. qꝛ ego ad pr̃ez vado. Am̃
Amē igemiat. vt q̇d dicit v̇i⁹ af
firmet. Amē hebreū ē ꝛ iſe ꝯtiet
q̃ſdā ſignificatōes diuerſas. Am̃
dr̃ aduerbiū affirmādi ꝛ aduer/
biū optādi vt hic cū dr̃: ħ bonū
tibi ꝯtigat. rn̄. Amē. Et i fine orō
nū cū dr̃. Per oia ſec. ſe. rn̄. amē
ꝛ ē ſēſus ꝙ rogas dn̄z. ħ optam⁹
aduerbiū affirmādi vt hic. amē
dico tibi. i. i v̇itate dico tibi. Cuȝ
v̇o geminaṫ magis qȯ dr̃ affir/
maṫ. amē amē a dn̄o dr̃ vt qȯ di
cit eē veꝝ ſine dubitatōe credaṫ.
Poṫat. n. credi ſuo ſimplici v̇bo
Sȝ qꝛ diſcipuli ei⁹ adhuc ifirmi
erāt ꝛ ibecilles i fide q̇ ꝑ dilecti-
onē opaṫ n̄ credētes ꝙ vnā ꝛ eā
dē hr̃et ptātē cū pr̃e. idē ab eo.
Amē igemiaṫ. vt qȯ ꝓmittit nul
la dubietate frāgaṫ. Amē amen
dico vobis. i. i v̇itate dico vobis
q̇ credit i me. hoc ē eē me vnum
dn̄z cū pr̃e venerādo ꝛ amando
opera q̇ ego facio ꝛ iṗe faciet. i.
oꝑa q̇ ꝑ me facio poſtea faciā ꝑ
eū. ꝛ maiora hoꝝ faciet. ego ſiq̇
dē ꝑ eū qꝛ ad pr̃ez vado. Ad illū
vadit a q̇ nūq̄ receſſit ſꝫ diuinita-
tē. Maioris meriti ē credeṙ nūc
i eū qꝛ eū n̄ videm⁹. ꝙ̄ ſi eū vid̓re
m⁹. P⁹ q̄ aſcēdit ad pr̃ez ꝑ euȝ
maiora fcā ſṫ miracl̃a. q̄ ea q̇ fec̄
i ꝑſōa ſua. ad tactū fimbrie veſti-
mēti ei⁹ vna tm̄ mulier fluxū ſā-
guis patiēs refert eē ſanata. p⁹
q̄ v̇o celos aſcēdit. vmbra petri
nōnullos ab oi lāguore curauit
maiora miracl̃a ē oꝑat⁹ ꝑ petrū
q̄ fecerit iṗe an̄ꝙ̄ aſcēderṫ celū.

pauci ꝑ ꝓ̄dicationē ſuā ſṫ ꝯuerſi
ad deū. Sȝ p⁹ aſcēdit i celū. vna
die quinq̄ millia ꝛ alia die tria
milia ad ꝓ̄dicatōnē petri ad dn̄z
referūṫ ꝯuerſi an̄q̄ aſcēdetet i ce
lū not⁹ tm̄ erat i iudea. at poſtꝙ̄
aſcēdit celoſ ſe ꝑ apoſtoloſ ſuoſ
iā toti mūdo inotuit. qꝛ i oēȝ ťrā
exiuit ſon⁹ coꝝ ꝛ i fineſ orbis ter
re v̇ba coꝝ. i mūdū vēit. ꝛ mūd⁹
eū n̄ cognouit. Sȝ poſtq̄ reliq̇t
mūdū ꝛ aſcēdit i celū ꝑ totū mū
dū fama ei⁹ itōuit ꝛ hoc ē qȯ di-
cit ꝓpħa i ꝑſōa illi⁹. Singulariṫ
ſū ego dōec trāſeat. qꝛ icognituſ
ſū ꝛ icognit⁹ ero dōec trāſeā ad
pr̃ez. Sȝ cū exaltat⁹ fuero a ťra
oia trahā ad me iṗz. Maiora ḡ⁹
ſūt oꝑa q̇ nūc facit ꝑ ſuos fideleſ
qꝛ ē in dextera pr̃is. q̄ ea q̇ fecit
dn̄ ſederet i gremio mr̃is. Seq̇ṫ
ꝛ qȯcūq̄ petieritꝭ i noie meo hoc
faciā. i. q̇cq̄ petieritꝭ. ad ſalutem
aiaꝝ vr̃aꝝ ħ dabo vobis ſtati vl̃
poſtea. Multi. n. ſṫ malaꝝ tēpta
tionū ſtimulꝭ ipediti q̇ gemētes.
ꝛ dolentes ꝛ petentes i noie dn̄i
ab iṗis petūt liberari. q̇b⁹ graue
ē ꝛ valȯ laborioſū belligeraṙ cū
illꝭ. Timēt ne deficiāt. Adiutoriū
a dn̄o poſtulāt ne ſuccūbāt. q̇ ſi
cito n̄ hn̄t auxiliū a dn̄o qȯ iplo
rāt ſe ab illo ȯrelictos exiſtimāṫ
Et qꝛ differt illꝭ ſubuēire. credūt
de ſeipſis dn̄z n̄ curare. Sȝ n̄ eſt
ita. Imo eos magis diligit q̇s q̄
ſi ſoloſ cū tēptatōib⁹ diu pugnaṙ
ꝑmittit qꝛ creſcēte pugna. gl̃io-
ſiorē illꝭ miſtrabit victoriā. ꝛ q̄to
fuerit robuſtior pugna. tāto gl̃o
ſior dabiṫ illꝭ corona. nō titubet.

ſi dubitet atleta xp̄i q̄ ꝓliat̄ ꝯ aſtu
tiaſ ſpc̄tꝫ átiq̄: q̄ pugnat ꝓ ꝑcipiē
dis gaudijs ꝑadiſi: ñ laceſcat ñ
diſcedat a bello iſtet fortit̄. dimi-
cet acrit̄: virilit̄ agat: ⁊ ꝯfortetur
cor ei⁹: q2 cito veniet dñs ⁊ mãu
potēti ꝯt̄et brachiū pcōꝛiſ ⁊ mali
gni. Poſtea calido hoſte d̓uicto
cū xp̄o regnabit i et̄nū ⁊ i ſecl̄uꝫ
ſecl̄i. Meīnerit. n. eē ſcriptū. illd̓
qd̓ diē dñs p ꝓpha3. Juxta ē dñſ
his q̄ tribulato ſt̄ corde: ⁊ multe
ſūt tribulatōes iuſtoꝝ: ⁊ d̓ oibus
his liberauit eos dñſ. q̄cq̄d vult
petat a dño tm̄ ꝓ ſalute aīe ſue pe
tat. Nō curet ſi differat̄: q2 ſi dif
fert̄ ñ aufert̄. imo cū hr̄i cepit ca
ri⁹ poſſidet̄. hoc. n: petam⁹ i noie
ſuo. qd̓ pr̄eꝫ petet̄ docuit apoſto
los ſuoſ dicēs: Cū orabitꝭ pr̄eꝫ ſic
dicetꝭ. Pr̄ nr̄ q̄ es i ce. ⁊c. Qd̓ ſi
alid̓ petim⁹: ꝙ ab hac petitōe diſ
cordet ianis ē petitio nr̄a. ſi peti
erim⁹ ſalutē aīe nr̄e i noie ei⁹ illā
dabit nobis. ⁊ ne putēt vt illd̓ qd̓
ꝓmiſit ſit ſine pr̄e factur⁹. ſeq̄t̄ ⁊
dicit vt gl̄ificet̄ pr̄ i filio: q2 q̄cq̄d
fili⁹ facit. iō facit vt gl̄ificet̄ pr̄ in
ipſo vel alit̄. q̄cq̄d petieritꝭ i noie
meo hoc faciā. nomē dñi ieſus ē.
Hoc nomē fuit ei ipoſitū: ſ3 hūa
nitatē h̓ ergo ē ſēſuſ. q̄cq̄d petie
ritꝭ i noie meo hoc faciā. i. q̄cq̄d
petieritꝭ me ſm ꝙ ſū bō dabo vo
bis ſm q̄ ſū d̓s. Ut gl̄ificet̄ pr̄ i fi
lio d̓s i hoie ſibi vnito. illd̓ ꝙ ad
didit. ſi quid petieritꝭ me i noie
meo hoc faciā id tm̄ ꝯfirmat qd̓
ſupi⁹ dixit nā repetitio ſmōis ꝯ
firmatio ē opiſ. nos ergo dilectiſ
ſimi fr̄eſ h̓ ab illo petam⁹ vt ſua
gr̄a nos ꝑueniat ac ſeq̄t̄ ac bōis
opib⁹ iugit̄ ꝑſtet eē itētos. i noie
ei⁹ ip̄3 ſolū petam⁹ certe nimiſ eſt
auar⁹ cui nō ſufficit xp̄s. Nā q̄
dñ3 poſſidet: ⁊ cum ꝓpha dicit.
Pars nr̄a dñs nihil extra dñm
hr̄e pōt. iſte ꝑfecto felix ē ⁊ btūs
q̄ tāto dono ditat̄. nec vltra iam
pauꝑ erit q̄ oiu3 datorē bonorū
ꝓ hr̄ditate tenebit. ſi aliq̄s petie
rit argētū auꝝ poſſeſſiōes variā
ſuppellectilē credite mihi: q2 in
noie ieſu ñ petit: ⁊ cū iſtis ꝑtibuſ
dñs ñ dignat̄ fieri ꝑs vel hr̄ditaſ
ei⁹ niſi oia illa vilia vt ſtercora
reputet ꝓ dilectiōe ⁊ amore dei:
ſ3 nobis q̄bus dñs ē portio nihil
debem⁹ curare ꝑter deū nec al-
teri⁹ ipediamur munere neceſſi
tates. Qd̓. n. ad alia officia ꝯfert̄
hec religiōis cultui: atq3 huic no
ſtro decipit̄. vñ nihil aliud debe
m⁹ curar̄: niſi q̄lit̄ xp̄3 i hr̄ditate
mereamur ſortiri. ꝓ cui⁹ amor̄ re
nūtiauim⁹ ꝓp̄o ⁊ ꝓp̄e voluntati
hec ē illa hr̄ditaſ dilectiſſimi fr̄ēſ
q̄ btōs ſuos facit hr̄des. iā illū vl
teri⁹ pauꝑtatꝭ āguſtia ñ cohorta
bit q̄ talē ac tātā hr̄ditatē hēbit
iſta inq̄ꝙ eſt hereditas i terra vi-
uentium. hec eſt portio qua3 pe
tit propheta dño dicens. Por-
tio mea dñe ſit in terra viuentiū
Ad hāc hereditatē. ſe ꝑparabat
apoſtolus cū dicebat. Mihi vi-
uer̄ xp̄s eſt ⁊ mori lucꝝ. O q̄3 fe
liciter ad hāc ardebat cū aiebat
Cupio diſſolui ⁊ eſſe cū xp̄o. Nō
cum xp̄o regnat q2 in hoc mun-
do ſoli xp̄o viuebat. Nō cū xp̄o
beatus regnat in celis: q2 illū ex

toto corde dilexit in terris. ꝛ illi nūc ē vinct⁹ in pr̄ia quē toto d̄siderio cōcupiuit i via. nos g⁹ dilectissimi ab ipo ip̄z solū petam⁹ ꝛ nihil aliđ nisi ip̄z solū de oī corde q̄ram⁹. ꝛ sic ad pcipiēdā tātā ac talē h̄r̄ditatē q̄ ipse ē puenie mus. Qđ ipse nobis xp̄s largiri dignet̄. Qui cū pr̄e ꝛ spū scō. vi. ꝛ regnat deus p oīa secula seculoꝝ. Amen.

Omel. viii. Ser. viii.

Seq̄t̄. si diligit̄ me mādata mea s̄uate ꝛ ego rogabo pr̄ez ꝛ aliū paclitū dabit vobis spūz v̄itat̄ quē mūd⁹ n̄ pōt accipe. q̄ n̄ videt eū ꝛ scit eū. ex isto cap. solo ꝯicere possum⁹. Verū v̄e diligam⁹ deū. Illū i v̄itate diligim⁹ si ei⁹ mādata s̄uam⁹. Et si ei⁹ n̄ s̄uam⁹ mādatū certe nec diligim⁹ eū. n̄ pōt ex vna pte diligi ꝛ ex altera pte cōtēni. ipse. n. dicit. q̄ n̄ ē mecū ꝯ me ē ꝛ q̄ n̄ colligit mecū dispget. ille cū dn̄o hitare meret̄ q̄ p suo posse ei⁹ mādata s̄uare conat̄: frustra. n. se cū dn̄o hitar̄ dicit q̄ ei⁹ mādata s̄uare ꝯtēnit. n̄ vos fallat dilectissimi vestis religiosa. mihi credite n̄ diligit̄ deū si illi⁹ mādata non obseruat̄. Qūo possum⁹ dn̄z diligere hitu. si eū ꝯtēpnimus actu: Dilectio dī n̄ q̄rit vestē: s̄z nr̄am mētē. nec q̄rit opionē s̄z tm̄ bonā actōez. pbatio dilectōis exhibitō ē opis. Hoc ē. n. qđ dn̄s dic̄. i. si i v̄itate diligit̄ me. mandata mea s̄uabit̄. Ad hoc vt pfecte vos me cognoscā diliger̄ mea mādata s̄uate ꝛ ego rogabo pr̄ez hic enim mōet diliger̄ mādata s̄uar̄ vt acipiāt spm̄ scūz: quē nisi hēant n̄ pn̄t diligere nec mādata s̄uare. vn̄ seq̄tur. Ego rogabo pr̄ez ꝛ aliū paclitū dabit vobis. Rogat hō q̄ de⁹ dat. ipse p nobis rogat q̄ nobis rogata dat de⁹. ipse pro nobis rogat s̄m q̄ hō qn̄ nos facit se rogare. deū. Tūc. n. pr̄ez rogat p nobis cū nos illū rogam⁹ vnū cū pr̄e dn̄i eē credētes. Qđ v̄o seq̄t̄ ꝛ aliū paclitū dabit vobis hoc ē aliū q̄ztū i psona. n̄ q̄ztū i nā vel i eēntia. dabit vobis n̄ q̄ ipsi n̄ h̄rent s̄z q̄ hēbāt min⁹ occulte ꝛ accepturi erāt ampli⁹ manifeste. vt maneat nobiscū. hoc ē vos illustret ꝛ doceat p̄dicar̄ regnū dei ꝛ euāgelizare. ꝛ vos credere faciat me eē pr̄i eq̄lē quez nūc credit̄ eē minorē. Mācat ēt vobiscū i eternū vt ad vidēdū eēni luminis claritatē itroducat ꝛ me eē vnū dn̄i cū pr̄e ꝛ eodē paclito, sic cito credet̄. facie ad faciē ꝯtēplari possit̄ paclit⁹ dr̄ aduocat⁹ vl̄ ꝯsolator ipē ē ad uocatus fideliū. iste ē defēsor ꝛ ptector i se spātiū. sine quo nihil ē validū nihil scm̄. iste suos ptegit. iste d̄fēdit iste p ill̄ pugnat q̄s i eēnū glorificat. iste inq̄z ē ꝯsolator merētiū pr̄ orphāoꝝ. marit⁹ viduaꝝ. Quoꝝ ē merētiū ꝯsolator merētiū de ppetratiōe delicti d̄ pēa futura ꝯmissi. Merētiū q̄ ꝛ seipos peccando perdiderunt: regez ꝛ glorie christum ad iracundiam prouocauerunt. Merentium q̄

illū ſpuerūt i d̄licto q̄ ꝓ illis fuit
mortuꝰ i ligno. Merētiū qꝛ ſpez
vite ſue xp̄z auctorē ſalut̄ videt̄
ñ pn̄t. Nos aūt oēs ꝯſolat̄ ſpūs
ieſu. Cōſolat̄ eos i hac vita pn̄ti
i ſpe: ⁊ ꝯſolabit̄ i vita btē felicita
tis in re. Iſte inq̄z ſpūs v̄itat̄ d̄r:
q̄ pr̄i ⁊ filio ē ꝯſubſtātiat̄ ⁊ coet̄
nꝰ ſpūs v̄itat̄: ſpūs bōitat̄ oia q̄
docet bona ſūt nullo errore falſi
tatis obducta. Hūc ſpūz v̄itatis
viri ipī ⁊ mēdaces accipe ñ pn̄t
oēs. n. q̄ hn̄t manꝰ polutas ñ di
co carnis ſꝫ ment̄ nō ſtercore ce
ni. ſꝫ fetore d̄licti eū tā mūdū tā
ſplēdidū. tā glorioſū: ñ valēt ca
pe: ñ pn̄t tenere neq̄ūt poſſidere.
Hūc mūdꝰ ñ capit: hoc ē mūda
nꝰ mūdi cultor: mundi amator.
Amatorē mūdi odit ſpūſ xp̄i. ab
illo fugit quē aliđ niſi ſeip̄z ama
re cognoſcit. Ita vult amari ꝙ
nihil aliđ p̄ter ip̄z amet̄. Perfe
cte vult amari q̄ ſolꝰ vult diligi
ñ vult ꝯſortē h̄re i amor̄: q̄ pez ñ
hꝫ i dilectiōis retributōe. ⁊ tū̄ ſic
vult amari vt cūcte res ſil̄ amēt̄
cū ip̄o: ⁊ ſic vult amari: vt nil p̄t
ip̄z amet̄. oīs. n. creatura iur̄ cre
atōis ab illo ē: ⁊ ois creatura in
eo ꝙ ē creatura. bōa ē. Dz gᵒ ad
hoc diligi creatura vt i ip̄a crea
tor amet̄: ñ ipſa ꝓ ſe: ſꝫ ꝓ eū q̄ illā
Qui. n. ſic diligit aur̄ argētum
poſſeſſionē variā ſuppellectilez.
ita ꝙ hec ſīt ſibi cā amoris. ꝓfe
cto ñ ē i illo caritas pr̄iſ. Diligē
dꝰ ē ergo creatori cūct̄ creatu
ris: ⁊ cūcte ꝓ ip̄z creature. ⁊ ſic cū
cta diligūt̄ cū ipſo: ⁊ tū̄ ipſe ſoluſ
diligit̄ hūc cape ñ meret̄ q̄ ſcabi

eꝫ vlceroſā hꝫ i pelle. nec eū vide
re iā valꝫ q̄ i oculto mēt̄ albugi
nē hꝫ. Mūdanꝰ ē ergo oculꝰ mē
tis vt mereamur videt̄. ſpūz v̄ita
tis ⁊ teſta igne exaiata diutiꝰ ab
oi ſcabie radēdū ē corpꝰ: vt oi ar
te ſculpitū ⁊ bn̄ politūz? ſpūs ſci
mereat̄ effici tēplū. ſic d̄bemꝰ agē
ſic d̄bemꝰ facē ſi ad vidēdū ſpēz
claritat̄ illiꝰ volumꝰ ꝑucire. ſi ſic
fecerimꝰ ⁊ cū apoſtol̄ ieſu illum
cognoſcemꝰ ⁊ apđ nos maēbit i
hac pn̄ti vita ⁊ nobiſcū erit i vita
ꝑēni. O q̄z felix ſponſa. o q̄z btā
aia q̄ ſic ſtudꝫ aſſidue mēt̄ lauat̄
ſordes vt cū illa hitat̄ dignet̄ tā
te btitudis hoſpes. Sciat q̄cūq̄z
lr̄az nr̄az legē d̄lectat ꝙ i aia ſub
dita pcis ñ hitat ille ſpecioſꝰ ſpūſ
v̄itat̄. ſola illa aia peccat̄ eē ſub
iecta d̄r. q̄ ſic loris ſue ꝑuitat̄ li
gata tenet̄: q̄ nec vult nec q̄rit ꝑ
pnie lamīta ſue iniq̄tat̄ vicla diſſi
pat̄: nec lib̄atoris aiar̄ auxiliū i
plorat̄: ſꝫ q̄ſi ipudica meretrix vl
tro ⁊ iportūe corruptoribꝰ ſuiſ ſe
ſuoluta ꝓſtituit. illa v̄o ſub pcis
ñ d̄r q̄ ꝓ viribꝰ ꝯ cūcta carnis icē
tiua abſtinētie mucrōe luctat̄ ſi
ne q̄ ſtulte d̄ flor̄ caſtitat̄ ſe iactat
q̄ ꝯ illa q̄ d̄ carne ⁊ ſāguie naſcūt̄
pcā ꝑ afflictōez carnis ⁊ ꝑ pigue
dinē mēt̄ ñ fortit̄ iſtat. Nā ꝑeūt
cupidis arcꝰ cū corꝑi nr̄o ſubtra
hit̄ cibꝰ ⁊ potꝰ: ſꝫ duz ꝑ obn oxia
v̄ēt diſtēdit̄ mēs caro ⁊ ca ſtitas
icōtinētie neceſſe ē fāulēt̄. Nam
dū voluptati ſe gula icliat ⁊ ma
nꝰ oris amica vltra q̄z nā req̄rat
. i. gule ruie miſtrat corꝑis a ruīs
nutrit̄: ⁊ ip̄a luxuria roborat̄. vt

g⁹ castitas vigeat i mēte caro macter abstinētie falce. ñ. n. ē illi ꝓcēdū si spūs sci fieri volumus tē plū. Ipse nos ab oi inq̄namēto carnis ꝛ spiritus sic mundare dignet: vt dignū illi⁹ mereamur effici tēpluz h̄ ꝛ iperpetuū. In vnitate cui⁹ vi. ꝛ regnat. xp̄s cū p̄re ꝺo bn̄dict⁹ i secula seculoꝝ. amē.

Sermo. ix.

s Eq̄tur ñ vos relinquā orphāos. ois. n. q̄ hui⁹ mise ꝑegrinatiōis vias erūpnosas adhuc ābulare ꝯpellit quē amor ꝛ ꝺsideriū xp̄i sui exilij ꝛ vite beate imemorē eē ñ sinit. capitulū istꝺ sine gēitu ꝛ suspirijs leget: siē arbitor. ñ valebit. credo ꝑꝑ qꝺ ꝛ loquor. Qño crucifixi amator istꝺ capitulū legēdo lachrias poterit ꝯtinere: dū ipm resurgētē totū ꝺsideriū suū in dextera p̄ris sedentē adhuc ñ valet videre. O dn̄e iesu nisi amor tu⁹ mihi fiduciā daret me orphanū a te crederez eē ꝺrelictū: qꝫ te siē es vidē ñ possuz dixisti. n. apostol' tuis ñ vos relinquā orphāos veniā ad vos. sꝫ ego miser adhuc ñ merui a dn̄o meo audir. ñ iā te vltra reliquā orphanū cito vēiā ad te ꝛ guadebit cor tuū. Ois a me interī recedat leticia quousqꝫ veniā visur⁹ quē ꝺsiderat aia mea. Merorē sꝑ hēbo amicū quousqꝫ videbo deū saluatorē meū. nec mihi gaudiū iā eē poterit dū auctorē gaudij a me lōge sic abire ꝯtigerit felix inqꝫ illa aia q̄ q̄tidie gemit ꝛ luget: qꝫ auctorē oiuz mūdi saluatorē xp̄z ñ videt. Ipa ꝑfecto ridebit i die nouissimo: ꝛ gaudēs gaudebit i eternū cū xp̄o. Illa v̄o q̄ ñ gemit de xp̄i absessu videat ne irrefragabilit ploſt i eiusdē xp̄i adnētu. Illa spōsū spōsa suū ñ amat q̄ ꝑ deside rio illū vidēdi aliq̄ tꝑe ñ suspirat ñ. n. xp̄z ꝑfecte amare ꝯuincit q̄ ꝑ desiderio xp̄i suis oculis lachrimas nō largit. Sꝫ ille ñ poterit a xp̄o diuti⁹ separi q̄ ꝑ ei⁹ amore quotidie didicit lachrimari. cito vēiet ad suos dolētes ꝛ absterget oēm lachrimā ab oculis eoꝝ ꝛ iā ñ erit āpli⁹ neqꝫ luct⁹ neqꝫ clāor sꝫ gaudiū eternū de visiōe xp̄i q̄ dixit disci. suis. nō vos reliquā orphāos. ꝛ ē sēsus. ñ vos relinquā orphāos. i. ñ ita dabit spūs ꝑ me vt ego ñ sim vobiscū. ñ vos re. or. Orphāi grece. latie pupilli. hic i dicat se eē p̄rez illis. vēiā ad vos p⁹ resur. carnis q̄ vobiscū sum sꝑ p̄ntia maiestatꝭ diuine. Et adhuc modicū. ꝛ mund⁹ iā ñ me videt. vos āt videbitꝭ me. bōis tn̄ appuit xp̄s p⁹ resur. nō ꝑuis ꝛ ꝑuersis amatorib⁹ mūdi. possum⁹ dicē ꝙ modicū tp̄s dr̄ totū tp̄s nr̄e mortalitatꝭ. q̄ finito auferet ipi⁹ ne videat gloriā dei quā videbūt iusti Qꝺ āt dr̄ ego viuo ꝛ vos viuetis sic ē intelligendū. ego viuo q̄ suz vita ꝛ ꝑ me vitā vos viuetꝭ. Hoc v̄bo p̄nti viu o. s. vsus ē. qꝫ mox erit futura resurrectio. Ad illos vtit futuro. quos ē i fine futura resurrectio. In illa die vos cognoscetꝭ. qꝫ ego i p̄re ꝛ pr̄ i me ē. ꝛ vos i me ꝛ ego in vobis ac si dicat in die nouissimo quādo ꝯpleta fuerit vr̄a resurrectiō cognoscetꝭ qm̄o

credit̄.qꝛ ego i pr̄e mō tāq̄ȝ radi us i sole vnū cū ipso ⁊ vos i me vt palmites i vite ⁊ ego i vobis vt i palmitib⁹ vit̄. Sȝ mūd⁹ nec nūc videt: nec tūc videbit deū in sua maiestate fulgētē. quis ē iste mūd⁹ maledict⁹ a q̄ videri n̄ poterit de⁹: Maledict⁹ iq̄ȝ maledict⁹ ⁊ vltra q̄ȝ dici pōt. maledict⁹ erit q̄ dn̄z xp̄z et̄naliť nō videbit mūd⁹ eū n̄ videbit. mūd⁹.i. mūdi amatoꝛ. Amatoꝛes.n. mūdi: mūdi vocāť. Nēo se seducat q̄cū q̄ȝ diligit mūdū mihi credat n̄ diligit deū ⁊ si n̄ diligit vn̄ videbit q̄ n̄ diligit deū cec⁹ ē videre eū n̄ pōt. q̄ n̄ hȝ coꝛ mūdum coꝛ mite coꝛ māsuetū coꝛ caritat̄ dulcedie plenū ocl'oꝝ lumē āmisit nec ip̄z d̄i lumis auctoꝛē videbit. si g⁹ deū videꝛ d̄sideras coꝛ tuū ab oi lep̄ p̄ci mūdificare n̄ negligas memēto oꝛe v̄itat̄ fuisse p̄latū. Bti mūdo coꝛd̄ qm̄ ipsi deū vid̄būt. sȝ mūd⁹ n̄ videt euȝ. qꝛ n̄ hȝ coꝛ mūdū. mūd⁹ dr̄ plurib⁹ mōīs dr̄ mūd⁹ trina machia reꝝ celestiū t̄restiū ⁊ ifernoꝝ celū ⁊ q̄cq̄d celi ābitu ꝯtineť. dr̄ mūd⁹ amatoꝛ mūdi. vt h̄ adhuc modicū ⁊ mūd⁹ me iā n̄ videt: dr̄ ⁊ mūd⁹ q̄ est ab oi soꝛde lot⁹ ⁊ mūd⁹ sic̄ ē illō mūdi ꝑ abstinēttā ip̄i canamus gl'iā. d̄ illo solo mūdo imo d̄ illis sol' imūdts.s. amatoꝛib⁹ mūdi dr̄ mūd⁹ n̄ vidȝ deuȝ. Nā q̄ diligit mūdū n̄ ē caritas p̄ris i eo vald̄ sibi aduersať adiuicē amoꝛ mūdi ⁊ amoꝛ d̄i. si amoꝛ mūdi h̄itat n̄ ē quo itret amoꝛ dei. amoꝛ dei hoīeȝ r̄uocat a mūdo ⁊ amoꝛ mūdi hoīeȝ a d̄o vn⁹ d̄icit ali⁹ extolit vn⁹ suū possessoꝛē d̄icit in ifernū ali⁹ subleuat ⁊ trāsmittit in celū. amoꝛ mūdi totū mūdū q̄rit ⁊ nūq̄ȝ satiať. imo cū pl⁹ hȝ plus cupit sꝑ hr̄e amoꝛ d̄i vnū cupit sꝑ hr̄e solū. illo ꝯtēt⁹ ē nil aliđ iā possidē p̄optat amoꝛ d̄i nil aliđ q̄rit nisi deū. valde nobil' ē amoꝛ iste. oē pulchꝝ d̄dignať amar̄ p̄ter iniolate pulchꝛitudis floꝛē. Illū.s.q̄ dicit. Ego sū flos cāpi ⁊ liliū ꝯualliū. oīa q̄ sť q̄ xp̄i n̄ sť nō solū n̄ q̄rit: sȝ ēt tāq̄ȝ stercoꝛa putrida abdicat ⁊ subsanat. ꝯcta sp̄nit ꝯcta d̄spicit oīa sibi vilescūt: qꝛ ei sol⁹ xp̄s dulcescit. o felix amoꝛ. o btē amoꝛ q̄ te h̄n̄t bti sūt. q̄ te h̄n̄t felices sūt: nimis ē felix. nimis ē beat⁹ cui⁹ tm̄ ē dilectio xp̄s h̄eām⁹ dilectissimi hāc felicitatē h̄eām⁹ n̄ri creatoꝛis lectionē i h̄ cognoscitur amatoꝛ xp̄i si ꝟuat p̄cepta xp̄i. vn̄ seq̄ť. q̄ hȝ mādata mea ⁊ ꝟuat ea: ille ē q̄ diligit me. q̄ hȝ in memoꝛia ⁊ ꝟuat i vita q̄ hȝ faciēda ⁊ ꝟuat ꝑseuerādo. vl' q̄ hȝ in ꝟmōīb⁹ ⁊ ꝟuat i moꝛib⁹. vl' hȝ audiēdo ⁊ ꝟuat faciēdo. ille ē q̄ diligit me. mľti sūt.n. q̄ dn̄i mādata h̄n̄t: ⁊ ea mime tenēt. mľti h̄n̄t i libꝛo: sȝ ea nō tenēti aio multi i voce sȝ n̄ i oꝑe. multi i memoꝛia sȝ nō in vita. multi i v̄bo sȝ nō in exēplo. Illi p̄fecto nō sūt de dilectoꝛib⁹ xp̄i. Isti inq̄ȝ plagis vapulabūt mult̄. Istis erit flet⁹ ⁊ stridoꝛ dētiū. ignis sulfur ⁊ sp̄ūs p̄cellaꝝ ꝑs pene coꝝ cū diabolo ⁊

angelis ei⁹. ſʒ diligētib⁹ xp̄ʒ ma/
gnū erit gaudiuʒ magnū erit tri
pudiū magna exultatio magna
gloriatō. Seq̄r.n.q̄ diligit me di
ligetur a p̄re meo ⁊ ego diligā eū ⁊
māiestabo ei me ip̄m. Quid tibi
v̄r amator xp̄i cultor dei. despe/
ctor tui ō p̄mio amoris tui. quid
tibi mali poterit nocere. aut q̄d
tibi bōi poterit deē si ille te dili/
git q̄ ō nihilo ꝯcta creauit. o ni/
mis felix ⁊ vltra q̄ꝫ dici pōt btūs
quē pie diligit de⁹ p̄r ⁊ fili⁹ ei⁹ cū
ſpū xp̄i ⁊ dei. q̄d inq̄ꝫ felici⁹ q̄d be
ati⁹: q̄ꝫ ab eo diligi q̄ ē dn̄s para
dasi q̄ hʒ p̄tātēʒ vite ⁊ mortꝭ. Dā
nare ⁊ saluare dānare q̄s odit sal
uare quos diligit sic.n. saluare n̄
pōt quos odit: sic dānare nō pōt
quos diligit. Sed o dn̄e iesu q̄d
facies dilectorib⁹ tuis. dic rogo
q̄d facies sic dic vt audiā nā ⁊ ego
sū lʒ pcōr: q̄ diligo te qō erit p̄mi
uʒ tue dilectiōis. q̄sue fructus tui
amoris. dic ⁊ letifica aiaʒ meā de
p̄mio. Qui te diligit ex toto cor/
de suo illō attēdit. illō expectat, p
eo q̄ꝫ tm̄ differtur gemit ⁊ q̄n̄q̄ꝫ plo
rat. Qō ē illō dic vt frēs audiāt ⁊
intelligāt: itelligāt ⁊ q̄rant q̄rāt ⁊
inueniāt. iueniāt ⁊ accipiāt. acci/
piāt ⁊ teneāt. teneāt ⁊ amēt. amēt
q̄ꝫtū possūt. Quid dabis delecto
rib⁹ tuis. q̄d māifestabis illis. māi
festabo eis me ip̄ʒ. vbi sūt qui ge
mūt. vbi sūt q̄ lugēt, p dilectōe re
gni eterni, p abn̄tia xp̄i. Gaude
ant ⁊ exultēt q̄r iesus māifestabit
se illis. audistis frēs audistis do/
lētes audistis lugētes, p desi de/
rio xp̄i, p amore dilectissimi dn̄i.

plasmatoris redēptoris saluato
ris toti⁹ p̄adisi. dulcedis glorie ⁊
splēdoris gaudij ⁊ iocūditatꝭ au
distis de p̄mio v̄ri laboris de do
no qō dabit iesus me⁹ ⁊ vtinā me
us dilectorib⁹ suis dilectori meo
inq̄t manifestabo me ip̄ʒ. o sūmū
gaudiū o immēsa leticia. Quid
dulcius. q̄d gloriosius q̄d beati⁹
q̄ꝫ illū videre facie ad faciē. Cui⁹
pulchritudinē sol ⁊ luna mirantur
queʒ sancti angeli vidēt ⁊ videre
desiderāt sp̄ ⁊ nunq̄ꝫ de ei⁹ visio
ne satiantur. Qui es decor celi dul
cedo p̄adisi fides viuentiuʒ spes
morientiū ⁊ sal⁹ oium iesus xp̄us
dn̄s n̄r. Nihil cari⁹ nihil melius
q̄ꝫ ipse dn̄s diligētib⁹ se nō ꝑmit
tit auꝛ nō argentū. nō gēmas n̄
lapides pretiosos: nō celū. nō ter
rā. sed seip̄m creatorē omniū ⁊ ō
uʒ ꝯctorꝫ hoc est p̄mium amoris:
meritū tue dilectionis q̄ dn̄m ie
sum super omnia diligis. diligis
dico nō voce ſʒ ope nō veste. sed
mente nō habitu. sed affectu nō
in simulatione sed in veritate. se
ipsum tibi manifestabit. seip̄m ti
bi dabit. vis ampli⁹. Queris ali
ud. Uile est q̄cq̄d sine ipso ē. Di
ligis illū. Uide ergo ne aliō q̄ras
ab eo nisi seip̄m dedignatur ꝯ petē
tem si ipse petitionis causa prin
cipalis nō fuerit. Q̄uis omnia bo
na donat: libentius donat seipsū
Noli timere de magnitudine de
nobilitate doni. Dilige eū ex to/
to corde ex tota mēte: ⁊ sic pote/
ris ad eū secure accedere ad eū i
trar̄ ⁊ dicer̄ ei volo dn̄e vt tu mi
hi portō sis i terra viuētiū: o felix

portio.o btá hereditas. o dñe iu
su q̇s mihi dabit vt in veritare di
cere possim dñs pars heredatis
mee.vtiná tu mihi sis ꝑmiũ mei
laboris merces mee ꝑegrinatõis
ꝛ ꝯsolatõ mei meroris.O iesu ie
su q̇ es cá mei amoris.tu mihi sis
cá sufficiẽs possidẽde táte posses
siõis.Sequit.dicit ei iudas nõ il
le scarioth.Dñe q̇d factum ẽ: qꝛ
nobis manifestaturus es teipsuz
ꝛ nõ mũdo.Audito ꝙ mundus
ñ videbit eũ.sed potius ipsi vide
bũt,ꝓ oibus quesiturus querit iu
das cám hui⁹ discretiõis.hec est
aũt cá dñi respõsiõis dilectio per
quá sola discernit gens scá a non
scá.ꝛ ꝙ cá sit dilectio.ꝓbat in cu
stodia ꝭmonũ sicut dicit dñs.Si
q̇s diligit me ꝭmoné meũ serua-
bit:in hoc.n.probat dilectio dei
.s.in obseruatione ꝛ custodia má
datoꝝ xp̄i:qꝛ ꝓbatio dilectionis
exhibitio est operis.frustra enim
se deum diligere dicit qui máda-
tis ei⁹ suis operibus contradicit
Inimo illum habet odio qui ei⁹
nõ obsecundat mandato.Nemo
se tegat sub habitu religiõis nul
lus sibi paliare scitatem ꝑsumat
sub tegmine monastici ordinis.
Ille tantũ diligit xp̄m qui ꝓ suo
posse ipsi⁹ satagit obseruare má
datum.

Cum.n.videris monachuz ad
ꝯtumeliaz humilẽ:ad opprobria
patientẽ:suis deuotũ prioribus
in moribus mansuetũ tacituz ad
loquendũ assiduũ ad silẽtiũ. In
claustro attẽte legentez:in eccle
sia suis vocibus xp̄m cũ omni de
uotiõe laudantẽ:si nõ ꝯtinue tñ
quotidie lachrymãtẽ:parcũ in re
fectione ad obediẽtiaz prõptum
vbiqꝫ procliuũ vbiqꝫ inclinatuz:
vbiqꝫ verecundũ ore celũ pulsan
tẽ.semꝑ ad dñm corde clamãtez
cultorẽ,ꝓximi:ꝛ ꝯtẽptorẽ sui.Cũ
ctos diligẽtẽ.seipsuz odientẽ tũc
dicere poteris monachus iste sui
creatoris ꝭuat mandatũ.o q̃ꝫ fe-
lix.o q̃ꝫ beatus ẽ mõachus talis
Profecto iste mõach⁹ sui habe
bit premiũ dñm iesum ꝛ dñm no
strũ.sed ille qui charitatez nõ hꝫ
q̇ ei⁹ nõ seruat ꝭmonẽ:iá non est
ei⁹.Qd̄ ergo erit premiũ istius.
Ignis ꝛ sulphuris amnis mors
ꝛ infern⁹ premiũ ei⁹.vtiná tu na
tus nõ esses si tibi talis debet he
reditas.Igit si premiũ qd̄ xp̄us ẽ
habere desideras illius ꝭmonez
ꝭua.s.mandatũ nouũ do vobis:
vt diligatis vos inuicẽ.Si diligis
xp̄z necesse ẽ vt diligas frẽz tuũ.
Tuũ.n.spernit amorẽ:sed in tuo
fratre tm̄ habes charitatẽ.immo
te odit si fratrẽ tuũ ñ diligis.Er-
go ne icurras odiũ xp̄i teneas il
lesam charitatẽ fratris tui.Ma-
gnũ premiũ sequit inde.Qd̄ pre
miũ superi⁹ dictũ est:ꝛ adhuc re
petere libet.Istud premiuz qũo
amplius ruminat in ore táto ma
gis mellescit in corde.ꝛ quãte sit
dulcedinis nõ ignorat q̇ vt illud
iá habere valeat assidue pro virt
bus elaborat.Premiuz fraterne
dilectiõis. amorem christi ꝛ dei
patris sui.ipsa veritas ait.Siq̇s

sermonem meū seruabit diligit
me ꝛ pater meꝰ diliget eū. Si pa
ter deus te diligit quid tibi boni
deesse poterit: nihil. Quicq̄d.n.
petieris ipetrabis. imo ipsuꝫ dn̄ꝫ
largitorem oium bonorum sine
fine cum sanctis angelis posside
bis. nōne ille est sūme beatꝰ quē
deꝰ pr̄ diliget: ꝛ dn̄s iesus xp̄s fi-
liꝰ eius. Felix inq̄ȝ nimis quē pr̄
ꝛ filius ꝛ sp̄us sanctꝰ diligit deꝰ.
o si me diligeret deus meus crea
tor meus redēptor meus. iam ni
hil amplius in hoc mundo que-
rerem. Mihi in hac vita solus suf
ficeret amor xp̄i. Amor xp̄i. dul-
cis est: ꝛ delectabilis: ꝛ iocūdus.
Sanitatē egris lumē cecis, me-
stis letitiam. peccatoribꝰ veniaꝫ:
mortuis vitam: terrigenis celum
cōsortibus iumentorū consortia
angelorū largitur ꝛ tribuit. In-
super ꝛ ipsum dn̄m angelorum ꝛ
creatorem cūctorum. Qui me di
ligit ait dn̄s iesus. ꝛ pater meus
diliget eum ꝛ ad eū veniemus ꝛ
mansionem apud euꝫ faciemus.
Venit deus ad hoiem dū homo
venit ad deū: venit homo creden
do: obediendo: intuendo: capien
do. Deꝰ venit ad hoieꝫ subueniē
do illuminando iplendo. hoc. n.
procedit ex charitate xp̄i. hoc to
tum prouenit ex amore dei. Cha-
ritas te domū dn̄i facit ꝛ dn̄ꝫ do
mū tibi. Deus est charitas ꝛ qui
manet in charitate in deo manet
ꝛ deus in eo. Felix artifex chari-
tas que ꝯditori suo talē domū po
tens ē fabricare. Domus ista nō
cōstat ex cemēto ꝛ latere: nec la-
pide: nec ligno: nec auro: nec ar-
gēto: nec lapide precioso. Omne
aurū excedit. argentū supeminet
vniuersuꝫ. In eius cōparatiōe la
pides pretiosi vilescūt. nil ē q̄d va
leat cōparari pulchritudini eiꝰ ꝛ
spetiositati. Mel cōparatū dulce
dini eius: sic ē quasi absinthiū cō-
paratū dulcedini mellis. oia que
sunt quantumlibet pulchra quā-
tumlibet speciosa: in eius compa
ratione nec reputari debēt. Do-
mꝰ ista est domꝰ eterna añ oia se
cula ante oia tp̄a. oia ꝯtinens vni
uersa cōplectēs. oia creās vniuer
sa viuificās: In hac domo ceci lu
mē claudi gressuꝫ curui rectitudi
nē. īfirmi sanitatē mortui resurre
ctiōeꝫ cūcti q̄ intrāt accipiūt nul
lꝰ miser in ea. In ea cūcti beati. q̄
itrat in eā intrat i gaudiū dn̄i sui
q̄ ipse ē. ꝛ hic habebit se optime
eternaliter i optimo q̄ est deꝰ bn̄-
dictus ꝑ secula. O dilectissimi fra
tres nōne hec pretiosa domꝰ sup
mel ꝛ sauuꝫ dulcescit in cordibꝰ
vestris: nōne aia xp̄iana iesu xp̄i
spōsa dilecta tuis ꝑamentis aia-
bꝰ scōꝝ ꝛ spiritibus angelicis im
peras flēdo ꝛ plorās rogādo di-
cēs. Filie ierusalē nuntia dilecto:
q2 in eiꝰ amore lāgueo: Parū il-
lū diligis si pro eius amore quoti
die ñ ploras ꝛ gemis. nā illiꝰ abū
tia spōse diligēti solet fluuius eē
lachrymaꝝ. Cū illū q̄rit ꝛ nō inue
nit: vocat ꝛ non rūdet: nil nisi fle
re eam delectat. ꝛ vt ei magis fle
re libeat. oē q̄d triste est coacer

nat. Scio ⁊ certꝰ ſuȝ: ꝙ abſterget
deꝰ oēm lachrymaȝ ab oculis eiꝰ
cū venerit dies nuptiaꝝ xp̄i ecce
tp̄e illo quo fuerint virgines itro
ducte in thalamuȝ regis eterni.
Sȝ qn̄o ab oculis tuis abſterget
lachrymas ſi ꝓ eiꝰ amore nō ge-
mis ⁊ ploras? Credo ꝙ paꝝ illuȝ
diligis. ſi ꝓ eiꝰ amore nō ſuſpiras
⁊ plangis. Si ſic es monachus ꝰ ñ
es. ſȝ dicis mihi ego nō poſſuȝ fle
re. Ad quē ego. Ideo nō ploras
q2 xp̄ȝ ꝑfecte ñ amas. lachryme er
go teſtes amoris ſunt. Si nō plo
ras ꝓ amore patrie. plange tñ ꝓ
timore gehēne. Sȝ dicis nec hoc
poſſuȝ. Cui ego. Si hoc ñ potes.
nec times mortē: nec amas vitaȝ.
⁊ ſi timeres: aut paꝝ: aut ex toto
nihil. Tu āt cui ſeruat hereditas
i eterna vita deū time ⁊ eius mā-
data cuſtodi. qui ñ diligit me ait
dn̄s ieſus filiꝰ dei ſmones meos
nō ſeruat. Nos illū ꝓ viribꝰ dili-
gamus ⁊ illius ꝑcepta ſeruemꝰ:
q2 inde magna ſequit merces. qd
vero ſequit: ⁊ ſermonē quē audi-
ſtis nō ē meus. ſic ē intelligendū
ſic ē exponendū. Sermo quē au-
diſtis nō eſt meus: ⁊ ē ibi quedaȝ
figura q̄ dicit antitaſis qn̄ caſus
ponitur ꝓ caſu. rogo te ne te mo
ueat ne te ꝯturbet q̄ totā ſpē tuā
ponis i dn̄m ieſum xp̄m. ⁊ ex to-
to corde diligis illū. credens illū
eē verū deū cum patre ⁊ ſpū ſan-
cto illud qd dicit. Sermonē quē
audiſtis nō eſt meus: ſed patris:
q2 ego non ſum a me: ſed a patre
Suȝ deus de deo. lumē de lumi-
ne filius de patre. Unus cū illo in
eſſentia in maieſtate in diuinita-
te i virtute in potētia in creatiōe
nō poſterior eo vel prior. nō ma-
ior nec minor: ſed oio illi equalis
Alius ſum in pſona: non alius in
natura. nā alia eſt pſona patris.
alia filij. alia ſpūs ſancti. Verba q̄
ego loquor vobis patris mei ſunt
q2 ipe me miſit: ⁊ ego ſum ab ipo
⁊ verba mea ſūt ab ipſo. Vel alit.
Sermo quē audiſtis nō ē meꝰ. i.
nō eſt aſſumpti hois: ſed dei aſſu-
mētis: nō eſt hois filij: ſed eſt filij
dei. nō eſt meus ſm ꝙ natꝰ ſū de
virgine: ſȝ eſt meꝰ ſm ꝙ ſū genitꝰ
a deo patre. Nō eſt meꝰ in eo ꝙ ſū
filius virginis: ſed ē meus in eo ꝙ
ſum filius dei patris. Superiꝰ di
xit. q̄ nō diligit me ſermones me
os nō ſeruat hic āt dicit. Sermo
nē quē audiſtis nō eſt meꝰ. Su-
perius dixit ſmones meos. Nūc
aūt dicit. Sermonē quē audiſtis
nō eſt meus. Valde contraria ſūt
ē ⁊ nō eſt: ſūt ⁊ nō ſūt: eſt meꝰ: ⁊ ñ
eſt meus. Sunt mei ⁊ nō ſūt mei.
Et tñ ſicut veritas loquitur. ita ē.
Sunt ſui. inquantū creator non
inquantū creatura. Inquātū deꝰ
nō inquātū hō. Sūt ſui: q2 omnia
ꝑ ipſum facta ſunt: ⁊ ſine ipſo fa-
ctum eſt nihil. Nō ſunt ſui. ſed pa
tris: q2 factꝰ eſt obediens vſq3 ad
mortem. mortē autem crucis. vel
forte hoc dicit: vt diſcipuli eius q̄
nunduȝ in illo prefecte credebāt
firmius ſua precepta tenerent: ⁊
obnixius obſeruarent. Dum ſci
rent illa ꝑcepta eē dei patris fa-

ctoris ⁊ creatoris cũctorũ. Ma
ioris sublimitatis maioris excellē-
tie: ⁊ dignitatis semꝑ videt pater
esse: ꝙ filius. hoc eni dico in hũa
nitate: nõ i diuinitate: q: in diui-
nitate filius patri est equalis nõ
eo posterior: si eo minor equalis
ē patri sm diuinitatē: mior patre
sm humanitatē: vt ergo illi⁹ ver-
ba cari⁹ tenerēt audita discipuli
sui: ⁊ eoꝝ sequaces dixit illa esse
sui patris: Ac si diceret. Ea que ꝓ
cipio vobis irrefragabilit̃ debent
obseruari: nec i totũ: nec in partē
ratio vlla ꝑmittit cõuelli: q: non
sunt mea. sed patris mei. naȝ ego
a patre suȝ filius. vnde v̉ba mea
⁊ opa ñ sunt mea. sȝ patris. Pat
i me manens facit opa sua: ꝑ me
dat vobis ꝓcepta. hoc est ȯ terra
terren⁹ trabea mortalitatis indu
tus i hac valle lachrymaꝝ a gau
dijs paradisi expulsus deũ loquē
tē merebat audire in hoc erũno-
so exilio cui⁹ precepta ꝯtēpsit ad
huc posit⁹ in paradiso: ⁊ que via
sibi remãsisset redeũti ad patriã:
nec miser iaȝ excogitare valebat.
Sȝ illi⁹ misertus dñs su⁹ quere-
re venit errantē: ꝯsolari dolenteȝ
sanare infirmũ releuare deiectũ:
patriã restituere exuli: ⁊ mortuo
vitã sine fine mansurã. Uñ venit
verbũ ad carnē. deus ad hoieȝ: ⁊
verbũ factum est caro: ⁊ deus fa-
ctus ē homo. ⁊ verbũ ꝑ carneȝ. ⁊
de⁹ ꝑ hoiem ore ad os loquit ad
ipsum homineȝ. ⁊ sm hominem
dat homini vite preceptuȝ. vt ho
mo homini obediat. ⁊ per ipsum
hominem deũ ad ipsũ deuȝ ho-
minē redeat a quo. s. deo miser ꝑ
inobedientiam recesserat. Unde
deus homo apud hoies manēs
mortalis: mortalib⁹ dat vite mã
datũ: vt immortales per ipsũ iã
facti: cum illo immortali eterna
liter viuere possint beati. ⁊ h̄ no
tande sunt due dñi mansiones:
vna in via: alia in patria. vna tē-
poralis quando nobiscum man
sit in carne. alia eterna in qua
manebimus cum illo in anima
glorificati ⁊ corpore. De prima
dicit in ꝯsequentibus. Hec locu
tus sum vobis apud vos manēs
scȝ presentia corporali. Sed ve-
niet tempus. vt a vobis subtra-
ham presentiaȝ carnis. ⁊ sic amo
do per spiritum locuturus sũ vo
bis: vnde recte sequit. Paracli-
tus autem spũs sanctus quē mit
tit pater in nomine meo: ipe vos
docebit oia. ⁊ suggeret omnia q̃
cunq̧ dixero vobis. Docebit in
quit domin⁹ iesus quod vbi di-
xero. nõ ꝙ filius dicat: ⁊ aliȯ spi
ritus doceat: q: christus dicit ⁊
docet ipsa trinitas dicit ⁊ docet.
sȝ q: trinitas ē oportet singulas
isinuari ꝑsonas q̄ nos distincte
audire ⁊ inseparabiliter intelli-
gere. Cũ ergo dicim⁹ pater ⁊ fili
us ⁊ spũs sanct⁹: non eos simul
dicim⁹ cum non possint esse non
simul. Quod vero dicit. Para-
clitus quē mittet pater ⁊c. sic est
intelligendum. Ego corporali ꝓ
sentia vos desero. sȝ nõ vos ꝓsen
tia spiritus derelinquo. Corpus

qđ đ terra suscepi ad celestia sub
leuo. ed p spiritū meū vsqȝ ad ꝯ
sūmationē seculi vobiscum ma-
nebo. Pater me misit vt appa-
rerē i carne visibilis: sȝ venit ho
ra ⁊ tps vt soluā debita mortis:
⁊ resurgēs a mortuis ascēsurus
ad dexterā pr̄is: nec amō i carne
mortaliter mundus me videbit.
Paraclit⁹ aūt spūs quē mittet
pr̄ i noīe meo abūdātia sue dul-
cedinis vos cōsolabiᵗ de absen-
tia mee carnis: ⁊ erit vester ma
gister: nō foris verba perstrepēs
sȝ itus in corde docēs suggeret
vobis oīa: ⁊ vos docebit oīa q̄-
cunqȝ p illū dixero vobis. i. inspi
rauero vobis ipse erit doctor ve
ster ⁊ ꝯsolatio vr̄a. Nō poteritis
dolere de absentia carnis mee:
dum ipse spūs manet in cordib⁹
vr̄is. Ueniat obsecro domine ie
su ille spiritus tuus deus ⁊ do-
minus meus veniet in cor meū:
⁊ sic inebriet illud tuo amore vt
nullū aliuȝ preter te querā amo
rem nullā aliā pter te amē pul-
chritudinē nullam preter te va-
leam gustare dulcedineȝ qui es
fauus mellis deus ⁊ homo mel
de deo pr̄e: fauus de virgine ma
tre. Mel in sinu pr̄is. Fauus fra
ctus in cruce. Mel: ipassibilis re
gnās cū pr̄e fauus in sepulchro
Mel cum patre ⁊ spiritu sancto
regnās in celo ⁊ i omni loco be
nedictus per cuncta secula secu
lorum. Amen.

Omel. x. Sermo. x.

Erba dn̄i iesu qui illuȝ
ex toto corde diligere nouit q̄
sint dulcia sapit: nec illis iā clau
dere valebit aditū q̇ in armario
peccatoris sui xp̄m dn̄m vite p-
hēnis amplexibus strictis toti⁹
paradisi pulchritudinis cōtinet
iocūditatē ⁊ gaudiū illa sunt pa
scua vite refectio aīe dulcedinis
pocula dilectoꝝ xp̄i letificantia
corda cariora diligentibus chri
stum super aurum ⁊ lapidē pre
ciosū multum ⁊ dulciora super
mel ⁊ fauum. Negligentibus ⁊
male viuētibus tanq̄ bilis ama
ra odiosa non modicū fastidio-
sa per omnem modū. Illis penā
eternā: diligentibus xp̄m prepa
rauit perpetuam gloriam. Illis
supplicium: istis premium in vi-
ta beata. Illis mortem: istis vitā
Illis infernū: istis societatem an
geloꝝ. Quicunqȝ sunt illi luge-
ant doleant aurē cordis aperiāt
verbū dei suscipiāt: ⁊ qđ precipit
faciāt. In illo sunt thesauri sapiē
tie ⁊ scientie diuitie ⁊ glorie mīᵗ
te. Igiᵗ audiāt me peccatorē xp̄i
quos audire delectat verba eius
dē xp̄i. Sed rogo vt se preparet
ad lachrymas fundendū qui ver
bis christi iā preparat auditum.
Quomodo poterit iam lachry-
mas continere nisi nouerit iam
christū iturum ad patrem disci-
pulis suis toto charitatis ample
xu pacē dedisse? Ait dominus di
scipulis suis.

Pacē relinquo vobis paceȝ
meā do vobis: nō quō mundus
dat ego do vobis. Dominus

.n. iesus vbi venit xp̄s quo p mortem suam disposuerat humanū genus saluare. ⁊ aiam suam daē redemptionem ꝓ multis relinquere mundū ⁊ ascendere ad dexterā pr̄is discipulos suos quos corꝑali pn̄tia deserebat toto caritatis affectu intra sinū amoris ñ mediocriter continebat. inde velut recedens ab eis. ⁊ quasi deserens illos modis q̄bus poterat de absentia sua eos ꝯsolari studebat. Sed q̄̄to magis eos ꝯsolari volebat tāto magis illos amarissimo merore replebat. Tunc velut vltimū vale faciens illꝰ eos amplectēs in eoꝝ oscula forsitā ruit. Sed quantꝰ ibi fuerit fluuiꝰ lachrymaꝝ q̄s estimare valebit. Cuius cor ēt si saxeū esset tāta redūdantia caritatis lachrymarū fontē totū nō resoluisset: Ministri lachrymaꝝ tūc erāt amor. ⁊ dolor. O quantus amor. O quātus dolor. Et q̄ multus amor. iō multus dolor. nā cū magno dolore relinquebant quē cum magno amore possidebant. o q̄̄tus erat. ibi amor: nihil aliud volebant nihil aliud querebant. nihil aliud desiderabāt nisi esse cū dn̄o illius ꝑfrui visione iocūdari eius dulcissima locutione satiari eiꝰ melliflua ꝯuersatione. Cū h̄ oia cogitabant ⁊ q̄̄ cito his oibus essent cariturí ad memoriam reuocabāt: tunc ꝑ fluuios lachrymaꝝ emanabant dolores amarissimi cordiū. Quanta erat ibi amoris suauitas ⁊ quāta suauitatis caritas. Dū discipuloꝝ labiis imprimerētur labia redēptoris. Tunc in veritate illi dicere poterant mel ⁊ lac sub ligua tua ⁊ fauꝰ distilās sūt labia tua odor tuus oēm balsami odorē excedit ⁊ q̄cquid in odoribꝰ cōtinetur ⁊ h̄e sic erat. O q̄̄ta erat ibi odoris fragrātia vbi erat tāta amoris abundātia ⁊ q̄̄ta erat ibi tristitia de tāti odoris ⁊ dulcedis futura abn̄tia. Quibꝰ singultibꝰ existimabo discipulorū corda fuisse vexata dū audirent Pacē meā do vobis: pacē relinquo vobis. Ibi meror erat ⁊ luctꝰ oēs erāt vna voce plāgētes. pacē inq̄t dn̄s iesus discipulꝭ suis meā do vobis: pacē relinq̄ vobis. nō q̄uo mūdus dat ego do vobis. Ego iturus ad pr̄ē. pacē relinquo vobis ⁊ vos ꝑducturꝰ ad pr̄em pacem meā do vobis. Hoc est qđ ꝓpha dicit. Pacem suꝑ pacē. Et alibi dn̄e dabis pacem nobis. pacem. q̄ in te sparimꝰ. Pax est in hoc seculo. i q̄ manentes hostem vincimus inuicem diligimus ⁊ de occultis inuicē non iudicamꝰ. Pax erit in futuro. Cū sine hoste regnabimꝰ vbi alter ab altero nō poterit dissentire. vbi oia erūt nuda ⁊ apta laus vnicuiq̄ a deo. In illo aūt est vtraq̄ pax. Ipse est pax nr̄a. q̄ nos pacificauit deo ꝑ sanguinem suū. Erit pax vr̄a in futuro cū tradiderit regnū deo ⁊ pr̄i ⁊ erit deus oia in oibus qn̄ ñ erit luctatio cum carne ⁊ sanguine.

Immo palma ꝛ corona decerta-
to agõe. cũ viderim⁹ eũ sicuti est
Sʒ forte admirabit̃ nr̃ auditor:
cũ i hoc libello seruuli xp̃i ipʒ in
uenerint xp̃m pacẽ dedisse disci
pulis suis. Ad quẽ pctõr. christi.
Quid miraris: q̃d turbaris: hoc
nõ est magnũ. qd̃ audis. Quid
putas eẽ abiecti⁹ an flexis geni-
b⁹ discipulorum pedes lauasse. An
eos i pacis osculo suscepisse: illis
nõ horruit pacis osculũ dar̃ p q̃
b⁹ nõ timuit patibulũ crucis su-
bire. Sʒ forte dicit. Ego i aposto
lo lego q xp̃s discipul̃ suis dixe
rit. pacẽ relinq̃ vobis. pacẽ meã
do vobis. Sʒ nõ lego q sua scissi
ma labia discipulorum ipressérit la
bijs. cui ego si ore v̈itatis cõstat
eẽ ꝓlatũ. cur ↄstare ñ dʒ eẽ ↄple-
tũ: Nõ ẽ piculosũ sic credere. nõ
ẽ dãnabile sic sẽtire. Nõ ẽ ↄ fidẽ
Seq̃tur. Nõ q̃uo mũd⁹ dat ego
do vobis. Qualẽ pacẽ dat mun
d⁹ iste: Pacẽ falsã: pacẽ fictã pa
cẽ sophysticaʒ. pacẽ paliaticam.
Pacẽ vinculũ amoris ꝛ idisso
lubil̃ cõpago caritat̃: sʒ q̃d amat
mũdus. ꝑrsus vtiq nihil. Nihil
amat. nihil diligit. cũcta odit. cũ
cta pimit ꝛ occidit. Ab egressu ꝑ
pꝛie mr̃is vteri: vsq ad ingressũ
vẽtris: q̃d oĩuʒ matris hõ miser
a mũdo: Famẽ. sitiʒ. nuditatẽ fri
g⁹ crucias cau mera pturbãs. sca
biẽ cut̃. dolorẽ capit̃ ciragrã in
mãib⁹ podagram i pedib⁹. mor-
bũ in epate: morbũ i iecore. vndi
q miseria int⁹ ꝛ extra. Foris illũ
iterficit gladius ꝛ domi mors si
milis ẽ. Ad vltimuʒ morte sceua
cũctos ꝓsternit ꝛ deicit. Ecce q̃-
lis est amor mũdi q̃lis ẽ dilectio
mũdi. Et tñ miseri hoies mundi
fallatiã nõ attẽdentes odientem
diligũt ꝛ sceuo ei⁹ gladio sponte
colla submittũt. isti miseri st̃ sine
ↄsilio. sed vtinã sapent ꝛ intelli-
gerẽt: ꝛ his q̃ ventura sũt i nouis
simis tpibus ꝓuiderẽt. Profe-
cto mũdũ odirẽt. ꝛ nõ diligerẽt
dicit̃ ẽt aliter mũdus. s. rex tran
seũtiũ amatores. Sed qualis sit
pax ꝛ ↄcordia. inter illos sapiẽs
q̃sq aduertere facile põt. igit̃ sp̃
ta hui⁹ mũdi pace ꝛ ↄcordia. ad
huc ad pacẽ dñi nr̃i iesu xp̃i rede
amus. quã ei⁹ dilectionem esse ꝛ
credet̃: q̃ dilexit nos. ꝛ lauit nos
a peccatis nr̃is in sanguine suo.
videt̃ nõ eẽ absurdũ: Hec ẽ illa
dilectio: q̃ deus mũdũ sic dilexit
vt se mũdo hoieʒ daret: vt ois q̃
credit in illũ nõ peat sʒ hẽat vitã
eternã. Hanc pacẽ. s. caritatẽ ill̃
reliq̃t: cũ aiaʒ suã ꝓ illorum salute d
dit hoc ẽ corp⁹ illud sanctissimũ
qd̃ de intemerata virgine sũpsit
vitã horrendo in climate crucis
posuit ↄfusiõe contẽpta. hanc pa
cem nobis reliq̃t. Sicut beatus
Petr⁹ apostolus asserit dicens
xp̃s passus est ꝓ nobis: nobis re
linquẽs exẽplũ. vt sequamur ve
stigia eius. Et ad hanc caritateʒ
alibi nos hortatur vbi ait. xp̃o in
carne passo ꝛ vos eadem cogita
tione armamini. hanc pacem no
bis moriendo reliquit. Aliã pa-
cẽ nobis resurgẽdo donauit. pri

nia nos liberat a peccato. Scda nos recōciliat dño. prima nobis pcā dimittit scda nos ad gaudia paradisi perducit. Primā nobis dedit moriturus in cruce. Secūdam nobis dabit in eternitate regnans cum patre. Prima fuit in luctu & dolore. secūda erit in gaudio & exultatione. Prima lachrymosa. scda gloriosa. Prima est in miseria. scda erit in gloria. In prima sumus flētes pro christo. In secunda erimus gaudentes cum christo. Unde nō imerito plorāt discipuli pro magistro: serui p domino. Ab illis quodāmō p mortem recessuro. Nec mirum. Uidebant. vnde dolere poterāt. sed nō credebāt. vnde gaudere debebāt Lugebāt quia christum moriturum sciebāt. sed illum resurrecturuȝ & ad celos ascensuruȝ adhuc ñ pfecte credebant poterat vnus quisqȝ illorū veraciter dicere. Si tamen pre dolore loqui valebāt. Iccirco ego ploro & oculus me⁹ deducit aquā: quia me deserit cōsolator meus consolans animaȝ meaȝ. Quos vt dñs amarissime flere respexit credo q᷑ lachrymas scdm hominem continere nō potuit. Sȝ modis quibus valuit eos cōsolari non distulit dicēs. Non turbetur cor vestrum quia vos i pace reliquo. neqȝ formidet lup⁹ inuadat pastoris abñtia. quia sicut homo vado: sȝ sicut deus suȝ presens. non turbetur cor vestrū neqȝ formidet d morte mea. quia post tres dies resurgam & veniā ad vos & videbitis me vitā i quē q̄cunqȝ crediderit mortis impio subiacere nō poterit. vado sȝ iterum veniam ad vos & accipiam vos ad me ipsum: vt vbi suȝ ego & vos sitis. Non debetis turbari non debetis contristari de ascensu meo. vnde mihi tātus puenit honor & gloria tanta poti⁹ inde gaudere debetis. Nō me diligitꝭ Si diligeretꝭ me gauderetis vtiqȝ q᷑ vado ad patrem q᷑ pater maior me ē. Iā imperate lachrymis q᷑ de meo abscessu gaudere debetis. Nolite fletibus idulgere q᷑ ad patrem vado: nec vos reliquo. Ad patrem vado secundū carnem: nec vos relinquo scdm diuinitatem. Ad patrem vadit homo assumptus & vobiscum remanebit patris assumens filius. Corpus quod de virginea terra suscepi supra choros angeloꝝ exalto. vt filius hoīs ibi sedeat i dextera patris & habeat per gratiam: quicquid ipse deus habet p naturam. Ad patrē vado. vt genus humanuȝ diabolica fraude deceptum aculeo antiqui serpētis occisum in hac valle lachrymaꝝ sepultū i celo collocē & ad gregem angeloꝝ reportem centesimā ouem perditam per longum tempus errantem. Et ideo rogo ne turbetur cor vestruȝ de morte mea. quia sic fieri oportet Expedit vt vnus homo moriatur pro populo: & non tota gens

ꝑeat. Triū trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ nocti
b⁹ ero in corde terre postea die
tertia resurgā ꝑempto principe
mūdi. ꝛ videbitis me ꝛ gaudebit
cor vestrū. xl. die ascēdaȝ in celuȝ
sessurus ad dexteraȝ pr̄is ꝛ illuc
trahaȝ vos ad me ipsum: mecū: fe
liciter regnaturos. ꝛ idō rogo gau
dete. O bone iesu. dn̄e deus vita
mea tota spes mea oē desideriū
nr̄um. quid nobis ais: Quid no
bis ꝓ te gementibus ꝛ lugentib⁹
dicis: Sis. n. vita q̄ nunq̄ morie/
ris ꝙ tu es totum desideriū nr̄uȝ
ideo gemimus ꝛ dolemus valde
qꝛ te sicut es videre nō possum⁹.
Valde. n. Dn̄e iesu. vnica spes no
stre salutis. Turbatur cor nostrū.
quia adhuc non meruim⁹ videre
te dominum nostrum. Gemim⁹
ꝛ dolemus ꝛ multū turbatur cor
nr̄m: sed adhuc a dn̄o nostro non
meruimus audire. nō turbet cor
vestruȝ. O felices apostoli. o bea
ti discipuli dn̄i. Vos. n. meruistis
illū in carne videre presenteȝ: do
centem in verbis: potentem in fa
ctis: infirmos curantem: mortu
os suscitantē. Cū illo ambulare.
cū illo sedere vna cū illo sumere
cibum illū a mortuis resurgentē
ad celos ascendentē. nunc videtis
illum in sinu pr̄is sui fulgentem.
Quid. n. felicius: quidue beati⁹:
q̄ȝ perfrui visiōe dei: q̄ȝ dilecta il/
la tua visio domine de⁹. hanc ani
ma mei pectoris cōcupiscit. ꝛ qꝛ
eam adhuc non habet quodam
modo languet ꝛ deficit. sȝ spero
in dn̄o iesu xp̄o. ꝙ i carne mea vi
debo deū saluatorē meū. Repo
sita ē hec spes mea i mēte mea.
Ego interi gaudens gaudebo: ꝛ
sꝑ aīa mea exultabit ī iesu salua
tore meo. q̄ resurgens a mortuis
ascendit ad celos. ꝛ sedet beat⁹
ad dexterā pr̄is. Qui ascēsurus
ad pr̄em dolentib⁹ discipulis di
xit. Si diligeretis me gauderetis
vtiq;: qꝛ vado ad pr̄em: qꝛ pater
maior me est. Sequitur: Et nūc di
xi vobis priusq̄ȝ fiat vt cū factuȝ
fuerit credatis. Iā nūc dico vo/
bis. vado ad pr̄em pri⁹ q̄ȝ fiat vt
postq̄ȝ ascēdero ꝑfecte credatis
qꝛ ego sū fili⁹ dei. Ut credatis i/
quit. Credatis: nō qḋ factū vidi/
stis: qꝛ hec nō ē laus: vel meritū
fidei. imo non est fides de eo qḋ
vr̄. Sed credatis me filiū dei. nō
noua fide qua ꝛ prius credistis
sed aucta ꝛ referta. mō cū hec di
ceret erat fides illoꝝ parua. ꝛ cū
moreretur fuit nulla. Seq̄tur. iā n̄
multa loquar vobiscū. Venit. n.
princeps mūdi hui⁹ ꝛ i me n̄ hȝ
q̄cq̄ȝ. iminet tp̄s ꝛ hora vt soluā
debitū mortis ꝛ i hac mortali car/
ne iā non multa loq̄r vobiscum
Venit diabol⁹ n̄ princeps crea/
turaꝝ sed ꝑcōꝝ: nō lucis. sed te/
nebraꝝ: nō vite sed mortis non
gaudij: sed meroris. ꝛ in me nō
hȝ q̄cq̄ȝ. i. nihil ē in me qḋ ad eū
ꝑtineat: ipse peccatū nō fecit nec
vnq̄ȝ voluit. nec peccare vnq̄ȝ po
tuit. Noluit hr̄e deus qḋ ꝑderet
Pauper venit nec diabolus qḋ
auferret: Venit. n. princeps suꝑ
bie. princeps inuidie. princeps

liuoris ꝛ volositatis: princeps ran-
coris ꝛ cuiuslibet male volūtatis
Ad principē humilitatis prēz ꝛ
benignitatis: principē vite. ꝛ resur
rectionis. principē glorie ꝛ btitu
dinis sēpiterne. Ad cū venit vt
videret si in eo maculā pcī aliꝗꝫ
inueniret: viderat cū trabea nr̄e
mortalitatis indutū: morti vici-
nū ꝛ in eo se credidit aliq̇d iue-
nire qꝺ ei in morte posset obiice-
re. Sed miser ille decept⁹ est q̄ꝛ i
eo nihil inenit ꝓpriū: sed ꝑ ipm
ius qꝺ habebat i aliis amisit an
tiquū. ꝑ oīa sit iesus bn̄dictus q̇ i
dieb⁹ carnes sue pces ꝛ obsecrā
tiones obtulit ad eū q̇ poterat
illū saluare a morte cū lachrymis
ꝛ clamore valido offerens. ꝛ ex
auditus est ꝓ sua reuerentia: q̇
ēt cū esset filius dei didicit tū ex
his q̇ passus est obedientiā ꝛ cō
sumatus factus est oībus obtē-
perantibus sibi cā salutis eterne
In quo auctor mortis pcm̄ nul-
lum inuenit sicut ipsa veritas di
xit. venit. n. princeps mūdi hui⁹
ꝛ in me nō hꝫ quicꝗ̃. Sed forte
posset dicere aliq̇s. Cur ergo mo
reris si pcm̄ non hēs cū mors ex
pcō tm̄ sit ꝯsecuta: iō facit hic an
tipoforā ꝛ rn̄det huic tacite que
stioni ꝛ dicit. vt cognoscat mun
dus q̄ꝛ diligo prēm. ꝛ hoc man
datū dedit mihi pr̄ vt facerē. ac
si diceret verū ē ꝙ adhuc mors n̄
esset si pcm̄ nō fuisset ꝛ ideo veni
moriturus in mundū vt morte
mea delerē pcm̄: hec est. n. volun
tas prīs mei. vt pro salute gene-
ris hūani sumā suppliciū crucis.
Ut ergo mūdus cognoscat q̄ꝛ di
ligo prēm qꝺ mihi mandatū de
dit facio illud. hoc ē ꝙ btūs apo
stolus dixit. Factus ē obediens
prī vsqꝫ ad mortē: mortē aūt cru
cis. Seq̇tur. Surgite eam⁹ hinc
Adhuc erat in loco vbi discubu
erat cū discipulis suis. Un̄ discū
bentibus dixit. Surgite eamus
hic ad locū in quo tradēdus suꝫ
i morte. Nō est ampli⁹ hic vlte-
ri⁹ iā sedēdū. pterit tp̄s req̇etio-
nis: ꝛ eccē tp̄s festinat passionis.
Surgite ꝛ venite post me. Me
.n. precedentē ad passionē sequi
debetis q̄ꝛ ego sū vitis ꝛ vos pal
mites. Ego sū caput vr̄m eiusdē
nature vobiscū. ꝛ capite languē
te cetera mēbra infici debēt. Se
cundū ꝙ sū hō sū caput ecclesie.
ꝛ iō vobiscū eiusdē nature. Ego
sū vitis vera. nō illa q̄ versa est i
amaritudinē q̄ꝫ expectabā vt fa-
ceret vuas ꝛ fecit agrestes lubru
scas. Ego sū odorifera vitis pul-
chritudinis mire. floribus fecun
da dans botꝛ dulcissimū cūctis
palmitibus meis manentibus i
me. Ego sū vitis: tale generans
vinū quod letificat cor hominis
Ego sū vitis proprium sanguinē
libans deo patri ꝓ salute popu-
li mei. Ego sum vitis florēs. Ego
sum vitis frondēs. vitis fructifi
cans non egens adminiculo vl-
mi. nec vlli⁹ auxilio ligni ꝛ ego sū
vitis nō culta ab hoīe sed a dō prē
nō tm̄ exterius ꝑ culturā sed etiā
interi⁹ per gratiam: non tantū

extrã operando ſed ẽt interius
incremẽtũ dãdo. Chriſtus eſt vi
tis in quo ẽ tot⁹ hum'or.i.omnis
plenitudo ſpũs ſci corporaliter.
Palmites eius ſunt apoſtoli ⁊
oẽs ꝗ ei fide adherent. Hãc vitẽ
.i.xp̃i humanã naturã deus pat̃
mandauit faciẽdo imunẽ a pec
catis:⁊ dando virtutes. ſic facit
⁊ palmitibus.licet non oio ſicut
⁊ xp̃o.vnde ſequitur oẽm palmi
tem in me non ferrentẽ fructum
tollet eum:⁊ oẽm qui fert fructũ
purgabit eũ: vt fructum plus af-
ferat.oẽs.n.qui chriſto adherẽt
fide ſunt palmites manentes in
xp̃o ſalutifera vite. Sed alij faci
unt fructum.alij in ſterilitate ꝑ-
ſiſtunt.Alij florent:⁊ geminant:
⁊ botꝝ producunt dulcedinis.
Alij ſe ꝑ latitudinem folioꝝ ex-
pandunt pulchritudinem cupi-
entes habere tantum viriditatis
oẽs ꝗ in ſterilitate ꝑſiſtunt: ⁊ ꝗ
ꝑ latitudinẽ ſine fructu ſe folioꝝ
expandunt tempore putationis
ſi deus pater illos ſine fructu in
uenerit abſidet a vite:⁊ in ignez
mittet ⁊ ardent.Sed forſitã tu-
um aiuz pulſat qũo qui fide xp̃o
adherent abſcidi ab ipſo cõtin-
gat cum ois qui adheret chriſto
vnus ſpũs ſit cum illo. vnde. vt
hoc tibi luce clarius ꝯſtet te ſci-
re oz ꝙ fides diſtinguitur per di
uerſas proprietates.Dicitur fi-
des mortua.fides ficta.fides per
uerſa.fides recta.oẽs.n.hoies in
eo ꝙ chriſtiani vocantur xp̃o ad
herere dicunt. In eo ꝙ chriſti iã
ſunt fidẽ xp̃i hr̃e creduntur. Sz
quorũdam mã data quorũdã fi-
cta quorũdã ꝑuerſa:quorũdã ca
tholica:In prima ſupbi:⁊ luxu-
rioſi:pecunie cupidi.fures latro
nes ⁊ alij hm̃oĩ. In ſcd̃a ſunt nõ
obediẽtes pr̃ib⁹ ſpũalibus:igra
ti de donis celeſtibus:ꝗ ſunt ſi-
ne affectione fraterna ſine pace
caritatiua fratꝝ criminatores ire
incõtinentes.voluptatũ amato
res magis ꝙ̃ dei.hñtes ſpẽz pie
tatis.virtutẽ eius abnegantes.
In tertia ſunt heretici ꝯ deũ ela
ti:de ſuis erroribus ſupbi in deũ
blaſfemi.ꝑ oia alijs deteriores:⁊
ſceleſtiores. oẽs iſti conculcant
dñm ieſum xp̃m:⁊ ſanguinẽ taz
dulciſſime vitis ducũt polutum.
In fide catholica ſunt mites:pa
tientes:manſueti:humiles virgi
nes.caſti continentes dilectores
dei ⁊ proximi ad omne op⁹ bo-
num pati expectantes redẽptio
nem filioꝝ dei. In hoꝝ numero
nos dñs computarẽ dignetur.
Valde.n.dilectiſſimi timere de-
bemus hoc quod dñs ieſus di-
cit. Omnem palmitem in me ñ
ferentem fructum tolle eũ. Nõ
confidamus ergo fratres cariſſi
mi tantum in latitudine foliorũ
in expanſione ramoꝝ in viridita
te frondiũ qz niſi in vinea dñi fe-
cerimus fructum excidemur ⁊ i
ignẽ mittemur. An ignoratiſ amã
tiſſimi mei ꝙ eſuriens dñs vidit
ſecus viam ficulneã magnam la

tam ⁊ spatiosā habentem folia ⁊
frondes. q̇ in ea non inueniens
fructū maledixit ei ⁊ arefacta est
Sic est oīs ypocrita qꝛ speciem
sanctitatis hꝫ ⁊ virtutum scitatꝭ
non habet. Qui paliat sanctita-
tem in veste quā non hꝫ in men
te. Non in alba cuculla ⁊ in alta
tonsura non in ampla coꝛōa: sed
in conscientia pura ⁊ menti mū-
ditia abiectio ꝓpꝛie voluntatꝭ in
flamatio caritatis in xp̄o ꝑfectū
monachū facit. Adhereamꝰ fra
tres vere vita iesu vt nr̄o sanato
ri cū vero coꝛde in plenitudine
fidei aspersi coꝛda ⁊ ablnti ab oī
inq̇namēto carnis ⁊ spūs ⁊ tene
amus spei ⁊ fidei nostre confessi-
onem indeclinabileꝫ. Nec sit qȯ
nos separare iaꝫ valeat a carita
te dn̄i iesu. Et sic erimus de viri-
ribus engadi de q̇bus non li-
quoꝛ vini. sed liquoꝛ balsami flu
it consimiles botro cipꝛi. de quo
sponsa in cantico amoꝛis ꝯgau-
dens de surrectione xp̄i ꝓrum-
pens in vocē iocunditatis ⁊ leti
cie dixit. Botrus cipꝛi dilectus
meꝰ mihi in vineis engadi quod
sonat fons edi fons edi dr̄ peni
tentia vel baptismus in quo dn̄
aliq̇s intrat velut edus. innocē-
tiam debet acq̇rere vt agnus. en
gadū pōt accipi monasteriū re-
gulare ad quod dn̄ aliq̇s edus
aduenerit ⁊ ibi exuerit pellē edi
nā iam ex omni parte mundatꝰ
nō edus. sed erit si ꝑseuerauerit
agnus. hunc talem deus pr̄ pur

gauit vt fructū plus afferat coꝛ
eiꝰ mūdando ⁊ eius spūm veri-
tatis: ⁊ caritatꝭ roꝛe infundendo
Qēꝫ palmitē vere viti adherē-
tem ⁊ facientē fructū deus pater
purgabit siue putabit eū vt fru-
ctū plus afferat. Ritū ⁊ ꝯsuetu
dinē vinecule deꝰ tenet in collē
do vineam suā. vinea dn̄i vniuer
salis ecclesia. est xp̄i vxoꝛ ⁊ spōsa
de qua deus pr̄ ad filiū vxoꝛ tua
sicut vitis abūdas in lateribꝰ do
mus tue vitis. n. q̄ꝫ vineta diligit
facientem. fructum oppoꝛtunuꝫ
in tempoꝛe suo cum tp̄s putatio
nis aduenerit in ea nihil siccitatꝭ
vel ariditatis relinquit. Tūc cir-
ca illam fodit vsqꝫ ad inferioꝛeꝫ
eius radicem terram acuto ligo
ne perfodit ⁊ si radiculas aliq̄s
etiam emiserit cultelo putatiōis
abscidit. ⁊ quanto magis huius-
modi vana ⁊ minus vtilia: vitis
nutrit frugiferioꝛ ⁊ vberioꝛ ad
fructificandū assurgit: Sic queꝫ
deus diligit flagellat ⁊ percutit
flagellat enim omnem filium
quem recipit. Illoꝛum est enim
hic flagella percipere quibꝰ da
tur de eternitate gaudere. sꝫ qui
de percussione murmurat ad ip̄ꝫ
q̇ supꝛa ipsum est non appropin
quat. Imo hereditatē superne fe
licitatis amittit si flagellum dei
patris patienter: ⁊ cum amoꝛe n̄
suscipit. Et si de flagello dn̄i mur
murauerit. certꝰ. n. sit qꝛ murmu
ratiū penā icurrerit vos gꝰ fr̄es
dilectissimi nolite murmurare

Si vobis inesse ꝯtigerit discipli
na dñi nr̃i:neqꜫ fatigemini dum
ab eo arguimini. Dis.n.discipli
na in pñti q̃dem videt̄ nõ eẽ gau
dij:sed meroris postea autē fru
ctum paccatissimũ exercitatis p
eaꝫ reddet iustitie. Flagellũ dñi
pinguedo carnalis voluptat̄ at
teritur ⁊ virtutes aie roborant̄:
⁊ lasciua caro restringitur ⁊ aia
pennis virtutũ ad celestia suble
uatur. Caro quod sup̄fluũ habe
bat amittit ⁊ spiritus virtutes q̃s
non habebat acq̃rit. sic ergo per
flagella dñi virtutes augent̄ vi-
tia resecant̄. spernuntur terrena
amant̄ celestia. nos eternitatis p̄
mia p̄stolantes. si nobis aliq̃ gra
uis infirmitas vel tentatio fortis
vel ẽt damnum tp̄alium reꝝ vi-
rescerit. ex oibus his vires sume
re debemus q꞉ crescente pugna.
gloriosiorem non ambigemus
manere victoriã. in hoc nãqꜫ oñ
dimus quanta ad deũ cupidita
te flagram⁹. si non solum ad euꝫ
per tranquilla ⁊ mollia:sed ẽt p
aspera ⁊ dura transimus. Ad et̄
na gaudia iam redire non pos-
sumus nisi per temporalia detri
menta. ⁊ ideo spe manent̄ leticie
oia aduersa prosperitatem non
modicam debemus reputare.
Peccata q̃ppe nostra diuina se
ueritas nequaq̃ multa ⁊ rema-
nere p̄mittit:sed ira sui iudicij in
choat a nr̃a hic correctione:vt in
reproboꝝ damnatione conquie
scat. interius.n.est medic⁹ ⁊ pec
catorum in nobis contagia que
inesse medullit⁹ cõprobat secat
abscidit virus putredis ferro tri
bulationis. ⁊ hoc est qd̕ veritas
ait. oẽm palmitem in me facien
tem fructũ deus pater purgabit
eum vt fructũ plus afferat. nam
dũ mens posita in tentatione cõ
siderat ꝙ a v̕tutis sue pristina so
liditate repellit̄ tunc sollicita tre
pidat:ne hoc qd̕ dudum. esse ce
perat fũdat⁹ amittat. Tũc qualit̄
resistere tentationi possit inqui-
rit:⁊ qualiter eã debellare iam
valeat:elaborat. Tũc arripit gla
dium orõnis. fletũ cõpũctionis
⁊ sic eam debilitat:⁊ de ea glõse
triũphat nõ ipsa:sed gr̃a xp̄i per
ip̄ꝫ. ⁊ ita fit vt mẽs q̃ pigra ⁊ ve-
lut infecũda in ꝓsp̄itate iacebat
fortior ⁊ vberior ad fructifican-
dũ asurgat. Ut ergo dilectissimi
deũ p̄rem nr̃i mereamur hr̃e cul
torẽ:Adheream⁹ v̕e viti dño ie-
su xp̄o. saluatori nr̃o ñ fide mor-
tua nec fide ficta nec fide p̄uersa
Sed fide recta q̃ p dilectionem
op̄at̄ sine qua null⁹ sanari põt.
Adheream⁹ ei q꞉ bonũ est ei ad
herere. ⁊ in illo ponam⁹ totam
spẽ nr̃am totũ desideriũ nostruꝫ
ꝯfidentes in illũ q̃ suscitauit eũ
a mortuis:q꞉ ⁊ suscitabit morta
lia corpora nr̃a ⁊ ꝯsedere nos fa
ciet cuꝫ illo in dextera sua. Qd̕
ipse nobis p eũdem filiũ suũ do-
minuꝫ nr̃ꝫ p̄stare dignet̄ q̃ viuit
⁊ regnat cũ eodẽ p̄re in vnitate
spũs sci. deus p oia secula secu-
lorum amen.

Omel. xl. Sermo. xl.

Um a discipulo veritatis scriptū nō ambigimus eē q parce seminat pce & metet. Unde i agro dñico tanq̄ agricole sumus cōstituti. p virib⁹ seminare debemus vt cū messionis tps aduenerit centupluz accipiam⁹ in fructuū perceptiōe quā nō expendim⁹ in semine. Nā qd hic dicit ex charitate. pprie dr seminare: q2 q semē ad hoc spergit vt colligat. adhuc caret ad tps modicū vt i tpe messis gaudeat i aceruo. Itaq3 lz paup & inops ex meo modico semine cupiēti dabo ex charitate: vt a dño meo iesu xpo merear recipe multiplicationē beatitudinis eterne. Nō parce semiat q paruz hñs parum largit si aius pmpt⁹ si sit plus hēret large daret. q affectū largendi hz & ti nihil hz qd largiri possit. nos ergo illā pecuniā quā erogandā a dño accipimus ad vsuraz erogare sum⁹ pati cupientibus eā. Sz rogo ne aliqs vestrum timeat de retributione vsure. q2 hec vsura nō euacuat diuitē. sed bonis ditat & replet egenum & pauperē. Ueniat ergo ad hāc pecuniā sitiēs ad euangelium beati ioānis & hauriat cum gaudio de fontib⁹ saluatoris q dixit discipulis suis. vos iā mundi estis pp sermonem quē locut⁹ sū vobis: & est sensus. vos estis mundi. sed iterū estis mūdandi vt fructū plus afferat. Mundi estis nō pp baptismuz. sed pp sermonem quē locutus sum vobis. O q̄ bonus sermo qui lauat mentiū sordes. interioris & exterioris hominis purificat actiones vulnera sanat cicatrices solidat. q suscitat d terra inopem & de stercore erigit pauperem. vt collocet eū cū principibus celi cū possessoribus paradisi. o q̄ preciosus sermo imo q̄ preciosus thesaurus q suū possessorem didicit ditare vt de psortibus iumentorū consortem faciat angelorum. Felix sermo & oi acceptione dignus. Quis est iste tante beatitudis sermo: Audi si illuz obseruare desideras. sed precipio vt illum ad vsuram errogare ñ differas. Est valde nobilis possessio que errogata suscipit incrementuz & auaruz dedignatur possessorez. nisi erogetur cito minuit largitate. gaudet tenacitatez fugit oio non vult abscōdi sub modio sed sup candelabruz poni vt omnibus eius pulchritudo appareat. Splendor eius tanq̄ lāpades ignis atq3 flāmarum quaz aque multe nō possunt extinguere. Si dederit homo totaz substātiā domus sue pro hac possessiōe. quasi nihil despiciet eam. Hec in q̄ est caritas. q2 in quocunq3 abūdauerit amor eternorum mox labentium rerum possessio cuncta vilescit & sola caritas. scilicet christi cara dulcescit qui dicit. Mandatum nouum do vobis vt diligatis inuicez sicut dilexi vos. hic est sermo ille de quo dixit dominus. Uos mūdi estis propter sermonem quem locutus suz vobis .i. propter charitatem quam cō-

mēdaui vobis: ⁊ q₂ mundi estis manete in me ⁊ ego i vobis .manete inquit dn̄s iesus discipulis suis in me ⁊ ego manebo i vobis Jesus inquā dulcis iesus delectabilis omni virtute p₂editus omni speciositate redimitus. Dulcis sup̱ mel ⁊ fauū speciosus fo₂ma sup̱ filios hominū.cuius dulcedine angeli inebꝛiantur cuius pulchꝛitudinem sol ⁊ luna mirātur.Jste talis ac tantus dixit discipulis suis ⁊ per eos cunctis fidelib⁹ suis.Manete i me ⁊ ego manebo in vobis. O q̄ꝫ magna sublimitas.o magne sublimitatis aucto₂itas hominem habitare cum angelis terram ⁊ puluerem eleuari in celis hominē tolli de sterco₂e iumētoꝝ ⁊ congregari cetibus angeloꝝ.Jmo creaturam manere in creato₂e:factuꝛam in facto₂e:redemptum in redēpto₂e.Seruum in dn̄o peccato₂em in iusto factum ex limo in eo qui omnia facit ex nihilo. trāsito₂em in eterno:miseꝛ in summe beato imo in eo qui beat beata ⁊ cuncta sanctificat sancta q̊ est veritas ⁊ vita ⁊ glo₂ia sempiterna gaudiū mundi iocūditas celi:dulcedo paradisi ⁊ btā eternitas ⁊ eterna felicitas chꝛistus scꝫ dominus iesus.o mira ⁊ inexquisita bonitas.o inaudita ⁊ inestimabilis pietas.quis vnq̄ꝫ fratres mei q̊s dilectissimi mei amātissimi mei cōserui mei serui dn̄i iesu xp̄i: ⁊ ꝑpter ipsū dn̄i mei poterit explicare sermone aut stilo exarare ⁊ graffio quāta pietate aucto₂ pietatis redondet.quāta largitate bōitatis ipse aucto₂ exuberet. Mihi credite fr̄es si omnes homines niterentur ⁊ angeli.fontem tante pietatis nō possent haurire vobis etiam vnam minimam guttam habito respectu ad ipsam abundantiam pietatis.Hec est inquam maxime immensitas pietatis ingens eminentia bonitatis q꜀ creato₂ omnium deus seipsum exinaniuit: fo₂mam serui suscepit in similitudine hoium factus ⁊ habitu inuentus vt homo manens deus i homine:vt homo maneret i deo vita.mo₂tē assumēs:vt sibi mo₂s assumeret vitā.Utinā hui⁹ abūdātia pietas sic fragraret quotidie in manib⁹ nr̄is: vt in ꝺitate differētie dicere possemus cū spōsa in cāticis.Fasciculū mirre dilecti semper sup₂a meū pectus po₂tabo.o dulcis sarcina.o felix medicina.Hec sarcina fratres mei crux ipa btā.s.passio xp̄i baiulꝫ suum nō grauat:sꝫ leuat:non deprimit sꝫ extollit:nō quassat sed erigit ⁊ po₂tat po₂tantē vbi xp̄s est in glo₂ia pr̄is.Hoc ē inquaꝫ dulcissima medicina:q̄ mo₂buꝫ oēm expellit vires atqꝫ virtutes nō habenti acquirit que nō solū sanat egrotos.sꝫ etiam viuificat mo₂tuos.Mihi me⁹ audito₂ credat.imo mihi credat crucis amato₂ iā non ledet a mo₂te ꝺa si in hac vita vsus fuerit tali medicina Hoc ē illō lignū ꝓphicū qꝺ est

inter iuncturas edificiorũ. qꝛ ipſa crux glorioſa terrã cõglutinat celo hoĩem cõſotiat angelo ⁊ ꝑ crucez ſic reconciliat deo vt ipſe deꝰ manere dignetur in eo ⁊ ipſe mamanere mereatur in deo ſuo. o ſummũ tripudiuz. o tripudianſ gaudiũ: iocunda leticia: ⁊ iocunditas leta hoĩem manere in deo ⁊ deuz in homine in redẽpto redẽptorẽ ⁊ in redemptore redemptuz. Ad hanc ſũme iocũditatis leticiaz ꝑpetuitatis letiſſime gloriam ipſe glorie auctor beatitudĩs dator ſalus eterna vita beata felix eternitas. ſecura trãquilitas totus dulcis totꝰ deſiderabilis inuitat apoſtolos ſuos inſtigat mõachos ſuos. cunctum populuz chriſtianuz omne collegiuz ſanctum eis blãdiens atq3 demulcens: conſolans ⁊ cõfortans hortans ⁊ dicẽs. manete in me ⁊ ego in vobis. ⁊ ẽ ſenſus. Vos qui mũdi eſtis qui loti eſtis qui ſanctificati eſtis ꝑ carnalem lapidem per baptiſmi ſacramentum per virtutum tricliniuz ꝑ dilectiõis preconiũ in me eſtis Sed rogo vt in me manere õbeatis ſi in me manſeritis ⁊ ego ĩ vobis. Si in me manſerit in iſto breui tempore manebo vobiſcum in eternitate. Qui manet in me ꝑ exhibitionez dilectionis ⁊ ego manebo ĩ eo ꝑ ꝑmiũ eĩne felicitatis Ego diligẽtes me diligo: ⁊ q̇ me dilexerit in hac vita me, inueniẽt poſt hãc vitam: ⁊ vbi ſum ego: ⁊ illi ſint mecuz. ⁊ qui me nõ dilexerit procul dubio nõ inueniet me ad premium. ſed inueniet me ad ſupplicium. Vos autem diſcipuli mei amici mei ĩ mea dilectione manete ñ vos terreat mee hũanitatꝭ paſſio crucis ſuſpẽſio tormẽta carnificum: crucis ſupplicium nec mee õpoſitio carniſ. nec mauſoleum mee mortalitatis. In vobis fides inuicta permãeat: ſpes ipſa non lãgueat de me igne ĩ vobis caritas flames. Manete ĩ me per fidem ſpem: ⁊ charitatẽ ⁊ ego manebo in vobis per fructum fidei ſpei: ⁊ charitatis. Et ſi in me non manſeritis. nec ego manebo in vobis. Audiſtis cariſſimi quid ipſa veritas dicit que mentiri nõ poteſt: que nunq̃ fallit. nec fallere nouit. Ait enim. Si quis ĩ me non mãſerit mittetur foras. ⁊ tormentorum miniſtri cum mittẽt ĩ ignem ⁊ ardet. Unde rogo dilectiſſimi fratres vt vnuſquiſq3 veſtrum intret in cubiculum ſuum ſcopat conſcientiam ſuam ſe querat ĩ angulis cordis circũeat latebras mentis ſi ſe in chriſto manere inuenerit. gaudeat. ſi euz a chriſto abeſſe cõtigerit gemat ⁊ doleat ploret ⁊ plangat. timeat ⁊ perhoreſcat ne ſequeſtretur a cõſortio ſanctorum. ⁊ mittatur ſemper arſurus in ignem eternum. Manete ĩ me. heu dilectiſſimi fratres quãti miſeri q̃ti infelices q̇ ad ieſũ veniũt. ſ3 letiferi veneno ſerpẽtꝭ ꝑcuſſi diabolica fraude õcepti cecitate mẽtꝭ obducti malitia depua

ti abnegāt contuberniū xp̄i ami/
citiam redemptoris abdicant pp
amorez mundi: ⁊ ceruices quas
deo humiliare ſolebant ipſo mū
di creatore iam ſpreto diabolo nō
titubāt incliare. Heu quāti poſt
glorioſos agones de ipſo princi/
pe mundi legitime triūphatos fu
gienti terga dederunt ⁊ victores
iā victo ſe ſponte curuarūt. Quā
ti ad monaſteriūz veniunt: vt i eo
monaſtice viuāt humiliatis pre/
tendentes indicia: oīa in pace il/
lata ſuſtinentes. conuicia tanq̄z
boni milites xp̄i ad omne op⁹ bo
num parati: qui poſt gaudia vi/
te contemplatiue poſt prelibatio
nē iocunditatis melliflue ſue pro
feſſionis oblite velut ſues ab ipſo
propoſito ad volutabrum redeūt
luti: ⁊ ea q̄ dudum vomuerant tā
q̄ canes in ventrem trahitiunt.
Iſti tales recedūt a xp̄o q̄z receſ/
ſerunt a propoſito ſancto: ſi pactū
quod cum xp̄o pepigerant obſer
uarent venena iam vomita ſubſa
narent: ⁊ ideo cum xp̄o non me/
renť manere: q̄z pactum dn̄i non
timuerunt infirmare. ſed vtinam
ſcirēt ⁊ intelligerēt quāte ſit ama
ritudinis fontē derelinquere vi/
te: auctorez iocūditatis melliflue
Dn̄m mūdi: decus paradiſi gau
dium eternum dominum ieſum
xp̄m. qui nos a morte roſeo ſalua
uit ſanguine ſuo. ſi cito ſenſiſſes
quantum parabas peccare nō te
geret vultus cortice mirra tuos.
O q̄ miſera cōmutatio. o q̄ ceca
cupiditas: q̄ virginem facit tabe/
ſam puellam proſtibulām: ⁊ mu
lierem vertit in arborem. Regu
lam in apoſtaſiam. diſciplinā ſan
ctam in laſciuiā prauaz clauſtruz
regulare in campos licētie: caſti
tatem in impetiginem monachū
in theatricum directū in prauum
planum in aſperum filiū dei in fi
lium diaboli. Hec fratres mei nō
eſt mutatio dextre excelſi. O q̄z
amara mutatio. o q̄z dura tranſla
tio a xp̄o recedere ⁊ diabolo ad/
herere ſpernere redemptorē ⁊ di
ligere peremptorem relinquere
veſtigia xp̄i ⁊ ire per ſceua mean/
dra diaboli relinquere viam que
ducit ad vitā: ⁊ ire per viam que
ducit ad mortem. Quicunq̄z ille
eſt qui ſic commutatus eſt ad ver
ba mea inclinet aiūm: ⁊ non dedi
gnetur audiř ꝯſiliuz bonū. Pec
caſti: quieſce ne adicias vltra. Sic
dicit ſanctus iſrael. Si reuertimi
ni ⁊ quieſcatis ſalui eritis: q̄z expe
ctat nos dominus vt miſereať ve
ſtri: reuertere ergo ad dominum
deum tuum ⁊ placabilis erit ſup
malitiam tuaz. Reuertere ad do
minum via qua venitur ad ipſuz
via cordis. via oris. via operis. via
timor s. via doloris. ⁊ via amoris
via timoris ne ꝑtraharis ad ſup
plicium. via doloris: q̄z ſic offen/
diſti in chriſtuz. via amoris vt ip
ſum iam chriſtū perfecte diligas
qui tam diu ad penitentiaz te pa
tienter expectat. Geme. dole. plā
ge. plora. Non parcas tibi: vt ti/
bi dominus parcat. Noli indul
gere tibi: vt tibi dominus in/

dulgere digneř. Succinge lūbos tuos. rade capillos tuos. induere sacco. puluescere humo ⁊ dic xp̄o dn̄o tuo deo tuo. O iesu bōe miserere mei. Esto mihi iesus. esto mihi saluator meꝰ miserere mei. q̄ pro me piū cruorem fudisti. nō intres in iudicio cum ſuo tuo. qꝛ nullꝰ iustificabiř hō: nisi per teipsuꝫ ei peccatorū suoꝝ tribuat remissio. Nō me tua iudiciaria snīa pmat. quem tua multa pietas leuat. Qui resuscitasti lazarū iā fetentē. resuscita ⁊ me p ōreꝫ iam ꝯfitenteꝫ. Qui pepercisti peccatrici marie. parce peccatrici aīe mee Qui letificasti aīam cru cifixi latronis letifica aīam mei peccatoris si sic feceris adhuc etiā cū xp̄o manebis. qui dicit. Manete ī me ⁊ ego in vobis. ipse. n. charitas ē ⁊ qui manet in charitate ī eo manet ⁊ ipse in eo. notandum vero est ꝙ aliud est manere ī illo ⁊ aliud est manere cum illo aliud est manere iuxta eum. aliud manere lōge ab eo. Primū ptiꝫ est in via ⁊ partim in patria. Scd̄m totum est in patria. Tertium totuꝫ est in hoc seculo. Et quartum totum in inferno. Videamus ergo. q̄d sit manere ī eo. vt in eo manere delectet. vt nō lōge post futurum mereamur cū illo manere. ī illo manere ē ex amore illi soli adherere ipsū ex toto corde diligere. illius pcepta ī oībus ⁊ per oia obſuare eiꝰ amori nihil pponere ⁊ ꝓ illiꝰ amore cūcta nec nata ēt reputare. ille nō dubitet manere in xp̄o cui pter ipsum cūcta vilescunt: ⁊ ci ipe solꝰ dulcescit. O quāta felicitate dotatur. quāta beatitudine fecūdař cui pter xp̄m oia vilescūt ⁊ ipse xp̄s solꝰ mellescit. Ipe xp̄s solus sic in cordibꝰ nr̄is fauescat ⁊ cūcta trāsitoria nobis fallescāt vt nil preter illū. nobis iā libeat nec libeř iam valeat vt ergo frēs mei ī xp̄o ⁊ cū xp̄o mereamur manere. ipe xp̄s lux v̄a bōitas ⁊ vita gaudium mundi. manere pietas immēsa. sit totum desideriū nr̄m ⁊ oīs spes nr̄a. Certi sumꝰ. qꝛ adhuc cū xp̄o māebimꝰ vt vbi nunc est ⁊ nos cū illo erimus. Sed qui dicit in se xp̄o manere dꝫ ambulare sicut ille ambulauit iam n̄ manet in illo q̄ exorbitat ab itinere suo nemo se decipiat. nemo se seducat. nemo ī religiosa veste cōfidat nemo vestis religiosa. sꝫ mētiuꝫ munditia monachum facit. non capitis abrasio. sed xp̄i dilectio probatū monachum reddit Ait dn̄s iesus. Si quis vult venire post me abneget semetipsum qꝛ nisi q̄s a semetipso deficiat ad xp̄m regē sublimē non appropinquat. Felix ꝓpter xp̄m abdicatio sui: quam qui perfecte non habet se xp̄o ad purum placere non existiment. Frustra. n. xp̄o placere se credit qui seipsum ꝓpter ipsum xp̄m n̄ abicit. Et perfecte se nouerit illi placere qui perfecte iaꝫ ꝓpter ipsuꝫ se didicerit abdicare. Vt ergo xp̄o placere possimꝰ necessaria nobis ē abdicatio nostri quam nostre valitudo permittit

non q̄ztum exositas nr̄a lancea
pcōꝝ pfossa in nos qn̄qꝫ manus
inicere gesticrit: maxime dūtaxat
in alimētis sumēdis vbi ꝯseruād⁹
est vigoꝛ nature ⁊ non sequend⁹
est appetit⁹ illecebꝛose gule. Cō-
tra vitia q̄ de lumbis carneis pu
gnātia ꝓcedunt palmatiue belli
gerare neq̄mus nisi pri⁹ apetitū
gule restringam⁹ fortiter ꝯfessiōi
abstinētie. Post cōfessionē gule
appetit⁹ maxia cautela nobis est
adhibēda. ne nos humāe laudis
musipula capiat ⁊ venenū laudis
moꝛbose: i archā nr̄i coꝛdis caute
riū despumās saniē faciat factūqꝫ
derelinq̄t. Quid de nobis laudis
aura crebuerit. Quid adulantiū
fauoꝛ demulserit virtutū impera
trix humilitas archā mentis nr̄e
nō deserat. ne toꝛtuosus serpēs. q̄
qn̄qꝫ latitat in herbis virētibus i
hūanis. s. fauoꝛib⁹ iuxta illō poeti
cū. Fugite iā pueri. latet hic angu
is i herba: vt sui dentib⁹ veneno
sis nos capiat. captos pimat. ⁊ oc
cidat. Igit̄ humilitatem magnā
teneamus in oibus vt in humili-
tatis auctoꝛe manere possimus ⁊
q̄z totius cū ipso esse ⁊ cū ipso re-
gnare valeamus. Ois. n. q̄ in il-
la manet ex dilectiōe nō dubitet
nō hesitet cū illo manebit ex dile
ctionis retributiōe. Vidim⁹ q̇d
sit manere in illo. Nūc q̇d sit ma
nerē cū illo necesse ē videam⁹. Ma
nere cū illo est eē vbi ille ē cū illo
in gloꝛia felici gaudere in trono
pħēnitatꝫ regnare illū facie ad fa
ciē ꝯtemplari. sicut faciūt angeli
sci ⁊ post resurrectionē coꝛpoꝝ cū
visuri sūt oēs electi iuxta illō apo
stoli. Cū. n. appuerit xp̄s vita nr̄a
tū ⁊ vos appebitis cū illo in glo
ria. Manere iuxta eū ⁊ non in il-
lo: nec cū illo ē. nō esse in via fidei
spei ⁊ charitatis: sed via erroꝛis n̄
eē in via p̄cepti: sꝫ i via peccati.
Iste inq̄z si nō in xp̄o vel cuꝫ xp̄o
tū iuxta eū. est qꝛ ⁊ cito pōt erro-
rē deserere ⁊ in xp̄o p fidē speꝫ ⁊
charitatē ꝯtinuo feruere. liberuꝫ
arbitriū hꝫ. Illud ad diligenduꝫ
deū dirigere pōt. Pulsat dn̄s ho
stiū ei⁹ illi apiat ⁊ itrabit dn̄s ad
eū in eo manebit ⁊ ipse i eo. Ma
nere lōge ab eo est p sniam dāna-
tionis ab eo recessisse q̄zuis ⁊ alio
mō vtrunqꝫ possit intelligi. Nos
ergo i illo maneam⁹ vt fructū bo
ni opis sp facere mereamur. Ali-
ter. n. nisi in illo māserim⁹ fructū
facere nequim⁹. Ipsa veritas di-
cit ⁊ mutari n̄ pōt. Sicut palmes
nō pōt ferre fructū nisi māserit in
vite sic nec vos nisi i me māserit̄.
Et siq̇s in me nō manserit mittet̄
foras sicut palmes ⁊ arescet ⁊ col
ligēt eū ⁊ in ignē mittēt ⁊ ardet.
Valde. n. timēdū ē illud qō seq̇t̄
siq̇s i me nō māserit ⁊c. Siq̇s nō
māserit in dn̄o iesu xp̄o expellet̄
de ꝯsoꝛtio sctōꝝ ⁊ arescet p̄timoꝛe
⁊ expectatiōe dānatōis ppetue ⁊
ministri tartarei apphendēt illū
⁊ in ignē mitteꝫ ppetuū sine fine
arsurū. Ab hac dānatiōe ppetua
gloꝛie ppetue auctoꝛ nos liberet
iesus xp̄s dn̄s nr̄. qui cū patre ⁊
spū scō viuit ⁊ regnat Deus bn̄-
dict⁹ in seculū seculoꝝ. Amen.

Omel. xij. Serm o. xij.

Omnis q̄ viã veritatis gestit o aripe ↄstat eē p̱ equū vt ad p̄cepta veritatis manum cordis extēdat ⁊ i eis fideliter viuat vt ipsa manus sit plena iacinctis ⁊ venter eius eburneus distinctus saphiris ⁊ verbū verbi preceptuȝ xp̄i i pixide mentis per amorem contineat. ⁊ foris ipse flos verbi per augmentū boni operis redoleat. Profecto quē sic eē ↄstabit a deo quicq̄d sibi profuturū petierit necesse ē ipetrabit. Ipsa regula veritatꝭ ois forma scitatis sanxit iperpetuuȝ nec valebit abrogari: nec de libro iā mutari veritatꝭ sanctio ait.n. iesus meus. Imo ait deus meꝰ veritatꝭ firmitas falsitatis vltio pctōꝝ vltio. via vie vita vite totꝰ dulcis. totꝰ bonꝰ. totꝰ verax totus verꝰ ait.n. Si i me manseritis ⁊ verba mea i vobis manserit qd̄cunq̄ volueritꝭ petetꝭ ⁊ fiet vobis. Magna sunt dona que veritas ipa ꝓmittit. q̄ nullos fallere nouit. Qd̄cūq̄ volueritꝭ iq̄t dn̄s iesus petetꝭ ⁊ fiet vobis. Ita dumtaxat si i me manseritꝭ ⁊ v̄ba mea i vobis mā̄serit. Ac si dicat si i me manseritꝭ p̱ dilectōem ⁊ v̄ba mea i vobis manserit p̱ opis executōne: qd̄cūq̄ volueritꝭ aie ptinēs ad ꝓfectum petite non hesitātes ⁊ ipetrabitꝭ accipiētes. Illa duo pia necessario sibi famulāt adinuiceȝ nec vnū alterius abn̄tiam patit ⁊ q̄lis eoꝝ parilitas fuerit p̱ entunenia cognoscitur. Si aliq̄s manet i xp̄o necessario seq̄t vt xp̄i p̄cepta manere debeāt i eodeȝ. Et qd̄libȝ istoꝝ hoc vnuȝ ↄcludit. Petat a xp̄o qd̄cunq̄ voluerit ⁊ habebit Necessaria videt tal' illatio. Iste manet i xp̄o ergo q̄cq̄d ab eo ad aie ꝓfectū petierit ipetrabit. Similiter ⁊ h̄ alia verba xp̄i manēt i isto. ergo ⁊c. Verūtn̄ dicere possumꝰ si p̱ viȝ copulatiue ↄiūctōis dyaleticꝰ latrator obsistat q̄ nō d̄bȝ poni iter pia. nec iter pteȝ ⁊ totū. sed iter totū ⁊ ptē: ⁊ iter opposita ⁊ ↄtraria: ⁊ iter excedentia ⁊ excessa. Dicimꝰ itaq̄ q̄ q̄dā manēt i xp̄o ⁊ v̄ba eiꝰ manēt i eisdeȝ aliȷ̄ manēt i deo: sed v̄ba dei non manēt i eis. ille q̄ manet i xp̄o ⁊ v̄ba xp̄i i eo doctor ē eccelesiasticꝰ q̄ p̱ eruditōem doctrie auditoribus suis hēt vn̄ ꝓferat noua ⁊ vetera. fructꝰ. s. auctoritatū veteris ⁊ noui testi. bona q̄ discipulis p̄dicat pie ⁊ d̄uote viuēdo i suis factꝭ ond̄dat. Alius.n. p̱ doctrinā verbū dei nō hȝ ⁊ tn̄ i xp̄o manet per bonā vitā. Iste ꝓfecto ⁊ si mādatū xp̄i non hȝ i libro hȝ tn̄ i corde charitate dilato. Isti tales: q̄ȝ felices. q̄ȝ btī. Hoꝝ q̄dem taliū est regnū celoꝝ. Aliꝰ q̄ v̄bū dei hȝ. ⁊ illd̄ ope n̄ exercet: monachꝰ ē religionis sophystice sub p̄textu scitatis paliate q̄ ei qd̄ ex regula b̄n̄dicti didicit p̱uerse vidēdo ↄ̄ dicit. Iste talis nō manet i christo nec christi verba manēt i eo. q̄a nec christū amat. nec eius p̄cepta obseruat q̄uis ⁊ xp̄m amare ⁊ eiꝰ precepta s̄uat se fingat. Sed q̄lis iste miser fuerit dies domini declarabit vbi non esse poterit simulatio

religionis nec fictio sanctitatis
nec sermo sophisticus: nec silo-
gismus vbsutus. Omnia nuda erunt
et apta iesu iudici vere iudicanti di
stricte nõ de facto tm̃ puerso: sed
etiã de vbo otioso: nõ tm̃ de icess
su pedũ nec de labore manuũ sz
etiã de iactu oculorum. Penset er-
go qui talis est ad quid mona-
chus effectus ẽ. Lauit pedes su-
os: quõ reinquinare presumit? Ex
poliauit se tunica: quõ se reindu
it illa. Si mutauit habitũ cur nõ
mutauit et animũ. Si foris albe-
scit cur intus nigrescit. Si illũ fo
ris vestis alba decorat: cur illuz
intus cauteriũ cõsciẽtie deturpat
Si studere silentio debet cur lo
quacitate gaudet? Qui ↄtemptũ
pmisit mundi: cur illi vlteri9 pla
cere ↄtendit? Christo placere cõ
tendat: contemnere munduz nõ
differat. qđ promisit attendat ie-
suz super omnia diligat: nihil ei9
amori prepõat. illius timorẽ vbi
cunque fuerit sederit vel ierit lo
quens vel tacens: esuriens vel si-
tiens. bibens vel comedẽs: infir-
mus vel sanus ante oculos habe
at in quo est fiducia fortitudis
seps eterne beatitudinis fiducia
venie certitudo glorie peccatorum
remissio glorie largitio ac letitie
acquisitio summi et veri dei per
fruitio. btũs vir ait pp̃ha qui ti-
met dñm i mãdat eius cupit nimis
potẽs i t̃ra erit semẽ eius et ipse a
dño bñdicetur. Illa beatitudo per
petue sempiterneqz dulcedinis
multitudo et eterna et iocũda vi
sio dei. est illud donum qđ pe-
tũt a christo illi q̃ manent in xp̃o
Si manens in christo. i. si corde
puro et ↄscientia pura fundaris
in christi charitate nisi tibi nisi
christus satisfacere poterit. nec
aliud nisi ipsum petere iã vale-
bis. Quicũqz inquit dñs iesus.
Salus que nunq̃z finitur vita que
nunq̃z moritur. iocũditas sũma
paradisi gloria omni melle dul-
cior quolibet et nectare suauior
gẽmis et auro p̃ciosior inq̃t inq̃z
dilectoribus suis. Quodcunqz
volueritis petite et fiet vobis. ma
gnũ ẽ istđ qđ dicit. Qđcũqz vo.
pe. et fi. vo. Sz notãdum ẽ q vni
uersale qđcunqz nõ ↄtinet oĩa. sz
illum tm̃ qui continet vniuersa.
Qui sic habet eẽ vt verum semp
sit esse ante omnia tempora de9
de deo in fine temporum natus
ex virgine hõ. salus eterna credẽ
tium omnis spes et refugium ti-
mentium eum. Hoc est illud so
lum quod petunt electi quibus
nil satisfacere potest preter deuz
qui omnia cõtinet. Qui gemũt
et lugent q iesũ beatitudinis au
ctorẽ nõ vidẽt qui nõ quod dele
ctet aspiciũt. Quibus tristia sũt
que occurrũt qui dñm iesũ que-
runt et non inueniunt: et vocant
et non respondet: ad lachrymas
doloris amicas se ↄuertũt: et quẽ
gressu pedũ sequi nõ possunt la
chrimis et gemitibus ↄsequuntur
felix taliũ vita beatus taliuz cur
sus cuius meta tale et tantũ vexil
lũ habere meretur. Hoc non datur
pigris negligentes nõ capiunt:
claudis negatur. Soli currẽti per

latitudinē charitatis debetur. Unusquisqȝ nřm ꝯsiderare nō cesset. qualiter in stadio mandatoꝝ dei currat qualiter in agone xp̄i ꝯtra leonē rugientē ꝯtendat. Neminem vestꝝ credo latere aliquem posse saluari nisi q̄ dño iesu fidelis pseuerauerit vsqȝ ad egressus de babitaculo corporis nec ad brauium eterne dulcedinis puenire qui anteq̄ ad metas veniat in cursu deficiat. Stadium nostꝝ est obseruantia mādatoꝝ dei. Finis stadij nostri est caritatis iuxta illud apostoli. Finis legis est caritas. Caritas stadij nři est ipsa caritas nō qua diligimus deū. sed qua possidem⁹ deū. non ea qua diligitur de⁹: sȝ ea que est ipse de⁹. In stadio mādatoꝝ dei. alius bñ currere incipit ⁊ añq̄ ad metas veniat deficit. Alius pigre incipit ⁊ postea ad metas velociter currit. Alius ⁊ velociter incipit ⁊ velociter pficit. Ali⁹ pigre icipit ⁊ i pigritia sua semp psistit. Duob⁹ istorum brauiū debetur: s. pigre incipiēti ⁊ postea velociter peruenienti. Altero ⁊ agiliter incipienti ⁊ velociter puenienti. Multi eni ad monasteriū veniunt vt ibi regulariter viuant q̄ male incipiūt ⁊ male consumant. sp vagi ⁊ nunq̄ stabiles semp cū non hñt qd volunt murmurosi ⁊ detractores cellularijs a tergo bñdicentes eos cū q̄bus viuunt. Fřes suos iniurijs afficientes moribus indisciplinati gestu ⁊ actu inordiati lutū hitu elati motib⁹ iepti bonis psititis semp ingrati. Isti brauiū eterne beatitudinis nō merebunt hře qꝛ in stadiū mandatoꝝ dei gressū rectū figere noluere. Istis.n. forma sanctitatis ad ꝑfectū non erit quos moꝝ prauitas p inobedientiā venena cōfundit. In istis talibus vba xp̄i non manent qꝛ p̄cepta xp̄i q̄ sciūt vel audiunt ventoꝝ vanitati dedicarunt. Iussa dñi ꝯtennentes cenacula ventris amantes. Ihm esse veꝝ deum. s. eternū deum oipotentem. calcibus nequitie ⁊ malitie pcutientes. odiētes ꝓximum abnegantes dñm iesuȝ xp̄m non obseruantes qd corant omnibus sanctis in die cōsecrationis sue illi promiserunt. Nouerit qui talis est se damnanduȝ a deo quem irridet. Ali⁹ ad monasterium venit vt peccata que commisit in seculo punire debeat in monasterio. Sed postq̄ ingressus fuerit non solum q̄ commisit dolendo non diluit. Sed insup alia forsitan grauiora cōmittit. Sed postea magno dolore compungitur. magno pudore prosternitur: ꝙ peccata que fecit bene viuendo non diluit. sed insup enormiora presumpsit. Tūc ad memoriā reuocat quanta in peccatorib⁹ sit seueritas iudicis quāta in ipsis dānatis sit ipsa pena dānationis. Insup ⁊ considerat quāta sit misericordia redēptoris circa pēitētes bēignitas circa recte viuētes. Tunc omne

malū qđ fecit enumerat tunc tristia q̄q3 añ oculos mentꝭ aceruat Dolorib⁹ agitaꝝ tātis supplicijs angustiaꝝ quātis arctari in ipsis īfernalibus penis ptimescit. quātis cruciari in aīo ignis ⁊ sulfuris ꝑhorrescit. Tūc.n.nihil qđ delectat aspicit tūc triste est qđ occurrit. tūc lachrymis ⁊ dolorib⁹ punit qđ cū delectationib⁹ ꝑpetrauit. Tunc q̄liter dño xp̄o placere possit contendit ⁊ ieiunijs ⁊ oronibus vacans soli dn̄o placere desiderat. qui talis est petat a dño q̄cq̄d voluerit. nō dubitet īpetrabit. nos ergo fratres carissimi mei quos xp̄s ꝓprio cruore redemit ip3 sua sanguinis largitorē hūani generis saluatorē sine mō vltra modū de oī mente totis virib⁹. totis medullis cordis diligam⁹ timeam⁹ ⁊ amem⁹ ⁊ ei⁹ discipulatui inheream⁹ valde ē.n. dulce ⁊ dilectabile letabūdū ⁊ iocūdū fieri discipulū xp̄i. i hoc.n. dñs iesus ait discipulꝭ suis clarificat⁹ ē pr̄ me⁹ vt fructū plurimū afferatꝭ ⁊ efficiamini mei discipuli. nos igiꝭ. q̄ xp̄iani sum⁹ ⁊ xp̄iani vocamur ī ecclesia xp̄i tā q̄3 ī agro sum⁹ ꝯstituti. alij fructū afferūt. alij ī sterilitate ꝯsistūt alij tenues ⁊ pauculos fruct⁹ faciūt semꝑ pigri. semꝑ negligētes pigri ad orone. tardi ad lectionez. ad vigilias longo sōno depssi ad laborē nimiū teneri ⁊ dlicati. in his ñ valde clarificaꝝ pr̄ dñi nr̄i iesu xp̄i. q2 nec plurimū afferunt fructū nec discipuli xp̄i esse ꝓbāꝝ alij dulces fruct⁹ ꝓducūt ī fertilitatꝭ abūdātia. Dulces inq̄3 deo ⁊ dulces hoib⁹. hi clarificāt deū. ⁊ de⁹ clarificabit eos ī die retributiōis. opū. ī die collectōis fructū nouaꝝ qñ veniēt ī exaltatōe portātes manipulos suos. Hi sūt mites ⁊ hūiles. deuoti ⁊ obedientes. ad vigilias vigiles ad omne op⁹ bonū feruētes ī orone sublimes. ī lectōe sacre subtiles. ī meditatiōib⁹ suspirātes ī ꝯtēplatōi b⁹ gemētes ⁊ flētes seminātes ī lachrymis: s3 gaudeāt ⁊ exultēt. q2 ī gaudijs metēt et̄nis. Alij sūt q̄ nō faciūt fructū. s3 frōdes tm̄ ꝑducūt ⁊ folia: hi sūt q̄ spē3 scitaꝭ hn̄t s3 fructū scitatꝭ ñ hn̄t. ad coꝝ radicē securis posita ē. Ut quid terrā occupāt: Excidāꝝ ⁊ ī ignez mittātur. Infructuosis arborib⁹ dura ⁊ amara sn̄ia datur. Dis arbor inquit dominus iesus que nō facit fructum bonum excidetur ⁊ in ignez mittetur. Timeāt ergo arbores īfructuose ypochrite dealbata sepulchra tūba sculpta ⁊ bn̄ polita. Extirpent quod latet itrinsecus cōfiteantur ⁊ sanentur. Mutent fortitudinē suā mutent ꝯscientiam suam conscientie sanent cauteriū ⁊ in via mandatoꝝ dei dirigant gressum ⁊ faciant fructū. vt ꝑ illos pater clarificeꝭ in filio ⁊ christus in patre suo. ⁊ ipsi clarificenꝭ in patre ⁊ filio ⁊ ī spiritu sancto felix ille beatus ille ꝑ quem deus pater clarificatur. ꝑ quem christus laudaꝝ ⁊ spiritus sāctus glorificatur. O

nimis felix cuiꝰ vita ⁊ mores lau
des intonāt creatori. O. viꝝ bea-
tū cuiꝰ aīa suo famulat creatori.
o. beata aīa que suo pro viribus
placere satagit redemptori. Bñ
dicta sit aīa illa cui est tota dile-
ctio xp̄s cui nil satisfacere potest
preter ipsum: qui pro eius amore
otiosus ē que nil preter christum
diliger nouit. qui dilexit nos ⁊ la
uit nos a peccatis nr̄is in sangui
ne suo. ⁊ dedit semetipsū redem
ptionem pro nobis vt nos ꝑ san-
guinē suū adoptaret in filios dei.
Per oīa sit bñdictus xp̄s. q̄ sic di
lexit genꝰ hūanū sicut deꝰ pr̄ di
lexit eū. ipse. n. dicit Sicut dilexit
me pater. ⁊ ego dilexi vos. o. cara
charitas o eterna ṽitas. o. dulcis
etr̄nitas. o beata felicitas. o. decus
angeloꝝ. o splēdor sanctorū iesu
bone iesu sancte: vita imaculata
vita eterna. salus icorrupta. ꝑpe-
tua gloria totꝰ dulcis totus ama
bilis. qñō nos amasti? qñō nos di-
lexisti. qui te ip̄m ī mortē dedisti.
Amor tuꝰ nesciuit habere modū
⁊ mensuram. Tua xp̄o charitans
tenere non potuit. Sicut dilexit
me pater inquis: ⁊ ego dilexi vos
Utinam ⁊ ego essem quē dilige-
ret dominus meus. vtinam audis
sem ex ore domini mei. Sicut di-
lexit me pr̄ ⁊ ego dilexi te. q̄d mi
hi iam deesse posset. si me dilige-
ret iesus meꝰ: Deus inq̄ ⁊ vtinā
meus. O felices diuitie. O opes
beate possidere iesum possidere
dominum christum. Illum mi le
ctor posside per amorem ⁊ sic il-
lum possidebis eternaliter per
amoris retributionē. Ipsa ṽitas
ait. Ego diligentem me diligo. ⁊
qui dilexerit me diligetur a pr̄e
meo ⁊ ego diligam eum ⁊ mani
festabo ei meipsum. Quantꝰ fue
rit amor quē circa nos xp̄s mo-
riendo exhibuit enarrare nō suf
ficit aliquis viuēs. lachryme di-
cant q2 voces explicare desistūt:
Sicut dilexit me pr̄ ⁊ ego dilexi
vos. Uideamus qñō eum deus
pater dilexerit ⁊ quomodo nos
dilexerit ipse. ait enim apostolꝰ.
Christus factus est ꝓ nobis obe
diens vsq̄ ad mortem. mortem.
autem crucis. propter q̄d ⁊ deus
illum exaltauit ⁊ donauit illi no
men quod est sup omne nomen
vt in nomine iesu omne genufle
ctatur. celestium terrestium ⁊ in
fernoꝝ. Et propheta loquens de
eo ad patrem ait. omnia subieci
sti sub pedibus eius. oues ⁊ bo-
nes vniuersas isuper ⁊ peccora
cāpi: volucres celi. ⁊ pisces ma-
ris qui perambulāt semitas ma
ris. Ecce quomodo dilexit deus
pater filium ⁊ ipse non iudicat
quenq̄ sed iudiciū omne dedit
filio suo ⁊ dedit illi nomē quod
est sup omne nomen: vt in noīe
eius quod dicitur iesus oē genu
flectatur celestium terrestium ⁊
infernorum. i. omnis creatura ce
lestis vt sunt angeli archangeli
troni dominationes principatꝰ
⁊ potestates. virtutes. cherubin

⁊ seraphin ⁊ oīs celicus ordo: ⁊
omnis creatura terestris. ⁊ nō ſo
lum hoīes: sed ⁊ bruta aīalia au
dito nomine christi cōtremiſcūt
insuper ⁊ oīs infernalis creatura
tremit ⁊ cōtremiſcit ad tanti no
minis inuocationē. Magna ē igit
dilectio pr̄is in filiū. cū sic eū sub
limauerit. cū sic eū exaltauerit: vt
oīa subiciat sub pedibus eius. vt
oīa supponat ditioni eius. Vidi
mus quō pr̄ dilexit xp̄m. Nūc su
pest vt videamus quō nos dile
xit xp̄s. Quis vnq̄ enodare ſmo
ne amoris abundantiam chari
tas. eminentiā. quā habuit xp̄s i
nobis q̄ dilexit nos ⁊ lauit nos a
peccatis nr̄is in sanguine suo qui
mortē nr̄am sua morte destruxit.
pro nobis eligens mori. vt nos a
morte liberaret et̄na ⁊ nos illuc
attraheret vbi ipse est i gl̄ia pr̄is.
Ait. n. volo pr̄ vt vbi ego sū illic
sit ⁊ minister me⁹. Ecce quō dile
xit nos ꝓ nobis elegit mori. ve
re ne nos morte dānaremur eter
na. Resurrexit a mortuis. vt sue
nos resurrectōis tribueret eē par
ticipes Ascendit in celū. vt nos ꝑ
nos haberet ad palatia celi ⁊ se
det ad dexterā pr̄is. Coronās ⁊ lo
cans. letificans ⁊ collocās quos
proprio cruore redemit quos in
glutino sibi charitatꝭ aseruit se
cū in eadē dextera pr̄is. ip̄m igit
xp̄m. sine mō vltra modum absq̄
meta: vltra metas. assidue ꝯtinue
toto corde tota mēte totis virib⁹
totis virtutibus diligamus vene
remur ⁊ amemus. vt ad ipsum e
cum ipso peruenire ⁊ regnare va
leamus. Qui cū patre viuit deus
⁊ cū sancto flamine bn̄dictus oī
tēpore seculi. Amen.

Omel. xiiij. Sermo. xiiij.

D E dilectiōe dei cū plus bi
bo plus sitio. ⁊ ex ea satura
ri n̄ possū nec ego: nec ali
q̄s perfecte diligēs xp̄m. ip sa cū
plus edit. pl⁹ famē accreſcit ⁊ cū
plus ipsa bibit plus sitim iacuit
ipsam quam inhabitat mentem
sic inebriat: vt nil iam querat vel
diligat nec diligere possit: nec va
leat p̄ter eū. ⁊ sic mūdū dilexit vt
filiū suū vnigenitū daret. vt oīs q̄
credit ⁊ diligit illū nō moriatur.
sed viuat cū eo. Ad hāc nos dile
ctionē auctor ipse inestimabilis
charitatis inuitat in ea nos mane
re p̄catur ⁊ rogat. Ait. n. manete
in dilectiōe mea ac si apte dicat.
Or ego ea dilectōe. qua me pr̄ di
ligit vos diligo: eadē dilectione
me vos diligē rogo. ⁊ qm̄ dilectō
vestra me vsq̄ ad mortē ꝑduxit.
hec ēt mors crudelissima ip̄a a ve
stra charitate seiūxit. me diligite
⁊ in mea dilectione manete. sꝫ q̄li
ter in ei⁹ dilectiōe manere debea
m⁹. sequit ⁊ dicit. Si p̄cepta mea
ſuaueritis manebitis in mea di
lectiōe sicut pr̄is mei p̄cepta ſua
ui ⁊ maneo in ei⁹ dilectione. Qui
hꝫ aures audiēdi audiat. ⁊ q̄ hēt
cor intelligēdi intelligat. Mensu
rā nostre possibilitatꝭ videt exce
det vires aī ⁊ corporis ac visus su
pergredit vniuersos. Preceptū
qd̄ nobis dn̄s impat ꝯsiliū est no

stre salutꝫ qđ ipe auctoꝛ nr̄e.salua
tis nobis accōmodat.quis vnq̄ꝫ
hoiuꝫ ex apostatica radice ꝑmi
parentꝫ exoꝛtꝰ potuit vel poterit
sine aliquo trāsgressiōis neuo cū
oī officio caritatis icussa ⁊ imma
culata xp̄i obseruare ꝑcepta sicut
ipse in totū ⁊ in partē sui pr̄is ser
uauit mādata. q̄ peccatū non fe
cit:nec vnq̄ꝫ peccare iam potuit
nec peccare iā voluit. Nō ēin fi
lijs hoiuꝫ magnꝰ vel paruus tan
ta ꝑditus sanctitate:nec tāte re
ligionis ꝓuilegiatꝰ honoꝛe q̄ nō i
peccatꝫ fuerit ꝯceptus.vel in pec
catis fuerit post ꝯuersatus ꝑter
matrē immaculati peccatū nō fa
cientis.sꝫ peccati mūdi tollentꝫ
de q̄ cū de peccatis agitur nullā
ꝓrsus volo hr̄e questionē. vnde
non imerito nullus tante scitatꝫ
fulget ꝓrogatiua q̄ in oibus ⁊ ꝑ
oia istud sic iam valeat obserua
re ita duntaxat si fuerit exp̄ssiuū
quantitatis. Sed notandū est ꝙ
hoc aduerbiū sicut non hic quā
titatis:sed qualitatis similitudi
nem notat sicut supius assigna
uimus vbi dr̄. Mādatū nouum
do vobis vt diligatꝫ iuicē sicut di
lexi vos.⁊ ē sēsus. si ꝑcepta mea
ſuaueritꝫ:sicut ⁊ ego ꝑcepta pr̄is
mei seruaui ⁊ si manseritis in di
lectione mea sicut ego i dilectōe
pr̄is mei maneo.i.similiter in obſ
uanti a mandatoꝝ meoꝝ vsq̄ꝫ ad
exitū de hitaculo carnis obediē
tes fueritis iuxta possibilitatē ve
stre fragilitatꝫ sicut pr̄i obediēs
sui vsq̄ꝫ ad moꝛtē crucis iuxta ple
nitudinē diuinitatis que in me
coꝛpoꝛaliter hītauit manebitis i
dilectione mea ⁊ ego in dilectio
ne vr̄a sicut ⁊ ego in dilectōe pa
tris ⁊ pr̄ in dilectione mea. Vel
possumꝰ dicere ꝙ hoc aduerbiuꝫ
sicut in nobis in hoc loco vt sue
significatōis nō exercet sꝫ notat
tantū ibi similitudinē dilectōis
⁊ obediētie xp̄i ad deū p̄rezesse
mōitoꝛiā nobis.vt xp̄i ꝑcepta de
beamꝰ obseruare ⁊ i eiꝰ dilectōe
māere. Acsi dr̄et ego ꝑcepta pa
tris mei ꝓ vestra salute ſuaui ⁊
iō maneo in eiꝰ dilectiōe. Et vos
ꝑcepta mea ꝓ meo amoꝛe seruā
te:⁊ sic manebitis in mea dilecti
one. Adhuc amātis amoꝛ me cō
pellit.caritas nr̄i dilectoꝛis iesu
xp̄i dn̄i nostri sed vtinā dilecti.s.
istud capitulū repetere i dilectōe
mea mēte. O iesu iesu r̄surrectio
moꝛtuoꝝ.vita viuentiū.salꝰ eter
na credētiū.totus dulcis totus
amabilis.totus delectabilis.que
rentibus te diligentibus te inue
nientibꝰ te. Dignare me seruuꝫ
tuū loqui cum dn̄o hominem cū
deo.psalma cū psalmatoꝛe factu
ram cum factoꝛe. redemptū euꝫ
redēptoꝛe:igitur audi me.⁊ ne ꝑ
turberis ꝑꝑ me. Nā ego sū.licet
peccatoꝛ q̄ diligo te.nisi tecū lo
quendi ausuꝫ p̄bet dilectio tua
attrahit mentem charitas tua
amoꝛ instigat. Dixisti apostolis
tuis.⁊ per eos dictum intelliga
mus nobis. Manete i me ⁊ ego
i vobis.obsecro te iocūditas pul
chꝛa.dulcedo melliflua suauitas

odoris: odor suauitatis letitia sū
ma gloria sempiterna vita scōꝝ
decus angeloꝝ saluator mundi.
fili dei viui. iesu dulcissime specio
sissime carissime ⁊ amātisime. dic
queso que ē causa tue dilectiōis
tue glutine caritatis ob quam ⁊
te diligere: ⁊ in tua dilectiōe ma
nere nos pcipis. Dic vt qui non
te diligunt audiāt ⁊ diligāt. Et
q̇ te diligunt magis ac magis i
tua dilectiōe feruescāt vox tua dl
cis sonet i auribus meis. Dic si-
cut dilexit me pr̄: et ego dilexi
vos: ⁊ qꝛ dilexi vos mihi repēdi
te vicē me diligite ⁊ i mea dilecti
one manete. iustum est equū est
de iesu hoc qd̄ dicis. hoc quod i
peras nobis. hoc est ⁊ ois eq̇tas
Dicat vt dilectus diligentez di-
ligat. ⁊ amatus amanti mutuaz
caritatem impendat. Uex tamē
aliam causam tue dilectionis in
quirimus qua magis te diligere
debeamus. Dic nobis q̇ es ⁊ q̇d
fecisti nobis. vn̄ nobis te diligere
precipisti. Dic nobis. Ego sum.
qui sum. Ego suz alpha ⁊. O pri
cipium ⁊ finis. creans celū ⁊ ter
ram aera ⁊ maria oia q̇ in eis sūt
factor ⁊ creator cunctoꝝ: rex re-
gum ⁊ dominus dominantium
Audiuim⁹ ⁊ gauisi sumus ⁊ cer-
ti sumus qm̄ tu es deus per oia
secula benedictus. Sed adhuc
quod pro nobis fecisti. Implo-
rant gemitus nostri requirūt la
chrym e peccatricis anime mee.
Illud cum recolo quod feceris
mihi: ⁊ quod fecerim tibi. visce-
ra mea iter se colliduntur spūs
contremiscit. aia conturbatur. vul
neror ⁊ confodior dolorib⁹ mul
tis. Nec mirꝫ. Perpendo quid
fecerit seruus dn̄o suo ⁊ quantas
⁊ quales fuerit dn̄s penas p ser-
uo. Conscientia mihi testis ē de
iesu. quid fecerim tibi. ⁊ crux tua
mihi testimoniū perhibet quid
tu feceris mihi. Tu de⁹ ⁊ ego ho
mo. ⁊ tū pro me tu deus factus
es hō. Tu creator ⁊ ego creatu-
ra. tu ꝓ me dignatus es fieri cre
atura. Tu dn̄s nos serui. ⁊ ꝓ ser
uis dignatus ea fieri seruus. pe-
grinus peregrinis pro exulibus
exul: pro paupibus paup: ꝓ hūi
libus humilis. ꝓ mortalibus nō
tantū mortalis. sed mortu⁹. Nō
qualicunq; morte. sed dura ni-
mis. amara nimis ⁊ turpissima
morte. s. crucis. Hec est opa tua
deus. Hec opa tua considero ⁊
ꝯtremisco. in his te misericordez
esse cognosco ⁊ reuiuisco ⁊ ꝓpt
hoc in te confido de te cōfido te
amo. te diligo te totis visceribus
cōcupisco. Hec opa fratres mei
sunt causa dilectōis christi vnus
q̇sq; vestrum videat si dn̄m iesuz
diligere debeat. Quid ꝓ nobis
facere debuit. ⁊ non fecit. Qūo
nos pl⁹ amare potuit. ⁊ nō ama
uit. Maiorē in nobis dilectionē
non potuit habere q̄ꝫ habuit qꝛ
animam suam in mortē pro no-
bis posuit. Ipsa beata veritas.
testis est. q̄ maiorem caritatem
nemo habet q̄ vt animam suam
ponat quis pro amicis suis. Nō

ergo nobis vilescat fr̄es mei ip̄z dilectio xp̄i q̇ dilexit nos:ꝛ lauit nos a peccatis nr̄is in sanguine suo.nō vobis vilescat fr̄es mei:nō vobis amarescat ipse amor xp̄i ipsa caritas christi. Amor christi totus dulcis.tot⁹ dlectabil̄.suū possessorē non cruciat. sed delectat.non eneruat.sed roborat. cūcta terrena subsanat. sola celestia captat christi mandata req̇rit.ꝛ ea ꝓ viribus obseruare cōtendit.ꝛ de obseruatione p̄ceptoruȝ gressu felici prouehit ad p̄ceptionem gaudioꝝ:vt cuȝ illo iā p̄fecte gaudeat:ꝓ cuius desiderio in hac valle lachrymaꝝ positus tam amare feliciter suspirabat. Unde recte sequitur. Hec locutus sū vobis:vt gaudiū meum in vobis sit:ꝛ gaudiū vestꝝ impleatur.ac si diceret. Jō preci pio vobis:ꝛ moneo vos mea obseruare precepta ꝛ manere in dilectione mea: vt gaudium meū in vobis sit:ꝛ gaudium vestꝝ de me adimpleatur: vt habeam de vobis permutuam caritatē:quā mihi impenditis : vnde possim gaudere:ꝛ illud gaudiuȝ.quod in retributione premioꝝ electi s̄t percepturi:percipere ꝛ possidere possitis. Uel aliter vt gaudium meum:sit in vobis: ꝛ gaudiū vestrum impleatur. Omnis.n.qui christum de intima cordis medulla pure ꝛ illibate ꝛ inconcusse intra sinuȝ charitatis brachijs amoris complectitur ꝛ cōnectit totum eius gaudium reputabit in suū. Immo amplius gaudet de gaudio quod xp̄s accepit a patre resurgendo.ad celos ascēdendo.in dextera eius sedendo q̄ȝ de illo gaudio:quod in die iudicij est p̄cepturus a xp̄o. Igitur fratres carissimi maneat i vobis gaudium xp̄i:siue sit actiuum siue passiuum:siue sit diligentis siue dilecti:id est siue sit gaudium quo christus gaudet de vobis:siue sit gaudium quo nos gaudemus de xp̄o : xp̄i obseruemus precepta : vt ipse gaudere possit de nobis: ꝛ nos de ipso gaudere possumus. Maneat in nobis gaudiū beatitudinis ei⁹:nō solum qua beat vel beatificat de seipso gaudentes:sed etiam qua clarificatus est a patre:vt nos cū illo in eternitate mereamur regnare : per eundem dominum iesum christum:qui cum patre ꝛ spiritu sancto viuit ꝛ regnat deus benedictus.per oia secula seculorum amen.

Sermo.xiiij.

c

Um de redēptore nostro lingua nostra silere nō debeat:ꝛ ne cito sit ad futurum de ipso tacentib⁹ nimis nr̄ȝ interesse considero si diem ꝛ diē de ipso loquendo:non perfūctorie terminemus.ꝛ econtrario dire damnationis nos subire sniaȝ si vanis verbis nostram manumiserimus linguaȝ. Igitur vana verba ꝛ non sonantia xp̄ȝ nec religionis tenentiā pondus in oi loco eterna clausura damnan

tes ad dulcia eloq̄a a verbo pſiſ
eructuata cythara nr̄a ſuas cor/
das extendat: ⁊ plectꝝ mentꝭ lin
gua vocis magiſtra tuba inſonet
ſaluatori q̄ de ore mellifluo xp̄i ꝑ
fluxere dulcia eloquia vite. Sed
vtinā quod vobis proponit̄ nul
la vilitatis vel contēptus offu/
ſcaret obductio: ſed artius cari/
tate obnexū: careſceret vobis ſu
per lapidem precioſū: ⁊ dulcius
ſapet in veſtri cordis palato: ſu/
per oīa mella ⁊ ſuꝑ quenlibet fa
uuz. Ipſe auctor dulcedinis cui
oīa optata ſuccedunt: cuius vo/
luntati cuncta obediunt: q̄ ēt ea
poteſt que impoſſibilia videntur
eſſe: ſic dulceſcat in cordibus ve/
ſtris: vt vos de eo ſemꝑ audire d̄
lectet: ⁊ me interius ſapiam que
de ipſo eſt doceat: ⁊ ꝑ lāceā oris
mei vulneret ⁊ confodiat hoſtē
generis humani: q̄ pro virib⁹ ela
borat: vt ipſa nobis verba chriſti
auditu vileſcant: ⁊ mihi ⁊ aliȷ̄s ꝑ
dicata ⁊ docta. ſententiā damna
tionis impendant. Adiuuet nos
ſemꝑ ⁊ protegat ⁊ defendat ieſuſ
ab illo q̄ dilexit ⁊ lauit nos a pec
catis nr̄is in ſanguine ſuo nos i
ſtruens verbo ⁊ informans exē/
plo: ſtatuens edictū ſanctiēs pre
ceptū edictum dulce p̄ceptū vi/
te. edictū amoris p̄ceptū caritatꝭ
ſtatuens ⁊ adimplens precipiēs
⁊ ꝑficiēs in ſe inquā ⁊ in nobis.
Hoc eſt illud preceptū qd̄ ieſus
precepit: quod ſtatuit diſcipulis
ſuis preceptū. ſ. caritatis prece/
ptū dilectionis: quod incipit ſic:

ſic hꝫ. Hoc eſt p̄ceptū meū vt di/
ligatꝭ inuicē ſicut dilexi vos. Dul
cis ⁊ ſuauis dn̄s dulce ſuaue mā
datū ꝓponit. Dulce ⁊ ſuaue il/
lud eſſe videt̄: qd̄ p̄cipit dilectio
⁊ alicit amor. nā nulla ibi appet
difficultas vbi eſt caritas eſt nul
lus ibi labor: vbi verus amor eſt
Cuncti amori libenter obedıūt:
⁊ eius iugo colla ſummitūt. lu/
brici lubricoſo. ſancti ſcō. caſti ca
ſto. quilibet in deſiderio ſuo. Jō
dn̄s dat p̄ceptū amoris p̄ceptuꝫ
dilectionis: vt ſuo p̄cepto omneſ
obediant. ⁊ ceruicem ſuꝑbie ſue
ſub iugo ſue humilitatis edoma
re feſtinent. Igit̄ fratres mei tan
q̄ꝫ boni diſcipuli xp̄i ad audien/
dum eſtote parati: ⁊ preceptum
xp̄i quod euangelica vobis ito/
nat tuba libenter accipite ⁊ effi/
caciter in oībus ⁊ per oia adim/
plete: vt ad illum poſſitis ꝑ amo
rē redire: a quo ꝑ tumorē ſuper
bie receſſiſtis. Nunc intēdat ca/
ritas veſtra q̇d vobis precipiat
caritas vera: caritas inexquiſita
caritas inaudita: caritas pia: ca
ritas bona caritas tota dulcis:
tota delectabilis: caritas: ſpōſus
ſpecioſus: decorus: candidus: ru
bicundus: electus ex milib⁹ xp̄s
futuri ſeculi iudex: princeps pa
cis ⁊ dn̄s vite. Ait domin⁹ ieſus
per omnia tempora benedictus
Hoc eſt preceptum meum: vt di
ligatis inuicem ſicut dilexi vos.
Leue preceptū: ſuaue p̄ceptum:
⁊ dulce preceptū. Ad portandū
leue. ad amplectendū ſuaue: ad

tenēdū dulce ⁊ delectabile. quid leuius: q̄d suauius q̄ due dulci⁹ q̄ʒ diligere: Hoc pōt oīs homo sanus ⁊ eger: diues ⁊ paup: stultus ⁊ sapiēs. nobilis ⁊ ignobilis seruus ⁊ liber. nemo se excuset. nemo se i hac parte apologizet. Cuilibet homini est possibilitas ista cōīs. amare videlicet. Sequitur igit̄ ex p̄cepto dñico. vt nos inuicē diligere debeamus. Sed qm̄ multi se diligūt nō ea dilectione q̄ charitas ē. sed ea q̄ in dñʒ est blasphemia. vt ea que fit pro pelle ad pellem: que ɔcipit dolorem ⁊ parit iniquitatē. vt ceca libido. ꝓstibulosa cupido. q̄ eculeum suum: sic ad impetiginē calcaribus malitie ⁊ nequitie ire cōpellit. vt baratrū inferni in quo ē preuidere ⁊ vitare nō possit adiunctum ē: sicut dilexi vos. quō xp̄s nos dilexit: quod ipse dedit supra scriptū relinquimus. Sed vt teipsum ad istud cognoscendum: reducam ad teipsuʒ. nouerit dilectio tua. sācta religio tua. ꝙ caro xp̄i ⁊ sanguis qui in altari a fidelibus sumit̄ ⁊ imolatur. tibi testimoniū perhibet quomodo nos dilexit xp̄s. Jdeo noscat dilectio tua: ꝙ vtilitati ꝓximoꝝ vtilitas ꝓpria quādoqʒ est postponēda. Sed si aliā dilectioneʒ xp̄i adhuc sāctitas tua requirit etiā in bonis temporalibus tibi ab ipso collatis poteris iuenire. Vñ notandū est duas eē christi dilectiones. vnam temporalem: aliam spiritualē. vnā cōmunem aliā specialem. primam. s. tēporalem cōiter iustis ⁊ impijs. pietas creatoris adhibuit. spiritualē. vel specialē. pie ⁊ iuste viuentib⁹ tm̄ attribuit. Hec. s. specialis bifariā spargitur. Alia est de collatione virtutum. alia de retributiōe meritorū. alia est qua nos virtutib⁹. contra tela hostis nequissimi roborat. alia qua nos de nostro tyrāno legitime triūphantes. gloria ꝑpetua ditat. Has duas dilectiōes nobis ipsa pia christi dilectio dedit. qua dilexit nos. ⁊ lauit ab oī inquinamento carnis ⁊ spiritus i sanguine suo. Sicut igitur nos xp̄s duplici amore dilexit. ita nos bina charitate flagrare p̄cepit dilectione sui. ⁊ dilectione ꝓximi. Si charitatem deo. ⁊ hominibus corde puro ⁊ conscientia bona. ⁊ fide ñ ficta exhibemus. facile peccato resistimus. bonis omnibus abundamus. seculi blandimenta reijcimus: ⁊ omnia etiā que difficilia sunt humane fragilitati vel aspera. etiā cū dilectione ꝑficim⁹. si tm̄ deum perfecta charitate. q̄ nobis ab illo est ex toto corde. ⁊ ex tota anima diligamus. Queʒ si ex toto corde diligimus. nihil erit i nobis. vñ peccati desiderijs seruiamus. ⁊ quid est. deum diligere: Jlli soli occupari. animo cōcipere fruende visiōis ei⁹ affectū habere peccati odium. mundi fastidium. diligere proximū quem in se censuit diligendum. in ipso amore fuare legitimū modū. nec ꝑuertere dilectionis ordinē con

stitutū. Ordinē dilectiōis illi p̄uertūt: nec modum diligendi custodiūt: qui aut mundū qui contēnendus est diligūt: aut corpora sua minus diligenda plus diligunt: aut p̄ximos suos nō sicut seipsos aut deum plusq̄ seipsos forte nō diligūt. Corpus nostrū a nobis est diligenduz: vt saluti ei⁹ aut fragilitati naturalr̄ ꝯsulā: vt spiritui ordiate fuiat suis motibus: aīe rationi in nullo ꝯtradicat: vt in die resurrectionis gloria felici perenniter cum domino viuat.

Sermo. xv.

Proximos nr̄os tūc diligimus sicut nos: si nō p̄pter aliquas vtilitates nr̄as: vel sperāda bñficia vel accepta: vel p̄ affinitates: vel ꝯsanguinitates: sꝫ p̄pter hoc tm̄ q꞉ sīt nr̄e nature participes diligam⁹. p̄uide sm̄ nos oēs p̄ximos diligamus: quantum ad mores bonos ⁊ ad vitam eternam consequendam: eoꝝ saluti sicut ⁊ nostre pro posse consulendo ⁊ eoꝝ necessitatibus p̄ut facultas suppetit subueniēdo. deum ex toto corde diligim⁹: si illi soli sm̄ nr̄ꝫ posse placere ꝯtēdim⁹: si ipse solus ē desideriū nr̄m spes nr̄a: intentio nr̄a: totus amor noster tota charitas nostra. Alioquin illum nō perfecte diligim⁹ nec caritatē tenemus: ⁊ qui caritatem nō habet iā nō est eius: nec illuꝫ habebit in premiū sui laboris q̄ in hac erūnosa solitudine: rectā semitā nō tenuerit caritatis. hec est inquā semita caritatis non solum diligentem diligere: sed etiā odientē nō minus q̄ꝫ seipsuꝫ: sed sicut seip̄m. Stricta ⁊ angusta ē semita ista. ⁊ pauci vadūt p̄ eam Illi soli vadunt. per eā: q̄ p̄p̄ xp̄ꝫ seipsos despiciunt. ⁊ q̄bus cūcta preter ipsum xp̄m vilescunt. Isti si aliq̄s diabolicas sentes viatores caritatis occultare volentes inuenerint tanq̄ cerui agilit̄ fortiterq꞉ currentes. amore celestis patrie ducti: vltra dāt saltum. ⁊ ip̄ꝫ diabolum fraternum odiuꝫ suggerentē: ⁊ deducūt ad nichilum. ⁊ ipsos mot⁹. cū ex illata sibi iniuria quodāmodo ꝯturbati fuerint. in fr̄eꝫ cōuiciantem insanire cupiētes: camo caritatis cōstringūt. ⁊ allidunt ad xp̄m. Tales p̄fecto aīam suā ponunt. q꞉ amicis ⁊ inimicis se p̄ caritateꝫ prosternunt. vt oēs hoies lucrifaciāt xp̄o. Qui sic agit ⁊ xp̄i p̄ceptis obedit. ⁊ ei mutuā caritatem ipendit. iste in veritate amicus est xp̄i. ⁊ q꞉ ipsum christum seip̄m odit ⁊ super omnia diligit ⁊ p̄p̄ ipsum odientia cuncta. gaudeat qui talis est. Qui talis est vere monachus est. ⁊ qui talis n̄ est. licet sit cuculosus. licet sit pānosus. siue abrasus. siue tōsorat⁹ habeat q̄cq̄d vis. sit quicq̄d vis est imago vel pictura monachi ⁊ non est monachus. Ad verecūdiā freneticoꝝ dico. Sūt q̄dā in

monaſterio moꝛbo frenetico la-
boꝛantes. ad irā pꝛōpti. ad iracū-
diam pparati. ad odiū feſtini. qui
pꝛuriginē coꝛdis per ſcalpedinez
lingue trahūt ad ſcabiē cutis mē
te coꝛrupti. vagi ⁊ inſtabiles. cir-
cūoculiones. ſuſurrones guloſi.
murmuroſi inuidi tumidi ⁊ elati
deo de bōis collatis ingrati. ade
pꝛeuaricantis pellicia veſtitiſilli-
us veſtimēto ſalutis nudati q̄ ſꝫ
deum creatus eſt in iuſtitia ⁊ ſan
ctitate v̓itatis. Iſti pelluca͂ vete-
rem retinent. ⁊ fronte polita aſtu
tam rabido poꝛtant ſub pectoꝛe
vulpē. Talium frons erubeſcat.
ꝯfundatur ⁊ erubeſcat nimis ve-
lociter. Confiteantur. ⁊ ſanentur
mutēt aīum. dirigāt greſſum i ſe
mitis eternitatis: in viȷs caſtiſſi
mi amoꝛis p̱ gloꝛioſiſſimam viaz
charitatis. fratribus mutuā chari
tatē impendant. deum ſup oīa di
ligant ꝓ illius amoꝛe aīam ſuam
ponāt. in oībus ⁊ per oīa eius pꝛe
ceptis obediant: vt xp̄i amici me-
reātur vocari. ⁊ eē qui dicit. Uos
amici mei eſtis. ſi feceritis q̄ ego
pcipio vobis. O magna dignatō
inextimabilis charitatis exubera
tio. molita bonitas interpꝛetabi-
lis pietas. Ab eius coaditiōe ſer-
uoꝛum. inuenimur indigni. ⁊ tn̄
nos dignat̄ hr̄e. ⁊ vocare amicos
Largitoꝛ dulcediniſ. amatoꝛ cha
ritatis. immo charitaſ cara. ⁊ bea
ta iocunditas. ⁊ iocunda tranq̊l-
litas: ⁊ ſecura ſecuritas. ⁊ felix et̄
nitas. ⁊ eterna felicitas. dn̄s ieſus

totꝰ ꝯſiderabilis. totꝰ amabilis.
theſaurus incōparabilis. marga
rita inextimabilis. vita viuentiū.
ſpes moꝛientium. eterna eoꝛuz fe
licitas qui pꝛo illius amoꝛe ſe in-
felices fecere. O q̄ꝫ felix eſt ille q̄
pꝛo illius dilectione: fecit ſe infe-
licem. Et q̄ꝫ beatus eſt ille. qui ꝓ
pter ipſum. ſemetipſum miſerum
fecit. Uere ille eſt felix, ⁊ eterna
felicitate dignus qui ſeipſum de
ſpicit ſibi. vt in veritate. placeat
ſuicreatoꝛi. Noſcat ſuperbus om
nis vniuerſus elatus. in galgalis
vitioꝛum fedatus. ſcabioſus i pel
le luxurioſa. ſedatus in conſcien-
tia praua: ſibi placens. ſeipſum ſu
pꝛa ſemetipſum conſtituens, iaz
nō placebit ſuo creatoꝛi. ſi ꝓpter
erroꝛem ſuum pꝛimum. non di-
ſplicuerit ipſe ſibi. Nobis igit̄ di-
ſpliceat fratres mei q̄ mali fuimꝰ
⁊ adhuc forſitan ſumus. ⁊ place-
at nobis q̄ nunc perfecti ſumus,
ſed dante dn̄o ieſu chꝛiſto. ⁊ vtinā
noſtro. Perfecti erimus ipſius
mandata ſeruantes. ⁊ ex inimiciſ
eius amici fiemus qui diſcipulis
ſuis dixit. Uos amici mei eſtis. ſi
feceritis que pꝛecipio vobis. Ad-
huc te alloquoꝛ monace benedi-
cti. O homo velox es ad menſaz
tardus ad eccleſiam. potens ad
potandum. ſed eger ad cantādū
peruigil ad fabulas. ſomnolen-
tus ad vigilias. pꝛocax ad loquē
dū. ſed mutus ad pſallendū. pꝛō
ptꝰ ad irā ⁊ detractionez. tardus

ad oꝛationē inuidie amatoꝛ. xp̄i
perſecutoꝛ feſtucam reſpiciens.
trabez non conſiderans. ceteros
repꝛehēdis. teipſum nō coꝛripis.
malicie inentoꝛ. diſcipline deſtru
ctoꝛ. amicus vitioꝛū hoſtis virtutū.
Hec ſunt que oculuz excecant
⁊ a deo ſeparāt. Hec ſunt que cō
uerſum faciūt peruerſum. mona
chuz demoniacū. Cuz de pꝛofun
do coꝛdis quod rarū eſt: ſed val
de carū eſt. quāto charitatis amo
re. verus amatoꝛ amantū ferueat
i eis quos pio cruoꝛe redemit
in valitudine mea. mihi ab ipſo
collata conſidero. totus in verita
te fateoꝛ mihi diſpliceo. ⁊ ītra me
ipſuz de memetipſo. ꝯfundoꝛ. Cō
fundoꝛ. ⁊ cōfunderer. imo ꝓrſus
vtiqꝫ deſperarem. niſi verbum qd̄
caro factum eſt. ⁊ habitauit in no
bis. ⁊ aſcendens in celū ſedet ad
dexteram patris. propitiatio eēt
pꝛo peccatis noſtris. Sed mihi i
ipo baratro cōfuſiōis me infirmo
iacenti. ⁊ vitioꝛuz febꝛe laboꝛanti
de ſua ſede regali. manum medi
cinalem extendit dicens. Uēi ad
me. qui laboꝛas in laboꝛe peccatoꝛum.
⁊ es oneratus a pondere
coꝝ. ⁊ ego te reficiam tibi parcen
do. ⁊ mei amoꝛis gratiā largien
do: naz amicus meus eris. ſi fece
ris ea que ego fieri tibi mādaui.
Quis ad hec nō confunderis?
nā quod mihi hoc ⁊ tibi. Confun
dātur inimici xp̄i: cōuertāt. ⁊ eru
beſcāt valde cito. ⁊ erūt amici xp̄i
Amici illius ſumus. ſi illum ex to
to coꝛde diligimus. non es ami

cus eius. ſi eum ex omni parte nō
diligis. Si ex vna parte fueris ca
ſtus: ⁊ ex alia ſuperbus parte me
miniſſe debes. qꝛ ſuperbis deꝰ re
ſiſtit. humilibus autē dat gratiā.
neceſſe eſt igitur vt eum ex omni
parte diligas. neceſſe ē. vt ex toto
coꝛde illi adhereas. nā adherere
illi bonum eſt. ſecurum eſt. Quid
eſt ei adherere? Spem ſuam in eo
ponere. nihil pꝛeter ipſum vel pꝛe
ter illū amare. imo cuncta ꝓpter
ipſum deſpicere. omnia odire vni
uerſa faſtidire. quelibet tranſitoria
nec eſſe putare. Hoc eſt bonū
hoc ē iocundum. ſic diligere dn̄m
ieſum chꝛiſtuz. Qui igit ſic eſt. eiꝰ
amicus ē: ꝯſideremus igitur fratres
mei: quāta ē miſericoꝛdia re
demptoꝛis nr̄i. Ab ipſo reputari
ſerui non ſumus digni. ⁊ eius ami
ci vocamur. ⁊ ſumus. ſi in eius di
lectione manebimus. nunc ergo
dn̄i nr̄i. vi amici creatoꝛis oiuz fa
ctoꝛis omnium mandata ſeruemus.
vt nō ſoluz in numero ami
coꝛuz. ſed in ſoꝛte filioꝛum reputari
⁊ eē mereamur. abnegando
noſmetipſos pp ipſum qui ſeipm
exinaniuit. ⁊ pꝛo noſtra ſalute foꝛ
mam ſerui ſuſcepit: in qua ſoluit
que nō rapuit. q̄ flagellari ⁊ mactari
⁊ crucifigi ⁊ occidi ꝓ nobis
voluit. hoc eſt vnde debet diligi
xp̄s. hoc eſt vnde noſter erit dominꝰ
ieſus. ſi ꝓpter ipſuz noſmet
ipſos abnegauerimꝰ. Felix abnegatio
⁊ beatus ꝯtemptus qui facit
de peccatoꝛe iuſtū: de inimico
amicū. de ſeruo filiuz. imo qd̄ ma

gnū nimis:de fuo diaboli filiuz dei.Igit monache xpi: cōtēptor mundi.esto ɔtēptor tui.contēne mūdū.cōtemne teipm.Nimis ē magnū qd dbetur tuo cōtēptui: qd debet tue abnegationi.Inextimabilis ē multitudo dulcedis multitudo felicitatis gloriose ciuitatis:quā datur⁹ ē xps scilicet seipsum diligētibus se. Nihil carius nihil dulcius.nihil preciosius.nihil speciosius xpo.Ipse sal⁹ sine lāguore.vita sine morte.gaudiū sine merore.decus sine fuscatione.dulcedo sine amaritudine Tale premiū debet abnegantib⁹ se pp illū.Hoc premiuz.s. seipsuz nobis concedat ipse xps.qui sine fine viuit ꝛ regnat deus bñdict⁹ in secula seculorum amen.

Diui Bernar. abbatis feria sexta in parasceue Sermo deuotissimus.

Iesum nazarenum a iudeis innocenter ɔdēnatū a gentibus crucifixū.xpiani diuinis honorem⁹ obseqīs.Saluatoris ifirma nos:q̄ xpiani sum⁹ reuerenter venerari amāter amplecti fortiter imitari dignū ē salubre:ꝛ honorificū.Hec.n. sunt istrumenta fortissima:i q̄b⁹ oipotens ṽtus:ꝛ inuestigabilis sapia dei:restaurationē mūdi potenter atq̄ mirifice opata est:ꝛ vsq̄ mō operat.xps dñs minoratus ē ab angelis:vt nos equaret angelis. Et quis propter xpm nō se humilict. Xpus dñs pro peccatis nris crucifixus est.ꝛ crucis amara suis amatoribus dulcorauit: mortuus est ꝛ mortez necauit:vt viueremus per illū.Et quis nō amet xpm dñm. Quis non patiat pro christo.Xps p crucis ignominiā ad superne claritatis gloriaz trāsijt:ꝛ data ē ei pro sua reuerentia a deo patre omnis potestas in celo : ꝛ in terra:vt adorent euz oēs angeli dei.ꝛ in nomie iesu oē genu flectat celestiū:terrestriū:ꝛ infernoruz.Ubi est gloriatio tua o xpiane:nisi in nomie crucifixi dñi dei tui.In xpi noie:qd est sup oē nomē:in quo:q̄ bñdictetus est sup terrā benedicet. Gloriamini i nomine filij redemptoris:ꝛ date honorē illi saluatori nro:qui magna fecit in nobis: ꝛ magnificate nomē ei⁹ mecū dicētes. Adoram⁹ te xpe rex israel.iter gentiuz. pnceps regū terre.dñs de⁹ sabaoth.ṽtus oipotentis dei fortissima.Adoram⁹ te ptiosuz pretiuz redēptōis nre.hostiaz pacificā.q̄ sola odoris tui suauitate iextimabili prem:q̄ in altis hitat. ad respitiendū hūilia inclinasti ꝛ filijs ire placabilē reddidisti.tuas xpe mifatiōes pdicam⁹.tue suauitatis memoriā cū abūdātia eructam⁹ Tibi xpe sacrificiū laudis ymolam⁹ p multitudine bonitatis tue quā oñdisti nobis semini neq̄:filijs sceleratis.ꝛ pditis.cū adhuc inimici tui essem⁹ dñe.ꝛ mors in qua in oēm carnē exerceret dñz : cui oē semen adam erat obnoxiuz lege primordialis culpe.recor

datus es ꝟbi misericordie tue? ꝛ
ꝓspexisti de sublimi habitatione
tua in hāc vallē ploratōis nr̄e. ꝛ
miserie. Uidisti afflictionē popu
li tui: ꝛ tactꝰ dulcore charitatꝭ in
trinsecꝰ apposuisti cogitare sup
nos cogitatōes pacis: ꝛ redēptio
nis. Et q̄dē cū esses filiꝰ dei. deus
verꝰ deo p̄ri sanctoq; spū coeter-
nꝰ: ꝛ ꝯsubstantialis lucē habitās
inaccessibilē: portāsq; oīa ꝟbo v-
tutis tue: n̄ despexisti in hoc nr̄e
mortalitatꝭ ergastulū altitudinē
tuā inclinare: vbi nr̄az ꝛ gustares
ꝛ absorberes miseriā: nosq; repera
res ad gloriā. Parū fuit charita
ti tue ad ꝯsumandum opꝰ nr̄e sa
lutis cherubin aut seraphyn aut
vnū ex angelis destinare. Ipe ve
nire ad nos dignatꝰ es p manda
tū p̄ris cuiꝰ nimiā charitatē exp
ti sumꝰ i te. Uēisti inq̄z n̄ locū mu
tādo. s; p̄sentiā tuā nobis p carnē
exhibēdo. Uenisti a regali solio
sublimis gl̄ie tue. in humilē. ꝛ ab
iectā i oculis suis puellā: pio ꝟgi
nalis ꝯtinētie voto sigillatā: i cuiꝰ
sacro vtero sola spūs sci inenarra
bilis ꝟtus te ꝯcipi fecit. ꝛ nasci in
ꝟa humanitatꝭ natura. ita vt nec
diuinitatꝭ in te maiestatē nec ꝟgi
nitatꝭ integritatē i matre violaret
natiuitatꝭ occasio. o amāda o ad
mirāda dignatio. Deꝰ immense
glorie ꝟmis ꝯtēptibilis fieri n̄ de
spexisti Deꝰ oiuz ꝯseruꝰ seruorū
apparere voluisti. Parū tibi vi-
sū ē: p̄rez te nobis eē ꝛ dn̄z frater
nr̄ eē dignatꝰ es. Et dn̄e vniuer-
soꝝ q̄ nullā hēs idigētiā intra ip
sa natiuitatis tue initia: n̄ obhor
ruisti abiectissime. pauptatꝭ degu
stare incōmoda. Ut. n. ait scriptu
ra tibi cū nascereris: n̄ erat locꝰ i
diuersorio neq; cunabula q̄ tene
ritudinē tuā exciperēt habuisti.
s; i vili p̄sepio sordētis stabuli tu
q̄ terrā palmo ꝯcludis inuolutꝰ
pānicul is reclinatꝰ es. Et hoc ip
sū a brutis aialibus mr̄ tua mu-
tuo accepit. Cōsolamini ꝯsolami
ni q̄ i sordibꝰ pauptatꝭ enutrimi-
ni: q2 vobiscū deꝰ in pauptate. nō
cubat i delitijs splēdidi cubiculi
nec inuenit i terra suauiter viuē-
tiū. q̄d vltra gloriaris o diues lu
tea res in volutabro lecti picti ꝛ
delicati. cū rex regū recubitu suo
pauperū stramēta honestare ma
luerit. Quid dura stramēta dete
staris. cū tener infantulus i cuiꝰ
māu sūt oīa tuis sericis tuis plu
mis duras iumentorū stipulas p̄
elegit. S; hec tenella tua xp̄e in
fantia a psecutoꝝ gladijs tuta n̄
fuit. Adhuc. n. inter dulcia mr̄is
vbera sugēs ꝟpēdebas qn̄ appa
ruit angelꝰ in sōnis ioseph dicēs
Surge ꝛ accipe pueꝝ ꝛ matrem
eiꝰ ꝛ fuge i egyptū. ꝛ esto ibi vsq;
dū dicā tibi. futurū est. n. vt hero
des q̄rat puerū ad pdenduz eū.
Iā ex tūc bone iesu pati cepisti.
Non solū illam infantie tue ve-
neratōez in te ip̄o ptulisti. s; mor
tē impusillis tuis quoꝝ multa mi
lia iter mamillas matrū ꝓ te he-
rodis trucidauit imāitas. infātia
ꝟo teneriori ꝟcursa. ꝟscēdēs hūi-
liter ꝟitatꝭ nobis exēpluz tribui-

sti. Nõ eniz sedisti cũ ꝯcilio vani
tatũ: sz i medio doctoꝝ iterrogãs
ꝛ audiẽs illos. cũ tũ dñs sciẽtia-
rũ eẽs atqꝫ sapiã dei pr̃is. sz ꝛ obe
diẽtie nobis formã tribuisti. duz
parẽtũ ipio tu iꝑator mũdi hũili
ter subdit⁹ extitisti. at vbi robusti
oris etas plenitudo aduenit. mis
sur⁹ man⁹ ad fortia egressus es in
salutẽ ppl̃i tui. vt gigas magnifi
cus ad currẽdã viã toti⁹ nr̃e mi
serie. ꝛ q̇dẽ ꝑ oĩa te vt primũ fra-
tribus assimulãtes ꝑuũ tuũ bap
tizãtẽ pcõres i penitẽtia tãqꝫ pec
cator adisti. baptizari te postula
sti inocẽs agne dĩ: quẽ nulla pec
cati stilla vnqꝫ maculauit. Ba-
ptizat⁹ es ãt ñ te i aquis sz aq̃s in
te scificãs: vt ꝑ eas scificares nos
De baptismo in desertũ spũ for-
titudinis igressus es: vt vite soli
tarie i te nõ deesset exẽplũ. Soli-
tudinẽ ac ieiuniũ. xl. dieꝝ famis
acerbitatẽ tẽptamẽta illusionis
spũs eq̃nimiter tolerasti: vt hec
oĩa nobis tollerabilia efficeres.
Demũ venisti ad oues q̃ ꝑierãt
dom⁹ isrl̃ diuini ṽbi lãpadẽ ex-
tollẽs palã: ad illumiationẽ or-
bis t̃re ꝛ regnũ dei cũctis ãnũciãs
obtẽperãtibus ṽbo. ꝑmonẽ seq̃n
tib⁹ signis ꝯfirmasti: ṽtutẽ diui-
nitatis in cũctis ondisti male hñti-
bus. oĩa oĩbus gẽtibus gratis ex-
hibẽs. que saluti pcõꝝ ꝯgruerẽt
vt oẽs lucrifaceres. Sed obscu-
ratũ ẽ insipiẽs cor eoꝝ dñe ꝛ ꝓie
cerũt ꝑmones tuos retrorsũ. ne-
qꝫ attẽderũt ad oĩa mirabilia tua
dñe: q̃ opatus es in eis exceptis
ꝑpaucis nobilib⁹ athletis quos l-
ter infirma mũdi elegisti ꝛ abie-
cta vt ꝑ ipsos fortia ꝛ alta mirifi
ce expugnares. nec solum igrati
gratuitis bñficijs tuis extitere: sz ꝯ
tumelijs affecerũt te dñm dñan
tiũ: ꝛ fecerũt tibi q̃cũqꝫ voluerũt
te. n. faciẽte opa dĩ. q̃ nẽo ali⁹ fecit
q̇d dixerũt? nõ ẽ hic hõ a deo: i p̃n
cipe dmõioꝝ eijcit dmonia. dmo
niũ hz: seducit turbas. vorax est
ꝛ potator vini. ꝛ amic⁹ publica-
noꝝ ꝛ pcõꝝ. q̇d fles q̇d suspiras
o hõ dũ sustines ṽboꝝ iniurias?
nõ audis q̃ta in dñm deũ tuum
ceciderũt opprobria ꝑꝑ te. si pa-
trẽ familias belzebub vocarunt
q̃to magis domestic⁹ ei⁹. Sz h̃
quidẽ ꝛ similia blassemãtes ꝛ ali
quotiẽs te lapidib⁹ ipetentes: ie
su bone patiẽter sustinuisti. ꝛ fa-
ctus es corã eis sicut hõ nõ au-
diẽs. ꝛ in ore nõ hñs redarguti
ones. nouissime iustũ sanguinẽ
tuũ a discipulo tuo filio ꝑditio-
nis traditũ trigita argenteis ap
ꝑtiati sũt. vt precipitarẽt aiaz tu
am in morte sine causa. ꝛ te qui
dem perditissimi traditoris tui
ꝑfidia nõ latebat. q̃ñ in cena ab
lutionis etiã corã ipso genufle-
xus ꝓcũbẽs: maledictos pedes
eius veloces ad effundẽdũ san-
guinẽ tuũ sãctissimis manib⁹ tu
is attrectare: lauare ꝛ extergere
dignat⁹ es. ꝛ adhuc extẽto collo
ambulas o terra ꝛ cinis? Adhuc
te superbia supra te eleuat. Ad-
huc te impacientia exagitat?
Intuere humilitatis ꝛ mãsuetu

Uinis dn̄m iesum vniuerse crea
ture factoꝛē tremendum iudicē
viuoꝝ ⁊ moꝛtuoꝛuꝫ. ante pedes
hoīs ⁊ traditoꝛis sui genua icur
uantē. Disce q̄ꝛ mitis est ⁊ humi
lis coꝛde ⁊ cōfundere in suꝑbia
tua. ⁊ erubesce in impaciētia tua
Hoc quoqꝫ erat mansuetudinis
tue dn̄e ꝙ perfidum illū in cetu
fratrum: detegere ⁊ palam ꝯfun
dere noluisti. sed leuiter admo/
nitū accelerare iussisti: q̄ꝺ para
bat. In omnibus his nō ē auer/
sus furoꝛ eius a te: sed egressus
foꝛas satagebat circa fregquens
maleficiū. Quō cecidisti de celo
lucifer qui mane oꝛiebaris. In
delicijs paradisi gloꝛiosus appa
ruisti. ciuiū celi socius ⁊ ꝟbi di/
uini cōuiua. Quō reputatus es
inter filios tenebraꝝ: qui nutrie/
baris in croceis cur amplexatus
es stercoꝛa. Tūc clarificata est fa
milia tua xp̄e: exeunte immun/
do societat̄ angelice. Tūc demū
diuini eloquij vberrima inūdati
one: felix ille ꝯuētus potatus est
eiecto quē hmōi limpidi liquo/
ris ifusione sciebas idignū. dato
sūt charitatis ⁊ paciētie salutari
mādato ⁊ disposito fratribus re
gno patris tui. ad locū ꝓditoꝛi
tuo notū: cū illis diuertisti. sciēs
oīa que ventura erant suꝑ te. ibi
sic tue tristitiā quā ex iminente
passione tua sponte assumpsisti.
sicut ⁊ cetera que passus es i au
ribus fratrum nō erubuisti ꝓfite
ri dicēs. Tristis ē aīa mea vsqꝫ ad
moꝛtē. Positis quoqꝫ i terra ge
nibus ꝓcidisti i faciē. oꝛās i ago
nia ⁊ dicēs. Mi pater si possibile
est trāseat a me calix iste: ⁊ angu
stias quidē coꝛdis tui certissime
iudicabat sudoꝛ ille sanguineus
qui oꝛationis tp̄e de carne tua sā
ctissima gutatiꝫ decurrebat i ter
ram. Dominatoꝛ dn̄e iesu vnde
tue anime hec tā anxia suppli/
catio? Nōne volūtariū oīno pa/
tri sacrificiū obtulisti? Utiqꝫ dn̄e
Arbitramur aūt ꝙ hoc ad cōso/
lationem infirmoꝝ membroꝛuꝫ
tuoꝝ assumpsisti. ne foꝛte despe/
ret quis: si caro infirma remur/
murat. vbi ad passionem pꝛom/
ptus est spiritus. Nimirum ⁊ vt
maioꝛis erga te amoꝛis ⁊ grati/
tudinis stimulos habeamus na
turalē carnis ifirmitatē his indi
tijs in te exp̄ssisti: quibus docere
mur q̄ꝛ ꝟe lāgoꝛes nr̄os poꝛtasti
⁊ nō absqꝫ sensu doloꝛis passionū
sentes ꝑcurristi. Uox. n. illa vox
eē carnis videt̄ nō spiritus: ex eo
q̄ꝺ subiunxisti. spiritus quidem
pꝛomptus est caro auteꝫ infirma
Quā ꝓmptus eniꝫ ad passionē
fuerit spiritus. euidenter ostēdi/
sti quādo veniētib⁹ vna cū ꝓdi/
toꝛe tuo viris sanguinū ⁊ querē
tib⁹ aīaꝫ tuā cū laternis ⁊ facib⁹ ⁊
armis ꝑ noctē vltro cucurristi. ⁊
signo quod acceperāt a duce fla
gitij: teipsū manifestasti. nā acce
dētē ad osculum sanctissimi oꝛis
tui. cruem bestiā auersat⁹ nō es.
sꝫ os i q̄ dolus iuēt⁹ n̄ ē oꝛi q̄ꝺ abū
dauit malitia dulcit̄ applicuisti.
Innocēs agne dei: q̄d tibi ⁊ lu/
po illi? Que ꝯuētio tui ad belyal
Sꝫ ⁊ hoc benignitat̄ tue domi/

ne fuit: vt oia illa exhiberes: q̄ p̄
ui cordis ptinaciā emollire pos-
sēt. nā ꝛ veteris amicitie ñ imēoꝛ
illū cōmonuisti dicēs. Amice ad
q̇d vēisti: Atq̧ hoꝛroꝛe sceleris
sui coꝛ ipiꝯ ferire voluisti: cū dixi
sti. Juda osculo filiū hois tradis
Et ecce phylistei sup te sāson. ñ il
los a te absterruit: q̄ i hoꝛa app̄
hēsiōis tue oipotēti brachio tuo
terre eos allisisti. ñ q̇dē defensio
nis cā: sed vt cognosceret huma
na p̄sūptio nihil se posse aduer-
sus te. nisi q̄ztū pmitteret a te. Et
q̇s audiat sine gemitu: q̄liter ho
micidas manꝰ in illa hoꝛa i te in
iecerāt: Et innocētes manꝰ tuas
iesu bōe vinculis astringētes te
agnū māsuetissimū nihil loquē-
tē ad istar latrōis ꝯtūeliose tra-
xerūt ad victimā. Et nec tūc mi-
sericoꝛdiā effūdet sup iimicos tu
os: ꝛ distillare fauū dulcedis tue
xp̄e cessasti. ac defēsoꝛis tui celū
a lesiōe trahentiū te cōpescuisti.
Maledictꝰ furoꝛ coꝝ. qꝛ ptinax
quē nec maiestas miracl̄i nec pi
etas bñficiꝯ potuit ꝯfringet. Cō-
cilio malignātiū aduersū te pō-
tificū p̄sentatus es: ꝛ v̇itatē put
opoꝛtuit ꝯfessus. q̄si de blasfemia
adiudicatꝰ es moꝛti: Amātissime
dñe q̄zta illic idigna a ꝓpꝛia gē
te ptulisti. vultū tuū d̄siderabilē
in quē desiderāt angeli ꝓspicet.
q̇ oēs celos adiplet letitia. quez
dep̄cabunt oēs diuites plebis.
polluti labiꝯs suo sputo coinq̇na
uerūt sacrilegis manibꝰ suis ce-
ciderūt. velo i derisū operuerūt.

ꝛ te dñm vniuerse creature tāq̄z
seruū ꝯtēptibilē colafizauerunt.
Adhuc aūt aiaz tuā incircuncise
carni deglutiēdā tradiderūt. Ui
ctū siq̇dē añ faciē pilati pduxe-
rūt postulātes crucis supplicio
te iterimi q̇ pcūm non noueras.
ꝛ viꝝ homicidā dari sibi agnū lu
po: auꝝ luto postponētes. O i-
dignū ꝛ ifelix ꝯcābiū. Et q̇dem
nec ignoꝛabat ipius ille p iuidiā
hec i te fieri. nec tñ abstinuit a te
temerarias manꝰ sꝫ repleuit aiaz
tuā amaritudie sine cā. Illusū re
cepit in ꝯspectū illusoꝝ astare te
iussit. nec pepcit amarissimis v̇-
beribus virgineā carnē tuaz di-
uellere. plagis plagas: liuoꝛes li
uoꝛibꝰ crudeliter ifligere. Electe
puer dei mei. q̇d tāta amaritudi
ne q̇d tāta ꝯfusiōe dignū ꝯmiſas
Proꝛsus nihil. Ego ego hō pdi
tus totiꝰ pditionis tue cā extiti.
Ego dñe vuā acerbā cōedi. ꝛ dē
tes tui obstupuerūt: qꝛ q̇ nō ra-
puisti: tūc exsoluebas. In oibus
hꝯs nō ē saciata pfidoꝝ iudeoꝝ
ipietas. Nouissime aūt incircun
cisoꝝ militū manibꝰ deuolutꝰes
moꝛte turpissima ꝯsumādꝰ. paꝝ
erat sacrilegis illis crucifigere te
nisi priꝰ ꝛ ipsi illusionibꝰ reple-
uissēt aiaz tuā. Quid. n. ait de ill'
scriptura. ꝛ ꝯgregauerūt ad euz
vniuersā cohoꝛtē. Et exuētes eū
vestimētꝯ suis iduerūt tūicā pur
pureā ꝛ clāidē coccineā circūde
dert ei. Et plectētes coꝛonā d̄ spi
nis iposuerūt capiti eiꝰ ꝛ arūdiez
i dextera eiꝰ. Et gēu flexo illude

bāt ei dicētes. Aue rex iudeoꝝ ꝛ
dabāt ei alapas. Et expuētes i eū
accipiebāt arūdinē: ꝛ ꝑcutiebāt
caput ei⁹. Et postq̄ꝫ illuserūt ei i
duerūt vestimētꝭ suis: vt crcifige
rent baiulantē sibi crucē. Et ꝑdu
cūt eū in golgota. ꝛ vinū miratū
dabāt ei bibere cū felle mixtum.
Et cū gustasset noluit bibeꝛ̄. Tūc
crucifixerūt eū. ꝛ cū duos latro-
nes hic ꝛ hic. mediū aūt iesū. Je-
sus aūt dicebat: pr̄ dimitte illis:
qꝛ nesciūt q̇d faciūt. Postea sci-
ens iesus qꝛ ↄsumata erāt oia. vt
scriptura impleret dixit. Sitio ꝛ
currēs vn⁹ ex eis acceptā spōgiā
ipleuit aceto. ꝛ iposuit arūdini ꝛ
dabat ei bibeꝛ̄. Cū accepisset ace
tū dixit. ↄsumatū est. Et clamās
voce magna dixit. Pr̄ i manus
tuas cōmēdo spūꝫ meū. Et iclia
to capite: emisit spūꝫ. Tūc vnus
militū lācea lat⁹ apuit. ꝛ ↄtinuo
exiuit sāguis ꝛ aq̄. i redēptionēꝫ
nr̄e salutꝭ. Expgiscere nūc aia. ex-
cutet ꝺ puluet ꝛ ↄtēplat virꝫ hū
mēorabilē quē i speculo euāge-
lici ꝟmōis q̄si p̄ntē ītueris. Attē
de aia mea q̇s ē iste q̇ igreditur
hn̄s imaginē q̄si regis ꝛ nihilōi
n⁹ ꝟui despectissimi ↄfusiōe r̄ple
t⁹ coꝛōat⁹ icedit: sꝫ ipa ēt ei⁹ co-
rona cruciat⁹ ē illi. ꝛ mille pūctu
ris speciosū caput ei⁹ ꝺuulnerat
Regali purpura iduit. sꝫ poti⁹ i
ea despicit q̄ꝫ honoret. Sceptrū
i māu gestat. sꝫ eo ipso reuerēdū
caput ei⁹ ferit. Adoꝛāt coꝛā ipso
positꝭ i terra gēib⁹ ꝛ regē clamāt
ꝛ ↄtiuo ad ↄspuēdū amabilē ei⁹
gēas subsiliūt. maxillā palmis: ꝛ
honoꝛabile collū exhonoꝛāt. Ui
de aia mea q̄liter vir iste ꝑ oia ↄ
turbat: ꝛ spūit: sub crucis onere
doꝛsū incuruare videt: ꝛ tuā ipse
poꝛtat ignominiā. Ad locū ꝺdu
ct⁹ supplicij mirra potat ꝛ felle i
cruce subleuat: ꝛ dicit. Pr̄ igno
sce ill'. qꝛ nesciūt q̇d faciūt. Qual'
ē hic q̇ in oibus ꝑssuris suis: nec
semel apꝑuit os suū: vt aut q̄rele
aut excusatiōis: aut cōminatiōis
aut maledictōis v̇buꝫ aduersus
maledictos canes illos ꝓferret:
Sꝫ nouissime v̇bū bn̄dictōis sr̄
inimicos suos: q̄le a seculo n̄ est
auditū effudit. Quid hoc viro
māsueti⁹: q̇d benigni⁹ aia mea vi
disti. Adhuc aūt attēti⁹ intuere
q̄ꝫ grādi admiratiōe: ꝛ tenerria
cōpassiōe dign⁹ appareat. Uide
nudū ꝛ v̇berib⁹ laceratū. i medio
latronū cruci ignominiose ferre
is clauis affixū. aceto i cruce po
tatū. ꝛ post moꝛtē lācea i latere
vulneratū. ꝛ copiosos sāguis ri
uos ex q̇nq̄ꝫ vulnerib⁹ manuūꝫ
pedū ꝛ lat' effūdētē. Flet⁹ ꝺdu-
cite oculi mei. ꝛliq̇sce aia mea
igne cōpassiōis sup ↄtritiōe ama-
bil' viri hui⁹. quē i tāta amaritu
dine tot vides affectū doloꝛibus
Et iā q̇dē infirma ei⁹ aia mea vi
disti ꝛ mista es. nūc maiestatē ei⁹
attēde ꝛ miraberis. Quid. n. ait
scriptura. A sexta aūt hoꝛa tene
bꝛe fcē sūt sup vniuersā terrā vsq̄ꝫ
ad hoꝛā nonā. Et obscurat⁹ ē sol
ꝛ velū tēpli scissū ē: a sūmo vsque
deoꝛsū. ꝛ t̄ra mota ē. ꝛ petre scis-

se sūt: ꝛ monumēta apta sūt: ꝛ mul-
ta corpa scōꝝ: q̇ dormiebāt frexe
rūt. Qualꝭ ē h̄: q̄ꝛ ꝛ celū ꝛ t̄ra ꝯpa
tiūt ei. cuiꝰ ꝛ morſ mortuos viuifi
cat. Cognoſce aīa mea cognoſce
h̄ ē dn̄s deꝰ nr̄ ieſꝰ xp̄s ſaluator tu
us vnigēitꝰ d̄i filiꝰ. v̄us deꝰ verꝰ
hō̄. q̇ ſolꝰ ſub ſole ſine macula in
uētꝰ ē. Et ecce cū ſceleratꝭ q̄uo re-
putatꝰ ē: ꝛ q̄ſi leproſꝰ. nouiſſimꝰ
viroꝝ extimatꝰ ē: ꝛ tāq̄ʒ abortiuū
q̇d ꝓijcit a vulua ſic ꝓiectꝰ ē ab
vtero m̄ris ſue iſelicis ſinagoge.
Iſte formoſus ꝑ filijs hoiuʒ q̄ʒ de
formis factꝰ ē. Hic vulneratꝰ pp
iniq̇tates n̄ras. attritꝰ ē pp ſcele
ra n̄ra. ꝛ factꝰ ē i holocauſtū ſua
uiſſimi odoris i ꝯſpectu tuo. pr̄ et
ne gl̄ie: vt auerteres idignationē
tuā a nobis. ꝛ ꝯſcedē nos ſibi fa-
cēs i celeſtibꝰ. reſpice dn̄e ſcē pr̄
d̄ ſāctuario tuo: ꝛ d̄ excelſo celoꝝ
habitaculo. ꝛ intuē hāc ſacroſan
ctā hoſtiā. quā tibi offert magnꝰ
pōtifex n̄r. ſc̄us puer tuꝰ dn̄s ie-
ſus ꝓ pc̄is frūʒ ſuoꝝ. ꝛ eſto placa
bil ſup m̄ltitudie malitie n̄re. Ec
ce vox ſanguiſ n̄ri ieſu clamat ad
te d̄ cruce. q̇d. n. dn̄e. q̇s pēdet in
ea. Pēdet iq̄ʒ q̄ꝛ ꝑterita tāq̄ʒ pn̄
tia corā te ſūt. Cognoſce pr̄ tuni
cā d̄i filij tui ioſeph. h̄ ē fera peſſi-
ma deuorauit eū. ꝛ ꝯculcauit i fu
rore ſuo veſtimētū eiꝰ. oēʒ decorē
eiꝰ reliq̇s cruoris inq̇nauit. Et ec
ce q̇nq̄ʒ ſciſſuras lamētabiles i ea
reliq̇t. Hoc ē dn̄e veſtimentū q̇d
i manu egyptie meretricis inno
cēs puer tuꝰ d̄reliq̇t. meliorē ex
timās iacturā pallij: q̄ʒ pudicitie.
magiſq̄ʒ eligēs ſpoliatꝰ carniſ pal
lio i carcerē mortꝭ d̄ſcēdē. q̄ʒ ꝓ mū
di gl̄ia adulterie voci acq̇eſcē. il
li inq̄ʒ voci q̄ dem̄ ē. Hec oia tibi
dabo. ſi cadēs adoraueris me.
Q̇d vtiq̄ʒ eēt dormire cū adulte
ra: ꝛ nūc dn̄e pr̄ ſcimꝰ. q̄ꝛ ip̄e filiꝰ
tuꝰ viuit. ꝛ dn̄at i tota t̄ra egypti.
ꝛ i oi loco dn̄atiōis tue. Eductꝰ.
n. ad ipiū tuū d̄ carcē mortꝭ ꝛ in-
fernoꝝ. ꝛ attōſus imortalitatꝭ co
rona mutata veſte carnis: imor-
talitatꝭ d̄core refloruit. ꝛ cuʒ gl̄ia
ſuſcepiſti eū. Subincuruauit. n.
diu pharaōis impiū. ꝛ cū triūpho
nobili v̄tute ꝓpria celos penetra
uit. Et ecce gl̄ia ꝛ honore corona
tꝰ in dextera maieſtatꝭ tue aſiſtit
vultui tuo ꝓ nobis. Caro. n. ꝛ fr̄
n̄r ē. Reſpice dn̄e in faciē xp̄i tui
q̇ tibi vſq̄ʒ ad mortē obediēſ factꝰ
ē. nec recedāt ab oculis tuis cica
trices eiꝰ ippetuū vt memieris q̄ʒ
tā ab eo ꝓ pc̄tis n̄ris ſatiſfactio-
nē recepis. Utinā dn̄e appēdas
i ſtatera pc̄tā q̇bꝰ irā meruimꝰ. ꝛ
calamitatē quā ꝓ nobis paſſuſ ē
inocēs filiꝰ tuꝰ. Certe grauior ap
pebit ꝛ magis digna: vt pp ip̄am
effūdas ſup nos miſc̄cordiā tuā
q̄ʒ ſint illa ꝓ pc̄tis n̄ris ꝯtineas i
ira miſc̄cordias tuas. Gr̄as tibi
pr̄ r̄ferat ois ligua ſup abūdātia
bonitatꝭ tue. q̇ vnico filio cordis
tui n̄ pepciſti. ſʒ ꝓ nobis oibꝰ illū
tradidiſti i mortē. vt tm̄ tāq̄ʒ fide
lē aduocatū hērēmꝰ corā te in ce
lis. Et tibi dn̄e ieſu fortiſſime zelo
tes. q̇d gratiaruʒ retribuā vt di-
gne retribuamꝰ ego hō̄ puluis ꝛ

vile figmētuʒ. Quid.n.pro mea salute facere debuisti: ꝛ n̄ fecisti? Ab imo pedis vsq; ad summū v̄ticis te totuʒ i aquas passionum demersisti. vt me totū extraheres de illis. ꝛ intrauerūt vsq; ad animam tuam. Nam ꝛ aiam tuaʒ in mortē ꝑdidisti: vt meā ꝑditā mihi redderes. Et ecce me duplici debito obligasti. Nam ꝛ pro eo ꝙ dedisti tuā. debitor tibi sum. ꝛ ꝓ mea quidem aīa bis a te mihi data semel in creatiōe ꝛ semel in redēptione. qđ magis iuste tibi reddam: ꝙ̄ ipsam non habeo. Pro tua autem preciosa anima ita cō tribulata. q̇d ab hoīe digne repēdi possit non inuenio: Nam ꝛ si celū ꝛ terram ꝛ omnē ornatum eorū pro ea posseʒ repēdere. certe nec sic vsq; ad mēsurā debiti vllatenus attingere posseʒ: vt autē ipsum ꝙ ꝛ debeo ꝛ possibile mihi est retribuā tui dn̄e muneris est. Diligēdus es mihi dn̄e toto corde tota aīa tota virtute. ꝛ tua mihi seq̄nda vestigia. qui ꝓ me mori dignatus es. Et quō fiet istud i me nisi per te: adhereat aīa mea post te quia tota virtꝰ eius pendet ex te. Et nunc dn̄e redēptor meus te vt verum deum adoro. in te confido. in te spero. ꝛ quibꝰ possum desiderijs ad te suspiro adiuua imperfectuʒ meum. Ad tue passionis gloriosa insignia in q̄bus salutem meam operatꝰ es totū me inclino. Tue victoriose crucis regale vexillū in noīe tuo xp̄e adoro. Tuum spineuʒ dyadema: tuos rubentes sanguineos clauos. tuo sacro latere imersā lanceam: tua vulnera: tuū sanguinē. tuaʒ mortē. tuam sepulturā. tuā gloriosam ꝛ victoriosaʒ resurrectionē ꝛ glorificationē xp̄e supplex adoro ꝛ glorifico. Odor .n. vite spirat mihi in oībus hijs. Horū viuificor odore: spm̄ meuʒ dn̄e a peccati morte resuscita. horū virtute ab astutijs sathane me custodi. ac me cōforta. vt iugum mandatoꝝ tuoꝝ. suaue mihi fiat ꝛ onus crucis qđ post te baiulare me iubes hūeris aīe mee sit leue q̄ ē .n. fortitudo mea. vt iuxta ꝓceptū tuū mundi ꝓssuras tā multiplices inuicto aīo sustineā: Nū q̇d pedes mei tanq̄ȝ ceruoruʒ vt velocē cursorē ꝑ spinas ꝛ cōfragra passionum consequi valeaʒ. Sʒ audi voceʒ meā. ꝛ inclina super eum tuū suauē crucē illam. q̄ lignū vite ē hijs qui apphendunt eā. ꝛ vt sp̄o currā alacriter: portabo ifatigabilit̄ eā. q̄ ab inimicis ē crucē post te. Illā inq̄ȝ diuinissimā crucē hūeris meis ipone. cuius altitudo ē charitas. cuiꝰ lōgitudo ē et̄nitas. Cuiꝰ sublimitas ē oipotētia. cuiꝰ ꝓfundū ē iscrutabilis sapia. Cōfige illi manꝰ meas ꝛ pedes meos ꝛ totū passioni tue ꝯforma seruū tuū dn̄e. da obsecro mihi ꝯtinere ab opibꝰ carnis. q̄ odisti. ꝛ facere iustitiā quā dilexisti. ꝛ i vtroq; tuā q̄rere glāȝ ꝛ sinistrā q̇dē meā clauo tēꝑātie dxterā v̇o clauo iustitie i illa sublimi cruce fixas arbitabor. da mē

Sermo deuotiſſimus

ti mee iugiẗ meditari i lege tua
⁊ oē cogitatū meū iactaꝛ in te.⁊
dextꝝ pedē meū eidē ligno vite
clauo prudētie affige. Da vt ſini
ſtrā ſpūs mei ſēſualitatē. ñ ener/
uet labētis vite ifelix felicitas. ñ
ꝯturbet pñtis vite ifelicitas felix
⁊ ſiniſter quoqꝫ meꝰ fortitudinis
clauo i cruce tenebiẗ: Ut aūt ali
qua ſimilitudo ſpinaꝝ capitꝭ tui
in me appeat. dex obſecro mentꝭ
mee ⁊ ſalutaris pēitētie cōpūctō
⁊ aliene miſie cōpaſſio. ⁊ ſtimu
lꝰ celi emulātis ꝙ rectū ē corā te
⁊ ad te ꝯuertar i erūna mea. duꝫ
triplex ꝯfigeẗ ſpina. libet vt ſpō/
giā ꝑ arūdinē. ori meo porrigas
⁊ aceti amaritudinē guſtui meo
adhibeas. libꝫ. vt ꝑ ſcripturas tu
as rōi mee ꝯferas guſtare ⁊ vide
re qm̄ florēs hic mūdꝰ tāqꝫ ſpō/
gia ianis ē. ⁊ ois cōcupiſcētia eiꝰ
aceto amarior. Ita pꝛ in me fiat
calix iuſte babylōis amarꝰ i oēꝫ
terrā. nō iani flore ſeducat ñ fal
ſa dulcedie iebriet queādmodū
eos q̄ tenebras lucē: lucē tenebras
amaꝝ dulce: ⁊ dulce amarū arbi/
trātur. Uinū mirratū cum felle
mixtum ſuſceptū mihi eſt. ꝓ eo
ꝙ tu ex eo bibere noluiſti forte
qꝛ nimiā acerbitatē iuidie ⁊ neq̄
tie crucifixoꝝ tuoꝝ idicabat. tue
viuifice morti tuū ſuum dñe ꝯfi
gura. faciēs q̄dē i me vt moriar
ſcdꝫ carnē. viuā aūt ſcdm ſpūꝫ iu
ſtitie. Ut aūt integrā crucifixi
imaginē me portare glorier illō
quoqꝫ qd̄ poſt mortē tuā inſatia
bilis malitia impioꝝ in. te exer/
cuit hāc in me ſimilitudinē exp
me. Uulneret cor meū viuꝰ ⁊ effi
cax ſmo tuꝰ penetrabilior oi lā
cea acutiſſima. ꝑtingens vſqꝫ ad
diuiſionē aīe mee: ⁊ ꝓducēs ex
ea tāqꝫ ex dxtro latere meo vice
ſāguinis ⁊ aq̄ amoreꝫ tuū dñe ⁊
fratꝝ tuoꝝ. Poſtreō ⁊ munda
ſyndone prime ſtolle ſpm̄ meū i
uolue. in q̄ requieſcā ingrediēs
⁊ egrediēs i locū tabernaculi ad
mirabil. ⁊ abſcōdas me dōec ꝑ
trāſeat furor tuus. dic aūt tertio
poſt diē laboris. poſt diē ſuppli/
cij. mā̄e pria ſabbati ꝑpetue iter
filios tuos me idignū reſuſcita.
vt i carne mea videā claritatē tu
aꝫ. ⁊ adiplear letitia vultus tui.
O ſaluator meꝰ ⁊ deꝰ meꝰ vēiat
veniat oro tp̄s. vt qd̄ nūc credo
oculis tandē reuelatꝭ aſpiciā. qd̄
ſꝑo nūc ⁊ a lōge ſaluto apprehē
dā. Qd̄ ꝓ viribꝰ meis deſidero:
vlnis aīe mee āplectar ⁊ deoſcu
ler ⁊ i amoris tui abyſſū totꝰ ab/
ſorbear. o ſaluator meꝰ. ⁊ deꝰ me
us. Sꝫ bn̄dic aīa mea deū ſalua/
torē meū. ⁊ magnifica nom̄ eius
ſcm̄ ē. n. ⁊ ſciſſimis delitijs plēuꝫ
O q̄ꝫ bonꝰ q̄ꝫ ſuauis es dñe ieſu
aīe q̄rēti te ieſu redēptor ꝑditoꝝ
ſaluator redēptoꝝ. ſpes exulum
fortitudo laborātiū. anxiati ſpūs
latitudo. aīe lacrimoſe ⁊ poſt re
currētꝭ i ſudoꝛ dulce ſolatiū ⁊ ſu
aue refrigerrū. corōa triūphātiū
vnica merces ⁊ letitia oiuꝫ ſuꝑ/
noꝝ ciuiū. vberrie fōs oiuꝫ grāꝝ
idita ꝓles ſumi dī. ⁊ deꝰ ſūmꝰ bn̄
dicāt te oia q̄ in celo ſt ſurſū. ⁊ q̄

i terra deorſū. Magnꝰ tu ⁊ ma/
gnū nomē tuū. O imarceſſibilꝰ ꝺ
coꝛ dei excelſi. ⁊ puriſſima clari
tas lucis etne. vita oēꝫ vitā viui
ficāſ lux oēꝫ lumē illūinās ⁊ ꝯſ
uās i etno ſplēdoꝛ. Mille mille
na lumia fulgurātia añ thronuꝫ
diuinitatꝭ tue a pmo dilucꝰlo. O
eternū ſubſtātiale ⁊ iacceſſibile
claꝝ ⁊ dlce pfluuiū fōtꝭ abſcōditi
ab oculꝭ oiuꝫ moꝛtaliū cuiꝰ vnda
ſine oꝛtu. cuiꝰ pfūdū ſine pfūdo
cuiꝰ altū ſine termio. cuiꝰ ampli
tudo icircūſcrutabilis. cuiꝰ puri
tas impturbabilis. Eructauit te
coꝛ dei altiſſimi de ſua ipenetra
bili abyſſo: vita vitā lux lucē. etꝰ
nꝰ eternū. im ēſus imēſū. ⁊ p oia
ſibi coequalē ⁊ de plēitudie tua
nos oēs accepimꝰ. Tu. n. largiſſi
me fōs ois bōi ſeptēplicis gre p
cioſum flumē de theſauris tuis
emittꝭ. cuiꝰ ſuaui dulcoꝛ huiꝰ nři
maris ſalſuginē. i. nře ifirmitatiſ
mitigaꝛ digneris. Flumē olei le
titie flumē vini meraciſſimi. toꝛ
rēs ignei vigoꝛiſ. Spūs paclituſ
a te ⁊ a pře. par vtiq3 i oꝛbē terre
pfundiꝛ. oia replēs. oia cōtinēs
ſpūs a te ſpūs a pře. vnꝰ ex ābo/
bꝰ. vnicēs ambos. vtpote amboꝝ
idiuidua ꝯnexio. vnificū gluten
ꝯplexus idiſſolubilꝭ. ⁊ pax oēꝫ ſē
ſum exupāſ. hic ē toꝛrēs volupta
tis tue dñe. quo delicatā illam ⁊
glꝛioſā citatē hieruſalē q̄ ſurſuꝫ ē
iugiꝛ potas. ⁊ letabūda ebꝛieta/
te facis eſtuaꝛ. vt tibi iubilēt inū
iceſſabilē lucida illa ⁊ flāmea oꝛ
gana i nocte exultatiōis ⁊ ſono
epulātꝭ cuiuſq3 ꝺſiderabilibꝰ guſt
refocillari ſitibūde fauces exuliſ
poplꝛi tui iugiꝛ a te expectāt dñe
Sinito pꝛ vt catelli bibāt ꝺ ſtilꝭ
q̄ cadūt de mēſa dñoꝝ ſuoꝝ. roꝛa
te celi ꝺſup ⁊ nubes pluāt iuſtū
illū dñe q̄ extuare feciſti iclitas
pmitias poplꝛi tui. i iligne ſolēni
tatꝭ nře. illo q̄s igneo ſtillicidia
purga inoua. illūina iflāma ex/
hilara: ⁊ ꝯfirma. ⁊ vnicoꝛda cre
dētiū tibi. vt vnū ſint vnū ſapiāt
vnū vnāimiꝛ reqrāt ⁊ apphēdāt
⁊ videāt ⁊ bñdicāt te deū deoꝝ i
ſyō. Sit tibi iclite ieſu cū deo pře
ſcōq3 ſpū. ſcē ⁊ idiuidue trinitati
glꝛa grāꝝ actō. honoꝛ ⁊ iperiū in
ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Diui bernardi Abbatꝭ i ſmo
nes ſup ps. Qui hitat i adiuto/
rio altiſſimi plogus
Onſidero laboꝛem
c vřꝫ ñ ſine mlꝰto miſa
tōis affectu. Quero
conſolationē: quam
exhibere poſſiꝫ. ⁊ coꝛpalꝭ occur/
rit: ſed ea non pdeſt quicq̄ ma/
gis ⁊ obeſſe plurimū pōt: ſiqdeꝫ
modica ſemētis detractio: ñ mo
dicum meſſis eſt detrimentum.
Et ſi penitentia vřa minuaꝛ mi/
ſerātiōe crudeli paulati gemmiſ
coꝛona priuaꝛ. Quid tñ agimꝰ.
Ubi pphete farinula. ſiquidem
moꝛs in olla eſt: ⁊ moꝛtificami/
ni quotidie in ieiunijs multis in
laboꝛibꝰ frequenter. In vigilijs
ſupꝛa modū: pꝛeter ea: que intr/
ſecus ſunt ꝯtritio coꝛdiū. ⁊ mlꝰti
tudo tēptationū. moꝛtificami: ſꝫ/

pp eũ: q̄ mortu⁹ ē ꝑ vobis. Qḋ si habũdat tribulatio vr̃a ꝑ eo habũdabit ꝯsolatio vr̃a p eũ: vt in eo delectet̃ aĩa? q̄ in aliis renuit ꝯsolari. Apṑ ip̄z nāq̧ ip̄a tribulatio magna q̄dā ꝯsolatio potit inueniri. Nōne. n. certũ ē: supra vires hũanas: vltra nāz. vltra ꝯsuetudinē eē: q̄ sustiet̃. Ali⁹ igr̃ portat ista: ille sine dubio. qui portat oia ṽbo ṽtut̃ sue. Nōne ex hoc: iā suo ip̄i⁹ gladio inimic⁹ pimit̃: ꝛ magnitudo tribulatiōis: de q̄ tēptare solebat: ip̄a magis tēptatiōes exupat: tāq̧ certissimũ diuine p̄ñtie argumētũ. Quid ē tiendũ nobis: si adest. qui portat oia: Dñs defēsor vite mee: a q̄ trepidabo. Nā ꝛ si ambulauero i medio vmbre mort̃: ñ tiebo mala: qm̃ tu mecũ es. Quid ē qḋ totā molē terre sustinet. ꝛ vniuers⁹ orbis cui initit̃: Nā si ē aliq̇d qḋ sustieat cetera: ip̄z a q̄ substiet̃: ñ inuenit̃. nisi ṽbũ ṽtut̃ oia portans ṽbo. n. dñi celi firmati sũt. ꝛ spũ oris ei⁹ ois ṽt⁹ eoꝝ. Propterea: vt sit vobis i ṽbo dñi ꝯsolatō maxie his dieb⁹: q̇b⁹ oio: sic dignũ ē aliq̄ten⁹ maior ē labor vr̃: vt ꝯsido nō erit iutile tractar̃ vobiscũ aliq̇d de scripturis scis. qḋ ꝛ vestꝝ aliq̇ rogauerũt. Vñ eligēd⁹ ē nobis psalm⁹ ip̄e: de q̄ tēptationis occasionem inimicus assumpsit. vt inde cōfringantur arma maligni: vñ sibi vsurpare p̄sumpsit: ꝓpterea nolo vos ignorare fratres: qm̃ manifeste imitatores sũt inimici q̇cũq̧ de scripturis scis aliquid non sancte vsurpānt ꝛ detinēt veritatē dei i mēdatio: sicut solent qñq̧ nonnulli. Cauete hoc dilectissimi: qꝛ prorsus dyabolicũ est: ꝛ de parte ei⁹ se probant: qui id faciunt in suaꝫ ipsoꝝ pernitiem. salutaria scripta ꝑuertere mollientes. Sed ñ mō plus immoror. Sufficit credo breuiter tetigisse. iaꝫ de ipso quē elegimus: psalmo: aliq̄ p̄stāte domio disserere. ꝛ explanare temptemus.

Qui hitat i adiutorio altissimi in ꝓtectiōe dei celi cōmorabit̃.

Sermo prim⁹

q Ui hitat in adiutorio altissimi: i ꝓtectiōe dei celi cōmorabit̃. Quis sit diuini inhabitator adiutoriĳ p non habitantes illud meli⁹ pōt agnosci. Tria siq̇dē eoꝝ repies genera. Unũ non ſpantium. Aliḋ desperantium. Tertiuꝫ frustra sperantium. Neq̧. n. habitat in adiutorio altissimi: qui non posuit deum adiutorē suum: sed confidit in virtute sua: ꝛ i multitudie diuitiaꝝ suaꝝ: Surdus nāq̧ ad prophete ꝯsilium. dicētis. Querite dominum dum inueniri potest: inuocate eum dum ꝓpe est. Et sola temporalia querēs: emulatur in malignantibus: pacem peccatoꝝ videns: ꝛ elōgatur ab adiutorio dei. quod sibi ad hoc necessariũ esse nō reputat. Sed q̇d nobis de his. qui foris sũt: iudicare: Timeo fr̃es: ne forte sic ēt in nobis q̄ ñ habitet in adiu-

torio altissimi: sꝫ ꝯfidat in ṽtute
sua: ꝛ i multitudie diuitiaꝝ suaꝝ
Forte.n.feruorē hꝫ q̇s potēs in
vigilijs.in ieiunijs in laboribus.
ꝛ ceteris hmōi: aut ēt multoꝝ vt
sibi videt: diuitias meritoꝝ lōgo
tpe acq̇siuit: ꝛ i his ꝯfidēs remis
sior est in timore dei. Facile iam
ad ociositates.ꝛ curiositates pni
tiosa quadā securitate declinat.
murmurat: detrahit diiudicat.
Qui pfecto si hitaret i adiuto-
rio altissimi. attēderet vtiqꝫ sibi.
ꝛ tieret offēdere.quē sibi cogno
sceret adhuc tā necessariū eē. Tā
to siq̇dē āpli⁹ tiere deū.ꝛ magis
solicit⁹ eē debuerat.quāto maio
ra ei⁹ munera iā pcepit. Neqꝫ.n.
que hēmus ab eo.suare aut te-
nere possum⁹ sine eo.nūc ṽo qđ
nō sine dolore loq̇mur.aut vide
m⁹. Sūt aliq̇ in conuersiōis ini-
tio satꝭ timorati.ꝛ soliciti sī dōec
initiū aliqđ ꝯuersatiōis accepint
ꝛ cū multo magis desiderare đ-
buerāt iuxta illud.q̇ edūt me ad
huc esuriēt.incipiūt sic aget.acsi
dicāt. Ut q̇d ei seruiamus vltra.
qñ iā hēmus qđ daturus ē: O si
scires.ꝙ paꝝ ē.qđ hēs ꝛ hoc ipꝫ
ꝙ cito pdis.si nō suauerit ille.q̇
dedit. Hec.n.duo sunt. q̄ valde
solicitos.ꝛ subiectos deo redde
re possunt.vt nō sim⁹ de his.qui
ppterea nō hitant in adiutorio
altissimi.qꝛ non reputāt illud si-
bi necessariū esse.ꝛ hij sunt q̇ nō
sperant in dño. Sunt autem alij
qui ꝛ despant.hij vꝫ qui conside
rantes imbecillitatē propriā de-
ficiūt.ꝛ obruunt a pusillanimita
te spūs hitantes i carne sua.ꝛ cir
ca infirmitatē ppriā sp intēti. vt
oia.que patiunt. cursim enūera
re parati sint. Ubi.n.intēderitis
ingeniū valet. In adiutorio aūt
đi ñ habitāt.neqꝫ nouerūt illđ ꝙ
nec assurgere valeāt: vt aliquan
do cogitent illđ. Sunt autem
alij.qui sperant quidem in dño
sꝫ frustra. qꝛ sic de misericordia
ei⁹ sibi ipsis blandiunt.vt a pec-
catis suis nō emendent. Uana ē
oio spes ista.ꝛ hec ꝯfundit. eo ꝙ
caritas desit.ecōtra hos ppha.
Maledict⁹ inq̇t: q̇ peccat i spe.
Et ali⁹ bñplacitū ē dño sup timē
tes eū ꝛ i eis: q̇ spāt sup misicor
dia ei⁹. Dictur⁹ q̇ spāt signāter
pmisit sup timētes eū. Frustra siq̇
dē spat: q̇ ꝯtēptu suo grāꝫ a se re
pellit: ꝛ spē suā prorsus euacuat.
null⁹ hoꝝ triū hitat in adiutorio
altissimi: Prim⁹.n.hitat in me-
ritis suis. Scđs in penis. Terti⁹
in vitijs. Immūda habitatio ter
tij. Anxia secūdi. Stulta ꝛ picu-
losa primi. Quid ē stulti⁹ ꝙ hi-
tare in domo vix inchoata: Cō-
sumasse te putas: at cū ꝯsumaue
rit hō tūc incipit. Deniqꝫ ruino
sa ē oio hec habitatio: ꝛ q̄ subst
tari magis opus habeat: ꝛ fulci-
ri: ꝙ inhabitari. nōne vita pñs
fragilis est: ꝛ incerta: Simile eē
necesse est: q̇cq̇d fundat in ipsa.
Quis.n.supra fragile fundamē
tum stabile credat hedificium:
Periculosa igit habitatio corū
qui in meritis suis spant: picule

sa. qr ruinosa. Eoꝝ vero. q̇ ꝯside-
ratõe ꝓprie infirmitatis despati
one deijciūt. habitatões anxiā ⁊
eos i tormẽtis diximꝰ hitar. quā-
diu.n.⁊ penas sustinẽt: i q̇bꝰ no
cte: ⁊ die ꝯterūtut? ⁊ eis q̃z quas
nōdū sẽtiūt ampliꝰ cruciātur: vt
nō sufficiat dici malitia sua: sȝ op
ꝑmūr his quoꝝ. q̇ nunq̃ꝫ fortasse
expienr. Que tormẽta: q̇s infer-
nꝰ itollerabilior pōt excogitari
ꝑserti qr i tāto labore ꝑmūr. ⁊ ce
lestis panis nō sustẽtar edulio:
hij sr: q̇ i adiutorio dei nō hitant
qr despāt. Priores aūt icirco ñ
q̄rūt. qr neq̃ꝫ sibi illō necessariū
sentiūt. Extremi vō ꝓpterea lon
ge sūt. ꝙ eo mō q̄rūt auxiliū dei:
quo obtinere nō possūt. Soli.n.
i adiutorio altissimi hitant. q̇ id
solū obtiere desiderant: id soluȝ
amitter trepidāt: sedl'a cura illō
⁊ sollicita cogitatiōe vsantes: q̇
ẽ vtiq̃ꝫ pietas cultꝰ dei. btūs pla
ne: q̇ sic hitat in adiutorio altissi
mi. qr in ꝓtectōe dei celi cōmora
bir. Quid nocere poterit: eoruȝ
q̇ sub celo sūt. quẽ deus celi ꝓte
gere ⁊ ꝯseruar voluerit. Porro
sub celo sūt aeree ptātes. sub celo
sūt pn̄s seculū neq̃ꝫ ⁊ caro aduer
sꝰ spm̄ ꝯcupiscẽs. Optie dictū ẽ
in ꝓtectōe dei celi vt nihil eoꝝ
q̇ sub celo sunt: timere possit: q̇s-
q̇s ꝓtectionẽ eius hr̃e meruerit
Siue ita dem̄ sit: vt aduersū seq̄n
tẽ oio pendeat. q̇ hitat in adiu-
torio altissimi: in ꝓtectōe dei ce
li commorabitur dicet dn̄o su-
ceptor meus es: ⁊ sit ꝙ dicitur i
protectione dei celi ꝯmorabitur:
expositio precedẽtis partis: q̇ ha
bitat i adiutorio altissimi: aut ma
gis addere videatur: vt non solū
adiutoriū ad operandum bonū.
Sȝ protectionem quoq̃ꝫ ad libe
randū a malo: doceat esse querẽ
daȝ. At vero diligenter attende:
qd̓ in protectione dicit: nō in pre
sentia. Angelus i presentia eius
exultat: ego vtinaȝ possim in eiꝰ
ꝓtectione morari. Ille beatus i
ꝑsentia: ego vtinā in protectione
sim securꝰ. Dei celi inq̇t licet .n.
vbiq̃ꝫ esse non dubiter. Sic tamẽ
in celo est: vt ad eius comparati
onem nec esse videatur in terris.
Propter qd̓ ⁊ orantes dicimus.
Pater noster: q̇ es in celis. Sic
⁊.n. anima quoq̃ꝫ: cuȝ in toto sit
corpore: excellentiu etn̄ ⁊ singu
larius est in capite. Ubi sunt oẽs
sensus: nam in ceteris omnibus
membris. vix vnum exercet solū
.s. tactum vnde quantum ad eū
modum quo in capite est: cetera
membra videtur quodamodo ñ
tam inhabitare: q̄ꝫ regere ita si ꝑ
sentiam illā cogitemus. qua bea
ti angeli perfruuntur videri pos
sumus vix aliquam dei protecti
onem. ⁊ nomen habere. Felix ta-
men anima: que vel hanc prote-
ctionem meretur. Dicet.n. susce
ptor meus es tu. Uerum id qui
deȝ. sermoni alteri reseruemus.
Dicet domino susceptor meꝰ es
tu. ⁊ refugiuȝ meum deus meus
sperabo in eum.

Sermo Secundus.

q Ui habitat i adiutorio al
tissimi propha. Dicet dño
susceptor me⁹ es tu: ⁊ refu
gium meū deus meus spabo in
eū. Dicet in grãtiaꝝ actione confi
tens dño ⁊ misericordie ei⁹ sup
duplici adiutorio eius. Ois.n.
q̇ adhuc in adiutorio hitat: non
in regno: ⁊ frequēter opus hꝫ fu
gere: ⁊ interdū cadit. Fugere in
q̄ꝫ dū in hoc corpe sumus a facie
temptationis psequentis oꝫ. qḋ
si minus celeriter fugim⁹ aliqñ
vt assolet ipellimur: ⁊ euertimur
sed dñs suscipit nos. Ipse itaque
refugiū est: vt venientez cū ster
coribus bouū pigroꝝ lapidato
rē impigri fugiamus: ⁊ euadere
possum⁹ fedā nimis lapidatiōeꝫ
Ipse quoqꝫ susceptor est: vt etiaꝫ
cū ceciderimus: nō collidamur:
qm̄ supponit manū suá. Cū ergo
tēptationis impetum sentim⁹ in
cogitatiōe: stati fugiamus ad ipꝫ
⁊ humiliter postulemus auxiliū
Qḋ si forte pocupauerit nos. vt
fit aliqñ: cū tardius: q̄ꝑ oporteat
ad eū ɔfugimus: solliciti simus:
⁊ manus ei⁹ suscipiat nos. Oēs
.n. aliquando cadere necesse est:
dum in hoc seculo detinenť: sed
aliȷ̄ colliduntur: aliȷ̄ non: qꝛ dñs
supponit manū suam. Sed qñō
discernere eos poterimus: vt se
gregemus iuxta domini verbuꝫ
agnos ab edis: iustos ab iiustis
Nā ⁊ iustus septies cadit in die
Uerūtñ hoc iterē int coꝝ casus
ꝙ iustus suscipitur a domino iō
ꝙ resurgit fortior. Iniustus aūt
cū ceciderit: nō adiciet: vt resur
gat. imo vero aut in pudorē no
xiū: aut in impudentiā cadit. aut
.n. excusat qḋ facit: ⁊ hic est pu
dor adducens peccatū: aut fit et
fratres meretricis: ⁊ iā nec deuꝫ
tiet: nec hoiem reuereť: pdicatqꝫ
pctm̄ suuꝫ sicut sodoma. Iustus
vero super manū dñi cadit: ⁊ mi
ro quodammodo ēt ipsū ei pec
catū in iusticiaꝫ cohoperať. Sci
mus.n. qm̄ diligentibus deū oia
cohoperantur in bonum. nonne
cohoperatur nobis ille casus in
bonum: vnde ⁊ humiliores effici
mur: ⁊ cautiores. nonne dñs ca
dentem illum suscipit: q̇ ab hūi
litate suscipiť. Impulsus: ⁊ euer
sus sum ait propheta. Sed nihil
profecit: qui impulit me: qꝛ dñs
suscepit me. Sic ergo dicet fide
lis animo dño: susceptor me⁹ es
tu possunt omnia dicere: creator
meus es tu possūt ⁊ animalia di
cere pastor meus es tu: possunt
omnes homines dicere redem
ptor me⁹ es tu. At vō susceptor
meus es tu: is tantuꝫ dicere po
test: q̇ habitat in adiutorio altis
simi. Unde ⁊ addidit deus me⁹.
Cur nō de⁹ noster. Quia in crea
tione in redēptione: ceterisqꝫ cō
munibus beneficiȷ̄s ē deus om
niū: sed in temptationibus suis:
tanq̄ꝫ propriū euꝫ habent singu
li electoꝝ. Sic enim paratus est
⁊ cadentē suscipere: ⁊ eripere fu
giētes: vt videri possit relicqꝫ om

nibus aliis ei ſoli operaz dare: ꝓ
pterea expedit omni aie deū ſem
per attendere tanq̄ȝ propriū non
modo adiutorem: ſed etiā inſpe
ctorem. quando. n. poterit negli
gens fieri: qui intuentem ſe deuz
nunq̄ꝑ deſinit intueri. Aut quō n̄
quaſi proprium illum habere vi
detur. qui ſic eum ſuper ſe videt
intentum: vt oia interiora: ⁊ exte
riora eius omni hora conſidera-
re non ceſſet: omneſq̄ȝ non ſoluz
actus: ſȝ ⁊ ipſos ſubtiliſſimos aie
motus perſcrutetur: atq̄ȝ diiudi-
cet. Hic ergo nō immerito dicer̄
poteſt: deus meus ſperabo in eū
Et attende ꝙ non dixerit ſpera-
ui: aut ſpero: ſed ſperabo. hoc in
quit eſt votum meum: hoc ꝓpo
ſitum meum. hec intentio cordiſ
mei. Repoſita ē hec ſpes mea i ſi
nu meo: ⁊ i hac ꝑſeuerabo. Spe-
rabo in eū: nec deſꝑabo. nec fru-
ſtra ſperabo: q2 maledictus: qui
peccat in ſpe: ⁊ nihilominꝰ: q̇ pec
cat in deſꝑatione: ſed nec eſſe vo
lo de hiis: qui non ſꝑant in dn̄o.
Sperabo inquit in eum. Sed iā
dic nobiſ quo fructu: qua merce
de: quo lucro. Quoniam ipſe li-
berauit me de laqueo venātiū: ⁊
a v̇bo aſꝑo. Sane laqueum hec
⁊ hoc verbū in diem alterum: ⁊
ſermonez ſi placet: alterum diffe
ramus.

Qm̄ ipſe liberabit me d̄ laqueo
venantium ⁊ a verbo aſpero.

Sermo. iij.

D Eus meus ſperabo in eū:

Quoniam ipſe liberauit me de
laqueo venantiuz: ⁊ a v̇bo aſpe-
ro. Ego vtiq̄ȝ fratres in hoc v̇bo
magna mei ipſius pietate ꝯpun
gor: ⁊ valde miſereor aie mee. Ip
ſe liberauit me de laqueo venāti
uz. Ergo ne beſtie ſumꝰ nos. Be
ſtie ꝓrſus. Hō. n. cum in honore
eſſet non intellexit: ꝯpatus eſt iu
mentis inſipientibꝰ. ⁊. ſ. f. ē. i. Be
ſtie ꝑfecto ſunt hoies. oues errā
tes: nō hn̄tes paſtorē. Quid ſuꝑ
bis o hō. q̇d te ſciolū iactas. Ui-
de q2 beſtia factꝰ es: cui venādū
laquei preꝑantur. Sȝ qui ſūt ve-
natores iſti. Uenatores vtiq̄ȝ peſ
ſimi: ⁊ neq̇ſſimi: ⁊ calidiſſimi. Ue
natores: q̇ cornu non ſonant: vt
nō audiantur. ſed ſagittent in oc
cultis immaculatū. Ipſi ſunt re-
ctores tenebraruz harum aſtutiſ
ſimi verſucia: ⁊ neq̇tia dyabolice
fraudis. ita vt ſicut eſt ante vena
torez beſtia. ſic ad eorum compa
rationē ſit quilibet aſtutiſſimus
hominū. preter illos dumtaxat:
qui cū apoſtolo non ignorant co
gitatores eorū: quibus in dei ſa-
pientia datuz eſt fraudes depre-
hēdere malignorū. Obſecro no
uelle plantationes dei: vos q̇ nū
dū exeeratos habetis ſenſus ad
diſcrectionez boni: ⁊ boni mali.
Nolite ſeq̇ cordis veſtri iudiciū:
nolite abūdare in ſenſu veſtro:
ne vos tanq̄ȝ rudes ille adhuc v̇
ſutus venator decipiat. Nā ſilue
ſtribus illis: ⁊ omnino beſtialibꝰ
beſtiis: ſeculareſ hoies loquor: ab

tos satis expādit laqueos:vtpo/
te.quos facile capiendos esse nō
dubitat.Uobis autē. qui tanq̄
prudētiores cerui serpētes neca
tis.⁊ desideratis ad fontē viuū.
subtiliores occultat laq̄os. ⁊ cal
lidiora fraudis sue argumēta con
q̄rit.Uñ obsecro vos humiliami
ni sub potenti manu dei pastoris
vr̄i.⁊ acquiescite eoꝝ ꝯsilijs . qui
melius norūt venatoris illius v̄
sutias:edocti diuturno longi tē/
poris exercitio.⁊ crebris experi/
mētis tā in se.q̄ȝ in multis.Sed
ecce q̄ȝ iā venatores ⁊ bestias no
uimus.q̄s naȝ sit laq̄us iste.que/
rendū est. nolo ego adinuenire
ex me.nec dubiū aliq̄d tradē: vo
bis.Oñdat nos apostolꝰ laq̄uȝ
istū.ipe.n.venatorū illoꝝ ñ igno
rat cogitationes.Dic inquā no/
bis beate paule:q̄s sit laq̄us iste
diaboli.a quo se liberatā fidelis
aīa gratulat̃.Qui volunt inquit
diuites fieri i hoc seculo. incidūt
in tēptationeȝ.⁊ in laqueuȝ dia/
boli.Ergone laqueus diaboli di
uitie sūt huiꝰ seculi? Heu q̄ȝ pau
cos inuenimus.q̄ ab hoc laqueo
liberari exultēt.q̄ȝ multos. q̄ do
lent.q̄ parū sibi vidētur irretiti.
⁊ adhuc quantuȝ pñt ipsi se inuo/
luere.⁊ intricare laborāt.Uos q̄
reliquistis oīa.⁊ secuti estis non
habentē vbi caput suum reclina
ret filiuȝ hoīs.exultate. ⁊ dicite.
qm̄ ipse liberauit me de laqueo
venantiuȝ.Confitemini illi toto
corde.tota aīa.tota virtute: ⁊ ex
ipsis medullis cordis gr̄as agite
ei dicētes.Qm̄ ipse liberauit me
de laqueo venantiū.Et vt noue
ritis q̄ȝ magnū sit beneficiū hoc:
⁊ sciatis.q̄ a deo donata sunt vo
bis. audite qd̄ sequit̃. ⁊ a verbo
aspero.o homo vel magis bestia
laqueū nō tenebas.tūc vel mal/
leū.A verbo inq̄t aspero.Quod
ē hoc verbū nisi illud insatiabilis
gehenne.affer.affer percute dila
cera.cito interfice.velociter spo/
lia detrahe?Qd̄ est verbum aspe
rū nisi tollat̃ impius ne videat glo
riā dei?Quo exultant venatores
capta bestia.⁊ clamāt.tolle.tolle
infige verubꝰ.infer prunis.⁊ ma
le bullientibꝰ impone lebetibꝰ.
Uerbū asperum fuit.qd̄ protulit
domꝰ exasperās populus iudeo
rū.Tolle.tolle.crucifige eū.Quā
horribile verbū.q̄ȝ asperū.q̄ cru
dele.Uere dentes eoꝝ arma.⁊ sa
gitte.⁊ lingua eorū gladius acu
tus.Hoc verbū asperuȝ.tu susti
nuisti dñe.Cur nisi vt nos libera
res a v̄bo aspero.Sit iaȝ tue pie
tatis.vt nō sustineamꝰ nos.qd̄ di
gnatus es sustinere ꝓ nobis.re/
spōdent hoīes seculares. cuȝ eis
suadeamus agere penitentiaȝ.⁊
dicit.Durus est hic sermo. nēpe
hinc est.qd̄ in euangelio legimꝰ
loquebat̃ dñs de pñia ipsa.sed in
figura.tanq̄ȝ hijs.q̄bꝰ nō erat da
tū nosce misteriū regni dei.Cūq̄ȝ
audirē dicentē.nisi māducaueri
tis carnem filij hoīs . ⁊ biberitis
eius sanguinē.dixerunt.durus ē
hic sermo.⁊ abierunt retrorsuȝ.
Quid autē est manducare eius

carnem. et bibere eius sanguinē: nisi cōicare eius passionib⁹: et eā ꝯuersationē immitari quā gessit in carne. Unū et hoc designat illi batū illud altaris sacramentuꝫ: Ubi dñicū corp⁹ accipim⁹: vt sicē videtur illa forma panis in os intrare: sic nouerimus p eā: quam in terris habuit ꝯuersationē: et ipsū intrare in nos: ad habitandū p fidē in cordibus nr̃is. Cū.n. iustitia ingredit: ille ingredit: q̄ fact⁹ est nobis a deo patre iustitia Sꝫ et q̄ manet i charitate: in deo manet: et de⁹ in eo. Sꝫ tū adhuc dicunt nobis multi: durus ē hic s̄mo. Ergone durū ē monumēta neū hoc: et leue tribulationis. qđ supra modū i sublimitate eternū pondus glorie operat in nobis. Durū ē breuissimo: et leuissimo labore cruciat⁹ illos: et tormenta redimere: q̄ nullus terminus finiat. nullus aius sufficiat cogitare. Durū vobis videt cū dicitur agite pniam. Erratis: sꝫ audituri estis. Uerbū asperuꝫ: s̄monē durū: auditionē malam. Jte maledicti i ignē eternū. Jta dico vobis hoc timete: hoc durū reputate. et inuenietis: qꝛ iugū dñi suaue ē: et onus ei⁹ leue. Si in se ipo suaue illđ credere: necdū potestis: vel hoc nō ignoratis: qm̄ hui⁹ cōparatiōe suauissimū ē. Uos: vos āt fratres mei: vos pēnati: ante quoꝝ oculos frustra iacitur rete. vos q̄ diuitias huius seculi penitus reliq̄stis q̄d timeas a verbo aspo: qñ iā liberati estis a laq̄o.

Felix tu itidē: p quo psalmi q̄dā inscripti sunt: qui transisti laqueuꝫ: vt oīno longe fieres a verbo aspero: Quib⁹.n. dicet. Jte male dicti in ignem eternum. esuriui .n. et nō dedistis mihi mādūcare q̄bus inq̄ dicetur. nisi hijs: q̄ substantiā huius mūdi habuere: nū q̄d nō valde exhilarant ad v̄buꝫ hoc corda vestra: et spiritali iocūditate replent. Nunquid non p̄ciosiores ducitis pauptatem vestrā thesauris seculi. Siquidē ipsa est: q̄ liberat a v̄bo aspo. Quo nāq; a vobis exigat de⁹. qđ p ipsi⁹ amore relictū ē. Et tū ēt hoc facitis: et de labore manuū vestraꝝ xp̄s alitur et vestit: vt nihil desit. Agite ergo gr̄as: exultate. et dicite: qm̄ ipse liberauit me de laq̄o venātiū: et a verbo aspero. Exultate inq̄: sed adhuc interiꝫ cū tremore letos vos eē volo: sꝫ nūduꝫ securos. Gaudentes in spū scō. sꝫ tū pauētes adhuc. et cauentes a recidiuo. Quid.n. nobis vltra pauēdū ē. Unū vtiq̄: idq; grauissimū est pcm̄ iude pcm̄ apostasie Bñ.n. factū ē: vt pēnas acciperetis sicut colūbe: et volaretis ad req̄escēdū. Nā in terra ñ erat req̄es: sed labor: et dolor et afflictio spūs. Quid ergo timēdū ē sic volāti: nisi ne forte cadauer. aut simile aliq̄d in t̄ra videat. cui⁹ dsiderio tact⁹. videatur a venatorib⁹ illis pessimis: et pparatis laq̄is capiat. et sint nouissima ei⁹ peiora priorib⁹. Hoc inq̄ timēdū est oīno. ne quis aut corde solo. aut

F

ẽt corpore ad vomitũ reuertaẗ. Legimus.n de filijs israel: quia corde redierũt in egyptũ. nã cor pore reuerti clausũ post eo:uz ta les rubrũ mare ꝓhibebat. Hoc ẽ qꝫ vehemẽter singulis q̃buscũqꝫ timendũ est:neq̃ñ forte eatenus deñ offẽdãt: vt manifeste obiciã tur:⁊ euomãẗ ab eo aut si pudor neget apostasiã corporis: tepor ipe paulatim ingerat apostasiaz cordis vt vz in habitu religionis cor seculare gerãt:⁊ q̇cq̈d secula ris ꝯsolatiõis innenire potuerit amplectanẗ. Neqꝫ.n.sumus nos apostolo sanctiores q̇ tñ verebaẗ ne forte cũ alijs p̃dicasset. ipse re prob⁹ efficereẗ. Sz id tãdiu timẽ dũ est:donec laqueus ꝯtrit⁹ sit: donec corpus istȯ aiaz ȯposuerit nã ipm corpus laqueus q̇dam ẽ vñ ⁊ oculus legitur aiam depre dari. Minime ergo decet eẽ secu rũ hominẽ: qui secũ portat laq̃uz suũ. Jmo ꝟo bonũ est magis ha bitare i adiutorio altissimi: vt per eũ possit laqueus euitari.

Scapulis suis obũbrauit tibi ⁊ sub pẽnis eius sperabis.

Sermo.iiij.

S Capulis suis obumbrauit tibi. Confitenti humiliter: ⁊ deuote grãs referẽti nõ imerito ampliora bñficia ꝓmit tunẗ.nã q̇ fidelis iuenit in modi co iure ꝯstituiẗ in multa: sicẽ econ trario accipiendus indign⁹ est:q̇ fuerit de acceptis ingrat⁹. Jtaqꝫ deuote illi grãrum actioni rñdet spũs.ñ id solũ inquiẽs faciet. Sz ⁊ scapulis suis obũbrabit tibi:cre do in hijs scapulis geminã ꝓmis sionez dñi intelligendã.s. vite ei⁹ q̃ nũc est pariter ⁊ future. Si.n. solũ promitteret regnũ:⁊ in itine re deesset viaticũ:oĩno ꝯquererẽ tur hoies:⁊ respõderẽt. Magnũ est q̇dem qȯ ꝓmittitur. Sed per ueniendi illuc nulla facultas da tur. Propterea q̇ post hoc secu lũ vitã eternam ꝓmisit:ipse ẽt dã dũ in hoc seculo centuplũ proui dentissima pietate ꝓmisit. Quid .n.iã excusatiõis hẽs o hõ. Pro fecto obstructũ est os loquentiũ iniqua. Quid plus afferet inimi cus ad tẽptandũ.nisi qꝛ lõga fu tura est vita tua. Et si grandis re stat tibi via: cur hac ticas cur for tis cib⁹ datur:ne deficere possis i via. Helye vtiqꝫ cib⁹ allat⁹ ė ab angelo quo null⁹ in humana cõ suetudine vilior inuenit.s.panis: ⁊ aqua: tanta tñ in eo fortitudo collata est: vt quadraginta dieb⁹ ambulãs nõ fatigaretur: nec esu riret. Uis tibi hũc cibũ ab ãgelo ministrari. Mirũ valde si nõ vis Qȯ si cibuz hunc desideras.⁊ an gelica ministeria nõ supba: sz hu mili magis ambitione req̇ris: au di qũo scriptũ sit de dño.qꝛ tem ptante dyabolo:⁊ suadẽte: vt de lapidib⁹ faceret panes: restitit:⁊ dixit:non in solo pane viuit hõ. Sz in omni verbo:qȯ ꝓcedit de ore dei. Deinde tẽptationib⁹ su patis:⁊ tẽptatore fugato : acces sẽrt angeli:⁊ ministrabãt ei.⁊ tu ergo si vis hẽre ministeriuz ange

loꝝ:fuge ꝯsolationes seculi ⁊ tē ptationibus resiste diaboli. Renuat ꝯsolari aīa tua i aliis:si vis in dei memoria delectari. Cū esuris: currere te suadet ad panem at tu poti⁹ audi dicentē:nō in solo pane viuit hō. Cur enim tāta varietate distraheris:vt mō cibū mō potū:mō vestē aut lectū:nisi ꝓ sola corporis necessaria substētatione requiras:qui in vno.i.in verbo potes hec omnia iuenire? Māna enim est oēm saporē habens:⁊ odoris delectationē:req̄es est vera ⁊ sincera suauis ⁊ salubris iocūda ⁊ scā. Hec ē ꝓmissio vite pn̄tis. nā ꝓmissionez future quis explicet. Si expectatio iustoꝝ letitia:⁊ tanta letitia : vt oē qd desideraꝉ in seculo ei non valeat cōparari.ipsum qd expectaꝉ quid erit? Oculus nō vidit. de⁹ absq̄ te que ꝑparasti diligētibus te.sub ipsis itaq̄ scapulis q̄tuor nobis bn̄ficia ꝯferunꝉ. Sub his enim abscōdimur:sub his ab incursu accipitꝝ ⁊ miluoꝝ ꝓtegimur:que sunt aeree potestates. sub his vmbraculū salubre refrigerat nos ⁊ repellit nimiū solis feruorē.sub his q̄q̄ alimur ⁊ fouemur. Ait.n. ꝓpha i alio psalmo. Qm̄ abscōdit me in tabernaculo suo in die maloꝝ .i.dum adhuc dies mali sūt:⁊ i t̄ra aliena sum⁹:q̄ data est i man⁹ impii i qua nō ē regnū pacis nec de⁹ pacis regnat in ea. Nā si regnat quid ē ꝙ orātes dicim⁹. Adueniat regnum tuū.necesse est igitur abscōdere interim si q̄d hēmus boni:qm̄ thesauꝝ regni celoꝝ.q̄ inuenit hō abscōdit. Propꝉ qd etiam corporaliter in claustris ⁊ in siluis abscondimur. Et si scire vultis quantū in hac abscōsione lucramur? Credo nullū hic eē qui si quātā ꝑtē eoꝝ:que facit:in seculo actitaret.nō adoraret vt sanctus:nō reputaret vt angel⁹: nūc aūt quotidie tāq̄ negligēs arguitur ⁊ increpaꝉ. Paruz ne hoc lucꝝ ducitis ꝙ nō reputamini sācti anteq̄ scitis. An non timetis ne forte hic vili mercede recepta in futuro mercedē ñ habeatis? Necessaria igiꝉ ē hec absconsio nō solū añ oculos alioꝝ sꝫ etiā multo magis añ te ipsuz. hoc eniz hꝫ illa dominica sententia. Cum feceritis oia que precipiunꝉ vobis.dicite serui inutiles sumus qd debuimus facere fecimus. Ve.n.nobis si nō fecissem⁹ ⁊ hec ē vtiq̄ magna v̄tus ⁊ sūma securitas.qñ ⁊ pie viuis: ⁊ tamē plus attendis q̄ desunt tibi:q̄ q̄ videris obtinuisse.oblitus q̄ retro sunt:⁊ extendens te in anteriora. Hec igiꝉ est abscōsio.quaz sub scapulis domini prestari dixeram⁹:qualis forsitā fuit obūbratio illa:que marie facta est a spū scō ad celādū vꝫ tā icōprehēsibile sacramentū. De ꝓtectione quoq̄ idem ꝓpheta ait. Obumbrasti sup caput meū in die belli Sicut.n.vidēs venictē accipitrē mater expādit alas:vt pulli subcant:⁊ habeāt tutū refugiuz: sic

nobis parata. ꝛ dilatato quodã
modo sinu extẽsa est summa illa
ineffabilis pietas dei nostri. vn-
de ꝛ supra dixit: q̄m refugiũ meũ
es tu. Jam vero sub ipsis quoq;
scapulis ꝛ vmbraculũ salubre. ꝛ
ꝓtectionẽ habemus. Sicut eniʒ
sol iste corporeus lʒ bonus sit ꝛ
valde necessarius: tñ ꝛ feruor eiꝰ
si tẽperatus nõ fuerit: ĩfirmo ca-
piti: ꝛ splẽdor ĩfirmus oculis no
cet: nec est solis culpa: sʒ ĩfirmita
tis. Sic ẽt sol iustitie est. Vñ di-
cit. Noli nimiũ esse iustus. nõ ꝙ
iustitia bona nõ sit. Sed q2 duʒ
adhuc infirmi sumus: oʒ ipsam
nobis gratiã temperari: ne forte
elationis aut indiscretiõis vitiũ
incurramus. Quid.n. est ꝙ in-
cessanter orantes ꝛ supplicãtes
nõ possumus ad eã quã desidera
mus abundantiã gratie ꝑuenire
Putatis q2 auarus: aut inops
factus ẽ deus? ĩpotens aut inexo
rabilis? Absit hoc ꝓrsus absit. sʒ
ipse cognouit figmẽtũ nostruʒ ꝛ
scapulis suis obũbrauit nobis? ñ
tñ ꝓpterea a petitione cessandũ
est: q2 ꝛ si nõ dat ad satietatẽ: dat
ad substẽtationẽ: ꝛ si cauet nobis
a feruore nimio: tñ fouet nos tã-
q̃ʒ mater calore suo. Hoc est eni
q̃ʒtum ꝙ diximꝰ sub scapulis eiꝰ
nobis prestari: vt tanq̃ʒ pulli ĩ ca
lore materni corporis foueamur
ne foris vagãtes moriamur refri
gescẽte nimiꝝ caritate: que non
diffundit in nobis: nisi ꝑ spirituʒ
qui datur nobis. Sub his igitur
pennis eius securus sperabis: vt

vʒ de exhibitiõe ꝑñtiũ muneꝝ fir
ma sit expectatio futuroꝝ. Amẽ

Scuto circũdabit te vitas eiꝰ
ñ timebis a timore nocturno. A
sagitta volãte in die a negocio
perambulante in tenebris ab in-
cursu ꝛ demonio meridiano.

Sermo. v.

s Cuto circũdabit te veri-
tas eius. Vigilate ꝛ ora
te vt nõ ĩtretis ĩ tẽptatio
nẽ. Et quis hec dixerit scitis ꝛ tẽ
pus scitis. Dñi est verbũ istud ĩ-
stante iã passiõe. Et attẽdite q̄m
ipse quidẽ erat passurus ꝛ nõ di
scipuli: nec tñ ꝓ se dicebat orãdũ
sʒ ꝓ illis: vñ ad petꝝ ait Ecce sa-
thanas expetiuit vos vt cribra-
ret sicut triticũ: ego aũt rogaui ꝓ
te vt ñ deficiat fides tua. ꝛ tu ali
q̄ñ ↄuersus ↄfirma fr̃es tuos. Si
tñ illos oportebat timere ĩ passi
one dñi: tñ timẽdũ ẽ vobis frẽs
ĩ passiõe vr̃a. Vigilate ꝓide ꝛ ora
te ne ĩtretĩs ĩ tẽptationẽ: q̄m vndi-
q; circũdati estis tẽptatiõibꝰ: vñ
ꝛ legitĩ q2 tẽptatio ẽ vita hõis su
per terrã. Itaq; sic tot tẽptatiõi-
bus plena ẽ vita nr̃a vt ñ ĩmerito
tota ipsa tẽptatio debeat appel-
lari ꝑuigili circũspectiõe opꝰ ẽ ꝛ
or̃one ne ĩducamur ĩ eã. Vñ est
ꝛ illud in or̃one dñica. ꝛ ne nos
ĩducas ĩ tẽptationeʒ. q2 ergo sic
circũdatꝰ es tẽptatiõibꝰ scuto cir
cũdabit te vitas eiꝰ vt quẽadmo
dũ vndiq; bella: ita vndiq; sint ꝛ
presidia. In quo ꝛ oĩno illđ ma-
nifestũ ẽ: spũale scutũ eẽ oporte-
re: qđ circũdare potest. Veritas

Qui habitat in adiutorio altissimi

aũt circundat:qꝛ verax eſt:ꝙ ꝓmittit:ꝛ ſic exibet vt ꝓmittit. Fidelis deus ait apoſtolus: ꝙ non patietur vos temptari ſupꝛa id qđ poteſtis. Non icõgrue ſane ſcuto gr̃a ꝯpatur diuine ꝓtectionis:ꝙ in ſupioꝛi parte amplu₃ ꝛ latũ ẽ. vt caput:hũeroſqꝫ cuſtodiat in inferioꝛi ṽo ſtricti⁹. vt minus oneret:maxime. ꝙ gratiliores ſint tibie nec tã facile vulnerẽtur. ſ₃ nec adeo piculoſũ ſit ill' in partibus vulnerari. Sic oĩno ſic militibus ſuis xp̃s ad inferiora tuenda ideſt carnẽ:magnã vt ita dixerim ſtricticitatẽ:atqꝫ penuriã rex̄ tempoꝛaliũ donat. nec vult eos illax̄ multitudine ꝑgrauari. ſed vt victũ. ꝛ veſtitũ habẽtes quẽadmodũ ait apoſtol⁹ his ꝯtẽti ſim⁹:in ſupioꝛibus ṽo amplioꝛẽ latitudinẽ. ꝛ habũdantiã gracie ſpũalis. Sic. n. habes Primũ q̃rite regnũ dei. ꝛ iuſtitiã ei⁹:ꝛ oĩa adiciẽtur vobis. de victu vtiqꝫ ꝛ veſtitu. añ dixerat ñ debere ſollicitos eſſe. nã ꝛ hec ipſa nobis pr̃ nr̃ celeſtis benigniſſima pietate miniſtrat. ob duplicẽ. ſ. cauſam. ne vel oĩno crederemus infenſũ. ſi iſta negaret. ꝛ ſic deſparem⁹ vel cox̄ nimia ſollicitudo ſpiritualis exercitu fieret đtrimẽtũ. Sine. hĳs. n. neqꝫ viuer̃ neqꝫ deo ſeruire eſt. Cetex̄ q̃ꝫto ſtrictius. tãto melius. Itaqꝫ ſcuto circũdabit te ṽitas ei⁹ nõ timebis a timoꝛe nocturno: a ſagitta volãte in die a negotio pãbulãte i tenebꝛis ab icurſu ꝛ demõio meridiano. Hec ſũt quatuoꝛ tẽptationes. q̇bus vndiqꝫ circũdati neceſſe habemus circundari ẽt ſcuto domini. vt ſit nobis a dextris ꝛ a ſiniſtris:añ ꝛ retro. Hoc. n. pꝛemonitos vos eſſe volo. neminem ſuꝑ terrã abſqꝫ temptatione victux̄ vt cui foꝛte tollit̃ aliqua alterã ſecurus:expectet. aut foꝛte nõ ſecur⁹. ſed magis pauidus ꝛ ſic petat ab ea liberari vt nunq̃ꝫ ſibi in coꝛpe moꝛt̃ hui⁹ libertatẽ pfectã. ſeu req̇em audeat polliceri. Qua in re ꝯſiderãda nobis eſt tã bẽigna erga nos diuine diſpenſatio pietat̃. vt quibuſdã nos tẽptatonibus patiat̃ diuti⁹ occupari. ne foꝛte periculoſioꝛes occurrant. ab aliq̇bus vero citi⁹ liberet. vt poſſimus in alĳs. q̃s nobis vtilioꝛes foꝛe pꝛeuidet exerceri. Verũtñ ꝯſiderandũ mõ nobis eſt. que ſint iſte q̃tuoꝛ. quas hic ponit. Credo. n. ꝙ hoc oꝛdine. quo hic numerãtur cõtra eos. qui conuertunt̃. inſurgunt. ꝛ velut pꝛinceps ſũt oĩum tẽptationũ. Solet i diuinis ſcripturis aduerſitas deſignari ꝑ noctem. ꝛ ſcimus. qꝛ aduerſus eos ꝙ conuertũtur. pꝛimũ eſſe certamen de moleſtĳs coꝛpoꝛeis ꝯſueuit. Caro. n. hacten⁹ idomita caſtigari. ꝛ i ſeruitutẽ redigi neq̃q̃ꝫ eq̃nimiter patit̃: S₃ adhuc memoꝛ recẽs ꝑdite libertat̃. acrius ꝯcupiſcit aduerſus ſpũm. maxĩe in hĳs penis in q̇bus eſtis vos q̊tidie moꝛiẽtes. imo vero moꝛte affecti tota die. ꝙ ꝛ ſupꝛa vires ſt̃

ꝛ vltra naturã:ꝛ ꝯ ꝯsuetudinem
vra3. Quid igit̃ mirꝫ.si turbant
ista maxie eos.q̃ necdũ ꝯsueue/
rũt.necdũ satis in prõptu hñt re
curret̃ ad orone.resurget̃ ad me
ditatiões sãctas.vt sic releuetur
põd⁹ diei.ꝛ estus.necessariũ pla
ne nobis iter ipsa nr̃a ꝯuersatiõis
initia scutũ dñi.vt nõ timeamus
a timore nocturno ꝛ nõ dicit̃ a
nocte.qꝛ non ipsa afflictio tem/
ptatio ẽ.s3 magis tior ipsi⁹.na3 ꝛ
oẽs laboram⁹.cũ tñ ñ oẽs tẽpte
mur.ꝛ q̃ tẽptãtur.mlto magis ti
more future pene ꝙ pñtꝭ dolore
edũt̃. Qꝛ ergo timor ipse tẽpta
tio ẽ ꝯgrue dictũ est ei.q̃ circũda
tur scuto dñi.ꝙ a tẽptatiõe hac ñ
timebit.forte ipugnabit̃.forte tẽ
ptabit̃.forte timebit noctẽ.sed ñ
ei timor iste nocebit.magis aũt
si ñ fuerit dñat⁹.tũc imaculatus
erit.ꝛ emũdabit̃ sicut scriptũ est
qꝛ territi purgabunt̃. Camin⁹ ti
mor iste ẽ.s3 vt examinet.nõ exu
rat.veritas facit.nocturn⁹ plãe.
ꝛ tenebrosus timor. s3 facile hũc
radi⁹ veritatis exupat. Ingerit.n.
oculis cordis nũc q̃dẽ pcã.q̃ fe/
cim⁹.vt quẽadmodũ ꝓpha de se
ait.ẽt nos in flagella pati simus
annũtiãtes iniq̃tatẽ nr̃a3.ꝛ cogi/
tãtes ꝑ pcõ nr̃o.nunc vero eter
na supplicia.q̃ meruim⁹.vt i coꝛ
ꝯparatione.q̃ euadimus.vniuer
sa.que patimur delitias repute/
m⁹.nũc quoq3 celestia p̃mia. ad
que tẽdim⁹.crebro v3 memorãs
qm̃ nõ sunt ꝯdigne passiões hu
ius tp̃is ad futurã gloriã.q̃ reue
labit̃ in nobis.nunc ẽt ea q̃ ꝑ no
bis ꝑtulit xp̃s.vt crebro ꝯsiderã/
tes.quãta sustinuit illa maiestas
ꝑ inutilib⁹ s̃uis erubescam⁹ nõ
substinere vel parua ꝑ nobis.s3
forte p̃ualuit v̾itas.p̃sertim tam
multiplex.ꝛ vsq3 quaq3 circũdãs
nõ repellere mõ.sed ẽt expellere
penit⁹ hũc timorẽ.nos recessit vt
fili⁹ lucis ꝛ diei hõeste ambulãs
time sagittã.leuiter volat.leuit̃
penetrat:sed dico tibi nõ leue in
fligit vuln⁹ cito interficit.nimirꝫ
sagitta hec vana glr̃ia est.ñ est vñ
ipugnet hec pusillanimites.ꝛ re
missos.q̃ feruẽtiores esse vident̃
ipsi paueãt.ipsi sibi caueãt.i hac
ꝑte nihilomin⁹ adhuc solliciti ñ
deserere scutũ inexpugnabile ve
ritatis. Quid.n.aliud tã ꝯtrariũ
vanitati:nec sane huic opponen
da sagite secreta illa:ꝛ qõdãmõ
intima veritatꝭ exigim⁹ semetip/
sam nouerit aĩa:de se teneat v̾ita
tẽ. Difficile ꝓrsus ni fallor hõ v̾
bis laudantiũ hoiem in vita sua
abduci poterit altũ sape si sese in
tus ad lucẽ veritatꝭ sollicita ꝯsi/
deratiõe discutiat. Nõne.n.si ꝓ
ꝓriã cogitet ꝯditionẽ dicturus ẽ
Quid supbis terra.ꝛ cinis. Nõ
ne.n.ꝓꝓriã ꝯsideret corruptiões
fateat̃ necesse est.qm̃ nõ est in eo
bonũ. S3 ꝛ si forte aliq̃d hr̃e vr̃
nõ iueniet puto q̃d rñdeat apo/
stolo dicẽti. Quid hẽs:qd nõ ac
cepisti:Et alibi. Qui stat videat
ne cadat. Postrẽo:si fideliꝭ ꝯpu
tet:facile illi erit aduertet̃.ꝙ nec
cũ decẽ occurret̃ possit ei.q̃ cum

viginti milib⁹ véit ad se. ⁊ oēs iu stitias suas tāq̄ pānū mestruate reputat. Eadē quoq̄ vitas: ⁊ eis nihilomin⁹ opponēda ē tēptati onib⁹: q̄ sequūtur. Necq̄. n. vel sic cessat hostis antiquus. Sȝ ad ca lidiora forte cōuertit argumēta. Firmā pbauit vtroq̄ latere tur riȝ. nō ē q̄ vel a sinistris pusillani mitate tioris. vel a dextris eā hu māis ꝯcutere laudib⁹ in vtraq̄ iā mollitiōe frustrat⁹ attēptet. Sȝ si virib⁹ inq̄t deicere nequeo. for te decipere possiȝ alicui⁹ ingēio pditoris. Quis putas erit hic p ditor. Plāe cupiditatis radix ini q̄tatis. Ambitio subtile malū se cretū vir⁹: pestis occulta: doli ar tifex: mat ypocrisis. liuoris parēs vitiorū origo. criminū fomes. vir tutū erugo. tinea scitatis exceca trix cordiū: ex remediis morbos creās. generās ex medicia lāgorē Cōtēpsit vanaȝ gloriā ait qm̄ va na ē. Forte solidi⁹ aliq̄d affecta ret forte honores: forte diuitias. Quātos h negotiū pambulās in tenebris. trudi fecit i tenebras ex teriores veste spoliās nuptiali. ⁊ vtutū exercitia fructu pietatis eua cuās. Quātos hec pestis neq̄ter supplātatos turpit quoq̄ diecit: vt ceteri q̄q̄ quos latuit occult⁹ effossor. subito expauescerent ad ruinā. Quid igr̄ hūc vmē fouet aliō. q̄ mētis aliēatio. ⁊ obliuio veritatis. Aut q̄d nisi; vitas pden dū hūc vestigat pditorē: ⁊ nego tiū arguit tenebrarū. nimirū h q̄ dicit. Quid pdest hoi si mūdum vniuersū lucret: se aūt perdat: ⁊ d trimētū sui faciat. Et itē. Poten tes ait. potenter tormēta patient. Hec ē q̄ sedula suggestiōe redu cit in mentē: q̄ sit in ambitu fri uola ꝯsolatio graue iudiciū visus breuis finis ignot⁹. Hucusq̄ tē ptatōes dn̄i quartā inimic⁹ non presūpsit afferre. Illa. n. d igno rantia est. nec dubitat sapientissi mū. q̄ sic moderabat responsiōes suas vt in illo nūq̄ posset depre hendere. qd q̄rebat. Prima siq̄ dē tēptatione esurienti suadebat de lapidibus panē facere. Sȝ ille nec posse. nec nō posse respōdēs cibū aliū ptēdit dicēs. nō in solo pane viuit hō. ⁊c. Secunda vo temptatiōe pcipitiū suadebat. p mittens q̄ nō lederet: si fili⁹ dei eēt ⁊ sic vidēs oia ciuitas lauda ret eū: ⁊ magnificaret. ⁊ nec eē se nec n̄ eē rn̄dit. Tertia de ambitō ne fuit qn̄ oia regna mūdi pmi sit si cadens adoraret eū. Uides ne q̄ ambitōis via adoratō dya boli ē. qua videlȝ ad honores ⁊ gloriā mūdi pueniendū suis ille adoratorib⁹ pollicet. q̄rta: vt dixi temptatiōe apud eum abstinuit cui⁹ nimirū tantā eēt expert⁹ pru dentiā ex respōsis. Quid aduer sus alios faciat quos videt omni modis diligere iustitiaȝ. ⁊ odisse iniq̄tatē. Quid nisi vtiniq̄tatem palliet vtutis imaginē. Quos. n. p fectos bōi nouerit amatores: ma lū eis sub specie bōi. nec medio cris sȝ pfci psuadē cōat. vt cito ꝯsē tiat. q̄ magnope diligit bonū ⁊ s

cile: q̄ currit: incurrat. Hoc igit̄ ē dmonū. nō mō diurnū. sȝ ⁊ meridianuȝ. An nō hoc timuit maria: qñ ad nouā angeli salutatione expauit. An nō hoc insinuabat apostolus: cuȝ diceret nō. n. ignoram⁹: cogitatōes eius: ipe. n. angelus sathane transfigurat se i angelū lucis. An nō deniqȝ hoc ipsum metuebant discipuli. qñ videtes dn̄m sup mare ambulantē clamauerunt putātes fantasma esse. Et vide q̄ bn̄ ꝯgruit. ꝙ q̄rta vigilia fuisse dicit̄. qñ ꝯtra tēptationē quartā vigilasse discipuli ꝑhibēt̄. Nec vero in re manifestissima nr̄o arbitror esse opus eloq̄o: ꝙ vȝ sola sit veritas: q̄ palliatā detegit falsitatē. Quatuor has tentationes etiā in generali statu ecclesie haud difficile diligēs ꝯsiderator inueniet. Nōne timor nocturn⁹ exercebat nouellaȝ adhuc ecclesie plātationē: qñ oīs q̄ occiderit fuos dei arbitrabatur obsequm se prestare deo. Demū persecutōe cessante: ⁊ die reddita turbauit eā grauius. ⁊ affixit sagitta volans: qñ exierūt aliqui de ecclesia inflati spū carnis sue inanis: ⁊ volatilis glorie cupidi. ⁊ volentes sibi facere nomē liguas suas magnificando diuersa: ⁊ puersa dogmata fabricauerūt At nūc q̄dē pax a paganis: pax ab hereticis. Sȝ nō ē pax. a falsis filijs. Multiplicasti gentē dn̄e iesu. Sȝ n̄ magnificasti letitiā. qñ multi vocati: pauci vo electi. omnes xp̄ani: ⁊ oēs fere. q̄ sua sunt querūt: nō que iesu xp̄i. Ipsa qȝ ecclesiastice dignitatū officia i turpem questū: ⁊ tenebraꝝ haꝝ negotia trāsiere. nec in hijs a iaruȝ salus: sed lucꝝ queritur diuitiaꝝ Propter hec cōdentur. pp hoc frequentant. ecclesias: missas celebrant. psalmos decātant. Pro episcopatibus. ⁊ archidyaconatib⁹ ipudenter hodie decertatur vt ecclesiaꝝ reddit⁹ i supfluitatū ⁊ vanitatis vsus dissipet̄. Supest iā vt reueletur hō pcī: filius pditionis demonium non mō diurnū: sed meridianū. qd non soluȝ tranfigurat̄ in angelū lucis: sȝ extollitur supra oē ꝙ dr̄ deus: aut ꝙ colitur. Nimiꝝ insidiatur crudelius calcaneo mr̄is ecclesie: a qua caput suū dolet esse ꝯtritum Hic plane grauissimus erit icursus: sed ab hoc quoqȝ ecclesiam electoꝝ veritas liberabit pp eos breuiās dies: ⁊ dmoniū meridianū destruēs illustratiōe aduēt⁹ sui: Et hec q̄dē dicta sunt de tēptationib⁹ suis. Naȝ ⁊ in fmone quodā sup cātica cāticoꝝ: memini me sup hijs tractasse silr̄ cum meridiāi: hui⁹ demonij mētio ici disset occasiōe. s. meridiani accubitus sponsi quē sibi sponsa peteret indicari.

Cadent a latere tuo mille ⁊ decē milia a dextris tuis: ad te āt nō appropinquabit.

Sermo sextus.

I N spe viuim⁹ fr̄es. nec dificim⁹ i tribulatiōe pn̄ti: eo ꝙ i expectatōe sim⁹ idefectibiliū

gaudiorꝫ. Neqꝫ.n. vana nobis ħ
expectatio: aut dubia spes videť i
nixa nimiꝫ eťne ꝓmissiōibꝰ vita
tis. Deinde ēt ex pceptiōe pn̄tiuꝫ
mūeꝝ firma fit expectatō futuro
rū ꝛ pn̄tꝫ gr̄e vtꝰ nimis credibiliť
attestať: felicitatē ꝓmisse gl'e sine
dubio secuturā. Nēpe dn̄s vtutū
ipse rex gl'ie. ꝛ i hymno quoqꝫ eū
dē votꝫ vocamꝰ pr̄eꝫ pennis gl'ie
pr̄eꝫ potētꝫ gr̄e: cui ēt in psalmo
canimꝰ: qꝛ mi̇sicordiā ꝛ vitateꝫ
diligit deꝰ gr̄aꝫ. ꝛ gl'iā dabit dn̄s
Viriliť gᵒ sustieat i hoc seclo pie
tas colluctationē. ꝛ psecutioneꝫ
quālibꝫ eq̄nimiť patiať. q̄dni tol
leret oia: q̄ ad oia valet. ꝓmissio
nē hn̄s eiꝰ vite. q̄ nūc ē. ꝛ future
Repugnet fortiť ipugnāti. qꝛ ꝛ
repugnāti ꝓpugnatoꝛ aderit in
defessꝰ ꝛ triūphāti n̄ deerit lar-
gissimꝰ remūeratoꝛ. Scuto inq̄t
circūdabit te vitas eiꝰ. necessaria
plāe isupabiľ ꝓtectio vitatꝫ. n̄ mō
iteri i carne degēti. sꝫ postmodū
exeūti. ꝛ nūc q̄dē ob piculosos ꝯ
flictꝰ: tūc vo ob mōstruosos oc-
cursꝰ spūuꝫ malignoꝝ. pēne ꝛ sciš
simā illā gl'iosi martini aiaꝫ volu
it ps inimica noceř. ꝛ cruēta be
stia sciēs ꝙ modicū iā tp̄s hr̄et.
tota ꝓfecto isania malitie ifatiga
biľ n̄ ē vita assistere ei q̄ꝫ. i quo ni
hil hēbat. imo vo ad ipꝫ ēt regē
gl'ie accedeř ipudētissima teme-
ritas illa p̄sūpsit sicut ipse testať.
Venit. n. pꝛiceps mūdi huiꝰ. ꝛ i
me nō hꝫ. vel inueniet q̄cq̄ꝫ. Fe-
lix aia: q̄ sic iteri tēptationū iacu
la scuto repulerit vitatꝫ. vt nil ꝓꝛ

sus venātiū i se ꝯualescere passa
oio n̄ ꝯfūdať. cū loqueť inimicis
suis i poꝛta. nihil i me fūeste re-
periea. Felix quē sic circūdat clī
peus vitatꝫ. vt itroitū q̄ꝫ ꝛ exituꝫ
eiꝰ custodiat exitū vtiqꝫ ab hac
vita. ꝛ itroitū ad futurā. q̊ vꝫ nec
moliať a tergo. nec a facie malē
q̇ppiā inicꝰ intētet. Siq̇dē oio
opꝰ erit illic custode. opꝰ erit du
ce fideli. opꝰ erit ꝯsolatoꝛe ma-
gno pp illas hoꝛribiles visiōes
nō minꝰ q̄ꝫ hic adiutoꝛe ꝛ ꝓpu-
gnatoꝛe ꝯ visibiles tēptatoꝛes.
Gloꝛificate itaqꝫ dilectissimi. ꝛ
poꝛtate iteri xp̄ꝫ i coꝛpe vr̄o ho-
nꝰ delectabile suaue pōdꝰ. sarcī
nā salutarē ēt si p̄mere aliq̄n foꝛ
te videť. ēt si interdū latera toꝛ
dit. ꝛ flagellat recalcitrātē. ēt si
q̄n in camo ꝛ frēo maxillas eoꝝ
ꝯstriget. ꝛ cohercet oio feliciter.
esto vt iumētū. qḋ saluatoꝛē poꝛ
tat. sꝫ n̄ pētꝰ vt iumētū. Hō cū i
honoꝛe eēt. n̄ itellexit. ꝯpatꝰ ē iu
mentꝫ isipiētibꝰ. ꝛ simil' factꝰ ē illꝫ
Quid. n. tāto pe vel plāgit ꝓpħa
vel arguit i hoie similitudinē iu
mētoꝝ p̄serti q̇ alio quodā loco
de se loq̇ ꝛ diceř deo n̄ sine q̄daꝫ
ꝯgratulatiōe videť: vt iumētū fa
ctꝰ sū apḋ te. ꝛ ego sp tecū: puto
imo nō puto. sꝫ scio similitudinē
aliquā iumētoꝝ hoi ꝯmēdari. sꝫ
plāe n̄ eā. q̄ n̄ itelligēdo. ꝛ isipiē
tie ꝙ patiēte imitatiōe ꝯsistat. ne
qꝫ. n. succēsētꝫ similiter. sed ne plā
gētis q̇dē videreť vox. si dixisset
hō cū sub dei honoř eēt. non re
calcitrauit. vt iumentū factus ē

apȯ cū. Quis ñ illi iumēto plu/
rimū inuideret. cui⁹ i hūili tergo
ad cōmēdationē ieffabil' sue mā
suetudis dignat⁹ ē seder̄ salua
toꝛ. ſi cū illi⁹ tā ꝓciosi honoꝛis ge
statōe itelligētiā q̊ȝ tā singularis
hūiſſet honoꝛis. At iumētū igit̄
esto mime tñ iumētū: patient̄ q̊/
dē substinēs on⁹: ſȝ honoꝛē itelli
gēs sapient̄: ꝛ ꝺlectabilit̄ cogitās
tā ipſi⁹ oneris q̃litatē. q̃ꝫ ꝓpriaȝ
vtilitatē. Magn⁹ ille ignati⁹ di
ſcipuli quē diligebat ieſ⁹ audi/
toꝛ martir nr̄. cui⁹ ꝓciosis reliq̃is
nr̄a ditata ē pauptas: mariā q̃dā
i pluris⁹: q̃s ad eā ſcribit. epiſtol̄
xpiferā ꝯſalutat. Egregi⁹ plāc ti
tul⁹ dignitatꝭ ꝛ cōmēdatio hono
ris imēſi. Nēpe cui ſuire regnar̄
ē: gestar̄ hūc ñ onerari ē: ſȝ oꝛna
ri. Ceteꝝ ñ ei ꝺ q̊ nūc loq̊bamur
saluatoꝛis asello verēdū. nulla/
ten⁹ videbat̄: ne foꝛte sub tali sar
cia ꝺficer̄ poſſȝ i via: An ꝺo timē
d⁹ ei aut lupoꝝ icur̃s⁹: aut rapto
rū occurſu s: vel ꝓcipitiū: seu pi/
culū aliqȯ sub tāto ꝓside metuē
dū. Felix q̊ sic tulerit xp̄ȝ: vt a ſcō
ſcōꝝ i ſcāȝ ciuitatē mereat̄ iduci
ñ ē oio ꝙ timeat: ne vl' i via qȯlȝ
offēdiculū: vl' ꝺpulsā i ianua pa/
tiat̄ illi nēpe iumēto viā ꝑabāt fi
deles popl'i. Huic angeli ſci: q̃m
angel' ſuis mādauit ꝺ te: vt custo
diāt te i oib⁹ viꝭs tuis: ne foꝛte of
fēdas ad lapidē pedē tuū. Sȝ ñ
ſit hec ꝓoccupāda mō series ipa
magis ſcripture expositiōis oꝛ/
die ſequēda ē. Cadēt a later̄ tuo
mille ꝛ decē milia a dextris tuis
ad te āt ñ appꝛopinq̃bit. Hic. n.
ꝺſus hodie nobis tractād⁹ ē. nō
ignoꝛatꝭ. In ꝓcedēti ſāe capitulo
qȯ nouiſſime tractabat̄: dictū est
ſi recolitꝭ: quēadmodū a quatu/
oꝛ q̊busdā maximis eq̊dē: grauiſ
ſimiſq̃ꝫ tēptationib⁹ hui⁹ vite ꝓ
tectio liberaret ꝺitatꝭ. vȝ a timoꝛe
nocturno a ſagita volāte in die.
a negotio ꝑambulāte i tenebꝛis
ab incurſu ꝛ demonio meridiāo
Qȯ ergo ſeq̊tur: cadent a latere
tuo mille. ꝛc. future magis vite
arbitroꝛ assignādū. Vñ ꝛ i ꝓnci/
pio ſmōis hui⁹ meministis ad/
huc ni falloꝛ ſnie apostolice: q̃ vȝ
valere ad oia pietatē: vite quoq̃ꝫ
ei⁹: q̊ nūc ē. ꝛ future ꝓmiſſioneȝ
hr̄e cōmēdat. Audite ergo ꝛ au
dite in letitia coꝛdis vr̄i: ꝙ ad fu
ture vite ꝓmiſſionē: ꝛ vr̄aȝ expe
ctationem ꝑtinere videtur. Vbi
. n. thesaurus vr̄ ſit ꝛ coꝛ veſtruȝ
Et q̊dē studioſe audiſtis pꝛeſen/
tia: non ſū imemoꝛ. ſȝ studioſius
decet audire futura. Nā pſeudo
ꝓpħa balaam dico recolite. qui
yſtoꝛias noſtis. ꝛ ipſe iq̃ꝫ iniqu⁹
iuſtoꝝ moꝛtē optabat: ꝛ nouiſſi/
ma ſua hoꝝ ſimilia fieri ꝓcabat̄.
Tāt⁹. n. pietatis fruct⁹: ꝛ tāta iu
ſtitie merces: vt ne ab ipſis q̊deȝ
non deſiderari queat impijs: ꝛ i
iuſtis. Minus tñ oblectant can/
ticum ſyon ſalices babiloniſ. Su
ſpēdēda ꝓinde oꝛgana apȯ eos
lamentandū magis ſuper flumi
na babilōis: ſi foꝛte ꝑſuaderi eis
poſſit vt plāgāt: Hic plane mihi
cantandum eſt. Vbi non deerūt

q̄ tota alacritate spūs saltent ad
vocē psalterij: ad canticū syon: ꝛ
vehemētia quadā sacri desiderij
ad eam gestiant preuolare dicē-
tes. Quis dabit mihi pennas si
cut colūbe. ꝛ volabo: ꝛ requiescā
quid. n. aliud exultare q̄ꝫ extra se
ipsū saltare est. Minus sapit hijs
qui medio adhuc piclitant̄ i ma
ri. iactantur vndis. aguntur flu
ctibus: q̄ꝫlibet fauorabile sit. qꝛ ꝺ
remoti. ꝛ ꝓpe iā desperati tran-
quillitate: seu amenitate litto-
ris nūtiatur. Sed nec ad eiusmo
di ꝑtinet aīam: qꝛ hodie vobis ꝓ
positū est: neqꝫ. n. talis quispiam
adhuc meretur audire. Cadent
a latere tuo mille ꝛ decē milia a
dextris tuis. Memētote cui fa-
cta sit hec ꝓmissio: nēpe ei: q̄ ha-
bitat in adiutorio altissimi: in ꝓ-
tectiōe dei celi cōmorabitur. Au
diat igit̄ is: qui saluti portui co-
gitatōe: ꝛ auiditate iā appropin
quat: q̄ preiactata velud quadaꝫ
anchora spei sue terre illi deside
rabili incōfusibiliter inhesisse vr̄
cunctis dieb9 quibus nunc mili
tat expectās donec veniat imu-
tatio sua. Precipua sane: ꝛ cer-
tissima ꝓpinq̄tio portus huius:
hec ipsa in qua positi estis exit9
ꝑpatio est: vocationis videlicet:
iustificatiōisqꝫ diuine. In hijs nē
pe duobus fidelis quedam ꝯsti-
tuta est cōnexio velud cuiusdaꝫ
eternitatis ad eternitateꝫ. i. ma-
gnificationis ad ꝑdestinationē.
quaꝝ equidem sicut predestina-
tio nullo ē precisa principio. sic ꝛ
magnificatio nihilominꝰ nullo
vnq̄ꝫ fine claudēda. Nec vo eaꝫ
quā diximus quasi gemine huiꝰ
eternitatis mediā ꝯnexionē esse
putes nr̄e adinuētionis. aposto
lum audi: si nō tibi eadē manife
stius ipse comendat: quos. n. ꝑ-
sciuit. ꝛ predestinauit cōformes
fieri imaginis filij sui: quō putas
aut quo ordie magnificabit: . Si
quideꝫ que a deo sunt . ordinata
sunt. Nū a predestinatiōe ad ma
gnificationem. saltu quodam ꝑ
ueniēs repētino: Prouide tibi
mediū pontem: aut magis igre
dere iā patū. Quos ꝑdestiauit i
q̄t: hos ꝛ vocauit. Quos aūt vo
cauit illos ꝛ iustificauit: ꝛ q̄s iu
stificauit: illos ꝛ magnificauit.
Hec via eq̄dē bōa videt̄ nōnull̄
hoibus sed ꝛ bona est. nihil suꝑ
eius fine timendū. Non tibi sint
vie. eius suspecta nouissima. ꝑge
securus. tanto auidius: quanto
certius. ea iā ꝓpinquare videtur
Nempe tenes media quō nō no
uissima ꝓpinquabunt: Agite in
quit penitentiā appropinquabit
. n. regnum celoꝝ. Sed regnum
inquies celoꝝ vim patitur. ꝛ vio
lenti rapiūt illud. nullꝰ mihi ad
hoc nisi. ꝑ medios hostium cune
os patet accessus. in itinere me-
dio sūt gigātes. i aere volitant. ꝛ
obsidēt trāsitū. obsuāt trāseūtes
attū fiducialiter age: ne timeas
magni sūt. multi sūt: sed cadent
a latere tuo mille: ꝛ deceꝫ milia
a dextris tuis. Cadēt vndiqꝫ nū
q̄ꝫ tibi in perpetuum nocituri.

Paꝝ est:nō appropinquaturi. Eādē videbit peccator:ꝛ irascet. Sed a latere veniet: ꝙ videlicet ꝓueniat te misericordia dei tui. eadē quoqꝫ nihilomin⁹ misericordia ꝛ subsequat:ꝛ introitū vꝫ tuum quē supra meminim⁹: ꝛ exitū tuū custodiēs. Alioq̄n q̄d i illo tā terribili spūaliū nequitiarū occursu human⁹ posset consistere sensus:ꝙ nō intollerabili ꝯcuteret errore:Quid putatis frēs: si vel vni alicui tā multis principib⁹ tenebraꝝ i mediū rostri irruere.ꝛ in tota feritate sua ac tenebrosi enormitate.corpis sēsus substinere appere liceret:q̄s illū possit vel corpis sensus sustiere: vel cordis:Deniqꝫ an̄ hos paucos dies:ipsi scitꝭ vnū quēdaꝫ ex vobis ꝛ pri⁹ dormiētē:ꝛ postea excitatū:tā grauit fātasia nocturna turbari ꝑmissus ē: vt vis dei illa rōnis cōpos:vix potuerit eē secur⁹.Etiā oēs vos pariter expauistis:cū terit⁹ ille terribileꝫ nimis exclamasset in vocē.Erubescēdū sane ꝙ vsqꝫ adeo fides in vobis vel dormiētib⁹ visa fuerit obdormisse:sꝫ ad nr̄aꝫ sicut dubio fcm̄ ē āmonitionē:vt tota sollicitudine meminerim⁹ aduersuꝫ quos nobis sit colluctatio.nequādo.s. aut ignari hostilis iui die:aut ꝓtectiōi diuine inueniamur igrati.Ex vehem̄tissimo siq̄dē propriū cruciatu liuoris:in tātū ꝓrupit malitia inuetarata furorē hȳs ꝑsertim dieb⁹ sanctis acrius sese idicās vestra deuotione torqueri Eodē sane tabescentis insāie zelo.Sꝫ ampliori licētia exeuntib⁹ cis adest.nō nisi a latere tn̄.Nec qꝫ.n.vel occurrere iā a facie quasi vt inde feriat.vel a tergo repetanqꝫ.vt decipiat ꝑmittit.Sꝫ nec iuxta iter q̄dē de cetero scādalū ponet tibi.ad te.n.nō appropinquabit.Nō mō nō attinget.vt feriat.sed nec accedet.vt terreat.

Puto.n.verearis ne te forsitaꝫ grauis ad illas tā monstruosas effigies.ꝛ larualiū tātā multitudine facieꝝ horror inuadet sed egregius tibi paclitus.ꝛ efficacissimus aderit ꝯsolator.Ipse nimiꝝ de quo legisti.Corā illo ꝓcidēt ethyopes:ꝛ inimici ei⁹ terrā lingēt.Plane ad nihilū ōducetur in ꝯspectu ei⁹ malign⁹.sic timētes se glorificabit.Presēte te dn̄e iesu quātūlibet irruāt hostes imo n̄ irruāt.sed ruāt.Confluāt vndiqꝫ.sed vt fluāt.ꝛ pereant a ꝯspectu dei. quēadmoduꝫ fluit cera a facie ignis.Quid.n. metuā deficiētes q̄d trementes paueā.q̄d verear cadentes: Etsi ābulauero in medio vmbre mortis.n̄ timebo mala.dū mō tu mecū sis dn̄e deus meus.Siq̄dē ꝓtinus aspirabit dies.ꝛ iclinabuntur vmbre cadēt hicinde principes tenebraꝝ.Quos.n.nūc q̄qꝫ dū inter malignas eoꝝ:occultasqꝫ suggestiōes ꝑ fidē adhuc nō per spem ambulam⁹.fides tamē victoriosa triūphat qūo non facilius ipsa iam tunc propalate cognitio veritatis euidēs cuꝫ suis

illis tenebrosis: ferrugieisq; ima
ginibꝰ exsufflabit. ne causeris for
te de numero. vt ipsā saltē multi
tudinē vearis. Memēto sane ꝙ
ad vnū saluatoris iperiū ab obses
so iā ꝛ diu possesso vniꝰ hois cor
pore demoniū legio tota disces
sit. ꝛ ne ipsos q̇dem ausa est nisi
ab eo iussa ꝯtingere porcos. quā
to magis ipo duce. quotquot fue
rit. vndiq; cadēs. cū ingenti am
miratiōe dicētes. q̄ est ista q̄ ascē
dit sicut aurora ꝯsurgēs pulchra
vt luna. electa vt sol. terribilis vt
castroꝝ acies ordiata. Intrepidꝰ
itaq;. ꝛ oino impauidꝰ magis āt
gratulabundꝰ. ꝛ laudans oculis
tuis ꝯsiderabis. nec sane iā, vel i
pugnationez sustineb s. vel furo
rē pauebis. Sz magis retributio
nem pcōruz videbis. ꝛ q̇dem vi
dent sufficere hodie posse q̄ dicta
sunt. sed adhuc sane aliquos v e
strū. nonnulla arbitror expecta
tiōe suspēdi. Mouet. n. studiosi
ores quosq;. ni fallor. q̇dnam sibi
velit ꝙ a dextris q̇dem decē mi
lia. a sinistris vo mille ꝓhibet eē
casuros. nā latus sane ꝙ simpli
citer dicit. nō nisi sinistrū h̄ loco
licere accipi puto. ꝓreserti ꝙ dex
truz q̇dē in ꝯtingenti ꝓprio desi
gnet noie. ꝛ q̇dez sine certi rōne
misterij a sinistris multos. sz mul
to plures a dextris casuros ꝓdi
xisse videt. Nisi forte q̇s tā hebes
fuerit. ꝛ insulsus. vt in eo ꝙ dicit
mille. ꝛ dcē millia. certā exprimi
putet numeri taxationē. ꝛ n̄ ma
gis supabundantē cōparatio
nē. nos. n. nō sic diuinas scriptu
ras accipimꝰ. sz neq; ecclesia dei.
Cadēt ergo a sinistris q̇dē mille
a d extris āt decē milia. ꝙ vz ha
bundātiori malignitate. ꝛ velud
copiosiore manū dextris insiste
re partibꝰ. dextrū latus appetere
ꝯsueuissent. Qd q̇dez si magnuz
illd ecclesie corpꝰ ꝯsiderare libet
facile satis aduertimꝰ longe acri
us ipugnari spūales vires ipsius
ecclesie. q̄z carnales q̄ nimiꝝ duo
eiꝰ latera. dexterū. ꝛ sinistrū pu
to nō incōuenienter accipimꝰ.
Agit hoc sane supba sp. ꝛ inuidi
osa malitia pfectōes quosq; vehe
mentius pulsans iuxta illd. esca
eiꝰ electa. Et idē. Absorbebit flu
uiū. ꝛ nō mirabit. ꝛ hz fiduciā ꝙ
ꝛ iordanis influat i os eiꝰ. Agit
inq̄z. ꝛ si n̄ sine certa diuini dispē
satōe ꝯsilij. q̄ q̇dez nec impfectio
res sup id qd possūt ferre. tēpta
re pmittit. faciēs. cū tēptatiōe ꝓ
uentū. ꝛ perfectioribus non mō
gloriosiores. sz ꝛ nūerosiores pa
rat ex hoste triūphos. Tota er
go electorū ecclesia pariter coro
nabit. ꝙ vtraq; parte sui legitie
certauerit. vtroq; nimirum cor
nu tā potenter interim ventilās
inimicos. vt paulo post māifestiꝰ
cadere videant a latere eius mil
le. ꝛ decē milia a dextris ipsius.
Sic nimiruz olim iam quidē da
uid pfectiore virtute ꝓbatā. nec
dum vero propalata in israel re
probatiōe saulis canebāt in cho
ro dicētes. Percussit saul mille.
ꝛ dauid decez milia. Sin aūt ad

singulos magis placet hec refer
ri. nõ vobis deest ne in hac q̇dez
parte spiritualis intelligẽtie via.
dũmodo ꝓpriã sup̱ hec experien
tiã ꝯsulatis. Lõge siquidez am/
pliori solicitudĩe ⁊ caliditate mł
tiplici pars aduersa vulnerare i
nobis dexterã satagit q̃ꝫ sinistrã:
nec tã corporis ꝓfecto q̃ꝫ cordis
laborat auferre substantiã. Utrã
q̃ꝫ nimirꝫ ꝓsperitatẽ humano ge
neri inuidere noscunt. vtraq̃ꝫ eos
felicitate fraudare ꝯtendũt: ⁊ ce/
lesti videlicet ⁊ terrena. sed lõge
amplius rore celi: q̃ꝫ pinguedine
terre. an vero icõgrue hec dixeri
mus duo latera: quibus nimirũ
duplicẽ hoĩs substantiam cõstat
initi: vos iudicate. nã qd̓ spũalia
q̇dẽ attribuim⁹ bona dextere. si/
nistre v̓o carnalia minime pror
sus vereor arguẽdũ: ꝓsertiz a vo/
bis q̇bus semp̱ studij est: nec dex
terã aliqñ sinistrã: nec sinistrã de
xterã reputare. nec vero alr̓ vna
quidẽ sapiẽtia probat: q̃ꝫ vt in si/
nistra diuitie ⁊ gloria. in dextera
aũt lõgiturnitas sit vite. nã ⁊ hoc
sane nullatenus expedit ignora
ri: qm̃ vobis vehementius instet
ꝓuicax hostiũ mł͛titudo. illic nẽ/
pe studiosius repugnãdum: vbi
grauior vrget necessitas. Ubi to
tũ belli iminet põdus. Ubi col/
luctationis ratio vniuersa ꝯsistit
vnde vobis tota parat: aut victis
ignominiosa captiuitas: aut vin
centib⁹ gloria triũphalis. Deni
q̃ꝫ ꝑꝑ hoc nõ quidẽ ad isipiẽtiaz

vobis timẽdũ ꝙ libere aduersa/
rio videmini latus exposuisse si/
nistꝝ: vt destꝝ perinde tota solici
tudine ꝯseruetis. Hec nimirꝫ cõ/
mẽdata a xp̄o ⁊ xp̄ianis oib⁹ imi
tãda serpẽtꝫ prudẽtia ẽ: vt caput
solũ toto si necesse fuerit exposi/
to corp̱e tueat. Hec v̓a philoso/
phia: hoc ꝯsiliũ sapientꝫ: vt oi cu/
stodia seruet cor: q2 ex ipso vita
ꝓcedit. Hec deniq̃ꝫ gratia ⁊ mi/
sericordia dei i seruos ei⁹ ⁊ respe
ctus i electos illios: vt interiz q̇/
dẽ eoꝝ sinistrã velut dissimulans
dextere semp̱ studiosius ꝓtector
asistat. Hinc ẽ ꝙ de seipso testat
ꝓpha. Prouidebã dñm in ꝯspe
ctu meo semp̱: qm̃ a dextris ẽ mi
hi ne cõmouear. nũq̇d nõ ⁊ illi⁹
manũ dexterã ⁊ solã eũ putas de
xterã tenuisse: cuius totã i facul/
tatẽ pariter ⁊ in carnẽ licere pas
sus q̇cq̇d libere visũ est inimicor
verũtñ aiaz inq̇t ei⁹ ſua? Utinaz
mihi semp̱ a dextris sis iesu bõe.
vtinã semp̱ teneas manũ dexte/
rã meã. scio. n. ⁊ cert⁹ sũ: qm̃ nul/
la nocebit aduersitas: si nulla do
minet iniq̇tas. Cõdeat iteri ⁊ tõ
dat sinistꝝ lat⁹. pulset iiurijs: veli
cet opprobrijs: libẽs illd̓ expono
dũ a te custodiar. dũmõ sis ꝓtecp
tectio mea sup̱ manũ d̓xterã meã
Forte. n. mille q̇ a sinistris casuri
sũt: hoies magis sũt itelligẽdi q̃ꝫ
demones. Hi nimirꝫ nobis nõ ni
si ob tp̱alia quelibet aduersant
⁊ trãsitoria bona. que quidẽ aut
nos habere iuidiosa malignitate

ſuſpiret.aut cupiditate iiuſta ſe-
ſe poti⁹ doleāt ñ hr̃e. Forte.n.mũ
di hui⁹ conat̃ auferre ſubſtātiaꝫ.
forte fauorē hoīum forte ipaꝫ cor
porũ vitaꝫ. Uſqꝫ ad hec humana
ſceuire perſecutio pōt.aīe.n.non
hñt q̃d faciant.nā demones q̃dē
ſupna nobis.⁊ eterna potius in-
uidere noſcũt.nō tñ vt ſibi cedat
qđ irreparabiliter ammiſerunt
ſꝫ ne illuc pauper de puluere ſu-
ſcitat⁹ accedat.vnde ipſi in glo-
ria ꝯditi irreparabilit̃ ceciderũt
Indignat̃ ⁊ liuore tabeſcit. obſti
nata malignitas humanā obtine
re fragilitatē:qđ retinere ipſa nō
meruit.Sꝫ ⁊ ſi qñ forte tēporalia
cuiuis dāna aut iferre conat̃.aut
gratulantur inferri. Hec eorum
tota molitio eſt.vt iactura exte-
rior vel eidē ipſi.vl' alteri occaſio
ſit interne.ſicut e regione hoīes
quotiēs ea ſuadere nobis. aut q̊
libet mō efficere curant.vnde dx
tera nr̃a ledat̃.non hoc q̃deꝫ pri
cipaliter agere.ſꝫ tēporale aliqđ
cuiuis ꝓuenturũ vel ſibi.ſ.vel no
bis vel alteri forte cupiaꝫ aut de
trimentũ.aut emolumentũ exin
de ſeu captare.ſeu ꝓpulſare vel-
le vident̃. niſi forte eatenus q̇ſi
demonem tranſierit ex homīe:vt
optare vllo modo poſſit quēlibꝫ
ſibi inimiciſſimum hoīem eterna
dānatōe mulctari.Quid nos mi
ſeri dormitamus a ſpũali ſtudio.
quos tam multipliciter inſectat̃
nequitia ſpiritualis. Et pudor ē
dicere.⁊ ſilere prohibet ius do-
loris.Quātos.n.inuenire ē frēs
ex hĳs quoqꝫ qui in religiōis ha
bitu.⁊ propoſito degunt perfecti
onis.quos terribilis illa ꝓphete
ſnīa cōprehēdiſſe videt̃. Si obli-
t⁹ fuero tui ieruſalē.obliuiōi det̃
dextera mea.nēpe ſiniſtri cuſto-
die lateris tota ſolicitudine incu
bantes calēt admodũ.ſꝫ ſapīa hu
ius ſeculi. cui abrenuntiaſſe de-
buerant: ea quoqꝫ nihilominus
quam reuelat caro ⁊ ſanguis q̇-
bus iuxta apoſtolũ voluiſſe acq̇-
eſcere videbātur.Deniqꝫ videas
eos tā auide lucra captare preſē
tia.tā ſecularit̃ trāſitorĳs vtilitati
bus aggaudere ad terrenarũ dā
na vl' minima facultatũ taꝫ puſil
laniniter turbari.tā carnalit̃ ſu-
per hĳs decertare.diſcurrere.taꝫ
impudent̃.tā irreligioſe ſeculari-
bus ſe ſe implicare nogotĳs.acſi
hec eſſet eorum tota portio. hec
vniuerſa ſubſtātia. Attentius ſa-
ne agricola ꝓpaupereꝫ excolit fun
duꝫ.ſi cui forte nulla amplior ſit
ꝓcioſiorue poſſeſſio. Bucellā pa
nis in ſinu ſuo mendicus abſcō-
dit.ꝙ in ſacellis ſolũ hoc metalli
gen⁹ eruginet.Tu quid ita extre
me huic pauꝑtati.⁊ q̇dem ꝓprĳ
male ꝓdig⁹ laboris icũbis. Eſt ⁊
alia tibi poſſeſſio.ſꝫ forte remota
Erras nil tā ꝓpe nos. q̃ꝫ ꝙ intra
nos ē.at forte nō q̇dē longi⁹ poſi
tā.ſꝫ iutilē eē cēſearis: vt hic tibi
ꝗrēdā magis ſufficientiā putes:
Falleris ibi magis inuenies imo
ñ iuenies niſi ibi. An vo extimas

ꝙ vel opam tuā nō exigat vł mi
nime respōdeat opanti. Aut cer
te i tuto credis eē locatā. nec vlla
deiceps sollicitudie custodis ege
re. Qōlibet hoꝝ sapias. scito ꝙ
ōsipias vehemēter. Ibi. n. vł ma
xime q̄ seminauerit hō. hec ⁊ me
tet. Sʒ q̄ parce seminat. parce ⁊
metet. Qui vō in bn̄dictionib⁹ se
minauerit de bn̄dictionib⁹ ⁊ me
tet vitā eternā vt faciat vnū tri-
ginta. Unū sexaginta. Unū cen
tum. Habes autē thesauruʒ istū
in vasis fictilibus. si tn̄ adhuc ha
bes. Puto. n. iam amisisti: puto
iā sublatus est. puto iā cōmederᵗ
alieni robur tuū. ⁊ ignorasti. nec
potes thesauro tuo cor appone-
re. q̄ppe q̄ thesaurū ipʒ nō hēas.
Alioq̄n queso te si tā sollicit⁹ es:
si nec minima spnis. si tā pruden
ter fuas paleas tuas. ⁊ horreū tu
uʒ custodire memēto. Imo vō n̄
exponas thesaurū tuū: q̄ sic incu
bas sterq̄lino tuo. Forte. n. tibi il
lō inuidēt mille sʒ istū obsidēt ō
cē milia. n̄ min⁹ suphabūdantes
astutia ⁊ crudelitate q̄ʒ nūero.
Uerte illuc oculos fidei. forte. n.
iā irruperūt adit⁹. forte libere di
ripiūt oia. forte iaʒ spolia ipsa di
stribuūt. Quid sinistro lateri tā
male studiosus obfuator iheres
nisi ꝙ iā tibi i latere eē. sʒ in facie
sinistra videnť. ꝙ hec ꝓuideas i
ꝯspectu tuo sp̄. ⁊ qui tangit h nō
lat⁹ tetigisse puteť. sʒ pupillā ocu
li tui. Ceterū iā nūc tibi prouide
q̄sq̄s es dextri negligēs. sinistri
lateris cultor ne cū hedis locū ac
cipias i sinistra q̄ʒ elegisti. Aspeꝝ
verbū est fratres. non imerito ex
pauistis. At cauere non min⁹ ne
cesse ē q̄ʒ pauere. Equidem dn̄s
me⁹ iesus post cetera inextimabi
lis sue erga me bn̄ficia pietatis.
etiā dextrum sibi ꝓpter me pas-
sus est latus fodi. quo vʒ nō nisi
de dextera mihi ꝓpinare vellet n̄
nisi in dextera locū parare refu-
gij. Utinam ego talis merear eē
columba. q̄ in foramine petre ha
bitet ⁊ in foramiue lateris dextri
Considera tn̄ hoc q̄deʒ vuln⁹ eū
penitus nō sensisse. neq̄ʒ. n. illō ex
cipere voluit nisi iā soporatus in
morte. vt moneret te. ꝙ diu viuis
in huius sp̄ lateris vigilare custo
dia. sed mortuā censeri animam
meā oportere. q̄ q̄dem pernitio
sa insensibilitate dissimulet in dx
tera sibi vulnus infligi. Merito
q̄dem in sinistro latere positū di
citur esse cor hois. ꝙ affectio ei⁹
pena sit sp̄. ⁊ procliuis in terra.
nec sane ignorabat hec q̄ misera
biliter ingemiscens. Adhesit in-
q̄t pauimento aīa mea. viuifica
me fm verbum tuū. Sed ne is q̄
dem in hoc nos pondere ꝯditio
nis humane. ⁊ grauedie cordis
remanere volebat. qui sic ammo
nēs loq̄bať. Leuem⁹ corda nr̄a
cū manib⁹ ad deū. Plāe id sua-
debat. vt a sinistro lateř exigerēť
ad dextrū. Secularis militia fra
tres i sinistra tm̄ parte clipeū por
tat. non imitemur si inter eos vo
lumus reputari. quos huic secu-
lo ꝯstat militare. non xp̄o. nemo

inquit militans deo. implicat se negotijs secularib⁹: hoc ē scutuz applicat ñ tā dextere. q̄ꝫ sinistre. Attamē frēs vtrūqꝫ nobis latus tegēdū est. si meministis. Scuto inq̇t cirūdabit te veritas eius. ꝛ apostol⁹ ipse. Per arma inq̇t iustitie a d̄xtris ꝛ a sinistris. Ceterꝫ ipsam audi iustitiā. forte. n. nō eadē vtriqꝫ lateri forma p̄scribitur. Nēpe hinc q̇dē mandat nō vos metipsos defendentes carissimi. Sed date locuz ire inde vero p̄cipit. nolite locū dare diabolo. ꝛ itē: resistite diabolo. ꝛ fugiet a vobis. Audi adhuc qūo tegas lat⁹ vtrūqꝫ. Prouidētes bōa ait idez apostolus. non tm̄ corā deo sꝫ ēt corā oībus hoībus. Hec est. n. voluntas dei. vt bñfacientes nō mō tabescere malignorū demonum inuidiā. verꝫ etiā obmutescere faciatis imprudentiū hoīum ignorantiā. Nunq̇d tñ in eternuz nobis erit hec protectio necessaria: aut sēp ab vtroqꝫ latere hostile agmen instabit. Erit qñ non mō nō instabūt. sꝫ nec stabūt q̇dem. Cadēt a latere tuo mille: ꝛ decē millia a dextris tuis. Siq̇dez nec humana malitia iā tunc habebit q̇d faciat: nec demonū milia pl⁹ verebimur q̄ꝫ totidē vermiū agmina vel muscarꝫ. Aut aliter deniqꝫ intuebimur eos q̄ꝫ filij israel trāsmisso iam mari rubro vndiqꝫ sui egyptios mortuos. sꝫ ꝛ rotas curri in ꝑfundū ire cernebāt: vt ꝛ nos. s. longe tñ securius. ꝛ delectabilius cantemus dño. ꝗ gloriose honorificatus sit equum ꝗ ascensorem eius deicies in abyssum. Amen.

Uerumtñ oculis tuis ꝯsiderabis ꝛ retributionē pcōꝫ videbis.

Sermo septimus.

b Breuius quidez vobis alī qñ dilectissimi loq̄remur si crebrius id liceret: ꝗ ꝛ vos credim⁹ nōnunq̄ꝫ aduertere potuisse. Ceterꝫ quotiēs ipsa dici preoccupante malitia pluribus forte dieb⁹ molestissimū sustinuim⁹ a vr̄a ꝯsolatiōe: ꝛ exortatiōe silētiū. neminē reor oportere mirari. si tp̄s ip̄m redimere cupiētibus nobis sermo rarior interdū protractior videat. Sane nobis actū sit breui ꝓhemio vt hesterni pariter: hodierniqꝫ sermōis illi⁹ q̇dē ꝓlixitas. huius vero breuitas excusata apud vos habeatur. Uereor siq̇dē minus gratā forte nōnullis vel illi⁹ fuisse. vel istam fore: aut magis vtrāqꝫ q̄ꝫ alterā: Scuto inq̇t circundabit te v̇itas ei⁹: non timebis a timore nocturno: a sagitta volāte i die: a negotio pambulante in tenebris. ab icursu. ꝛ demonio meridiāo. Cadēt a latere tuo mille: ꝛ decē milia a dextris tuis. ad te aūt nō appropinquabit. Diximus hic precedentib⁹ sermonibus qȯ dignata est veritas ipsa largiri. quēadmodum vꝫ fidelem aiam interi q̇dē a tēptationibus. postmodū v̇o a difficultatib⁹ tueatur. Que tñ vtraqꝫ breui⁹ q̇dē in alio psalmo: idē iste ꝓpheta cōmendans

In te inq̊t eripiar a temptatione.
⁊ i deo.m.t.mu.ꝙ ipso nimiꝝ du
ce.nec hic gradiens offendiculũ
nec egrediẽs hinc obstaculũ pa
teret.i altero igit crebra errectio
i altero iã plana.⁊ secura libera/
tio ↄ̇signat.nã i hoc sane tertio ꝙ
adiungit.Uerumtñ oculis tuis
ↄsiderabis.ẽt felicitatis non mo/
dice ꝓmissioné arbitror ↄtineri.
Cadent inq̊t a latere tuo mille.⁊
decé milia a ḋxtris tuis:ad te ãt
nõ appropinquabit. Uerũtamé
oculis tuis cõsiderabis. Ita oro
dñe.ita fiat dñe. Cadant illi.⁊ ñ
cadá ego.paueãt illi.⁊ nõ pauea
ego ↄfundant illi ⁊ nõ ↄfundar
ego.Euidentiꝰ siq̃dé paucis.hoc
loco ṽbis:⁊ aie mihi imortalitas
commédat.⁊ ipsius quoq; fides
astruitur corpore resurrectionis
Nempe ruentibus illis futurꝰ sũ
ipse:qui videaꝫ.⁊ ne isti quoq; q̊
bus coꝝ nouissimá intuear retri
butioné.oculi defuturi.neq;.n.
simpliciter oculis. Sꝫ oculis ait
tuis ↄsiderabis istis vtiq; q̇ nũc
láguét pre inopia.⁊ deficiũt duꝫ
speras in deũ tuũ:⁊ ṽe fratres ↄ̇/
ficiunt oculi:dũ sparꝰ.Qꝺ.n.vi
det q̊s quid spat.Spes inquit q́
videt.nõ est spes. Ipsis ergo iaꝫ
tũc ↄsiderabis oculis quos: mõ
quidé nec leuare audes ad celũ
ipsis plane qui totiés interim flu
unt lachrimis ac crebris compũ
ctionibꝰ atterunt.nec.n. nouos
tibi instaurãdos.Quid tñ ꝺ ocu
lo dixeriꝫ.⁊ si minutissima:eminé
tissima tñ excellétissimaq; hũani

corporis portione.Reposita est
i sinu vr̃o beata spes ⁊ ꝓmissiõe
vtiq; veritatis.ne capillũ quideꝫ
de capite periturum.Forte tñ id
circo signanter visio ꝓmittit ocu
lorũ qꝺ hec quidé sũmũ interim
aie desideriũ videat.vt videat bo
na.Credo inq̊t videre bona dñi
in terra viuentiũ.Supremas ni/
miꝝ corporis sui fenestras supne
aperiri desiderat veritati: p spẽ
ambulare gestiens.q̃ꝫ per fideꝫ.
Sane fides ex auditu:nõ ex visu
Deniq; substantia est speranda/
rũ reꝝ:argumentũ nõ apparétı
um.Et in fide ergo sicut ⁊ in spe
deficit oculus:auris ꝑficit sola.
Dñs deꝰ apuit mihi aureꝫ ait ꝓ
pheta:sꝫ qñq; etiã oculuꝫ reuela
bit.Erit qñq; iam nõ dicetur.au/
di filia.⁊ iclina auré tuã:sed leua
potius oculos tuos:⁊ contépla/
re.Quid: Plane iocũditatem:
⁊ exultationé.quã thesaurizauit
super te deus tuus.Quid: Pla
ne nõ ea mõ q̄ interim q̇dé ⁊ si ñ
videre adhuc ⁊ audire.tñ crede
re potes.verũetiã qꝺ sicut ñ vidit
oculꝰ.sic nec auris audiuit.nec i
cor hois ascédit.qꝺ ꝑparauit deꝰ
diligétibꝰ se.Nimirũ táta capiet
oculꝰ resurrectiõis.q̃ꝫta nec audi
tꝰ.nec sius ipse nũc capiat. Ob
hãc deniq; tã vehemété aie ↄcu/
piscentiã.vidédi.s.ꝙ audit ⁊ cre
dit.aliũ quoq; euidentissimũ fu/
ture ꝑconem resurrectiõis ipsoꝝ
ꝓpriã mentioné fecisse arbitror
oculorũ.Rursuꝫ ait circũdabor
pelle mea:⁊ in carne mea videbo

deū ſaluatorē meū: quē viſurus ſum ego ipſe ⁊ nō alius: ⁊ oculi mei ↄſpecturi ſūt. Et adiecit. Repoſita ē hec ſpes mea i ſinu meo Forte ↄſiderādū attētius qđ ait oculi mei: ſicut ⁊ in pſalmo. oculis inquit tuis ↄſiderabiſ. nunq̇d eni mei eē oculi nō vident. Plane nō mei. Nōnūqꝫ ſane viſi ſūt fuiſſe mei: ꝙ ipſi q̊ꝫ ad eā ꝑtinere noſcant q̄ꝫ male ſeruaturus accepi paterne ſubſtātie portionē. nēpe velociter ꝓfligata ē vniuerſā citius diſſipaui. Occupauit mēbra oia lex peccati: libere intrabat mors ꝑ feneſtras meas: cuiꝰ nimiꝝ factꝰ erā fuꝰ ego etiā ipe Miſer equidē ſeruꝰ. nō ſane homini ſeruiēs. ſꝫ imundo pecori ⁊ cenoſo. neqꝫ. n. mercenaria saltē ↄditione famulabar. ſꝫ plane ſeruili. niſi forte mercedem q̇s dari putet: cui ēt cibus negat. ⁊ cibꝰ ipſa quoqꝫ eſurie ꝑnitioſior. Cupiēti ſiquidē porcoꝝ ſiliquas nemo dabat: vt porcus viuerē. nec ↄuiuerē porcis. Deinde nunq̇d meus oculus erat qn̄ depredabant aiam meā. Qr ſiquidē neceſſitate demū coactꝰ ſū bn̄ficiuꝫ refutare in manu dn̄atoris. vt ꝙ oino nō poterā. ipſe ſibi illud ab hoſtili tyrānide vēdicaret. Cōſiderate attētiꝰ dilectiſſimi ⁊ animaduertite: in qua nā euaſeritis poteſtate pharaōis itollerabile iugū vt iā mēbra vr̄a arma n̄ ſint iniq̇tatis peccato: nec regnet vltra imortalibus corporibus vr̄is nō ē hoc opis vr̄i frēs. Dextera dn̄i fecit virtutē. ſolus hoc pōt q̇ nihil oino nō pōt ne dixeritꝭ manus nr̄a excelſa: ſꝫ tam ſalubriter q̄ꝫ veraciter ↄfitemini: qr dn̄s fecit hec oia. Deniqꝫ nemo ſibi dubitet omnimodis eſſe cauenduꝫ ne forte donec adhuc dies mali ſunt: ⁊ nlla vſq̄ꝫ ſecuritas hoi ſuā hāc poſſeſſionē de manu tam pij tā ꝓuidi tutoris in periculoſam pernitioſamqꝫ interim libertatē recipere velle ꝑſumat. Qđ eniꝫ emulatur pater: pro te emulat. nec inuidentie ſed ꝓuidentie eſt ꝙ ſibi totā iubet manere ſubſtātiā ne pereat tibi. Deniqꝫ vbi ad magnā illā ſanctamqꝫ ciuitateꝫ ꝑueneris: cuius fines poſuit pacem. vbi nullus iā hoſtiū timeatur incurſus: nō meo reddet te tibi. ſed dabit inſuper ⁊ ſeipſum. Interim ſane ⁊ a voluptatibus tuis auertere ⁊ deo dicata membra nulla tibi temeritate vſurpeſ sciēs ꝙ pietati ſanctificata non abſqꝫ graui ſacrilegio i vſus vanitatis: curioſitatis voluptatis. aut eiuſmodi ſecularis opis aſſumant. neſcitis ait apoſtolus: ꝙ corpora veſtra templum ſūt ſpiritus ſancti. quē habetis a deo ⁊ nō eſtis veſtri. Et idem. Corpus inquit domino: nō fornicationi Sed cui: nūquid tibi? Plane fit tibi libeꝝ ſꝫ ſi eripe illud aut ereptū ſaltē deinceps a fornicatiōis ipetu vēdicare ꝓprijs virībꝰ potes. Qđ ſi forte nō potes. imo qr

vere nõ potes: fit corpus nõ fornicationi: ſed dño ſeruiat interiꝫ ſanctificationi: ne corruptiõi denuo peius ſeruire cõtingat. Humanũ dico ait apoſtolus ꝓpter infirmitatẽ carnis vr̃e. Sicut exhibuiſtis mẽbra veſtra ſeruire iniquitati ad iniquitatẽ. ita nũc exhibete ſeruire iuſtitie in ſanctificationẽ. Verũ id quidẽ ꝓpter infirmitatẽ: vt ipſe quoqꝫ ꝑmiſit. Ceterꝫ vbi reſurrexerit ĩ virtute qḋ in infirmitate fuerit ſeminatum. nulla iam erit neceſſitas ſeruiendi vbi ⁊ ſecuritas libera: ⁊ ſecura libertas. Quid ni multo magis reddat eũ ſibi: q̊dni potiꝰ libertate donet fidelẽ ſeruũ magnꝰ ille p̃rfamilias: quĩquidẽ ſuꝑ oia bona ſua ꝯſtituet eũ. Jam tũc ergo oculis tuis ꝯſiderabis ſi tñ fideliter agnoueris interĩ eiꝰ eẽ: non tuos. nã ⁊ ꝑter eã quã diximꝰ voti vtiqꝫ tã neceſſariũ rõnẽ q̊ nimirũ mẽbra ipſa: que tibi a peccati tyrãnide vẽdicare oĩno ñ poſſes ꝓprijs abrenũciãs volũtatibus diuino cultui mãcipaſti? nunq̊d vel modo tua eẽ videnť in q̊bus adhuc contraria lex ⁊ ſi non regnat habitat tñ: in quibus pena peccati. ſecũdus quidẽ hoſtis tuus nõ modo manet. ſꝫ ⁊ preualet ⁊ libere dñať. Tuũ ne dixeris corpus: qḋ mortuũ eſt ꝓpter peccatũ: aut aĩe eſſe: qḋ animã aggrauare ñ ceſſat. Plãe ſiq̊s ſuũ illḋ dicere cupit: nõ aliud ꝯueniẽter dixiſſe videbiť. q̃ onꝰ ſuũ. q̃ꝫ carcerẽ ſuũ. Alioq̊n quo nã modo tuos dixeris oculos: quos ſane interim vis nõ vis totiẽs ſomnꝰ occupat: fumus turbat, exiguus puluis ſauciat: noxiꝰ humor obnubilat. dolor acerbꝰ excruciat, vł ipſa denũ nouiſſima mors excedat. At tunc plane tui erũt qñ oia iſta nõ erũt: vt ỽe iã tuis oculis ꝯſiderare ſit: q̊bus nimirꝫ ꝓ libito deinceps vtaris ad oia tam libere q̃ꝫ ſecure. Neqꝫ enĩ auertẽdi decetero erũt oculi ne videãt vanitatẽ: qui puriſſimã videant veritatẽ. Multo minus intrabit mors ꝑ feneſtras: q̄ ipſa q̊qꝫ inimica deſtruať. An ỽo timeſ eos in tanta plenitudie luminis vbi ſinguli iuſti tãq̃ꝫ ſinguli ſoles fulgeãt: aliqñ forte calligaturos. timẽdũ id plane ſi nõ ipſos quoqꝫ oculos ſicut cetera hũani corporis mẽbra reſurrectio glorificaret. Et retributionẽ peccatorꝝ videbis. hoc plane eis graue tormẽtũ: ⁊ magnus quidẽ malorũ cumulus erit. Forte. n. qḋcũqꝫ ſolatiũ videreť corꝝ: quos malitioſe ĩpugnauerit ĩ tormẽtis ſuis vł ꝯſciẽtiã latere: vel ipſos ſaltẽ declinare poſſe ꝯſpectꝰ. Verũtñ ⁊ ſi illis ex hac nr̃a ꝯſideratiõe immenſũ qḋdã miſerie pondus accedit. nobis que neceſſitas erit. q̃ vtilitas q̃ voluptas. Quid enĩ modo tã irreligioſum. imo qḋ tã inhumanũ ⁊ execrabile videť q̃ꝫ cruore q̃ꝫtũlibꝫ iniquorꝝ paſcere velle oculos ⁊ oblectari aſpectꝰ ſupplicijs miſerorꝝ. Attñ ſicut videbit peccator ⁊ iraſcetur: dentĩ

b⁹ suis fremet: ꝛ tabescet: pri⁹.n.
benedicti vocabunt in regnū. ꝙ
maledicti in caminū ignis deici
antur eterni quo vȝ acrius dole
ant videntes qꝺ amiserunt sic iu
sti quoqȝ videbūt: ꝛ letabunt cō
siderātes qꝺ euaserūt. In illa g⁹
tāta sepatione queādmodū he‑
dis agnoꝝ visio grauissimi liuo
ris occasio sit. sic electis e regiōe
ꝯsideratio reproboꝝ imēsa q̄daȝ
materia grāꝝ actionis: ꝛ laudis
Unde.n. iusti taȝ magnifice grī
as agerent. nisi cū illa inexcogi‑
tabili felicitate qua pfruunt ipaȝ
q̊ȝ retributionē cernerēt pcōruȝ
a quibus sola equidē misericor‑
dia redēptoris segregatos sese fi
delissime: ꝛ deuotissime recordā
tur. Unī vero impij tanto animi
furore tabescerēt: nisi in regnū sū
me btitudinis corā sese vidissent
alios introduci: ꝛ tūc demū illos
sese fetores: in illos horrores in
illos eterni incendij cruciat⁹ in
illas deniqȝ imortalis mort mise
rias gemerēt eē dānatos: Ibi in
quit erit fletus: ꝛ stridor dentiū
fletus q̊dē ob ignē: q̊ nou extin‑
guitur. stridor ob vermē q̊ ñ mo
rit. Plane fletus ex dolore. stri‑
dor dentiū ex furore. Fletū nem
pe tormentoꝝ imanitas. dentiū
stridorē vehemētia ipsa tabescē
tis inuidie: ꝛ obstinata maligni
tas extorq̄bit. Ita ergo retributi
onē pcōꝝ videbis ne vȝ ignarus
tanti periculi ingrat⁹ aliqñ libe
ratori posse fieri videaris. nō so‑
lum auteȝ sed ꝛ securitas pfecta

iustoꝝ erit visa retributio pcōrū
quo vȝ nec humanam aliquādo
nec diabolicam: vltra vereri ma
litiā possit: qui nimiꝝ cadentib⁹
a latere suo mille ꝛ deceȝ milib⁹
a dextris suis non modo cadere
eos viderunt. sed ꝛ cadere in ge
hennam. Putas.n. timere adhuc
nō poterāt: ꝛ callidiorē cunctis
animantibus serpentem habere
suspectū: psertim seducte quōdā
i paradiso non imemores mulie
ris: nisi toto iam corpe suo vltri
cib⁹ iā traditū flāmis. ꝛ inter se ꝛ
eum magnū plane iaȝ chaos: fir
matū eē ꝯspicerēt. Tertiū q̊ȝ hoc
nihilominus⁹ pcōꝝ tibi ꝯsideratio
ipsa pstabit. vt ex compatione ꝺ‑
formitatis eoꝝ eminentius: glo‑
riosiusqȝ resplēdeas. Sic nimiꝝ
sibi inuicē collata ꝯria sue q̊deȝ
vtrunqȝ videtur suscepisse aug‑
mentū aliqꝺ qualitatis: vt albuȝ
nigro si ꝯferas: ꝛ hoc candidius
ꝛ illud tetrius appebit. Sȝ audi
certius sup hoc testimōniū pphi‑
cum sermonem. Letabitur iust⁹
cū viderit vindictam. Utq̊d ita
Manus suas lauabit i sanguieȝ
pcōꝝ. Plane non inquinabit in
sanguine. sed lauabit. vt vñ ille
cruentus magis inde ipse nitidi
or videat. vñ ille plus sordet. in
de ipe pulchri⁹ elucescat. Nullā
forte ex hijs trib⁹ cāis hūanis re
fuget vel mō inueniatur affect⁹
si non pp aliquod hoꝝ sapiētia
in eoꝝ ridebit interitu: ꝙ tamen
sine aliqua dubitatione factura
est. nempe ipsa predicet. que mē

tiri oio nõ põt.qꝛ vocaui:⁊ renui
iſtis.extendi manum meá .⁊ nõ
fuit qui aſpiceret.⁊ poſt pauca.
Ego quoqꝫ in interitu vr̃o ride-
bo.⁊ ſubſanabo.cũ vobis.qꝺ tie
batis.aduenerit.cũ irruerit repẽ
tina calamitas. ⁊ interit⁹ q̃ſi té-
peſtas igruerit.Quid ergo in in
ſipientium iteritu ſapie credim⁹
placituꝝ.niſi iuſtiſſimá ſuá diſpo
ſitioné.⁊ irreprebenſibilium or-
diné reꝝ:Sane qꝺ ſapie tũc pla-
cebit.ſapiẽtibus quoqꝫ neceſſe ẽ
qꝺ placeat vniuerſis. nõ tibi er-
go duꝝ videatur forte ꝙ dicitur
oculis tuis ꝯſiderabis:qñ ⁊ ride
bis in eoꝝ interitu.nõ ꝙ velud q̃
dam imanitate crudelitatꝫ in iꝑa
tibi vltione cõplaceat.ſed ꝙ mo
dus ipſe pulcherrim⁹ diuine or-
diationis vltra q̃ꝫ credi poſſit iu
ſtitie zelatoré.⁊ amatoré equitatꝫ
oblectet: Ubi optie oia ꝯſtituta
⁊ ſuũ cuiqꝫ ceſſiſſe locum.immo
in ſuũ q̃ꝫqꝫ ceſſiſſe plenius.⁊ ꝑfe
ctius illuſtrãte ṽitate cognoſces
Qũo oia ꝯſiderare ⁊ in oib⁹ oi-
uni moderatoré ſignificare libe-
bit: Pulchre oio petr⁹ apoſtol⁹
filiũ ꝑditionis in locũ ſuũ abiſſe
teſtatus ẽ. ꝙ i aere crepuit me-
dius aereaꝝ collega poteſtatuꝫ:
vtpote qué veri dei.⁊ veri parit̃
hois q̇ de celo veniſſet oꝑaturus
ſaluté in medio terre huius pro
ditorem nec celũ reciperet nec
terra ſuſtineret.Itaqꝫ oculis tu-
is ꝯſiderabis.⁊ retributioné pec
catoꝝ videbis.Primo eãdé ob
tuá euaſioné:ſcꝺo ob oimodá ſe
curitaté.Tertio quoqꝫ ob cõpa-
tioné.Quarto ob ipſi⁹ iuſtitie ꝑ
fectá emulationé.Erit.n.iá tunc
nõ miſericordie.ſed iudicij tp̃s.
nec vlla oio credéda ẽ erga ipi-
os futura illic miſeratio.vbi nul
la ſꝑanda eſt correctio. Procul
.n.humane infirmitatis iſta mo
licies.qua tñ interim caritas vti
tur pro tꝑe ad ſalutem ampliſſi-
mo quodá velud expſe ſagene ſi
nu ⁊ bonos.⁊ malos colligens
piſces id eſt affectus iocundos
ꝑiter ⁊ moleſtos.Ueꝝ hoc q̇dez
in mari.nam in littore ſolos eli-
get bonos ſic vz gaudés cũ gau
dentibus.vt ex hoc iá cum flen-
tibus flere non poſſit. Alioquin
qũo in nobis iudicabit hic mun
dus:niſi huius terrene affectiõis
obliti:introductiqꝫ fuerimus in
cellam vinariam ſm eũ: q̇ dixit
introibo in potentias dñi:mẽo-
rabor iuſtitie tue ſolius.non mõ
q̇dẽ ꝑmittitur ꝯſiderare ꝑſonaꝫ
pauꝑis.aut miſereri ei i iudicio
ſed cũ moleſtia cohercendi eiuſ-
modi pietatis affectus ⁊ equitatꝫ
eſt dictanda ſnia. Quanto ma-
gis vbi nulla ai colluctatõ. Ubi
nulla poterit ſubintrare mole-
ſtia oportet impleri quod dictuꝫ
ẽ.Abſortiti ſt iũcti petre iudices
eoꝝ.Abſortiti plãe i affectũ iuſti
tie:⁊ petre ſoliditaté cui iũcti ſũt
imitãtes.Iũcti inq̇t petre quá ꝑ
fecto ſolá vt ſeq̄rent. cetera oia
reliq̄rũt.népe hoc eſt ꝙ iterrogá

ti petro q̄dnā accepturi eēnt petra ipsa rn̄dit. Cū sederit fili⁹ hoīs i sede maiestatꝪ sue: sedebitꝪ ⁊ vos sup sedes duodecim. iudicantes duodeciꝫ trib⁹ israel. Hec quoqꝫ ꝓpha ꝓnūtiās ait. Dn̄s ad iudiciū veniet cū seniorib⁹ populi sui Tūc tūc putes sensibile. vel flexibile q̄ppiā veniēdū i iudicib⁹ victis petre. Qd̄ adheret deo apostolus ait vn⁹ spūs ē: ⁊ q̄ petre iūgit vnus lapis. Ad qd̄ sane n̄ immerito ꝓpha suspirās. Mihi in q̄t adherere deo bonū est. Ita ergo absorti sunt vincti petre iudices corꝫ. O familiaritatis grāꝫ o honoris culmē. o fiducie ꝑuilegiū. o ꝓrogatiuā ꝑfecte securatꝪ. Quid. n. tā pauēdū. q̄d tā plenū anxietatis. ⁊ vehemētissime solicitudis excogitari pōt. q̄ꝫ iudicādū astare illi tā terrifico tribunali: ⁊ incertā adhuc sub taꝫ districto iudice expectare sniam Horrēdū est ait apostolus incidere i man⁹ dei viuētis. Judicemur interim frēs ⁊ terribilē illā expectationē studeam⁹ p̄nti declinare iudicio. Non iudicabit deus bis i id ip̄m: sane vt quorūdā peccata sic ⁊ quorūdam studia bona manifesta sunt ꝑcedentia ad iudiciū vt ille q̄dem non expectantes sententiam proprio statim pondere criminum in tartara deiciantꝪ: isti vero e regione paratas sibi sedes tota libertate spiritus sine vlla cunctatione conscendant. Felix paupertas voluntaria relinquentiū omnia: ⁊ sequentium te domine iesu. Felix plane que taꝫ securos imo taꝫ gloriosos faciat in illo singulari flagore clemētor. i illo tremēdo examine meritoꝝ. in illo tāto discrimine iudicioꝝ. Jam vero audiam⁹ quid ad tantas ꝓmissiones deuota ⁊ fidelis rn̄deat aīa. ne forte aut diffidere. aut secus q̄ꝫ oporteat fidere videatur. Qm̄ tu es inq̄t dn̄e spes mea. Quid tā sobrie: quid tam pie poterat dici: Sed ne aliud huic verbo videtur posse cōuenientius rn̄deri: q̄ꝫ q̄ sequitur altissimum posuisti refugiū tuum. Ceteꝝ ignoscite nobis frēs hodie quoqꝫ promisse ēt terminos breuitatis paulo minus excessisse videmur.

Qm̄ tu es dn̄e spes mea altissimum posuisti refugiū tuū.

Sermo. viij.

Etiam frēs hodie aliquid audiam⁹ promissione patris: de expectatiōe filioꝝ de fine huius nostre peregrinationis: de mercede laboris: d̄ fructu captiuitatis. Eāde꞉ dura oīo captiuitas non modo illa communis quam ex ipsa conditiōe generis tolleramus humani. sꝫ hec quoqꝫ volūtates mortificarꝪ proprias. etiam proprias ꝑdere in hoc mundo animas festinantes in has tam rigide compedes disciplinae. in hunc tā grauis penitētie carcerē dedimus nosmet ipsos. Miserāda seruitus plane sed si coacta. sed si nō spontanea viderēt. nūc vero cum volunta-

rie sacrificeꝫ deo. nec ingerat vlla
nisi per ipsam voluntatē violen-
tia voluntati: ꝓfecto aliq̇d est in
cā. Illud puto aliq̇d quo maius
aliq̇d esse nō pōt. An vero plan
gēdū videt̄ q̄libet magnū q̄li-
bet laboriosum. ꝙ pp euȝ fiat. Et
si magnitudo ipsa laboris īterdū
forte compassionē extorq̄at sed
multo magis cause ꝯsideratō exi
git congratulationem. Quid ꝙ
bona oia non mō pp eum cōstat
fieri: sed per eum. Deus. n. est. q̇
in vobis operatur ⁊ velle. ⁊ pfice
re. ꝓ bona voluntate. Ipse. n. au
ctor ipse remunerator operis. ip
se remuneratio tota: vt summuȝ
illud bonū. cuius nimirū tā per
fecta est simplicitas in seipso: du-
plex qđammodo in nobis videa
tur causa bonorū. ⁊ effectiua. s. ⁊
finalis. Pene igit̄ dilectissimi ꝙ
in hijs oibus tam multis labori-
bus vestris non mō subsistitis: sȝ
etiā superatis pp euȝ qui dilexit
vos. An vero non p eū. Et mani-
feste. Sicut. n. habundant ꝓ xp̄o
tribulationes nostre apostolꝰ ait
ita habundāt ꝯsolationes nr̄e p
ip̄m. Usitatus sermo cōis sermo
pp deū. sed plane. vbi non vacue
dr̄. ꝓfundissimus sermo. Crebro
sonat in ore hoīm. etiā a quorū
corde lōge eē probat̄. Qđs. n. si-
bi pp deū prestari postulant. pp
deū flagitant subueniri. Facile q̄
q̧ ea ipsa petunt ꝓpter deum: q̄
tamen nō sunt ẜm deuȝ: ⁊ id sibi
fieri quis obsecrat propter deuȝ:
qđ non desiderat propter deum:
magis forte ꝯ deū. Ceterꝝ plane
viuus: ⁊ efficax ẜmo: vbi nō per
functorie: nō vsurpatorie: nō ve
lud quodā loquēdi vsu: vel arte
psuadendi sȝ ex pinguedine: vt
dignū ē: deuotiōis: ⁊ pura aīi itē
tione ꝓcedit. Nēpe ⁊ mūdꝰ trā
sit ⁊ ꝯcupiscētia eiꝰ. nec satꝭ vtilit̄
posita: aut stabilita firmit̄: vl̄ ca-
dente eo q̄ ꝓ eo fcā sūt videbunt̄
Ubi. n. cā ipsa deficiet. qūo non
oia quoq̧. q̄ videbantur innixa.
pariter euacuabuntur. Propte
rea deniq̧. ⁊ q̇ in carne seminā
solā metere hn̄t e carne corrupti
onē. qđ vȝ omnis caro fenum. ⁊
gloria eius tanq̄ flos feni. ⁊ vbi
fenū aruit: florem quoq̧ nihilo
minus cadere sit necesse. Solus
q̇ est cā indeficiens. nec flos feni
sed v̇bū dn̄i māet in eternū. De
niq̧ inq̇t celū: ⁊ terra transient:
verba aūt mea nō trāsient. pru-
dent̄ itaq̧ dilectissimi: ⁊ vtiliter
eligitis pp verba labiorꝝ eius cu
stodire vias duras: illic sēinātes
vbi ne minima q̇dē vestri portio
seminis valeat depire. Sane q̇
parce seminat: nō q̇dem: nō me
tet: sȝ pce metet. Nēpe qui metit
mercedē accipit ⁊ scimus q̇s ꝓ
misit nec eum quidem: qui pro
nomine suo calicē aque frigide
dederit sitiēti. mercede ꝓpria ca
riturꝝ. Nunquid tamen non in q̄
mensura mēsus fuerit sibi quoq̧
remetietur: aut in retributione
equabit̄ ei: qui non aquam por-
rigens: sed sanguinem fundēs ꝓ
pinatū. sibi biberit calicem salus

toris. Nō est hic calix aq̄ frigide Sed calix inebriās q̃ p̄clar⁹. calix vini meri. ꝛ q̇dem plen⁹ mixto. Solus. n. habuit meꝝ vinum dn̄s meus iesus. q̇ solus perfecte mundus. semper ēt potest facere mundum de immundo ꝯceptū semine. Solus plane habuit merum vinum. q̇ nimiꝝ ꝛ secundū diuinitatē sapiā est vbiq̧ attingens pp mundiciā suam ꝛ nihil inquinatū incurrit in eā. ꝛ s̄z humilitatem pcūz non fecit. nec inuentus est dolus in ore ei⁹ solus nō debito ꝯditiōis gustauit mortem: sed sue bn̄placito voluntatis sane non ob ꝓpriā vtilitē: bonoꝝ. n. nroꝝ non eget. sed nec tanq̄ retribuens nobis grām. ꝓ grā. Qui non aliter ꝓ amicis mortuus est. nisi ꝓ acquirendis vz: vt amicos faceret ex inimicis. Cuz. n. inimici adhuc essemus reconciliati sumus deo p sanguinē filij sui: aut potius pro iā amicis ꝛ si nundū q̇dem amantibus sed tn̄ iam amatis. In hoc. n. gratia non quasi nos dilexerimus deū sed qm̄ ipse prior dilexit nos. vis nosce q̃ lōge prior. Benedict⁹ deus ꝛ pr̄ dn̄i nostri iesu christi. ait apostolus. q̇ benedixit nos i oi benedictione spirituali in celestibus i xp̄o iesu. sicut elegit nos in ipso an̄ mundi ꝯstitutionem. Et post pauca. Gratificauit nos inq̇t in dilecto filio suo. Quo ergo non dilecti iā tunc in illo. nō electi in illo: Quo non ei gratiu q̇ gratificati sum⁹. Sic g⁹ xps

s̄m tempus quidem pro impijs mortuus est s̄m predestinatiōez aūt pro fratribus: ꝛ amicis. In hijs oibus meꝝ est vinum ipsius equidem ꝛ solius vti nec quispiam ceteroꝝ presumere audeat n̄ esse quod sibi propheticum illō aptetur. vinum tuum mixtuz est aqua. Primo q̄ nemo interim mundus a sorde: nemo gloriari possit oio castum se habere cor: deinde q̄ mortis debitū soluant quandoq̧ necesse est. Tertio q̄ ponētes pro christo aias. hoc sibi compendo vitam mereantur eternā. sed ꝛ ve eis si ipsius erubescerent testimoniū. Quarto q̄ ꝓrogate sibi ꝛ tam grāt exhibite tante dilectioni in partē nimis exiguāq̧ repēdāt. Attamen nec hoc mixtū q̇ se sine mixtura ē dignat a deo vt fiducialit apostolus dicat iplere se. que desunt passionū christi in corpore suo sit ergo licet electis pariter omnib⁹ vnus: idēq̧ denarius vite reddēdus eterne. ꝛ in ipsa tn̄ sicut differt stella a stella i claritate ꝛ alia claritas sol. alia claritas lune. ꝛ alia claritas stellaꝝ. sic erit ꝛ resurrectio mortuoꝝ. ꝛ q̃uis vna dom⁹: diuerse tn̄ in ea sūt mansiones. vt videlicet quātū q̇ dē ad eternitatem: ꝛ sufficientiam. ꝛ q̇ paꝝ non minoretur. ꝛ qui multū habūdet: quantū ad eminentiaz vero ꝛ discretionem meritoruz. Vnusq̇sq̧ accipiat secundum suum laborem. neq̇d omnino peat qd in christo sit seminatuz. Hoc

aũt dicta sunt fratres: vt illi⁹ taz spectalis responsi ꝙ hodie nobis ꝯsiderandũ est grã commẽdet. Qm̃ tu es dñe spes mea. Quicquid agẽdum sit: quicquid decli nãdum: quicquid tollerandum quicquid optãduz. tu es domie spes mea. Hec vna mihi oium ꝓ missionum causa: hec tota ratio mee expectatiõis. Pretẽdat alĩ meritũ. sustinere se iactet põdus diei ⁊ estus. ieiũare bis i sabbato dicat: postremo nõ esse sicut ceteros hoium glorietur. mihi aũt adherere deo bonũ est: ponere i dño deo spem meam. Sperẽt in alijs alij: forte hic i sciẽtia litterarum: hic i astutia seculi. ille i alia qualibet vanitate confidat pp te omnia detrimẽtuz feci. vt sterco ra arbitror: qm̃ tu es domie spes mea. Sperat qui vult in incerto diuitiaꝝ. ego vero ne ipsa q̃dem nisi abste victui necessaria spo. nimiꝝ fidens verbo tuo in quo ab ieci oia. Querite primũ regnuz dei: ⁊ iustitiã eius: ⁊ oia adicient vobis. Tibi derelictus est pauper: orphão tueris adiutor. si mihi ꝑmia p te obtinenda ꝓmit tunt spabo. Si insurgãt aduersũ me prelia. si seuiat mũdus. si fremat malignus. si ipsa caro aduer sus spiritum ꝯcupiscat: in te ego spabo. Fratres hec sapere. ex fide viuere ẽ. nec alius ex snia dicere potest. quoniam tu es domine spes mea: nisi cui int⁹ ꝑsuasũ sit a spiritu: vt quẽadmoduz monet ꝓpheta iactet cogitatũ suuz in dño. sciẽs ꝙ enutriẽdus ab eo sit. Juxta illud q̃z petri apostoli Oẽm sollicitudinẽ vestram proicientes in eũ. qz ipsi cura ẽ de vobis. Utq̃d. n. si hec sapimus: vtq̃d cũctamur abicere oio spes miseras: vanas: inutiles: seductorias ⁊ huic vni tã solide: tã ꝑfecte. tã dtẽ spei: tota dnotiõe ai: toto feruore spũs inherere. Siq̃d illi ipossibile. siq̃d difficile est. q̃re aliud in quo spes. Sz verbo oia põt. Quid facilius dictu: Attñ ne huiusmodi dictũ itelligas volo. Si decreuerit saluare nos ꝯtinuo liberabimur. Si iustificare placuerit. vita in volũtate ei⁹ ẽ. si ꝑmia eterna largiri: lz ei qđ vult facere. An vo iã de facilitate nõ dubitas. sz ipsa ẽ tibi suspecta volũtas: Plane ⁊ volũtatis testimonia credibilia fcã sunt nimis. Maiorẽ hanc dilectionẽ nẽo hz q̃z vt animam suam ponat quis ꝓ amicis suis. Deniqz quãdo in se speranti desit illa maiestas: q̃ tam studiose monet in se sperari Plane nõ derelinquit sperãtes in se. Adiuuabit eos. ⁊ saluabit eos ⁊ eruet eos a pcõrib⁹. Quare Quib⁹ meritis: Audi quod seq̃tur. Qr sperauerunt in eo. Dulcis cã: attñ efficax: attñ irrefragabilis nimiꝝ hec est iustitia. sz que ex fide est non ex lege. De quacunqz inquit tribulatiõe clamauerint ad me: exaudiã eos. ecce numera tribulatões. scdz multitudinem earum consolationes eius letificabunt animam tuaz.

Dūmō non ad alia cōuertaris:
dūmō clames ad eū:dummodo
in eū speres.nec humle aliq̇d vł
terrenum ponas refugium tuū.
Quis spauit in eo.ꝛ ꝯfusus est:
Facilius est celū:ꝛ terrā transire
q̄ꝫ verbū ei⁹ euacuari.Altissimū
inq̇t posuisti refugiū tuū.nō ac-
cedet illuc tēptatoꝛ.nō calūnia-
toꝛ ascēdet.nō pessim⁹ ille fratꝝ
accusatoꝛ attiget.Nēpe ei dr̄ hic
recolite psalmi ꝓmoꝛdia ei dr̄:q̇
in ꝓtectione altissimi cōmoꝛatur
illud refugiēs a pusillanimitate
spūs:ꝛ tēpestate.Que q̇dēꝫ du-
plex ē necessitas fugiēdi.qȯ vꝫ ꝛ
foꝛis pugne:ꝛ itus tioꝛes.Min⁹
.n.fugere opoꝛteret: non vel in-
terioꝛ magnanimitas exterioꝛes
tumult⁹ viriliter sustineret:vł ex
terioꝛi trāquillitate pusillanimi-
tas ꝓpꝛia foueret. Altissimū ait
posuisti refugiū tuū. Sepe illuc
fugiam⁹ fr̄es.munitus est locus
null⁹ibi timetur hostis. Utinaꝫ
magis semꝑ ibi maner̄ liceret.sꝫ
nō est hoc tꝑis huius.quod mō
refugium est.quandoqꝫ habita-
culum erit.ꝛ habitaculū sempi-
ternum.Interim sane etsi ꝑsister̄
nō cōcedit̄:frequent̄ tū̄ ē recurrē
dū.Nēpe ad oēꝫ tēptationē. ad
oēm tribulationē:ad oēm dēiqꝫ
cuiuscūqꝫ necessitatē apta nobis
ē vrbs refugij.sin⁹ mr̄is ē expan-
sus.parata sunt foꝛamina ꝑetre.
patēt viscera misericoꝛdie dī nr̄i.
Hoc r̄fugiū q̇ decliat.nihil mirꝝ.
si effugere n̄ meret̄.Iā q̇dē fr̄es.
que dicta sūt ad expositionē vs⁹
hui⁹ viderent̄ posse sufficere.si di
xisset ꝓpheta:qm̄ in te sꝑaui sicut
i psalmis q̇busdā iuenit̄.Ceteruꝫ
qȯ dicit tu es dn̄e spes mea.foꝛte
ampli⁹ aliq̇d:ꝛ sublimi⁹sonat:ꝙ
vꝫ nō mō in eū sꝑet.sed eū.Con-
ueniēti⁹ siq̇dē spes nr̄a dr̄.ꝙ spe
ram⁹.q̄ꝙ in quo sꝑam⁹. Sūt aūt
foꝛte nōnulli q̇ a dn̄o obtinē coꝛ
poꝛalia:seu spūalia ꝯcupiscūt. sꝫ
ꝑfecta caritas solū sitit qȯ sūmū
ē:tota ꝺsiderij vehemētia clamās
Quid.n.mihi ē i celo .ꝛ a te q̇d
volui suꝑ terrā.De⁹ coꝛdis mei
ꝛ ꝑs mea de⁹ i et̄nuꝫ.Pulchꝛe
nobis vtrunqꝫ paucis hodie v-
bis hieremie ꝓph̄e lectio ꝯmēda
uit Bon⁹ es dn̄e sꝑāt ib⁹ i te. aie
querēti te.Ubi sane ꝛ ipsā iteriꝫ
discretionē pꝛudent̄ aduerte: ꝙ
sꝑātes q̇dē i eo pluralit̄ dixerit:
ꝙ hoc videat̄ cōe multoꝝ: q̄rere
v̇e eū singularit̄:ꝙ singularis sit
puritatꝭ.singularis gr̄e.singula-
ris ꝑfectiōis.nō mō nihil sꝑare:
nisi ab eo.sed nil q̄rere nisi eum.
Quod si bonus illis est.quanto
magis isti: Merito ꝓinde q̄ren
ti illū anime respōdet̄.altissimuꝫ
posuisti refugiū tuum.Neqꝫ.n.
sic deū sitiens anima. aut cuꝫ pe
tro in terreno monte facere ta-
bernaculum:aut cum maria de-
inceps euꝫ vult tangere in terra
sed plane clamat. Fuge dilecte
mi.assimilar̄ capꝛee: hinnuloqꝫ
ceruoꝝ suꝑ montes bethel.Au-
diuit enim dicentem. Si dilige-
retis.me gauderetis vtiqꝫ. qꝛ va
do ad patrem:quia pater maioꝛ

me ē. Audiuit dicentē. Noli me
tangere nūdū.n. ascēdi ad p̄rez
Et celestis iam non ignara ꝯsiliȷ̄
clamat cū apostolo. Etsi cogno
uimus ſm carnē xp̄m: sȝ nunc iā
nō nouimus. Sup montes inq̄t
bethel. supra oēȝ videlicet prin-
cipatū: ⁊ potestatē. sup angelos
⁊ archāgelos. cherubin q̊ȝ ⁊ sera
phin. neq̧.n. aliȷ̄ sunt montes do
mus dei: q̄ sonat bethel. plane i
dextera patris: vbi iam nō sit p̄r
maior eo in dextera altissimi: co-
altissimuȝ apprehendere ꝯcupi-
scens. Hec.n. est vita eterna f̄res
vt p̄rem cognoscamus verū deuȝ
sed ⁊ quem misit iesum xp̄m verū
nihilominus ⁊ vnum cū eo deuȝ
super oīa benedictū in secula se-
culorū. Amen.

Nō accedet ad te malum ⁊ fla
gellū nō appropinquabit taber
naculo tuo.

Sermo nonus

Ec nr̄a ē. nec noua vobis
sed nota oīo sn̄ia in p̄cipu
is q̄buscunq̧ p̄ribus fidei
nr̄e. q̄d nō sit. q̄ȝ q̄d sit. ⁊ sciri pos
se facilius: ⁊ piculosius ignorari
Idē sane ēt spei non incōuenien
ter tribui posse videt̄: longe .n.
facili⁹ mens humana tantorum
expta malorū: q̄b⁹ sit caritura. q̄ȝ
q̄bus pfruitura cōprehendit. nē
pe germana fidei: speiq̧ cogna-
tio ē: vt q̄ illa futurū credit. hec si
bi icipiat spare futurū. Merito ꝑ
inde apostolus fidem sperādarū
substantiā rerū esse diffinit. q̄ vi-
delicet ⁊ nō credita nemo spera
re: nō plus q̄ȝ sup inane pingere
possit. Dicit ergo fides. pata sūt
magna: ⁊ inexcogitabilia bōa a
deo fidelibus suis. dicit spes mi-
hi illa seruant̄. nā tertia q̄dē cari
tas curro mihi ad illa. Ceterū vt
iā memini difficile oīo aut ēt im
possibile est illorū qualitatē inue
stigar̄ bonorū: nisi cui forte iuxta
illud apostoli. q̄ oculus nō vidit
nec auris audiuit: nec i cor hois
ascēdit: que p̄parauit de⁹ diligē
tibus se: reuelauit ipse p spūȝ suū
Sane quātūlibet pfect⁹ i carne
adhuc mortali degēs: nisi.n. eēt
hic q̄dā: vt ita dixerim: ipfecta p
fectio. nō diceret apostolus quot
quot pfecti sum⁹ idip̄ȝ sentiam⁹
idip̄ȝ ꝑfecto q̄ p̄miserat: non q̄si
iā accepim: aut iā pfectus sim ēt
paulus ipse necesse est: fateat̄. q̄r
nūc cognosco ex pte. ⁊ iteȝ: vide
m⁹ nunc p speculū in enigmate
tūc aūt facie ad faciē. Q̄ō g⁹ hoi
iterim noscit̄ capabili⁹. pia sane
⁊ ꝑuida i culcatricē amplius cō
mēdat̄. Propriū.n. afflictorū est
vt molestiȷ̄s eximi sūmā reputēt
felicitatē: ⁊ carere miseria pfectā
btitudinē arbitrent̄. Vn̄ ⁊ ꝑph̄a
i psalmo. Cōuertere iq̄t aia mea
i req̄eȝ tuā: q̄r dn̄s benefecit tibi
Nec vlla tn̄ collate mūera felici
tatis enumerat. sed adiūgit. Q̄r
eripuit aiaȝ meā d̄ morte: oculos
meos a lacrimis: ⁊ pedes meos
a lapsu. In q̄bus sane v̄bis patē
ter idicat. quantam sibi requieȝ
quātaq̧ dn̄i beneficia iudicet a
tribulationib⁹ ⁊ periculis libera

ri.Cui profecto sniē illud quoqꝫ ꝙ de psalmo nōagesimo hodie nobis tractandū est simile inue/nit.nō accedat ad te malū.ꝛ fla/gellū nō appropinq̄bit taberna/culo tuo.Est āt versus ipsi⁹ quā/tū nos capim⁹ facilis intelligen tia:ad quā forte iā aliq̄ preuola/rint.neqꝫ.n.tam rudes estis:aut spūalis studij tā exptes:vt nō fa/cilime inter vos:ꝛ tabernacula vr̄a.ꝛ rursum inter qd malū:ꝛ ꝙ flagellū dicitur:discernatis.nā ꝛ apostolū audistis dicentē. cuꝫ iā bonū certamen certasset velocez fore depositionē tabernaculi sui. Sꝫ q̇d ego apostoli v̄ba memo/ro.Quasi v̄o ignorare possit mi les tabernaculū suū:aut exēplo docēd⁹ sit alieno.Videm⁹ sane nōnullos tabernacula sua i tur/pissime captiuitatis domicilia ꝯ mutasse:nec militare i hijs. sꝫ mi serā gerere seruitutē. Imo vero: qd oīno riduculū ē.sic errāt aliq̄ ꝛ i tantā obliuionē.ꝛ spiritualez frenesim deuenerunt:vt nihil se se aliud putare ꝙ suū hoc exte/rius tabernaculum videantur.

Quid.n.aliud:ꝙ non mō dei:sꝫ ꝛ sui ignorantiā habent:qui tan ꝙ mortui a corde oēm cōsumūt operaꝫ circa carnem:sic intendē tes tabernaculo suo:acsi nunꝙ putent esse casurum. Verūtamē cadat necesse est:atqꝫ id q̇deꝫ in breui.An nō seipsos nescire vidē tur.qui sic dediti sunt carni:ꝛ sā guini.acsi oīo nihil aliud ꝙ car/nem solum esse se reputent.sic in vano accipientes aīas suas tan/ꝙ prorsus ignorent aīas se habe re.Si separaueris preciosum a vi li ait dn̄s:tanꝙ os meum eris.

Hoc ē si solerter discreueris iter exteriorē.interiorēqꝫ substantiaꝫ vt.n̄ plus tabernaculo tuo time/as a flagello.ꝙ tibi ipsi a malo. Hoc.n.maluꝫ est.Vn̄ dicit.De/clina a malo:ꝛ fac bonum.Hoc malū qd sua quidē aīa aīam pri/uat.qd separat inter te.ꝛ deuꝫ vt eo regnante tanꝙ corp⁹ sine aīa sic sit aīa sine deo plane mortua in semetipsa.instar vnius eoruꝫ. quos tanꝙ sine deo in hoc secu/lo fuisse apostolus memorabat. nec sane dixeriꝫ.vt vel ipsaꝫ odio habeas carnē tuam.Dilige eaꝫ tanꝙ tibi datā in adiutorium. ꝛ ad eterne beatitudinis cōsortiuꝫ preparatam.Ceterū sic amet aīa carnem.vt non ipsa in carnē trā sisse putetur.dicaturqꝫ a domino non permanebit spiritus me⁹ in homine.qꝛ caro est.Diligat ani ma carnem suam.sed multo ma gis suam ipsius animam seruet. Amet adam euam suam.sed nō sic amet.vt plus voci eius obedi at.ꝙ diuine.Deniqꝫ ne ipsi q̇dē expedit sic amari.vt vꝫ cui inte/rim caues a flagello pater ne cor rectionis thesaurizes iram eter/ne damnationis.Genimina vi/perarū ait iohannes.Quis de/mōstrauit vobis fugere a vētura ira.Facite dignos fruct⁹ penitē tie.Acsi euidētius loqueref.Ap p̄hēdite disciplinam.nequan/

do iraſcatur dñs. ſuſtinete virgã
corripientẽ. ne ſentiatis malleuz
conterentẽ. Quõ dicunt carna-
les hoies vobis crudelis eſt vita
veſtra. non parcitis carni veſtre.
Eſto. non pcimus ſemini. in quo
ei magis pcere poteram⁹. An nõ
melius eſt illi renouari ⁊ multi-
plicari i agro. q̃ꝫ i horreo putre-
fieri. Heu cõputruerũt iumẽta i
ſtercore ſuo. Sic vos pcitis carni
veſtre. Sumus nos crudeles in-
terim nõ parcendo. at vos plane
parcẽdo crudeliores. Siquidez
ẽt nunc caro nr̃a req̇eſcit in ſpe.
videritis ipſi qꝺ ignominie inte
rim vr̃a ſuſtineat. q̇d miſerie eaz
mãeat in futurũ. Nõ accedet ad
te malum. ⁊ flagellũ non appro
pinquabit tabernaculo tuo. Hic
duplex ſtola. ⁊ gemina q̇daz im
mortalitas cõmendatur. Unde
.n. niſi ex ſeparatiõe aie corporis
mors procedit: inde eſt ꝙ mortu
um corpus exaie nomiatur. Un
de autez ſeparatio hec. niſi ex fla
gellis pſentibus ex qualibet do-
loris vehementia. ex ipſius cor-
poris corruptione: ex pena pec-
cati. Merito ꝓinde timet: ⁊ odit
flagellum caro nr̃a: quo nimirũ
ex ipſius aie tam delectabili: ho-
norabiliq̃ꝫ cõſortio amaꝝ nimis
diuortium patiat̃. Ceterum inte-
rim q̇dem donec reuocetur: velit
nolit ſuſtineat illud neceſſe ẽ. Ex
pedit autez ſic tollerare: vt pror-
ſus euadas: ⁊ flagellũ deinceps
nõ appropinq̃t tabernaculo tuo
Jam vo: vt ſupra meminimus: ⁊
inceſſanter conuenit meminiſſe.
Uera aie vita deus eſt. ⁊ iter hec
quoq̃ꝫ ſeparat malum aie qꝺ nõ
eſt aliud q̃ꝫ peccatuz. Eya fratres
nugari libeat. ocioſitatib⁹ indul
gere delectet. nimirum gemino
hoc ſerpente vicino. qui duplicẽ
nobis auferat vitam. alter corpo
ris alter cordis: q̇d ni ſecure dor
miamus. niſi ꝙ negligentia i gra
uiori periculo non tam ſecurari-
tatis eſt: q̃ꝫ deſperationis indici-
um. Et q̇dem optandũ nobis ab
vtroq̃ꝫ liberari: ſed cauendum ſa
ne interim peccatuz: q̃ꝫ pena pec
cati. ⁊ eo ſtudioſius a malo q̃ꝫ a
flagello declinanduz: quo perni
cioſius: ⁊ oino infelicius ẽ a deo
aiam q̃ꝫ a corpore ſeparari. Sãe
vbi prorſus de medio fcm̃ fuerit
oẽ pcm̃. cauſa quidem oio ſubla-
ta: nec ipſe quoq̃ꝫ deinceps ma-
nebit effect⁹: vt quomodo iaz ac
cedere ad te malum oino nõ po-
terit. ſic nec flagellum quidez va
leat ꝓpinq̃re tabernaculo tuo:
quod videlicet tam longe ſit ab
exteriori homine quelibet pena:
q̃ꝫ longe fuerit culpa ab interio-
ri. neq̃ꝫ .n. ait. non erit in te malũ
aut flagelluz in tabernaculo tuo
ſed non accedet: non appropin-
quabit. Siquidem conſiderare
eſt homines in quibus peccatuz
non modo habitat. ſed ⁊ regnat
nec iam proximum magis: aut i
timum poſſe eſſe videtur: niſi for
te cum ſic dominatur: vt nullo
modo deinceps valeat non do-
minari. Eſt antem ⁊ alios inueni

re.i quibus manet quidē adhuc peccatum: sed iam non preualet: aut dominat in eis: euulsum quodāmodo. non tñ expulsum deiectū. sed non prorsus eiectum. Constat sane ab initio nō fuisse sic: sz in parentib⁹ primis ante primam illā mandati preuaricationē nō modo non regnasse peccatū. sed nec fuisse q̄dem. Attamē quodā modo iā tūc prope illis fuisse videtur: q tā festinanter intrauit. Quid vero aliō admonebat. q̄ ipsam quoque peccati penam. et si necdū inesse corporibus. iam tñ velut pro forib⁹ eē. qui dixit. In quacūq die comederitis de ligno scientie bōi. et mali morte moriemini. Felix proinde expectatio. et beata spes nr̄a. quorum tam longe gloriosior futura ē resurrectio q̄ fuerit prima cōditio. vt nec culpa oino. nec pena. nec malum .s. nec flagellum. aut regnet. aut habitet. aut regnare. vel iā habitare aliqñ possit in animabus. seu corporibus nostris. non accedet ad te malum. et flagellum nō appropinquabit tabernaculo tuo. nempe nil tam remotum. q̄ qō adesse vltra non pōt. Sed quid agimus fratres. Vereor deprehendi nempe horam hanc magnus ille. et cōmunis abbas noster. et vester. non vacationi sermonū. sed operi manuū noscitur assignasse Puto tamē ignoscet facile presertim nō imemor religiose fraudis illius. qua romanus olim tribus annis ei i specu posito ministrauit. Hic siquidē. vt legimus patris sui oculis furabat horas et quem sibi surripere ad manducandū poterat. certis diebus bñdicto panem ferebat. Et ego q̄dē non dubito fratres. pluribus q̄ inter vos sunt habundantiorē spiritualium delitiarum suppetere copiam. sed q vobis communico ñ surripio mihi. Quinimo et securus. et suauis q̄cq̄d illud sit q dñs donat summo vobiscum. nec. n. alimonia hec distribuēdo minuitur. sed augetur potius ministrando. Verumtamē q aliq̄tiens vobis loquimur preter cōsuetudinem ordinis nostri. non nostra id agimus presumptione. sed de voluntate venerabilium fratrum. et coabbatum nr̄orum. qui id nobis etiam iniūgunt. q tñ sibi quidem passim nolunt oino licere. nempe aliam mihi rōnem et singularum necessitatem eē nouerūt. nec. n. mō loquerer vobis. si possem laborare vobiscū. Illud vobis forte efficatius verbum fieret. sed et conscientie mee magis acceptum. Ceterum quādo id mihi peccatis meis exigentibus. et onerosi huius vt ipsi scitis. tam multiplici infirmitate corporis. et ipsa quoq temporis necessitate negatur vtinā dicens et non faciens in regno dei vel minimus merear inueniri.

Quoniam angelis suis mādauit de te vt custodiāt te in omnibus vijs tuis.

Sermo decimus.

s Criptum ē. ⁊ veracit̄ scriptum. qꝛ misericordia dn̄i est ꝙ ꝯsumpti non sumus qꝛ non tradidit nos in manibus inimicoꝝ̄ nostroꝝ̄. Vigilat sup nos idefessus: ⁊ ꝑuigil. ille singularis clementie oculꝰ nō dormit neq; dormitat. q̊ custodit israel. Id q̊dez necesse est. Non .n. dormit neq; dormitat᷑. q̊ impugnat israel. Et sicut ipse sollicitꝰ nostri ⁊ ipsi cura ē de nobis. sic ille sollicitꝰ est vt mactet. ⁊ perdat. ⁊ vna ei cura ne forte q̊ aduersus est reuertat᷑. Nos autez aut non attendimꝰ. aut minus attendimus reuerentiā. presidentis: ꝓtegentis custodiā. beneficia largiētis igrati gr̄e: imo tā multiplicibus gratijs. q̊bus nos preuenit. ⁊ subuenit nobis. Et nunc q̊dez per seipsum implet splendoribꝰ aīas nostras. nunc ꝑ angelos visitat. nūc per hoīes instruit nūc ēt consolatur. ⁊ erudit ꝑ scripturas. Quecunq; .n. scripta sunt ad nostraz doctrinam scripta sunt. vt ꝑ ꝯsolationem ⁊ patientiā scripturaꝝ spez habeamus. Bene ad doctrinam: q̊ per patientiam noscitur. Sed ⁊ patientia ꝓbationē operatur: ꝓbatio v̊o spez. Quid nos solis nobis non adsumꝰ. q̊d soli negligimus nosmetipsos: An iō dissimulandū nobis. qꝛ vndique subuenitur nobis. Imo vero studiosius. ꝓpterea vigilādū Neq; .n. tam magna pro nobis in celo pariter ⁊ ī terra sollicitudo gereretur. si non magna nobis icumbere necessitas videret᷑. Non taz multiplex nobis custodia. nisi ob multiplices īsidias poneret᷑. Felices ꝓinde fratres nostri. qui iaz liberati sunt de laqueo venantiū q̊ de tabernaculis militantiū ad atria quiescentiū transiere. malorū timore sublato in spe singulariter ꝯstituti. Vni istoꝝ̄ imo vniuersitati dicitur. Nō accedet ad te maluz. ⁊ flagellum non appropinq̄bit tabernaculo tuo. Sane considera non ad homiem. q̊ ſm carnem viuit. sed ad euz q̊ in carne degens scd̄m spiritū ambulat. hanc fieri promissionem. Siquidem nō est distinguere inter illū. ⁊ tabernaculum ipsiꝰ. Cōfusa in eo in oīa tanq̄ in filio babilonis. Deniq; eiusmodi. hō etiaz caro ē. nec in eo manet spiritus. Ubi autē non fuerit spūs bonus qn̄ in eo deerit malum. porro vbi malum. flagellū quoq; appropiquet necesse est. Semper .n. penitentia maluz comittatur. Nō accedet ad te malum. ⁊ flagellū n̄ appropinq̄bit tabernaculo tuo. Magna promissio: ſʒ vn̄ id sperare licet. Quomodo malum ⁊ flagellum euadam. Qūo effugiaz. Quomodo elongabo. vt nō appropinquet mihi. Quo merito. qua sapientia. qua virtute. Qm̄ angelis suis mandauit de te: vt custodiāt te ī oibus vijs tuis. In quibus oibus vijs. Quibus declinas a malo. quibꝰ fugis a ventura ira. Multe sunt vie: ⁊ genera multa viarum. magnum pro

fecto periculū viatori. q̄ facile i multarū occurſu errabit in via ſua: qui viarū diſcretione caruerit. nā neq̄ angelis mandatum: vt in oibus vijs cuſtodiāt nos. ſ in oibus vijs noſtris. Sunt autē a quib⁹: non in quibus: oporteat cuſtodiri. Scrutemur proinde vias noſtras fratres: ꝛ vias demonum: vias quoq̄ beatorum ſpiritum ꝛ vias domini inueſtigem⁹ Et q̄dem ſupra me eſt ꝙ incipio. ſed iuuabitis me orationibus veſtris: vt aperiat mihi theſaurum intelligētie ſue: ꝛ voluntaria oris mei beneplacita faciat ſibi deus Vie igitur filioꝝ adam: in neceſſitate: ꝛ cupiditate verſātur. Ab vtraq̄ ſiquidē ducimur. Ab vtraq̄ trahimur. niſi ꝙ videmur magis vrgeri neceſſitate trahi cupiditate. Et neceſſitas quidē ſpecialiter corpori tribuenda videtur. Nec ſimplex illa eſt. ſ anfractus hn̄s plurimos: plurimaq̄ diſpendia. nā compendia pauca admodū. ſi qua tn̄. Quis hoīum neſciat. ꝙ neceſſitas hoīum re vera q̄ꝑ multiplex ſit. quis ſufficiat q̄ ſit multiplex explicare. Ipſa nos erudit experientia ipſa vexatio dat intellectū. In hijs quiſq̄ docetur. q̄ꝑ neceſſe habeat clamare ad dn̄m nō de neceſſitate: ſ d̄ neceſſitatibus meis erue me. Nec modo ab hac via neceſſitatꝪ. ſed ab eo quoq̄ q̄ cupiditatis ē optabit educi. quiſquis nō ſurda aure monita ſapientis exceperit. Qd̄. n. ille ait. A voluptatib⁹ tuis auertere. ꝛ itē: poſt concupiſcentias tuas nō eas. Siquidē e duob⁹ malis longe meli⁹ in neceſſitate gradi. q̄ in cupiditate. Multiplex illa: Sed iſta amplius per oēm modū immo vltra oēm modū multiplicior īuenit̄. Res cordis eſt iſta cupiditas propterea tāto maior. quāto aīa plus eſt q̄ꝑ corpus. Deniq̄ hec ſūt vie: q̄ videntur hoībus bone. ſ finem nō hn̄t niſi cū demergūt in profundū inferni. Si inueniſti vias hominū: illud quoq̄ ꝯſidera ne forte de hijs dictū ſit: ꝯtrictio: ꝛ infelicitas in vijs eorū. In neceſſitate contritio: infelicitas in cupiditate infelicitas. Idem infelicitas vt putatur. Quid. n. ſi cui forte videtur in terrenarū affluentia rerū concupita felicitas arridere. Eo ipſo infelicior ē: quo vehemētius ipſā pro felicitate amplectitur infelicitatem. aut magis immergit̄ ei. ꝛ abſorbet̄ ab ea. Ve filijs hominū ab hac felicitate falſa: atq̄ fallaci. ve qui dicit. qꝛ diues ſū. ꝛ nullius egeo. cū ſit paup. ꝛ nudus: ꝛ miſer. ꝛ miſerabilis Et neceſſitas quidē ex infirmitate carnis. cupiditas ex cordis inedia ꝛ obliuione ꝓcedit. Iccirco aliō mēdicat aīa. ꝙ oblitat ſi comedere panē ſuū ꝓpea terrenis ihiat qd̄ mīme celeſtia meditet̄. Videam⁹ ꝛ demonū vias videam⁹. ꝛ caueam⁹. Videam⁹: ꝛ fugiam⁹ eas. Siq̄dē vie illoꝝ ꝓſūptō ꝛ obſtiatio. Scire vult̄ vn̄ id ſciā Cōſiderate eoꝝ ꝓ̄cipē. q̄lis ille

est:tales ⁊ domestici ei⁹. Cōside
rate manifeste in imanissimā ꝓsū
ptionē cū stati,ꝓsilierit dicēs. Se
debo in mōte testi:in laterib⁹ aq̄
lonis similis ero altissimo. Q̄z te/
meraria.q̄zq̄ʒ horrēda presūptio.
Nunq̄d nō illic ceciderūt oēs:q̄
operant̄ iniq̄tatē expulsi sūt nec
potuerunt stare. Propter presū
ptionē stare nō potuerūt:ꝑꝑ ob/
stinationē ꝛq̄ cecidit nō adiiciet:
vt resurgat. Et hoc nēpe spēs va
dens ex illa:⁊ n̄ rediens ē. Et mi
ra quidē presūptio demonū: sʒ n̄
min⁹ mira obstinatio ē.q̄ super/
bia eoꝝ sꝑ ascendit ꝓpterea nō ē
in illis commutatio. Quia.n.ↄ
uerti noluerūt a via presūptiōis:
inciderunt in viā obstinationis.
Quā ꝑuerso:⁊ euerso sunt corde
filij hoium:q̄cunq̄ʒ sectantur ve/
stigia demonū ingrediunt̄ demo
nū vias. Hec.n.tota aduersū nos
spiritualiū colluctatio nequitiaꝝ
est:vt nos seducant: vt iducant i
vias suas:vt deducant in eis per
ducant ad destinatū finem q̄ pa
ratus est eis. Fuge homo ꝓsum/
ptionē:ne gaudeat de te inimic⁹
tuus. Nempe in hijs maxime vi
tijs gaudet:in seipso expertus:q̄ʒ
difficile possis ab hac tanta vora
gine respirare.nolo āt vos igno
rare fratres.quonā mō descēda/
tur.imo cadat̄ in illas. Primus
.n. vt interim occurrit grad⁹ de
scensionis hui⁹ dissimulatio est ꝓ
prie infirmitatis.iniq̄tatis.inuti/
litatis.dū sibi parcens:sibi blandi
ens.sibi persuadens hō aliquid
se esse:cum nihil sit:iā seipse sedu

cit. Secund⁹ gradus ignorantia
sui. Ubi.n.in primo gradu inuti
lia sibi texuerit ꝑizomata folioꝝ:
q̄d superest:nisi vt vulnera tecta
nō videat.presertim q̄ ad hoc so
lū.texuerit ne videret. Ex hoc tā
dē fit:vt etiā alio reuelante: vul/
nera nō eē contēnat. ↄuersus in
v̄ba malitie ad excusandas excu
satiōes in pcīs. Atq̄ʒ is q̄dē terti⁹
gradus est admodū iā vicinus:
imo contigu⁹ ꝓsumptiōi. Quid
.n.mali actitare iā verear̄:q̄ presu
mit ⁊ defensare? Ceteruʒ difficile
hic herebit i tenebris:⁊ in lubri
co:presertim cū nō desit etiā an/
gelus dn̄i malus persequēs ⁊ im
pellens. Itaq̄ʒ quartus gradus
vel quartū poti⁹ precipitiū contē
ptus ē:vt queādmodū scriptura
dicit. Impius?cū venerit i ꝓfun/
dū maloꝝ:contēnet. Ex hoc ⁊ d/
inceps magis:ac magis super eū
vrget puteus os suū:duʒ vʒ eius/
modi aiam ↄtemptus tradit im
pnītie ipenitētia obstinatōe firma
tur.hoc iā pcm̄:qd neq̄ʒ in h̄ secu
lo remittet̄:neq̄ʒ in futuro qꝛ coꝛ
eoꝝ est induratū. nec deū timet.
nec hoiem reueret̄. Qui sic i om/
nibus vijs suis adheret dyabolo
manifeste factus est spirit⁹ vnus
cum eo. Et vie quidem hominū
quas superi⁹ demonstrauimus.
ipse sunt de quibus dicitur. Tem
ptatio vos n̄ appꝛhēdat nisi hūa/
na:⁊ qꝛ humanum est peccare.
Porro dyabolicas a natura hoīs
alienas esse q̄s nesciat? Nisi q̄ in
nōnullis ipa sibi cōsuetudo natu
raʒ induisse videtur? Ceterum ⁊si

quorūdā hoīum sit nō hūanū tñ
sed diabolicū ē i malū ꝑseuerarē
q̄ vo sūt scōꝝ angeloꝝ vie. Pro
fecto ille q̄s vnigenitꝰ enarrauit
dicēs: Uidebitis angelos ascēdē/
tes. ⁊ descendentes super fili/
um hominis. Ascensio igitur: ⁊
descensio vie illorum. Ascensio
vo propter se. descēsio vel potiꝰ
ꝯdescēsio ꝑꝑ nos. Sic vti illi spi
ritus ascendūt ꝑ ꝯtemplatiōem
dei: descendūt ꝑ compassionem
vt custodiant te in oībus viis tu
is. Ascendunt ad vultuꝫ eiꝰ: de/
scendunt ad nutū eius: q̄m ange
lis suis mandauit de te. nec tam̄
vel descendendo glorie visione
fraudantur. qꝛ sꝑ vident faciem
patris. Puto ⁊ dn̄i vias vultis
audire. Multū ꝑsumere videor
si me illas ꝓmisero dn̄suꝝ. Legi
aūt de ipso: q̄m docebit nos vias
suas: cui. n. alteri crederet. docu
it. n. vias suas: cū apuit labia ꝓ/
phe: vt diceret. Uniuerse vie dn̄i
misericordia ⁊ vitas. Ita ad sin/
gulos. ita ad oēs communiter
venit: in misericordia. s. ⁊ verita
te. Ubi enim multa iam fuerit
de miseratione presūptio: sed ob
liuio vitatis: non ꝯtinuo ibi deꝰ
sed neqꝫ vbi terror multꝰ ex re/
cordatione veritatis nulla autē
de mēoria misericordie ꝯsolatio.
nā neqꝫ veritatem tenet. q̄ mise/
ricordiaꝫ vbi vere est non agno/
scit. nec va esse sine veritate mise
ricordia pōt. Itaqꝫ vbi ⁊ vitas:
⁊ misericordia obuiauerit sibi se
se etiā iustitia. ⁊ pax osculantur.
nec abesse is pōt cuiꝰ i pace fact*
ē locus. Quāta audiuimꝰ ⁊ co/
gnouimus nobis. siquidē ꝓfes
nostri annūciauerūt suꝑ hac co
pula tā felici misericordie ⁊ vita
tis. Mira tua ⁊ vitas tua susce/
perūt me ait ꝓpheta. Et alio lo/
co. Mira inq̄t tua an̄ oculos me
os ē ⁊ cōplacui i vitate tua. Sed
⁊ dn̄s ipse de eo. Ueritas mea ⁊
misericordia mea cū illo. Sꝫ ꝯsi
dera ēt manifestos aduētus dn̄i
quēadmodū in eo quidē iam ꝓ/
sumptus ē misericordē saluato/
rē porro in eo q̄ in fine ꝓmissus
est veracē sustineat retributoreꝫ
nam ⁊ hinc forte videbit dictuꝫ.
Quia misericordiā ⁊ veritatem
diligit deus gratiam ⁊ gloriam
dabit dn̄s. Quamuis ⁊ in priore
quoqꝫ aduētu recordatus sit mi
sericordie sue veritatis sue domui
israel: ⁊ in posteriori licet iudica
turus sit orbē terre in equitate
⁊ populos in vitate sua nō tñ fu
turū sit iudiciū sine misericordia
nisi forte ei q̄ nō fecerit mīsicor/
diā. Hec sūt eternitatis itinera de
q̄bꝰ hēs apō ꝓphetā. Incuruati
sūt colles mūdi ab itinéribꝰ eter
nitatis eiꝰ. Ad manū ē. Un̄ id faci
le ꝓbare possim. Siq̄dē mīsicor
dia dn̄i ab eťno ⁊ vsqꝫ i eťnū. Et
vitas dn̄i māet i eťnū. Ab his iti
neribꝰ icuruati sūt colles mūdi.
suꝑbi demōes ꝑncipes mūdi hu
ius tenebraꝝ haꝝ q̄ viā veritatis
⁊ mīsicordie nescierūt. neqꝫ me/
minerunt semitaruꝫ eius. Quid
illi: ⁊ veritati: qui mendax est

⁊ pater ei⁹. Deniqꝫ habes mani
feste de eo scriptū. qm̄ in veritate
nō stetit. Qꝫ vero lōge fuerit etiā
a misericordia īflicta nobis ab il
lo miseria nr̄a testat̄. qn̄ ille nun
qꝫ misericors fuit: qui homicida
erat ab initio? Postremo q̇ sibi
neqꝫ cui bonus? ꝙ̄ nequissimus
ille sibi qui nunqꝫ sup ꝓpria ini
quitate dolet: nunqꝫ sup ꝓpria
dānatione cōpungit̄. nimiꝝ fal
sa ꝑsūptio a via ꝟitatis extruxit.
⁊ crudelis obstinatio viā miseri
cordie iterclusit. inde. n. nec in se
vnqꝫ assequi: nec a dn̄o ꝯseq̇ mi
sericordiā pōt. In hunc igit̄ mo
dū tumidi illi colles īcuruati sūt
ab itineribus eternitatꝭ: dn̄ a vijs
dn̄i. que quidē recte sunt ꝑ am
fractus suos ⁊ distorta nō tā iti
nera ꝙ̄ ꝑcipitia corruerūt. Quā
vero prudētius atqꝫ vtilius alij
quidē colles ab hijs itinerib⁹ in
curuati sūt ⁊ humiliati sunt ad
salutē. Nō. n. incuruati ab his tā
qꝫ ab eoꝝ rectitudine dissidētes
sꝫ ꝙ ipsa eos īcuruauerūt itine
ra eternitatꝭ. An nō īcuruatos iā
cernere ē colles mūdi. dū subli
mes ac potētes deuota subiecti
one īclinant̄ ad dn̄m. ⁊ vestigia
ei⁹ adorāt. Nūq̇d nō īcuruātur:
cū ab ipsa sua ꝑnitiosa celsitudi
ne vanitatꝭ ⁊ crudelitatis ad hu
miles semitas ꝯuertunt̄ misꝑicor
die ⁊ ꝟitatꝭ? Ad istam nimiꝝ dn̄i
viā. nō modo bonoꝝ spirituū: sꝫ
electoꝝ vie hoīum diriguntur.
Et prim⁹ q̇dē gradus misero ho
mini emergēti de ꝓfundo vitio
rum illa est misericordia: q̄ mise
ret̄ filio matris sue miseretur aie
sue ꝓinde placēs deo. Imitatur
. n. qui eiusmodi est magnū illō
magne miserationis opus ꝯpū
ctus cū eo qui prior pro eo pun
ct⁹ est: ꝓ eo moriens ⁊ ipse q̇dā
modo ꝓ salute sua. nec carēs iā
sibiipsi. Hec misꝑatio pria excipit
redeuntē ad cor: ⁊ hec itra ipsa
visceꝝ actitatur archana. Cōuer
sus ad cor ꝑuulus fiat ī oculis su
is necesse est sicut ꝟitas ait. Nisi
ꝯuersi fueritis: ⁊ efficiamini sicut
ꝑuuli nō intrabitis ī regnū celo
rū. non ergo velit dissimulare ꝙ
n̄ valet nescire queādmoduꝫ ad
nihilū sit redactus. non ꝯfunda
tur in lucē ꝓdere veritatis qꝺ n̄
sine miseratōis affectu viderit in
oculto. Sic igredit̄ hō vias mise
ricordie: ⁊ veritatis. vias vtique
dn̄i: vias vite ⁊ fruct⁹ viaꝝ salus
est viatoris. Vias quoqꝫ ange
loꝝ ad easdē nihilominus tēde
re manifestū est. Cum. n. ascēdūt
ad ꝯtemplationē inq̇runt verita
tem: de qua ⁊ cōsiderādo satian
tur: ⁊ satiādo desiderāt. Cū vero
descēdūt. faciūt nobiscū misꝑicor
diā ⁊ custodiunt nos in omnib⁹
vijs nostris. āministratorij. n. spi
ritus sunt: missi in ministeriū ꝓ
pter nos. Plane ministri nr̄i: n̄
dn̄i nostri. Et hoc vnigeniti for
mā imitant̄. qui non venit mini
strari: sed ministrare. q̇ stetit int̄
discipulos tāqꝫ q̇ ministrat. Fru
ctus angelicaꝝ viaꝝ: ꝙ ad ipsos
spectat sua ipsoꝝ btitudo. ⁊ obe

dilectia charitatis. Q̄ꝺ āt ad nos
ꝑtinet. inde quidem obtētus di-
uine grē. Hinc v̇o custodia vie
nrē. Siq̄dē angelis suis manda
uit de te vt custodiant te in oibꝰ
vijs tuis: in oibus indigentijs tu
is. in oibus desiderijs tuis. Alio
quin facile tibi icurrere ē in vias
mortis: vt vꝫ aut de necessitate i
obstinationē: aut in ꝓsumptōeꝫ
de cupiditate ꝓrūpas. que q̄deꝫ
non iam hoium: sed demonum
vie. In quo. n. tā facile inueniri
solent hoies obstinati q̄ꝫ in eo ꝙ
ad necessitatē ꝑtinere aut simu-
lant aut arbitrant. Quicquid
moneas ait ille. ego ꝙ possū pos
sum: ⁊ non vltra possū. Tu si hoc
scis. aliter sentires. Vn̄ vero i ꝓ-
sūptionē: nisi ex quodā impetu
vehemētioris desiderij ꝓsilimꝰ.
Interī ergo mādauit angel' suis
deus: non q̄dem vt amoueant te
a vijs tuis. sed vt i eis ipsis custo
diant: ⁊ quasi ꝑ vias suas. tuas
dirigant in vias ipsius. Quonā
mō inq̄s: nēpe vt ꝙ angelus ex
sola caritate purius agit tu saltē
propria necessitate ammonitus
ꝯdescendas exhibere. s. proximo
misericordiā ⁊ rursum cū eodeꝫ
angelo leuās desideria tua tota
aie cupiditate ascendere stude-
as ad sūmā: ⁊ ꝑpetuā virtutem.
Hic. n. monemur leuare corda
cū manibus. Hinc audimus q̄-
tidie sursuꝫ corda. hic quoqꝫ ne-
gligentes arguimur: ⁊ dr̄ nobis
Filij hoium vsq̄ꝫq̄ graui corde.
vt q̄d diligitis vanitatē: ⁊ queri
tis mendatiū. Exoneratnꝫ. n. cor
⁊ leue leuat magis. vt querat: ⁊
diligat veritatē. nec mireris: ꝙ i
vias dn̄i secū nos admittere im-
mo ⁊ imittere nō dedignent: q̄
custodire dignant in nr̄is. Quā
felicius tn̄ in eis ipsi ambulāt q̄ꝫ
qꝫ securius. Ceterꝫ ⁊ ipsi quoqꝫ
lōge inferius ab eo q̄ veritas ipa
⁊ ipsa misericordia ē: i misericor
dia ⁊ v̇itate versant. Quā v̇o cō
grue suis quoqꝫ gradibus: sibiqꝫ
cōpetētibꝰ disposuit deus. Sum
ma reꝝ tenet ipse: q̄ sūmꝰ ēst vl-
tra quē nihil: s̄ quē nihil. Por-
ro angelos suos nō q̄dē in sum-
mo posuit. sꝫ i tuto. Quippe ei q̄
in sūmo stat: vicimꝰ adherentes
ac ꝑinde ꝯfirmatos in virtute ex
alto. nā hoies q̄deꝫ. nec in sūmo
nec in tuto sunt. sed in cauto. de
niqꝫ ⁊ in solo sūt. i. in terra hn̄tes
locum imū. sed non ēt infirmuꝫ.
Unde ⁊ possibile sit. ⁊ necesse. vt
caueāt sibi. Demones aūt in pe
diculo huiꝰ aeris. vani vētosiqꝫ
vagantur indigni siq̄dem celos
ꝯscendere ad terrā tn̄ descendēt
dedignantur. Et hodie quidem
ista sufficiāt. Atqꝫ vtinā eiusdem
ipsius munere sufficiētes ei grās
reddere valeamꝰ. ex quo est suf
ficientia nostra. non. n. sufficien-
tes sumus vel cogitare aliquid a
nobis. quasi ex nobis. nisi ipse de
derit nobis: q̄ dat oibus afflu en
ter. ⁊ est super omnia deus bene
dictus. Amen.

In manibꝰ portabūt te ne forte
offendas ad lapidē pepē tuum.

Sermo vndecimus.

I meministis hesterno ſ/
mone vias demonũ pre/
sumptioné diximus:ꝛ ob
stinationé. nec tacuimus quare
id dicerem⁹. Possumus tñ si ne
cessariũ iudicatis. vias eoꝝ. via
adhuc alia iuestigare. ná ꝛsi oi/
modis eas occultaꝛ laboret mľ/
tipliciter eos ꝓdit spũs sanctus.
multipliciter in scripturis scis ꝺ
clarat semitas iniquoꝝ. Legim⁹
siq̇dem de eis oibus: qm̃ in cir/
cuitu impíj ambulant. Legim⁹
de eoꝝ principe. circuit querens
qué deuoret. Qꝺ ꝛ ipse fateri co
gitur in pñtia maiestatis: cũ int
filios dei astás: ꝛ vñ veniat req̇si
tus: circuiui ait terrá ꝛ pambula
ui eam. Dicamus. itaq̃ vias ei⁹
circuitóez: ꝛ circũuentioné. Ista
.n. ad nos illa vtitur in seipso. sp
ille extollitur. sed deicitur. Sem
per superbia eius ascendit. semp
humiliatur. nunquid nó circui/
tus iste: Qui. n. in circuitu ãbu/
lat: ꝓficiscitur quidé: sed ꝓficit
nihil. Ve hoi: qui sequitur hunc
circuitum: qui nunq̃ a propria
voluntate recedit. si cóaris auel
lere paululũ sequi videbitur sꝫ
in dolo. Circuitus ei⁹ aliũde re/
ditũ parat. non ab ea penit⁹ ab/
duceꝛ. Satagit: vndiq̃ fugitat.
heret tñ sp ꝓprie volũtati. Veꝝ
tñ si mala é circuitio ꝓpria lóge
eq̇deꝫ peior circuitio aliena. Ea
siq̇dé vel maxie diabolum facit:
sꝫ qũo fr̃es: vt miseꝝ hoiem circũ
ueniat supbissimus ille descédit.

Vide circuitũ ipíj ẽt in hoc ipso
Oculi ei⁹ oé sublime vident. At
tñ ima q̃q̃ ipsa curiose vestigat.
Sꝫ vt magis ascédat vt vehemẽ
tius intumescat: ꝛ dũ ꝯculcaue/
rit humilé sibi videaꝛ ipse subli/
mior: sicut scriptũ est. Dũ supbit
ipius. incendit paup. Quã per/
uerse ascédétes. ꝛ descédétes an
gelos bonos mal⁹ angel⁹ emu/
laꝛ. Ascédit studio vanitatis. de/
scédit liuore malignitatꝫ. Cui mẽ
dax ascésio. crudelis descésio est
expers ille vt heri dixim⁹ miseri
cordie. ꝛ ṽitatis. Ceteꝝ si descé/
dũt maligni. vt circũueniãt: gra
tias ei: cui⁹ mandato descendũt
ꝛ bẽigni angeli: vt subueniãt no
bis. vt custodiant nos in oib⁹ víjs
nr̃is. Neq̃. n. hoc solũ in mani/
bus inquit portabunt te: vt non
offendas ad lapidé pedé tuum.
Quãta nobis fr̃es in huius scri
pture ṽbis eruditio: ꝛ admóitio
ꝛ ꝯsolatio exhibetur. Quis in oi
bus psalmis tã magnifice pusil/
lanimes consolatur: negligẽtes
admóet: erudit ignorantes. Vñ
id quoq̃ fidelibus suis ꝓuiden
tia voluit diuia prestaꝛ: vt in ore
ipsoꝝ ṽsiculi psalmi huius. hoc
maxie quadragesimali tpe ver/
sarentur. nec aliunde q̃ ex ipsi⁹
vsurpatióe diaboli sumpta vide
tur occasio: vt i hoc quoq̃ neq̇s/
sim⁹ ille seruus filíjs seruiat vel
inuit⁹. Quid. n. tam molestum.
ꝛ q̇d nobis esse poterat tã iocun
dum: q̃ vt etiã malũ eius nobis
cooꝑetur in bonũ. Angelis suis

mandauit de te: vt custodiāt in oibus vijs tuis. Confiteant dño misericordie eius. ꝛ mirabilia ei⁹ filijs hominum. Confiteantur: ꝛ dicant inter gentes. qm̄ magnificauit dominus facere cum eis. Domine quid ē homo: qꝛ innotuisti ei. aut quid apponis erga eum cor tuum? Appōis cor erga eum: geris pro eo solicitudinē: curā illius habes. Deniqꝫ ei mittis vnigenitū tuū. immittis spiritū tuū. promittis etiā vultuꝫ tuum. Et nequid in celestibus vacet. ab opa solicitudinis nostre. beatos illos spiritus pp nos mittis in ministerium: custodie nr̄e deputas. nostros iubes fieri pedagogos. Pax est. n. ꝙ facis angelos tuos spūs: facis ꝛ angelos paruulorū. Deniqꝫ angeli eorū sp vident facieꝫ patris. Illos vtiqꝫ spūs taꝫ felices: ꝛ tuos ad nos ꝛ nr̄os ad te angelos facis. Angelis suis mandauit de te. Mira dig natio: ꝛ vere digna dilectio charitatis. Quis n. quibus. de q̄ quid mādauit. Studiose cōsideremus fratres diligenter mandemus memorie. h̄ tam grāde mādatū. Quis. n. mandauit: Cuius sunt angeli. cuius mādatis obtēpant: cuius obediunt voluntati. nēpe angelis suis mādauit d̄ te: vt custodiant te nec cūctant. q̄n ēt in manib⁹ tollāt te. Sūma ergo maiestas mādauit. ꝛ angelis suis mādauit. Illis vtiqꝫ sublimib⁹ tā beatis. tā ꝓxie sibi cohorētib⁹ tā familiarit adherentib⁹. ꝛ vere domesticis dei. mādauit antē de te. Tu q̄s es. Dñe quis est hō ꝙ memor es eius. aut filius hoium qꝛ reputas eum? quasi vero non sit homo putredo. ꝛ filius hois vermis. Sed q̄d putas mandauit d̄ te nūquid scripsit. ꝯ te amaritudines: nunq̄d vt ꝯ foliū qd̄ a vento rapitur oñdit potentiā suam. ꝛ siccam stipulam persequatur. nunq̄d vt tollant ipium. ne videat gloriam dei. Mandandum istud est: non mādatum. ñ recedas ab adiutorio altissimi in ꝓtectōe dei celi cōmorare. ne de te illud quoqꝫ mandet. queꝫ. n. ꝓtexerit de⁹ celi. nō de eo illud mandabit. sed pro eo. Et ꝙ interim non mandat. pro eo differt. vt sint oia pp electos. Deniqꝫ parantibus i. e seruis. ꝛ continuo sup seminata colligere zizania. ꝓuidus prfamilias. sinite inquit vsqꝫ ad messem. ne forte eradicetis simul ꝛ triticum. qūo ergo tā diu ꝯseruabit in terrra. Hoc planē: hoc opus presens. hoc mandatum temporis huius. Itaque angelis suis mādauit de te. vt custodiāt te: o triticū inter zizania. o granū inter paleas. o liliū iter spinas. Gratias ei fr̄es. gratias ei. Pretiosum nobis depositum commisserat fructū crucis sue: ꝓcium sanguinis sui. non est contētus custodia hac. tam parum tuta. tam parum vtili. tam fragili. tam insufficienti. Super muros tuos hierusalem cōstitui custodes. nēpe etiam ipsi qui vidē

tur muri.aut i muro ipo colũne.
hijs custodib⁹ egent.ꝛ maxime.
Angelis suis mãdauit ḋ te:vt cu
stodiãt te in oib⁹ vijs tuis. Quã
tã tibi dꝫ hoc verbũ inferre reue
rentiã afferre deuotioné:cõferre
fiduciã:reuerẽtiam ꝓ pñtia.deuo
tioné pro beniuolentia:fiduciaꝫ
ꝓ custodia.Caute ãbula ibi.vbi
adsunt angeli:sicut eis mãdatuꝫ
est in oib⁹ vijs tuis . In quouis.
diuersorio.i quouis angulo.ãge
lo tuo reuerentiã habe.Tu ne au
deas illo ꝑsente.ꝙ vidẽte me nõ
auderes.An ꝑsentẽ euꝫ dubitas
quẽ ñ vides.Quid si audires:q̇d
si tãgeres:q̇d si olfaceres . Uide
q: non solo visu rerũ ꝑsentia. cõ
probetur.Non oia visui subiacẽt
corporalia quidẽ.Quãto magis
spiritualia ꝓcul sunt ab oi sensu
corporeo.ꝛ spũali poti⁹ inuesti-
ganda.Si fidem ꝯsulas: ea tibi
angelicã ꝓbat presentiã nõ deẽe
Nec dixisse piget:qm̃ fides ꝓbat
quã nimirũ apostolus argumen
tũ nõ apparẽtiũ eẽ diffinit.Adsũt
igit̃.adsunt tibi.non mõ tecuꝫ sꝫ
ꝓ te:adsunt:vt protegant adsũt
vt ꝓsint.quid retribues dño ꝓ oi
bus q̃ retribuit tibi . Siq̇dem ei
soli honor:ꝛ gloria.Quare ei so
li.Quia ipse mãdauit:oẽ datuꝫ
optimũ nõ nisi ab illo eẽ. Uerũ-
tñ ꝛ si ille mandauit ipsis quoqꝫ:
q̇ ꝛ ei ex tãta charitate obediũt.
ꝛ nobis subueniũt in tãta neces-
sitate:ingratos eẽ nõ lꝫ . Simus
ergo deuoti.sim⁹ grati tanq̃ cu-
stodib⁹.reclameni⁹ eos. honore

m⁹ eos quantũ debem⁹.quan tũ
possumus.Totus tñ ei reddat̃:ꝛ
amor ꝛ honor nr̃.a quo tã ipsis:
q̃ꝫ nobis est totũ.vnde honorare
possum⁹ vel amare. Unde amari
honorarive meremur . Neqꝫ.n.
apostolus vbi ait:soli deo honor
ꝛ glr̃ia.ꝓphetico credend⁹ ẽ ob-
uiare ꝯmoni.q̇ sibi ẽt amicos dei
nimis honorificatos testat̃. Pu
to ãt simile esse verbũ illud apo-
stoli ei ꝙ itẽ ait:nemini quicq̃ ḋ
beat̃: nisi vt inuicẽ diligatis. Si
quidẽ nõ hoc voluit:vt alia que
libet debita negarent̃ . ꝑsertiꝫ cũ
idẽ ipse dicat. Cui honor. ꝛ est.i
hũc modũ.Ut ergo pleni⁹ itelli
gat̃ q̇d i vtroqꝫ senserit.q̇d ue mo
nuerit.vide quẽadmodũ iter ra
dios solis minora q̃libet lumina
ria ñ vident̃. Nũq̇d ammota mõ
sydera arbitramur.nũq̇d exticta
Minime q̇dẽ.sꝫ ampliori clarita
te quodãmodo tecta interim ap
parere ñ posse.Sic ergo dilectio
alia.q̃uis debita superãs q̃si so-
la regnare dꝫ in vobis:vt quicq̇d
debet̃ ceteris sibi vẽdicet.ꝛ ex di
lectiõe oia faciam⁹.Sic diuinus
honor ꝑualere:ꝛ quodãmodo ꝑ
iudicare vniuersis.vt sol⁹ ipse nõ
mõ pre omnibus.sed in omnib⁹
honoretur.Id ipsum sane dictũ
putes ẽt de amore.quid.n.extra
ipsum reliquit ceteris. qui totuꝫ
cor.totam animam.totam virtu
tem domino deo in dilectiõe do-
nauit.In ipso itaqꝫ frẽs affectuo
se diligam⁹ angelos eius: tanq̃
futuros aliquãdo coheredes no

stros.iterim vero actores:⁊ tuto
res a pře positos:⁊ ꝓpositos no
bis.Nūc eniꝫ filij dei sumus.etsi
nunduꝫ appareat.q adhuc sub
actorib⁹ ⁊ tutoribus puuli sum⁹
tā q̄ nihil interi differētes a ser/
uis.Ceterū ⁊si tā paruuli sumus.
Etsi tam magna nobis. nec mō
tam magna.sed ⁊ tam periculo
sa via restat.quid tamen sub tan
tis custodibus timeamus. Nec
supari:nec seduci.minus autem
seducere possūt.q̄ custodiūt nos
in oibus vijs nostris.Fideles sūt:
prudentes sunt.quid trepidāus
Tantum sequamur eos.adhere
amus eis.⁊ in protectiōe. dei ce
li cōmoremur. Uide enim q̄ sit
tibi necessaria hec custodia ī vijs
tuis.In manibus inq̄t portabūt
te:ne forte offēdas ad lapidē pe
dem tuū.Paruꝫ tibi videtur:q
sit lapis offensionis i via.Consi/
dera que sequūtur. Sup aspidē
⁊ basilicū ambulabis. ⁊ concul/
cabis leonē:⁊ dracōem:q̄ neces
sari⁹ pedagogus.imo ⁊ baiulus
ꝓsertim paruulo.iater hec gradi
enti.In manibus inq̄t portabūt
te.In tuis inq̄t vijs custodiēt te.
⁊ deducēt paruulum:qua potest
puulus ambulare.Ceterū non te
patientur temptari supra q̄ sub
stinere potes.sed in manib⁹ tol/
lent.vt ptranseas offendiculum
Quā facile transit. qui illis por
tat manib⁹.q̄ suauiter iuxta vul
gare prouerbiū natat. cuius alt
substinet mentum.Quotiens er
go grauissima cernit vrgere tem
ptatio.⁊ tribulatio vehemēs im
minere.voca custodem tuū.du/
ctorē tuum.adiutorem tuum in
oportunitatibus ⁊ tribulatione
Inclama eū.⁊ dic.Domine sal/
ua nos pimus non dormit: neq
dormitat ⁊si ad tempus quādo
q̄ dissimulet.ne forte piculosius
ab illius te manib⁹ ipse precipi/
tes.si te eis ignoraueris sustēta/
tum.Spirituales.n.sunt iste ma
n⁹:⁊ auxilia vtiq spūalia singu
lis electorū pro cuiusq discrimi/
nis mō:⁊ obiecte difficultat tan
q̄ lapidem molis quantitatem
ab hijs q̄ sibi deputati sunt ange
lis specialiter ⁊ multiplicit exhi
bent.Dico ego tn̄ aliqua ex hijs
que communia magis arbitror
ex paucis qui inter vos sūt inex
perta.Turbatur aliqs vehemē/
ter seu corporali quouis incom
modo:seu tribulatione aliq̄ secu
lari.seu accidia spūs:⁊ quadam
animi defectōe languescens.Iā
tēptari incipit.supra quā valeat
substinere.iā ipinget.⁊ offendet
in lapidē:si non fuerit qui subue
niat.quis vero lapis est iste.Ego
illū intelligo lapidem offensiōis
⁊ petrā scandali.in quē si offen/
derit qs collidetur.super quē ve
ro ceciderit.cōteret eū. Lapidē
vtiq angularem:electum:pcio/
sum.q̄ est dn̄s xp̄s in hunc lapi/
dem offēdere est murmurar ad
uersus eum scandalizari a pusil
lanimitate spūs ⁊ tempestate.
Itaq op⁹ illi est angelica opera
angelica ꝯsolatōe: angelicis ma

nibus: q̇ iam deficit. Jam prope modū offēdit in lapidem. Et vere in lapidē offendit: q̇ murmurat. ⁊ blasfemat. seip̄z collidens: non eū: in quē furibundus ipingit. Arbitror sane velud duabus q̇busdaȝ manibus eiusmodi homines iterdū ab angelis supportari vt quodāmodo non sentientes transeant. qd̄ ex tanto opere formidabant. nec paꝝ mirentur postmodū taȝ posteriori facultate: q̄ȝ sup̱ difficultate priori. Uultis scire quas intelligā duas manus. Duplicē vtiq̄ȝ demōstrationem. dū vȝ hinc q̇dē breuitas tribulationis: illinc v̇o eternitatis retributionis oñdit. aut magis i pingitur. vel ip̄rimitur cordi. vt intimo affectu sentiam⁹. q̄m momentaneū hoc. ⁊ leue tribulationis nr̄e. supra modū i sublimitate eternū pondus glorie opat in nobis. q̇s vero istas tā bonas p̱ bonas non credat fieri: cū certum sit ꝙ econtrario male vtiq̄ȝ fiant imissiones p̱ angelos malos: Habetote familiares angelos fr̄es mei: frequētate eos sedula cogitatiōe: ⁊ or̄one deuota q̇ semp̱ vobis adsunt. ad custodiam ⁊ ꝯsolationem.

Super aspidem ⁊ basiliscū ambulabis: ⁊ ꝯculcabis leonem. ⁊ draconem.

Sermo. xiij.

De tertio decimo versu.

p

Ossumus hunc versuȝ q̇ in manibus est videlicet i manib⁹ portabunt te ⁊c. nō mō de presenti consolatione dictum accipe: sed etiam de futura. Nā de custodiunt nos in vijs nostris angeli sci: sed via finita: que ē vita finita: in manibus tollūt. Nec desūt nobis testes fideles. Proxime lectum est vobis de beatissimo p̄re vestro vere p̱ oīa benedicto. ꝙ dum intētam oculoꝝ aciē in splendore corusce lucis h̄re videretur. Uidit germani animaȝ capuani episcopi in spera ignea. ab angelis in celū deferri. Sed quid hmōi testimonia req̇rim⁹. Ipa in euangelio veritas de mēdico. ⁊ vlceroso lazaro ait. q̄m d̄ portatus est ab angelis in sinu habrae. Neq̄ȝ. n. in illa tam noua nobis. tanq̄ȝ incognita regione ambulare ipsi possemus presertim cum tantus sit lapis i via Quis lapis: Qui in lapidibus olim consueuerat adorari q̇ lapides obtulit domino dicens. Dic vt lapides isti pāes fiāt. porro pes tuus affectio tua: pes aie quam in manibus angeli portāt ne offendas ad lapidem pedem tuum. Quō. n. non vehementissime anima turbaretur si sola hic egrederetur. si illas sine solatio ingrederetur vias. si inter illos lapides suis pedibus graderet. Enim vero manifestius audi. q̄ȝ necesse habeas portari manibus alienis: nec alijs: q̄ȝ angelicis tātum. Super aspidem ⁊ basiliscū ambulabis ⁊ conculcabis leonē

⁊ draconē. Quid inter hec facere-
ret pes humanꝰ: Quid humane
affectionis iter tā horribilia mō
stra cōstaret. Nepe nequitie spe
ciales sunt. ⁊ quidem non incō-
gruis appellatiōis designate: si-
quidem est de his dictum ꝙ ne-
quaꝗ vobis excidisse reor. cadūt
a latere tuo mille. ⁊ decē milia a
dextris tuis. Quis vero scit pōt
an diuise sūt inter eos opatiōes
malitie. ministeria iniq̄taƚ: vt ex
diuersis offitijs: vel potiꝰ malefi
cijs: vocabula quoq; diuersa sor
titi nominētur: Alius q̄dē aspis
aliꝰ vero basiliscus. alius autem
leo. ⁊ aliꝰ draco. ꝙ vȝ suo q̄dem
inuisibili mō varie noceant. qua
si alius morsu. alius visu aliꝰ ru-
gitu: alius flatu. Legi de quodā
genere demoniorꝫ: qd̄ non eiciā
tur nisi in ieiunio: ⁊ orone. Ni-
hil potuerat verbū apostolice in
crepatiōis ad illud. Qm̄ non il
lud aspis erat: illa vtiq; d̄ psalmo
aspis surda. ⁊ obturās aures. ne
vocem audiat incantantis. Uis
nō terreri a tā terrifico monstro:
vis securꝰ post mortē ambulare
super aspidē istam: Caue ne ite-
rim post eam ambules. Caue ne
imitteris: ⁊ n̄ erit ꝙ paueas a fu
turo. Enimuero vitiū est. cui re-
or eiusmōi spm̄ dn̄ari. Et si vulƚ
scire ipsa ē circuitio a qua vobis
hesterno ꝯmone mōstrauimꝰ eē
cauēdū. ipa obstinatio ē: aduer-
sus quā pridie loquebamur. nec
.n. piget quotiens datur occasio
ab hac tā graui peste premunire
vos: vt eā omnimodis fugiatis
ꝙ hec q̄dē sit summa quedaȝ re
ligionis subuersio: ⁊ d̄e iuxta te-
stimoniū legis latoris: venenuȝ
aspidū insatiabile. Dicitur aspis
hinc alterā aurem q̄ꝑ pressus pōt
terre infigere: inde vero alteram
caude immissione nihilominꝰ ob-
turare: ne audiat: Quid ad hec i
cātantis vox: q̄d sermo faciāt p̄-
dicantis. Orabo ꝓ eo. humilia-
bo in ieiunio aiam meā. baptiza
bor ꝓ mortuo: vberimo quodaȝ
profluuio lacrimaꝝ: apud quem
viderim nil humane incantatio
nis quālibet sapientiaȝ. nil q̄ꝑtū
cunq; a monitionis industria ꝓ
ualere. nouerit tn̄ ꝑtinax non ce
lo sese. sed solo infigere caput: ꝙ
sapia que de sursum est. non mō
pudica. sed ⁊ pacifica sit. hec aūt
magis: vt ita dicam. aspidica nisi
terrena esse nō pōt. sed nec adeo
obsurdesceret: nisi cā quoq; ob-
turaret auditū. que est ergo cau
da: Finis intentionis humane.
hec surditas desperata. dum hic
quidem velut terre infixus pro-
prie quid inheret voluntati inde
velut reflectens caudam finem
aliquem meditatur. ⁊ infigit aio
quod d̄siderat adipisci. nolite ob
secro fratres. nolite obturare au
res. nolite obturare aliq̄n corda
vestra. Inde enim tam mordax:
⁊ amarus sermo inuenitur in ore
hominis obstinati. ꝙ nulla ad
eum penetrare queat beniuolē-

tia monitoris. Inde aspidis virꝰ
in lingue aculeo pseuerat: q̄ ad
uersus linguā incantatoris tan
to se studio obturarit. At basili-
scꝰ vt aiūt venenū gerit in oculo
pessimū aīal. ⁊ pre oībus execra
bile. Nosce cupis oculū venena
tum: neq̄ȝ oculum. oculū fascinā
tem: Inuidiā cogitato. Quid in
uidere nisi malū videre est: Si ñ
esset ille basiliscꝰ. i. inuidia: nūq̄ȝ
mors intrasset in orbē terraruȝ.
Ve misero hoī q̄ inuidū non pre
uidit. supemꝰ hoc vitium: dū ad
huc viuimꝰ: si pꝰ mortē volumꝰ
ministꝛ tante nequitie nō time-
re. Nemo alterius bonū inuido
inspiciat oculo. nempe hoc ipm
qđ iā in se est. tabe sua illud infi
cere: ⁊ quodāmō interficere est.
Qui hoīem odit. homicidā illū
veritas ipsa testat̃. Quid ⁊ ille
q̄ bonum odit in homine. nun-
quid non homicida poterit ap
pellari. Adhuc viuit hō ⁊ ille iā
reꝰ mortis eius est: adhuc ardet
ignis: quē dñs iesus misit in ter
rā: ⁊ qui inuidus est tanq̄ȝ: q̄ spi
ritū extinxerit: iam dānatur. Ve
nobis a dracōe. Immanis bestia
ē: flatu igneo quicquid attigerit
necat: nō modo bestias terre. sed
⁊ volucres celi: Haud aliū ego
hunc draconē: q̄ȝ iracūdie spū in
reor. Quantos etiā sublimis: vt
videbat̃. vite flatu huiꝰ draconis
misere satis adustos. turpit̃ ī os
eius ingeniumꝰ cecidisse. Quam
meliꝰ sibi ipsis irasci potverāt: ne
peccarēt. Nimiꝛ affectio natu
ralis ira bonū est s3 abutentibus
bono nature grauis perditio. ⁊
miseranda pernities. Occupe-
mus illam fratres: in q̄bus expe
dit ne forte ad inutilia: illicitaq̄ȝ
prorūpat. Sic nimiꝛ solet amo-
rē amor expigere. solet timor de
pelli tiore. Nolite timere eos: q̄
corpꝰ occidūt ait dominus. ani-
me aūt non habēt quid facient.
Et confestim. Ostendā aūt vo-
bis: quē timeatis. Timete euȝ: q̄
potestatem habet corpus ⁊ aīaȝ
perdere in gehennam. Ita dico
vobis hunc timete. Acsi manife
stius dicat hunc timete. ne illos
timeatis. Repleat vos spūs tio
ris domini ⁊ alienus timor locū
non habebit in vobis. Et ego di
co vobis. non aūt ego: sed vitas
non ego. sed dominus. Nolite
irasci eis: q̄ transitoria vobis au
ferūt. qui cōuitia ingerunt infe-
runt: qui forte supplicia: ⁊ preter
hec faciūt nihil. Ostēdam autē
vobis: cui debetis irasci. Irasci-
mini ei: q̄ sola vobis nocere pōt.
sola facere: vt illa oia non ꝓsit.
Vultis scire que nā sit illa: Ini-
quitas propria. Ita dico vobis
huic irascimini. Nulla eni noce
bit aduersitas. si nulla dominet̃
iniq̄tas. Qui perfecte huic irasci
tur. ceteris non mouet̃. magis ⁊
amplectit̃ ea. ego iquit i flagel-
la paratus sū. Sit damnuȝ. sit cō
uitium. sit lesio corporalis. para
tus sum ⁊ nō sum turbatus. quo
niaȝ dolor meus in ɔspectu meo
semper. quidni exteriora oia par

uipēdēda in huiꝰ extimatōe do
loris. Filius inq̄t vteri mei ꝑseq̄
tur me. ⁊ ꝯuitianti suo indigna
bor. Cor meū dereliquit me. de/
reliquit me virtꝰ mea . ⁊ lumen
oculoꝝ meoꝝ. ⁊ dāna tꝑalia plā
gā. aut incōmoda corporalia re
putabo: hic nimiꝝ non mō man
suetudo oritur. cui draconis fla
tus nō noceat. sed ēt magnani/
mitas. q̄ꝫ rugitus leonis nō tere
at aduersariꝰ vr̄ tanq̄ꝫ leo rugiēs
ait petrus. Gr̄as illi magno leo
ni de tribu iuda. rugire iste pōt.
ferire. non pōt. Rugiat quantū
vult. tm̄ non fugiat ouis xp̄i. quā
ta minatur: quāta exaggerat. q̄ꝫ
ta intentat non simus bestie. vt
ꝓsternat non vacuus hic rugitꝰ
Sic. n. ꝑibent. q̇ talia curiosiꝰ in
uestigauerūt. ad rugitū leonis
nullam bestiam stare posse. nec
eam q̇dem. que aduersus ictum
eius tota animositate repugnat
Et pleꝝq̄ꝫ superat ferientem. que
non sustinet rugientē. Uere be/
stia vere rationis exꝑs. q̇ taꝫ pu
sillanimis est: solo timore cedat
qui sola futuri exaggeratiōe la/
boris victus an̄ conflictum non
telo: sed tuba ꝓsternitur nūduꝫ
restitistis vsq̄ꝫ ad sanguinem: ait
strēuis ille dux: q̇ leonis huiꝰ no
uerat vanū esse rugitum. Et aliꝰ
quidam. Resistite ait diabolo:
⁊ fugiet a vobis.

Quoniam in me sꝑauit libera
bo eū protegam eū qm̄ cogno/
uit nomen meum .

Sermo decimus tertius.

Gamus gr̄as factori no/
stro. bn̄factori nr̄o redem
ptori nr̄o remuneratori
nostro. imo spei nr̄e ipse eniꝫ re/
tributor ipse retributio nr̄a. nec
aliud iam q̄ꝫ ipsum expectamus
ab ipso. Primū q̄ nobis presti/
tit. nos ipsi sumus. Siq̇dē ip̄e fe
cit nos. ⁊ non ipsi nos. Parum
ne tibi videtur: q̄ te fecit. Cogi/
ta qualem te fecit. nēpe ēt s̄ꝫ cor
pus egregiā creaturam: sed secū
dum aīam magis: vtpote imagi
nem creatoris insignē rationis
participē. capacem beatitudinis
eterne. Porro s̄ꝫ ambo simul ꝓ
ceteris creaturis maxīe admirā
dā: coherētē sibi icōprehensibi/
li artificio. inuestigabili sapīa cō
ditoris. itaq̄ꝫ tā magnū hoc do/
nū: q̄ꝫ magna res hō. Sꝫ q̄ꝫ gra
tuitum putas: Planū est: q̄ ni/
hil ante ꝓmerint. qui penitꝰ ni/
hil fuit. An postea sꝑbatur gr̄aꝫ
retributurus auctori: Dixi dn̄o
deus meus es tu: qm̄ bonoꝝ me
oꝝ non eges. non ergo necessari
am retributurus gr̄am ei: q̇ sic
ꝑ oīa sibi sufficit. sed deuotus re
laturus gr̄as ei: qui sic meruit:
sꝑabatur. Quidni gr̄as agat: si
q̇s oculoꝝ lumē: siquis vsuꝫ au/
rium: siquis narium: siq̇s manu
um: siquis peduꝫ tibi impeditū
aliquo modo reparasse videtur
officium: siquis sopitam quauis
occasione excitasset in te ratiōeꝫ
quis non alius tibi vehemētissi
me succresceret: si quando forte
beneficij huius immemorem:

aut bñfactori deprehēsisset ingra
tū. Enim vero dñs deus tu⁹ ipsa
tibi instrumēta etiā largitus: ex
nihilo facit hec oīa: nec mō fecit.
sed ꝛ compegit. ēt ꝛ formauit. ac
suo quoq3 illustrauit officio. Quō
non is oī iure sibi gratias exigit
ampliores: nam ne hoc quidē lz
maximo contētus munere: q̄ de
dit vt esses. q̄ ante nō fueras. ad
iecit ēt vnde subsisteres: qui iam
eras. nec min⁹ liberaliter hec q̄
illud mirabiliter ē operat⁹. Faci
amus inquit ad imaginē ꝛ simi-
litudinē nr̄am. quid vero postea
Et presit piscib⁹ maris ꝛ bestijs
terre ꝛc. nam celestia sese elemē-
ta in vsus creasse tuos ante docu
erat. Nēpe facta memorant: vt
eēnt insigna: ꝛ tēpora: ꝛ annos.
Cui putas: nulli vtiq3 nisi tibi. Ce
tere siquidē creature oēs aut in
nullo egent hijs oībus: aut non
intelligunt ea. Q̄3 copiosus in ho
hoc beneficio: q̄ liberalissim⁹ fu
it. Quanta tibi largitus ē ad su-
stentionē. quāta ad eruditionez.
quanta ad ꝯsolationē. quanta ex
hoc iam ad correptionē. quanta
ad delectationez. Veruz hec duo
gratis. ꝛ dupliciter gratis fecit:
q̄d dico dupliciter gratis. Sine
merito tuo. sine labore tuo. nem
pe dixit: ꝛ facta sunt. An idcirco
minus deuotus: minus obnoxi⁹
minus grat⁹ es: q̄ hec quidem si
cut pro nihilo: sic de nihilo fecit.
Peruersi cordis ē occasiones i
gratitudis inuestigare. nemo id
facit. nisi qui etiaz gratis esset in
gratus. Puto. n. neutrū tibi p-
pterea min⁹ vtile: q̄ prestanti mi
nime difficile fuit. Alioq̄n si for-
te q̄ ei laboriosuz tibi magis cō-
modū ducis. ex te tibi inditium
hoc. ne te alibi illō putē q̄ apud
te didicisse. Si pstares ipse liben
ti⁹ fratri tuo absq3 incōmō tuo.
Vex ꝛ si grat̄ prestare velles. no
les tñ. vt hanc tibi ille prenderet
ingratitudinis causaz. Ceterū ex
hoc iā tertiū opus tue redēptio
nis attēde. nō est velamen excu-
sationis laboratū prorsus in ea.
Gratis hoc quoq3 prestitū est: s3
gratis qō ad te pertinet. nam qō
ad illū plane nō gratis. Saluus
factus es p nihilo: nō de nihilo
tñ. Quid adhuc dormiat affectō
Immo vo mortua est. illa vero
dormit que huic beneficio nō re
spondet. q̄ se totā nō effundit in
gratiarū actionem ꝛ vocem lau
dis. nā ꝛ cetera duo euidentissi-
me tertiū hoc ꝯmendat: vt in eis
quoq3 vera fuisse dilectio cōpro-
bet. nō ppterea de facili pstans:
q̄ nollet aliter. s3 q̄ nō alit̄ opor-
teret. Itaq3 fecit te de⁹ tu⁹: fecit
ꝛ taz multa ppter te. fecit ꝛ pro-
pter te seipsum. Verbuz caro fa-
ctū ē. ꝛ habitauit i nobis. Quid
adhuc restat: Factus ē ipse tecuz
caro vna faciet te quoq3 secū spi-
ritū vnuz. nō recedant hec quat-
tuor a corde. nō ab ore. nō a me
moria. nō ab affectione. hec cogi
ta semp. in hijs iugiter delectare
hijs velut quibusdaz stimulis vr
gens sollicita animaz tuam. hijs

Qui habitat in adiutorio altissimi

facilius eã inflammare curato
ad reclamandũ eum qui tã mul
tipliciter suũ tibi erga te cõmen
dat amorẽ. Memento sane qd
idẽ ait. Si diligitis me mandata
mea seruate. Serua ergo manda
ta creatoris tui. bñfactoris tui re
demptoris tui. tui remunerato-
ris. Sz si hec quatuor. quot sunt
mandata. Oẽs nouimus decem
eẽ. itaqz per quaternariũ hũc de
calogum legis multiplicans ve-
rã habes quadragesimam specia
lem. Tũ sta in timore. ꝛ prepara
aiam tuam ad temptationẽ. Ca
ue serpentis astutiam. obserua in
sidias inimici. nempe quadrupli
ci tẽptamẽto quadrifariã impe-
dire conatur actionem quã exi-
geris gratiarum. Tẽptatus ẽ in
hũs oib⁹ xp̃s: vt veraciter ab apo
stolo scriberetur tẽptat⁹ per oia
pro similitudine absqz peccato.
Erit forte: qui miretur: ꝛ dicat q̃r
tam sese temptationem dñi non
legisse. Verũ vbi ego arbitror nõ
hoc diceret. si legisse se meminis-
set. qm̃ temptatio est vita hois su
per terram. hoc. n. qui meminit.
non ea tm̃ triplici tẽptatiõe tem
ptatuz fuisse dñm arbitratur. que
facta est in ieiunio deserti. in pi-
naculo templi. in vertice mõtis.
Sane in oibus erat manifesta tẽ
ptatio. Verum illa que ex tunc.
ꝛ deinceps vsqz ad mortẽ crucis
ei non defuit. ꝛ si ocultior vehe-
mentior tñ fuit. ne hoc quoqz ap
posita similitudis videbit abhor
rere. nam ꝛ tria illa bñficia. q̃ iaz

trãsiere. euidẽtissima. ꝛ i lucẽ po
sita esse noscunt. Sane ꝙ ad spẽ
vite eterne ptinet. necdũ exhibi-
tũ. necdũ ꝓpalatũ est nobis. ni-
hil ꝓinde mirũ. si sit minus apte
tẽptatio. Vbi ẽt causa tẽptatiõis
occulta. Ceterũ ꝛ diuturnior. ꝛ va
lidior ipsa est. q̊ aduersus spẽ no
strã q̇cq̊d hz malignitatis. exere
rat inimic⁹. itaqz prio q̊dẽ vt au-
ctori nature ingratos faciat am
pliorẽ ingerit solicitudinẽ ꝓ na
tura. queadmodũ ipsi ẽt xp̃o esu
rienti ausus est dicere. dic vt lapi
des isti panes fiãt: quasi vero fig
mentũ nr̃uz ignoret. ipse q̇ finxit
aut nõ curet hoies. q̊ pascit volu
cres celi. Quã vero ingrat⁹ est ei
q̊ pp hoiem vniuersum cõdidit
hunc mundũ. q̊sq̊s vt substãtiam
eius cõcupiscit obtineat. procidẽs
nõ veretur adorare malignum.
hec inquit oia tibi dabo. si proci
dens adoraueris me. Tu ne illa
fecisti mih. Quo dabis. q̊ ille cre
auit. aut quo ab ste sperãda. quo
tua adoratione petenda. q̊ ab il-
lo cõdita in illius posita sunt di-
ctione. Jam in eo ꝙ ait mitte te
deorsuz. caue tibi quicunque es:
qui templi pinaculuz conscendi
sti. Caue speculator dom⁹ dñi. ca
ue qui in ecclesia christi locũ cer
neris tenere sublimẽ. Quã in-
gratus. n. immo q̃ iniuriosus es
magno illi pietatis sacramento.
si in illo questu extimes pietatẽ.
Quam infidelis ei. qui ministe-
rium hoc sanguine proprio cõse
crauit. si eo queras gloriã tuaz.

qne nihil est. queras q̄ tua sunt:
nō que iesu xp̄i. Quā indigne re
spondes ei⁹ dignationi: qui in di
spensatione humilitatis sue subli
mē esse te fecit. celestia tibi sacra
mēta ꝯmisit. celestē forte: ⁊ āplio
rē q̄ꝫ celestibus ipsis spiritib⁹ tra
didit potestatē: si deorsuꝫ ipse re
mittas. Sapiens non q̄ sursum
sunt: sed que sup terraꝫ. Sꝫ ⁊ ois
q̄ de vtrtutū eminētia ad inanis
gl'ie sese dimittit: ⁊ deicit appeti
tū. haud dubium quin dn̄o virtu
tū. qui tanta inter nos tollerauit
vt nobis formā huius iprimeret
scitatis ꝑ gr̄a ꝯtumeliā reddat.
Cōsiderem⁹ diligentius fratres
ne forte illa prima tēptatio q̄ cor
poralis necessitatꝭ occasiōe aium
turbat aspidi debeat comparari:
hoc. n. aial quodāmodo violen
tū morsu nocet. obturat aurē ne
vocē audiat incantantis. Quid
vero agere nitit̄ in hac parte tē
tator. nisi vt aduersus cōsolatio
nē fidei. aurē cordis obstruat. ⁊
obturet. Sꝫ nō proficit in eo ini
micus. nō illi⁹ preclusit auditum
q̄ ait. nō i solo pane viuit homo:
sꝫ in omni v̄bo: q̄d ꝓcedit de ore
dei. nā in eo ꝙ ait. Hec oia tibi
dabo. si ꝓcidēs adoraueris me:
insidias ⁊ male suadibilē sibiluꝫ
aiaduerte draconis. Ferūt illum
in arena volitantē etiā aues vo
lātes flatu attrahere venenato.
q̄̄ venenat⁹ hic flat⁹ fuit. hec oia
tibi dabo. si ꝓcidēs adoraueris
me. Verū n̄ erat ista q̄libet auis:
nihil potuit dracōis flatus ad il
lā. De basilisco q̄d dicim⁹. Mō
struosius ceteris. solo visu hoieꝫ
interficere ꝓhibet̄. ni fallor vana
gl'ia est. Videte inq̄t ne iustitiaꝫ
vr̄aꝫ faciatis coraꝫ hoibus. vt vi
deamini ab eis. Acsi dicat. Caue
te oculos basilisci. Sꝫ cui dicitur
basiliscus nocere. Et qui n̄ vide
rit basiliscū. Alioquin si prior eū
videas iā. nihil tibi nocet vt aiūt
magis morit̄ ipe. Ita ē fratres. n̄
vidētes necat inanis gloria ce
cos ⁊ negligentes. q̄ se ei oñtant
q̄ se exponunt. ⁊ non potius ipsi
inspiciunt. nō attēdunt. nō discu
tiunt illā. non videtur deniqꝫ q̄ꝫ
sit friuola. q̄ꝫ caduca. q̄̄ vana. q̄ꝫ
subtilis. Si q̄s. n. intueatur. Hoc
modo moritur basiliscus. nec iā
occidit eum gloria: sed magis oc
ciditur. ⁊ occidit ei quodāmodo
v̄sa in puluerem. imo redacta in
nihilū. Puto aūt nō est querere
q̄d ad inanē gloriā ea tēptatō vi
sa sit ptinere. vt dictū ē. si fili⁹ dei
es. mitte te deorsū. vt q̄d. n. hoc:
nisi vt laudaret̄. vt videret̄ a ba
silisco. Et vide q̄ūo ipsum occul
tauerit basiliscū. quasi vt nō pos
set ante videri. Scriptū ē inquit
q̄ūo angelis suis mādauit d̄ te vt
in manib⁹ tollāt te. Quid scriptū
est maligne. q̄d scriptū est. Ange
lis suis mādauit de te. Quid mā
dauit. Aiaduertite. ⁊ videte q̄r
subticuit fraudulent⁹ ꝙ fraudis
sue comēta dissolueret: q̄d. n. mā
dauit. Nēpe quod in psalmo se
quitur. vt custodiant te in oibus
vijs tuis. Nunq̄d in precipitijs

Qualis via h de pinaculo tépli mittere se deorsum. Non est via hec: sz ruina. Et si via est tua. non est illius. Frustra in temptationé capitis intorsisti. q scriptű est ad corporis ꝯsolationez. Huic eniz necesse é custodiri. cui timenduz ne offendat ad lapidé pedé suű. nó é q custodiat cui deest qd timeat: Quid vo taces τ illud qd sequit. super aspidé τ basiliscum ambulabis τ conculcabis leoné τ draconem. Te. n. hec parabola tangit. Monstruosa malignitas móstruosis appellationibus con culcanda figurat. Nec modo ab ipso capite. sz etiaz a corpore vni uerso. Siquidem aduersus dñm post trinã confusioné hanc non iá serpentina calliditate: sz crude litate vsus est leonina vsqz ad có tumelias ad flagella ad alapas ad morté. τ morté crucis. Sz ma nifeste ét leoné te cóculcauit leo d tribu iuda. Sic τ aduersű nos fratres: vt in ceteris oib' viderit se frustratű toto iá furore ꝑsecuti onez suscitat. qualis non fuit ab initio. vt vehemétia tribulatióis regnű celeste sperantib' interdu cat. Felix aia que τ ipsum leoné potenti virtute ꝯculcás violent illud rape preualebit. Ex hoc ita qz dilecterissimi tanq su p aspidé τ basiliscű cautius. τ soliciti' am bulem'. Caueamus oém radicé amaritudis: vt nemo nostrű mor dax inueniat néo audax vel ar dens: néo inexorabilis. aut rebel lis. Nec vo deorsuz mittam' nos sz transcendamus: τ transiliam' letalé glorie temporalis obtutű vt qđo scriptuz est. frustra iaciat rete ante oculos pennatorz. Con culcemus leoné pariter. τ draco né. vt neqz illius rugitus terreat nec istius flatus interficiat. Vi dent hec quatuor monstra affe ctióib' eque quatuor singula sin gul' incubare. Cui ergo potissimű draco insidiat. Existio qz cupidi tati: q hanc nouerit eé radicem malorű oium: τ q maxie cor sub uertat. Inde. n. quasi ꝯsulens di xit: hec oia tibi dabo. Nam d leo ne quidez manifestum est. q tibi ad timoris ianuam terrificos det rugit'. Porro tristitie fores aspis obseruat: q eas maxime morsib' suis peruias arbitret. Unde τ ad dñm xpm: donec iam esurientez cerneret: non accessit. Et contra sane caueat necesse est letitie basi liscum: q eo potissimuz aditu ve nenatos soleat ingerere radicis oculorum. Nec vana gloria nisi ab letitie noceat vanitaté. Illud quoqz considera. an forte virtu tes quatuor. Quatuor hijs picu lis opponere valeamus. leo ru giet qs non timebit. siqs ille fue rit. fortis erit. Sz frustrato leone draco abscódit i arena. vt virulé tis flatibus attrahat aiam insuf flans ei quodammodo concupi scentiá terrenorum. Quis putas illi' preteruitabit insidias? Néo itaqz: nisi prudens. At forte dum ad ista dscédé caues. vrget qs mo lestia τ ecce ꝓximus aspis adest

Nam oportunũ ſibi tempus in/uenisse videt. Quis non exaſpe/rabitur ab aſpide iſta? Nẽpe vir tẽperãs: ⁊ modeſt⁹: qui ſcit habũdare: ⁊ penuriam pati. Puto ex hac occaſiõe. faſciare te volet male blãdiẽs ocul⁹ neq̃ȝ. quis auertet faciẽ ſuã? Profecto iuſtus: q̃ nõ mõ nõ ipſe ſibi accipere glo/riaȝ: que dei eſt: ſed nec ab alio q̃dẽ recipere velit oblatam. Si tñ ſit ille iuſtus. q̃ iuſte qđ iuſtũ eſt exequat. q̃ iuſtitiaȝ ſuã nõ faciat corã hoĩb⁹. q̃ deniq̃ȝ ⁊ ſi iuſt⁹ fuerit. caput. ñ leuet. hec. n. virt⁹ ſpecialiter ex humilitate ꝯſiſtit. hec intentionẽ purgat. h quoq̃ȝ meritũ oẽ eo veracius ⁊ efficaci⁹ obtinet. quo iã min⁹ arrogat ſibi.

Clamauit ad me ⁊ ego exaudiã eũ cũ ipſo ſum in tribulatiõe eripiam eum ⁊ glorificabo eum.

Sermo. xiiij.

C Lamauit ad me⁊ exaudiam euȝ. Hoc plane eſt teſtamẽtũ pacis: hoc pietatis fed⁹. hoc ẽ pactũ miſericordie. ⁊ pie miſerationis. Spauit in me libe rabo eũ. nomẽ meũ cognouit: ꝓtegã eũ. Inuocauit me: ⁊ ego exaudiã. ñ dic̃ dign⁹ fuit. iuſt⁹ ⁊ rect⁹ inocẽs mãib⁹: ⁊ mũdo corde ꝓpterea liberabo: ꝓtegã. exau/diã eũ. Si. n. hec: aut ſimilia diceret. q̃s ñ diffideret. Quis gloria/bit caſtũ ſe hẽre cor: nũc aũt apđ te ꝓpitiatio eſt: ⁊ ꝑꝑ hanc legeȝ tuã ſuſtiuit te dñe: dulcis lex: que meritum exauditionis in clamo/re conſtituit poſtulationis. Cla/mauit inq̃t ad me. ⁊ exaudiã eũ. Merito non exaudit qui clamare diſſimulat. aut oĩno nõ poſtu/lans. aut tepide poſtulans: ⁊ re/miſſe. Siquidẽ in dei auribus đſiderũ vehemẽs clamor magn⁹ e regiõe ãt remiſſior intẽtio vox ſubmiſſa. Qñ illa penetrabit nu/bes. qñ audietur in celis. nẽpe vt clamandũ ſibi nouerit homo inter primordia ſue orõis. ipſuȝ quẽ oratur⁹ eſt patrẽ in celis eſſe ꝓtinus admonet. ꝙ vȝ ipetu quodã ſpũs illo ſibi iaculandũ eẽ meminit orationẽ. Spirit⁹. n. eſt deus: ⁊ in ſpiritu clamet neceſſe eſt quiſquis clamorem ſuũ ad deuȝ deſiderat peruenire. Sicut. n. in faciẽ hois reſpicit tanq̃ȝ homo. ſȝ magis intuetur cor. ſic ad cordis potius vocem q̃ corporis aures eius cui merito dicitur deus cordis mei. Hinc eſt ꝙ moyſes foris tacens intus auditur dicente domino. Quid clamas ad me. Cla/mauit ad me: ⁊ ego exaudiã euȝ. non immerito. Clamorẽ magnũ ſãe magnitudo neceſſitatis extorſit. Quid. n. clamãs petijt niſi cõſolationẽ. liberationem glorificationem. Alioquin qñ ſup hijs ex/auditur. ſi ꝓ alijs clamat. Exau/diam eum ait. In quo exaudies domine: vel in quibus. Cum ipſo ſum in tribulatione: eripiam eũ: ⁊ glorificabo eum. Ad magnũ illud triduũ. ꝙ proxime ſumus celebraturi: hunc mihi terrariũ arbitror referẽdum. Siquidẽ ⁊ ipſe propter nos tribulationẽ. ⁊ dolo

rem inuenit: qũ posito sibi gau-
dio sustinuit crucẽ ꝯfusione cõ-
tempta. Ueruntamen que de ipso
erant sicut ante mortẽ predixit:
finem habuerũt: ⁊ sicut in morte
dixit cõsumata sunt: ⁊ ex tũc sa-
batizauit: nec dilata est gloria re
surrectiõis. die tertio summo di-
luculo sol iustitie de tumulo or-
tus est nobis. Ita ergo fructꝰ pa
riter tribulationis ⁊ vitas ere-
ptionis in manifestatione glori-
ficationis apparuit. nihilominꝰ
quoqꝫ ⁊ in nobis fuisse quoddã
triduũ posse videbit̃ assignari. cũ
ipso suꝫ ait in tribulatione. Quĩ
hoc nisi in die tribulationis nr̃e
in die crucis nostre dum implet̃
qđ ipse ait. In mundo quidẽ ꝑs-
suraꝫ hẽbitis. ⁊ qđ apostolus ait
Omnes qui pie volũt viuere in
christo ꝑsecutionem patiunt̃. nã
⁊ liberatio plena: ⁊ perfecta an-
te diem sepulture esse nõ poterit
ꝙ maneat iugũ graue sup filios
adam a die exitus de ventre ma
tris eoꝝ vsqꝫ in diem sepulture
in matrem omniũ. In hac igitur
die eripiam eũ inquit. quãdo iã
nihil vltra: ꝙ vel corpori vel aĩe
faciat mundus habebit. sane glo
rificatio diem vltimũ manet diẽ
resurrectionis: quando resurget
in gloria. ꝙ in ignominia iterim
seminatur. Unde scimus ꝙ no-
biscum sit in tribulatione? Ex eo
vtiqꝫ ꝙ in ipsa tribulatiõe sumꝰ
nos. Quis. n. sustineret q̇s subsi
steret. q̇s ꝑsisteret sine ipso. Om

ne gaudiũ existimemus. cum in
tribulatiões varias iciderimus
fratres mei. nõ modo qꝛ ꝑ mul-
tas tribulationes oportet nos i-
trare in regnũ dei: sed qm̃ iuxta
est dominꝰ his qui tribulato sũt
corde. Si ambulauero i medio
vmbre mortis ait quidam. nõ ti-
mebo mala: quoniam tu mecuꝫ
es. Ita ergo nobiscũ est omnibꝰ
diebus vsqꝫ ad consumationem
seculi. Quando aũt crimus nos
cũ ipso? nimiꝝ quãdo rapiemur
obuiam christo in aera. ⁊ sic sem
per cuꝫ domino erimus. Quan
do apparebimus cum ipso i glo
ria nempe cum christus appàru
erit vita nostra. Interim sane ab
scondatur necesse est: vt ꝓcedat
tribulatio ereptionẽ: ereptio glo
rificationem. Uox liberati. Con-
uertere anima mea in requieꝫ tu
aꝫ: quia dominus benefecit tibi
quia eripuit animam meam de
morte ⁊ cetera. Eripiam eum. ⁊
glorificabo euꝫ. Felix qui te inte
rim consolatorẽ ⁊ adiutorem ha
bet adiutor in oportunitatibꝰ in
tribulatione. At q̃ꝫ felicior queꝫ
iã eripuisti. ⁊ exemisti tãtis ma-
lis: q̃ꝫ felicior q̇ iam exemptꝰ de
laqueo venãtiũ. qui iam raptus
est ne malitia mutaret itellectũ
illius aut ne fictio deciperet ani
mam eius. Longe pre hijs om-
nibus tamẽ felicissimus ille er i
quem assumpseris ad te ipsum.
quem repleueris in bonis domꝰ
tue: ⁊ claritati tue cõformaueris

eū.Et nunc filioli clamemus in
celum.ꝛ miserabitur nr̄i deus nr̄
Clamemus in celum qꝛ sub celo
oīa laboꝛ:ꝛ doloꝛ:vanitas ꝛ affli
ctio spūs. Deniqꝫ prauū est coꝛ
hominis:ꝛ inscrutabile:ꝓni sen
sus eius in malum. Non est in
me bonū:hoc ē i carne mea: lex
peccati i ea hītat aduersus spūꝫ
cōcupiscit. Postremo ꝛ coꝛ me
um dereliq̇t me. ꝛ coꝛpus moꝛ
tuum est propter peccatū.Suffi
cit aūt dieꝝ quoqꝫ malitia sua:ꝛ
ē mūd⁹ ipse positus i maligno.
Quē neqꝫ in oībus seculū:qꝫ ne
quiter aduersus animam secula
ria desideria militare noscuntur
Sūt ꝛ principes mūdi huius te
nebraꝝ harum:speciales nequi/
tie aeree potestates: ꝛ inter eas
callidioꝛ cūctis animantibus ser
pens:hec ergo sub sole oīa. hec
oīa sub celo. Ad ꝙ hoꝝ omniuꝫ
confugiū facis in quo hoꝝ oīuꝫ
spas solatij aliquid: aliq̇d auxi
lij inenire:Si queras itra te:ar/
ruit coꝛ tuū ꝛ obliuioni datuꝫ te
repieris tanq̄ moꝛtuum a coꝛd
Si ifra te coꝛp⁹ qd̄ coꝛꝛūpitur ag
grauat aīam. Si circa te: etiam
terrena inhabitatio sensū repꝛi/
mit multa cogitātē. Quer̄ ergo
supꝛa? Sꝫ caut⁹ esto ventosa ag/
mina transilire.Quia eni omne
datū optimū:ꝛ omne donuꝫ per
fectū nō nisi desursum est:noue/
runt mediū iter latrūculi obside
re.Transi igitur:transi puigiles
llas nequitias que taꝫ indefesse
custodiūt:ꝛ obseruāt nequis in
illam possit euadere ciuitatē.Si
te pcusserint:si vulnerauerint.di
mitte eis palliū qd̄ in egypto oli
ioseph adultere dereliq̇t.dimitte
sindonē:vt cū illo euangelico iu
uene pꝛofugias nud⁹ ab eis.Nū
quid non solū illius pallium da
tū est in manus impij.de quo ei/
dem dn̄s ait. Uerūtamen aīam
illius serua.Ita ergo sursum coꝛ
sursum clamoꝛ sursum desiderit
sursū cōuersatio:sursuꝫ intētio ꝛ
omnis expectatio tua desursum
sit.Clama in celū vt exaudiaris
ꝛ qui in celis ē pater mittat tibi
auxiliū de sancto.ꝛ desyon tuea
tur te.Mittat interim auxiliū de
tribulatione.eripiat a tribulatōe
gloꝛificet in resurrectōe.Magna
sunt hec:sꝫ tu magne domine ꝓ
misisti.Ex tua ꝓmissiōe speram⁹.
vnde audem⁹ dicere:si coꝛde cla
mam⁹ pio:certe debes ex ꝓmis/
so.Amen.

Longitudie dieruꝫ replebo eū
ꝛ ostendam illi salutare meū.

Sermo.xv.

Ene nobiscuꝫ agit fratres
b satis huic competit tēpo/
ri v̄sus psalmi. Celebꝛatu
ris pꝛoxie dominicā resurrectio/
nē:iam nunc cuiqꝫ nostrū sua ꝓ
mittit.vt festiuū in capite suo fa/
ctū recolāt mēbꝛa ꝙ i seipsis pꝛe
stolant aliquando faciendū. Cō
gruus finis psalmi vbi psallēti fi
nis pꝛomittitur tā beatus. Iocū
de cōpletur dū in eo spondet re/
plectio tā iocūda.Longitudie i
q̇t dierū replebo eū.ꝛ ondaꝫ illi

salutere meū. Sepiꝰ nos ām̄oco ffes qꝫ iuxta pauli sniaꝫ ꝓmissio nem habeat pietas vite. que nūc est pariter ⁊ future. Unde ⁊ idē ait. habetis nūc q̇dē fructū vꝛꝫ i sanctificatiōe. finē vero vitā eter nā. Ipa est que h̄ loco ꝓmittitur plenitudo. Ipsa ē lōgitudo dieꝝ. Quid. n. tā longū q̄ꝫ eternū est. quid tā lōgū qꝫ nullo fine ꝑcidit. Bonꝰ finis vita eterna bonꝰ finis q̇ finē nō hꝫ. Et sane cuius finis bonus est: ipꝫ etiā bonū. Ample ctamur itaqꝫ sāctificationē: qm̄ bona est: qm̄ finis eiꝰ vita sine fi ne. Sāctimoniā sectemur ⁊ pacē sine qua nemo videbit deū. Lō gitudinē inq̇t dieꝝ replebo euꝫ. ⁊ ostendā illi salutare meū. Dex tere dei est ista ꝓmissio: munꝰ est dextere: quā sibi olim poꝛrigi sā ctꝰ optabat. Operi inq̇t manuū tuaꝝ poꝛriges dexterā. Delecta tiōes in dextera hac vsqꝫ in finē. hāc nimiꝝ ⁊ ille sibi poꝛrigi op tauit. ⁊ obtinuit dexterā: de q̄ psal mista ait. Uitam petijt a te. ⁊ tri buisti ei lōgitudinem dieꝝ in se culū: ⁊ i seculū seculi. Manifesti us sapiēs deniqꝫ dicit. In sinistra eiꝰ diuitie ⁊ glīa: i dextera aūt lō giturnitas vite. Quis est hō: q̇ vult vitā: diligit dies videre bo nos. Hec vita q̄ viuimꝰ. magis moꝛs ē: q̄ꝫ vita. nec simplicit̄ vita sꝫ vita moꝛtal̄. Moꝛit̄ hō dicimꝰ qm̄ moꝛti certissime iā ꝓpinquat. Quid vero agimꝰ ex quo pꝛimū incipimꝰ viuere: nisi moꝛti ꝓpin quare. ⁊ icipe moꝛi: Sꝫ ⁊ dies q̄ lescūqꝫ vite huiꝰ pauci: ⁊ mali sīt sicut scūs patriarcha testat̄. Ibi viuere viuit̄. vbi viuida vitē ē: ⁊ vitalis. vbi dies boni vbi itermi nabilis lōgitudo dieꝝ. Trās ei: q̇ tā ń mō foꝛtiter. sꝫ ⁊ suauiter di sponit vniuersa. Eoꝝ nēpe pauci tas dieruꝫ finiet̄ breui q̇ꝝ sufficit cuiqꝫ malitia sua. Ubi aūt dieꝝ bōitas eternitas quoqꝫ nō deerit. Lōgitudie replebo eū. Qd pꝛiꝰ dixerat gloꝛificabo eū. euidētiꝰ hoc v̇siculo declarauit. Cui tm̄ ń sufficeret ab eo gloꝛificari. cuiꝰ ꝑ fecta sīt opa: Nō. n. tāta imēsitas nisi in imēsū gloꝛificare quēpiaꝫ pōt. necesse ē sit magna gloꝛifica tio q̄ descēdit a magnifica gloꝛia voce delapsa a magnifica gloꝛia ait petrꝰ. Bene magnifica glīa gloꝛificās tā magnifice i longitu dine. in multitudinē: in plenitu dinē caritatis. Fallax glīa: ⁊ va na est claritas: dies hoīuꝫ breuis. Sapiens hm̄ōi non optabit. ma gis loq̇tur ex coꝛde ei q̇ ituetur coꝛ. ⁊ diem hoīs non desiderauit: tu scis. Ego tm̄ plus aliq̇d. q̄ꝫ nō desiderat. desidero vt ne recipi am quidem. Scio. n. cuius vox sit ego claritatem ab hoīe acci pio. Quam vero miseri. q̇ gloꝛiā que ab inuicem est querimus. ⁊ nolumus eā: que a solo est deo. Sola q̇dem ea. q̄ꝫ solaꝫ negligi mus. longitudinē hꝫ sola reple tionē. Breues dies hominis. ⁊ dies eiꝰ tanq̄ꝫ flos agri sic effloꝛe bit. Exsiccatū est. inquit fenuꝫ: ⁊ cecidit flos. verbum autem dnī

manet in eternū. Verus nimiꝝ
dies: q̄ nō nouit occaſum eterna
veritas vera eternitas. ac ꝓinde
vera eternaq; ſatietas. Alioquin
q̄uo gloria illa replebit: q̄ fallax.
⁊ vana ē. Deniq; ⁊ inanis dr̄: vt
noueris te ex ea magis exinna-
niri poſſe: n̄ poſſe repleri. Bonū
ergo iteri magis abiectio q̄ͣ ela-
tio. bonū magis neceſſitas q̄ͣ vo
luptas ꝙ cū vtraq; res citiꝰ tranſe
at. alt̄a penā hēat. altera ſit pari
tura coronā. Vtilꝭ tribulatio: q̄ ꝓ
bationem opatur: ducit ad glo-
riam: Cū ipſo ſuz inquit in tribu
latione: eripiam eum. ⁊ glorifica
bo eū. Agamus gratias pr̄ miſe
ricordiaꝝ: qui nobiſcū eſt in tri
bulatione ⁊ in oī tribulatōe nr̄a
nos conſolatur. Res. n. vt dixi
neceſſaria tribulatio: que in glo
riam vertitur triſtitia: que muta
tur in gaudiū. Gaudiū ſane lon
gum: quod nemo tollat a nobis
gaudiū multiplex: gaudium ple
nū. Reſ neceſſaria iſta neceſſitaſ
q̄ coronam parit. Non cōtēna-
mus fr̄es ſemen modicū eſt. ma-
gnꝰ exinde fructꝰ exurgit. Forte
inſipidū. forte acerimū eſt. forte
granū ſinapis. Non ꝯſideremꝰ
que videntur. Sed q̄ non viden
tur in eo. Que. n. videntꝭ tpalia
ſunt: que aūt non videntꝭ eterna.
Prelibemus primitias glīe: glo
riemur in ſpe magni dei. nō ſolū
aūt: ſed vt dicā expreſſius glorie
mur in tribulatione: in ea ſiq̇dē
ſpes glorie eſt. Vide ſi non hoc
ipſum docere te voluit apoſtolꝰ
cū ſubiunxit. Qm̄ tribulatio pa
tientiam opaꝭ. patientia ꝓbatio
nem. ꝓbatio vero ſpē. Manifeſte
aduertere ē in hijs verbis cū pre
miſiſſet apoſtolus gloriari i ſpe.
non aliud aliq̇d: ſed ampliꝰ euz
addidiſſe dicendo. Non ſolū āt:
ſed ⁊ gloriari in tribulationibꝰ.
Non. n. altera gloriatio ꝯmēda
tur. ſz addiꝭ magis. vbi ſpes glo
rie. imo ⁊ ipſa iā tribulatiōe glo
ria ꝯtineꝭ. ſicut ſpes fructꝰ in ſe-
mine. ſicut ipſe fructꝰ in ſemine ē
in hunc modū etiam mō regnū
dei intra vos ē: theſaurꝰ ingens
i fictili vaſe. in agro vili. Eſt inq̄ͣ
ſed abſconditū. Felix q̄ ibi iuene
rit illud. Quis ille: Nēpe q̄ meſ
ſē magis cogitauerit q̄ͣ ſemētē.
Oculus fidei iuenit hūc theſau
rū. nō ſ̄m faciē iudicās: ſz vidēs
q̄ non apparent. ſed ituēs. que n̄
videntꝭ. q̄ͣ veraciꝭ hūc theſaurūz
inuenerat: quē volebat inueniri
ab alijs qui dicebat. Momenta
neū h̄ ⁊ leue tribulatiōis noſtre
ſupra modū i ſublimitate eternū
pōdꝰ glorie opaꝭ in nobis. nō di
xit remūerabiꝭ. ſz eternū ponduſ
glorie opaꝭ in nobis. Latet glo
ria fr̄es mei abſcondita eſt nobiſ
i tribulatōe: in momētaneo hoc
latet eternitas. i hoc leui pondꝰ
ſublime ⁊ ſupra modū. Interim
ergo feſtinemꝰ nobis emeꝭ agꝛꝝ
iſtū. emeꝭ theſauꝝ iſtū. q̄ abſcōdi
tꝰ ē in agro. Oē gaudiū exiſtie-
mꝰ cū in varias inciderimus tri
bulatiōes. dicamꝰ ex aīo: dicamꝰ
ex ſnīa: bonū magiſ ire ad domū

luctus.ꝙ ad domum conuiuij. Cum ipso sum in tribulatiõe ait dominus.⁊ ego aliud interim ꝙ̃ tribulationem requiram. Mihi autem adherere deo bonum est. nõ solum autem:sed ⁊ ponere in domino deo.spe₃ meá.qꝛ eripia₃ eũ inq̇t.⁊ glorificabo eũ.cũ ipo sũ in tribulatõe.Emanuel nobiscu₃ deus.Aue gr̃a plena ait angel⁹ ad mariá dñs tecũ.In plenitudie gr̃e nobiscũ é:in plenitudine glo rie erim⁹ cũ illo: descédit vt ꝓpe sit hijs:q̇ tribulato sunt corde.vt nobiscũ sit in tribulatióe nostra. Erit aũt qñ rapiemur in nubib⁹ obuiá xp̃o in aera.⁊ sic sꝑ cũ dño erimus.Si tñ curem⁹ interi₃ eũ hẽre nobiscũ.vt sit comes vie: q̇ patrie redditoꝛ é futur⁹:imo qui tũc patria mó sit via. Bonũ mi/ hi tribulari:dũmõ ipse sit mecũ. ꝙ̃ regnare sine te.sine te epulari sine te gloriari.Bonũ mihi i tri bulatõe magis ãplecti te.i cáino hr̃e te mecũ.ꝙ̃ eé sine te vl' i celo Quid enim mihi est in celo ⁊ a te q̇d volui super terrá. Aurum ꝓbat fornax.⁊ viros iustos téta tio tribulatiõis.Ibi cũ eis es dñe vbi in tuo noie ꝯgregat̃ melius astas.sicut olim cum tribus pue ris dignat⁹ etia₃ ethnico appare re.vt diceret.quia spés quarti si/ milis filio dei.Quid trepidam⁹. quid cũctamur.q̇d refugim⁹ hũc caminum.Seuit ignis: sed dñs nobiscũ é in tribulatióe. Si de⁹ nobiscũ:q̇s cõtra nos:Nihilomi n⁹ quoq₃ si ille eripit.q̇s é q̇ rapi at de manu eius:q̇s est d̕ manu e⁹ possit eruet: Postremo si ille glorificat q̇s ná ali⁹ igloriũ faci/ et.Si ille glorificat q̇s hũiliabit Audi déiq₃ q̃ ná gloria ipse glo rificet.Lõgitudie inq̇t diex re/ plebo eũ.et ꝑmo q̇dé i eo ꝙ diex nomen pluraliter posuit. non vicissitudiné aliquá. s₃ multitu/ diné voluit ꝯmédare: Alioquin si vicissitudiné suspicaris.melioꝛ é dies vna i atrijs dñi suꝑ milia Legim⁹ sctõs:atq₃ ꝑfectos viros ét ab hijs dieb⁹ nr̃is plenos mi grasse diex.nec sane aliud ꝙ̃ vir tutũ plenos legim⁹.⁊ gr̃ax. ni/ mix vsq₃ ad hác plenitudiné ve lut de die in dié:de claritate i cla ritaté nõ q̇dé a suo: sed a dñi spi ritu transformant.Si ergo dies gr̃a dicitur:vt supra meminim⁹ etiá dies hois claritas:q̇ ab hoie é:⁊ male vidés gloriá quá abin uicé q̃rimus.qũo non magis ve rus dies:imo ⁊ plen⁹ meridies. vel glorie plenitudo. Postréo euidétius audi sine vlla vicissitu die dies multos.Erit lux lune si cut lux sol' ait ꝓpha.⁊ lux sol' se/ ptéplicit sicut lux septé dierum. Istis ni falloꝛ cunctis dieb⁹ vite sue:psalmos suos cátare i domo dñi.rex fidelis optabat.Erit.n.d̕ uotos esse deo ad singula táte.⁊ tá multiplicis glorie mũera. ⁊ i oibus semꝑ gratias agere.q̃si cũ ctis dieb⁹ psalmos dicere noi ei⁹ Longitudine diex replebo eu₃. Ac si manifesti⁹ dicat: Scio q̇d desideret. Scio quid sitiat quid

sufficiat ei. Nō.n.argētū.vel aurū sapit.non voluptas: non curiositas.nō dignitas aliqua secularis. Oia detrimentū fecit. omnia aspernat:⁊ arbitratur vt stercora. Exinaniuit semetipsum penit⁹:nec se patit occupari.q̄b⁹ nouit n̄ posse repleri.nō ignorat ad cuius imaginē conditus sit.cui⁹ magnitudis capax sit nec sustinet de modico crescere:vt de maxio minuatur. Itaq3 lōgitudine dierū replebo eum.quem nisi vera lux reficere. nisi eťna replere pōt. Siquidem nec longiturnitas illa terminū:nec claritas illa occasū: nec satitias illa fastidiu3 hēt. Erit.n.securitas de eternitate:gloriatio de veritate:exultatō de satietate. Et ostendam illi salutare meū. Nimirum ex tunc videre merebit:quod optauit. Cu3 sibi rex gloriosā exibebit ecclesiā non habentē maculam ob splendorē dei:sed neq3 rugam ob omnimodā plenitudinē sui. Alioqn ad illi⁹ fulgorē luminis:sicut nō impurus sic nec turbatus quidē animus:aut aliquo inďnatus assurgit. Inde ē q̄ nunc quoq3: vt supra memini.sāctimoniā simul ⁊ pacem sectari p̄cipimur:q̄ sine hijs nemo videat deum. Cu3 ergo repleueris in bonis desideriū tuū:vt non aliud sit quod requiras.serenato penit⁹ ex ipsa plenitudine aio:videre iā poteris serenitatem illam:plenitudinē maiestatis similis d̄o factus.q̄ videas deu3 sicuti est. Aut forte quia plen⁹ omni gloria in semetip̄o et fortis saluationem:quā operatus est deus:⁊ plenā maiestate eius oēm terram vndiq3 circunspiciet. ⁊ deliciosissim⁹ delictiosissimi seculi habitator:ad hoc quoque referri posse videbit quod adiecit.⁊ ondam illi salutare meum Alioqn accipiam⁹ si magis placet ⁊ hoc mō vt ipsos. quos promiserat dies:in hac osione salutari exponat. Longitudine inq̄t dieꝝ replebo eum. Et tanq̄ querer es vnde illi dies i ciuitate:de qua legimus:q2 non lucebit ibi sol p̄ diem. nox enim non erit in ea. Ostendam illi inq̄t salutare meū vt quemadmodum ⁊ i alia scriptura dicitur. lucerna ei⁹ sit agnus. Ostendā illi salutar͂ meum.non iā in fide erudiam.non ia3 exercebo in spe.sed in spē adiplebo.ostendam illi salutar͂ meum⁹ondam illi iesum meum.vt i eternū iam videat:in que3 credidit.que3 dilexit. quē semp̄ optauit. Ostēde nobis dn̄e misericordiam tuam.⁊ salutare tuum da nobis. Ondenobis dn̄e salutare:tuum ⁊ sufficit nobis. q̄.n. videt illud:videt ⁊ te quia ip̄m in te.⁊ tu in ipso. Hec est autem vita eterna. vt cognoscamus te veꝝ deū:⁊ quē misisti iesum xp̄3 Itaq3 tunc dimittes seruū tuum dn̄e secundum verbū tuū in pace. Cum viderint oculi mei salutare tuum iesū xp̄m dn̄m nostꝝ. qui est super omnia benedictus Amen.

De consideratione liber primus

Diui Bernar. abbatis i libros
de ꝯsideratõe ad Eugeniũ pon.
maxi. Prologus.
Subit aium dictare
aliq̊d. Qd̊ te Papa
s btissime Eugeni. vel
edificet. vel delectet
vel ꝯsoletur. Sz ne
scio quõ vult ⁊ nõ vult exire leta
q̊dẽ. sed lenta ofo. duz certatim
illi ꝯria impare contendũt. maie
stas atq̃ amor: Nempe vrget il
le. iħibet illa. Sed iteruenit tua
dignatio. qua h̄ ipsum non ꝑci/
pis. sed petis. cũ ꝑcipe magis te
deceat. Maiestate igiť tã dignã
ter cedẽte. Quidni cedat pudor
Quid. n. si cathedrã ascendisti.
nec si ambules sup pẽnas vẽtoꝝ
subduceris affectui. Amor dñm
nescit. agnoscit filiũ. ⁊ in isulis.
Per se satis subiect⁹ ẽ. obseq̊tur
spõte. gratis obtẽperat. libere re
ueret. nõ sic aliq̊ nõ sic. sed aut ti
more ad ista ipellunt. aut cupi/
ditate. Hi sunt qui in facie bñdi
cũt mala aũt in cordibus eorũ.
Blãdiunt corã. in necessitate d̊
ficiunt. At caritas nunq̃ excidit
Ego vt veꝝ fatear. mris suz libe
ratus officio. sed nõ depredatus
affectu. Oli mihi inuiscerat⁹ es.
nõ mihi e medullis tã facile ab/
straheri. Ascẽde in celos. descen
de i abyssos. nõ recedes a me. se
q̃r te quocũq̃ ieris. Amaui pau
perẽ spiritu. amabo pauperuz ⁊
diuitũ prẽm. nõ enim si bene te
noui. q2 pr̃ pauper factus. ideo
non paup spiritu es. In te hanc
mutationẽ factã esse ꝯfido. non
de te: nec priori statui tuo succes
sisse ꝓmotionẽ. sz accessisse. Mo
nebo te ꝓide. ñ vt magr̃: sed vt
mr̃: plane vt amans.
Amẽs magis videar: sz ei q̊ non
amat: ei q̊ vim nõ sentit amoris.

De ꝯsideratiõe liber primus.

Vnde iã ergo icipiaz
libet ab occupatiõi
v bus tuis: quia i h̄ is
maxime ꝯdoleo tibi
Cõdoleo dixerim: si
tñ doles ⁊ tu aliter. n. doleo ma
gis dixisse debuerã. q2 nõ est con
dolere. vbi nẽo q̊ doleat. Itaq̃
si doles cõdoleo. Si non: doleo
tñ: ⁊ maxime: sciẽs longi⁹ a salu
te absistere membꝝ qd̊ obstupu
it: ⁊ egꝝ sese non sentientez ꝑicu
losi⁹ laborare. Absit aũt: vt de te
id suspicer. Noui q̊bus delitijs
dulcis quietis. ede non lõge añ
hac fruebare. non potes his dis
sueuisse tam cito nõ potes ita su
bito non dolere nuꝑ subtractas
Plaga recẽs dolore non caret.
Neq̃. n. iã occaluit vulnus: nec
in tã breui versum in insensibile
est. quanq̃ si nõ dissimules. non
deest tibi iugis mat̃ia iusti dolo
ris. a quotidiãis dãnis. Inuit⁹ ni
fallor auelleris a tue rachel am
plexib⁹. ⁊ q̊tiens id pati ꝯtige/
rit: totiens dolor tuus remouet
necesse est. At qñ non contingit
Quotiens vis ⁊ incassum: quo/
tiens moues nec promoues. q̊/
tiens conaris ⁊ non ꝑatur vltra
eniteris ⁊ ñ paris temptas ⁊ ab

riperis: ꝛ vbi icipis ibi deficis: ꝛ
dū adhuc ordiris succidunt te.
Venerūt filij vsq₃ ad ptū ait pro
pha: ꝛ vires nō hꝫ parturiēs. no
sti hoc. nēo te melius. Attrite frō
tis es ꝛ istar vitule efraim doct⁹
diligere triturā. Si pace tua. sic
seres hūt tue. Absit. Hec ē ꝑsili⁹
q̊ dat⁹ sit in reprobū sensum ab
his sane cupio tibi pacē ñ cū his
nihil pl⁹ mutuo tibi pace hac. mi
raris si vnq̄₃ possit accidere. Etiā
dico tibi. si sic res: vt assolet: ꝑ cō
suetudinē i icuriā venerit. Noli
nimis credere affectu tuo. q̊ nūc ē
nil tā fixū aio: qȯ neglectu ꝛ tpe
ñ obsolescat. Vulneri vetusto ꝛ
neglecto call⁹ obducit. ꝛ eo isa-
nabile. quo isensibile fit. Deniq₃
dolor ꝯtinuus ꝛ acerb⁹: diutur-
nus esse ñ patit. nā si nō aliunde
extūdit: necesse ē cedat vel sibi.
Eniuero cito aut de remedio cō
solationē recipiet: aut de assidui
tate stuporē. Quid ñ iuertat cō
suetudo: Quid ñ assiduitate du
ret. Quid ñ vsui cedat. Quātis
qȯ ꝓ amaritudīe p⁹ exhorrebant
vsu ipso male i dulce ꝯuersū est:
Audi iustū q̊ lamētet sup hmōi.
Que prius inquit tangere nole
bat aīa mea: nūc pre angustia ci
bi mei sūt. Primū tibi iportabi-
le videbit aliq̊d. processu tempo
ris si assuescas. iudicabis ñ adeo
graue: paulo post ꝛ leue senties
paulo post nec sēties. paulo post
ēt delectabit. Ita paulatim i cor
dis duritiā itur. ꝛ ex illa in auer
sionē. Sic grauis ꝛ cōtinuus do

lor. citū vt dixi habiturus est exi
tū aut sanitutē profecto. aut in-
sensibilitatē. hinc prorsus hinc ti
bi timui semꝑ ꝛ timeo: ne dilato
remedio dolorē nō sustinēs peri
culo te irreuocabiliter desꝑatus
imergas. Vereor iq₃ ne i medijs
occupatōibꝰs: qm̄ multe sūt dū
finem diffidis. frontem dures: ꝛ
ita sensim te ipsum quodāmodo
sēsu priues. iusti vtilisq₃ doloris.
Multo prudēti⁹ te illis subtra-
has vel ad tp̄s. q̄₃ patiare trahi
ab ipsis. ꝛ duci certe paulatī₃ q̊
tu ñ vis. Queris quo. ad cor dur
nec ꝑgas querere q̊d illud sit: si
nō expauisti tuū hoc est. Solū ē
cor dur. quod semetipsū non ex
horret. qꝛ nec sentit. quid me in-
terrogas. Interroga pharaonē.
nēo duri cordis salutē vnq̄₃ ade
ptus est: nisi quem forte miserās
deus abstulit ab eo iuxta ꝓphe-
tam cor lapideū ꝛ dedit cor car
neū₃. quid ergo est cor durum.
Ipsū quod nec cōpunctione sci-
ditur. nec pietate mollit. nec mo
uet precibus. ꝛ minis non cedit
flagelis durat. Ingratū ad bñfi-
cia est. ad consilia infidu₃. ad iu
dicia seuū. inuerecundu₃ ad tur
pia. ipauidum ad pericula: ihu-
manū ad humana ꝛ temerariu₃
ad diuina preteritor obliuiscēs
ꝑsentia negligens. futura nō ꝓ-
uidens. Ipsū est cui preteritoru₃
ꝑter solas iniurias: nihil oio nō
preterit. ꝛ presentium nihil non
perit: futuror nulla nisi forte ad
vlciscēdū prospectio. seu ꝑpara

tio ē. Et vt i breui cuncta horri-
bilis mali mala cōplectar: ipsuꝫ
est qd̄ nec deū timet. nec hoīem
reueretur: En quo te traheꝛ hn̄t
nec occupationes maledicte. si
tn̄ pergis vt cepisti ita dare te to
tum illis. nil tui tibi relinquens
Perdis tp̄s. ꝛ si licet nunc alteꝝ
me tibi exhibere iethro: tu quo-
qꝫ in his stulto labore cōsumeris
que non sunt nisi afflictio spirit⁹
euisceratio mentꝭ. exinanitio gra
tie. nā fructus hoꝝ quid nisi ara
neaꝝ tele. Queso te q̄le est illud
de mane vsqꝫ ad vespam litigaꝛ
aut litigantes audire. Et vtinaꝫ
sufficeret diei malitia sua. nō sūt
libere noctes. Uix relinq̄tur ne
cessitati nature qd̄ corpuscl'i pau
satiōi sufficiat. ꝛ rursū ad iurgia
surgit. Dies diei eructat lites: ꝛ
nox nocti indicat malitiā vsque
adeo non ē respirare in bonis. n̄
est alternā capescere req̄em: nō
vel rara interseri ocia. nō ambi-
go te quoqꝫ ista deplorare: at fru
stra istud si non ꝛ emēdare stu-
dueris. Interim tn̄ sic facias sem
ꝑ horroꝛ. nec te vnq̄ꝫ ad ista du-
raueris quolibet vsu vel assidui
tate. Percussi eos ꝛ non dolue-
runt: ait deus nihil tibi ꝛ illis.
Iusti poti⁹ tibi aptare curato ꝛ
affectionē ꝛ vocem: q̄ ait. Que ē
.n. fortitudo mea vt sustineam.
Aut quis finis meus. patienter
agam. nec fortitudo lapiduꝫ for
titudo mea: nec caro mea enea ē
Magna virtus patientie. ſꝫ mi-
nime hanc tibi ad ista optaueri.

Interdū impatientem esse pba-
bilius. Tu ne approbes illoꝝ pa
tientiam q̄bus paulus dicebat.
libenter suffertis isipientes cuꝫ si
tis ipsi sapiētes. ni fallor hironia
erat ꝛ nō laus. sed sugillatio q̄rū
dam mansuetudinis. qui datis q̄
si manibus pseudo apostolis. a
quibus ꝛ seducti erāt: ad queqꝫ
ipoꝝ ꝑegrina ꝛ praua dogmata
trahi se patiētissime ferrent. Un̄
ꝛ subdens. sustinetis. n. inq̄t si q̄s
vos in seruitutem redigit. nō bo
na patientia: cuꝫ possis esse liber
suuꝫ te ꝑmittere fieri. nolo dissi
mules seruitutem. inq̄ꝫ certe i di
es dū nescis redigeris. Hebetatꝭ
cordis indiciū est. ꝓpriā nō sen-
tire continuam vexationē. Ue-
xatio dat itellectū auditui. ait q̄-
dam. veꝝ est. sed si nimia nō fue-
rit. nam si sit. non plane intelle-
ctum dat. sed ꝯtemptū. Deniqꝫ i
pius cum in profundū maloruꝫ
venerit ꝯtemnit. Expgiscere er-
go. ꝛ pessime seruitutis iugū iaꝫ
iamqꝫ iminens. imo iam nō mo-
dice premens. non tantuꝫ caue:
sed horre. An ideo non seru⁹ q̄ꝛ
non vni seruis. sed oibus. nulla
turpior seruit⁹ grauiorue q̄ꝫ ser-
uit⁹ iudeoꝝ quā quocunqꝫ ierint
post se trahūt. ꝛ vbiqꝫ dn̄os offē-
dūt suos. Tu quoqꝫ dic q̄so. vbi
vnq̄ꝫ sis liber: vbi tut⁹: vbi tuus:
Ubiqꝫ strepit⁹: vbiqꝫ tumultus:
vbiqꝫ iugū tue seruitutis te pre-
mit. nec mihi repōas nūc aposto
li vocē: q̄ ait. cū eēꝫ liber ab oib⁹
oiuꝫ seruū me feci. Lōge ē istō a

te. Nūq̄d hac ille ſeruitute hoi-
bus iſeruiebat. in acq̄ſitiōe tur-
pis queſtus. nunq̄d ad eū de to
to orbe ꝯfluebāt ambitioſi: aua-
ri. ſimōiaci ſacrilegi. cōcubinarij
iceſtuoſi ⁊ queq; iſtiuſmodi mō
ſtruoſa gn̄a hoīuz: vt ipi⁹ apoſto
lica auctoritate vel obtinerēt ho
nores eccleſiaſticos vel retinerēt
Ergo ſeruū ſe fecit hō cui viuere
xp̄s erat. ⁊ mori lucꝝ. vt plures
lucrifaceret xp̄o. nō vt lucra au-
geret auaritie. n̄ igif ē. qd̄ ō ſoler
tiſſima pauli idustria ⁊ charita-
te tā libera: q̄z liberali: ſeruili cō
uerſatiōi tue patrociniū ſumas.
Quā tuo digni⁹ apoſtolatu. quā
ſalubri⁹ tue ꝯſcie. quā ⁊ fructuoſi⁹
eccleſie dei. audias poti⁹ ipſ; alibi
dicētē: p̄cio empti eſtis. nolite ef
fici ſui hoīuz. Quid ſeruilius in
digniuſq; p̄ſertim ſūmo pontifi
ci. q̄z nō ſolū omni die. ſed pene
oī hora iſudare talibus rebus. ⁊
ꝓ talib⁹. Deniq; qn̄ oramus. qn̄
docem⁹ populos. qn̄ edificam⁹
eccleſiā. qn̄ meditamur in lege
dei: Et q̄dē quotidie ꝑſtrepunt
in palatio leges. ſed iuſtiani nō
dn̄i. Juſtene etiā iſtud: Tu vide
ris. nā certe lex dn̄i imaculata cō
uertens animas. He aūt nō taz
leges q̄z lites ſunt ⁊ cauillatiōes
ſubuertētes iuditium. Tu ergo
paſtor ⁊ ep̄s aiaꝝ qua mente ob
ſecro, ſuſtines coram te ſemper ſi
lere illam: garrire iſtas: Fallor. ſi
nō mouet tibi ſcrupulum puer-
ſitas hec. Puto q̄dē ⁊ interdū
cōpellat clamare ad dominū cū
ꝓph̄a. Narrauerūt mihi iniq̄ fa
ber. ſ. n̄. vt. l. t. J. ergo ⁊ te aude li
beꝝ profiteri. ſub mole tam gra-
ui. incōuenientie huius: ⁊ cui fas
non ſit ceruicē ſubducere. Nam
ſi potes ⁊ n̄ vis: multo magis ſ-
uus es hui⁹ ipſius tam peruerſe
volūtatis tue. an non ſeruus cui
dominatur iniq̄tas: Et maxime
niſi tu forte idignius iudices. ho
minē tibi quā vitium dominari.
Quid intereſt volens ſeruias an
inuitus: Nam ⁊ ſi coacta ſeruitus
miſerabilior: ſ; affectata miſerio
⁊ ē. Et quid viſ me facere inquis
Ut tibi ab his occupatiōib⁹ par
cas. Impoſſibile forſitā rn̄debis.
facilius cathedre valedicere poſ
ſe. Recte h̄. ſi rūpere ⁊ non ma-
gis interrūpe iſta hortarer. Au-
di ergo q̄d redarguā. q̄d ſuadeā
Si qd̄ viuis ⁊ ſapis totum das
actioni ⁊ ꝯſiderationi nihil. lau
do te in hoc n̄ laudo. Puto qd̄
⁊ nemo q̄ a ſalomone audierit
q̄ minorat actu. ꝑcipiet ſapiam.
Certe nec ipſi actiōi expedit: ꝯſi
deratione non ꝑueniri. Si item
totus vis eſſe oium. inſtar illius
qui oia oibus factus eſt. laudo
humanitatem: ſed ſi plena ſit.
Quō aūt plena te excluſo. ⁊ tu
homo es. Ergo vt integra ſit ⁊
plena humanitas: colligat ⁊ te
intra ſuos ſinus q̄ oēs recipit.
Alioq̄n. quid tibi prodeſt iuxta
verbum dn̄i. ſi vniuerſos lucre-
ris te vno perdito: Quanobrez
cum oēs te habeant. eſto etiam
tu ex habentibus vnus. Quid

solus fraudaris mūere tui. Usq̧ quo spūs vadēs ⁊ non rediens! Usquequo nō recipis te ⁊ ipsc inter alios vice tua. Sapientibus ⁊ insipientib⁹ debitor es: ⁊ soli negas te tibi. Stult⁹ ⁊ sapiens. seruus ⁊ liber. diues ⁊ paup. vir ⁊ femia. Senex ⁊ iuuenis. Cleric⁹ ⁊ laicus. iustus ⁊ ipius. oēs pariter participāt te. oēs de fōte publico hauriunt peccore tuo. ⁊ tu seorsū sitiens stabis. Si maledictus q̄ partem suaz facit deteriorez. q̄d ille qui se penitus reddit expertē. Sane deriuentur aque tue in plateas. ho es ⁊ iumēta ⁊ pectora bibant ex eis. quin ⁊ camelis pueris Abrahe potū tribuas: sz inter ceteros bibe tu de fonte putei tui. Alien⁹ n quit nō bibat ex eo. nūquid tu alien⁹. Cui non alienus si tibi es. Deniq̧ q̄ sibi nequā cui bon⁹. Memento proinde non dico semper. nō dico sepe. sed vel interdū reddere te ipsum tibi. Utere tu quoq̧ te iter multos: aut certe p⁹ multos Quid indulgentius. hoc. n. dico secundū indulgentiam. non secūdum inditiuz. Puto ⁊ ipso apostolo me indulgentiorē in hac pte. Ergo plusq̧ oportet inq̄s. nō infitior. quid si ita oportet. nam tu vt confido. nostra nō eris meticulosa informatiōe contentus. sz habūdabis magis. sane sic decet. te scilicet habundātiorē quā me audatiorez esse. Ego quoque: mihi tuti⁹ iudico. apud maiestatē timiditate: quā temeritate periclitari. Et fortassis. n̄ secus moneri sapientē oportuit: vt sit q̄d scriptū est. Da occasionem sapienti: ⁊ sapiētior erit. Audi tn̄ apostolū q̄d de huiusmodi sentiat. sic nō ē inter vos sapiens ait ille. q̄ iudicet inter fratrē ⁊ fratrez. ⁊ infert. Ad ignominiā vobis dico ꝯtéptibiliores qui sunt in ecclesia illos constituite ad iudicanduz. Itaq̧ ſm apostolū. indigne tibi vsurpas tu apostolice offitiuz vile. gradū cōtemptibiliuz. Unde ⁊ dicebat eps. epm instruēs. nēo militās deo implicet se negotijs secularib⁹. ego autem parco tibi non. n. fortia loquor. sed possibilia. Putas ne h̄ tempora sustinerent. si hoibus litigantibus ꝑter rena hereditate ⁊ flagitantibus abste iudicium. voce dn̄i responderes: o hoies quis me cōstituit iudicem super vos. In quale tu iuditium mox venires. Quid dicit homo rustican⁹ ⁊ imperitus ignorās primatū suū inhonorās summā ⁊ preexcelsam sedem. detrhaens apostolice dignitati. Et tamen non monstrabunt puto q̄ hoc dicerent. vbi aliquādo quispiaz apostolorum iudex sederit hominū. aut diuisor terminoruz aut distributor terraruz. Stetisse deniq̧ lego apostolos iudicādos sedisse iudicātes nō lego. Erit illud: nō fuit. Ita ne imminutor ē dignitatꝭ seru⁹. si nō vult eē maior dn̄o suo. aut discipulus si non vult esse maior eo q̄ se misit. aut filius. si n̄ transgrediꝭ terminos

quos posuerūt patres sui. Quis
me cōstituit iudicē. ait dn̄s ⁊ ma
gister: ⁊ erit iniuria suo discipu
loq3 nisi iudicet vniuersos. Mi
hi tñ nō videt bon⁹ extimator re
rū: q̄ idignū putat apostolis: seu
apostolicis viris nō iudicare de
talib⁹. Quibus datū est iuditiū
in maiora. Quidni contēnāt iu
dicare de terrenis possessiūculis
hoium: qui in celestibus ⁊ ange
los iudicabūt. Ergo i criminibus
nō in possessionib⁹ potestas vr̄a:
qm̄ ꝑꝑ illa ⁊ non ꝑꝑ has accepi
stis claues regni celorum. Pre
uaricatores vtiq3 exclusuri: n̄ pos
sessores. Ut sciat͡ ait q2 fili⁹ hois
hēt potestatē in terra dimittendi
peccata ⁊c. Quenā tibi maior vi
det ⁊ dignitas ⁊ potestas dimit
tendi peccata: an p̄dia diuidēdi.
S3 nō est cōparatio. Hñt h̄ infi
ma ⁊ terrena iudices suos: reges
⁊ principes terre. Quid fines ali
enos inuaditis: q̄d falcem vr̄am
in alienam messem extenditis. n̄
quia indigni vos: sed quia indi
gnum vobis talibus insistere: q̄p
pe potioribus occupatis. Deni
q3 nisi necessitas exigit: audi q̄d
cēseat. nō ego sed apostolus. Si
.n. iudicabitur in vobis mūdus
hic: indigni estis qui de minimis
iudicetis. sed aliud. ē incidenter
excurrere in ista causa quidē vr
gente: aliud vltro incūbere istis
tanq̄3 magnis dignisq3 tali taliū
q3 intentōe reb⁹. Itaq3 h̄ ⁊ innu
mera talia dicerē. si fortia dicerēt
si recta si sincera. Nūc āt qm̄ dies
mali sūt sufficit iteri3 admonitū
eē nō toto te nec sp̄ dare actoni:
s3 ↄsideratiōi aliq̄d tui ⁊ cordis ⁊
tp̄is seq̄strare. hoc āt dico necessi
tatē intuēs. nō eq̄tatē. q̄ꝙ nō sit
p̄ter equū necessitati cedere. Nā
si liceret qđ dceret: absolute ꝑ oia
⁊ i oibus p̄ferēdā ⁊ vel solam vel
maxie fouendā eā q̄ ad oia valet
.s. pietatē. prorsus irrefragabilis
rō mōstrat. q̄d sit pietas q̄ris? Ua
care ↄsideratiōi. dicas forsitā me
in hoc dissentire ab illo. q̄ pietatē
diffiniuit cultū dei. n̄ ē ita. Si bñ
ↄsideras. illi⁹ sensu meis. exp̄ssi v
bis. l3 ex parte. Quid. n. tā ꝑtinēs
ad cultū dei: q̄3 qđ ip̄e hortat in
psalmo. vacate ⁊ videte. q. s. e. de
us. Qđ quidē in partib⁹ ↄsidera
tionis p̄cipuū est. Quid deiq3 tā
ad oia valēs: q̄ꝓ q̄ ipsi⁹ quoq3 acti
onis partes benigna q̄dā presū
ptiōe suas facit. p̄ agendo q̄dam
mō ⁊ p̄ordinādo q̄ agenda sunt
necessario s ne: ne forte que pre
uisa ⁊ premeditata poterant esse
ꝓficuo. precipitata magis peri
culo fiant. Quod tibimet si recor
daris. in ipsis actionib⁹ causaꝝ:
⁊ in magnis q̄buscq3 negotijs ma
gnarūue ↄsilijs reru3 frequenter
accidisse n̄ ambigo. ⁊ primū q̄dē
ip̄m fontē suū. i. mentē de q̄ orit.
purificat ↄsideratio. Deide regit
affect⁹. dirigit act⁹. corrigit exces
sus. ↄponit mores: vitā hōestat ⁊
ordinat. Postremo diuinaꝝ pa
rit ⁊ humanarū rerū sciam con
fert. Hec ē q̄ ↄfusa disterminat.
hiātia cogit: sparsa colligit: secre

ta rimat᷑:vā veſtigat: veriſimilia
examinat:ficta ⁊ fucata exploꝛat
hec ē que agenda pꝛeoꝛdinat:re
cogitat acta.vt nihil ĩ mente reſi
deat:aut icoꝛreptū:aut coꝛreptio
ne egens.Hec ē que i ꝓſperis ad
uerſa pſentit. in aduerſis quaſi ñ
ſentit.quoꝝ alterꝫ foꝛtitudinis al
terꝫ prudẽtie eſt.Ibi ēt aduerte-
re tibi eſt ſuauiſſimū quendā ꝯcē
tū cōplexūq; virtutū atq; alteraʒ
pẽdere ex altera.ſicut hoc loco vi
des foꝛtitudinis matrē eſſe pru-
dẽtiā:nec foꝛtitudinē:ſʒ temerita
tē eſſet quēlibet auſuʒ quē ñ par
turiuit prudẽtia.Hec iteʒ ē.q̄ in
ter voluptates ⁊ neceſſitates me
dia q̄ſi quedā arbitrer ſedēs.vtri
q; certis limitib⁹ determinat fi-
nes.iſtis aſſignās ⁊ ꝓbens qđ ſat
eſt.illis qđ nimis ē demens:⁊ ſic
ex alterutro tertiā foꝛmās vꝛtutē.
q̄ dicunt tẽperātiā.nēpe intēpe
rantē ipſa ꝯſideratio cenſet.tā eñ
q̄ neceſſarijs ptinaciꝰ demitq; q̄ i
dulget ſupfluis.ñ ergo ē tēperā-
tia in ſolis reſecādis ſupfluis:ē ⁊
in admittendis neceſſarijs. hui⁹
ſnie apoſtolus ñ fautoꝛ tm̄.ſʒ au-
ctoꝛ eſſe videt᷑:q̄ curā carnis nr̄e
docet ñ pfici i deſiderio.Dicens
ſiquidē curā carnis nō pfici.ſup
flua cohibet:addēs in deſiderio.
neceſſaria ñ excludit.Nū mihi vi
det nō oīno abſurde diffinire tē-
pantiā:q̄ hanc nec pcidere neceſ
ſitatē:nec excidere dicat iuxta il-
lō philoſophi:neq̄d nimis.Iā ò
iuſtitia q̄ vna.ex.iiij.ē nōne ꝯſtat
ꝯſideratōe mētē preueniri. vt ſe

foꝛmet in ea.Se.n.neceſſe ē pti⁹
cogitet.vt ex ſe noꝛmaʒ ducat iu
ſtitie nec factura vtiq; alteri qđ ſi
bi fieri nolit.nec qđ ſibi velit fieri
negatura.In his nēpe duob⁹ li-
quet integrū eſſe.iuſtitie ſtatum.
Sʒ nec ipſa ſolitaria eſt.Intuere
⁊.n.nunc mecum ēt huius pul-
chrā cōnexionem ⁊ coherentiam
cū tẽperantia:⁊ itē ambaruʒ cuʒ
duab⁹ ſuperioꝛibus.i.prudentia
⁊ foꝛtitudine.nā cū iuſtitie dica-
tur poꝛtio qđ ſibi ñ vult fieri q̄s.
alijs non facere.Poꝛro pfectioꝛ
qđ ait dñs q̄cūq; vultis vt faciāt
vobis hoies:⁊ vos facite ill᷑. neu
trū hoꝝ erit.niſi ipſa volūtas de voluntas.
q̄ tota ducit᷑ foꝛma.ſic oꝛdinata
fuerit:vt nec velit aliq̄d ſupfluuʒ
nec neceſſariū quid ſuperſtitioſe
nolit.qđ q̄dē tēperantie eſt.De
niq; ⁊ ipſi iuſtitie vt iuſta ſit:tēpe
rantia modū iponit.noli nimiuʒ
eſſe iuſtus ait ſapiens.oſtendens
p hoc minime approbandaʒ eſſe
iuſtitiā:que temperātie modera
mine non frenet᷑.Quid quod ⁊
ipſa ſapientia.hoc tēperantie fre
nū non reſpuit.dicente paulo ſe-
cundū ſapientiam a deo ſibi da-
tā non plus ſapere q̄ʒ opoꝛtet ſa
pere: ſed ſapere ad ſobꝛietatem.
Sed ⁊ econuerſo quod temperā
tie neceſſaria iuſtitia ſit oſtendit
domin⁹:arguens in euangelio il
loꝛū tēperantiā qui abſtinebant
vt viderent᷑ hominibus ieiunan
tes.Erat in cibo tēperantia:ſed ñ
iuſtitia in animo: quia non deo
placere:ſed hoibus intendebāt.

Quomodo rursũ vel ista vel illa
sine fortitudine.cũ constet forti-
tudis esse nõ mediocris.cohibe-
re velle ⁊ nolle suũ int̃ angustias
parũ ⁊ nimis.vt sit ꝯtenta volun
tas mõ illo medio.nudo ⁊ puro.
solo ꝯstãte sibi equali vndiq; sui
vtpote ex oĩ parte pariter circũci
so.quez soluz constat esse virtutẽ.
Dicito mihi q̃so si potes.cui naz
potissimũ triũ harũ virtutum me
ditulliũ hoc dandũ censeas:qd
ita cũctis ꝯterminũ est.vt videat̃
esse proprium singularuz. An ip
sum virtus est ⁊ nihil aliud? Sz
sic virtꝰ nõ esset multiplex.sz eẽnt
oẽs vna. An potius quia sine eo
virtus nõ est. oium quodammo
do intima vis vna est ⁊ medulla
virtutũ.in qua sic vniuntur vt pe
rinde vna videantur oẽs.ꝑsertiz
qd nõ illud participãdo comuni
cant.sed totũ a singulis atq; inte
grũ possidetur. Verbi cã. Quid
tã iustitie q̃z.modus alioquin si-
quid extra modũ relinquit non
plãe.cuiq; tribuit qd suuz est.qd
tñ suuz ipsius est facere. Quid tã
rursum temperantie que nõ aliũ
de profecto.temperantia est.nisi
quod nil immoderatũ admittit.
Sed puto fatebere etiaz non mi-
nus esse fortitudinis.cuz vel ma
xime ipsa sit q̃ ab irruentibꝰ vitiis
⁊ quasi hinc inde suffocare con.i
tibus.purũ illud putenter eruit
⁊ vẽdicat in quoddã stabile fun
damentũ boni.sedẽq; virtutis.
Ergo modum istum tenere iusti
tia.ẽ tẽperantia est fortitudo ẽ.
Sz vide ne in hoc differant:vt iu
stitie quidẽ in affectu res sit.a for
titudine aũt efficatia eius. Por
ro possessio eiꝰ atq; vsus.apud tẽ
perãtiaz. Restat iã vt doceamus
ab hac cõmunione prudẽtiã nõ
excludi. Nonne ipsa ẽ q̃ moduz
diu aĩ neglectu post habitũ.⁊ vi-
tiorũ inuidia quasi in abditis re
clusũ.⁊ coopertuz. quadaz vetu
statis calligine.ꝑor repit.⁊ aduer-
tit. propterea dico tibi a paucis
aduertit̃.q̃ paucoꝝ prudẽtia ẽ.
Itaq; iustitia q̃rit prudentia in
uenit.vendicat fortitudo.tẽperã
tia possidet.nõ mihi hoc loco ꝓ
positũ est de virtutibus disputa-
re sed hec dixerim hortãs ad va-
candũ cõsideratiõi:cuius benefi
cio.hec ⁊ similia aduertunt̃. Cui
tã pio tanq̃; vtili ocio nullam in
uita operã dare.nonne vitam ꝑ-
dere est. Quid tñ. Si te philoso-
phie huic totũ repẽte d̊uoueris.
ꝑdecessores tui non ita ꝯsueuerũt:
eris molestus q̃z pluribus.quasi
qui a patrum vestigiis subito de
uiaueris. Nempe id videberis
agere.in suggillationem illorũ.
Sed ⁊ notabere vulgari ꝓuer-
bio.qui hoc facit quod nullꝰ mi
rantur oẽs:veluti qui cupias ad
mirationi fore.nec potes eorum
oia simul ⁊ subito vel erata corri
gere.vel excessus redigere ĩ mo-
dũ. Erit cum acceperis tempus
vt secundũ sapiaz tibi a deo datã
paulatim ⁊ oportune id studeas
Interim sane malo alter us:vte
re in bonum quod potes. Quid

q̄ſi de bõis. ⁊ nõ de nonis ſuma
mus exẽpla: non defuere romani
põtifices. qui ſibi otia inter maxi
ma negotia inuenirẽt. Obſidio
vrbi ⁊ barbaric⁹ enſis ciuiuz cer-
uicib⁹ iminebat. nunq̃d tũ iſtud
terruit beatũ papã Gregorium
quo minus ſapientiã ſcriberet in
otio. Eo nẽpe tẽpore q̇ᵭ ex eius
ꝑfatione liquet: obſcuriſſimã ⁊ ex
tremã partẽ ezechielis tã diligẽ
ter quã eleganter expoſuit. Sed
eſto. Ali⁹ inoleuit mos. dies alij
ſunt. ⁊ alij hominuz mores ⁊ tꝑa
periculoſa: nõ iſtant iã: ſed extãt
Fraus ⁊ circũuentio ⁊ violẽtia i
ualuere ſuꝑ terrã. Calũniatores
multi defenſor rar⁹. Ubiq̄ potẽ
tiores pauꝑiores opprimunt: nõ
poſſumus deeſſe oppreſſis. nõ ne
gare iniuriã patientibus iudiciũ
niſi agitent᷑ cauſe audiãt᷑ partes
inter partes iudicare q̇s poteſt.
Agitentur cauſe: ſꝫ ſicut oportet.
nã is modus qui frequentat᷑ exe
crabilis plane: ⁊ q̇ nõ dico eccle
ſiã. ſed nec foruz deceret. Miror
nãq̄ queadmodũ religioſe aures
tue audire ſuſtinẽt huiuſmodi di
ſputatões aduocatoꝝ. ⁊ pugnas
ꝟboꝝ: q̄ magis ad ſubuerſionez.
q̄ ad inuentionẽ ꝓficiũt ꝟitatis.
Corrige paruũ morẽ. ⁊ ꝑcide lin
guas vãiloq̄s: ⁊ labia doloſa clau
de. hi ſũt q̇ docuerũt linguas ſu-
as loq̇ mendatiũ. diſerti aduer-
ſus iuſtitiã. eruditi ꝓ falſitate. Sa
piẽtes ſũt vt faciãt malũ: eloquẽ
tes vt ipugnẽt verũ. Hi ſunt qui
inſtruũt a q̇b⁹ fuerãt inſtruendi.
aſtruũt nõ cõꝑta ſꝫ ſua: ſtruũt
ᵭ ꝓprio calũnias inocẽtie ᵭſtru
unt ſimplicitatẽ veritatis. obſtru
unt iudicij vias. nihil itaq̄ abſq̄
labore mãifeſtã facit veritatẽ: vt
breuis ⁊ pura narratio. Ergo il-
las q̄s ad te neceſſe erit itrare cãſ
neq̄. n. neceſſe erit oĩs diligent᷑
veli. ſꝫ breuit᷑ decidere aſſueſcas.
fruſtratoriaſq̄ ⁊ venatorias ꝑci
dere dilatiões fac q̇ᵭ legis qꝛ ꝑꝑ
te ſcriptũ eſt. Cau ſa vidue intret
ad te cauſa pauꝑis. ⁊ ei⁹ qui nõ
hꝫ q̇ᵭ det. Alijs alias multas po
teris ꝯmittere terminãdas: q̄ plu
res nec dignas audiẽtia iudica-
re. Quid. n. op⁹ ẽ admittere illos
quoꝝ pcã manifeſta ſunt ꝑceden
tia ad iudiciũ. Tanta ẽ impuden
tia nõnulloꝝ vt cũ mãifeſte am-
bitõis prurigie ſcateat tota facies
cauſe coꝝ. nõ erubeſcãt audiẽtiã
flagitare: duplicãtes ſemetipſos
ad multorũ ꝯſciẽtias: in q̊ vl' ſue
ſoli⁹ ſatis poterãt ꝯfundi iuditio
nõ fuit q̇ retõderet attritas fron-
tes. ⁊ ideo plures facti ſũt. ⁊ ma
gis indurauerũt. Sꝫ ⁊ neſcio quõ
vitioſus conſcientias vitioſorum
non refugit: ⁊ vbi oẽs ſordẽt. vni
us fetor. minime ſentitur. Quis
. n. vnq̄ verbi cã auarum auar⁹.
immundũ imundus luxurioſũ
luxurioſus erubuit. Plena ẽ am
bitioſis eccleſia: non eſt iaz quod
exhorreat in ſtudijs ⁊ mollitioni
bus ambitionis. nõ. pluſq̄ ſpelũ
ca latronis in ſpolijs viatorũ. Si
chriſti diſcipulus es. igneſcat ze
l⁹ tu⁹. exurgat auctoritas aduer

sūs impudentiā. Hanc ⁊ genera
lē pestem. Intuere magistruȝ sic
facientē: ⁊ audi dicentē. Qui mi
hi ministrat: me sequat. Non pa
rat aures vt audiat: ſȝ flagelluȝ q̊
feriat. Uerba nec facit nec recipit
nec. n. ſedet iudicās: ſed inſeq̄tur
puniēs. Cām tñ non tacet: qȯ vȝ
domū oratiōis negotiatiōis fecis
ſent. Ergo ⁊ tu fac similiter. Eru-
beſcant vultū tuū iſtiuſmodi ne-
gotiatores ſi fieri pōt ſi nō time-
ant. Et tu flagellū tenes. Timeāt
nūmularij nec fidāt in nūmis ſȝ
diffidant: abſcondant es ſuū a te
ſcientes effundere. Ꝙ accipe pa-
ratiorē. Hoc ſtudioſe ⁊ conſtant
agendo multos lucrifacies tur-
piū ſectatores lucroꝝ honeſtiori
bꝰ officijs vendicādo: multos ne
vel audiāt huiuſmodi attēptare
ſeruabis. Adice illud qȯ nō parꝝ
pficiet: ⁊ ad ferias q̃s tibi ſuadeo
Ita nempe nō pauca tibi momē
ta tēpoꝝ redimes. ad vacanduȝ
ꝯſiderationi: q̄dam vt dixi nego
cia nec audiēdo: quedaȝ alijs cō
mittendo: q̄ tua digna putaueris
audiētia. fidei quodā ⁊ accomō
ipſi cauſe compēdio termināndo.
De qua ꝯſideratiōe his addere
aliq̄ cogito: ſȝ ſub alteriꝰ ſane pri
cipio libri atqȝ hic ſit finis iſtius:
ne duplíciter te oneret minꝰ ſua
uis oratio: ſi ⁊ longa fuerit.

De ꝯſideratione. Liber. ſcd̄s.

m Emor promiſſi mei. q̊
ecce iam aliquādiu te
neor apud te vir optie

papa Eugeni: volo ipſo abſolue-
re me vel ſero. Puderet dilatio
nis: ſi mihi ꝯſcius forē incurie:
aut ꝯtemptus. non ita eſt. Sed i
cidimus vt ipſe noſti tp̄s graue
Quod ⁊ ipſi pene viuēdi vſui vi
debat indicere ceſſationē: neduȝ
ſtudijs. Cū dn̄s ſcilicet ꝓuocatꝰ
peccatis noſtris. ante tēpus quo
dāmodo viſus ſit iudicaſſe orbē
terre: i equitate quidē: ſed miſeri
cordie ſue oblitꝰ. Nō pepcit po-
pulo ſuo: ñ ſuo noi. nōne dicunt
in gentibꝰ vbi eſt deus eorū. nec
mirū. Eccleſie filij ⁊ q̊ xp̄iano cē
ſent noie pſtrati ſunt in deſerto
aut interfecti gladio. aut fame ꝯ
ſumpti. Effuſa ē contentio ſuper
principes: ⁊ dn̄s errare fecit eos
i inuio ⁊ ñ in via. Cōtritio ⁊ infe
licitas in vijs eorū. Pauor ⁊ me
ror: ⁊ ꝯfuſio: in penetrabilibꝰ re-
gū ipſorum. Ꝙ cōfuſi pedes euā
gelizantiū pacē ānuntiantiū bo-
na. Diximus pax ⁊ nō eſt pax: p
miſimus bōa ⁊ ecce turbatio. q̃ſi
vero temeritate in ope iſto aut le
uitate vſi ſimus. Cucurrimꝰ pla
ne nō quaſi in incertū. ſȝ te iuben
te: imo p te deo. quare ergo ieiu-
nauimꝰ ⁊ non aſpexit: humilia-
uimꝰ aīas noſtras ⁊ neſciuit: naȝ
in his oibus nō eſt auerſus furor
eius: ſed adhuc manus eius extē
ta. Ꝙ patienter interiȝ adhuc au
dit voces ſacrilegas: ⁊ egyptios
blaſphemātes: q̄ callide eduxit
eos vt occideret in deſerto. Et q̊
dē iudicia dn̄i vera. Quis neſci-

at. At iudiciū hoc abissus tanta vt videar mihi nō immerito pnū/tiare beatū qui nō fuerit scanda lizatus in eo: tn̄ humana temeri tas audet rephendere. qd̄ mini/me cōphēdere valet. Recorde/mur supnoꝝ iudicioꝝ q̄ a seculo sunt: si forte sit ꝯsolatio. nā q̄daȝ vt dixit. Memor fui iudicioruȝ tuoꝝ a seculo dn̄e. ꝛ cō. sū. Rem dico ignotam nemini: ꝛ nūc ne/mini notam. nēpe sic se hn̄t mor taliū corda: qd̄ scimus cuȝ neces se non est: in necessitate nescim⁹. Moyses educturus populū de terra egypti meliorē illis polli/citus est terrā. naȝ quomodo ipȝ aliter sequeret populus solaȝ sa piens terrā. Eduxit: eductos tn̄ in terrā quā pmiserat nō intro/duxit. nec est qd̄ ducis temerita ti iputari queat: tristis ꝛ iopina/tus euētus. Omnia faciebat do mino iperāte: dn̄o cooperāte: ꝛ opus ꝯfirmante: sequētibus si/gnis. Sȝ populus ille inq̄s du/re ceruicis fuit semp contentio/se agens ꝯtra dn̄m ꝛ moysen ser uum eius. Bene illi incredūli ꝛ rebelles. Hi aūt q̄d? Ipsos inter roga. Quid me dicere opus est qd̄ fatentur ipsi? Dico ego vnuȝ Quid poterāt pficere: qui semp reuertebantur cum ambularēt Quando ꝛ isti per totā viaȝ nō redierunt corde in egyptuȝ. Qd̄ si illi ceciderūt ꝛ perierūt ppter iniquitatem suā. Miramur istos eadē faciētes. eadē passos? Sed nūquid illoꝝ casus aduērsus p missa dei. Ego nec istoꝝ. neq̄ n. aliquando pmissiones dei: iusti tie dei preiudicāt. Et audi aliud Peccauit beniamin: accingun/tur relique tribus adultionē nec sine nutu dei. Designauit deni/q̄ ipse ducē preliaturis. Itaq̄ p/liant freti ꝛ manu validiori. ꝛ cā potiori: ꝛ qd̄ his mai⁹ est fauore diuino. At q̄ꝫ terribilis de⁹ in cō silijs sup filios hoīum. Terga de dere sceleratis vltores sceleris: ꝛ paucioribus plures. Sed recur rūt ad dn̄m: ꝛ dominus ad eos. Ascendite inquit. Ascendūt de/nuo denuoq̄ fusi ꝛ ꝯfusi sūt. Ita deo primū quidē fauēte secūdo ꝛ iubente: iusti iustum certamen ineunt ꝛ succumbūt. Sed quo i/feriores certamine eo fide supio res inuenti sunt. Quid putas d me facerent isti: si meo hortatu iterato ascenderent iterato suc/cumberent? Quando me audi/rent monentem. tertio repetere iter repetere: opus in quo semel ꝛ iam secūdo frustrati forent. Et tn̄ israelite vnam ꝛ alteram non reputantes frustrationē: ꝯtio pa rēt ꝛ supeant. Sȝ dicūt forsitan isti. vn̄ scim⁹ qd̄ a dn̄o ſmo egres sus sit? que signa tu facis vt cre/damus tibi. nō est ꝙ ad ista ipse respondeā. parcendum est vere/cundie mee. Responde tu pro me ꝛ pro teipso ſm ea que audi sti ꝛ vidisti: aut certe ſȝ quod tibi inspirauerit deus. Sȝ forte

mirariꝭ me prosequi ista ꝗ aliõ
ꝓposuerã. Facio nõ oblitus pro
positi: sed qd a ꝓposito nõ iudi-
cem aliena. Nẽpe de ꝯsideratio
ne vt nemini sermo mihi ad tuã
dignationẽ. Et sane magna ista
res. ⁊ egens ꝯsideratione nõ mi
nima. Qd si res magnas a ma-
gnis ꝯsidereri oꝫ: cui eq̃ vt tibi id
studii competit: ꝗ parem sup ter
ram non habes. Sed tu ſm sa-
pientiam ⁊ potestatem datã ti-
bi desuper facias de hoc. nõ est
mee humilitatis dictare tibi sic
vel sic fieri quicꝗ. Sufficit inti-
masse oportet aliq̃d fieri vñ ⁊ ec
clesia ꝯsolet ⁊ obstruat os loquẽ
tium iniqua. hec pauca vice apo
logie dicta sint: vt ipsa qualiacũ-
qꝫ habeat ꝯscientia tua ex me vñ
habeat me excusatum ⁊ te pari-
ter. Et si non apud eos qui fcã
ex euẽtibus extimãt. certe apud
te ipsũ. Perfecta ⁊ absoluta cui
qꝫ excusatio: testimoniũ ꝯsciẽtie
sue. Mihi ꝓ minimo ẽ vt ab il-
lis iudicer. Qui dicũt bonũ ma
lũ ⁊ malum bonum: ponẽtes lu
cem tenebras. ⁊ tenebras lucẽ. ⁊
si necesse sit vnũ fieri e duobꝰ ma
lo in nos murmur hominũ ꝙ̃
in deum esse. Bonũ mihi si di-
gnetur me vti ꝓ clipeo. Libens
excipio in me detrahentiũ lin-
guas ⁊ venenata spicula blasse-
moꝝ: vt nõ ad ipsũ perueniãt. nõ
recuso ingloriꝰ fieri: vt nõ irruat
in dei gloriã. Quis mihi det glo
riari in voce illa: qm̃ ꝓpter te su
stinui opprobriũ: operuit cõ. fa.
meã. Gloria mihi est ꝯsortẽ fie-
ri christi. cuius illa vox est opp-
bria exprobrantiũ tibi ceciderũt
super me. nũc iã recurrat stilꝰ ad
suam materiã. ⁊ in ea que ꝓpo-
sueramus suo tramite gradiatur
ofo. Et primo quidem ipsã cõsi
deratione. q̃d dicã ꝯsidera. non
enim id per oĩa quod cõtẽplati
onem intelligi volo ꝙ hec ad re
rum certitudinẽ. illa ad inquisi
tionem magis se habeat. Juxta
quem sensum põt cõtẽplatio q̃-
dẽ diffiniri verus certusqꝫ intui-
tus aĩ de quacũqꝫ re: seu apꝑhẽ-
sio veri nõ dubia. Cõsideratio ãt
intẽsa ad inuestigãdũ cogitatio
vel intẽsio aĩ vestigantis verum
ꝙ̃ꝗ solcant ambe pro inuicem
indifferenter vsurpari. Jam qd
ad ꝯsiderationis attinet fructuꝫ
quattuor vt occurrũt tibi ꝯsiderã
da reor: te. que sub te. que circa
te que supra te sunt. A te tua ꝯsi
deratio inchoet ne frustra exten
daris in alia te neglecto. Quid
tibi ꝓdest si vniuersum mundũ
lucreris: te vnũ perdẽs. ⁊ si sapi
ens sis deest tibi sapia si tibi non
fueris. quantũ vo: vt quidẽ sen-
serim ego totum. noueris lꝫ oĩa
misteria noueris lata terre: alta
celi: ꝓfunda maris: si te nescie-
ris eris siĺis edificãti sine funda
mẽto ruinã nõ structurã faciẽs.
Quicq̃d extruxeris extra te erit
istar ꝯgesti pulueris vẽtis obnoxiũ
ñ ergo sapiẽs. q̃ sibi nõ ẽ. Sapi-
ens sibi sapiẽs erit: ⁊ bibet de fon
te putei sui p̃mꝰ ipe. A te ꝓinde

scipiat tua ꝯsideratio: nō solum
aūt: sꝫ ⁊ i te finiat. quocūqꝫ eua-
get ad te reuocaueris eā. cū salu
tis fructu. Tu prim⁹ tibi tu vlti-
mus. Sume exēplū de sūmo oi-
um pfc verbū suū ⁊ emittente ⁊
retinēte. Verbū tuū: considera-
tio tua q̄ si ꝓcedit: non recedat:
sic ꝓgrediat: vt nō egrediat. sic
exeat: vt nō deserat. In acq̇sitiōe
salutis: nēo tibi germanior vni
co mr̄is tue. Cōtra salutē ꝓpriaꝫ
cogites nihil. Minus dixi ꝯ: pre
terdixisse debuerā. Quicq̇d se ꝯ
siderationi offerat qḋ nō quoq̊
mō ad tuā ipsi⁹ salutē ꝑtineat: re
spuenduꝫ. Et hec cui ꝯsideratio
i tria q̇dā diuidit. si ꝯsideres q̇d
q̇s. aut q̄lis sis. quid i natura: q̇s
in ꝑsona: q̄lis in morib⁹. quid v-
bi gratia. hō. Quis. papa vel sū
m⁹ pōtifex. Qual' ⁊ benign⁹. mā
suetus. vel quicq̇d tale. Quāq̄
primū illḋ philosophicū sit ma
gis quā apostolicū vestigat. attū
ē in diffinitione hois. quē dicūt
animal rationale ⁊ mortale: qḋ
diligētius ītueri si libet licet. nō
est qḋ tue in eo aut ꝓfessioni ob-
uiet aut dignitati. ē vero q̄ salu
ti afferre queat. nā consideranti
duo hec simul rōnale mortaleqꝫ
is tibi exīde occurrit fruct⁹ vt ⁊
mortale qḋ i te ē rōnale hūiliet
⁊ rursū rōnale mortale cōfortet
qḋ neutrū neglectui erit hoi cir-
cūspecto. Si q̄ adhuc pn̄s consi
deranda req̇rit locus. tractabū-
tur infra: ⁊ forte vtilius ex patꝝ
collatiōe. nūc q̇s sis: ⁊ de quo sis
fact⁹: aduertēdū. Quāquam qḋ
dixi de quo id mihi ꝑtereunduꝫ
putē. tue poti⁹ relinquēdū agni
tioni. Illud dico idignū tibi ci-
tra ꝑfectū agere de tāta assūpto
ꝑfectione. quidni erubescas mi-
nimus iueniri i magnis: q̇ te re
cordaris magnū i minimis exti
tisse: non es oblit⁹ prime ꝓfessio
nis. nō excidit mēti q̄ subducta
est manui: sed ne affectui q̇dem
ip̄aꝫ ad singula tua ipia. iudicis
istituta hr̄e pre oculis: nō erit in
utile. Hec te ꝯsideratio: facit ho
noris ꝯtēptorē i honore ēt ipso.
Atqꝫ id magnū. nō recedat a pe
ctore: clipe⁹ est tibi vel a sagitta
illa. hō cū in honore esset. non in
tellexit. loq̄re ergo tibi. Abiect⁹
erā i domo dei mei. Quale ē hoc
de pauꝑe ⁊ abiecto leuari suꝑ gē
tes ⁊ regna: Quis ego aut q̄ do
m⁹ pr̄is mei: vt sedeā excelsis sub sedeam
limior. Sāe q̇ dixit mihi. Amice luc. 14.
ascēde suꝑi⁹: amicū fore fidit. Si
min⁹ inueniat: nō expedit q̇dem
Qui eleuauit: ⁊ dicet pōt. Sera
q̄rela. qm̄ eleuās allisisti me. n̄ ē
qḋ blādiat celsitudo. sollicitudo
maior illa discrimē: intendit hec
amicū ꝓbat. Huic accigamur. si
nolum⁹ cū rubor nouissimū locū
tenet. Fem̄ suꝑiorē dissimulat ne
q̇m⁹: sꝫ. n. ad q̇d oimodis attēdē
dū: n̄. n. ad dn̄andū opior. nā ⁊ ꝓ
pha cū similit leuaret audiuit. vt
euellas ⁊ destruas ⁊ disꝑdas. ⁊
dissipes. ⁊ edifices ⁊ plātes. Quid
hoꝝ faustū sōat. rusticani magis
sudoris scemate q̇dā. labor spe-

cial' expssus ē. Et nos igit vt mł-
tū sciam⁹ ꝺ nobis ipositū sēseri-
m⁹ misteriū. ñ dñiū datū. Nō suz
ego maioꝛ ꝓpha. ⁊ si forte par po
testate: sꝫ meritoꝝ nō ē cōpat io.
hec loq̄re tibi ⁊ doce te ipꝫ. q̇ ali-
os doces. Puta te velut vnū ali
quē ꝺ ꝓphis. An ñ sat̄ ad te: ⁊ ni
miū: Sꝫ gra ꝺi es id qꝺ es. quid:
Esto ꝙ ꝓpha. Nūq̇d plusq̄ꝓ pro
pha. Si sapis eris ɔtēt⁹ mensu-
ra: qm̄ tibi mēsus ē deus. Nā qꝺ
āpli⁹ ē: a malo ē. Disce exēplo ꝓ
phico psideꝛ. nō tā ad ipitādū q̄ꝓ
ad factitādū: qꝺ tp̄s req̄rit. Di-
sce sarculo tibi op⁹ esse ñ sceptro
vt op⁹ facias ꝓphe. Et q̇dē ille ñ
regnatur⁹ ascēdit: sed extirpatu
rus. Putasne ⁊ tu iuenias aliq̇d
elaboꝛandū i agro dñi tui: ⁊ plu
rimū. Nō plane totū emūdaꝛ q̇
de ꝓphe. aliq̇d filijs suis aposto
lis qꝺ agerēt reliquerūt. aliquid
ipsi parētes tui tibi. Sed nec tu
ad oē sufficies. Aliq̇d ꝓfecto tuo
relictur⁹ es successoꝛi: ⁊ ille alijs.
⁊ alij alijs vsq̧ i finē. Circa vnde
cimā deiq̧ hoꝛā oparij otij argu-
unt ⁊ mittūt i vineā. Añcessoꝛes
tui apostoli audierūt: qꝛ messis q̇
dē multa: oparij ꝟo pauci. Pꝛ-
nā tibi vēdicato hr̄ditatē. nā si fi
li⁹ ⁊ heres. vt ꝓbes heredē. euigi
la ad curā. ⁊ ñ otio toꝛpeas. ne ⁊
tibi dicat. q̇d h̄ stas tota die ocio
sus. Multo min⁹ i ućiri oꝫ. aut de
litijs resolutū. aut resupinū pom
pis. nil hoꝝ tibi tabule testatoꝛis
assignāt. sꝫ q̇d: Si illaꝝ tenoꝛe ɔ-
tēt⁹ sis curā poti⁹ hereditabis ⁊
opā: q̄ꝫ glīaꝫ ⁊ diuitias. Blādit
cathedra. Specła ē. Inde dniq̧
supintēdis: sonās tibi epi noie. ñ
dñiuꝫ: sꝫ officiū. Quidni leteris i
eminēti. vñ ꝓspectes oia. q̇d spe-
culatoꝛ. sup oia ɔstitueris: Enim
ꝟo ꝓspect⁹ iste ꝓcinctū parit nō
ociū. Qñ libet gloꝛiari: vbi ocia
ri nō licet: nec loc⁹ ē otio. vbi se-
dula vrget solicitudo oiuꝫ eccle
siaꝝ. nā q̇d tibi aliud dimisit scūs
apostol⁹. qꝺ hēo inq̇t: h̄ tibi do.
Quid illud. vnū scio. nō est auꝝ
neq̧ argētū. cū ipse dicat. argētū
⁊ auꝝ nō ē mihi. Si hr̄e ɔtingat
vteꝛ ñ ꝓ libitu. sꝫ ꝓ tpe. Sic eris
vtēs illis. q̄si ñ vtēs. Ipa q̇dē qꝺ
ad animi bonū spectat. nec bōa
sꝛ nec mala. Usus tñ hoꝝ bon⁹:
abusio mala: solicitudo peioꝛ. q̄-
st⁹ turpioꝛ. Esto vt alia q̄cūq̧ rōe
hec tibi vēdices: sꝫ ñ apostolico
iure. nec. n. tibi ille dare: qꝺ non
habuit. Qꝺ habuit h̄ dedit. so-
licitudinē vt dixi sꝛ ecclesias. nū
q̇d dñationē: Audi ipꝫ. nō dñan
tes ait i clero: sꝫ foꝛma fci gregis
Et ne dictū sola hūilitate putes.
nō ēt veritate: vox dñi ē in euan
gelio. Reges gentiū dñanꝛ eoꝝ
⁊ q̇ potestatē hñt sup eos bñfici
vocanꝛ. Et infert. Uos aūt ñ sic:
Planū ē: apostolis iterdicit̄ dña
tus. I. ergo tu ⁊ tibi vsurpaꝛ au-
de aut dñs apostolatū: aut apo-
stolic⁹ dñatū. Plane ab alteru-
tro ꝓhiberis. si vtrūq̧ siłr hr̄e vo
les. ꝑdes vtrūq̧. Alioq̇n nō te ex
ceptū illoꝝ numero putes: de q̄
bus querit deus sic. Ipsi regna

uerūt ꝛ ñ ex me principes extite-
rūt:ꝛ ñ cognoui eos.iā si regnaſ
sine đo iuuat.hēs gl'iam.ſʒ ñ apđ
deū.At si iterdictū tenem⁹.audia
m⁹ edictū.Qui maioꝛ est vr̄um
ait fiat sicut iunioꝛ.ꝛ q̄ ꝑcessoꝛ ē:
sic q̄ mistrat.Forma apostolica h̄
ē:dn̄atio interdicit indicit.mini-
stratio.Que ꝛ cōmēdat ipsi⁹ exē
plo legislatoris.q̄ secut⁹ adiūgit
Ego āt in medio vr̄m suʒ tanq̄ꝫ q̄
mistrat.Qui se iaʒ titulo hoc in
gloꝛiū putet:q̄ sc ꝑoꝛ dn̄s gloꝛie
ꝑsigniuit Merito paul⁹ gloꝛiat i
eo dicēs.Ministri xp̄i sunt ꝛ ego
Et addit.Ut min⁹ sapiens dico:
pl⁹ ego.In laboꝛib⁹ plurimis in
carce ib⁹ habūdāti⁹:i plagis su
pra modū:i moꝛtib⁹ frequenť.O
ꝑclarū ministeriū.Quo ñ id glo
riosi⁹ ꝑncipatu.Si gloꝛiari opoꝛ
tet.foꝛma tibi scōꝝ ꝑfigit aposto-
loꝝ ꝓponit gloꝛia.Parua ne ti-
bi illa videt.Quis mihi tribuat si
milē fieri in gl'ia scōꝝ.Clamat ꝓ
pha.Mihi āt nimis ho.sunt.a.t.
deus.ni.ꝯfoꝛ.ē ꝑn.eoꝝ.Clamat
apostol⁹.Mihi āt absit gl'iari ni-
si i.c.d.n.i.xp̄i.hoc gloꝛieris opto
sꝑ optie gn̄e gl'ie.qđ apostoli:qđ
ꝓphe delegere sibi:reliquere tibi
agnosce hr̄ditatē tuā i xp̄i cruce:
i laboꝛib⁹ plurimis.Felix q̄ dicer
potuit pl⁹ oib⁹ laboꝛaui.Gl'ia ē
ſʒ nil i ea inane.nil molle.nil resu
pinū.Si laboꝛ terret.merces iui
tet.vn⁹ q̄sq̄ꝫ.n.scđm suū laboꝛeʒ.
mercedē accipiet.Et si ille pl⁹ oi
b⁹ laboꝛauit.nō tn̄ totū elaboꝛa
uit.Et adhuc loc⁹ ē.Exi in agrū

dn̄i tui:ꝛ ꝯsidera quant̄ adhuc đ
veteri maledicto siluescat spinis
ac tribulis.Exi inquā in mundū
ager est.n.mūd⁹:isq̄ꝫ creditus ti
bi.Exi in illū non tanq̄ꝫ dn̄s.sed
tanq̄ꝫ villicus videre ꝛ ꝓcurare
vnde exigēdus es rōnem.Exi di
xerim quibusdā tue passib⁹ intē-
te solicitudinis.ꝛ solicite intētio
nis.neq̄ꝫ.n.ipsi q̄ iussi sunt ire in
oꝛbē:vniuersum oꝛbē circuierūt
presentia coꝛpis:ſʒ mentis proui
dentia.Et tu leua oculos quosdā
tue ꝯsiderationis ꝛ vide regiōes
si nō sunt magis sicce ad igneʒ q̄
albe ad messem.Quaʒ multe q̄s
putaueras fruges diligenter in-
specte vepres poti⁹ apparebūt.
Imo nec vepres q̄dē ānose:ꝛ ve
ternose arboꝛes sunt.Sʒ non ꝑ-
fecto fructifere:nisi foꝛte glandiū
aut siliquarū quas poꝛci mandu
cant.Quousq̄ꝫ occupāt terrā:nō
ne si exis ꝛ cernis ista.pudebit
otiosam iacere securiʒ pudebit si
ne cā falcē apostolicā accepisse.i
hūc quondā agrū ysac pr̄iarcha
exierat cū ꝑmo r̄becca occurrit ei
ꝛ vt scriptura hʒ exierat ad medi
tādū.ille ad meditādū:tu ad ex-
tirpādū egrediaris necce ē.tibi iā
ꝑcessisse meditatō dʒ tp̄s:faciēdi ꝑ
māib⁹.si nūc hesitaſ icipias.id q̄
dē sero.añ iuxta ꝯsiliū saluatoris
sedisse đbueras.añ estiasse op⁹ me
tiri vires:pōderasse sapiaʒ m̄rita ꝯ
passe.sūpt⁹ ꝯputasse v̄tutū.age gͣ
puta tp̄s putatōis adeē si tn̄ medi
tatōis ꝑuit.si coꝛ mouisti.mouē
da iā ligua mouēda ē ꝛ man⁹ acci

gere gladio tuo:gladio spūs:qđ ē
vbū dī:Glorifica manū ⁊ brachi
uz dextrū i faciēdo vīdictā in na
tionibꝰ.Increpatiões in populis
i alligādo.re.e.in.cō.et.nobi.in.
m.ferreis.Si h facis:honorificas
ministeriū tuū.⁊ ministrū te.Nō
mediocris iste ꝑncipatꝰ.Extur-
bare ē hoc malas bestias a t̄mi-
nis tuis.q̊ greges tui securi i pa-
scua educāt.Domabis lupos.sꝫ
ouibꝰ ñ dominaberis.Pascen-
das vtiqꝫ ñ ꝑmendas suscepisti.
Si bñ ꝯsiderasti q̇ sis:h te oporte
re facere ñ ignoras.Porro scien
ti ⁊ ñ facienti:pcm̄ est tibi.Nō es
oblitus vbi legeris.Seruꝰ sciēs
volūtatē dñi sui:⁊ ñ faciēs digna
plagis vapulabit multꝭ.sic ꝓphe
sic apostoli factitabant.Fortes
fuere i bello:ñ molles in sericis.
Si filiꝰ es apostoloꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ
⁊ tu fac simılit̄.Uēdica tibi nobi
le genus similibus.moribus:qđ
nō aliunde nobile q̄ꝫ morū inge
nuitate ⁊ fidei fortitudine fuit.ꝑ
hanc vicerunt regna:opati sunt
iustitiā:adepti sūt repromissiōes
chirrographū pr̄ne tue heredita
tis.qđ tibi euoluimꝰ:vbi ispitias
portionē substantie que te cōtin
git.Induere fortitudinē:⁊ here-
ditasti.Posside fidē.posside pie
tatē posside sapiam.sed sapia san
ctorū ipsa est timor dñi.⁊ habes
qđ tuū ē.habes sine ꝯfraudatiōe
itegrū pr̄nū fundū.preciosissimꝰ
fundꝰ virtus est.Bonꝰ fundꝰ hu
militas:i q̊ oē edificiū cōstructū
spūale crescit i tēplū scm̄ in dño.

Per hāc:nōnulli possidere etiā
portas inimicoꝝ.Que.n.ꝟtutū
eque pōt demonū debellare suꝑ
biā:tyrānidē hoium.Ceteꝝ cum
oī indifferenter ꝑsone hec sit:q̄-
dā turris fortitudinis a facie ini
mici:nescio quo pacto tamē vis
eiꝰ maior in maioribꝰ.⁊ in clario
ribꝰ clarior cōprobatur:Nulla
splēdidior gēma in omni ꝑcipue
ornatu summi pōtificis.Quo.n.
celsior ceteris:eo humilitate ap
paret illustrior ⁊ seipso.Arguar
forsitā.qđ ñ satꝭ primis explicitꝭ
partibus in scđas nescio quō sti
lus excurrerit describere īchoās
q̄lē te oporteat eē:cū necdū q̇s
sis plenꝰ expssisset Credo erube
scēs i sūmo positū apice videri
hoīeꝫ nudū:festinauit idūere isi
gnibꝰ suis.Absqꝫ his nēpe:eo ꝯ
formior q̊ illustrior parēs.Nun
q̇d pōt abscōdi ciuitatꝭ supra mō
tē posite ꝯsolatio aut lateꝛ sumꝰ
lucerne extincte suꝑ candelabꝝ
Simia i tecto:rex fatuꝰ in solio
sedēs.Et nūc audi cāticū meum
⁊ q̇dē minus suaue:sed salutare
monstruosa res.gradus sūmꝰ ⁊
animꝰ infimꝰ.sedes prima.⁊ vita
ima:ligua magniloq̄ ⁊ manꝰ oci
osa:ꝟmo multꝰ ⁊ fructꝰ nullꝰ vultꝰ
grauis ⁊ actꝰ leuis:igēs auctori
tas.⁊ nutās subtilitas.Admoui
speculū sedꝰ se i eo vultꝰ agnoscat
tu tuū gaude dissimilē iueniriꝭ.i
spice tū ⁊ tu.ne forte ⁊ si sit vnde
merito placeas tibi.ēt i q̊ debeas
displiceꝛ ñ desit.Uolo glorieris
testimonio ꝯscientie:sꝫ nō minꝰ vts

eodē ipso hūilieris. Rara vox nihil mihi ɔsci⁹ sū. Cautior i bonis
ambulas si ꝛ mala nō lateant.
Quāobrē vt dixi noueris te. vt i
ter angustias q̄ ñ desūt fruaris ɔ
scie bono. Magis āt vt scias q̇d
desit tibi. Nā cui ñ desit. Oia illi
desunt. qui nil sibi deeem putat.
Quid si summ⁹ pontifex sis. Nū
quid qꝛ sūmus pontifex. iō sum
m⁹. Infimū noꝛis eē si summuꝫ
putas. Qui sūm⁹. cui addi ñ pos
sit. Grauit̄ erras: si te ip̄ꝫ existies
Absit: nō tu te illis es. q̇ dignita
tes virtutes putāt. tibi añ expta
virt⁹ q̄ꝫ dignitas fuit. Augustis
relinq̇to illā sniam alijsq̄ꝫ qui di
uis coli honoꝛib⁹ nō timuerūt
verbi gr̄a nabucodonosoꝛ. ale
xādro. antiocho. herodi. Tu ve
ro ɔsidera nō ɔsumatione sum
mū te dici. sed cōparatione. Nec
me putes cōparationē dicer̄ me
ritoꝝ: sed ministroꝝ. Sic te existi
met hō vt ministꝝ xp̄i ꝛ qḋ absq̄ꝫ
p̄iudicio sanctitatꝭ cuiuspiā dixe
rim sūmū plane iter ministros.
Alias niti te ad sūmū veli: ñ pu
tare sūmū. aut velle putari añ q̄ꝫ
sis. Nā qūo ꝓficis. si iā sufficis ti
bi. Nō sit ꝓinde tibi. aut pigꝝ ve
stigare qḋ desit aut fateri qḋ d̄sit
decūdū. Loq̄re ꝛ tu voce añces
soꝛis tui: nō qḋ iā accepim aut iā
p̄fect⁹ sim. Et rursū. Ego me nō
arbitroꝛ cōpꝛehēdisse. Hec scia
sanctoꝝ: hec lōge ab illa que in
flat. hāc q̇ appōit: apponit ꝛ do
loꝛē. Sed doloꝛē hūc nēo vnq̄
sapiens subterfugit. Est quippe
medicinal' doloꝛ: p̄ quē stupoꝛ ī
le letal' ai duri ꝛ ipenitentis ex
cludit̄. Et iō sapiēs q̇ dicere po
tuit. Et doloꝛ me⁹ i ɔspectu meo
sp̄. nūc iā repetēde reliq̇e. si q̄ sūt
loci: a quo paulo añ diuertim⁹.
Age idagem⁹ adhuc diligētius
q̇s sis q̄ꝫ geras vꝫ ꝓ tp̄e p̄sonā in
ecclesia d̄i. q̇s es: Sacerdos ma
gnus. Sūm⁹ pōtifex. Tu pꝛiceps
ep̄oꝝ. tu heres apostoloꝝ. tu pꝛi
matu abel. gubernatu noe. p̄ri
archatu abꝛaā. oꝛdine melchise
dech dignitate aarō. auctoꝛitate
moysēs. iudicatu samuel. potesta
te petr⁹. vnctiōe xp̄s. Tu es cui
claues tradite cui oues credite s̄t
Sūt q̇dē ꝛ alij celi ianitoꝛes. ꝛ
gregū pastoꝛes. sꝫ tu tāto gl'iosi⁹
q̄nāto ꝛ differēti⁹ vtrūq̄ꝫ p̄ cete
ris nomē hereditasti. Hñt illi si
bi assignatos greges singuli. sin
gl'os tibi vniuersi crediti. vni vn⁹
Nec mō ouiū sꝫ ꝛ pastoꝝ. tu vn⁹
oiuꝫ pastoꝛ. Vñ id ꝓbē q̄ris ex
v̄bo dn̄i. cui. n. ñ dico ep̄oꝝ sꝫ ēt
apostoloꝝ sic absolute ꝛ idiscrete
tote commisse sunt oues. Si me
amas petre. pasce oues meas. q̄s?
Illi⁹ vel illi⁹ populos ciuitatis:
aut regiōis. aut certe regni. oues
meas iq̇t. Cui ñ planū ñ d̄signas
se aliq̄s. s. assignasse oīs. Nihil ex
cipit̄: vbi distinguit̄ nihil. ꝛ foꝛte
p̄ñtes ceteri ɔdiscipuli erāt. cum
cōmittēs vni vnitatē oib⁹ cōmē
daret i vno grege ꝛ vno pastoꝛe
scd̄ꝫ illud. Vna est colūba mea.
foꝛmosa mea p̄fecta mea. vbi vni
tas: ibi p̄fectio. Reliq̇ nūeri p̄fe

summus.

ctionē nō hn̄t:sed diuisionē recedētes ab vnitate. Inde ē qd aliȷ̄ singuli singulas sortiti sī plebes sciētes sacramētū. Deniqꝫ iacobꝰ q̇ videbaꝛ colūna ecclesie vna cōtētꝰ ē hierosolima. petro vniuersitatē cedēs. Pulchre vo ibi positꝰ ē suscitare semē defūcti frīs: vbi occisus ē ille. Nā dictus est frater dn̄i. Porro cedēte dn̄i frē q̇s se alꝛ igerat petri ꝓrogatiue. Ergo iuxta canōes tuos aliȷ̄ i partē solicitudinis. tu i plenitudiez potestatis vocatꝰ es. Alioꝝ potestas certꝭ arctatur limitibus. tua extendiꝛ ⁊ in ipsos q̇ potestatem sup alios accepūt. Nōne si cā extiterit tu eṗo celū claudeꝛ tu ipꝫ ab eṗatu dpōere. etiā ⁊ tradere sathāe potes. Stat ergo icōcassū priuilegiū tuū tibi. tā in datis clauibꝰ ꝙꝫ in ouibus cōmēdatis Accipe aliđ qđ nihilominꝰ ꝓrogatiuā ꝯfirmat tibi. Discipłi nauigabāt: ⁊ dn̄s appebat i littore qđqꝫ iocūdiꝰ erat i corpe rediuiuo. Sciēs petrꝰ qꝛ dn̄s est: i mare se misit: ⁊ sic venit ad ipꝫ aliȷ̄s nauigio ꝑuenientibꝰ. Quid istud Nēpe signū singularis pōtificiȷ̄ petri. ꝑ qđ nō nauem vnā. vt ceteri q̇qꝫ suā: sed seculū ipꝫ suscepit gubernandū. Mare. n. seculū est. naues ecclesie. Inde est qđ altera vice istar dn̄i gradiēs sup aquas. vnicū se xp̄i vicariū đsignauit: q̇ nō vni populo ſꝫ cūctis preeē deberet. Si q̇dē aq̄ multe: populi multi. Ita cū q̇sqꝫ cetorū habeat suā. tibi vna cōmissa ē grādissima nauis: facta ex oībꝰ ipsa vniuersaꝛ ecclesia toto orbe diffusa. En q̇s es: Sꝫ noli obliuisci ēt quid. Nā ⁊ ego nō sum oblitꝰ id me ꝓmisisse repetituꝝ in oportunitate. Quā oportūe cuꝫ eo q̇ es ēt qđ an̄ eras ꝯsideras. Quid dico eras: ⁊ nūc es. q̇d desina s itueri: qđ n̄ desisti eē. Vna sāe ꝯsideratio: q̇d fueris ⁊ q̇d sis nā q̇s sis factus. altera: nō oportet vt ista extūdat illā: i scrutinio tui: Es. n. vt dixi adhuc qđ eras. ⁊ nō minꝰ hoc es: ꝙ̄ qđ factꝰ es ꝓmo: forte ⁊ magis. Deniqꝫ illđ natꝰ es: mutuatus hoc: nō i hoc mutatꝰ. n̄ reiectū illud: sed istud adiectū: Tractemꝰ vtrūqꝫ simul. nā vt ꝓfatū me mēini collate ex inuicē ambe res vtiliores fiēt. dixi supra ꝯsiderāti q̇d sis. naturaꝫ occurrere. q̄ es homo. nā hō natꝰ es. Porro ꝑcunctāti q̇s ꝑsōe respondebitur nomē qđ est eṗs qđ q̇dē factꝰ nō natus es. Quid tibi hoꝝ videꝛ ad puꝝ esse tui ⁊ ad te ꝓncipaliꝰ ꝑtinere: qđ factꝰ an qđ natꝰ. nōne qđ natus. Hoc ergo cōsulo ꝯsideres maxie. qđ maxie es hoiem vꝫ qđ ⁊ natꝰ es nec mō q̇d natus ſꝫ ⁊ q̄lis natus oꝫ attendas si nō vis tue ꝯsiderationis fructu ⁊ vtilitate fraudari. Tolle ꝓinde nunc hereditaria hec ꝑizomata ab initio maledicta. Dirrūpe velamē folioꝝ celantiū ignominiā: nō plagam curantiū: Dele fucū fugacis honoris huiꝰ ⁊ male colorate nitorē glie vt nude nudū ꝯsideres. qꝛ

nud⁹ egressus es de vtero mȓis
tue. nūq̄d insulat⁹. nunq̄d micās
gēmis. aut florid⁹ sericis: aut co-
ronat⁹ pennis aut suffarcinatus
metall. Si cuncta hec veluti nu
bes q̄sdā matutiales velocit̄ trā
seūtes. ⁊ cito ptrāsituras dissipes
⁊ exsuffles a facie ꝯsideratōis tue
occurret tibi hō nud⁹. ⁊ paup̱ ⁊
miȝ ⁊ miȝabil. hō dolēs q̄ꝺ hō sit
erubescēs q̄ꝺ nud⁹ sit. plorās q̄ꝺ
nat⁹ sit. murmurās. q̄ꝺ sit. Hō na
t⁹ ad laborē. ñ ad honorē. Hō na
t⁹ ꝺ muliere. ⁊ ob hoc cuȝ reatu
breui viuēs tp̱e. ideoq̄ȝ cū metu re-
plet⁹ multis miserijs. q2 ⁊ p̱p̱ea cū
flatu ⁊ ꝺe multis q2 corp̱is ⁊ aīe si
mul. Quid. n. calamitate vacat:
nascēti in pcō. fragili corpore ⁊
mēte sterili. Uere ergo repletus
cui infirmitas corp̱is ⁊ fatuitas
cordis cumulat̄. traduce sordis
mortis addictiōe. Salubris copu
la. Ut cogitās te summū pontifi
cem attēdas pariter vilissimū ci
nerē ñ fuisse. sed esse. Imitet̄ cogi
tatio naturā. imitet̄ ⁊ q̄ꝺ digni⁹
est auctorē nature. sūma imaque
ꝯsotiās. nōne natura in persona
hois vili limo vite spiraclū colli
gauit: nōne auctor nature i sui p̱
sona ꝺbū limūq̄ȝ cōtēperauit. ita
tibi sume formā. tā de nr̄e ꝯcre-
tiōe originis q̄ȝ de sacramēto re
dēptōis: vt altus sedens: nō alta
sapiēs sis: sȝ humilia de te sētiēs
humilibusq̄ȝ ꝯsētiēs. Proinde si ꝯ
sideras quātus es. cogita etiam
q̄lis. ⁊ maxie. hec te sane ꝯsidera
tio tenet i te. nec a te auolat̄ sini

nec ābulare i magnis: neq̄ȝ i mi
rabilib⁹ sup̱ te. In te ꝯsisti. ñ ifra
deici. nō attolli supra. nō euadet̄
in longi⁹: nō extēdi i latius. Te-
ne mediū. si nō vis p̱dere modū
Loc⁹ medius tu⁹ ē. Mediū se-
des modi. ⁊ mod⁹ virtus. Oēm
extra modū habitationē. sapiēs
exiliū reputat. p̱pterea ñ ē illi ha
tare in longo. q̄ꝺ vltra modū sit
sȝ nec lato q̄dē q̄ꝺ extra sit porro
nec i alto vel imo. q̄ꝺ alterꝫ supra
alterꝫ ifra sit. deīq̄ȝ ⁊ lōgitudo ex
terminiū hr̄e solȝ. ⁊ dilatatio scis
surā. ⁊ altitudo ruinā. ⁊ p̱fundū
absortionē. Dico hec plani⁹. ne
me putes ex loq̄ que apostolus
cōprehēdere hortatur cū oibus
scīs. lōgitudinē. latitudinē. subli
mitatē ⁊ p̱fūdū q̄ꝺ alteri⁹ erit. ⁊
disputatiōis ⁊ tp̱is. nūc aūt lon-
gū dico. cū sibi homo lōgiorē p̱
mittit vitā. Latū cū i supfluas aī
m⁹ distendit̄ curas. Altū cū de se
plus p̄sumit: profundū cū se pl⁹
deicit. Qui ergo lōga sibi metit̄
tp̱a: nonne vere ingreditur iter
exterminij. trāsiēs vite terminos
p̱ductiori solicitudine: Inde est
q̄ꝺ hoies in p̄nti a sese exules p̱
obliuionē in alia p̱ inanē solici-
tudinē migrant secula: nō p̱fu-
tura imo nec futura. Sicr anim⁹
distinctus in multa. multis lace
retur curis necesse est. Nēpe im
moderata extēsio extenuatōeȝ ⁊
extēuatio nimia scissionē facit. id
ꝺo alta p̄sumptio. q̄d nisi ruino
sa p̄cipitatō ē: legisti nāq̄ȝ añ rui
nā exaltat̄ cor. q̄d e regiōe nimie

pusillanimitatis deiectio. ñ despe
rata quedaȝ absortio ē. In hanc
fortis nō deiicieť. Prudēs: lōgi
oris vite nō abducetur incerto
Modest⁹ moderabiť curas tēpe
rabit a supfluis. ñ deerit necessa
riis. Porro iust⁹ altiora se nō p̄
sumet: sed loquať cū iusto. Si iu
st⁹ fuero: nō leuabo caput. Tu er
go i hac ꝯsideratōe tui caute ani
bules ⁊ tota eq̇tate v̇seris. vt nec
plus v̇o tibi tribuas: nec pl⁹ iusto
parcas. Porro plus vero tribu
is: nō mō arrogādo tibi qđ non
hēs bonū sed ⁊ qđ hēs ascriben
do: Uigilāter discerne: q̄lis ex te
⁊ qualis sis munere dei: ⁊ nō sit
in spū tuo dolus. Erit aūt vbi fi
deliter partiēs tua tibi. ⁊ que sūt
dei deo. sine fraude resignes. Ex
te mala. bona a dño esse. psuasuȝ
tibi nō ambigo. Sane iter ꝯside
randū qualis sis: ⁊ qualis fueris
ad memoriā reuocādū. Cōferen
da posteriora priorib⁹. Profece
risne i virtute in sapia. in intelle
ctu. in suauitate moꝝ. an ab his
forte qđ absit d̄feceris Patiētior
sis: an ipatientior solito iracūdi
or. leuiorue: insolentior an hūili
or. affabilior. an austerior. exora
bilior. an difficilior. pusillior aio
an magnanimior. seuer⁹ magis
an pl⁹ solito dissolutis: timoratior
an forte fidētior q̄ȝ oȝ. Quā lat⁹
tibi patet cāpus: in hoc genere
ꝯsiderādi. Memoro ego pauca
veluti quedā seminaria ꝑferens
nō tñ ipse serens sed dans semē
serēti. Oȝ innotescat tibi ȝel⁹ tu
us: clemētia tua. discretio q̄ȝ mo
deratrix earūdē virtutū. q̄lis vȝ
in donādis iniuriis. q̄lis sis i vlci
scendis: q̄ in vtroq; ꝓuid⁹ mo
di. loci tpis obseruator. Prorsus
ꝯsideranda tria h̄ in vsu virtutū
haꝝ. ne non sint virtutes. si p̄ter
hec repiantur. Nēpe eiusmodi
nō natura virtutes. sed vsus fać
Nā ex se indifferētes esse noscū
tur. Tuū est aut abutēdo ⁊ ꝯfun
dēdo faceť vitia. aut bñ ordiate
ꝯvtēdo v̇tutes. Solēt discretio
nis oculo calligāte alteruṫ sibi
p̄ripe loca. terminos occupare.
Porro calliginis due sunt cāe:
ira ⁊ molior affect⁹. Is iudicii cē
surā eneruat. illa p̄cipitat. Quo
.n. ab altero nō piclitet. aut pie
tas ꝯmētie. aut ȝeli ṡctitudo. tur
bat⁹ p̄ ira ocul⁹. clementer nil i
tueť. suffu sus fluxa quadā ⁊ mu
liebri mollitie ai rectū nō videt.
Nō eris inocēs: si aut punias cū
cui forte parcēdū eēt: aut parcas
ei q̇ fuerat puniēdus. i tribulati
onibus quoq; qua' ē te iueneris
nolo dissimules. Si ꝯstantē i tu
is ꝯdolentē i alienis gaude. Re
cti cordis h̄. E regiōe puersissimi
si cū in ꝓpriis dep̄hendaris for
tasse ipatiēs. minime in alienis
tñ cōpatiēs sētiaris. Quid in ꝓ
spis. nihil ne est. qđ ꝯsideratiōeȝ
solicitet: Est vtiq;. si diligēť attē
das. q̄ȝ rar⁹ sp̄ extiterit. q̇ nō vel
modice in ꝓspitate aium relaxa
uerit. a sui custodia ⁊ disciplina
Qñ hoc incautis ñ fuit ad disci
plinā qđ ignis ad cerā. quod so

lis radi⁹ ad niuē vel glatiez. Sā
et⁹ dauid.sapiens salomon fuit.
sʒ blādiētib⁹ nimis scōis reb⁹ alt
ex pte alter ex toto ōsipuit. Ma-
gn⁹ q̇ incidēs in aduersa nō exci
dit.vel parū a sapia . nec minor.
cui psens felicitas si arrisit.ñ irri
sit. Quāq̃ facili⁹ inueneris.q̇ sa
pientiā retinuert ōria sibi fortūa
q̄ q̇ ꝓpitia nō ꝑdiderūt. Prefe
rēdus ille ꝛ magn⁹ ē. cui iter ꝓ-
spera saltē risus indecentior.aut
ſmo isolentior.aut imoderatior
cura vestis vel corꝑis ñ irrepsit.
Et si recte sapiēs hortat. sapiam
scribi i otio cauēdū ꝛ i otio otiuʒ
ē. Fugiēda proide otiositas.mat
nugarū.nouerca virtutū. Int se-
culares.nuge.nuge sunt i ore sa-
cerdotꝫ blasphemie. Interdū tñ si
incidāt ferēde fortassis.referēde
nunq̃. Magis iteruenīēdū cau
te ꝛ prudēter nugacitati.prūpē-
dū sane in seriū q̇d.qȯ ñ mō vtili
ter.sʒ libēter audiāt ꝛ supsedeāt
ociosis. Cōsecrasti os tuuʒ euāge
lio.talib⁹ iā apire illicitū . assue-
scer sacrilegiū ē. Labia sacerdotꝫ
ait custodiūt sciaʒ. ꝛ legē req̇rūt
de ore ei⁹.ñ nugas.pfecto.vel fa-
bulas. Verbū scurile qȯ faceti vr
bāitue noie colorāt.ñ sufficit pere
griari ab ore.pcul ꝛ ab aure rele
gādū.fede ad cachios moueris
fedi⁹ moues. Porro ōtraher an
detrahētē audire.q̇d horꝫ dāna-
bili⁹ sit nō facile dixeriʒ. De aua
ritia non est qȯ tuū fatigē intui-
tū.cū pecuniā tāq̃ paleā dicaris
habere. Nō ꝓrsus. non est qȯ ꝓ

illa timeat a iuditijs tuis. Sʒ est
qȯ ñ min⁹ sepe.nec noxie min⁹ i
sidiari iudicātibus solet. de quo
maxime q̇d i tua ōsciētia māeat
latere te nolim. Quid illud sit q̃
ris.acceptio ꝑsonarū.ñ parui te
reū peccati existies.si facies pec-
catorꝫ sumis.ꝛ ñ potius cās iudi
cas meritorū. Est iteʒ vitiū.cuius
si te imuneʒ sentis iter oēs quos
noui ex hijs q̇ cathedras ascēdūt
sedebis me iudice solitari⁹.quia
vaciter singulariterq̃ leuasti te
sup̄ te iuxta ꝓphaʒ. Facilitas cre
dulitatꝫ hec est.cuius calidissime
vulpecule magnorꝫ neminē com
ꝑi satꝫ cauisse ōsutias. Inde eis ip
sis ꝓ nihilo ire multe.inde innocē
tiū frequēs addictio: inde ꝑiudi
tia i absentes. Gratulor aūt tibi
nec.n.assentatōis apȯ te vereor i
currere notā.gratulor inquā ꝑsi- presidere
dere te vsq̃ adhuc absq̃ hor om
niū q̃rela multa:an ꝛ sine culpa
tu videris. Iā ad ea q̇ sub te sunt
ōsideratio intendēda. At alteri⁹
ꝑncipij hoc siq̇dem tuis occupa
tōnib⁹.ſmo breuior ōpetētior ē.

De ōsideratione liber tertius.

Inis superioris libri:
Huic ꝑncipiū ponit:
f Itaq̃ iuxta ꝓmissum
illius.ōsiderāda que
sub te sunt.que nā sint
illa.nō ē.qȯ a me q̃rendū putes.
optime Eugeni. recti⁹ fortasse q̃
nō sint queras. Orbe exeūduʒ ei
q̇ forte volet explorare que ñ ad
tuaʒ ptinēt curā. Parentes tui
destinati sunt ñ aliq̃s regiones.

ſʒ ipʒ debellaturi orbē. Jte i orbē
vniuerſū dictū ē illis. Jpſi ꝟo vē
dentes tunicas. emere gladios
ignitū eloquiū: ꝛ ſpūʒ vehemētē
arma potētia deo. quo ñ ꝑuene-
rūt victores īcliti: filii excuſſoꝝ.
quo nō ſagitte potētiū acute: cū
carbonibus deſolatoriis. ꝛ q̄dē i
oēm terrā exiuit ſ. e. ꝛ i f. o. t. v. e.
Penetrabāt ꝛ īcēdebāt ꝟba il-
la incēſa igni: quē dñs miſit i ter
rā. Occūbebāt ſtrenuiſſimi bel-
latores: ſʒ ñ ſuccūbebāt. triūpha-
bāt. ꝛ mortui. nimis ꝯfortatus ē
ꝑncipat⁹ eorū. ꝯſtituti ſunt prici
pes ſuꝑ oēʒ terrā. Eis tu ſucceſſi-
ſti i hereditatē. ita tu heres: ꝛ or-
bis hereditas. At q̄ten⁹ hec por
tio te ꝯtigerit. aut ꝯtigit illos: id
ſobria ꝯſideratōe penſandū. ñ. n.
ꝑ oēʒ reor modū: ſʒ ſane q̄dā te-
n⁹. Ut mihi videt̄ diſpēſatio tibi
ſuꝑ illū credita ē. ñ data poſſeſſio
Si ꝑgis vſurpare ꝛ hanc ꝯtradi
cit tibi q̄d dicit. Me⁹ ē orbis ter
rarū ꝛ plenitudo ei⁹. ñ tu ille: ð q̄
ꝓpha. Et erit oīs terra poſſeſſio
ei⁹. Xp̄s hic ē q̄ poſſeſſionē ſibi vē
dicat. ꝛ iure creatōis ꝛ merito re
dēptionis. ꝛ dono pr̄is. Cui. n. al
teri dcm̄ ē: Poſtula a me ꝛ da-
bo tibi gētes hr̄ditatē tuā. ꝛ poſ
ſeſſionē tuā t̄minos t̄re: Poſſeſ
ſionē ꝛ dñiuʒ cede huic. tu curaʒ
illi⁹ habe. Pars tua h̄: vltra ne
extēdas manū tuā. Quid inq̄s. ñ
negas ꝑeſſe: ꝛ dñari vetas? Pla-
ne ſic q̄ſi nō bñ ꝑſit qui preeſt in
ſolicitudine: nūquid nō ꝛ villa
villico ꝛ paru⁹ dñs ſubiectus ē

pedagogo: nec tñ ville. ille: nec
i ſui dñi dñs ē. ita ꝛ tu ꝑſis. vt ꝓ-
uideas. vt ꝯſulas: vt ꝓcures. vt ſ
ues. Preſis vt ꝓſis. Preſis vt fi
del' ſeru⁹ ꝛ prudēs. quē ꝯſtituit
dñs ſuꝑ familiā ſuā. Ad q̄d. At
des ill' eſcā in tpe. hoc eſt vt di-
ſpēſes nō imꝑes. Hoc fac. ꝛ dña
ri ne affectes hoiuʒ hō vt ñ dñet̄
tui oīs iniuſtitia. at ſat̄ ſuꝑq̄ ᵈid i
timatū ſupra: cū q̄s ſis diſputa-
retur. Addo tñ ꝛ hoc. nā nullū ti
bi venenū. nullū gladiū plus for
mido q̄ꝫ libidinē dñandi. Certe
vt mltū tibi tribuas: ſi mltū dece
pt⁹ nō es. nil te exiſtimas pl⁹ ac-
cepiſſe a magnis apoſtol'. recor
dar̄ nūc vocis illi⁹. ſapiētib⁹ ꝛ in
ſipiētib⁹ debitor ſū. Et ſi nō inde
bitā tibi cēſes. Hoc quoqꝫ ſimul
momēto ðbitoris moleſtū nomē
ſeruiēti potius q̄ꝫ dñanti ꝯgruēt̄
Seru⁹ i euāgelio audit. Quātū
ðbes dño meo. Ergo ſi te agno-
ſcis ſapiētib⁹ ꝛ iſipiētib⁹ nō dña
torē: ſed debitorē curandum ſuʒ
oꝑe tibi. ꝛ tota vigilantia ꝯſide-
rādū. q̄uō ꝛ qui nō ſapiunt ſapi-
ant. ꝛ q̄ ſapiunt nō deſipiant ꝛ q̄
deſipuere reſipiſcāt. At nullū ge
nus inſipiētie. infidelitate vt ſic
loquar iſipienti⁹. Ergo ꝛ infideli
b⁹ ðbitor es iudeis grecis ꝛ gē-
tib⁹. intereſt ꝓinde tua dar̄ oꝑā
quā poſſis. vt increduli ꝯuertan
tur ad fidē: ꝯuerſi nō auertant̄.
auerſi reuertant̄. Porro ꝑuerſi
ordinent̄ ad rectitudinē ſubuer
ſi ad ꝟitatē reuocent̄. Subuerſo
res iuictꝫ rōnib⁹ ꝯuincant̄ vt vel

emendent ipsi si fieri pōt: vel si n̄
perdāt auctoritatē facultatēq;
alios subuertēdi. non oīno ⁊ ab
hoc isipiētiū gn̄e pessimo tibi dis
simulādū. Dico āt hereticos sci-
smaticosq;. nā hi sunt subuersi ⁊
subuersores: canes ad ocisionē:
vulpes ad fraudē. erūt iq; huius
modi maxie tuo studio aut corri
gēdi ne ꝑeant. aut ne ꝑimant co
hercendi esto ꝯ iudeis. excusat tē
pus te. hn̄t terminū suū: q̄ ꝓueni
ri nō potuit. Pleuitudinē genti
ū ꝓire oportet. Sȝ de ipsis gēti-
b⁹ q̄d respōdes: imo q̄d tua ꝯsi-
deratio. respōdet tibi ꝑcunctanti
sic. Quid visū est ꝑfib⁹ ponere
metā euāgelio. v̄bū suspēdere fi-
dei. donec infidelitas durat. qua
rōne putam⁹ substitit velocit̄ cur
rens s̄mo. Quis prim⁹ inhibuit
hūc salutarē cursū. ⁊ illis cā for-
te: q̄ nescim⁹. aut necessitas po-
tuit obstitisse. nobis q̄ dissimulādi
rō est. qua fiducia. qua ꝯscientia
xp̄m nō vel offerim⁹ eis: q̄ n̄ hn̄t
An veritatē dei in iiustitia decie
mus. ⁊ q̄dē qn̄q; ꝑueniat gētiū
plenitudo necesse est. expectam⁹
vt in eas. incidat fides. Cui casu
credere ꝯtigit. qūo credent sine ꝑ
dicāte. Petrus ad corneliū. phi
lipp⁹ ad eunuchū missi sunt. ⁊ si
exēplū recenti⁹ querim⁹. augusti
n⁹ a beato Gregorio destinat⁹ ē
formā fidei tradere anglis. Et ꝯ
his tu ita tecū. Ego addo ⁊ de ꝑ
tinatia grecorū. q̄ nobiscū sunt: ⁊
nobiscū n̄ sunt iūcti fide. pace di

uisi: Quāq; ⁊ in fide ipsa clāudi
cauerint a semit̄ rectis. Et itē de
heresi q̄ clam pene vbiq; serpit.
apud aliquos sceuit palā. nā par
uulos ecclesie passiȝ ⁊ publice ꝯ-
glutire festiat. queris vbi sit hoc.
Uestri q̄ terrā austri tā sepe visi-
tāt. ecce hi sciūt. ⁊ possunt dicere
tibi. Eunt ⁊ redeunt ꝑ mediū il
lorū. aut transeunt secus. ⁊ quid
adhuc est illis egerint. necdū au
diuim⁹. Et forsitan audiuissem⁹.
nisi pre auro hispanie sal⁹ popu
li viluisset. Tuū ē ⁊ plage huic re
mediū prouidere. Sed est insipi
entia. q̄ ipsam quoq; iam prope-
modū. stultam fecit sapientiam
fidei. Qūo ⁊ ipsam catholicā pe
ne totam hoc virus infecit. nam
dum ⁊ in ipsa quiq; que nostra
sunt querimus. fit vt inuicem in
uidentes. inuicem prouocātes
exerceamur ad odia. animemur
ad iniurias. armemur ad lites.
cauillem⁹ ad dolos. ferāur ad de
tractiones. prorumpam⁹ ad ma
ledicta opprimamur a fortiorib⁹
opprimamus infirmiores. q̄ȝ di-
gne laudabiliter occupatur me
ditatio cordis tui aduersus tam
pestilēs insipientie genus. quod
corpus ip̄m xp̄i. que ē multitudo
credentiū occupasse consideras.
O ambitio ambitiētiū crux qūo
oēs torquēs omnibus places. nil
acerbius cruciat. nil molestius i
quietat. nil tamē apud miseros.
mortales celebrius negotijs ei⁹
An n̄ limia apostolorū pl⁹ iā ꝗbi

tio ꝙ deuotio terit. An ñ vocibꝰ
eiꝰ veſtrũ tota die reſultat palati
um. An ñ queſtibus eius tota le
gũ canonũꝫ diſciplina inſudat.
An nõ ſpolijs eius oĩs italica in
hiat iexplebili auiditate rapaci-
tas. Quid ita tua ipſiꝰ ſpũalia ſtu
dia non ſaltẽ intercidit ſed abſci
dit. quotiẽs ſcã ac fecũda tua ab-
orriri otia fecit inq̇etũ: ⁊ inq̇etãs
malũ. Aliud eſt qd̄ ab oppreſſis
appellat ad te. Aliud autẽ quod
ambitio in eccleſia per te regnat
mollit. Nec deeſſe illis. nec huic
aliq̃tenꝰ aſſentire oportet. Quaꝫ
vero inique fouet illa ſpnũtur illi
Utriſꝫ tñ debitor es: illis vt eri-
gas: iſtis vt reprimas. ⁊ qm̃ inci-
dit de appellationibus. proſequi
aliquatenꝰ ñ erit abre. Magno
in his ⁊ pio opus intuitu eſt: ne
qd̄ magna fuit neceſſitate ꝓuiſũ.
male vtẽdo reddat iutile. Mihi
videt ⁊ i multã poſſe eas deueni
re pernitiẽ. ſi nõ ſummo modera
mie actitent. Appellatur de toto
mũdo ad te: id quidẽ in teſtimo-
niũ ſingularis primatꝰ tui. At tu
ſi ſapis. nõ primatu gaudebis: ſꝫ
fructu. Apoſtolis dictũ ẽ. In hoc
nolite gaudere: qd̄ ſpũs ſubitiũt
vobis. Appellat ad te vt dixi: ⁊
vtinã tã fructuoſe ꝙ neceſſarie.
Utinã cũ oppſſus clamat ſentiat
oppſſor: ⁊ nõ ſupbiat ipius vñ i-
cendit paup. Quid taꝫ decoꝝ vt
ad inuocationẽ tui nois oppſſi
effugi[a]t: vſuti non refugiant. q̇d
e regione tã ꝑuerſaꝫ. tã recti alie
nũ: vt letet qui malũ fecit: ⁊ q̇ tu-
lit. inãiter fatiget. Inhũaniſſime
nõ moueris erga hoieꝫ cui illa-
te iniurie cumulauere dolorẽ: ⁊
labor itineris ⁊ dãna expẽſaꝝ. ſꝫ
nihilominus ignauiſſime in illũ
nõ moueris q̇ huic tot calamita
tũ partim auctor. partiꝫ extitit cã
Euigila hõ dei: cuꝫ hec ꝯtingunt
moueat miſeratio: moueat ⁊ idi
gnatio tua. Alterã leſo. alterã le
dẽti debes. Conſolet illo dãnoꝝ
reſarcitu ſuoꝝ ſatiſfactiõe iniuria
rũ ſiue calũniat. Cũ iſto ita agat
vt peniteat feciſſe: quod nõ timu
it facere. ⁊ nõ de penis innocens
rideat. Arbitror idem debere pa
ti illum qui ſine cã forte appella
uit. Formulã hanc iuſtitie ꝑfigit
tibi ⁊ diuine incõmutabilis rõ eq̇
tatis: ⁊ ni fallor ipſa appellatio-
nuꝫ lex: vt illicite vſurpata appel
latio nec ꝓſit appellanti nec ap-
pellato obſit. Ut q̇d. n. fruſtra fa
tigatus ſit homo. ꝙ plenum iu-
ſtitie vt ſeſe potius leſerit: qui vo
luit ꝓximũ. Appellaſſe iniꝙ. ini
quũ eſt iniq̃ ⁊ ipune. Iniquaruꝫ
appellat onũ fomes. Iniqua aũt
omnis appellatio: ad quaꝫ iuſti-
tie inopia ñ coegit. Appellare ñ
vt graues: ſꝫ ſi graueris licet. Ap
pellandũ a ſententia. ante ſenten
tiã improbe oĩno niſi ob manife
ſtum grauamen preſumitur ap-
pellatio. Qui igit non grauatus
appellat. liquet qr aut grauare i
tendit. aut tempus redimere. nõ
eſt autẽ ſuffugiuꝫ appellatio: ſꝫ re
fugiũ. Quantos nouimus appel
laſſe pulſatos: quo interiꝫ liceret

quod nunquam licet: Nonnullis etiam quo ad vixerunt licuisse appellationis suffragio nefaria scimus: ubi gratia incestum adulterium. Quale est hoc turpitud nisi procinari: quod vel maxime formidari a turpibus oporte bat. Quousque murmur universe terre. aut dissimulas. aut non adver tis? Quousque dormitas. quousque non evigilat consideratio tua ad tan tam appellationum confusionem. atque abusionem? Preter ius et fas: preter morem et ordinem fiunt. Non locus. non modus. non tempus. non causa discernitur: aut persona. Presumuntur leviter pas sim. plerumque et nequiter. Volentes malignari non est his potissimum terreri solebant. nunc terrori ipsi ex his magis fiunt. atque id bonis. Anti dotum versum in venenum: non mutatio dextra excelsi hec. Appellantur. boni a malis: ut non faciant bona: et sup sedent a voce tonitrui tui formi dantes. Denique appellantur episcopi. ne illicita audeant matrimonia sol vere. vel prohibere. Appellantur. ne rapinas. ne furta. ne sacrilegia. et que eiusmodi sunt punire vlatenus vel cohibere presumant. Appellantur. ne indignas et infames personas a sa cris officiis beneficiisve reppellere seu amovere queant. Quod tu invenis remedium morbo huic. ne quod repertum ad remedium fuit. reperiatur ad mortem? zelatus est dominus domum ora tionis factam speluncam latronum. Tu eius minister dissimulas. mi serorum refugium datum arma ini quitati: Videas preripi passim pertes oppressorum. et prorum pere ad appellandum non tam gravatos quam gravare volentes. Quid hoc ministerii: Tuum est considerare. non meum commentari istud. Et cur inquis male appellantibus veniunt ostensuri suam inocentiam. malitiam convictu ri. Dico quod dicere ad hoc solent. Nolumus vexari frustra. in curia esse qui proclivius faveant appel lantibus. foveant appellationes. Cessuris rome domi cedere satius. Fateor me non omnino decredere his. Quem das mihi in tam crebris ap pellationibus que hodie sunt. Qui pro expensis itineris vel nummum resti tuerit illi quem forte appellarit. Mirum vo si ita omnes et appellantes iusti et appellati rei vestro examine inventi sunt. Diligite inquit iustitiam qui iudicatis terram. Parum est iusti tiam tenere: nisi et diligas. Qui ti ment tenent. qui diligunt zelantur. Ama tor iustitie inquirit iustitiam. et pro sequitur eam. Porro omnes iniu stitias persequitur. nihil tibi et illis: qui appellationes venationes putant. Pudet elogii quod apud ethnicos iam vertitur in parabolam: duos movimus cervos pigues. Ut mitius loquar. plus facetie quam iustitie hic. Tu si amas iustitiam: appellationes non affectas. sed sustines. Verum tamen quid emolumenti affert ecclesiis dei. tua unius hominis iustitia: ubi sen tentia prevalet aliter affectorum. At isto loci illius erit. cum ceperint versari. que circa te sunt. Nunc vero non te existimes ociose vacare: considerationi huiusquam appella tiones ad legitimum si fieri potest

renoces vsuꝫ. Et si hinc mea q̄ra
tur vel potiꝰ curetur sniā: dico ap
pellationes. vt non cōtēnandas
sic nec vsurpandas oīno. Porro
hoꝝ quid insolētius censeā hab
facile dixerim. Nisi qđ vsurpatio
quandā videt inducere ɔtemptꝰ
necessitatē: ac per hoc forte acriꝰ
insecranda que amplius nocet.
aut non vere nocentior ē mala i
se in partu peior. nōne ipsa est q̄
ipsū ius quoqꝫ nature. aut exte-
nuat. aut exterminat: nā sepe re-
bꝰ etiā preciosissimis precij grām
nō mō demit. sed adimit. Quid
sacramentis acceptiꝰ. Usurpata
tn̄ ab idignis. idigneue tractata:
minime acceptant. Magis hēnt
dānationē: qr debitā veneratiōeꝫ
nō hn̄t. Fateor grande ⁊ genera-
le mūdo bonū esse appellatiōes.
idqꝫ tā necessariū q̄ꝫ solez ipsum
mortalibꝰ. Reuera q̄dā sol iusti
tie est ꝓdens ad redarguēs opa
tenebraꝝ. Prorsus fouēde ⁊ ma
nutenende sunt: sꝫ quas extorsit
necessitas n̄ calliditas adinuēit.
Usurpatorie sūt huiusmodi oēs
nō subuenientes in necessitate. sꝫ
opitulantes iniq̄tatiꝰ. Quidni ve
niāt in contēptū. Quanti vt tali
bus quoqꝫ defferrent: etiā de ꝓ/
prio cessere iure ne longo ⁊ casso
itinere fatigarent. Plures tn̄ sua
amittere n̄ ferētes appellatiōes
minꝰ oportunas ⁊ celsa noīa im
portunꝰ ɔtēpserūt. Dico aliquid
qđ ad rē pertinet exempli causa.
Quidaꝫ sibi publice despōsaue/
rāt vxorē. Adest dies celebris nu
ptiaꝝ. Parata oīa inuitati mul/
ti. Et ecce hō ɔcupiscens vxorem
proximi sui in vocē appellatiōis
inopinate ꝓrumpit. affirmans si
bi traditā prius: suam potius eē
debere. Stupet spōsus hebēt om
nes: sacerdos nō audet ꝓgredi:
frustratur oīs apparatꝰ ille. De-
scendit q̄sqꝫ in domū suam: suam
cenā manducaturꝰ: sponsa a mē
sa ⁊ thalamo sponsi suspendit q̄
usqꝫ roma reditū ē. Parasius cō
tigit hoc nobili galliarū ciuitate
sede regia. Rursū in ciuitate ea-
dē quidam sibi desponsata vxore
diē constituit nuptiarū. Interim
emergit calūnia dicentibus qui/
busdā non debere coniungi. Ad
iudiciū ecclesie causa delata ē. sꝫ
nō expectata snīa. Appellatuꝫ ē
sine causa sine grauamie solo fru
stratorie dilationis intuitu. At il
le sine ꝑdere q̄ pararat. siue dile/
cte tandiu frustrari cōsortio no/
lens. nihilominꝰ qđ proposuerat
ɔtēpta siue dissimulata appellati
one peregit. Quid illud qđ i āti
siodoris ecclesia nuper a quodā
adolescentulo presumptū est. nā
pe defūcto sancto epō volentibꝰ
clericis aliuꝫ vt moris est eligere
sibi: interuenit ille appellās: ⁊ ve
tans ne fieret quousqꝫ isset. ⁊ re/
disset ab vrbe. Cui tn̄ appellatio
ni nec ipse detulit. nam cū vide/
ret se cōtēnit tanq̄ꝫ qui irrationa
biliꝫ appellasset a scitis quos po/
tuit sibi tertia die post factam ab
aliis electionē fecit suā. Cū itaqꝫ
ex his ⁊ i numeris talibꝰ liqueat

nõ ex ꝯtemptu gigni vſurpatio-
né:ſ3 ex vſurpatiõe ꝯtéptũ vide-
ris tu q̇d ſibi velit. qȯ zelus ve-
ſter aſſidue pene vindicat illum
iſtá diſſimilat. Uis pfecti⁹ coher
cere ꝯtéptũ: cura i ipſo vtero peſ
ſime mfis pꝓcari germen neq̄
qȯ ita fiet ſi vſurpatio digna aia
aduerſiõe mulctet. Tolle vſurpa
tioné ⁊ ꝯtéptus excuſationé nõ
h3. Porro inexcuſabilitas auſũ
explodet. ñ ſit ꝓinde vſurpator
⁊ ꝯtéptor nullus erit: vel admo-
dum rarus. Bñfacis tu qȯ ap-
pellationũ negato ſuffragio imo
ſuffugio: multa remittas nego-
cia ad cognoſcétes. vel q̇ noſcet
ci:i⁹ poſſunt. Ubi.n. certior ac fa
cilior notio ibi deciſio tutior ex-
peditiorq3 eẽ põt. q3 plenũ gr̃e:
qȯ multoꝝ quoq3 ꝑ hoc ⁊ labori
bus parcis ⁊ ſũptibus. At quib⁹
ſi credas id tibi oĩmodis atten-
dendũ. Poterá multa de eodé
addet his: ſ3 memor ꝓpoſiti mei
cõtentus interim occaſioné de-
diſſe. ad alia tráſeo. ⁊ primu3 qȯ
occurrit minime tráſeundũ reor
Prees ⁊ ſingulariter. Ad quid
Eget tibi dico ꝯſideratione. nun
quid vt de ſubditis creſcas? neq̄
q3 ſ3 vt ipſi de te. Principé te cõ
ſtituerũt. ſ3 ſibi nõ tibi. Alioquin
quo pacto te reputas ſuꝑiorem
his a quibus bñficiũ mendicas?
Audi dñm. Qui poteſtaté hñt
ſuꝑ eos benefici vocant. At iſtȯ
de his qui foris ſunt. Quid ad
nos? Tu mendaciter diceris ſi ñ

tam bñficus eſſe q3 beneficiis pre
eſſe intédas. Parui deiectiq3 ai
eſt de ſubditis: non profectum q̄
rere ſubditorum. ſed queſtum ꝓ
prium. In ſummo preſertim om
nium: nihil turpius. Quam pul
chre magiſter gentium parétes
filijs. nõ filios debet cenſuit the
ſaurizare parétibus: nõ imedio-
cris glorie vox illa identidé ipſi
us nõ requiro datũ: ſed fructum
At iam tráſeamus ⁊ hinc ne q̇s
morá in his meam auaritie in te
notá interpretetur. Quáq3 lon-
ge a te ſit in libro ſecũdo teſtat⁹
ſum: ſciens quanta ⁊ in quanta
tua neceſſitate reſpueris. Ad te
ꝓinde ſcripſerim iſta. non ꝑꝑ te.
Nempe qȯ tibi ſcribitur: ſoli ꝓ-
deſſe ñ decet. Hic loc⁹ auaritiá
carpit. a q̊ vitio imunis ſatis tua
opinio eſt. an ⁊ opus tu videris
Uidim⁹ tñ vt oblata a pauꝑib⁹
taceam: que tangere non adq̇e-
ſcis. germanicos detumuiſſe ſac
cos: ſed pretio non maſſa. Argé
tum reputatum eſt fenum: ſum-
marij non leuiati ſarcinis: onu-
ſti nihilomin⁹ repatriát vel inui
ti. noua res. quando hacten⁹ au
rum roma refudit. Et nũc roma
noꝝ conſilio id inchoatum non
credimus. Duo venerũt ambo
locupletes: ⁊ ambo rei. Siqui-
dem vnus Mágũtinus: Colo
niéſis alter: alteri gr̃a grati red-
dita eſt. Alter idign⁹ credo cui
gr̃a redderet audiuit. Cum q̄li
veſte intraſti: cũ tali egredieris.

O vocē magnificā:vocez ꝓ2ſus
apoſtolice libertatis: quid min⁹
ab illa hec habuit pecunia tua te
cū ſit in ꝑditionē? Niſi ꝙ in illa
plus zeli:i iſta plus modeſtie ſo·
nuit:quid ille de tranſmarinis ꝑ
tibus pene a finibus terre terra
ꝛ mari currēs p2o epiſcopatu ſu
is ꝛ alienis facultatibus rurſus
emendo:Jam enim emerat p2i⁹
Tulit multa:ſꝫ retulit nō oia tñ:
Incidit miſer in man⁹ alias:Ac
cipere ꝙꝫ dare potētio2es:Bene
feciſti tuas in vtroqꝫ ſeruans in·
noxias:nec imponerē .ſ.ābitioſo
nec ſupponere iniquo māmone
acquieſcens:Nō ſic a paupe epi
ſcopo ꝯtinuiſti:dās qᵒ daret ne
immunificuſ notarek:accepit clā
qᵒ palā dedit:Sic de tuo ſaccu-
lo ꝯſultū eſt:verecūdie viri: Sic
quoqꝫ curie mo2ē gerēs tuo be-
neficio inuidiā declinauit co2ꝝ q̇
diligūt munera :nō potes abſcō-
dere ꝛ factū nouimus ꝛ perſonā
Audire grauat:Et ego eo liben
tius p2edico:quo tu id moleſti⁹
audis:Si tibi ſic expedit: ꝛ mi-
hi ſic:tam nō opo2tet xp̄i glo2iā
me ſilere ꝙꝫ nec te querere tuā ꝛ
ſi ꝑgis murmurare adhuc rñde
bit tibi ex euāgelio:quāto eis p̄
cipiebat:tanto plus p̄dicabāt di
centes: Bene oia fecit: Audi ali
ud.ſi tñ aliud:Ad idem eni fo2-
taſſis:pertinere quis dicat. Tua
ꝯſideratio viderit hoc. Mihi vi
dek nō longe a vero diſſentire.q̇
id fo2te inter auaritie ſpecies lo
candū putauerit.Ego vero illi⁹
aut ſpēm eſſe aut ſpēm hr̃e non
negauerīꝫ . Sāe intereſt tue ꝑſe
ctiōis ꝛ malas res ꝛ pariter ſpēſ
deuitare.In altero ꝯſcie: in alte
ro fame conſulis. Puta tibi nō
licere ꝛ ſi alijs fo2taſſe liceat:q̇c-
quid male fuerit colo2atū.Dēi-
qꝫ interroga maio2es tuos ꝛ di-
cent tibi. Ab omni ſpecie mala
abſtinete vos.Sane miniſter do
mini dñm imitetur:q2 ipſe ait.q̇
mihi miniſtrat me ſequatur. Et
hēs de illo. Dñs regnauit deco
rē induit dñs fo2titudinem. Tu
quoqꝫ eſto fo2tis i fide deco2us i
glo2ia:ꝛ p2obaſti te imitato2em
dei.Fo2titudo tua fidutia fidelis
ꝯſcie:deco2 tuus ſplendo2 bone
opinionis.Jta queſo iduere fo2-
titudinem:ꝛ.n.gaudiū dñi fo2ti
tudo tua.Po2ro ſpē tua ꝛ pul-
ch2itudine tua.nihilomin⁹tanꝙꝫ
ꝓp2ia ſimilitudine delectak.Jn-
ducere veſtimētis glo2ie tue.veſti
re duplicib⁹quibus domeſticos
ſuos fo2tis illa mulier iduere cō
ſueuit.non ſit in ꝯſcia nutans in
firmitas modice fidei nō ſit in fa
ma neuus male ſpeciei:ꝛ veſtiri
duplicib⁹ꝛ gaudebit ſponſus ſu
per ſponſā aiaꝫ tuaꝫ: ꝛ gaudebit
ſuꝑ te deus tuus. Miraris quo2
ſum hec ignarus vſqꝫ adhuc.q̇d
dicere veli:non te tollo diutius
Murmur loquo2 ꝛ querimoniā
eccleſiaꝝ:Truncari ſe clamitant
ac demēb2ari. Uel nulle vl' pau
ce admodū ſūt q̇ plagā iſtā aut
nō doleāt aut ñ timeāt.Queris
quā:Subtrahunk abbates ep̄is

epi.archiepis.archiepi patriarchis
siue primatibus. Bona ne spes
hec. Mirum si excusari queat vel
opus. Sic factitādo ꝓbatis vos
hr̄e plenitudinē potestatis. sed
iustitie forte nō ita. Facitis hoc qr
potestis. sz vtrum ⁊ debeatis q̄stio
ē. Honorum ac dignitatū grad⁹ ⁊
ordines q̇buscꝫ suos seruare. po
siti estis nō iuidere. vt quidā no
strorum ait. Cui honorē honorem:
Spūalis homo ille q̇ oīa diiudi
dicat. vt ipse a nemine diiudicet
oē opus suum trina quadā ɔsi-
deratiōe ꝑueniet. Primū q̇dez
an liceat: deinde an deceat. po-
stremo an expediat. naz ⁊ si ɔstet
i xp̄iana vbicꝫ philosophia ñ de
cere nisi qḋ lz. nō expedire nisi
qḋ decet ⁊ licet nō ɔtinuo tñ oē
qḋ licet. decere aut expedire ɔse-
quens erit. Age aptem⁹ si possu
mus tria ipsa opi huic. At qūo ñ
indecēs tibi volūtate ꝓ lege vti
⁊ qr nō est ad quē appelleris. po
testatem exercere negligere rō-
nem: Tu ne maior dño tuo. qui
ait nō veni facere volūtatē meā.
Q̄cꝫ nō minus deiecti q̄ꝫ elati ai
est veluti rōnis exptē. non ꝓ rō-
ne. sed ꝓ libitu agere nec iudicio
agi. sed appetitu. Quid tā besti
ale: Et si indignū cuius vtēti rō
ne viuere vt pecus. q̇s i te recto
re oium tantā ɔtumeliā nature
honoris iniuriā ferat: Sic dege
nerādo qḋ absit generale obpro
briū fecisti propriuz tibi. Homo
cū in honore esset nō itellxit cō-
parat⁹ est iumentis insipientib⁹
⁊ similis fact⁹ est illis. Quid tñē
tā indignū tibi q̄ꝫ vt totū tenēs:
nō sis ɔtētus toto: nisi minutias
q̄sdā atcꝫ exiguas portiōes ipsi
us tibi credite vniuersitatis. tancꝫ
non sint tue satagas nescio. qūo
adhuc facere tuas: Ubi ēt me-
minisse te volo parabole nathā
de hoie. q̇ centū oues hñs vnā q̄
erat paupis ɔcupiuit. Huc quo
cꝫ. veniat factū imo facin⁹ regis
achab: q̇ rex sūmā tenebat. ⁊ vnā
vineā affectauit. Auertat deus a
te qḋ ille audiuit occidisti ⁊ pos-
sedisti. nolo autē pretēdas mihi
fructū emancipatiōis ipsi⁹ nul-
lus est. n. nisi qḋ inde epi insolen
tiores: monachi ēt dissolutiores
fiūt. Quid qḋ ēt paupiores. In-
spice diligenti⁹ taliū vbicꝫ liber
tinorum ⁊ facultates ⁊ vitas: si nō
pudenda admodū ⁊ tenuitas in
his: ⁊ in illis secularitas inuenit
Matris noxie libertatis gemia
soboles hec. Quidni peccet licē
tius vagū: ⁊ malū liberum vulgus
cū nō sit q̇ arguat: Quidni licē-
tius quocꝫ spoliet ac depredet i
ermis religio. cū non sit q̇ defen
dat: Quo. n. refugiū illis: nūq̇d
ad epos dolētes iniuriā. Ridēti
bus ꝓfecto aspiciūt oculis: siue
que faciūt mala siue que patiunt
Que demū vtilitas in sanguine
isto. Vereor ne illa q̄ꝫ in ꝓpha
cōminatus est de⁹? ille inquiēs
in iniq̇tate sua morieт: sanguinē
autem eius de manu tua req̇raz
Si enim ⁊ extollitur qui subtra
hitur: ⁊ cui subtrahitur vtrit qui

ſubtrahit q̄uo innocēs: Paꝝ eſt
inuolum⁹ ignē. Audi aptius.
Si is. q̇ murmurat ſ꞉ aiam mor
tuus eſt: qui inſtigat q̄uo viuit:
Q̄uo non re⁹ mortis amboꝝ ⁊
ſue pariter: q̇ gladium dedit vn̄
ambo morerent᷑: Hoc ē qḋ dixe
ram occidiſti ⁊ poſſediſti. Adde
qḋ q̇ audiunt ſcandalizātur. indi
gnantur detrahunt ⁊ blaſphe
mát: hoc ē vulnerant᷑ ad mortez
Nō bona ē arbor faciēs fructus
tales. inſolētias. diſſolutiōes di
lapidatiōes. ſimultates. ſcādala
odia: qḋq꞉ magis dolendum in
ter eccleſias: inimicitias graues
ꝑpeteſq꞉ diſcordias. Uides quā
ver⁹ ſit ſermo ille: oīa mihi licēt:
ſed nō oīa expediūt. Quid ſi for
te nec licet: Ignoſce mihi: n̄ faci
le adducor licitū ꝯſentire qḋ tot
illicita parturit. Tūc dēiq꞉ tibi li
citū cenſeas ſuis eccleſias muti
lare mēbris ꝯfundere ordinē: ꝑ
turbare terminos q̊s poſuerunt
pr̄es tui. Si iuſticie ē. ius cuiq꞉
ſuar̄ ſuū auferre cuiq꞉ ſua iuſto
q̄uo poterit conuenire: Erras: ſi
vt ſūma ita ⁊ ſolam inſtitutam a
deo veſtrā apoſtolicā poteſtatez
exiſtimas. Si hoc ſētis: diſſentis
ab eo q̇ ait. Non ē poteſtas niſi
a deo. Proinde qḋ ſequit᷑. q̇ po
teſtati reſiſtit: dei ordinatiōi reſi
ſtit: ⁊ ſi principalit᷑ ꝓ te facit: nō
tn̄ ſingulariter. Dēiq꞉ idē ait: oīſ
aīa poteſtatibus ſublimioribus
ſubdita ſit. Nō ait ſublimiori tā
quā in vno. ſed ſublimiorib⁹ tan
quā i multis. Nō ergo tua ſola
poteſtas a dn̄o: ſūt ⁊ mediocres
ſūt ⁊ inferiores. Et q̄uo quos de
us cōiunxit nō nō ſunt ſeparādi
ſic nec quos ſubiūxit ꝯparandi.
Monſtꝝ facis: ſi manui ſubmo
uens digitū facis pēdere ḋ capi
te ſuꝑiorē manui brachiū colla
teralē. Tale ē ſi in xp̄i corꝑe mē
bra aliter locas q̄ꝫ diſpoſuit ip̄e.
Niſi tu putas aliuꝫ eſſe q̇ poſuit
in eccleſia quoſdā q̇dem apoſto
los. quoſdā aūt ꝓphetas. alios
ꝟo euāgeliſtas: alios doctores ⁊
paſtores. Ad ꝯſūmationez ſcōꝝ
in opus miniſterij in edificatio
nem corporis xp̄i. Atq꞉ hoc cor
p⁹ quod tibi ipſe paulus ſuo ve
re apoſtolico figurās eloq̇o ⁊ ca
piti ꝯuenientiſſime aptans totuꝫ
ex eo cōpactū ꝓhibet ⁊ ꝯnexum
ꝑ oēm iuncturā ſubminiſtratio
nis ſm̄ oꝑationē in mēſurā vni
uſcuiuſq꞉ mēbri: augmētū corpo
ris faciēs i edificationē ſui in ca
ritate. Nec vilem reputes formā
hanc q꞉ in terra eſt: exēplar h꞉ e
celo. Neq꞉. n. filius pōt facere q̇c
q̄ꝫ niſi que viderit pr̄em facientē
preſertim cū ei ſub moyſi noīe di
ctū ſit. Uide oīa facias ſm̄ exem
plar quod tibi in mōte monſtra
tum eſt: viderat hoc q̇ dicebat.
Uidi ciuitatē ſcām hieruſalē no
uā deſcendentē de celo a deo pa
ratā. Ego. n. ꝑꝑ ſimilitudinez di
ctum reor: quod ſicut illic ſera
phi ⁊ cherubin ac ceteri q̇q꞉ vſq꞉
ad āgelos ⁊ archāgelos: ordinā
tur ſub vno capite deo: ita ḣ quo
q꞉ ſub vno ſūmo pōtifice prima

tes vł patriarche archiepi. epi p̄-
sbyteri vel abbates. ꝛ reliq̄ in hūc
modū. Non ē paruipendendū
qđ ꝛ deum hēt autorem: ꝛ de ce-
lo ducit originē. Qđ si dicat eps
nolo eē sub archiepo aut abbas.
nolo obedire epo: hoc de celo nō
est. Nisi tu forte angelorū quem-
piā dicentē audisti. nolo sub ar-
changelis esse: aut ex alio quoli-
bet inferiorū ordinū aliquē nō fe
rentē subesse cuiq̃ nisi deo. quid
inquis: ꝓhibes dispēsare: non sꝫ:
dissipare. Non sum tam rudis vt
ignorē positos vos dispēsatores:
sed in edificationē non in destru
ctionē. Deniq̃ querit inter dispē
satores vt fidelis quis inueniatur
Ubi necessitas vrget. excusabilis
dispēsatio ē. Ubi vtilitas ꝓuocat
dispēsatio laudabilis ē. Utilitas
dico cōmunis nō ꝓpria. Naꝫ cū
nihil horū est nō plane fidelis di
spēsatio: sed crudelis dissipatio ē
Nō nulla tñ monasteria sita in
diuersis epatibus qđ specialius
ptinuerint: ab ipa sui fundatione
ad sedem apostolicā pro volun-
tate fundatorū quis nesciat. Sꝫ
aliud est qđ largitur deuotio: ali
ud qđ mollit ambitio impaciēs
subiectiōis. ꝛ hec dicta đ his. Su
pest vt generaliter sup vniuersuꝫ
ecclesie statum vigilet ꝯsideratio
tua: si plebes clerici: si clerici sa-
cerdotibus: si sacerdotes deo in
ea q̄ oportet hūilitate subiecti fi-
unt si in monasterijs ꝛ religiosis
locis: seruet ordo: vigilet discipli

na: si sup praua opa ꝛ dogmata
cēsura ecclesiastica vigeat: si flo-
reāt vinee honestate: ꝛ scimonia
sacerdotū: si flores fructus par-
turiāt obediētia fideliū populo
rū. si demū vr̃a ipsoꝝ apostolica
mādata ꝛ istituta ea q̄ dignū est
sollicitudine obseruētur. ne q̇d
in agro dñi tui: aut neglectu in-
cultū: aut fraude surreptū inue-
niat. Posse inueniri ne dubites
Mihi in ꝓmptu ē. vt multa ꝛ in
numera ꝑtermittā q̇ passim ne-
glecta iacēt. nōnulla ēt ex his q̄
plantauit dextera tua conuulsa
mōstrare. Nōne os tuuꝫ in Re
mensi ꝯcilio subiecta capitula ꝓ
mulgauit: Quis ea. tenet: Quis
tenuit: Falleris: si teneri putas. si
ñ putas: ipse peccasti: aut statuēs
q̇ non tenerent: aut qđ nō tenen
tur dissimulās. Precipimus isti
vt tam epi q̃ clerici neq̃ in sup-
fluitate seu in honesta varietate
coloꝝ. aut figura vestiū: neq̃ i tō
sura intentiū quoꝝ forma ꝛ exē-
plū esse debēt. offendāt aspectuꝫ
sed potius ita in suis actib⁹ erra
ta ꝯdēnent ꝛ amorē innocentie
ꝯuersatione demōstrēt. sicut di-
gnitas exigit clericoꝝ ordinis.
Qđ si moniti ab episcopis suis
īfra quadraginta dies nō obtem
perauerint: ecclesiasticis bñficijs
eorūdem pontificum auctorita-
te priuent. Episcopi vero si p̄fi
xāpenam: irrogare neglexerint
qꝛ inferiorum culpe ad nullos
magis referende sunt: quam ad

desides negligẽtesq; rectores:tá
diu ab officio põtificali abstieát
dõec penã a nobis ꝯstitutá cleri
cis sibi subiectis iponant. Illud
ét duxim⁹ adnectendú: vt nullus
i archidiaconuꝫ. vel decanú. nisi
diacon⁹ ⁊ ꝑsbyter ordinet. Archi
diacõi vo decani ⁊ ꝑpositi ꝙ ifra
ordines ꝑnoiatos sunt. si inobe/
diẽtes ordinari cõtepserit. hono
re suscepto ꝑuentur. ꝓhibem⁹ át
ne adolescẽtibus. vel ifra sacros
ordines. ꝯstitutis: sed ꝙ prudẽtia
⁊ vite merito clarescũt ꝑdicti cõ
cedant honores. Uerba tua hec
tu sanxisti: ꝙd effectui mancipa
tũ: Adhuc adolescentes. Adhuc
ꝙ infra sacros ordines sunt i ec/
clesia ꝓmouent. Qd ad primuꝫ
capitulũ ꝑtinet. luxus vestiũ in/
terdict⁹. sed ñ restrictus. pena di
ctata: sed minime secuta est. Iaꝫ
q̃rtus annus est: ex quo datum
mandatũ audiuim⁹: ⁊ néiné ad
huc clericoꝝ priuatũ bñficio. néi
né epoꝝ suspẽsũ ab officio luxius
at luctu amarissimo dignũ. qd se
cutũ est. quid hoc: Impunitas i
curie soboles: insolẽtie mr. radix
ipudentie transgressionũ nutrix
Et beatus si omni satagas cura
maloꝝ oium primã parenté ca/
uere incuriá. Sed ad hoc tu opá
dabis. Et núc leua oculos tuos
⁊ vide: si nõ eq̃ vt pri⁹. pellicula
discolor sacꝝ ordineꝫ decolorat
si nõ eque vt pri⁹ fissura enormis
pene iguina nudat. Solent dice
re. Nũ de vestib⁹ cura est deo: ⁊
non magis de moribus. At for/
ma hec vestiũ. deformitatis men
tium ⁊ moꝝ idiciũ é. Quid sibi
vult qd clerici alid eé. alid vide
ri volũt: Id ꝙdem minus castuꝫ
minusq; sinceꝝ. Népe habitu mi
lites: q̃stu clericos: actu neutrũ
exhibẽt. Nã neq; vt milites pu/
gnãt. neq; vt clerici. euangelizát
Cui⁹ ordinis sũt: Cũ vtriusq; eé
cupiũt: vtrũq; deserũt vtrũq; ꝯfũ/
dũt. Unusq̇sq; inq̇t in suo ordie
resurget. Isti i quo: An ꝙ sine or
die peccauerũt: sine ordie ꝑibũt
Aut si sũme sapiens de⁹ vaciter
credit a sũmo vsq; deorsũ nihil i
ordinatũ relinquere. credo ordi
nãdos vbi nullus ordo: sꝫ sempi
ternus horror inhitet. O miserá
dam sponsam talibus creditam
paranimphis: ꝙ assignata cultui
eius proprio retinere q̃stui non
verentur. Non amici ꝓfecto spõ
si. sed emuli sunt. Et de his satis
que sub te sunt ⁊ si non ad mate/
rie copiam que est multa nimis
certe ad id quod proposui ego.
Uiscenda iam que circa te sunt
sed ad ea ostium nobis quartus
liber aperiet.

De cõsideratiõe liber quartus

I mihi pleni⁹ inno/
tuisset amãtissime eu
geni priora q̃liter ac
ceptaris: scdꝫ hoc vl
fidẽtius in reliquuꝫ
ꝓcessissem vel cautius. aut certe
substitissem oio. núc vero quia
ob locoꝝ distãtiá. id minime dat
nõ mireris si ꝓdit exilior sermo
anceps verecunde fateor ad me

diū veniēs. Primis itaq̧ ꝯside ratiōis partib⁹ libris ꝓorib⁹ per tractatis in manib⁹ ē de his ad- dere q̄ circa te sūt. Et ipsa q̄dem sub te sed quo ꝓpriora eo ipor- tuniora tibi nēpe corā posita in curiā nō admittūt: nō dissimula tionē nō obliuionē. Vehemēti⁹ vrgēt. turbulētius irruūt. veren dū ne obruāt. Circa eiusmodi q̄ꝫ sobria ꝛ itenta ꝯsideratione op⁹ sit ꝓprio te expimēto edoctū satꝫ nō ambigo: Alioq̄n si nō cauta oportūaq̧ interueniat ꝯsidera- tio occupatio ꝯtinuabiꝫ. ꝛ vexa tionis nō erit modus. ꝛ solicitu dis nō erit finis: nō tps vacuū nō liberꝝ corꝑl⁹ laboris ꝛ min⁹ vtilitatꝫ. Dico aūt instantia illa tua quotidiana: ab vrbe a curia dōestica ecclesia tua. hec iq̄ꝫ cir ca te sūt clerus ꝛ popul⁹ tu⁹ cui spāliter episcoparis: ac ꝑ hoc spe cialis cure teneris debitor. Hi q̄ q̧ q̄ tibi quotidie assistūt senio- res populi. orbis iudices ꝛ qui itē de dono ꝛ mensa tua sūt ca- pellani: cubicularij: ministri q̄q̧ diuersis ōputati offitijs i obseq̄ū tui. hi te familiari⁹ visitāt freq̄n ti⁹ pulsant molestius sollicitant hi sunt q̄ non verenꝫ suscitare di lectā. ꝛ anī q̄ꝫ ipsa velit: Et ꝓmo q̄dem clerū illū ordinatissimum eē decet ex quo ꝓcipue in omnē ecclesiā cleri forma ꝓcessit: De- inde oē qd̄ ꝑperā agiꝫ te pūte id tibi turpius. Interest glīe scitatꝫ tue vt quos ꝓoculis habes: ita ordinati. ita sint informati. qua tenus toti⁹ honestatis ꝛ ordinis ipsi speculū. ipsi sint forma: Inue nianꝫ ꝓcceteris oꝫ expediti ad of ficia. idonei ad sacramēta ad ple bes erudiēdas soliciti: circūspe cti ad sese custodiēdos i oi casti- tate. Quid de populo loq̄r: Po pulus roman⁹ est nec breui⁹ po tui. nec expſſius tā totū apire de tuis parochiāis qd̄ sētio: Quid tā notū secul'. q̄ꝫ ꝓteruia ꝛ ceruī cositas romanoꝝ: Gēs iusueta paci. tumultui assueta. Gēs ini- micis ꝛ itractabil' vsq̧ adhuc sub di nescia nisi cū n̄ valet resistere. en plaga: tibi icūbit cura hec. dis simulare nō licet. Rides me for sitā: fore icurabilē ꝑsuasus. Noli diffidere. curā exigeris: n̄ curatio nem. Deniq̧ audisti. curā illius habe. ꝛ n̄ cura vel sana illū: Ve rū dixit q̄dā. nō ē i medio sꝑ rele uaꝫ vt eger. At meli⁹ ꝓpono de tuis tibi. Paulus loq̄tur. plus oibus laboraui: nō ait. plus oi- bus ꝓfui. aut plus oibus fructifi caui: verbū insolēs religiosissime vitās. Alias aūt nouerat hō quē docuit de⁹. q2 vn⁹ q̄sq̧ scōm suū laborē accipiet. nō scōm ꝓuen- tū: Et ob hoc in laborib⁹ potius q̄ in ꝓfectibus gloriandū puta uit sicut alibi q̄3 hēs ip3 dicentē in laborib⁹ plurimis. ita q̄so fac tu qd̄ tuū est. nā de⁹ qd̄ suū est sa tis absq̧ tua solicitudine ꝛ āxie- tate curabit. Plāta riga. fer cu- rā. ꝛ tuas explicuisti ꝑtes. Sāe i

cremētū vbi voluerit.dabit deus
ñ tu.Ubi forte noluerit.tibi ꝺpit
nihil dicēte scriptura. Reddet
de⁹ mercedē laboꝝ scōꝝ suorum
Secur⁹ labor:quē nullus valet
euacuare defect⁹.Et hoc dixeris
absqꝫ ꝓiuditio diuie potētie ⁊ bo
nitatꝭ.Scio induratū coꝛ populi
hui⁹ sed potēs est deus ꝺ lapidi
bus istis suscitare filios habrae.
Quis scit si ꝯuertat ⁊ ignoscat.ꝯ
uertat ⁊ sanet eos:Sꝫ ñ ē ꝓposi
ti mei dictare deo.q̇d facere ꝺbe/
at:tibi vtinā possim que oꝫ ⁊ ꝑ/
ut oꝫ suadere.aūt locus dubius
⁊ scrupulosa incidit disputatio.
Nam vbi adoꝛiar dicere qꝺ sen/
tio:video satis q̇d imiet. Clama
bitur insuetū:nā iustū negari nō
poterit.Ego vero ne isuetū q̇dē
assenseri.Nēpe assuetū fuisse scio
ac ꝑ hoc i dissuetū potuisse vēire
sꝫ ñ redire i isuetū. An ꝺo assue
tum q̇s neget:qꝺ ꝯstat ñ mō ali/
qñ factū:sꝫ aliqñ factitatū. q̇d il
lud sit dicā:⁊ ñ ꝓderit.Cur:qꝛ ñ
placebit satrapis:plus maiesta/
ti ꝙꝫ veritati fauētibus.Fuerunt
añ te q̇ se totos ouib⁹ pascendis
exponerēt:pastoris opere ⁊ noie
gloꝛiātes:nil sibi reputātes idi/
gnuꝫ.nisi ꝙ saluti ouiū obuiare
putarent ñ q̄rētes q̇ sua sūt:sꝫ im/
pēdētes.Impēdere curā:impē/
dere sūbstātiā:ipēdere ⁊ seipsos
Uñ vn⁹ illoꝝ.Et ego ait.supim/
pēdar ꝓ animabus vestris.Et tā
ꝙꝫ dicerēt:nō venim⁹ ministrari
sꝫ ministrare.Ponebāt quotiēs

opoꝛtuisset sine sūptu euāgeliū.
Un⁹ erat de subditꝭ q̄st⁹. vna pō
pa vnaque voluptas. si qūo eos
possēt ꝑare dño plebē ꝑfectā.id
oimodis satagebant.ēt in multa
ꝯtritione coꝛdis ⁊ coꝛꝑis: in la/
boꝛe.⁊ erūna.i fame ⁊ siti.i frigo
re ⁊ nuditate.Ubi nūc ꝯsuetudo
hec subijt dissimilis valꝺ:lōge in
aliud mutata sūt studia: ⁊ vtinā
ñ in peius.Cura tñ ⁊ anxietas ⁊
emulatio ⁊ solicitudo fateoꝛ ꝑse
uerāt.Trāslata hec nō imutata.
Testimoniū vobis ꝑhibeo:quod
nec substātieꝑ citꝭ.ñ magis ꝙꝫ añ
Diuersa aūt hec locatio: dissimi
litudinē facit. Magna abusio:
pauci ad os legis latoꝛis:ad ma
n⁹ oēs respiciūt.ñ imerito tñ.oē
papale negotiū ille agunt. Quē
dabis mihi de tota maxia vrbe q̇
te i'papā recepit ꝓcio seu spe ꝓcij
ñ interueniēte:Et tūc potissimuꝫ
volūt dñari.cū ꝓfessi fuerint ser/
uitutē.fideles se spōdent vt opoꝛ
tuni⁹ fidentibus noceāt. Et hoc
ñ erit ꝯsiliū tibi a q̊ se arcendos
putēt:ñ secretū q̊ se ñ ingerant.
Sistāte ꝓfoꝛib⁹ quoqꝫ illoꝝ mo
rā vel modicā fecerit ostiari⁹ ego
tūc ꝓ illo eē nolo: ⁊ nunc expire
paucis:noueri ne ⁊ ego aliquate
n⁹ moꝛes gētis.Añ oia sapiētes
sūt vt faciāt mala:bonū aūt face
re nesciunt.hi inuisi terre ⁊ celo
vtriqꝫ iiecere man⁹:ipij in deum
temerarij in scā seditiosi i iuicem
emuli i vicinios.inhumani i ex/
traneos.quos neminē amantes

amat nemo:ꝛ cū timeri affectāt
ab oib⁹:ois timeant necesse ē.hi
sūt q̇ subesse.nō sustinent.pꝛeesse
nō noꝛunt.supioꝛib⁹ infideles i-
ferioꝛibus ipoꝛtabiles.hi inuere
cūdi ad petendū.ad negādū frō
tosi.Hi ipoꝛtūi vt accipiāt. inq̇e
ti donec accipiāt:ingrati vbi ac
cepint.Docuerūt liguā suā grā
dia loq̇.cū opent exigua.largissi
mi ꝑmissoꝛes:ꝛ pcissimi exhibito
res.blādissimi adulatores ꝛ moꝛ
dacissimi detractoꝛes.Simplicis
simi dissimulatoꝛes:ꝛ malignissi
mi ꝓditoꝛes.Excurrim⁹ vſꝫ huc
pleni⁹ te atqꝫ exp̄ssi⁹ admonēdū
putātes hoꝝ q̄ circa te sūt in hac
parte iā ad oꝛdinē recurramus.
Quale est qꝺ de spolijs ecclesiaꝝ
emuľ q̇ dicūt tibi euge euge:pau
peꝝ vita i plateis diuitū seminaƭ
Argentū micat in luto. accurriƭ
vndiqꝫ tollit illud ñ paupioꝛ. sꝫ
foꝛtioꝛ.aut q̇ foꝛte citi⁹ p̄currit.a
te tñ mos iste . vel potius moꝛs
ista ñ cepit.in te vtinā d̄sinat.Sꝫ
reliq̄ ꝓseq̄mur.inter hec tu pa-
stoꝛ ꝓcedis deaurat⁹ tā mľta cir
cūdat⁹varietate. Oues q̇d capi
unt si audirē dicē.d̄monū magis
q̄ ouiū pascua hec.s. sic ractita-
bat petrus:sic paulus ludebat.
Vides oēꝫ ecclesiasticū ꝫelū fer-
uere sola ꝓ dignitate tuēda.ho-
noꝛi totū daƭ.scitati nihil. aut pa
rum.Si cā req̇rente paulo sum
missius agere.ac socialius te hre
ceptaueris.absit inquiunt: non
decet.tēpoꝛi non congruit.maie

stati nō ꝯuenit. quā geras perso
nā attendito.De placito dei vlti
ma mētio est pꝛo iactura salutis
nulla cūctatio.Nisi quod subli-
me est.hoc salutare dicam⁹.ꝛ qꝺ
gloꝛiā redolet.id iustum.Jta oē
humile pꝛobꝛo ducitur inter pa
latinos.vt facili⁹ qui esse. q̄ꝫ qui
apparere humilis velit inueniaƭ
Timoꝛ dñi simplicitas reputaƭ.
ne dicam fatuitas: Virum circū
spectum ꝛ amicum ꝓpꝛie ꝯscien
tie:calūniantur hipocritā. Poꝛ
ro amatoꝛē quietis ꝛ sibi iterdū
vacantē inutilem dicunt. Quid
ergo tu : Euigilas ne adhuc ad
istos.q̇ circundederunt te laq̇is
moꝛtis:Queso sustie paulisper ꝛ
suppoꝛta me.Jmo da veniā non
tā temere q̄ timide hec loquēti.
Emuloꝛ te emulatōe bona ꝛ vti
nā q̄ꝫ vehementi tam vtili.Scio
vbi habitas icreduli ꝛ subuerso-
res sunt tecū.Lupi non oues sūt
talium tamen tu pastoꝛ. Vtilis
consideratio qua foꝛte inuenerīs
quomodo si fieri possit: conuer-
tas eos ne ipsi subuertant te.
Quid diffidimus posse reuerti ī
oues.eq̇bus verti i lupos potue
rūt.Hic hic nō parco tibi:vt par
cat deus. Pastoꝛē te popꝰlo hu
ic certe aut nega aut exhibe.Nō
negabis?ne cuius sedē tenes. te
neget heredem. Petrus hic est.
qui nescitur pꝛocessisse aliquan-
do vel gemmis oꝛnatus vel seri
ptis.nō tect⁹auro.nō vect⁹equo
albo.nec stipat⁹milite:nec circū

strepētib⁹ sept⁹ministris. Absq
his tñ. credidit satis posse ipleri
salutare mādatū. si amas me pa
sce oues meas. In his successisti
ñ petro. sed ꝯstantino. Cōsulo to
lerāda pro tpe. nō affectanda. ꝑ
debito. Ad ea te potius inuito:
quoꝝ te scio debitorē. ꝛ si purpu
ratus. ꝛ si deaurat⁹ incedēs non
est tñ qꝺ horreas operā curāue
pastoralē. pastoris heres. nō est
qꝺ erubescas euangeliū. ꝙꝗ. si
volēs euāgelizes iter apostolos
q̊dē ēt gloria est tibi. Euāgeliza
re: pascere ē. Fac op⁹ euāgeliste
ꝛ pastoris op⁹ iplesti. Dracones
inq̊s me mōes pascere: ꝛ scorpio
nes: ñ oues. Propterea inq̄ ma
gis aggredeꝛ eos: sꝫ v̊bo ñ ferro
Quid tu denuo vsurpaꝛ gladiū
tēptes quē semel iussus es pōeꝛ
i vaginā. quē tñ q̊ tuū negat nō
satis mihi videꝛ attēdere v̊bum
dñi dicētis sic. Cōuerte gladiū
tuū i vaginā. Tuus ergo ꝛ ipse:
tuo forsitā nutu: ꝛsi nō tua māu
euaginād⁹. Alioq̊n si nullo mō
ad te ꝑtineret ꝛ is. dicētib⁹ apo-
stolis: ecce gladij duo hic. nō rñ
disset dñs. satis est. sed nimis est.
Vterq ergo ecclesie ꝛ spiritualis
scilicet gladi⁹ ꝛ materialis. sꝫ is
q̊dē ꝓ ecclesia. ille v̊o ꝛ ab eccle
sia exercēd⁹. ille sacerdotꝭ: is mi-
litꝭ māu: sꝫ sāe ad nutū sacerdotꝭ.
ꝛ iussū iꝑatoris. Et de hoc alias.
Nunc vero arripe illū: q̊ tibi ad
feriendū creditus est. ꝛ vulnera
ad salutē. si nō oēs. si nō vel mul
tos. certe quos possis. ñ sū inq̊s
melior q̄ pr̄es mei. Quē illorū
domus exaspans. nō dico. audi
uit. sꝫ nō irrisit. Jō tu insiste ma-
gis. si forte audiant ꝛ q̊escant. in
siste ꝛ resistētibus. dicendo hec.
forte nimis dicar. nūc nostra illa
vox. ista oportune iportune. hūc
si audes: nimiū appellato. Pro
phe precipiꝛ. clama ne cesses ad
quos nisi ad sceleratos ꝛ pcōres
Annuntia inq̊t populo meo sce
lera eoꝝ: ꝛ domui iacob pcā eoꝝ
Prudēter aduerte. ꝛ sceleratos
ꝓhiberi ꝛ populū dñi. Puta de
ijs idē. Etsi scelerati ꝛsi iniq̊. vīd
ne audias. qꝺ vni ex his meis ñ
fecisti. nec mihi fecisti. Fateor
populū istū extitisse vsq adhuc
dura frōte: ꝛ indomito corde. sꝫ
vtꝝ ēt indomabili. nescio vnde
liq̊do scire possis. Pōt fore: qꝺ
necdū fuit. Si diffidis tu. sꝫ apꝺ
deū nō erit ipossibile omne v̊bū
si dura frōte sūt. durato ꝛ tu ecō
tra tuā. nil tā duꝝ. qꝺ duriori nō
cedat. Dñs ad ꝓphetam. Dedi
frontē tuā duriorē frōtib⁹ eorū.
Vnū ē qꝺ te absoluit. si egisti cū
populo illo: vt possis diceꝛ. Po
pule me⁹ q̊d tibi debui facere ꝛ
nō feci: si sic fecisti nec ꝓfecisti. ē
demum qꝺ facias ꝛ qꝺ dicas.
Exi de vr caldeoꝝ: ꝛ dicito quia
oꝫ me ꝛ alijs ciuitatibus euāge-
lizare. Puto nec penitebit exilij
orbe ꝓ vrbe cōmutato: Venia-
mus ad collaterales ꝛ coadiuto
res. Hi seduli tibi hij itimi sunt.

Quãobrẽ si bõi sunt tibi potissimũ sunt: si mali eque plus tibi. ne te dixeris sanũ dolentem latera. h est ne te dixeris bonũ malis innitenté. Aut si bonꝰ sis. bõitas tui solius quẽ fructũ afferre põt. Sicut in supiore libro dixisse me memini. quid inq̃ emolumenti affert ecclesijs dei. tua vnius hõis iustitia si snia preualet aliter affectoꝝ. Sed nec tuta tibi tua bonitas obsessa malis. nõ magis q̃ sanitas vicino serpéte. nõ est quo te subducas malo intestino. ⁊ e regione bonũ domestici. eo ampliꝰ quo sepius iuuat. Sꝫ siue leuent siue grauent. cui rectiꝰ imputandum. q̃ tibi. qui tales aut elegisti aut admisisti: nõ de oĩbus dico. nam sunt quos nõ elegisti. sꝫ ipsi te. At potestaté nõ habét. nisi q̃ tu eis. aut tribueris. aut permisis. Ad idé ergo reuertimur. Tibi imputa q̃cquid patieris ab eo. q̃ sine te potest facere nihil. His exceptis. de cetero nõ incõsiderate vt vides eligédi q̃q̃ seu colligédi sũt in opꝰ ministerij huius. Tuuꝫ é vndecũq̃ vocare ⁊ asciscere tibi. exéplo moysi. senes nõ iuuenes. sed senes nõ tam etate. q̃ moribꝰ. quos tu nosti. qꝛ senes populis sunt. An ñ eligendi de toto orbe. orbé iudicaturi. sane huic negotio. ñ se ingerat rogãs. Consilio. nõ prece agédũ é. Sunt q̃ necessario a nobis rogãtũ. aut extorquet importunitas aut necessitas meref. At istud in his q̃ nostra sunt. Ubi aũt nõ licet qd volo facere. q̃s locꝰ rogantĩ. nisi forte q̃ me rogat. h rogo. vt qd vult hoc liceat mihi. ⁊ non magis vt velim. Aliꝰ p alio. aliꝰ forte ⁊ p se rogat. Pro q̃ rogaris. sic susceptꝰ. Qui ipse rogat p se. iã iudicatꝰ é. nec interest p se an p aliũ q̃s roget. Clericũ curiã frequẽtanté q̃ nõ sit de curia. ad idé noris ptinere ambientiũ genus. Adulanté ⁊ ad palatiuꝫ cuiusq̃ loquenté vnũ de rogãtibꝰ puta. ét si nihil rogauerit. Scorpioni nõ é in facie qd formides. sed pungit a cauda. Si ad taliuꝫ blãditias. cor tuũ vt assolet molliri senseris. memineris scriptuꝫ. Ois hõ primũ bonũ vinũ ponit cũ aũt inebriati fuerint. tunc id qd deterius est: Pari pondere estimaueris eiꝰ humilitaté qui timet. ⁊ eius q̃ sperat. Uiri callidi ⁊ dolosi pprũ eé solet. tũc pretédere hũilitaté. cũ aliq̃d obtinere voluerit. De q̃libꝰ dicit scriptura. Est q̃ se humiliat neq̃ter: ⁊ interiora eiꝰ plena sunt dolo: De vobis ipsis summe snie huiꝰ euidés ac familiare exéplũ. quãtos quos supplices admisistis. postmodũ sustinuistis graues. isolentes. ꝯtumaces rebelles. qd q̃ deꝫ interiꝰ malũ tegũt principia. posteriora pdũt. Uerbosulũ adolescété. ⁊ studenté eloquẽtie cũ sapiẽtie sit inanis. nõ aliud q̃ iustitie hosté reputes. Pro hmõi falsis fratribus. dicit tibi magister: manꝰ cito néĩni iposueris. Excluso itaq̃ vniuerso h pestiléti gñe

hoīuz:cure tibi maxīe sit itrodu-
cere tales q̊s postmodū introdu
xisse ñ peniteat. Turpe ē tibi sepi
us retractaꝛ qȯ feceris: ⁊ iuditiū
tuū frequēter piclitari nō decet.
Diligēter ꝓinde oē qȯ fatiēduz
erit tracta apȯ te:⁊ cū hijs q̇ te di
ligūt. Tracta āt añ fcm̃ qꝛ post fa
ctū sera retractatio ē. Sapientis
ꝯsiliū ē oīa:fac cū ꝯsilio.⁊ pᵒ fcm̃
nō penitebis. Ex h̄ tibi ꝑsuade q̇
admittēdi sūt difficile i curia pos
se ꝓbari.⁊ iȯ si fieri pōt viros ꝓba
tos oportere deligi ñ ꝓbandos.
nos i mōasterijs oēs fcipimᵒ.spe
meliorādi. At curia bonos facili
us recipe:ꝙ facē ꝯsueuit. Qȯ si
plures i ea ȯfecisse bonos ꝙ̃ ma
los ꝓfecisse ꝓbauimᵒ:q̄rēdi sāe q̇
hᵒ nec defectᵒ timeaꝛ nec ꝓfectᵒ
opteꝛ:vtpote iā ꝑfectj. Itaq̧ ñ vo
lētes:neq̧ currentes assumito:sȝ
cūctātes:sȝ renuētes. etiā coge il
los ⁊ ꝯpelle itrare. In talibᵒ vt
opinor req̇escet spūs tuᵒ:q̇ ñ sūt
atrite frōtis:sȝ ȯecūdi:sȝ timorati
ꝑter dñz timeāt nihil nihil sperēt
nisi a deo. Qui aduētantiū:ñ ma
nᵒ attēdāt.sȝ necessitates.q̇ stent
viriliꝛ ꝓ afflictis ⁊ iudicēt in eq̇-
tate ꝓ māsuetis terre.qui sint cō
positi ad mores:ꝓbati ad sancti
moniā parati ad obediētiaȝ mā-
sueti ad patiētiā:subiecti ad disci
plinā.rigidi ad cēsuraȝ.catholici
ad fidē.fideles ad dispēsationē.
ꝯcordes ad pacē.ꝯformes ad vni
tatē. qui sūt i iuditio recti.i ꝯsilio
ꝓuidi:in iubēdo discreti.i dispo
nēdo industrij.in agēdo strenui:
in loquēdo modesti. in aduersi-
tate securi.in ꝓsperitate deuoti.
in zelo sobrijs.i misericordia ñ re
missi.i otio ñ otiosi. in hospitio ñ
dissoluti:i ꝯuiuio non effusi.in cu
ra rei familiaris nō anxij. aliene
nō cupidi.sue nō ꝓdigi.vbiq̧ ⁊ i
oibus circūspecti.qui legatiōe ꝓ
xp̄o fungi quotiens opᵒ erit.nec
iussi renuant. nec ñ iussi affectēt
qui qȯ ȯecunde excusāt. obstina
tius nō recusent.q̇ missi post auꝝ
nō eant.sȝ xp̄m sequanꝛ q̇ questū
legationē nō existiment nec req̇
rāt datū.sed fructū.qui regibᵒ io
hāuez exhibeāt.egyptijs moysen
fornicātibᵒ finees.heliā idolatris
heliseuz auaris.petrum mētienti
bᵒ.pauluz.blasphemātibᵒ nego
tiantibus xp̄z.q̇ vulgos nō sper-
nant.sȝ doceāt.diuites non pal-
pent.sȝ tereant.pauperes nō gra
uent.sȝ foueant.minas ꝑncipū ñ
paueant: sed ꝯtēnant.qui nō cū
turba intrent.nec cum ira exeāt:
q̇ ecclesias non spolient.sȝ emen
dent.qui marsupia non exhauri
ant:sed corda reficiant.⁊ crimina
corrigant. Fame ꝓuideant sue.
nec inuideant aliene.qui orandi
studiū gerant ⁊ vsum hēant: de
omni re orationi plus fidant. ꝙ̃
sue industrie vel labori.quorū in
gressus pacificus.modestᵒ exitus
sit.quoꝝ sermo edificatio.quorū
vita iustitia.quoꝝ ꝑsentia grata
quorū memoria in benedietiōe.
qui se amabiles prebeant.ñ ver-
bo.sȝ ope reuerendos exhibeāt.
sed actu nō fastu.q̇ humiles cuȝ

humilib⁹: ꝛ cum innocentib⁹ innocẽtes: duros dure redarguant malignãtes coherceant. reddãt retributionẽ superbis. qui nõ de dote vidue ꝛ patrimonio crucifixi se vel suos ditare festinẽt. gratis dãtes qd gratis acceperunt. gratis faciẽtes iudiciũ iniuriaꝫ patiẽtibus. vindictã in nationibus. icrepatiões i populis. Qui d tuo deniqꝫ spiritu illorũ instar septuagita moysi accepisse cernant. p quẽ siue absentes. siue presentes cõtẽdãt placere tibi. placere do Qui ad te redeant fatigati q̃dem. sed nõ suffarcinati. Simul ꝛ gloriantes non qd curiosa seu preciosa q̃ꝫ terraꝝ attulerũt: sed qd reliq̃rint pacẽ regnis. legeꝫ barbaris. quietẽ monasterijs. ecclesijs ordinẽ. clericis disciplinaꝫ. deo populum acceprabil em. sectatorẽ bonoruꝫ operũ. Dignũ reor ad me diũ venire factum dulcis memorie. Martini nostri. nosti h: sꝫ an memineris ignoro. Js cardialis presbyter functus aliq̃n legatiõe in datia tam pauper remeauit. vt pene expensis ꝛ equis deficientibus vt perueniret florentiã. Jbi eps loci donauit ei equũ quo pisas vsqꝫ vbi eram⁹ tunc peruect⁹ est. Posi triduum credo secut⁹ eps. erat. n. illi causa cũ aduersario. ꝛ agendi aderat dies. cepit requirere suffragia amicorum. Cũqꝫ per singulos solicitaret ventũ est ad martinuꝫ. fidutia erat maior in illo qui nõ posset imemor esse recẽtis bñficij. Tũ martinus. Decepisti me inquit. nesciebã tibi imminere negotiũ. Tolle equũ tuũ. ecce in stabulo est. ꝛ hora eadẽ regnauit illi. Quid dicis mi Eugeni. nõne alterius seculi res est redisse ligatũ de terra auri sine auro. transisse per terram argenti. ꝛ argentũ nescisse. donũ insup qd poterat esse suspectũ illico reiecisse. Sꝫ o mihi locum suauẽ vbi incidit occasio memorandi ꝛ nominandi suauissimi odoris virũ. epm loquor Gaufridum carnotensem. qui legationẽ in partibus equitanie proprijs sumptib⁹ strenue administrauit. idqꝫ annos plures. Reꝫ loquor quã vidi ipse. Erã cũ eo in terra illa. cũ a quodã psbytero presentat⁹ illi ẽ piscis queꝫ vulgo vocant sturgioneꝫ. Percunctatus legatus quanti venerit. nõ accipio iquit nisi recepis preciuꝫ. ꝛ rosignauit solidos quinqꝫ iuto ꝛ verecũdo: Jtem cum essemus in quodam oppido. domia illius oppidi optulit ei pro deuotione cuꝫ manutergio duas vel tres parapsides pulchras ligneas tñ. Quas aliquandiu intuens. hõ scrupulo se conscientie laudauit eas sed nõ acquieuit accipe. Quando argẽteas recepisset. q̃ ligneas refutauit: non fuerunt q̃ possent legato dicere. ditauimus abrahaꝫ ipse vero cuꝫ samuele liberc cõcionabat ad oẽs. Loq̃mini de me corã dño. ꝛ coraꝫ xpo eius: vtruꝫ bouẽ cuiusq̃ tulerim an asinum si quempiam calumniatus sum

si oppressi aliquē: si de manu cu-
iusq̄ꝫ munꝰ accepi: ⁊ contemnā il
lud hodie vobisq̄ꝫ restituaʒ. O si
taliū dareť virorū copia quales
pstrinximꝰ nūc. Quid te felicius:
q̇d illo iocūdius seculo. Nonne
secūda ab eternitate illoꝝ tibi tē-
porū beatitudo videreť: cum te
quaqua versuʒ ꝓcedens stipatū
videres taʒ inclito agmie beato
rū. Si te noni heres: ⁊ altum tra
hens suspiriū tecū loquecris. Pu
tas fore posse qđ diciť. Putas h̄
sumꝰ quousq̄ꝫ h̄ fiāt. Quis det vi
uere: vt videre cōtingat. O si vi-
derē in vita mea ecclesiaʒ dei tali
bꝰ innixaʒ colūnis. O si dn̄i mei
sponsā cerneres tante cōmissam
fidei: tāte creditā puritati. Quid
me beatius. q̇d me securius: cuʒ
eiusmodi circa me vite mee ⁊ cu
stodes spectarem simul ⁊ testes?
Quibꝰ oia mea secreta secure cō
mitterē: cōmunicarē cōsilia: qui
bus me totū refunderē tanq̄ꝫ al-
teri mihi. qui si vellē aliquatenꝰ
deuiare nō sinerent: frenarēt p̄ci
pitē: dormitantē suscitarēt. Quo
rū me reuerētia ⁊ libertas extollē
tem reprimeret: excedenteʒ corri
geret. Quorū me cōstantia ⁊ for
titudo nutātē firmaret: erigeret
diffidentē: quorū me fides ⁊ san
ctitas ad q̄q̄ꝫ sancta. ad q̄q̄ꝫ hone
sta: ad queq̄ꝫ pudica. ad q̄q̄ꝫ ama
bilia ⁊ bone fame ꝓuocarēt. Et
nūc reduc oculos mi Eugeni. ad
cuʒ qui nūc est curie siue ecclesie
statū: ⁊ studia prelatoruʒ eorum
p̄sertim qui sunt in circuitu tuo.

Sed de his hactenꝰ ego. Palpa
ui nō fodi parieteʒ. Tibi licet fo-
dere ⁊ videre: vtpote ꝓphe filio.
Mihi progredi nō est fas. Unuʒ
dico qđ in facie ē. Ridicule mini
stri vr̄i. vr̄is se cōpresbyteris ante
ferre conātur. Non hoc rō hēt: n̄
antiquitas habuit. non cōsentit
auctoritas. Et si de sua cōsuctudi
ne calūnia struitur: melius profe
cto illa q̄ꝫ summus ordo ꝯtemni
tur. Friuoluʒ tn̄ satis. vnuʒ maxi
me obtinere voluit id. Nos sumꝰ
inquiunt qui i oi celebritate dn̄o
pape cōiunctiores assistimus se-
dēti ꝓpiores assidemus: p̄ceden
tē posteriores procedimus. Hoc
totū non dignitatis priuilegiuʒ
sʒ sedulitatis debituʒ est. diaconi
nomē solēni ipsa administratiōe
interp̄tans. deniq̄ꝫ presbyteris or
dinata cōfessione ambiētibꝰ ma-
iestatem. vos ad pedes sedetis.
Propiores assistit̄. vt hēat para
tiores. In euāgeliis legimus q̄r
facta ē cōtentio inter discipulos.
quis eorū videretur esse maior.
Beatꝰ eēs si sic circa te cetera te
nerētur. Tedet iam curie exeun
dū palatio. domi expectant nos
Hii nō mō circa. sed quodammō
intra te sunt. Non ē supuacua cō
sideratio q̄ intēdis disponere do
mui tue. ꝓuidere his q̇ i sinu tuo
⁊ in gremio tuo sunt. Ego dico ⁊
necessar a. paulū audi. Si q̇s do
mui sue p̄esse nescit. quomodo ec
clesie dei diligētiā habebit. Iteʒ
si q̇s suorū ⁊ maxie domesticorū
curā nō habet. fidē negauit ⁊ est

infideli deterior. Et hec dicẽs: nõ
te moneo summis occupatũ itẽ-
dere infimis: ⁊ q̃si minutuz fieri
in minimis: ipẽdere qđ maximis
debes. Quid te itricces vñ te eri-
puit deus: Hec iquit oĩa adicient
vobis. Uerumtñ ⁊ h̃ oportet fa-
cere ⁊ illa nõ omittere. At illa ꝑ
te agens: ꝑ te ẽt oportet ꝓuideas
qui ꝓ te his ꝓuideant. Nã si vnꝰ
e seruis ꝑ se nõ sufficit simul ⁊ cu
stodie iumentorũ ⁊ cure mẽsarũ
tu ꝑ te q̃ño intẽdere valeas ⁊ tue
domui: ⁊ dñi pariter de qua scri-
ptũ est. O israel q̃z magnus ẽ do-
mus dñi. Uacuũ prorsus a solli-
citudine rerũ minorũ ⁊ vilium:
oportet esse animũ: tã magnis ⁊
tam multis intentũ rebus. opor
tet liberũ quẽ nulla sibi vendicet
violenta occupatio: oportet inge
nuuz quem nulla deorsum tra-
hat indigna affectio. Oportet re
ctũ: quẽ nulla seorsum auertat si
nistra intentio. oportet cautum:
quẽ nulla subeat furtiua suspicio
Oportet vigilẽ: quẽ nulla a sese
abducat ꝑegrina ⁊ curiosa cogi-
tatio. Oportet firmũ: quẽ nulla ꝯ
cutiat repẽtina turbatio. Opz in
uictũ: quẽ nulla fatiget vel conti
nua tribulatio. oportet amplum
quẽ nulla coarctet rei tẽporalis
amissio. His te nõ dubites: ⁊ bo-
nis priuãdũ: ⁊ feriendũ malis: si
aium diuidẽs: ⁊ dei rebus ⁊ tuis
pariter regulis volueris impꝑtiri.
Procurãdus quẽ implices q̃ ꝓ
te molat. Pro te dico nõ tecum.
Quedam ꝑ temet facies: quedã
ꝑ te ⁊ alios simul. quedã ꝑ alios
⁊ absq̃z te. quis sapiẽs ⁊ itelliget
hoc? Non ẽ qđ inter ista dormitet
ꝯsideratio tua. Ego võ agẽda do
mꝰ tue sub eo genere qđ nouissi-
mũ posuit locãda censueriz. Per
aliũ vt dixi illa facies. At is si fi-
delis nõ fuerit: fraudabit. Si nõ
fuerit prudẽs. fraudabit. queren
dus ꝓinde fidelis ⁊ prudẽs: quẽ
ꝯstituas supra familiã tuam. Ad
huc inutilis ẽ: si tertiũ deest. que-
ris q̃d hoc: Auctoritas. Quid. n.
ꝓdeest ei velle ⁊ scire q̃q̃z dispo-
nere ꝓut necesse ẽ: si quod scit ⁊
vult nõ põt. Danda ergo facul-
tas agendi ꝓ libitu. Si in preiu-
diciuz rõnis putas hoc fieri: me-
mento fidelẽ: qui agere nihilomi
nus ꝓ rõne volet. Attẽde prudẽ
tẽ: qui agere nihilominus ꝓ rõ-
ne sciet. Sed fidelis solersq̃z volũ
tas tunc proderit: cuz ei affatim
suppetit: vñ tota facilitate manci
petur effectui: cũctis sine cũctati
one parentibus. Subdẽdi igitur
oẽs. Nullũ patiat contradictorẽ
Nemo qui dicat. Cur fecisti sic?
Potestatẽ hanc excludere ⁊ ad
mittere quos voluerit: mutat mi
nistros: trãsferre misteria ad q̃s
⁊ qñ voluerit. Ita timori sit oĩbꝰ
vt sit ⁊ vtilitati. Presit oĩbus vt
oĩbus prosit. ⁊ de omnibus. Clã
destinas ⁊ susurratas delatiões
non recipias aduersus eum. ma
gis detractiões cẽsueris. ⁊ hanc
velim generalẽ tibi cõstituas re-
gulã: vt omnẽ qui palaz veretur
dicere: quod in aure locutus est.

uſpectum habeas. Quod ſi te iu
dicante dicendum coram. ille re-
nuerit delatorem iudices non ac
cuſatorem. Itaqꝫ vnus omnibus
faciēda iniungat. ⁊ vni omnes re
ſpondeant. Tu illi habeas fidem.
vacans tibi ⁊ eccleſie dei. Si quo
minus aut fidelis inueniatur aut
prudens. fideli potius committē
dum. Sane e duobus tutius hic.
Quamq̄ ſi idoneum nō reperitur
⁊ ſi minus fidelē ſuſtinere potiꝰ
ꝯſulo. q̄ te immergere laberinto
huic. Memento ſaluatorē iudaꝫ
economum habuiſſe. Quid epo
turpiꝰ. q̄ incūbere ſupellectili ⁊
ſubſtātiole ſue ſcrutari oīa. ſiſcita
ri ď ſingulis: morderi ſuſpitiōibꝰ
moueri ad q̄ꝫ ꝑdita vel neglecta:
Ad verecūdiam dico. quorundā
eiuſmodi ſcrutātiū quottidie om
nem ſubſtantiā ſuā. annumerantiū
ſingula. de minutis ⁊ quadrātibꝰ
exigentiū rōnem. Nō ita ille egy
ptius. qui Ioſeph oibus traditis
ignorabat quid hrēt in domo ſua
Erubeſcat xpianus. xpiano ſua nō
credens. Homo ſine fide. fideꝫ tn̄
habuit ſeruo. ſuꝑ omnia bona ſua
conſtituēs eū. ⁊ hic erat alienige
na. Mira res. Satis ſuꝑqꝫ epi ad
manū hn̄t quibus animas credāt
⁊ cui ſuas committant facultacu
las nō inueniūt. Optimi vꝫ eſti-
matores rerum. qui magnā ď mi
nimis. paruam aut nullā de maxi
mis curam gerant. Sed vt liq̇do
datur intelligi. pacientius ferimꝰ
xpi iacturā q̄ noſtrā. Quottidia
nas expenſas quottidiā recipro
camꝰ ſcrutinio ⁊ continua dn̄ici
gregis detrimēta neſcimꝰ. De ꝑ-
cio eſcarū ⁊ numero panū cū mi-
niſtris quottidiana diſcuſſio ē. ra
ra admodū cum preſbyteris cele
bratur collatio de peccatis popu
loꝝ. Cadit aſina: ⁊ eſt q̄ ſubleuet
eā. perit aīa. ⁊ nemo qui reputet.
Nec mirū: cū nec noſtros quideꝫ
aſſiduos ſentiamꝰ defectꝰ. nonne
ad ſingulas ſupputationes iſtas
iraſcimur. vrimur. anxiāur. quaꝫ
tollerabilius rerū q̄ mentiū ſu-
ſtineremus iacturā. Quare inq̄t
nō magis fraudē patimini: Queſo
tu qui alios doces: doce te ipm̄ ſi
tn̄ iam nō docuiſti pluris te habe
re q̄ tua. Tranſitoria iſta que ſta
re tibi nullo pacto queūt: fac vt a
te trāſeat nō ꝑ te. Riuus qua fluit
cauat terram: ſic diſcurſus tempo
raliū conſcientiā rodit. Si poteſt
torrēs in agros excurrere ſine le-
ſione ſatorū: ⁊ tu te iſta ſine vulne
re mentis poſſe tractare ꝯfidito.
Omnimodis ꝯſulo ſtudeas auer
tere a te cōcurſum horū. Multa
neſcias: plura diſſimules: nōnul-
la obliuiſcaris. Sūt tn̄ q̄ ignora-
re te noliꝫ: mores quoqꝫ ⁊ ſtudia
Non oportet vbi vicia domꝰ tue
vltimus ſcias: quod quāplurimis
nouimꝰ contigiſſe. Quapropter
vt dixi aliꝰ alia diſpēſet: de diſcipli
na tu ꝓuide. Illō nemini credas
ſi inſolētior: corā te vel ſermo ſo-

nuerit:vl' habit⁹ apparuerit.ma
nus tua sup eiusmodi:tu vlcisce
re iniuriā tuam.Impunitas au/
sum parit:ausus excessum.Do
mū episcopi decetsanctitudo:de
cet modestia:decet honestas:ho
rū disciplina custos.Sacerdotis
dōestici.aut ceteris honestiores
aut fabula oibus sūt : In vultu.i
habitu.i incessu illorū q̄ circa te
sunt:nihil residere ipudicū:nil i
decens patiaris. Discāt a te coe
piscopi tui cōatulos pueros ⁊ cō
ptos adolescētes secū nō habeř.
Certe inter mitratos discurrere
calamistros nō decet. Et merito
qd sapiēs ammonet filie tibi sūt
noli faciē tuā hylarē ad eas ostē
dere:nec austeritatē tñ suadeo ti
bi:sꝫ grauitatē. Illa infirmiores
fugat:hec reprimit leuiores.Illa
si assit odibilē:hec si desit cōtem
ptibilē reddit:i oibus tamē mo
dus melior.Ego nec seueri⁹ veli
nec dissoluti⁹. Quid hac medio
critate gratius:vt nō de seuerita
te sis oneri:nec de fāiliaritate cō
tēptui.In palatio papam:domi
te patrēfamilias exhibe.Ament
te domestici tui:si nō:facito vt ti
meāt.Utilis spēcustodia oris : q̄
tamē:affabilitatis gratiā nō ex/
cludat.Ergo vbiqꝫ frenāda lin/
gua pceps:maxime āt i ꝯuiuio.
Ille ꝯuenictior habit⁹ situ actu
q̄dē seuerus sis:vultu serenus:v̄
bo serus.Capellani ⁊ q̄ tecū iu/
giter diuinis itersunt officijs:nō
sint sine ꝯdigno honore.Tuum
ē tales tibi ꝓuidere q̄ digni sūt.
Seruiař eis ab omnibus tanq̄
tibi.Necessaria de manu tua ac/
cipiā.His cōtenti sicut q̄ tu pro
uideris illis:tu vide ne egeant.
Sup hoc quē forte ab aduētāti
bus petere dep̄hēdes iudica gie
zitani.Id de hostiarijs:id de ce/
teris officialib⁹ decernēdū.Ue/
rū hoc ex habundanti.nam for/
maꝫ istam iam olim a te positā:
recordamur.Quid tuo dignius
apostolatu?Quid salubri⁹ad cō
sciētiā:honestius ad famā.vtili⁹
ad exēplū?Optimus canon:qui
ꝓijcit auariciā ex calūnia:hoc ē
non a conscientia tantum.

Libet iā ⁊ hunc claudere li/
brū:sed in calce aliqua veli vel
ante dicta quasi epilogādo repe
tere:vel addere p̄termissa.Consi
deres ante omnia sanctā roma/
nā ecclesiam:cui deo auctore p̄/
es ecclesiarū matrē esse nō domi
nā:te vero non dominum episco
porū.sed vnum ex ipsis.Porro
fratrē diligētium deum ⁊ ptici/
pē timendū eū.De cetero opor/
tere te esse ꝯsidera formam iusti
cie.sanctimonie speculū.pietatis
exēplar.assertorē veritatis fidei
defensorē. doctorē gentiuꝫ. chri
stianoꝝ ducem.amicum sponsi.
sponse paranimphum:cleri ordi
natorē.pastorem plebium.magi
strum insipientium:refugiuꝫ op
pressorum:paupeꝝ aduocatum:
miseroꝝ spē:tutorem pupillorū:
iudicem viduaꝝ:oculū cecorum

lingua᷑ mutoꝝ:baculū ſeniū.vl/
torē ſceleꝝ:maloꝝ metū:bonoꝝ
gloriā:virgā potentiū : malleū
tyrannoꝝ:regum prēm:legum
moderatorē:canonū diſpenſato
rem:ſal terre:orbis lumē: ſacer/
dotē altiſſimi: vicariū xpi:xpm
dñi. Poſtremo deū pharaonis.
Intellige:q̄ dico.Dabit tibi dñs
intellectū:vbi malitie iuncta po
tentia eſt aliquid tibi ſupra ho/
minē preſumendū.Vultus tuꝰ
ſuꝑ facientes mala.Timeat ſpiri
tum ire tue.qui hominē nō vere
tur gladiū nō formidat.Timeat
orationē:q̄ ammonitionē ꝯtem
pſit.Cui iraſceris tu:deū ſibi ira/
tū ñ hoiem putet.Qui te nō au/
dierit.Audituꝝ deū ⁊ ꝯtra ſe pa
ueat.Qđ reliquū ē:de his qui ſu
pra te ſunt incūbit:iā diſputatio
Quā vno libro deo adiuuāte ſol
uere ſpero:⁊ me pariē abſoluere
ꝓmiſſione mea.

De ꝯſideratione.liber.v.

l Ibri ſuꝑiores ⁊ſi de
ꝯſideratione inſcri/
bant plurimū tñ ha
bēt actionis admi/
xtū dū res aliquas ñ
ꝯſiderādas tm̄:ſꝫ agēdas docēt
vel monēt.At q̇ in manibꝰ mō ē
ſola in ꝯſideratione v̇ſabiē . que
enim ſupra ſūt:id quidem inſtat
actu nō indigēt:ſꝫ inſpectu. Nō
eſt qđ in eis actites:q̄ vno mō ſē
per ſūt ⁊ in eternū. Porro altq̄ ⁊
ab eterno.Et hoc veliꝫ ſolerē ad/
uertas vir ſagaciſſime eugeni qꝛ
totiēs ꝑegrinaē ꝯſideratio tua.q̊
tiēs ab illis rebus ad iſta d̄flecti
tur.inferiora ⁊ viſibilia ſiue intu
enda ad notitiā ſiue appetenda
ad vſum: ſiue ꝓ officio diſponē
da vel actitāda . Si tñ ita verſa
tur in his vt per hoc illa ṙquirat
haud ꝓcul exulat. Sic ꝯſidera
re:repatriare eſt.Sublimior iſte
preſentium ac dignior vſus reꝝ:
cum iuxta ſapientiam pauli:in/
uiſibilia dei per ea que facta ſūt
intellecta ꝯſpitiunē:Sane hac
ſcala ciues nō egent :ſed exules
Quod vidit ipſe huius ſnie au/
ctor:qui cū diceret inuiſibilia ꝑ
viſibilia ꝯſpici ſignanter addidit
a creatura mūdi.Et vere q̇d opꝰ
ſcale tenēti iā ſoliū.Creatura ce
li illa ē preſto habēs per qđ poti
us iſta intueatur. Videt verbuꝫ
⁊ i verbo facta ꝑ verbū:nec opꝰ
habet ex his que facta ſūt facto/
ris notitiā mēdicare. neq̧ enim
vt vel ipſa nouerit ad ipſa deſcē
dit:que ibi illa videt :vbi longe
melius ſunt q̄ꝫ in ſeipſis. Vñ nec
mediū requirit ad ea corꝑis ſen
ſū.ſenſus ipſa ſibi:ſeipſa ſentiens
Optimū videndi genus:ſi nulli
us egueris:ad omne qđ noſce li
buerit te cōtentus. Alioq̇n iuua
ri aliunde:obnoxiū fieri.eſt mi/
nuſq̧ a perfecto iſtud ⁊ minus li
beꝝ.Quid quod ⁊ inferioribus
eges.nōne ꝑpoſterum hoc ⁊ idi
gnū. Plane ſuperioꝝ quedā in
iuria eſt:inferioꝝ operā deſidera
re a q̄ iiurīa nemo hoium perfe/
cte vidicabiē:niſi cū quiſq̧ euaſe
rit i libertatē filioꝝ dei nēpe erūt

hoies docibiles dei ꝛ nulla iter/
ueniēte creatura solo beati deo.
Repꝑiasse erit hoc exisse de pꝑia
corpoꝝ in regionē spūum. Ipsa
est deus nr̄ maximus sp̄s maxia
mansio spūum btōꝝ ꝛ ne q̇d hic
sibi vsurpet carnis sens᷒.seu ima
ginatio:veritas est.sapia est. ṽt᷒
eternitas.sūmū bonū. Vñ interi
absumus:ꝛ vbi sumus vallis est.
ꝛ vallis lachrimaꝝ. In qua sēsu
alitas regnat:ꝛ ꝯsideratio exulat
In qua libere q̇dē ꝛ potestatiue
se exerit sensus corpeus sed intri
catus caligat oculus sp̄ālis. q̇d
igitur miꝝ.si ope indigene adue
na indiget: Et felix sedē tp̄s via/
tor q̇ ciuium beneficiū sine quo
transire non pōt in obsequiū cō
uertere potuit vtens non fruēs.
vrgens non petens:exactor non
supplex. Magn᷒ ille q̇ vsū sensū
quasdā veluti ciuiū opes expen/
dere satagit:dispensādo in suam
ꝛ multoꝝ salutē.nec ille minor:
q̇ hunc sibi gradū ad illa inuisi/
bilia philosophādo ꝯstituit: nisi
qḋ hoc dulcius.illud vtilius. h̄
felicius.illud fortius esse cōstat.
At oium maximus: q̇ spreto ip
so vsu reꝝ ꝛ sensuū q̄ntū q̇deꝫ hu
mane fragilitati fas est:nō ascē/
sorijs gradib᷒ sed inopinatꝭ exces
sibus auolare interdū ꝯtēplādo
ad illa sublimia ꝯsueuit. ad h̄ vl
timū gen᷒ illos ptiere reor exces
sus pauli. Excessus nō ascensus.
nā raptū potius fuisse q̄ ascēdis
se ipse se ꝓhibet. Inde est qḋ di/
cebat. Sine mēte excedim᷒ deo.

Porro h̄ tria ita ꝯtingunt.cum
ꝯsideratio ꝛ si in loco ꝑegrinati
onis sue ṽtutis studio ꝛ adiuto/
rio gr̄e facta supior sensualitatē
aut premit ne insolescat.aut co/
git ne euagetur.aut fugit ne inq̄
net. In prio potentior:in secūdo
liberior.i tertio purior. Puritatꝭ
siq̇dē ꝛ alacritatꝭ pariter alis sit
ille volat᷒.vis tibi has ꝯsideratō
nis species ꝓprijs distingui noi/
bus: Dicam᷒ si placet primā di/
spēsatiuā.scd̄az estimatiuā.tertiā
speculatiuā. Hoꝝ noiuꝫ rōnes:
diffinitōes ḋclarabūt. Dispēsati
ua ē ꝯsideratio sensibus sensibili
busq̄ reb᷒ ordinate ꝛ socialiter
vtēs ad ꝓmerēdū deū. Estimati
ua ē ꝯsideratio prudēter ac dili/
gēter q̄q̄ scrutās ꝛ pōderās ad
iuestigādū deū.speculatiua ē ꝯ/
sideratio se i se colligēs ꝛ quātū
diuinitus adiuuatꝭ rebus hūanis
eximens ad ꝯtēplādū deū. Pu/
to vigilanter aduertꝭ aliaꝝ hanc
esse fructū.ceteras si nō referantꝭ
ad istā.qḋ dicuntꝭ videri posse sꝫ
nō esse. Et prior q̇dē absq̄ intui
tu hui᷒ multa serit.ꝛ nihil metit
Sequēs vero nisi ad istā se diri/
gat.vadit.sꝫ nō euadit. Ergo qḋ
pria optat.scd̄a odorat.tertia gu
stat. Ad quē tn̄ gustū ꝑducūt ꝛ
cetere.ꝛ si tardi᷒.nisi qḋ. prima
laboriosi᷒. scd̄a q̇eti᷒ ꝑuenitur.
Dixisti inq̇s satis q̄ ascendatꝭ. ēt
quo dicere habes. Falleris si id
speras.ineffabile est. Tu me exi/
stimas loqui quod oculus ñ vi/
dit.nec auris audiuit ꝛ in cor/

hoīs nō ascēdit:nobis inq̇t reue
lauit deꝰ ꝑ spūm suū.Ergo q̄ suꝑ̄
sunt.nō verbo docent̄.sed spū re
uelant̄.Uez qȯ sermo nō expli
cat.ꝯsideratio q̄rat.orō expectat
mereat̄ vita puritas assequatur.
Sane eoꝝ ammonitꝰ q̄ supra sūt
nō te existimes mitti a me:suspi
cere solē.lunā.stellas.non ipsuz
firmamentū.nō aquas que suꝑ
celos sunt.ista siq̇dē oīa ⁊ si suꝑ̄
loco:ꝑ́cio infra sunt. ⁊ dignitate
nature.Sunt.n.corꝑa.Tui por
tio spūs est:quo suꝑius q̇ppiam
frustra queris:quod nō sit spūs.
Porro spūs est deus.sūt ⁊ ange
li sci.⁊ hi supra te.Sed deꝰ natu
ra.angeli grā suꝑiores st̄. Unuz
siq̇dem tui ⁊ angeli optimuz rō̄
est. Deus vero nō sui aliq̇d opti
mum habet.vnū optimuz totus
is ⁊ q̇ cum eo sunt bti spūs.tribꝰ
modis veluti vijs totidē nr̄a sūt
ꝯsideratione vestigādi.opiniōe.
fide ⁊ intellectu.Quoꝝ itellectꝰ
rōni innititur.fides auctoritati:
opinio sola veri simulitudine se
tuetur.Hn̄t illa duo certā v̇itatē
sed fides clausā ⁊ inuolutā.itelli
gentia nudā ⁊ manifestā.Certuz
opinio certi nil hn̄s:veꝝ ꝑ verisi
milia querit potiꝰ.ꝗ̄ apꝑ́hendit
Quinimo cauēda ꝯfusio.ne aut
incertū opiniōis fides figat. aut
qȯ firmuz fixūq; est fidei opinio
reuocet in questionē.Et hoc sciē
dū q2 opinio si hz assertionem te
meraria est.fides si hz hesitatio
nē ifirma est. Itē intellectus si si
gnata fidei tēptet irrūꝑe.reputa

tur effr actor.scrutator maiestat̄.
Multi suā opinionē itellectū pu
tauerūt:⁊ errauerūt. Et quidem
opinio pōt putari itellectꝰ itelle
ctꝰ opio n̄ pōt.Un̄ hoc accidit:ꝓ
fecto q2 h̄ falli ⁊ fallere pōt ille
nō pōt.Aut si falli potuit:itelle
ctꝰ n̄ fuit.sed opinio. Uerꝰ nēpe
itellectꝰ certā hz n̄ mō veritatē.sz
notitiā v̇itatis. Possumꝰ singu
la h̄ ita diffinire.Fides ē volūta
ria q̇dā ⁊ certa ꝑ́libatio necdū ꝓ
palate veritatis. Intellectꝰ ē rei
cuiuscūq; inuisibilis certa ⁊ mā̄i
festa notitia.Opinio est quasi ꝓ
vero hr̄e aliq̇d.qȯ falsū esse nesci
as.Ergo vbi dixi fides ambiguū
nō hz.aut si hz.fides non est. sed
opinio.Quid igit̄ distat ab itel
lectu:nēpe qȯ ⁊ si nō hz icertum
nō magis ꝗ̄ intellectꝰ.hz tn̄ iuo
lutū.qȯ nō itellectꝰ. Deniq; qȯ
itellexisti n̄ est de eo qȯ vltra q̇
ras.aut si ē.nō itellexisti. nil aūt
malumꝰ scire.ꝗ̄ que fide iam sci
mus.nil superit ad btitudinē cū
q̇ iā certa sunt.nobis erūt eque ⁊
nuda.His ita expedit̄. age iā di
rigat̄ ꝯsideratio in eā que sursuz
ē ierusalē mr̄ nr̄a:ac totis tribus
memorat̄ vijs caute ⁊ vigilāter
inuestigemꝰ inuestigabilia q̄te
nus tn̄ lz vel magis.q̄tenꝰ nobis
dōabit̄.Et primo q̇dē spūs esse il
lic potētes gloriosos.btōs.disti
ctos in ꝑsonas dispositos i digni
tates.ab initio stantes in ordine
suo.Perfectos i genere suo.cor
pore ethereos.imortalitate ꝑ pe
tuos.ipassibiles.nō creatos:sz fa

ctos. id est gratia non natura: mé
te puros: affectu béignos. religio
ne pios castimóía integros. vna-
nimitate ídiuiduos. pace securos
a deo pditos. dei laudib⁹ ꝛ obse-
quijs deditos. Hec oia legédo cō
perimus. fide tenem⁹. Quanq̄ð
corporib⁹ hoꝝ nō mō vñ sint. sed
an aliquatenus sint. heret snia ali
quoꝝ Unde si quis inter opinabi
lia magis id ponendū censuerit:
nō ꝯtendo. Porro itellectu pdi-
tos. nō fide nō opinione. sꝫ intel-
lectu capim⁹: qꝛ ñ possunt huius
exptes ꝛ dei simul participes eē.
Sūt ꝛ noīa quedá nota nobis si-
militer ex auditu. per que harum
beatitudinuꝫ etiá que non liq̄do
mortaliū ꝑcepit auditus. officia.
merita. grad⁹. ordines. nec cūq̄ꝫ
a nobis conici ꝛ discerni queūt.
Sꝫ. n. qꝺ ex auditu nō ē. iam non
ex fide: nā fides ex auditu. Itaq̄ꝫ
opinando ista dixerim⁹. Ad quid
. n. celestiū noīa innotuerūt. si ne
opinari quidé salua fide aliq̄d li-
cet de reb⁹ quaꝝ noīa sunt. An-
geli archágeli. ṽtutes. potestates
pncipatus. dñationes. thrōi che-
rubin. ꝛ seraphin. h̄ noīa. Que si
gnificata eorū: nulla ne inter illos
spūs qui simpliciter angeli. ꝛ eos
qui archangeli nuncupantur di-
státia. Quid ergo sibi vult grada
lis distinctio hec: Putem⁹ ange
los dici. nisi tu cōuenienti⁹ aliq̄d
cōsiderasti. q̄ singuli singulis ho-
minibus dati creduntꝛ: missi in mi
nisteriū secūdū pauli doctrinam
pp eos qui hereditatem capiunt
salutis. De q̄bus saluator. Ange
li eoꝝ semp vidēt faciem patris.
Putem⁹ hic pesse archangelos
q̄ ꝯscij mysterioꝝ diuinoꝝ nō nisi
ob pcipuas ꝛ maximas cās mit-
tuntꝛ. E q̄bus magnus ille archā
gelus. Gabriel missus legitꝛ ad
mariá. ob causam vtiq̄ꝫ q̄ maior
esse nō potuit. Putemus super
istos ṽtutes esse quoruꝫ nutu vel
opere signa ꝛ pdigia in elemen
tis siue ex elemētis facta appa-
rét. ad cōmotioné mortaliū. In
de ē fortassis quod cū in euange
lijs legas. erūt signa i sole ꝛ luna
ꝛ stellis paulo post habes. nā vir
tutes celoꝝ mouebuntur. Hi ni
miꝝ spūs per quos signa ꝛ ṽtu-
tes fiunt. Putemus potestates
superiores istis. quarum virtute
potestas tenebrarum compri-
mitur ꝛ cohercetur malignitas
aeris huius ne quantuꝫ vult no
ceat ne malignari nisi vt prosit.
possit. Putemus principat⁹ his
quoq̄ꝫ prelatos: quoꝝ modera-
mine ꝛ sapia. oīs in terris princi
patus constituitur. regitur. limi
tatur. tráffertur mutilatur: muta
tur. Putemus dñationes a deo
cunctis supeminere prefatis or-
dinibus: vt respectu horuꝫ. ceteri
videantur oēs administratoruꝫ
spiritus: ꝛ ad istos tanquam ad
dominos referri regimina prin-
cipatuū. tu anima potestatū. ope
rationes virtutum. reuelationes
archangelorum. curam ꝛ proui-

dentiā angelorū. Putem⁹ thronos alto ēt ad his euolasse recessu: q̄ ex eo quod sedent throni dicunt. ⁊ ex eo sedēt. qd sedet in eis deus. neq̄. n. sedere in eis. qui nō sedēt posset. Queris q̄d illaz sentiā sessionē: summā tranq̄litatē. placidissimā serenitatē: pacem q̄ exsupat oēm intellectuz. Talis ē q̄ sedet in thronis dn̄s sabaoth: iudicans oia cū tranq̄litate: placidissimus: serenissim⁹. pacatissim⁹ Et tales sibi ꝯstituit thronos simillimos sibi. Putem⁹ cherubin ex ipso sapientie fonte. ore altissimi haurietes ⁊ refundētes fluenta sciētie: vniuersis ciuibus suis. Et vide ne hec sit. q̄ propheta loq̄baẜ: fluminis ipetus letificās ciuitatē dei. Putem⁹ seraphin sp̄s totos diuino igne succēsos: succēdeẜ vniuersa. vt singuli ciues. singule sint lucerne ardētes ⁊ lucētes: ardētes charitate. lucētes cognitōe. O Eugēi. q̄ bonū ē nos hic eē. q̄ foret meli⁹. si q̄n tn̄ toti sequamur quo ex parte p̄cessim⁹ precedim⁹ aio. ⁊ ne ipso quidem toto. s̄ parte: ⁊ parte modica nimis. Affectus iacēt mole corporea pregrauati. ⁊ luto herentib⁹ desiderijs. sola interiz arida ⁊ tenuis cōsideratio p̄uolat. Et tn̄ ex tantillo qd iaz daẜ. libet exclamare. dn̄e dilexi decorem dom⁹ tue ⁊. l. h. g. t. Quid si totā se colligat aia: ⁊ reductis affectibus e cūctis locis quibus captiui tenētur. timēdo q̄ non oportet. amando q̄ nō decet. dolendo vane. gaudendo vani⁹ cuz his ineat tota libertate velatū. pulset i impetu spiritus. ⁊ i pinguedine gratie illabatur. nōne cū ceperit circuire lucidas mansiones. ⁊ sinū illum etiā abrahe curiosius pscrutari: ⁊ sub altari quodcūq̄ illud ē martyꝝ reuisere aias. i prima stola scōaz patiētissime expectātes mlto magis tūc instabit. loquēs cum propheta. Unā petij a dn̄o hanc req̄ram. u. i. h. i. d. d. o. d. ieb⁹. vite mee Quidni ibi videaẜ cor dei: quid ni ibi probetur q̄ sit voluntas dei bona: ⁊ beneplacens ⁊ perfecta. Bona in se placens in affectib⁹ bene placens fruentibus: perfecta perfectis: ⁊ nihil vltra querētib⁹. patent viscera misericordie: patēt cogitationes pacis. diuitie salutis: misteria bone voluntaẜ. benignitaẜ archana que clausa mortalibus etiaz ipsis electis suspecta sunt. Id quidez salubriter ne desinant timere. dum necduz digne amare. idonei inueniūtur. Cernere ē in his qui seraphin appellanẜ q̄uo amet qui vn̄ amet n̄ habet. s̄ est ⁊ qui nihil horum q̄ fecerit odit. quos saluandos fecit: quomodo foueat. quomodo prodeat. q̄uo amplexetur quomodo delicta electe iuuentuẜ ⁊ paleas ignorantiarū eius ignis ille ꝯsumens. ipsaz sibi purgatissimā ⁊ suo amore dignissimā reddat. Cernere ē in cherubin: q̄ plenitudo scientie dicit. deū sciētiarum dominū esse: qui solus solaz nesciat ignorantiaz qui totus sit

lux ⁊ tenebre i eo nō sint vlle: to
t⁹ sit ocul⁹ ⁊ q̇ minime aliqñ fallit.
q̄ꝛ minime claudit q̇ extra se ñ q̄
rat lumē cui admoueat vt vide-
at ipse q̇ videt: ipse vñ videt. Cer
nere est in thronis ꝙ̄ nō suspect⁹
oi innocētie iudex sedeat in his
q̇ circūuenire nolit. circūueniri
nō possit: q̇ppe sit amans ⁊ sic vi
dens. Nec vacat sessio: trāquilli-
tatis insigne est. De vultu tali iu
diciū meū prodeat opto: cui insit
amor. error absit: absit ⁊ ꝑturba-
tio. Cernere est in dñatiōib⁹ quā
te sit dñs maiestatis cui⁹ nutu i-
periuꝫ cōstat: ⁊ imperio vniuersi
tas atq̧ eternitas termini sit. Cer
nere ē in principatib⁹ ꝑ̇ncipiū ex
quo oia ⁊ q̄uo a cardine ostiū sit
ab ipso regi vniuersitatē. Cernit
est in potestatibus q̄ꝫ potestatiue
idē princeps quos regit ꝓtegit.
Cōtrarias potestates arcēs ⁊ ꝓ
pulsans. Cernere est in virtutib⁹
vnā vbiq̧ equaliter presto eē vir
tutē. ꝑ quā oia viuificā. efficaceꝫ
inuisibilē. immobilēq̧: oia tamē
mouētē vtilit. tenētē fortit. Que
cū in minus visitata effecta apud
mortales erupit miracula siue ꝓ
digia vocāt. Cernere postrēo ēt
mirari ē angel' ⁊ archāgelis vita
tē atq̧ expientiā vocis illius: q̄ꝫ
ipsi cura ē. De vobis: q̇ taliū nos
⁊ tātoꝝ ñ desinit iocūdare visita
tiōib⁹ istruere reuelatiōib⁹ sugge
stiōib⁹ cōmonere. sedulitate sola
tiari. Hec oia ꝯtulit illis spiritib⁹
ipse q̇ ꝯdidit illos vn⁹ atq̧ idē sū
m⁹ spūs: diuidēs singul' ꝓut vo-
luit. hec opat i ill': hec dedit opa
ri ⁊ illis. s; alit. Ardēt seraphi: s; seraphin
igne dei: vel poti⁹ igne deo. qd̄ ꝓ
cipuū ē i eis amant. s; nō quātuꝫ
de⁹. nec q̄uo. lucēt cherubi ⁊ sciē
tia eminēt: s; ꝑticipio ṽitat: ac ꝑ
hoc ñ vt ṽitas nec quātū. Sedēt
thrōi: s; isidētis bñficio iudicāt
⁊ ipsi cū trāq̇llitate: s; ñ ad men
surā modūue pacis. pacāt pacis
q̄ exsupat oēm sēsū. Dñant dña
tiōes: s; sub dño dñant. s; seruiūt
parit. Quid hoc ad sūmū sēpit-
nū singulareq̧ dñiū: Presūt ꝑ̇n
cipat⁹ ⁊ regūt: s; regunt ⁊ ipi ita
vt regere iā nō norit. si regi desie
rint. Precellit i potestatib⁹ forti
tudo. s; cui debet qd̄ fortes sūt. ⁊
alter ē fortis ⁊ plus. Nec tā fort
q̄ꝫ ipa fortitudo ē. virtutes ꝑ suo
misterio satagūt excitare corda
torpētia hoiuꝫ exhibitōe signoꝝ
virt⁹ ṽo i eis manēs ipa facit opa
faciūt ⁊ ille: s; i ꝯpatiōe ei⁹ ñ fa-
ciūt. Déiq̧ tm̄ infest. vt q̄si singu
larit ꝓpha dicat ad eū. Tu es de⁹
q̇ facis mirabilia. Et itē de eo. q̇
facit mirabilia magna sol⁹. adsū
angeli ⁊ archāgeli. s; ille germa
nioꝛ nobis: q̇ nō mō adest s; iest
qd̄ si dicas posse iesse. ⁊ angelū ñ
ificioꝛ: Memini scriptū ⁊ angel⁹
q̇ loq̄bat i me. At q̇ differētia ⁊ i
hoc. Inest angel⁹ suggerēs bōa
ñ igerēs. Idē hortās ad bonū: ñ
bonū creās. De⁹ sic iest: vt affici
at. vt isūdat. vel poti⁹ vt isundat
⁊ ꝑticipet. ita vt vnū ꝑide cū nr̄o
spiū eē dicere q̇s nō timuerit. ⁊
si nō vnā ꝑsonā vnāue substātiā:

Hēs .n. Qui adheret deo: vnus spūs ē. Angel⁹ ergo cū aīa. deus in aīa. Ille vt ɔtubernalis aīe in est: deus vt vita. Itaq₃ sicut aīa videt in oculis audit in auribus odorat in narib⁹ i faucib⁹ gustat tāgit in toto reliquo corpe: sic deus diuersa i diuersis spiritib⁹ opatur: verbi gr̄a in aliјs amātē se exhibens in aliјs agnoscētē. in aliјs alia facientez: sicut vnicuiq₃ dat manifestatio spūs ad vtilitatem Quis est iste tā cōis in vocibus: tā longe i reb⁹: Quo quē nr̄is loquimur verbis. i sua reconditus maiestate nr̄os penitus ⁊ aspectus effugit: ⁊ affect⁹. Audi ipm q̄ loquat hoībus. Sicut exaltant celi a terra: sic exaltate sunt vie mee a viјs vr̄is ⁊ cogitationes mee a cogitatiōib⁹ vr̄is Dicitur amare: ⁊ de⁹: dicimur nosse: ⁊ ds ⁊ mlta i hūc modū. Sz ds amat vt caritas: nouit: vt v̄itas: sedt vt eq̄tas: dn̄atur vt maiestas regit vt pncipiū: tuet vt salus: opat vt virtus. reuelat vt lux. affectat vt pietas. Que oīa faciūt āgeli faci m⁹ ⁊ nos: sz lōge iferiori mō. nō vtiq₃ bono qd sum⁹: sz qd participam⁹. nō iā trāsi spūs istos: si forte cū spōsa dicere possis ⁊ tu. paululū cū ptrāsissē eos. iueni quem diligit aīa mea. Quis ē. n̄ sāe occurrit meli⁹ q̄₃ q̄ est. Hec ipe d se voluit rn̄deri hoc docuit: dicēte moyse ad populū ipo q̄dē iūgēte q̄ ē misit me ad vos. merito q̄ dē. Nil cōpetēti⁹ eternitati q̄ ds ē. Si bonū. si magnuz si beatū. si sapiētē vel quicq̄d tale d eo dixeris. i hoc v̄bo istaurat qd ē: ē. Nēpe hoc ē ei eē: qd h oīa eē ⁊ si cētū talia addas: n̄ recessisti ab eē. si ea dixeris: nihil addidisti. Si nō dixeris: nihil minuisti. Si vidisti hoc tā singulare. tā sūmū eē. n̄ ne i ɔpatiōe hui⁹ q̄cq̄d hoc n̄ ē iudicas poti⁹ n̄ eē q̄₃ eē. q̄d itē de⁹. sine q̄ nihil ē. tā nihil eē sine ipo q̄₃ nec ipe sine se pōt. ipe sibi: ipse oib⁹ ē. Ac p hoc q̄dāmō sol⁹ ē ipe q̄ suū ipsi⁹ ē ⁊ oiuz eē: Quid ē ds Principiū. Et hoc ipse de se rn̄sū d dit. Multa i reb⁹ dicunt pnci pia: sz r̄spectu posterioꝝ. Alioq̄n si ad aliq̄d pcedēs respicias: ipm poti⁹ pncipiū dabis. quãobrē si q̄ras vez simplexq₃ principiū: iuēias oꝫ qd pricipiū n̄ habuit. Ex quo vniuersū cepit: ip₃ pfecto mime cepit. nā si cepit: aliūde cepit necesse ē. A se. n. cepit nihil. nisi forte q̄s putauerit qd n̄ erat dare sibi potuisse vt eē icipet. aut fuisse aliq̄d an̄q₃ eēt. Qd vtrūq₃ q: rō n̄ ɔsentit: ɔstat nihil sibimet extitisse pncipiū. qd v̄o aliū pricipiū hūit: pmū n̄ fuit. Uez ergo pnci piū neq̄q₃ cepit sz totū ab ipo cepit. q̄d ē ds. cui secl'a nec accesse rūt: nec decesserūt: nec coeterna sūt tū. Quid ē ds. Ex q̄ oīa p quē oīa: i q̄ oīa. Ex q̄ oīa creabilit: nō semialit p quē oīa. ne aliū auctorē atq₃ aliū opificem arbitreris. i quo oīa. nō q̄si in locū: sed q̄si in v̄tute. Ex quo oīa. tāq̄₃ vno pricipio auctore oium. p quē oīa: ne alteꝝ inducat principiū artifex.

In quo oĩa:ne tertiũ p̃mũ iducat
loc⁹.ex quo oĩa nõ de quo: qꝛ nõ
ẽ maĩa d̾s.Efficiẽs cã ẽ ñ mate-
rial.frustra philosophi materiã
q̃rũt.ñ eguit maĩa d̾s.ñ officinã
q̃siuit.nõ artificẽ:ipse p̱ se:i se oĩa
fecit.vñ de nihilo.nã si ex aliq̃ fe
cit illud ñ fecit.Ac p̱ hoc nec oĩa
Absit vt de sua icorrupta icorru
ptibilibusq̃ substãtia tã multa fe
cerit ⁊ si bõa corruptibilia tñ.q̃-
ris ſi i ip̃o oĩa:ip̃e vbi.nihil min⁹
iuenio.q̃l capiat locus.Queris
vbi nõ sit.nec hoc q̃dem dixeris.
Quis sine deo loc⁹.Incõprehẽ-
sibilis ẽ deus:sed nõ par apphẽ
disti.Si hoc tibi de eo cõptũ est
qd̾ nusq̃ sit q̃ nõ claudit loco:⁊
nusq̃ tñ nõ sit q̃ nõ excludit loco
Suo aũt sublimi atq̃ incõprehẽ
sibili mõ sicut oĩa in ipso.sic ipse
in oĩb⁹ est.Deniq̃ sicut ait euã-
gelista:i mũdo erat.Alias vero
vbi erat añq̃ mũdus fieret ibi ẽ:
nõ ẽ qd̾ q̃ras vltra.vbi erat p̃ter
ip̃z nihil erat.Ergo i seipso erat.
Quid ẽ d̾s.quo nihil meli⁹ co-
gitari põt.Si approbas:ñ oꝫ al
sẽtirias eẽ aliq̃d quo de⁹ sit ⁊ qd̾
d̾s ñ sit.Hoc.n.sine dubio meli⁹
q̃uo nõ meli⁹ deo.Si de⁹ nõ est
qd̾ dat deo vt sit.Ac meli⁹ illam
diuinitatẽ q̃ dicũt deũ eẽ ñ aliđ
q̃ deũ eẽ fatemur.ñ ẽ i d̾o nisi d̾l
q̃d inq̃unt.negas deũ hr̃e diui-
nitatẽ.nõ.Sꝫ qd̾ hꝫ.hoc ẽ.negal
diuinitatẽ deũ eẽ:nõ:sꝫ nõ aliaꝫ
q̃ ipse q̃ ipse ẽ.Aut si tu aliã in-
uenisti.Adiuuet me trinitas d̾s
aduers⁹ illã tota me ꝯtũacia eri
go.q̃ternitas orbẽ distermiat?ñ
signat deitatẽ.De⁹ trinitas ẽ de⁹
triũ singula p̱sonar.Si q̃rtaꝫ di
uinitatẽ adicere placꝫ.interi ego
hãc q̃ de⁹ nõ ẽ p̱suasi mihi minime
adorãdã.Puto qd̾ ⁊ tu nempe
dñm deũ tuũ adorabis:⁊ illi soli
seruies.Gloriosa v̾o diuinitas q̃
sibi honorẽ nõ audeat arrogare
diuinũ.At meli⁹ quartũ hoc oĩo
respuimus q̃ sine honore recipi
mus.Multa dicunt eẽ in deo:⁊
q̃dem sane catholiceq̃ sꝫ multa
vnũ.Alioq̃n si diuersa putem⁹ ñ
q̃ternitatẽ habem⁹ sꝫ cẽtenitatẽ:
Uerbi cã.Dicim⁹ magnũ bonũ.
iustũ.⁊ inumera talia.sꝫ nisi oĩa
vnũ in deo ⁊ cũ deo ꝯsideres ha
bebis multiplicẽ deũ.Mihi v̾o
nõ deest qd̾ cogitẽ meli⁹ eiusmo
di deo tuo.queris q̃d.Mera sim
plicitas.vero iudicio natura sim
plex multiplici añfert.scio qd̾ ad
hec rñdere solẽt.nõ multa inq̃ũt
sed vnã tantum diuinitateꝫ que
oĩa illa sunt.deo vt sit cõferre as
serimus.Asseritis ergo.⁊ si non
multiplicẽ.duplicem deum:⁊ ñ
ad mer simplex p̱uenistis.neq̃
ad id:quo melius cogitari non
põt.Tam non est simolex qd̾ vel
vni fuerit obnoxium forme.quã
nec v̾go vl' vni cognita viro.Se
cur⁹ loquor:ne is q̃dẽ q̃ vel du-
plex ẽ erit me⁹.Mẽo.n.meliorẽ.
Esto qd̾ hũc nũeroso ⁊ multipli-
ci añponã.sed plãe pre simplici
sp̱no.Me⁹ deus ipse catholice ẽ
Tã nõ hꝫ hoc ⁊ illud:q̃ ñ hec ⁊
illa.Est q̃ est:non que est.Pur⁹

simplex:integer.pfectus.ↄstās si
bi nihil de tēporib⁹. nihil de lo
cis.nihil de reb⁹.trahēs in se. ni
hil ex se deponēs i eis.nō habēs
qđ ad numez diuidat:nō q̄ colli
gat ad vnū.Unū q̄ppe est. sed ñ
vnieñ.nō partib⁹ ↄstat:vt corp⁹
nō affectib⁹ distat vt aia. nō for
mis substat.vbi nomē qđ scūm ē
Sz neq̄ forme vt istis:visū ē.Ma
gna laus vz deo.vt se ab iformi
tate vendicet.forma vna esse ↄtē
tum.h est dicere.Cetera plurib⁹
deū nō nisi vni debere quod est.
Quid:Cui⁹ bñficio sunt que sūt
ipse p suo esse alteri bñficio icli
nabit?Laus ista vt vulgo dicit.
blasphemiā valet.An nō pluris
ē nullo indigere q̄z vno:habe re
uerētiā deo.vt qđ pluris ē illi tri
buas.Si cor tuū vsq̄ huc ascen
dere potuit.deū tuum infra quō
collocabis.Ipse sibi forma.ipse si
bi essentia ē. In h iterim gradu
suspitio illū.z si aliter potior ap
pareret.illū poti⁹ darē.nūq̄d ve
rendū ne cogitatio trāsuolet illū
Quātūcūq̄ in altū pficiet vltra
est.infra qđ hō cogitare possit:al
tissimū q̄rere ridiculū est statuer
ipium est.Ultra nō circa querē
dus est.Ascende adhuc si potes
ad cor alti⁹ z exaltabit de⁹. non
est format⁹ deus.forma ē: nō est
affectus deus.affectio est . nō est
cōpositus deus.mez simplex est
Et vt liquido noueris quid sim
plex dicā.id quod vnum.Tā sim
plex deus:q̄p vnus est.Est autem
vn⁹.z quomodo aliđ nihil si di
ci possit vnissim⁹ ē. Unus est sol
qđ ñ sit alter.vna luna . qđ eque
altera nō sit.Adq̄ id q̄dē deus
sed plus.Quid plus.Un⁹ est.n.
sibi.Et hoc vis tibi declarari:idē
ē semp:z vno mō. Nō sic vn⁹ sol
ñ sic luna . clamat vterq̄ nō esse
se vnū sibi.Ille motib⁹ illa z dēfe
ctib⁹ suis: Deus aūt nō mō vn⁹
sibi z i se vnus est.nihil i se:nisi se
hz.nō ex tēpore alterationē:hz ñ
in substātia alteritatē.Hinc đ eo
boetius.Hoc vere vnū: in q̄ nul
lus est numer⁹:nullū i eo aliud
pter id qđ ē.neq̄.n.subiectū fieri
pōt forma.n.est.Compara huic
vni oē qđ vnū dici pōt.z vnū nō
erit.Trinitas ē tñ de⁹:q̄d ergo:
Destruim⁹ qđ dictū ē de vnitate
q: inducim⁹ trinitatē.ñ:sz statui
mus vnitatē.Dicim⁹ prēz. dici
mus filiū.dicim⁹ spūm scm̄. ñ tñ
tres deos.sed vnum . Quid sibi
vult iste vt sic loquar absq̄ nūe
ro nūer⁹?Si tria quō nō nūer⁹:
si vnū vbi nūer⁹:sed hēo inquis
qđ numerē:z q̄d nō numerem.
Substātia vna ē:psone tres sunt
Quid miz:q̄d vel obscuz i hoc
nihil si psone seorsū a substantia
cogitent.nūc vero cū tres ille p
sone illa substātia sint:z illa vna
substātia tres ille persone : quis
numez neget.nā vere tres sunt.
Quis nūeret tñ:nā vere vnū sūt
aut si tu facile explicatu id puta
dicēdo tres:dicito:quid nūerasti
naturas.vna ē.essentias.vna est
Substantias.vna est. Deitates.
vna est.nō hic.sed psonas nume

ro inquis. Que nõ sint illa vna natura. illa vna eẽntia. illa vna substãtia. illa vna diuinitas. Catholicus es: minime hꝫ dabis. Personaꝝ ꝓprietates: nõ aliud ꝙ ꝑsonas ipsasqꝫ nõ aliud ꝙ vnũ deũ vnã diuinã substãtiã vnã diuinã naturã. vnã diuinã ⁊ sũmã maiestatẽ catholica ꝯfitet̃. numera ergo si potes aut sine substãtia ꝑsonas q̃ ipa sit. aut sine ꝑsonis ꝓprietates q̃ ipe sit. Aut si diuidet̃ q̃s conet̃ vel ꝑsonas a substãtia: vel ꝓprietates a ꝑsonis: nescio quõ trinitatis se ꝓfiteri cultorẽ possit qui in tantã reꝝ numerositatẽ excesserit. Dicamꝰ itaqꝫ tres sꝫ nõ ad ꝑiudiciũ vnitatis. Dicamus vnũ sꝫ ñ ad ꝯfusionẽ trinitatis. neqꝫ. n. noia vacua sũt: neqꝫ absqꝫ significãtia casse voces sabellianꝰ hoc. q̃rit q̃s quõ hoc qd̃ catholice eẽ dicimꝰ possit eẽ. Sufficiat ei tenere sic eẽ. Atqꝫ hoc nõ rõni ꝑspicuũ: nec tñ opinioĩ ãbiguuꝫ sꝫ fidei ꝑsuasũ. Sacramentũ hoc magnũ est ⁊ quidẽ venerandũ ñ scrutãdũ: quõ pluralitas in vnitate. ⁊ hac vnitate aut ipsa i pluralitate. Scrutari hoc temeritas ẽ: credere pietas est. nosse vita ⁊ vita eterna ẽ. vñ si opere preciũ censes o Eugeni ꝑcurrat nũc ꝯsideratio multa vna. quo eminentia huiꝰ singl'aris vniꝰ fiat euidẽtior Est vnitas q̃ collectiua põt dici. cuꝫ vbi cã multi lapides faciunt aceruũ vnũ. Et est vnitas ꝯstitutiua. cũ multa mẽbra vnũ corpꝰ vel multe ꝑtes vnũ quodcũqꝫ totum ꝯstituunt. Est ⁊ ꝯiugatiua q̃ fit vbi duo iã nõ duo sint: sꝫ vna caro. ⁊ ẽ natiua q̃ aia ⁊ caro vnꝰ nascit̃ hõ. Est vnitas potestatis. qua homo virtutis nõ instabilis nõ dissimilis sed vnus sibimet sẽper nitit̃ inueniri. Est ꝯsentanea: cũ per charitatẽ multoꝝ hominum est cor vnũ ⁊ aia vna. Est ⁊ votiua: cũ aia votis oibus adherens deo vnus spũs est. Est ⁊ dignatiua vnitas: qua limus nr̃ a dei verbo in vnã assumptꝰ ẽ ꝑsonã. Verũ hec oia quid ad illõ sũmũ atqꝫ vt ita dicã vnice vnum. vbi vnitatẽ ꝯsubstãtialitas facit Huic vni qd̃ vis illoꝝ si assimilet̃ erit quoquõ vnũ. si cõpares nullo. Igitur iter oia que recte vnũ dicunt̃. arcẽ tenet vnitas trinitatis: qua tres ꝑsone vna substãtia sunt. Secũdo loco illa precellit qua ecõuerso tres substãtie vna in xp̃o persona sunt. Porro hec ⁊ quecũqꝫ alia dici vna possunt: summe illius vnitatis imitatiõe nõ cõparatiõe vna appellari vera sobriaqꝫ ꝓbat ꝯsideratio. nec abducimur ab hac vnitatis ꝓfessione assertione triũ cũ in hac trinitate nõ recipiamus multiplicitatẽ sicut nec solicitudinẽ in vnitate. quãobrẽ cum dico vnũ non me trinitatis turbat numerus q̃ essentiã nõ multiplicat. non variat nec patit̃. Rursũ cũ dico tria nõ me arguit intuitus vnitatis: q̃ illa q̃cũqꝫ tria seu illos tres nec in ꝯfusionẽ cogit nec in singularitatẽ redigit. Idẽ me sentire sa

reor ꝛ de illa vnitate. cui secūdū
ab ista inter cetera vna honorez
dedi. Dico in xp̄o verbum aiam
ꝛ carnē sine ɔfusione essentiaruz
vnā esse ꝑsonā: ꝛ itē absq; ꝑiudi-
tio personalis vnitatis in sua nu
merositate manere. nec negaue-
rim hāc ad illud quoq; genꝰ vni
tatis pertinere. q̄ aia ꝛ caro: vnus
est hō. Decuit quippe familiariꝰ
similiusq; cum hois ɔuenire con
stitutione: qd̄ pro hoie ɔstitutuz
est sacramentū. Decuit ꝛ cū sum
ma q̄ in deo est ꝛ deus ē vnitate
congruere: vt quō ibi tres perso-
ne vna essentia: ita hic ɔuenientis
sima quadā ɔtrarietate tres eēn-
tie sint vna ꝑsona. Uides ne pul
chre inter vtranq; vnitatem hāc
collocari in eo vtiq; q̊ ɔstitutus
est mediator dei hoisq; hō: xp̄s ie
sus: Pulcherima inq̄ꝫ conueniē
tia: vt salutare sacramentū ɔgrua
quadā similitudine ambobꝰ re-
spondeat: ꝛ saluanti vz ꝛ saluato
Ita h̄ vnitas duarū consistēs me
diā vnitatū. alteri succūbere. alte
ri ꝑeminere cognoscitur. quantū
superiore inferior. tantū inferior
suꝑior. Tantā deniq; tanq; exp̄s-
sam vnionis viz. in se ꝑfert ea per
sona: in qua deus ꝛ hō vnus est
xp̄s: vt si duo illa de se inuicem ꝑ
dices nō erraueris: deum vz ho-
minē. ꝛ hoiem deū. vere catholi
ceq; ꝓnuntians. Non aūt simili-
ter vel carnem de aia vel aiam d̄
carne nisi absurdissime predicas
ꝛ si similiter aia ꝛ caro vnus sit
hō. nec mirū si non eque potens

aia sit sua illa vitali ꝛ si valida in
tentione cōnectere atq; suis affe
ctibus astringere sibi carnem: vt
si diuitas hominē illū q̊ predesti
natus est filiꝰ dei in v̄tute. Lōga
cathena ꝛ fortis ad stringenduz
diuina ꝑdestinatio. ab eterno est
.n. Quid longiꝰ eternitate. quid
diuinitate potentiꝰ. Inde est qd̄
nec morte incidente vllatenꝰ iter
cidi hec vnitas potuit: ꝛ si carne
ꝛ aia ab inuicez separatis. Et for
tassis hoc sensit ille qui se idignū
ꝓfessus est soluere corrigiā calcia
menti huiꝰ. Sed ꝛ illa tria sata d̄
euāgelio mixta ꝛ fermētata i pa-
nē vnū. Siq̊s ad h̄ tria dixerit ꝑ
tinere: nō incōgrue id mihi facere
videbit. q̄ꝫ bū ea mulier fermen-
tauit: vt nec diuisione q̊dez facta
carnis ꝛ aie a carne vel aia verbū
divideret. Māsit ꝛ in separatio-
ne inseꝑabilis vnitas. nec .n. q̄ ex
ꝑte ɔtigit separatio potuit vnita-
ti ꝑscribere. ꝑmanenti in totis tri
bꝰ siue cōiūctis siue disiūctis duo
bꝰ nihilominꝰ ꝑseuerauit in tribꝰ
vnitas ꝑsonalis. Eque vnus xp̄s
vnaq; ꝑsona. v̄bū aia. ꝛ caro etiā
mortuo hoie ꝑdurauit. In vtero
v̊ginis vt sētio ego cōmixtio h̄ ꝛ
fermētatio facta ē: ꝛ ip̄a mulier q̄
miscuit ꝛ fermētauit. nā fermētuz
n̄ imerito fortasse dixeri fidez ma
rie. Plāe btā q̄ credidit. qm̄ ꝑfcā
sūt i ea q̄ dicta sūt ei a dn̄o. Per-
fecta āt n̄ eēnt: si quominꝰ iuxta v̄
bū dn̄i eēt fermētatū totū. ꝛ ꝑpe-
tuo fermētatū: ꝑuās nobis tam i
morte q̄ꝫ i vita: pariter vnū atq; i

tegrū mediatorū dei ꝛ hoīum cū sua deitate hoīez iesū xp̄z. Aduertere ē ī hoc āmirabili sacramēto: iuxta numerū scōꝝ mire ꝛ dcētissime distictōis grad⁹. nouū ātiquū eternū. nouū. aīaz. q̄ de nihilo tūc creata credit. cū īfusa. ātiquū carnē q̄ a p̄mo vsq̧ hoīuz. id ē ex adā traducta cognoscit. Eternū v̄bū: qd̄ ab eterno p̄re coeternū illi gē tiū indubitata v̄itate asserit. Et in his triplex si diligēter aduertas. diuie potētie gen⁹ qd̄ sciā sit d̄ nihilo aliq̄d de vetusto nouū eternū beatūq̧ d̄ dānato ꝛ mortuo. Quid hoc ad nr̄az salutē. Multū p oēm modū. Primū q̄dē qd̄ pcō redacti ī nihili p hoc quodā mō iterato creati sum⁹ vt simus initiū aliqd̄ creature ei⁹. Deīn qd̄ ex vetusta s̄uitute in libertatez filioꝝ dei trāslati ī nouitati spūs ambulam⁹. Postremo qd̄ de potestate tenebraꝝ vocati. ad regnuz claritatis eterne in q̊ iā ꝛ ꝯsidere nos fecit in xp̄o. Alieni sunt a nobis. q̄ xp̄i a nobis carnē alienare conant: nouā creatā in virgine ꝛ nō de virgine sūptā impie asserētes. Pulchre ꝑpheticus spūs lōge ante occurrit huic snīe. immo blasphemie impioꝛū. Egrediet. n q̄ens virga de radice iesse: ꝛ flos de radice ei⁹ ascēdet. Dixisse poterat. ꝛ flos de v̄ga. sz maluit d̄ radice: vt vn̄ v̄gā inde florē duxisse originē demōstraret. Inde igr̄ sū pta caro vn̄ orta v̄go ne noua ī v̄gine q̄ ꝑdijt ex radice. Forte substōacharis. si adhuc pergim⁹ q̄re quid est de⁹: cū q̄ totiēs iam q̄situ est tum q̄ diffidis inuentum iri. Dico tibi p̄r Eugeni. solus est de⁹ q̄ frustra nunq̄z queri pōt nec cū inueniri non pōt. Doceat te d̄ hoc experimētū tuū aut si: nō exꝑto credito nō mihi. sz sancto q̄ ait Bonus es domine sperātibus ī te aīe querenti te. Quid ergo ē d̄us. Qd̄ ad vniuersum spectat: finis. Qd̄ ad electionē salus. Qd̄ ad se ipse nouit. Quid ē de⁹. Voluntas oīpotēs. Beniuolentissima virtus lumē eternū. in cōmutabilis rō. sūma beatitudo: creans mentes ad se participandū viuificans ad sentiendū. afficiēs ad appetēdū. Dilatās ad capiēdū iustificās ad ꝑmerēdū. accēdēs ad zelū fecundās ad fructū. dirigēs eq̄tatē. formās ad beniuolētiā. moderans ad sapiam. roborās ad v̄tutē. visitans ad consolationez. illuminans ad cognitionē. ꝑpetuans ad imortalitatē. implēs ad felicitatē. circūdās ad securitatem. Quid ē deus: nō minus pena ꝑuersoꝝ. q̄z humiliū glīa. Est. n. rōnabilis q̄dā eq̄tatis directio icōuertibilis atq̧ ideclinabil. q̄ppe attigēs vbiq̧: cui illisa oīs prauitas ꝯturbet necesse est. Quidni in hāc omne tumidū vel distortū impingat ꝛ conq̄ssēt. ve vniuerso qd̄ obuiā forte offenderit cedere nescia rectitudo. nā ꝛ fortitudo ē. quid ī q̄s volūtatib⁹ tā ꝯtrariū ꝛ aduersū q̄z semp conari impingere. semp ꝛ frustra. Ve oppositis voluntatibus. solam sue profecto ad

voluntas

uersiõis referẽtibꝰ penã. Quid tã penale. q̃ sp velle qḋ nũq̃ erit ⁊ sp nolle qḋ nũq̃ ñ erit. q̇d tã dã natũ: q̃ volũtas addicta huic necessitati volendi nolendiq; vt ad neutrũ iam sicut nisi pu̲erse ita nisi misere moueat. In eternũ non obtinebit qḋ vult. ⁊ qḋ ñ vult in eternũ nihilominꝰ sustiebit. Digne oino: vt q̇ ad nihil afficit vnq̃ qḋ deceat. ad nihil vnq̃ qḋ libeat euadat. Quis hoc facit. Rectus dñs deꝰ nr̃. q̇ ⁊ cũ u̲uerso u̲uertit: nunq̃ recto prauoq; ꝯueniet. Hec. n. sibi inuicẽ aduersant ⁊ si nõ inuicẽ ledãt. Lesio alterꝰ ẽ. absit vt dei. Durũ tibi ẽ inquit ꝯtra stimulũ calcitrare. hoc ẽ nõ stimulo durũ: sz calcitranti. Est ⁊ turpiũ pena deꝰ. Lux ẽ. n. Et q̇d tam inuisum obscenis flagitiosisq; mẽtibꝰ. u̲fecto oĩs q̇ male agit odit lucem. Sz dico. Nunq̇d nõ poterũt declinare. Minime oio. lucet vbiq; ⁊ si nõ oĩbus. Deniq; in tenebris lucet: ⁊ tenebre eam ñ cõprehẽderũt. Uidet tenebras lux. cui hoc ẽ videre qḋ lucere. sz nõ vicissim a tenebris ipsa vr̃: qr tenebre eã nõ cõprehederũt. Et vident ergo vt cõfundãtur. ⁊ nõ vident ne consolent. Nec mõ a luce: ⁊ in luce vident. A quo vel a quibus. Ab oĩ vidẽte: vt u̲ multitudine intuentiũ sit ꝯfusio multa. At nullus ỏ tãta numerositate spectãtiũ. molestior oculus suo cuiusq;. Nõ est aspectꝰ siue in celo siue in terra quẽ tenebrosa cõscia suffugere magis velit. minꝰ possit. Nõ latẽt tenebre. vel seipsas. Se vident: q̇ aliud nõ vidẽt opa tenebrarꝫ sequũt illas. nec ẽ q̊ se abscõdat ab illis. ne i tenebris q̇dẽ: Hic ẽ ỽmis q̇ nõ morit: memoria preteritorũ. Semel iniectus vel potius innatus u̲ peccatũ. hesit firmiter nequaq̃ deinceps auellendus. Nec cessat rodere ꝯscientiaz. eaq; pastus esca vtiq; inꝯsumptibili u̲petuat vitã. Horreo vermẽ mordacẽ. ⁊ mortez viuacem. Horreo incidere in manꝰ mortis viuẽtis. ⁊ vite morientis. Hec est scḋa mors q̇ nunq̃ u̲occidit. sed semper occidit. Quis det illis semel mori. ⁊ nõ moriant in eternũ. Qui dicunt mõtibꝰ cadite sup nos. ⁊ collibus operite nos. quid nisi mortem mortis bñficio aut finire aut euader volũt. Deniq; inuocabũt mortẽ ait ⁊ ñ veniet. Intuere id clariꝰ. Cõstat immortalẽ aiam eẽ. nec aliq̃n absq; sua memoria viuere. ne nõ aiam aliq̃n esse cõtingat. Itaq; durante aia. durat ⁊ memoria. Sz qualis: Feda flagitijs. horrida facinoribꝰ: vanitate tumida: cõtẽptu hispida ⁊ neglecta. q̇ u̲ora trãsierũt ⁊ ñ trãsierũt. Trãsierũt a mãu. sz ñ a mente. Qḋ factũ ẽ: factũ ñ eẽ non põt. Proinde ⁊ si facere i tẽpore fuit. sz fecisse in sempiternuz manet. non transit cũ tẽpore. qḋ tẽpora trãsit In eternũ ergo necesse est cruciet: qḋ u̲perã te egisse in eternũ memineris. Experiri erit hoc veritatẽ vocis illius. arguã te ⁊ statuã ꝯtra faciem tuaz

Dominus locut⁹ ē cui oē aduer
ſū ⁊ ſibi aduerſari neceſſe eſt: vbi
ſit fera querela. O cuſtos hoīum
quare poſuiſti me cōtrariū tibi: ⁊
fact⁹ ſū mihimet ipſi grauis. Ita
eſt o Eugeni: ñ pōt deo eſſe ꝯtra/
riuȝ quid: ⁊ ſibimet cohęrere: ſed
ꝗ arguit̄ a deo: arguit̄ ⁊ a ſeipſo.
Non eſt ſane iā tūc qđ aut verita
tem diſſimulet ratio: aut rationis
intuitū aīa declinet auulſa mem/
bris corpis ⁊ in ſeſe collecta. quo
.n. valeat ſopitis ꝯcluſiſq̧ in mor
te ſenſib⁹. ꝑ quos vtiq̧ curioſius
exire ⁊ a ſe ire ſolebat in eam. ꝗ ꝑ
terit mundi iſtius figurā. Uides
turpibus nihil deeſſe ad cōfuſio/
nē cū producent̄ ſpectaculū fieri.
deo. angelis. hoībus ſibiipſis. O
quaȝ male mali oēs locati ſūt. vti
q̧ oppoſiti torrēti huic directe eq̄
tates: ⁊ huic lumini propalate ve
ritatis expoſiti. Nōne h̄ eſt perpe
tuo tundi: perpetuoq̧ confundi.
Duplici ꝯtritiōe ait ille contere
eos dñe deus noſter. Quid eſt de
us. Longitudo. latitudo. ſublimi
tas. ⁊ profunduȝ. Quid inq̄s: Te
nemus te quaternitatis q̄ȝ abho
minat⁹ es profeſſorem. Minime
abhominatus ſū ⁊ abhominor.
Uiſus ſum ꝓtuliſſe plura. ſȝ vnū
eſt. Unus deus ſignatus eſt ꝓ ca
ptu noſtro. nō pro ſuo ſtatu. Di/
uiſus ē hic ñ ille. Uoces diuerſe
ſemite multe. ſed vnum per eas ſi
gnificat̄ vn⁹ querit̄. Non diuiſio/
nes ſubſtantie ī quaternario iſto
expreſſe ſunt. nō dimēſiones qua
les in corporibus intuemur. ñ di/
ſtinctio pſonalis. qualē in trinita
te adoramus nō numerus ꝓprie
tatū qualem perſonis ipſis ineſſe
fatemur. ⁊ ſi non aliud a pſonis.
Alioq̄n hoc ſingulū horuȝ video
qđ quattuor ſimul. h̄ quattuor ip
ſa quod ſingulū eſt. Nobis autē
qꝛ nō poſſumus. cū deo ſimplici/
tate contēdere. dum ꝯtendimus
apprehēdere vnū occurit veluti
quadruplicatū. Facit hoc ſpecu/
luȝ ⁊ enigma. ꝑ quod ſolum inte/
rim videre datur. Cum aūt vide/
bimus facie ad faciē. videbimus
ſicuti eſt. Nec. n. iam tunc fragi/
lis acies mentis noſtre quantūli
bet vehemēter intēdens. aliq̄te/
nus reſiliet diſſiliteue ī ſuam plu
ralitatē. Colliget ſe magis aduna
bit cōformabitq̧ vnitati illi⁹. vel
poti⁹ vnitati illi: vt vna vni faci/
es reſpōdeat faciei. Nempe ſimi/
les ei erimus. quia videbim⁹ euȝ
ſicuti ē. Beata viſio ad quā merī
to ſuſpirabat ꝗ ait. Exquiſiuit te
facies mea: faciē tuam dñe requi
rā. Et qꝛ adhuc in querendo res
eſt: interiȝ aſcendamus quadrigā
iſtā vtpote infirmi ⁊ imbecilles ī/
digētes tali vehiculo: ſi forte vel
ſic apprehēdamus in quo appre/
henſi ſumus. ideſt huiuſpſi⁹ vehi
culi rationē. Nā hoc monitū ha/
bem⁹ ab ipō auriga: ⁊ primo cur
rus hui⁹ exhibitore: vt ſtudeam⁹
comprehēdere cū omnibus ſan/
ctis. ꝗ ſit lōgitudo. latitudo. ſub
limitas. ⁊ profundū. Comprehē/
dere dixit ñ cognoſcere: nō vt cu
rioſitate contēti ſciētie: tota cura

n

fructui inhiemus.Nõ i cognitõe
est fructus:sed i comprehẽsione.
Alioquin:sciẽti bonũ ⁊ nõ saciẽti
vt ait quid.i pctñ ẽ ei. Et ipse pau
lus alio loco.Sic currite inqt: vt
comprehendatis.Quid sit cõpre
hendere inferi⁹ declarabo.Quid
igit est de⁹.lõgitudo inqͣ.Quid
ipsa?eternitas. Hec taꝫ longa vt
ñ habeat terminũ nõ magis lo i
ꝙ tẽporis.Est ⁊ latitudo. Et ipsa
quid:Charitas.Quib⁹ ⁊ ista ter-
minis angustetur in deo:ꝗ nihil
odit horuꝫ que fecerit.Deniqꝫ so
lẽ suũ oriri facit sup bonos ⁊ ma
los:⁊ pluit sup iustos ⁊ iniustos.
Ergo ⁊ inimicos icludit sin⁹ ille.
Ne hoc quoqꝫ ↄtentus euadit in
infinitũ.Omnẽ ñ mõ affectionẽ
sed ⁊ cognitionẽ excedit:adicien
te apostolo ⁊ dicẽte:Scire ẽt sup
eminentẽ scientie caritatẽ christi.
Quid plus dicam.Eterna e:stni
si qꝺ ħ plus forsitan est: q͛ eterni
tas est.Vides tantã esse latitudi-
nem quãtam ⁊ longitudinẽ:Vti
nam sic videas non tantã esse sed
ipsam id esse vnã quod alterã:nõ
minus vnaꝫ ꝙ duas.nec plus du
as ꝙ vnaꝫ.Deus eternitas ẽ de⁹
charitas est.lõgitudo sine ↄtensi
one:latitudo sine distensione. In
vtroqꝫ pariter locales qͩdem exce
dit tẽporalesqꝫ angustias:sꝫ liber
tate nature nõ enormitate substã
tie.Tali modo immensus est qui
oia fecit immẽsura ⁊ qͣuis immẽ
sus.hic tñ modus.⁊ ipsi⁹ immen
sitatis.Quid itẽ de⁹: sublimitas
⁊ profunduꝫ.In altero supra oia
an altero intra oia.Liquet in dei
tate nunqͣ claudicare equalitatẽ
stare eam vndiqꝫ firmiter cõstare
immobiliter sibi.Sublime.potẽ-
tiam.profundum.sapiam eius cõ
sidera.Ex equo ⁊ ista respõdent si
bi:duꝫ ⁊ sublimitas inaccingibi-
lis ⁊ ꝓfunditas eque inscrutabi-
lis cognoscat:paulo admirãte ⁊
exclamãte.O altitudo diuitiarũ
sapie.⁊ scientie dei:quã inscruta-
bilia sunt iudicia eius : ⁊ inuesti-
gabiles vie illius.Libet ⁊ nos ex
clamare cũ paulo.Horũ vtcunqꝫ
intuẽtes in deo ⁊ cũ deo simplicis
simam vnitaatẽ O sapia potens
attingẽs vbiqꝫ fortiter.O poten
tia sapiens:disponens oia suaui-
ter.Res vna:effectus multiplex
operationesqꝫ diuerse.Et illa vna
res ẽ:longitudo ꝑꝑ eternitatẽ la
titudo ꝑꝑ caritatẽ:sublimitas ꝑꝑ
maiestateꝫ:ꝓfunditas ꝑꝑ sapien
tiam.Nouimus hoc.Nũ ideo ⁊
arbitramur nos cõprehendisse.
Nõ ea disputatio cõprehendit sꝫ
sanctitas:si quomodo tñ compre
hendi potest: qꝺ incomprehensi-
bile est.At nisi posset non dixisset
apostolus.vt comprehendamus
cum oibus sanctis.Sancti igitur
comprehendũt.Queris quomo-
do:Si sanctus es:comprehẽdisti
⁊ nosti.Si nõ:esto:⁊ tuo expimẽ-
to scies. Sanctum facit affectio
scã:⁊ ipsa gemia. Timor dñi san-
ctus:⁊ sanct⁹ amor.His ꝑfecte af
fecta aia:veluti quibusdam duo
bus brachijs suis: comprehẽdit.
amplectit.stringit.tenet ⁊ ait.Te

nui eũ nec dimittã. Et timor q̃dẽ sublimi ꝛ ꝓfundo: amor lato longoqꝫ respondet. Quid tã timendũ ꝙ potestas cui nõ potes resistere: ꝙ sapia cui abscondi nõ potes: Poterat min⁹ timeri deus alterutro carẽs. nũc ãt ꝑfecte oportet timeas illũ cui nec oculus deest omnia videns: nec manus potens oia. Quid item tam amabile ꝙ amor ipe q̃ amas ꝛ quo amaris. Amabiliorẽ tñ iuncta eternitas facit: q̃ dum non excidit foras mittit suspicionẽ. Ama igit̃ ꝑseueranter ꝛ lõganimiter: ꝛ habes lõgitudinẽ: dilata amorem tuũ vsqꝫ ad inimicos ꝛ latitudinẽ tenes. Esto ẽt ĩ omni solicitudine timoratus: ꝛ sublime profundũqꝫ apphendisti. Aut si mauis quattuor eq̃'tuis: diuinis q̃ttuor respondere: facis hoc si stupes. si paues si serues. si sustines. Stupẽda plãe sublimitas maiestatis. pauenda abyssus iudiciorũ: feruorẽ exigit charitas: eternitas ꝑseuerantiã sustinendi. Quis studet: nisi q̃ contẽplat̃ gloriã dei. Quis pauet. nisi q̃ scrutat̃ profunduꝫ sapientie: Quis seruet: nisi q̃ meditat̃ caritatẽ dei: Quis sustiet. ꝛ ꝑseuerat in amore: nisi q̃ emulatur eternitatẽ caritatis: Nẽpe eternitatis quãdã imaginẽ ꝑseuerantia prefert. Deniqꝫ sola ẽ: cui eternitas redditur. vel poti⁹ que eternitat hominẽ reddit: dicẽte dño. Qui ꝑseuerauerit vsqꝫ in fineꝫ hic saluus erit. Et nũc aduerte in quattuor istis: cõtemplationis species q̃ttuor. Prima ꝛ maxia ꝯtẽplatõ ẽ: admiratio maiestatꝭ. Hec req̃rit ꝯpurgatũ: vt a vitijs liberũ atqꝫ exoneratũ pcis: facile ad supna leuet: iterdũ quoqꝫ vel ꝑ aliq̃s morulas stupore ꝛ exstasi suspẽsũ teneat admirãtẽ. Scda ãt necessaria ẽ huic. Est. n. intuẽs iudicia di Quo sane pauido aspectu dum vehemẽti⁹ ꝯcutit intuentẽ: fugat vicia fũdat virtutes. initiat ad sapiẽtiã. humilitatẽ seruat. Virtutũ siquidẽ bonũ quoddã ac stabile fundamentũ humilitas. Nẽpe si nutet illa: virtutuꝫ aggregatio ñ nisi ruina ẽ. Tertia cõtẽplatio occupatur vel potius ociat̃ circa memoriã bñficioꝝ: ꝛ ne dimittat ingratũ. sollicitat memorãtẽ. ad amorẽ benefactoris. De talibus dicit ꝓpheta: loquens ad dñm. Memoriã habũdantie suauitatꝭ tue eructabũt. Quarta q̃ retro sũt obliuiscẽs: ĩ sola req̃escit expectatione ꝓmissoꝝ. Que cũ sit meditatio eternitatis. siquidẽ q̃ ꝓmittunt̃ eterna sunt: longanimitateꝫ alit: ꝛ ꝑseuerãtie dat vigorẽ. Puto iã facile est. quattuor nostra ħ quatuor illis apostoli signare: dũ lõgitudinẽ ꝯprehẽdit meditatio ꝓmissorũ. latitudinẽ recordatio beneficioꝝ. sublimitatẽ ꝯtẽplatio maiestatis. profundũ ĩspectio iudicioꝝ. Querẽdus adhuc fuerat q̃ nec satis adhuc inuẽtus ẽ: nec q̃ri nimis põt. At orãdo forte ꝙ disputãdo dignius querit̃: ꝛ inuenitur facili⁹. Proinde is sit finis libri. sed nõ finis querendi.

Hic sermo in eo exemplari vñ ē
excerptus intitulatur s̄mo ꝺ cha
ritate:sꝫ verius in multis aliȷ̄s exē
plaribus libello de diligēdo deū
annectit̄: vt vnus sit dūtaxat idē
ꝙ tractatus.

Emini me duduꝫ ad
sanctos frēs cartusiē
ses scripsisse epistolā
ac de his ipsis in ea
gradib⁹ inter cetera
disseruisse:forte āt alia ibi : ⁊ si nō
aliena de caritate locut⁹ suꝫ: ⁊ ob
hoc quedā illoꝝ huic quoqꝫ s̄mo
nūsubiūgere nō inutile dico:p̄ser
tim cum facilius ad manū habeā
transcribere iā dictata q̄ꝫ noua ite
rū dictare. Illa inq̄ꝫ vera ⁊ since
ra est caritas. ⁊ oino de corde pu
ro ⁊ conscientia bona ⁊ fide nō fi
cta. fatenda est procedere qua ꝓ
ximi bonum:eque vt nostrū dili
gimus. Naꝫ qui magis aut certe
solum diligit suū conuincitur nō
caste diligere bonum qꝺ vtiqꝫ ꝓ
pter se diligit non ꝑꝑ ipsuꝫ. ⁊ hic
talis non pōt obedire ꝓphe inte
rim qui ait. Confitemini dño qm̄
bonus. Confitetur q̇dē qꝛ fortas
se bonus est sibi:nō aūt qm̄ bon⁹
est in se. Quapropter nouerit i se
dirigi illud ab eodem propheta
obprobrium. Confitebit̄ tibi cum
bn̄ feceris ei. Est qui confitet̄ dño
quoniaꝫ potens est ⁊ ē qui confi
tetur quoniā sibi bonus est : ⁊ itē
qui confitetur quoniam simplici
ter bonus est. Primꝰ seruus est:
⁊ timet sibi. Secundus mercena
rius ⁊ cupit sibi. Tertius filius ⁊
defert patri. Itaqꝫ ⁊ qui timet : ⁊
q̇ cupit vterqꝫ pro se agūt. Sola q̄
in filio est caritas non q̄rit q̄ sua
sunt. Quāobrem puta de illa di
ctum. Lex dñi immaculata cōuer
tens animas:ꝙ sola vꝫ sit que ab
amore sui ⁊ mundi auertere pos
sit aium ⁊ in deum dirigere . nec
timor quippe:nec amor priuatus
conuertūt aiam . Mutant inter
dum vultum vel actū:affectū nū
q̄ꝫ. Facit q̇dem nonnunq̄ꝫ ⁊ seruꝰ
opus dei:sed qꝛ non spōte in sua
aūhuc duritia permanere cogno
scitur. Facit ⁊ mercenarius:sed qꝛ
non gratis propria trahi cupidi
tate ꝯuincitur. Porro vbi ꝓprie
tas ibi singularitas. Ubi aūt sin
gularitas ibi angelus. Ubi ange
lus ibi sine dubio sordes siue ru
bigo. Sit ita s̄ua sua lex timor ip̄e
quo cōstringit̄. Sit sua mercena
rio cupiditas qua ⁊ ip̄e arctatur
qn̄ tentatur abstractus ⁊ illectꝰ.
Sꝫ haꝝ nulla aut sine macula ē
aut aias conuertere pōt. Chari
tas vero ꝯuertit aias q̄s facit ⁊ vo
lūtarias. Porro in eo eā dixeriꝫ
imaculatā:qꝛ nil sibi de suo retie
re ꝯsueuit. Cuꝫ nēpe de ꝓprio ni
hil ē totū:profecto qꝺ hꝫ dei est.
Qꝺ aūt dei ē:imundū esse n̄ pōt.
Lex ergo dei imaculata charitas
est q̄ nō qꝺ sibi vtile est q̄rit:sꝫ qꝺ
multis. Lex āt dñi dicitur siue ꝙ
ipse ex ea viuat siue ꝙ eam nullꝰ
nisi eius dono possideat. Nec ab
surdum videatur quod dixi: ⁊ de
um viuere ex lege:cū non alia q̄ꝫ
charitate dixerim: Quid vero in

sũma ⁊ beata trinitate? sũmã ⁊ in
effabilem illã conseruat vnitatez
nisi caritas: Lex est ergo: ⁊ lex do
mini? caritas: que trinitatẽ i vni
tate quodãmõ cohibz ⁊ colligat
in vinculo pacis. nemo tñ me ex
timet caritatẽ hic accipe qualita
tem vel aliqđ accidens. Alioqn
in deo dicerẽ ꝙ absit esse aliquid
qđ nõ est: sed substantiã illã diui
nã. ꝙ vtiq̃ nec nouum: nec isoli
tum ẽ dicẽre iohãne. Deus cari
tas ẽ. Dicit ergo. recte caritas ⁊
deus ⁊ dei donũ. Itaq̃ charitas
dat caritatẽ substantiuã acciden
talẽ. Ubi dantẽ significat: nomẽ
substãtie est. Ubi donũ qualitatꝭ
Hec ẽ lex eťna creatrix ⁊ guber
natrix vniuersitatꝭ. Siquidez in
põdere ⁊ mensura ⁊ nũero ꝑ eaz
fcã sũt vniuersa: ⁊ nihil sine lege
relinq̇tur: cũ ipsa quoq̃ lex oĩuz
sine lege nõ fit: nõ tñ alia q̃ꝫ seip
sa qua ⁊ seipsã ⁊ si nõ creauit re-
git tñ. Ceteꝝ seruus ⁊ mercena-
rius hñt legẽ: non a dño: sꝫ quaz
ipsi sibi fecerũt. ille deũ nõ aman
do. iste plus aliud amando.
Habent inq̃ꝫ legem nõ dñi: sed
suã illam tñ que domini ẽ subie-
cta. Et q̇dem suã sibi quiq̃ legez
facere potuerũt: nõ tñ eam incõ-
mutabili eterne legis ordini sub
ducere potuerũt. Tũc aũt dixeri
quẽq̃ sibi fecisse suã legẽ. quãdo
cõi ⁊ eťne legi ꝓpriã ꝓtulit volũ
tatẽ: ⁊ ꝑuerse vtiq̃ volẽs suũ imi
tari creatorẽ vt sicut ipse sibi lex
suiq̃ iuris ẽ. ita is quoq̃ seipsuz
regeret: ⁊ legẽ sibi suã faceret vo
lũtatẽ. Graue vtiq̃ ⁊ iportabile
iugũ suꝑ oẽs filios adã. Heu in
clinãs ⁊ incuruãs ceruices nr̃as
adeo vt vita nr̃a inferno appro-
pinq̃uerit: Infelix ego hõ. q̇s me
liberabit de corꝑe mortis huius
Quo vtiq̃ ꝓmor: ⁊ pene oppri-
mor ita vt nisi quia dñs adiuuit
me paulominꝰ habitasset in ifer-
no aĩa mea. Sub hoc onere gra-
uatꝰ me gemebat q̇ dicebat. q̃re
me posuisti ꝯriuz tibi: ⁊ factꝰ me
metipsi grauis: Ubi dixit factꝰ sũ
memetipsi grauis oñdit ꝙ lex ip
se sibi eẽt. nec aliꝰ hoc q̃ꝫ sibi ipse
fecisset. Qđ aũt loquẽs deo ꝓmi
sit posuisti me ꝯriũ tibi: dei se tm̃
nõ effugisse legẽ indicauit. Hoc
q̇ppe ad eternã iustãq̃ dei legez
ꝑtinuit: vt q̇ a deo noluit suauiť
regi penaliť a seipso regereť: q̇q̃
spõte iugũ suaue ⁊ onꝰ leue cari
tatis abiecit ꝓprie volũtatis onꝰ
iportabile sustineret inuitus. Mi
ro itaq̃ ⁊ iusto mõ eterna lex fu
gitiuũ suũ. ⁊ posuit sibi ꝯtrariũ ⁊
retinuit subiectũ dñ vz nec iustitie
ꝓ meritꝭ euasit legẽ. nec tñ cũ đo
i sua luce i sua req̇e i sua glía re-
mãsit subiectꝰ ꝑtãti. ⁊ submotꝰ fe
licitati. Dñe deꝰ meꝰ. cur nõ tollꝭ
pcm̃ meũ. ⁊ q̃re nõ aufers iniqui
tatẽ meã vt abiecta graui sarcia
ꝓprie volũtatꝭ sub leui onere ca-
ritatꝭ respirẽ. nec iã ꝑuile tiore co
ercear. nec mercenaria cupidita
te illiciar: sꝫ agar spũ tuo: spũ li-
bertatꝭ q̇ agũť filij tui q̇ testioniũ
reddat spũi meo: ꝙ ⁊ ego sꝫ vnꝰ
ex filijs dñ eadẽ mihi fuerit: q̇ ⁊

tibi: ⁊ sicut tu es ita ⁊ ipe sic i hoc
mũdo. Hi siq̇dē q̃ hoc faciũt qđ
ait apostol⁹. Nemini quēquā de
beatꝭ nisi vt iuicē diligatis ꝓcul
dubio sicut de⁹ ē: ⁊ ipsi sũt i hoc
mũdo nec serui aut mercenarij s
ꝫ filij. Itaqꝫ nec filij sũt sine lege
nisi forte aliq̇s aliť sētiat pp hoc
qđ scriptũ ē iustis nō est lex posi
ta. Sꝫ sciēdũ ꝙ alia ē lex ꝓmulga
ta a spũ seruitutꝭ i timore alia a
spũ libertatꝭ data i suauitate nec
sub illa cogũť eē filij: nec sine ista
eē patiunť. Uis audiř qꝛ iustis
nō ē lex posita: nec accepistis ait
spm̃ seruitutꝭ iteꝝ i timore. Uis
audire ꝙ tñ sine lege caritatꝭ nō
sint. Sꝫ accepistis inq̇t spm̃ ado
ptiōis filioꝝ. Deniqꝫ audi iustũ
vtꝝqꝫ đ se fatētē: ꝙ ñ sit sub lege
nec tñ sine lege fact⁹ sũ inq̃ꝑ his q̇
sub lege erãt q̃si sub lege eēꝫ cuꝫ
ipse nō essē sub lege his q̇ sine le
ge erãt tãqꝫ sine lege essē. cũ sine
lege dei ñ essem sꝫ i lege eēꝫ xp̄i.
Uñ apte nō đř: iusti nō hñt legē
aut iusti sũt sine lege: sꝫ iustis ñ ē
lex posita: hoc ē nō tanqꝫ iuitis
posita. sꝫ volũtarijs eo liberaliť
data. quo suauiter ĩspirata. Uñ
⁊ pulchre dñs. Tollite ait iugũ
meũ sup vos. Ac si diceret. nō i-
pono inuitꝭ. sꝫ vos tollite sup vos
si vos vultis. Alioq̇n non req̇eꝫ
sed laborē inuenietꝭ aīabus vr̃is
Bōa itaqꝫ lex caritas ⁊ suauis: q̇
nō solũ leuiť suauiťqꝫ portať. sꝫ ⁊
ꝟuoꝝ mercenarioꝝ leges porta-
biles ac laues reddit q̃s vtiqꝫ nō
destruit sꝫ facit vt ipleanť. dicēte

domino: ñ veni legē soluere: sed
adiplere. Illā tēꝑat istā ordinat
vtrãqꝫ leuigat. nũq̃ꝫ erit caritas
sine tiore. sꝫ casto. nũqꝫ sine cupi
ditate sꝫ ordiata. Implet g⁹ cari
tas legē ꝟui cũ infũdit đuotionē
iplet ⁊ mercenarij cũ ordiat cu-
piditatē. Porro tiori ꝑmixta de
uotio: ipꝫ ñ annullat sꝫ castificat
pēa tm̃ tolliť: sine q̃ eē nō potuit
dũ fuit ꝟuilis ⁊ timor manet i se
culũ seculi cast⁹ ⁊ filialis. nā ꝙ le
giť ꝑfecta caritas foras mittit ti-
morē pena itelligēda ē q̄ ꝟuili vt
diximus nunq̃ꝫ deest tiori. illo. s.
gñe locutōis quo sepe cā poniť
ꝓ effectu. Deniqꝫ cupiditas tũc
recte a suꝑueniēte caritate ordi-
nať cũ mala q̇dē penitus respu-
unť: bonis vero meliora ꝓferun-
tur. nec bōa nisi pp meliora appe
tuntur. Qđ cũ plene ꝑ dei grãm
assecutũ fuerit diligēter corp⁹ ⁊
vniuersa corꝑis bōa tm̃ pp aīam
aīa pp deũ: de⁹ aũt pp seipꝫ. Ue-
rũtñ qꝛ carnales sum⁹ ⁊ de car-
nis ꝯcupiscentia nasciur necesse
ē vt cupiditas nr̃a vel amor nr̃ a
carne icipiat: q̇ si recto ordine di
rigiť: q̇busdā suis gradibus duce
grã ꝓficiēs spũ tādē ꝯsumabiť:
qꝛ nō pri⁹ qđ spũale. sed qđ aīale
deide qđ spũale. Et pri⁹ necesse ē
vt portem⁹ imaginē terrestris de
ide celestis. In ꝑmis ergo diligit
seipꝫ hō pp se. Caro q̇ppe ē ⁊ nil
valet saꝑe ꝑter se. Cunqꝫ se videt
ꝑ se ñ posse subsistere: deuꝫ quasi
sibi necessarium incipit per fidē
inq̇rere ⁊ diligeř. Diligit itaqꝫ i

ſecundo gradu deuꝫ.ſed ꝓpter ſe
nõ ꝑꝑ ipſũ. At vͦo cũ ipſum cepit
occaſioně ꝓprie neceſſitatꝭ colere
ꝛ frequẽtare:cantando legendo.
orãdo obediẽdo:quadã huiuſce
modi familiaritate paulatim ſen
ſimqꝫ deꝰ inoteſcit ꝯſequenter ꝛ i
dulceſcit:ꝛ ſic guſtãdo q̃ꝫ ſuauis
ẽ dñs tranſit ad tertiũ graduꝫ:vt
diligat deũ nõ iã ꝑꝑ.ſe ſed ꝑꝑ ip
ſum.Sane in hoc gradu diu ſtaꝶ
ꝛ neſcio ſi a quoquã hoīum q̃r
tus in hac vita ꝑfecte apꝑhẽditur
vt ſe.ſ. diligat hõ tm̃ ꝓpter deuꝫ.
Aſſerant hoc ſi qui exꝑti ſunt mi
hi fateor impoſſibile videtur.Erit
aũt ꝓculdubio cũ itroductꝰ fue
rit ſeruus bonus ꝛ fidelis in gau
dium dñi ſui:ꝛ inebriatꝰ ab vber
tate domus dĩ:quaſi.n.miro quo
dãmõ oblitus ſui:ꝛ a ſe penitꝰ ve
lut deficiẽs totꝰ ꝑget in deũ:ꝛ dei
ceps adherẽs ei vnꝰ cũ eo ſpiritꝰ
erit. Arbitror hoc ſenſiſſe ꝓphetã
cum diceret.Introibo i potẽtias
dñi:dñe mẽorabor iuſtitie tue ſo
liꝰ.Sciebat ꝓfecto cũ introiret in
ſpũales potẽtias dñi exutũ ſe ab
vniuerſis carnis īfirmitatibꝰ vt iã
nil de carne haberet cogitare.ſed
totꝰ in ſpũ memorareꝶ iuſtitie dñi
ſoliꝰ.Tunc pro certo ſingula xp̄i
membra dicere poterunt de ſe qd̃
paulus aiebat de capite. Et ſi co
gnouimus ſecundũ carně xp̄ꝫ. ſꝫ
nunc iã nõ nouimus.nemo ibi ſe
cognoſcet ſecundũ carnem. quia
caro ꝛ ſanguis regnũ dei nõ poſſi
debunt.non ꝙ carnis illic ſubſtã
tia futura ñ ſit.ſꝫ ꝙ carnalis om
nis neceſſitudo ſit de futura car
niſqꝫ amor amore ſpũs abſorbẽ
dus ꝛ īfirme que nũc ſunt huma
ne affectiões:in diuinas quaſdã
hẽant cõmutari. Tunc de ſage
na caritatis que nunc tracta per
hoc mare magnũ ꝛ ſpatioſũ ma
nibus ꝛ ex oī genere piſciũ ꝯgre
gare non deſinit cum ꝑducta ad
litus fuerit:malos foras mittet:
bonos ſolãmõ retinebit.Siq̇dẽ
in hac vita.ex oī genere piſcium
intra ſinum latitudinis caritatiſ
rete concludit.vbi ſe ꝓ tꝑe oībꝰ
conformans oīum in ſe ſiue ad
uerſa ſiue proſpera trahitiens.ac
ſua quodãmodo faciens. nõ ſo
lum gaudere cum gaudentibus
ſed ꝛ flere cum flentibus cõſue
uit.Sed cũ ꝑuenerit ad litus ve
lut malos piſces oẽ qd̃ triſte pa
titur foras mittens.ſola que pla
cere ꝛ iocunda eſſe poterũt retie
bit.Nuncqꝫ.n.tũc verbi gr̃a pau
lus aut infirmabitur cũ īfirmis.
aut vretur cũ ſcandalizatis. vbi
ſcandala ꝛ infirmitas ꝓcul erũt
Aut certe lugebit eos qui non
agent penitentiã.vbi certũ ẽ.nec
peccantem fore.nec penitenteꝫ.
Abſit aũt.vt vel eos q̇ ignibꝰ ete
nis cũ diabolo ꝛ angelis eiꝰ de
putandi ſunt pãlgat ꝛ defleat in
illa ciuitate quã fluminis īpetus
letificat.cuiꝰ ꝛ diligit dñs portas
ſuꝑ oīa tabernacula iacob. ꝙ vꝫ
in tabernaculis. ꝛ ſi qñ gaudeꝶ
de victoria:laboraꝶ tñ impugna
ꝛ plerũqꝫ periclitatur in vita.In
illa autem patria nulla pro

sus admittitur aduersitas sine tristitia queadmoduz et de illa canitur. Sicut letantium oium habitatio in te. Et rursum. Letitia sempiterna erit eis. Deniqz quo non ne recordabitur. vbi memorabit iustitie dei solius? Proinde vbi iam non erit miserie locus aut ñ ne tps: nullus profecto esse poterit miserationis affectus.

Diui Bernardi abbatis homelia super quibusdaz verbis dñi videlicet. Simile est regnũ celoruz hoi negociatori querenti bonas margaritas.

Reges terre et oes populi principes et oes iudices terre iuuenes et virgines. Senes cũ iunioribus audite supplico verbũ dñi dicentis: Simile est regnum celorum hoi querenti bonas margaritas. Inuenta aũt vna preciosa margarita: abijt et vendidit omnia q̃ habuit et emit eaz. Sed que e ista queso fratres mei carissimi hec tam pciosa margarita: pro qua vniuersa dare debemus idest nosmetipsos: quia totũ deo dedit: qui seipsum obtulit vt possimus eaz habere. Nonne hec est religio: Sancta pura et immaculata in qua homo viuit purius cadit rarius: surgit velocius: icedit cautius: irroratur frequentius: qescit securius: moritur fiducius purgatur citius: premiatur copiosius. O religi ogloriosa et mirabilis q̃ mens cogitare: quis intellectus plene cognoscere: que lingua humana te poterit sufficienter et dignus extollere: Hec e. n. fres mei que miserãte deo peccata remittit. et reserat paradisũ. Que ptritũ sanat hoiem: et tristem exhilarat vitã de interitu reuocat: statũ restaurat: honorez reuocat: fiduciam reformat: viresqz et gratiam abũdantiore refũdit. O religio ṽtutibus ornata. O margarita refulgida: q̃d noui de te referam: Qia. n. ligata tu soluis: oia soluta tu referas: Oia aduersa tu mitigas: oia desp̃ata tu saias. O religio rutilãtior auro: sole splẽdidior. Si vere seruatur nõ vincit pctm: nec detractio supat: nec desperatio debet: vsqz in finẽ do dãte vt brauium apprehẽdat: pseuerat. Hec est q̃ respuit auaritiã horret luxuriam: fugit furorem. firmat amorem: calcat supbiam: linguã continet: cõponit mores odit malitiã: excludit neq̃tiã cogitqz hoiem dei amore oia libẽter sufferre. O religio gratissima et toto corde pquirenda. Nõ nec per te ceci vident: claudi ambulant: leprosi mundantur: paupes euãgelizãtur: O religio pacifica a strepitu maligni seculi elõgata et p christo a seculo mortua vbi spũs sanctus sup humilem vẽit et quietum: super deuotum christi descẽdit. O religio hitaculuz dei et angelorum eius: hic pmansionem faciunt conserui sui. O religio vita beata vita angelorum. De ore proprio spũs sanctus dicit. Optimã partẽ elegit sibi maria

que nõ auferetur ab ea. O beatis
sima vita solitaria vita cõtempla
tiua. Quã in solitudine ɔtẽplabat
ꝟgo maria tunc venisti: ⁊ incar/
nasti i ea. O deus me⁹ o bone ie
su q̃d plura referam: Uere clau/
strũ fratres mei vere religio ẽ pa
radisus. O religio valle discipli
ne munita: in q̃ est preciosaꝝ vir
tutũ secũda fertilitas. Gl'iosa res
est hois vnius moris habitare in
domo. Bonũ ⁊ iocundũ hitare
fratres in vnũ. Uideas illũ pctã
flentẽ: aliũ in dei laudibus exul
tantẽ. hunc hoibus ministrantẽ
aliũ alios erudientẽ. hunc orãtẽ
illũ legentẽ: hunc miserantẽ illũ
aliũ peccata punientẽ hunc cari
tate fragrantẽ. aliuz humilitate
pollentẽ: hunc in ꝓspis humilez
illum in aduersis sublimẽ hunc
in actiua laborantẽ illũ in ɔtem
platiua q̃escentẽ. Et poteris dice
re castra dei sũt hec. Quã terribi
lis ẽ locus iste. Uere nõ ẽ hic ali
ud nisi dom⁹ dei ⁊ porta celi: o
porta ꝑclarissima ꝑ quã in scãm
ciuitatem intratur. per quaz re/
gnũ celoꝝ rapit. ⁊ possidetur. o
religio ꝑnobilissima: tu castitas
religiosoꝝ: tu corda clericoꝝ: tu
thesaurus sup aurũ. o solitudo
beata. o hereme mors vitioꝝ: vi
ta virtutũ. te lex ⁊ ꝓphete mirã
tur: ⁊ quicunq3 ad ꝑfectionẽ ve/
nerunt: ꝑ te in paradisũ introie/
runt. o beata vita solitaria ⁊ ɔtẽ
platiua: q̃d vltra de te loq̃r: ipse
dei filius saluator ⁊ magister nr̃
exemplum dedit nobis fugiens
in desertũ. ⁊ mansit in solitudine
vbi sunt rose caritatis que semꝑ
flamescunt. que semper i sancto
odore viuũt. Ubi mira perfectio
mortifi catoꝝ ⁊ grãꝝ actio. s. con
siderare que ⁊ quanta sint q̃ no/
bis ꝓmittantur in celis ⁊ vilesce
re faciunt oia que habent in ter/
ris ⁊ dicere. Quid ꝓdest hoi si
mũdũ lucretur: se aũt ꝑdit. o so/
litudo negotioꝝ celestiũ apote/
cha. In te transitoria ⁊ terrena
mutant in celestia ⁊ eterna. Hoc
ꝑ breue purgatoriũ opatur eter
num ⁊ celeste conuiuium ⁊ pa/
scue sempiterne. Deniq3 in te la
chryme mutantur in risũ. ⁊ gau/
dium pariũt sempiternũ. Ex pos
sesione quippe terrena que õni
bus mortalibus relaxatur: ad et
ne hereditatis pr̃imoniũ ꝑueni
tur. o religio spũalis exercit⁹: lu
cta: mirabilis: officia i te fidelis
aia creatoris sui i se restaurat ima
ginem: ac ad sue reddit imagi/
nis puritatem. Tu fornax. vbi va
sa supni regis formant. vbi pctã
soluuntur: ⁊ cũ angelis i diuinis
laudib⁹ insudãtur: possessio q̃ ter
re vere viuentiũ cõparat. o san/
cta vita balneum aiaꝝ: mors pec
catoꝝ. ⁊ animaꝝ purgatoriũ sor
didaꝝ. Tu mentiũ secreta purifi
cas. Tu consciẽtiaꝝ squalorez di
luis atq3 ad angelice mũditie pu
ritatem peruenire facis animas
tu scala iacob que animas per/
ducis ad paradisum. Tu via re/
gia paradisi que homines ꝑdu/
cit ad patriam. Tu studium con

certantium:luctatorꝝq; bñ curré
tium ꝑducis ad altas coronas.
O religio sepultura dñice passi
onis de te hieremias ꝓpha dicit
Bonum prestolari cum silétio
salutare dei. Stabit solitariꝰ ⁊ ta
cebit in heremo: qꝛ in quiescen-
do ⁊ tacendo fit hō prudens. de
his quedam sunt vnde dicit. O
hō fuge: religionez elige ⁊ salua
beris. Surge q̇ dormis in seculo
⁊ exurge a mortuis. dimitteq;
mortuos sepelire mortuos suos
o vita mirabilis spũale hitaculũ
que de superbis humiles facis d̉
gulosis sobrios: de crudelibꝰ pi-
os ⁊ sanctos: de iracũdis mites
de luxuriosis pudicos: de i obe-
dientibus obediétes: ⁊ de odio
sis facis in fraterna dilectiōe fer
uentes. Tu loquacibꝰ lingue fre
num iponis: tu imundis castitatꝭ
dulcis amoris xp̄i adhibes cigu
lũ: tu ieiuniorꝝ ac vigiliarꝝ es nu
trix tu vagos ligas cathenis tu
patiétie custos: tu purissime sim
plicitatꝭ es magistra. qui te fugi-
unt luce dei priuati sũt. Qui dili
gunt te stringũt: ⁊ gustát q̄ sua
uis est dñs ⁊ dulcis. Tu ducis ad
eterna gaudia que oculus ñ vi-
dit nec auris audiuit: nec in cor
hois ascendit. ⁊ lingua dicere ñ
pōt que tu parasti dñe diligenti-
bus te. Ingredimini igitur frẽs
mei dilectissimi ex quo vocat vos
magni consilij angelus: ⁊ ñ tar-
date: quia precium magnũ: ⁊ nō
paruum est in mora in sanctam
xp̄i religionē ⁊ illuminabit vos
filius dei ꝑ ꝯdignam satisfactio-
nem. Qui cũ patre ⁊ spiritu san
cto viuit ⁊ regnat ꝑ oia secula se
culorum amen.

Diui Bernardi. abbatꝭ episto
la ad quendá: Quid a nobis re
quirat deus insinuans.

Ta me pia ⁊ crebra
ifestatio angit vt tu-
is petitiōibꝰ annuã
que doctrinam vite
agēde deposcũt. seu
q̇d expediat viatori. vz q̇d dili-
genter corde cogitari: q̇d aptius
ꝓmi quid honestius in actiōem
deduci possit. Hec alta res ē. val
de cōmunis. Inquirentes habet
multos. ꝑuenientes paucos. exe
quentesq; multo pauciores. Sz
vt ad ꝯdénationē aut ad miseri-
cordiam tuá. ⁊ ceterorꝝ legentiũ
ꝓut videor sentire depromá nec
tue petitioni: nec mee intentiōi
ꝓ voto sufficiens. Cor nostrũ ni
hil dignius ꝓficere pōt. q̄ vt ei
se restituat a quo factum ē ⁊ hoc
a nobis dominus expetit dicēs.
fili da mihi cor tuum. Tunc siq̇-
dem cor hoiuz deo datur qñ ois
cogitatio terminatur in eum. gi
rat ⁊ circunflectitur: super eum:
⁊ nihil vult possidere penitus p̄-
ter eum. Sicq; colligato sibi ani
mo eum diligit: vt sine ipso ama
rus sit omnis amor. Nec aliud
dixerim cor domino dare. q̄z ipz
captiuare in omne obsequium
eius: ⁊ ita voluntati eius ⁊ to-

to supponere: vt nihil aliud velit ꝙ qd nouerit velle. Itaqꝫ cor do mino datũ ipsum in omnibus: ꝛ de omnibus adorabit: ꝛ gratias aget. etiã si multa nostris sensibꝰ molesta videantur. Nihil turba tionis ex rex nouitate suscipiet. Tentatus a dño per tribulatiões ꝛ asperas qualitates non moue bitur. Aporiatus. i. iops gaude bit. Quicqd illatum fuerit. et si habeat asper sensum. velut ĩpel lens ad supna suscipiet. Qui cor suũ dedit deo: cãtabit melodice ꝛ dicet cum ꝓpha dauid. paratũ cor meum deus paratum cor me um: cantabo ꝛ psallam in gloria mea. Est siqdem gloria prima: ꝛ secunda. prima virtutis secunda beatitudinis. Una in via alia in patria. Proinde oibus qui cor suum deo tradiderunt. scm̃ est ar gumentum ꝛ signũ quod cantãt ꝛ in virtutum gloria psallunt in tribulationibus: in pssuris in an gustijs. in fame ꝛ siti. in nuditate ꝛ deiectione: in maledictis. in cõ uitijs. ꝛ derisionibus: in flagellis ac ẽt morte intentata: in cordibꝰ plus exultant. Non reaccipiunt amplius potestatẽ qd in eo dño tradiderunt. nullũ sacrilegij cri men repitur deterius. ꝙ in volũ tate semel oblata deo reaccipere potestatem. non debent sibi viue re. qui cor suuꝫ deo dicarunt. sed ei qui pro oibus animam suam posuit. nihil dignius cogitari po test. ꝙ cor ad eũ referre qui vt vi ueres mori voluit. nam ꝛ iustus cor suũ tradidit ad vigilandum diluculo ad dñm qui fecit illum. Uigilatio cordis iusta ꝛ cogita tio eius iusta est vt meditet assi due. qd accepit in bonis nature qd in bõis gratie. qd in dei filio ꝓ nobis humanato: passo mor tuo. ꝛ sepulto. Quid in ꝓmissio ne. a quo malo ereptus est: quid retribuit dño pro oibꝰ que retri buit ei. qd diligimus. quid time mus. qd agimus quo ꝑgimus i pulsu nature. quo ex libera volũ tate quo ducatu gratie nobis da te est etiã triplex directio cordis nri. secundum sñiam scripturax.

Prima est ad deum tota con uersio. sicut exqrit a populo suo dñs ꝑ prophetaꝫ dicentẽ. Cõuer timini ad me in toto corde vr̃o. Ille siquidem ad deum in toto corde conuertitur. qui ab oi ma litia rerum corruptibilium ex to to corde primo auertitur. Non potest qspiam ad deum toto cor de conuerti. nisi ab omni mũdo fuerit ante auersus. Equideꝫ im plicamenta terrena non sinunt hominem ad deum plena men te conuerti. Cõuersio totalis ad deum cordis nostri est alienatio a seculo ꝛ a seipso ꝛ in deo fieri ꝑ virtutem. ꝛ in seipso quiescere ꝑ inuisibilem ꝛ remotaꝫ animi pa cem. Ad deum toto corde ꝯuer sus delectatur in ipso. quid vltra delectabile possit aspicere ñ inq rit. Extimat sinemẽdabile dãnũ:

si ad horā ab eo deflexerit inuisi-
bilē interiorē visum ⁊ deflectēs
in alto apostasiam operatus est.
Secūda est tota confessio vt psal
m⁹ declarat dicēs. Confitebor ti
bi dn̄e in toto corde meo. Nec
porro ꝯfessio inexceptuate depri
mit miseriā que peccando cōtra
hitur. ⁊ nihil sibi nouit nisi oīa
mala tribuere. Deo āt refert oēz
laudem: grām: ⁊ bn̄dictionem. ⁊
oīa bona ei tribuit a quo cuncta
ꝓcedunt. Qui hanc ꝯfessionem
nouit inferre vilescēs sibi vn̄ i se-
ipso exultet nō reperit: sed vnde
gemat atq; tristetur: qm̄ reus est
mortis. Solū exultat i eo: a quo
id quod hʒ accepit: nec in seipso
sed in deo gloriat̄. Idē ⁊ indiui-
sus factus est in ꝓspis ⁊ aduersis
quē nec ꝓspera extollunt nec ad
uersa frangunt. Nec alterat̄ mēs
ei⁹: q̇ in toto corde deo ꝯfitetur:
quin dn̄m in omni tempore bn̄-
dicat: ⁊ a motu cordis excecat⁹.
extra etiam cōia hominibus. vi-
ta: moribus. lingua xp̄m dn̄ʒ cō-
fitetur: abhorrens q̄ abhorruit:
amplectens que ipse amplecti di
gnatus est. Tertia est dirrectio
cordis nostri consūmata dilectio
vt deum ex toto corde diligam⁹
Non erit ipsa cōsumata dilectio
si corda hoium quadam dubie-
tate tanguntur. Cur in hac vita
tam expresse mandabat̄ si i via ve
lut in patria nō ipletur. Sʒ opti
mum est altitudinē ꝯsiderare v̉-
tutum: que ꝙuis sub ꝓcepto aut
consilio sepe tradant̄ illarum tn̄
apicē nemo ꝯtingere potuit: nisi
q̇ deus ⁊ hō inter hoies nasci. ꝯ-
uersari. ⁊ mori voluit. Semꝑ vir
tus supra facultatē quorūcunq;
sanctoꝝ inapꝓhēsibilis mansit.
Ad quā semꝑ posset eē ascensus
quousq; in pr̄iam veniret̄. Ac sic
ꝑ hoc hāc cordis directionē q̄si
totali dilectiōi ex toto hr̄e n̄ pos
sumus quā tn̄ ꝓtinus faciamus
declinātes oē vitiū: ēt in oēm pfe
ctionem intēdere nō valentes.
Saluator ait. Qui hʒ mandata
mea ⁊ seruat ea: hic est q̇ me dili
git. Amator dei inimic⁹ est mūdi
qm̄ amic⁹ mūdi: inimicus ē dei.
Inimic⁹ ex corde ꝺ inimico nul-
la gaudia suscipit: nisi cuʒ eū vi-
det opꝓssū: aut cū pottēior fact⁹
in exiliū tradere aut iterficer̄ po
tuit. Hic typ⁹ quo federe cū secu
lo q̇s astringat̄ ostēdit. Amator
dei ex corde ꝓfecto nō sapit alta
sed ꝯsentit humilib⁹ ⁊ occupat⁹
in ipso ad iudicia hoium n̄ vaca
bit. Non meditabitur praua de
rectis: nō cōtēdet: n̄ inuidebit ĳs
q̇ humana ꝓspitate potiunt̄. Ad
aptitudinē nr̄i oris est proferen
da purgatio: vt nihil imꝑtinens
ex eo ꝓferat̄ ⁊ moderatis in his
habeat̄: que dicere necessitas ip-
sa cōpellit qm̄ ꝑ sapiam dicitur.
Qui moderat̄ labia sua pruden
tissimus est. Et nihil in eo apti⁹
ꝙ̄ ꝓprie accusationes orationes
laudes. bn̄dictiones ad oiuʒ cre
atorē: ⁊ sermo humilis ⁊ verecū
dus exhortatiuus ad proximum
promatur. Non in contentione

Epistola.

aut disceptatione verbor. nõ in presumptione: sed in omni man suetudine animi ⁊ suauitate lin gue. Tutius tñ est audire q̃ⷽ di- cere erudiri q̃ erudire. Latet in terdum blandus demon in ꝑfe rendo sermones. ex quibus solet sepe fama detestãda ⁊ vanitatis aura captari. ⁊ spũs sanctus nos terret: quoniã vir linguosus nõ dirigetur in terra. Si aliquis ꝓ- ter necessitatẽ ⁊ apertam vtilita tem etiã in bonis auditores allo quitur semper digitus prudẽtie sit super os suũ. ne verba indisci plinata eructet. Et cuꝫ dauid in hac virtute societ. qui dicebat. Dixi custodiam vias vt non re linquã in lingua mea posui ori meo custodiã cũ ꝯsisteret pecca- tor aduersũ me. Honeste aũt ho minũ actiones nõ aĺr q̃ⷽ ab ho- nesto corde: adiuuãte diuia gra- tia lege xp̄i distãte ꝓcedunt: vt est omniũ sensuũ sincera custo- dia ne quid per eos improbum ad aiaꝫ illabat. Et mores cõposi ti ne notabiles fiant ex singula- ritate viuẽdi tales sint quales de cet seruũ xp̄i: sup̲na non terrena captare volentẽ. Nõ cõuersatio importuna: sꝫ rara ꝑ necessitate ꝓpria vel cõmuni. Nõ onerosa nõ signata hypocritalibus notis omnẽ duplicitatẽ ⁊ obliquitatẽ excludẽs subiecta ꝓxima in om nibꝰ preterq̃ⷽ in initio. Deiecta te in teipso ne te in aliquo ma- gnipẽdas humilis ⁊ suauis sub pondere paup̲tatis a qua expu- gnari quotidie proprie sertiorũ est xp̄i. Capta ex laboribus ⁊ su- doribus vitã tuã. Ubi aũt nõ est infirmitas ⁊ impossibilitas dene gat ne erubescas humilẽ questũ facere. Nã ex questu in humili- tate subuenit indigẽtie deprimẽ ti. ⁊ sup̲na merita ꝯquirunt ⁊ for matio fit ad sanctos. Sepe ablu aris salutaribus sacramẽtis ⁊ ijs atq̃ diuinis verbis tuã animam refocilla. Talis studeas viuere q̃ lis affectas in extremo iudicio i- ueniri. Non tibi plura scribi. In ijs paucis exerce animam tuam Curiosa: ⁊ non expedientia tibi nec a me. nec ab alijs ãplius que ras. Quod tibi noui vtile scripsi ⁊ si aliud a me petisti: ⁊ vtiliẽ de negaui. nolẽs in magnis sed in paruis ⁊ paucis inuoluere aiam tuã. Tuos natos vt potes in deo nutrias. ⁊ ora ꝑ me. Patiẽtia ti bi expediẽs semp̲ tecũ. Amen.

Diui Bernardi abba. epi- stola ad Gulielmũ abbaẽ Clu niacensem.

q Uod me huiusmodi operi operã dare iu bes: per quod tollẽ- duꝫ sit scãdalum de regno dei libẽter ac cipio: sꝫ quõ id velis fieri necdũ satis elucet m i. nam illam tuã dulcissimam epistolam legẽs ac relegens sepius repetita place- bat: intellexi quidem te velle vt illis qui de nobis: tanq̃ⷽ de tra-

ctoribus Cluniacẽſis ordinis cõ
querunt ſatiſfaciam: quatenus
ſciatur non eſſe verũ quod male
hucuſq; de nobis putarunt: vel
putari voluerunt. At ſi poſt hãc
ſatiſfactionẽ rurſus victus coꝛ
ac veſtitus ſuperfluitatẽ ⁊ cetera
que iniungis ⁊ queãdmodũ in-
iungis carpere voluero: ⁊ mihi
videbor ꝯtrarius. ⁊ quomodo ſi
ne ſcãdalo facere queã nõ video
niſi forte ⁊ ordinẽ quidẽ lauda-
bilẽ: ⁊ ordinis reprehẽſores rep-
henſibiles doceam. ⁊ nihilomi-
nus tñ ipſius ſuperflua reprehẽ
dam. Si hoc modo vis aut forte
alr̃ magis expediri vides mã
da apertius: ⁊ vt valeam quod
vis eo modo quo vis ora inſtan
tius. Scito tñ nõ modico me hu
iuſmodi ſcriptitationibus ferri
detrimẽto: q2 multum hinc de-
uotionis ſubtrahitur dũ ſtudiũ
orationis intermittit: preſertim
cũ nec vſus ſuppetat dictãdi nec
otium.

Diui Ber. abbat. ad Gulielmũ abbatẽ Cluni. Apologia.

Venerabili patri. G. frater Bernardus fratꝛ qui i claraualle ſunt inutilis ſeruus ſalutem in domino.

Vſq; modo ſi qua me ſcriptitarẽ
iuſſiſtis: aut inuitus aut nullate
nus acq̃eui: nõ q2 negligerẽ qd
iubebar. ſ3 ne preſumerẽ quod
neſciebã. nunc vero noua vrgente
cauſa: priſtina fugatur verecun-
dia: ⁊ vel perite vel imperite do
lori meo ſatiſfacere cogor. fidu-
ciã dãte ipſa neceſſitate. Quõ nã
q; ſilenter audire poſſũ veſtram
huiuſcemodi de vobis querimo
niã: qua. ſ. miſerimi hoium in pã
nis: ⁊ ſemicincijs de cauernis vt
ait ille dicimur iudicare mundũ
qđq; inter cetera intolerabilius
eſt: etiã glorioſiſſimo ordini vr̃o
derogare. ſanctis qui in eo lau-
dabiliter viuũt ipudẽter detra-
here: ⁊ de vmbra nr̃e ignobilita
tis mũdi luminaribus inſultare?
Itane ſub veſtimẽtis ouiũ nõ q̃-
dẽ lupi rapaces: ſ3 pulices mor-
daces: imo tinee demoliẽtes bo
noꝛ vitã: q2 palã nõ audem⁹. in
occulto corrodimus. nec ſaltem
clamorẽ inuectiõis ſ3 ſuſurrium
detractionis emittimus? Si hoc
ita ẽ vt q̃d ſine cã mortificamur
tota die: eſtimati ſum⁹ ſicut oues
occiſionis. Si ita inq; phariſai-
ca iactantia ceteros hoies: ⁊ qđ
ſuperbius eſt. nobis meliores đ
ſpicimus. q̃d nobis ꝓdeſt tanta
in noſtro victu parcitas: ⁊ aſpe-
ritas i veſtitu: notabilis illa vili
tas ac diuerſitas i oꝑe manuum
q̃tidiana deſudatio i ieiunijs ⁊ i
vigilijs iugis exercitatio. toti⁹ de
niq; vite noſtre ſingularis q̃daz
atq; auſterior ꝯuerſatio. niſi for-
te oia opera nr̃a facimus: vt vi-
deamur ab hoib⁹: Sed dicit xp̃s
Amẽ dico vobis receperũt mer
cedem ſuaz: nonne ſi in hac vita
tm̃ in chriſto ſperantes ſum⁹. mi
ſerabiliores ſumus omnibus ho
minibus? An vero nõ in hac vi-

ta tñ in xp̃o speram⁹. si de xp̃i ser
uitio tēporalem tm̃ gloriaz queri
mus. Miser ego humūtic: qui tā
to labore. ⁊ idustria studeo nō eē
vel potius non videri sicut ceteri
hoium: minus tñ accepturus. im
mo grauius cruciandus q̃ʒ quili
bet hominuʒ Siccine ñ inuenie
batur nobis via: vt ita dicam: vt
cunq̃ʒ tollerabilior ad infernuʒ:
Si ita necesse erat. vt illo descen
deremus. cur saltē illaʒ. quā mul
ti incedunt viam. s. lataʒ. que du
cit ad mortē. nō eligimus: quate
nus vel de gaudio. ⁊ nō de luctu
ad luctū transiremus: O q̃ʒ facili
us est illis. quorū nō est respect⁹
morti eorum. ⁊ firmamentū i pla
ga eorū. qui in labore hoium nō
sunt. ⁊ cuʒ hoibus non flagellant
q̊ ⁊ si peccatores. ac pro gaudiis
tēporalib⁹ perpetuis cruciatibus
addicti. saltē habundantes in se
culo obtinuerūt diuitias. Ve por
tantibus crucē nō sicut saluator
suā. sed sicut ille cyrene⁹ alienaʒ.
Ve cytharedis cytharizantibus.
nō vt illi de apocalypsi. in cytha
ris suis. sʒ vere vt hypocrite i alie
nis. ve semel. ⁊ ve iteꝝ pauperib⁹
supbis. ve inq̃ʒ semel. ⁊ ve iterum
portātibus crucē xp̃i. ⁊ non seq̄n
tibus xp̃m: qui nimirū eius passio
nibus participāt. humilitateʒ se
ctari negligūt. Duplici ↄtritione
ↄterunt. q̊ huiusmodi sunt. qñ ⁊
hic ꝑ tpali gloria tēporaliter se
affligūt. ⁊ i futuro ꝑ interna sup
bia ad eterna supplicia ꝑtrahūt.
laborāt cū xp̃o. sʒ cū xp̃o ñ regnāt
Sequūt xp̃ʒ in paupertate sua. sʒ in
gloria nō ↄsequūt. De torrēte in
via bibūt. sʒ nō exaltabūt capita i
pria. lugēt nūc. sʒ tūc nō ↄlolabūt
⁊ merito. q̊d. n. facit supbia sub pa
nis hūilitatis iesu. nūq̊d non hēt
q̊ se palliet hūana malitia. nisi vñ
inuoluta ē infantia saluatoris. Et
qūo itra ꝑsepiū dñi simulatrix ar
rogātia se coartāt. ac ꝑ vagitib⁹
inocētie malū inibi detractiōis i
murmurat. An nō illi supbissimi
de. ps. quoꝝ ꝑdiit ex adipe iniq̊
tas eoꝝ multo tuti⁹ opati sūt ini
q̊tate. ⁊ ipietate sua. q̄ nos latem⁹
sub scitate aliena. q̊s. n. magis ipi
us. an ꝑfitēs ipietateʒ. an mētiē
tes scitatē. nōne is q̊ ēt mēdatiuʒ
addēs gemiat ipietatē. Et q̊d di
cā. vereor ne forte ⁊ ego suspact⁹
hēar. ñ q̊dē vobis pf. ñ vobis. cui
vtiq̃ʒ notū me noui. quātū in hac
caligine hō hoi inotescere pōt. ⁊
specialit̃ d̊ hac re. scio vos ñ igno
rare. q̊d sentiaʒ. Sed ꝑpter illos
q̊ me nec ita vt vos cognouerūt
nec sic vobis hic loq̊ soleo. loquē
tē audierūt: scribo vobis. q̊d ⁊ fre
quēter audistis. vt qm̃ ego ꝑ sin
gulos ire. ⁊ singulis satisfacere ñ
queo. ex me habeatis vnde quod
de me certissime scitis: eis pro me
verissime persuadeatis. Neq̃ʒ eni
timeo omniuʒ oculis scribere q̊c
q̊d de hac re vobis in aure locu
tus suʒ. Quis vnq̃ʒ me aduersus
ordinem illuʒ vel coram audiuit
disputantē. vel clam susurranteʒ:
Quē vnq̃ʒ de ordine illo nisi cuʒ
gaudio vidi: nisi cū honore susce

pi:nisi cum reuerentia allocutus
nisi cū humilitate adoratus sum:
Dixi:⁊ dico Modus quidē vite
ē sanctus:honestus:castitate de-
corus:discretiōe precipuus:a pa-
tribus institutꝰ.a spiritu sancto ꝓ
ordinatus aiabus saluandis non
mediocriter idoneus.Ego ne vel
dāno.vel despitio.quē sic predi-
co.Memini me aliqn̄ in aliq̄bus
eiusdem ordinis monasterijs ho
spitio susceptum fuisse. Reddat
dn̄s seruis suis humanitatē. quā
infirmanti mihi vltra etiā ꝙ̄ ne
cesse fuit:exhibuerūt ⁊ honorem
quo me plus quoq; ꝙ̄ dignꝰ fui
dignati sunt.Ipsoꝝ me cōmenda
ui oratiōibꝰ.interfui collationibꝰ
sepe de scripturis:⁊ salute anima
rū habui sermonem cū multis ⁊
publicū in capitulis.⁊ priuatum
in cameris.Quē vnq̄ vel clā vel
palam.aut ab illo ordine dissua-
dere.aut ad nr̄um vt veniret per
suadere tētaui.An nō potiꝰ mul
tos cupiētes venire repssi.venien
tes.⁊ pulsantes repuli.An nō fra
trem nicolaū.ad scūm nicolaum
⁊ vobis duos de vestris vobis te
ste remisi.Sed a duobus quibus
dam eiusdē ordinis abbatibꝰ re
misi: quoꝝ ne noia ꝓdā ipse eos
optie nostis ⁊ nihilominꝰ ꝙ̄ ami
ca mihi familiaritate iungantur
scitis.nunq̇d non tn̄ ad alium or
dinē.qđ ⁊ vos nō latuit:migrare
desiderantibꝰ.iam iāq; deliberāti
bꝰ nostrū eis dissuasoriū consiliū
obuiauit.ac ne suas desererēt ca-
thedras effecit.Cur igit ordinem
dānare putor:vel dicor. cui ami-
co meos defuire suadeo.cui suos
ad nos veniētes mōachos reddo
de q̇ ⁊ mihi orōnes tā sollicite re
quiro.tā deuote suscipio.An for
te q2 iuxta aliū ordinē ꝯuersari vi
deor:propterea suspectꝰ hinc ha
beor.Sz eadē rōne ⁊ vos vr̄o de-
rogatis q̇cūq; aliter viuitis ergo
⁊ ꝯtinentes.⁊ ꝯiuges inuicē se dā
nare putent.ꝗ suis quiq; legibus
in ecclesia ꝯuersent.Monachi q̇
q; ac regulares clerici sibi inuicē
derogare dicant:q2 ꝓprijs ab inui
cē obseruantijs sepant.Sz ⁊ noe:
⁊ danielē.⁊ iob ī vno se regno pa
ti non posse suspicemur.ad qđ vti
q; nō eos vno tramite iustitie co-
gnouimus puenisse Mariā deni
q; ⁊ martā necesse sit aut vtrāq;:
aut alterā saluatori displicere:cui
nimirū tā dissimili studio deuoti
onis ꝯtēdūt ambe placere.⁊ hac
rōne in tota ecclesia. q̇ vtiq; tam
pluribꝰ.tāq; variat dissimilibꝰ.or
dinibus.vtpote regina.q̇ in.ps.le
git circūamicta varietatibꝰ.nulla
pax nulla prorsus cōcordia eē pu
tabit.Que etenim secura q̇es:q̇s
tutus in ea status inuenient:si vnꝰ
q̇bus homo vnū quēlibet ordinē
eligens alios aliter viuentes aut
ipse aspernet.aut se ab ipsis sper-
ni suspicetur presertim cū tenere ī
possibile sit.vel vnum hoiem oēs
ordines.vel vnū ordinē oēs hoies
nō sum tam hebes:vt non agno-
scā tunicam ioseph.nō illius qui
liberauit egyptum.sed qui salua-
uit mundū:⁊ hoc non a fame cor

poris: sed a morte simul aie ꝛ corporis. Notissima q̄ppe est. qꝛ polymita. i. pulcherrima varietate distincta. sꝫ ꝛ sanguine apparet intincta n̄ quidē hedi. qui pctm̄ significat. sꝫ agni q̄ designat innocentiā. hoc ē suo ipsius nō alieno ipse ē profecto agnus māsuetissimus. q̄ corā nō quidē tondēte sꝫ occidente se obmutuit. q̄ pctm̄ nō fecit. sꝫ abstulit pcā mūdi. Misit aūt q̄ dicerēt ad iacob. Hanc iuenim⁹. vide vtrū tunica filij tui sit an nō. Uide ꝛ tu dn̄e vtrum hͤ sit tunica dilecti filij tui. Recognosce oīpotens pater eā quā fecisti xp̄o filio tuo polymitā. dādo quidem quosdā apostolos quosdā autē ꝓphetas. alios v̄o euangelistas. alios pastores ꝛ doctores. ꝛ cetera q̄ in eius ornatu mirifico decēter apposuisti ad consumationē vtiq̄ꝫ sanctorū occurētiū in virū perfectū in mensuraꝫ etatꝫ plenitudinis xp̄i. Dignare etiaꝫ deus p̄ciosissimi purpurā sanguinis quo aspersa est: recognoscere ꝛ in purpura p̄clarum insigne ac victoriosissimū iudiciū obediētie Quare ergo inquit rubrū ē vestimētū tuū: Torcular ait calcaui solus: ꝛ de gentib⁹ nō est vir mecuꝫ Itaq̄ꝫ q̄nquidē fact⁹ est obediēs patri vsq̄ꝫ ad torcular crucis: qꝺ vtiq̄ꝫ sol⁹ calcauit: solū q̄ppe brachiuꝫ suū auxiliatū est ei: iuxta illud ī alio loco singularit̄ suꝫ ego donec trāseam. Jam ergo exalta euꝫ deus: ꝛ da ei nomē qꝺ est sup oē nomen: vt in noie iesu oē gēu flectat̄ celestiū terrestriuꝫ ꝛ infernorum. Ascēdat in altū: captiuaꝫ ducat captiuitateꝫ: ꝛ donet dona hoīb⁹. Que dona. Relinquat vꝫ sponse sue ecclesie pignus hereditatis: ipsaꝫ tunicā suaꝫ tunicā scꝫ polymitā: eandēq̄ꝫ inconsutilē: ꝛ desup cōtextā ꝑ totū. Sꝫ polymitam ob multorū ordinū q̄ in ea sͭ multimodā distinctionē. incōsutilem v̄o ꝑꝑ indissolubilis caritatis indiuiduā vnitatē. Quis me ī quit/ sepabit a charitate xp̄i. Audi q̄uo polymitaꝫ. Diuisiones ait gratiarū sunt: ideꝫ aūt sp̄us. ꝛ diuisiones operationū sunt: idē vero dn̄s Deinde diuersis enūeratis charismatib⁹: tāq̄ꝫ varijs tunice colorib⁹. q̄bus constet eaꝫ esse polymitā vt oñdat etiam incōsutilē: ꝛ desup contextā ꝑ totuꝫ adiungit. Hec āt opatur vnus: atq̄ꝫ idem sp̄us: diuidēs singulis ꝑut vult. Charitas q̄ppe diffusa est in cordib⁹ nr̄is ꝑ sp̄m scm̄ q̄ datus ē nobis. Nō ergo diuidat̄: sed totā ꝛ integrā hereditario iure fortiat̄ ecclesia: qꝛ ꝛ de illa scriptū ē. Astitit regina a dexteris tuis ī vestitu deaurato circundata varietate. Itaq̄ꝫ diuersi diuersa accipiētes dona. ali⁹ quidē sic. ali⁹ vero sic. siue Cluñacēses: siue Cisterciēses. siue clerici regulares: siue ēt laici fideles. ois dēiq̄ꝫ ordo. ois lingua. ois sexus. ois etas. ois cōditio in oi loco. ꝑ oē tp̄s. a p̄mo hoie vsq̄ꝫ ad nouissimū. Nā ꝑꝑ hec talaris dicta ē qꝺ ad fineꝫ vsq̄ꝫ ꝑtingat. Talaris dicit̄ tunica dn̄i. talareꝫ

accipe ecclesiā:in q̄ ꝗsqꝫ fideliuꝫ:
si vsqꝫ i finē fideliter vixerit:dicē-
te ꝓpheta.nō se abscōdet a calo-
re eius nimirū cōgruens ei.cui ⁊
factaē.q̇ ꝓhibēte vꝫ alia scriptu-
ra ⁊ ipse attingit a fine vsqꝫ ad fi
nē fortiter. ⁊ disponit oia suauiť.
Omnes ergo ꝯcurramus pariter
in vnā tunicā.⁊ ex oibus constet
vna.Ex oibus inqꝫ vna.Naꝫ si ex
pluribus ⁊ diuersis.vna est tn̄ co
lumba mea.formosa mea. ꝑfecta
mea.alioq̇n nec ego solus.nec tu
sine me.nec ille sine vtroqꝫ.sed si-
mul oēs sumꝰ illa vna.si tn̄ solli-
citi sumꝰ ꝯuare vnitatē i vinculo
pacis.Nō inquā tm̄ ordo noster
aut solꝰ noster.ad illā ꝑtinet vnā
sꝫ noster simul ⁊ vester. nisi forte
ꝙ absit inuicē vidētes. inuicē ꝓ-
uocātes.inuicē mordeamꝰ.⁊ ab
inuicē cōsumemur.⁊ sic nō possit
nos apostolus vni illi viro cui d-
spōdit virginē castā exhibere xp̄o
Verūtn̄ vna illa dicit in canticis.
Ordinate in me charitatē. vt ⁊ si
vna in charitate.diuisa tn̄ sit i or-
dinatione.Quid ergo Cistercien
sis suꝫ damno igitur Cluniacen
ses:Absit.sꝫ diligo:sꝫ predico.sed
magnifico.Cur ergo inq̇s ordinē
illū non tenes:si sic laudas. Au
di ꝑꝑ hoc ꝙ apostolꝰ ait vnusq̇s-
qꝫ in ea vocatione: qua vocatus
ē.permāeat.Quod si queris cur
⁊ a principio non elegerim.si ta-
lē sciebam.respondeo:propter id
ꝙ rursus ait apostolꝰ. Omnia li
cent.sꝫ non omnia expediunt.nō
ꝙ.s.ordo sanctus.⁊ iustꝰ non sit.

sed qꝛ ego carnalis eraꝫ venunda
tus sub peccato ⁊ talē anime mee
langorem sentiebam : cui fortior
esset potio necessaria.Et diuersis
morbis diuersa cōueniunt medi-
camenta.⁊ fortioribus fortiora.
Fac duos hoies febribus anxiari
quartanis vnum.alterum tertia
nis ꝯmēdet āt q̇ quartanis labo
rat tertiano aquā purā. ⁊ frigida
queqꝫ sumenda.cū tn̄ ab his ipse
abstineat.vinūqꝫ.⁊ cetera calida
vtpote sibi congruentia sumat.
Quis rogo hinc eū recte repren-
dat si diceret ille.cur tu aquā nō
bibis:quā ita laudas? An nō re-
cte respōderet.⁊ tibi eaꝫ fideliter
tribuo. ⁊ mihi salubriter subtra-
ho:Deniqꝫ requiraẗ ēt a me cur
cū oēs ordies laudē oēs n̄ teneo.
Laudo.n.oēs.⁊ diligo vbicunqꝫ
pie ⁊ iuste viuūt in ecclesia.Vnū
oꝑe teneo: ceteros caritate.Faci-
et āt charitas:fidētē loquor:vt ne
illoꝝ q̇dē fructu frauder.quoꝝ in
stituta n̄ sequor.PIꝰ aliq̇d dicā.
Tu tibi caute age. Pōt nāqꝫ fie-
ri qꝛ tu frustra laboraueris:vt au
tē ego frustra diligā bonū:quod
oꝑaris:fieri oio nō pōt.O quāta
fiducia charitatis alius oꝑaẗ nō
amās.⁊ aliꝰ amat nihil oꝑans.il
le q̇dē suū opꝰ ꝑdit:illiꝰ vo chari
tas nūq̄ excidit. Et q̇d miꝝ si in
hoc exilio:ꝑegrināte adhuc eccle
sia.q̇dā huiusmōi sit pluraľ:vt ita
dixerimꝰ vnitas. vna q̇qꝫ plurali
tas:cū i illa quoqꝫ p̄ ria qū iā ipa
r̄gnabit.nihilominꝰ forte taľ aliq̄
dispar quodāmō eq̄litas fuťa sit.

Jnde.⁊.n.scriptū ē. i domo pr̄is
mei māsiōes multe sūt.siē itaq̄ꝫ il
lic m̄lte māsiōes i vna domo.ita ħ
multi ordies sūt.i ecclesia vna. ⁊
q̄uo hic diuisiōes grāꝝ sūt:idē āt
spūs.ita ibi distinctiōes q̇dē glo/
riaꝝ:sꝫ vna dom⁹. Porro vnitas
tā hic·q̄ꝫ ibi vna ꝯsistit i vna cha
ritate.diuersitas āt hic q̇dē in or
dinū:vl' opationū multifaria diui
sione.illic v̇o in quadā meritorū
notissima:sꝫ ordiatissima distictio
ne. Jntelligēs dēiq̄ꝫ ecclesia. hāc
suā quodāmō discordē ꝯcordiā:
ꝯcordēue discordiā.ꝺduxit me in
q̇t sup semitas iustitie ꝑꝑ nomen
suū Ponēs q̇ppe semitas plurali
ter:⁊ iustitie singularit.nec diuer
sitatē ꝑtermisit opationū.nec vni
tatē opantiū. Preuidēs q̄ꝫ ⁊ il
lā i celestib⁹ discretā vnitatē futu
rā deuotissime leta decantat pla
tee tue hierusalē sternet auro mū
do. ⁊ ꝑ oēs vicos tuos Alleluia
cātabit. Audiens.n plateas. ⁊ vi
cos.corōas.⁊ glorias diuersas in
telligit. Jn auro q̊ vno metallo il
la ciuitas ornata describit. ⁊ vno
alleluia.qꝺ cātādū ꝓhibet dissimi
liū specieꝝ similē pulchritudinē.
⁊ multaꝝ mētiū vnā deuotionez
attēde. Nō igit vna tm̄ semita ice
dit.qꝛ nec vna ē māsio. q̊ tendit.
Viderit āt q̇sq̄ꝫ q̄cūq̄ꝫ icedat. ne
ꝓ diuersitate semitarum ab vna
iustitia recedat.quoniaꝫ ad quā
libet māsionum sua quisq̄ꝫ semi/
ta peruenit ab vna domo patris
eoꝛꝫ nō erit. Verūtamen.vt stel
la ab stella differt in claritate. sic
erit:ait:⁊ resurrectio mortuoruꝫ
Naꝫ ⁊si fulgebunt iuste sicut sol
in regno patris eoruꝫ aliꝫ tamen
aliȷ̄s amplius ꝓ diuersitate meri
torum. Que sane merita.sciendū
nō sic in hoc seculo.vt in illo faci
le ab homine posse discerni.quip
pe cum hic tantum opera videā-
tur.illic etiā corde nihil impedi-
at intueri. Siq̇deꝫ radiante vbiq̄ꝫ
sole iustitie.tūc manifesta erūt ab
scondita cordiuꝫ. Etiam sicut nō
ē nunc.qui se abscondat a calore
eius.ita tunc nō erit.qui se occul
tet a splendore eius. Et de opib⁹
q̇dem sepe incerta.⁊ ob hoc peri
culosa sententia fertur. cū multo
tiēs minus iustitie habeant. qui
magis operantur. Vnde nunc
mihi conueniendi sunt quidaꝫ.ꝺ
ordie nr̄o.q̊ ꝯtra illā sniaꝫ nolite
añ tempus iudicare. quoad vsq̄ꝫ
veniat dn̄s.qui ⁊ illuminabit ab
scondita tenebrarum. ⁊ manife-
stabit cōsilia cordium.aliȷ̄s ordi/
nibus derogare dicuntur. ⁊ suam
iustitiā solam volentes constitue
re iustitie dei n̄ sunt subiecti.quos
ꝓfecto.si q̊ tm̄ huiuscemōi sūt.nec
nr̄i.nec cuiuspiā eē ordinis veri⁹
dixeriꝫ. Quippe q̊ ⁊si ordinate vi
uentes·supbe tm̄ loquentes ciues
se faciūt babilōis.i.ꝯfusiōis. imo
filios tenebraꝝ.ipsiusq̄ꝫ gehēne.
vbi null⁹ ordo.sꝫ sempitern⁹ hor
ror inhabitat. Vobis ergo inquā
fratres.q̊ etiā pōt auditā illā dn̄i
de phariseo.⁊ publicāo pabolā.ꝺ
vr̄a iustitia ꝑsumētes ceteros asp
namini.dicit.vt dicit. solos vos

hoīum eē iustos: aut oībus san-
ctiores solos vos monachoꝝ re
gulariter viuere ceteros vero re
gule potiꝰ existere trāsgressores
Prio q̇d ad vos de alienis ꝑuis
suo dn̄o stāt aut cadūt. quis vos
ꝯstituit iudices suꝑ eos. Deinde
si ita vt dicit̄ de ordine vr̄o ꝑsu-
mitis: qualis ordo est vt an̄ꝗ̄ de
suo q̇sq̄ꝫ trabē eijciat in fratꝝ ocu
lis tā curiose festucas ꝑquirat̄: q̇
in reg̃la gl̃iamini cur ꝯtra regu
lā detrahit̄? cur ꝯtra euāgeliū an̄
tꝑs: ⁊ ꝯtra apostolū alienos iudi
catis? An regula nō ꝯcordat euā
gelio: vel apostolo. Alioquin re
gula iam non est regula q̄ꝛ non
recta. Audite ⁊ discite ordinē: q̇
contra ordinem alijs ordinibus
derogatis. Hypocrita inquit eij
ce primū trabez de oculo tuo: ⁊
sic videbis eijcere festucā de ocu
lo fratris tui. Queris quā trabē
An nō grādis: ⁊ grossa trabs est
suꝑbia: qua te putas eē aliq̇d cū
nihil sis. Insanissime tibi tāq̄ꝫ sa
nos exultas ⁊ alijs vanissime tra
bē portās d̄ festucis isultas. Gra
tias iq̇s ago tibi d̄s q̄ꝛ n̄ sū sicut
ceteri hoīuz iiusti: raptores adul
teri sequere ergo: ⁊ dic: detracto
res. Neqꝫ. n. minia ē hec festuca
inter ceteras. q̄re cū tā diligēter
alias enūcies istā taces: si ꝓ nll̃a
vl̃ minia hēs audi apostolū. ne-
qꝫ maledici ait regnū d̄i posside
būt. Audi ⁊ deū i ꝑs. cōminantē
Arguā te inq̇t: ⁊ statuā ꝯtra fa-
ciē tuā. Q̄d q̄ꝛ detractori loquat̄
certū ē. ex ꝑcedētibꝰ. Et quidem

iuste ad se retorquēdus: ⁊ se cō-
pellēdus est intueri: qd̄ auertēs
faciē suā a se aliena potius mala
q̄ꝫ sua solet curiosius ꝑscrutari.
At inquiūt quō regulā tenēt: q̇
peliceis induunt̄: sani carnibus
seu carniū pinguedie vescūt̄: tria
vel q̄tuor pulmēta vna die: qd̄ re
gula ꝓhibet admittūt: opus ma
nuū: qd̄ iubet: non faciūt: multa
deniqꝫ ꝓ libitu suo vel mutāt: vl̃
augēt vel minuūt. Recte n̄ pn̄t
hec negari. Sꝫ attēdite in regu
lā cui vtiqꝫ nō dissonat institutio
sancti Bn̄dicti: regnū dei inq̇t
intra vos ē: hoc ē nō exterius in
vestimētis aut alimentis corꝑis
sed in virtutibus interioris hois
Unde apostolus regnū dei non
est esca ⁊ potus: sꝫ iustitia ⁊ pax.
⁊ gaudium in spū sancto. Et rur
sus. regnum dei nō est in sermōe
sed in v̄tute. De corporalibꝰ ita-
qꝫ obseruātijs fratribꝰ calūniam
struit̄: ⁊ q̇ maiora sunt reg̃le spi
ritualia. s. instituta relinq̇tis: ca-
mellū glutiētes: culicē liquatis.
Magna abusio. Maxia cura ē:
vt corpus regulariter induat̄: ⁊
ꝯtra regulā suis vestibus aīa nu
da deseratur. Cum tanto studio
tunica ⁊ cucula corpori ꝓcu-
retur: quatenus cui deerūt mo-
nachus nō putet̄: cur similit̄ spi
ritui pietas ⁊ humilitas q̇ profe
cto spiritualia indumēta sūt: nō
ꝓuidenit̄. Tunicati ⁊ elati abhor
remus pelliceas: tanq̄ꝫ non me-
lior sit pellibꝰ inuoluta humilitas
q̄ꝫ tunicata suꝑbia: ꝑsertim cū ⁊

de⁹ tunicas pelliceas primis hoi b⁹ fecerit. Et iohānes in heremo zona pellicea lūbos accinxerit: ⁊ ipse tunicarꝫ institutor: in solitudine nō tunicis. sed pellib⁹ se se i duerit. Repleti deinde ventrez faba: mentē supbia: cibos dānamus saginatos. quasi non meli⁹ sit exiguo sanguine ad vsū vesci ꝙ vētoso legumie vsqꝫ ad ructū exaturari: ⁊ precipue cū esau. nō de carne. sed de lente sit rephensus ⁊ de ligno adā non de carne dānat⁹. Et ionatas ex gustu mellis nō carnis morti adiudicatus. E cōtra vero helias inorie carnē cōcederit. Abrahā gratissime carnib⁹ angelos pauerit. ⁊ de ipsis sua fieri sacrificia de⁹ pcepit. Sꝫ ⁊ sati⁹ est modico vino vti pp infirmitatem. ꝙ multa aq̄ igurgitari p auiditatē. qr ⁊ paulus tiotheo modico vtendū ꝯsuluit. Et dñs ipse bibit. ita vt vini potator dñs appellatus sit. apostolisqꝫ bibendū dedit insup ⁊ ex eo sacramēta sui sanguinis ꝯdidit. cū econtrario aquā ad nuptias bibi nō passus sit. ⁊ ad aquas ꝯtraditionis populi murmur terribiliter castigauerit dauid quoqꝫ aquaꝫ quā desiderauerat. potare timuerit viriqꝫ illi gedeonis. q̄ p auiditate toto corpore prostrato d flumine biberūt. digni ad pliū ire ñ fuerint. Jā vero de labore manuum q̄d gloriamini. cū martha laborans increpata. ⁊ Maria quiescens laudata sit. ⁊ paulus apte dicat labor corporis ad modicū valet: pietas aūt ad oīa: Optim⁹ labor de quo pp̄ha dicebat laboraui. in gemitu meo. Et de quo alibi. Memor fui dei. ⁊ delectatus sū. ⁊ exercitatus sū, ac ne corporale intelligas exercitū. ⁊ defecit inq̄t. spūs meus. Ubi aūt ñ corpus. sed spūs fatigatur. spūslis pculdubio labor intelligitur Quid ergo inq̄s: Siccine illa spiritualia psuades. vt ēt q̄ ex regula habemus corporalia damnes Nequaquā. sed illa oꝫ agere. ⁊ si ista omitti necesse ē aut illa. ista potius omittenda sunt. ꝙ illa Quanto. n. spūs corpore melior est. tanto spiritualis. ꝙ corporalis exercitatio fructuosior. Tu ergo cum de horꝫ obseruatione elat⁹ alijs cadeꝫ ñ obseruantibus derogas. nonne te magis trāsgressorem regule iudicas. cuius licet minima tenes. quedam meliora deuitas. De quibus paulus. Emulamini ait carismata meliora. Detrahendo q̄ppe fratribus in quo temetipsum extollis. perdis humilitatem. in quo alios deprimis charitatem que sunt pculdubio carismata meliora. Tu tuum corpus multis ⁊ nimijs laboribus atteris. ac regularib⁹ asperitatibus mortificas membra tua. que sunt super terram bene facis. Sed quid si ille. queꝫ non laborantem diiudicas modicum quidem habeat de hac. que ad modicum est vtilis

corporali vȝ exercitatōe. ampliꝰ
aūt. ꝙ̃ tu de illa. q̄ ad omnia va-
let ideſt pietate. Quis queſo ve
ſtrꝫ regulam tenet. An non q̇ me
lior. melius. Quis vero melior
hūilior aut fatigatior. An ñ is. q̇
a domino didicit mitis eſſe. ⁊ hu
milis cord̄: q̇ ⁊ cū maria optimā
partē elegit. que non auferet ab
ea. Quod ſi regulā ab oibus. q̇ eaȝ
profeſſi ſunt: ſicut ad litteram te
nendam cenſes: vt nullam oīo
diſpenſationem admitti patiariſ
audacter dico: nec tu eam. nec il
le tenetis. nam ⁊ ſi ille quantum
q̇dem pertinet ad obſeruatiōes
corporeas in pluribꝰ offendit. i-
poſſibile eſt tū te quoqȝ vel i vno
non tranſgredi. Scis autem qr.
qui in vno offendit: omnium eſt
reus. Si vero concedis aliq̄ poſ-
ſe mutari diſpēſatorie proculdu
bio. ⁊ tu illam tenes. ⁊ ille. ꝙ̃ꝙ̄
diſſimiliter. Nam tu q̇deȝ diſtri
ctiꝰ. at ille fortaſſe diſcretiꝰ. neqȝ
hoc dico: qr exteriora negligen-
da ſine. aut q̇ ſe i illis ñ exercue
rit. mox ideo ſpūalis efficiat. cū
potiꝰ ſpūalia ꝙ̃ꝙ̃ meliora. niſi p
iſta. aut vix. aut nullatenus vel
acquirantur. vel obtineatur. Si
cut ſcriptum eſt. non priꝰ quod
ſpirituale. ſed qd̄ animale. dein-
de qd̄ ſpūale. Sic nec iacob niſi
priꝰ cognita lya deſideratos ra-
chelis amplexꝰ meruit obtinere
Unde rurſus in pſalmo. Sumi-
te pſalmū ⁊ date tympanū. ꝓ eſt
dicere ſūmite ſpiritualia. ſȝ priꝰ
date corporalia. Optimꝰ auteȝ
ille: q̇ diſcrete. ⁊ cōgrue hec. ⁊ il
la operat. Jam vero epiſtola: vt
epiſtola remaneat: finienda erat
quandoq̇dem ⁊ noſtros de qui-
bꝰ pater conqueſtꝰ eſtis: ꝙ ordi-
ni veſtro detraherent ſatis. quā
tū potui: ſtilo corripui: ⁊ me quo
qȝ ab hmōi falſa ſuſpitione pur-
gaui: vt debui. Sed qm̄ dum no
ſtris minie parco: nōnullis d̄ ve
ſtris nimiū: in q̇bus non decet:
videor aſſentire. Pauca q̇ ⁊ vo-
bis diſplicere cognoui ⁊ oibꝰ bo
nis vitanda eſſe non dubito: ne-
ceſſariū reor ſubiūgere: que q̇dē
⁊ ſi fieri videntur in ordine: abſit
tamen: vt ſint de ordine. nullus
quippe ordo quidpiam recipit i
ordinatum: qd̄ vero inordinatū
eſt: ordo nō eſt. Unde nō aduer
ſū ordinem. ſed pro ordine diſpu
tare putādꝰ ero: ſi nō ordinem in
hominibꝰ: ſed hominū vitia re-
prendo. Et q̇dem diligentibꝰ or
dinem in hac re moleſtū me fore
nō timeo: q̇nimo gratū procul-
dubio accepturi ſūt: ſi ꝑſeq̇mur
qd̄ ⁊ ipſi oderunt. Si q̇bus vero
diſplicuerit: ipſi ſe manifeſtāt. qr
ordinem non diligūt: cuiꝰ vtiqȝ
corruptionē ideſt vitia damnari
nolūt. Ipſis itaqȝ illd̄ Gregoria
nū reſpōdeo. Meliꝰ eſt: vt ſcan-
dalū oriat: ꝙ̃ veritas relinquat
Dicit ⁊ veraciter creditꝰ ſanctos
pr̄es illā vitā iſtituiſſe: ⁊ vt in ea
plures ſaluarent: vſqȝ ad īfirmoꝝ
regule tēperaſſe rigorē: ñ regulā
deſtruxiſſe. Abſit aūt vt credā tā
taſ cos ꝙ̃tas video i pleriſqȝ mo

nasteriis vanitates: ac supfluita- tes ꝑcipisse: vel ꝯcessisse. Miror ꝛ .n. vñ inter monachos tāta intē- perātia in ꝯmessationibus. ꝛ po- tatōib⁹: i vestimētis: ꝛ lectisterniis ꝛ eq̄taturis: ꝛ ꝯstruēdis edificiis i. olescē potuit: q̄ten⁹ vbi h̄ studio si⁹ voluptuosi⁹: atq; effusius fiūt: ibi ordo meli⁹ teneri dicat: ibi ma ior putet religio. Ecce .n. parcitas putat auaritia: sobrietas austeri- tas credit silētiū tristitia reputat. Ecōtra remissio discretō dicit: ef- fusio liberalitas: loquacitas affa- bilitas: cachinatio iocūditas mo lities vestimētoꝝ: ꝛ equoꝝ fastus honestas lectoꝝ superflu⁹ cultus mūditia. Cūq; h̄ alterutrū impē- dim⁹ charitas appellat. Ista cha- ritas destruit charitatē: h̄ discre- tio discretionē ꝯfundit. Talis mi sericordia crudelitate plena est: qua .vz. ita corpori seruit. vt aia iu guletur. Que .n. charitas est car- nē diligere: ꝛ spm̄ negliget? Que ue discretio totū dare corpori ꝛ aie nihil: Qualis vero misericor- dia ancillā reficere: ꝛ dñam inter ficere: Nemo ꝑ huiusmodi mise- ricordia speret se consequi miseri cordiā: q̄ misericordib⁹ ꝑmittitur in euangelio veritatis ore dicētis. Beati misericordes: qm̄ ipsi miseri- cordiā ꝯsequent. s; certissime po- ti⁹ penaꝫ expectet quā tali: vt ita dicā impio misericordi sanct⁹ iob magis ꝑphetizādo: q̄ affectādo imprecat. non sit inq̄ens in recor datōe. sed ꝯterat quasi lignum in fructosuꝫ. Digne plane retribu- tionis causā mox subinfert satis idoneā dicēs. Pauit .n. sterilē. ꝛ q̄ nō parit. ꝛ vidue nō benefecit. Inordinata ꝑfecto. atq; irratio nalis misericordia est steril. ꝛ in fructuose carnis. q̄ iuxta dñi ver bum nō ꝑdest q̄cq̄. ꝛ s; aposto lum regnū dei nō possidebit. ad iplēdis inuigilare desideriis. ꝛ d̄ anime cura sapiētis saluberrimū nō curare ꝯsiliū admonētis. at q; dicētis. Miserere aie tue pla- cēs. do. Bōa mia miseri aie tue nec potes nō mereri miam. q̄ fit. vt placeas deo. Alias āt nō est mia: sicut iā dixi. s; crudelitas. n̄ est caritas s; iniq̄tas. n̄ discretio s; ꝯfusio. sterilē. q̄ n̄ parit. pascer .i. inutil carnis ꝯcupiscētiis inbui re ꝛ vidue nil boni facere aie. vz. excollēdis v̄tutib⁹ nullā opā da re. que vtiq; l; spōso iteritu sit vi duata celesti sēsus tñ d̄ spū scō ꝯ cipe. ꝛ parer n̄ d̄sinit imortales. q̄ vz icorruptibil. celestiq; h̄ditatis valeāt eē capaces. s; si piū hēant studiosūq; cultorē sub hac tamē abusiōe iā fere vbiq; sic ꝑ ordie tenēt. fere iā ita ab oib⁹ sine q̄re- la. atq; irreprehēsibiliter obsuāt q̄sq̄ dissimulit. Nōnulli q̄ppe his oib⁹ tā q̄ n̄ vtētes vtunt. ꝛ iō aut cū nulla offēsa. aut cū minia. Ali quāti q̄ppe h̄ agūt ex simplicita- te. aliq̄ti ex caritate ex necessita- te aliq̄ti. q̄dā nāq; simplr ista te nēt. qm̄ sic eis ꝑcipit. parati alit agere. si alit ꝑcipet. Quidā aūt ne differēter viuant ab eis. cum q̄bus habitāt sectātes in his nō

suā libidinē: sed alioꝝ pacē. Aliȷ̄
vero q₂ resistere nō valent multi
tudini ꝯtra dicētiū: q̄ hec vtiqꝫ tā
ꝗꝫ ꝓ ordine libera voce defendūt
⁊ quotiēs isti aliqua: prout ratio
dictat: restringere: vel mutare in
cipiunt. illi mox tota auctoritate
resistunt. Quis in principio: cum
ordo: cepit monasticus: ad tātaꝫ
crederet mōachos inhertiā deue
nire: O quātuꝫ distamus ab his:
qui i dieb⁹. Antoniȷ̄ extitere mo/
nachi. Siquideꝫ illi: cū se inuiceꝫ
ꝑtempus ex charitate reuiscerēt
tāta ab inuicē auiditate panem
aiarum ꝑcipiebant: vt corporis ci
bū penit⁹ obliti. diē plerūqꝫ totū
ieiunis ventribus: sed non mēti
bus trāsigerent. Et hic erat rect⁹
ordo: qñ digniori ꝑti ꝑus inserui
batur. Hec sūma discretio quum
amplius sumebat. q̄ maior erat:
hec deniqꝫ ṽa charitas vbi aie q̄/
rum charitate xp̄s mortuus ē: tā
ta solicitudine refocillabātur. no
bis autem cōuenientibus i vnuꝫ
vt verbis apostoli vtar: iam nō ē
dñicam cenā manducare: panem
q̇ppe celestē nemo q̇ q̄rat nēo q̄
tribuat. Nihil ḋ scripturis: nihil
de salute agit aiaruꝫ: sꝫ nuge: ⁊ ri
sus ⁊ ṽba proferunt in ventū. In
ter prādēdū quātuꝫ fauces dapi/
bus: tm̄ aures pascuntur rumori
b⁹ q̇bus totus intēt⁹ modum ne
scias in edēdo. Interim autē ter
cula ferculis apponunt: ⁊ ꝓ solis
carnib⁹: a q̇bus abstinet: grādia
pisciū corpora duplicāt. Cumqꝫ
priorib⁹ fueris satiat⁹: si secūdos
attigeris: videberis tibi necdū gu
stasse pisces. Tanta q̇ppe accur/
ratōe: ⁊ arte coquorū cūcta appa
rāt: quaten⁹ quatuor: aut quinqꝫ
ferculis deuoratis: prima ñ impe
diāt nouissima nec scietas minuat
appetitū. Palatū q̇ppe deuꝫ no
uellis seducit cōdimentis: paula
tim dissuescere cogita: ⁊ ad succos
extraneos veluti adhuc ieiunum
auide renouat in desideria. vēter
q̇dē dū nescit onerat: sꝫ varietas
tollit fastidiū. Quia. n. puras: vt
eas natura creauit: epulas fastidi
m⁹ dū alie aliȷ̄s multifarie permi/
scent: ⁊ spretis naturalib⁹ quos ḋ
us indidit reb⁹: quibusdā adulte
rinis gula ꝓuocat saporib⁹ trāsit
nimirū meta necessitatꝫ: sꝫ necduꝫ
delectatio supat. Quis. n. dicere
sufficit quot mōis: vt cetera taceā
sola oua ṽsant ⁊ vexant: q̄nto stu
dio euertūt: subuertūt: liq̄nt: du/
rant: diminuunt: ⁊ nūc q̇dē frixa:
nūc assa nūc farsa. nūc mixtiꝫ: nūc
sigillatiꝫ apponūt. Ut q̇d āt hec
oia: nisi vt soli fastidio ꝯsulat: Ip
sa deinde q̄litas reruꝫ talis deso
ris apparere curat: vt ñ min⁹ as/
pect⁹: q̄ꝫ gustus delectet. Et cū iā
stomacus crebris ructib⁹ repletū
se indicet: necdū tñ curiositas sa/
tiat. Sꝫ dū oculi coloribus: pala
tum saporibus illiciuntur: infelix
stomachus cui nec colores lucēt
nec sapores demulcent: dum oīa
suscipere cogitur: opp̄ssus magis
obruit: q̄ꝫ reficitur. Jam vero de
aque potu quid dicaꝫ. qñ ne vllo
quideꝫ pacto vinuꝫ aquatum ad

mittit: Oēs nimię ex quo mōa-
chi sum⁹ īfirmos stomachos hē
mus. ꝛ tā necessariū apostoli de
vtēdo vino ꝯsiliū: merito ñ negli
gim⁹ modico tñ qꝺ ille ꝑmisit ne
scio cur ꝑtermisso. Et vtinam vel
solo: cū ēt puę ē: cōtēti essemus:
pudet dicere: sed magis pudeat
actitari: ꝛ si pudet audiri ñ pude
at emēdari. Uideas vno i pran-
dio ter: vel q̄ter sꝑ plenū calicez
reportari: quaten⁹ diuersis vinis
magis odorat᷒. q̄ȝ potatis: nec tā
haustis. q̄ȝ attact᷒ sagaci ꝓbatōe
ꝛ celeri cognitiōe: vnū tandez e
pluribus: qꝺ fortius sit eligatur
Quale ē illud. aūt qꝺ nonnulla
mōasteria ex more obseruare di
cūtur. in magnis vȝ. festis vina ꝺ
libata melle pigmentoę respsa
pulverib⁹ in ꝯuentu bibere. Nū
q̇d ꝛ hoc fieri dicem⁹ ꝑꝑ infirmi
tatē stomachi: Ego ꝺo ad nihil
aliud valere video: nisi vt vł am
plius bibat. vel delectabili⁹. Sȝ
cū vene fuerint vino igurgitate.
toto i capite palpitātes: sic surgē
ti a mēsa q̇d aliud libet nisi dor
mire? Si āt ad vigilias surgeř i-
digestū cogis. ñ cātū. sȝ plāctum
poti⁹ extorquebis. Cū vero ad le
ctū deuenero. req̇sit⁹ incomodū
plango. nō crapule pcīm̄. sed qꝺ
manducare nō queo. Ridiculū
vero si tñ veę est. quod relatum
est mihi a pluribus: qui hec se ꝓ
certo scire dicebant. reticendum
esse non arbitror. Aiunt. n. inco
lumes. ac validos iuuenes con-
uentum solere deserrere. in do-
mo infirmoę se: qui non sunt in
firmi: collocare. carniū esu. q̇ vix
egrotis dūtaxat ꝛ oio debilibus
ex regule discretione pro vię re
paratione conceditur. non q̇dez
corporis infirmitatis ruinas refi
cere ꝓ incommodo: sed carnis
luxuriantis curam ꝑficere in de
siderio. Rogo que est hec securi
tas inter frendentiū vndiqȝ ho-
stium fulgurantes astas: ꝛ circū
uolantia spicula: tanq̄ȝ finito iā
bello ꝛ triumphato aduersario
proiĳcere arma. ꝛ aut prandĳs il-
cubare longioribus. aut nudum
molli volutari i letulo: Quid
hoc ignauie est o boni milites so
cĳs in sāguine ꝛ cede versantib⁹
vos aūt cibos diligitis ꝺlicatos
aut somnos capitis matutinos.
Alĳs iq̄ȝ nocte. ꝛ die cura ꝑuigi
li festinātibus redimere tempus
qm̄ dies mali sunt. vos aūt econ
trario ꝛ longas noctes dormitā
do consumitis. ꝛ dicis fabulādo
ducitis ociosos. An dicitis pax
ꝛ nō est pax: Cur non verecūda
mini ad exprobrationē apostoli
ce idignationis: Mundum. n. ait
restitistis vsqȝ ad sanguinē. imo
iā ad eiusdē terribilis valde cō
minationis tonitruū expergesci
mini. Cū dixerint inquit pax ꝛ se
curitas. tūc repentinus eis suꝑ-
ueniet interit⁹. sicut dolor i vte-
ro hñtis ꝛ non effugient. Deli-
cata nimis medicia est pri⁹ alli-
gari q̄ȝ vulnerari. membrę. non ꝑ
cussum plangere. ꝛ necdum su-
scepto ictu admonere manū. Fo

uere vnguēto vbi non dolet. em
plaustꝝ adhibere vbi cesura nō
est. Ad discernendū deinde iter
ſanos. ⁊ male habentes baculos
in manibus poꝛtare iubent egro
tantes. plane neceſſarios. vt quā
palloꝛ in vultu. macieſq; non in
dicat baculus ſuſtentans mētiā
tur inualitudinē. Ridēdas an
lugendas dixerim hmōi inepti/
as. Sic macarius iuſſit: Sic baſi
lius docuit: Sic antonius inſti/
tuit. Sic pr̄es in egypto ꝯuerſati
ſunt. Sic deniq; ſci odo. maiol⁹
odilo. hugo. quos ſui vtiq; oꝛdi/
nis pꝛincipes: ⁊ preceptoꝛes hr̄e
gloꝛiatur aut tenuerūt aut tene/
ri ꝯſueuerūt. Sed hi oēs ſi ſācti.
imo qꝛ ſancti fuerūt ſancto apo/
ſtolo non diſſenſerūt. qui nimiꝝ
ita loquitur. Hn̄tes victū ⁊ veſti
tum his contenti ſim⁹. nobis āt
eſt pꝛo victu ſacietas. nec veſtitū
appetimus. ſed oꝛnatum. Que/
ritur ad induendū non qꝺ vtili⁹
ſed quod ſubtilius inuenit. non
quod repellat frigus. ſed qꝺ ſupꝑ
bire compellat. non deniq; iu/
xta regulam quod vilius cōpa/
ri poteſt. ſed quod venuſtiuſ imo
vanius oſtentari. Heu me miſeꝝ
qualemcūq; monachum. cur ad
huc viuo videre ad id deueniſſe
oꝛdinem noſtꝝ. oꝛdinem. ſ. q̄ pꝛi
mus fuit in eccleſia imo a q̊ ce/
pit eccleſia. quo nullus in terra
ſimilioꝛ angelicis oꝛdinib⁹. nul/
lus vicinioꝛ ei: que in celis ē hie
ruſalem mater noſtra ſiue ob de
coꝛem caſtitatis. ſiue pp caritatꝭ

ardoꝛem. cuius apoſtoli inſtitu/
toꝛes. cuius hi. quos paulus taꝫ
ſepe ſanctos appellat. inchoato
res extiterunt. Et q̇dem inter il/
los. cum nihil qꝺ ſuū eſſet q̇ſpiā
retinuiſſet. diuidebat. vt ſcriptū
eſt: ſingulis pꝛout cuiq; opus
erat. non igitur quod quiſq; pu/
riliter geſtire poterat. Sane vbi
tantum quod opus erat accipie
batur: ibi pꝛoculdubio ocioſum
admittebatur. Quanto magis
nihil curioſū. quanto magis ni/
hil ſuperbum. Quod inq̇t op⁹
erat hoc eſt quantū ad indumē
ta. qꝺ ⁊ nuditatem tegeret. ⁊ fri
g⁹ repelleret. Putaſne ibi cuiq̄
galabꝛanū: aut cimbꝛinium que
rebatur ad induendū. cuiq̄ du/
centoꝝ ſolidoꝛuꝫ mula parabat
ad equitandum: Putaſne inq̄
cuiuſpiam ibi lectuli optoꝛium
cattinū: aut diſcoloꝛ barricanus
opiebat: vbi ſingulis diuidebat
tantum: pꝛout cuiq; opus erat:
Non illic arbitroꝛ valde curatū
eſſe de pꝛecio: de coloꝛe: de cultu
veſtimentoꝝ. vbi tam indefeſſuꝫ
inerat ſtudium in cōcoꝛdia mo
rum animoꝛum coherentia: pꝛo
fectuq; virtutum. Multitudini
inquit credentium erat coꝛ vnuꝫ
⁊ aīa vna. Ubi nūc illud vna ni/
mitatis exercitiū: fuſi ſum⁹ exte/
ri⁹ ⁊ de regno dei: qꝺ intra nos ē
relictis veris: ac perennibus bo
nis foꝛis querim⁹ vanam conſo
lationē. de vanitatib⁹: ⁊ inſanijs
falſis ac iā religionis antiq; nō
ſolū virtutem amiſimus: ſed nec

ſpẽꝫ retinem⁹.Ecce.n.ipſe hitus nr̃:qđ ⁊ dolẽs dico: ꝙ humilitatꝫ eſſe ſolebat iſigne a mõachis nr̃i tpis inſignum geſtatur ſupbie. Uix iã in nr̃is prouincijs inueni mus.quo veſtiri dignemur.Mi les ⁊ monach⁹ ex eodẽ panno partiunt ſibi cucullã ⁊ clamidẽ Quiuis de ſeculo q̃ntũlibet ho/ norat⁹:ẽt ſi rex:ẽt ſi im pator ille fuerit.non tñ horrebit nr̃a indu menta ſi ſuo ſibi mõ ꝑparata fue rint:⁊ aptata.Ceteꝝ in hitu inꝙs ñ ẽ religio:ſꝫ i corde.Bñ.At tu qñ cucullam empturus luſtras vrbes:fora circuiſ:ꝑcurris nũdi nas.domos ſcrutaris negotiato rũ:cũctã euertis ſinguloꝝ ſupel lectilẽ.ingẽtes explicas cumu/ los pãnoꝝ:attrectas digitis: ad mones oculis:ſol̃ oppõis radio ꝙcꝙd groſſũ:ꝗcꝙd palidũ occur rerit reſpuis.Siꝙd aũt ſui puri/ tate:ac nitore placuerit:illđ mox quantolibet ꝑcio ſatagis tibi re tiere.Rogo te ex corđ facis hoc an ſimpliciter.Cũ deniqꝫ ꝯ regu lã:non qđ vili⁹ occurrerit: ſꝫ ſtu dioſiſſime q̃ris:qđ:qꝛ rari⁹ inue nit:ꝑcioſius emit.Ignorãs faciſ hoc:an ex induſtria. Ex cordis theſauro ſine dubio ꝓcedit quic ꝙd foris apparet vitioꝝ. Uanuꝫ corꝫ vanitatꝫ notã ingerit corpori ⁊ exterior ſupfluitas iterioris va nitatis indiciũ eſt.Mollia indu mẽta ai molitiẽ idicãt.Nõ tãto curaret corpis cult⁹:niſi pri⁹ ne glecta fuiſſet mẽs iculta ꝟtutib⁹ Miror aũt:cum regula dicat ad magiſtꝝ reſpicere quicquid a di ſcipulis delinquitur:⁊ dominus per prophetã ſanguinem in pec cato morientium de manu paſto rũ requirendũ eſſe minetur:quo modo abbates noſtri patiuntur fieri talia:niſi forte ſi audeã dice re:nemo fidenter reprehendit in quo ſe eſſe irreprehenſibilem nõ confidit. Siꝙdem humanitatis eſt oium:in quo ſibi ꝗſqꝫ indul/ get alijs non vehementer iraſci. Dicam:dicã: ꝓſũptuoſus dicar: ſed veꝝ dicam. Qũo lux mundi obtenebrata ẽ:qũo ſal terre infa tuatũ eſt:quoꝝ nobis vita via vi te ꝺbuit eẽ.exẽplũ in ſuis actib⁹ oñdũt ſupbie.ceci facti ſũt duceſ cecoꝝ.Qđ.n.vt cetera taceam⁹ ſpecimẽ humilitatis eſt cũ tanta põpa: ⁊ eꝙtatu incedere.tantis hoiuꝫ crinitoꝝ ſtipari obſequijs q̃ten⁹ duob⁹ epis.vnius abbatis multitudo ſufficiat.Mẽtior ſi ñ vidi abbatẽ ſexaginta eꝙs : ⁊ eo amplius in ſuo ducere comitatu Dicas:ſi videas eos trãſeũtes.ñ pr̃es eẽ monaſterioꝝ: ſed dños caſtelloꝝ:ñ rectores aiaꝝ:ſed ꝑn cipes ꝓuiciaꝝ.Tũ deinde geſta ri iubent mapule ſcyphi bacini. cãdelabra.⁊ mãtice ſuffarſinate ñ ſtramẽtis.ſꝫ ornamẽtis lectoꝝ Uix deniqꝫ q̃tuor leugis a ſua ꝗſ piã domo recedit.niſi cũ tota ſu/ pelectile ſua.tãqꝫ ſit itur⁹ ad ex/ ercitũ.vel trãſitur⁹ ꝑ ꝺſertũ. vbi nõ valeãt iueniri neceſſaria. An non poſſet eodem vaſculo. ⁊ aq̃ manibus vergi ⁊ vinum bibi

An nõ posset ardẽs lucere lucer
na. nisi i tuo: qđ portas candela-
bro. ꝛ hoc aureo. vel argenteo.
An ñ posset dormiri nisi sup vari
uꝫ stratũ. aut sub siluestri coopto
rio. An ñ vn⁹ aliq̃s minister pos
set ꝛ iumẽtũ ligare. ꝛ ad mensaꝫ
seruire ꝛ lectulũ pparare. Nunc
ergo tãte multitudini gartionũ.
ac iumẽtoꝝ. cur vel ad solatium
mali nobiscũ ñ ferim⁹ necessaria
q̃ten⁹ hospites nõ grauem⁹. Sꝫ
hec paꝝ sũt veniã ad maiora. sed
iõ visa minora. quia vsitatiora.
Omitto oratorioꝝ imẽsas altitu
dines. imoderatas lõgitudines
supuacuas latitudines: sũptuo-
sas depollitiões: curiosas ḋpicti
ones. q̃ dũ orãtiũ i se retorquent.
aspectũ ipediũt ꝛ affectũ. ꝛ inde
quodãmõ repsentant antiquũ ri
tũ iudeoꝝ. Sꝫ esto fiant. hec ad
honorẽ dei. Illud aũt interrogo
monach⁹ monachos qđ in genti
libus gentilis arguebat. Dicite
ait ille põtifices in tẽplo q̇d facit
auꝝ. Ego aũt dico dicite paupes
Nõ. n. attẽdo versũ. sed sensũ. di
cite inquã paupes: si tñ paupes
in sancto q̇d facit auꝝ. Et q̇dem
alia causa est episcoporum. alia
monachoꝝ. Scimus nanq̧ ꝙ il
li sapientibus ꝛ insipientib⁹. de
bitores cũ sint: carnalis populi ḋ
uotionem. qꝛ spũalibus non pos
sunt. corporalib⁹ excitant orna-
mẽtis. Nos vero qui iam de po
pulo exiuim⁹. qui mũndi precio
sa: ac speciosa pro christo reliqui
mus. q̇ omnia pulchre lucentia:
canore mulcẽtia. suaue olentia.
dulce sapia. tactu placẽtia. cũcta
deniq̧ oblectamenta corpea ar-
bitrati sumus vt stercora: vt xp̃ꝫ
lucrifaciamus. quoꝝ queso i his
deuotionẽ excitare intendimus
Quẽ inq̧ ex his fructũ req̇rim⁹
stultoꝝ admirationẽ: an simpli-
cium oblectationem. An quo-
niã cõmixti sum⁹ iter gẽtes forte
didicimus opa eoꝝ. ꝛ seruimus
adhuc sculptilib⁹ eoꝝ: ꝛ vt apte
loquar. An hoc tm̃ facit auaritia
quod est idoloꝝ seruitus. ꝛ non
req̇rimus fructũ. sed datũ si que
ris qũo miro inquã mõ. Tali q̃-
dam arte spargitur es: vt multi-
plicetur. Expenditur: vt augeat.
ꝛ effusio copiã parit. Ipso q̇ppe
visu sumptuosaꝝ. sed mirandaꝝ
vanitatũ accenduntur hoies ma
gis ad offerendum. q̃ ad adorã
dum. Sic opes opibus hauriun
tur. sic pecunia pecuniam trahit
qꝛ nescio q̊ pacto vbi ampli⁹ di-
uitiaꝝ cernitur. ibi offertur liben
tius. Auro tectis reliquijs signã
tur oculi. ꝛ oculi aperiunt. Osñ-
ditur pulcherrima forma sancti
vel sancte alicui⁹. ꝛ eo creditur
sanctior. qꝛ coloratior. Currunt
hoies ad osculandũ. inuitantur
ad donandũ. ꝛ magis mirantur
pulchra. q̃ꝫ venerantur scã. Po
nuntur in ecclesia deinc non co-
rone sꝫ rote circũscepte lãpadib⁹
sed nõ min⁹ fulgentes insertis la
pidibus. Cernim⁹ ꝛ pro cãdella
bris arbores quasdã erectas mł
to eris põdeř. miro artificis ope

ſabꝛicatas nec magis coꝛruſcan
tes ſuppoſitis lucernis. ꝙ̄ ſuis ge
mis. Quid putas i his oib⁹ q̄rit
pēitētiū cōpūctio. an itu͠etiū ad
miratio. o vanitas vanitatū. ſʒ n̄
vanioꝛ ꝙ̄ iſanioꝛ. Fulget eccleſia
i parietib⁹, ⁊ i paupib⁹ eget. Su
os lapides iduit auro ⁊ ſuos fili
os nudos deſerit. De ſūptib⁹ ege
noꝝ ſeruit oculis diuituʒ. iu͠eiūt
curioſi: q̄ delectent. ⁊ nō iueniūt
miſeri. quo ſuſtētēt. Ut q̄d ſaltē
ſcōꝝ imagines nō veneremur. q̄
b⁹ vtiqꝫ ipm qd pedib⁹ ꝯculcatur
ſcatet pauimētū: ſcōꝝ facies cal
cib⁹ tundit trāſeūtiū. etſi n̄ ſacris
imaginib⁹. cur n̄ ꝑcipit pulchꝛis
coloꝛib⁹. Cur decoꝛas qd mox ſe
dandū eſt. Cur depingis qd ne-
ceſſe eſt ꝯculcari. q̄d ibi valēt ve
nuſte foꝛme. vbi puluere maculā
tur aſſiduo. Deniqꝫ q̄d hoc ad
paupes. ad monachos. ad ſpūa
les viros. niſi foꝛte ⁊ hic aduerſū
memoꝛatū poete v̓ſiculū ꝓphi-
cus ille rn̄deat: Dn̄e dilexi deco
rē dom⁹ tue: ⁊ locū hitatiōis glo
rie tue. Aſſentio patiamur ⁊ hec
fieri i eccleſia: qꝛ noxia ſūt auaris
⁊ vanis. nō tn̄ ſimplicib⁹ ⁊ deuo
tis. Ceteꝝ in clauſtris coꝛā legē
tibus fratribus. q̄d facit illa ridi
cula mōſtruoſitas. mira q̄dā de-
foꝛmis foꝛmoſitas. ac foꝛmoſa d̓
foꝛmitas. Quid ibi imunde ſi-
mie. q̄d feri leones. Quid mō-
ſtruoſi cētauri. q̄d ſemi hoies. q̄d
maculoſe tigrides. quid milites
pugnātes. q̄d venatoꝛes tubici-
nantes. Uideas ſub vno capite
multa coꝛpa. ⁊ rurſus in vno coꝛ
poꝛe capita multa. Cernit in qua
drupede cauda ſpētis. illinc iſpi
ce caput q̄drupedis. Ibi beſtia p̄
fert equū. caprā trahens retro di-
midiā. hic coꝛnutū aial equuʒ ge
ſtat poſterius. Taʒ multa deniqꝫ
tāqꝫ mira diuerſarū foꝛmaꝝ vbiqꝫ
varietas apparet: vt magis legere
libeat i marmoꝛibus ꝙ̄ in codici
b⁹. totūqꝫ dieʒ occupare ſingula
iſta mirādo. ꝙ̄ in lege dei medi-
tādo. Pꝛo deo ſi n̄ pudet ineptia
rū cur vel n̄ piget expēſaꝝ. Mul
ta q̄dē ⁊ alia ſuggerebat addēda
materia ſʒ auellit me ⁊ ꝓpa ſatis an
xia occupatio. ⁊ tua frater O ge
re nimis feſtia diſceſſio. q̄. vʒ. nec
moꝛari diutius acquieſcis. nec ab
ire tn̄ abſqꝫ recenti opuſculo. Fa-
cio itaqꝫ ꝙ vis. ⁊ te dimito ⁊ ſmo
nē breuio. ꝑſertim qꝛ vtilioꝛa ſūt
pauca i pace. ꝙ̄ multa cū ſcanda
lo. Et vtinā h̄ pauca ſcripſerim ſi-
ne ſcādalo enīuero vitia carpens
ſcio me offendere vitioſos. pōt tn̄
fieri volēte deo aliquibus. quos
me timeo exaſperaſſe. poti⁹ placi
turū eē. ſed ſi deſināt eſſe vitioſi. ſi
vʒ. ⁊ diſtrictioꝛes deſināt eſſe de-
tractoꝛes. ⁊ remiſſioꝛes amputēt
ſupfluitates. Si ſic q̄ſqꝫ bonuʒ te
neat. ꝙ tenet. vt aliū aliō tenēteʒ
nō iudicet. Si q̄s cepit iā eſſe bo
nus. nō inuideat melioꝛibus. ⁊ q̄
ſibi videt agere melius. bonū nō
ſpernat alteri⁹. Si qui diſtrictius
viuere poſſunt. eos q̄ nō poſſunt
nec aſpernent nec emulent. ⁊ qui
n̄ poſſunt. eos q̄ poſſunt ſic miren

tur vt temere non imitent̄. Sicut
.n. non licet his: q̄ maius aliq̄d
forte vouerūt ad id qđ minꝰ est
descendere: ne apostatent̄. nō oi
bus expedit de bonis minoribꝰ
ad maiora transire. ne precipitē/
tur. Scio quippe nonnullos de
aliis ⁊ congregationibus. ⁊ insti/
tutionibus ad nostꝝ ordinem ꝑ
uolasse. pulsasse. itrasse. Qui hoc
quidem agendo ⁊ suis scandala
reliq̄runt. ⁊ nobis nihil oio attu
lerunt. dū quantum illos sua te
meraria discessione. tm̄ nos tur/
barunt sua misera ꝯuersatione.
Et qm̄ superbe spreuerunt quod
tenebant. ⁊ tenere presūpserunt
quod non valebant. digno deus
exitu eoꝝ tandez patefecit igna/
uiam. q2 ⁊ ipudenter deseruerūt
qđ impudēter arripuerāt. ⁊ tur/
piter redierunt ad id: qđ leuiter
deseruerant. Cū .n. claustra nr̄a
sui potius ordinis ipatientia. q̄
desiderio nr̄i expetierint: ondūt
quod sunt: dum a vobis ad nos
a nobis ad vos instabili leuitate
ꝑuolantes: ⁊ nobis: ⁊ vobis: ⁊ oi
bus bonis scandala faciūt. Quā
q̄ꝫ ergo nonnullos eoꝝ nouerī/
mus: q̄ fortiter deo auctore cepe
runt: ⁊ ipso protectore fortius ꝑ/
seuerant securius est vt perse/
ueremus in bono: qđ cepimus
q̄ꝫ qꝰ incipiamus: vbi non ꝑseue
remus: ⁊ hoc pariter oēs studea
mus: quod sm̄ apostoli consiliū
oia nostra in caritate fiant. Hec
est nostra de nostro. ⁊ vestro or/
dine sententia. hec nostris. hec
non de vobis. sed vobis me sole/
re dicere nullus melius mihi te/
stis erit. q̄ꝫ vos. ⁊ si quis me no/
uit sicut vos. Que in vestris lau
dabilia sunt laudo. ⁊ ꝓdico: si q̄
reprehendenda sūt: vt emendē/
tur: vobis: ⁊ aliis amicis meis sua
dere soleo. hec non est detractio
sed attractio. Qđ vt vobis a vo/
bis semꝑ fiat omnino precor: ⁊
supplico. Uale.

Diui Bernardi abbatis epi
stola ad Robertum nepotē su/
um qui de ordine cisterciensi ad
Cluniacensem transierat.

Atis ⁊ plusq̄ꝫ satꝭ su/
stinui dilectissime fi/
li Roberte. si forte
dei pietas ⁊ tuam ꝑ
se: ⁊ meam ꝑ te aiaz
dignaretur inuisere: tibi .s. inspi/
rando salutarem compunctio/
nem. mihiq̄ꝫ de tua salute letitiā
Sed quoniam vsq̄ꝫ adhuc fru/
stratum me cerno ab expectatio
ne mea. iaz non valeo tegere do
lorem meum: anxietatem repri/
mere. dissimulare tristitiam. vn̄
⁊ contra iuris ordinez cogor re
uocare lesus eum: qui me lesit:
spretus requirere contemptato
rem. iniuriam passus iniuriatori
satisfacere: rogare deniq̄ꝫ a quo
rogari debueram. Dolor quip/
pe nimius non deliberat: nō ve/
cundatur. non consulit rationē.
non metuit dignitatis dānū legi
nō obtemperat iudicio non aq̄e
scit: modum ignorat. ⁊ ordinem

fd omnimodo:ꝛ solummodo sa/
tagente animo. quo vel careat:
quod se dolet habere:vel habeat
quo se dolet carere. At inq̇s nec
lesi quépiam.nec spꝛeui:sed spꝛe/
tus potius ego.ac multifarie le/
sus tantum fugi malefactoꝛem
meum.Cui iniuriam feci.si iniu/
rias fugi:an non expedit cedere
persecutoꝛi:q̄ꝫ resistere:Fugere se
rientem.q̄ꝫ ferire.Recte:assentio
Non:vt contenderem. cepi hec.
sed vt contentioné dirimereꝫ.fu
gere persecutionem nó est culpa
fugientis:sed persequentis.Non
contradico.omitto quod factum
est:non requiro cur:vel quomo/
do factum est.culpas non dissen
tio.non retracto causas nó recoꝛ
doꝛ iniurias.Solent.n.hec ma/
gis istigare.q̄ꝑ mitigare discoꝛdi/
as.Solū.qͦd magis est mihi coꝛ/
di:loquoꝛ.Me miseꝝ:ꝙ te careo
ꝙ te non video.ꝙ sine te viuo:ꝑ
te moꝛi mihi viuere est:sine q̊ vi/
uere moꝛi.Non igitur quero.cur
abieris.sed qͦd iam non redieris
queroꝛ.Non causas discessionis.
sed moꝛas causor regressiōis.Ue
ni tantū.ꝛ pax erit.Reuertere.ꝛ
satisfactum est:Redi inq̄ꝫ.redi.ꝛ
letus cantabo.moꝛtuus fuerat.ꝛ
reuixit:perierat.ꝛ inuentus est.
Fuerit certe mee culpe ꝙ discessi
sti.delicato q̇ppe adolescenti au/
sterus extiterā.ꝛ teneꝝ durus ni/
mis ihumane tractaui.Hinc.n:
ꝛ pꝛesens quondam aduersum
me.quantum memini.murmura
re solebas.hinc ꝛ nunc sicut audi
ui.ét absenti derogare nō cessas.
Non tibi imputetur.possé foꝛsitā
excusarꝭ.ꝛ dicere qꝛ sic lasciui pue
ritie motus cohercendi erant. ac
rudibus annis debebantur aspa
illa discipline districtioꝛis initia.
Scriptura attestante.q̄ ait.Per
cute filium tuum virga.ꝛ libera/
bis animam eius a moꝛte ꝛ rursū
Quos.n.diligit deus coꝛꝛipit.fla
gellat autem oém filium. quem
recipit ꝛ illud.vtilioꝛa sunt vͦbe/
ra amici.q̄ꝑ oscula inimici. Sed
fuerit.vt dixi.mee culpe.ꝙ disces
sisti.ne dum de reatus perpetra/
tione contenditur.emendatio re
tardetur.At vero hoc vel pꝛocul
dubio incipiet esse tue.si non par
cas penitenti.indulgeas confité/
ti.qꝛ'potui quidem aliquando in
aliquibus fuisse erga te indiscre/
tus.sed non certe maliuolus.
Quod si ꝛ in futuro hanc ipsam
indiscretionem meam suspectaꝫ
habes.noueris me iam non esse.
qꝛ nec te puto foꝛe.q̄ fuisti. Mu/
tatus mutatum inuenies/ꝛ queꝫ
ante metuebas magistrum comi
té amplectere securus.Itaqꝫ siue
mea culpa recesseris.vt tu putas
ꝛ ego n̄ excuso siue tua. vt multi
putant.ꝛ ego n̄ excuso.siue mea
simul.ꝛ tua. ꝙ ego magis puto.
ex hoc.si iā redire renueris.solus
ꝑfecto iexcusabilꝭ eris:Uis ab oi
culpa liber eé:Reuerterꝭ.Si tuā
agnoscis. ignosco. Ignosce ꝛ tu
mihi.vbi meā agnosco: Alioq̄n

aut tibi minus indulges: qui tuã culpã ⁊ agnoscis ⁊ dissimulas. aut mihi nimis imificors es: cui nec satisfaciẽti ignoscẽdũ putas. Iã si redire recusas: aliã q̄re occasionẽ. vnde falso blandiaris ꝯsciẽtie tue: qꝛ nõ erit vltra qð formidare debeas de rigore districtionis mee. Neqꝫ.n. formidandũ ẽ: ꝙ future sꝫ ꝑsenti formidolosus: cui adhuc absenti iã toto sꝫ corpore ꝓstratus: totis astrictꝰ visceribus. Humilitatẽ exhibeo. charitatẽ ꝓmitto ⁊ tu timee: intrepidꝰ veni. q̊ te vocat hũilitas. pertrahit charitas secur⁹ accede talibꝰ preuẽtus obsidibus. fugisti seeuũ reuertere ad mãsuetũ. R: uocet te mea lenitas: cuiꝰ seueritas effugauit. Vide fili q̄ꝫ te cupiã duci ñ spũ ꝑuitutis iterũ in timore. sꝫ spiritu adoptiõis filiorũ in quo clamare ⁊ tu ñ ꝯfundaris abba pat̃. Causam vtiqꝫ tãti doloris mei ñ minis apud te sed blandimentis precibꝰ nõ terroribus ago. Alius forsitan aliter tẽtaret. ⁊ vere quis alius nõ magis discuteret reatũ. ⁊ incuteret metũ. ñ appõeret votũ. ⁊ ꝑponeret iudiciũ. nõ argueret inobediẽtie. nõ indignaretur apostasie: ꝙ de tũicis ad pellicias de oleribus ad pelicias. ꝙ deniqꝫ ad diuitias ð pauꝑtate trãsieris: Sed ego noui aĩum tuũ. q̊ facilꝰ possit amore flecti q̄ꝫ timore compelli. Deniqꝫ quid necesse est bis pũgere ñ recalcitrãtem. Valde timidũ magis exterrere ꝑ se satis erubescẽtẽ amplius confundere.

Cui sua ratio magister: cui ꝓpria conscientia ꝟga. ⁊ ingenita verecũdia lex discipline ẽ. ꝙ si cui mirũ videt̃. qũo puer verecũdꝰ. simplex. timoratus. ausus fuerit ꝯtra volnntatẽ fratrũ. magistri imperiuꝫ. regulare decretũ suũ deserere ⁊ votum. ⁊ locũ miret̃ etiam ꝙ ⁊ dauid sanctitati surreptũ sit ꝙ sapiẽtie salomoni illusum. ꝙ sansonis fortitudini obuiatũ. q̊ ꝓtho plastꝫ dolo captũ expulit ð ꝑria felicitat̃. Quid mirũ si tenero surripuit adolescẽti in loco horroris ⁊ vaste solitudis. Huc accedit. ꝙ nec sicut illos babilonicos senes species decepit eũ. nec sicut giezi pecũie amor. nec honoris ambitõ sicut Iulianũ apostataꝫ. sꝫ fefellit illũ sanctitatis. seduxit religio ꝓdidit auctoritas seniorũ. Queris qũo. Primo quidẽ missus ẽ magnus quidam prior ab ipso principe priorũ foras quidẽ apparẽs in vestimẽtis ouiũ. intrinsecꝰ aũt lupus rapax deceptisqꝫ custodibꝰ existimãtibus quideꝫ ouẽ esse: veue admissus est solus ad solã lupus ad ouiculã. Nec refugit ouicula lupum. quem etiam ipsa putabat ouẽ. Quid plura. Allicit. attrahit. blandit̃. ⁊ noui euangeliĩ predicator cõmẽdat crapulã. parsimoniã dãnat. voluntariã pauꝑtatẽ miseriã dicit. ieiũia. vigilias silentiũ manuũqꝫ laborẽ vocat isania ecõtra ociositatẽ contẽplatiõeꝫ nũcupat. edacitatẽ. loquacitatẽ. curiositatẽ. cunctam deniqꝫ intẽperãtiam noiat discrectionẽ.

Quando inquit delectabit deus cruciatib⁹ vestris: vbi pcipit scriptura quempiã sese iterficere. Qualis vero religio ẽ fodere terrã: siluã excidere: stercora cõportare? Nunqd non snia veritatis ẽ misericordiã volo: ꝛ nõ sacrificiũ? ꝛ nolo morte ptõris: sed vt magis cõuertat ꝛ viuat? ꝛ beati misericordes qm̃ ipsi misericordiã cõsequentur? Utquid vero deus cibos creauit: si nõ liceat manducare? Utqd nobis corpora dedit: si nõ liceat sustẽtare. Denicꝫ q̃ sibi nequã: cui bõus? Quis vncꝫ sane sapiẽs carnẽ suã odio habuit. Talib⁹ tandẽ allegationib⁹ male credulus puer circũuentus seducit: seductorẽ sequit. Cluniacũ ducit tõdet. raditur. lauat. exuitur rusticanis. vetustis. sordidis. induit p̃ciosis. nouis ac nitidis. ꝛ ita in cõuẽtu suscipit. Sz cuz quali putas honore: cũ quo triũpho: cũ quanta reuerẽtia: defertur ei sup coetaneos suos: ꝛ tãq̃ victor rediẽs a pugna: sic laudat peccator ĩ desiderijs aĩe sue. Sustollit in altum statu nõ mediocri collocat: ita vt multis seniorib⁹ prelatus sit adolescẽs. souet. blandit. cõgratulat ei vniuersa fraternitas: exultant oẽs tancꝫ victores capta p̃da: qm̃ diuidunt spolia. O iesu bõe: quã multa facta sũt p vnius animule pditiõe. Cuius ad hec quantũlibet robustũ pectus nõ emollesceret; cuius interior quantũuis spiritualis ocul⁹ nõ turbaret: cui inter alia ad suã liceat recurrere p̃scientiã. Quis denicꝫ in tãta põpa: vel ṽitatem valeat agnoscere vel obtinere humilitatẽ. Mittit interea p eo Romã: apostolica cõpellitur auctoritas. ꝛ vt papa nõ neget ascẽsuz. suggerit ei infantẽ olĩz a parẽtibus oblatũ fuisse monasterio. Nõ fuit q̃ refelleret. nec .n. cõtradictor est expectat⁹ iudicatũ est de parte. abiudicatũ absẽtibus: iustificati sunt. q̃ iniuriã fecerũt. exciderũt a causa. qui passi sunt absqꝫ satisfactione absoluitur reus. firmat priuilegio crudeli: nimiũ clemens snia absolutionis q̃ reportato sua firmaret fluctuanti male suasi stabilitas. securitas dubitanti. Et hic tenor litterarum: hec iudicij summa. hec totius cause diffinitio vt teneãt qui tulerũt: sileant q̃ amiserũt. Inter hec aũt pereat aĩa pro qua xp̃s mortuus est. ꝛ hoc qꝛ Cluniacẽses volunt. Fit pfessio sup professionem. qd vouet. nõ soluet. pponit ei qd nõ tenebit. ꝛ cũ primũ pactũ irritum factũ sit: ĩ scdo geminat puaricatio: ꝛ fit sup̃ moduz peccãs pctm̃. Ueniet. veniet q̃ male iudicata reiudicabit. illicite iurata cõfutabit q̃ faciet iudiciũ iniuriã patiẽtib⁹. qui iudicabit in iustitia pauperes ꝛ arguet in equitate p mansuetis terre. Ueniet pro certo. q̃ per prophetã minat in psalmo. Quanda accepero tp̃us: ego iusticias iudicabo. q̃d faciet d iniustis iudicijs q̃ ipsas quocꝫ iusticias iudicabit: Ueniet inquã. veniet dies iudicij vbi plus pura corda valebũt. q̃

P

astuta v̈ba: ⁊ ꝯscia bona: q̄ꜯ mar-
supia plena: q̄nquidez iudex ille
nec falletur verbis: nec flectetur
donis. Tuū dn̄e iesu tribunal ap
pello: tibi cōmitto causam meaz.
Dn̄e deꝰ sabaoth: qui iudicas iu
ste ⁊ ꝓbas renes: ⁊ corda: cuius
oculi sicut fallere nolunt: ita falli
n̄ possunt: tu vides: q̇ tua: vides:
q̇ querunt ⁊ sua. Tu nosti q̇bus
ei visceribus in cūctis tentationi
bꝰ suis semꝑ affuerim quantis ꝓ
eo gemitibus aures tue pietatis
pulsauerim: qualiter ad queqꜯ illi
us scādala. ꝑturbationes: mole-
stias ego vrebar. torquebar. affli-
gebar. ⁊ nunc timeo ne frustra.
Puto. n. quātū exꝑtus sū adole
scētis ꝑ se satis feruentis: ⁊ inso-
lentis: nec corpori talia expedire
fomēta: nec illa glorie tentamen
ta: itaqꜯ arbiter meus dn̄e iesu de
vultu tuo iudicium meū ꝓdeat:
oculi tui videāt equitates. Uide
ant: ⁊ iudicēt. quid potiꝰ stare de
buerit. an votū patris de filio: an
filij de seipso presertim cuz filius
maius aliq̇d deuouerit. Uideat
⁊ famulꝰ tuus legislator nō Bn̄
dictꝰ: q̇d regularius fuerit: vtrū:
qd̄ factū ē de infantulo nesciente
ipso: an ipse ꝑ se postmodū sciēs
⁊ prudēs fecit. cū iā hēret: vt d̄ se
ipso loqueretur. Quāq̄ dubium
n̄ sit: illum promissuz fuisse: nō do
natū. Hec. n. petitio: quā regula
ꝑcipit: ꝓ eo facta fuit a parētibꝰ:
nec manꝰ illius cū ipsa petitiōe i
uoluta in palla altaris: vt sic offe
retur corā testibꝰ. Ostendit dein

de terra: q̇ cū illo: ⁊ ꝓ illo dr̄ da-
ta fuisse sz si cū terra eū receꝑunt
cur non ⁊ cū terra retinuerunt:
an forte req̇rebant magis datū:
q̄ꜯ fructū: ⁊ pluris estimata ē ter-
ra: q̄ꜯ aīa: Alioquin oblatꝰ mona
sterio: q̇d querebat in seculo: Nu
triendꝰ deo cur expositꝰ erat dia
bolo. Ouis xp̄i cur patere inuen
ta ē morsibus lupi. de seculo q̇p-
pe n̄ de cluniaco te teste Rober-
te vēisti cisterciū. Quesisti: peti-
sti pulsasti: sz tui adhuc teneritu-
dine: lz iuitꝰ dilatus es per biē-
niū. Quo tēpore patienter exple
to: ⁊ absqꜯ calūnia tuis demū ꝑci
bꝰ: multisqꜯ: si meministi: lachri-
mis diu expectatā īpetrasti miseri
cordiā: ⁊ quē satis d̄siderauerās:
igressū obtinuisti. Post hec ꝑ an
nū iuxta regulā i oī potētia ꝓba
tꝰ ꝑseuerāter: ⁊ sine querela ꝯuer
satꝰ post annū spōte ꝓfessus: tunc
ꝑmū seculari veste reiecta religio
nis habitū suscepisti. O insensate
puer: q̇s te fasciauit n̄ soluere vo-
ta tua. q̇ distinxerūt labia tua: An
n̄ vel ex ore tuo iustificaberis: vel
ex ore tuo cōdemnaberis. Quid
de parētis voto sollicitꝰ es negli
gens tui: cū ex ore tuo: nō illiꝰ ha
beas ꝯdemnari. tuoꝝ: nō illiꝰ vo
ta labioꝝ exigēdus sis: ⁊ q̇d tibi
frustra quispiā blandit̄ d̄ absolu-
tiōe apostolica. cuius cōsciam di
uina ligatā tenet snīa. Nemo iq̇t
mittēs manū suā ad aratrū. ⁊ re-
spiciēs retro aptus est regno d̄i.
Nunq̇d ⁊ hoc ꝑsuadebūt. nō eē
retro aspicere: q̇ dicunt tibi euge

euge:filiole si te lactauerit pecca
tores.ne acq̄escas eis:noli crede
re oi spiritui.Sint tibi multi ne/
cessarij:vn⁹ ãt sit tibi ꝯsiliari⁹ de
mille.Tolle occasiões:respue blã
diměta:adulatõibus claude au/
res:tu te interroga de te: qꝛ tu te
meli⁹ nosti.ꝙ̃ ali⁹.attẽde coꝛ tuũ
discute itẽtões ꝯsule ꝟitatẽ tua ti
bi ꝯscia r̄ndeat:cur abieris:cur oꝛ
dinẽ tuũ cur frẽs:cur locũ cur me
q̇ ⁊ tibi carne ꝓpꝛinqu⁹⁊ pꝛopin
q̇oꝛ spũ sũ:ꝺserueris.Si vt arcti⁹
vt rectius.vt ꝑfecti⁹ viueres.secu
rus esto:qꝛ nõ retro aspexisti.sꝫ ⁊
gloriare cũ apostolo dicẽs. q̄ re/
tro oblit⁹.⁊ ad ea:q̄ añ sunt extẽ/
t⁹ sequoꝛ ad palmã glie.Si aliss
noli altũ sape:sꝫ time:qm̄ vt cũ ve
nia tu: dixeri:q̇cq̇d ãpli⁹ idulgẽs
tibi i victu:vestituqꝫ supfluo:i ver
bis ociosis:i vagatiõe licẽtiosa:⁊
curiosa.ꝙ̃.vꝫ.ꝑmisisti:ꝙ̃ apꝺ nos
tenuisti.hoc ꝓculdubio retro re
spicere ẽ.ꝑuaricari ẽ apostatare ẽ
⁊ h̄ dico fili:ñ vt te ꝯfundam:sꝫ vt
tãqꝫ filiũ carissimũ moneã: qꝛ ⁊si
multos hẽas i xp̄o pedagogos:
sꝫ nõ multos patres.Nã:si digna
ris.⁊ verbo:⁊ exẽplo meo in reli
gione ego te genui nutriui deide
facte qꝺ solum adhuc paruulus
capere poteras datur⁹ ⁊ panẽ si
expectares.vt grãdesceres sꝫ heu
ꝙ̃ ꝓpere.⁊ intẽpestiue ablactat⁹
es ⁊ vereoꝛ ne totuꝫ qꝺ foueram
blãdimẽtis:roboꝛauerã exhoꝛta
tionib⁹.oꝛationibus solidauerã:
iã iãqꝫ euanescat:ꝺficiat. ⁊ ꝑeat.
⁊ lugeã miser nõ tã cassi laboꝛis

damnũ.ꝙ̄ dãnate sobolis misera
bilem casum.Placetne tibi. qꝺ
alius nunc gloꝛiet̃ ꝺ te.q̇ nihil vti
qꝫ laboꝛauit in te.Simile mihi ꝯ
tigit:qꝺ ⁊ illi meretrici apud So
lomonẽ:cui.vꝫ.paruul⁹ suus ab
ea:que suũ a se oppꝛessũ extinxe/
rat:furtim sublat⁹ est. Tu quoqꝫ
ꝺ sinu mihi.⁊ vtero abscissus es
ablatuꝫ gemo : repeto violenter
euulsuꝫ nõ possuꝫ obliuisci visce/
ra mea.quoꝝ nimirũ parte detra
cta ñ modica.nõ põt nisi toꝛque/
ri pars reliqua . Verũtamẽ quo
tuo cõmodo:qua tui necessitate
hoc nobis molliti sũt amici nr̄i:
quoꝝ manus sanguie plene sunt
quoꝝ aiaꝫ meaꝫ pertransiuit gla
dius.quoꝝ dẽtes arma ⁊ sagitte:
⁊ lingua eoꝝ gladius acut⁹:Naꝫ
vtiqꝫ mihi:si i aliquo vnq̃ eos of
fenderã:qꝺ vtiqꝫ ꝯscius mihi nõ
suꝫ:plenã pꝛoꝛsus repẽderẽ vicẽ.
Mirũ vero:si non plus caliõe re
cepi.si.vꝫ.tale aliq̇d in eos deliq̇s
se potui.q̄le ab eis nũc ꝑtuli:naꝫ
vt veruꝫ fatear:nõ os de ossibus
meis.vel carnẽ de carne:sed tule
rũt mihi gaudiũ coꝛdis mei fru/
ctũ spũs mei.coꝛonã spei mee: ⁊
vt mihi sẽtire videoꝛ.aie mee di/
midiũ.Vt qui hec:Foꝛte miserti
sũt tui.⁊ ceco cecũ ducẽti idignã
tes.ne pires post me.i suũ te trã/
stulert ducatũ.O molesta caritas
O dura necessitudo tm̄ tuã ꝺilexe
re salutẽ.vt i meã ipingerent.Ni
si me ꝑẽpto tu saluari ñ poteras.
Et vtinaꝫ ipsi te absqꝫ me saluent
vtmã.⁊si ego moriar.vel tu viuas

Sed quid. Salus ergo magis in
cultu veſtiū: ⁊ ciboꝝ ē opulentia
q̄ꝫ i ſobrio victu: veſtituq́ꝫ mode-
rato. Si pellicie molles: ⁊ calli-
de: ſi pāni ſubtiles: ⁊ ꝓcioſi: ſi lōge
māice: ⁊ amplū caputiū: ſi optori
uꝫ ſilueſtre: ⁊ molle ſtramentum
ſcm̄ faciūt: q̇d moꝛoꝛ ⁊ ego: ꝙ te ñ
ſequoꝛ: Sꝫ ħ infirmantiū ſunt fo-
menta: ñ arma pugnātiū: ecce. n.
q̇ mollibus veſtiunꝛ: in domibus
regū ſunt. vinū: ⁊ ſimila: mulſū: ⁊
pingnia coꝛpoꝛi militāt ñ ſpūi. fri
curis non aīa ſaginaꝛ ſed caro.
Multi i egypto fratres multo tē
poꝛe deo ſine piſcib⁹ ſeruierunt.
Piper cinamomū: ſaluia: ⁊ mil-
le huiuſmodi ſalſamētoꝝ ſpēs pa
latū q̇dē delectāt: ſꝫ libidinē accē
dūt: ⁊ tu mihi cū his ſecuritatem
pōces: tu cū huiuſmodi tutā dices
adoleſcentiā. Prudēter: ſobꝛieq́ꝫ
cōuerſanti ſatis ē ad oē condimē
tū ſal cū fame: q̄ ſola nō expectata
neceſſe eſt alias: atq́ꝫ alias de ne-
ſcio quib⁹ ſuccis extraneis ꝯfici ꝑ
mixtiones: que neq́ꝫ palatū repa
rent: gulā ꝓuocent: excitent appe
titū. Sed quid faciet inquis: qui
aliō nō poteſt: Bene ſcio qꝛ deli
cat⁹ es. ⁊ ꝙ his aſſuet⁹ modo du
rioꝛa nō poſſis. Sed q̇d ſi potes
facere: vt poſſis. Queris quō.
Surge: ꝓcingere: tolle otiū exer-
ce vires: moue bꝛachia: ꝯploſaſ ex
plica man⁹: exercitare in aliq̊. ⁊
ſtatim ſenties ſola te appetere: q̄
famē tollant: nō q̄ fauces demul
ceāt. reddet q̇ppe ſapoꝛes rebus
exercitiū quos tulit inertia. Mul
ta q̄ reſpuis otioſus. poſt laboꝛeꝫ
ſumes cū deſiderio. Siq̇deꝫ otiū
parit faſtidiū: exercitiū famem: fa
mes āt miro mō dulcia reddit. q̄
faſtidiū reddit īſipida. Olus: fa-
ba: pultes: panisq́ꝫ cibari⁹ cū aq̄
q̇eſcenti q̇dem faſtidio ſūt. ſꝫ exer
citato magne videnꝛ delitie. Jaꝫ
foꝛte tunicis diſſiuet⁹ exhoꝛreſcis
nimiū eas taꝫ propter hiemis fri
g⁹: q̄ꝫ pꝛopter eſtatis ardoꝛeꝫ. Sꝫ
nūq̇d legiſti q̄ timet pꝛuinam: ir
ruet ſuper eū nix. Uigilias time ſ
⁊ ieiunia manuūq́ꝫ laboꝛē. Sꝫ ħ
leuia ſūt flāmas meditāti eternaſ
Recoꝛdatio deide tenebꝛaꝝ exte
rioꝝ facit nō hoꝛrere ſolitudinē.
Si futurā cogitas de vbis otioſiſ
diſcuſſionē: ñ valde diſplicebit ſi-
lentiū flet⁹ eternus. ⁊ ſtridoꝛ ille
dentiū ante coꝛdis oculos redu-
ct⁹ pares tibi reddet mattā ⁊ cul
citrā. Deniq́ꝫ ſi totū de nocte: qꝺ
regula ꝓcipit bene ad pſalmos vi
gilaueris. nimis dur⁹ erit lectus
in q̊ q̇ete non doꝛmias: Si tantū
in die quantū pꝛofeſſus es. mani
bus laboꝛaueris: dur⁹ erit tibi ci-
b⁹. quem libenter non comedas.
Surge miles xp̄i. ſurge. excutere
ꝺ puluere. reuertere ad ꝓliū. vñ
fugiſti foꝛti⁹ poſt fugam pꝛeliatu
r⁹. glorioſi⁹ triūphatur⁹. Habet
q̇dē xp̄s m̄ltos milites q̄ foꝛtiſſi-
me ceperūt. ſteterūt. vicerūt. pau-
cos aūt. q̇ de fuga conuerſi rur-
ſus ſe periculo ingeſſerint qꝺ ꝺcli
nauerāt. curſus fugarint hoſtes.

quos fugiebāt. ꝛ qꝛ oē rarū p̄cio-
sum gaudeo te de illis posse esse
qui quanto rariores tanto appe
bunt gloriosiores. alias aūt si mi-
tū timidus es. cur vel times vbi
nō est timor. non aūt times. vbi
magis timendū est. An quia fu
gisti ex acie. putas te man⁹ hosti
um euasisse: libētius te inseq̄tur
hostis fugiētē. q̄ꝫ sustineat repu
gnantē ꝛ audatius insistit a ter-
go. q̄ꝫ resistat i faciē secur⁹ nūc p
iecꝭ armis capis matutinos so-
nos cū xp̄s hora illa resurrexit ꝛ
ignoras ꝙ exarmat⁹ ꝛ tu timidi
or. ꝛ hostib⁹ min⁹ timid⁹ sis. Ar-
matoꝝ multitudo circūdauerūt
domū. ꝛ tu dormis. iā ascēdunt
aggerē. iā dissipāt sepē. iā irruūt
p posticū. Tuti⁹ ne ē ergo tibi. vt
te iueniāt solū: q̄ꝫ cū alijs. nuduꝫ
in lectulo. q̄ꝫ armatū in cāpo ex
pgiscere. sūme arma. ꝛ fuge ad ꝯ
militones tuos. quos fugiēs de-
serueras. vt q̄ te ab eis disiunxe-
rat. ipse te dēuo timor iūgat. q̄d
armoꝝ refugis pond⁹. ꝛ asp̄itatē
delicate miles. Aduersari⁹ istās
ꝛ circūuolātia spicula facient cli
peū nō esse oneri loricā nō senti
ri. vel galeā. Et q̄dē subito ꝓce-
dēti de vmbra ad solem. de otio
ad laborē graue cernit oē. q̄d ici
pit. sed postq̄ꝫ ab his dissuescere:
ꝛ ad illa se paulisp assuescere ce-
perit. vsus tolit difficultatē. iuēit
q̄ꝫ facile eē. q̄d ꝛ ipossibile aū pu
tauit. Solent ēt fortissimi milites
audita buccina aū ꝯgressū trepi
dare. At vbi ad prelium ventum
fuerit. spes victorie. ꝛ timor ne vi
cātur reddit itrepidos. Quid ve
ro tu trepidas. quem fratꝝ vna-
nimitas armatoꝝ circunuenient
cui angeli assitent a latere. quem
dux belli christus prehibit suos
animans ad victoriam: ꝛ dicēs.
Confidite ecce ego vici mundū.
Si christus pro nobis. quis con
tra nos: securus ergo putes pu-
gnare vbi securus es de victoria
O vere tuta cum christo. ꝛ pro
christo pugna. in qua nec vulne
ratus. nec prostratus. nec concul
catus. nec milies: si fieri pōt: occi
sus fraudaberis a victoria. tantū
ne fugias Sola causa. qua pder
possis victoriam. fuga est fugien
do potes illam amittere. moriē-
do nō potes: ꝛ beatus. si pugnā
do moriaris quia mortuus mox
coronaberis. Ue autem tibi si d
clinando pugnam: perdis. ꝛ vi-
ctoriam simul: ꝛ coronam. Qd
ipse auertat a te fili dilectissime.
qui in iudicio de his meis litte-
ris maiorez hꝫ inferre damnatio
nem: si nullam ex eis in te repit
emendationem.

Diui bernardi abbatꝭ epistola
de gubernatione familie.

G Ratioso ꝛ felici mi
liti. B. Raymondo
castri ādrosij: Ber-
nardus in seniuꝫ de
ductus saluteꝫ. Do
ceri petis a nobis d cura ꝛ modo
rei familiaris vtili⁹ gubernāde:

⁊ qualiter patresfamilias dbeāt
se habere. Ad qđ tibi sic respōde
mꝰ. Quod licet oium reꝝ mun-
danaꝝ status ⁊ exitus negocioꝝ
sub fortuna laborent, non tamē
hoc timore viuendi est regula
omittenda. Audi ergo ⁊ atten-
de qđ si in domo tua sūptꝰ ⁊ red
ditus sunt equales Casus inopi
natꝰ poterit destruere statū eiꝰ.
Statꝰ hominis negligentis do-
mꝰ est ruinosa. Quid est negli-
gētia gubernantis domū: ignis
validꝰ in domo accēsus. Discu-
te diligenter eoꝝ diligentiā ⁊ ꝓ
positū qui tua administrāt. La-
benti.n. nondum lapso facultati
bus: nimis verecundie est absti-
nere ꝙ̄ cadat. Sepiꝰ reuidere q̄
tua sunt ⁊ quō sint magna ꝓui-
dētia est. Cogita de cibo ⁊ potu
animaliū tuoꝝ. Nam esuriunt ⁊
nō petunt. nuptie sumptuose dā
num sine honore conferunt. Sū
ptus pro militia honorabilis ē.
Sūptus pro iuuando amicos ra
tionabilis est. sūptus pro iuuan
do prodigos ꝑditꝰ est. Familiaꝫ
grosso cibo non delicato nutri-
as. Qui gulosus effectꝰ ē. vix ali
ter quā morte mores mutabit.
Gulositas vilis ⁊ negligentis
hois putredo ē. Gulositas solli
citi ⁊ diligentis hois solaciuꝫ est
Diebꝰ pascalibus abundanter
non tn̄ delicate pasce familiam.
Fac gulam litigare cuꝫ bursa. ⁊
caue cuiꝰ aduocatus existas. Si
aūt inter gulam ⁊ bursaꝫ iudex
existas sepiꝰ sed non semper per
bursam sententiā feras. Nā gu-
la affectionibꝰ probat ⁊ sic testi-
bꝰ non iuratis Bursa euidēter
ꝓbat iam arca ⁊ cellario euacua
tis vel breui tp̄e vacuandis.
Tunc male iudicas cōtra gulaꝫ
quando auaritia ligat bursam.
Nunꝙ̄ recte inter gulaꝫ ⁊ bur-
sam auaritia iudicabit. Quid ē
auaritia? sui homicida. Quid ē
auaritia? paupertatis timor: sꝑ
in paupertate viuens. Recte vi
uit auarus in se non ꝑdēs diui
tias sed aliīs reseruādo. Meliꝰ
est.n. aliīs reseruare ꝙ̄ in se per
dere. Si blado abūdas nō dili-
gas carestiā: q: diligens carestiā
cupit esse pauperum homicida.
Vende bladū cum satis valet:
nō quando per pauperē emi nō
pōt. Vicinis minori precio ven
de ēt inimicis. Non semper gla
dio sed sepe seruicio vincit inimi
cus. Superbia cōtra vicinū bal
neū est expectans tonitrum cuꝫ
sagitta. Habes inimicū queras
tuū oculuꝫ pro tui custodia. Si
habes inimicū conuersationem
non habeas cū ignotis. Semꝑ
cogita qđ inimicꝰ sagax cogitat
inimici vias. Debilitas inimici
n̄ ē loco pacis sꝫ tregua ad tp̄s.
Si te securas n̄ cogitare inimicū
tuū que tu cogitas ꝑiculo te ex-
ponis. De feminis tuis suspectꝯ
q̇d agāt ignorātiā nō sniam que
ras. Postꝙ̄ sciueris crimē vxo-
ris tue a nullo medico curaberis
Dolorē de mala vxore tūc mitti
gabis quādo audies de vxoribꝰ

De gubernatione familie.

alienis. Cor nobile ⁊ altuz non in
quirit de operibus mulierū. Ma
laz vxorem potius riſu quā bacu
lo caſtigabis. Femina ſenex ⁊ me
retrix oēs diuicias ānullabit. Fe
mina ſenex ⁊ meretrix ſi lex ꝑmit
teret viua ſepeliēda eēt. De veſti
b⁹. Nota ꝙ veſtis ſumptuoſa: ꝓ
batio ē pauci ſenſus. Veſtis ni
mis apparens cito vicinis tediū
parit. Stude bonitate placere ſi
veſte. Mulieris petitio habentis
veſtes ⁊ veſtes q̄rentis non indi
cat firmitatē. De amicis: tene q̇d
maior eſt amicus q̇ ſua tribuit ꝙ̄
q̇ ſeipſum offert. de verbis eſt ma
gna copia amicorū. Amicum nō
reputes q̇ te preſentē laudat. Si
cōſulis amico non queras place
re ei ſ; rationi. Dicas in conſulē
do ſic mihi videt: non preciſe ſic
agendum eſt. qm̄ facilius de ma
lo exitu conſilij redargutio ſeq̇t:
ꝙ̄ de bono laus. Audiui q̇d io
culatores te viſitant. Attende q̄
ſequūtur. Homo impendēs iocu
latori cito vxorē habebit cui⁹ no
mē erit paupertas. S; quis erit
huius vxoris filius: deriſio. Pla
cet tibi verbuz ioculatoris: finge
te nō audire ſed aliud cogitare:
ridēs ⁊ gaudens de verbis iocu
latoris iam pignus ſibi dedit. Io
culatores iproperātes digni ſunt
ſuſpēdio. Quid ē ioculator ma
la improperās animal homicidi
um ſecū portans. Ioculatoris in
ſtrumēta deo non placent. Audi
de famulis. Famuluz alti ⁊ elati
cordis repelle vt futurū inimicuz

Famulū tuis moribus blandien
tem repelle. Famulo ⁊ vicino te
preſentez laudantibus reſiſtas:
aliter cogitāt te decepiſſe. Famu
lū ſe de facili verecundantem di
lige vt filiū. Si vis edificare do
mū inducat te neceſſitas nō vo
lūtas. Cupiditas edificādi edifi
cādo non tollitur. Nimia ⁊ ior
diata edificādi cupiditas parit
cito ⁊ expectat edificioꝝ venati
onem. turris cōpleta ⁊ arca va
cuata faciūt valde ſ; tarchomi
nē prudentem. Vis aliquando
vendere: Caue cū vendere volue
ris ne partem hereditatis vēdas
Non vendas potentiori ſed po
tius minori precio des minori.
Totū aūt vende plus offerenti.
Melius eſt grauem pati famez
quam patrimonij venditionez.
Sed meli⁹ eſt partem vendere
quā ſe vſuris ſubijcere. Quid eſt
vſura: Venenum patrimonij.
Quid eſt vſura legalis latro ꝓdi
cens q̇d intendit. nihil emas in
ꝯſortem potentioris paruū con
ſortē patienter ſubſtineas. ne ti
bi fortiorē ſociet. Queſiuiſti de
vſu vini. Qui i diuerſitate ⁊ abū
dantia vini ſobri⁹ eſt: ille eſt ter
renus deus. Ebrietas nihil recte
facit niſi cuz in lutum cadit. Sē
tis vinum: fuge conſortium. Sē
tis vinum quare ſomnum ante
quam colloquium. Qui ſe ebriū
verbis excuſat ebrietatem ſuam
aperte accuſat. Male ſedet in iu
uene vina cognoſcere: Fuge me
dicum ſcientia plenum ⁊ exer

citio non probatum. Fuge medi-
cum ebrium. Caue tibi a medico
volēte in te experiri qualiter ali-
os ꝺ ſimili morbo curabit. Catu
los valde paruos: dimitte clericiſ
⁊ reginis. Canes cuſtodes vtiles
ſunt: Canes ad venādū plus cō-
ſtāt quam conferant. Habes fili
os diſpenſatores tuorum bonorū
ñ inſtituas. Sed dices ſi aduerſe
tur fortuna quid prodeſt viuēdi
doctrina: Audi q̊d de hoc videri
ſtultos omittētes cōtingētia: ⁊ tā
dē ſe excuſantes ſub fortuna. eue
nit aliquando fortuna. Sed ſer-
uās doctrinaʒ raro accuſabit for
tunaʒ. Raro. n. diligentiam cū in
fortunio ſociabis ſed rarius a pi-
gritia infortuniuʒ ſeparabis. Ex-
pectat piger ſibi ſubuēiri a deo q̊
in mūdo iſto vigilare ꝑcepit. Tu
ergo vigila ⁊ leuitateʒ expēdēdi
cū grauitate lucrādi cōpēſa. Ap-
propinquat ſenectus: conſulo ꝙ
deo potius quaʒ tuo filio te com
mittas. Diſpōis legata ꝯſulo: ꝙ
primo ſeruitoribꝰ quaʒ ſacerdoti
bus ſolui mādes. Diligentibus
ꝑſonam tuā nō cōmittas animaʒ
tuā. cōmitte aīam tuā diligentibꝰ
aiaʒ ſuā. Diſponite ꝺ rebus ante
morbum. Sepe quis efficitur īfir
mitatis ſeruus. ⁊ ſeruus teſtari ñ
pōt liber ergo teſteris ante quaʒ
ſeruus efficiaris. Sufficiat tibi ꝙ
de te dictum eſt. De filijs audi.
Mortuo patre filij querūt diuiſio
nē. Si nobiles ſunt melior ē ſepe
eoruʒ ꝑ mundū diſperſio ꝙ̄ here
ditatis diuiſio. Nā ſepe ē grauis
coꝝ diſſolutio: hmōi hereditatis
diuiſio. Si laboratores ſūt faciāt
ꝙ volunt: Si mercatores ſunt: tu
tior coꝝ diuiſio quā communiōe
vnius infortuniū alijs īputetur.
Mr̄ vero forte remaritari querit
ſtulte agit. ſed vt ſua peccata de
ploret vtinā ipſa ſenex accipiat
iuuenē. Nam nō ipſaʒ ſed ſua q̊
ſiuit: q̊bus habitis libet cum eo
doloris calicē quem optauit ad
quē eam ꝑducant merita ſua dā
nabilis ſenectutis.

Meditatio ꝺuotiſſima ſuꝑ Sal
ue regina: que diuo Bernardo
attribuitur.

a

D ſalutādū ꝟgineʒ
primo debeo eiꝰ ma
gnitudinē conſide-
rare. Nec. n. circa ſu
um filium amplius
potuit eleuari: ꝙ̄ vt mr̄ dñi vo-
caretur. Admirans ergo magni
ficentiā matris noſtre deuote ⁊
reuerenter dicito. Salue regina
Sub tuo regimine dña volo de
cetero militare: me totaliter dña
tioni tue committo. vt plenarie
regas. nihil mee inſipiētie dimit
tēs de mei regimine. Quicquid
. n. mihi dimiſeris noueris miſer
rime deſtruēdum. Sed cuʒ ple
nus ſim miſeria a vertice vſqꝫ ad
pedū plātas ⁊ putrefactuſ. fetorē
grauem ⁊ horrorem qūo digna-
beris regere tam nobilis creatu
ra: Quis tu es regina miſericor
die. Et qui ſunt miſcordie ſubdi
ti niſi miſeri: Multum es ſolici-
ta de miſeris: hos in tuos filios

adoptaſti. hoſ ꝑgeſ dña voluiſti ⁊ iō regina miſicordie vocaris. Nos ergo miſi tecū ḋ cetero cō ſolemur. tecum amodo domina habitemꝰ. te mētis viſcerībꝰ am pleccamur. qꝛ tu es vita. Uita vere q̄ mortē ſupbie humilis vi cisti ⁊ nobiſ vitā gratie īpetraſti. O certe vita amabilis. vita deſi derabilis vita delectabilis. o vi ta q̄ nuſtris tuos celeſtibus ali mentis. Qui enim vult te habe re ſe affligat. delitias reſpuat: de licata queqꝫ cōtēnat. ⁊ q̄ ampluſ amortificatus fuerit te amplius poſſidebit dulcedo. Uere dulce do q̄ amaritudinē peccati impe trādo expelliſ. q̄ nobiſ gratie dul corez acq̄ris: q̄ ad ſuauitatē pa trie celeſtis ꝯtēplātis ītroducis. O dulcis domina cuiꝰ ſola me moria affectū dulcorat. cuiꝰ ma gnitudinis meditatio mētē ele uat. cuiꝰ pulchritudo oculū īterio rē exhilarat. cuius amenitatis i mensitas cor meditātis inebriat. O domina q̄ rapis corda homi nū dulcedo. non ne cor meū do mina rapuiſti? Ubi q̄ſo poſuiſti illud. vt ipſū valeam inuenire! O raptrix cordiū quando mihi reſtitues cor meū. Quare ſic cor da ſimpliciū rapis. Quare violē tiam facis amicis. Nunquid ip ſū ſemper vis tenere. Cum illud poſtulo mihi arrides. ⁊ ſtati tua dulcedine ꝯſopitus quieſco. Cū in me reuerſus iterū illud poſtu lo me complexaris dulciſſima. ⁊ ſtati iebrior tui amore tunc cor

meū nō dircerno a tuo nec aliud ſcio petere niſi tuū. Sed ex quo eſt cor meum tuo dulcore ſic in ebria tū guberna illud cū tuo. ⁊ ⁊ i ſanguine agni cōſerua. ⁊ i la tere filij colloca: tūc aſſequar qḋ itēdo: ⁊ poſſidebo qḋ ſpo. qꝛ tu es ſpes noſtra. Sperēt ergo i te qui nouerunt nomen tuū. quo niā nō dereliq̄ſti querētes te do mina. Certe q̄ ſpāt i te mutabūt fortitudinē aſſument pennas vt aquile. volabunt ⁊ nō deficient. Quis nō ſperabit in te. que etiā adiuuas deſperatos. Non dubi to ꝙ ſi ad te venerimus habebi mus qḋ volemus. In te ergo ſpe ret q̄ deſperat. qui deficit ad te currat. Salue. Quis ergo de ce tero nos a tui ſalutatione pote rit ꝓhibeꝛ ex quo ſic es vita: dul cedo ⁊ ſpes noſtra ſalue. Quis ergo ex quo regina es noſtra. a tua reuerētia nos poterit ſepera re, vel īpedire? Primo es dña ſa lutēda vt ꝑte gr̄a īpetereꝛ. Scḋo vt per te ad gloriā veniaꝛ ad te. Ad te ḃe: qꝛ tu ſola deū genuiſti tu ſola īteremiſti vniuerſā hereti cā prauitatē. Ad te certe q̄ leuaſ nos a fecibꝰ peccatorū: q̄ nos cō ſolaris ī cunabulis vagiētes. la ctas puulos eſurientes. Clama mus q̄re nō clamaremus dña. q̄ vulnera ſuſtinemꝰ plagas ſenti mꝰ q̄ iīmicis vndiqꝫ circūdāur. Clamamꝰ anguſtiati miſijs ifini tis oppſſi. Clamamꝰ cordis an xietate. ſtōachi vacuitate: dolo ris acerbitate aut forte erga te

amoris imēsitate. Quare .n. obdormis dñā? Surge adiuua nos. Clamamus etiā vt nostrā manifestemus necessitatē qz clamare necessitas nos cōpellit. q̄d nos amplius afligis. Si multum tardaueris vocē amittā clamādo. ⁊ ad te amplius vociferare nequibo. Heu mihi tūc q̄d faciā cum nec exaudire me poteris nec audire. Cito: cito dñā subuēias clamāti ne in manibus deficiā inimici curre festina dñā. ⁊ tuū iniq̄ssimū. ⁊ īfidelissimū seruū ad te clamātē parcēdo adiuua. ⁊ eripe de manu ⁊ piculis tui hostis. Si aliud te allicere domina nō deberet: nisi qz tuus hostis audet nos tuos s̄uos iuadere fraudolēter: deberes ad nos q̄zcitius festinare. curre ⁊ libera nos domina propter eorū superbiaz reprimēdā. Curre: ne dicāt vbi est eorū domina: de cuius clemētia cōfidebāt. ne mireris domina si clamam⁹: qz sum⁹ a te nimiū elōgati. In regiōe lōginqua dissipauim⁹ partē nostrā ⁊ ideo ad te clamam⁹ exules. Exules a patria exules a visione diuine ⁊ vtinā nō exules a gratia. exules a cōsolatōne materna. O aīa cur nō es potius a corpore separata. q̄z a tua domina exul facta. Heu mihi. cur sū i tā lōgū exiliū relegatus O dñā dū hic sumus exules cōstituas nos. ne h̄ tāq̄z i p̄ria cōfidētes te ⁊ tuū filiū q̄rere d̄sistam⁹. sic tn̄ ↄstituas exules i corpe sēp tecū simus ciues i mēte. Filij eue vē filij eue supbi p̄sūptuosi. āmbitiosi: auari: gulosi ⁊ carnales iobediētes: ⁊ breuit̄ i oib⁹ ipsā euā sequētes: pni sum⁹ ad malū difficiles vō ad bonū ⁊ si ↄtingat aliquē filiū bonoꝝ opū generar̄ cū quodā cordis dolor̄ ⁊ tristitia pturim⁹: sz malū cū letitia ppetram⁹ nec nobis sufficiūt mala nr̄a sz sic ipa eua ita ⁊ nos alios iclinam⁹ ad malū: ⁊ ēt sic ipsa ita ⁊ nos i d̄fectib⁹ excusam⁹: aut saltē si possum⁹ i alios extorq̄m⁹ Pl⁹ .n. placet nobis i multo sudor̄ ⁊ labor̄ vilia acq̄rere: q̄z dominū glorie d̄gustar̄. ⁊ ip̄z leuissime imo dulcissime possider̄. nisi .n. nos dñā adiuuasses. fortassis iā i iferni pfūdissima vēissemus nec ē q̄d nos valeat excusare q̄ nō te sz euā i oib⁹ imitemur ac p hoc Ad te suspiramus. Suspiram⁹ āt d̄ tā bone matris absentia vēir̄ ad te dñā cupiētes. Suspiram⁹ ad vider̄ filiū tuū affectātes Nimi⁹ ergo amor quo erga te sum⁹ iebriati itrisec⁹. cogit nos ad te domina suspirare. Oibus es amabilis: omnibus affabilis oibus delectabilis sedes sapiētie: fluui⁹ clemētie: radi⁹ deitatis nec ē qui se abscondat a calore tuo. Quis ergo ad te dñā nō suspirabit. Amore suspiramus: ēt ⁊ dolore. Undiq̄z nos angustie p̄mūt Quomodo ergo ad te nō suspirem⁹ solatiū miseroꝝ refugiū expulsoꝝ: liberatio captiuoꝝ: regia beltatoꝝ: d̄pa vulnersoꝝ ēt simul coꝝ: nec ē q̄ tue volūtati valeat

obuiare. Sic afflicti: ſic miſi ad
te ſuſpiramus. Gemētes ⁊ flen-
tes in hac lachrimarꝫ valle. Heu
dn̄a nō vides ꝙ totaliter ſumus
amaritudine pleni. Intus ſumꝰ
gemētes exterius flētes i loco la
chrimoſo iacētes: onerati peccatꝭ
gemimus aggrauati moleſtijs
flemꝰ abūdātes miſerijs in valle
lachrimarū ſumus tuū ſubſidiū
poſtulātes. Quid amplius dicā
nec ſufficio nec ſcio oia ꝯſtabilia
huius vallis enarrare. Eya ergo
aduocata noſtra. O laudabilis
clemētia ſaluatoris. q̇ ſic afflictꝭ
tā nobile ſubſidiū dignatus eſt
elargiri. ⁊ iō nō ē timēdū q̇n mi
ſerearis miſiſ: ad illā ꝑtē iclināſ
ſētētiā quā defēdis vt nobis ex-
hibeas gloriā quā crearis. nō er
go reſtat dn̄a: niſi vt illos miſeri
cordes oculos ad nos cōuertas
Eya ergo aduocata noſtra illos
tuos miſicordes oculos ad nos
cōuerte. nō dubitamꝰ domina ꝙ
ſi noſtras aſpexeris miſerias ⁊ n̄
poterit tua miſeratio ſuū retar-
dare effectū. Mirabiles nec nō
⁊ amabiles illi tuorꝫ radij oculo
rū q̇bꝰ noſ allicis ad amorē. ⁊ ad
plenā ducis ſalutē nec venena-
tos oculos baſiliſci timeamꝰ. O
eue oculi venenati. Cur n̄ offer
tis vos oculis ꝟginis. ſi vultꝭ ꝑfe
ctā recipe medicinā. nā ſuorꝫ cla
ritas oculorꝫ tenebraſ expellit: ef
fugat cateruas demonū purgat
vitia mētiū: corda ꝯgellata accē
dit ⁊ demū ad celeſtia trahit: O
q̄ꝫ beati o dn̄a quos tui viderit
oculi hos gꝰ ocl'os ad nos dn̄a ꝯ
uerte. Et ieſū bn̄dictū fructū ven
tris tui nobis poſt hoc exiliū oſ̄
de. O Vēter mirabilis. q̇ potuit
cape ſaluatorē o vēter laudabil'
q̇ meruit recipe redēptorē. o vē-
ter ꝯſiderabilis q̇ emanauit ꝯſi-
deriū mētiū: grāꝝ fluuiū glorie
ꝑmiū. o vent amabilis ⁊ dulce-
do aie. o eleuatō mētiū. i ebriatio
cordiū ſanitas pctōꝝ. Fructꝰ tuꝰ
dn̄a. Hic certe ē fructꝰ beatꝰ a ꝑn
cipio ſui ortꝰ. Hic ē ieſus dī viui
filiꝰ Hic ē ſaluator noſter dn̄s d-
us. Hūc ieſū bn̄dictū fructū ven
tris tui nobis poſt hoc exiliū oſ̄
de. vt vidēdo ipſū habeamꝰ. ip-
ſum vidēdo beabitudine replea
mur. o clemēs. o Pia. o dulcis
Maria. o clemēs idigētibꝰ. pia
exorātibꝰ. dulcis diligētibꝰ. o cle
mēs penitētibus: pia ꝑficiētibꝰ.
dulcis cōtēplantibus. o clemenſ
liberando pia largiando ſtulcis
te donādo. o clemens cōſolādo
pia blādiēdo dulcis oſculando.
Clemēs es ſubiectis pia iā corre
ctis. dulcis predilectis. Amen.

Diui Bernardi abbatis ora-
tio diuina ⁊ deuotiſſima quā fe
cit quādo imago ſaluatoris ſo
lutis brachijs de cruce ample
xata eſt eum

Salue mundi ſalutare
ſalue ſalue ieſu chare
cruci tue me aptare
vellem vere tu ſis quare
preſta mihi copiam
Ac ſis ꝑſens ſic accedo

simo te presentem credo
o quam nudũ hic te certo
ecce tibi me prosterno
sis facilis aduenia m.
Clauos pedum plagas duras
⁊ tam graues impressuras
circũplector cum affectu
tuo pauens in aspectu
tuorum memor vulneruꝫ
Graues tante charitati
nos agamus vulnerati
o amator peccatorum
reparator confractorum
o dulcis pater pauperũ
Quicquid est in me cõfractum
dissipatum aut distractuꝫ
dulcis iesu totum sana
tu restaura: tu ꝯplana
tuo medicamine.
Te in tua cruce quero
prout quero corde mero
me saluabis hic vt spero
salua me ⁊ saluus ero
in tuo lauans sanguine.
Plagas tuas rubicundas
⁊ fixuras tam profundas
cordi meo fac inscribi
vt conficar totus vbi
te modis amans omnibus.
Quisquis huc ad te accessit
⁊ hos pedes corde pressit
eger: sanus hinc abscessit
hinc relinquens quicq̃d gessit
dans oculum vulneribus
Coram cruce procũbentẽ
hosq̃ pedes complectentem
iesu christe non me spernas
sed de cruce tua cernas
compassionis gratia
In hac cruce stans directe
vide me o mi dilecte
totum te ad me conuerte
esto sanus dic aperte
dimitto tibi omnia.

Oratio ad genua.

Salue salue rex sanctorum
spes votiua peccatorum
in hoc ligno tanq̃ reus
pendens ver⁹ homo deus
caducis nutans genibus.
O quã pauper o quã nudus
qualis es in cruce ludus:
diuersorũ iocus factus
sponte tamen non coactus
attritus membris omnibus
Sanguis tuus abũdanter
fusus fluit incessanter
totus lotus in cruore
stans imotus in dolore
precinctus vili tegmine
O maiestas infinita
o egestas inaudita
quis pro tanta charitate
queret te in veritate
dans sanguinem pro sanguine
Quid sum tibi respõsurus
actus nullus: corde durus
quid rependã amatori
qui pro me elegit mori
ne dupla morte morerer.
Amor tuus amor fortis
quem non vincũt iura mortis
o quam pia me sub cura
tua foues impessura
ne morsu mortis vulnerer
Ecce tuo pre amore
te complector cuꝫ rubore
me coapto diligenter
tu sis tamen euidenter
sed suffer ⁊ dissimula

Hoc ꝙ ago te non grauet
ſed me ſanet ⁊ me lauet
inquinatum ⁊ egrotum
ſanguis fluens hic per totum
ne ſuperſit macula.
In hac cruce te cruentum
⁊ diſtentum ⁊ contemptum
vt requiram me impelle
⁊ hic imple meum velle
Facturus quod deſidero
vt te queram mente pura
ſit hec mea prima cura
Nec eſt labor nec grauabor
ſed ſanabor ⁊ mundabor
cum te complexus fuero

Oratio ad manus

Salue ſalue ieſu bone
fatigatus in agone
qui per lignum es diſtractus
⁊ ad lignum es compactus
Expanſis ſanctis manibus
Manus ſancte vos aucte
roſis nouis adimplete
hos adramos dure iuncte
Et crudeli ferro puncte
tot guttis decurrentibus
Ecce fluit circunquaqꝫ
manu tua de vtraqꝫ
Sanguis tuus copioſe
rubicundus inſtar roſe
magne ſalutis pretium.
Manus clauis perforatas
⁊ cruore purpuratas
corde premo pre amore
ſitibundo bibens ore
cruoris ſtillicidium
O quam large te exponis
promptus malis atqꝫ bonis
trahis pigros. pios vocas
⁊ in tuis vlnis locas
Paratus gratis omnibus
Ecce tibi me preſento
vulnerato cruentato
ſemper egris miſereris
De me ergo ne graueris
qui preſto es amantibus.
In hac cruce ſic extenſus
in te meos trahe ſenſus
Meum poſſe velle ſcire
cruci tue fac ſeruire
te meis apta brachijs.
In tam alta caritate
Trahe me in veritate
propter crucem tuam almam
trahe me ad crucis palmaꝫ
dans finem meis vitijs.
Manus ſancte vox complector
⁊ gemendo condelector
grates ago plagis duris
clanis ſputis: gultis puris
Do lachrimas cū oſculis.
In cruore tuo lotū
me commendo tibi totū
tue ſancte manus iſte
Me defendat ieſu chriſte
in extremis periculis.

Oratio ad latus.

Salue ſalue ſūme bonus
ad parcendū nimis pronus
membra tua macilenta
quam acerba ſūt diſtenta
in ramo crucis torrida
Salue latus ſaluatoris
in quo latet mel dulcoris
in quo patet vis amoris
de quo ſcatet fons cruoris
Qui corda lauat ſordida
Ecce tibi appropinquo
nec te ieſu derelinquo
verecūda licet fronte

Tamen veni ad te ſponte
ſcrutari tua vulnera
Salue mittis apertura
de qua venit vena pura
porta patens ⁊ profunda
ſuper roſam rubicunda
medela ſalutifera
Odor tuus ſuper vinum
virus pellens ſerpentinum
potus tuus fructus vite
qui ſititis huc venite
te dulce vulnus aperi
Plaga rubens aperire
fac cor meum te ſentire
ſine me in te tranſire
vellem totus introire
pulſanti pande pauperi
Ore meo te contingo
in te meum cor intingo
te ardenter ad me ſtringo
⁊ ardenti corde lingo
me totum in te traiice
O quam dulcis ſapor iſte
qui te guſtat ieſu chriſte
tuo victus a dulcore
mori poſſet pre amore
te vnum amans vnice
In hac foſſa me reconde
infer meum cor profunde
vbi iacens incaleſcat
⁊ in pace requieſcat
ne prorſus quicq̄ timeat.
Hora mortis meus flatus
intret ieſu tuum latus
hic expirans in te vadat
ne hunc leo trux inuadat
ſed apud te permaneat
Oratio ad pectus
Salue ſalus mea deus
ieſu dulcis amor meus
ſalue pectus reuerendum
cum tremore contingendum
amoris domicilium.
Aue thronus trinitatis
arca late caritatis
firmamentum infirmitatis
pax ⁊ pauſa fatigatis
humilium triclinium:
Oratio ad cor
Sūmi regis cor aueto
Te ſaluto corde leto
te complecti me delectat
⁊ hoc meum cor affectat
vt ad te loquar tolercs
Quo amore vincebaris
quo dolore torquebaris
cum te totum exhaurires
vt te nobis impartires
vt nos a morte tolleres
O mors illa quam amara
quam immitis quam auara
que per cellam introiuit
in quā mundi vita viuit
te mordens cor dulciſſimum
Propter mortē quam tuliſti
cum pro me tu defeciſti
cordis mei cor dilectum
totum in te fer affectum
hoc eſt quod cupit plurimum
Per medullam cordis mei
peccatoris atq̄ rei
amor tuus transferatur
nec a te iam deferatur
quicunq̄ te complectitur
Dilatare aperire
tanq̄ roſa fragrans mire
cordi meo te coniunge
vnge illud ⁊ compunge
qui amat te qui patitur
Quid nā agat neſcit vere

nec se valet cohibere
nullum modum dat amori
multa morte vellet mori
amore quisquis vincitur.
Uite vas tibi proclamo
te dulci corde semper amo
ad cor meum inclinare
vt se possit applicare
deuoto tibi pectore.
Tuo viuat in amore
ne dormitet in torpore
ad te oret ad te ploret
te odoret te honoret
te fouens omni tepore.
Rosa cordis aperire
tuus odor fragrat mire
te dignare dilatare
fac ad te cor anhelare
vt que tibi sit vicinum
infer tuum infra sinum
vt vix seipsum capiat
Hic repauset hic moretur
ecce iam post te mouetur
te ardenter vult sentire
noli noli contrahire
debes ei consentire
vt bene de te sentiat.
Oro ad totum corpus
Salue iesu reuerende
in feruore requirende
maiestatem hic attende
accedentem me accende
precordiali gratia
Salue cuius dulcis vultus
immutatus et incultus
immutauit suum florem
totus versus in pallorem
quem celi tremit curia
Omnis rigor atque vigor
hinc abscessit non admiror
mors apparet in aspectu
totus pendens in defectu
attritus egra macie
Sic affectus sic despectus
propter me sic interfectus
peccatori sic indigno
cum amoris intersigno
appare datus hodie
In hac tua passione
me agnosce pastor bone
cuius sumpsi mel ex ore
haustum lactis cum dulcore
pre omnibus delicijs
Non me reum asperneris
nec indignum dedigneris
morte tibi iam vicina
caput tuum huic reclina
in meis pansa brachijs.
Tue sancte passioni.
me gauderem interponi
in hac cruce totus mori
presta crucis amatori
sub tua cruce moriar.
Morti tue tam amare
grates ago iesu chare
qui es presens pie deus
fac que petit tuus reus
vt absque te non finiar
Cum me mori est necesse
noli mihi tunc deesse
in horrenda mortis hora
veni veni absque mora
tuere me et libera
Cum me iubes emigrare
iesu bone tunc appare
o amator complectende
temetipsum tunc ostende
in cruce salutifera

Diui Bernardi abbatis hym-
nus deuotissimus. quem ad com-
munionem istituit decantari.

O iesus dulcis memoria.
dans vera cordis gaudia
sed super mel ⁊ omnia
eius dulcis presentia
Nil canitur suauius
auditur nil iocundius
nil cogitatur dulcius
q̄ iesus dei filius
Iesu spes penitentibus
q̄ pius es petentibus
q̄ bonus te querentibus
sed quid inuenientibus:
Iesu dulcedo cordium
fons viuus: lumen mentium
excedis omne gaudium
⁊ omne desiderium
Nec lingua valet dicere
nec littera exprimere
expertus potest noscere
quid sit iesum diligere
Iesum queram in lectulo
clauso cordis cubiculo
priuatim ⁊ in publico
queram amore sedulo
Cum Maria diluculo
iesum queram in tumulo
clamore cordis querulo
mente queram non oculo
Tumbam perfundam fletibus
locum replens gemitibus
iesu prouoluar pedibus
strictis herens amplexibus
Iesu rex admirabilis
⁊ triumphator nobilis
dulcedo ineffabilis
totus desiderabilis
Mane nobiscum domine
⁊ nos illustrate lumine
pulsa mentis caligiue
mundum reple dulcedine
Quando cor nostrum visitas
tum lucet ei veritas
mondi vilescit vanitas
⁊ intus feruet caritas
Amor iesu dulcissimus
⁊ vere suauissimus
plus milies gratissimus
q̄ dicere sufficimus
Hoc probat eius passio
hoc sanguinis effusio
per quam nobis redemptio
datur ⁊ dei visio
Iesum omnes cognoscite
amorem eius poscite
iesum ardenter querite
querendo inardescite
Sic amantem diligite
amoris vicem reddite
in hunc odorem currite
⁊ vota votis reddite
Iesu auctor clementie
totius spes leticie
dulcoris fons ⁊ gratie
vere cordis letitie
Iesu mi bone sentiam
tui dulcoris copiam
da mihi per presentiam
tuam videre gloriam
Cum digne loqui nequeam
de te tamen non sileam
amor facit vt audeam
cum solum de te gaudeam
Tua iesu dilectio
grata mentis refectio
replet sine fastidio
dans famem desiderio

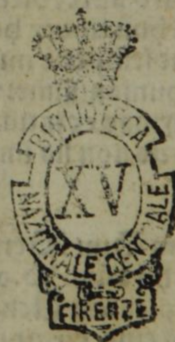
Qui te gustant esuriunt
qui bibunt adhuc sitiunt
desiderare nesciunt
nisi iesum quem diligunt
Quem tuus amor ebriat
nouit quid iesus sapiat
q̃ felix est quem satiat
non est vltra ꝙ cupiat
Jesu decus angelicum
in aure dulce canticum
in ore mel mirificum
in corde nectar celicum
Desiderate milies
iesu mi quando venies
me letum quando facies
me de te quando saties
Amor tuus continuus
mihi langor assiduus
mihi iesu mellifluus
fructus vite perpetuus
Jesu summa benignitas
mira cordis iocunditas
incomprensa bonitas
tua me stringit charitas
Bonum mihi diligere
iesum non vltra querere
mihi prorsus deficere
vt illi queam viuere
O iesu mi dulcissime
spes spirantis anime
te querunt pie lachryme
⁊ clamor mentis intime
Quocunq̧ loco fuero
meum iesum desidero
q̃ lectus cum inuenero
q̃ felix cum tenuero
Tunc amplexus: tunc oscula
qui vincūt mellis pocula
tunc felix christi copula
sed in his parua morula
Jam ꝙ quesiui video
ꝙ concupiui teneo
amore iesu langueo
⁊ corde totus ardeo
Jesus cum sic diligitur
hic amor non extinguitur
non tepescit nec moritur
plus crescit ⁊ accenditur
Hic amor ardet dulciter
dulcescit mirabiliter
sapit delectabiliter
delectat ⁊ feliciter
Hic amor missus celitus
heret mihi medullitus
mentem intendit penitus
hoc delectatur spiritus
O beatum incendium
o ardens desiderium
o dulce refrigerium
amare dei filium
Jesu flos matris virginis
amor nostre dulcedinis
tibi laus honor numinis
regnum beatitudinis
Jesus sole serenior
⁊ balsamo suauior
omni dulcore dulcior
pre cunctis amabilior
Cuius gustus sic afficit
cuius dolor sic reficit
in quem mens mea deficit
solus amanti sufficit
Tu mentis delectatio
amoris consumatio
tu mea gloriatio
iesu mundi saluatio
Sequar quocunq̧ ieris
mihi tolli non poteris
cum meum cor abstuleris
iesu laus nostri generis

Dilecte mi reuertere
consors paterne dextere
hostem vicisti prospere
iam celi regno fruere
Celi ciues accurrite
portas vestras attollite
triumphatori dicite
salue iesu rex inclite
Rex virtutum: rex glorie
rex insignis victorie
iesu largitor gratie
honor celestis curie
Tu vere lumen patrie
tu fons misericordie
pelle nubem tristitie
nobis dans lucem glorie
Te celi chorus predicat
& tuas laudes replicat
iesus orbem letificat
& nos deo pacificat
Jesus in pace imperat
que omnem sensum superat
hunc mens mea desiderat
& illo frui properat
Jesus ad patrem rediit
celeste regnum subiit
cor meum a me transiit
post iesum simul abiit
Jam prosequamur laudibus
iesum hymnis & precibus
vt nos donet celestibus
cum ipso frui sedibus
Amen.

Ad lectorem.

h Abes lector candidissime in ꝑsenti volumine deuotissimi
diui Bernar. opuscula e diuersis bibliotecis studiosissime
collecta: q̃ quanto sint cuiq; vsui: ⁊ emolumẽto futura: pijs
ac deuotis mentib⁹ enarrare superuacuum est: indeuotis vo: ⁊ cu-
riosis dũtaxat nugis intendentib⁹ facile persuasum iri nõ credide-
rim. Sed de his nihil ad nos. Proponuntur. n. hec oĩb⁹: [illegible] vo
lingeruntur. Hoc tñ dixisse sufficiat. Quaz Quintilianus de Cice-
rone sñiam protulit: eam a nobis verius: ↄpetentiusq; de Bernar
do referri. Ut ille valde in deuotione profecisse noscatur: cui Ber.
valde placuerit. Sz h̃ hactenus. Ego cum id oĩno efficere instituis
sez: vt oĩa simul diui Ber. opuscula ĩ hac vrbe nr̃a ĩprimerent: ñ ↄ
stiti eq̃dem pro virili mea hincinde: q̃ poteraz oĩ cura aduehere: vt
cõmuni xp̃iane religionis saluti consulerez: multa tñ superesse arbi
troz: que non solum habita: sed ne agnita quidez sint mihi. Libellũ
vero de laude noue militie idcirco prescriptis non adiunxi: ꝙ eius
exemplar oĩno habere non potui. Hec autez opuscula vsq; ad expo
sitionem fere super Missus est: ita digessimus: vt idem pene seruet
ordo in legendis: quem a conuersione ad summum vsq; perfectio-
nis gradũ quẽlibet obseruare conueniat. Abinde autez citra euan
gelicas expositiões in suo quãlibet ordine subdidim⁹. Demũ librũ
de ↄsideratione ad Eugeniũ pon. maxi. in operis calce statuimus:
q; tardiuscule illius affuit nobis ⁊ exemplar. Que tñ scriptorũ di-
spositio: si cuiq; minus ↄpetẽs visa fuerit: exiguitati nostre obsecra
m⁹ ignosci. Qd̃ si forte aliqua. vt inerunt. errata litterã. vz. pro litte
ra: syllabã pro syllaba: raro autez dictionẽ pro dictione reperis: nõ
mihi solũ: qui ea nõ nisi humano: ⁊ hebeti oculo trãscurrere potui:
verum ẽt festinis. vt sunt semper ⁊ minus oculatis ip̃ssoribus ve-
niã dabis. Uale lector humanissime: ⁊ cũ dulcissimas tibi. ⁊ frequẽ
tes illas: vt assolet lachrymas ex intimis visceribus Barnardus eli
ciet: mei quoq; peccatoris non sis immemor.

Castigata sunt hec opera diui Bernardi Abbatis Clareuallẽsis
per venerabilẽ Monachũ dñm. P. de Brixia. Impressaq; per Si
monẽ Biuilaqua Papiensem Uenetijs: ad laudem omnipoten-
tis dei nec non ⁊ matris eius virginis marie. Quinetiam ⁊ diui
Bernardi. die. xvij. Octobris. M. cccclxxxxv.

BIBLIOTECA
XV
NAZIONALE CENTRALE
FIRENZE

